

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UC-NRLF

⌘B 735 012

P A
3973
A2
1857
v.1:1-4
MAIN

REESE LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF CALIFORNIA.

Received *May* 1895.

Accessions No. 60091... Class No. 754.

(1867)

~~1857~~
P

EURIPIDIS
TRAGŌEDIAE.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

REINHOLDUS KLOTZ.

VOL. I. SECT. I.

CONTINENS

MEDĒA M.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

A. MDCCCLXVII.

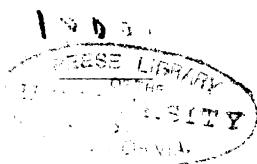
EURIPIDIS
M E D E A.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

R E I N H O L D U S . K L O T Z .

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

A. MDCCCLXVII.

60091

LIPSIÆ LITTERARUM FORMIS DESCRIPSIT B. G. TRUBNER.

PA3973

A2

1857

V. I

MAIN

PRAEFATIO.

Quum tempore superiore anno huius saeculi XXXXI. Euripidis Medeam post b. Pflugkii operam in ea fabula collocatam iterum edendam susciperem, id mihi ab illis viris, quorum auctoritate hoc munus acceperam, praeceptum erat, ut et in ipsis poëtae verbis constituendis iudicio plane libero uterer et in adnotationibus Pflugkianis tollendis, mutandis, amplificandis non minus versarer arbitrato meo. Hoc enim consilio dicebant, ut omni Bibliothecam Graecam, cuius edendae auctores exstitissent, sic hanc quoque Euripidis fabulam, ut, quod quoque tempore verissimum et optimum visum esset, id ipsum lectoribus, maxime aetate minoribus, offerretur, non autem ut impediretur libelli usus, si etiam illa tractanda et cognoscenda a tironibus essent, quae ad intellegendam Euripidis fabulam nihil conferre prorsus viderentur.

Hac mihi concessa libertate et licentia ego tum ita eram usus, ut ea, quae ego in b. Pflugkii adnotatione aut falsa aperte aut certe plane inutilia ad explicandam hanc fabulam esse intellexissem, sine ulla dubitatione tollerem, si quidem nihil inde utilitatis ad causam melius cognoscendam redundare posset, pauca autem aut nihil fere nisi ea, quae aut ad grammaticorum citationes pertinerent, quae necessario ad recentissimam quamque editionem immutandae et supplendae erant, aut quae ad sermonem ipsum, quo interdum b. Pflugkius haud satis emendato usus erat, spectarent, in eius commentariolo non addito nomine meo corrigerem, plurima vero adiecto nominis mei

signo, quae aut ad poëtae verba melius constituenda aut ad singulorum locorum sententias rectius enarrandas vel ad linguae leges atque antiquitatis res rationesque accuratius cognoscendas facere viderentur, de meo adferrem.

Nunc vero permagno temporis spatio interiecto, quum rogarer, ut iam tertium hanc fabulam edendam susciperem, res aliter instituenda et ratio huius editionis prorsus immutanda erat. Nam multorum hominum diligentia, qui operam suam interea in Euripidis fabulis et emendandis et enarrandis posuerant, effectum erat, ut de multis locis iam melius iudicari posset quam aut b. Pflugkio aut mihi superiore tempore concessum fuerat, tum origines atque auctoritates codicum, maxime Ad. Kirchhoffii sollertia, ita investigatae et explicatae erant, ut quae olim dubia atque incerta in hac parte fuerant, iam ad iustam normam ponderari atque examinari possent. Itaque et adnotatio critica omnino aliter erat instituenda et enarratio totius fabulae multis locis ita immutanda, ut pleraque iam meo nomine atque auctoritate exponenda censerem et ex editione Pflugkiana non peterem nisi ea, quae ipsius nomine notata iam in hac editione leguntur. Hoc tamen non ita dictum existimari volo, quasi ego omnino illam legem ac normam, qua superiore tempore in hoc munere fungendo usus eram, relinquendam putaverim ac non de singulis tantum modo locis mutata rerum condicione aliter statuendum censuerim. Nemo enim, ut opinor, eorum, qui recte iuventutem erudiri cupiunt, me vituperabit, quod etiam nunc et in constituendis poëtae verbis librorum scripturam religiosius, quam ante me in hac fabula edenda a multis factum erat, sequendam putavi et in adnotatione critica diligentius, quam volgo fieri solet in eius modi editionibus, singulorum librorum auctoritates et grammaticorum citationes exposui. Etenim quum in omnibus rebus tum in studiis antiquitatis id potius sequi praestat, quod verum sit, quam id, quod aliquam

veri similitudinis speciem prae se ferat, et cui persuasum est nihil in historicis studiis ac litteris ingeniosum esse, quod non idem sit verum, is istam ingenii laudem, quam multi critici vanis aut certe inutilibus coniecturis quaesiverunt, non magno opere desiderabit. In arte autem critica factitanda, a qua in veterum scriptorum libris nulla interpretatio plane poterit abstinere, non satis est singulas scripturas nosse, nisi etiam eorum auctoritates cognoveris. Nam quem ad modum multa, quae optima librorum auctoritate nituntur, propterea repudianda sunt, quod idoneam sententiam non habent, sic constat multa etiam, quae optimam reddant sententiam, idcirco vera non videri, quia iusta auctoritate librorum careant, ut ea demum pro veris habenda sint, quae et bonam sententiam efficiant neque certa librorum auctoritate destituta sint, exceptis illis locis, in quibus id, quod offerunt libri, eius modi est, ut eo uti prorsus non queamus atque id, quod veri simillimum esse videatur, seligere debeamus. Et ut ita exerceat criticam artem, si omnino exercet, ipsa iuventus docenda est. Quid enim iuvat ista discere eam, quae postea dedocenda sit?

Apertissime cum hoc instituto meo etiam ipsa explicatio coniuncta est, quae a me multis locis adhibita est, quos plane corruptos ac non sanandos nisi per coniecturam plerique enarratores pronuntiaverant. Atque etiam in hac causa nemo, ut spero, eorum me reprehendet, qui in erudienda iuventute nihil temere, circumspecte omnia agenda intellegunt, ac si cui nimio opere in explanandis quibusdam locis, quos multo facilius videri poterat corruptos pronuntiare et levi quadam aut etiam temeraria correctione aliter constituere, laboravisse videbor, eum rogatum volo, ut prius quam ipse iudicet quid verum sit, eadem diligentia sententiam loci perpendat, qua ego contendere vere possum me usum esse, ante quam de singulis locis proponerem sententiam meam. Sic spero futurum, ut magis magisque mecum ipse consentiat aut, si etiam

tum inita subductaque ratione in meam sententiam concedere non potuerit, ego ab eo gratus meliora edocear. Multi enim nunc hoc habent, ut vix inspectis scriptoris verbis ac vix audita aliorum grammaticorum sententia de locis difficillimis iudicent et id potius, quod ipsis ad tempus placuerit, pronuntient, quam quod causa requirat. Non autem hoc loco philologum quempiam nominatim proferre volo aut tacito nomine describere: rem noto, non homines: neque ego is sum, qui mihi videar unus praeter ceteros verum vidisse et quum nonnulla in tractanda hac Euripidis fabula melius a me quam ab aliis administrata esse sentio, in pluribus tamen locis, maxime in carminibus choricis et emendandis et enarrandis, etiam aliorum operam valde desidero. Sed nolo in re, quae non difficilis est ad iudicandum, nimium curiosus videri et spatio mihi concesso potius utar, ut quaedam adferam, de quibus in enarratione ipsa dicere non poteram, quod scripta ipsa, quae huc spectant, nondum in manus meas venerant, quo de genere commemoranda sunt quae de Euripidis Medea Henricus Weil scripsit in Nov. annal. philol. et paedag. vol. LXXXV. p. 376—384. tum quae A. Doering in disputatione, quae inscribitur: 'Die bedeutung der tragoedie *Χριστός πάσχω* für die Euripideskritik'. in Philol. vol. XXV. fasc. II. p. 221—258. et de Medea quidem p. 229—239. exposuit. Eodem addam alia quaedam, quae in ipsa fabulae enarratione, quae tironum usui accommodatior esse debebat, commemorari non poterant. Ac primum quidem huius fabulae v. 21. Doeringius anteferendam esse existimat scripturam *δεξιᾶς πίστιν μεγίστην*, quam etiam liber ms. optimus Scriptoris Christi patientis habeat, sed ad alteram tamen scripturam tutandam adfert locum Livii I. 21, 4. *Ad id sacrarium flamines bigis curru arcuato vehi iussit manuque ad digitos usque involuta rem divinam facere, significantes fidem tutandam sedemque eius etiam in dextris sacratam esse.* Idem v. 68. scri-

pturam *παλαιότεροι*, quam habet Scriptor Chr. pat. 1181., nobiscum repudiat. V. 125 sq. Th. Bartholdus in Mus. Rhenan. vol. XXI. fasc. I. proposuit: *ἐπὶ μὴ μεγάλοις ὀχυρῶς τ' εἴη καταγερᾶσκειν.*, quod minime probare possum, quum multo lenior sit mutatio *ὀχυρῶς γ'.* Vv. 152 sqq. H. Weilius l. c. p. 376 sq. sic contra omnium librorum auctoritatem constituentes putavit:

*τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλάτου
κοίτας ἔρος, ᾧ ματαία;
σπένδσει θανάτου τελευτά·
μηδὲν τόδε λίσσων.,*

ratus universam mortis optationem primum confutandam fuisse et verbis demum, quae sequerentur: *εἰ δὲ σὸς πόσις καινὰ λέχη σεβίζει κτέ.* Medae *ξηλοτυπίαν* aut aegrimoniam propter novas nuptias respici. Quae in re mihi vehementer falli videtur vir doctissimus. Etenim universa mortis optatio hic nullo modo erat confutanda et ea, quae priore loco dicuntur, valde diversa sunt ab iis, quae altero loco adiiciuntur. Priore enim loco notat Medae aegritudinem, quam suscipiat propterea, quod iam vacuo lecto sit et maritum amplius non habeat, posteriore autem loco dolorem deprecatur, quem Medea invidia commota accipiat propterea, quod Iason novum matrimonium colat (cl. v. 18. *γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται*). Conf. quae dixi ad l. c. p. 36. V. 161. Fr. Heimsoeth in libro, qui inscribitur: 'Kritische Studien zu den griechischen Tragikern', vol. I. p. 148 sq. scribi voluit: *ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πότνια Θέμι.*, ut iure v. 169 sq. dici posset a nutrice: *Κλύεθ' οἷα λέγει κἀπιβοᾶται Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνᾴ θ'*, ὅς ὄρκων κτέ. Id ego audacius coniectum esse existimo, et in iis acquiesco, quae dicta sunt in enarratione p. 38. Ad v. 357 sq. Doeringius commemorat legi in Chr. pat. 226 sq. *νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν, Εἰ μὴ τι πάθῃς, ὃν φόβος πολὺς κρατεῖ.*, hinc sibi scribendum

videri ait l. c. p. 234. *εἰ μὴ τι δράσεις* (vel *δράσης*), *ὧν φόβος μ' ἔχει*. Id ego non accipio. Fortasse scripserat Euripides: *οὐτ' ἂν τι δράσαις δεινὸν ὧν φόβος μ' ἔχει*. Quae Weilius l. c. p. 377. ad v. 462 sqq. adfert, permira mihi esse videntur. Nam, ut omittam id, quod ipse quoque v. 465. supposititium esse existimat, qua de re satis dictum est in ipsa fabulae enarratione p. 71., illud mihi videtur minime concedi posse viro doctissimo, quod scribi voluit v. 463. *γλώσση μέγιστον εἰς ἀναίδειαν κακὸν* eaque verba ita construi, quasi scriptum esset: *εἰς ἀναίδειαν μέγιστον κακὸν* quasque verba *μέγιστον κακὸν* appositionem adferrent ad vocem *ἀναίδειαν*. Nam, ut taceam de collocatione verborum minime usitata, omnino impudentia demum v. 469. commemoranda erat: quid enim istis verborum ambagibus, quae interpositae sunt, opus fuisset, si iam ab initio impudentiam dixisset? Error Weilii inde natus mihi esse videtur, quod *ἀνανδρία* non vertendum nisi per ignaviam putavit, quod falsissimum erat. *ἀνανδρία* enim, ut saepe alias, sic hoc quoque loco hoc vitium hominis significat, si plane alienus est ab ea honestate ac virtute, quae virum, id est, eum, qui vere vir esse volt, decet, *κακὸν* autem idem fere esse h. l. quod *ὄνειδος*, vide Euripidis locum apud Stobaeum flor. LXIII. 20. vol. III. p. 41. Meineke., atque omnino idem significare quod Latinarum *probrum* aut *male dictum* cur doceam virum doctissimum? Conferantur tamen ea, quae posita sunt in enarratione p. 70. Quod autem alicuius momenti esse putavit Doeringius, quod in Christ. pat. v. 292. legitur: *οὐτὶ θάρσους ἐστὶν οὐδ' εὐτολμίας*, miror. Nam genetivus quum in eius modi locis apud Graecos posteriores usitator esset, facile haec scriptura nasci potuit. V. 491. quum meliores libri offerrent *θεσμί' ἐν ἀνθρώποις*, non *θεσμί' ἐν ἀνθρώποις*, quumque pluralis *θεσμά* sine auctoritate esse videretur, Weilius scribendum proposuit *θέσμι' ἐν βροτοῖς*. Poterat etiam conici: *ἢ καὶνὰ κείσθαι θέσμι' ἀνθρώ-*

ποις τὰ νῦν. Sed θεσµὰ pluralis exemplo non caret, vide Sophoclis ap. Stephanum Byzant. p. 139, 19. in A. Nauckii Tragicor. Graec. fragm. p. 119. n. 90. οὐ γάρ τι θεσµὰ τοῖσιν ἀστίταις πρόπει., ut mihi de recepta scriptura non videatur dubitandum esse. V. 676. Fr. Heimsoeth l. c. p. 142., de μὲν particula in interrogatione posita dubitans, coniecit scribendum esse: ἡ θεμιτὸν ἡμᾶς χρησµὸν εἰδέναι θεοῦ; pro eo, quod omnes libri tuentur: θέμις μὲν ἡμᾶς χρησµὸν εἰδέναι θεοῦ; De μὲν particula h. l. dubitari non potest, conf. quae adlata sunt in editione p. 95., in repetita autem deinceps v. 673. formula simili: εἰ θέμις κλύειν, nemo, credo, offendet, qui verba ipsa recte explicat: *si quidem fas est id audire.* V. 690. H. Weilius scribendum proposuit: μὴ που τετόλμηκ' ἔργον αἰσχιστον τόδε; cl. Aeschyl. Prometh. 247. μὴ πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω; Ego quem ad modum ἡ που explicandum censerem dixi in enarratione p. 97. V. 703. in loco sane difficillimo Fr. Heimsoeth l. c. p. 225. scribendum proposuit: λόγῳ μὲν οὐχί, καρδίᾳ δὲ καρτερεῖ., quod, etiam si mihi non valde adrisit, tamen tacere nolui. Ad v. 710. A. Doeringius commemorat in Christ. pat. v. 779. legi θανόντ', ipse tamen recte comprobat receptam scripturam θάνοις, non immemor eorum, quae de Solone et Croeso tradita sunt. In loco difficillimo, qui legitur v. 730 sqq. Fr. Heimsoeth scribi volt:

τούτοις δ', ὁρκίοισι μὲν ζυγεῖς,
 ἄγουσιν οὐ μεθεῖ' ἂν ἐκ γαίης ἐμέ.
 λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἀνώμοτος
 σφαλερὸς γένοι' ἂν καὶ τὰ κηρυκτεύματα
 οὐκ ἂν παρωθοῖς· τὰμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῇ,
 τοῖς δ' ὄλβος ἐστὶ καὶ δόμος τυραννικός.

de quibus aliorum esto iudicium. Idem vir doctissimus v. 771 sqq. fortasse non male lacunam esse post v. 772. existimavit, quam ita fere explendam esse censuit, ut scriberetur:

*Μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
ὥς μοι δοκεῖ τὰ τ' ἄλλα καὶ τὰ πρὸς νέους
γάμους τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει,
καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς εἰργασμένα.*

quae tamen incerta omnia sunt. V. 820 sq. Weilius sic scribi atque interpungi voluit: *θεῶν παῖδες μακάρων* *λερᾶς* || *χώρας ἀπορθήτου τ' ἄπο, φερβόμενοι* || *κλεινοτάταν σοφίαν κτέ.*, quam rationem minime probare possum. Nam primum ista appellatio: *Ἐρεχθεῖ-δαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι καὶ θεῶν παῖδες μακάρων*, eius modi est, ut per se constare debeat, tum vero non video cur dici non potuerit: *λερᾶς χώρας ἀπορθήτου τ' ἀποφερβόμενοι* (aut etiam *ἄπο φερβόμενοι*, nam sententia eadem erit) *κλεινοτάταν σοφίαν*, quum constet propter ipsam terrae Atticae naturam et aëris tenuitatem eius incolas sapientiores et acutiores esse creditos: id ne quis quae modo dicta erant ea ratione, qua falso hoc fecit A. Nauckius, intellegat, iam sequuntur verba, quae fere eodem spectant: *ἀεὶ διὰ λαμπροτάτου βαίνοντες ἄβρῶς αἰθέρος κτέ.*, quibus aëris tenuitas significatur, sicuti superiore voce idonea terrae Atticae natura et temperatio caeli. V. 826 sq. Weilius ita emendandos censet l. c. p. 379. *τοῦ καλ-λινάου παρὰ Κηφισοῦ ῥοαῖς* || *τᾶν Κύπριν κλήζουσιν ἀφυσσομέναν κτέ.* Idem vir doctissimus V. 843 sqq. sic fere restituendos esse existimavit l. c. p. 380. *Πόθεν θράσος ἔρνεσι σοῖς* || *ἢ χερὸς ἢ φρενὸς* || *καρ-δίᾳ τε λήψει* || *δεινὰν προσάγουσα τόλμαν*; V. 916. pro recepta scriptura: *Τί δῆ, τάλαινα, τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις*; A. Doeringius, quod in Christ. pat. v. 737. *τί δῆτα λοιπὸν σῶ γ' ἐπιστένεις τέκνω*; dicitur, eo inclinatur, ut Euripidi reddatur: *τί δῆτα λοιπὸν τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις*; Mihi non item hoc placet. V. 973 sqq. sic constitui locum maxime dubium voluit Weilius l. c. p. 381. *τοῖον ἄ δύστανος ἄτας* || *ἔρκος κᾶς θανάτου μοῖ-ραν τὸν Ἄϊδαν οὐχ ὑπερ* || *φεύξεται πεσοῦσα.* et v. 1039. l. c. p. 381. scribendum coniecit: *τὸ καὶ προσέθαι μαλθακῆς λόγους φρενός.* V. 1128. H. Weilius

scribendum esse existimat: δι' οἴκων (pro δι' ὧτων) δ' εὐθύς ἦν πολὺς λόγος Σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρῖν., quod in Scholiis p. 71, 1. ed. Dind. haec verba ita exponuntur: ἐπεὶ καὶ πολὺς ἦν λόγος κατὰ τὴν οἰκίαν διαλελῦσθαι ὑμᾶς καὶ τὴν προτέραν φιλονεικίαν μεταβεβληκέναι. Et sane vera haec coniectura mihi esse videtur. V. 1170 sq. H. Weilius l. c. p. 382. ita scribendos esse existimat: ἤδη δ' ἀνειλῶν κῶλον ἔκπλεθρον δρόμου Ταχὺς βαδιστῆς τερμόνων ἀνθήπτετο., ita, ut κῶλον δρόμου conectatur, cl. Aeschyli Agamn. 334. κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν. V. 1244 sq. recte mihi videtur H. Weilius Pflugkii aliorumque rationem vituperavisse, qui φόβος per nefas verterunt, cum metus dicens esset. Ipse ex Scholiastae adnotatione: φόβος ἐστὶ τὸ θεῖον αἶμα ὑπὸ ἀνθρώπων πεσεῖν, colligit haec verba ita scribenda esse:

σᾶς γὰρ χρυσέας ἀπὸ γονᾶς
ἐβλασθεν· πίννειν δ' αἶμ' ἄμβροτον
φόβος ὑπ' ἀνέρων.

et infra v. 1254 sqq.

δειλαία, τί σοι φρένα βαρὺς
χόλος προσπίννει; δύσφρων φόνον
φόνος ἀμείβεται.

Contra Fr. Heimsoeth l. c. p. 379. proponit priore loco scribendum:

σᾶς γὰρ χρυσέας ἐβλασθεν γονᾶς·
θεῖον δ' αἶμα πίννειν ἄγος ὑπ' ἀνέρων.

et posteriore loco:

δαιλαία, τί σοι δύσμητις φρενῶν
προσπίννει χόλος, τὸν φόνος ἀμείβεται.,

quod Scholiastes haec habet: φόνος τῶν παίδων ἀμείβεται, διαδέχεται τὸν χόλον. Videant alii. Denique v. 1247 sqq. proponit H. Weilius l. c. p. 384.:

ἀλλά νιν, ὃ φάος διογενές, κάτειρ-
γε κατάπαυσον, ἔξελ' οἰκων ἀλαί-
νοντα φονῶντ' Ἑρινῦν ὑπ' ἀλάστορον.

et infra v. 1257 sqq.

δύσφορα γὰρ βροτοῖς ὁμογενῇ μιά-
σματ' ἐπιγὰι', αὐτοφόνταις ξύνφδ'
αὖ θεόθεν πίτνοντ' εἰνὶ δόμοις ἄχῃ.

Contra Fr. Heimsoeth l. c. p. 378. priore loco proponit:

ἀλλά νιν, ὃ φάος διογενές, κάτειρ-
γε, κατάπαυσον, ἔξελ' οἰκων φονῶ-
σαν ἀλαόν τ' Ἑρινὺν ὑπ' ἀλαστόρων.

et posteriore loco:

σχέτλια γὰρ βροτοῖς ὁμογενῇ μιά-
σματ' ἐπὶ γαῖαν ἐκχέασιν σύνοι-
δα θεόθεν πίτνοντ' ἀμφὶ δόμοις ἄχῃ.

Postremo quod e v. 1366. huius fabulae habet Scriptor Chr. pat. v. 1273. *κλαῦσαι νεκρόν μοι παῖδα καὶ θάψαι πάρες.*, A. Doeringius eo propensus fuit, ut scriberetur etiam apud Euripidem: *κλαῦσαι νεκρούς μοι τούσδε καὶ θάψαι πάρες.*, quod in simili causa Patroclus Hectorem deplorat priore die Iliad. XVIII. 314—354. et postero die eum sepeliendum curat Iliad. XXIII. 713 sq. 784 sq., quae mihi tamen ratio subtilior quam verior esse videtur. Haec habui quae supplementi causa hac adferrem, pleraque eius modi, ut etiam nunc in dubium vocari posse videantur.

Iam nihil aliud reliquum est nisi ut de libris mss. itemque de libris litterarum formis descriptis, quibus in hac editione adornanda potissimum usi sumus, referamus. Habent autem hanc fabulam libri manu scripti hi, primae quidem classis Cod. Vaticanus n. 909. bombycinus, saec. XII., littera B. a Kirchhoffio notatus, Cod. Havniensis chartaceus, recentiore aetate scriptus, littera C. notatus, Cod. Parisi-

nus n. 2712. membranaceus, saec. XIII., a Musgravio et Brunckio usurpatus, nondum satis diligenter collatus, littera E. notatus, Cod. Marcianus n. 468. bombycinus, ut videtur, saeculi XIII., qui tantummodo fragmentum Medae habet usque ad v. 42., secundae classis Cod. Parisinus 2713., membranaceus, saec. XIII., littera a. notatus, Cod. Florentinus Vossii, nunc deperditus, littera b. notatus, cuius lectionis diversitas non exstat nisi inde a v. 282., Cod. Florentinus plut. XXX. n. 50. chartaceus, saec. XIII., littera c. notatus, Cod. Florentinus plut. XXX. n. 15. chartaceus, saec. XIII., littera d. notatus, tertiae classis Cod. Palatinus inter Vaticanos n. 287. membranaceus, saec. fortasse XIII., littera B. notatus, Cod. Florentinus plut. XXXII. n. 2. chartaceus, saec. XIII. littera C. notatus. Libros litterarum formis descriptos neque antiquiores neque eos, qui omnes Euripidis fabulas complectuntur, hic commemorabo, nominabo tantum singularum fabularum editiones eas, e quibus etiam nunc aliquid utilitatis ad hanc fabulam aut emendandam aut explicandam redundare possit. Commemoranda autem est primo loco Ricardi Porsoni, editio quae prodiit primum Oxonii a. MDCCCI., cuius libri editione in Germania tertia a G. H. Schaefero Lipsiae a. MDCCCXXIII. curata usus sum, Petri Elmsleii edita Oxon. a. MDCCCXVIII., cuius libri editionem Lipsiensem, cui accesserunt God. Hermannii adnotationes a. MDCCCXXII., usurpavi, Ioannis Lentingii, quae prodiit Zutphaniae a. MDCCCXIX., Ludovici de Sinner, quae Parisiis a. MDCCCXXXIII. Aug. Witzschelii, quae Lipsiae a. MDCCCXXXI., Adolphi Kirchhoffii, quae Berol. MDCCCLII., F. G. Schoenii, quae Lipsiae a. MDCCCLIII. prodiit, cuius libri altera editio iam ab H. Köchly exspectatur. Haec autem ipsa editio ab Aug. Iul. Edm. Pflugk parata primum prodierat Gothae et Erfordiae a. MDCCCXXIX., iterum curata a me Gothae a. MDCCCXXXII. et nunc ipsum ter-

tium est. Praeterea paene editionis instar habenda sunt illa, quae Aug. Nauckius de Euripidis Medea disputavit in Studiis Euripideis (Euripideische Studien), quae edita sunt in Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg, ser. VII. tom. I. n. 12. p. 106—139. Ceterum doleo me nactum non esse E. Bergeri diss. de duplici recensione Medae, quae edita est Cellis MDCCCLXIII.

Postremo adnoto pag. 73. col. 2. v. 9. *pertractaverat* pro *pertractaverunt* itemque p. 88. col. 1. v. 24. *iure* pro *rocte* et v. 25. *omnibus* pro *menibus* legendum esse.

Scripsi Lipsiae d. XXX. mens. Sept.
a. MDCCCLXVII.

R. Klotz.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΚΑΙΑΡΧΟΥ.

Ἰάσων εἰς Κόρινθον ἔλθων, ἐπαγόμενος καὶ Μή-
 δειαν, ἐγγυᾶται καὶ τὴν τοῦ Κρέοντος τοῦ Κορινθίου
 βασιλέως θυγατέρα Γλαύκην πρὸς γάμον. μέλλουσα δὲ
 ἢ Μήδεια φυγαδεύεσθαι ὑπὸ Κρέοντος ἐκ τῆς Κορίν- 5
 θου, παραιτησαμένη πρὸς μίαν ἡμέραν μείναι καὶ τυ-
 χοῦσα, μισθὸν τῆς χάριτος δῶρα διὰ τῶν παιδῶν πέμ-
 πει τῇ Γλαύκῃ ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν στέφανον, οἷς ἐκέλευ
 χρησαμένη διαφθείρεται· καὶ ὁ Κρέων δὲ περιπλακεὶς
 τῇ θυγατρὶ ἀπώλετο. Μήδεια δὲ τοὺς ἐαυτῆς παῖδας
 ἀποκτείνουσα ἐπὶ ἄρματος δρακόντων πτερωτῶν, ὃ παρ' 10
 Ἥλιου ἔλαβεν, ἐποχος γενομένη ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθή-
 νας καὶ κεῖσε Αἰγεί τῷ Πανδίωνος γαμεῖται. Φερεκύδης
 δὲ καὶ Σιμωνίδης φασὶν ὡς ἡ Μήδεια ἀνεψήσασα τὸν
 Ἰάσωνα νέον ποιήσῃ. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἰδο-
 νος ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας φησὶν οὕτως·

15

V. 2. ἐγγυᾶται καὶ τὴν τοῦ] Sic BC. ἐγγυᾶται τὴν
 Elmsleius.

V. 3. Γλαύκην] De Creontis filia eiusque nomine non consen-
 sisse inter se scriptores intellegimus e Scholiastae verbis ad huius fab.

v. 19. Φασὶ δὲ οἱ μὲν Ἰππότου, οἱ δὲ Κρέοντος παῖδα γαμῆσαι τὸν
 Ἰάσωνα. περὶ δὲ τῆς Κρέοντος θυγατρὸς οὐχ ὁμοφωνοῦσι τῷ Εὐ-
 ρικίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν γὰρ Κρέουσαν φησι κα-
 λείσθαι, γήμασθαι δὲ Εὐόδῳ, Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκην. Conf.
 qui in nomine Glaucæ consentiunt, in re aliquantum dissentiunt, Dio-
 dorum Siculum III. 54 sq. Apollodorum biblioth. I. 9, 28. Hy-
 ginum fab. XXV. et vide Wesselingium ad Diodori l. c. tom. I.
 p. 297.

V. 6. μισθὸν τῆς χάριτος] Non tam id egit Medea hoc mu-
 nere, ut Glaucæ gratiam referret, sed a Creonte potius per eius filiam
 impetrare voluit, ut ipsius liberis Corinthi in domo regia manendi dare-
 tur venia. Conf. huius fab. v. 942 sqq.

V. 9. ἀπώλετο] libri. ἀπόλλυται Aldus.

V. 10. ἐπὶ ἄρματος] libri. ἐφ' ἄρματος Aldus.

V. 12. Φερεκύδης] p. 187. ed. Starz. vol. I. n. 73. p. 89. ed.
 Müller.

V. 13. Σιμωνίδης] fragm. CLXXVIII. ed. Gaisford. Conf. qui
 idem narrat, Scholiasten Aristophanis ad Equit. v. 1318.

V. 15. ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας] Sic maluit scribere auctor
 Eurip. Vol. I. Sect. I.

Αὐτίκα δ' Αἴσωνα θῆκε φίλον κόρον ἠβώνοντα,
γῆρας ἀποξύσασα ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
φάρμακα πόλλ' ἔψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησιν.

- Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι
5 καὶ τὰς Διονύσου τροφούς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν
ἀνεψήσασα ἐνεοποίησε. Στάφυλος δέ φησιν ὑπὸ τῆς
Μηδείας τὸν Ἰάσωνα τρόπον τινὰ ἀναιρεθῆναι· ἐγκε-
λεύσασθαι γὰρ αὐτὴν οὕτως ὑπὸ τῇ πρύμνῃ τῆς Ἀρ-
γοῦς [αὐτὸν] κατακοιμηθῆναι, μελλούσης τῆς νεῶς δια-
10 λύεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου· ἐμπεσοῦσης γοῦν τῆς πρύ-
μνης τῷ Ἰάσωνι, τελευτῆσαι αὐτόν.

quam Agiam Troezenium, cuius quinque Νόστων libri fuisse dicuntur, de quo videas R. Stiehle in *Philol.* VIII. p. 51 sq., ipsum appellare, quia alii auctores ipsi Homero Νόστων libros tribuere solebant. Habentur autem tres qui deinceps leguntur Cyclici carminis versus etiam in Scholiis ad Aristophanis *Equit.* 1318., unde sumpsit P. Elmsleius, quod versu altero reposuit ἀποξύσασα ἰδυίῃσι pro vulgato ἀποξύσασ' εἰδυίῃσι. Versu deinde tertio G. H. Schaeferus ἐνὶ χρυσείοισι λέβησι scribi maluit coll. Herodoti locis I. 47. et 48. Postea ipse dubitanter retractavit in tertia editione Porsoniana p. 10.

V. 4. Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς Διονύσου τροφοῖς] De huius fabulae reliquiis conf. Ang. Nauckii *Tragicorum Graecorum fragm.* p. 13 sq. Ex iis, quae deinceps in hac Aeschylī fabula acta esse dicuntur, C. A. Boettiger fuisse hoc drama satyricum recte coniecisse videtur idque eiusdem trilogiae fuisse ac Semelen A. Nauckius iure suspicatus est.

V. 6. Στάφυλος] Staphylus, qui Naucratis fuisse dicitur a Scholiaste Apollonii Rhodii ad lib. I. 580. p. 334, 27. ed. Merkel., de antiquis et fabulosis temporibus rettulerat in iis libris, quos de singulis terris et civitatibus, quarum res enarravit, appellaverat. Id, quod hic refertur, ex *rerum Thessalicarum* libris, quorum tertium Scholiastes Apollonii ad lib. III. 816. p. 507, 14. ed. Merkel. et Harpocratio s. v. Πενέσται commemorant, sumptum esse videtur. De ceteris eius scriptoris libris conf. G. I. Vossii lib. *de hist. Graec.* III. p. 416. [p. 500sq. ed. Westerm.], ubi hunc ipsum locum et Scholiastae ad Aristophanis *Nub.* 1064. addas, et qui fragmenta composuerunt Müllereros in *Fragm. hist. Graec.* vol. III. p. 505.

V. 6 sq. ὑπὸ τῆς Μηδείας τὸν Ἰάσωνα τρόπον τινὰ] Haec verborum positio in B. habetur. Vulgo legebatur τὸν Ἰάσωνα τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς Μηδείας.

V. 8. γὰρ αὐτὴν οὕτως] sic fere libri. οὕτως editiones veteres non habent.

V. 10. ἐμπεσοῦσης] BC. ἐπιπεσοῦσης vulgo. Conf. Scholiasten ad huius fab. v. 1387.

Τὸ δράμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι παρὰ Νεόφρονος διασκευάσας, ὡς Δικαίαρχος [ἐν α' περὶ] τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ὑπομνήμασι. μέμφονται δὲ αὐτῷ τὸ μὴ πεφυλακέναι τὴν ὑπόκρισιν τὴν Μήδειαν, ἀλλὰ προπεσεῖν εἰς δάκρυα, ὅτε ἐπεβούλευσεν 5 Ἰάσονι καὶ τῇ γυναικί. ἐπαινεῖται δὲ ἡ εἰσβολὴ διὰ τὸ παθητικῶς ἄγαν ἔχειν, καὶ ἡ ἐπεξεργασία (v. 3.) μὴδ' ἐν νάπαισι, καὶ τὰ ἐξῆς. ὅπερ ἀγνοήσας

V. 1. Τὸ δράμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι παρὰ Νεόφρονος διασκευάσας] Sic recte Elmsleius hunc locum constituit addicentibus fere verborum vestigiis, quae sunt in libris. Etenim Euripidem Neophronis Sicyonii Medea abusus esse in componenda Medea sua tradunt etiam alii scriptores, veluti Diogenes Laërtius II. 132., qui de Menedemo dicit: ὥστε πταίνουσιν οἱ λέγοντες μὴδὲν αὐτὸν ἀνεγνακέναι πλὴν τῆς Μηδείας τῆς Εὐριπίδου, ἣν ἐν τοῖς [ἐνιοι] coniecit Menagius] Νεόφρονος εἶναι τοῦ Σικυνώνιος φασίν, et Suidas: Νεοφρῶν — Σικυνώνιος, τραγικός, οὗ φασίν εἶναι τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν, ὃς πρῶτος εἰσήγαγε παιδαγωγοὺς καὶ οἰκετῶν βάσανον. De Neophronis Medaeae reliquiis conf. Aug. Nauckii *Tragicorum Graec. fragm.* p. 565 sqq.

V. 2. ὡς Δικαίαρχος [ἐν α' περὶ] τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου] In libris fere legitur ὡς δικαίαρχος τοῦ τε Ἑλλάδος βίου, quibus in verbis inesse partem verae inscriptionis περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου apparet. Illud enim, quod coniecit Kirchhoffius, recepit Dindorfius, ἐν τῷ περὶ Ἑλλάδος βίου verum esse non potest, quoniam plures libri illius operis fuerunt, quam ob rem aut ἐν τοῖς περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου scribendum erat, ut est apud Athenaeum lib. XIII. p. 636. C., aut fere sic ἐν πρώτῳ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου, ut est apud Athenaeum lib. XIII. p. 557. B. ἐν τρίτῳ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου. Id adeo ἐν α' περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου olim hic scriptum fuisse opinor. Ceterum conf. A. F. Naeke in *Mus. Rhenan.* a. MDCCCXXXII. p. 40 sqq. Marx *De Dicaearcho* in *Creuzeri Meletem.* p. III. 4. p. 173 sqq.

V. 3. Ἀριστοτέλης ἐν ὑπομνήμασι] Conf. Ern. Koepke *De hypomnematis Graecis* (Berol. 1842. 4.) p. 11. et Valentini Rose *Aristoteles pseudepigraphus* p. 561 sqq.

V. 4. τὸ μὴ πεφυλακέναι τὴν ὑπόκρισιν τὴν Μήδειαν] Pertinet hoc ad huius fab. v. 922 sqq. — τὴν Μήδειαν] Ch. D. Beckius. τῇ Μηδείᾳ libri.

V. 5. προπεσεῖν] Kirchhoffius. προσπεσεῖν libri. πεσεῖν Brunckius.

V. 8. ὅπερ ἀγνοήσας Τιμαχίδας κτέ.] Eadem paulo uberius exponuntur in Schol. ad huius fab. v. 1., nisi quod Τίμαρχος ibi scriptum est pro Τιμαχίδας, quod ipsum nomen ibi quoque reponendum esse A. Westermannus recte docuit ad G. I. Vossii lib. *de histor. Graec.* I. p. 143 sq. adn. 22. Multis enim quum aliorum scriptorum tum Athenaei locis hic grammaticus commemoratur, etiam in Schol. ad huius fab. v. 167.

Τιμαχίδας τῷ ὑστέρῳ φησὶ πρώτῳ κεχρησθαι, ὡς
 Ὅμηρος·

εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

- 5 Μῆδεια διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἐχθραν τῷ ἐκείνῳ
 γεγαμηκέναι Γλαύκην τὴν Κρέοντος θυγατέρα ἀπέκτεινε
 μὲν Γλαύκην καὶ Κρέοντα καὶ τοὺς ἰδίους υἱούς, ἐχω-
 ρίσθη δὲ Ἰάσονος Αἰγεί συνοικήσουςα. παρ' οὐδετέρῳ
 κεῖται ἡ μυθοποιία.
- 10 Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ,
 ὃ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν πολιτίδων. προ-
 λογίζει δὲ τροφὸς Μηδείας. ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου
 ἄρχοντος ὀλυμπιάδος πζ ἔτει α'. πρώτος Εὐφορίων, δεύ-

V. 1. ὡς Ὅμηρος] *Odyss. lib. V. v. 264. ὡς Ὅμηρος libri.*
 Ante Kirchhoffium ὡς καὶ Ὅμηρος legebatur.

V. 3. τ'] Bruncius auctore Homero. δ' libri.

V. 4. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ]
 Sic C. ΑΛΛΩΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ante
 Kirchhoffium vulgo legebatur.

V. 5. διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἐχθραν] *δυσοφοῦσα τὴν Ἰάσονος ἐχθραν* C, quod fortasse reponendum erat.

V. 8. παρ' οὐδετέρῳ] Id est, neque apud Aeschylum neque apud Sophoclem. [Eodem prorsus modo haec verba leguntur in *Argum. Alcest. p. 24, 11. R. K.*] Male Scaliger correxit *παρ' οὐδενί*. Iisdem verbis ubi utitur Scriptor argumenti Aeschyli *Eumenidum* (tom. III. p. 405. ed. Schütz. [p. 395. ed. Franz.]), Sophocles et Euripides intelleguntur. Perpetua est enim trium principum veteris tragoediae in hoc genere comparatio. Sic etiam in *Argumento Aeschyli Prom.* (p. 3.) *κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ Κόλχοις, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται.* PFLUGK. *παρ' οὐδενί* per se falsum non esse docet *Argumentum Orestis p. 19, 5. ed. nostr.* *παρ' οὐδενί κεῖται ἡ μυθοποιία*, quamquam *παρ' οὐδετέρῳ* accuratius dictum est.

V. 11. *προλογίζει δὲ τροφὸς Μηδείας*] Haec verba hic reposuit Bruncius e libro, ut videtur, E.

V. 13. *ὀλυμπιάδος πζ ἔτει α'*] Sic e vestigiis antiquiorum librorum recte hunc locum constituit A. Nauckius, similiterque Kirchhoffius, nisi quod is *πρώτῳ* pro *α'* reposuit.

V. 13. *πρώτος Εὐφορίων*] *πρώτος*, id est, primas rettulit. V. Boeckh. *de Trag. Gr.* p. 36. Ceterum intellegitur Euphorio, Aeschylī filius, quem patris tragoediis certantem quater praemio orna-

τερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης Μηδεία, Φιλοκτήτη, Δίκτυι, Θερισταῖς σατύροις. οὐ σώζονται.

tum esse scribit Suidas, earumque victoriarum unam esse hanc, quam de Sophocle et Euripide hoc anno reportavit, coniecit Boeckhiius l. c. p. 32. De Medea Euripidis, quae tunc cecidit [immo tertio loco stetit. R. K.], minus iniqua posteriorum saeculorum iudicia fuerunt. Frequenter huius fabulae sententias in partem vocasse Chrysippum, nobilissimum Stoicorum, auctor est Diogenes Laërtius VII. 180. conf. Hesych. Miles. p. 22. Orell. Eadem in manibus reperta est Ciceronis, quum scelere inimicorum occideretur, teste Ptolemaeo Hephaestione apud Photium cod. CXC. p. 151, 18. [conf. etiam *epist. ad Atticum* XV. 4, 1.] Neque vulgarem Medae laudem habet Archimeli Epigr. II. v. 5. 6. quamvis corruptum (*Anal. Brunck.* II. p. 64. cf. Iacobsii *Animadv.* Vol. II. P. I. p. 193.). Machinae usum in Medea quum reprehendit Aristoteles *poët.* c. 16. (18. Herm.), respexisse videtur currum alatum [immo *currum volucrum draconum*, quales saepe ab artificibus fictos videmus, ut nuper in Ed. Gerhardi *Monumentis* etc. a. MDCCCLXVI. tab. CCXVI. in imagine ex hac ipsa fabula adumbrata, cl. p. 233. conf. Ovidii *Trist.* III. 8, 2 sq. *Nunc ego Medae vellem frenare dracones, Quos habuit fugiens arce, Corinthe, tua.* R. K.], quo, quum non haberet quo pacto Medeam periculo eximeret, eam aufugientem facit. Cf. Boettiger. *prolus. de Medea* p. 123. Aug. Matthiae t. VI. p. 427. G. Hermannum ad Elmsleii *Med.* p. 405. ed. Lips. PFLUGK.

V. 1. Εὐριπίδης Μηδεῖα, Φιλοκτήτη, Δίκτυι, Θερισταῖς σατύροις] Sic recte Kirchhoffius e librorum vestigiis scripsit. Vulgo legebatur: Εὐριπίδης. Μηδεία, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερισται σατύροι.

V. 2. οὐ σώζονται] Sic scripsi auctore R. Benteio in *epist. ad Millium* p. 15. p. 465. ed. Lips. Vulgo οὐ σώζεται legitur. Eodem modo in Argumento Arist. Acharn. p. 4. ed. Bergk. *δέντερος Κρατύος Χειμαζομένοις. οὐ σώζονται.* nunc restitutum est e cod. Ravennate pro eo, quod olim legebatur οὐ σώζεται. Significant autem haec verba non mansisse hoc drama satyricum.

COROLLARIUM A. I. E. PFLUGKII.

Corollarii instar adiciam memorabilem locum Athenaei de Calliae, qui fortasse non diversus est a comico cognomine, γραμματικῇ τραγῳδίᾳ, cuius ad exemplum Euripides et modos et personarum descriptionem in chori carminibus, quae sunt in Medea, composuisse dicitur. Is locus est in l. X. p. 453. C. [vol. II. p. 322. ed. Meineke]. Ὁ δὲ Ἀθηναῖος Καλλίας, ἐξηγοῦμεν γὰρ ἔτι πρότερον περὶ αὐτοῦ, μικρὸν ἔμπροσθεν γενόμενος τοῖς χρόνοις Στράτιδος, ἐποίησε τὴν καλουμένην γραμματικὴν

τραγωδίαν, οὕτω διατάξας. πρόλογος μὲν αὐτῆς ἐστὶν ἐκ τῶν στοιχείων, ὃν χρὴ λέγειν διαιροῦντας κατὰ τὰς παραγραφὰς καὶ τὴν τελευτὴν καταστροφικῶς ποιουμένους·

Ἔστ' ἄλφα, βῆτα, γάμμα, δέλτα, θεοῦ πάρ' εἰ,
 ζῆτ', ἦτα, θῆτ', ἰῶτα, κάππα, λάβδα, μῦ,
 νῦ, ξῦ, τὸ οὐ, πῖ, ρῶ, τὸ σάν, ταῦ, ὕ παρόν,
 φῖ, χῖ τε τῷ ψῖ εἰς τὸ ὦ.

ὁ χορὸς δὲ γυναικῶν ἐκ τῶν σύνδυο πεποιημένους αὐτῶ ἐστὶν ἑξαμετρος ἅμα καὶ μεμελοπεποιημένος τόνδε τὸν τρόπον, βῆτα ἄλφα βᾶ, βῆτα εἰ βε, βῆτα ἦτα βῆ, βῆτα ἰῶτα βι, βῆτα οὐ βο, βῆτα ὕ βυ, βῆτα ὦ βω. καὶ πάλιν ἐν ἀντιστρόφῳ τοῦ μέλους καὶ τοῦ μέτρον γάμμα ἄλφα, γάμμα εἰ, γάμμα ἦτα, γάμμα ἰῶτα, γάμμα οὐ, γάμμα ὕ, γάμμα ὦ. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν συλλαβῶν ὁμοίως ἐκάστων τὸ τε μέτρον καὶ τὸ μέλος ἐν ἀντιστρόφοις ἔχουσι πᾶσαι ταῦτόν. ὥστε τὸν Εὐριπίδην μὴ μόνον ὑπονοεῖσθαι τὴν Μηδεῖαν ἐντεῦθεν πεποιηκέναι πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλος αὐτὸ μετενηνοχότα φανερόν εἶναι. Quibuscum comparanda quae idem initio libri VII. p. 276. A. [vol. II. p. 1. ed. Meineke] scripsit: καὶ γὰρ Καλλιᾶν ἱστορεῖ (ὁ Κλέαρχος) τὸν Ἀθηναῖον γραμματικὴν συνθεῖναι τραγωδίαν, ἀφ' ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδεῖα καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν. Ueberiore horum locorum explicationem si quis desideret, adeat Hermannum in diss. de Gr. linguae dialectis p. 10 seqq. coll. Boeckh. de Trag. Gr. p. 86 seqq. Ac Calliae quidem rationem ita explanavit Hermannus, ut, in personarum quidem descriptione quale fuerit eius institutum, quivis possit comprehendere. De Euripide Boeckhio adsentior, quod, quemadmodum Callias tot fecit strophas, quot sunt consonantes, easque singulas a singulis consonantibus recitatas, accinentibus deinceps vocalibus, ita Euripidem censet stropharum numerum personis chori exaequasse, singulis autem choreutis strophas singulas tribuisse, concinentibus per vices ceteris personis. Illud vero perambiguum est, fuerintne XII personae chori, ut opinatur Boeckhiius, an, servato legitimo quindecim personarum numero, viam tamen invenerit Euripides, qua binarum cantum personarum, alia post aliam ei, cuius primariae partes erant, accinente, coniungeret. Nos coniecturas in eo genere satis ingeniosas excogitari posse, certi quidquam, quae nunc est rei scaenicae veterum scientia, adferri non posse arbitrati, satis duximus ea de re admonuisse lectores: orationem poetae intactam reliquimus. [Praeterea huc adhibendus est Fr. Th. Welckerus, qui hanc famam omnino inanem esse docere studuit in Museo Rheno vol. I. p. 150 — 155. R. K.]

Postremo quamvis ancipitem de duplici quae fertur Medae editione quaestionem quam fieri poterit brevissime explicabimus, nihil sane novi, ut certo diiudicari ea res possit, adlaturi, sed quantum satis est tironibus dicturi. Ac de diasceue dramatum in universum exposuit Boeckhius in capite secundo libri, quem de Tragicorum Graecorum principibus scripsit. Solebant enim poetae, si quam fabulam, semel editam, iterum in scaenam vellent producere, eam ita aut totam retractare aut quasdam eius partes refingere, ut, quam secundis curis perpolivissent, pro nova iure haberi posset. Cuius rationem instituti, ne dicam auctorum in perficiendis operibus diligentiam, maxime inde repetas, quod, sive ceciderat fabula, nisi emendata in certamen iterum committi non posset, sive steterat, victrice ac praemio ornata alteram appetere victoriam haud sine quadam turpitudinis nota liceret. Neque vero solum sua ipsi dramata poetae correctae ediderunt, sed eorum etiam familiae repetitas maiorum fabulas interpolaverunt: donec Lycurgi oratoris lege cautum est, ne trium principum veteris tragoediae, Aeschyli, Sophoclis, Euripidis, reliquiae importuna correctorum manu histrionumve licentia depravarentur¹⁾. Nam histriones quoque aliquid sibi iuris in poetarum opera adrogarunt neque raro vel voces quasdam vel versus temere seu consilio mutarunt: qua de re passim veteres critici admonuerunt. Itaque etsi fieri potuit, ut, qui correctam ederet fabulam, ultra verborum versuumve, si qui forte male tornati essent, emendationem non progrediretur, tamen magno opere cavendum est, ne, quidquid a tralaticia quorundam locorum scriptura discrepat, studiis ac consilio aut ipsorum poetarum aut eorum, ad quos illorum monumenta ingenii hereditate pertinebant, acceptum referamus atque ex levibus quibusdam sive correctionibus sive corruptelis duplicem statim recensionem exstitisse coniectemus.

De Medea quidem Euripidis qui primus eiusmodi suspitionem movit, Porsonus argumentis usus est, ut mihi quidem videtur, non satis gravibus. Eorum alterum protulit ad v. 300. (298. Barn.), ubi quum pro eo, quod vulgo scriptum est, *σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφά*, nonnulli libri exhiberent *καινὰ προσφέρων ἔπη*, eam ille lectionem profectam opinatus est ex secundis curis ipsius Euripidis, qui derisum ab Aristophane Thesm. 1141. vocabulum *σοφός*, quo uti videbatur cupidius, remove vellet. Simile est alterum argumentum, quod exposuit ad v. 1314. (1317.) *τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας*, sed illud et subtilius excogitatum et haud contemnendis rationibus confirmatum. Dubium enim esse non potest, quin auctor Christi Patientis, cuius

1) Pseudoplutarch. V. X. Orat. p. 841. E.

de perpetua imitatione Euripidis satis constat, quum scripsit v. 120. *καὶ τοῦσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους*, et v. 436. *τὶ τοῦσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους*, respexerit eum, quem proposui, huius fabulae locum. Ex eodem fonte apparet hausisse Heliodorum Aethiop. I. p. 15. *Τὶ ταῦτα κινεῖς κἀναμοχλεύεις; τοῦτο δὴ τὸ τῶν τραγῳδῶν*. Neque credibile est utrumque scriptorem, si legisset apud Euripidem quae nostra exemplaria praebent, in eandem incidisse dictionem eamque adeo insolentem et tragici tumoris plenissimam. Huc denique accedit locus Aristophanis criminibus Euripidis refertus, Nub. 1399. *Σὺν ἔργον, ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ, Πειθῶ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια*. Ex quo probabilis sane videtur coniectura Porsoni Euripidem, quum in priore editione pro *τάσδε πύλας* scripsisset *τούσδε λόγους* vel *ταῦτα ἔπη*, postea tractatum a comico id mutasse, quod reprehendendi illi occasionem dedisset. Quamquam illud profecto mirum est, praeter hanc sane memorabilem scripturae varietatem, siquidem ea retractantis fabulam poetae censenda est, nulla indagari posse satis certa duplicis recensionis vestigia. Nam quae sibi visus est ex eo genere reperisse Osannus Anal. crit. p. 90 sqq., ea, ut vim aliquam habitura essent, si Medeam iterum editam esse aliunde constaret, tamen ipsa per se ad eam rem demonstrandam minime idonea sunt²⁾. Idem dicendum est de illa suspitione, quam de v. 777. iniecit Hermannus³⁾. Denique quod Boeckhius⁴⁾ ea, quae v. 1381—1383. Medea loquitur,

*γῆ δὲ τῇδε Σισύφου
σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη προσάψομεν
τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου,*

haec igitur quod multo aptius a Iunone pronuntiari existimat, quam poeta in priore editione ex machina verba facientem induxerit: est illa ingeniosa sane coniectura, sed tamen eadem ita comparata, ut argumentis, quibus duplicem exstitisse Medae recensionem evincere studet, nihil inde auctoritatis accedat. Etenim aut soli eiusmodi oratio Iunoni conveniebat; quod quidem haud sine gravissimo poetae, qui talia ad Medeam transtulerit, crimine statuere licet: aut illa verba ne a Medae quidem persona aliena sunt; ex quo consequitur nihil inde de iteratione fabulae colligi

2) Vid. Aug. Matthiae ad Eurip. T. VI. p. 424. 425.

3) ad Elmsleii Medeam p. 372. ed. Lips.

4) de Trag. Gr. p. 167.

posse. Atqui non sunt aliena: nam neque caedem liberorum si *δυσεβῆ φόνον* dicit, foediorē eam rem nomine appellat, quam quod ipsam, quae fecisset, deceret, ut visum est Boeckhio, neque hoc quidem loco invidiose Corinthus *γῆ Σιούφου* vocatur⁵). Postremo si quis miretur, qua mente sollemnia sacra Corinthiis ad expiandum scelus iniungat Medea, cuius nulla apud illos auctoritas esse potuit: ob eam rem ne ad causam dicendam aut poeta aut nos vocemur, facit ambigua vis verba *προσάφουμεν*. Quae quum ita sint, eo revolvimur, ut alia circumspicienda sint argumenta, quibus id, a quo omnis haec disputatio profecta est, demonstretur.

Ac quum in ipsa fabula nulla esse relicta duplicis editionis vestigia docuerimus, reperiuntur tamen et verba nonnulla et versus, qui quum ex Euripidis Medea repetiti esse dicantur neque tamen in ea, quam hodie tenemus, fabula exstent, magnā est suspitio lectos olim in altera eius editione. Ex eo genere sunt duo versus a Stobaeo Tit. LXXVIII. p. 453=333. servati:

*τὸ θρέψαι δ' ἐν βροτοῖσι πολλάκις
Πλείω πορίζει φίλτρα τοῦ φῦσαι τέκνα.*

tertius haud dubie Euripideus (Fragm. Inc. CXI.)

Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὐτῷ σοφός,

quem ex Medea Euripidis petatum esse inde coniiciunt, quod eum qui Latine interpretatus est Ennius (Cic. ad fam. VII, 6. coll. de off. III, 15.), in cognomine fabula, facta illa ad exemplum Euripidae, posuit. At hoc quidem argumentum non eiusmodi est, ut illud, quod inde effici volunt, necessario concedendum sit: modo reputaveris non ita Latinos poetas in Graecorum exemplarium imitatione versatos esse, ut verbum verbo redderent neque ab eo, quem ducem plerisque in rebus sequerentur, in aliis discedere fas ducerent. Neque maior fides versuum, quos ex Medea Euripidis sumptos margo Stobaei testatur: qui non addito neque poetae neque fabulae nomine leguntur apud Clem. Alex. Paedag. I. p. 127, 25. In codice autem Stobaei Parisiensi adscriptum est *Βιότου ἐκ Μηδείας*. Itaque sive illi versus sunt Bioti cuiusdam, de quo nihil constat, sive, ut suspicatur Elmsleius, Dionysii tyranni⁶), certe Euripidis non esse confitendum est. Hesychii locum s. v. *Ἀπαιώνιστον* corruptum esse collato cod. Venet. intellectum

5) Cf. Gaetulici Epigr. V. Anal. Br. II. p. 167.

6) De huius tragoediis erudite disputavit Meinekius ad Euphor. p. 163 sq.

est: cuius lectionem, et ipsam mendosam, utrum recte refinxerit Elmsleius necne, non dixerim; illud certum est, nihil eum continere, quod ad Medeam Euripidis pertineat. Relinquitur testimonium Schol. Aristoph. Ach. 119., qui ad verba Comici: ὁ θερμοβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε, haec adnotavit: παρωδία χοῖται. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ Εὐριπίδου ὁ θερμοβουλον σπλάγχρον. Hoc igitur uno auctore non credo repertum iri qui secundis curis correctam exstitisse Medeam existimet, neque dubito, quin, qui istos homines norit, memoria lapsum esse Scholiastam Elmsleio concedat.

Sed ne cui iusto morosiores in repudianda duplici huius fabulae editione videamur, demus esse nonnulla eorum, quae commemoravimus, talia, in quibus emendatricem poetae manum agnoscere licet. Illud profecto iure postulamus, ut unum certe adferatur eiusmodi argumentum, quod exceptionem non patiat. Videndum igitur, utrum, quae una reliqua est ex rationibus virorum doctorum⁷⁾, nutantem adhuc libram inclinare possit. Refert auctoritate Parmenisci Schol. ad v. 10. Euripidem, quinque talentum mercede corruptum a Corinthiis, caedem liberorum Medae, quos ab ipsis interfectos vulgaris fabula ferret, in matrem transtulisse⁸⁾. Id accidisse Boeckh⁹⁾ eo tempore coniecit, quum alteram Medae editionem moliretur: prius enim de eius consilio istos vix resciscere potuisset. Perspicuum est autem non inesse in hac ratione quod requirebamus. Etenim, si certum esset correctam edidisse hanc fabulam Euripidem, crederem equidem fortasse id eum donis commotum fecisse, ut piaculo Corinthios liberaret. Nunc quum ad coniecturam res redeat, non video, cur magis ut tamquam Stesichoream quamdam palinodiam componeret, quam ut aliorum poetarum, qui in communi fama acquievisset, narrationi contradiceret, conductum esse Euripidem suspicemur. Qui si olim et ipse Corinthios caedis auctores prodidisset idque illi aegre tulissent, alium, opinor, poetam adissent, qui ab isto crimine eos

7) Adiecit nuper aliam rationem Wolperus [*diss. de Medea Euripidis tragoedia correctae et denuo editae*. Gotting. 1818.], ductam ex Aristot. Poet. 16., quam refutavit Hermannus ad Elmsl. Med. p. 405.

8) Cf. Aelian. V. H. V, 21. Pausan. II, 3, 6. Philostr. Heroic. c. 19. p. 740. Olear. Primum Euripidem hoc in Medeam parricidium copulasse sunt qui Aristotelis quoque loco Poet. 15. confirmari existiment. Artifices cur Euripidem quam antiquam famam sequi maluerint, patet. Cf. v. c. de Timomachi Medea Plutarch. de aud. poet. p. 18. A. Anal. Br. T. II. p. 174. 499. Similem imaginem describit Lucian. de domo §. 31. T. III. p. 207. Callistr. Stat. XIII.

9) de Trag. Gr. p. 166 sq.

vindicaret. Ita fit, ut, hoc etiam erepto praesidio¹⁰⁾, tota illa duplicis editionis opinio relinquenda esse videatur. Hactenus Pflugkius. Adde quae de eadem causa disputavit A. Matthiae vol. VI. p. 423—430.

10) conferas etiam quae de huius modi narratiunculis, quae non paucae de poëtis scaenicis circumferuntur ab umbraticis excogitatae grammaticis, G. Dindorfius scripsit ad Aristophanis Nub. p. 113. et ad eiusdem poëtae fragmenta p. 539. R. K.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΤΡΟΦΟΣ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΜΗΔΕΙΑ.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΚΡΕΩΝ.
ΙΑΣΩΝ.
ΑΙΓΕΤΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ.

ΤΡΟΦΟΣ.

Εἰθ' ὦφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος

V. 1. respiciunt Aristophanes Ran. 1382. cum Schol. Eustathius in Il. p. 452, 33. p. 526 extr. p. 1248. in Odys. p. 1469, 49. cl. Schol. Iliad. II. p. 133. Thomas Magister p. 127, 8. Herodianus Epimerism. p. 270. Scriptor Christi pat. 1 sqq.

ΤΡΟΦΟΣ] Anum, quae prologi partes in hac fabula suscepit, ut auditores edoceret res Medae, cuius causa maxime hac fabula agitur, quo statu iam in initio fabulae essent, fuerunt qui non nutricem ab ipso Euripide indutam, sed famulam vetulam fuisse existimarent: quae opinio, quamquam res magni momenti non est, tamen mihi confutanda esse videtur. Nam et res ipsa docet esse eius modi mulierem quae mores Medae plane perspectos habuerit et fama antiquitus tradita hoc idem comprobatur. Etenim iam a grammaticis Alexandrinis τροφῶν appellacionem e didascalice petitam fuisse quum index personarum tum Q. Ennii Medea docet, unde M. Cicero Disp. Tusc. III. 26, 63. nutricis appellacionem acceperat. Vide quae infra adferentur ad v. 49. et ad v. 56.

V. 1 sqq. Principium fabulae sic expressit Ennius apud Ciceronem ad C. Herenn. II. 22, 39. cl. Prisciano de metris Terentii p. 424, ed. Hertz. *Utinam ne in nemore Pelio securibus Caesa accidisset abiegnata ad ter-*

ram trabes Neve inde navis incohandae exordium Coepisset, quae nunc nominatur nomine Argo, quia Argivi in ea delecti viri Vecti petebant pellem inauratam arietis Colchis, imperio regis Peliae per dolum. Nam nunquam era errans mea domo efferret pedem Medea, animo aegra, amore saevo saucia. Conf. O. Ribbeck Tragicorum Lat. reliqu. p. 36 sq. et Io. Vahlen Ennianae poesis reliqu. p. 124 sq. Ennius quod naturalem rerum ordinem restituit, sine dubio non emendare Euripidis orationem, sed Romanis hominibus faciliorem ad intellegendum reddere voluit. Alio modo hunc locum descripsit Phaedrus fab. III, 7, 6 sqq. De rebus, quae hic breviter commemorantur, conferri possunt Apollodorus bibl. I, 9, 16 sqq. Ovidius Metam. VII, 1 sqq. Hyginus fab. XXI—XXV. cl. fab. III. — *Εἰθ' ὦφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος*] *Ἀργοῦς σκάφος περιφραστικῶς*. Scholiastes. Similiter Phaedrus l. c. v. 9. dixit: *nec — fabricasset Argus opere Palladio ratem*, eodemque fere modo infra v.

Κόλχων ἐς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
 μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε
 τμηθεῖσα πένκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
 ἀνδρῶν ἀρίστων, οὐ τὸ πάγχρυσον δέρος

5

V. 4. *τμηθεῖσα* κοπεῖσα Hesychius vol. II. p. 1396.

V. 5. *ἀνδρῶν ἀρίστων*] Libri omnes et Schol. *ἀνδρῶν ἀρι-
 στῶν* Wakefieldius, Porsonus, A. Nauckius, alii. — *δέρας*] libri et
 Schol. *δέρος* unus C. et hic et infra v. 477. Eustathius in II. p. 600,
 11. *ὅτι δὲ καθάπερ ὕδας καὶ ὕδος οὕτω καὶ οὐδας οὐδος*

474. dicitur Ἀργῶν σκάφος. δια-
 πτάσθαι autem dixit, non solum
 quia omnino, ut Latine *volare*, v.
 Catulli III. 4 sq. *sive palmulis
 opus foret volare sive linteo.*, sic
 Graece *πέτεσθαι* de celeri navium
 cursu dicebatur, qua de re conf.
 Pflugkium ad Helen. 666. p. 90.
 ed. sec., verum etiam, quod in
 Symplegadibus ipsa velocitas cur-
 sus maximo opere requirebatur.

V. 2. *κυανέας Συμπληγά-
 δας*] Binae hae petrae, quarum
 angustias penetrasse Argo dice-
 batur, Homero, qui eas *πλεγ-
 κτάς* appellavit, in freto Siculo si-
 tae esse videbantur, conf. Odyss.
 XII. 61. XXIII. 327. et Strabo-
 nem I. 2, 10. p. 21. III. 2, 12. p.
 149., iis, qui post eum vixerunt,
 in ostio Ponti Euxini positae aut
κυανεαὶ συμπληγάδες πέτραι
 dicebantur, ut infra v. 1252 sq. et
 apud Strabonem II. cc., aut
κυανεαὶ συμπληγάδες, ut hic
 et Iphig. Taur. 232., aut *κυανεαὶ
 συνδρομάδες*, ut Theocrito
 XIII. 22., ad quem locum conf.
 Schol. vol. II. p. 359. ed. Ahrens.,
 aut *κυανεαὶ*, ut Apollonio
 Rhodio II. 318. Ovidio Trist.
 I. 10, 34. Melae II. 7, 19. Plin-
 io nat. hist. VI. §. 36., aut *συν-
 δρομάδες*, ut Simonidi apud
 Schol. ad h. l., aut simpliciter
Συμπληγάδες, ut Euripidi in
 Iphig. Taur. 1359. Ovidio l. c.
 47. Melae l. c. Plinio l. c., aut
 etiam *πληγάδες*, ut Apollonio
 Rhodio II. 596. *Συμπληγάδες*
 autem et *συνδρομάδες* et *πλεγ-
 κταὶ* propterea nominabantur,

quod aliquando concurrere credi-
 tae dictaeque erant, qua de re vide
 quae diximus ad Iphig. Taur. v.
 124. p. 38.

V. 3. *μηδ' ἐν νάπαισι Πη-
 λίου κτέ.*] Acerbius etiam nutrit
 profectionem Argonautarum et
 Iasonis detestatur eo, quod ne-
 pinum quidem caedendam fuisse
 dicit, qua olim Argo navis aedi-
 ficata esset, quum contra Catul-
 lus in laudem phaeli primam
 eius originem studiosae ostendat
 carm. III. 10sq. Ad rem oppor-
 tune Pflugkius attulit eiusdem
 Catulli carm. LXIII. 1 sqq.
*Peltaco quondam prognatae ver-
 tice pinus Dicuntur liquidas Ne-
 ptuni nasse per undas Phasidos
 ad fluctus et fines Aetaeos.*

V. 4. *ἐρετμῶσαι χέρας*]
ἐρετμῶσαι κόπαις ἀρμόσαι
 Hesychius vol. I. p. 1424. cl.
 Aug. Meineke in Philol. XII. p.
 609. *ἐρετμοῦν χέρας* est ma-
 nus remis instruere, qua for-
 mula ab Euripide sumpta dele-
 ctari Nonnum docuerunt Ruhn-
 kenius ad Pseudoorphaei Ar-
 gon. 360. et G. Hermannus ad
 Orphica p. 815.

V. 5. *ἀνδρῶν ἀρίστων*]
 Hanc omnium librorum auctorita-
 tem iure Fr. Th. Welckerus de-
 fendit ad Theogn. p. XXII. Ete-
 nim qui *ἀνδρῶν ἀρίστων* scribi
 voluerunt, quod ab Apollonio
 Rhodio saepe numero Argonau-
 tae *ἄνδρες ἀριστεῖς* appellaren-
 tur, illud non meminerunt, fuisse
 illos quidem omnes, qui cum Ia-
 sone Colchos profecti sunt, gene-

*Πελία μετῆλθον. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμῇ
Μήδεια πύργους γῆς ἐπλευσ' Ἰωλκίας,
ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖς Ἰάσονος,
οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
πατέρα κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν
ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἀνδάνουσα μὲν*

10

πολλαχοῦ δηλοῦται, οὕτω καὶ δέρας δέρος, οἶον· πάγχρυσον δέρος. Id utrum ad hunc an ad illum locum, qui infra legitur, an ad utrumque pertineat incertum est.

V. 8. *ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖς*] Laudat Eustathius in II. III. p. 283, 16.

rosorum hominum filios, verum tamen e numero iuvenum generosorum virtute praestantissimos, id est, fortissimos viros a duce esse delectos, qui socii itineris esse vellent, id quod aperte narrat Diodorus Siculus III. 41. *Ἰάσωνα δὲ — ἐκλέξει τῶν ὀρεγομένων τῆς αὐτῆς προαιρέσεως τοὺς ἐπιφανεστάτους ἀρίστεις*, idemque Apollodorus iisdem quibus Euripides verbis usus docet in Biblioth. I. 9, 16. *καὶ χρωμένω ὁ θεὸς αὐτῷ [τῷ Ἰάσωνι] πλεῖν ἐπέτρεψε συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος*, ut hic quidem multo plus sit, si ἀνδρῶν ἀρίστων legitur quam si ἀνδρῶν ἀριστέων. *Ἄνδρες ἀρίστες* essent generosi iuvenes, *ἄνδρες ἀρίστοι* sunt fortissimi e numero iuvenum generosorum. Nam omnino intellegi non posse nisi generosos viros per se patet. — *πάγχρυσον δέρος*] Conf. infra v. 477. et vide, quem Pflugkius attulit, Pindari Pyth. III. 68. *τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ* cum A. Boeckhii Explic. p. 277. Contemptim Lucianus Gall. s. somn. 1. *ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκείνο κώδιον φυλάττων*.

V. 6. *Πελία μετῆλθον*] Petebant — imperio regis Peliae, ut ait Ennius. Dativus est commodi quem dicunt. Suppl. 14. *Οἰδίπουν παγκληρίας Μέρος κατασχεῖν φονγάδι Πολυνεΐκει δέλων*. Sophocles Ai.

1045. *Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν. — μετῆλθον* Theocrit. XIII. 16. *Ἄλλ' ὅκα τὸ χρύσειον ἐπλεῖ μετὰ κῶας Ἰήων*. Cf. Valckenar. ad Phoen. 1327. Brunck. ad Apoll. Rhod. I. 4. PFLUGK.

V. 7. *πύργους — ἐπλευσ'*] Antiquo sermone casus accusativus sine praepositione motum, qui fit in aliquem locum aut finem, significavit, quem usum ibi, ubi difficilis res intellectu non erat, poetae maxime retinuerunt, veluti infra v. 12. 675 sqq. 907. 1132. V. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 409. 4. a.

V. 8. *ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖς*] Infra 639. *θυμὸν ἐκπλήξας' ἑτέροις ἐπὶ λέντροις*. Hipp. 38. *στένονουσα κἀκπεπληγμένη κέντροις ἔρωτος*. Helen. 1417. *τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην*. Xenoph. Conviv. III. 23. *ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐκπλεγντα*. Adde Plat. Phaedr. p. 255. B. 259. D. Amator. p. 133. A. Conviv. p. 192. C. Aeschin. c. Timarch. §. 134. Polybium III. 18. PFLUGK.

V. 11. Verbis ἀνδάνουσα μὲν respondent haec: *νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα*. Intulit enim post participium verbum finitum, quo nihil frequentius, Lucianus Icaromen. §. 11. *ἀλλ' ἐπὶ τὸν Ὀλυμπον ἀναβὰς καὶ ὡς ἐνῆν μάλιστα κούφως ἐπισιτισάμενος, τὸ λοιπὸν ἔτινονον εὐδὲν τοῦ σῦρανοῦ τὸ μὲν πρῶτον ἰλιγγίων ὑπὸ*

φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,
αὐτῇ τε πάντα ξυμφέρουσ' Ἰάσони,

V. 13—15. habet Stobaeus floril. LXXXIII. 30. vol. III. p. 57. Meineke, ubi αὐτῇ δὲ falso legitur pro αὐτῇ τε. Ad v. 13. conf. Apollonii Lexic. Homer. p. 621. ad v. 13 sq. conf. Eustathius in Il. p. 734, 11.

τοῦ βαθους, μετὰ δὲ ἔφερον καὶ τοῦτο εὐμαρῶς. Cf. Boeckh. Explicat. ad Pind. p. 105. PFLUGK.

V. 12. φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα] Omnes libri mss. habent πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα, nisi quod in Cod. B. apud Elmsleium refertur superscriptum esse αἰς in syllaba ὧν, quod non potest dubitari quin ab librario quopiam profectum sit, qui quum intellexisset, quae constructio vere in hunc locum caderet, non tamen causam, quamobrem Euripides ab usitata dicendi ratione recessisset, adsecutus erat. Euripides enim quum dicere posset, ἀνδάνουσα μὲν πολιταῖς, ὧν χθόνα φυγῇ ἀφίκετο, tamen, quoniam non sine aliqua vi ante posuerat vocabulum φυγῇ, non iam potuit dicere πολιταῖς, quia φυγῇ, quod pertinebat ad enuntiationem relativam, interpositum erat, itaque necessario dixit attractionis licentia usus, quam sermo Graecus concessit: ἀνδάνουσα μὲν φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα. Simillimus locus est Euripidis de Heraclidis v. 67 sq., quem attulit P. Elmsleius: Ἀπαῖρ'. ἐγὼ δὲ τοῦσδε, καὶ σὺ μὴ θέλῃς, ἄξω κομίζων οὐπὲρ εἰς' Εὐρουσθέως. Id est enim nihil aliud nisi: ἄξω κομίζων τούτῳ οὐπὲρ εἰς' Εὐρουσθέως. Nam quod G. Hermannus putavit, non τούτοις ante φυγῇ πολιτῶν ὧν, sed potius in fine sententiae ex accusativo χθόνα supplendum esse χθονὶ vel ταύτῃ, id dupliciter falsum est, primum quod ipsa verborum collocatio: ἀνδάνουσα μὲν φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα, primariam in his verbis notionem esse πολιτῶν ostendit, deinde quod, quum

χθόνα hic aperte nihil significet nisi terram illam ipsam, in quam venerat Medea, non civitatem vel incolas eius terrae, ἀκυρολογία esset, si quis vellet unam vocem dupliciter intellegere. Atque etiam in Latino sermone nemo, si quando haec verba audierit: placens quidem in quorum civium fines fuga sua pervenerat, aliter intelleget nisi ita, ut e sequentibus ad placens pronomen iis adsumat: placens quidem iis, in quorum civium terram fuga sua pervenerat. Ceterum non opus est a nobis, explicata omnium librorum auctoritate, confutari coniecturas, quas satis multas satisque temerarias h. l. fecerunt critici.

V. 13. αὐτῇ τε πάντα ξυμφέρουσ' Ἰάσони] 'πάντα ξυμφέρουσ' omnia una tolerans, omnibus in rebus concors. Aristoph. Lysistr. 165. οὐ γὰρ οὐδέ ποτ' εὐφρανθήσεται Ἀνὴρ, εἰ μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ. Medio utitur Plato de legg. XI. p. 929. E. Cf. Hermann. ad Soph. Philoct. 623. Tetigit hunc locum etiam Elmsleius ad Heracl. 919.' PFLUGK. Addo his Sophoclis Electr. 1464 sq. τῷ γὰρ χρόνῳ Νοῦν ἔσχον, ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείσσοσιν. ad quem locum vide quae E. Wunderus commentatus est p. 152. ed. sec. et commemoro similiter usurpari verbum conferendia Latinis, veluti a Propertio II (III). 24, 49. Noli nobilibus, noli conferre beatis. id quod nos dicimus sich hingeben. Vide Hertzberg. ad l. c. vol. I. p. 124. Ceterum recte αὐτῇ τε habetur in Euripidis libris, non αὐτῇ δέ, quia haec

ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
 ὅταν γυνή πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῇ. 15
 νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
 προδοὺς γὰρ αὐτοῦ τέκνα δεσπότην τ' ἐμὴν
 γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
 γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυνμῶν χθονός. ^{ver. t}
 Μῆδεια δ' ἡ δύστηνος ἡτιμασμένη 20
 βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς,

V. 17. αὐτοῦ libri. αὐτοῦ Lascaris.

V. 19. ὃς αἰσυνμῶν βασιλεύει; ἀρεῖε Εὐριπίδης Μῆδεία
 Hesychius vol. I. p. 174., ut M. Schmidtus restituit coll. Schow
 p. 595. Etym. Magn. p. 39.

V. 20—23. habet Scholiastes Aristoph. Nub. 81.

V. 21. δεξιᾶς BE [F] δεξιᾶς ceteri libri, ut videtur, cum Schol.
 Aristoph. l. c. et libris Christi pat. v. 51.

aptius cum oratione, quae antecedit, coniunguntur neque in verbis his inest nisi amplificatio laudis Medae.

V. 14. ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία] ἥπερ pronomen sententiā refertur ad superiora, genere ad verba sequentia, quod attractionis genus recte iam explicaverat Eustathius ad Iliad. VIII. 39. ἀλλήν οὗτοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. p. 734, 11., ut mirer quemquam offendi h. l. potuisse recentiorum. Conf. G. Hermannum ad Vigurum p. 708. ed. tert. et A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 476. De sententia conf. Homeri Odys. VI. 182 sqq. οὐ μὴν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον, "Ἡ ὅθ' ὁμοφρονέοντες νοήμασιν οἶκον ἔχγον Ἀνῆρ ἡδὲ γυνή. Cf. Pseudophocylideā v. 195 sqq. Part. II. p. 472. Bergk. ed. tert.

V. 16. Nunc vero infesta omnia et discrimen adest carissimi pignoris. Τὰ φίλτατα alibi eximie dicuntur parentibus liberi, cf. Hemsterhus. ad Lucian. t. I. p. 177. Valckenar. ad Phoen. 437. sed etiam maritus uxori, ut Herc. fur. 514., denique proximus quisque et maxime dilectus. PFLUGK.

V. 19. αἰσυνμῶν] Hoc loco Eurip. Vol. I. Sect. I.

idem quod βασιλεύει, cuius verbi etiam structuram retinet. Vid. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 337. Rost gr. Gr. §. 108. p. 529. ed. VII. Proprie differunt βασιλεῖς et αἰσυννῆται, quos ex Aristotelis Polit. III. 9, 5. [cl. III. 10. 1.] (cui addas licet ex Plehnii Lesbiacis p. 47 sq. Dionysium antiqu. Rom. V. 73. et Plutarch. Amat. 18.) αἰρετοὺς τρωάνωνος intellegunt, qualis fuit Pittacus apud Lesbios, Tynnondas apud Euboeenses. Plutarch. Vit. Solon. c. 14. PFLUGK.

V. 21. βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς] A. Matthiae hanc scripturam defendit, quae et modum epanalepsis servat, conf. infra v. 99 sq. μήτηρ Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον. et v. 131 sq. ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοάν τὰς δυστάνον κτέ., et Graecae orationis consuetudini egregie convenit, vide Homeri Iliad. II. 339 sqq. Πῇ δὴ συνθελῆαι τε καὶ ὄρκια βῆσεται ἡμῖν; Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενόλατο, μῆδεά τ' ἀνδρῶν, Σπονδαί τ' ἀκηροὶ καὶ δεξιαί, ἧς ἐπέπιθμεν. Euripid. Iph. Aul. v. 58 sq. ὄρκους συνάψαι δεξιᾶς τε συμβαλεῖν Μνηστήρας ἀλλήλοισι κτέ. Xenophon- tis Cyr. discipl. V. 1, 21. οὐ γὰρ

πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
οἷας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖς' ἀλγηδόσι,
τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον,
ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἦσθετ' ἡδικημένη,
οὔτ' ὅμ' ἐπαίρουσ' οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
πρόσωπον· ὥς δὲ πέτρος ἢ θαλάσσιος
κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φῖλῶν·

25

V. 24. 25. habet Scholiastes ad v. 97. et v. 24. Libanius III. p. 415. ἀλγηδόσι sive ἀλγηδόσιν BCE [F] d. BC. ἀλγηδόσι c et Schol. ad v. 97.

V. 25. γρ. συντείνουσα c.

δὴ αὐτὸς γε ἄπειμι, ἀλλὰ καὶ
Τροκανίους τοὺς ὄρκους καὶ τὰς
δεξιὰς, ἃς ἔδωκα, ἐμπεδώσω.
eodemque modo etiam Scholia-
stes ad v. 535. [v. 538. p. 40 sq.
ed. Dindorf.] in persona Medae:
Ἀλλὰ σὺ οὐκ ἐπίστασαι, inquit,
νόμοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς
ὄρκους παραβέβηκας καὶ τὰς
δεξιὰς. — εἰποι τις ἄν' Ἀλλὰ
σὺ οὐκ ἐπίστασαι νόμοις χρῆ-
σθαι, ὄρκους καὶ δεξιὰς παρα-
βαίνων., ut plane dubitari non
possit quin recte ἀνακαλεῖ δὲ
δεξιὰς, πίστιν μεγίστην κτέ.
dici hic potuerit. Quod si P.
Elmsleius, quem plerique critici
recentiores secuti sunt, e quo-
rundam librorum indicibus ἀνακα-
λεῖ δὲ δεξιὰς πίστιν μεγίστην
scribendum esse dixerat, quia si-
militer Sophocles et in Oedipo
Col. 1632. dixisset: δὸς μοι χε-
ρὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις.
et in Philoct. 810. ἐμβαλλε χειρὸς
πίστιν., reposuit Matthiae, eo
quod Euripides in Hippol. v.
1299. scripsisset: ὄρκων ἀφείλε
πίστιν, non consequi etiam v.
1034. in eadem fabula, ubi haec
verba legerentur ὄρκους παυα-
σχῶν, πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν,
scribendum esse: ὄρκων παρα-
σχῶν πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν.
Itaque inita subductaque ratione
ego quoque scripturam eam ser-
vandam putavi, quam concinnitas
orationis maxime postulare vide-
batur.

V. 24. κεῖται δ' ἄσιτος] In his quoque praeivit Homerus
Odys. III. 787 sq. ἢ δὲ — Πη-
νελόπεια Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος κτέ.
Conf. quae Pflugk. attulit ad
Hecub. v. 496. p. 56 sq. ed. ser.

V. 26. ἦσθετ' ἡδικημένη] Cf. infra v. 882. ταῦτ' ἐννοήσας
ἦσθόμην ἀβουλίαν Πολλὴν
ἔχουσα. Rost gr. Gr. §. 129.
PFLUGK. Graecoe etiam Latinis
eiusdem constructionis auctores
extitisse notum est. Cf. Vergi-
lium Aen. II. 377. sensit medios
delapsus in hostes.

V. 28. θαλάσσιος κλυ-
δῶν] Androm. 537. Τ' με προσ-
πίτνεις ἄλλαν πέτρῳ ἢ κύμα
λιταῖς ὥς ἱκετεύων: Hippol. 304.
πρὸς τὰδ' ἀνθάδεστέρα Γίγνου
θαλάσσης. Conf. Philodem. Ep.
XX. 5. sive in Fr. Iacobsii De-
lect. epigr. V. 37, 5. PFLUGK.
Recte Schoenius animadvertit
praevisse etiam hic Homerum,
cuius conf. Iliad. XVI. 34 sq.
Γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
Πέτραι δ' ἡλίβατοι· ὅτι τοι
νόος ἐστὶν ἀπηγής. His adde
Aeschyli Prometh. 1001. ὄχλεις
μάτην με κύμ' ὅπως αἰρηγο-
ρῶν. Homerum descripsit etiam
Ovidius Epist. X. 131 sq. Nec
pater est Aegeus, nec tu Pittheidos
Aethrae Filius: auctores saepe
fretumque tuū. cl. ibid. VIII. 9 sq.
Surdior ille freto clamantem no-
men Orestis Traxit inornatis in
sua tecta comis.

ἦν μή ποτε στρέψασα πάλλενκον δέσρην
αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρ' ἀποιμῶξη φίλον
καὶ γαῖαν οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
μετ' ἀνδρός, ὃς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὑπο
οἶον πατρῷας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός.
στρυγεῖ δὲ παῖδας, οὐδ' ὀρῶσ' εὐφραίνεται.
δέδοικα δ' αὐτὴν μὴ τι βουλευσῇ νέον.
βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
πάσχουσ' ἐγὼ δα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν
μὴ θηκτόν ὦσθι φάσγανον δι' ἥπατος,

650

γνωκε +

35

μή inf.

10

V. 30. ἦν (corr. in ἦ ascripto γρ. ἦν) B. ἦν etiam B. πάνλενκον B. κάρα pro δέσρην C.

V. 31. πρὸς αὐτὴν libri. πρὸς αὐτὴν Lascaris. ἀποιμῶξει B[E]d ἀποιμῶξη F ἀποιμῶξει c ἀποιμῶξη B[C].

V. 34. habet Eustathius in II. p. 1093, 26. p. 1203. ἔγνω γὰρ ἡ τάλαινα Scriptor Christi pat. v. 53. 950.

V. 35. μὴ πολείπεσθαι BC. V. Elmsleium et Pflugkium ad Heracl. v. 460 (459).

V. 37. κακόν (γρ. νέον) B. κακόν c. νέον ceteri et Scriptor Christi pat. v. 489. 1075. 1172.

V. 39. δέ νιν e B Aldus.

V. 33. ἀτιμάσας ἔχει] Ἀτιμῶς ἀντὶ τοῦ ἡτίμησε. Schol. Vim simul praesentis et praeteriti hac circumscriptionis formula Graeci complectuntur. Sophocles Antig. v. 22. τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει. Euripides Bacch. v. 302. Ἀρεῶς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινα. Hecub. v. 1013. πέπλων ἐντὸς ἡ κρύψας ἔχεις; Vid. Valckenar. ad Phoen. v. 712. p. 268. Wernsdorf. ad Him. p. 365. G. Hermann. ad Vig. p. 753. ed. tert. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 559. b. PFLUGK. Latine hoc alio quodam modo declarare possis, si dicas: qui eam nunc contumelia adfectam habet. ut in Sophoclis Antig. v. 32 et v. 188. κρύψαντ' ἔχειν plane est Latinum *edictum habere*.

V. 36. στρυγεῖ δὲ παῖδας κτῆ.] His verbis nutrix nihil aliud iudicat nisi Medae animum gravem esse, quia quod alioquin fa-

ciat, liberis suis non oblectetur, et vehementer errat Scholiastes ad v. 40., qui de caede liberorum futura aliquid significatum esse putavit.

V. 37. δέδοικα δ' αὐτὴν] Notum vel e Matthiae gr. Gr. ampl. §. 295. genus attractionis, quod in hac ipsa fabula saepius habetur, v. 39. 252. 283. — Νέον in huius modi locis non multum distat ab eo, quod habet Lascaris, κακόν. Infra v. 317. ὀρῶ-
διά μοι, μὴ τι βουλευσῇς κακόν. Cf. Suppl. 91. Heindorf. ad Platon. Protag. p. 461. PFLUGK.

V. 38. βαρεῖα γὰρ φρήν] Cf. Sophoclis Antig. v. 763. Νοῦς δ' ἐστὶ τηλικούτος ἀλγῆ-
σας βαρὺς, ad quem locum G. Hermannus: "Βαρὺς, inquit, 'a quo grave quid metuendum'. Comparat Seidlerus v. 1236. 1241."

V. 40. θηκτόν] ut caedis instrumentum. Phoen. v. 68. θη-

σιγῇ δόμους εἰσβάσ', ἔν' ἔστρωται λέχος,
 ἢ καὶ τύραννον τὸν τε γήμαντα κτάνη,
 κᾶπειτα μεῖζω συμφορὰν λάβη τινά·
 δεινὴ γάρ· οὔτοι ῥαδίως γε συμβαλὼν
 ἔχθραν τις αὐτῇ καλλίνικον οἴσεται.

45

V. 41. εἰσβάσ' C.

V. 44. οὔτοι B. οὔτι Cc BC.

πρὸ σιδήρεω δῶμα διαλαχεῖν τό-
 δε. PFLUGK. Ceterum hoc et se-
 quenti versu non potest dubitari
 quin caedes Glaucæ indicetur,
 quam veretur nutrix ne Medea qua
 adfecta iniuria est suscipiat, ita
 autem mulier, quæ Medæe ani-
 mum prorsus perspectrum habet,
 hoc quod moliri sibi videatur Me-
 dea significat, ut verbis quidem
 ipsis non enuntiet, sed re ipsa
 tamen satis prodat, id quod in
 eius modi causa fieri consenta-
 neum erat. Glaucæ autem caedes
 significatur maxime v. 41. σιγῇ
 δόμους εἰσβάσ', ἔν' ἔστρωται
 λέχος, quia et regiam domum
 apparet significari et lectum ge-
 nialem Glaucæ nuper stratum.
 Quod si quis in eo offendatur, ut
 offensi sunt sane multi critici,
 quod infra in eadem quidem causa
 hæc ipsa verba repetuntur in per-
 sona Medæe v. 386 sqq. πότερον
 ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
 ἢ θηκτὸν ὥσω φάσγανον δι-
 ῆπατος σιγῇ δόμους εἰσβάσ' ἔν'
 ἔστρωται λέχος., is reputaverit
 summa sollertia hoc instituisse
 Euripidem, ut nutricem fere ea-
 dem futura esse dicentem faceret,
 quæ deinceps re vera evenirent.
 Recte hoc vidit Scholiastes ad
 v. 40., qui dicit: Ἔθος γὰρ ἔστιν
 αὐτῇ (τῇ Εὐριπίδῃ) — προλέ-
 γειν τὰ μέλλοντα, quamquam
 ipse aliorum hæc verba accepit.
 Et quid mirum, si in simplici
 causa rem iisdem fere verbis ef-
 fert? Itaque et eorum disputationes
 possumus omittere, qui v. 41.
 aut hoc aut altero loco, quamquam
 neutro loco potest abesse, deleri
 voluerunt, et illorum, qui aut hos

tres versus 41—43., ut G. Her-
 mannus in Iahnii *Nov. Annal.*
philol. et paed. vol. XXXIII. p.
 116 sq., in interpolationis suspi-
 tionem vocaverunt, aut etiam hos
 quattuor versus, qui sequuntur,
 40—43. eiicandos esse putave-
 runt, ut A. Nauckius in *Mé-*
moires de l'Académie im-
périale des sciences de St.-
Pétersbourg. VII. ser. tom. I.
 n. 12. p. 108 sq. Nam operæ pre-
 tium non erit eius modi opiniones
 persequi. Interea conf. C. G.
 Fihnhaberi librum, qui inscribitur
 die Verdächtigungen
 Euripideischer Verse usw.
 (Lips. 1840.), p. 129 sqq.

V. 42. τύραννον] Creon-
 tem, novæ nuptæ patrem. τὸν τε
 γήμαντα, Iasonem. PFLUGK.

V. 44. συμβαλεῖν ἔχθραν
 τινί i. e. ἔχθρὸν καταστήναι
 τινί. Infra v. 518. ὅταν φίλοι
 φίλοις συμβάλωσ' ἔριν. Electr.
 905. ἀσπόνδοις γὰρ Νόμοισιν
 ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.
 PFLUGK.

V. 45. καλλίνικον οἴσε-
 ται] Hanc librorum scripturam
 Pflugkius restituit, qui attulit
 Pindari Nem. III. 17 sq. καμα-
 τωδῶν δὲ πλαγὰν ἄκος ὄνη-
 ρὸν ἐν βαθυπεδίῳ Νεμέᾳ τὸ
 καλλίνικον φέρει. τὸ καλλί-
 νικον enim non est solum car-
 men victoris, verum etiam insig-
 ne, quo victoria ostenditur, quam
 plerumque coronam fuisse osten-
 dit Schol. καλλίνικον· τὸν στέ-
 φανον. Apertius loquitur Euri-
 pides in Iphig. Taur. 10 sq.
 Ἐνταῦθα γάρ — στόλον Ἑλλη-
 νικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων

ἀλλ' οἷδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
κακῶν· νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
τί πρὸς πύλαισι τήνδ' ἄγουσ' ἐρημίαν
ἔστηκας, αὐτὴ θροομένη σαντῇ κακῇ;

50

V. 46—48. habet Stobaeus floril. LXXVIII. 10. vol. III. p. 81. ed. Meineke., ubi οἷ γε pro οἷδε legitur. Choeroboscus can. I. p. 338 sq. ad priores cf. Photius p. 525. ed. Lips. et Etym. Magn. p. 769.

V. 46. habet etiam Grammaticus Ambros. in H. Keilii Anal. gramm. p. 5. V. 47. habet Ammonius de diff. voc. p. 137. V. 48. habet Cyrillus c. Iulian. VII. p. 227 B. et Schol. Soph. Ai. 554. Trach. 144.

V. 49. πρε. praefixum in C.

V. 51. habet Eustathius in II. p. 494. θροομένη· θρηνοῦσα Hesychius vol. I. p. 1729.

ἀναξ, Τὸν καλλίνικον στέφανον Ἴλλου θέλων λαβεῖν. Muretus comparatis versibus Herc. fur. 180. 680. Electr. 864. scribendum coniecerat ἄσεται. quem secuti multi critici sunt. Vulgatam scripturam iam Ch. G. Heynius recte defenderat ad Pindari Olymp. VIII. 3.

V. 46. ἀλλ' οἷδε παῖδες ἐκ τρόχων—στείχουσι] Poëtae scaenici Graecorum summa arte ita inducere solebant singulas personas loquentes, ut aut de se ipsis indicarent quas partes agerent, ut supra v. 6. nutrix se indicat esse servulam Medae, quod dicit: οὐ γὰρ ἂν δέσποινα ἐμὴ Μῆδεια κτέ., aut etiam de aliis personis id proderent, ut hic facit nutrix in liberis Medae et infra v. 53. in persona paedagogi. Τρόχοι autem βαρυτόνως dicuntur δρόμοι i.e. curricula, in quibus puerorum corpora exercebantur, conf. Euripidis fragm. ex Alope apud Ammonium de differ. voc. p. 137. ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον στείχοντ' ἐῶν ἐκ τρόχων πεπαυμένον. apud A. Nauck. Tragicorum Graec. fragm. p. 311. Ceterum ἐκ praepositio in

his locis etsi aptius cum verbo στείχειν coniungenda est, tamen habet suam vim etiam ad participia πεπαυμένοι et πεπαυμένον. cf. infra ad v. 52.

V. 48. νέα φροντὶς] animus iuvenilis ut Pindarus Olymp. II. 78. νέοις ἐν ἀέθλοις, in certaminibus iuvenum. MATTHIAE. Addit Pflugkius Lysiae de invalid. or. §. 16. τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διαβολαῖς χαομένους.

V. 49. Paedagogus et ipse servus est Medae. [V. v. 54. 61. 65.] Cf. Phoen. 94. Ceterum in voc. παλαιὸν nihil inesse, quod contemptum indicaret, id quod Porsonus putavit, recte vidit G. M. Schaeferus Appar. crit. ad Demosth. vol. I. p. 452. coll. Heub. 609. ἀρχαῖα λάτρι. et Iphig. Aul. 867. οἷδ' αὖ ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δαμάτων ἐμῶν λάτριν. PFLUGK. Transtulit haec Ennius apud Nonium p. 39, 2. p. 292, 18. ita: Antiqua erilis fida custos corporis, Quid sic te extra aedis exanimata eliminat? cf. O. Ribbeck Tragicorum Lat. reliqu. p. 38. et Io. Vahlen Ennianae poësis reliqu. p. 127. Derisit vero

πῶς σοῦ μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;

ΤΡΟΦΟΣ.

τέκνων ὁπαδὲ πρέσβυ τῶν Ἰάσονος,
χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
κακῶς πλτνοντα καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.
ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνας,

55

V. 54. 55. habet Stobaeus floril. LXVII. 37. vol. II. p. 365. Meineke. Aelianus hist. an. VII. 28. vol. I. p. 189. ed. Hercher. Eumathius VII. p. 314. v. 55. *πιτνόντα* B B. *πιτνῶντα* CEa Aeliani libri *πλτνοντα* ad *πλτνοντα* Stobaei libri.

hunc Euripidis locum Alexis comicus apud Athenaeum lib. XI. p. 483. E. *Εἶτα τετρακόντυλον ἐπεσόβει κώθωνά μοι, Παλαιὸν οἰκῶν κτῆμα.* conf. Porsonum ad h. l. A. Meineke Fragm. comicorum Graec. vol. III. p. 466.

V. 52. *λείπεσθαι*] Attulit Pflugk Alcest. 407. *Νέος ἐγὼ, πάτερ, λείπομαι φίλας μονόστολός τε ματρός.* Homeri II. VIII. 437. *Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὐτὶ λιποῖμην Οἶος;* Quibus addi possunt quae idem adhibuit ad Alcest. l. c. p. 73. ed. sec. Quod autem Leningius potius ab adiectivo *μόνος* quam a verbo *λείπεσθαι* suspendi voluit genetivum, commemoro id, quod modo ad v. 6. significavi, in eius modi locis, quales adhibuit Leningius, saepe difficile esse alterum utrum contendere aut unam notionem ab altera separare, veluti Hecub. v. 769. *ποῖ τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;* Sophoclis Aiac. 510 sq. *εἰ νέας Τροφῆς στερηθεὶς σοῦ διοίsetαι μόνος.* *Τπ' ὄρφανιστῶν μὴ φίλων.*

V. 54. *χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν κτέ.*] Haec verba in antiqua proverbii consuetudine fuisse videntur, qua in oratione vetustiore *ξυμφορὰ* servavit primam istam notionem verbi, ut esset id, quod ita pertineret ad alterum, ut eum similiter adficeret atque eum ipsum, cui

aliquid accidisset. Posuit hoc idem proverbium Euripides in Bacch. v. 1016 sq. *ὥς σὲ στενάξω δοῦλος ὦν μὲν, ἀλλ' ὅμως Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν,* quo in loco explicando vehementer illi critici erraverunt, qui e Medae loco hunc versum illuc retractum dixerunt. Nam in eius modi locis similia verba aut etiam eadem verba recte repeti nemo non videt, nisi qui praeiudicata opinione ad sententiam dicendam accessit. Neque per se in illo loco *τὰ δεσποτῶν* sunt mala, quae acciderunt dominis, sed tantum illa, quae acciderunt dominis, ut hoc dicatur: Solent servis, qui frugi sunt, ea, quae accidunt dominis, communia esse. *συμφορὰ* igitur in eius modi locis significat id, quod una tolerandum atque exalclandum est alteri.

V. 55. *φρενῶν ἀνθάπτεται*] mentem penetrat et maerore perfundit. Infra v. 1349. *τῆς σῆς γὰρ, ὥς χοή, καρδίας ἀνθηψάμην.* Sic etiam Helen. 969. Rhés. 916. Cf. Alcest. 108. ibique Monk. p. 42. ed. Pflugk sec. et Blomfield. ad Aesch. Pers. 709. PFLUGK.

V. 56 sq. Cicero Disp. Tusc. III. 26, 63. *Sunt autem alii, quos in luctu cum ipsa solitudine loqui delectat, ut illa apud Ennium nutritrix: Cupido cepit miseram nunc me proloqui Caelo atque Terrae Medaei mise-*

ᾧσθ' ἱμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε κούρανῳ
λέξαι μολούσῃ δεῦρο Μηδείας τύχας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὕτω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γόνων;

V. 57. μ' ὑπῆλθε] μούπηλθε A. Meineke Fragm. comicorum Graec. vol. III. p. 27.

V. 58. μολούσαν C et Scriptor Christi pat. v. 58. μηδείας (ἡ δεσποίνης ab eadem manu supra scriptum) B. μηδείας [E] B [C] δεσποίνης C ed Schol. Phoen. 1.

rias. Adluderehuc videtur Theognetus apud Athen. XV. p. 671. C. πεφιλοσόφηκας γῆ τε κούρανῳ λαλῶν, οἷς οὐδέτις ἐπιμειλές τῶν σῶν λόγων. Similiter Euripides Androm. 91 sq. ἡμεῖς δ', οἷσπερ ἐγκέμεσθ' αἰεὶ Θορήνοισι καὶ γούισι καὶ δακρύμασι, Πρὸς αἰθέρ' ἐκτενοῦμεν. Id maxime in somniis factum esse significatur Iphig. Taur. v. 43., ad quem locum vide quae adnotavi p. 25 sq. Ceterum conf. Plauti Merc. prol. 3 (13 ed. Ritschl.) sqq. Non ego item facio, ut alios in comœditis Vidi amatores facere, qui aut Nocti aut Diis Aut Soli aut Lunae miseras narrant suas.

V. 57 sq. ᾧσθ' ἱμερός μ' ὑπῆλθε κτέ.] Quod hic A. Meineke in Fragm. comicorum Graec. vol. III. p. 27. scribendum esse coniecit μούπηλθε, ut id esset pro μοι ὑπῆλθε, nemo accepit neque id magnum probabilitatis speciem prae se fert. Nam quae vulgo in libris habetur scriptura, eam praeter libros agnoscit Scholiastes, qui adnotat: τὸ σχῆμα σολοικοφανές, διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς πτώσεως· μολούσῃ γὰρ ἀντὶ τοῦ υολούσα [ν], et iam ante Scholiasten videtur Philemon apud Athen. VII. p. 288. D. vol. II. p. 24. 6. ed. Meineke hanc ipsam scripturam in libro suo habuisse: ᾧσ[θ'] ἱμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε κούρανῳ λέξαι μολόντι τονήρον ὡς ἐσκέυασα, qui sine

dubio hunc Euripidis locum ante oculos habuit nec ita corrigendus videtur, ut olim Meinekio visum erat l. c. μούπηλθε, sed potius ipse quoque σχηματι σολοικοφανεί Euripidis locum irridere voluit. Nec abhorret omnino a tragicorum Graecorum sermone eius modi enallage casuum, quae videtur in absoluto casuum usu, non in vera permutatione casuum, posita esse, cuius rei exempla adlata sunt Eurip. Iphig. Aul. 487 sq. ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης Εἰσήλθε συγγένειαν ἐννοοῦμένῳ., quem ad locum vide quae adnotavi p. 80., tum inverso casuum ordine, similitudine eadem, Sophoclis Ai. 979 sq. ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν, ὥς ποίους βροτούς, τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμῶς; quem ad locum vide quae adnotavit E. Wunderns, qui comparat Sophoclis Electr. 479. ὑπεστὶ μοι θράσος, ἀδυνάτων κλύουσας ἀρτίως ὄνειράτων. et Aeschyl. Choeph. 408. πέπαλται δ' αὐτὲ μοι φλλον κέαρ, τόνδε κλύουσαν οἶκτον. Adde P. Elmsl. ad Heracl. 693. et Pflugkium ad eundem locum p. 98 sq. ed. sec. Ceterum e libris bonis Μηδείας pro δεσποίνης eo magis recipiendum putavi, quod etiam Ennius id in suo libro scriptum habuisse videtur, tum quia modo v. 49. δεσποίνης ἐμῆς erat dictum, ut variatio orationis iucunda esse videretur.

ΤΡΟΦΟΣ.

ξηλῶ σ'· ἐν ἀρχῇ πῆμα κούδέπω μεσοῖ.

60

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ μῶρος, εἰ χρηὴ δεσπότης εἰπεῖν τόδε·
ὥς οὐδὲν οἶδε τῶν νεωτέρων κακῶν.

ΤΡΟΦΟΣ.

τί δ' ἔστιν, ὦ γεραίε; μὴ φθόνει φράσαι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὐδέν· μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημμένα.

ΤΡΟΦΟΣ.

μή, πρὸς γενείου, κρύπτε σύνδουλον σέθεν·
σιγὴν γάρ, εἰ χρηὴ, τῶνδε θήσομαι πέρι.

65

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἦκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
πεσσοῦς προσελθών, ἔνθα δὴ παλαίτατοι

V. 60. ξηλῶ σε· μακαρίζω σε, μιμουμαι σε Hesychius vol. I. p. 1584. Suidas II. 1. p. 794.

V. 68. παλαίτεροι Scriptor Christi pat. v. 1181.

V. 60. ξηλῶ σε: ἡθικῶς, ὥς εἰ εἶπε· μακάριος εἰ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων. Schol. Conf. Iphig. Aul. 675. ξηλῶ σε μᾶλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν. cum adnot. nostra p. 101sq. Sophocles Electr. 1027. ξηλῶ σε τοῦ νοῦ. Non dissimile etiam est quod attulit Pflugkii e Platonis de re publ. III. p. 422. E. Εὐδαίμων εἰ, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι οἷε ἄξιον εἶναι κτε. et quod Elmsleius Dionysii quod legitur apud Stobaeum floril. XCVIII. 30. A. Nauck. Tragicor. Graec. fragm. p. 616. μακαρίως ἔχεις φρονῶν. Propter verbum μεσοῦν Elmsleius comparavit Aeschyli Pers. 435. (430. Herm.) εὖ νῦν ἴσθι, μηδέ πω μεσοῦν κακόν.

V. 65. πρὸς γενείου] Vide Pflugkii adnot. ad Hecub. 286. p. 89. ed. sec.

V. 67. οὐ δοκῶν κλύειν] Dissimulans me audire. Conf. Hecub. 874. cum annotatione Pflugkii p. 84. ed. sec.

V. 68. πεσσοῦς προσελ-

θών· ἐπεὶ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ἀνόμαζον τοὺς τόπους. πεσσοῦς γὰρ νῦν τοὺς τόπους τῶν κυβεντῶν, ὥς ὄψον καὶ μύρον ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστίν. Schol. Pflugkii comparavit Xenophontis Hist. Gr. III. 3, 7. ὁ σίδηρος, forum ferramentorum. Euripidis Iphig. Taur. 969 (941). ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὠρίσαντ' ἔχειν, ut id esset prope Areum pagum, ubi iudicium erat. cl. Polluc. VIII. 47. p. 370. Bekk. Adiecit Gaisfordus locum Cratini apud Suidam vol. I. p. 605., ubi Διὸς ψῆφος est locus, ubi iudicium factum est, conf. A. Meineke Fragm. comicor. Graec. vol. II. p. 18 sq., ubi huius quoque loci habita ratio est.

V. 68 sq. ἔνθα δὴ παλαίτατοι θάσσουσι] παλαίτατοι, non παλαίτεροι, ut falso plerique nunc sine librorum auctoritate scripserunt. Non aetate proveciores dicit, sed eos, qui in summa senectute eum lusum quae-

θάσσουσι, σεμνὸν ἄμφι Πειρήνης ὕδωρ,
ὥς τούσδε παῖδας γῆς ἑλᾶν Κορινθίας 70
σὺν μητρὶ μέλλοι τῆσδε κοῖρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε,
οὐκ οἶδα· βουλοίμην δ' ἂν οὐκ εἶναι τόδε.

ΤΡΟΦΟΣ.

καὶ ταῦτ' Ἰάσων παῖδας ἐξανέξεται
πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει; 75

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων,
κούκ' ἔστ' ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.

V. 69. Anonymus ap. Suidam II. 2. p. p. 780.

V. 71. μέλλοι Bcd μέλλει B cum ceteris.

V. 73. τόδε ('pro varia lectione' τὰδε) B. τόδε ceteri τὰδε Scrip-
tor Christi pat. v. 1186.

runt, qui vires corporis non magno opere desiderat. Vide Cic. de senect. 16, 58. *Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquunt et tesseras.*

V. 69. σεμνὸν ἄμφι Πειρήνης ὕδωρ] Quod fontes et fluvii deorum sacri putabantur, ipsi sancti appellati sunt, conf. infra v. 413. et Homer. Odys. X. 351. tum Suppl. 391. στρατὸς δὲ θάσσει καὶ ξετάζεται παρὼν Καλλίχορον ἄμφι σεμνὸν εὐτρεπὴς ὅδε. De Pirenes autem fonte conf. Pausaniam II. 3, 2. Strabonem VIII. 21. p. 379. vol. II. p. 537. ed. Meineke. De eius aquae praestantia vide A the-
naeum III. p. 156. E. vol. I. p. 280. Meineke.

V. 70. γῆς ἑλᾶν] Infra v. 701. Κρέων μ' ἐλαύνει φονγάδα γῆς Κορινθίας. Sophoclis Philoct. 613. ἀγοιντο νήσον τῆσδε. PFLUGK.

V. 71. μέλλοι] Optativum iure in hoc loco Emsleius indicativo μέλλει antetulit ut concinnio-
rationem efficientem coll. Orest. 472sq. ἔκλυον, ὥς εἰς Ναυπλίαν Ἥκοι σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σε-
σωσμένος. 901. ἐπεβρόθησαν οἱ

μὲν ὥς καλῶς λέγοι. Phoeniss. 1469. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις — ὥς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.

V. 74 sq. ἐξανέξεται πά-
σχοντας] Eadem constructione Hetacl. 967. καὶ ταῦτα δόξανδ' ἄλλος ἐξηνέσχετο; Andromach. 201. ἦ τοὺς ἐμούς τις παῖδας ἐξανέξεται Φθίας τυράννουσ' ὄντας; Adde eiusdem fab. v. 712. 934. Bacch. 790. PFLUGK.

V. 75. εἰ καὶ μητρὶ δια-
φορὰν ἔχει] Dicitur διαφέρει-
σθαί τι (conf. Appiani bell. civ. I. 35.) et similiter διαφορὰν ἔχειν τινί. Sic μέμφεσθαι et μομφὴν ἔχειν τινί Orest. 1069. [ad quem locum vide quae adnota-
vi propter accusativum, qui adiungitur. R. K.] ἔριν ἔχειν Iphig. Aul. 184. ὅλον ἔχειν Hecub. 1118. PFLUGK.

V. 75. παλαιὰ — κηδευμά-
των] Expectabas κηδεύματα, sed alterum magis ex Graecorum usu, alterum nostratibus solitum. V. Lobeck. ad Soph. Ai. 275. PFLUGK. Conf. Sophoclis Oed. reg. 75. ἄπεστι πλείω τοῦ καθή-
κοντος χρόνον. Cic. Att. XII. 39, 1. Sed nimium ex meo otium tuum specto.

ΤΡΟΦΟΣ.

ἀπωλόμεσθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξηνηληκέναι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἀτὰρ σύ γ', οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τόδε
δέσποιναν, ἡσύχαζε καὶ σίγα λόγον.

80

ΤΡΟΦΟΣ.

ὦ τέκν', ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ;
ὅλοιτο μὲν μή· δεσπότης γὰρ ἐστ' ἐμός·
ἀτὰρ κακὸς γ' ὢν εἰς φίλους ἀλίσκεται.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γιννώσκεις τόδε,

85

V. 80. τόδε BCcd τάδε B [C] Scriptor Christi pat. 1241.

V. 82. ἡμᾶς BC.

V. 84. κακὸς ὢν BCE acd. κακὸς γ' ὢν B [C] emendati.

V. 85. γινώσκεις (γρ. καὶ γινώσκει ab eadem manu) B. γινώ-
σκεις CE acd C γινώσκει B. Scholiastes: οὕτως ἀναγνώστεον
'τίς δ' οὐχὶ θνητῶν;' καὶ στικτέον. εἰτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς
'ἄρτι γινώσκεις τόδε', διὸ καὶ μετὰ τοῦ σ γραπτέον, οἷον τίς
οὐκ ἔστι κακὸς εἰς φίλους, εἰτα τὸ 'ἄρτι γινώσκεις τόδε', οἷον
ἄρτι ἔγνωκας ὅτι ἐαντοὺς μᾶλλον φιλοῦσιν ἢ τοὺς πέλας. οἱ δὲ
ὑποκρίται τοῦτο ἀγνοήσαντες τὸ τῆς ἀντιδιαστολῆς μετατιθέασιν
εἰς τὸ 'τίς δ' οὐχὶ θνητῶν τοῦτο γινώσκει σαφῶς;'

V. 79. ἐξηνηληκέναι] Ea-
dem metaphora Latini exhaurire,
exanciare labores. Vid.
Davis. ad Cic. Tusc. I. 49. Eu-
ripidis Troad. 433. δέκα γὰρ
ἀντλήσας ἔτη (i. e. decem anno-
rum laboribus exhaustis). Πρὸς
τοῖσιν ἐνθάδ' ἔξεται μόνος πά-
τραν. PFLUGK. Recte Fr. Iacob-
sius adnotavit imaginem sumptam
esse de navigio undis per tempe-
statem impleto novisque fluctibus
succedentibus vix sustinendo.
Conf. Ion. 927. Κακῶν γὰρ ἄρτι
κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ Πρύ-
μνηθεν αἰρεῖ μ' ἄλλο σὼν λό-
γων ὕπο.

V. 83. ὅλοιτο μὲν μή] Ab-
erraveris a Graecae orationis vi,
si deprecari his verbis nutricem
malum ab Iasone putes: immo
dignissimum eum, qui exitio de-
voveatur, iudicat, sed eadem tamen
dominum illum esse suum cogi-

tans, quem impiis votis petitura
erat, linguam coerces et lenioribus
verbis perfidiam eius reprehendit.
Vernacule: Fluch ihm — doch
nein; denn mein Gebieter ist
er doch. Cf. Hermann. ad
Soph. Trach. 382. PFLUGK. Di-
citur illud tamen in Graeca oratio-
ne paulo lenius quam imitatione
Germanica a Pflugkio factum
est. Est proinde quasi Latine di-
cas: Non precor quidem, ut
pereat; dominus enim est
meus; verum tamen pessim-
us erga amicos deprehen-
ditur.

V. 85. τίς δ' οὐχὶ θνητῶν;
ἄρτι γινώσκεις τόδε κτλ.]
Quis vero non mortalium?
Nunc demum agnoscis hoc
—? Oratio haec brevior et vehe-
mentior egregie sermonem eius
modi hominum, quales fere hi
paedagogi fuerunt, imitatur, recte

ὥς πᾶς τις αὐτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ,
οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν,
εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὐνεκ' οὐ στέργει πατήρ;

V. 87. οἱ μὲν δικαίως; περισσὸς ὁ στίχος πρόκειται, ὁ τὴν ἐπεξεργασίαν περιέχων, καὶ ὅτι προκειμένον ἐνικοῦ τοῦ τὶς ἐπὶ-νεγκ' τὸ οἱ μὲν. Καὶ ὁ πρότερος δὲ σεσημειώται ὅτι παροιμιώ-δης. A. Nauckio hic et qui sequitur versus suspecti.

singulis orationis membris iam a Scholiaste (v. adn. crit.) constitutis.

Ibid. 85. ἄρτι γιγνώσκεις τὸ δέ] Praesens pro praeterito. Similiter ἄρτι μανθάνω Alcest. 940. [ad quem locum v. quae adnotavit Pflugkius p. 121. ed. sec.] Bacch. 1297. Sequentium haec est sententia: Se quisque maximi facit, sed id ab aliis ita fit, ut nihil contra ius fasque committant; alii, dum lucrum capiant, nihil pensi habent, ut Iason, siquidem hic splendidi matrimonii condicione oblata debitum liberis amorem non prae- stat. PFLUGK.

V. 86. Scholiastes adnotat: τῇ δὲ διανοίᾳ ταύτῃ καὶ ἐν Κρεσφόντῃ [v. A. Nauckii Tragicor. Graec. fragm. n. 460. p. 397.]. Ἐκεῖνο γὰρ πέ-πονθ' ὅπερ πάντες βροτοὶ. Φιλῶν μάλιστ' ἐμμαντὸν οὐκ αἰσχύνονται. Adde Menandri monostich. 528. in A. Meineke fragm. comic. Graec. vol. III. p. 355. φιλεῖ δ' ἑαντοῦ πλεῖον οὐδείς οὐδένα. et Terentii Andr. II. 5, 15 sq. (426sq.) Verum illud verbum est volgo quod dici solet, Omnes sibi malle melius esse quam alteri. et quae ad h. l. commentatus sum in Bibl. Latin. min. vol. II. p. 95 sq.

V. 87. κέρδους χάριν: αλ-σχροκερδία Schol. Recte. Nos dicamus: Aus schnöder Gewinnsucht. Nam quoniam qui unius quaestus causa agit aliquid, facile id, quod aequum et bonum est, susque deque habet, factum est, ut Graeci nomina δίκη

et κέρδος quasi contraria inter sese usurparent, cuius rei rationem explicavit ipse Euripides Heracl. V. 2sq. Ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνὴρ, Ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνει-μένον ἰδλεῖ τ' ἀχρηστος καὶ ξυναλλάσσειν βαρὺς, Αὐτῷ δ' ἀριστος. et ausus est in Hypsipyle δίκη opponere τὸ κέρδος apud Stobaeum floril. X. 26. κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον. V. A. Nauckii Tragic. Gr. fragm. n. 758. p. 469. His quidem in locis, si quis negat per se κέρδος vim habere iniuriae, rectissime agit — nam τὸ κέρ-δος est nihil aliud nisi nimium quaestus studium, veluti in Soph. Antig. 217. ἀλλ' ὑπ' ἐλ-πίδων ἄνδρας τὸ κέρδος πολλὰ-κὶς διώλεσεν. —, modo ne neget ex oppositionis ratione recte col- ligi κέρδος in eiusmodi locis in malam partem dici, ut sane mirer A. Nauckium nuper hac de re dubitasse in Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg. ser. VII. n. 12. p. 109 sq., qui hunc et qui sequitur versum ob eam rem falso pro suppositiciis habet.

V. 88. εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὐνεκ' οὐ στέργει πατήρ] In eius modi locis non propterea οὐ negatio post εἰ particulam in- fertur, quod οὐ negatio aptius cum verbo στέργει coniungatur, ut οὐ στέργει idem sit quod μι-σεῖ, quae ratio nullam rationem habet, sed propterea οὐ post εἰ ponitur, quod εἰ non tam de re a condicione suspensa, sed de vera causa per condicionem prolata

ΤΡΟΦΟΣ.

ἴτ', εὖ γὰρ ἔσται, θαμάτων εἰσω, τέκνα.
 σὺ δ' ὥς μάλιστα τοῖσδ' ἐρημώσας ἔχε,
 καὶ μὴ πέλαιξε μητρὶ δυσθυμουμένην.
 ἦδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην
 τοῖσδ', ὧς τι δρασεῖονσαν· οὐδὲ παύσεται
 χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκήψαι τινα.

90

V. 89. ἔσω BE.

V. 90. σὺ θ' BC.

V. 94. Elmsleius et Blomfieldius Gloss. Pers. 520. coniece-

dicitur, ut fere idem sit quod *ἔπει, si quidem, quando quidem*, id quod C. Reisigius in Coniectaneis I. p. 113. recte vidit, quamquam falsa veris admiscuit. Sic iam Homerus dixit Iliad. XXIII. 296 sqq. *Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἔον ἄγγελον εὐρύτοπα Ζεύς, Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελούμεν Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι*. Herod. VII. 9. *καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πηγήμα, εἰ Σάκας μὲν — ἀλλὰ τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι καταστρεψάμενοι δούλους ἔχομεν, Ἕλληνας δὲ ὑπάρξαντας ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα*. Thucyd. I. 121. *ἡ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ οἱ μὲν ἐκείνων ξύμμαχοι ἐπὶ δουλείᾳ τῇ αὐτῶν φέροντες οὐκ ἀποροῦσιν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθροὺς καὶ αὐτοὶ ἅμα σώζεσθαι οὐκ ἄρα δαπανήσομεν, καὶ ἐπὶ τῷ μὴ ὑπ' αὐτῶν ἀφαιρεθέντες αὐτοῖς τούτοις κακῶς πάσχειν*. Tragicus ap. Aristot. rhet. II. 23. *εἴπερ γὰρ οὐδὲ τοῖς κακῶς δεδρακόσιν Ἀκουσίως δίκαιον εἰς ὀργὴν πεσεῖν Οὐδ' εἰ γ' ἀναγκασθεῖς τις εὖ δράσει τινα, Προσηκόν ἐστι τῶνδ' ὀφείλεσθαι χάριν*. Antiphanes ap. Athen. III. p. 99. A. *εἰ δ' οὐκ ἦν ὁθεν, Πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος; οὐχ οἷον τε γάρ*. Sophocl. Aiac. 1131. *εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔῃς θάπτειν παρών*. Iniuria igitur Elmsleius in eius modi locis offensus erat, qui

ne minimam quidem dubitationem possunt habere, neque inde Nauckius suae suspitioni pondus acquireret, qui non recte etiam de verbis *εὐνῆς οὐνεκα* dubitavit. Nam apparet haec ad nuptias cum Creontis filia initas referri, conf. v. 18. *γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται*. Deniquelibero- rum magis quam Medae decere etiam nunc lasonem curam habere non est quod doceam, conf. v. 74 sq. 77. 82 sqq.

V. 90. *τοῖσδ' ἐρημώσας ἔχε*] *Χωρίςας τῆς μητρὸς αὐτοὺς ἀπόκρηπον*. SCHOL.

V. 92. *ὄμμα νιν ταυρουμένην*] I. e. *ταυρηδὸν βλέπονσαν*, ductum ab atroci visu tauro- rum, quod genus inprimis est *θυμοειδές*. Cf. infra p. 190. Aeschyli Choëph. 275. Platon. Phaed. §. 152. p. 117. B. *ταυρηδὸν ὑποβλέψας*, quam formulam frequentat Philostratus Vit. Apoll. I. 12. p. 14. Id. Heroic. p. 701. Olear. V. Luciani Philo- patr. §. 2. PFLUGK.

V. 93. *ὧς τι δρασεῖονσαν*] *Δρασεῖονσαν*: *ἀντὶ δράσουσαν*. *Ἔστι δὲ Ἀττικόν. Καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἀλαντιμαστιγοφόρῳ· Ὡ δέ σποτ' Ἄλκας, τί ποτε δρασεῖς φρενί;* SCHOL. Usurpat vocem etiam Aristophanes Pac. v. 61. *Ὡ Ζεῦ, τί δρασεῖς ποθ' ἡμῶν τὸν λεῶν;* et eo differt a futuro verbi *δράν*, quod inest minatio quaedam in verbodesiderativo, quasi Latine dicas: tamquam aliquid molientem.

V. 94. *πρὶν κατασκήψαι*

ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους, δράσειέ τι.

? 95

ΜΗΔΕΙΑ.

ἰώ,

δύστανος ἐγὼ μελέα τε πόνων,

ἰὼ μοί μοι, πῶς ἂν ὀλοίμαν;

ΤΡΟΦΟΣ.

τόδ' ἐκεῖνο, φίλοι παῖδες· μήτηρ

κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον.

100

σπεύδετε θάσσον δώματος εἴσω,

καὶ μὴ πελάσῃτ' ὄμματος ἐγγύς,

μηδὲ προσέλθῃτ', ἀλλὰ φυλάσσεσθ'

runt πρὶν κατασκήψαι τι, cl. Herodoti VII. 134. Vide infra adn. exeget.

V. 96. ἰώ] quod Aldus omisit, habent libri, confirmat etiam Scholiastes Aristoph. Pac. 1007., qui habet ὦ. Recepit primum Elmsleius, ut extra versum esset, veluti in Aeschylī Sept. adv. Theb. 876. Pers. 911. Euripidis Suppl. 1118. Iphig. Aul. 579. El. 992.

V. 97. δύστηνος B B C Scholiastes Aristoph. l. c.

V. 99. μῆρ B. μήτηρ C [E] μάτηρ B [C] ortum hoc ex falsa notae interpretatione.

V. 101. σπεύσατε B C.

τινα] Scholiastes ad h. l. adnotavit: κατασκήψαι δὲ ἀντὶ τοῦ βλάβαι, ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ σκηπτοῦ, οἷον κεραυνῶσαι., quibus ille verbis hoc videtur significare voluisse, alio modo κατασκήψαι τινα dici quam κατασκήψαι τι, ut res aut persona, de qua agitur, magis adfici videretur. Et similitudo quaedam huius constructionis a verbo ἐπισκήπτειν peti posse videtur, quod alia quadam significatione verbi, qua iniungere alicui aliquid significat, non solum cum dativo, verum etiam cum accusativo construitur, veluti in Sophoclis Trachin. 1221. Brunck. et in Euripidis Iphig. Taur. v. 686.

V. 95. Nutrix Medae deprecatur malum a domesticis eodem fere modo quo ancilla Andriae a domina in Terentii Andr. I. 4, 5 (232) sq. *Di, date facultatem, obsecro, Huic parvuli atque illi in altis potius peccandi locum.*

V. 96 sqq. Τάδε λέγει ἡ Μήδεια εἴσω οὔσα οὐδέπω ἐκκεκλημένη. SCHOLIASTES.

V. 97. πῶς ἂν ὀλοίμαν;] Idem κῶλον est in Alcest. 864. Quod autem Witzschelius eos, qui utinam in eius modi locis πῶς ἂν vertendum esse praeceperant, veluti Pflugkius ad l. l. et Monkus ad Alcest. 864., vituperavit, esse enim quomodo, non utinam, et sic demum optionem denotari eo verbo, in eo virum optimum falli apparet. Eadem enim causa est Latinae particulae utinam quae Graecae πῶς ἂν, quam ipsam quoque e simili interrogatione natam esse constat.

V. 99. τόδ' ἐκεῖνο] De hac formula, quae pertinet ad orationem vitae cotidiana quaeque semel et alio quodam modo usurpata est a Sophocle in Electr. 1104., ab Euripide autem admodum frequentata est, conf. quae

ἄγριον ἦθος στυγεράν τε φύσιν
φρενὸς αὐθάδους.

105

ἴτε νῦν, χωρεῖθ' ὥς τάχος εἴσω.

δῆλον δ' ἀρχῆς ἐξαιρόμενον

νέφος οἰμωγῆς ὥς τάχ' ἀνάψει

μείζονι θυμῷ· τί ποτ' ἐργάσεται

μεγαλόσπλαγχνος, δυσκατάπανστος

110

ψυχὴ δηχθεῖσα κακοῖσιν;

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ αἰαῖ.

V. 104. ἄγριον τ' Elmsleius.

V. 106. εἴσω B.

V. 107. δῆλον δ' ἀρχῆς Ead C. δῆλον δ' ἀρχῆς B. δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς Cc B.

V. 108. ἀνάψει libri praeter C., qui habet ἀνάξει, quod pro varietate lectionis etiam agnoscit Scholiastes.

V. 110. 111. habent Stobaeus floril. XX. 30. vol. I. p. 309. Meineke. Galenus V. p. 318.

V. 111. κακοῖσι Stobaeus l. c. κακοῖσιν Galenus l. c. et, ut videtur, C. κακοῖς cd. κακοῖς ἢ τῆς μηδείας B C B.

V. 112. εἰ αἰαῖ B. εἰ C (mrg. αἰ αἰ) εἰ εἰ E εἰ abc αἰ αἰ B C.

dixi ad Orest. 804. p. 122. et quae attulit Pflugkius ad Helen. 622. p. 84. ed. sec.

V. 107. δῆλον δ' ἀρχῆς ἐξαιρόμενον] Porsonus, quem secutus est Blomfieldius ad Aeschyli Prom. v. 66., ἀρχῆς ἐξαιρόμενον dictum putabat per ἀναστροφὴν pro ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον. Qua de opinione olim secus existimavit G. Hermannus, in censura autem editionis Witzscheliana in Nov. Annal. philol. et paedag. vol. XXXIII. p. 117. comprobavit hanc rationem et in libris olim fuisse ἀρχῆς ἐξαιρόμενον suspicatur. Id neminem puto comprobaturum esse. Credo ego potius verba ἀρχῆς ἐξαιρόμενον quidem aptius inter se coniungenda esse, ut significant a principio vel a primo exorients, ut hoc paullo plenius quidem fere idem sit quod ἀρχόμενον, in quam sententiam recte iam Pflugkius comparavit v. 60. ἐν ἀρχῇ πῆμα κοῦδέπω μεσοί. Sententia quae hic requireretur,

iam olim recte vidit Hermannus. 'Apertum vero', inquit, 'hoc dici debuisset, ex initio, quod fecisset Medea, cognosci multo eam graviora nubila concitaturam esse'. Itaque verba, quae leguntur in libris, hanc fere sententiam habere videntur: Apertum vero est Medeam a primo exorientem quasi nubem (vel tempestatem) lamentationis ilico maiore animi commotione excitaturam esse.

V. 108. νέφος οἰμωγῆς] Herc. fur. 1140. στεναγμῶν νέφος. Achill. Tat. VI. 8. p. 138. 34. νέφος αὐτῇ κατεχύθη λύπης. Delect. epigr. VIII. 95, 4. γόων νέφος, ubi v. Fr. Jacobs. — ἀνάψει, scil. Medea; activa verbi significatione, ut Orest. 609. μᾶλλον μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελεῖν φόνον. Aliter Matth. gr. Gr. ampl. § 496. 4. PFLUGK. In Orestis versu tamen alia scriptura ex optimorum librorum auctoritate nunc reposita est.

ἐπαθον τλήμων, ἐπαθον μεγάλων
ἄξι' ὀδυρμῶν· ὦ κατάραιοι
παῖδες, ὅλοισθε στυγεραῖς ματρὸς
σὺν πατρί, καὶ πᾶς δόμος ἐξέροι.

115

ΤΡΟΦΟΣ.

ἰὼ μοί μοι. ἰὼ τλήμων.
τί δέ σοι παῖδες πατρὸς ἀμπλακίας
μετέχουσι; τί τούσδ' ἐχθεις; οἶμοι,
τέκνα, μή τι πάθῃθ' ὥς ὑπεραλγῶ,
δεινὰ τυράννων λήματα, καὶ πῶς
ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,

120

V. 113. τλήμων BCcd. τλάμων B[C].

V. 117. τλήμον BC.

V. 122. 123. habet Eustathius in Il. p. 55, 29.

V. 113. ἐπαθον τλήμων, ἐπαθον μεγάλων κτέ.] De hac verbi in enuntiatione modo incohata repetitione, qua maxime commotus loquentis animus designatur, conf. Alcest. v. 252. ὀρῶ δίκωπον, ὀρῶ σκάφος, et qui huic respondet v. 259. ἄγει μ', ἄγει μέ τις, σὺχ' ὀρᾶς;

V. 114. ὦ κατάραιοι παῖδες] Apparet intus a Medea iam pueros cum paedagogo ingressos conspici. Recte Scholiastes: Ἐωρακνῖα τοὺς παῖδας εἰσιόντας αἶα τῷ παιδαγωγῷ ἀναβοᾷ, ὦ παῖδες κτέ.

V. 116. καὶ πᾶς δόμος ἐξέροι] Vox in eius modi execratione usitata, ut Phoen. 628. ἐξέρετο πρόπας δόμος.

V. 120. Ordo: ὥς ὑπεραλγῶ μή τι πάθῃτε. Sequitur autem μή, quod in verbo ὑπεραλγῶ metus simul ac doloris notio comprehenditur. PFLUGK. Hoc iure Pflugk. Nam quod G. Hermannus scribendum proposuit: οἱ μοι, τέκνα, μή τι πάθῃτ' ὑπεραλγῶ δεινὰ τυράννων λήματα, id nullo modo potest probari. Sententia enim communis est inde a verbis: δεινὰ τυράννων λήματα, nec cohaerent sequentia: καὶ πῶς ὀλίγ' ἀρχόμε-

νοι κτέ., nisi λήματα nominativus esset.

V. 121. δεινὰ τυράννων λήματα κτέ.] Est fere sententia ab Homero posita in Il. I. 80 sqq. Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χῶσεται ἀνδρὶ χέρῃ· Εἶπερ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, Ἀλλὰ τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅφρα τελέσῃ, Ἐν στήθεσσι ἐοῖσι., quem ad locum Eustathius p. 55, 29: καὶ Εὐρυπύδης δὲ φανερώς αὐτὴν (τὴν γνώμην) παραφράζει ἐν τῷ· καὶ πῶς ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσιν, ἡγουν οἱ βασιλεῖς διὰ μακρὰν ἀρχὴν λύπης δυσκατάλακτοὶ εἰσιν, ὥς πολλὰ κρατοῦντες ἦτοι ὥς κρείσσονες.

V. 122. ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες] i. e. quum raro oboediant, plerumque imperent, ut Heathius ad h. l. Clarkius ad Homeri l. c., Musgravius, alii recte interpretati haec verba sunt. Falso Portus verterat: Levi de causa initio — suscipientes iras etc., quem neque Wyttenbachius in Bibl. crit. II. 1. p. 46. nec A. Witzschellius, qui vertit: leviter irasci incipientes, debebat sequi.

χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσιν.
 τὸ γὰρ εἰθίσθαι ξῆν ἐπ' ἴσοισιν
 κρεῖσσον· ἐμοὶ γοῦν, εἰ μὴ μεγάλως, 125
 ὀχυρῶς γ' εἶη καταγηράσκειν.
 τῶν γὰρ μετρίων πρῶτα μὲν εἶπεῖν
 ? τοῦνομα νικᾷ, χρῆσθαι τε μακροῦ
 λῶστα βροτοῖσιν· τὰ δ' ὑπερβάλλοντ'
 οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς· 130
 μείζους δ' ἄτας, ὅταν ὀργισθῇ
 daίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν.

V. 125. ἐμοὶ γοῦν Musgravius, Nauckius, Kirchhoffius. ἐμοιγ' οὖν libri. Vide quae dixi ad Devar. vol. II. p. 354.

V. 126. ὀχυρῶς γ' Reiskius. ὀχυρῶς τ' libri.

V. 130. βροτοῖς B. θνητοῖς ceteri libri. θνατοῖς Musurus.

V. 124. τὸ γὰρ εἰθίσθαι ξῆν ἐπ' ἴσοισιν κρεῖσσον] Similis septentia, sed alio quodam modo profertur ab Agamemnone in Iphig. Aul. 16 sqq. ζηλῶ σε, γέρον, ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὅς ἀκύνθονον βίον ἔξεπέρας' ἀγνώως ἀκλεής, τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἦσσαν ζηλῶ.

V. 125. εἰ μὴ μεγάλως] si non magnifice, at secunde etc. Cf. Troad. 839 sq. ὡς τότε μὲν μεγάλως Τροίαν ἐπύργωσας θεοῖσιν Κῆδος ἀναψάμενος.

V. 127. Apposite ad hunc locum excitavit Porsonus Herod. III. 80. πληθος δὲ ἄρχον πρῶτα μὲν οὐνομα πάντων κάλλιστον ἔχει, ἰσονομίην· δεύτερα δὲ τούτων, τῶν ὁ μόνναρχος ποιέει οὐδέν. — Deinde εἶπεῖν νικᾷ cum infinitivo est praestantius dictu, βέλτιστόν ἐστιν εἶπεῖν, ut in Platonis Polit. p. 303. B. καὶ ἀκολάστων μὲν πασῶν οὐσῶν (πολιτειῶν) ἐν δημοκρατία νικᾷ ξῆν, κοσμίῶν δ' οὐσῶν ἥμιστα ἐν αὐτῇ βιωτέον. Denique animadvertere iussit Pflugk. tirones post πρῶτον μὲν non sequi, quod exspectaveris, ἔπειτα, sed τὴ particulam, conferri iubet praeter G. Hermannum ad Viger. p. 701. n. 14. ed. tert. Chaeremonem ap. Athen. XIII.

p. 562. F. ἔδει γε πρῶτον μὲν στρατευτικωτάτους εἶναι, πονεῖν τε δυναμένους τοῖς σώμασι Μάλιστα, προσεδρεύειν τ' ἀρίστους τῷ πόθῳ. Addit Schoenius Hippol. 717. εὐκλεᾶ μὲν παισι προσδεδῆναι βίον, αὐτῇ τ' ὄνασθαι. Vide ad Devarium vol. II. p. 659 sq.

V. 129 sq. τὰ δ' ὑπερβάλλοντ' οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς] Id est, quae modum mediocritatis excedunt nihil quod utile aut opportunum sit mortalibus efficiunt. De δύνασθαι cum accusativo constructo conf. Thucyd. VIII. 36. καὶ νῦν αὐταὶ αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται, οὐκ ἀπὸ ταύτοματόν, ἐκ δὲ ἀνδρῶν, οἷπερ αἰεὶ τάδε κινούσι, ξυγκεῖνται. Platon. Phileb. p. 23. D. μῶν οὖν σοὶ καὶ πέμπτον προσδεῖσαι διακρίσιν τινος δυναμένου. Demosthenis or. de coron. §. 26. p. 233. τί δὲ τοῦτ' ἡ δύνατο, ὦ Ἀθηναῖοι; ἐγὼ διδάξω. Vide A. Boeckh. ad Platonis Min. p. 143 sqq. Non satis recte Pflugk. οὐδένα καιρὸν adverbialiter dictum putavit, quem ego non satis caute secutus eram in hoc loco explicando ad Helen. v. 479. p. 70. ed. sec.

ΧΟΡΟΣ.

προφθόγ.

ἔκλυνον φωνάν, ἔκλυνον δὲ βοᾶν

τᾶς δυστήνου

Κολχίδος, οὐδέ πω ἦπιος· ἀλλά, γεραιά, 135

λέξον· ἐπ' ἀμφιπύλῳ γὰρ ἔσω μελάθρου βοᾶν

ἔκλυνον οὐδὲ συνήδομαι, ὧ γύναι, ἄλγεσι δάματος,

ἐπεὶ μοι φίλον κέκρανται.

V. 134. τᾶς δυστήνου B[C] τῆς δυστήνου B. τῆς δυστήνου c τᾶς δυστήνου d.

V. 135. οὐδέ πω ἦπιος] Interrogationis signum Elmsleius sustulit, id quod probavit etiam Bremius ad Aeschinem in Bibl. Gr. editum p. 412. PFLUGK. ἀλλά, γεραιά, G. Hermannus. ἀλλ' ὧ γεραιά libri.

V. 136. βοῇ B. γόον Elmsleius.

V. 137. ὧ om. B[C].

V. 138. ἐπεὶ μοι (corr. in μή, sed supra scripto μοι) φίλον κέ-
κρανται B. ἐπεὶ μοι φίλον κέκρται C. ἐπεὶ μοι φίλον κέκρανται

V. 133 sqq. iam in orchestram venit χορὸς γυναικῶν πολιτῶν, i. e. caterva matronarum Corinthiarum, quae in primo progressu sug, ἐν παρόδῳ quae dicitur, v. Pollucis Onom. III. 108. p. 167 extr. ed. Bekk., quinque gradus numeris anapaesticis procedens facit, tum numero dactylico stationem occupat, et primam quam fundit vocem versu dochmiaco cum bacchio consociato desinit.

V. 136. ἐπ' ἀμφιπύλῳ γὰρ ἔσω μελάθρου κτέ.] „Duplex fuit ianua in aedibus Graecorum —: una anterior, ἡ αὐλῆος (v. Dorvill. ad Charit. p. 31 sq. = 217. ed. Lips.) dicta, universum aedium ambitum claudens, unde exitus in plateam. Hanc qui intraverat —, ad cubicula, cenacula, peristylia perveniebat, quae communi vocabulo ἀνδρῶνας seu ἀνδρωνῆτιν appellare licet. Dehinc altera ianua, quae in interiorem aedium partem, γυναικωνῆτιν, aditus pateret, μέταυλος dicta Atticis. V. Schneider, in Epimetro ad Xenoph. Memor. p. 279. (Adde intt. ad Moe-

rin s. v.) Iam Medae, in thalamo vel gynaeceo versanti, prius quam ad chorum, in area extra aedes sive in platea praestolantem, pervenire poterat, duplex superanda fuit ianua. Versatur enim in remotissima aedium parte. Hoc igitur significare voluit poeta, ingentes clamores sublato esse a Medea, qui per duplices fores exaudiri possent.“ C. A. Boettiger in prolus. de Medea Euripidea I. p. 6. adn. Adde A. G. Becker. Charicl. I. sc. III. Exc. I.

V. 137. οὐδὲ συνήδομαι] Quod laetitia in malis alienis plerumque a Graecis non verbo συνήδομαι, sed ἐφῆδομαι denotari solet, recte Pflugkius excitavit Pollucem III. 101. p. 130. ed. Bekk. ἐπιχαίρειν, ἐφῆδεσθαι, καταχαίρειν. Ἰσοκράτης δ' ἔφη καὶ συνηδόμενοι τὰς ἡμετέρας συμφορὰς ἀντὶ τοῦ ἐφῆδομενοι. quo ille loco respexit ad Isocr. orat. de pac. §. 87.

V. 138. ἐπεὶ μοι φίλον κέκρανται] Quoniam mihi amica effecta est vel facta est, scil. domus. De constru-

ΤΡΟΦΟΣ.

οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα τὰδ' ἤδη.
 τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων, 140
 ἢ δ' ἐν θαλάμοις τάκει βιοτὰν
 δέσποινα, φίλων οὐδενὸς οὐδὲν
 παραθαλπομένα φρένα μύθοις.

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαί·
 διὰ μου κεφαλᾶς φλόξ οὐρανία 145

Ea [c] d B ἐπεὶ μὴ φίλα κέκραται fortasse C. In scriptura antiquitus tradita, quod sententiam librarii ad rem, non ad domum refererebant, mutaverunt μοι in μῇ, id quod apparet e B C. Tuetur et scripturam et explicationem propositam iam a R. Porsono, comprobata a G. Hermanno, Scholiastes: Ἐπεὶ μοι φίλον τὸ οἶκημα, λέγει, τετέλεσται ἐμοὶ φίλον, οἶον ὑπάρχει. Receperunt cum Dindorfii etiam Witzschelius, Kirchhoffius, Nauckius.

V. 139. φροῦδα τὰδ' ἤδη] Sic libri. φροῦδα γὰρ ἤδη τὰδ'· ὁ μὲν Porsonus coll. Schol. Aeschyl. Choëph. 320., quem tamen legisse ita nec demonstrari nec credi potest. Kirchhoff. Immo veri simile est Scholiasten eadem verba, quae nunc leguntur apud Euripidem, in libro suo habuisse, quae orationi suae inseruit.

V. 140. τὸν μὲν] Musgravius. ὁ μὲν libri. δῶμα τυράννων B C.

V. 143. παραθαλπομένη B.

V. 145. 146. Habet Hierocles in aur. carm. p. 99. V. 45. κεφαλᾶς B cum Hierocle.

ctione verbi κραίνει Schoenius comparavit Euripidis fragm. de Alex. n. 53. p. 300. ed. Nauck. νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος. Non languet haec oratio, sed chorus aut quae chororum ducit aptissime hac voce rationem reddit, quamobrem iure ipsa quoque dolorem accipiat. Dein recte respondit nutrix: οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα τὰδ' ἤδη.

V. 139. Scholiastes adnotat: Οὐκ εἰσὶ δόμοι· ἀντὶ τοῦ ἀνατέραςται ὁ οἶκος καὶ ἠφάνισται. ἀπὸ δὲ ἀρσενικοῦ εἰς οὐδέτερον μετέστη. φροῦδα γὰρ τὰδε τὰ οἰκήματα λέγει. Id non recte fecit neque ille neque ii, qui eum secuti sunt interpretes. Hoc enim dicit nutrix: Non est domus: eius modi res nobis iam nullae sunt, ut et domus esse negetur et omnia ea, quae aliquam eius rei similitudi-

nem habeant, quasi quis Germanice dicat: an solche Dinge ist nicht mehr zu denken. Cf. Herc. fur. 480.

V. 140. τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα] Hunc quasi obstrictum atque devinctum tenet et delectat cubile regium, cf. v. 18. et infra v. 592. οὐ τοῦτο σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος—οὐκ εὐδοξον ἐξέβαινέ σοι. Musgravius adsimulavit Vergilii Ecl. I. 30. Postquam nos Amaryl-
lis habet.

V. 142. φίλων οὐδενὸς οὐδὲν—μύθοις] Animadvertant tirones verborum collocationem factam a poeta, ut negationem negatio sequeretur. Constructio haec est: οὐδὲν παραθαλπομένα φρένα μύθοις οὐδενὸς φίλων. Alio quodam modo traiecit Horatius negationem epist. I. 1, 14. Nullius addictus

βαίη· τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος;
φεῦ φεῦ· θανάτῳ καταλυσάιμαν
βιοτάν στρυγερὰν προλιποῦσα.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή.

ἄιες, ὦ Ζεῦ καὶ γῆ καὶ φῶς,

V. 149. Stropharum initium faciunt bini dimetri anapaestici cum singulis monometris: sequuntur terni Glyconei, sed ii tales, ut pro basi anacrusin praefixam habeant ex una longa syllaba, in fine autem adiectam thesin monosyllabam; tum Pherecrateus, pro basi item anacrusin habens (cf. infra vv. 432—435.); octavus versus est ex monometro trochaico hypercatalecto; tum Glyconeus, et basi carens et anacrusi; decimus Glyconeus eiusdem generis atque illi superiores; itemque undecimus, nisi quod in fine adiectus est Creticus; postremus constat ex integro Glyconeo et iambo. Epodus in fine Pherecrateum habet; ceterum versus eius modi, quos frequenter cum Glyconeis consociari videas. Pflugkius, qui tironum causa hanc formam et stropharum et epodi discripsit:

στροφ.

— ˘ — — — ˘ — — —
— ˘ — — — ˘ — — —
— ˘ — — —
— ˘ — — —
5 — ˘ — — —
— ˘ — — —
— ˘ — — —
— ˘ — — —
— ˘ — — —
10 — ˘ — — —
— ˘ — — —
— ˘ — — —

iurare in verba magistri, i. e. non addictus iurare in verba ullius magistri.

V. 146. τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος;] Vide infra ad v. 793.

V. 147. καταλυσάιμαν] Pflugkius comparavit Suppl. 1003. ἐς Αἶδαν καταλύσον· ἔμμοχθον βίον αἰδῶνός τε πόνοvs., Elmsleius Euripidis fragm. inc. CX. [n. 984. p. 529. Nauck.] εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὥδε θανεῖν καλόν, εἰς ἀρετάν καταλυσάμενος βίον. recteque adnotavit tironum causa βιοτάν tam a καταλυσάιμαν quam a προλιποῦσα regi. conf. quae dixi supra ad v. 46. et v. 52. Idem Pflugkius videtur sensisse, sed

tamen, incuria, opinor, comma post καταλυσάιμαν retinuerat, quod auctore Elmsleio etiam A. Matthiae tolli iusserat.

V. 149. ἄιες] Αἰες· ἐπὶνθον Hesychius. Id utrum ad hunc locum an ad Hippol. 362. pertineat incertum est. Ceterum Didymus, cuius verba adfert Scholiastes, haec ita a choro dici voluit, ut non ad ipsa numina, quorum nomina deinceps appellantur, haec vox αἰες converteretur, sed pertineret ad singulas chori personas, veluti in Hippol. l. c. dicitur αἰες ὦ. ἔκλυες ὦ ἀνηκονστα τῶς τυράννου πάθεα μέλεα θροομένης; Atque ego existimo iure hoc ab illo propositum esse, eademque ratio est etiam in Orest.

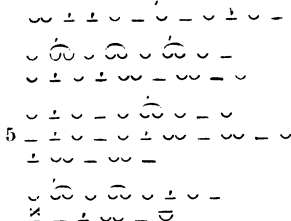
3*

ἰαχάν, οἶαν ἃ δύστανος
 μέλπει νύμφα;
 τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλήστου
 κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
 σπεύσει θανάτου τελευτάν;
 μηδὲν τόδε λίσσου.

150

155

ἐπωδ.

V. 150. ἰαχάν Nauckius, ἰαχάν libri.

V. 152. τί σοι (gl. διὰ τί et a m. 2. γρ. τίς σοι) B. τί σοι C E B
 τίς σοι [cd C] Schol. ἀπλήστου Cd B C ἀπλάστου B Ec.

V. 153. ἔρος libri, nisi quod in [cd] C. ἔρος videtur haberi.

δ.

V. 154. σπεύσει B. H. Weil nuper in Nov. ann. philol. et paed.
 vol. XCV. p. 376 sq. hos versus aliter scribi voluit, qua de re conf. praef.

1494 sqq. ἃ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο διαπρὸς δωματίων ἀφαντος, ὦ Ζεῦ καὶ γὰ καὶ φῶς καὶ νύξ, ἥτοι φαρμάκοισιν ἢ μάγων τέχναισιν, ἢ θεῶν κλοπαῖς. et Hippol. 596 sq. ὦ γαῖα μήτηρ ἡλίου τ' ἀναπνυχαί, Οἶων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὅπα. adde huius fab. v. 759. Etenim quos contra hanc rationem excitavit locos Schoenius, infra v. 161 sq. et Bacch. v. 370., in iis non, ut hic αἶες, praeteritum, sed praesens habetur omninoque alia etiam in illis locis subiecta sententia est.

V. 151. νύμφα] De muliere viro legitimo iuncta matrimonio. Vid. Huschk. Aqal. litter. p. 295. FR. IACOBS.

V. 152. τίς σοί ποτε] Τὸ μέγεθος θανμάζει τοῦ ἔρωτος. Τίς ἄρα, φησὶν, οὗτος ὁ ἔρος, ὁ τῆς ἀκορέστου ταύτης κοίτης, ὃς σπεύσει θάνατον ἐπιπέμψαι. Ἀπλήστου δὲ λέγει τὴν κοίτην, ἐπεὶ, δεόν καταφρονητικῶς φέρειν καὶ μισεῖν τὸν Ἰά-

σονα, ἐτέρω συνελθόντα, ἢ δὲ καὶ οὕτως κινίζεται, ὅτι μὴ σύνεστιν αὐτῷ. Τὸ δὲ σπεύσει θανάτου τελευτάν ἀντὶ τοῦ ἐπεῖξει καὶ ἐμβαλεῖ σοι θάνατον. SCHOLIASTES. Sic in Hippol. 371, Τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει; Recte autem Schoenius ἀπλήστον κοίτην lectum vacuum interpretatus est, quem ad modum infra diceretur τᾶς ἀνάνδρου κοίτας, et apposite attulit Sophoclis Oed. Colon. v. 527. ἢ μητρόθεν — δυσώνυμα λέντρ', ἐπλήσω; ad quem locum vide quae adnotavit E. Wunderus p. 94 sq. ed. sec.

V. 153. De forma ἔρος, quam Aeolicam dixit Eustathius ad Il. p. 136, 14., conferatur Sophoclis Electr. 197. Δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας, tum Valcken. ad Eurip. Hippol. 449. et interpp. Hesychii's. v. ἔρος, Mathiaegr. Gr. ampl. §. 89. p. 192.

V. 155. μηδὲν τόδε λίσσου] Cf. Androm. 88. οὐ δῆτα. μηδὲν τοῦτ' ὄνειδίσσης ἐμοί.

εἰ δὲ σὸς πόσις
 καινὰ λέχη σεβίζει,
 κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου·
 Ζεὺς σοι τάδε συνδικήσει. μὴ λίαν
 τάκου δυρομένα σὸν εὐνήταν.

160

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ μεγάλα Θέμι καὶ πότνι' Ἄρτεμι,
 λεύσσεθ' ἃ πάσχω, μεγάλοις ὄροικας
 ἐνδησαμένα τὸν κατάρατον
 πόσιν; ὅν ποτ' ἐγὼ νύμφαν τ' ἐσίδοιμ'
 αὐτοῖς μελάθροισι διακναιομένους,

165

V. 158. Eustathius in Il. p. 633, 43.

V. 159. τόδε BE. In ceteris τάδε esse videtur. συνδικήσει
 BC Ed B. συνδικάσει cC.

V. 160. δυρομένα Brunckius ὀδυρομένα libri. εὐνήταν
 Brunckius, id quod G. Hermannus et Nauckius probaverunt. εὐνέ-
 ταν libri.

V. 163. ἐνδησαμένη BC.

V. 158. κείνῳ τόδε μὴ χα-
 ράσσου] Schol.: κείνῳ τό-
 δε· τουτέστιν ἐκείνῳ τόδε τὸ
 ἁμάρτημα μὴ λογίζου καὶ δι'
 ἐλπίδος ἔχε τοὺς θεοὺς ἀπαι-
 τήσειν αὐτὸν τιμωρίαν. τόδε
 μὴ χαράσσου est id illi ne sus-
 censeas. Cf. de vi ac potestate
 verbi χαράσσεσθαι Herod. VII.
 1. καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμέ-
 νον τοῖσι Ἀθηναίοισι. et He-
 sych.: κεχαραγμένος, ὠρ-
 γισμένος.

V. 159. Ζεὺς σοι τάδε συν-
 δικήσει] Iovem horum vin-
 dicem causaeque tuae adiu-
 torem habebis. Musgravius
 commode laudavit Aeschylī Eum.
 581. καὶ μαρτυρήσων ἡλθον —
 καὶ συνδικήσων αὐτός. PFLUGK.

V. 160. σὸν εὐνήταν] Hanc
 verbi formam non solum Hes-
 chius confirmat, verum etiam no-
 men femininum εὐνήτρια So-
 phocli. Trachin. 918.

V. 162. λεύσσεθ' ἃ πάσχω]
 Cf. Soph. Antig. 940. λεύσσετε,
 Θῆβησὶ κοίραν ἰδαί — οἷα πρὸς

οἶων ἀνδρῶν πάσχω τὴν εὐσε-
 βίην σεβίσασα.

V. 164. ὅν ποτ' ἐγὼ — ἐσί-
 δοιμ'] Berglerus ad Ari-
 stoph. Acharn. 1155. „Qui ma-
 lum alicui precantur maximam
 delectationem se percepturos pu-
 tant, si id suis oculis videant eve-
 nire, itaque cupiunt esse αὐτό-
 πται.“ Adfert deinde praeter hunc
 ipsum locum Sophoclis Trach.
 1039. ἂν ὦδ' ἐπίδοιμι πεσοῦ-
 σαν αὐτῶς, ὦδ' αὐτῶς, ὥς μ'
 ἀπάλεσεν. Aeschylī Choeph.
 267. οὐς ἴδοιμ' ἐγὼ ποτε Θα-
 νόντας ἐν κηκίδι πισσῆραι φλο-
 γός. Sophoclis Philoct. 1115.
 ἴδοιμί γέ νυν, τὸν τάδε μυσά-
 μενον, τὸν ἴσον χρόνον ἐμὰς
 λαχόντ' ἅντας.

V. 165. αὐτοῖς μελάθροισι]
 Hanc locutionem cum Elmsleius
 ad h.l., tum A. Matthiae gr. Gr.
 ampl. §. 400 f. illustravit. — δια-
 κναιομένους, misere vexa-
 tos et pessumdatos, Aesch.
 Prom. 93. δέροχθηθ' οἷαις αἰ-
 κίαισιν διακναιόμενος τὸν μυ-
 ριετῇ χρόνον ἀθλεύσας. PFLUGK.

οἷ γ' ἐμὲ πρόσθεν τολμῶς' ἀδικεῖν.
ὦ πάτερ, ὦ πόλις, ὦν ἀπενάσθην
αἰσχροῦς τὸν ἐμὸν κτείνασα κάσιν.

ΤΡΟΦΟΣ.

κλύεθ' οἷα λέγει κάπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνά θ', ὅς ὄρκων 170
θνητοῖς ταμίας νενόμισται;
κοῦκ ἔστιν ὅπως ἔν τινι μικρῷ

V. 168. A. Witzschelius post hunc versum desiderat versum paroemiacum, Kirchhoffius vocabulum quattuor syllabarum hinc excidisse coniicit.

V. 171. *θνατοῖς* B[C].

V. 172. *κοῦκ ἔστιν* BC. *οῦκ ἔστιν* ceteri libri, ut videtur.

V. 166. *πρόσθεν*] Hermannus comparavit Iliad. III. 229. *ὀπότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημύνειαν*. Huc addas ex eadem rhapsodia v. 351. *Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὃ με πρότερος κἀκ' ἔοργεν*. adnotavitque Pflugk. ex eodem fonte fluxisse formulam *ὑπάρξαι ἀδικίας*, de qua vid. Valckenar. ad Phoen. 1576.

V. 167. *ὦ πάτερ, ὦ πόλις*] Similem fuisse locum in ea fabula, unde Ennius Andromacham suam expressit, demonstrat ille poeta Latinus apud Cic. Disp. Tusc. III. 19, 44. *Opater, o patria, o Priami domus* etc.

V. 169. *κλύεθ' οἷα λέγει*] Hanc Euripidis vocem, fortasse ab illo saepius usurpatam, qua de re conf. Elmsleium ad h. l. et A. Nauck. in Tragic. Graec. fragm. p. 462., derisit Aristophanes versu et in Equit. 809. et in Pluto 601. posito: *ὦ πόλις Ἀργούς, κλύεθ' οἷα λέγει*, ad quos locos vide, quae Scholiastae adnotaverunt. Ad verba *κάπιβοᾶται* comparavit Pflugk. Homeri Odys. I. 378. *ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβάσομαι αἰὲν ἔοντας, Αἰ κέ ποθι Ζεὺς ὄψοι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι*.

V. 170. *Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνά θ'*] Iniuria de appellatione Themidis dubitaverunt. Nam nomina, quaecunque votis vocantur,

recte dici *εὐκταῖα*, vix est quod commemorem, conf. Orest. 213 sq. *ὡς εἰ σοφὴ καὶ τοῖσι δυστυχούσιν εὐκταῖα θεός*. Attulit Musgravius in hanc rem Aeschyli Sept. adv. Theb. 724. *πατρός εὐκταῖαν Ἐρινόν*, de quo loco conf. Blomfield, in Gloss. Quod autem olim negaverunt recte dici hoc loco Iovem esse appellatum a Medea, quae v. 161. *Θέμιν* appellavisset solam et *Ἀρτεμιν*, recte adnotavit Pflugk. 'Est h. l. Themis testis olim invocata promissorum Iasonis sique numinis neglecti crimen ultura. Vide v. 210 sq. Ea cum Iovis obtestatione coniungitur, utpote *Διὸς πάρεδρος* Pindar. Olymp. VIII. 21. Cf. Soph. Oed. Col. 1382. *ἡ παλαίφατος Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις*. Huius fabulae v. 759. *ὦ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνός*.'

V. 170 sq. *ὅς ὄρκων — ταμίας νενόμισται*] *ὄρκων ταμίας*, qui uno vocabulo *ὄρκιος* dicitur Hippol. 1025. Dictio ab Homero sumpta, Iliad. III. 84. XVIII. 224. *Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμὴς πολέμοιο τέτυκται*. Soph. Antig. 1154. *τὸν ταμίαν Ἰακχον*, ubi vide Musgravius; adde Tafel. Dilucidd. Pind. Vol. I. P. I. p. 186. PFLUGK.

V. 172. *ἔν τινι μικρῷ: λείπει τὸ κακῷ, ἔν τινι μικρῷ κακῷ, ἀλλὰ δηλονότι μέγα κα-*

δέσποινα χόλον καταπαύσει.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντιστροφῇ.

πῶς ἄν ἐς ὄψιν τὰν ἀμετέραν
ἔλθοι μύθων τ' ἀνδαθέντων 175

δέξαιτ' ὁμόφαν,
εἰ πως βαρύθυμον ὄργαν
καὶ λῆμα φρενῶν μεθείη.
μήτοι τό γ' ἐμὸν πρόθυμον
φίλοισιν ἀπέστω. 180

ἀλλὰ βᾶσά νιν
δεῦρο πόρευσον οἴκων
ἔξω, φίλα καὶ τὰδ' αὔδα·
σπεῦσον, πρίν τι κακῶσαι τοὺς εἶσω·
πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὀρμάται. 185

V. 177. εἰ πως (γρ. καὶ ἡ πως a pr. m. γρ. ὅπως a diversa) B.

V. 179 sq. nutricis sunt in libris excepto E. Correxist Tyrwhittus.

V. 179. μήτοι B[c] μήτι C μή μοι Ed B. μήτοι (μοι supra scr. a m. sec.) C.

V. 184. σπεῦσον BB[C] σπεῦσαι CEcd, quae varietas Kirch-

hoffio ex archetypi scriptura σπεῦσαι orta esse videtur. εἶσω libri, ἔσω Brunckius. Versus inter se non respondent satis.

ταπραξαμένη κακὸν παύσεται
τῆς ὀργῆς. SCHOLIASTES. Cf.
supra v. 57 sqq. v. 94.

V. 177. βαρύθυμον ὄρ-
γάν] Implacabilis ira Medae ex-
quisite βαρύθυμος dicitur. Plu-
tarch. de educ. puer. p. 51. Hutt.
μᾶλλον γὰρ ὀξύθυμον εἶναι δεῖ
τὸν πατέρα ἢ βαρύθυμον. Aiax
Telamonis filius, cuius tam fune-
sta ira fuit, βαρυνάμιος vocatur
apud Theocrit. XV. 138. Cf.
Baehr. in Creuzeri Melet. III. p.
43. PFLUGK. Vide quae supra
dixi ad v. 38.

V. 179. τό γ' ἐμὸν πρόθυ-
μον] Id est, ἡ γ' ἐμὴ προθυμία
[cf. Iphig. Taur. 361. et 994], ut
Iphig Aul. 1270. τὸ κείνου βου-
λόμενον. Thucyd. I. 90. τὸ βου-
λόμενον καὶ τὸ ὑποπτον τῆς
γνώμης οὐ δηλοῦντες. VI. 24.

οἱ δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ
οὐκ ἐξηρέθησαν. Cf. Matthiae
gr. Gr. ampl. § 269. PFLUGK.

V. 183. φίλα καὶ τὰδ' αὔ-
δα] Haec verba propterea vi-
dentur adici a choro, ut nutrix
persuadeat Medae etiam eo loco,
quo iam rogatur ut veniat, esse
ei benevolentiam paratam, ut fere
sit: ea etiam, quae hic, id
est, in nostris personis, posita
sunt, ei fore non inimica
nuntia. Sic τὰδε idem est
quod τὰ ἡμέτερα, τὰ πρὸς ἡμῶν,
et alia id genus. Paulo pinguius
G. Hermannus interpretatus
erat: nos quoque favere Me-
dae narra, quamquam sen-
tentiam ipsam recte intellexerat.

V. 185. πένθος γὰρ με-
γάλως τόδ' ὀρμάται] Recte
dixit Schoenius in pronomine

ΤΡΟΦΟΣ.

δράσω τάδ'· ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω
 δέσποιναν ἐμὴν·
 μόχθου δὲ χάριν τήνδ' ἐπιδώσω.
 καίτοι τοκάδος δέργμα λεαίνης
 ἀποταυροῦται δμωσίν, ὅταν τις 190
 μῦθον προφέρων πέλας ὀρμηθῇ.
 σκαιοὺς δὲ λέγων κούδέν τι σοφοῦς
 τοὺς πρόσθε βροτοὺς οὐκ ἂν ἀμάρτοισ,
 οἵτινες ὕμνους ἐπὶ μὲν θαλάις
 ἐπὶ τ' εἰλαπίναις καὶ παρὰ δείπνοις 195
 εὔροντο, βίον τερπνὰς ἀκοάς·
 στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας
 εὔρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις
 ᾧδαῖς παύειν, ἔξ ὧν θάνατοι

V. 187. ἐμὴν BCcdB ἐμάν [C].

V. 191. ὀρμηθῇ] Klotz. ὀρμαθῇ libri.

τόδε demonstrationem inesse loci, ubi res fieri videretur, conf. quae de eius modi locis dixi ad Orest. v. 34. p. 34 sq.

V. 186. ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω] Id est μὴ οὐ πείσω. Heracl. 791. φόβος γάρ, εἰ μοι ζῶσιν οὗς ἐγὼ θέλω. Contra εἰ pro μὴ positum in Androm. 60. καὶ νῦν φέρονσά σοι νέους ἦκω λόγους, Φόβω μὲν, εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται. Quibus cum conferas Taciti Ann. I. 11. At patres, quibus unus metus, si integellere viderentur, in questus, lacrimas, vota effundi. Rationem huius usus si requiris, in voc. φόβος inest notio dubitandi. Ac quum is, qui dubitat, sitne aliquid necne, etsi cogitatione plerumque in alteram utram partem inclinet, id tamen non indicet, fit, ut ex cuiusque loci condicione intellegendum sit, utrum εἰ valeat μὴ οὐ an μὴ. PFLUGK. Conf. infra v. 918. εἰσῆλθέ μ' οἶκος, εἰ γενήσεται τάδε.

V. 188. μόχθου δὲ χάριν τήνδ' ἐπιδώσω] Hoc dicit nutrix: Suscipiam hanc prae-

ter ceteras, quae mihi ferendae sunt molestiae a domina mea, ut tibi gratum faciam. Rectius Matthiae quam ceteri interpretes haec verba explicavit.

V. 189. Comparat A. Matthiae Callimachi hymn. in Cerer. 51. Τὰν δ' ἄρ' ὑποβλέψας χαλεπώτερον, ἢ κυναγὸν Ὀρεσιν ἐν Τμαρίοισιν ὑποβλέπει ἄνδρα Λεαίνα Ὀμοτόκος, τὰς φαντὶ πέλειν βλοσυρώτατον ὄμμα κτέ.

V. 190. ἀποταυροῦται] Vide ad v. 92.

V. 192 sqq. Plutarchus varium diversis locis iudicium de hac sententia fecit. Nam in Praecon. p. 193. C. laudavit Euripidem, in Sympos. VII. 7. p. 710. E. cum eo dissensit de hoc carmine. Quaeri autem illud potest rectene hoc loco sit interpositum, praesertim cum nutrix rogata esset, ut celeriter quod mandatum erat exsequeretur.

V. 199. θάνατοι] exitus violenti, de quo observavit Seidlerus ad Electr. 479. PFLUGK.

δειναί τε τύχαι σφάλλουσι δόμους. 200
καίτοι τάδε μὲν κέρδος ἀκείσθαι
μολπαῖσι βροτούς· ἵνα δ' εὐδαιπνοὶ
δαῖτες, τί μάτην τείνουσι βοήν;
τὸ παρὸν γὰρ ἔχει τέρψιν ἅφ' αὐτοῦ
δαιτὸς πλήρωμα βροτοῖσιν. 205

ΧΟΡΟΣ.

ἐπιδός.

■ ἱαχὰν ἄϊον πολύστονον γόων,
λιγυρὰ δ' ἄχρα μογερὰ βοᾷ
τὸν ἐν λέξει προδόταν κακόννυμφον·
θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα παθοῦσα
τὰν Ζηνὸς ὀρκίαν Θέμιν, 210
ἃ νιν ἔβασεν
Ἑλλάδ' ἐς ἀντίπορον
δι' ἄλα νύχιον ἐφ' ἄλμυρὰν
πόντου κλῆδ' ἀπέραντον.

V. 202. μολπῇσι βροτοῖς (corr. in οὐς ab ead. m.) B. βροτούς ceteri.

V. 203. βοήν B. βοάν ceteri.

V. 206. πολυστόνων ἄϊον ἱαχὰν (ἄχαν Duebneri cod. A. et B a pr. m.) γόων Scriptor Chr. pat. v. 809.

V. 207. μογερά (gl. κακῇ) B. μογερὰ CB μογερά fortasse ceteri.

V. 208. λέχαισι B.

V. 209. θεοκλυτεῖ δέ τ' ἄδικα BB. θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα videtur esse in ceteris omnibus.

V. 212. εἰς BB.

Sic dicuntur clarae mortes pro patria appetitae Ciceroni Disp. Tusc. I. 48, 116. et paulo post optabiles mortes cum gloria ibid. c. 49.

V. 206 sqq. Constructionis rationem explicavit G. Hermannus ap. Seidler. ad Troad. 123. cf. ibid. 351 (335). βοᾷσατ' εὐ τὸν Τρῆναιον ὦ μακαρίαις αἰοδαῖς ἱαχαῖς τε νύμφαν. PFLUGK. Adde Sophoclis Trach. 49. Δέσποινα Δηϊάνειρα, πολλὰ μὲν σ' ἐγὼ Κατεῖδον ἥδη πανδακροντ' ὀδύρματα Τὴν Ἡρακλείαν ἔξοδον γοωμένην. Est illic accusativus rei in lamen-

tatione alicuius personae effectae. Conf. Fr. Trawinski de usu accusativi ex phrasibus apti apud tragicos Graecos (Berol. 1865.) p. 9.

V. 211 sqq. ἃ νιν ἔβασεν] Scil. Iasonis iureiurando fidentem. — δι' ἄλα νύχιον, propter nocturnam fugam. Denique πόντου κλῆδα intellege, ut scholiastes interpretatur, τὸ στενὸν Ponti Euxini, παρὰ τὸ ὥσπερ κλεῖδα εἶναι τοῦ προκειμένου Πόντου, et in voc. ἀπέραντον, ut videtur Elmsleio, poeta Homericum Ἑλλήσποντον ἀπέironα respexit. PFLUGK.

ΜΗΔΕΙΑ.

Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων, 215
 μή μοί τι μέμψῃσθ'· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν
 σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,

V. 215. Habet Plutarch. Timol. 32.

V. 216. μέμψοισθ' Β μέμψῃσθ' C E acd μέμψοισθ' B. μέμψῃσθ'
 C. Laudant Photius p. 437. Suidas II. 2. p. 712.

V. 217. ὀμμάτων τ' (e corr. eiusdem man.) B. ὀμμάτων τ' E.

V. 215. *Κορίνθιαι γυναῖ-
 κες κτέ.*] Vertit haec liberius
 Ennius, ut e Ciceronis epist.
 VII. 6, 1. colligi potest, ubi haec
 leguntur: *Hoc tibi tam ignosce-
 mus nos amici, quam ignoverunt
 Medae, quae Corinthum ar-
 cem altam habebant, matro-
 nae opulentes, optumates,
 quibus illa manibus gypsalissimis
 persuasit, ne sibi vitio illae
 verterent, quod abesset a
 patria. Nam multi suam rem
 bene gessere et publicam
 patria procul: multi etiam,
 qui domi aetatem agerent,
 propterea sunt improbat.*
 unaque illud recte hinc colligi po-
 test, Ennium ad patriam rettulisse,
 quod Euripides de aedibus dixe-
 rat, qua de re vide Mureti Var.
 lect. VIII. 17. O. Ribbeck Tra-
 gicor. Lat. reliqu. p. 249.

V. 215 sqq. Medea dicit se prod-
 isse ex aedibus, ne in reprehensionem incurreret, quia cognovisset facile homines invidiam multitudinis subire. Alios enim, sive procul ab oculis hominum aetatem egissent sive sese dedissent populo ac multitudini cognoscendos, severos nimium, i. e. fastidiosos atque austeros, habitos esse: alios vero, qui ipsi quoque reprehensionis ansas non dedissent et nihil nisi quiete egissent, ignominiam invenisse ac levitatis crimen. Non enim iudicare populum, sed odio duci, antequam cognitos animos hominum haberet. Hanc sententiam in his verbis inesse recte iam Scholiastae viderunt, quamquam interpretes in singulis verbis interpretandis in

alia omnia abierunt. De his iam singula videamus.

V. 217. *σεμνοὺς γεγῶτας*] id est, tristes atque austeros esse habitos, qua de significatione iam dixit Photius p. 506, 15. (p. 437. ed. Lips.) *Σεμνόν* — *ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερφηάνου τιθέασιν, Εὐριπίδης Μηδείᾳ· οἶδα — γεγῶτας. καὶ ἐν Ἰππολύτῳ* (93): *Μισεῖν τὸ σεμνόν καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.* cl. Suida II. 2. p. 712., qui similia habet. Eodem fere modo etiam Schol. ad h. l. explicant.

V. 217 sq. *τοὺς μὲν ὀμμά-
 των ἄπο, τοὺς δ' ἐν θυ-
 ραίοις*] De his recte sensit Scholiastes, qui dicit: *πολλοὶ γὰρ ἀνθρώπων διὰ τὸ κερχωρῶσθαι καὶ μὴ ὀμιλεῖν τισὶν ἀλαζόνες καὶ ὑπερήφανοι ἔδοξαν εἶναι· οἱ δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων συνεχῶς φαινόμενοι καὶ ἐπιπολάζοντες ὀχληροὶ καὶ ἐπαχθεῖς ἔδοξαν εἶναι.* Ita igitur οἱ ἄπ' ὀμμάτων opponuntur τοῖς ἐν θυραίοις, ut alteri sint, qui procul ab hominum conspectu suas res agant, alteri autem, qui foras spectent atque multitudini se committant, uti κατ' οἶκον et θυραῖος inter se opponuntur in Sophoclis Trach. 541. et ἐναντός atque θυραῖος in Philoct. 150. vide Fr. Ellendt Lexic. Soph. vol. I. p. 820., et τὰ ἐνδον opponuntur τοῖς θύραξ in Euripidis Orest. 604. Atque de hac quidem ratione vix credas quemquam dubitare posse. Tamen aliam ineundam putavit rationem horum verborum interpretandorum

τούς δ' ἐν θυραίοις· οἱ δ' ἄφ' ἡσύχου ποδὸς
 δύσκειαν ἐκτῆσαντο καὶ ῥαθυμίαν.
 δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, 220
 ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς
 στυγεῖ δεδορκώς, οὐδὲν ἡδικημένος.
 χρῆ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει·

V. 220. 21. habet Eustathius in Il. vol. I. p. 415, 12.

V. 221. ἐκμαθεῖν libri excepto C, qui ἐκμάθοι. Eustathius ἐκμάθη.

V. 222. 23. Eustathius in Il. p. 55, 29.

V. 223. habet Scholiastes Soph. Oed. Col. 171. v. 223—25. Stobaeus floril. XLV. 10. vol. II. p. 216.

A. Seidlerus, qui vertit haec verba ita: Novi multos homines austeros, alios, quos ipse oculis meis vidi, alios, de quibus audiui, cl. Aeschyl. Agam. 997. Πεύθονται ἀπ' ὁμμάτων νόστον αὐτόμαρτος ὦν. et Sophoclis Oed. Colon. 14. πύργοι μὲν, οὗ πόλιν στέγουσιν, ὥς ἀπ' ὁμμάτων, πρόσω., quos locos ab hoc loco Euripidis prorsus alienos esse facile intellegitur, ut hanc rationem commendatam olim a G. Hermannō, comprobata a Pflugkio non operae pretium sit pluribus refellere.

V. 218. οἱ δ' ἄφ' ἡσύχου ποδὸς] οἷον ἡσύχον βίον ἐπανηρημένοι — μηδὲν δὲ πράττοντες, ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγοντες. SCHOL.

V. 219. ῥαθυμίαν κτήσασθαι est αἰτίαν ἔχειν ῥαθυμίας. Ex locis ab Elmsleio comparatis maxime huc pertinet Soph. Antig. 924. τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦς' ἐκτεσάμην. Sic etiam Eurip. Iphig. Taur. 676. καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην κεκτήσομαι. Helen. 272. ὅστις τὰ μὴ προσόοντα κέκτεται κακά. PFLUGK.

V. 220. ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς] De repetita praepositione Pflugkius de Graecis contulit Bacch. 269. ἐν τοῖς λόγοις δ' οὐκ ἔνεσί σοι φρένες. Isocrat. c. Soph. §. 10. κακῶς εἰδότες,

ὅτι μεγάλας ποιοῦσι τὰς τέχνας οὐχ οἱ τολμῶντες ἀλαζονεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οἷτινες ἄν, ὅσον ἔνεστιν ἐν ἐκάστη, τοῦτ' ἐξευρεῖν δυνήσων. Fr. Jacobs de Latinis Terent. Eun. I. 1, 14. In amore haec omnia insunt vitia. Nep. Alc. 1, 4. admirabantur inesse in uno homine tantam dissimilitudinem., ubi vid. Bardili. De re ipsa poterit conferri Cicero Planc. 4, 9. Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia etc.

V. 221. ὅστις, ut saepe, ad pluralem βροτῶν refertur. Homer. II. XIX. 260. ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπιορκον ὁμόσση. Cf. Pindar. Ol. III. 9. Eurip. Androm. 180. Hec. 356 sq. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 593. PFLUGK.

V. 223. Eadem sententia apud Sophocli. Oed. Col. 171. Ὡ πάτερ, ἄστοις ἴσα χρῆ μελετᾶν ἔλκοντας ἃ δεῖ ἀκονούτας. Cf. Eurip. Suppl. 892 sqq. PFLUGK. Adde Cic. de off. I. 34, 125. Peregrini atque incolae officium est nihil praeter suum negotium agere, nihil de alieno anquirere minimeque esse in aliena re publ. curiosum. Quod autem Elmsleius dixit pro προσχωρεῖν usitatus fuisse συγχωρεῖν, cl. Eurip. El. 1052. γυναικα γὰρ χρῆν πάντα συγχωρεῖν ποσει, ἥτις φρενήρης., in

οὐδ' ἄστων ἦνεσ', ὅστις ἀνθάδης γεγώς
 μικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
 ἐμοὶ δ' ἄελπτον προῶγμα προσπεσὼν τόδε
 ψυχὴν διέφθαρχ'· οἴχομαι δὲ καὶ βίον
 χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χορήζω, φίλαι.
 ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γιννώσκω καλῶς,

225

αις

V. 225. πολίτης B. πολίταις ceteri cum Stobaeo.

V. 229. γινώσκειν libri. γιννώσκω Canterus, Fix. Vide adnot. exegēt.

eo non satis diligenter iudicavit vir doctissimus. Aliud enim est *συγχωρεῖν*, aliud *προσχωρεῖν*. Illud est concedere simpliciter, hoc est accedere aut sese accommodare, ut similis eius esse videare, cui te applicaveris. Conf. Herod. III. 104. τὰ δ' ἄλλα νόμαια Θρηῖξι προσεχωρήκασι, i. e. in ceteris institutis ac moribus se Thracibus accommodaverunt aut dicam similes sunt facti. In simili sententia verbum *ἐφαρμόξεσθαι* usurpat Poëta ap. Athen. VII. p. 317. A. τοῖσιν ἐφαρμόζον τῶν κεν κατὰ δῆμον ἔκηαι.

V. 224. οὐδ' ἄστων ἦνεσ'] Ad similem sententiam de ipso cive proferendam his verbis poëta sic sibi transitum parat, quasi Latine dicas: Neque tamen hoc ita dictum existimari velim quasi laudaverim civem, qui etc. De usu aoristi ἦνεσα Pflugk. contulit Ionem Chium ap. Athen. III. p. 91. D. ἀλλ' ἐν τε χέρσῳ τὰς λέοντος ἦνεσα ἢ τὰς ἐχίνου μάλλον οἰζυράς τέχνας. G. Hermann. ad Viger. p. 746. n. 162. Rost gr. Gr. §. 116. adn. 4. p. 589. ed. VII; A. Matthiae gr. Gr. ampl. 506. V. 1. Utrum his versibus Euripides Cleonem, qui tum in civitate populari plurimum valuit, notare voluerit, id quod G. Hermannō visum est, necne, in medio relinquam.

V. 226. Orest. 1173. εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτη-

ρία. Cf. Wytttenbach. ad Plutarch. T. I. p. 378. PFLUGK.

V. 227 sq. βίου χάριν μεθεῖσα] Pflugk. attulit Lysiae adv. Andocid. §. 28. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; et Hippol. 1408. δῶλα, τέκνον, οὐδὲ μοι χάρις βίου. Sic etiam Latini dixerunt gratia est alicuius rei aut non est, veluti Vergilius Georg. I. 83. nec nulla interea est inaratae gratia terrae, i. e. nec fit, ut nulla interea gratia sit terrae non aratae.

V. 229. ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα] Haec verba per se dicuntur, hac fere sententia: in quo nostrae spes opesque omnes itae erant, ut fere dicit Terentius Adelph. III. 1, 33 (331). Phorm. III. 1, 6 (470). Cf. Aristophanis Acharn. 449. ἐπελατόμην, ἐν ᾧ πᾶρ ἐστὶ πάντα μοι τὰ πράγματα. Ciceronis epist. XV. 14, 5. Sic velim evitare quasi in eo mihi sint omnia. Similiterque Medeam dicentem facit Ovidius epist. XII. 161 sq. Deseror, amissis regno patriaque domoque, Coniuge, qui nobis omnia solus erat. Contra in Platonis Protag. p. 313. A. eadem formula est, sed adiuncto tamen infinitivo, ὃ δὲ περὶ πλείονος τοῦ σώματος ἦγε, τὴν ψυχὴν, καὶ ἐν ᾧ πάντ' ἐστὶ τὰ σα' ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν, χρηστοῦ ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου, περὶ δὲ τούτου οὔτε τῷ ἀδελφῷ κοι-

κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὐμὸς πόσις.
πάντων δ' ὅσῃ ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει
γυναικὲς ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτόν.

230

V. 231—35. habet Stobaeus flor. LXXIII. 27. vol. III. p. 43, 28. Meineke.

V. 232. Porphyrius ap. Euseb. praepar. euang. X. p. 466.

νωνήσω οὐδ' ἡμῶν τῶν ἐταί-
ρων οὐδενί κτέ. Hinc G. Her-
mannus olim ad Elmsleii Me-
deam p. 352. ed. Lips. hanc rati-
onem inivit, ut diceret hic quoque
librorum scripturam γινώσκειν
retinendam atque sic legendam:
ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι, πάντα γινώ-
σκειν καλῶς, hanc habere sen-
tentiam: *in quo mihi situm erat,*
ut omnia recte instituerem. cl. de
formula Eurip. Iphig. Aul. 107. ἃ
δ' οὐ καλῶς Ἔγνων τότ', ἀνδρὶς
μεταγράφω καλῶς πάλιν. Sed
ex Scholiis tamen licet agnoscere
olim aliam scripturam in hoc loco
fuisse, in quibus haec leguntur:
ἐν ᾧ γὰρ ἦν· ἐν ᾧ ἦν μοι
πάντα, κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέ-
βηκεν· οἱ δ' ὑποκρίται οὐ συμ-
περιφερόμενοι τῷ τρόπῳ λέ-
γουσι γινώσκειν καλῶς. Ex
his verbis apparet et verba ἐν ᾧ
γὰρ ἦν μοι πάντα, absolute in-
tellecta esse ab Scholiaste et figu-
ram orationis in his verbis fuisse,
qua non intellecta histrionum (οὐ
συμπεριφερομένων τῷ τρόπῳ)
alia verba: γινώσκειν καλῶς,
intulisse. Inde probabilis admo-
dum Canteri (Nov. Lect. III. 11.)
conjectura γινώσκα καλῶς,
quam Fixii nomine propositam
commendavit iure etiam Kirch-
hoffius, recepit Schoenius,
ut Medea quasi per parenthesin
dicat: bene intellego. Cf. in-
fra v. 922. κάμολι τάδ' ἐστὶ λῶ-
στα, γινώσκω καλῶς. et
Heraclid. 981 sq. δεινόν τι καὶ
συγγνωστόν, ᾧ γύναι, σ' ἔχει
Νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γι-
νώσκω καλῶς. Alcest. 939 sq.
ἐγὼ δ' ὃν οὐ χορὴν ἔξην παρὲς
τὸ μόρσιμον Λητρὸν διάξω βί-
οντον, ἄρτι μανθάνω. cl. Bacch.

1295. eodemque modo Tibullus
I. 3, 25 sq. dixit: *Quidve (profit)*
— pureque lavari Te, memini, et
puro secubuisse toro. et sunt alia id
genus multa. Musgravii coniec-
tura: γινώσκεις καλῶς, quam
receperunt multi grammatici, hic
rationem nullam habet.

V. 232. φυτόν] Geschöpf.
De mulieribus rursus Hipp. 630.
ὁ δ' αὐ λαβὼν ἀτηρόν εἰς δό-
μους φυτόν. Cf. Valckenar.
ad Callim. p. 153. Heindorf. ad
Platon. Soph. p. 333. Respexit
haec Lucianus dial. mort.
XXVIII. 2. Ceterum recte dicit
Scholiastes haec praeter con-
suetudinem heroicæ aetatis dici,
coll. Homeri II. XI. 244., cui ad-
dit Elmsleius Hippol. v. 627.
PFLUGK. Huic Euripidis loco
iam Porphyrius ap. Euseb.
praep. euang. l. c. opposuit Theo-
doctis in Alemeone (cl. A.
Nauck. Tragicor. Graec. fragm.
p. 622. n. 1.): Σαφὴς μὲν ἐν
βροτοῖσιν ὑμνεῖται λόγος· Ὡς
οὐδὲν ἐστὶν ἀθλιώτερον φυτόν
Γυναικός. Hoc autem dicitur aut
ad misericordiam commovendam,
ut in his locis, aut per contem-
ptum, ut dicit Alexis apud
Athenaeum III. p. 123. F. vol.
I. p. 223. Meineke. Εἴτ' οὐ πε-
ρίοπτόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτόν
Ἰπτανιστάτοισ τε πλείστοις
χρώμενον κτέ. et Euripides in
Hipp. l. c. Quod autem heroicæ
aetatis morem cum aetate sua
commutasse dicunt Euripidem,
idem accidit Vergilio, qui Georg.
I. 31 sq. de Augusto dicit: *An deus*
immensi ventas maris — Teque
sibi generum Tethys erat omni-
bus undis? et Ovidio Metam. III.
705. *Promittuntque super (Per-*

ἄς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
 πόσιν πρίασθαι δεσπότην τε σώματος
 λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν, 235
 καὶ τῷδ' ἄγων μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν
 ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλειεῖς ἀπαλλαγαι
 γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνῆνασθαι πόσιν.
 εἰς καινὰ δ' ἦθη καὶ νόμους ἀφικμένην
 δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἰκοθεν, 240

V. 235. τοῦτ' ἄλγιον B [C] Ed. τοῦτό γ' ἄλγιον a. τοῦδε τ' ἄλγιον B. τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον C. τοῦτό γ' Stobaeus (τοῦ γ' Cod. A.) τοῦτ' ἔτ' ἄλγιον Bruckius.

V. 236. λάβη (supra scr. γρ. λαβεῖν) B. λαβεῖν ceteri, ut videtur.

seo) regnum dotale parentes (*Andromedae*). Sed aliis quoque locis munera inter soceros et generos promiscua in nuptiis commemorantur, ut recte vidit Heynius ad Vergil. l. c. vol. I. p. 288. ed. III.

V. 233. ἄς πρῶτα μὲν δεῖ] Post πρῶτα μὲν non sequitur hoc loco ἔπειτα aut quid simile, sed priore parte orationis latius amplificata deinceps v. 239 sq. alia quadam ratione infertur: εἰς καινὰ δ' ἦθη καὶ νόμους ἀφικμένην κτῆ.

V. 234. δεσπότην τε σώματος λαβεῖν] eumque quasi dominum corporis adsumere.

V. 235. κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν] Hoc quod coniecerat Elmsleius, totidem litteris legitur in C, nec multum recedit B, in quo scriptum est τοῦδε τ'. Refertur hoc ad alteram partem prioris enuntiationis, eoque significatur praeter emptionem mariti illud permolestum atque adeo molestius esse, quod in eius potestate committitur puella, quae nubuit viro. Sic recte Scholiastes explicavit: Κακὸν μὲν τὸ χρημάτων ὑπερβολῇ πρίασθαι, ἀλγεινότερον δὲ κακὸν τὸ καὶ δεσπότην αὐτὸν ἀντικρὺ λαμβάνειν.

V. 237. οὐ γὰρ εὐκλειεῖς ἀπαλλαγαι] Hoc dicit: Nam, si minus commodè evenierit, ignominiosae discessionis sunt etc., in quam sententiam adnotavit Pflugk: 'Resperxisse videtur ius Atticum, difficile ac morosum mulieribus ἀπόλειψιν molientibus. Vide Meier Att. Process. p. 414.' Schoenius comparavit Anandridam ap. Stobaeum flor. LXXIII. 1. vol. III. p. 50. ed. Meineke. Χαλεπή, λέγω σοι, καὶ προσάντης, ὦ τέκνον, Ὀδός ἐστιν ὡς τὸν πατέρα ἀπλῆθιν οἰκαδε Παρὰ τὰνδρός, ἥτις ἐστὶ κοσμία γυνή. Ὁ γὰρ δὴανλὸς ἐστὶν αἰσχύνῃ φέρων. et A. G. Beckeri Charicl. vol. II. p. 489. Adde Bähr, ad Plut. Alc. 8. p. 103 sqq. C. Fr. Hermann Lehrb. der griech. Staatsalterth. §. 122. 4.

V. 238. ἀνῆνασθαι] repudiare, Pindar. Nem. V. 35. εὐθὺς δ' ἀπανάτατο νόμφαν. Cf. Eurip. Bacch. 533. ΠΛΥΓΚ. Ceterum viri, qui repudiabant uxores, proprie dicebantur illas ἀποπέμπειν. Cf. C. Fr. Hermann l. c.

V. 239. εἰς καινὰ δ' ἦθη καὶ νόμους κτῆ.] Similia in alteram partem dicuntur in Terentii Andr. I. 2, 18 (189). Nunc hic dies aliam vitam adfert, alios mores postulat.

ὅτω μάλιστα χρησεται συνευνέτη.
 καὶν μὲν τὰδ' ἡμῖν ἐκπονοῦμέναισιν εὖ
 πόσις ξυνοικῇ, μὴ βία φέρων ζυγόν,
 ζήλωτος αἰών· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεών.
 ἀνὴρ δ' ὅταν τοῖς ἐνδον ἄχθῃται ξυνών,
 ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίαν ἄσης,
 ἢ πρὸς φίλων τιν' ἢ πρὸς ἡλικας τραπεῖς·
 ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.

245

vado, curro

ἦ
 V. 243. ξυνοικεῖ B. μὴ βία ζυγὸν φέρων [a] c. in d dicitur esse μὴ φέρων βία ζυγόν. Kirchhoffio scribendum videtur μὴ βία φέρειν ζυγόν.

V. 246. καρδίαν ἄτης B. καρδίαν ἄσῃν C. καρδίαν ἄσης Ea ed C cum Eustathio in Il. p. 739, 36. καρδίαν ἄσσης B. καρδίας ἄσῃν Olympiodorus in Plat. Alcib. p. 188.

V. 247. φίλον B Ea B. φίλων C ed C ἡλικα libri. ἡλικας C., ut voluit Porsonus.

V. 241. ὅτω μάλιστα χρησεται συνευνέτη] Quod G. Hermannus oīa pro ὅτω Musgravii coniecturam denuo commendaverat, responderam ego esse hoc solvendum: ὅστις μάλιστα ἔσται, ᾧ χρησεται συνευνέτη. et coniectura opus non esse. In eam sententiam ascripsit Schoenius Sophocli. Oed. reg. 414. κοῦ βλέπεις ἔν' εἰ κακὸν οὐδ' ἐνθα ναίεις οὐδ' ὅταν κυρεῖς μετὰ.

V. 243. μὴ βία φέρων ζυγόν] Hoc tum fit, quum maritus lene imperium in mulierem exercet. Recte enim A. Nauckius in Mémoires de l'Acad. impériale l. c. p. 115. dixit ζυγόν pertinere ad unam quamque συζυγίαν, quae in matrimonio esset. Mutanda haec verba nullo modo sunt.

V. 246. Aequē bene dicitur παύειν καρδίαν ἄσης ac π. καρδίας ἄσῃν. Soph. Electr. 798. εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς. PFLUGK. De Euripide conf. Bacch. 280. ὃ πᾶναι τοὺς ταλαιπώρους λύπης, et de altera quidem constructione huius fab. v. 195. στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας εὖρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις ᾠδαῖς παύειν.

V. 247. ἢ πρὸς ἡλικας τραπεῖς] πρὸς ἡλικας, ad aequalium coetum, ut Phoen. 1761. πρὸς ἡλικας φάνηθι σάς. PORSONUS.

V. 248. πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν] Antipater ap. Stobaei floril. LXVII. 25. vol. III. p. 13. Meineke. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι κοινοῦνται καὶ ἑτέρας τινὰς ἀποστροφὰς ἔχουσι, ταύτας δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν, τὴν τοῦ ἀνδρός. Sic etiam Gloss. cod. Vatic. et Flor. 10. μίαν ψυχὴν· τὴν τοῦ ἀνδρός. neque aliter plerique interpretes. Bothius tamen, quem Schoenius nuper secutus est, rettulit ad unam ipsius mulieris animam. Quod h. l. est falsissimum. Haec enim sententia est, virum praeter mulierem habere aut aliquem amicum aut etiam aequales suos, et posse foris rerum suarum domesticarum, si quando aegrotent, solacium quae- rere. Sed mulierem unum habere maritum, ad quem spectet. Non enim de eo, quod secum consideret mulier aut etiam maritus. agitur hoc loco.

λέγουσι δ' ἡμᾶς, ὥς ἀκλινδυνον βίον
 ζῶμεν κατ' οἴκους, οἳ δὲ μάθ' ἀντὰ δορί, 250
 κακῶς φρονοῦντες· ὥς τρις ἂν παρ' ἀσπίδα
 στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἄπαξ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κᾶμ' ἦκει λόγος·
 σοὶ μὲν πόλις θ' ἦδ' ἐστὶ καὶ πατρὸς δόμοι
 βίου τ' ὄνησις καὶ φίλων συνουσία, 255
 ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὐσ' ὑβρίζομαι
 πρὸς ἀνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη,
 οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῇ
 μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
 τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι, 260
 ἣν μοι πόρῳ τις μηχανή τ' ἐξευρεθῇ

V. 251. cf. Luciani somn. §. 19.

V. 253. αὐτὸς libri. Correx. Porsonus.

V. 254. σοὶ μὲν γὰρ πόλις ἦδ' B. σοὶ μὲν πόλις ἦδ' Ced., ut videtur, etiam Ea. σοὶ μὲν πόλις θ' ἦδ' B[C] correcti.

V. 255. συνουσία libri. In E ascriptum: γρ. κοινωνία, in c. κοινωνία supra scriptum habet συνουσία.

V. 258. οὐδὲ συγγενῇ B[C] cum Script. Chr. pat. v. 757.

V. 260. τοσοῦτον δὲ σοῦ B τοσοῦτον δὲ σου Ced, etiam Ea. τοσοῦτον οὖν σου B[C] correcti. Kirchhoffius suspicatur: τοσόνδε τοί νυν σοῦ τυχεῖν βουλήσομαι. Probabilis Nauckius: Τοσόνδε δή σου τυγχάνειν βουλήσομαι.

V. 251. κακῶς φρονοῦντες] Haec iunge cum verbo λέγουσι. Sic Heracl. 56. Ἡ πον καθῆσθαι τήνδ' ἔδραν καλὴν δοκεῖς Πόλιν δ' ἀφίγθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν. Cf. Isocrat. Philipp. §. 7. Philostr. Vit. Apoll. I. 2. p. 3. PFLUGK.

Ibid. παρ' ἀσπίδα στῆναι] Phoen. 1008. στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν. Laudat h. l. Lucian. Somn. s. Gall. §. 19. PFLUGK. Ennius ap. Varro de ling. Lat. V. §. 81. Müll. et ap. Nonium p. 261, 18. in hunc modum: *Nam ter sub armis malim vitam cernere quam semel modo parere.* conf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 39. et Io. Vahlen Ennianae poes. reliqu. p. 128.

V. 256. ἔρημος ἄπολις οὐσ'] Asyndeton in eius modi

verbis usitatissimum, veluti in Soph. Antig. 29. ἔαν δ' ἄκλαντον ἄταφον κτέ.

V. 259. μεθορμίσασθαι] Tamquam statione mutata praesentem calamitatem subterfugere. Translatus huius verbi usus, quo etiam infra v. 439 sq. οὔτε πατρὸς δόμοι — μεθορμίσασθαι μόχθων πάρα. et in Alc. 798. hoc verbum cum genetivo iungitur, manavit ex illa satis pervulgata ratione, qua vita hominum cum navigatione comparatur. PFLUGK. Ceterum verborum ordinem recte monstravit Scholiastes: Τὸ δὲ ἐξῆς· οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐ συγγενῇ σχοῦσαν πρὸς τὸ καταφυγεῖν πρὸς τινὰ τούτων μεταβληθῆναι τῆς συμφορᾶς.

V. 261. Similiter in Hipp. 710. petit Phaedra a choro, ut quae

πόσιν δίκη τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν
τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ' ἦν τ' ἐγγάματο,

V. 262. *δίκη* libri excepto d, qui *δίκην* habet natum ex *δίκη*, ut videtur, id quod restitui Elmsleius iniuria voluit.

V. 263. *δόντα γ' BC. ἦν τ' ἐγγάματο* libri cum Eustathio in Il. vol. I. p. 694, 24.

viderit taceat. Cf. Sophocl. Electr. 468. PFLUGK. Schoenius comparat Horatii art. poet. 200., ubi in chori officiis est, ut commissa tegat, ad quem locum vide quae adnotavit Orellius p. 735. ed. tert.

V. 262. *πόσιν δίκη τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν*] Iure mihi Pflugkius videtur *δίκη* iure aut uti par est retinuisse id, quod chorus infra v. 268. similiter pronuntiat: *ἐνδίκως γὰρ ἐπίσει πόσιν*. conf. Soph. Antig. 94. *ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκη*. *δίκην*, quod auctore Elmsleio vulgo nunc reposuerunt, minime requiritur ad genetivum *τῶνδε κακῶν* explicandum, vide Homeri Il. III. 366. *ἢ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος*. Platonis Conviv. p. 213 D. *ἀλλὰ τούτων μὲν εἰσαυθίς σε τιμαρῆσομαι*. et quae habet A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 368. a. p. 682. ed. sec.

V. 263. *ἦν τ' ἐγγάματο*] Hanc scripturam, quae est in libris itemque agnoscitur ab Eustathio, intactam reliquit Pflugkius. Notavit autem Eustathius ad Iliad. p. 694, 24 hunc locum propterea, quod Euripides contra regulam grammaticorum *γῆμασθαι* pro *γῆμαι* dixisset. *Ὅτῳ καὶ Εὐριπίδης*, inquit, *τὸ ἐγγάμε παθητικῶς ἔφη ἐν τῷ ἦν ἐγγάματο*, ut nullo modo dubitari posse videatur quin ea scriptura antiquitus tradita fuerit. Sed quaeritur, quam ob rem Euripides medium posuerit ibi, ubi exspectaveris activum. Id ut explicarent, alii aliam viam ingressi sunt. Ac Porsonus quidem, quod *γῆμασθαι* aliquando ita

esset dictum de viris, ut significaretur eos non ut viros, qui domini aedium essent, sed ut mulieres, quae in potestate virorum esse deberent, matrimonium inivisse, non ut imperarent uxori, sed ut servirent, in quam rem Ammonius s. v. *γῆμαι* p. 36 sq. Anacreontis versum et Antiphanis adfert, v. Th. Bergk. Anacreontis carmin. reliqu. (Lips. 1834), n. 84. p. 216 sqq., voluit hoc quoque loco id ita intellegi ac restitui: *ἦ τ' ἐγγάματο*, ut id acerbè a Medea de nuptiis Iasonis cum Glauce factis diceretur. Id tamen a severitate tragoediae abhorrere non est quod dicam. Contra Seidlerus ad Eurip. Electr. 246. ita voluit intellegi verba *ἦν τ' ἐγγάματο*, ut per attractionem propter accusativos, qui ante leguntur, id positum esset pro *ἦ τ' ἐγγάματο*. Elmsleius vero *ἦ τ' ἐγγάματο* scribi voluit, coll. v. 515. *παρὸνς ἀλάσθαι παῖδας ἦ τ' ἔσωσά σε*. Denique G. Hermannus *ἐγγάματο* rettulit ad Creontem, ut hoc diceretur: et qui dedit ei filiam et quam dedit. *Γῆμασθαι* enim esse proprie dare in matrimonium. Postremo Lentingius et nuper etiam Nauckius existimaverunt hunc versum ex v. 287. *τὸν δόντα καὶ γῆμαντα καὶ γαμουμένην* interpolatum esse. Equidem *ἦν τ' ἐγγάματο* ita retinendum censeo, ut dicam medium non cum dativo, sed cum accusativo propterea positum esse ab Euripide, ut significaret Iasonem matrimonio suo cum Glauce inito aliquid magni sibi visum esse impetrare, quasi nostra lingua dicas: die er sich erheirathet hat.

σιγαῖν. γυνή γὰρ τὰλλα μὲν φόβον πλέα,
κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σιδήρεον εἰσοραῖν. 265
ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἡδικομένη κυρῇ,
οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μαιφονώτερα.

ΧΟΡΟΣ.

δράσω τὰδ' ἐνδίκως γὰρ ἐκτίσει πόσιν,
Μήδεια. πενθεῖν δ' οὐ σε θανμάζω τύχας.
ὀρῶ δὲ καὶ Κρέοντα, τῆσδ' ἄνακτα γῆς, 270
στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων.

ΚΡΕΩΝ.

σὲ τὴν σκυθρωπὸν καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
φνγάδα, λαβοῦσαν δισὰ σὺν σαυτῇ τέκνα,
καὶ μή τι μέλλειν ὥς ἐγὼ βραβεὺς λόγου 275

V. 264 — 67. habet Stobaeus floril. LXXIII. 8. vol. III. p. 39. Meineke. Duo priores etiam Schol. ad Soph. Antig. 61.

V. 266. 267. habet Eumathius IX. p. 583, 20. ed. Didot.

δράσω

V. 268. δράσον B. δράσον CEcdC δράσω B.

V. 274. σὺν αὐτῇ (corr. in αὐτῇ) B. σὺν αὐτῇ C. σὺν αὐτῇ BC.

Sic enim medium suam vim habet nec abhorret tamen oratio a severitate tragoediae et sententia est eius modi, quae saepius in hac fabula profertur. Cf. v. 18. 556 sqq. 593. 872.

V. 264. φόβον πλέα] Aesch. Prom. 695. Πρὸ γε στενάζεις καὶ φόβον πλέα τις εἶ.

V. 266. ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἡδικομένη κυρῇ] Conf. Senecae Med. 579 sqq. Nulla vis flammae tumidique venti Tanta nec teli metuenda torti, Quanta cum coniux viduata taedis Ardet et odit etc.

V. 268. δράσω τὰδ'] I. e. σιγήσομαι.

V. 270 sq. iam chorus novam personam denuntiat, quam videat advenientem, quo fere fieri solet modo, ut auditores sciant quis accedat. Fit autem hoc similiter etiam in aliis tragoediis, ut in Troad. 709 sq. Τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαιῶν λάτρην Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευ-

μάτων; et minime offendere debet in eius modi locis, si eadem fere verba usurpantur, ut in illo ipso Troadum versu.

V. 273. εἶπον] Vide ad v. 224. Proditur autem hac ipsa oratione, qua utitur Creon, fastus quidam et contemptus, veluti in Aeschyli Prometh. 946. σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπερίπικρον, Τὸν ἔξαμαρτόντ' εἰς θεοὺς ἐφημέροισι Πορόντα τιμάς, τὸν πρὸς κλέπτῃν λέγω. et Soph. Antig. 428. σὲ δὴ, σὲ τὴν νεύουσιν ἐς πέδον κᾶρα, Φῆς ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τὰδε; De Euripide conf. Hippol. 1283 sqq.

V. 275 sq. ὥς ἐγὼ βραβεὺς λόγου τοῦδ' εἰμί, κοῦκ ἄπειμι κτέ.] Pro imperio loqui Creontem intellegitur etiam ex hac ipsa oratione, quae colorem etiam eo adsumit, quod non sine aliquo pondere allitteratio nascitur in verbis: τοῦδ' εἰμί κοῦκ ἄπειμι. Eadem vi dici-

σοφὴ πέφυκας καὶ κακῶν πολλῶν ἰδούρις, περὶ δὲ
 λυπεῖ δὲ λέκτρον ἀνδρὸς ἐστεργμένη.
 κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὥς ἀπαγγέλλουσί μοι,
 τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμουμένην
 δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν φυλάξομαι. 290
 κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρὸς σ' ἀπέχθεσθαι, γύναι,
 ἢ μαλθακισθένδ' ὕστερον μέγα στένειν.

V. 286. cf. Gregor. Naz. vol. II. p. 187. A. Nicet. Eugen. 7, 251.

V. 288. ἀπειλεῖν BCE B. ἀπειλεῖς a c d ἀπειλαῖς b ἀπειλεῖν σ' 6

C. Hinc colligit Kirchhoffius in cod. archetypo fuisse ἀπειλεῖν.

V. 289. Plutarchus Alex. 10.

V. 290. ἀπέχθεσθαι libri. ἀπεχθέσθαι verum existimat Nauckius in Mémoires de l'Acad. impér. l. c. p. 117.

V. 291. 292. habet Plutarchus de tuenda sanit. p. 124. de vitioso pud. p. 530.

Musgravio, quem secutus est A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 326. 3. ed. sec. Quamquam quae idem in commentariis criticis de structurae satis insolentis ratione exposuit, a nescio an aliis, mihi quidem minime satis faciunt. Cogitasse enim poetam de συλλαμβάνεσθαι, συνάρασθαι τινος, adiuvare, cuius vis in συμβάλλεσθαι, conferre ad aliquid, quodam modo insit. Mihi genetivi a voc. πολλά pendere videntur, hac sententia: multa huius timoris (i. e. multa quae hunc timorem excitent, multae huius timoris causae) conveniunt. Aeschyl. Choëph. 999. Blomf. φόβου δὲ κηκίς ξὺν χρόνῳ ξυμβάλλεται Πολλάς βαφάς φθείρουσα τοῦ ποιήματος. PFLUGK. Non satis recte dixisse mihi videtur simpliciter Pflugk kius genetivum τοῦδε δειμάτος suspensum esse avocabulo πολλά. Namque ille genetivus non est ab eo vocabulo suspensus nisi per quandam prolepsin. Proprie enim hoc dicitur: Concurrent vero multa quae sint eius timoris, i. e. quae faciant ad illum timorem eumque in nobis excitent. cl. Ter. And. III. 2, 31 (511). Multa concurrunt stimuli, qui coniecturam hanc nunc facio. Tale

quid videtur A. Matthiae in mente habuisse, sed ille rem parum explicate dixit.

V. 288. κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὥς ἀπαγγέλλουσί μοι] Non est in his verbis eius modi tautologia, quae aliquid in se contineret, quod plane supervacaneum esset. Nam eo, quod post verbum κλύω adiungitur haec quasi nova adseveratio: ὥς ἀπαγγέλλουσί μοι, illud Creon indicat, se de his ipsis rebus, quas Medea in animo habeat, certiorum esse factum et non temere haec suspicari. Conf. Phoeniss. 740. ἔπ' ἀνδρας αὐτοῖς φασίν, ὥς ἦμος ἔγω, — Λόχων ἀνάσσειν, ἔπ' προσκείσθαι πύλαις.

V. 290. φυλάξομαι] Pflugk kius monstravit Aeschinīs Epist. V. 4. p. 476. Bekk. ἃ γὰρ ἐγὼ παθὼν ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν παθεῖν φυλάττεται, σοφία καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἄφρονες πεῖρα διδασκόμενος. Non vult igitur Creon de se dici: δεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω (ll. XVII. 32.) aut: παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω (Hesiod. ἐργ. κ. ἡμ. 218), sed potius cavere ne quid sibi et suis accidat.

V. 292. ὕστερον μέγα στένειν] Quod A. Nauckius nuper in Mémoires de l'Acad. impér.

ΜΗΔΕΙΑ.

φεῦ φεῦ·

οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις, Κρέον,

ἔβλαψε δόξα μεγάλη τ' εἰργασται κακά.

295

χρὴ δ' οὐποδ' ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴρ

παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεισθαι σοφούς· — ὥστε σοφούς

χωρὶς γὰρ ἄλλης ἧς ἔχουσιν ἀργίας

in mente

γενέσθαι

V. 294. 295. habet Stobaeus flor. XXXVI. 3. vol. II. p. 40. qui legit ἔβλαψε γλῶσσα v. 294.

V. 296—299. habet Aristoteles rhet. II. 21., ubi πρὸς ἀνδρῶν pro πρὸς ἀστῶν legitur v. 298. Duo priores versus habet etiam Gregorius Cor. ap. Walzium Tom. VII. p. 1154.

I. c. p. 118. scribendum esse necessarium putavit μεταστένειν, commemorare notionem, quam inferri per praepositionem loquelarem voluit Nauckius, eam iam inesse in voce ὕστερον, μέγα στένειν autem rectissime dici, quod non leve quoddam malum sibi illatum iri a Medea exspectat, sed potius gravius atque acerbius, si nunc inimicitias Medaeae reverts cesset.

V. 294. οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις] Haec aut eorum similia verba saepius leguntur apud Euripidem, maxime si loci communes proponuntur aut aliqua graviore adseveratione opus est, veluti infra v. 448. οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις κτέ. et Helen. 957. ἐγὼ μὲν οὐ νῦν, ἀλλὰ πολλάκις κτέ. Non recte tamen faceret, qui inde interpolationis suspicionem moveret. Vide quae disputavi ad Helen. I. c. p. 122. ed. sec. et in simili causa ad Alcest. 207 sq. p. 53. ed. sec.

V. 295. ἔβλαψε δόξα· δόκησις. SCHOL. Est ea opinio, falsa maxime et praeiudicata, quae est hominum de nobis, hic Creontis de Medea.

V. 296. ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴρ] Ἀρτίφρων· ὑγιής τὴν φρένα, σώφρων, συνετός. HESYCHIUS. Significat eum, qui in sano corpore est mens sana,

der den Verstand am richtigen Orte hat. Conf. Troad. 417. οὐ γὰρ ἀρτίως ἔχεις φρένας.

V. 297. ἐκδιδάσκεισθαι] instituendum curare (vid. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 517. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 492. c.), σοφούς, ὥστε σοφούς γενέσθαι, conf. Matthiae I. c. §. 420. 3. PFLUGK. De usu Luciani dixi ad Gall. s. somn. §. 26. p. 74 sq. De περισσῶς, quod modum excedit et fere respondet nostro überschwänglich, conf. Soph. Antig. 67. τὸ γὰρ περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

V. 298. Sententiam bene expressit Matthiae: Praeterquam enim, quod inertiae insimulantur, quia in otio aetatem degunt, in invidiam etiam civium incidunt. Male Wyttenbachius ad Ecl. hist. p. 293. Lips. et ad Plutarch. Tom. I. p. 418. ἀργίαν interpretatur otium sapientis. Ἀργίαν ἔχειν est ἀργίας αἰτίαν ἔχειν (vid. adn. ad v. 219. et Schaeffer. ap. Jacobs. ad Anth. Palat. p. 973.) et ἄλλης abundat, ut apud Platonem Gorg. §. 64. ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ξένων. PFLUGK. Non abundat quidem ἄλλος in eius modi locis, sed res notione ipsa inter se dissimillimas, quae ad unum denique finem spectant et ita pro-

φθόνον πρὸς ἀστῶν ἀλφάνουσι δυσμενῇ.
 σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ
 δόξεις ἀχρεῖος κοῦ σοφὸς πεφυκέναι.
 τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλων
 κρείσσων νομισθεὶς λυπρὸς ἐν πόλει φανέει.
 ἐγὼ δὲ καὶ τῇ τῆσδε κοινωνῶ τύχῃς.
 σοφὴ γὰρ οὐσα, τοῖς μὲν εἰμ' ἐπίφθονος,
 τοῖς δ' ἡσυχάλα, τοῖς δὲ θατέρου τρόπου,

300

305

V. 300. σκαιοῖς BC. προσφέρων ἔπη a.

V. 301. Tzetzes exeg. p. 91.

V. 303. ἐν πόλει λυπρὸς φανῇ BC.

ponuntur, quasi sint ipso genere similes, disiungit, tamquam si sint pares inter se, quo in genere maxime huc pertinet Demosth. de fals. leg. §. 83. Bekk. p. 367, 7 Reisk. καὶ μὴν ὅτι χωρὶς τῆς ἄλλης αἰσχύνης καὶ ἀδοξίας, ἦν τὰ πεπραγμένα ἔχει, καὶ μεγάλοι κίνδυνοι περιεστᾶσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν, ὁδῶν δείξει. De attractione, quae inest in verbis ἧς ἔχουσιν ἀγρία, conf. Soph. Electr. 763. μέγιστα τούτων ὧν ὅσων ἐγὼ κακῶν.

V. 300. καινὰ προσφέρων σοφὰ] Sic libri et vet. edd. omnes praeter a, qui habet ἔπη pro σοφὰ. Id Porsonus pro indicio duplicis recensionis habuit. Nam quum Euripides propter hanc ipsam formulam derisus esset ab Aristophane in Thesmoph. v. 1141. Σκαιοῖσι γὰρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ, Μάτην ἀναλίσκοις ἄν, mutasse eum in secundis curis σοφὰ in ἔπη. Hoc mihi non recte iudicatum videtur. Nam primum, quod iam intellexit Elmsleius, potest fieri, ut Aristophanes etiam alium Euripidis locum ante oculos habuerit, tum unius vocabuli mutatione vix derisio ista declinari poterat, quam necredo quidem omnino Euripidem ita reveritum esse, ut ob eam rem sollicite singula emendaret verba. Deinde locutio προσφέρειν σοφὰ proverbialis fuisse videtur, non propria Euripidis, qua usus est

etiam Sophocles ap. Athen. X. p. 433. E. Διψῶντι γὰρ τοι πάντα προσφέρων σοφὰ οὐκ ἄν πλέον τέρεψειας ἢ πιεῖν διδούς. Postremo vero etiam ille ipse liber, qui ἔπη pro σοφὰ habet, quum sit deterioris familiae, non potest esse documento antiquam istam scripturam esse, quae ab eo videtur esse librario, qui quum σοφὰ quo referret parum intellexisset, pro glossemate, quod esse posset, ἔπη receperit. Vide quae Pflugkii de universa hac fabula disputavit supra p. 7 sqq.

V. 305 sq. τοῖς μὲν εἰμ' ἐπίφθονος, τοῖς δ' ἡσυχάλα κτ.] Haec omnia aequaliter faciunt ad sapientiae vituperationem. Hoc enim dicit Medea: Quod prudens sim, aliis sum invidiosa, quod putant se a me ingenio atque intelligentia superari, aliis vero desidiosa, quod non eis rebus operam dare soleo, quae magis sub oculis cadunt, atque otiosi semper videor, aliis vero etiam contraria natura esse videor, ut animus meus acute moveatur atque iracunda (ὀργή) sim, aliis rursus sum offensionis, quod se a me laedi putant et gravia a me metuunt omnino: sum autem non nimium sapiens, quod dicit Medea, ut invidiam orationis suae deprecetur.

V. 306. hunc versum, quod in

τοῖς δ' αὖ προσάντης· εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή.
 σὺ δ' οὖν φοβεῖ με μὴ τι πλημμελὲς πάθῃς.
 οὐχ ᾧδ' ἔχει μοι, μὴ τρέσῃς ἡμᾶς, Κρέον,
 ᾧστ' εἰς τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν. 310
 τί γὰρ σὺ μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρην
 ὅτῳ σε θυμὸς ἤγεν. ἀλλ' ἐμὸν πόσιν
 μισῶ· σὺ δ', οἶμαι, σωφρονῶν ἔδρας τάδε.
 καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν.
 νυμφεύετ', εὖ πράσσετε· τήνδε δὲ χθόνα 315
 ἑᾶτέ μ' οἰκεῖν· καὶ γὰρ ἠδικοημένοι
 σιγησόμεσθα, κρείσσονων νικώμενοι.

KPEON.

λέγεις ἀκουῖσαι μαλθὰν', ἀλλ' εἴσω φρενῶν
 ὀρφωδία μοι μὴ τι βουλευσῆς κακόν,

V. 307. τοῖσδ' οὖν B.

V. 308. σὺ δ' οὖν B[C]. σὺ δ' αὖ ceteri.

V. 309. ἔχοιμι B C d. ἔχει μοι ceteri.

V. 311. σὺ γὰρ τί μ' B[C].

V. 315. τήνδε δὴ B.

V. 319. βουλεύσῃς libri. βουλεύῃς Elmsleius.

fra v. 803. similia ponuntur verba in simili causa, primus Piersonus Veri simil. p. 58. suppositi-
 cium esse putavit, quem secuti sunt Porsonus, Matthiae, Elmsleius, Dindorfii, Nauckius, Kirchhoffius, alii critici. Unus recte defendit Firnhaber l. c. p. 138 sqq. Vide quae infra dicentur ad v. 803. et conferas de repetitis verbis quae modo dixi ad v. 294.

V. 309. οὐχ ᾧδ' ἔχει μοι] non ea est rerum mearum condicio, ut reges laedere sustineam. Simillimus est locus Isocratis Trapez. §. 46. μετὰ ποίας δ' αὖ ἐλπίδος ἢ τί διανοηθεὶς ἀδικῶς ἤλθον ἐπὶ τοῦτον; Πότερον ὥς δέσας τήν δόναμιν τήν ἐμὴν ἡμέλλεν εὐθύς μοι δώσειν ἀργύριον; ἀλλ' οὐχ οὕτως ἐκότερος ἡμῶν ἐπραττεν. PFLUGK. Vide infra v. 718. οὕτω δ' ἔχει μοι.

Ibid. μὴ τρέσῃς ἡμᾶς] De interposita quasi per παρεν-

θεσιν hac voce conf. Heraclid. 715. οἷδ' οὐ προδῶσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι. et fragm. n. 969. p. 527. ed. Nauck. οὗτοι προσελθούσ' ἢ Δίκη σε, μὴ τρέσῃς, Παῖσι πρὸς ἡπάρ κτέ.

V. 316. ἠδικοημένοι] Masculinum pro feminino, ex more tragicorum, quum plurali numero utuntur de una muliere. Sic infra 768. μολόντες. Hecub. 237. 511. Androm. 355 sqq. Conf. G. Hermann. ad Viger. p. 713. ed. tert. Bremi in Allgem. Schulz. 1828. n. 33. p. 260 sq. PFLUGK.

V. 317. κρείσσονων νικώμενοι] Eadem structura Troad. 23. Cf. Iphig. Aul. 1357. Cycl. 454. Pindar. Nem. VIII. 2., ubi cf. Dissen. Adde Abresch. ad Aeschyl. t. II. p. 209. Valckenar. ad Hippol. p. 217. PFLUGK.

V. 319. μὴ τι βουλεύσῃς κακόν] Falso Elmsleius βουλεύῃς scribendum proposuerat, quem secuti multi sunt. Potuit enim Medae eodem iure dici: ve-

τοσῶδε δ' ἥσσον ἢ πάρος πέποιθά σοι· 326
 γυνή γὰρ ὀξύθυμος, ὥς δ' αὐτῶς ἀνὴρ,
 ῥάων φυλάσσειν ἢ σιωπηλὸς σοφός.
 ἀλλ' ἐξιδ' ὥς τάχιστα, μὴ λόγους λέγε·
 ὥς ταῦτ' ἄραρε, κοῦκ ἔχεις τέχνην, ὅπως
 μένης παρ' ἡμῖν, οὔσα δυσμενὲς ἐμοί. 325

ΜΗΔΕΙΑ.

μή, πρὸς σε γονάτων τῆς τε νεογάμου κόρης.

ΚΡΕΩΝ.

λόγους ἀναλοῖς· οὐ γὰρ ἂν πείσαις ποτέ.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀλλ' ἐξελαῖς με κοῦδὲν αἰδέσει λιτάς;

ΚΡΕΩΝ.

φιλῶ γὰρ οὐ σὲ μᾶλλον ἢ δόμους ἐμούς.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ πατρίς, ὧς σου κάρτα νῦν μνεῖαν ἔχω. 330

V. 320. τοσῶδε γ' ἥσσον BC.

V. 321. αὐτῶς libri. Scribendum omnino αὐτῶς. KIRCHH. v. 321.
 322. est in Bekkeri Anecd. I. p. 412. apud. Suid. I. 1. p. 508.

γρ. καὶ μενεῖς

V. 525. μένης B. μένης CEbcd. μενεῖς B[C].

reor ne quid mali meditata
 sis et id moliare, quo: vereor
 ne quid meditere. Immo illud
 fere melius dicitur quam hoc.

V. 320. τοσῶδε δ' ἥσσον·
 τοσοῦτω δέ, φησίν, ὅσω γλυνκεία
 μὲν τῷ λόγῳ, ἄλλα δὲ φρονεῖς,
 τοσοῦτω μᾶλλον ἀπιστότερος
 περὶ σὲ τυγχάνω ἢ πρὶν τῶν
 λόγων σου τούτων ἀκοῦσαι.
 SCHOL.

V. 323. μὴ λόγους λέγε]
 Falso olim Valckenarius ad
 Phoen. 497. scripsit: μὴ λόγους
 πλέκε. Multo simplicius multo-
 que aptius vulgata scriptura est.
 λόγους λέγειν satis usitata for-
 mula dicitur de iis, qui verba fa-
 ciunt ita, ut ipsa dicendi arte vin-
 cere aut fallere alios velint. Conf.
 Aristophanis Acharn. 299. μη-
 δὲ λέγε μοι σὺ λόγον. et rursus
 ibid. 302. σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέ-
 γοντος οὐκ ἀκούσομαι μακρούς.

V. 324. ὥς ταῦτ' ἄραρε]
 quoniam haec stat senten-
 tia. Androm. 255. ὥς τοῦτ'
 ἄραρε, κοῦ μενῶ πόσιν μολεῖν.
 PFLUGK.

V. 325. non sine idonea causa
 videtur dici: μένης παρ' ἡμῖν,
 οὔσα δυσμενὲς ἐμοί. Cf. quae
 supra scripsi ad v. 277. et infra
 ad v. 342. et 473.

V. 326. μή, πρὸς σε· μέμ-
 φονται τῷ Εὐροπίδῃ, ὅτι πε-
 ποίηκε τὴν Μηδεῖαν ἐξ ὧν λέγει
 φανεράν γινόμενὴν τῷ Κρέοντι
 ὥς ὑπόουλως (iram dissimulans)
 ἔχει πρὸς τὴν νύμφην. SCHOL.
 Id non satis recte iudicatum est.
 Medea enim acerbissima quaeque
 et a sua persona maxime aliena
 in se suscipit, modo istud, quod
 in animo voluit, possit perficere,
 itaque muliebri astutia fortitudi-
 nem ac potestatem regum fran-
 gere conatur, quoniam alia ratione

ΚΡΕΩΝ.

πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πόλις.

ΜΗΔΕΙΑ.

φεῦ φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὥς κακὸν μέγα.

ΚΡΕΩΝ.

ὅπως ἂν, οἶμαι, καὶ παραστῶσιν τύχαι.

ΜΗΔΕΙΑ.

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὅς αἴτιος κακῶν.

ΚΡΕΩΝ.

ἔρπ', ὦ ματαία, καὶ μ' ἀπάλλαξον πόνων.

335

ΜΗΔΕΙΑ.

πονοῦμεν ἡμεῖς κοῦ πόνων κεχρημέθα.

V. 331. πλεῖν (ἦν supra scriptum ab alia manu) B. πλὴν ceteri. φίλτατον ἔμοιγε πολὺ B. ἔμοιγε φίλτατον πολὺ CcBC ἔμοιγε φίλτατον πόλις E[a] ἔμοιγε φίλτατον ἔμοι d. Kirchhoffio scribendum videtur κάμοιγε. Vide adn. exeg.

V. 332. habet Stobaeus floril. LXIII. 23. vol. II. p. 422.

V. 334. habent Athenaeus III. p. 156. Plutarchus Brut. 51. Appianus bell. civ. III. 130. Zonaras ann. 10, 20.

id quod cupit efficere non potest. Id adeo ipsa deinceps explicat v. 370 sq. δοκεῖς γὰρ ἂν με τόνδε θωπεύσαι ποτε, Εἰ μὴ τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην.

V. 331. πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πόλις] Quod Kirchhoffius scribi voluit κάμοιγε, eo opus non est. Nam referri hanc orationem ad ea, quae Medea proposuerat, iam per particulam γὰρ significatur, qua idem se quoque sentire quod Medeam Creon pronuntiat.

V. 333. Versu praecedenti Medea amores hominibus exitiosos dixerat. Hanc sententiam Creon eo restringit, ut eventum eorum varium pro fortuna esse dicat. Apte Elmsleius commemoravit Troad. v. 1051., ubi quum Hecuba dixisset: οὐκ ἔστ' ἐραστῆς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ, subiicit Menelaus: ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς. PFLUGK.

V. 336. Speciosa est Musgravi coniectura: πόνος μὲν ἡμεῖς δ' οὐ πόνῳ κεχρημέθα. Sed

vulgatam recte explicavit A. Matthiae: Immo vero ego in molestia et miseriis versor nec labore careo. (Similia vide apud Bruncium ad Soph. Oed. reg. 57.) Verbi structuram idem illustravit exemplis Euripideis, Suppl. 457. ἦκεις δὲ δὴ τί τῆσδε γῆς κεχρημένος; Iphig. Aul. 382. τοῦ κέχρησαι; Elmsl. ad Heracl. 801. p. 128. ed. Lips. PFLUGK. Non est autem in his verbis frigidus iocus, quem dixit Elmsleius, sed acerbitas quaedam orationis in his Medae verbis conspicua. Nam quum Creon se a molestia liberari cupisset, quam sibi adferret Medea, illa ait se satis habere ipsam molestiarum neque ita egere molestiis, ut in aliis eas excitare velit. Id rectissime sensit Fr. Iacobs, qui in editione Pflugkiana prima ascripserat: 'Haec exspectabatur sententia: non est talis nostra condicio, ut aliis inferentes mala nostras augeamus miserias.' Non enim ponuntur haec ἐκ παραλήλου.

ΚΡΕΩΝ.

τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χειρὸς ὠσθήσει βίᾱ.

ΜΗΔΕΙΑ.

μὴ δῆτα τοῦτό γ', ἀλλὰ σ' αἰτοῦμαι, Κρέον....

ΚΡΕΩΝ.

ὄχλον παρέξεις, ὥς ξοικας, ὦ γύναι.

ΜΗΔΕΙΑ.

φευξοῦμεθ'· οὐ τοῦθ' ἰκέτευσά σου τυχεῖν.

340

ΚΡΕΩΝ.

τί δ' οὖν βιάζει κοῦκ ἀπαλλάσσει χθονός;

ΜΗΔΕΙΑ.

μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν

καὶ ξυμπερᾶναι φροντίδ', ἣ φευξοῦμεθα,

παισίν τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς, ἐπεὶ πατὴρ

οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις.

345

οἴκτειρε δ' αὐτούς· καὶ σύ τοι παίδων πατὴρ

πέφυκας· εἰκὸς δ' ἐστὶν εὐνοϊάν σ' ἔχειν.

τοῦμοῦ γὰρ οὐ μοι φροντίς, εἰ φευξοῦμεθα,

κείνους δὲ κλαίει συμφορᾷ κεχρημένους.

V. 337. ὠσθήσει B B. ὠσθήσει E C. De ceteris non constat.

V. 341. τί δ' οὖν B. τί δ' αὖ ceteri.

V. 338. ἀλλὰ σ' αἰτοῦμαι, Κρέον....] Volebat addere ἑσάμεμίαν τήνδε ἡμέραν μεῖναι, sed interpellavit orationem Creon. Alcest. 308. μὴ δῆτα δράσης ταῦτά γ', αἰτοῦμαι σ' ἐγώ. PFLUGK.

V. 339. ὥς ξοικας] pro ὥς ξοικε. Euripidea dedit Elmsleius ad Heracl. 681. Soph. Elect. 516. ἀνειμένη μὲν, ὥς ξοικας, αὐ στρέφει. Xenoph. Conviv. 4, 53. σύ δ', ὥς ξοικας, εἰ τοῦτο γένοιτο, νομίζεις ἂν διαφθαρεῖν αὐτόν; Saepe Plato, Alcib. I, p. 109. A. Hipp. mai. p. 293. A. de re publ. II. p. 372. C. III. p. 404. D. III. p. 426. B. PFLUGK.

V. 340. οὐ τοῦθ' ἰκέτευσ-σα] Cf. supra ad v. 224. 273.

V. 342. μίαν με μεῖναι] Est quaedam non quaesita, sed

tamen, ut opinor, non renitente poeta nata mollitudo orationis in repetito μ conspicua. Nam postquam a Naekio accurate de alliteratione Latini sermonis expositum est, vide Musei Rhenani vol. III. fasc. III. p. 324 sqq., etiam de Graeco sermone amplius dubitari non poterit. Animadverterunt rem partim iam veteres grammatici; vide quae infra adherentur ad huius fab. v. 476. et quae significata sunt ad v. 276 et 325. cf. infra v. 357.

V. 343. ἣ φευξοῦμεθα] Elmsleius οἱ coniecit. Falso. Illud est quae, i. e. in quam regionem aut in quam partem terrarum. Vide quae exposui ad Devar. vol. II. p. 571.

V. 345. οὐδὲν προτιμᾷ] non magno opere curat. Cf. Valcken. ad Hippol. 48. PFLUGK.

ΚΡΕΩΝ

ἦκιστα τοῦμόν λῆμ' ἔφν τυραννικόν, 350
αἰδούμενος δὲ πολλὰ δὴ διέφθορα·
καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἑξαμαρτάνων, γύναι,
ὅμως δὲ τεύξει τοῦδε· προϋννέπω δέ σοι,
εἰ σ' ἡ' πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ
καὶ παίδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονός, 355
θανεῖ· λέλεκται μῦθος ἄψευδῆς ὁδε.
νῦν δ', εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἔφ' ἡμέραν μίαν·
οὐ γάρ τι δράσεις δεινὸν ὦν φόβος μ' ἔχει.

ΧΟΡΟΣ.

δύστανε γύναι,

V. 358. δράσεις BCd. δράσεις B[C]. De ceteris parum constat. Kirchhoffius: 'Fort. εἰ γάρ τι δράσεις, δεινόν' ὦν φόβος μ' ἔχει.'

V. 359. om. BC. Non recte quis ageret, qui propter hanc omissionem opinaretur, revera haec omittenda esse. Nam nulla ratio excogitari mihi posse videtur, quam ob rem in anapaestis monometro

V. 352. ὁρῶ μὲν ἑξαμαρτάνων] Etiam ὁρᾶν in eorum numero verborum est, quae nominativum participii asciscunt. Thucyd. l. 32. καὶ ἡμεῖς ἀδύνατοι ὁρῶμεν ὄντες περιγενέσθαι. Cf. Isocr. π. ἀντιδ. §. 8. ΠΡΕΛΥΞ. Vide quae supra dicta sunt ad v. 26.

V. 354 sq. Pertinet huc Cic. pro Rab. Post. 11, 29. Nemo vestrum ignorat, etiam si experti non sumus, consuetudinem regiam. Regum autem sunt haec imperia: Animadvertite et dicto pare, et: Praeter rogatum si quippiam, et illae minae: Si te secundo lumine hic offendero, Moriere. cl. ad Att. VII. ep. 26. §. 1. tum O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 39. et p. 249. et Io. Vahlen Ennianaes poës. reliqu. p. 128.

V. 357. μίμν' ἔφ' ἡμέραν μίαν] Non satis caute scripsit Porsonus: μίμν' ἔθ' ἡμέραν μίαν, ut oratio melius congrueret cum v. 342. 375. 392. Nam Creontis orationi magis consentaneum est definiri terminum, quoad manere possit, accuratius. Alio enim

modo dicitur in unum diem, alio unum diem manere. Atque alterum hoc loco satius est dici, ut concedatur Medae in hunc diem, qui commodum agitur, manere, sed prius, quam alter dies illuxerit, ut hinc profisciscatur.

V. 358. οὐ γάρ τι δράσεις δεινόν] i. e. neque enim credo te diri quidquam effecturam esse (in hoc tempore) earum rerum, quas metuo. Optativum, quo mera rei cogitatio, non ad eventum revocata ponitur, in hunc locum cadere non nego, vide G. Hermann. de ἄνν particula p. 161., quamquam δράσεις futurum eodem iure obtineri potest. Ad verba δεινόν ὦν φόβος μ' ἔχει i. e. δεινόν τι τοιοῦτων ὦν, recte Schoenijs attulit Soph. Philoct. 52. ἦν τι καινὸν ὦν πρὶν οὐκ ἀκήκοας κλύης. His verbis denuntiatis Creon discedit.

V. 359 sqq. iam chorus locum, in quo constiterat, mutat, anapaestis versibus statum, in quo Medea sit, deplorans.

φεῦ φεῦ, μελέα τῶν σῶν ἀχέων. 360
 ποῖ ποτε τρέψει; τίνα προξενίαν
 ἢ δόμον ἢ χθόνα σωτήρα κακῶν
 ἐξευρήσεις;
 ὥς εἰς ἄπορόν σε κλύδωνα θεός,
 Μῆδεια, κακῶν ἐπόρευσε. 365

ΜΗΔΕΙΑ.

κακῶς πέπρακται πανταχῇ· τίς ἀντερεῖ;
 ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω.
 ἔτ' εἰς' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις,
 καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ μικροὶ πόνοι.
 δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε, 370

abstinuerint poëtae, quod olim Seidlerio visum erat in Epist. ad Lo-
 beckium ad calcem Aiacis p. 433.

V. 361. πρὸς ξενίαν BCbcd C. προξενίαν B.

V. 366. πανταχοῦ Scriptor Christ. pat. v. 1063.

V. 367. πῶς B πῶ C πῶ ceteri cum Script. Christ. pat. 1064.

V. 369. μικροί BC.

V. 370. ποτ' ἄν B [C].

V. 362. σωτήρα] Animad-
 verte generis quam dicunt enalla-
 gen in hoc vocabulo satis fre-
 quentem. Soph. Oed. reg. 80. *εἰ*
γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ Σωτήρι
βαίη. Philoct. 1470. *Νύμφαις*
ἐπευξάμενοι νόστον σωτήρος
ἰκέσθαι. Adde Aesch. Agam.
 672. Eurip. Electr. 993. PFLUGK.
 Idem, quod a Graecis etiam in
 aliis eius modi substantivis fa-
 ctum est, fecerunt etiam Latini,
 veluti Plaut. Trin. I. 2, 70 (107).
Id ita esse ut credas rem tibi
auctorem dabo. Livius VII. 40.
omissis ira et spe fallacibus au-
ctoribus. Ovid. fast. VI. 709.
Sum tamen inventrix auctorque
ego carminis huius.

V. 366. τίς ἀντερεῖ] Alc.
 615. *ἑσθλῆς γὰρ — οὐδεὶς ἀν-*
τερεῖ — καὶ σώφρωνος γυναι-
κὸς ἡμάρτηκας. Cf. Hipp. 402.
 PFLUGK. Adde Alc. 152. *πῶς δ'*
οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσε-
ται; ibid. 1083. *γυναικὸς ἑσθλῆς*
ἡμπλακῆς· τίς ἀντερεῖ;

V. 367. ἀλλ' οὔτι ταύτῃ
 ταῦτα] in his verbis non sine
 causa vox similis simili et ab ea-
 dem ductae origine succedit, cf.
 Aeschyli Prometh. 510. *οὐ*
ταῦτα ταύτῃ μοῖρᾳ πω τελεσ-
φόρος Κρᾶναι πέπρωται. Cf.
 Aristophanis Equit. 839. *οὐκ, ὦ*
γαῖοι, ταῦτ' ἐστὶ πῶ ταύτῃ
μὰ τὸν Ποσειδῶ. Itaque vertit
 Ennius, cuius verba leguntur
 apud Cic. de nat. deor. III. 25,
 65., pro ingenio Latinae linguae
 ipse quoque eadem orationis for-
 ma usus, haec rectissime: *Ne-*
quaquam istuc istac ibit:
magna inest certatio. Nam ut ego
illis supplicarem tanta blandilo-
quentia? Cf. O. Ribbeck Tragic.
 Lat. reliqu. p. 39. et rursus p.
 249. Io. Vahlen Ennianae poë-
 sis reliqu. p. 129. Ceterum facile
 in hoc quidem loco et in locis
 huius similibus, ubi verbum ap-
 positum non est ad perficiendam
 sententiam, intellegitur ἀποβήσε-
 ται vel aliquid eius modi. Vide
 Valckenar. ad Hipp. 41.

εἰ μὴ τι κερδαίνουσιν ἢ τεχνωμένην;
οὐδ' ἂν προσείπον, οὐδ' ἂν ἡψάμην χερσίν.
ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
ὥστ', ἐξὸν αὐτῷ τᾶμ' ἐλεῖν βουλευματα
γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν 375
μεῖναι μ', ἐν ἧ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκρούς
θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν.
πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδούς,
οὐκ οἶδ', ὁποῖα πρῶτον ἐργειρῶ, φίλαι·
πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί, 380
ἢ θηκτὸν ὥσω φάσγανον δι' ἥπατος
σιγῇ δόμους εἰσβάς', ἵν' ἔστρωται λέχος.
ἀλλ' ἔν τι μοι πρόσαντες· εἰ ληφθήσομαι
δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη,
θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων. 385

V. 378. est in Bekkeri Anecd. I. p. 99.

V. 382. ἐσβάς' C.

V. 371. εἰ μὴ τι κερδαίνουσιν κτέ.] De constructione conf. Aeschyli Agam. 1109. ποῦ δὲ με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἡγάγες; οὐδὲν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανομένην. τί γάρ; Vide quae adnotavimus ad Devarium vol. II, p. 524.

V. 373 sq. ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο κτέ.] Haec Ennius vertit paulo liberius apud Cic. de nat. deor. III. 26, 60. ita: *Ille transversa mente mi hodie tradidit repagula, Quibus ego tram omnem recludam atque illi perniciem dabo: Mihi maerores, illi luctum, exitium illi, exsilium mihi.* quorum postrema pertinent ad v. 402 sq. Cf. O. Ribbeck l. c. p. 39. et rursus p. 249 sq. Io. Vahlen l. c. p. 129.

V. 374. ἐλεῖν] occupare vincere, etv. sequi. ἀφῆκεν, remisit. PFLUGK.

V. 375. γῆς ἐκβαλόντι] Quod Elmsleius coniectura scribi voluit ἐκβαλόντα, commemoro concinniores orationem vi-

deri, si ἐκβαλόντι retineas. Vide v. 446. 1227.

V. 381. ἢ θηκτόν· ὥδε καλῶς κεῖται. Δίδυμος σημειοῦται, ὅτι κακῶς οἱ ὑποκριταὶ τάσσουσιν ἐπὶ τῶν δύο τὸ σιγῇ δόμους εἰσβάσας, καύσω ἢ σφάξω αὐτούς. Hoc sibi vult: verba σιγῇ δόμους εἰσβάς', ἵν' ἔστρωται λέχος rettulerant etiam ad v. 380., quum pertinerent tantummodo ad v. 381. Minus etiam apte Didymus illum versum post v. 358. collocari voluerat. Ceterum iam supra ad v. 41. dixi ne hoc quidem loco repetitum verum ullo modo pro suppositicio haberi posse. Accurate enim novisse debebat nutrix Medae animus atque ingenium dominae suae. Hinc illa ita antea descripsit, qualem se praebitura esset Medea, ut tum, quum res ipsa iam ageretur, veritas illius descriptionis morum, quae facta erat a nutrice, etiam in singulis verbis exstaret. Quis enim vituperet hoc, poetam sibi ipsum constituisse?

κράτιστα τὴν εὐθείαν, ἣ πεφύκαμεν
σοφαί μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἐλεῖν.
εἶεν·

καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις;
τίς γῆν ἄσυχλον καὶ δόμους ἐχεγγύνους 390
ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοῦμὸν δέμας;
οὐκ ἔστι. μείνας' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἦν μὲν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλῆς φανῇ,
δόλω μέτεμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον·
ἦν δ' ἐξελαύνῃ ξυμπορά μ' ἀμήχανος, 395
αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, καὶ μέλλω θανεῖν,
κτενῶ σφε, τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.

κτανεῖν

V. 387. ἐλεῖν B. ἐλεῖν CEabed. κτανεῖν B κτανεῖν (γρ. ἐλεῖν) C.

V. 391. δέμας τόδε Scriptor Chr. pat. 890.

V. 396. κᾶν μέλλω be.

V. 386. τὴν εὐθείαν] Scil. ὁδόν. Sic Plutarch. vit. Themistocl. 3. τὴν ἐναντίαν ἀεὶ πορευόμενον αὐτῷ. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 282. Hinc simul intellegis brevius elocutum esse Euripidem quae plene sic oportebat: κράτιστα τὴν εὐθείαν πορευομένην — φαρμάκοις αὐτοὺς ἐλεῖν sive mavis πορευέσθαι, ut alter infinitivus explicative sit adiectus, quem ad modum apud Platonem Menex. p. 235. B. καὶ γὰρ ἐκείνοι τὰυτὰ τὰυτὰ δοκοῦσί μοι πάσχειν καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν πόλιν, θανμασιωτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι εἶναι ἢ πρότερον. PFLUGK.

V. 387. σοφαί μάλιστα] Quod putaverunt haec ad unam Medeam pertinere, coniecerunt scribendum esse σοφοί μάλιστα, quod, si ad unam Medeam oratio spectaret, necesse esset scribi, qua de re conf. G. Hermannum ad Viger. p. 715. ed. tert. et quae supra ad v. 317. adlata sunt, sed pertinent haec ad universum genus mulierum, in quam rem vide quae infra dicentur ad v. 410 sqq.

V. 389. καὶ δὴ τεθνᾶσι] fac mortuos esse. De hoc usu particularum καὶ δὴ post G. Hermannum ad Viger. p. 837. n. 331. dixit Elmsleius, laudans infra v. 1107. Aristoph. Vesp. 1219. Adde Euripid. Helen. 1059. καὶ δὴ παρείκεν. Lucian. de merc. cond. §. 12. εἶεν, καὶ δὴ εὐτύχηται σοὶ πάντα τῆς εὐχῆς μειζόνως. PFLUGK. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 646 sq.

V. 393. πύργος] praesidium. Alcest. 311. καὶ παῖς μὲν ἄρσην πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν. PFLUGK. Addidit Fr. Jacobs Alcaei fragm., quod Th. Bergk in Anthol. lyric. p. 276. sic scriptum edidit: Ἄνδρες πόλῃος πύργος ἀρήιοι.

V. 396. καὶ μέλλω θανεῖν] Pauci libri κᾶν μέλλω θανεῖν. Conf. Eurip. Ion. 760. ἐνόησεται τοι, καὶ θανεῖν μέλλω διπλῇ.

V. 397. τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν] Sophocles ab Elmsleio laudatus Creus. fragm. I. [p. 164. n. 324 ed Nauck.] ὅστις δὲ τόλμης πρὸς τὸ δεινόν

οὐ γάρ, μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω
 μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἰλόμην,
 Ἐκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἐστίας ἐμῆς, 400
 χαίρων τις αὐτῶν τοῦμὸν ἀλγυνεὶ κέαρ.
 πικροὺς δ' ἐγὼ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
 πικρὸν δὲ κῆδος καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός.
 ἀλλ' εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι,
 Μῆδεια, βουλευούσα καὶ τεχνωμένη· 405
 ἔρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἄγων εὐψυχίας.
 ὀρᾷς ἂ πάσχεις; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
 τοῖς Σισυφείοις τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις,

V. 398 sqq. risit Eupolis Dem. 2.

V. 402. σφι CE. Conf. Phil. Buttmann. Lexilog. I. p. 60. ed. sec.

V. 404. Eustathius in Il. vol. I. p. 107, 26.

V. 406. τὰ δεινὰ Scriptor Chr. pat. 481.

V. 407. καὶ γέλωτα C. ὀφλεῖν Elmsleius. ὀφλεῖν libri.

ἔρχεται. Euripides Heracl. 562. ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἴμ' ἐγώ. PFLUGK. Vide infra v. 406. ἔρπ' εἰς τὸ δεινόν.

V. 398—401. οὐ γάρ — ἀλγυνεὶ κέαρ] Haec παρωδεῖ Eupolis apud Longinum περὶ ὕφους c. 26. οὐ γάρ, μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην, Χαίρων τις αὐτῶν τοῦμὸν ἀλγυνεὶ κέαρ. Verba sunt Miltiadis, ni fallor, in fabula Δήμοις, de qua videndus Valckenar. Diatrib. p. 252. ELMSLEIUS. Cf. A. Meineke fragm. comicor. Gr. vol. II. p. 457. n. 2. et Toupium ad Longinil. c.

V. 399. ἣν ἐγὼ σέβω μάλιστα πάντων] Masculinum genus πάντων propterea hic positum, quod non solum deas, verum etiam deos omnes intellegit, cf. Cic. Tim. 10. Iam vero Terram — antiquissimam deorum omnium voluit esse eorum, qui intra caelum gignerentur. Ceterum similiter invocat Medea Hecaten apud Ovid. Metam. VII. 194. Tuque triceps Hecate, quae coeptis conscia nostris adiutrixque venis. cl. Seneca Med. 6 sq.

V. 402 sq. vertit haec quoque

Ennius liberius. Vide quae supra adlata sunt ad v. 373.

V. 406. νῦν ἄγων εὐψυχίας] Vergil. Aen. VI. 252. Nunc opus est animis, opus est et pectore firmo.

V. 407. ὀρᾷς ἂ πάσχεις] Derisit haec Aristoph. Nub. 662. ὀρᾷς ἂ πάσχεις, τὴν τε θῆλειαν καλεῖς Ἀλεκτρονῶνα κατὰ ταῦτό καὶ τὸν ἄρρενα.

V. 408. τοῖς Σισυφείοις] Non sine quadam orationis acerbitate Sisypheas dicit Medea has nuptias, quod Sisypheus, antiquus Corinthiorum rex ab Atheniensibus maxime male audiebat, quos, quoad vixit, latrociniiis suis satis vexavisse perhibetur: ab illo autem genus ducebat Glaucus, quam in matrimonium duxerat Iaso. Sensit hoc iam Hesychius: Σισυφείοις· Κορινθίοις κακοῖς, ἀπὸ Σισύφον βασιλέως. Hinc Ulixes apud Ovidium Metam. XIII. 31. dicitur: sanguine cretus Sisypheio furtisque et fraude simillimus illi. Similiterque Laomedontea dicitur Troia apud Vergilium Georg. I. 502. Satis iam pridem sanguine nostro Laomedontea luimus perturia Troiae.

γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς Ἑλλίου τ' ἄπο.
ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν,
γυναικες, εἰς μὲν ἐσθλ' ἀμνηχανώταται,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.

410

ΧΟΡΟΣ.

στροφή α'.

ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί,

V. 411. ἐς C.

V. 411. 412. habent Stobaeus floril. LXXIII. 32. vol. III. p. 48. Eumathius III. p. 538, 32. Didot. Schol. Aristoph. Lysistr. 368.

V. 413. Metra stropharum:

α'.

∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 5 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩

β'.

∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 5 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩
 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩

V. 413. habet Zenobius II. 56. Schol. Theocr. I. 133. Suidas T. I. P. I. p. 458. Theodorus Metoch. p. 578. Schol. Luciani p.

V. 409. Ἑλλίου τ' ἄπο] Medea enim per patrem Aeeten, qui erat filius Solis e Perseide, genus ducebat ab Sole. Cf. Apollod. bibl. I. 9, 1. ibique Heynium.

V. 410 sqq. Iniuria hos tres versus Hartungius in diss. de Euripidis fabularum interpolatione, quam in exordio Iphigeniae Aul. p. 33. posuit, Euripidis esse negavit. Nam quod ille dixit hos versus non cadere in ingenium Medae, et, si caderent, certe non fuisse a Medea ipsa pronuntianda, nihil ego eius modi possum in istis verbis agnoscere. Medeam enim sibi consciam esse artium malarum, id nos minime potest offendere, praesertim quum adrogantiam deprecatur verba ea, quae mox transferunt rem ad uni-

versum genus mulierum. Si quis autem hoc dicat, non recte instituisse poetam, ut haec profiterentem ipsam Medeam faceret, mulieres omnium malarum rerum artifices esse, ne id quidem nobis poterit offensio esse, quod illae artes, quamvis sint malignae atque perniciosae, Medae tamen iure in Iasonem atque in eos omnes, quos sibi inimicos esse existimat, adhiberi videntur.

V. 412. τέκτονες] Cycl. 476. Συγάτε νῦν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασαι· Χῶταν κελύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι Πείθεσθ'. PFLUGK. De Latinis conf. Cic. Cluent. 22, 60. architectus sceleris. et Plauti mil. glor. III. 3, 28 (901).

V. 413. Propter insignem la-

καὶ δίκαι καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
 ἀνδράσι μὲν δόλαι βουλαί, θεῶν δ' 415
 οὐκέτι πίστις ἄραρε·
 τὰν δ' ἐμὴν εὐκλειαν ἔχειν βιοτὰν
 στρέφουσι φᾶμαι·
 ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει·
 οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναικάς ἔξει. 420

ἀντιστροφή α'.

μοῦσαι δὲ παλαιγενέων λήξουσ' αἰοιδᾶν
 τὰν ἐμὴν ὕμνεῦσαι ἀπιστοσύναν.

68. Iacob. Firmus Epist. 5. in Muratori Anecd. p. 285. παγαί B. πηγαί BC.

V. 414. καὶ πάλιν πάντα BC.

V. 418. στρέφουσι vel στέφουσι P. Elmsleius. στρέφουσι libri. φῆμαι c.

V. 421. λήξουσιν libri. Correx. Heathius. αἰοιδᾶν C. αἰοιδᾶν ceteri cum Schol.

V. 422. ὕμνεῦσαι B Cc. ὕμνεῦσ' C. ὕμνεῦσαι dB. Eustathius in Il. vol. I. p. 634, 13. Vide infra adnot. exeget.

sonis perfidiam sperat chorus fore, ut iam non, ut olim, mulieres, sed viri male audiant. Medae autem condicionem longe miserrimam deflet, quippe quae patria, viro, domicilio privata, nullo relicto perfugio pellatur. — Ἄνω ποταμῶν. Παροιμία, inquit Hesychius, ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γενομένων. κέρχηται καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης. Sic Suppl. 520. ἄνω γὰρ ἀν ῥέοι Τὰ πράγμαθ' οὕτως, εἰ πιταξόμεσθα δῆ. Cf. Lucian. dial. mort. VI. 2. de merc. cond. §. 1. Diog. Laërt. VI. 36. PFLUGK. Adde Demosth. de falsa leg. §. 287. Bekk. p. 433, 24. Reisk. ἀλλὰ δῆτα ἄνω ποταμῶν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ πάντες — ἐρρύησαν λόγοι. De Latinis conf. Ovid. epist. V. 29 sq. De adiectivo ἱερῶν vide quae dicta sunt supra ad v. 69.

V. 418. στρέφουσι φᾶμαι] Recte vidit G. Hermannus ad hanc sententiam unice verum esse verbum στρέφειν, quod Elmsleius cum verbo στέφειν ita commutari voluerat, ut scriberetur στέφουσιν. Constructio

autem non ita explicanda est, ut, quod A. Matthiae et Pflugk. olim statuerant, στρέφουσι intransitive diceretur, sed id potius dicitur ita, ut fere sit idem quod: Fama vertendo efficit, ut nostra vita laudem inveniat. Quod autem in antistropha in illa sede longa syllaba est, Elmsleius, si non στέφουσι acciperetur, στρέφουσι scribendum proposuerat, quem plerique grammatici praeter Kirchhoffium et me secuti sunt. Pflugk. sic istud incommodi tolli voluit, ut hanc et praecedentem versum in unum coniungeret, quo forma versus perfrequens efficeretur:

— — — — —

V. 421. παλαιγενέων — αἰοιδᾶν] Respexisse videtur Homeri Odys. XI. 456. ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν. et Hesiod. ἐργ. κ. ἡμ. 373. ὅς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὄγε φηλήτησιν. Ceterum similem spem chorus fovet in Ione v. 1109 sqq. PFLUGK.

V. 422. ὕμνεῦσαι] De forma Ionica, quam praeter multos

Eurip. Vol. I. Sect. I.

οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρα γνώμα λύρας
 ὥπασε θέσπιν ἀοιδὸν
 Φοῖβος, ἀγγέτωρ μελέων· ἐπεὶ ἀντ-
 ἀχῃς' ἂν ὕμνον
 ἀρσένων γέννα· μακρὸς δ' αἰὼν ἔχει

425

V. 424. ἔπνευσε pro ὥπασε a.

V. 425. Eustathius in II. vol. I. p. 20, 28. ἀντάχῃσαν libri.
 ὕμνον

V. 426. ὕμνοις B. ὕμνον ceteri. De Schol. vide infra adnot. exeg.

codices tuentur etiam Schol. ad h. l. et Eustathius in II. vol. I. p. 634, 13., disputavit Elmsleius adferens duo ex Euripideis fabulis exempla, αὐτένν Hippol. 167. et μνθεῦσαι Iphig. Aul. 789., ubi Matthiae rescipsit μνθεύουσαι. item duo Aeschylī ex Prometh. 121. εἰσοιχνεῦσιν et 646. πολεῦμεναι. PFLUGK. De vi ac potestate verbi ὕμνεῖν conf. Eustathium, qui l. c. haec habet: τὸ ὕμνεῖν φανύως ἐκλαμβάνεται ποτε κατὰ βαρεῖαν ἀντίφρασιν. Σοφοκλῆς (El. 375.) ὕμνεύεις κακά, ἡγουν ὕβρισις. καὶ ἐν Οἰδίποδι τυράνῳ (1375)· τοιαῦτ' ἐφ' ὧν ἡγουν δυσφημῶν. Αἰσχύλος (Sept. adv. Theb. 7)· ὕμνεται ὅπ' ἀστῶν φοριμίοις πολυρροδοῖς καὶ Εὐριπίδης (Med. l. c.)· τὴν ἐμὴν ὕμνεῦσαι ἀπιστοσύνην ἡγουν κακολογοῦσαι. καὶ ἐπεὶ ἀντάχῃσαν ὕμνοι, αἱ κατὰ τῶν ἀνδρῶν ὕβρις δηλαδὴ.

V. 423. ἐν ἀμετέρα γνώμα] τὸ ἐν ἡμετέρα γνώμῃ ἀντὶ τοῦ γυναικεῖα φύσει οὐ δέδωκεν ὁ Ἀπόλλων ἥτοι ἡμῖν ταῖς γυναιξὶ τὸ δύνασθαι λέγειν. SCHOL. De hoc exquisitiore usu praepositionis ἐν pro simplici dativo conf. Iphig. Aul. 579 sqq. ὃς τὰς Ἑλένας ἔν' ἀνταποῖς βλεφαροῖσιν ἔρωτα δέδωκε. et quae Porsonus ad huius fab. v. 626. p. 68 sq. ed. in Germ. III. adnotavit. In ὥπασε Homericæ dictionis vestigia, invenisse sibi visus est Elmsleius comparans Odys. VIII. 498. ὥς ἄρα τοι

πρόφρων θεὸς ὥπασε θέσπιν ἀοιδὸν. Poterat etiam Hesiodum appellare Theog. 442. ἐηϊδίως δ' ἄγρην κυδνὴ θεὸς ὥπασε πολλήν. cl. 973. aut Pindarum Olymp. VI. 111 (65). ἐνθα οἱ ὥπασε θησαυρὸν δίδυμον Μαντσύνας. aut quemvis poetam vetustiore. cf. etiam infra v. 514.

V. 425 sqq. Nam si mihi versuum pangendorum facultas esset, occinerem viris carmen, plenum scilicet opprobriorum, qualia multa longa aetas et de nostra et de virorum condiciones supeditat. PFLUGK. Scite Scholiastes narratiunculam de leone huc vocavit. Λέων γάρ, inquit, ἰδὼν λέοντα ὑπὸ ἀνδρὸς ἀγχομένον ἐν γραφῇ εἶπε· καὶ ἡμεῖς εἰ ἡδόμεν γράφειν ἡπλάσσειν, ἐμπαλιν ἂν οἱ ἀνθρώποι ἐτίθεντο ἀγχομένοι ὑπὸ λεόντων.

Ibid. ἐπεὶ ἀντάχῃς' ἂν ὕμνον] Hoc, ut esset pro ἀντάχῃσα ἂν, recte Ios. Scaliger primus restituit, quem omnes fere critici secuti sunt. Sic transitive dicitur etiam, quamquam alio quodam modo, in Alcest. 423. πάρεστε καὶ μένοντες ἀντηχῆσατε Παιᾶνα τῷ κατωθέν ἀσπόνδῳ θεῷ. Etenim illa scriptura, quae videtur indicari a Schol. et Eustathio l. c. ἀντάχῃσαν ὕμνοι, ut hoc intransitive dicatur, iam propterea locum habere non potest, quia ἂν particula hoc loco carere non possumus.

πολλὰ μὲν ἀμετέραν ἀνδρῶν τε μοῖραν εἶπειν.

στροφὴ β'.

σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρῶων ἐπλευσας
μαινομένα κραδία, διδύμας ὀρίσασα πόντου 430
πέτρας· ἐπὶ δὲ ξένα
ναίεις χθονί, τὰς ἀνάνδρου
κοίτας ὀλέσασα λέκτρον
τάλαινα, φυγὰς δὲ χάρας
ἄτιμος ἐλαύνει. 435

ἀντιστροφὴ β'.

βέβακε δ' ὄρκων χάρις, οὐδ' ἔτ' αἰδῶς

V. 429. πατρῶων] Sic libri omnes. Propter metrum olim scriptum erat πατρίων, quod iniuria probavit Elmsleius. Nam neque sententia concedit, ut πατρίων in πατρίων mutemus, et metrum hic correptionem syllabae paenultimaе facile patitur. Vid. G. Hermann. ad h. l. et ad Hecub. 80.

V. 430. διδύμας BCEB. δίδυμος b. De ceteris non constat.

V. 431. ξείνα (ξείνω d. ξείνον C) omnes.

V. 436. βέβακεν ὄρκων B.

V. 428. Post πολλὰ μὲν ἀμετέραν ex vulgari consuetudine dicere debebat: πολλὰ δὲ τὴν τῶν ἀνδρῶν μοῖραν εἶπειν (cf. Reiz. ad Viger. p. 841. ed. tert.), sed hoc, ut alibi saepe, reliquit Euripides. Cf. adnot. ad v. 125. PFLUGK.

V. 430. μαινομένα κραδία] Cf. Aeschyl. Sept. adv. Theb. 780 sq. ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν Μαινομένα κραδία Δίδυμα καὶ ἐτέλεσεν. et Hippol. 1264. θέλγει δ' ἔρως, ᾧ μαινομένα κραδία Πτανὸς ἀφορμάσῃ Χρυσσοφαῆς. Vertit haec Ennius apud Non. p. 297, 18. Utinam ne unquam, Medea, Colchis cupido corde pedem extulisses. Cf. Th. Bergk. in Mus. Rhen. III. a. 1835. p. 71. A. Meineke in Analect. Alex. p. 45 sq., tum O. Ribbeck Tragicor. Lat. reliqu. p. 41. et praef. p. IX. Io. Vahlen Ennianae poës. reliqu. p. 130.

Ibid. ὀρίσασα] egressa. Rariorem voc. significationem illustravit Musgravius ex Aeschyl. Suppl. 553 (547). διχῇ

δ' ἀντίπορον γαῖαν ἐν αἰῶα διατέμνουσα, πόρον κυματίαν ὀρίζει, et Euripidis Heracl. 16. ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν. PFLUGK. Conferri poterit Latinum verbum legere, veluti legere pontum dicitur a Vergilio Aen. II. 207. l. mare Ionium Icariumque ab Ovidio fast. III. 566. l. oram a Livio XXI. 51. atque alia id genus multa.

V. 432. τὰς ἀνάνδρου κτέ.] Aeschyl. Pers. 302. ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχία Ταχθεῖς ἀνάνδρου τάξιν ἡρήμου θανών. FR. IACOBS.

V. 433. κοίτας — λέκτρον] De hac accurata ac subtili lecti descriptione conferas similem Sophoclis locum Antig. 410 sqq. ἡ παῖς ὁρᾶται, ἀνακωνύει πικρῶς Ὀρνιθὸς δ' ἐν φθόγγον, ὡς διαν κενῆς Εὐνῆς νεοσσῶν ὁρφανὸν βλέψῃ λέγος. Rost gr. Gr. §. 140. 4. c. p. 774. ed. sept.

V. 436. οὐδ' ἔτ' αἰδῶς — αἰθερία δ' ἀνέπτα] Cf. Hesiodi Erg. κ. ἡμ. 197 sqq. καὶ

Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ μένει, αἰθερία δ' ἀνέπτα.
 σοὶ δ' οὔτε πατρός δόμοι,
 δύστανε, μεθορμίσασθαι
 μόχθων πάρα, τῶν δὲ λέκτρων
 ἄλλα βασιλεία κρείσσω
 δόμοισιν ἐπέστα.

440

ΙΑΣΩΝ.

οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
 τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν.
 σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν

445

V. 437. *μῖμνει* B, fortasse etiam C.V. 441. *ἄλλα* libri. Correxuit Heathius.V. 442. *δόμοις* Bbd BC. *δόμοισιν* Musurus. De ceteris libris non constat. *ἀνέστη* B. *ἐπέστη* Cd. *ἐπέστα* [BC] *μετέστη* bc.

V. 443. 444. habet Stobaeus floril. XX. 35. vol. I. p. 336.

τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ
 χθονὸς εὐροδοίης Λευκοῖσιν
 φαρέσσι καλυψαμένω χροά κα-
 λὸν Ἀθανάτων μετὰ φύλον ἔτον
 προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδῶς
 καὶ Νέμεσις. cl. Ovid. Metam. I.
 149 sq.

V. 438 sqq. *σοὶ δ' οὔτε πα-
 τρός δόμοι — μεθορμίσασ-
 θαι μόχθων πάρα*] Recte
 libri *πάρα*, ut id sit idem quod
πάρεσιν. De formula autem ipsa
 vide adnot. ad v. 260. Quod au-
 tem Porsonus in altero membro
 post *οὔτε* non δέ, sed *τὲ* scribi
 voluit, id iure repudiavit G. Her-
 mann. 'Saepe', inquit, 'inter se
τὲ et δέ ibi respondent, ubi sin-
 gula membra et verbum suum ha-
 bent et res eius modi est, ut quae
 per *τὲ* et partes disiungi coepta
 erant, etiam opponi inter se pos-
 sint. Sophocles Oed. Col. 367.
*πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρως
 Κρόντι τε Θρόνονος ἔασθαι,
 μηδὲ κραίνεσθαι πόλιν*. Vide
 Brunck. ad Aesch. Sept. adv.
 Theb. 835. Sic etiam Latini et
 et autem coniungunt. Est autem
 in his rebus illa quam dicunt
 grata negligentia posita, quae
 libera ab exili grammaticorum se-
 veritate ita quoque in loco con-

format orationem, uti sententia
 postulat'. Haec Hermannus.
 Conferas quae dixi ad Devarium,
 vol. II. p. 714. et quae disputavi
 ad Orest. 292. p. 65.

V. 440. *τῶν δὲ λέκτρων*]
 quod de Porsoni coniectura
 plerique grammatici nunc ediderunt
σῶν δὲ λέκτρων, id satis mirari
 non queo. Hoc enim tum demum
 necessarium esse videretur, si non
 praecederet haec distinctio *οὔτε
 πατρός δόμοι*. Nunc autem tan-
 tum abest, ut languidum sit *τῶν
 δὲ λέκτρων κτέ.*, ut id aptissime
 dicatur propterea, quod fortius
 opponitur *τῶν δὲ λέκτρων* quam
σῶν δὲ λέκτρων. Laudo igitur
 Kirchhoffium, qui solus, quan-
 tum scio, recentiorum criticorum
 librorum auctoritatem obtinuit.

V. 443. *οὐ νῦν κατεῖδον
 πρῶτον κτέ.*] Vide quae dicta
 sunt supra ad v. 294.

V. 445 sqq. *σοὶ γὰρ παρὸν
 γῆν*.] Quod Elmsleius dixit
 elegantius fuisse: *Σὺ γὰρ, παρ-
 ὄν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν,
 Κούφως φέρουσαν κρείσσων
 βουλευμάτων, λόγων μεταλῶν
 οὐνεκ ἐκπεσεῖ χθονός.*, dupli-
 citer ille falsus est. Nam multo
 concinnior ideoque etiam elegan-

κούφως φερούση κρείσσόνων βουλευματα,
 λόγων ματαίων οὔνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός.
 κάμοι μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ ποτὲ
 λέγουσ' Ἰάσων ὥς κάκιστός ἐστ' ἀνὴρ.
 ἃ δ' εἰς τυράννους ἐστὶ σοι λελεγμένα, 450
 πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῇ.
 κἀγὼ μὲν αἰὲ βασιλέων θυμουμένων
 ὀργὰς ἀφῆρουν καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν,
 σὺ δ' οὐκ ἀντίεις μωρίας, λέγουσ' αἰὲ
 κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσεῖ χθονός. 455
 ὅμως δὲ κακ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις

V. 448. μὴ οὐ παύσῃ H. Sauppe.

V. 449. Ἰάσον' Elmsleius.

V. 452. αἰὲ BCB.

V. 454. ἀνίης A. Matthiae.

V. 455. ἐκπεσεῖ B.

tior oratio est, si sol γάρ, quam si σὺ γάρ dicitur, in quam rem comparari potest, quem ipse laudavit, Sophoclis locus Antig. 76. σολ δ' εἰ δοκεῖ, Τὰ τῶν θεῶν ἐντιμ' ἀτιμάσας ἔχε, quem tamen locum male Elmsleius mutatum cupit. Elegantior etiam oratio est, si φερόνση quam si φέρουσαν legitur, qua de re dixi ad v. 375. γῆς ἐκβαλόντι.

V. 448 sq. κάμοι μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ κτέ.] Atque mihi quidem nihil negotii facessit quo verear ne tu umquam desinas me dicere etc. Nam sine dubio tu numquam desines de me detrahare atque in personam meam contumelias dicere. Subtili illa quidem, sed acerba ironia dicuntur haec. Elevatur autem huius rei gravitas et significatur huic rei multum tribuendum non esse eo, quod deinceps ponuntur haec: ἃ δ' εἰς τυράννους et quae sequuntur, quae periculosiora esse dicuntur Medae. Sauppius locum parum intellexit, quod μὴ οὐ pro μὴ reponendum esse putavit.

V. 450 sq. Verte: ad probra in reges iacta quod attinet, vel maxime te felicem prae-

dica, quae non gravio rem exsilio poenam subieris. Τύραννοι, ut mox βασιλεῖς, intellegi videntur Creon et Glaucē. Diodorus Sic. XVIII. 52. Εὐρυδίκη καὶ Φίλιππον τοὺς βασιλεῖς. Cf. interpp. ad Liv. I. 39, 2. — πᾶν κέρδος ἡγοῦ. Heracl. 959. καὶ κερδανεῖς ἅπαντα. PFLUGK.

V. 454. σὺ δ' οὐκ ἀντίεις] Recte Elmsleius obtinuit hanc omnium librorum scripturam, quam A. Matthiae in praesens ἀνίης mutaverat. Ponuntur enim haec omnia, ἀφῆρουν et ἐβουλόμην et ἀντίεις, uno eodemque modo. Nam quod Matthiae dixit, recte de Iasone imperfectum tempus poni, non item de Medea, quae usque adhuc in male dicendo pergeret, valde erravit. Respicitur enim illud tempus, ante quam Creon edictum illud de Medae exsilio proponeret.

V. 456. ὅμως δὲ κακ τῶνδ'] tamen vel talirerum statu. Soph. Aiac. 537. τί δῆτ' ἂν ὥς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμ' σε; Eurip. Androm. 1185. οὐτός γ' ἂν ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾷτ' ἂν, γερον, Θανάων. Vide F. V. Fritzscheium Quaestt. Lucian. p. 179 sq. PFLUGK.

ἦκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι,
ὥς μήτ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσης
μήτ' ἐνδεής του· πόλλ' ἐφέλκεται φυγή
κακὰ ξὺν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς, 460
οὐκ ἂν δυνάμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ παγκάμιστε, τοῦτο γὰρ σ' εἶπεῖν ἔχω
γλώσση μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν,

V. 457. τὸ σόνδε B. τὸ σὸν δέ CcC. τοσόνδε E. τοσὸν δὲ a. τοσὸν γε dB. Scriptor Chr. pat. v. 247. 1976., sed utroque loco Duebneri cod. τοσόνδε.

V. 460. αὐτῇ libri. Correxuit Barnesius. Verba πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ξὺν αὐτῇ Kirchhoffius in interpolationis suspicionem vocavit.

Ibid. οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις] Vide Pflugkium ad Androm. 187. ἀπανθῶς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς. p. 30 sq. et me ad Alcest. 487. p. 80 sq. ed. sec.

V. 457. τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος] tibi vel tuo commo prospiciens. Supra v. 346. τοῦμοῦ γὰρ οὐ μοι φροντῖς. Vide Schaefer ad Bosii Ellips. p. 171. PFLUGK. τὸ σὸν γε, quod fuerunt qui restitui ex paucis libris vellent, neque auctoritate librorum neque sententia receptae scripturae praeferat. Multo enim melius lenis ista oppositio post verba οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις nascitur, quam adfert δὲ particula. Vide v. 707. καὶ μή μ' ἐρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδης, Δέξαι δὲ χάριν καὶ δόμους ἐφέστιον.

V. 458. ἀχρήμων· πένης. HESYCHIUS.

V. 459sq. πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ξὺν αὐτῇ] Haec verba non esse suo loco Kirchhoffius suspicatus est, quia in re ego cum homine doctissimo dissentio. Dicuntur enim satis recte, si referimus ad ea, quae proxime antecedunt, ut iis ratio reddatur, quam ob rem Medae iam cum liberis suis proficiscenti Iason prospexerit.

V. 460. καὶ γὰρ εἰ] nam etiam si. Infra v. 1238. καὶ γὰρ

εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως Φίλοι γ' ἔφυσαν. Cf. Meineke ad Menand. p. 343 sq. PFLUGK.

V. 462 sq. 'Ὁ pessime! nam pessimum vere te dicere possum, probrorum, quae quidem in animum tuum minime virilem dici possunt. gravissimum'. Τοῦτο referendum ad voc. παγκάμιστε. [Vide quae notata sunt ad Phoeniss. 12. p. 16]. — κακόν, probrum, ut apud Soph. Aiac. 1012. ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν Τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολέμιον νόθον; Cf. ad Hecub. 576. PFLUGK. Praeterea adnotandum videtur in dativo γλώσση non hanc quidem, quam voluit Matthiae, oppositionem indicari: quum manu te ulcisci nequeam, sed eam vocem lenem tamen adferre oppositionem ad rem, quae vituperatur in altero. Alioquin omissa esset vox a poeta. Similis locus est Euripidis apud Stobaeum in Floril. LXIII. 20. vol. III. p. 41. ed. Meineke. p. 450. n. 670. ed. Nauck. Ὁ παγκανίστη καὶ γυνή· τί γὰρ λέγων Μειζόν σε τοῦδ' ὄνειδος ἐξείποι τις ἄν; quo in loco id verbo λέγων indicatur, quod hic dativo γλώσση exprimitur. Propter ea, quae H. Weilius nuper scripsit in Nov. ann. phil. et paed. vol. XCV. p. 377., vide praeft.

ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες, ἐχθιστος γεγὼς
θεοῖς τε κάμοι παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει; 465
οὔτοι θράσος τόδ' ἐστίν, οὐδ' εὐτολμία,
φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν,
ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
πασῶν, ἀναίδει· εὖ δ' ἐποίησας μολῶν.
ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι 470

V. 465. e v. 1313. huc retractum esse dixit Brunckius.

V. 466 — 469. habent Stobaeus floril. XXXII. 5. vol. II. p. 32.

V. 466. 67. Herodianus περὶ ἀνθρολ. in Boissonadii Anecd. III. p. 268.

V. 466. οὔτι BC. Etymol. Gud. p. 255.

V. 465. Imperite sane hic quoque artem criticam factitarunt, qui hunc versum, qui infra v. 1313, in simili sententia ponitur, deleverunt, quamquam libri omnes et Script. Chr. pat. v. 286. agnoscunt. Sunt enim haec verba eius modi, ut Graecis, praesertim copiosiore epicorum poetarum sermone adsuefactis, nullam plane molestiam facere potuerint, si quando in simili causa repeterentur. Nam qui dixerunt Iasoni magis convenire posteriore loco ea verba quam hoc loco Medae, ne isti valde errant. Etenim summa laedendi cupiditate ducitur hic Medea, ut non tam hoc mirandum sit, quod post vocem: ἐχθιστος γεγὼς, adiunxerit: θεοῖς τε κάμοι παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει, quibus summa hominis execratio continetur, quam si non adiecisset irata mulier, quae ad statum personae sunt aptissima. Nam quod G. Hermannus dixit Iasonem Medae quidem pessimum videri posse, sed non iam dis atque hominibus, id argumentum nihil valet, primum quod si omitteretur hic versus, ne Medae quidem persona, cui infensus esset, indicaretur, tum quod Iason, qui ius iurandum atque fidem, quam dederat Medae, violaverat, iure iam hoc loco dici poterat, inimicissimus esse non solum Medae, verum etiam dis atque omni ho-

minum generi. Cf. Firnhaber l. c. p. 151 sqq.

V. 466. οὔτοι θράσος τόδ' ἐστίν κτλ.] θράσος in bonam partem accipitur, cuius rei exempla Elmsleius haec posuit Sophoclis Philoct. 104. Electr. 479. Euripidis Alcest. 604., ubi v. Monkium, Suppl. 609. His Pflugkii addidit interpp. ad Lucian. t. III. p. 94 sq. commemoravitque hunc locum notatum esse a grammatico e schedis Kulencampii edito ante Ammon. Valcken. p. LII. ed. Lips., ubi haec verba corrupta, sed facilia tamen ad restituendum haberentur: οὐθράσος τόδ' ἐστίν, οὐδὲ τόλμη [οὐδ' εὐτολμία] κακῶς φίλους δράσαντας [δράσαντ'] ἐναντίας βλέπειν.

V. 467. φίλους κακῶς δράσαντ'] Hecub. 845. καὶ τοὺς κακούς δρῶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 415. PFLUGK.

V. 470 sq. Recte observavit Elmsleius hunc verborum ordinem nostris fortasse hominibus minus elegantem videri, sed aliter sensisse veteres. Illi potius eo, quod usitata verborum colloca-tione non uterentur, et magis attentos reddere voluerunt animos auditorum et una illud efficere, ut singulae res, quae dicerentur, magis exstarent. Comparavit de hoc genere Elmsleius Sopho-

ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσει κλύων.
 ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν.
 ἔσωσά σ', ὥς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
 ταῦτόν συνεισέβησαν Ἀργῶν σκάφος,
 πεμφθέντα ταύρων πυρπνύων ἐπιστάτην
 ξεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην. 475

V. 473. Eustathius in II. vol. I. p. 813, 46. 896, 56. in Odys. vol. II. p. 1379, 58.

V. 476. ξεύγλαισι B.

clis Oed. reg. 644. *Μὴ νυν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραίῃς, εἰ σέ τι Δέδοικ', ὀλοίμην, ὦν ἀπαιτιᾷ με δρᾶν.* et Euripidis Orest. 600 sq. *ἀλλ' ὥς μὲν οὐκ εὖ μὴ λέγ' ἐργασται τόδε, Ἡμῖν δὲ τοῖς θρασάσιν οὐκ εὐδαιμόνως.* Addi poterat etiam huius fab. v. 11 sq. *ἀνδάνουσα μὲν φνυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα.* Hoc autem loco propterea retracta verba κακῶς σε in alterum versum sunt, quod κακῶς etiam ad verbum κλύων pertinet.

V. 472. *ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον*] Est hoc in universo sermone humano positum, ut, ubi adsurgit oratio aut cum granditate quadam verborum incedit, ibi syllabae sono et cognatione inter se similes ponantur, uti externa etiam quasi veste orationis ipsius argumenti causa ac ratio sese prodat. Eandem rationem quum Latini scriptores tum haud raro etiam Graeci et poëtae et oratores secuti sunt, ut hoc loco non solum v. 472. se iactat oratio seseque conspiciendam praebeat in verbis his: *ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν*, verum luxuriatur etiam, quamquam alio quodam modo, in sequentibus: *ἔσωσά σ', ὥς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι ταῦτόν συνεισέβησαν κτλ.* Attulerunt in eam rem interpretes Euripidis Iphig. Taur. v. 772. *τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί.* et Sophoclis Oed. reg. v. 1481. *ὥς τὰς ἀδελφὰς τὰς δὲ*

τὰς ἐμὰς χέρας., ubi simili quadam orationis luxuria similes inter se syllabae saepius repetuntur, quod non quidem studentibus, sed tamen non renitentibus poëtis factum esse videtur. Id quoniam Euripides saepius fecit ac studio quodam in quibusdam locis consecutus esse videbatur, iam a poëtis comicis antiquissimo tempore ob eam causam exagitatus est, cuius rei non solum Scholiastes ad h. l., qui appellat Platonem et Eubulum comicos, verum etiam Eustathius saepius mentionem fecit, veluti p. 813, 44. p. 896, 55. p. 1379, 56.

V. 474. *Ἀργῶν σκάφος*] Vide ad v. 1.

V. 475 sqq. totum hunc locum, qui est de tauris acripedibus et ignivomis, descripsit diligentius Apollodorus bibl. I. 9, 23 sqq. tum Ovidius Metam. VII. 115 sqq.

V. 476. *ξεύγλαισι*] hoc est, loris subiugis, quae dicit Cato de re rust. 135, 5. cl. Ovidio l. c. 118. *Subpositosque iugo pondus grave cogit atrati Ducere.* Ceterum ad hunc locum pertinent, quae servavit de Ennii, ut vidit Welckerus trag. Graec. p. 1378., Medea Charisius III. p. 284, 9. Keil. *Non commemoro quod draconis saevi sopivi impetum, Non quod domui vim taurorum et segetis armatae manus.* Cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 222. et p. 250. Io. Vahlen Enn. poes. reliqu. p. 130.

δράκοντα δ', ὃς πάγχρυσον ἀμφέπων δέρας
 σπείραις ἔσωξε πολυπλόκοις ἄνπνος ὦν,
 κτείνας' ἀνέσχον σοι φάος σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοῦς 480
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἴωλκὸν ἰκόμην
 σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα,
 Πέλιαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα δ' ἐξεῖλον φόβον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὧ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθὼν 485
 προῦδωκας ἡμᾶς, καὶνὰ δ' ἐκτήσω λέχη,
 παίδων γεγῶτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἅπαις ἔτι,
 συγγνωστὸν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.

V. 477. δράκοντα δ' B B. δράκοντα θ' videtur in ceteris libris legi. ἀμπεπων libri. ἀμφέπων Musurus. δέρας C.

V. 478. Etym. Gudian. p. 231, 33.

V. 482. σὺν σοί] Sic praeter libros etiam Scholiastes, quos instituto meo in eius modi locis secutus sum. Vulgo: ξὺν σοί. Kirchhoffius scripsit σὺν σοί.

V. 484. ὑπ' αὐτοῦ] Elmsleius maluit ὑφ' αὐτοῦ. Multo aptius est quod nunc legitur. V. R. Klotz. Quaest. crit. I. p. 45 sqq. πάντα τ' B [C]. φόβον B [CEbcd] φόβον (mrg. δόμον) a. δόμον B C. Scholiastes utramque scripturam novit.

καὶ νέα

V. 486. καὶνὰ B.

V. 488. συγγνωστὸν ἦν σοι BCEabcd σύγγνωστ' ἄν σοι (corr. in σύγγνωστ' ἄν ἦν σοι) B. σύγγνωστ' ἄν ἦν σοι C.

V. 479. ἀνέσχον σοι φάος κτέ.] Dux tibi fuit tamquam faciem praetuli ad salutem. Conferri quodam modo potest Electr. 586. ἔδειξας ἐμφανῆ πόλει πρὸς. PFLUGK. κτείν-νασι dixit, quod consopitum medicamento draconem Iasoni interficiendum tradidit.

V. 482. πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα] Lysias pro bon. Aristoph. §. 15. ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλουσιώτερον. Cf. G. Hermann. ad Viger. p. 719. n. 60. ed. tert. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 456. PFLUGK. Minor tamen de gradu adseveratio est in hac ratione, quam in altera, qua usus Aeschylus est in Agam. 1600. προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως.

V. 483. Fabulam enarravit Diodorus Sic. III. 53. Cf. Ovid. Metam. VII. 297. Peliae caedem per filias in vase picto illustravit C. A. Boettiger Vasengemälde. II. p. 164 sqq. A. Hirt in Amalth. vol. I. p. 161. FR. JACOBS. Hoc argumentum pertractaverunt Euripides ipse in prima, quam scripsit, fabula, quae Peliadum nomine inscribitur. Vide A. Nauck. Tragicor. Graec. fragm. p. 434 sqq.

V. 484. πάντα δ' ἐξεῖλον φόβον] Sc. σοῦ. Phoen. 998. ὥς εὐ πατρός ἐξεῖλον φόβον. PFLUGK.

V. 488. συγγνωστὸν ἦν σοι κτέ.] Hanc scripturam meliores libri satis tumentur. Quod Elmsleius attulit Sophoclis Oed. reg. 255. οὐδ' εἰ γὰρ ἦν

ὄρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν,
ἢ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότε οὐκ ἄρχειν ἔτι,

490

V. 489—92. habet Scholiastes Aeschinis III. p. 768.

V. 490. ἢ (gl. ἄρα) B. ἢ ceteri εἰ Reiskius et Musgravius.
νομίζω Schol. Aesch.

τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον, Ἀκάρτορον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἔαν., sed tamen rectius addi ἄν putavit, quod in Euripidis Electr. 1024. eodem modo diceretur σύγγνωσι' ἄν ἦν, recte G. Hermannus reposuit: 'Cur tandem rectius? In Sophoclis quidem exemplo non recte adderetur particula, in Euripidis autem locis et addi eam et omitti posse, qui huius particulae vim et potestatem perspexerit, intellegat.'

V. 489 sqq. οὐδ' ἔχω μαθεῖν, ἢ θεοὺς νομίζεις κτέ.] ἢ iure restituit Kirchhoffius e cod. B, cuius glossa ἄρα legenda erat ἄρα, vide quae scripsi ad Devarium vol. II. p. 575., illud enim, quod e suspecto Puteani libro repositum erat, εἰ dubitari non poterit quin e mera sit coniectura profectum. Et praeterduplicem hanc interrogationem πότερον — ἢ et alteram εἰ — ἢ etiam in usu Graecis fuisse tertiam ἢ — ἢ iam docui pluribus adlatis exemplis ad Devarium vol. II. p. 575 sq. Et quum quaerimus quid discriminis intercedat inter has tres interrogandi formulas, facile hoc intellegamus, in particulis πότερον — ἢ, quae plane respondent Latinis particulis utrum — an, bipartitam orationem maximo opere spectari, cuius vis etiam tum non prorsus evanescit, si ad ἢ, quod sequitur, etiam alterum ἢ accedit, tum in εἰ — ἢ particulis, quod εἰ plane respondet Latinae particulae si, quae ipsa quoque in interrogatione ponitur, magis conditionis rationem haberi, cuius constructionis exempla posui ad Devarium vol. II. p. 575., denique in particulis ἢ —

ἢ adseverationem magis exstare, easque particulas fere Latinae interrogationi: sitne — necne vel sitne — an non sit, respondere. In eo autem olim peccavi et ad h. l. ipsum et ad Devarium vol. II. p. 577 sqq., quod has particulas potius ἢ — ἢ quam ἢ — ἢ scribendas esse putavi. Hoc igitur ἢ — ἢ iam non solum locis, quos attuli, Homericis, Iliad. I. 189 sqq. II. 299 sq. v. 671 sq. XVI. 435 sqq. XX. 310 sq. XXI. 225 sq. Odys. XV. 300., verum etiam ceteris, quos ad Devarium vol. II. p. 577 sqq. posui, locis reddendum esse censeo, Herodoti I. 65., ubi est in oraculo scribendum: Δίῳ ἢ σε θεὸν μαντεύεται ἢ ἄνθρωπον., et Aeschyli Prom. 780., ubi legendum est: Ἐλοῦ γάρ, ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι Φράσω σαφηνῶς ἢ τὸν ἐκλύσουτ' ἐμὲ. et Choeph. 890. Εἰδῶμεν, ἢ νικῶμεν ἢ νικώμεθα. tum Sophoclis Oed. Col. 80. οἶδε γὰρ κρινοῦσθαι γε Ἡ χρεὶ σε μέμνειν ἢ πορεύεσθαι πάλιν., ut recte legitur etiam in directa interrogatione in Oed. reg. 1168. ἢ δοῦλος ἢ κείνον τις ἐγγενῆς γεγώς; et in eadem fab. v. 993. ἢ δῆτόν ἢ οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι; Praeterea etiam in Aeschyli Choeph. 743. legendum erit ἢ λιμὸς ἢ δόλῃσις ἢ λιποῦσία ἔχει. Sed plura exquirere non iam huius loci est. — Quod autem Scholiastes Aeschinis l. c. νομίζω pro νομίζεις scriptum habet, id si non errore describentis librarii factum est, manavit ex antecedenti voce: οὐδ' ἔχω μαθεῖν, nec quidquam hoc momenti debet habere ad h. l. aut constituendum aut explicandum.

ἤ καινὰ καῖσθαι θέσμ' ἐν ἀνθρώποις τὰ νῦν,
 ἐπεὶ σύνοισθ' αὖ εἰς ἔμ' οὐκ εὖορκος ὦν.
 φεῦ δεξιὰ χεὶρ ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου
 καὶ τῶνδε γονάτων, ὥς μάτην κεχρώσμεθα
 κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπιδὼν δ' ἡμάρτομεν. 495
 ἄγ', ὥς φίλῳ γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι,
 δοκοῦσα μὲν τί πρὸς γε σοῦ πράξειν καλῶς;
 ὅμως δ' ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίῳ φανεῖ.
 νῦν ποῖ τράπωμαι; πότ' εἰς πατρός δόμους,
 οὓς σοι προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
 ἢ πρὸς ταλαίνας Πελοπιδας; καλῶς γ' ἂν οὖν 500
 δέξαινό μ' οἴκοις ὦν πατέρα κατέκτανον.
 ἔχει γὰρ οὕτω τοῖς μὲν οἰκοῦσιν φίλοις
 ἐχθρὰ καθέστη, οὓς δὲ μ' οὐκ ἐχρὴν κακῶς
 δρᾶν σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω. 505

V. 491. θέσμι' ἐν B. θέσμια ἐν C. θέσμ' ἐν [ab]cd. θέσμι' ἀνθρώποις B[C]. H. Weilius in Nov. ann. philol. et paed. vol. XCV. p. 378. scribit θέσμι' ἐν βροτοῖς.

V. 497. μὲν τι libri. in a ascriptum γε. δοκοῦσα μή τι πρὸς. Novit hanc scripturam etiam Scholiastes. μὲν τι Elmsleius.

V. 498. δ' om. Bd.

V. 501. τ' ἂν οὖν (corr. in γ' ἂν οὖν) B. τανῦν C[a]bc τ' ἂν οὖν E. γ' ἂν οὖν B[C].

V. 491. θέσμ' ἐν ἀνθρώποις τὰ νῦν] cf. Sophoclis Antig. 451. οἱ (Ζεὺς καὶ Δίκη) τοῦσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.

V. 494. καὶ τῶνδε γονάτων] Debebat dici: ὡ δεξιὰ χεὶρ — καὶ τὰδε γόνατα. Sed praecedenti ἐλαμβάνον inductus genitivum posuit, ut recte monet Erfurdt. ad Soph. Ai. 993. A. MATTHIAE.

V. 497. δοκοῦσα μὲν τί πρὸς γε σοῦ πράξειν καλῶς;] Haec per interrogationem efferenda esse recte intellexerunt Elmsleius et Hermannus, quos recentiores secuti sunt. Nam per interrogationem denique idem efficitur, quod per negationem, vide supra v. 311. et infra v. 562., hoc autem loco multo acerbius hoc dicitur per interrogationem quam per negationem: Age, quasi

sis amicus, te participem faciam consilii mei, quamquam quid exspectans a te boni? verumtamen: interrogatus enim turpius invenieris. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 733.

V. 499 sq. Haec ita Ennius transtulit in Medeam suam: *Quo nunc me vertam? quod iter incipiam ingredi? Domum paternamne anne ad Peliae filias?* conf. Cic. de or. III. 58, 217. O. Ribbeck Tragicor. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. tum Io. Vahlen Ennianae poës. reliqu. p. 130. omninoque est locus a Graecis et Latinis rhetoribus maxime celebratus. Similis querella est etiam Ariadnae apud Catull. LXIII. 177 sqq.

V. 501. καλῶς γ' ἂν οὖν] Sic recte nunc scriptum est. Vide quae infra ad v. 585. a me dicuntur.

V. 505. σοὶ χάριν φέρου-

τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν ἄν' Ἑλλάδα
 ἔθνηκας ἀντὶ τῶνδε· θανμαστὸν δέ σε
 ἔχω πόσιν καὶ πιστὸν ἢ τάλαιν' ἐγώ,
 εἰ φεύξομαι γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
 φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις·
 καλὸν γ' ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ,
 πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἢ τ' ἔσωσά σε.
 ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ἦ

510

V. 506—10. habet Herodianus de schem. ap. Walz. tom. VIII. p. 596. cf. Zonaeum ibid. p. 679. tres priores habet Alexander de schem. ib. p. 451. cl. Tryphone ib. p. 757.

γρ. ἑλληνίδων

V. 506. μακαρίαν καθ' ἑλλάδα B. μακαρί' ἄν' ἑλλάδα C. καθ' ἑλλάδα Ed ἄν' ἑλλάδα abc μακαρίαν ἑλλάδα libri Herodiani et Zonaei. μακαρίαν ἑλληνίδων BC cum Alexandro.

V. 508. καὶ σεμνὸν Alexander.

V. 509. φεύξομαι τε BEabcd φεύξομαι δὲ C B C. φεύξομαι γε cod. Havn. Herodiani.

V. 510. δόμων ἔρημος Herodianus. μόνοις μόνη libri aliquot Herodiani.

V. 511. τῶν νεωστὶ νυμφίων (iota subscripto a manu div.) B.

V. 513—16. habet Clemens Alexandr. strom. VI. p. 265. Stobaeus floril. II. 16. I. p. 66. ultimos duo Lucianus de par. 4.

V. 513. ἦν Clemens et Stobaeus.

σα] Iphig. Aul. 1454. ἔσθ' ὅ,τι κατ' Ἀργος δρωσά σοι χάριν φέρω. Andocides de rediv. §. 24. τουτὶ τὸ ψήφισμα, ὃ ἡκούσατε, ψηφισάμενοί μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅστερον ἀφείλεσθε χάριν ἐτέρῳ φέροντες. Convenit Homericum ἦρα φέρειν vel ἐπὶ ἦρα φέρειν, de quo Buttmannus Lexilog. I. p. 149. PFLUGK.

V. 506. μακαρίαν ἄν' Ἑλλάδα] De veritate huius scripturae vix videtur dubitari posse. Quum enim ἄν' propter praecedens μακαρίαν omissum esset, librarii varie suppleverunt, aut καθ' interpolantes aut etiam liberius interpolantes ἑλληνίδων, quae scriptura iam antiquiore tempore orta esse videtur. πολλαῖς autem ἄν' Ἑλλάδα denique nihil aliud est atque πολλαῖς ἑλληνίδων. Dativus autem aptius est cum μακαρίαν coniungendus ea sententia, quae paulo uberius

dicatur in Herc. fur. 494. θνήσκει πατήρ σός καὶ τέκν', ὄλλυνται δ' ἐγώ, ἥ πρὶν μακαρία δια σ' ἐκλήζομην βροτοῖς.

V. 509. εἰ φεύξομαι γε] Sic cod. Havniensis Herodiani, quo etiam meliores Euripidis libri ducunt, qui τε pro γε habent. Olim legebatur post v. 508. posita. De vi particulae γὲ vide ad Devarium vol. II. p. 329 sq.

V. 511. καλὸν γ' ὄνειδος] crimen, quo gloriari scilicet novus sponsus queat. Differt locus verbis simillimus Iphig. Aul. 305. καλὸν γέ μοι τοῦνείδος ἔξωνείδισας. — Vs. seq. ἢ τ' ἔσωσά σε expl. καὶ ἐμέ, ἢ ἔσωσά σε. PFLUGK.

V. 513. ὃς κίβδηλος ἦ] Vulgaris sermo requirebat: ὃς ἂν κ. ἦ. Soph. El. 771. οὐδὲ γὰρ κακῶς Πάσχοντι μῖσος ὦν τέκη προσγίγνεται. Eurip. Iphig. Taur.

τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὥπασας σαφῇ,
ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι, 515
οὐδεὶς χαρακτῆρ ἐμπέφυκε σώματι;

ΧΟΡΟΣ.

δεινὴ τις ὀργὴ καὶ δυσίλατος πέλει,
ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔρυν.

ΙΑΣΩΝ.

δεῦ μ', ὥς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον 520
ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν

V. 517, 18. Stobaeus flor. XX. 36. vol. I. p. 336. cl. Choricio
Gaz. p. 29. ed. Boisson.

V. 519. εἶναι λέγειν B.

ἦ
V. 520. ναὸς B. νηὸς BC. ναὸς ceteri.

1064. καλὸν τοι γλῶσσ', ὅτῳ πί-
στις παρῇ. Cf. A. Matthiae gr.
Gr. ampl. §. 527. adn. 2. **FLUGK.**
Coniunctivus in eius modi locis
tum sine *ἀν* particula ponitur,
non solum apud poetas, verum
etiam apud oratores Atticos, si
solus eventus ponitur, res
ad experientiam non revo-
catur. Hinc factum est, ut in
locis communibus, qualis hic est,
saepius hanc formam orationis
habeamus. Vide Rost gr. Gr.
§. 123. adn. 3. p. 669 sq. ed. VII.
G. Hermann. De particula *ἀν*
lib. II. cap. 7. p. 95 sqq. me ad
Devarium vol. II. p. 499 sq.
p. 545 sq. — De re conf. Theogn.
v. 119 sqq.

V. 520. Si his similia leguntur
apud Aeschyl. Sept. adv. Theb.
62 sq. *σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς
οἰακοστρόφος Φράξαι πόλισμα,
πρὶν καταγίγαι πνοᾶς Ἄρεος.*,
hinc non sequitur haec petivisse
Euripidem ab Aeschylō, id quod
suspensus est Valckenarius
ad Hippol. 1226. Erant enim
omnibus haec Graecis in medio
posita.

V. 521. ἄκροισι λαίφους
κρασπέδοις κτέ.] Quod olim
statuerat Elmsleius indicari

his verbis pleno velo navi-
gandum esse, recte Lentin-
gius et Matthiae contra doc-
uerant his verbis significari, ita
navigandum esse, ut velis
subductis aut contractis
tantummodo extremis veli
partibus navem moveas, quod
fieri solet, si quis tempestatem
subterfugere studet, cl. Aristophanis Ran. 997 sqq. *ἀλλ'
ὅπως, ὃ γεννάδα, Μὴ πρὸς
ὀργὴν ἀντιλέξεις, Ἀλλὰ συστεί-
λας ἄκροισι χρώμενος τοῖς
ἱστίοις, Εἶτα μᾶλλον μᾶλλον
ἄξεις καὶ φυλάξεις, Ἡνίκα ἂν
τὸ πνεῦμα λείον καὶ καθεστη-
κὸς λάβῃς.* Nam Euripidem hoc
ipso loco ab Aristophane tangi
intellegitur ex eo, quod ita per-
git: *Ἀλλ' ὃ πρῶτος τῶν Ἑλλή-
νων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ
καὶ κοσμῆσας τραγικὸν λῆρον
θαυρῶν τὸν κρουνοὶν ἀφίλει.*
Scholiastes autem ad Aristopha-
nis verba: *ἄκροισι χρώμενος
τοῖς ἱστίοις*, haec ascripsit:
*Τοῦτο δὲ εἰρηκεν ἐν μεταφορᾷ
τῶν πλεόντων, οἳ, ὅταν πνεῦμα
σφοδρὸν ἐμπνεύσῃ, συστέλλουσι
τὰ ἱστία, ἵνα μὴ τῇ βιαίᾳ τού-
του φορᾷ ἀνατραπῇ τὸ σκά-
φος, χαλῶντες δὲ ἤδη κατὰ*

τὴν σὴν στόμαργον, ὧ γύναι, γλωσσαλγίαν.

ἐγὼ δ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν,

Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας

σώτειραν εἶναι θεῶν τε ἀνδρώπων μόνην.

525

σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος

λόγος διελθεῖν, ὥς Ἑρως σ' ἠνάγκασε

τόξοις ἀφύκτοις τοῦ μὸν ἐκσῶσαι δέμας.

V. 523. ἐγὼ δ' libri. ἔγωγ' Aldus.

πόνων ἀφύκτων

V. 528. τόξοις ἀφύκτοις B. τόφισ ἀφύκτοις C. τόξοις ἀφύκτοις E[a]b[cd] πόνων ἀφύκτων B. utrumque videtur esse in C. χέρας pro δέμας B.

μικρὸν ἄγουσι τὴν ναῦν εἰς τὸ πρόσω τοῦ πλοῦ. Ἄκροισι δὲ τοῖς ἐν ἄκρῳ δεχομένοις τὸ πνεῦμα καὶ μὴ κατὰ μέσον. Pflugk. inquit, similitudine haec relinquitur sententia: Haud exigua mihi opus est prudentia, quo ne tuis probris tamquam cautibus adhaerescat et pereat defensio mea.

V. 523. ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν] Soph. Philoct. 380. καὶ ταῦτ' ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυτομῶν. Οὐ μὴ ποτ' ἔς τὴν Σκύρον ἐκπλεύσης ἔχων. Oed. reg. 412. λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠνειδίσας, Σὺ καὶ δεδορκῶς σὺ βλέπεις, ἐν' εἰ κακοῦ. Cf. Philostr. Vit. Apoll. VIII. 16. p. 360. Ex his locis apparere existimo in hoc versu non iungenda esse καὶ λίαν, ut voluerat Elmsleius, qui quae de particulae καὶ vi augendi egregie disputat, iis exquisita quaedam addi poterunt, collecta a F. V. Fritzsche in erudito libello Quaestionum Lucianearum p. 5 sqq. PFLUGK.

Ibid. πυργοῖς] Notatur propter huius verbi usum Euripides ab Aristophane in Ran. v. 1004 sq. Vide quae modo dicta sunt supra ad v. 521.

V. 526. σοὶ δ' ἔστι μὲν

νοῦς λεπτὸς κτέ.] tibi quidem subtilis mens est, ut intellegere hoc atque agnoscere facile possis, sed tamen invidiae plena oratio est, si ipse doceo te amore adductam esse, ut me servares. Expressit ea, quae sequuntur, Ennius ita apud Cic. Disp. Tusc. III. 32, 69. *Tu me amoris magis quam honoris servavisti gratia.* Cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. Io. Vahlen Ennian. poës. reliqu. p. 131.

V. 528. τόξοις ἀφύκτοις] Eo, quod et infra v. 531. habemus ἀφύκτον ὁστόν. et in Hippol. 1416. hoc ipsum τόξοις ἀφύκτοις legitur, non efficitur hoc loco, ubi praestantiores libri τόξοις ἀφύκτοις habent, id ex glossomate ortum esse, veram autem illam scripturam, quae et minore librorum auctoritate defenditur et sententiam parum idoneam habet, πόνων ἀφύκτων. Quae scriptura si non casu nata est, fortasse suspicionem movet olim hic plenior orationem fuisse, in qua etiam genetivus πόνων locum habere posset. Sed quis in re admodum incerta quidquam audeat pro certo adfirmare? Id tantum ego contendo, sententiam, quae est in hoc loco, si τόξοις ἀφύκτοις retinemus, esse aptissimam.

ἄλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν·
 ὅπη γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει. 530
 μείλω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 εἰληφας ἢ δέδωκας, ὥς ἐγὼ φράσω.
 πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
 γαῖαν κατοικεῖς, καὶ δίκην ἐπίστασαι
 νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν· 535
 πάντες δέ σ' ἤσθοντ' οὐσαν Ἑλληνες σοφὴν,
 καὶ δόξαν ἔσχεες· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἑσχατοῖς
 ὄροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
 εἴη δ' ἔμοιγε μῆτε χρυσὸς ἐν δόμοις

V. 529. αὐτὸ BCEabC αὐτὰ cdB.

V. 535. Scholiastes: τὸ χάριν γράφεται θράσει.

V. 531. μείλω — τῆς ἐμῆς σωτηρίας εἰληφας] De genetivo a verbo λαμβάνειν suspensio conf. Orest. 502. τὸ σῶφρόν τ' ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς, ad quem locum vide quae a me adnotata sunt p. 89 sq.

V. 533sq. Similem sententiam, sed alio quodam modo explicat servus apud Theophilum comicum in Bekkeri Anecd. p. 724, 26. Καίτοι τί φημι καὶ τί δρᾶν βουλευόμεαι; Προδοῦς ἀπιέναι τὸν ἀγαπητὸν δεσπότην, Τὸν τροφέα, τὸν σωτήρα, δι' ὃν εἶδον νόμους Ἑλλήνας, ἔμαθον γράμματα, ἐμνήθην θεοῖς; cf. A. Meineke fragm. comic. Graec. vol. III. p. 626. Vide quae dixi ad Orest. v. 487. p. 88.

V. 534 sq. καὶ δίκην ἐπίστασαι νόμοις τε χρῆσθαι] a verbo ἐπίστασαι et accusativus et qui sequitur infinitivus suspensus est, constructione Graecis admodum usitata, Soph. Antig. 350. ὁ γὰρ ἐδιδάξατο καὶ δυσάλλων Πάγων ὑπαίθρεια καὶ Δυσόμβρα φεύγειν βέλη.

V. 535. Delevi comma post χρῆσθαι. Sententia est: neque legibus potiorum ducere vim. Orest. 487. καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν (sc. Ἑλληνικόν ἐστι). PFLUGK. Proprie est legibus ita uti, ut

non ad vim ac lubricum iis abutere. Itaque recte etiam Kirchhoffius ac Nauckius comma, quod iniuria retinuit Schoenius, deleverunt.

V. 539 sq. εἴη δ' ἔμοιγε μῆτε χρυσὸς κτέ.] Quod Elmsleius dixit, hoc loco ex sua potius quam ex Iasonis persona locutum esse poëtam: nam divitiarum optationem aequae tragico Atheniensi atque Argonautarum principi convenire, non item alteram partem optationis, id ille non recte statuit. Quamvis enim libenter concedamus ab Euripide Iasonem non ita loquentem inductum esse, quemadmodum verum illum, si umquam fuit, Argonautarum ducem olim locutum esse probabile est, tamen non poterat poëta aliter loquentem facere Iasonem, atque princeps aliquis civitatis Atticae suo tempore loqui posset. Quum igitur principis personae aetate sua conveniret etiam ars musica, qua de re conf. Cic. Disp. Tusc. I. 2, 4. Nepos praef. 2. Id. Epamin. 2, 1., Euripides haec loquentem fecit Iasonem in laudem atque honorem etiam fortasse artis musicae, sed non quasi in persona poëtae tragici sic locutus est Iaso, quod esset ineptissimum. Universam potius sen-

μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνήσαι μέλος, 540
 εἰ μὴ πῖσημος ἢ τύχη γένοιτό μοι.
 τοσαῦτα μὲν σοι τῶν ἐμῶν πόνων πέρι
 ἔλεξ'· ἄμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
 ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικούς ὠνείδισας,
 ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς, 545
 ἔπειτα σώφρων, εἴτα σοὶ μέγας φίλος
 καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἡσύχως.
 ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς
 πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
 τί τοῦδ' ἂν εὖρημ' εὖρον εὐτυχέστερον 550

V. 540. κάλλιον B, cd (?) BC. Eustathius in Il. p. 666, 47. p. 801, 54. βέλτιον Cb. βέλτιστον a.

V. 542. μέντοι BC[Ea]cd μὲν σοι BC. Hoc recepi et quod facilis error erat et quod ad sententiam aptissimum est.

V. 547. ἡσύχως BCE. ἡσυχος ceteri, ut videtur, omnes.

tentiam agnovit etiam Scholiastes: μήτ' Ὀρφέως· οὔτε τοῦ πλούτου, φησὶν, οὔδ' ἐν ὄφελος οὔτε τῆς θειοτάτης σοφίας, εἰ μὴ καὶ διαβόητοι εἶεν καὶ ἐπισημότατοι οἱ ταῦτα κεκτημένοι, ὥστε πρὸς τὴν δόξαν ἅπαντα δεῖ πράττειν καὶ μήτε πλουτοῦντα κρύπτειν τὸν πλοῦτον μήτε τοὺς ἐλλογίμους τὴν ἀρετὴν.

V. 543. ἄμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων] Cf. Suppl. v. 427.

V. 544. ἃ δ' εἰς γάμους] quod attinet ad nuptias regias, quas mihi exprobrasti. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 478. cl. v. 450. PFLUGK.

V. 545. δείξω — γεγώς] V. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 549. 5. — πρῶτα μὲν. Sequitur ἔπειτα omisso δέ. Infrav. 715sq. πρῶτα μὲν θεῶν, ἔπειτα παίδων. Cf. Demosth. Phil. prim. §. 2. §. 34. al. PFLUGK.

V. 547. ἀλλ' ἔχ' ἡσύχως] Hanc e melioribus libris recipendam duxi scripturam pro vulgato ἡσυχος. Non est enim hoc loco usitata ista formula, qua aliquem iubemus quiescere, sed potius eius oratio repraesentatur, qui in-

tellegit se ab altero interpellari. Eodem modo in Suppl. 305 sq. ἡσύχως ἔχειν dicitur: πρὸς τοῖσδε δ', εἰ μὲν μὴ ἀδικοῦμενοις ἐχρῆν Τιμαρὸν εἶναι, κάρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως. recteque Fr. Jacobs ad h. l. haec adnotavit: 'Μὴ θορυβεῖ. Sic solent oratores, quum dicturi sunt aliquid, quod auditoribus displiciturum esse suspicantur. Cf. Demosth. or. de pace p. 60, 26. Plato Apol. Socrat. p. 21. A. καὶ ὅπερ λέγω, μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες.' Adde G. H. Schaeferi Appar. Demosth. vol. I. p. 688. et vol. II. p. 529. Praeterea conf. quae dixi ad Orest. v. 1170. p. 161.

V. 549. ἀμηχάνους] graves, unde aegre te expedias. v. 642. τὸν ἀμαχανίαν ἐχουσα Δυσπέρατον αἰῶνα. Androm. 771. εἴ τι γὰρ πάσχοι τις ἀμηχανον, Ἀλκῆς οὐ σπάνις εὐγενέτας. PFLUGK. De verbo ἐφέλκων conferas v. 459.

V. 550. εὖρημ' εὖρον] Lucrum praeter opinionem uactus sum. Infrav. v. 711. εὖρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὖρηκας τόδε. Heracl. 533. Hippol. 716. Ion. 1518. Cf. Philostr. Vit. Apoll. I.

ἡ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
οὐχ, ἥ σὺ κνίζεις, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος,
καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρῳ πεπληγμένος,
οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων·
ἄλλης γὰρ οἱ γεγῶτες, οὐδὲ μέμφομαι·
ἀλλ' ὥς, τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς
καὶ μὴ σπανιζόμεσθα, γιγνώσκων ὅτι
πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος,
παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν,

555

V. 551. γεγώς φυγὰς B. φυγὰς γεγώς ceteri, ut videtur. Comparavit Elmsleius 545. σοφὸς γεγώς. Orest. 1617. κακὸς γεγώς. Bacch. 284. θεὸς γεγώς.

V. 552. ἐχθαίρων Aldus.

V. 557. σπανιζόμεσθα B. σπανιζόμεσθα BC.

V. 558. habet Clemens Alex. stromat. VI. p. 263.

V. 559. παῖδάς τε BC. ἀξίως ἐμῶν (ἐμῇν b) δόμων bc (adde ad) propter accentum.

18. p. 22. VI. 39. p. 276. Heroic. p. 751. PFLUGK. De vi, quae inest in eiusdem radice vocabulis, conf. supra quae ad v. 472. a me dicta sunt p. 72.

V. 551. ἡ παῖδα γῆμαι] De ἡ particula post τοῦδε illata conferatur Eurip. Heracl. v. 298 sq. Οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας, ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κάγαθὸν πεφνέσθαι, Γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν. et quae ad eum locum Pflugk. adnotavit p. 63. ed. sec. De Latinis exemplis vide, quae eo adlata sunt, et adde Plauti mil. glor. I. 1, 21 sq. *Periuriorem hoc hominem si quis viderit Aut gloriarum pleniorē quam illic est, Me sibi habeto* etc. et quae de eo loco dixi in Io. Chr. Iahnii Nov. annal. philol. et paedag. vol. LXIII. p. 198.

V. 552. ἡ σὺ κνίζεις] Infra v. 763. ἡ μάλιστ' ἐκἀμνομεν. Heracl. 544. ἀλλ' ἡ γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως, φράσω. κνίζεσθαι proprie de invidia et dolore amantium dicitur. PFLUGK.

V. 553. Aeschylus Agam. 552. τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένοι. Versum sequentem Eurip. Vol. I. Sect. I.

interpretor: nec numerosas liberorum progeniei cupidus; ἄμιλλα πολύτεκνος est ἄμιλλα πολυτεχνίας. Iphig. Taur. 411. φιλόπλουτον ἄμιλλαν αὐξήοντες μελάθροισιν. PFLUGK.

V. 556. τὸ μὲν μέγιστον] Isocrat. Philipp. 95. τὸ μὲν τολύμνν μέγιστον, σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὖνους ἔξεις. Cf. G. H. Schaeferi Appar. crit. ad Demosth. vol. I. p. 552. Rost gr. Gr. §. 98. adn. 7. — οἰκοῖμεν — σπανιζόμεσθα, ego sc. et liberi. Sed participium γιγνώσκων, ut res ipsa postulat, rursus ad unum Iasonem reddit. PFLUGK.

V. 558. πένητα φεύγει πᾶς τις] Θεόγνιδος μὲν λέγοντος (209). Οὐκ ἔστιν φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἐταῖρος, Εὐριπίδης πεποίηκεν. Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος. Clemens Alex. stromat. VI. s. 1, 8. p. 263. ed. Sylb. vol. III. p. 101, 12. Klotz. Hoc tamen non ita dictum existimari velim quasi Euripides Theognidis locum expresserit. Communia haec fuerunt, ut omnes arbitrato suo iis abuti

σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις 560
 εἰς ταὐτὸ θείην, καὶ ξυναρτήσας γένος
 εὐδαιμονίην. σοὶ τε γὰρ παίδων τί δεῖ;
 ἐμοὶ τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις
 τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
 οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἰ σε μὴ κνίξοι λέχος. 565
 ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἦκεθ', ὥστ' ὀρθοιμένης
 εὐνῆς γυναικες πάντ' ἔχειν νομίζετε,
 ἣν δ' αὖ γένηται ξυμφορὰ τις εἰς λέχος,
 τὰ λῶστα καὶ κάλλιστα πολεμιάτατα
 τίθεσθε. χρῆν γὰρ ἄλλοθεν ποθεν βροτοὺς 570
 παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος·
 χοῦτως ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους·
 ὅμως δ' ἔμοιγε, κεί παρὰ γνώμην ἐρῶ,
 δοκεῖς προδοὺς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια θρᾶν. 575

V. 561. ξυναρτήσας B C. συναρτήσας B.

V. 565 — 67. habet Stobaeus floril. LXXIII. 33. vol. III. p. 48.

V. 565. κνίξει B C.

ἐχρῆν

V. 570. χρῆν B. γὰρ libri. γ' ἄρ' Porsonus. potius τὰρ' vult Kirchhoffius.

V. 572. οὕτως δ' ἂν B C.

V. 574. λέγω B C.

possent. Conf. Electr. 1131. πέ-
 νητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι
 φίλους. et vide quae dixi supra
 ad v. 520. p. 77. et infra ad v.
 615. p. 88.

V. 560 sqq. Recte Pflugk
 sententiam horum verborum sic
 reddidit: Ut fratres liberis
 ex te susceptis procreans
 eodem utrosque loco habe-
 rem et consociata subole
 feliciter aetatem agerem.
 Sed quod verba v. 562. σοὶ τε
 γὰρ παίδων τί δεῖ; sic expli-
 care voluit, ut referrentur ad Me-
 deae liberos, quos iam haberet,
 non ad liberos, quos novos pro-
 crearet ipsa, falsus est. Nam
 verba haec, quum agatur de
 procreatione liberorum, aliam
 sententiam habere non possunt

atque A. Matthiae iis subiecit,
 qui recte vertit: neque enim
 tibi aliis liberis opus est.

V. 563. ἐμοὶ τε λύει] λύειν
 pro λυσιτελεῖν illustravit Mon-
 kius ad Hippol. 443. Cf. infra
 1101. G. H. Schaefer. ad Lamb.
 Bos. Ellips. p. 446. Schneider
 ad Xenoph. Anab. III. 4, 36.
 PFLUGK.

V. 570. χρῆν γὰρ κτέ.] Cf.
 Hippol. 616 sqq. Luciani amor.
 §. 38. Ceterum γὰρ non male
 copulat h. l. sententias: 'Vos
 quidem matrimonio laeso
 omnia caeco odio persequi
 soletis. Nam ut malo care-
 ret vita humana, non esse
 oportebat genus mulierum'.
 PFLUGK.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἡ πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν.
 ἐμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὦν σοφὸς λέγειν
 πέφυκε πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει·
 γλώσση γὰρ ἀνχῶν τᾷδικ' εὖ περιστελεῖν,
 τολμᾷ πανουργεῖν· ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
 ὥς καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ

580

V. 576—80. App. flor. Stob. vol. III. p. 382.

V. 578. Etym. Gud. p. 231, 33.

V. 579. Schol. Eurip. Hippol. 11.

V. 581. νῦν libri. νυν Elmsleius.

V. 576. διάφορος] Lucian. Cynic. §. 16. τοιαῦτά σοι τὰ γε ἡμέτερα πολὺ δῆπον διάφωνα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 366. adn. 3. PFLUGK. Vix operae pretium est confutare Boethium, qui πολλοῖς pro neutro accipi posse putavit, quod plane dubitari non potest quin ad βροτῶν pertineat, et de dativo quidem ad formulam διάφορον εἶναι adiecto A. Matthiae comparavit Antiphontem de caed. Herod. p. 729, 11. Reisk. οἱ τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιιν αὐτοῖς; quem ad modum enim διαφέρεσθαι construitur, sic etiam διάφορον εἶναι construendum esse facile intellegitur. De ἡ particula, quae saepe numero quasi fulcrum est verbi πολλά, contulit Elmsleius Pers. Aeschyli 845. ἡ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι κτέ. Euripid. Phoen. 704. ἡ πόλλ' ἐπὶ ἡλθον κτέ. Helen. 765. ἡ πόλλ' ἀνήρον μ' ἐνὶ λόγῳ κτέ. Rhes. 915. ἡ πολλὰ μὲν ζῶν κτέ.

V. 577. ἐμοὶ γὰρ] meo enim iudicio. Soph. Antig. 904. καί τοι σ' ἐγὼ τίμησα τοῖς φρονούσιν εὖ. Oed. Colon. 1446. ἀνάξια γὰρ πᾶσιν ἔστε θνστυχεῖν. PFLUGK.

V. 581. ὥς καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ]

A vero olim aberravit Witzschelius, qui commate post σοφόν posito haec verba ita interpuncta edidit: ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός, ὥς καὶ σὺ· μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ κτέ., qui horridus sermo propterea est, quod si ita facimus, verba: μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ cum antecedentibus verbis, quibuscum vel aptissime iungenda erant, coniuncta plane non sunt, ut hians oratio sit. Non intellexit vir doctissimus ὥς hoc loco eam vim habere, ut exemplum quidem universae sententiae singulare adiungat, sed ita tamen, ut non persona tantum modo comparetur, sed etiam actio ea, quae iam ab illa persona suscipienda aut omittenda esse videatur. Non probo tamen Brunckii rationem, qui ὥς καὶ edendum putavit, quamquam plures eius sententiam secuti sunt. Nam et A. Matthiae ipse intellexit ὥς scribi non posse duasque constructiones in unam conflatas esse et G. Hermannus rem rectissime enucleavit ad Sophoclis Electr. 65., ὥς non demonstrativam vim in eius modi locis habere, sed relativam. Dicitur proprie hoc: In quo genere aut dicam in qua ratione tu quoque noli in me speciosus verbis videri etc., quod, si pro relativa substituis demonstrativam particulam, denique nihil aliud est nisi hoc: itaque tu quoque noli

λέγειν τε δεινός· ἐν γὰρ ἔκτενεῖ σ' ἔπος.
 χρῆν σ', εἶπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με
 γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.

ΙΑΣΩΝ.

καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ, 585
 εἰ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν
 τολμᾷς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.

V. 582. ἐν γὰρ κτενεῖ σ' ἔπος B. ἐν γὰρ ἔκτενεῖ σ' ἔπος CEd C. cum Schol. Homeri ap. Cramer. Anecd. Paris. t. III. p. 225. Eustath. in Il. p. 672. et Schol. Eurip. ἐν γὰρ σ' ἔκτενεῖ ἔπος a. ἐν γὰρ ἂν κτενεῖ σ' ἔπος bc. ἐν γὰρ οὖν (in litura) κτενεῖ σ' ἔπος B.

V. 583. πείσαντί με B.

V. 585. γὰρ οὖν B. σὺ τῷδ' ὑπηρέτεις BEb. τῷδ' ὑπηρέτεις C. τῷδ' ἐξυπηρέτεις a. μοι τῷδ' ὑπηρέτεις cd (?) B C. καλῶς γ' ἂν, οἶμαι, τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ Nauckius coniecit.

etc., sed nemo tamen negabit multo aptiorem esse coniunctionem per relativam particulam quam per demonstrativam. Recte etiam Ed. Wunderus ὡς in Electr. v. 65., non ὡς scripsit.

V. 582. ἐν γὰρ ἔκτενεῖ σ' ἔπος] Hanc scripturam, quae et librorum auctoritate et grammaticorum testimoniis satis defenditur, recte iam explicavit Eustathius ad Il. p. 672, 60. ἐκτεταμέ-νος, inquit, κατὰ τὸν εἰπόντα τραγικὸν τὸ ἐν γὰρ ἔκτενεῖ σ' ἔπος· ἥγουν εἰς λόγος ἐκτάδην ἴσχει. nec minus Scholiastes ad h. l.: ἐκτενεῖ σε ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖ σε, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πιπτόντων καὶ ἐκτενομένων εἰς τὸ ἔδαφος ἀθλητῶν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων. Est igitur Latine: Unum enim te prosternet verbum. Contra Erfurdium, qui ad Sophoclis Oed. reg. 153. ed. min. praefert: ἐν γὰρ οὖν κτενεῖ σ' ἔπος, maxime ob similem locum Troad. 909. συντεθείς δ' ὁ πᾶς λόγος Κτενεῖ νιν., recte Pflugkii disputavit, quod illius loci rationem diversam esse dixit.

V. 584. γαμεῖν γάμον] I. e. ποιεῖσθαι γάμον, ut in dicto Chilonis apud Stobaeum floril. vol. III. p. 37. γάμους εὐτε-

λεῖς καὶ ἰσοτίμους ποιῶ. Troad. 1016. οἱ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμους ἄλλους γαμοῦσι. Sic ὕβρεις ὕβριζειν Herc. fur. 741. Helen. 794. ἀράς ἀρᾶσθαι infra 604. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 408. PFLUGK.

V. 585. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ κτέ.] De veritate huius scripturae nec librorum auctoritas nec sententia ipsa nos sinit dubitare. Et libri quidem satis certi aperte hanc scripturam offerunt, ut BEb., a quibus reliqui, qui aliquam fidem habent, non recedunt nisi in uno pronomine σὺ, quod propterea aptissimum ad h. l. est, quia eo id praeparatur, quod sequitur: ἥτις οὐδὲ νῦν τολμᾷς κτέ. Ad sententiam quod attinet, hoc dicitur: Praeclare tu quidem certe huic subservires orationi, si te de nuptiis certiore fecissem, quae ne nunc quidem sustineas etc. De formula ipsa conf. supra v. 501. καλῶς γ' ἂν οὖν Δέξαντο μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον. et Aristophanis Ecclesiaz. 806 sq. Πάνν γ' ἂν οὖν Ἀντισθένης αὐτ' εἰσενέγκοι κτέ. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 349.

V. 587. τολμᾷς] sustines; de qua huius verbi significatione

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
πρὸς γῆρας οὐκ εὐδοξον ἐξέβαινέ σοι.

ΙΑΣΩΝ.

εἴ νῦν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὖνεκα
γῆμαί με λέκτρα βασιλέως, ἃ νῦν ἔχω,
ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶσαι θέλω

590

V. 591. βασιλέως libri. βασιλέων Elmsleius.

nonnulla notavit Monkius ad Alcest. 285 Vide adn. ad Hecub. 332. PFLUGK. De verbo *τολμᾶν*, quod est in animum inducere, dictum in Addit. ad Athen. p. 309 sq. F. IACOBS.

V. 588. οὐ τοῦτό σ' εἶχεν] Quod Kirchhoffius proposuit: οὐ τοῦτό σ' ἔσχ' ἄν, minime probandum est. Nam neque particula ἄν hic locum habet et verba, quae in libris sunt, sententiam huic loco maxime accommodatam habent: Non hoc te tenebat, verum etc. Vide quae supra adnotata sunt ad v. 140. Non magis placet quod Nauckius nuper coniecit: οὐ τοῦτό σ' εἰργεν. Sententiam enim huius loci rectissime explicavit iam Pflugkius: Non haec te movebat cogitatio, sed meum mulieris barbarae coniugium si ad senectutem usque retinendum esset, verebaret, ne quid inde detrimenti tua fama caperet.

V. 591. γῆμαί με λέκτρα βασιλέως] Hanc scripturam omnium librorum auctoritate confirmatam grammatici omnes usque ad Elmsleium obtinuerunt, qui primus e v. 140., ubi legitur τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράνων, scribendum esse existimavit λέκτρα βασιλέων, quod apud poetas tragicos, ubi diceretur λέκτρα βασιλέως, id regem aut regis uxorem significaret, non regis filiam. Quod quamquam nunc ab omnibus fere grammaticis est comprobatum, tamen minus recte ab Elmsleio iudicatum est. Primum enim verba λέκτρα βασι-

λέως per sese neque regem neque reginam significant, sed tantum modolatum genialem aut dicam matrimonium vel conubium regis. Nunc si quae mulier λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι dicitur, regem habebit maritum, sin vir quispiam λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι dicitur, nihil aliud dicitur nisi hoc nancisci eum lectum aut conubium regis, id autem poterit pro re nata dupliciter fieri, ut aut uxorem regis vel potius viduam in matrimonium ducat aut etiam eo conubio regis potiatur, ut eius filiam in matrimonium ducat. Sic in Helenae v. 637 (656 ed. Herm.) Menelaus gloriatur: ἔχω τὰ τοῦ Διὸς τε λέκτρα Λήδας τε. Et quid tandem aliud est quod habet Sophocles in Trachin. 793. καὶ τὸν Οἰνέως γάμον Οἶον κατακτῆσαιτο λυμαντὴν βίον. Nam ibi nuptiae Oenei illae dicuntur nuptiae, per quas Hercules Oenei filiam in matrimonium duxit. Ac si Elmsleius dixit, ibi γάμον significare idem quod κῆδος sive adfinitatem, iure possumus contendere etiam λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι nihil esse aliud nisi regis adfinitatem per conubium consequi. Iure igitur in eadem qua ego sum sententia fuit C. Reisigius in Coniect. in Aristoph. I. p. 280. et Pflugkius ipse ad Helenae locum, quamquam hic Elmsleio obsecutus erat. Vide quae dicta sunt ad Helenae l. c. p. 87. ed. sec.

V. 592. ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος] Supra v. 560 sq. — σῶσαι θέλω] Quasi praeces-

σὲ καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους
 πῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δῶμασιν.

ΜΗΔΕΙΑ.

μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βλος,
 μηδ' ὄλβος, ὅστις τήν ἐμὴν κνίξει φρένα.

595

ΙΑΣΩΝ.

οἷσθ' ὥς μετεύξει καὶ σοφωτέρα φανεῖ;
 τὰ χρηστὰ μή σοι λυπρὰ φαινέσθω ποτέ,
 μηδ' εὐτυχούσα δυστυχῆς εἶναι δόκει.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὔβριξ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή,
 ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.

600

ΙΑΣΩΝ.

αὐτὴ τὰδ' εἶλον· μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;

V. 595. 96. habet Stobaeus floril. XCIII. 5. vol. III. p. 201. priorem Plutarch. de lib. educ. p. 25. Tzetzes exeg. p. 144. cf. Dioxopater t. II. p. 294. Walz. Schol. Aphthon. t. II. p. 24. Walz.

V. 596. κνίξει BCd C. κνίξει B. De ceteris non constat.

sisset οὐ γυναικὸς οὕνεκα ἔγνμα. Nam constructionis ratio postulabat *θέλοντα*. PFLUGK. In eius modi locis liberior erat Graecorum oratio cotidiana vitae sermoni propior quam nostra. Conf. de simili genere supra v. 557. participium *γινώσκων*, quamquam numerus pluralis praecesserat.

V. 596. κνίξει] Eadem modorum ratio apud Homerum Od. I. 47. ὥς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅστις τοιαῦτά γε ῥέξοι. Cf. G. H. Schaeferi Appar. crit. ad Demosth. t. I. p. 436. PFLUGK. Quamquam etiam apud Stobaeum l. c. libri ex parte κνίξει pro κνίξει videntur habere, tamen ego quoque concinnio rem loci constructionem, quae fit per optativum, non putavi mutandam. Verum tamen indicativus per se falsus non est. Euripides Troad. 386 sq. Σιγὰν ἄμεινον τὰσχαῖ

μηδὲ Μοῦσάμοι Γένοιτ' αἰοιδός, ἥτις ὑμνήσει κακά. Sophocles Antig. 372 sqq. Μῆτ' ἐμοὶ παρέστις Γένοιτο μῆτ' ἴσον φρονῶν, Ὅς τὰδ' ἔρδει. Cf. infra v. 654 sqq.

V. 597. οἷσθ' ὥς μετεύξει] Supersedere possumus conjectura Elmsleii (ad h. l. et ad Oed. reg. 543.) μέτενξαι. Cycl. 131. οἷσθ' οὖν ὁ δράσεις, ὥς ἀπαίρωμεν χθονός. Lucian. Hermot. §. 63. οἷσθ' οὖν ὁ δράσεις; PFLUGK.

V. 603. μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;] Dicit haec Medea irridens illud, quod Iason in se fecerit, itaque quum quasi in Iasonis persona haec verba praedicet, etiam de se γαμοῦσα dicit, non γαμουμένη. Expedit recte rem Scholiastes: Σεσημείωται τὸ γαμοῦσα. θέλει δὲ εἰπεῖν· ἄρα τοιοῦτον ἔργον ποιοῦσα; οὐ γὰρ ἐφ' ἐαυτῆς

ΙΑΣΩΝ.

ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.

ΜΗΔΕΙΑ.

καὶ σοῖς ἀραία γ' οὕσα τυγχάνω δόμοις.

605

ΙΑΣΩΝ.

ὥς οὐ κρινοῦμαι τῶνδ' ἐσσι τὰ πλείονα.

ἀλλ' εἴ τι βούλει παισὶν ἢ σαντῆς φυγῇ

προσσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν,

λέγ'· ὥς ἔτοιμος ἀφθόνῳ δοῦναι χερσὶ

ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἷ δ' ὀρέσσουσι σ' εὖ.

610

V. 607. βούλη b. σαντῆς φυγῇ libri praeter C., in quo est σαν-
τῇ φυγῆς. Confusio inde nata est quod scriptum erat σαντῆς φυγῇ.

V. 609. habet Eustathius in Iliad. p. 633.

V. 610. οἷ δ' ὀρέσσουσιν εὖ Bc οἷ δ' ὀρέσσουσ' εὖ C. οἷ δ' ὀρέσσουσ' εὖ
(corr. in ὀρέσσουσι σ' εὖ) B. Ceteri, ut videtur, οἷ δ' ὀρέσσουσι σ' εὖ.

λέγει, ἐπεὶ εἶπεν ἂν γαμου-
μένη, ἀλλὰ τὸν Ἰάσονος λόγον
ἐφ' ἑαυτῆς μετέστρεψεν. γαμεῖ
μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ, γαμεῖται δὲ
ἡ γυνή. Alio quodam modo dici-
tur de Penelopa Orest. 589 sq.
οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
Μέγρι δ' ἐν οἴκοις ὕγιες εὐνα-
στήριον. ita, ut una notetur Cly-
taemnestra, quae ita nupsisset
Aegistho, quasi non duceretur,
sed ipsa illum duceret in matri-
monium arbitrato suo. Vide quae
dixi ad Orest. l. c. p. 97. cl. adn.
ad eiusdem fab. v. 558. p. 94 sq.

V. 604. ἀρὰς — ἀρωμένη]
Vide quae modo ad v. 584. adlata
sunt a Pflugkio.

V. 605. Acerrima et contuma-
cis odii plena est responsio Me-
deae. 'Ego vero', inquit, 'ne-
que reges me diris devo-
visse infitior et tuae do-
mui pestem precata sum'.
PFLUGK.

V. 606. ὥς οὐ κρινοῦμαι]
I. e. ἴσθι, ὥς οὐ κρινοῦμαι.
Vide Elmsleium ad h. l. De
τὰ πλείονα vid. A. Matthiae
gr. Gr. ampl. §. 266. adn. PFLUGK.

V. 607. παισὶν ἢ σαντῆς
φυγῇ] Quamquam illa scriptura,
quae est in cod. C., σαντῇ φυ-
γῆς multum habere videtur, quo

se nobis commendat, et mutatio
perfacilis erat, malui tamen nunc
cum ceteris fere grammaticis re-
vocare ceterorum librorum scri-
pturam σαντῆς φυγῇ, quam ita
tueri possumus, ut dicamus haec
subsidia omnino liberis tribui ab
Iasone, ut alantur atque educen-
tur, in Medea autem fugae potis-
simum velle prospicere Iasonem.
Vide quae Schoenius ad h. l.
disputavit p. 45.

V. 609. ὥς ἔτοιμος κτέ.]
Frequens est in hac formula et
pronominis et verbi substantivi
ellipsis, sicuti in Phoen. 975. di-
citur: αὐτὸς δ' — θνήσκειν
ἔτοιμος, πατρίδος ἐκλυτήριον.
vide adn. nostram p. 158. et in
Helen. v. 1523. πῶς; εἰδέναι
πρόθυμος κτέ., ad quem locum
vide quae adnotavit Pflugkius
p. 182. ed. sec.

V. 610. σύμβολ'] Intellegit
tesseras hospitales, de quibus
Scholiastes auctore Hel-
ladio haec rettulit: οἱ ἐπιξε-
νούμενοι τισιν, ἀσπράγαλον κα-
τατέμνοντες, θάτερον μὲν αὐ-
τοὶ κατεῖχον μέρους, θάτερον
δὲ κατελίμπανον τοῖς ὑποδεξα-
μένοις, ἵνα, εἰ δεοὶ πάλιν αὐ-
τοὺς ἢ τοὺς ἐκείνων ἐπιξενού-
σθαι πρὸς ἀλλήλους, ἐπαγομέ-

καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι·
λήξασα δ' ὀργῆς κερδανεῖς ἀμείνονα.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἂν
οὐτ' ἂν τι δεξαίμεσθα μῆθ' ἡμῖν δίδου·
κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

615

ΙΑΣΩΝ.

ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
ὥς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω·
σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τὰγάθ', ἀλλ' ἀνθαδία
φίλους ἀπωθεῖ· τοιγὰρ ἀλγυνεῖ πλέον.

V. 614. μῆθ' BCEacd. μῆ δ' B[C].

V. 615. Menander monost. 292. Clemens Alex. strom. VI. p. 263. Zenobius III. 4.

V. 619. ἀλγυνεῖ bc. ἀλγυνῇ ceteri, ut videtur.

νοι τὸ ἡμῖν ἀστυγάλλον ἀνα-
πεινόντο τὴν ξενίαν. Εὐβουλος
ἔουθω· Τί ποτ' ἔσθ' ἀπαξ-
ἅπαντα διακεπερισμένα
ἡμῖς, ἀκριβῶς ὥσπερ εἰ
τὰ σύμβολα; quemadmodum
Cobetius in Mnemos. V. p. 83.
verba Eubuli emendavit. Cf. A.
Meineke Fragm. comic. Graec.
vol. III. p. 239 sq.

V. 613. οὐτ' ἂν — χρῆσαι-
μεθ' ἂν] Notum hodie nullo
pleonasmō vel triplex eadem in
sententia ἂν poni, si quidem aliud
alii vocabulo iungendum est:
quemadmodum hoc loco alterum
referendum ad τοῖσι σοῖς, alterum
ad verbum χρῆσαιμεθα. Ratio-
nem huius usus declaravit Rost.
gr. Gr. §. 120. adn. 4. p. 618 sqq.
ed. VII. PFLUGK.

V. 614. οὐτ' ἂν — μῆθ' ἡμῖν δίδου] ὁ μῆθ' pro μῆδ'
rocte nunc ex optimis libris ab
menibus criticis revocatum est.
Defendit recte hanc scripturam
G. H. Schaefer. Appar. crit. ad
Demosth. t. I. p. 528. Saepe enim
οὐτε — μῆτε et οὐτε — οὐτε —
μῆτε in simili causa inter se op-
ponuntur. Sic Demosthenes
de Cherson. §. 68. p. 106, 22.
Reisk. ἐγὼ δὲ θρασὺς — οὐτ'

εἰμὶ μῆτε γενοίμην. Id. de falsa
leg. §. 149. p. 387, 13. ὁμῖν δὲ
τοιούτο μὲν οὐδὲν οὐτ' ἢν μῆτε
γένοιτο τοῦ λοιποῦ κτέ. cl. Schae-
fer. l. c. t. II. p. 568. et eiusdem
Melet. crit. p. 91. tum C. Wex
ad Soph. Antig. 496. p. 178. Di-
citur etiam inverso ordine μῆτε —
οὐτε, ut in Demosth. or. de
Cherson. §. 51. p. 102, 22. ἀμῆτε
γένοιτο οὐτε λέγειν ἄξιον. et
in Eurip. Iph. Aul. 330 sq. καὶ
σὺ μῆτ' ὀργῆς ὑπο ἀποτρέπον
τάληθ' οὐτε κατατενῶ λίαν
ἐγώ. Vide quae dixi ad Deva-
rium vol. II. p. 715.

V. 615. Non satis recte Cle-
mens Alexandrinus stromat.
VI. p. 740, 12. ed. Pott. vol. III.
p. 101. ed. Klotz., fortasse Por-
phyrium secutus, scripsit hunc
Euripidis locum expressum esse
a Sophocle Ai. 665., ubi haec
verba legerentur: ἐχθρῶν ἀδωρα
δῶρα κοῦν ὀνήσιμα., rectius
fortasse Scholiastes ad h. l.,
qui ipse quoque Sophoclei loci
mentionem fecit, adnotavit pro-
verbialem esse formulam, ut omni-
bus in medio proposita esset.
Vide quae modo diximus ad v.
520. p. 77. et ad v. 558. p. 81 sq.

ΜΗΔΕΙΑ.

χώρει· πόδι γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
αἰρεῖ χρονίζων δωμαίων ἐξώπιος·
νύμφευ· ἴσως γάρ, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
γαμεῖς τοιοῦτον ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι γάμον.

620

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

Ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν

V. 622. Aristophanes Plut. 114.

V. 624. Metrum prioris strophæ mixtum est ex dactylis et trochæis, alterius e Glyconeis atque iis numeris, qui solent cum Glyconeis coniungi.

στρ. α'.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 5 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

στρ. β'.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 5 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

V. 621. δωμαίων ἐξώπιος]
Quod Enripides hanc formulam,
quæ fortasse ab aliis usurpata
non erat, frequentaverat, veluti in
Suppl. 1038. ἡ δόμων ἐξώπιος
Βέβηκε πηδήσασα. et alio quo-
dam modo in Alcest. 546 sq.
ἡγοῦ σὺ τῷδε δωμαίων ἐξω-
πιος. Nec minus, quod sequitur
versu sequenti: σὺν θεῷ δ' εἰ-
ρήσεται, idem Aristophanes
videtur carpere, quod dicit in
Plut. 114 sq. οἶμαι γάρ, οἶμαι,
σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται, Ταύτης
ἀπαλλάξαι σε τῆς ὀφθαλμίας.

V. 623. Similis execratio apud

Aeschylum est in Prom. 785.
γαμεῖ γάμον τοιοῦτον, ὃ ποτ'
ἀσχαλᾷ.

V. 624 sqq. Iasonis et Medæe
res respiciens chorus deprecatur
immodicam Venerem, discidiolorum
causam; tum eorum deplorat con-
ditionem, qui patria priventur:
quod Medæe accidit propter Iaso-
nis perfidiam. PFLUGK.

V. 624. ὑπὲρ μὲν ἄγαν κτέ.]
Dicitur proprie hoc: qui super
id, quod magnum aut ni-
mium est, excedunt, ut ἄγαν
quasi instar nominis substantivi
sit, quod postea ὑπεράγαν uno vo-
cabulo dictum est. De vera vi ac
potestate vocabuli ἄγαν cf. G.
Hermannii Opusc. vol. II. p. 231.

ἐλθόντες οὐκ εὐδοξίαν, 625
οὐδ' ἄρετάν παρέδωκαν
ἀνδράσιν· εἰ δ' ἄλις ἔλθοι
Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὐχαρις οὕτως.
μήποτ', ὦ δέσποιν', ἐπ' ἐμοὶ
χρυσέων τόξων ἐφείης 630
ἰμέρῳ χρίσας' ἄφυκτον οἰστόν.

ἀντιστροφή α'.

στέργοι δέ με σωφροσύνα,
δώρημα κάλλιστον θεῶν·
μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους ὀρ- 635
γὰς ἀκόρεστά τε νείκη
θυμὸν ἐκπλήξας' ἐτέροις ἐπὶ λέκτροις
προσβάλοι δεινὰ Κύπρις, ἀ-
πτολέμους δ' εὐνὰς σεβίζουσ'
ὀξύφρων κρίνοι λέχη γυναικῶν.

V. 628. ἄλλη c. οὕτως BcdB. De ceteris non satis constat.

V. 630. ἐφείης BCC Eustathius in Iliad. p. 568, 24. ἐφείης EacdB.

V. 632. 33. habet Stobaeus floril. v. 19. vol. I. p. 127.

V. 637. προσβάλοιμι δεινὰ B. προσβάλλοιμ', ὦ δεινὰ C.

V. 638. ἀπ(πτ e corr.)ολέμους δ' B. ἀπτολέμους CbB. ἀπο-
λέμους cC ἀπολέμους δ' d.

V. 626. παρέδωκαν] Est aoristus gnomicus, a multis non satis intellectus, recte explicatus a Fr. Frankio in Actis reg. soc. litt. Lips. a. 1854, II. p. 44.

V. 627. εἰ δ' ἄλις ἔλθοι Κύπρις κτέ.] ἄλις interpretatur Hesychius μετρίως. — De praestantia modici amoris per multi loci iam adlati ab interpretibus sunt, ut Eurip. Helen. 1105 sq. εἰ δ' ἦσθα μετρία, τὰλλὰ γ' ἠδίστη θεῶν Πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω. tum Oppiani Halieut. III. 32. ὁ δ' ὄλβιος ὅς κεν ἔρωτα Εὐκραῇ κομέη τε καὶ ἐν στέγνοισι φυλάσῃ. Denique quem attulit Pflugkius, Athenaei locum lib. XIII. p. 562. E. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ Ἑρωτικῷ Χαίρημονά φησι τὸν τραγικὸν

λέγειν, ὥς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων τοῖς τρόποις κεράννυσθαι, οὕτως καὶ τὸν ἔρωτα ὅς μετριάξων μὲν ἐστὶν εὐχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττων χαλεπώτατος.

V. 634. ἀμφιλόγους ὀργὰς] Soph. Antig. 111. in simili causa dicitur: ἄρθεῖς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων. Νείκη autem ἀμφίλογα, ὀργαὶ ἀμφίλογοι sunt, in quibus ab utraque parte fit altercatio.

V. 637 sq. ἀπτολέμους δ' εὐνὰς σεβίζουσ' ὀξύφρων κτέ.] Optat chorus, ut Venus quietam matrimoniam colat ac foveat et acuta qua est mentis acie coniugia mulierum discreta habeat, ne, si quando id minus faciat, in iura coniugalia a viris peccetur.

στροφῇ β'.

ὦ πατρίς, ὦ δῶμα . . . , 640

μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν
τὸν ἀμνηχανίας ἔχουσα δυσπέ-
ρατον αἰῶν'
οἰκτροτάτων ἀχέων.

θανάτῳ, θανάτῳ πάρος δαμείην 645
ἀμέραν τάνδ' ἔξανύσασα· μό-
χθων δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν ἦ
γαῖα πατρίδας στέρεσθαι.

V. 640. ὦ δῶμα BCEabcdB. ὦ δῶμά τ' ἐμόν vulgo, quod in C videtur esse. δῶματα Nauckius.

V. 642. ἀμνηχανίας libri. Formam ἀμαχανίας iniuria reposuerat Elmsleius. Cf. Sophoclis Antig. 345. 355 sq.

V. 643. δυσπέραντον Cbc.

V. 644. οἰκτροτάτων (οἰκτροτάτην b) libri. οἰκτρότατον coniecit Musgravius.

V. 645. θανάτῳ semel CC.

V. 648. πατρώας B. πατρίδας ceteri, ut videtur, omnes.

V. 640. ὦ πατρίς, ὦ δῶμά τ' ἐμόν] Quum verba τ' ἐμόν non legantur nisi in cod. C., hoc loco, ut videtur, interpolato, sane extremae versus syllabae prorsus incertae sunt eoque interpolatio ista improbabilior esse videtur, quod τὲ particula vix locum habere potest. Nolui tamen auctore Nauckio, quem alii quoque secuti sunt, edere: δῶματα μὴ || δῆτ' ἄπολις γενοίμαν κτέ., sed suspicor potius aliam scripturam in lacuna fuisse, fortasse huius modi: ὦ πατρίς, ὦ δῶμα φίλον κτέ. De versu antistrophico vide ad v. 650.

V. 645 sq. Non immerito haeret Elmsleius in explicanda vulgata: θανάτῳ, θανάτῳ πάρος δαμείην ἀμέραν τάνδ' ἔξανύσασα, quum dici debuisset videatur: ἦ, vel: πρὶν ἔξανύσαι τήνδε ἡμέραν. Nihil tamen causae est, quare hunc locum de vitio suspectum habeamus. Eadem enim dicendi forma usue est poëta, qua δέλω γεγάς et similia saepissime dicuntur, quae proprie

conversio quaedam est sententiarum. Ita ἀμέραν τάνδ' ἔξανύσασα θανάτῳ πάρος δαμείην proprie est: hoc die perfuncta, prius moriar, quod nihil aliud esse apparet quam: moriar potius, quam hunc diem exegerim. Nam πάρος, πρὶν et similia, ut apud Germanos, saepe nihil aliud quam potius significant. Ita Homerus (Iliad. I. 29 sq.): τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ. Simili forma dicendi, ut in Medea, etiam in Alceste v. 900. ed. Monk. usus est Euripides: τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μείζον ἀμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου., in quo loco frustra haeserunt interpretes et critici. Hoc dicit: ἀμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου, τί τοῦτον μείζον ἀνδρὶ κακόν; G. HERMANNUS. Vide quae dicta sunt ad Alcest. 879. p. 116 sq. ed. sec.

V. 647. Cf. Eurip. Electr. 1314. Καὶ τίνες ἄλλαι στεναχαὶ μείζους ἢ γῆς πατρίδας ὄρον ἐκλείπειν;

ἀντιστροφὴ β'.

εἶδομεν, οὐκ ἐξ ἐτέρων
 μύθων ἔχομεν φράσασθαι· 650
 σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις ᾤκει-
 ρεν παθοῦσαν
 δεινότατον παθέων.
 ἀχάριστος ὄλοιθ' ὅτῳ πάρεστι
 μὴ φίλους τιμᾶν καθαρὰν ἀνοί- 655
 ξαντα κληῖδα φρενῶν· ἐμοὶ
 μὲν φίλος οὔποτε ἔσται.

ΑΙΓΕΤΣ.

Μήδεια, χαῖρε· τοῦδε γὰρ προοίμιον

V. 650. μύθων libri. μῦθον Nauckius. ἔχω BCEabed B. for-
 tasse etiam C. ἔχομεν Aldus.

V. 651. σὲ γὰρ οὐ φίλων τις οὐ πόλις BC.

V. 653. δεινότατα omnes praeter C, qui δεινότατα. Elmsleius
 comparavit Eurip. Electr. 1226. δεινότατον παθέων ἔρεξας.

V. 654. πάρεστι libri. παρέσται Aldus. De modo conf. supra
 adnot. exeget. ad v. 596.

V. 655. ἀνοίξαντα BCEbd ἀνοίξαντι B [C].

V. 656. ἐμοὶ libri fere omnes. De C non constat. κάμολ Aldus.

V. 649. εἶδομεν, οὐκ ἐξ
 ἐτέρων μύθων κτέ.] Vidi-
 mus, non ex alienis narra-
 tionibus habemus dicere etc.
 Haec sententia aptissima in hunc
 locum, vide Eurip. Heracl. 5. cum
 adnot. Pflugkii p. 28. ed. sec.
 Retinui autem ab Aldo propaga-
 tam scripturam μύθων ἔχομεν,
 nec scripsi auctore Nauckio μῦ-
 θον ἔχω, quod μύθων in libris
 habetur omnibus, ἔχω autem,
 quod libri offerunt, facile ex ἔχῳ.
 i. e. ἔχομεν, oriri potuit. Nam
 dici vix potest quotiens ἔχω et
 ἔχομεν propter hoc compendium
 inter se commutata sint. De for-
 mula ipsa conf. quae adlata sunt
 ad Iphig. Taur. 783. p. 122 sq.

V. 654. ἀχάριστος ὄλοιθ']
 Pessime pereat. Nam ἀχαρι-
 vel ἀχάριστον dicitur quidquid
 grave est et invisum. Cf. Herodot.
 I. 38. 108. PFLUGK.

V. 655. ἀνοίξαντα] Phi-

lostr. Vit. Apoll. V. 31. p. 213.
 σὺ δὲ καὶ τὰ στέφνα ἀνεῶχθαι
 δοκεῖ τὰμά. PFLUGK. Dictum
 videtur pro καθαρὰς ἔχοντα
 δεῖξει φρένας. F. IACOBS. Ce-
 terum ἀνοίξαντα aptius h. l. vide-
 tur esse quam ἀνοίξαντι. Rectius
 enim hoc loco in sententia com-
 muni referri videtur participium
 ad infinitivum quam ad pronomem
 ὅτῳ, quia res potius quam per-
 sona in eius modi locis conspi-
 cienda est. V. Rost. gr. Gr. §.
 127. adn. 2. p. 703. ed. VII.

V. 658 sqq. Iam Aegeus, filius
 Pandionis, nepos Cecropis, rex
 Athenarum, qui postea ex Aethra
 Pitthei Troezenii filia Theseum
 suscepit, advenit, qui quum diu
 sine liberis esset, consulto de prole
 suscipienda Apollinis Delphici
 oraculo responsum satis obscu-
 rum rettulerat, quod praeter
 Schol. ad Med. v. 679. p. 76, 17.
 Dind. et Schol. ad Hippol. v. 11.

κάλλιον οὐδεις οἶδε προσφωνεῖν φίλους.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ χαῖρε καὶ σύ, καὶ σοφοῦ Πανδίωνος,

660

V. 659. φίλοις B[C] B. φίλους Eabcd C.

adferunt Plutarchus Vit. Thea. c. 3. Apollodorus bibl. III. 15, 6. Tzetzes ad Lycophr. 494. his fere verbis conceptum: Ἀσκού τὸν προὔχοντα πόδα, μέγα φέρτατε λαὼν Μηλίδης, πρὶν γοῦν Ἀθηνάων ἀφικέσθαι. Conf. infra v. 674. Huius oraculi interpretandi causa fecerat Neophron in Medea sua Aegeum Corinthum venire ad Medeam ipsam, ut qua illa esset sapientia veram oraculi sententiam Aegeum edoceret, in quam rem adferuntur a Schol. ad v. 666. p. 45, 31. ex Neophronis fabula hi versus, quos fatur Aegeus ad Medeam: Καὶ γάρ τιν' αὐτὸς ἤλυθον λύσει μαθεῖν Σοῦ· Πυθίαν γὰρ ὄσσαν, ἣν ἐρησέ μοι Φοῖβον πρόμαντις, συμβαλεῖν ἀμηχανῶ. Σοὶ δ' εἰς λόγους μολῶν ἂν ἤλιζον μαθεῖν. de quibus conf. A. Nauck. Tragic. Graec. fragm. p. 565 sq. Ea ratio quum Euripidi minus commoda videretur, mutavit rem et Aegeum fecit proficiscentem ad Pittheum regem Troezeniorum, ut ex eo de oraculo sciscitaretur, nave Corinthum ap-pulsa forte fortuna cum Medea, cui iam notus antea fuisse fingitur, congredi. Unde iam, qui sequitur, sermo oritur.

V. 658. Μῆδεια, χαῖρε] De usu voc. χαῖρε Lucian. [de lapsu in saltando §. 2.] t. I. p. 726. τὸ μὲν θῆ, χαίρειν ἀρχαία μὲν ἢ προσαγορεύσεις, οὐ μὴν ἐωδι-νὴ μόνον οὐδ' ὑπὸ τὴν πρώτην ἔπτευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες ἀλλήλους ἔλεγον αὐτό, ὡς τὸ· Χαῖρ', ὦ δυνάστα τῆσδε γῆς Τιρυνθίας. PFLUGK.

Ibid. τοῦδε γὰρ προσέ-μιον] ἢ τόδε; cf. Rost gr. Gr. p. 409. ed. sept. Sophoclis Ai. 1054. ἐξεύρομεν αὐτὸν ἐχθρία Φρυγῶν. Aeschyl. Sept. adv.

Theb. 20. τίνα γοῦν χώραν μάλ-λον εὐφρονα τῆσδ' ἀφικοίμε-θα; PFLUGK.

V. 659. προσφωνεῖν φί-λους] Quamquam in melioribus libris φίλοις pro φίλους legitur et προσφωνεῖν recentiore quidem aetate etiam cum dativo construc-tum est, veluti ap. Cic. Att. XVI. 11, 4. Προσφωνῶ autem Ciceroni φίλο, et apud Diogenem Laërt. VIII. §. 60. ὦ δὴ καὶ τὰ περὶ φύσεως προσεφώνηκεν οὕτως, tamen accusativum φίλους, quia perfacile eae litterae inter se com-mutari poterant, non mutavi. Nam antiquiore quidem tempore προσ-φωνεῖν τινά τι usitatus fuisse videtur, cf. Aeschyli Ai. fragm. ex Nioba ap. Plutarch. moral. p. 603. A. καὶ με προσφωνεῖ τάδε. in A. Nauck. Trag. Graec. fragm. p. 40.

V. 660. σοφοῦ Πανδί-νος· εὐεπίφορός ἐστιν ὁ Εὐρι-πίδης εἰς τὸ λέγειν σοφός καὶ σοφή, πρὸς μὴδὲν χρησίμῳ παραλαμβάνων τὸ ὄνομα. Κα-τὰ τί γὰρ σοφός ὁ Πανδίων λέ-γεται; οὐ γὰρ δὴ ὠνόμασται τοιοῦτον αὐτοῦ τι ἔργον ἀλλ' οὐδὲ πανουργίας ἐχόμενον, ὥστε διὰ τοῦτο λέγεσθαι αὐτὸν σο-φόν, ἀλλ' ὥσπερ παραπληρώ-ματι χρῆται τῇ λέξει. SCHOLIASTES. Hoc ne quis ex eo nu-mero, qui nimio opere nunc Eu-ripidis poësim insectari solent, adripiat, hoc dico, usitatum quan-dam urbanitatem sermonis fere in eius modi locis requirere, ut, quum mentionem facias patris eius hominis, quicum loquare, eum honesta quadam appellatione adficias. Itaque quum aliud quod praedicabile esset de Pandione non haberet Euripides, quia et seni et regi, qui rem publicam ad-ministraret et ius diceret, conve-

Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστρωφᾷ πέδον;

ΑΙΓΕΤΣ.

Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιωδὸν ἐστάλης;

ΑΙΓΕΤΣ.

παίδων ἐρευνῶν σπέρμ' ὅπως γένοιτό μοι.

ΜΗΔΕΙΑ.

πρὸς θεῶν, ἅπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον; 665

ΑΙΓΕΤΣ.

ἅπαιδές ἐσμεν δαίμονός τινος τύχη.

ΜΗΔΕΙΑ.

δάμαρτος οὔσης, ἣ λέχους ἅπειρος ὦν;

ΑΙΓΕΤΣ.

οὐκ ἐσμέν εὐνῆς ἄξυγες γαμηλίου.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;

ΑΙΓΕΤΣ.

σοφώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν ἔπη. 670

V. 663. *ἱκάνεις B. ἡκάνεις C.* Idem glossema pro *ἐστάλης* habemus etiam in Androm. 249., ubi pro *οὔπερ εἶνεκ' ἐστάλης* scriptum est *οὔπερ ἐνθάδ' ἱκάνεις*.

V. 665. Bekker. Anecd. I. p. 346. Hesychius vol. I. p. 104.

nire maxime hoc nomen videtur, appellavit eum *σοφόν*, ut quum patris praedicatione praesentem filium honestaret, tamen nihil diceret quod ab illius persona alienum esset. Nam septem illos sapientes hoc ipsum nomen etiam a rei publ. administratione accepisse satis notum est, recteque F. H. Bothe commemoravit, aliquam in hac parte laudem commeruisse eum videri, qui et heroum habuisset et diebus festis annuis Megaris celebratus esset, cl. Pausania I. 5, 3. I. 41, 6.

V. 663. *τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιωδὸν ἐστάλης;* Cf. Ion. 5. Phoeniss. 239 sq. Orest. 331. et 591. et quae a me adlata sunt ad Phoeniss. p. 57 sq. et ad Orest. p. 69.

V. 668. *εὐνῆς ἄξυγες* Vid.

Matthiae gr. Gr. ampl. §. 339, 2. PFLUGK.

V. 670. Hunc versum explicavit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 449. p. 844. Duae constructiones confusae sunt: *σοφώτερα ἢ κατ' ἄνδρα* et *σοφώτερα ἢ ὥστε ἄνδρα συμβαλεῖν*. Sic etiam Plato Cratyl. p. 392. A. *ταῦτα μέλτω ἐστὶν ἢ κατ' ἐμὲ ἢ σὲ ἐξευρεῖν*. Cf. ad v. 1399 [1388]. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 632, 6. PFLUGK. Sic vulgo explicant eius modi locos, in quibus ego tamen confusionem duarum constructionum quam dicunt non agnosco. Nam est illa quidem ubertas quaedam orationis, quod non simpliciter dicitur: *σοφώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα*, quod esset: sapientiora quam pro captu hominis, sed paulo explicatius: *σο-*

ΜΗΔΕΙΑ.

θέμις μὲν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;

ΑΙΓΕΥΣ.

μάλιστα, ἐπεὶ τοι καὶ σοφῆς δέχεται φρενός.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δῆτ' ἔχρησε; λέξον, εἰ θέμις κλύειν.

ΑΙΓΕΥΣ.

ἄσκοῦ με τὸν προὔχοντα μὴ λῦσαι πόδα.

ΜΗΔΕΙΑ.

πρὶν ἂν τί δράσης ἢ τίν' ἐξέκη χθόνα;

675

ΑΙΓΕΥΣ.

πρὶν ἂν πατρώαν αὐθις ἐστὶαν μόλω.

ΜΗΔΕΙΑ.

σὺ δ' ὥς τί χρῆζων τήνδε ναυστολεῖς χθόνα;

ΑΙΓΕΥΣ.

Πιτθεύς τις ἔστι γῆς ἄναξ Τροιζηνίας.

ΜΗΔΕΙΑ.

παῖς, ὥς λέγουσι, Πέλοπος εὐσεβέστατος.

V. 671. *θέμις δ' ἂν* Musurus.

V. 676. *μολῶ* BC.

V. 679. Schol. Eurip. Hipp. 11.

φώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα συμβα-
λεῖν, quod est: sapientiora
quam pro capto hominis ad
intellegendum, ut apposito
infinitivo explicetur quemadmo-
dum res intellegenda sit. Vide
quae de ea re disputavi ad De-
varium vol. II. p. 583.

V. 671. *θέμις μὲν ἡμᾶς*]
De *μὲν*, quod singulare verbum
effert in interrogatione, vide Pla-
tonis Charmid. p. 153. C. *Πα-
ρεγένου μὲν, ἢ δ' ὅς, τῇ μά-
χῃ; Παρεγένου μὲν.* Eiusd. Me-
non. p. 82. B. *Ἕλλην μὲν ἔστι
καὶ Ἑλληνίζει; Πᾶν γε σφό-
δρα, οἰκογενής.* Cf. A. Mat-
thiae gr. Gr. ampl. §. 622, 6.

V. 672. *ἐπεὶ τοι καὶ σο-
φῆς*] Non est hic pleonasmus
orationis dicendus, in qua opi-
nionem Elmsleius fuit, sed suam
quaeque particula vim ac potestatem
facile tuetur. *Ἐπεὶ* enim
causam rei demonstrat, *τοι* autem
affirmationem eam habet, ut quo-

quo modo aliquid sit, tamen re-
vera esse adseveretur, καὶ deni-
que pertinet ad singularem, quae
sequitur, vocem, ut oratio ad
eam quasi in maiorem quemdam
gradum adsurgere videatur. Cf.
Heraclid. 508. *οὐ δῆτ' ἐπεὶ τοι
καὶ γέλωτος ἄξια.* et v. 744.
*Θείην· ἐπεὶ τοι καὶ κακὸς μέ-
νειν δόρυ.* et quae praeterea
Porsonus ad h. l. attulit. Vide
quae dixi ad Devarium vol. II.
p. 553. Pflugkii ad Androm.
89. p. 31 sq. ed. sec.

V. 674. Scholiastes adlato
oraculo, quod supra posuimus ad
v. 658. hoc addit: *Ἀσκοῦ οὖν
τῆς γαστρος, πόδα δὲ τὸ μό-
ριον, παρόσον ὥς ὁ ποδῶν τοῦ
ἄσκοῦ προέχει. λέγει οὖν, ὅτι
ἐχρησέ μοι μὴ συνελθεῖν ἑτέρω,
πρὶν ἐπιβῆναι τῆς πατρίδος.
Τοῦτο γὰρ αἰνίττεται, ὅπερ
αὐτὸς οὐ συνήσιν.*

V. 679. *παῖς, ὥς λέγουσι,
Πέλοπος εὐσεβέστατος*]

ΑΙΓΕΤΣ.

τούτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω.

680

ΜΗΔΕΙΑ.

σοφὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.

ΑΙΓΕΤΣ.

κᾶμουγε πάντων φίλτατος δορυξένων.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἄλλ' εὐτυχοίης καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾷς.

ΑΙΓΕΤΣ.

τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηχ' ὅδε;

ΜΗΔΕΙΑ.

Αἰγεῦ, κἀκιστος ἔστι μοι πάντων πόσις.

685

V. 681. ἀνὴρ libri. Correx. Porsonus.

V. 682. κἀμοί γε BCEac. κἀμοί δὲ dBC.

Sic recte Pflugkius auctore Porsono et Elmsleio distinxit. Nam quod G. Hermannus antiquam interpunctionem reduxit, Πέλοπος, εὐσεβέστατος, id ferri mihi hoc loco non posse videtur. Neque enim ὥς λέγουσι ad verba παῖς Πέλοπος pertinet, sed ad hanc vocem: παῖς εὐσεβέστατος. Ac sane dicendus erat Pittheus Pelopis filiorum maxime pius, quod Atreus, Thyestes, Chrysippus pietate non antecelabant.

V. 681. σοφὸς γὰρ ἀνὴρ κτέ.] De Pitthei sapientia consultit Pflugkius Plutarch vit. Thes. c. 3. ὦν (τῶν Πέλοπος υἱῶν) εἰς γενόμενος Πιτθεὺς ὁ Θεσέως πάππος πόλιν μὲν οὐ μεγάλην τὴν Τροιζηνίαν ᾤκισε, δόξαν δὲ μάλιστα πάντων ὥς ἀνὴρ λόγιος ἐν τοῖς τότε καὶ σοφώτατος ἔσχευ κτέ. idemque verba τρίβων τὰ τοιάδε sic explicavit: 'peritus talium rerum. Rhcs. 625. τρίβων γὰρ εἰ τὰ κομπὰ καὶ νοεῖν σοφός. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 346. adn. 3.'

V. 682. δορυξένων] Pausanias apud Eustath. ad Il. γ' p. 405, 43. περὶ δὲ δορυξένου ὁ αὐτὸς Πανσανίας φησὶν, ὅτι

δορυξένος ὁ ἐκ πολέμων φίλος καὶ ὁ πρεσβέων περὶ λύτρων, εἰ ζωογηθεῖεν τινες. Et p. 485, 22. δορυξένος δὲ ὁ πολέμου χάριν ἢ ἐκ πολέμου φιλιωθείς, ὥς Γλαυκὸς καὶ Διομήδης. Cf. Pollux III. 60. Scholiast. Lucian. t. II. p. 201. PFLUGK. Notionem δορυξένου latius patere recte Brunckius atque Elmsleius senserunt, in illo tamen falsi, quod dixerunt nihil aliud nisi ξένους hoc vocabulo apud tragicos significari. Etenim non ponitur ea vox nisi in principibus civitatis appellandis, qui aut inter se certamina susceperunt aut consociati cum aliis bella gesserunt aut etiam ob fortitudinem et armorum usum inter se contendere atque componi potuerunt.

V. 683. ἀλλ' εὐτυχοίης κτέ.] Recte hoc instituit Euripides, ut Medea, quae his ipsis verbis ab Aegeo discedere velle videtur — sunt enim hae formulae fere eorum, qui alterum valere iubent —, interrogetur ab Aegeo quid sit quod aegra esse videatur. Sic denique ex ipsa misericordia, quam Aegeus erga Medeam prae se fert, nasci videtur Medae consilium ab ipso Aegeo perfugium impetrandi.

ΑΙΓΕΤΣ.

τί φῆς; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀδικεῖ μ' Ἰάσων οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ παθών.

ΑΙΓΕΤΣ.

τί χρῆμα δράσας; φράξε μοι σαφέστερον.

ΜΗΔΕΙΑ.

γυναικ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.

ΑΙΓΕΤΣ.

ἦ που τετόλμηκ' ἔργον αἰσχιστον τόδε;

690

ΜΗΔΕΙΑ.

σάφ' ἴσθ'· ἄτιμοι δ' ἐσμέν οἱ πρὸ τοῦ φίλοι.

ΑΙΓΕΤΣ.

πότερον ἐρασθεῖς ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;

ΜΗΔΕΙΑ.

μέγαν γ' ἔρωτα· πιστὸς οὐκ ἔφν φίλοις.

ΑΙΓΕΤΣ.

ἴτω νυν, εἴπερ ὡς λέγεις ἐστὶν κακός.

V. 688. Schol. σεσημειώται ὁ στίχος, ὅτι καὶ ἐν Πελοπίδῃ ἐστίν.

V. 590. ἦ γὰρ Elmsleius. οὗ που Witzschelius.

V. 693. πιστὸς δ' Bc.

V. 694. νῦν libri. Correxerit Barnesius.

V. 689. ἐφ' ἡμῖν] Alcest. 372. μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ Γυναικ' ἐφ' ὑμῖν. Cf. Monk. ad Alcest. 316. Herodot. III. 1. Andocid. de myst. 128. PFLUGK. Quod in his verbis adiectum legitur δεσπότιν, id hoc loco minime supervacaneum est, quum mos illius temporis concederet habere etiam concubinam, modo ne pro legitima uxore ac domina esset in aedibus.

V. 690. ἦ που] Elmsleii (quem vide ad h. l. et ad v. 1275. suae edit.) et Hermannii iudicium secutus edidit Dindorfius ἦ γὰρ. Mihi ut discriminis aliquid inter has particulas intercedere videtur, ita cur alteram lectionem alteri contra librorum consensum praeferam, nihil causae video. Ἡ γὰρ fere maiore cum vi interro-

gat, in re magna et atroci, vel nova certe vel parum credibili: neque sane aliena eius modi interrogatio ab hoc loco, velut si dicas: Nein, hater wirklich u. s. w. Lenius est ἦ που, quo plerumque utuntur qui id, quod revera factum est, coniectura adsequuntur. Sed id neque semper fit neque particularum potestas flagitat: quae res fraudi fuit Elmsleio. PFLUGK. Intellexit hoc, quod Pflugkii exposuit, recte Glossator, qui ascripsit: ἦ που· ἀπιστῶν ταῦτα λέγει. Conf. quae scripsi ad Devarium vol. II. p. 595 sqq.

V. 694. ἴτω νυν] valeat abeat, lass ihn gehn, uti nos loquimur, aut ut Angli: let him go, quam vocem comparavit Elmsleius. Cf. Catulli XIII. 21. vos hinc interea valete abite etc.

Eurip. Vol. I. Sect. I.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἡράσθη λαβεῖν.

695

ΑΙΓΕΤΣ.

δίδωσι δ' αὐτῷ τίς; πέραινέ μοι λόγον.

ΜΗΔΕΙΑ.

Κρέων, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.

ΑΙΓΕΤΣ.

ξυγγνωστὰ [μὲν] γὰρ ἦν σε λυπεῖσθαι, γύναι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὄλωλα· καὶ πρὸς γ' ἐξελαύνομαι χθονός.

ΑΙΓΕΤΣ.

πρὸς τοῦ; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν.

700

ΜΗΔΕΙΑ.

Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα γῆς Κορινθίας.

ΑΙΓΕΤΣ.

ἐᾷ δ' Ἰάσων; οὐδὲ ταῦτ' ἐπῆνεσα.

ΜΗΔΕΙΑ.

λόγῳ μὲν, οὐχὶ καρτερεῖν δὲ βούλεται.

ἀλλ' ἄντομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος

V. 698. συγγνωστὰ γὰρ ἦν BEabcd συγγνωστὰ γὰρ ἂν ἦν C. συγγνωστὰ μὲν γὰρ ἦν B[C]. λελυπησθαι E.

V. 700. αὖ κακὸν λέγεις c, fortasse etiam b d. καινὸν ἀγγέλλεις κακὸν E. καινὸν ἀγγελεῖς κακὸν Script. Chr. pat. 138.

V. 701. φυγάδα τῆσδε γῆς Κορινθίας B.

V. 702. Choeroboscus cann. II. p. 653.

V. 703. καρτερεῖν δὲ βούλεται libri. γρ. καρδίᾳ δὲ βούλεται ascriptum in B. et a.

V. 703. λόγῳ μὲν, οὐχὶ καρτερεῖν δὲ βούλεται] Sic Scholiastes videtur haec verba legisse. Ascripsit enim ad h. l. haec: καρτερεῖν ἀντὶ τοῦ κρατεῖν καὶ ἀντέχειν. καὶ τὸν ἐγκρατῆ ἔχονσι καρτερόν. Ἀρχιλοχός, ὃ δ' Ἀσίῃ καρτερός μηλοτρόφος. Φησὶν οὖν ὅτι τῷ λόγῳ μὲν προσποιεῖται, τῷ δὲ ἔργῳ οὐ θέλει κρατεῖν καὶ ἀντέχειν., ut per ellipsim et zeugma fere haec sententia nascatur: oratione quidem vult, obdurare autem et vi resistere non vult, quasi in Graecis scriptum sit: λόγῳ μὲν βούλεται (ὁ Ἰάσων), καρτερεῖν δ' οὐ βούλε-

ται. Eandem sententiam videntur etiam isti grammatici secuti esse, qui pro καρτερεῖν δὲ βούλεται scribi voluerunt καρδίᾳ δὲ βούλεται. Contra vulgo haec sic interpuncta ediderunt: λόγῳ μὲν οὐχὶ, καρτερεῖν δὲ βούλεται, ut haec sententia esset: Verbis quidem non concedit, vult tamen, ut iniuriam mihi a Creonte illatam aequo animo sustineam et tolerem, quam rationem recte Schoenius repudiandam esse putavit, quamquam quas ipse proposuit coniecturas minime probare possum.

V. 704. ἀλλ' ἄντομαί σε κτέ.] Hic iam idoneus precibus locus factus est Medae et crimen

γονάτων τε τῶν σῶν, ἱκεσία τε γίγνομαι, 705
οἴκτειρον, οἴκτειρόν με τὴν δυσδαίμονα,
καὶ μὴ μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς,
δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.
οὕτως ἔρως σοι πρὸς θεῶν τελεσφόρος
γένετο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θάνους. 710
εὖρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἶον εὖρηκας τόδε·
παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα, καὶ παίδων γονὰς
σπείραί σε θήσω· τοιάδ' οἶδα φάρμακα.

V. 705. τῶν om. BcB. τε om. CB. γίγνομαι hic BEb.

V. 707. εἰσίδῃς B.

V. 710. θάνους BcdC. θάνους B. De ceteris non constat.

V. 711. Schol. Hephaest. p. 62.

rusticitatis a muliere a poeta egregie defensum est. Nam Aegeus sponte sua quodam modo illam invitaverat, ut de rebus suis ipsum edoceret Medea.

V. 707. ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς] Orest. 1339. μετὰσχες ἱκεσίας, Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν. Cf. supra quae in simili causa adlata sunt ad v. 164. p. 37.

V. 708. δόμοις ἐφέστιον] Sophocles Trachin. 262. ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' εἰς δόμους ἐφέστιον κτε. Eurip. Cycl. 370. δωμαίων ἐφεστίους ξένους. PFLUGK.

V. 709. οὕτως] Sollemne in votis vocabulum. Lucian. Philopseud. §. 27. οὕτως ὀναλμην, ἔφη, τούτων, ὡς ἀληθῆ, ὡ Τυχιάδῃ, πρὸς σὲ ἐρῶ. Cf. Homeri II. VIII. 538. Convenit Latinum sic Propert. I. 19, 11. Vide Matthiae gr. Gr. ampl. §. 513. n. 4. Boissonad. ad Aristenet. p. 307 sq. PFLUGK. Conf. Horat. carm. I. 3, 1 sqq. Sic te diva potens Cypri etc. et quae ad eum locum commentatus sum in Iahnii Nov. annal. philol. et paedag. vol. LX. p. 46 sq. et ad Devarium vol. II. p. 7.

V. 710. καὐτὸς ὄλβιος θάνους] His verbis hoc dicitur: et ipse mori are liberis relictis, ὄλβιος θανεῖν fere is dicitur, qui

liberis superstitionibus et florentibus consenuit et sic mortem obit, ut felix vixisse videatur. ὄλβιος enim summam felicitatem, quam mortales consequi possunt, designat. Id non satis recte ceperunt Nauckius, qui καὐτὸς ὄλβιος θάλοις, et Schneidewinus, qui καὐτὸς ὄλβιος σθένοις coniecerunt esse scribendum.

V. 711. Cf. quae supra dicta sunt ad v. 550. p. 80 sq.

V. 712. παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα] Antehaec verba Kirchoffius aliquid excidisse statuit et lacunae signa posuit, cui ego adsentiri non possum. Infertur enim per δὲ particulam id ipsum, quod iam Aegeus, postquam Medeam convenerit, nactus esse videatur. Et est hic locus ex eo numero, in quibus olim δὲ pro γὰρ positum esse dixerunt, quod per oppositionem illud infertur, quod simpliciter pro causa poterat inferri, de quibus recte explicavit G. Hermannus ad Viger. p. 845. n. 343. b. ed. tert.

V. 713. τοιάδ' οἶδα φάρμακα] Infra γ. 784. τοιοῖσδε χοῖσιν φαρμάκοις δωρήματα. Theocrit. II. 161. Τοιά οἱ ἐν κίστῃ κακὰ φάρμακα φανί φνλάσσειν. Herodot. III. 85. τοιαῦτα ἔχω φάρμακα. PFLUGK.

ΑΙΓΕΤΣ.

πολλῶν ἕκατι τήνδε σοι δοῦναι χάριν,
 γύναι, πρόθυμός εἰμι, πρῶτα μὲν θεῶν, 715
 ἔπειτα παίδων, ὧν ἐπαγγέλλει γονάς.
 εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
 οὔτω δ' ἔχει μοι· σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα,
 πειράσομαι σου προξενεῖν δίκαιος ὧν· 720
 τοσόνδε μέντοι σοι προσημαίνω, γύναι·
 ἐκ τῆσδε μὲν γῆς οὐ σ' ἄγειν βουλήσομαι,
 αὐτὴ δ' εἰς ἐμούς ἐλθῆς δόμους,
 μενεῖς ἄσυλος, κοῦ σε μὴ μεθῶ τινι.
 ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα· 725
 ἀναίτιος γὰρ καὶ ξένους εἶναι θέλω.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔσται τάδ'· ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι

V. 716. ὧν μ' libri. omisit μ' Aldus.

V. 718. ἔχει μοι (γρ. ἔχει μοι) B. ἔχοιμι C ἔχει μοι ac C [?].
 ἔχοιμι d B.

V. 719. habet Eustathius ad Il. p. 405, 15.

V. 720. τοσόνγε B B C. quod si scribitur τόσον γε μέντοι, per se falsum non est. cf. ad Devarium vol. II. p. 342 sq. τοσόνδε ac d. De ceteris non constat. προσημαίνω c.

V. 723. μεθῶ ποτε Musurus.

V. 717. εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι κτέ.] Duplicem horum verborum interpretationem proposuit Scholiastes, quarum alteram, quam his verbis explicat grammaticus: εἰς τὸ παῖδας ποιῆσαι πᾶν ἐσπούδακα καὶ πρόθυμός εἰμι. ἔστι δὲ κυρίως προωδευκώς. probavit Elmsleius. Ita fere id diceretur, quod nos in vita cotidiana solemus usurpare: darauf bin ich ganz aus. Verum tamen exempla huius significationis vocabuli φροῦδος adlata nulla sunt, ut iure queamus de veritate explicationis dubitare. Quamobrem A. Matthiae potius sic interpretatur: Quod enim ad hoc attinet (εἰς τοῦτο), totus evanui, vires me defecerunt. Fortasse εἰς τοῦτο ad tempus referri potest, ut hoc sit: usque adhuc, usque ad id temporis. Sic

certe ἐς τόδε de tempore dicitur a Pausania I. 17, 4.

V. 718. οὔτω δ' ἔχει μοι] ad hunc modum sese habent res meae. ΗΕΛΤΗ. Vide ad v. 306.

V. 723. κοῦ σε μὴ μεθῶ τινι] nec verendum est ne te in ullius dictum est, quod active faciam. Sic τινι multo praestat ei, quod Musurus proposuit ποτέ.

V. 724. ἀπαλλάσσου πόδα] Phoen. 979. φεῦγ' ὥς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός. ΡΕΛΥΕΚ. Nempe ἀπαλλάσσου πόδα dictum est, quod active per duplicem accusativum dici poterat: ἀπαλλάσσειν τινὰ πόδα. Cf. Hecub. 812. Οἶμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὅπεξάγεις πόδα; cum annotatione R. Porsoni. De hoc genere est etiam Aristophan. Thesmoph. 491. στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα.

τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.

ΑΙΓΕΤΣ.

μῶν οὐ πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;

ΜΗΔΕΙΑ.

πέποιθα· Πελλίου δ' ἐχθρὸς ἐστί μοι δόμος

Κρέων τε. τούτοις δ' ὀρκίοισι μὲν ξυγείς

730

ἄγουσιν οὐ μεθεῖς ἂν ἐκ γαίης ἐμέ,

λόγοις δὲ συμβᾶς καὶ θεῶν ἐνώμοτος

V. 730. τούτοις δ' BC τούτοισιν ed. τούτοις δ' B[C].

V. 731. μεθ' ἧς ἂν (sed θ' ἧς in litura) B. μεθ' ἧς ἂν C. μεθ' ἧς ἂν E. μεθεῖς ἂν (gl. ἐκδοίης) a μεθεῖς ἂν bcd μεθεῖς ἂν B et C. sec. Magium, μεθεῖ ἂν sec. alios. μεθεῖ ἂν Lascaris. Apud Schol. in libris μεθεῖσαν, non μεθεῖ ἂν legitur p. 48, 16. Dind.

V. 732. ἐνώμοτος libri, nisi quod a ἀνώμοτος pro var. lect. habet.

V. 730 sq. τούτοις — ἄγου-
σιν — ἐκ γαίης ἐμέ] Sophocl.
Oed. Col. 924. οὐκ οὐν ἔγωγ' ἂν —
Ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος ὅστις ἦν
χθονὸς Οὐθ' εἰλκον οὐτ' ἂν
ἦγον. Cf. 832. Eurip. Heracl.
64. 127. 267. Plutarch. Lysand.
27. τοὺς φεύγοντας ἐξ Ἀθηνῶν
ἀγωγίμους εἶναι πανταχόθεν,
ἐκσπόνδους δὲ τοὺς ἐνισταμέ-
νους τοῖς ἄγουσιν. PFLUGK.

V. 731. οὐ μεθεῖς ἂν] Recte
credo a Musgravio hanc verbi
formam μεθεῖς ἂν pro μεθεῖης
ἂν esse restitutam. Ipse Musgra-
vius dixit sic exstare in Orest.
1133. μεθεῖμεν pro μεθεῖημεν.
et alibi σωθεῖμεν legi pro σω-
θείημεν, in quam rem conf. Iphig.
Taur. v. 996., ubi ἐκσωθεῖμεν ἂν
legitur, et ibid. v. 999., ubi est
πῶς σωθεῖμεν ἂν; Comprobavit
formam μεθεῖς pro μεθεῖης in
hoc Medae loco etiam G. Her-
mannus ad Phoeniss. 1209. p.
109. et quum Glossator et Scho-
liastes aperte per ἐκδοίης expli-
caverint, mihi videtur de huius
formae veritate plane dubitari non
posse, qua recepta haec nascitur
sententia: His igitur, si iure
iurando obstrictus eris,
quum me e terra abducere
volent, non concedes.

V. 732. λόγοις δὲ συμβᾶς

καὶ θεῶν ἐνώμοτος κτέ.]

Iam id, quod modo negative dic-
tum erat, repetitur affirmative:
verum si verborum obliga-
tione inter nos convenerit,
ac per deos iuraveris, ami-
cus eris et denuntiationibus
et oblati inimicorum meo-
rum condicionibus non ob-
temperabis. In his si quis in
eo haesitaverit, quod λόγοις δὲ
συμβᾶς dicatur ibi, ubi exspecta-
veris: ἀλλὰ λόγοις συμβᾶς κτέ.,
is conferat v. 707 sq. καὶ μὴ μ'
ἐρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδης, Δέ-
ξαι δὲ χώρα καὶ δόμοις ἐφέ-
στιον. et quae dixi ad Deva-
rium vol. II. p. 360. Rectissime
autem Medea quum studeat ab
Aegeo ius iurandum impetrare,
eo, quod eandem rem alio quo-
dam modo exponit, vim precum
suarum auget. Respondent igitur
verbis ὀρκίοισι μὲν ξυγείς verba
λόγοις δὲ συμβᾶς καὶ θεῶν
ἐνώμοτος, quae librorum testi-
monio satis confirmantur, illi au-
tem, quod modo οὐ μεθεῖς ἂν
dictum erat, respondet φίλος γέ-
νοι' ἂν. Tum recte his adiungi-
tur, quod potissimum impetrare
ab Aegeo Medea voluit, ne inimi-
corum suorum denuntiationibus
oboediat, si quando ipsam abdu-
cere velint. Ἐπικηρυκνέματα aut

φίλος γένοι' ἄν κάπικηρκεύμασι
οὐκ ἄν πίθοιο· τὰμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῇ,
τοῖς δ' ὄλβος ἐστὶ καὶ δόμος τυραννικός.

735

ΑΙΓΕΤΣ.

πολλὴν ἔλεξας, ὦ γύναι, προμηθίαν·
ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι δρᾶν τὰδ', οὐκ ἀφίσταμαι.
ἐμοὶ τε γὰρ τὰδ' ἐστὶν ἀσφαλέστατα,
σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι,
τὸ σὸν τ' ἄραρε μᾶλλον· ἐξηγοῦ θεοῦς.

740

V. 733. κάπικηρκεύμασι vel κάπλ κηρκεύμασι libri. Scholiastes videtur κάπικηρκεύματα legisse.

V. 735. καὶ τυραννικός δόμος bc, fortasse etiam ad.

V. 736. ἔλεξας ἐν λόγοις C et BC. C γρ. ἔλεξας ὦ γύναι, quod habent ceteri libri.

στερα

V. 738. ἀσφαλέστατα B. ἀσφαλέστερα B cum Script. Chr. pat. 782. ἀσφαλέστατα ceteri libri. Scholiastes: Ταῦτα ἔνιοι τῷ χορῷ, ἔνιοι τῇ Μηδείᾳ προσνέμουσι.

V. 740. ἄραρε B Aldus.

etiam ἐπικηρκεῖται de eius modi denuntiationibus et expostulationibus saepius usurpatur, in quam rem recte iam contulerunt interpretes Aeschylī Sept. adv. Theb. 632. ed. Hermann. Et dativus quidem ἐπικηρκεύμασι, qui in libris omnibus habetur, videtur hoc loco aptissimus esse. Si quis autem auctore Didymo id, quod pro varietate lectionis adfertur, ἐπικηρκεύματα anteponendum esse existimat, is debet hunc accusativum statuere, non nominativum. Eadem autem sententia qua dativus etiam accusativus cum verbo πείθεσθαι alio quodam modo coniungitur, velut in Herodoti lib. VIII. 81. οἱ πλεῖνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπειδόντο τὰ ἐξαγγελθέντα.* cf. Valckenar. ad Hippol. 1288. p. 343. ed. Lips. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 421. adn. 1. p. 773.

V. 736. πολλὴν ἔλεξας — προμηθίαν] Iure Porsonus dixit ἔλεξας esse fere idem ac si dixisset ἐδειξας ἐν λόγοις. Nempe sermone tuo prodidisti. Qui

hoc non satis intellexerunt, videntur glossema, in quo erat ἐν λόγοις scriptum, apposuisse, quo recepto vocativus ὦ γύναι, qui ad hunc locum est aptissimus, quoniam a muliere tantam prudentiam vix expectaveris, exclusus esse videtur.

V. 738. τὰδ' ἐστὶν ἀσφαλέστατα] Hoc primum Aegeus per se ponit absolute; qui ἀσφαλέστερα scripserunt, videntur hoc cum versu 740., ubi est τὸ σὸν τ' ἄραρε μᾶλλον, exaequare voluisse.

V. 740. ἐξηγοῦ θεοῦς] τὸ δὲ ἐξηγοῦ θεοῦς ἀντὶ τοῦ ὀνόμαζε τοὺς θεοῦς, οὓς βούλει με δοῦσαι. SCHOL. Est plane Latinorum praeire verba iuris iurandi, vide Liv. VIII. 9. praeire carmen Liv. XXXI. 17. et alia id genus multa. Cf. Demosth. de fals. leg. §. 70. ὑπογραμματαύων γὰρ ὑμῖν καὶ ὑπηρετῶν τῇ βουλῇ αὐτοῦς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυνι. Id ἐξάρχειν ὄρκον dicitur in Iphig. Taur. 728.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὄμνυ πέδον Γῆς πατέρα θ' Ἥλιον πατρός
τοῦμοῦ θεῶν τε συντιθεῖς ἅπαν γένος.

ΑΙΓΕΤΣ.

τί χρῆμα δράσειν, ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.

ΜΗΔΕΙΑ.

μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς σῆς ἐμ' ἐκβαλεῖν ποτε,
μήτ' ἄλλος ἦν τις τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ἄγειν
χρήξῃ, μεθήσειν ζῶν ἐκουσίῳ τρόπῳ.

745

ΑΙΓΕΤΣ.

ὄμνυμι Γαῖαν λαμπρὸν Ἥλιον τε φῶς
θεοῦς τε πάντας ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω.

V. 741. γρ. ἥλιον θ' ἄγνόν σεβας ascriptum in a et C.

αι

V. 743. μὴ δράσειν B. μὴ δράσαι B. μὴ δράσειν ceteri.

V. 746. γῆς BEcd ζῶν (γρ. γῆς) C. ζῶν B γῆς (γρ. ζῶν) C.

V. 747. λαμπρὸν θ' ἥλιον φῶς B Cbc. λαμπρὸν θ' ἥλιον τε φῶς d. λαμπρὸν ἥλιον τε φῶς B., in quo est versus a correctore additus, fortasse etiam C. λαμπρὸν ἥλιον φῶς a, ut videtur.

V. 748. ἐμμενεῖν G. H. Schaeferus. ἐμμένειν libri.

V. 743. hic idem versus positus est in simili causa Iphig. Taur. 723. ad quem locum vide quae annotavi p. 105.

V. 746. μεθήσειν ζῶν ἐκουσίῳ τρόπῳ] Sollemnis fere formula est, ut in adseveratione ponamus hoc, nos vivos aliquid non facturos esse. Hinc apparet ζῶν aptius hoc loco legi quam γῆς, quod certe ad h. l. plane supervacaneum videri debet.

V. 747. De particula τε post secundum vocabulum illata cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. p. 1277. Hermann. ad Hecub. 77. Ion. 485. ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων. PFLUGK. Postpositum τε qui ferri noluerunt, scripserunt e varietate lectionis v. 741. auctore Porsono Γαῖαν Ἥλιον θ' ἄγνόν φῶς. Contra Kirchhoffius, quod in libris melioribus habetur λαμπρὸν θ' ἥλιον φῶς, scribi voluit Γῆν καὶ λαμπρὸν Ἥλιον φῶς, quodidem etiam Nauckius satis probabiliter recepit.

V. 748. ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω] Quod Pflugkius olim infinitivum praesentis ἐμμένειν loco Phoeniss. 1247. ὄρκους συνῆψαν ἐμμένειν στρατηλάται. defendere conatus erat, id mihi iam non recte factum videtur eritque etiam in Phoenissis l. c. restituendum ἐμμενεῖν. Quod autem Pflugkius propter constructionem ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω addiderat, non deesse exempla neglectae attractionis, statim v. 753. τυχοῦς' ἅ βούλομαι dicam pro τυχοῦς' ὧν βούλομαι, cl. Hermann. ad Viger. p. 762., iam superiore tempore adnotavi, tum attractionem factam non esse, si quando singulae, quae dicerentur, res magis per se ipsae debebant exstare, quod uti fieret, consentaneum dixi fuisse in sollemni iuris iurandi formula et postea in ista Medae non minus sollemni optatione, qua prosequeretur Aegeum. Conf. Phoen. 996. ὡςθ' ἅ βούλομαι τυχεῖν., cui loco hunc ipsum de Medea adsimulavi p. 161. Uberius hunc locum iam persecu-

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀρκεῖ· τί δ' ὄραφ τῷδε μὴ ἑμμένων πάθοις;

ΑΙΓΕΤΣ.

ἂ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν.

750

ΜΗΔΕΙΑ.

χαίρων πορεύου· πάντα γὰρ καλῶς ἔχει,
κἀγὼ πόλιν σὴν ὥς τάχιστ' ἀφίξομαι
πράξας· ἂ μέλλω καὶ τυχοῦς' ἂ βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλὰ σ' ὁ Μαίας πομπαῖος ἄναξ
πελάσειε δόμοις, ὦν τ' ἐπίνοιαν
σπεύδεις κατέχων πράξεας, ἐπεὶ
γενναῖος ἀνὴρ,

755

Αἰγεῦ, παρ' ἐμοὶ δεδόκησαι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνὸς Ἥλιου τε φῶς,
νῦν καλλνικοὶ τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι,
γενησόμεσθα, κεῖς ὁδὸν βεβήκαμεν·
νῦν δ' ἐλπίς ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς τίσειν δίκην.
οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ἧ μάλιστ' ἐκάμνομεν,

760

V. 750. βροτοῖς *BC* cum Script. Chr. pat. 789.

V. 753. ἂ βούλομαι libri praeter *E* et *B*, qui a correctore habent ὦν βούλομαι. cf. Photius p. 5. Schol. Platon. Hipp. mai. p. 966. ed. Turic. Cramer Anecd. Paris. III. p. 83.

V. 760. καλλνικαὶ soloece *B*.

V. 761. πεφύκαμεν (γρ. βεβήκαμεν) *b*. πεφύκαμεν *c*.

V. 763. Cramer Anecd. Paris. III. p. 9.

tus est Photius p. 5. ed. Lips. Τάσσεται δὲ τὸ ἂ ἀντὶ τοῦ ὦν, ὥς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ· πράξας· ἂ μέλλω καὶ τυχοῦς' ἂ βούλομαι. Οὕτως δὲ καὶ Σοφοκλῆς, λέγων (Oed. Col. 1106.) αἰτεῖς ἂ τεύξῃ.

V. 754. De Mercurio πομπαῖω v. Gedike ad Sophocl. Philoct. 133. PFLUGK. Adde Ed. Wunderum ad Sophoclis Electr. 1376. p. 143. ed. sec. De ἀλλὰ particula in optatione posita conf. Aeschyli Choeph. 1060 sq. ἀλλ' εὐτυχοίης καὶ σ' ἐποπτεύων πρόφρων Θεὸς φυλάσσοι καιροῖσι συμφοραῖς. et Soph. Oed. reg. 1478 sq. Ἀλλ' εὐτυχοίης,

καὶ σε τῇσδε τῆς ὁδοῦ Δαίμων ἄμεινον ἢ μὲ φρονεήσας τυχοί. et quae dixi ad Devarium vol. II. p. 7 sq.

V. 759. ὦ Ζεῦ — φῶς] Scholiastes: Τοῦτο μόνον ἢ Μηδεία αὐτῇ κατ' ἐαυτὴν ἀναφωνεῖ τῇ Δικαιοσύνῃ καὶ τοῖς λοιποῖς θεοῖς ὥς εὐχαριστοῦσα, τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τὸν χορὸν. Conf. quae supra dicta sunt ad v. 149. p. 35 sq. Ceterum ex hoc loco videtur petivisse Ennius quae habet ap. Non. p. 170, 10. Sol qui candentem in caelo sublimas facem. cf. O. Ribbeck. Trag. Lat. reliqu. p. 30. et p. 250. Io. Vahlen Enn. poës. reliqu. p. 131.

λιμήν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
 ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων 765
 μολόντες ἄστυ καὶ πόλισμα Παλλάδος.
 ἤδη δὲ πάντα τὰμά σοι βουλευμάτων
 λέξω· δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
 πέμψας· ἐμῶν τιν' οἰκετῶν ἴασονα
 εἰς ὅψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν αἰτήσομαι· 770
 μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
 ὥς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα καὶ καλῶς ἔχει,
 γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει·
 καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.

V. 764. πέφασται B. πέφαται C.

V. 774. καλῶς εἰργασμένα BC.

V. 764. λιμήν] Androm. 893. ὃ ναυτίλοισι χεῖματος λιμὴν φανείς, Ἀγαμέμνωνος παῖ. Cf. Herc. fur. 477. ἐκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς Σπάρτης τε Θηβῶν θ' ὥς ἀνημμένοι κάλως Πρυμνησίοισι βίον ἔχουτ' εὐδαίμονα. Philostrate. Vit. Apoll. V. 29. p. 212. ὅθεν ἐκ σοῦ, Ἀπολλώνιε, πείσμα ἐγὼ βάλλομαι. PFLUGK.

V. 766. μολόντες] Cf. quae dicta sunt ad v. 316. p. 55.

V. 768. δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους] I. e. noli expectare laeta medieturam. Soph. Electr. 921. τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε. Cf. Viger. p. 664. Dorvill. ad Charit. p. 554. PFLUGK.

V. 772 sq. ὥς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα κτέ.] Horum verborum, ut scripta sunt in libris, videtur haec esse constructio: μαλθακοὺς λέξω λόγους, ὥς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα καὶ καλῶς ἔχει, οὓς τυράννων γάμους ἔχει ἡμᾶς προδοὺς, καὶ ξύμφορ' εἶναι (λέξω) καὶ καλῶς ἐγνωσμένα., ut pronomine generis neutri ταῦτα monstretur nomen alius generis, quod sequitur, veluti in Platonis Apol. p. 37. A. dicitur: τούτων τιμῶμαι, ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως. Quod autem poeta pro γάμοι τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει, dixit: γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει., id

attractionis non infrequentis lege factum esse videtur, veluti in Sophoclis Trachin. dicitur: τάσδε δ' ὥσπερ εἰσορᾷς, Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον Χωροῦσι πρὸς σέ., quod proprie sic erat animo conceptum: ὥσπερ δὲ τάσδε εἰσορᾷς, ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον χωροῦσι πρὸς σέ., velut in hoc ipso loco scribentis animo obversatum videtur fuisse: οὓς γάμους τυράννων προδοὺς ἡμᾶς ἔχει. Vide quae dixi supra ad v. 12. Neque per se falsum est, si pergit deinceps poeta mutata in accusativum cum infinitivo constructione: καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς ἐγνωσμένα. Nam de genere, quod etiam interposito versu: γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει, retinet, neutro non est quod dicam. Obtinetur illud, quod antecesserat, ταῦτα. De accusativo autem et infinitivo, qui adiungitur, quamquam ὥς — ἔχει praecesserat, non magis possumus dubitare, quum saepe hoc factum sit a Graecis etiam in soluta oratione, veluti a Thucydide III. 3. et III. 25. — Sic superiore tempore hunc locum explicari posse censui atque etiam nunc in eadem sententia sum. Certe quae propositae h. l. coniecturae a doctis sunt, eae, si rem recte consideramus, non magnam probabilitatis speciem prae se ferunt.

παῖδας δὲ μείναι τοὺς ἐμὸνς αἰτήσομαι, 775
 οὐχ ὥς λιποῦσα πολεμίας ἐπὶ χθονὸς
 ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμὸνς καθυβρίσαι,
 ἀλλ' ὥς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
 πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,
 νύμφη φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα, 780
 λεπτὸν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον·

V. 776. *πολεμίων* B. Aldus.

V. 780. 81. inverso ordine leguntur in E. priorem om. C.

V. 780. Schol. γράφεται δὴ θεν μὴ. *φυγεῖν* B C.

V. 781. *στέφος* pro *πλόκον* E.

V. 776. *οὐχ ὥς λιποῦσα*] Hoc est: non quasi reliquerim iam nunc. Id si dictum esset per futurum: *οὐχ ὥς λείψουσα*, esset: non quasi relictura sim. Adiecta autem ad aoristum *ἂν* particula, quam Elmsleius desideravit, res ad experientiam revocaretur dicere-turque: non quasi relictam vellem, si res eveniret aliquando.

V. 777. *ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμὸνς καθυβρίσαι*] Iniuria multi in eo offensi sunt, quod quum versu 775. dictum esset: *παῖδας δὲ μείναι τοὺς ἐμὸνς αἰτήσομαι*, hoc versu ab illo tertio rursus diceretur: *ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμὸνς καθυβρίσαι*. Id illi non recte iudicaverunt. Nam priore loco erat liberorum appellatio per se nec-cessaria, posteriore autem loco eo, quod plena liberorum appellatio iam rursus ponitur, una causa ad-fertur, quamobrem eos nolit ab inimicis suis contumelia addici. Significat hac ipsa appellatione hoc, indignum esse, si Medea e liberi contumelia ab inimicis ad-ficiantur, si ipsa eos, qui sint li-beri sui, inimicis prodat. Conf. infra v. 1048 sqq. *Οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ Παιδας παρήσω τοὺς ἐμὸνς καθυβρίσαι*.

V. 780. *νύμφη φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα*]

Nihil miri habet, quod statim ad missionem donorum adiungitur: *τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα*, ut ne fugiant hanc terram, quod illud consilium, si non proprio verbo, tamen ipsa mittendi actione significatur. Nam qui mittit do-num alicui, aut benevolum vult aliquem omnino sibi reddere aut etiam ab eo, ad quem mittit, ali-quid impetrare. Et hoc ne scholia-stas quidem fugit, ac si qui hic aliam lectionem requirebant, fecerunt hoc propterea, non ut consilium magis exstaret, sed ut simulatio consilii, non veritas, significaretur. Dicit enim Scholiastes: *Γράφεται δὴ θεν μὴ, ἢ ἂντι τοῦ ὥς δὴ παραιτησο-μένους τήν φυγὴν. Τιθέασι γὰρ τὸ δὴ θεν ἂντι τοῦ ὥς δὴ*. Id adeo reponi sic posset, ut scriberetur *νύμφη φέροντας, δὴ θε μὴ φεύγειν χθόνα*. vide quae disputavi ad Devarium vol. II. p. 434. et de forma quidem *δὴ θε* p. 435 sq. Sed tamen antiqua hac correctione, quam commemorat Scholiastes, minime opus est, quod de vero consilio suo Medea in reliqua oratione minime celat auditores.

V. 781. *λεπτὸν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον*] Hic versus infra v. 936. repetitur, ubi res ea, quam Medea hic in animo habet, facta narratur, id quod nullo modo offensioni esse potest. Ac si hic omitteretur,

κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιδῆ̃ χροῖ,
 κακῶς ὀλεῖται πᾶς θ' ὃς ἂν θίγῃ κόρης·
 τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.
 ἐνταῦθα μέντοι τόνδ' ἀπαλλάσσω λόγον· 785
 ᾧμῶξα δ' οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
 τούντεῦθεν ἡμῖν· τέκνα γὰρ κατακτενῶ
 τᾶμ'· οὔτις ἔστιν ὅστις ἐξαιρήσεται·
 δόμον τε πάντα συγχέας' Ἰάσονος
 ἔξειμι γαίης, φιλάτων παίδων φόνον 790
 φεύγουσα καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
 οὐ γὰρ γελαῖσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.
 ἴτω· τί μοι ζῆν κέρδος; οὔτε μοι πατρὶς
 οὔτ' οἶκος ἔστιν οὔτ' ἀποστροφὴ κακῶν.
 ἡμάρτανον τόθ', ἥνικ' ἐξελίμπανον 795
 δόμους πατρώους, ἀνδρὸς Ἑλλήνος λόγοις
 πεισθείσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῷ τίσει δίκην.
 οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεται ποτε
 ζῶντας τὸ λοιπὸν οὔτε τῆς νεοζύγου

γρ. τευ

V. 787. τούντενδ' ἐν ἡμῖν B. κατακτενῶ CEd B. κατακτανῶ B. cum ceteris, ut videtur.

V. 793. τί μοι ζῆν ἔτι κέρδος B(CEa) bcd e v. 145. τί μοι ζῆν κέρδος B[C]

ἀπαλλαγή

V. 794. ἀποστροφὴ B. ἀποστροφὴ ceteri, nisi quod in a ascriptum est γρ. ἀπαλλαγή.

V. 797. δώσει δίκην BC cum d, ut videtur.

quod quibusdam criticis in mentem venit, versus qui sequitur: κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιδῆ̃ χροῖ. plane intellegi non posset. Nemo igitur, qui recte rem existimat, omissum versum volet.

V. 788. Heracl. 976. τοῦτον δ', ἐπεὶ περ χεῖρας ἤλθεν εἰς ἐμὰς, Οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται. Alc. 848. οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται. Cf. Aristoph. Pac. 316. PFLUGK.

V. 790. φιλάτων παίδων φόνον φεύγουσα] Adfert A. Matthiae Hipp. 35. μίasma φεύγον αἵματος Παλλαντιδῶν. et Iphig. Taur. 1144. ὡς μεταστῆσω φόνον. et ib. 1178. μῆσυναντῶν φόνον. cl. Suppl. 147.

Oen. fragm. I. p. 423. n. 562. ed. Nauck. PFLUGK.

V. 793. ἴτω] hoc loco magis universam habet notionem, ut Latinorum esto. Cf. infra v. 814. Ceterum vide ad v. 694. — τί μοι ζῆν κέρδος] Cf. Aeschyli Prometh. 747. τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος κτέ. et quae Blomfieldius ad eum locum commentatus est in Glossar.

V. 798. οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας] cf. 560. τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις.

V. 799 sq. οὔτε τῆς νεοζύγου νύμφης τεκνώσει] De genetivo a verbo τεκνοῦν suspensio conf. Rost gr. Gr. §. 108. 3. addit. p. 542. ed. VII.

νύμφης τεκνώσει παῖδ', ἐπεὶ κακὴν κακῶς. 800
 θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
 μηδεὶς με φαύλην κἀσθενὴ νομιζέτω,
 μηδ' ἡσυχάαν, ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
 βαρεῖαν ἐχθροῖς καὶ φίλοιςιν εὐμενῇ.
 τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος. 805

ΧΟΡΟΣ.

ἐκείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
 σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα καὶ νόμοις βροτῶν
 ξυλλαμβάνουσα δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐκ ἔστιν ἄλλως· σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν
 τάδ' ἐστὶ, μὴ πάσχουσαν ὥς ἐγὼ κακῶς. 810

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλὰ κτανεῖν σὼ παῖδε τολμήσεις, γύναι;

ΜΗΔΕΙΑ.

οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.

γρ. δας ἦν ὦς

V. 800. παῖδ' B. κακῶς κακὴν B. κακὴν κακῶς CEabcd κα-
 κῶς κακὴν B. De C non constat.

V. 807. βροτῶν νόμοις bc.

V. 811. σὼ παῖδε BCEa σοὺς παῖδας bc. σὸν παῖδα d. σὸν
 σπέρμα B [C].

V. 800. κακὴν κακῶς] Demosthen. de cor. §. 267. καὶ κα-
 κὸν κακῶς σε μάλιστα μὲν οἱ
 θεοί, ἔπειτα οὗτοι πάντες ἀπο-
 λέσειαν. Copiam exemplorum
 suppeditat Elmsleius ad h. l.
 PFLUGK.

V. 803. ἀλλὰ θατέρου
 τρόπου] Risisse hunc versum
 videtur Aristophanes Av. 109.
 Ἐπ. Μῶν ἡλιαστά; Εὐ. Μὴ
 ἀλλὰ θατέρου τρόπου. Si haec
 verba iam supra v. 306. similiter
 erant posita, inde nemo conclu-
 dere poterit esse aut hoc aut illo
 loco hunc versum non ferendum,
 immo haec totius fabulae quasi
 consensus iis, qui rem non falso
 iudicant, potius laudanda quam
 vituperanda videbitur.

V. 810. μὴ πάσχουσαν]
 Notandus accusativus praecedente
 dativo σοὶ δὲ συγγνώμη. Lysias

de adf. tyrann. §. 11. προσήκειν
 αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολι-
 τείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβο-
 λὴν ὠφέλειαν τινὰ αὐτοῖς ἔσε-
 σθαι. Cf. supra v. 659 sq. Stall-
 baum. ad Plat. Symp. p. 33.
 Matthiae §. 536. adn. PFLUGK.
 Si participium per accusativum
 aptius coniungitur cum verbo,
 condicio, qua quis quid faciat aut
 dicat, magis effertur, id quod in
 hunc ipsum locum cadit.

V. 811. σὼ παῖδε] 'Dein
 Kinderpaar' rectissime hoc di-
 citur a choro, qui vult misericor-
 diam in Medea erga liberos suos
 excitare. Id quum casu aut ne-
 glegentia mutatum esset in σοὺς
 παῖδας, alii scripserunt, ut metro
 satis facerent σὸν παῖδα, alii
 etiam audacius σὸν σπέρμα, quae
 est mera coniectura metrici.

ΧΟΡΟΣ.

σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτῃ γυνή.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔγω· περισσοὶ πάντες οὖν μέσῳ λόγοι.

ἀλλ' εἴα χώρει καὶ κόμιξ' Ἰάσονα·

εἰς πάντα γὰρ δὴ σοὶ τὰ πιστὰ χρώμεθα.

λέξης δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων,

εἴπερ φρονεῖς εὖ δεσπόταις γυνή τ' ἔφους.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

Ἐρεχθεῖδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,

V. 813. *γένοι' ἀθλιωτάτη* B. *γένοιό γ' B* cum ceteris, ut videtur, omnibus. *γυνή* (γρ. *γύναι*) B. *γύναι* C. *γυνή* ceteri.

V. 814. οὐ μέσσω B. οὐν μέσσω CE οὐν μέσσω b. οὐ μέσσω (corr. in οὐν μέσσω) B.

V. 817. λέξεις libri. λέξης Elmsleius.

V. 818. φρονεῖς γ' εὖ lemma scholii.

V. 819. Prior strophæ constat ex dactylicis versibus, quos aut præcedunt aut sequuntur plerumque trochæi vel penthemimeres iambica. Posterior Glyconeos habet.

στρ. α'.

5

στρ. β'.

5

V. 815. Nutricem adloquitur.
Phoen. 997. ἄλλ' εἰα χάρει· μὴ
τὸ σὸν κωλύετω. PFLUGK.

V. 819 sqq. Laudes Athenarum, quam in urbem peracta caede concessura erat Medea, sed veretur tamen chorus ne impiam liberorum interfecit nemo recepturus sit, ideoque necem deprecatur. — Sed.

ut singula videamus, Ἑρμείδαι
sunt Athenienses ab Erechtheo,
divinae stirpis homine, eoque ipsi
θεῶν παῖδες (cf. Brunnium
ad Soph. Antig. 985.), ut Troiani
pia gens, quod Aeneas pius;
ἀπὸ θεῶν γεγονότας etiam Iso-
crates Panath. 124. dicit [De
Romanis conf. Liv. praef. §. 7.

καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς 820
 χώρας ἀπορθήτου τ' ἀποφερβόμενοι
 κλεινοτάταν σοφίαν ἀεὶ διὰ λαμπροτάτου
 βαλινοντες ἄβρῶς αἰθέρος, ἐνθα ποθ' ἄγνᾶς
 ἐννέα Πιερίδας Μούσας λέγουσι
 ξανθὰν Ἀρμονίαν φυτεῦσαι. 825

ἀντιστροφή β'.

τοῦ καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοαῖς

V. 822. αἰεὶ solus, ut videtur, B.

V. 824. λέγουσι μούσας B [C].

ἐπὶ

V. 826. τοῦ om. Musurus. ἀπὸ κηφισοῦ B. ἀπὸ κηφισοῦ CEcd. ἐπὶ κηφισοῦ B [C]. ῥοαῖς libri. ῥοαῖς corrector in E. super versu. G. Hermannus in praef. ad Iphig. Aul. p. XX. commate post φυτεῦσαι posito haec ita constituit: Ταῖς καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοαῖς, || τὰν Κύπριν κλήξουσιν ἀφυσσαμέναν || χώραν καταπνεῦσαι μετρίαις ἀνέμων || ἀδυννόαισι πνοαῖς.

R. K.] Steph. Byz. s. v. Ἀθῆναι p. 44. Ἀβρῶν δὲ ἐν τῷ περὶ παρωνύμων, ὅτι εἰσὶ διτταὶ προσγοραίαι παρὰ ποιηταῖς, ἀπὸ τε τῆς πατρίδος καὶ τοῦ συνοικιστοῦ. Ἀλικαρνασσεῖς γοῦν Ἀνθεάδαι καὶ Φαλαντιάδαι οἱ Ταραντῖνοι ἐλέγοντο ἀπὸ τῶν διασημοτάτων παρ' αὐτοῖς, Ἀθηναῖοι δὲ Κοδριδάι καὶ Κεκροπίδαι, Θησεῖδαι, Ἐρεχθεῖδαι. Καὶ ταύτας γε τὰς κλήσεις τῶν ἀπὸ τῆς πατρίδος ἐντιμοτέρας ἐνόμιζον. [De simili Argivorum appellatione dixi ad Orest. 933. p. 135 sq. R. K.] — Mox terrae sacrae invictaeque et caeli nitidissimi beneficio (cf. Kruse, Hellas II. 1. p. 58 sqq.) Athenienses sapientia imbuti bonisque artibus innutriti dicuntur. Ἀπόρθητον autem Atticam appellavit propter bellicam gloriam: necdum enim belli Peloponnesiaci clades experta erat. Nisi mavis haec explicare ex Thueyd. I. 2. τὴν γοῦν Ἀττικὴν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον διὰ τὸ λεπτόγεων ἀστασίαστον οὖσαν ἀνθρώποι ᾤκουν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ. Conf. Strabón. VIII. p. 333. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις συνέβη, λεπτόγεων τε καὶ τρα-

χεῖαν οἰκοῦντας χώραν, ἀπορθήτους μὲν εἶναι καὶ αὐτόχθονας νομισθῆναι διὰ τοῦτο φησιν ὁ Θουκυδίδης, κατέχοντας τὴν αὐτὴν αἰεὶ, μηδένος ἐξελαύνοντος αὐτοὺς μηδ' ἐπιθυμοῦντος ἔχειν τὴν ἐκείνων. PFLUGK.

V. 825 sq. Adiectivum ξανθὰν dubitare nos non sinit, quin Ἀρμονία sit nomen proprium (ξανθαὶ Χάριτες sunt apud Pindar. Nem. V. 54). Harmoniae autem filias, easque in Attica natas, etsi nemo Musas tradiderit praeter Euripidem, tamen ingeniosum est poëtae commentum, neque illis aut mater alia quam Harmonia dignior aut, his praesertim ludorum Bacchicorum diebus, natale solum convenientius excogitari poterat. PFLUGK. Hesiodus Theog. 53. τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγείσα Μνημοσύνη, γουνοῖσιν Ἐλευθέρως μεδέουσα. indicat fere Euripidei commentum originem. Attigit hanc fabulam etiam G. Hermannus in Opusc. vol. II. p. 296.

V. 826 sqq. Venus terram auris molliter spirantibus, sapientiam amoris lusu temperat. PFLUGK.

τὰν Κύπριν κλήξουσιν ἀφυσσαμένηαν
 χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων
 ἡδυπνόους αὔρας, ἀεὶ δ' ἐπιβαλλομένηαν
 χαίταισιν εὐώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων 830
 τᾷ σοφίᾳ παρέδρους πέμπειν ἔρωτας,
 παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.

στροφὴ β'.

πῶς οὖν ἱερῶν ποταμῶν
 ἢ πόλιν ἢ φίλων
 πόμπιμός σε χώρα 835
 τὰν παιδολέτειραν ἔξει,
 τὰν οὐχ ὁσίαν; μετ' ἄλλων

V. 827. ἀφυσσαμένηαν B. ἀφυσσαμένηαν cd B. ἀφυσσαμένηαν ceteri, ut videtur.

V. 829. post ἀνέμων additum legitur ἡδυπνόους in B [C]. item a recentiore manu in B. ἀεὶ codices. αἰεὶ Aldus.

V. 831. τῇ σοφίᾳ C.

V. 834. ἢ φίλων ἢ (ἢ C) πόλιν (πόλιν Ea) BCEabcd. ἢ πόλιν ἢ φίλων B [C].

V. 835. πόμπιμος (corr. in πόμπιμον) B. πόμπιμον C. πόμπιμος EabBC. πόμπιμος etiam Schol.

V. 836. Photius p. 370.

V. 828. χώραν] Verbum καταπνεῦσαι requirere videtur χώρας (cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 376.), idque iubente Reiskio reposuit Porsonus. Accusativum defendit Matthiae loco Pindari Pyth. V. 12. εὐδλίαν ὃς (Boeckhius scripsit εὐδιανός, cf. tamen Explicat. p. 284.) μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν καταιδύσσει μάκαιραν ἐστίαν. PFLUGK.

V. 831. Ἐρωτας equidem eos intellegam, qui tristem taetricumque morem exhilarent et molliant ac gratiam venustatemque civis rei, et maxime poësi (σοφίᾳ), concilient. Hinc iidem παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργοί. C. A. Boettiger Prol. de Med. p. 119. adn. puerorum amores intellegendos putabat: quod qui probat, adferre poterit amatores apud Spartanos, qui quidem διαιτέλουσιν σπουδάζοντες, ὅπως ἀριστον ἀπεργάσαιντο τῶν ἐρώμενων. Plutarch. Lycurg. 18. PFLUGK.

V. 833—42. Ordinem verborum pulcre perspexit Elmsleius; quo duce construe: πῶς οὖν ἢ πόλιν ἱερῶν ποταμῶν ἢ φίλων πόμπιμος χώρα σε τὰν παιδολέτειραν ἔξει; Urbem sacrorum fluviorum Athenas intellegit, ad Cephisum et Ilissum sitas, ut Thebae in Phoen. 831. πύργοι διδύμων ποταμῶν. Adde Pind. Olymp. II. 10. ἱερὸν οἶκημα ποταμοῦ, id est Agrigentum; vide Boeckhii Explicat. p. 123. — χώρα πόμπιμος (alii πόμπιμον) videtur esse terra, in quam quis tuto decedere possit. Similiter apud Pind. Nem. III. 24. πόμπιμον νόστου τέλος terminus, quo quidem deduci possint naves, interprete Disenio. PFLUGK. χώρα πόμπιμος legit et explicavit etiam Scholiastes: πόμπιμος ἢ τὴν ἐκπεμφθεῖσαν ὑποδεχομένην, οὐκ αὐτὴ πόμπιμος οὐσα.

V. 837. τὰν οὐχ ὁσίαν μετ'

σκέψαι τεκέων πλαγάν,
σκέψαι φόνον οἶον αἶρει.
μή, πρὸς γονάτων σε πάντες
πάντως ἰκετεύομεν,
μή τέκνα φονεύσης.

840

ἀντιστροφὴ β'.

πόθεν θράσος ἢ φρενὸς ἢ
χειρὶ τέκνων σέθεν
καρδίᾳ τε λήψει,

845

V. 839. αἰρῶ libri. αἶρει Elmsleius.

V. 840. πάντες πάντως B C. fortasse etiam d. πάντως πάντες ceteri. Equidem et strophicos versus et antistrophicos, ut nunc leguntur, vix habeo sanos.

V. 842. τέκνα μὴ φονεύσης libri. μὴ τέκνα φονεύσης Musurus. μὴ eiecit Brunckius.

V. 843. πῶς δὲ θράσος Musurus. πόθεν θράσος libri.

ἄλλων] Sic nunc fere ediderunt. Quae interpunctio si vera est, non poterit μετ' ἄλλων aliter intellegi, nisi ut cum verbo ἔξει coniungatur: habebit una cum aliis [vid. ed. Musgr. Vol. III. p. 245. ed. Beck.]. Nam quod Pflugkii interpretatus est: τὰν οὐχ ὄσαν μετ' ἄλλων, quam non fas est cum aliis vivere, coll. Orest. 46. et Iphig. Taur. 947., et Elmsleius: τὰν οὐχ ὄσαν ὡς οἱ ἄλλοι πολῖται, utrumque alienum est ab ea oratione, quam posuit Euripides. Quod autem A. Matthiae, verba μετ' ἄλλων cum sequentibus coniungens, verit: cum aliis, non mecum, de caede liberorum delibera, id minime convenit in verba: σκέψαι φόνον οἶον αἶρει. Quae quum ita sint, facile adducor, ut veram Scholiastae rationem habeam, qui ipse quoque verba μετ' ἄλλων ad sequentia adsumens hoc dicit: Τὴν πληγὴν, φρεσὶ, τῶν τῶν τέκνων καὶ τὸν φόνον μὴ προπετῶς θράσους, ἀλλὰ πρότερον μεθ' ἡμῶν ἢ ἄλλων τινῶν σκέψαι, εἰ τοῦτο θράσαςί σε χρή. Cf. Iphig. Aul. v. 1356. ed. Matth.: δεῦρο δὴ Σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω.

V. 844 sqq. πόθεν θράσος ἢ φρενὸς ἢ χειρὶ τέκνων σέθεν καρδίᾳ τε λήψει] Sic libri hunc locum scriptum exhibent constanter. Vulgatam scripturam e parte uetere etiam Scholiastes, qui haec habet: Πόθεν θράσος· τίνι λογισμῷ χρησαμένη, τουτέστι τίς σε ὁ τῶν πάντων πείσας τοσοῦτον θράσος ἐνθεῖναι τῇ σαντῆς ψυχῇ ἢ τῇ δεξιᾷ ὀπλιζομένη κατὰ τῶν φιλτάτων παίδων παρεσκεύασεν; et deinde: Καρδίᾳ τε λήψει· ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν σαντῆς καρδίαν καὶ τὸν λογισμὸν προσλήψει, σχήσεις. Ac mihi quidem librorum scriptura explicatione potius quam correctione egere videtur. Primum enim apparet priorem vocis partem: πόθεν θράσος ἢ φρενός, pertinere ad mentis intima audaciam, quemadmodum et Sophocles dixit in Aiace v. 46: ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει; et ante Sophoclem Homerus: ἐν φρεσὶ θάρσος ἔθηκε. Si tum pergit poeta: ἢ χειρὶ τέκνων σέθεν καρδίᾳ τε λήψει, facile doceri potest pertinere hoc ad externam vel dicam corporis fortitudinem. Id enim verbis χειρὶ — καρδίᾳ τε satis significatur, quia, uti

δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;
 πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα
 τέκνοις ἄδακρυν μοῖραν
 σχήσεις φόνου; οὐ δυνάσει,
 παίδων ἱκετᾶν πιτνόντων,
 τέγξαι χέρα φοινίαν
 εὐτλάμονι θυμῷ.

850

ΙΑΣΩΝ.

ἦκω κελευσθεῖς· καὶ γὰρ οὐσα δυσμενῆς

V. 847. ὄμμα (corr. in ὄμματα) B. ὄμμα CEacd. ὄμματα B[C]
 γρ. βαλοῦσα.

δ' om. bc. προσβαλοῦσα B. προσβαλοῦσα ceteri nisi quod προσ. CB.

V. 849. φόνου (corr. in φόνον) B. φόνον E. C. sec. Magium.
 φόνον B et ceteri, ut videtur. δυνάση BCEabc δυνήση B cum
 ceteris, ut videtur.

V. 850. πιτνόντων B. πιτνώντων CE. πιτνῶντων a. πιτνόντων
 B et ceteri, ut videtur.

γρ. καὶ φόνιον

V. 851. χεῖρα libri. χέρα Aldus. φοινίαν B. φόνιαν C[E]bcd.
 φόνιον B. φοινίαν C.

V. 852. ἐν τλάμονι θυμῷ Musurus. Eadem corruptela libros
 occupaverat in Aeschyli Pers. 29., ubi nunc recte εὐτλήμονι legitur.

Θράσος φρενός ad mentis consilium, sic eae voces ad vim atque audaciam in perpetrando facinore pertinent. Et de χειρὶ non est quod dicam, καρδία autem simili modo infra v. 1231. dicitur: ἀλλ' εἴ' ὀπίλζου, καρδία. Nec aliter dicitur v. 1029: καρδία γὰρ οἴχεται, nisi de fortitudine externa. Habemus igitur talem distinctionem, qualis est apud Homerum in Odyss. lib. VI. v. 139 sq.: Τῇ γὰρ Ἀθήνη Θάροςος ἐνὶ φρεσὶ δῆκε, καὶ ἐκ δέος ἐλλετο γυῖων. Si quaerat quispiam, cur hanc distinctionem non adiuerit poeta eo, ut, quum φρενός dixisset, etiam χειρός κτῆ. diceret, ei facile responderi potest. Nam poeta ubi venit ad alterum membrum, alius genetivi, quem erat adiuncturus, ei in mentem venit, et quod potuit ad Θράσος referri, uti praecedens φρενός, id ad verbum λήψει adiunxit itaque pro: πόθεν θράσος — χειρός — καρδίας τε λήψει, recte atque ordine dixit:

Eurip. Vol. I. Sect. I.

πόθεν θράσος — χειρὶ — καρδία τε λήψει. De genetivo autem τέκνων σέθεν hoc dico, qui non singula exempla e grammaticis, sed vim ac potestatem casuum didicerit, haesitaturum non esse. Nam uti totus comparatus locus est, est fere idem, quod κατὰ τέκνων σέθεν. — Sic superiore tempore de hoc loco statueram. Nec nunc muto sententiam, quamquam lubenter profiteor de veritate scripturae dubitari posse maxime in hac parte carminis. Ceterum commemoro G. quoque Hermannum in Iahnii Nov. Ann. philol. et paedag. vol. XXXIII. p. 121. Θράσος τέκνων eodem quo me modo interpretatum esse.

V. 848 sq. μοῖραν — φόνον] Non est idem, quod φόνον, uti interpretatus est A. Matthiae, sed est destinata caedes, quemadmodum infra v. 876 sq. dicitur: καὶ μοῖραν θανάτου προσλήπεται δύστηνος.

οὐκ ἄν γ' ἀμάρτοις τοῦδε γ', ἀλλ' ἀκούσομαι,
τί χρεῖμα βούλει καινὸν ἐξ ἐμοῦ, γύναι.

855

ΜΗΔΕΙΑ.

Ἰᾶσον, αἰτοῦμαί σε τῶν εἰρημένων
συγγνώμον' εἶναι· τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν
εἰκός σ', ἐπεὶ νῶν πόλλ' ὑπείργασται φίλα.

ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην
κάλουδ' ὀρησα· σχετλία, τί μαίνομαι

860

καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλευούσιν εὖ,
ἐχθρὰ δὲ γαίης κοιράνοις καθίσταμαι
πύσει θ', ὅς ἡμῖν δρᾷ τὰ συμφορώτατα
γῆμας τύραννον καὶ κασιγνήτους τέκνοις
ἐμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
θυμοῦ; τί πάσχω, θεῶν ποριζόντων καλῶς;

865

V. 854. οὐκ ἄν libri cum Script. Chr. pat. v. 1988. οὐκ ἄν γ'
Musurus. οὐτᾶν Porsonus. τοῦδ' ἔτ' BEbcd τοῦδε τ' C. τοῦδε
γ' B[C] cum Script. Christ. pat. l. c.

V. 858. εἰκός γ' BC.

V. 861. βουλευσάσιν B. βουλευούσιν ceteri et Etym. Magn.
p. 292, 13.

V. 854. οὐκ ἄν γ' ἀμάρ-
τοις τοῦδε γ'] Γ' repetitum
defendunt Lobeck. ad Aiac. p.
303. Werfer. in Act. Philol.
Monac. T. I. p. 98. G. Hermann.
ad Sophocl. Ai. 1318. Schnei-
der. ad Xenoph. Cyrop. II, 3, 24.
Adde Matth. ad Phoen. 554.
PFLUGK. Scil. γ', quod libri
omittunt, est ex antiqua corre-
ctione.

V. 857. συγγνώμον' εἶναι]
Xenoph. Cyrop. VI, 1, 37: πρῶτος
τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνθρώ-
πων ἀμαρτημάτων. PFLUGK.
τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν. Ae-
schyl. Eumen. 833: ὀργὰς ξυν-
οίσω σοι.

V. 859. διὰ λόγων ἀφικό-
μην] Διὰ λόγων ἀφικέσθαι
τινι vel ἔλπειν τινι proprie est
sermonem cum aliquo sus-
cipere, veluti in Herodoti,
quae fertur, Vita Homeri cap. 24:
Διὰ λόγων δὲ ἰὼν Ὀμήρω ὁ
Χίος εὐρίσκει ἔόντα δεξιὸν καὶ

πολλῶν ἐμπειρον κτέ., tum in
Troadibus Euripidis v. 916:
ἐγὼ δ' αὖ σ' οἶδα διὰ λόγων
ἴοντ' ἐμοῦ Κατηγορήσειν, ἀντι-
θεῖσ' ἀμείψασθαι τοῖς σοῖσι
τάμα καὶ τὰ σ' αἰτιάματα. Sed
quoniam, si nobiscum ipsi sermo-
nes habemus, id denique nihil
aliud est nisi cum animo argu-
menta alicuius rei ab utraque parte
examinare, fere hoc dicitur de ra-
tione, quam inimus, uti hoc loco
et infra v. 1069: Πολλῶν ἦδη
διὰ λεπτοτέρων μύθων ἐμολον.

V. 864. γῆμας τύραννον
κτέ.] Callide Medea iisdem utitur
argumentis nunc, quibus antea
ipse Iason usus erat v. 591 sqq.
σῶσαι θέλων Σε καὶ τέκνοις
τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους Φῦσαι
τυράννους παῖδας, ἔρμα δώ-
μασιν. Cf. etiam v. 559 sqq.
παῖδας τε θορέψαιμ' ἀξίως δό-
μων ἐμῶν, Σπείρας τ' ἀδελ-
φούς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
Εἰς ταῦτό θείην καὶ ξυναρτη-
σας γένος Εὐδαίμονοιην.

οὐκ εἰσὶ μὲν μοι παῖδες, οἶδα δὲ χθόνα
 φεύγοντας ἡμᾶς καὶ σπανίζοντας φίλων;
 ταῦτ' ἐννοήσας' ἡσδόμην ἀβουλίαν
 πολλὴν ἔχουσα καὶ μάτην θυμουμένη. 870
 νῦν οὖν ἐπαινῶ, σωφρονεῖν τέ μοι δοκεῖς
 κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών, ἐγὼ δ' ἄφρων,
 ἧ' χρῆν μετεῖναι τῶνδε τῶν βουλευμάτων
 καὶ ξυμπεραίνειν καὶ παρεστάναι λέχει
 νύμφην τε κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν. 875
 ἀλλ' ἐσμεν οἷόν ἐσμεν, οὐκ ἐρῶ κακόν,
 γυναικες· οὐκ οὖν χρῆν σ' ὁμοιῶσθαι κακοῖς,

V. 869. ἐννοηθεῖς' B [C] cum Script. Chr. pat. v. 806.

V. 874. ξυγγαμῖν σοι C.

V. 877. χρῆ σ' B. χρῆ σ' C. χρῆν σ' ceteri, in his ἐχρῆν σ' B.

V. 867 sq. οἶδα δὲ χθόνα
 φεύγοντας ἡμᾶς κτέ.] Haec
 respondent iis, quae supra dicta
 erant v. 556 sqq. Ἄλλ' ὥς, τὸ μὲν
 μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς Καὶ
 μὴ σπανιζόμεσθα, γινώσκων
 ὅτι Πέννητα φεύγει πᾶς τις ἐκ-
 ποδῶν φίλος. et iis, quae antea
 v. 551. dixit Iason: ἡ παῖδα γῆ-
 μαι βασιλέως φονγὰς γεγώς. Hinc
 apparet intellegi etiam hoc loco
 Iolcum patriam, unde fugerint.
 Recte igitur iam Scholiastes:
 Εἰδ', ὅτι καὶ φονγὰς ἐσμεν ἐκ-
 βεβλημένοι τῆς Θεσσαλίας κτέ.

V. 869. ταῦτ' ἐννοήσας'
 ἡσδόμην] Participium ἐννοη-
 θεῖς non memini sic legere apud
 tragicum poetam, saepe in soluta
 oratione, veluti in Xenophon-
 tis Disciplina Cyri III. 2, 3. ἐν-
 νοήσας dixit etiam Soph. in
 Electr. 639. Haec inre primus
 mihi videor ἐννοήσας, hic repo-
 sisse pro ἐννοηθεῖς, quod ha-
 bent libri deteriores et Scriptor
 Christi pat. 905.

V. 873. ἧ' χρῆν μετεῖναι]
 Ad verbum ξυμπεραίνειν subau-
 di ἦν ἐχρῆν, quo refertur etiam
 accusativus κηδεύουσαν. V. Mat-
 thiae e gr. ampl. §. 428. p. 792.
 ed. sec. Heindorf. ad Plat. Hipp.
 mai. §. 22. Ceterum vocabulum
 νύμφην non ab ἥδεσθαι, sed a

participio κηδεύουσας pendet:
 quod moneo propter Matthiae
 in gr. Gr. ampl. §. 555. p. 1089.
 ed. sec. FLEISCH. A. Matthiae
 l. c. sic explicaverat, quasi haec
 constructio esset ἥδεσθαι, ὅτι ἡ
 νύμφη ἐκήδευσέ σου, ut in Soph.
 Philoct. 1314. ἦσθην σε — εὐλο-
 γοῦντα πατέρα τὸν ἐμόν. dice-
 retur. Immo constructio haec est:
 καὶ ἦν ἐχρῆν ἥδεσθαι κηδεύου-
 σαν νύμφην τὴν σὴν, id est, et
 quam oportebat gaudere
 ipsam colentem sponsam
 tuam, quod est idem quod: et
 quam oportebat lubenter et
 cum laetitia colere sponsam
 tuam.

V. 876. ἀλλ' ἐσμεν οἷόν
 ἐσμεν] Est quasi se ipsam con-
 temnentis haec vox, de qua recte
 exposuit Abreschius ad Ae-
 schyli Agam. 67. ἔστι δ' ὅπῃ
 νῦν ἐστὶ. t. l. p. 253. (p. 138.
 ed. Hal.). Similiter dicitur in
 Aristoph. Equit. 332. εἰσὶν ἄν-
 δρες ὅσπερ εἰσὶν., nisi quod ge-
 nus neutrum magis etiam declarat
 demissum Medae animum, quo
 fingit se iam esse, quo de genere
 illud Pauli est, quod excitavit
 Abreschius l. c. ex epist. ad Corinth.
 I. 15, 10. εἰμὶ ὃ εἰμι. Cf. infra
 v. 998. ἡγγελίας οἱ ἡγγελίας.

V. 877. οὐκ οὖν χρῆν σ'

οὐδ' ἀντιτείνειν νήπι' ἀντὶ νηπίων.
 παριέμεσθα καὶ φαμεν κακῶς φρονεῖν
 τότ', ἄλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τόδε. 880
 ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας,
 ἐξέλθ' ἄσπασασθε καὶ προσείπατε
 πατέρα μεθ' ἡμῶν, καὶ διαλλάχθηθ' ἅμα
 τῆς πρόσθεν ἔχθρας εἰς φίλους μητρὸς μέτα·
 σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν, καὶ μεθέστηκεν χόλος. 885
 λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς. οἴμοι κακῶν·
 ὥς ἐννοοῦμαι δὴ τι τῶν κεκρυμμένων.
 ἄρ', ὦ τέκν', οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον
 φίλην ὀρέξετ' ὠλένην; τάλαιν' ἐγώ,
 ὥς ἀρτίδακρὺς εἰμι καὶ φόβου πλέα. 890
 χρόνῳ δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη
 ὄψιν τερεῖνην τήνδ' ἐπληῖσα δακρύνων.

ᾱ

V. 880. τόδε B. τόδε Ced. τάδε B [C].

V. 882. ἐξέλθ' B. Aldus.

V. 883. διαλλάχθηθ' bc.

V. 886. λάξεσθε Script. Chr. pat. v. 469.

V. 892. τερεῖνην B B. τερεῖνην ceteri. τέρειναν Barnesius, τερείνων G. Hermannus.

ὁμοιοῦσθαι] Est hoc: Non igitur oportebat nec tu fecisti etc. Recte enim Nauckius quoque *χεῖρ' σ' recepit pro χεῖρ' σ'.*

V. 879. παριέμεσθα] παρόμεθα, παραπεμπόμεθα, οἶον παραιτούμαι, συγχωρῶ. SCHOL. Est remittimus pristinam contentionem et veniam petimus. Cf. Platonis Apol. p. 17. C. καὶ μέντοι καὶ πάν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ὑμῶν δέομαι καὶ παρίεμαι. cl. Timaei Lex. Plat. p. 207. Ruhnke. παρίεμαι, παραιτούμαι.

V. 880. ἄλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τόδε] Est plane nostrum: Allein ich habe mich besser = anders in der Sache berathen.

V. 881. δεῦτε] Non satis circumspice fecit Elmsleius, quod pro δεῦτε sine libris scripsit δεῦρο. Nam etiam Script. Chr. pat. 466. 687. docet se hanc for-

mam apud tragicos Graecos invenisse. Vide ad Devarium vol. II. p. 777.

V. 883. διαλλάχθηθ' ἅμα τῆς πρόσθεν ἔχθρας] Andocides de reditu §. 26. ἐξὸν αὐτῷ διαλλαχθέντι τῆς ἔχθρας καὶ γενομένη κηδεστῇ ἀρεῇ μετ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς πόλεως. PFLUGK.

V. 888. καὶ πολὺν — χρόνον] Particula καὶ dicitur cum ellipsi quadam; nam sententia est: Manus non porrigetis nunc solum, sed etiam diu viventes porrigetis? PFLUGK.

V. 890. ὥς ἀρτίδακρὺς εἰμι] Cf. Hesych. vol. I. p. 557. ἀρτίδακρὺς· εὐχερὲς πρὸς δάκρυον.

V. 891. χρόνῳ] tandem, post longum temporis intervallum. [cf. infra v. 899.] νεῖκος πατρός, item cum patre. PFLUGK.

V. 892. ὄψιν τερεῖνην]

ΧΟΡΟΣ.

κάμοι κατ' ὅσων χλωρόν ὠρμήθη δάκρυ·
καὶ μὴ προβαίῃ μείζον ἢ τὸ νῦν κακόν.

ΙΑΣΩΝ.

αἰνῶ, γύναι, τάδ', οὐδ' ἐκείνα μέμφομαι·
εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ ποιεῖσθαι γένος,
γάμους παρεμπολῶντος ἀλλοίους, πόσει.
ἀλλ' εἰς τὸ λῶον σὸν μεθέστηκεν κέαρ,
ἐγγως δὲ τὴν νικῶσαν ἀλλὰ τῷ χρόνῳ

895

V. 895. οὐκ ἐκείνα C.

V. 897. πόσει libri et Scholiastes. Is tamen ἐμοῦ adfert pro var. lect.

V. 899. ἀλλὰ νῦν χρόνῳ (gl. a pr. m. τὸ νῦν περισσόν, a m. sec. γρ. τῷ) B. ἀλλὰ νῦν χρόνῳ E. ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ceteri.

Scriptsit Elmsleius ὄφιν τέρει-
ναν, adferens Hipponactis illud
ap. Hephaest. p. 30. Εἴ μοι γέ-
νοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέ-
ρεινα. cf. Th. Bergk Poët. lyric.
Graec. vol. II. p. 777. ed. tert. Ae-
schyli Suppl. 967. Herm. Euri-
pid. Cycl. 512. Sed quum in li-
bris aut τερεινήν aut etiam τε-
ρείνην scriptum sit, vix potest
dubitari quin Kirchhoffius re-
cte restituerit τερείνην. conf.
Anacreontis carm. LIII. 1 sq.
[Th. Bergk. Anthol. lyr. p. 323.]
Στεφανηφόρου μετ' ἧρος Μέλ-
πομαι ῥόδον τέρεινον Συνέ-
ταιρον ἀντίμολπον.

V. 893. χλωρόν — δάκρυ] Quod recurrit mox v. 909. et He-
len. 1189. recte, puto, cum Home-
rico θαλερόν δάκρυ comparavit
G. Hermannus. PFLUGK. Praeivit
Eustathius in Iliad. p. 217, 2.
Ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρά εἰσι θάλλ-
οντα καὶ ὑγρότητα ἔχει πλείω,
διὰ τοῦτο καὶ ὑγρόν δάκρυον
καὶ χλωρόν ὁ Εὐριπίδης φησί,
Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις
(844) χλωρὰν ἄχνην δα-
κρῶν ἔφη.

V. 895. οὐδ' ἐκείνα] ne
prioris quidem cogitationes Me-
deae, quas ira exacerbat conce-
perat, vult nunc in reprehensio-
nem vocare, etiam si per se lau-
dandae non erant.

V. 897. παρεμπολῶντος] Quod iam apud Scholiasten
scriptura παρεμπολῶντι adfer-
tur, cuius haec verba sunt: ἰδίως
οὖν εἰρηκε πόσει ἀντὶ τοῦ
πόσιος. οἱ δὲ ὑποκριταὶ ἀγνοή-
σαντες γράφουσιν ἀντὶ τοῦ πό-
σει ἐμοῦ, ὅπερ οὐ δεῖ, recte
Pflugk. adnotavit, factum esse
non nunquam, ut genetivis, quos
dicunt, absolutis uterentur Graeci
scriptores etiam ibi, ubi casui no-
minis accommodari participium
potuisset. Quod ubi fit, magis con-
dicionis causa, quae continetur ge-
netivis absolutis, effertur, veluti
in eo ipso loco, quo usus est
Pflugk. Demosth. de coron.
§. 135. οὐκοῦν ὅτε, τούτου μέλ-
λοντος λέγειν, ἀπήλασεν αὐτόν
ἢ βουλή καὶ προσέταξεν ἐτέρῳ,
τότε καὶ προδότην εἶναι καὶ
κακόνον ὑμῖν ἀπέφηεν. cf.
Rost. gr. Gr. §. 131. adn. 2.

V. 898. εἰς τὸ λῶον] Ver-
gilius Aen. I. 281. Consilia in
melius referet. PFLUGK.

V. 899. ἀλλὰ τῷ χρόνῳ] saltem aliquando, cum ellipsi
verborum εἰ καὶ μὴ πρότερον.
Sophocles Philoct. 1041. τί-
σασθε, τίσασθε' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ
ποτὲ Ξυμπαντας αὐτούς. Plene
Eurip. Helen. 989. Isocrat. Archid.
§. 62. Cf. G. Hermann. ad
Viger. p. 811. n. 273. ed. tert.

βουλὴν· γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος. 900
 ὑμῖν δέ, παῖδες, οὐκ ἀφροντίστως πατήρ
 πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς προμηθίαν·
 οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
 τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἐτι.
 ἀλλ' αὐξάνεσθε· τᾶλλα δ' ἐξεργάζεται 905
 πατήρ τε καὶ θεῶν ὅστις ἐστὶν εὐμενής·
 ἰδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεὺς ἥβης τέλος
 μολόντας, ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους.
 αὐτῇ, τί χλωροῖς δακρυοῖς τέγγεις κόρας,
 στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηίδα, 910

V. 902. σωτηρίαν B [C].

V. 903. ἡμᾶς bc.

V. 908. μολώντας B.

V. 909. αὐτῇ libri. Correx. Reiskius. Eustathius in Il. p. 217, 2.

Elmslei. ad Heraclid. 363. Heindorf. ad Plat. Soph. §. 44. Bähr in Creuzeri Melet. III. p. 26. PFLUGK. Quamquam meliorum librorum auctoritate nunc Kirchhoffius et Nauckius ἀλλὰ νῦν χρόνον ediderunt, tamen illorum rationem veritus sum sequi, quod ex Scholiastae verbis: ἔγνωσ δὲ τὴν νικῶσαν ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ἐκ μετανοίας τὸ κάλλι στον αὐτῇ βουλευῆ. τὸ δὲ ἐξῆς· ἔγνωσ δὲ τῷ χρόνῳ τὴν νικῶσαν βουλὴν., mihi videtur apparere, νῦν interpretationis causa ascriptum fuisse. Ceterum ut hoc loco plene dicitur τὴν νικῶσαν βουλὴν, sic Herodotus dixit VII. 175. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγένετο τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι. Nam notum est saepius τὴν νικῶσαν omisso nomine dici in oratione soluta.

V. 901. ὑμῖν δέ] Permirus est a multis criticis hanc omnium librorum scripturam propterea repudiatam esse, quod quum praestantissimi libri proximo, qui sequitur, versu haberent προμηθίαν pro olim vulgato σωτηρίαν, hoc fuerit recipiendum, cum hoc autem verbo dativum non congruere.

Nam recte iam A. Matthiae intellexit dativum commodum stare posse, quod sententiam potius quam singulorum verborum constructionem spectasset poeta. Non recte igitur illi fecerunt, qui nuper etiam Brunckio auctore et Porsono Valokenarii (ad Phoen. 1475.) coniecturam ὁμῶν receperunt.

V. 904. τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι] Aristophan. Ran. 422. νυνὶ δημαγωγεῖ ἔντοιοις ἄνθρωποις Κἄστιν τὰ πρῶτα τῆς ἐκεί μοχθηρίας. Herod. VI. 100. Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος ἐὼν τῶν Ἑρετριέων τὰ πρῶτα. cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 438. et me ad Orest. 1247. p. 167.

V. 905. ἐξεργάζεται] Praesens pro futuro, sed illud maiore cum vi ponitur, quasi dicas: et facit et facturus est. PFLUGK.

V. 907. ἥβης τέλος] ad pubertatis maturitatem. Sic γήρως τέλος Alcest. 415. PFLUGK.

V. 909. αὐτῇ, τί χλωροῖς κτέ.] Cf. Hecub. 1127. οὗτος, τί πάσχεις; et quae ad eum locum attulit Pflugk. p. 102. et Stallbaum. ad Platon. Conviv. p. 172. A.

κούκ ἀσμένῃ τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχει λόγον;

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐδέν· τέκνων τῶνδ' ἐννοουμένη πέρι.

ΙΑΣΩΝ.

θάρσει νυν· εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι.

ΜΗΔΕΙΑ.

δράσω τάδ'· οὔτοι σοὶς ἀπιστήσω λόγοις·

γυνή δὲ θῆλυ καπὶ δακρύοις ἔφν.

915

ΙΑΣΩΝ.

τί δῆ, τάλαινα, τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις;

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔτικτον αὐτούς· ζῆν δ' ὄτ' ἐξηύχου τέκνα,

εἰσῆλθέ μ' οἶκος, εἰ γενήσεται τάδε.

V. 911. Cramer Anecd. Oxon. III. p. 358. p. 374.

V. 913. νῦν libri. Correx. Barnesius. εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ
γρ. θήσω

θήσω (corr. in θήσομαι) πέρι B. εὖ γὰρ τῶνδε νῦν θήσω πέρι C.
εὖ γὰρ τῶνδε νῦν θήσομαι πέρι abc. εὖ γὰρ τῶνδε θήσομαι πέρι d.
εὖ γὰρ νῦν τῶν δ' ἐγὼ θήσω πέρι B. εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι
C. cum Script. Chr. pat. 761. De E non constat.

V. 914. οὔτι BC. Script. Chr. pat. 767.

V. 915. θῆλυσ E.

V. 916. τί δῆτα λίαν B[C].

V. 917. ἐξηύχου C. ἐξηύχουν ceteri et Schol.

V. 911. κούκ ἀσμένῃ —
δέχει λόγον] Hunc versum,
qui infra v. 993. iterum ponitur,
aut hoc loco aut infra omittendum
esse censuerunt critici. Ego utro-
que loco servandum esse existimo
et hoc quidem loco iam v. 909.
αὕτη, τί χλωροῖς κτέ. significa-
verat Iason Medeam non quietam
audire eius orationem, sed com-
motam animo flere, ut sane recte
huc adiungi potuerit ille versus.
Vide quae infra dicta sunt ad
v. 993.

V. 913. εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ
θήσω πέρι] Cf. Hec. 875. πάντ'
ἐγὼ θήσω καλῶς. Orest. 1664.
τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῶδ' ἐγὼ θή-
σω καλῶς. Hippol. 521. ταῦτ'
ἐγὼ θήσω καλῶς. Nam nullam
rationem habet quod Elmsleius
putat dici ab Euripide potuisse
θήσω καλῶς, non item εὖ θήσω.
Pronomen autem ἐγὼ ad h. l.

aptissimum esse nemo facile ne-
gabit.

V. 915. Locum persimilem
ex Danaë Euripidis ap. A.
Nauckium Tragic. Graec. fragm.
p. 362. n. 324. attulit Matthiae:
ἔρως γὰρ ἀργὸν καπὶ τοῖς ἀρ-
γοῖς ἔφν. cl. A. Matthiae gr.
Gr. ampl. §. 437.

V. 917. ζῆν δ' ὄτ' ἐξηύχου
τέκνα] Quamquam libri fere
omnes et Scholiastes ἐξηύχουν,
ut id pertineat ad verbum ἐξαναχεῖν,
scriptum exhibent, tamen ἐξηύχου
vel ἐξεύχου verum esse existimo,
quod natum est ex antiqua corre-
ctione. Respicitur ad v. 907 sqq.

V. 918. εἰσῆλθέ μ' οἶκος]
Scil. ἐννοουμένην, εἰ γενήσεται
τάδε. PFLUGK. Vix opus est sta-
tuere eius modi ellipsin, si recor-
damur ea, quae dicta sunt ad v.
186. Nam eodem iure quo Graeci
dixerunt φόβος ἐστὶν εἰ γενήσε-

ἀλλ' ὦνπερ οὔνεκ' εἰς ἐμὸνς ἦκεις λόγους,
τὰ μὲν λέλεκται, τῶν δ' ἐγὼ μνησθήσομαι.
ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ' ἀποστεῖλαι δοκεῖ,
κάμολ τὰδ' ἐστὶ λῶστα, γιγνώσκω καλῶς,
μήτ' ἐμποδῶν σοὶ μήτε κοιράνοις χθονὸς
ναλῖεν, δοκῶ γὰρ δυσμενῆς εἶναι δόμοις,
ἡμεῖς μὲν ἐκ γῆς τῆσδ' ἀπαίρομεν φυγῇ,
παῖδες δ' ὅπως ἂν ἐκτραφῶσι σῇ χειρὶ,
αἰτοῦ Κρέοντα τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.

920

925

ΙΑΣΩΝ.

οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμι, πειραῶσθαι δὲ χρή.

ΜΗΔΕΙΑ.

σὺ δ' ἀλλὰ σὴν κέλευσον αἰτεῖσθαι πατρὸς
γυναικα παῖδας τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.

930

V. 920. *μνηθήσομαι* pro var. lect. E.

V. 921. *ἀποστελλῖεν* B. Aldus.

V. 923. *ἐμποδῶν* bc.

ται τὰδε, etiam dicere potuerunt
οἷκτός μ' εἰσέρχεται, εἰ γενήσε-
σαι τὰδε. Nam ut φόβος, me-
tus, timor, sic etiam οἷκτος,
eius modi vim ac potestatem ha-
bet, ut sentiendi et cogitandi no-
tionem in se contineat, quasi no-
stra lingua dicas: Es beschlich
mich ein wehmüthiges Ge-
fühl, obdem also sein werde.

V. 922. *γιγνώσκω καλῶς*]
Vide quae dicta sunt supra ad
v. 229. p. 45.

V. 925. *ἐκ γῆς τῆσδ' ἀπαί-
ρομεν*] Eodem iure quo εἰμι,
ἐρχομαι, pro ἐλεύσομαι dicebatur
a Graecis, hoc quoque loco prae-
sens tempus pro futuro usurpatum
est. Cf. A. Matthiae gr. Gr.
ampl. §. 504. 3. p. 957. ed. sec.
Rost gr. Gr. §. 116. 9. adn. 8.
p. 592.

V. 928. *οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πεί-
σαιμι*] Construe: *οὐκ οἶδα, εἰ
πείσαιμι, ἂν*, ut in Alcest. 48.
*λαβὼν ἴδ'· οὐ γὰρ οἶδ' ἂν εἰ
πείσαιμι σε*. et quos praeterea
laudavit A. Matthiae gr. Gr.
ampl. §. 599. 3. Rost. §. 120.
c. α, et §. 121. adn. 7. p. 611. ed.
VII. PFLUGK.

V. 929. *σὺ δ' ἀλλὰ*] at tu
saltem. Cf. Soph. Electr. 337.
415. Elmsl. ad Heraclid. 565.
Iacobs ad Philostr. Imag. p.
393. PFLUGK. Δὲ in eius modi
locis ad superiorem orationem,
ἀλλὰ vero ad ea, quae proxime
sequuntur, respicit. Itaque hoc
dicitur: Tu vero uxorem sal-
tem tuam precari iubeto.
Vide quae adnotavimus de ea re
ad Devarium vol. II. p. 381.

V. 930. *τήνδε μὴ φεύγειν
χθόνα*] Nullam habet offensio-
nem, quod eadem verba, quae
modo v. 927. scripta legimus, hic
repetuntur. Haec enim talia sunt,
ut necesse sit ea saepius poni in
eius modi colloquio. Meminerint
vero etiam illi huius loci, qui, ubi-
cumque aliquid eius modi in Eu-
ripidis fabulis legitur, sine ulla
dubitatione parati sunt in suspi-
tionem vocare, quae optimorum
librorum auctoritate confirmantur.
Cf. quae diximus supra ad v. 777.,
ubi ne verba quidem *παῖδας
τοὺς ἐμὸνς*, quamquam flagitante
ipsius loci sententia, repetita tole-
rare voluerunt critici.

ΙΑΣΩΝ.

μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάξω σφ' ἐγώ,
εἴπερ γυναικῶν ἐστὶ τῶν ἄλλων μία.

ΜΗΔΕΙΑ.

ξυλλήψομαι δὲ τοῦδ' ἐσσι καὶ γὰρ πόνου·
πέμψω γὰρ αὐτῇ δῶρ', ἃ καλλιστεύεται
τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἷδ' ἐγώ, πολύ, 935
λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον
παῖδας φέροντας. ἀλλ' ὅσον τάχος χρεῶν
κόσμον κομίζειν δεῦρο προσπόλων τινά.
εὐδαιμονήσει δ' οὐχ ἔν, ἀλλὰ μνρία,
ἀνδρός τ' ἀρίστου σοῦ τυχοῦς' ὁμευνέτου 940

V. 936. στέφος pro πλόκον B C.

V. 937. ὅσον χρεῶν τάχος bc.

V. 940. ἀνδρός τ' B. ἀνδρός Ccd. ἀνδρός τ' E, qui hunc ver-
sum in margine habet, ἀνδρός γ' B [C].

V. 931. *μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάξω σφ' ἐγώ*] Hoc dicit Iason: *μάλιστα*, id est, faciam id, quod tu vis, et uxori meae hoc mandabo, *καὶ πείσειν γε δοξάξω σφ' ἐγώ*, et in ea opinione sum Glaucen hoc persuasuram esse Creonti patri. Scholiastes: *τὸ δὲ σφ' ἀντὶ τοῦ αὐτόν*. Exposui haec propter Schoenium, qui ad versum sequentem ita disputavit, quasi haec Iason de se praedicaret.

V. 932. *εἴπερ γυναικῶν κτέ.*] Scholiastes, qui haec adnotat: *Ἀντὶ τοῦ φιλάνδρων, οἷον εἴπερ φίλανδρός ἐστι, πάντα σοι πεισθήσεται ἡ Γλαύκη*, videtur haec verba Medae tribuisse. Rectius statuerunt critici, qui haec Iasoni verba dederunt. Is enim dicit hoc: 'Et persuadebit, credo, ei, si quidem ceterarum mulierum una est. Habent enim mulieres hanc artem in viros, ut iis facile quod velint persuadeant.' Hinc iam intellegitur, quo iure A. Witzschelius, parum intellecta poëtae mente, in-
tempestive aliquid hoc loco fecisse Euripidem censuerit, quod Iason suam novam coniugem apud Me-

deam oblique taxaverit et ob muliebrem inconstantiam ac voluntatem infirmiore quodam modo vituperaverit. Immo mulierum artem et vim ac potestatem, quam in viros haberent, satis festive et iam, quasi in gratiam cum Medea redierit, iocans vult his verbis praedicare. Ceterum constructionem verborum ipsam *τῶν ἄλλων μία* recte iam expedivit Heindorfius ad Platonis Sophist. §. 98. p. 260. B. *τὸ μὲν δὴ μὴ ὄν ἡμῖν ἐν τι τῶν ἄλλων γένος ἀνεφάνη*.

V. 934. *ἃ καλλιστεύεται τῶν νῦν κτέ.*] Pflugkiius contulit Hippol. 1009. *πότερα τὸ τῆσδε σώμ' ἐκαλλιστεύετο Πασῶν γυναικῶν*.

V. 936. *καὶ πλόκον*] Si pauci libri et hic et supra v. 781. *στέφος* pro *πλόκον* habent, facile intellegitur hoc vocabulum esse e coniectura natum et utroque loco servandum esse *πλόκον*. Nemo autem iure offendetur in eo, quod, ut fere in poësi epica id fieri solet, hae res bis eodem modo narrantur, et cum suscipiuntur et quam reapse efficiuntur. Nam veritas rei, quae agitur, maxime hoc

κεκτημένη τε κόσμον, ὃν ποδ' Ἥλιος
πατὴρ πατὴρ δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς.
λάτυσθε φερνὰς τάσδε, παῖδες, εἰς χέρας
καὶ τῇ τυράννῳ μακαρίᾳ νύμφῃ δότῃ
φέροντες· οὔτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.

945

ΙΑΣΩΝ.

τί δ', ὦ ματαία, τῶνδε σὰς κενοῖς χέρας;
δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασιλῆιον πέπλων;
δοκεῖς δὲ χρυσοῦ; σῶξε, μὴ δίδου, τάδε.
εἶπερ γὰρ ἡμᾶς ἄξιοι λόγον τινὸς
γυνή, προθήσει χρημάτων, σάφ' οἶδ' ἐγώ.

950

ΜΗΔΕΙΑ.

μή μοι σύ· πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος·
χρυσὸς δὲ κρείστων μυρίων λόγων βροτοῖς.

V. 942. πατὴρ πατὴρ BC.

V. 943. Etym. Magn. p. 790.

V. 945. οὔτι C.

V. 949. τινὸς λόγον bc.

V. 950. οἶδ' ὅτι C.

modo repraesentatur, et id ipsum est, quod fabularum scriptores consequi debent.

V. 942. πατὴρ πατὴρ δίδωσιν] Haec quae nunc e melioribus libris recepta est verborum collocatio πατὴρ πατὴρ παενη legitima est, si nihil aliud nisi nomen τοῦ πάππου eo describitur. Quod autem δίδωσιν dicit et ποτὲ, quod antecedit v. 941., satis demonstrat, quo pertineat, et omnino etiam in eiusmodi enuntiatis relativis praesens tempus pro praeterito saepe et a Graecis et a Latinis poetis usurpatum est. De Latinis conf. Vergilii Aen. VIII. 266. *cratera antiquum (tibi dabo), quem dat Sidonia coniux.*

V. 947. δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασιλῆιον πέπλων] Simili confidentia Clytaemnestra apud Aeschylum in Agamemnon. 928 sq. regi, qui in veste purpurea pedem ponere in eaque incedere veretur, dicit: οἶκος δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἀνάξ, ἔχειν·

πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.

V. 951. μή μοι σύ] Scilicet τοιαῦτα λέξης vel ἐμποδῶν γένη. Utuntur hac formula impense precantes. Similiter μή σύ γε dicitur, de quo videad Hecub. 408. PFLUGK. Saepe hoc etiam plenius dicitur, ut in Aristoph. Acharn. 345. ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν. aut in Soph. Antig. 564. μή τριβὰς ἔτ', ἀλλὰ κτέ.

Ibid. πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος] Contulerunt interpretes incerti poetarum versum apud Platonem de re publ. III. p. 390. E. Δῶρα θεοῦς πείθει, δῶρ' αἰδοίους βασιλῆας. et Ovidii art. amat. III. 653. *Munera, crede mihi, capiunt hominesque deosque: Placatur donis Iuppiter ipse datus.* et Pflugkii animadvertit contra vulgi opinionem pugnare Platonem Alcib. II. p. 149. E. οὐ γὰρ, οἶμαι, τοιοῦτόν ἐστι τὸ τῶν θεῶν, ὥστε ὑπὸ δῶρων παρ-άγεσθαι., quo cum loco conf. legg. III. p. 601. Cic. de legg. II. 16.

κείνης ὁ δαίμων, κείνα νῦν αὖξει θεός,
 νέα τυραννεῖ· τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς
 ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον. 955
 ἀλλ', ὧ τέκν', εἰσελθόντε πλουσίους δόμους
 πατρός νέαν γυναικα δεσπότην τ' ἐμήν
 λικτεύετ', ἐξαιτεῖσθε μὴ φεύγειν χθόνα
 κόσμον διδόντες· τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ,
 εἰς χεῖρ' ἐκείνην δῶρα δέξασθαι τάδε. 960
 ἴθ' ὥς τάχιστα· μητρὶ δ' ὦν ἐρᾷ τυχεῖν
 εὐάγγελοι γένοισθε πράξαντες καλῶς.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

νῦν ἐλπίδες οὐκέτι μοι παίδων ζόας,

γρ. ψυχῆς

V. 955. ψυχῆς B. ψυχῆς c d. ψυχῆς ceteri.

V. 956. εἰσελθόντες BCd. εἰσελθόντε B, fortasse etiam alii.
 πηλούς B. πλουσίους ceteri.

V. 957. δεσπότην τ' libri. δεσπότην δ' Elmsleius. Vulgatam
 iam defendit C. Reisigius Coniect. in Arist. l. p. 190.

V. 958. φνεῖν BC.

V. 959. φέροντες C.

V. 960. ἐκείνην (corr. in ἐκείνης) B. ἐκείνη C. ἐκείνην abcd
 ἐκείνης BC.

V. 963. Metrum ex dactylicis versibus est, quibus iuncti sunt
 trochaei, in altero stropharum pariv ersus etiam anapaesticus (979. 984).

στροφ. α'.

— — — — —
 — — — — —

V. 957. πατρός νέαν γυναικα δεσπότην τ' ἐμήν] Miro modo argutati sunt interpretes, ut hanc verborum coniunctionem, quae habetur et hic et alibi in libris omnibus, ineptam esse demonstrarent. Nam etsi negari non potest saepe in eius modi locis pro coniunctiva particula positam esse adversativam, tamen suo loco etiam altera eiusdem personae notio per coniunctivam particulam adiungi potuit, quod dicitur alio quodam modo. Est enim hoc: ei, quae est patris nova uxor dominaque mea, supplicate. Neque aliter dicitur in Androm. 24 sq.: Κάγω δόμοις τοῖσδ' ἄρσεν ἐντίκτω κόρον,

Πλαθεῖς Ἀχιλλέως παιδὶ δεσπότην τ' ἐμῶν. aut in Iphig. Aul. 1140: Καὶ τῷ Διὶ γὰρ παῖδ' ἐμῶν τε συγγόνῳ Ἰπποισι μαρμαίροντ' ἐπεστρατευσάτην. aut in Aeschyli Agamemna. v. 1551 sqq. ed. Herm.: Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τοῦτον πατήρ, Πατέρα Θυέστην τὸν ἐμὸν, ὥς τορῶς φράσαι, Ἀντοῦ τ' ἀδελφόν, ἀμφίλεκτος ὦν κρείται, Ἦνδρηλάττησεν ἐκ πόλεως τε καὶ δόμων. aliisque locis multis. Conf. quae disputavi hac de re ad Devarium vol. II. p. 745 sqq.

V. 963. ζόας] De hac forma tragicis poetis non inusitata conf. praeter Elmsleium ad h. l. Porsonus ad Hecub. 1090. p. 79. ed.

οὐκέτι· στείχουσι γὰρ ἐς φόνον ἦδη.
 δέξεται νύμφα χρυσέων ἀναδεδεσμῶν
 δέξεται δύνστανος ἄταν·
 ξανθᾶ δ' ἄμφι κόμα
 θήσει τὸν Ἄϊδα κόσμον αὐτὰ
 ταῖν χεροῖν λαβοῦσα.

965

ἀντιστροφὴ α'.

πείσει χάρις ἀμβρόσιός τ' αὐγὰ πέπλον

970

⋮ ⋮ — — ⋮ ⋮ — — —
 ⋮ ⋮ — — ⋮ ⋮ — —
 5 ⋮ — — — —
 — ⋮ — — — ⋮ — —
 — ⋮ — — — —

στροφ. β'.

⋮ ⋮ — — — — ⋮ ⋮ — — —
 ⋮ ⋮ — — — —
 — ⋮ — — — — ⋮ — —
 — ⋮ — — — —
 — ⋮ — — — —

V. 963. ζῶας Porsonus. ζωᾶς libri.

V. 964. ἐς ACEcd. εἰς B.

V. 965. ἀναδέσμων libri. Correxuit Porsonus.

V. 966. δέξεται, α' δ. BC. δύνστηνος B.

γρ. αὐτὰ

V. 968, 69. αὐτὴ χεροῖν B. αὐτὴ χερὶ C. αὐτὴ χεροῖν Ed C. χε-
 ροῖν om. αὐτὰ c. αὐτὰ χεροῖν B. αὐτὰ ταῖν χεροῖν Musurus.

πέπλον

V. 970. ἀμβρόσιος (τ' addito e corr.) B. ἀμβρόσιος C. πέπλων
 B. πέπλον B. πέπλων ceteri. πέπλον Reiskius.

in Germ. tert. Fr. Ellendt. Lexic. Soph. vol. I. p. 746.

V. 965. χρυσέων ἀναδε-
 σμῶν] Sic nunc fere scripserunt
 grammatici, referentes ad ἀπαξ
 λεγόμενον Homericum Iliad.
 XXII. 469., ubi habemus πλεκτηὴν
 ἀναδέσμην. Sed quidni dixerit
 Euripides ἀνάδεσμος, ut habemus
 ἐνδεσμος, κατάδεσμος et quae
 sunt eiusmodi. Ἀνάδεσμοι autem
 erunt omnia, quae colendarum co-
 marum causa adligantur, orna-
 menta. Quamobrem ego paene
 adducor ut non ἀναδεσμῶν, quod
 nunc repositum est, sed ἀναδέ-
 σμων, quod in libris est, verum
 esse putem.

V. 968. τὸν Ἄϊδα κόσμον]
 funestum ornatum. Nam
 quidquid inivisum perniciosumque
 est, inferis tribuitur. Vergil.
 Aen. III. 214. Tristius haud illis
 ulla Pestis et ira deum Stygiis se
 extulit undis. PFLUGK. Sic recte
 iam Scholiastes: θήσει τὸν
 Ἄϊδα· θάνατον, φησί, μᾶλλον
 περιθήσεται ἢ κόσμον. Bacch.
 1156. τὰν θηλυγενῆ στολὰν νάφ-
 θηκὰ τε πιστὸν Ἄϊδαν ἔλαβεν.

V. 969. ταῖν χεροῖν] De
 scriptura iure dubitari poterit ne-
 que pro certo affirmaverim verum
 hoc esse, quod Musurus propo-
 suit. De χεροῖν autem, quod est

χρυσότευκτόν τε στέφανον περιθέσθαι·
 νερτέροις δ' ἤδη πάρα νυμφοκομήσει.
 τοῖον εἰς ἔρκος πεσεῖται,
 καὶ μοῖραν θανάτου
 προσλήψεται δύστανος· ἄταν δ'
 οὐχ ὑπεκδραμεῖται.

975

στροφή β'.

σὺ δ', ὦ τάλαν, ὦ κακόνυμφε κηδεμῶν τυράννων,
 παισὶν οὐ κατειδῶς

V. 971. χρυσότευκτον libri. χρυσότευκτον Elmsleius, τε, quod deest in libris, addidit Reiskius.

V. 972. δ' om. B.

V. 974. post θανάτου Aldus habet e C, ut videtur, προσλήψεται, quod verbum omittunt BCEB, fortasse etiam ceteri libri.

V. 976. οὐχ ὑπεκδραμεῖται Porsonus. οὐχ ὑπερφεύζεται libri, lacunam indicavit Kirchhoffius auctore Schoenio.

ambabus manibus, si quidem simili prorsus motu aliquid efficere conantur, quod si fit, dualis numerus, etiam si de pluribus hominibus agitur, usurpatur, conf. quae dixi ad Alcest. 19. p. 30. ed. sec. Cf. huius fab. v. 779. 988.

V. 972. νυμφοκομήσει.] Hoc non est idem quod νυμφευθήσεται, ut Scholiastes voluit, aut nubet, ut fere Elmsleius voluit, sed, ut A. Matthiae recte explicavit, quod Glaucē ornatu suo, quem sibi quasi sponsa adsumit, mortem sibi consciscet, dicitur in inferorum gratiam aut apud inferos se ornare, apud quos mox futura esse videatur. Hac ratione etiam Scholiastes voluit Glaucē dici νυμφευθῆναι τοῖς νερτέροις. Conf. in simili causa Antigonaē vocem apud Soph. Antig. 780 sqq. ἀλλὰ μ' ὁ παγκοίτας Αἰδᾶς ζῶσαν ἄγει τὰν Ἀχέροντος ἀκτάν, οὐδ' ὕμναλῶν ἐγκληρον οὔτ' ἐπινυμφίδιός πῶ μέ τις ὕμνος ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.

V. 973. τοῖον εἰς ἔρκος πεσεῖται.] ἔρκος, rete. Aesch. Agam. 1601. ἰδόντα τοῦτον τῆς Δίης ἐν ἔρκεσιν. Pindar. Nem. III. 49. κτείνοντ' ἐλάφους

ἄνευ κυνῶν δολίων θ' ἐρκέων. Conf. Plat. Sophist. §. 11. p. 220. C. ΠΕΛΥΓΚ. De externa forma orationis conf. supra v. 713. et quae ad eum locum adnotata sunt p. 99.

V. 977. σὺ δ', ὦ τάλαν· τοῦτο πρὸς τὸν Ἰάσονα ἀποτείνει. κηδεμῶν δὲ παρὰ τὸ κῆδος ἀντὶ τοῦ γαμβροῦ. σὺ δέ, φησὶν, ὦ ἐπ' ὀλέθρῳ γενόμενε νυμφίε τῆς Γλαύκης καὶ ἐπιγαμβρίαν οὐκ εὐτυχῇ ταύτην πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐσχληκῶς, ὀλέθρον τοῖς αὐτοῦ παισὶ καὶ τῇ νύμφῃ κατασκευάζεις, οὐ σὺν τοῖς τὸ ἐπ' ὀλέθρῳ μὴ γάμῳ. βιοτὰ δὲ παισὶν ἀντὶ τοῦ τῇ ζωῇ τῶν παίδων. SCHOL. De vocabulo κηδεμῶν vid. Valckenar. ad Phoen. 431.

V. 978 sq. παῖσιν οὐ κατειδῶς κτε.] Recepi iam hanc ab Elmsleio auctoritate Scholiastae propositam coniecturam, quam satis recte ipse explicavit, quod de duplici dativo, quorum alter ad personam, alter ad rem aut partem personae pertinere videtur, hos locos attulit, Rhés. 266. ἡ πόλλ' ἀγρώσταις σκαῖα πρόσκειται φρενί. Troad. 630. ἄκονσον, ὡς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί.

ὄλεθρον βιοτᾶ προσάγεις ἀλόχῳ
 τε σᾶ στυγερόν θάνατον.
 δύστανε, μολίρας ὅσον παροίχει.

980

ἀντιστροφῇ β'.

μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος, ὃ τάλαινα παίδων
 μᾶτερ, ἃ φονεύσεις
 τέκνα νυμφιδίων ἔνεκεν λεχέων,
 ἃ σοι προλιπὼν ἀνόμως
 ἄλλα ξυνοικεῖ πόσις συνεύνω.

985

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

δέσποιν', ἀφείνται παῖδες οἷδε σοι φυγῆς,
 καὶ δῶρα νύμφη βασιλῆς ἀσμένῃ χεροῖν
 ἐδέξατ'· εἰρήνῃ δὲ τάκεῖθεν τέκνοισ.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔα.

990

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί συγχυθεῖς' ἔστηκας, ἥνικ' εὐτυχεῖς;
 τί σὴν ἔτρεφας ἔμπαλιν παρηίδα

V. 979. ὄλεθρον C. ὀλέθριον ceteri. βιοτᾶν B. βιοτᾶν ceteri.
 Scholiasten ὄλεθρον — βιοτᾶ legisse recte conclusit Elmsleius.

V. 980. στυγερᾶ στυγερόν E.

V. 983. φονεύσεις Bb. φονεύσεις B et ceteri, ut videtur.

V. 984. τέκνα libri. τὰ τέκνα Musurus.

V. 990. interiectionem libri tribuunt Medeae, Kirchhoffius
 paedagogo.

V. 992. ἔτρεφας B B C. ἔτρεφας ceteri.

Iphig. Taur. 882. ἐγὼ ἐγὼ μέλτος
 οἶδ' ὅτε φάεγονον Λέρᾳ θῆκῃ
 μοι μελεόφρων πατήρ. Heracl.
 63. βούλει πόνον μοι τῆδε προσ-
 θεῖναι χερσί; ad quem locum
 vide quae adnotavit Pflugkiius
 p. 34. ed. sec., quibus adiecit
 A. Matthiae Herc. fur. 178 sq.
 τοῖσι γῆς βλαστήμασι Γίγασι
 πλευροῖς πτῆν' ἐναρμόσας βέλη.,
 ad quem locum vide Pflugkium
 p. 35. Platon. Protag. p. 334. B.
 τοῖς μὲν ἔξωθεν τοῦ σώματος
 ἀγαθόν ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ.

V. 992 sq. Iniuria hos versus
 suppositicios esse existimaverunt
 critici, quod supra v. 909 sqq.
 dixisset Iason: Ἀντὶ, τί χλωροῖς
 δακρύοις τέγγεις κορας, Στρέ-

φασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηίδα,
 Κοῦν ἀσμένῃ τόνδ' ἐξ ἑμοῦ δέ-
 χει λόγον; At enim rectissime
 fit, ut Iason et paedagogus ea-
 dem oratione accipiant Medeam,
 quia ipsa in utraque scaena de-
 bebant eodem prorsus modo se
 gerere. Itaque tantum abest, ut
 male hoc fecisse videatur Euri-
 pides, ut hoc quasi artificio con-
 stantiam personae eius, quae ap-
 pellatur, egregie repraesentet.
 Neque enim poterant, id quod
 saepe iam dico, eius modi repe-
 titiones cuiquam esse offensioni,
 qui rem recte reputavit. Nam
 priora verba ne legantur quidem
 eodem modo utrobique et quid
 vetat τρέπειν ἔμπαλιν παρηίδα

κούκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχει λόγον ;

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τάδ' οὐ ξυνφδὰ τοῖσιν ἐξηγγελημένοις.

995

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ μάλ' αὐθις.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

μῶν τιν' ἀγγέλλων τύχην

οὐκ οἶδα, δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου ;

ΜΗΔΕΙΑ.

ἡγγειλας οἶ' ἡγγειλας· οὐ σὲ μέμφομαι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί δαί κατηφεῖς ὄμμα καὶ δακρυφόροις ;

ΜΗΔΕΙΑ.

πολλή μ' ἀνάγκη, πρέσβυ· ταῦτα γὰρ θεοὶ

1000

κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.

V. 994. αἰ quater BCd. bis B. et ceteri, ut videtur.

V. 996. ἀγγέλλων (gl. μηνύων) B. ἀγγέλλων ed. ἀγγέλων (corr. in ἀγγέλλων) B. ἀγγέλω C. sec. Magium.

V. 997. δόξης (δ' addito e corr.) B.

αἰ

V. 999. τί δέ BCcC. τί θαί E. τί δέ B. τί δ' αὖ Script. Chr. pat. 731. τί δῆ Musurus. Cramer Anecd. Oxon. II. p. 486.

dicere te, si ante locutionem: *στρέψαν ἔμπαλιν παρηίδα*, posueris? Quid? quod poeta etiam infra v. 1137. rursus dixit: *λενκήν τ' ἀπέστρεφ' ἔμπαλιν παρηίδα*. Posteriora autem tam simplicia sunt, ut quoniam vix simplicius haec dici poterant, ista repetitio nullam omnino molestiam creare debeat. Ne quis vero in *τρέπαιν* verbo offendat, iam cautum est allato exemplo Sophoclis fragm. Rhizot. I, 1. p. 198. n. 489. ed. Nauck. *ἡ δ' ἐξέκισσεν χερὸς ὄμμα τρέπονσα*. Similiter *ὄψεως τρέπαιν* dixit Xenophon Ephesus lib. I. cap. 6.

V. 997. δόξης δ' ἐσφάλην] Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 388. p. 646. ed. sec. Ceterum δόξα εὐαγγελος idem est ac δόξα

ἀγαθῆς ἀγγελίας. Vide Matthiae gr. Gr. ampl. §. 446. adn. 3. c. PFLUGK.

V. 998. ἡγγειλας οἶ' ἡγγειλας] Vide supra ad v. 876.

V. 999. τί δαί κατηφεῖς κτέ.] τί δαί ego ex indiciis librorum iam superiore tempore restitueram. Idem nunc reposuit etiam Kirchhoffius. Τί δαί enim ad hunc locum propter ipsam sententiam aptissimum est, vide quae in hanc rem disputavi ad Devarium vol. II. p. 385 sq. Ne quis autem ab Euripide hanc particulae formam abiudicandam existimet, conferantur ea, quae ego ibidem posui p. 388.

V. 1000. πολλή μ' ἀνάγκη] Scil. δακρυφόροι. PFLUGK.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

θάρσει· κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἢ τάλαιν' ἐγώ.

V. 1002. κρατεῖς τοι libri cum Schol. *κάτει τοι Porsonus.*
κατάξη Musgravius.

V. 1002. *θάρσει· κρατεῖς τοι κτέ.]* Quamquam non nego speciosam admodum videri coniecturam Musgravii, qui quod Medea v. 1003. diceret: *ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἢ τάλαιν' ἐγώ*, comparato alio loco Euripidis Iphig. Aul. 658. *Ἰφίγ. ὁλοῖντο λόγῃ καὶ τὰ Μενέλω κακὰ. Ἀγ. Ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ', ἅμὲ διολέσαντ' ἔχει.*, haec prorsus exaequari sic voluit, ut pro *κρατεῖς τοι* scriberetur *κατάξει*, i. e. in hanc terram restitueris per liberos tuos, tamen ne nunc quidem puto, quae in libris omnibus habetur et confirmatur ab Scholiaste scriptura, mutandam esse ac minus etiam probabilem habeo Porsoni coniecturam, quam plerique nunc receperunt critici, qui *κάτει τοι* eadem fere sententia, qua Musgravius *κατάξει*, scribi voluit. Etenim *κρατεῖς τοι*, quod in libris habetur et quae vox in eius modi consolationibus proverbii locum obtinuisse videtur, quum comparamus Sophoclis Ai. 1363. Brunck. *παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος*, eandem sententiam habet, quam inferre voluerunt illi, qui aut *κάτει τοι* aut *κατάξει* scribi maluerunt. *κρατεῖν* enim est superiorem esse, superstitem esse, et rursus vires et auctoritatem recipere, ut aliis praestemus. Medae, quae, quamquam liberi benigne excepti erant a Glauce atque omnia, quae voluit ipsa hac missione impetrare, bene eventura esse sperari poterat, tristis erat illacrimans, recte paedagogus hanc magis universam consolationem adhibere potuit: *θάρσει· κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι*; i. e. Bono animo esto: vinces

profecto et superior eris etiam tu aliquando per liberos tuos. De tempore praesenti, ubi exspectaveris futurum, v. suprav. 905. cum Pflugkii et v. 925. cum nostra adnotatione, tum Schol. ad h. l. Huic paedagogi consolationia Medea iure reddi poterat: *ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἢ τάλαιν' ἐγώ*, i. e. Priusquam ego superior ero, alios deducam misera ego. Id Medea dicit de liberorum nece, quos ad inferos iam demittere videatur, paedagogus autem, ut ex eius oratione agnoscimus, ad liberos rettulit, qui iam a Medea aliorum darentur, itaque ipse pergit eam ita consolari, ut dicat: Non tibi hoc soli accidit, ut a liberis separarer. Ut igitur fateamur non tam verba in his versibus quam sententias exaequatas esse, tamen non possumus mutare eam scripturam, quae recte intellegi potest, nec videmus in eo ipso loco, quo altero usus est Elmsleius ad Musgravii rationem stabilendam, verba prorsus inter se respondere, Electr. v. 221. *Ἡλ. Ὁ Φοῖβ' Ἀπόλλων, προσπίτνω σε μὴ θανεῖν. Ὅρ. Ἄλλους κτάνοιμ' ἂν μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.*

V. 1003. *ἄλλους κατάξω]* Orationis ambiguitas, quae in eius modi locis solet esse, sita hoc loco non in eo est, quod Medea formam *κατάξω* a verbo *κατ-άγννμι*, paedagogus autem a verbo *κατάγω* deducat, in qua sententia video Firnhaberum esse l. l. p. 171 sq., sed *κατάξω* necessario ab utraque persona refertur ad *κατάγω*, ita tamen, ut Medea de liberis ad inferos mittendis, paedagogus de pueris ad Iasonem patrem deducendis cogitet. Itaque paedagogus

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὗτοι μόνῃ σὺ σῶν ἀπεξύγης τέκνων.
κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς. 1005

ΜΗΔΕΙΑ.

δράσω τάδ'. ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω
καὶ παισὶ πόρσυν' οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν.
ὦ τέκνα, τέκνα, σφῶν μὲν ἔστι δὴ πόλις
καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπ' ὅντες ἀθλίαν ἐμὲ
οἰκήσεται αἰὲ μητρὸς ἐστερημένοι. 1010
ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαίαν εἰμι δὴ φυγὰς,
πρὶν σφῶν ὄνασθαι κάπιδεῖν εὐδαίμονας,
πρὶν λέκτρα καὶ γυναικαὶ καὶ γαμηλίους
εὐνάς ἀγῆλαι λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν.
ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς ἀνθαδίας. 1015
ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἐξεθρεψάμην,
ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις,
στερῆδ' ἐνεγκούσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
ἦ μὴν ποθ' ἡ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
πολλὰς ἐν ὑμῖν γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ 1020
καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
ξηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ

V. 1010. αἰεὶ solus B.

V. 1011. εἰς B.

V. 1014. ἀνασχεθεῖν libri. ἀνασχεθεῖν Elmsleius.

V. 1016. 17. Schol. Hom. Il. ψ. 144. Etymol. Magn. p. 68.

V. 1022. δῆν B.

v. 1004. etiam de eo consolatur Medeam, quod seiungatur a liberis suis. Similiter locum interpretatus est Scholiastes vol. V. p. 393. ed. Matth. p. 64, 3. Dind. nisi quod is verbum ἄλλους nimio opere pressit.

V. 1004. οὗτοι μόνῃ σὺ κτέ.] De hac consolatione, non firmissima illa quidem, sed usitata tamen ac saepe utili, conferantur quae attuli ad Cic. Disput. Tusc. lib. III. cap. 33. §. 79. p. 372. cl. Brunck. ad Soph. El. 153. Valcken. Diatr. Eurip. p. 179. B.

V. 1014. Attulerunt interpretes Senecae Phoen. 505 sqq. Non te duxit in thalamos parens Comitata primos nec sua festas manu

Eurip. Vol. I. Sect. I.

Ornavit aedes nec sua laetas faces Villa revinxit.

V. 1015. ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς ἀνθαδίας] Haec auctore Ch. D. Beckio nunc recte coniuncta eduntur; conf. Heraclid. 448: ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν. Hippol. 570: ὦ δυστάλαινα τῶν ἐμῶν παθημάτων. et quae praeterea huc vocavit Elmsleius.

V. 1017. Similis versus habetur in Troad. v. 762. ed. Matth.: μάτην δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις. Hinc tamen non recte quis ageret, qui cogitaret de interpolatione. De repetito ἄλλως conferatur Pflugk. ad Hecub. 489.

V. 1022. ξηλωτὸν ἀνθρώ-

γλυκεῖα φροντίς. σφῶν γὰρ ἐστερημένη
 λυπρὸν διάξω βίοντον ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
 ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις 1025
 ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες βίον.
 φεῦ φεῦ· τί προσδέρκεσθ' ἐμ' ὄμμασιν, τέκνα;
 τί προσγελάτε τὸν πανύστατον γέλων;
 αἰατ'· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται,
 γυναικες, ὄμμα φαιδρὸν ὥς εἶδον τέκνων. 1030
 οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλευματα
 τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίης ἐμούς.
 τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
 λυποῦσαν αὐτὴν δις τόσα κτᾶσθαι κακά;
 οὐ δῆτ' ἔγωγε. χαιρέτω βουλευματα. 1035
 καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν
 ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμούς ἀξημίλους;
 τολμητέον τὰδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
 τὸ καὶ προέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενός.

γρ. τέκνα

γρ. φίλοις

V. 1027. ὄμμασι φίλοις B. ὄμμασι τέκνα C. ὄμμασι τέκνα φίλοις C. ὄμμασι τέκνα ceteri.

V. 1030. τερπνὸν C[a]cd. φαιδρὸν ceteri et Script. Chr. pat. 695. 869.

V. 1031. ἐρρέτω bc.

V. 1035. γρ. παύομαι βουλευμάτων ascriptum in a.

V. 1036. ὀφλεῖν libri. ὀφλεῖν Elmsleius. Cf. Elmsl. ad Aristoph. Acharn. 689.

V. 1038. Hesychius vol. II, p. 112.

V. 1039. φρενὶ B. φρενός ceteri. φρενός λόγους c.

ποιοισι] Ad universam sententiam, quae praecedat, spectat, scil. τὸ γηροβοσκήσειν κτέ. V. ad Orest. 30. PFLUGK. Leguntur Or. I. c. haec verba: πείθει δ' Ὀρέστην μητέρ', ἣ σφ' ἐγείνατο, Κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὐκλειαν φέρον. Vide quae adnotavi ad illum locum p. 34.

V. 1035. οὐ δῆτ' ἔγωγε] Scil. δις τόσα κτήσομαι κακά. PFLUGK.

V. 1036. βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν] Cf. supra v. 383 sqq. εἰ ληφθήσομαι — θανούσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων. Nihil enim magis Graeci metuebant quam contumeliam ne

quam acciperent ab inimicis aut iis adeo risum praebent.

V. 1038 sq. Xenoph. Disc. Cyr. II. 2, 3. τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεύρο τυχεῖν. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 544. G. H. Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 802. Valckenar. ad Adonias. p. 384. C. Sine ellipsi Aristoph. Ran. 533. τὸ δὲ προσδοκῆσαι σ' οὐκ ἀνόητον καὶ κενόν, Ὡς δούλος ὦν καὶ θνητός Ἀλκμήνης ἔσει. PFLUGK.

V. 1039. προέσθαι] Ne quis in hiato verbi προέσθαι offendat, conferatur Sophoclis Antig. 207 sq. κοῦ ποτ' ἐκ γ' ἐμὸν Τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδὶ-

χωρεῖτε, παῖδες, ἐς δόμους· ὅτῳ δὲ μὴ
1040
θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
αὐτῷ μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ.
ᾶ ᾶ.

μὴ δῆτα, θυμέ, μή ποτ' ἐργάσῃ τάδε·
1045
ἔασον αὐτούς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων·
ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί σε. *

V. 1040. ἐς C.

V. 1041. θύμασιν libri excepto B (fortasse etiam C), qui θύμα-
σιν habet, id quod etiam Scholiastes legisse videtur.

V. 1043. μή ποτ' ἐργάσῃ BC[E]bc[a]. μή ποτε δράσῃ d. μὴ σύ
ᾶ
γ' ἐργάσῃ B[C]. τόδε B. τάδε ceteri.

V. 1046. με B. σε ceteri.

κων. et eiusd. Oed. reg. 107.
τοὺς αὐτοέοντας χειρὶ τιμωρεῖν
τινάς. Ceterum pro vulgato φρενί
scripsi ego φρενός e melioribus
libris. Recte autem dicitur προέ-
σθαι λόγους φρενός pro eo,
quod dici poterat ἐκ φρενός, si-
militer ut in Hippol. 121 sqq. dicitur:
Ὁκεανοῦ τις ὕδωρ Στάζου-
σα πέτρα λέγεται Βαπτάν κάλ-
πισι ὄντων Παγὰν προεῖσα
κηρυμνῶν. Ac ne quis de imagine
dubitet, qua dicitur λόγους φρε-
νός προεῖσθαι, conferatur Pin-
dari Nem. III. 5 (10). δῆμα δ'
ἐργμάτων χρονιώτερον βιοτεύει,
Ὅ, τι κε σὺν Χαρίτων τύχῃ,
Γλῶσσα φρενός ἐξέλοι βαθείας.
et Olymp. II. 90 (162). Τίνα βάλ-
λομεν ἐκ μαλθακῆς αὐτε φρε-
νός εὐκλείας οἷστοὺς ἰέντες;
Haec superiore tempore scripse-
ram et addo nunc me non pro-
bare Schoenii rationem, qui vo-
luit aptius coniungi verba λόγους
φρενός adlato Soph. Ai. 481. Nam
alia illius, alia huius loci ratio est.

V. 1040 sq. Si cui non fas
erit, inquit, meis sacrificiis
adesse, ipse videat, scilicet
ne adsit; sed manum non
corrumpam misericordia.
PFLUGK. Sic verbum διαφθερῶ
explicavit recte Scholiastes et
Glossatores, qui aut ἀμβλυνῶ
aut μαλακίω interpretantur. Cf.

infra v. 1233 sqq. et quem
Elmsleius laudavit Aeschyl-
lum Agam. 941. γνώμην μὲν
ἴσθαι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.

V. 1044 sqq. Conf. Neophro-
nis fragm. ap. Stobaeum in
Floril. XX. 34. vol. I. p. 310.
Meineke. Ἐλεν. τίδράσεις, θυμέ;
βούλευσαι καλῶς, Πρίν ἔξα-
μαρτεῖν καὶ τὰ προσφιλέστατα
Ἐχθίστα θέσθαι. ποῖ ποτ' ἐξ-
ῆξας, τάλας; Κάτισχε λῆμα καὶ
σθένος θεοστῆγές. Καὶ πρὸς τί
ταῦτ' ὀδορομαι, ψυχὴν ἐμὴν
Ὀρῶς' ἔρημον καὶ παρημελήμε-
νην Πρὸς ὧν ἐχρῆν ἡμιστά;
μαλθακοὶ δὲ δὴ Τοιαῦτα γιγνώ-
μεσθαι πάσχοντες κακὰ; Οὐ μὴ
προδῶσεις, θυμέ, σαντὸν ἐν κα-
κοῖς. Οἷμοι δέδονται· παῖδες
ἐκτὸς ὁμμάτων Ἀπείλθ'· ἦδη
γάρ με φοινία μέγαν Δέδυνκε
λύσσα θυμὸν. ὦ χέρες, χέρες,
Πρὸς οἷον ἔργον ἐξοπλιζόμε-
σθα· φεῦ, Τάλαινα τόλμης, ἣ
πολὺν πόνον βραχεὶ Διαφθε-
ροῦσα τὸν ἐμὸν ἔρχομαι χρόνον.

V. 1046. ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν —
εὐφρανοῦσί σε] Scholia-
stes recte interpretatur: ἐκεῖ·
ἀντὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις. De lo-
quendi genere laudavit Pflug-
kii adnotationem Huschki ad
Tibull. I. 10, 37. Quod autem G.
Hermannus legendum propo-
suerat: καὶ μὴ μεθ' ἡμῶν, ζῶν-

μὰ τοὺς παρ' Ἀιδὴν νεωτέρους ἀλάστορας,
 οὗτοι ποτ' ἔσται τοῦθ', ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ
 παῖδας παρήσω τοὺς ἐμὸνς καθυβρίσαι.
 πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρῆ,
 1050
 ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἷπερ ἐξεφύσαμεν.
 πάντως πέπρακται ταῦτα κούκ ἐκφεύξεται.
 καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ
 νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
 ἀλλ' εἰμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν,
 1055

V. 1047. παρ' ἄδῃ B παρ' ἄδην ceteri.

γρ. πῶς γρ. τοῦθ'.

V. 1048. οὗτοι πόθ' ἔσται τόδ' B.

V. 1051. κτενοῦμεν B C. κτενοῦμεν cd B. De ceteris non constat.

V. 1052. ^ωπέπρακται B C. πέπρακται [a] b c d B. πέπρωται C.

V. 1053. πέπλοισι τε B [C].

τες εὐφρανοῦσί σε, recte Pflug-
 kius vulgatam lectionem ita tuta-
 tus est, ut conferri iuberet v. 1032.
 ἄξω παῖδας ἐν γαλας ἐμούς.
 Quod autem e cod. B. fuerunt qui
 reponerent: εὐφρανοῦσί με pro
 εὐφρανοῦσί σε, iam superiore
 tempore adnotavi, ceterorum li-
 brorum scripturam esse aptiorem
 ad h. l., quod haec omnia Medea,
 quippe animum suum compellans,
 ipsa loqueretur, et quod in eius
 modi locis etiam ea, quae ad
 ipsam personam revocari commo-
 dius possent, ad singularem eius
 personae partem referri solerent.
 Id hoc quidem loco, quum εὐ-
 φραίνειν θυμὸν saepe a Graecis
 dictum esset, in quam rem contuli
 Pindar. Isthm. VII. 3 sq., nullam
 offensionem habere dixi, aliquam
 posse habere infra v. 1233 sqq.

V. 1049. παῖδας παρήσω
 τοὺς ἐμούς καθυβρίσαι]
 Conf. v. 777.

V. 1050 sq. Hos versus, qui
 infra v. 1229 sq. repetuntur, cri-
 tici fere alterutro loco suppositos
 esse existimaverunt, quorum opi-
 nionem confutare studuit Firn-
 haberus l. l. p. 174 sqq. Ideo
 autem Medea utroque loco eadem
 profatur verba, quod in ea ipsa
 ratiocinatione, quam continent ista

verba, omnis causa, quamobrem
 ipsa liberos suos interficiat, posita
 est. Namque ut excusetur imma-
 nitas atque efferitas huius facti,
 dicit Medea necessario iam truci-
 dandos esse liberos, quos, ut ne
 aliis interficiendos praebeat, ipsa
 vult interficere. Non aliter idem
 poeta in Phoenissis bis Eteoclem
 dicentem facit, quamobrem ipse
 fratrem suum conetur interficere,
 idque iisdem verbis et v. 759. et
 v. 1381. Vide quae dixi de eo
 loco ad illius fab. v. 759. p. 131 sqq.

V. 1052. πάντως πέπρω-
 ται κτέ.] Ego superiore tempore
 obtinui hanc scripturam, ita ut di-
 cerem Medae in eo ipso, quod
 adhuc actum esset, videri divinam
 quandam facinoris necessitatem
 contineri in eademque sententia
 fere fuit etiam Schoenius et
 qui eandem scripturam recepit
 Nauckius. Contra Kirchhoff-
 fius, credo propter auctoritatem
 librorum, retinuit scripturam
 πάντως πέπρακται ταῦτα, et non
 diffiteor idoneam sententiam in-
 esse in hoc verbo, ut hoc dicatur:
 Omnino haec facta atque
 transacta sunt neque evitari
 poterunt. Itaque iam πέπρα-
 κται restitui.

V. 1055 sq. ἀλλ' εἰμι γὰρ

καὶ τοῦσδε πέμψω τλημονεστέραν ἔτι,
 παῖδας προσειπεῖν βούλομαι. δότ', ὦ τέκνα,
 δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.
 ὦ φίλτατ' ἡ χεῖρ, φίλτατον δέ μοι κάρα,
 καὶ σῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων, 1060
 εὐδαίμονοίτον, ἀλλ' ἐκεῖ τὰ δ' ἐνθάδε
 πατήρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολή,
 ὦ μαλθακὸς χρῶς πνεῦμά θ' ἡδιστον τέκνων.
 χωρεῖτε, χωρεῖτ'· οὐκέτ' εἰμι προσβλέπειν
 οἷα τ' ἐς ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς. 1065
 καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά,

V. 1058. ἀσπάσασθε Bbc.

V. 1059. κάρα BC[Ea]cd στόμα B[C] cum Script. Chr. pat. 1322.

V. 1065. οἷα τε πρὸς ὑμᾶς BC(E) οἷα τε πρὸς ἡμᾶς bc (etiam d) οἷα τ' ἐς ὑμᾶς B[C]. οἷα πρὸς ὑμᾶς Script. Chr. pat. 875. 1611. id, quod Lentingius h. l. reponi voluit. νικῶμαι πόνοις Script. Chr. pat. 595. 875.

V. 1066. τολμήσω κακά libri excepto C, qui δραῖν μέλλω, et sic, qui locum hunc laudant, citant omnes, Plutarch. de vit. pud. p. 533. Lucianus pro merc. cond. 10. Clemens Alex. II. p. 167. Galenus V. p. 307. 408. cf. 338. 372. Synesius de regn. p. 11. Hierocles p. 56. Arrianus Epict. I. 28. I. p. 144. Simplicius in Epict. 4. III. p. 68. in categ. p. 61. Alcinoüs de doctr. Plat. 24. Eustratius in Aristot. Eth. VI. p. 85. Script. prolegg. in phil. in Cramer. Anecd. Paris. III. p. 398. cf. Aristides II. p. 565. Servanda erat scriptura, quae est in Euripidis libris non aliunde correctis. Nam scriptores, qui laudant verba, paene omnes unum auctorem, qui non satis memoriter Euripidis verba citavit, secuti esse videntur.

δὴ τλημονεστάτην ὁδὸν κτέ.] Permirum est in his verbis, quae et librorum et Scholiastae auctoritate firmantur, offendisse quemquam. Medea dicit se infelicissimum iter suscipere, quod ad eandem liberorum se parat, multo autem infelicius esse illud iter, quod iam liberis instaret, qui ipsi caederentur. Hoc illa dicit non ad veram sapientiam pronuntiandam, sed ex communi hominum sensu, quo pati infelicius est quam facere in eius modi rebus.

V. 1067 sq. δότ' — ἀσπάσασθαι] Vergilius Aen. VI. 697. *Da iungere dextram. Da, genitor, teque amplexu ne subtrahere nostro.* PFLUGK.

V. 1058. Ex hoc loco expressit

Ennius ap. Non. p. 84, 1. haec: *Salvete, optima corpora, Certe manus vestras measque accipite.* cf. O. Ribbeck. Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et rursus p. 250. Io. Vahlen Enn. poës. reliqu. p. 131.

V. 1061. εὐδαίμονοίτον, ἀλλ' ἐκεῖ· λέγει δὲ εἰς Ἀιθιόπην. τὰ δ' ἐνθάδε· τὰ ἐν τοῖς ζώσι. SCHOL.

V. 1066. καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά] Conf. Eurip. Hippol. 380 sqq. *Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκουμεν, οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'· οἱ μὲν ἀργίας ὑπο, οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ Ἀλὴν τινὰ κτέ.* et qui alio quodam modo similem vocem Medae tribuit, Ovid. Metam. VII. 19 sqq.

θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
ὅσπερ μεγίστων αἰτίος κακῶν βροτοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων
μύθων ἔμολον, καὶ πρὸς ἀμίλλας 1070
ἤλθον μεῖζους ἢ χρὴ γενεὰν
θῆλυν ἐρευνᾶν· ἀλλὰ γὰρ ἔστιν
μουσα καὶ ἡμῖν, ἣ προσομιλεῖ
σοφίας ἔνεκεν, πάσαισι μὲν οὐ·
παῦρον δὲ γένος ἐν πολλαῖς 1075
εὗροις ἂν ἴσως
κοῦκ ἀπόμουςον τὸ γυναικῶν.
καὶ φημι βροτῶν οὔτινές εἰσιν
πάμπαν ἄπειροι, μηδ' ἐφύτευσαν
παῖδας, προφέρειν εἰς εὐτυχίαν 1080
τῶν γεναμένων.
οἱ μὲν γ' ἄτεκνοι δι' ἄπειροσύναν

V. 1067. 68. Stobaeus floril. XX. 38. vol. I. p. 336.

V. 1071. εἰ BB ἢ C ἢ Ecd C.

γρ. δέ τι

V. 1075. δὲ δὴ B δὲ δὴ CEac παῦρον δέ τι B. De ceteris non
constat. πολλαῖς dC. ἐμπολλαῖς B.

V. 1082. τ' libri. γ' Reiskius. ἀπειροσύνην^{αν} B.

Aliudque cupido, Mens aliud sua-
det. Video meliora proboque:
Deteriora sequor. Vide Valcke-
nar. ad Hippol. l. c. p. 188. ed.
Lips. Latine ipsa Euripidis verba
reddidit Chalcidius in Platon.
Tim. p. 273. *Nec me latet nunc*
quam cruenta cogitem, Sed vincit
ira sanitatem pectoris. Vide
Valckenar. Diatr. in Eurip.
fragm. p. 21.

V. 1069 sqq. Chorus versibus
anapaestis iam hoc argumentum
persequitur, ut doceat, qui liberos
non susceperint, eos a multis mo-
lestiis esse liberos, quae toleran-
dae sint iis, qui liberos suscepe-
rint.

V. 1070. ἀμίλλας ad disputandi
subtilitatem refertur. Supra v. 543.
ἀμίλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λό-
γων. FLUGK.

V. 1075. παῦρον δὲ
γένος] Sic nunc corruptelam
indicans scripsi, quoniam nulla
earum emendationum, quae usque
adhuc factae sunt, mihi satis fecit.
Opinor in lacuna fuisse adiectivum,
quale σοφόν, aut aliquid eius modi.
Nam Elmsleii ratio, quam critici
nonnulli secuti sunt: παῦρον δὲ
γένος (μίαν ἐν πολλαῖς Εὗροις
ἂν ἴσως) οὐκ ἀπόμουςον τὸ γυ-
ναικῶν, mihi audacior esse vide-
tur, quamquam simile illud est,
quod attulit ex Heracl. 328. *ἔνα*
γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως Εὗροις ἂν,
ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.

V. 1079. πάμπαν ἄπειροι]
Scil. παίδων. Supra v. 677. λέ-
χους ἀπειρος. Προφέρειν cum
genetivo Herodot. VI. 127. Ἰπ-
ποκλείδης Τισάνδρον πλούτῳ
καὶ εἰδεῖ προφέρων Ἀθηναίων.

εἰθ' ἡδὺ βροτοῖς εἰτ' ἀνιαρὸν
 παῖδες τελέθουσ' οὐχὶ τυχόντες
 πολλῶν μόχθων ἀπέχονται· 1085
 οἷσι δὲ τέκνων ἔστιν ἐν οἴκοις
 γλυκερὸν βλάστημ', ἐσορῶ μελέτη
 κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον·
 πρῶτον μὲν ὅπως θρέψωσι καλῶς,
 βίотόν θ' ὁπόθεν λείψουσιν τέκνοις· 1090
 ἔτι δ' ἐκ τούτων εἰτ' ἐπὶ φλαύροις
 εἰτ' ἐπὶ χρηστοῖς
 μοχθοῦσι, τόδ' ἔστιν ἄδηλον.
 ἐν δὲ τὸ πάντων λοίσθιον ἦδη
 πᾶσιν κατερῶ θνητοῖσι κακόν· 1095
 καὶ δὴ γὰρ ἅλις βίотόν θ' εὖρον,
 σῶμά τ' ἐς ἦβην ἤλυθε τέκνων
 χρηστοί τ' ἐγένοντ'· εἰ δὲ κυρῆσαι
 δαίμων οὗτος, φροῦδος ἐς Ἀἰδην

V. 1089. θρέψουσιν Brunckius.

V. 1091. φάυλοις E C.

V. 1096. κακῶν B.

V. 1096. βίотόν addito θ' a corr. B. βίотόν θ' C. ommissa copula, ut videtur, in ceteris. βιοτήν Lentingius.

V. 1097. εἰς d B. ἤλθε d B.

V. 1098. κυρῆσας (gloss. a man. prim. κατὰ συγκύρειαν ἔλθῃ, supra scripto αἰ a man. sec. cum gl. τύχοι συμβῇ) B. κυρῆσαι Ccd C κυρῆσαι τύχῃ συμβαλεῖ B. κυρῆσει Aldus.

γρ. οὕτως

V. 1099. οὗτος B. οὕτω (corr. in οὗτος a man. alt.) C. οὗτος, ut videtur, ceteri. Vide Schol. εἰς αἰδην BCc εἰς αἰδαν B εἰς ἄδην Elmsleius.

Cf. Elmsleium ad Soph. Oed. reg. 381. ad Heracl. 554. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 358. 2. PFLUGK.

V. 1083. εἰθ' ἡδὺ] Confert Pflugk. A. Matthiae l. c. §. 437.

V. 1089. ὅπως θρέψωσι.] Hanc omnium librorum scripturam recte iam agnoverunt grammatici, qui olim hic quoque θρέψουσιν reponendum esse existimaverunt. Dicitur autem ὅπως θρέψωσι priore loco, quod studium efficiendi apertius per modum verbi declarandum erat. Quod secus est in posteriore loco: ὁπόθεν λείψου-

σι, quoniam ibi de efficienda relictione nihil quaerebatur. Conf. G. Hermannii Opusc. vol. III. p. 128. (de part. ἄν lib. II. c. 12).

V. 1096. καὶ δὴ — εὖρον] fac eos nactus esse, ut supra v. 389. MATTHIAE.

V. 1097. σῶμά τ' ἐς ἦβην ἤλυθε τέκνων] Pro σώματα τέκνων conf. Matthiae gr. Gr. ampl. p. 588. ed. sec. PFLUGK.

V. 1098. εἰ δὲ κυρῆσαι δαίμων οὗτος] Sic iam superiore tempore haec verba ex meliorum librorum indiciis scribenda

θάνατος προφέρων σώματα τέκνων. 1100
 πῶς οὖν λύει πρὸς τοῖς ἄλλοις
 τήνδ' ἔτι λύπην ἀνιαροτάτην
 παίδων ἔνεκεν

θυνητοῖσι θεοὺς ἐπιβάλλειν;

ΜΗΔΕΙΑ.

φίλοι, πάλοι τοι προσμένουσα τὴν τύχην 1105
 καραδοκῶ τάκειθεν οἱ προβήσεται.
 καὶ δὴ δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος
 στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἡρεθισμένον
 δείκνυσιν, ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ δεινὸν ἔργον παρανόμως τ' εἰργασμένον, 1110
 Μήδεια, φεῦγε, φεῦγε, μήτε ναῖαν

V. 1101. πῶς δέ c.

V. 1102. τήνδ' ἐπὶ λύπην BCd B. in B. ascriptum: γρ. τήνδ'
 ἔτι λύπην, id quod novit etiam Scholiastes.

V. 1105. πάλοι τοι BB[C] πάλοι C πάλοι τε δὴ (i. e. πάλοι δὴ)
 b. πάλοι δὴ cd.

V. 1106. ἦ C.

V. 1107. καίτοι B. cum Script. Chr. pat. 124. καὶ δὴ (καὶ νῦν
 ὦν ὦν
 d) ceteri. τὸν — ὀπαδὸν B τὸν — ὀπαδὸν Cb B C. τῶν — ὀπαδῶν
 Script. Chr. pat. l. c.

V. 1108. πνεῦμά τ' libri. Recte. πνεῦμα δ' G. Hermannus.

V. 1109. δείκνυσιν [B] CEa, δείκνυσι δ' bc B[C] et Script.
 Chr. pat. 127. δείκνυσι δὴ d. ἀγγέλλει C.

V. 1110. om. C.

V. 1110. 11. om. bcd. V. 1110. παρανόμως τ' εἰργασμένον
 B (E) παρανόμως εἰργασμένη B[C].

V. 1111. Eustathius in Odyss. p. 1505.

esse putavi et glossatores recte
 interpretati sunt κυρῆσαι (δαί-
 μων) τύχη συμβαίη aut etiam
 κατὰ συγκύρειαν ἔλθῃ.

V. 1101. πῶς οὖν λύει.]
 Conf. quae supra dicta sunt ad
 v. 563. p. 82.

V. 1105 sq. τὴν τύχην — οἱ
 προβήσεται] Conf. Alcest. 785.
 τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὴς οἱ
 προβήσεται. De πάλοι τοι, quod
 nunc recepi, conf. Lucian. encom.
 Demosth. §. 2. Heindorf. ad Pla-
 ton. Phaedon. §. 18. ad Deva-
 rium quae dixi vol. II. p. 735 sqq.

V. 1111 sq. Nobis, si vitio ca-
 ret locus, hyperbolice loqui vide-
 tur nuntius: fuge nec navi ulla
 nec curru relicto, quo ne quis
 persequi te possit. α. HERMANNUS.
 Scilicet simili dolo illius, quo Con-
 stantinum aliquando cavisse ab
 inimicorum insidiis ferunt. Non
 adsentior. Mea quidem sententia
 hoc dicit nuntius: neque navem
 tu neve currum sperne, sed
 quavis effugiendi occasione
 utere. Cf. Ion. 1238 sq. PFLUGK.
 Multo his rectius Brunckius:
 'Suadet Medae nuntius', inquit,

λιποῦς' ἀπήνην μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δ' ἄξιόν μοι τῆσδε τυγχάνει φυγῆς;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὄλωλεν ἡ τύραννος ἀρτίως κόρη

Κρέων θ' ὁ φύσας φαρμάκων τῶν σῶν ὕπο.

1115

ΜΗΔΕΙΑ.

κάλλιστον εἶπας μῦθον, ἐν δ' εὐεργέταις

τὸ λοιπὸν ἦδη καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσει.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τί φῆς; φρονεῖς μὲν ὀρθὰ κοῦ μαίνει, γί' ναι,

ἥτις τυράννων ἐστὶν ἡμισμένη

V. 1112. ποδοστιβῆ bc.

V. 1115. κρέων δ' B.

V. 1119. τυράννων B. ἐστὶν B [C]. οἰκίαν ceteri. ἡμισμένην (gl. ἀφανισθεῖσαν καὶ τιμωρηθεῖσαν) B. ἡμισμένη C. ἡμισμένην Eab. ἡμισμένη cd (?) BC. (hic cum gloss. μαστιζομένη. αἰκίζω τὸ μαστίζω).

‘ut vel maritimo vel terrestri itinere fugam quam citissime capessat, vetatque, ne aliquorsum divertat, fortasse quia credit persecutores eam sive a Corinthiis sive ab Iasone mittendos satellites. Igitur: Fuge, inquit, ita celetter, ut navem oraen non appellas neu plaustrum cursum sis. Est igitur h. l. μὴ λιπεῖν nihil aliud nisi non relinquere navem vel currum, quem semel conscenderis.

Ibid. ναῦαν ἀπήνην] πολύκαπον ὄχημα ναός Sophocl. Trach. 658. Aeschyl. Prom. 460. θαλασσοπλάγκτα — λινοπτερεα ναυτίλων ὀχήματα. ELMSLEIUS. Similiter etiam Latini locuti sunt, veluti Catullus LXIII. 9 sq. Ipsa levi fecit volitantem flamine currum, Pinea contingens inflexae texta carinae.

V. 1115. Κρέων θ' ὁ φύσας] Hunc non petiverat veneno ipsum, quamobrem per τὴ particulam eius nomen adiungitur, vide v. 1053.

V. 1116. Xenoph. Disc. Cyr. III. 4, 12. τοῦτον ἡμεῖς ὡς εὐεργέτην καὶ φίλον, οὐχ ὡς δοῦλον, περιέψομεν. Notum est εὐεργετῶν nomine ornari solitos, si qui regem Persarum beneficio qualicumque obstrinxissent. Cf. e. g. Herodot. III. 140. ΠΕΛΟΥΚ. Illud etiam hoc loco commemorandum fuit Athenis εὐεργεσίαν, id est nomen et iura εὐεργέτου, esse tributa, si quis bene de civitate meritus erat, quā de re conf. Demosthenis orat. Leptin. §. 60. ed. Bekk. p. 475, 10. ed. Reisk. et quae ad eum locum commentati sunt interpretes in G. H. Schaeferi app. crit. ad Demosth. vol. III. p. 152. cl. ibid. p. 266.

V. 1119. ἐστὶν — ἡμισμένην] Hoc reliqui, quamquam meliores libri οἰκίαν scriptum habent. Sed quum Hesychii glossema habeamus: ἐστὶν οἰκίαν, vix videtur dubitari posse quin alterum e glossemate natum sit. ἐστὶν autem de ipsa familia dicitur etiam ap. Herodot. I. 77., non solum de sede penatium.

χαίρεις κλύουσα, κού φοβεῖ τὰ τοιάδε;

112

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔχω τι κἀγὼ τοῖς γε σοῖς ἐναντίον
λόγοισιν εἰπεῖν· ἀλλὰ μὴ σπέρχου, φίλος,
λέξον δ', ὅπως ὤλοντο· δις τόσον γὰρ ἂν
τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονῇ
σὺν πατρὶ καὶ παρῆλθε νυμφικούς δόμους,
ἦσθημεν οἵπερ σοῖς ἐκάμνομεν κακοῖς
δμῶες· δι' ὧτων δ' εὐθύς ἦν πολὺς λόγος
σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρὶν.
κυνεῖ δ' ὁ μὲν τις χεῖρ', ὁ δὲ ξανθὸν κάρα
παίδων· ἐγὼ δὲ καὐτὸς ἠδονῆς ὕπο
στεγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἐσπόμεν.
δέσποινα δ', ἦν νῦν ἀντὶ σοῦ θανμάζομεν,

1125

1130

V. 1121. τοῖσι σοῖς C.

V. 1123. λέξον δ' ὅπως meliores libri. Vulgo λέξον δὲ πῶς, ut est in BC.

ας

V. 1124. τέρψαιαν B.

V. 1128. εὐθύς ἦν πολὺς λόγος [BBC] εὐθύς ἡμῶν ἦν λόγος (γρ. ἦν πολὺς λόγος) C εὐθύς ἡμῶν ἦν λόγος bc. εὐθύς ἦν λόγος d.

V. 1130. κύνει libri. κυνεῖ Brunckius.

V. 1124. εἰ τεθνᾶσι παγκάκως] si tua narratione edoceor eos perisse morte miserrima.

V. 1126. καὶ παρῆλθε νυμφικούς δόμους] Quod per accusativum locus significatur, quod te moveas, qua de re dixi ad v. 7. p. 15., etiam verbum παρέρχεσθαι non solum cum εἰς aut πρὸς praepositione componitur, verum accedit etiam accusativus sine particula, ut infra v. 1264. et Hippol. 108. conf. etiam v. 1132.

V. 1129. νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρὶν] Quod reconciliatio gratiae per libationes confirmari quasi iustum foedus solebat, v. Eurip. Orest. 1679 sqq., ubi eius modi sollemnis reconciliatio describitur, hinc σπένδεσθαι

explicatur a scholiastis per φιλοῦσθαι, reconciliari, et est νεῖκος σπένδεσθαι τὸ πρὶν denique nihil aliud nisi νεῖκος τὸ πρότερον διαλύειν.

V. 1130. κυνεῖ] κύνει in libris est, ut grammatici κύνει, quod fuit in cod. archetypo, 'κύνει (ἐκύνει) legisse videantur. Tempus praesens in eius modi narratione fuisse aptissimum iam adnotavit A. Matthiae.

V. 1131. ἠδονῆς ὕπο] Significare vult nuntius, quo quasi iure ipse quoque mulierum thalamos intraverit.

V. 1133. ἦν νῦν ἀντὶ σοῦ θανμάζομεν] θανμάζειν in eius modi locis est verecunde colere, ut par est servum facere, conf. quae dixit Valckenarius ad Hippol. 106. p. 145 sq. ed. Lips.

πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα,
 πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα. 1135
 ἔπειτα μέντοι προῦκαλύψατ' ὄμματα
 λευκὴν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηίδα,
 παίδων μυσσαχθεῖς εἰσόδους· πόσις δὲ σὸς
 ὀργὰς ἀφῆρει καὶ νεάνιδος χόλον,
 λέγων τάδ'· Οὐ μὴ δυσμενὴς ἔσει φίλοις, 1140
 παύσει δὲ θυμοῦ καὶ πάλιν στρέψεις κᾶρα,
 φίλους νομίζουσ' οὔτε περ ἂν πόσις σέθεν,
 δέξει δὲ δῶρα, καὶ παραιτήσῃ πατρὸς
 φρυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ' ἐμὴν χάριν;
 ἢ δ' ὥς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἠνέσχετο, 1145
 ἀλλ' ἦνεσ' ἀνδρὶ πάντα· καὶ πρὶν ἐκ δόμων
 μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν,
 λαβοῦσα πέπλους ποικίλους ἠμπίσχετο,
 χρυσοῦν τε θείσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχους,
 λαμπρῶ κατόπτρῳ σχηματίζεται κόμην, 1150
 ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.

V. 1139. ὀργὰς τ' B[C]. καὶ νεάνιδος χόλον B Ec. καὶ χόλον νεάνιδος B cum ceteris, ut videtur.

V. 1141. παύσαι — στρέψον C παύσαις — στρέψαις b. παύσεις — στρέψεις c.

V. 1145. ὥς τ' Bb. ὥστ' C[a] ὥς BC. De ceteris parum constat.

V. 1147. τέκνα B.

V. 1148. ἠμπίσχετο a man. prim. C., quam verbi formam defendit Elmsleius ad h. l. ἠμπέσχετο ceteri.

V. 1149. χρυσοῦν δὲ C. βοστρύχους C.

V. 1150. δόμοις corr. in κόμην B.

V. 1151. Schol.: γράφεται προσβλέπουσα σώματος. εἰκὼ BCB.

V. 1134. τέκνων σῶν — ξυνωρίδα] Phoen. 1092. ξῆ σοι ξυνωρίς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.

V. 1139. ὀργὰς ἀφῆρει καὶ νεάνιδος χόλον] Hanc e melioribus libris recepi verborum collocationem, in qua νεάνιδος etiam ad ὀργὰς pertinere vix est quod dicam, conf. huius fab. v. 1355. ἀλλ' ὕβρις οὐ τεσοῖ νεοδμητῆς γάμοι. et Aeschyli Prom. 1014. οἷός σε κλύδων καὶ κακῶν τρικυμία ἔπεισ' ἀφνικτος.

V. 1144. ἐμὴν χάριν] quasi perficiens eo meam gratiam, quae primum accusativi notione hae adverbiales formulae natae sunt.

Cf. quae dixi ad Iphig. Taur. v. 551. p. 88.

V. 1146. ἀλλ' ἦνεσ' ἀνδρὶ πάντα] Sed promisit marito omnia se facturam, quae modo ipsam rogasset. Cf. Soph. Philoct. 1398. ἂ δ' ἦνεσάς μοι δεξιᾶς θιγῶν. Eurip. Orest. 1658. Πυλάδῃ δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ᾧ πότ' ἦνεσας, Διός. Alcest. 12. ἦνεσαν δέ μοι θεαὶ Ἀδμητον ἄδην τὸν παρὰ νῆκ' ἐκφυγεῖν., ad quem locum vide quae adnotavit Pflugkii p. 29. ed. sec.

V. 1151. εἰκὼ] εἰκὼ et εἰκὼν promiscue dicuntur, ut ἀηδὼ et

κᾶπειτ' ἀναστᾶς ἐκ θρόνων διέρχεται
 στῆγας, ἄβρον βαίνουσα παλλεύκῃ ποδί,
 δῶροις ὑπερχαίρουσα, πολλὰ πολλάκις
 τένοντ' ἐς ὄρθον ὄμμασι σκοπομένη.
 τούνθενδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν·
 χροῖαν γὰρ ἀλλάξασα λεχρία πάλιν
 χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει
 θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα μὴ χαμαὶ πεσεῖν.
 καὶ τις γεραῖά προσπόλων, δόξασά που
 ἦ Πανὸς ὄργας ἦ τινὸς θεῶν μολεῖν,

1155

1160

V. 1153. Eustathius in Il. p. 643.

V. 1157. λεχρία BC.

V. 1158. τρέχουσα BC.

V. 1160. δόξασα τῶν προσπόλων b c. που deest in C.

ἀηδῶν, χελιδῶ et χελιδῶν. Vid. de his formis Valckenar. ad Phoen. p. 167sq. Ph. Buttmann. gr. Gr. ampl. I. p. 214. PFLUGK. Ceterum in libris BCB est εἰκῶ scriptum ex praecepto quorundam grammaticorum, quod tamen nunquam ita valuit, ut ab omnibus aut plerisque probaretur. Cf. C. Göttingii librum, qui inscribitur die allg. Lehre vom Accent der griech. Sprache, p. 259.

V. 1155. Comparantur loci Xenophontis Memor. Socr. II. 1, 22. ἐπισκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἰ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται, πολ- λάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σιᾶν ἀποβλέπειν. et, qui illum expressit Aristaeneti I. 25., unde intellegere mihi videor recte Elmsleium τένοντα interpreta- tum esse pedem, coll. Bacch. 936. Phoen. 42. Cycl. 400. Fuerit autem τένοντ' ἐς ὄρθον ὄμμασι σκοπομένη, quae erecto pede, id est, pedis digitis innixa, retro spectet, quem ad modum illa apud Aristaenetum: θαμὰ καὶ τὴν πτέρναν αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένη διεσκο- πεῖτο. PFLUGK.

V. 1157. λεχρία· πλαγία. id est, obliqua. Schol. Cf. quae

disputavit Pflugkius ad Hec. 1025. p. 95. ed. sec.

V. 1158. τρέμουσα κῶλα] Sic etiam Latini poetae per accu- sativum casum saepe locuti sunt, veluti Vergilius Georg. III. 84. micat auribus et tremat artus. Ho- ratius sat. II. 7, 57. tremis ossa pavore.

V. 1159. μὴ χαμαὶ πεσεῖν] Haec rectius quam Elmsleius et Hermannus explicavit A. Mat- thiae gr. Gr. ampl. §. 553. p. 1084. ed. sec. ita ut diceret esse hoc quasi: μόλις φθάνει ἐμπε- σοῦσα, ὥστε μὴ χαμαὶ πεσεῖν. PFLUGK.

V. 1161. ἦ Πανὸς ὄργας] Scholiastes adnotat: τοὺς ἐξαι- φνης καταπίπτοντας φοντο τὸ παλαιὸν οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ Πα- νὸς μάλιστα καὶ Ἐκάτης πε- πλῆχθαι τὸν νοῦν. Haec sunt Πανικά δαίματα, de quibus Pflugkius conferri iubet Non- num Dionys. X. 4. οἰστορηθεὶς Ἀθάμας μανιάδελ Πανὸς ἱμά- θλῃ. Eurip. Hipp. 142. Rhes. 36. Pausaniam X. 23, 5., qui de Gallis haec refert: ἐν δὲ τῇ τυ- κτὶ φόβος σφίσις ἐμπιπτεῖ Πα- νικός· τὰ γὰρ ἀπὸ αἰτίας οὐδε- μιᾶς δαίματα ἐν τούτῳ φασὶ γίνεσθαι.

ἀνωλόλυξε, πρίν γ' ὄρᾳ διὰ στόμα
 χωροῦντα λευκὸν ἄφρον', ὁμμάτων τ' ἀπὸ
 κόρας στρέφουσιν, αἱμά τ' οὐκ ἐνὸν χροῖ·
 εἴτ' ἀντίμολπον ἦκεν ὀλολυγῆς μέγαν 1165
 κωνυτόν. εὐθύς δ' ἡ μὲν ἐς πατρός δόμους
 ὤρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀρτίως πόσιν,
 φράσσουσα νύμφης συμφοράς· ἅπασα δὲ
 στέγη πικνοῖσιν ἐκτύπει δρομήμασιν.
 ἦδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἐκπλέθρου δρόμου 1170

- V. 1162. διὰ στόμα BC[a]bed κατὰ στόμα BC.
 V. 1163. ὁμμάτων δ' BCEabcd ὁμμάτων τ' B[C].
 V. 1165. Eustathius in II. p. 643, 39.
 V. 1168. συμφοράς B Cb. συμφορὰν B cum ceteris.
 V. 1170. ἐκπλέθρον libri et Schol.

V. 1162. πρίν γ' ὄρᾳ κτέ.]
Πρίν cum indicativo donec tandem significare dicitur Elmsleius, adlaes Aesch. Prom. 478 sq. Soph. Oed. reg. 776. Eurip. Hec. 132. Id ego sic accipio, ut donec omisso tandem ea particula exprimi dicam, quae vis ac potestas inde ab Homero per hanc particulam exprimebatur. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 727. De verbo ἀνωλόλυξιν vide ad v. 1165.

V. 1163. ὁμμάτων τ' ἀπὸ κόρας κτέ.] Iunge: ὁμμάτων κόρας ἀποστρέφουσιν. et conf. Orest. 469. γέροντος ὁμμάτων φεύγων κόρας.

V. 1165. Soph. Aiac. 851. ἦσει μέγαν κωνυτόν. Hesychius vol. II. p. 744. ὀλολυγῆ· φωνὴ γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι. Cf. Herodot. III. 189. Elmslei. ad Heracl. 782. eaque voce vetula mulier id numen, unde terrorem subitum ortum esse putabat, vocaverat in votum. Nunc κωνυτός ὀλολυγῆς ἀντίμολπος est lamentatio contrarium sonans usitato ululatu, quo deos precari mulieres solent. Ὀξυμόλποις οἰωγμάσιν dixit Aeschyl. Sept. adv. Theb. 1002 (1025). Cf. Eustath. ad

Iliad. p. 643, 39., qui hunc ipsum Euripidis locum explicat. PFLUGK.

V. 1170. ἦδη δ' ἀνέλκων κῶλον κτέ.] Sententia haec est: Iam vero attollens pedem stadii velox cursor terminum attingebat, quum illa etc. Sed in singulis plura, quae difficultatem creaverunt interpretibus, explananda erunt. Ac primum quidem recte sensit A. Matthiae particula ἄν, quam requisiverunt critici, in hoc loco minime opus esse. Non enim in eius modi locis Latini solent coniunctivum ponere aut Graeci adiecta ἄν particula rem ad condicionem revocare, sed ponunt id simpliciter, quod in certo temporis spatio fieri poterat, non fieri potuisset, in quam rem recte Matthiae ad simulavit locum Euripidis de Electr. 822 sqq. Θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειξεν ἡ δρομεὺς Δισσοῦς διὰ φύλον ἐπὶ λόντος διήνυσσε κἀνείτο λαγόνας. Itaque et ii, qui ἀνθήπτατ ἄν de coniectura scribi voluerunt, et ii, qui ἀνέλκων, ut ἄν ad ἀνθήπτατο pertineret, legi iusserunt, vehementer falsi sunt. Qui ἄν ἔλκων κῶλον scripserunt, ineptius etiam egerunt, quod non intellexerunt aliud esse ἀνέλκειν τὸν πόδα, aliud ἔλκειν πόδα. ἔλκειν κῶλον aut πόδα esset non

ταχὺς βαδιστῆς τερμόνων ἀνθήπτετο·
 ἢ δ' ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
 δεινὸν στενάζας· ἢ τάλαιν' ἡγείρετο·
 διπλοῦν γὰρ αὐτῇ πῆμ' ἐπεστρατεύετο.
 χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος 1175
 θαυμαστὸν ἴει νᾶμα παμφάγου πυρός,
 πέπλοι δὲ λεπτοί, σῶν τέκνων δωρήματα,
 λευκὴν ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
 φεύγει δ' ἀναστᾶς ἐκ θρόνων πυρουμένη,
 σείουσα χαίτην κρατὰ τ' ἄλλοτ' ἄλλοσε, 1180
 ῥῖψαι θέλουσα στέφανον· ἀλλ' ἀραρότως
 σύνδεσμα χρυσὸς εἶχε, πῦρ δ', ἐπεὶ κόμην
 ἔσεισε, μᾶλλον δις τόσως τ' ἐλάμπετο.
 πίντει δ' ἐς οὐδας ξυμφορᾷ νικωμένη,

V. 1173. ἀπώλλντο BC.

V. 1175. κείμενος κόσμος B.

V. 1177. λευκοί bed τε BC[a] bed δὲ B [C].

V. 1178. λεπτὴν BEcd B C.

V. 1179. ἐκ δόμων bc.

V. 1181. ἀραρότως libri. ἀρηρότως Aldus.
 τόσον

V. 1183. τοσῶς τ' B τοσῶς δ' C τόσως τ' E τόσον τ' a τόσως
 bc τόσον B τόσως C.

V. 1184. πίπτει BC cum Script. Chr. pat. 1089. 1431. ἐπ' οὐ-
 δας BC. Script. Chr. pat. 1089. πρὸς οὐδας Id. v. 1431.

curriculo currere, id est, ce-
 leriter currere, sed tarde se
 movere, quod minime ad hunc
 locum aptum est, significaret, vel-
 uti in Theocr. idyll. VII. 21.
 πᾶ δὴ τὸ μεσαμεριον πόδας
 ἔλκεις κτέ. aut in Euripidis
 Phoen. 304 sq. γήρα τρομερὰν
 ἔλκω ποδὸς βάσιν., ad quem loc-
 um recte ascripsit Scholiastes:
 ἔλκω, ἡγουν βίᾳ ἀννώ. Vide
 quae ad eum locum adnotavit
 Valckenarius, et conf. Latini-
 norum trahere vestigia ebria
 Baccho ap. Propert. I. 3, 9.
 cl. Apulei. Metam. VIII. p. 166,
 26. Hinc, credo, hoc primum ap-
 parebit, veram scripturam esse
 hanc: ἡδὴ δ' ἀνέλκων κῶλον —
 ἀνθήπτετο. Quod autem dein-
 cept in libris legitur ἐκπλεθρον
 δρόμον, etsi idem vitium etiam

Scholiastes invenit, legendum
 esse ἐκπλεθρον δρόμον vix est,
 quod dicam. conf. Eurip. Electr.
 v. 881. ἡκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον
 ἐκπλεθρον δραμῶν ἁγῶν· ἐς
 οἴκους., ubi idem vitium in libris
 irrepit. ἔξ πλεθρῶν autem δρό-
 μος erat stadium.

V. 1172. ἐξ ἀναύδου καὶ
 μύσαντος ὄμματος] Alterum
 est Homericum, ex Il. XXIII.
 637. μύσαν ὅσσε ὑπὸ βλεφά-
 ροισι., de altero Pflugkii con-
 sultit Vergilii Aen. III. 362.
 Huc illuc volvens oculos totumque
 pererrat Luminibus tacitis.

V. 1181. ἀλλ' ἀραρότως
 κτέ.] ἀραρότως· ἀρμολίως,
 προσρημοσμένως, ἀρμολιόντως.
 ηβητηα. Aesch. Suppl. 951.
 τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς Γόμφος
 διαμπάξ, ὥς μένειν ἀραρότως.

πλήν τῷ τεκόντι κάρτα δυσμαθῆς ἰδεῖν· 1185
 οὐτ' ὁμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις
 οὐτ' εὐφυνὲς πρόσωπον, αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
 ἔσταζε κρατὸς συμπεφυρμένον πυρὶ,
 σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων, ὥστε πεύκινον δάκρυ,
 γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέρρυσεν, 1190
 δεινὸν θέαμα· πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν
 νεκροῦ· τύχην γὰρ εἶχομεν διδάσκαλον.
 πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσία
 ἄφνω προσελθὼν δῶμα προσπίπτει νεκροῦ·
 ὥμωξε δ' εὐθύς, καὶ περιπτύξας δέμας 1195
 κυνεῖ προσανδῶν τοιάδ'· ὦ δύστηνε παῖ,
 τίς σ' ὦδ' ἀτίμως δαιμόνων ἀπώλεσεν;

V. 1187. Schol. Homer. ap. Cramer. Anecd. Paris. III. p. 9.

V. 1190. γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων BCEabcd. γναθμῶν ἀδήλοις φαρμάκοις B. γναθμοῖς (γνάμπτοις sec. Mag.) ἀδήλων (-οις alt. man.) φαρμάκων C.

V. 1191. θίγειν B. θιγεῖν C B C.

γρ. καὶ προσπίπτει

V. 1194. προσπίπτει B. προσπίπτει CEb προσπίπτει B [C].

V. 1195. χέρας B C.

γρ. παῖ

V. 1196. κυνεῖ B. κύνει b B. ὦ δύστηνε σὺ B. ὦ δύστηνε παῖ ceteri.

V. 1197. τίς (σ' additum a corr.) ὦδ' — δαιμόνων σ' B. τίς ὦδ' — δαιμόνων C. τίς σ' ὦδ' — δαιμόνων E. τίς ὦδ' — δαιμόνων bcd B C. τίς σ' ὦδ' ἀτίμως ἠθέλησε τεθνάναι Script. Chr. pat. 713. 885. 1328.

V. 1185. πλήν τῷ τεκόντι κτέ.] τουτέστιν πᾶσιν ἄλλοις σφόδρα δυσεπίγνωστος ἰδεῖν πλήν τῷ τεκόντι. SCHOL. Apte comparavit Boissonadius illud Racini poëtae: *Triste objet ... que méconnoîtroit l'oeil même de son père.*

V. 1189. πεύκινον δάκρυ· πίσσα. HESYCHIUS.

V. 1190. γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέρρυσεν] Male Schol.: αἱ δὲ σάρκες, φησί, τῶν γναθμῶν κατέρρυσεν ὑπὸ τῶν ἀδηλοποιῶν φαρμάκων. δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς γράφεται. quod reprehendens lacobs: Ὑναθμοί, inquit, venenis tribuuntur, ut apud Aeschyl. Choeph. 273. morbo: σαρκῶν,

ἐπεμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις λειχήνας. Cf. Prometh. 376. De verbo ἀπέρρυσεν Pflugkius consultit Theocr. idyll. II. 89. ἔρρυσεν δ' ἐκ κεφαλᾶς πᾶσαι τρίχες.

V. 1192. τύχην — διδάσκαλον] Nam illius fortuna cautos nos fecerat. Lucian. Conviv. §. 45. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν τοῖχον ὁρθὸς ἐφυστῶς ἐώρων ἕκαστα, οὐκ ἀναμειγνύς ἐμάντον, ὑπὸ τοῦ Ἰστιαίου διδασκῆς (id est τῇ Ἰστιάου τύχῃ διδάσκαλον ἔχων), ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς διαλεῖν τὰ τοιαῦτα. PFLUGK.

V. 1196. ὦ δύστηνε παῖ] Sic plerique libri. Vaticanus habet δύστηνε σὺ in textu, quod per se falsum non esse docent

τίς τὸν γέροντα τύμβον ὄρφανὸν σέθεν
 τίθησιν; οἶμοι, συνθάνοιμί σοι, τέκνον.
 ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόνων ἐπαύσατο, 1200
 κρήζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας,
 προσείχεθ', ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης,
 λεπτοῖσι πέπλοις, δεινὰ δ' ἦν παλαίσματα·
 ὁ μὲν γὰρ ἤθελ' ἐξαναστῆσαι γόνυ,
 ἡ δ' ἀντελάζυτ'· εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι, 1205
 σάρκας γεραιὰς ἐσπάρασσ' ἀπ' ὀστέων.
 χρόνῳ δ' ἀπέστη καὶ μεθ' ἧχ' ὁ δύσμορος
 ψυχῇ· κακοῦ γὰρ οὐκέτ' ἦν ὑπέρτερος.
 κεῖνται δὲ νεκροὶ παῖς τε καὶ γέρον πατήρ
 πέλας, ποθεινὴ δακρυόισι συμφορά. 1210

γρ. δέμας

V. 1204. γόνυ B.

V. 1205. ἀντελάζυτ' C et lemma Schol. ἀντελάζετ' ceteri.

V. 1209. καὶ πατήρ γέρον b.c.

V. 1210. δακρυόουσι BC[a]d. δακρυόισι BC Script. Chr. pat. 1112.

quae attulit Elmsleius Andr. 68.
 τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ
 δύστηνε σύ, κτείνειν. et ib. 170.
 εἰς τοῦτο δ' ἦκεις ἀμαθίας,
 δύστηνε σύ.

V. 1198. τὸν γέροντα τύμ-
 βον] Monet Scholiastes senes
 dici τύμβους, παρόσον πλησίον
 εἶσι τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τά-
 φου. Sic Euripidis Heracl. 166.
 de Iolao: ἡ κακὸν λόγον Κτήσει
 πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὐνεκα
 Τύμβον, τὸ μηδὲν ὄντος, — εἰς
 ἀντίλον ἐμβήσει πόδα. Cf. He-
 sych. s. v. Τυμβογέρον. Idem
 usus est vocabuli σορός. Lu-
 cian. dial. meretr. XI. t. III. p.
 310. Φιλημάτιον τὴν σορόν.
 Rhet. praec. §. 24. τὰ ψυχρὰ
 ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σοροῦ φιλή-
 ματα. Cf. Iacobs Animadv. ad
 Anthol. Gr. vol. II. p. III. p. 176.
 PFLUGK. Adde Eustath. ad
 Odys. p. 1431. ὄθεν καὶ τυμ-
 βογέροντες οἱ αὐτοὶ καὶ σορό-
 πληκτοὶ καὶ σοροπλήγες.

V. 1205. εἰ δὲ πρὸς βίαν
 ἄγοι] si vero per vim age-

ret. Ita enim Latini ipsi quoque absolute loquuntur.

V. 1207. ἀπέστη] Hoc est:
 remisit a luctu. Nos dicamus:
 er stand ab. Scholiastes
 recte: ἡμίφλεκτος δὲ ἀπέστη
 καὶ ὕστερον ὑπὸ ὀδύνης ἀπέ-
 θανεν. Elegantem esse Valcke-
 narii coniecturam (Diatr. p. 57.)
 ἀπέσβη quis negat? Iuvatur haec
 etiam eo, quod Bekkeri Anecd.
 Graec. p. 422. habent hoc scho-
 lion: Ἀπέσβη· ἐσβέσθη ἡ
 ἐπαύσατο, τέθνηκεν, et similia
 alii grammatici. Sed quis prae-
 stat haec ad hunc locum pertinere?

V. 1210. ποθεινὴ δα-
 κρυόισι] Haec non satis recte
 Pflugkius auctore A. Matthiae
 explicaverat: calamitas lacri-
 mis exoptata, id est, digna
 lacrimis. Rectius Schol.: ὅλον
 συμφορὰ ὄντες ποθεινὴ
 πρὸς δακρυὰ καὶ θρήνον κείν-
 ται ἀντὶ τοῦ ἀξιοδάκρυτος
 συμφορὰ, οὗς ἂν τις ἰδὼν πο-
 θήσειε δακρυῶσαι, ἐλείνους ὄν-
 τας τῷ θεάματι. Est igitur potius
 per lacrimas deploranda.

καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγον·
 γνῶσει γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφῇν.
 τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν,
 οὐδ' ἂν τρέσας εἴποιμι τοὺς σοφοὺς βροτῶν
 δοκοῦντας εἶναι καὶ μεριμνητὰς λόγων,
 τούτους μεγίστην ζημίαν ὀφλισκάνειν·
 θνητῶν γὰρ οὐδεὶς ἐστὶν εὐδαίμων ἀνὴρ·

1215

V. 1212. γλώσση b. Schol. γρ. καὶ γλώσση ἀποστροφῇν libri. ἀντιστροφῇν Script. Chr. pat. 800.

V. 1216. τούτοις [a]ed. ζημίαν libri cum Script. Chr. pat. 1015. et Etym. Gud. p. 231. μωρίαν Musurus de suo.

V. 1217. ὄλβιος φῶσει Script. Chr. pat. 1016 sqq.

V. 1211. τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγον] Ego tuae causaerationem non habebo in oratione mea, ut Scholiastes alter recte explicavit: τὸ κατὰ σέ ἔξω ἔστω τοῦ λόγου, ὃ ἐστὶ, τὸ κατὰ σέ οὐκ ἐξεργάσεται τῷ λόγῳ.

V. 1212. γνῶσει γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφῇν] Haec scriptura est in omnibus libris, quam si obtinemus, haec fere erit sententia verborum: Scies enim ipsa poenae declinationem, i. e. ipsa noveris, quemadmodum poenam effugias, quae te maneat. Sed tamen Scholiastes aliam videtur in libro suo habuisse scripturam. Dicit enim: αὐτὴ γὰρ γνῶσση τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς εἰς σέ ἀνακνυλούμενης ζημίας, et alius Scholiastes ζημίας ἀποστροφῇν interpretatur τὴν ἀντανάκλασιν τῆς συμφορᾶς ἧς δέδρακας καταληφόμενῃν σέ. Hinc Kirchhoffius alique, auctore etiam Scriptore Chr. pat. 800., statuerunt ζημίας ἀντιστροφῇν fuisse in cod. archetypo, quo vocabulo non declinatio aut depulsio poenae, sed vindicta, quae in caput Medae recideret, indicaretur. Ego tamen nihil mutandum putavi, quoniam qui loquitur nuntius, minari Medae non debet.

V. 1215. μεριμνητὰς λόγων] non tam poëtas quam are-

Eurip. Vol. I. Sect. I.

talogos et sophistas intellegi indicavit C. A. Boettiger in prolus. de Eurip. Med. p. 1. adn. 5.

V. 1216. τούτους] hoc nomine post participia aut ipsa substantiva abundanter adiuncto maiore vi personam aut rem, de qua ageretur, efferri recte dixit Pflugk ius et conferri iussit Isocrat. Areopag. §. 64. εἰ τις ὀψεται τὴν πόλιν, τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρξάσαν, ταύτην ὕφ' ἐτέροις οὖσαν. eiusdemque de permut. or. §. 248. καὶ συμβούλοις μὲν, ὅταν κίνδυνός τις καταλάβῃ τὴν πόλιν, τοῖς ἀρίστα περὶ τῶν πραγμάτων λέγονσι, τούτοις χρῶνται. tum A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 467, 2. c. Huc addas Latinos eodem modo locutos esse, v. Catonis de rust. V. 4. Amicos domini, eos habeat sibi amicos (villicus). — ζημίαν ὀφλισκάνειν] Hanc librorum etiam aliis testimoniis confirmatam scripturam olim Musurus ita mutaverat, ut scriberet μωρίαν ὀφλισκάνειν. Iniuria. Conf. supra v. 577 sq. ἐμοὶ γάρ, ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν Πέφυνκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει.

V. 1217. Similis sententia ab Euripide ponitur in Iphig. Aul. 161. θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδεὶς, Οὐδ' εὐδαίμων, Οὐπὰ γὰρ ἔφην τις ἄλυσος.

ὄλβον δ' ἐπιβρυνέντος, εὐτυχέστερος
ἄλλον γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὐ.

ΧΟΡΟΣ.

ἔοιχ' ὁ δαίμων πολλὰ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ 1220
κακὰ ξυνάψειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
ὦ τλήμων, ὥς σου συμφορὰς οἰκτείρομεν,
κόρη Κρέοντος, ἥτις εἰς Αἰδου πύλας
οἴχει γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος.

ΜΗΔΕΙΑ.

φίλοι, δέδοκται τοῦργον ὥς τάχιστα μοι 1225
παῖδας κτανοῖσῃ τῇσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός,
καὶ μὴ σχολὴν ἄγουσαν ἐκδοῦναι τέκνα
ἄλλῃ φονεῦσαι δυσμενεστέρα χερσί.
πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν. ἐπεὶ δὲ χορή,
ἡμεῖς κτενοῦμεν, οὔπερ ἐξεφύσαμεν. 1230
ἀλλ' εἴ' ὀπλίζον, καρδία. τί μέλλομεν
τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ πράσσειν κακά;

V. 1218. 19. habet Tzetzes exeg. p. 144. εὐτυχέστερος B. εὐ-
κλεέστερος Script. Chr. pat. l. c.

V. 1219. ὄλβιος δ' ἂν οὐ Script. Chr. pat. l. c.

V. 1221. ξυνάπτειν B. Script. Chr. pat. 1096. συνάπτειν E.
ξυνάψειν B cum ceteris.

V. 1222. συμφορὰν Musurus.

V. 1223. δόμονος BC cum Script. Chr. pat. v. 878. 1505.

V. 1232. μὴ οὐ Elmsleius.

V. 1221. ξυνάψειν] Tempus
futurum retinendum putavi, cl.
Orest. 768. ὦ τάλας, ἔοικε καὶ
σὲ τὰμὰ λυπήσειν κακά., quam-
quam praesens ξυνάπτειν in bonis
libris legitur.

V. 1225 — 29. κτανοῖσῃ et
ἄγουσαν bene se habent singula
post δέδοκται μοι, conf. Mat-
thiae gr. Gr. ampl. §. 535.; illud
singulare est in hoc loco, quod
altero membro dativum, altero
accusativum posuit. Idem tamen
factum a Sophocle Electr. 958.
ἢ πάρεστι μὲν στένειν Πλούτον
πατρῶον κτήσιν ἐστεργημένην,
Πάρεστι δ' ἄλγειν εἰς τοσόνδε
τοῦ χρόνου Ἀλεκτρα γηράσκου-
σαν ἀνυμέναιά τε. Iniuria igitur
Elmsleius apud Euripidem

κτανοῦσαν, apud Sophoclem
ἐστεργημένην, corrigendum cen-
set. PFLUGK. Conf. praeterea
utilem de hac re A. Witzschelii
ad h. l. disputationem p. 131 sq.

V. 1229 sq. De repetitis his
versibus, in quibus idonea excu-
satio Medae continetur, quod ad
caedem liberorum deveniat, vide
quae supra disputavimus ad v.
1050 sq. p. 132.

V. 1231 sq. τί μέλλομεν —
μὴ πράσσειν κακά;] Recte
notavit iam G. Hermannus levi-
tatem Elmsleii, qui hoc loco
contra omnium librorum auctori-
tatem pro μὴ reposuerat μὴ οὐ.
Namque ut negari non potest dici
etiam potuisse h. l. alio quodam
modo: τί μέλλομεν — μὴ οὐ

ἄγ', ὦ τάλαυνα χεῖρ ἐμή, λάβε ξίφος,
 λάβ', ἔρπε πρὸς βαλβίδα λυπηρὰν βίου,
 καὶ μὴ κακισθῆς μηδ' ἀναμνησθῆς τέκνων, 1235
 ὡς φίλταθ', ὡς ἔτικτες· ἀλλὰ τήνδε γε
 λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παίδων σέθεν,
 κᾶπειτα θρήνηι· καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως
 φίλοι γ' ἔφρυσαν, δυστυχῆς δ' ἐγὼ γυνή·

ΧΟΡΟΣ.

στροφή.

ὦ Γᾶ τε καὶ παμφαῆς 1240
 ἀκτὺς Ἀέλλου, κατίδεν', ἴδετε τὰν

V. 1236. *τήνδε σε C.*
ἀττικῶς

V. 1237. *λαβοῦ* (a man. div. γρ. λαθοῦ) B. *λαθοῦ ceteri.*

V. 1238. *κτείνεις B* et Aldus. *κτενεῖς Bbcd.* De ceteris non constat.

V. 1239. *φίλοι τ' BC(E)[a]bcd φίλοι γ' B[C].*

V. 1241. *ἄελλου libri. Ἄλλου Kirchhoffius. κατίδετε BCE.*
κατείδετε a. κατίδεν' ἴδετε c. κατείδετε εἴδετε d. κατίδετε B.
ἴδετε C. κατίδεν' ἴδεθ' Script. Chr. pat. 1080.

πράσσειν κακά; veluti apud Aeschylum in Prometheo v. 628. legitur: *Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;* sic facile doceri potest hic aptius μὴ simplex dici quam μὴ οὐ. Illud enim id tantummodo significat, quid ex ista cunctatione eveniat aut potius non eveniat, hoc autem habet quandam quasi reprehensionem consilii, quo cunctatione nostra efficere velimus, ut ne faciamus quid. Vide quae G. Hermannus disputavit ad Vigerum p. 802. ed. III.

V. 1233 sqq. Non debet id nos offendere, quod, posita manus suae appellatione, Medea mox ita loquitur, quasi se ipsam appellaverit: saepe enim tales transitiones a singulari personae parte ad totam personam inveniuntur in scriptis veterum poetarum, ac si intimam vim sententiarum spectamus, non singula aucupamur verba, quum facillimae ad intellegendum, tum auditu iucundissimae sunt. Conf. quae supra dixi ad v. 1046. p. 132.

V. 1234. *πρὸς βαλβίδα]* Schol.: *βαλβὶς κυρίως ἡ τῶν δρομέων ἄφεις. ἄγε δὴ, ὦ Μῆδεα, πρὸς ἄφεισιν ὅρμα καὶ ἀρχὴν δυστυχοῦς βίου καὶ πρᾶξεως ἐκτόπον.*

V. 1240. Chorus, discedenti Medea, ut exsequatur quod facturam quamvis saepius minitanti nondum crediderat, horrore ac metu percussus, Solem, avum illius, implorat, ut tantum scelus ne perfici a furibunda muliere patiatur. — Versus sunt dochmiaci, aptum in tanto animi motu genus numerorum. PFLUGK. Ex hoc loco sumpsit Ennius sua apud Probum ad Verg. Ecl. VI. p. 16, 3. ed. Keil. *Iuppiter tuque adeo summe Sol, qui omnis res inspicis, Quique lumine tuo maria terram caelum contines, Inspice hoc facinus, priusquam fiat: prohibe scelus.* cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. Io. Vahlen Ennian. poës. reliqu. p. 131.

V. 1241. *Ἀέλλου* primam syllabam h. l. corripere putat Seid-

ὀλομένηαν γυναῖκα, πρὶν φοινίαν
τέκνοις προσβαλεῖν χεῖρ' αὐτοκτόνον.
σᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας γονᾶς
ἔβλασται, θεοῦ δ' αἵματι πίτνειν
φόβος ὑπ' ἀνέρων.
ἀλλὰ νιν, ὧ φάος διογενές, κάτειρ-
γε, κατάπαυσσον, ἔξελ' οἴκων φοινίαν
τάλαιναν τ' Ἐρινὺν ὑπ' ἀλαστόρων.

1245

ἀντιστροφή.

μάταν μόχθος ἔρρει τέκνων,
μάταν ἄρα γένος φίλιον ἔτεκες, ὧ
κυνεᾶν λιποῦσα Συμπληγάδων

1250

γε. πρὶν

V. 1242. οὐλομένηαν BC. πρὸς (corr. in πρὶν) φοινίαν B. πρὶν
φονίαν cd BC. De ceteris non constat. φοινίαν Aldus.

V. 1243. τέκνοισι B. τέκνοισιν C.

V. 1245. Θεοῦ BC[E] bc BC. Θεῶν Musurus. αἵματι (corr. in
αἶμα) B. αἵματι EabcdB[C]. De C non constat. πίτνειν (corr. in
πιτνεῖν) B. πιτνεῖν ceteri.

V. 1247. κάθειργε (corr. in κάτειργε) B. κάθειργε C.

V. 1249. ἔρινυν B. ἔρινυν B.

V. 1250. τῶν τέκνων Musurus.

V. 1251. μάταν ἄρα Musgravius. μάταν om. ἄρα BC. ἄρα
μάταν ceteri. τέκες Aldus. ὧ om. BC.

ων

V. 1252. κυνέαν B κυνέων ἄν C.

lerus de verss. dochm. p. 103.,
cui adsensus est G. Hermannus
ad Soph. Trachin. 832. PFLUGK.
Mox κατίδεται, ἴδεται recte scri-
ptum est e librorum optimorum
indiciis. Contulit Elmsleius
Hec. 166. ἀπολέσας, ὥλέσατε.
Orest. 180. διοιχόμεθ', οἰχόμε-
θα. 1465. ἃ δ' ἀνίαχεν, ἴαχεν.
Alc. 400. ὑπάκουσον, ἀκουσον.
Latine dicas: contuemini, tue-
mini. Sic enim Pacuvius in
Niptris Ulixem lamentantem fe-
cit: Retinete, tenete, oppri-
mit ulcus. Cf. Cic. Disp. Tusc.
lib. II. cap. 21. §. 50. ibique ad-
not. nostram p. 240. v. O. Rib-
beck k. Tragic. Latin. reliqu. p. 92.

Medeasuosipsaliberostru-
cidatura est, eodem modo quo
infra v. 1258. βροτοῖς — αὐτο-
φόνταις legitur.

V. 1246. φόβος] Sc. ἐστὶ s.
πάρεστι, id est, θεοῦ αἶμα (li-
beri Medeae, divina surpe orti),
φόβον παρέχει. Divinus san-
guis, inquit, metus est ne mortali
manu cadat. PFLUGK.

V. 1249. Ἐρινὺν ὑπ' ἀλα-
στόρων dicit vesanam mulierem,
scelerum furis agitatum. Stru-
cturam verborum illustant quae
Heindorfius, ab A. Matthiae
citatus, ascripsit ad Plat. Phae-
don. §. 110. p. 188. PFLUGK.
Recte, ni fallor, Scholiastes:
τάλαιναν Ἐρινὺν φησι τὸν Μη-
δείας δαίμονα, οὐ τὴν Μη-
δεῖαν. F. IACOBS.

V. 1243. χεῖρ' αὐτοκτόνον]
Sic appellatur manus, quod ea

πετρᾶν ἄξενωτάταν εἰσβολάν.
 δειλαία, τί σοι φρενῶν βαρὺς
 χόλος προσπίτνει καὶ δυσμενῆς
 φόνος ἀμείβεται;
 χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῇ μιά-
 σματ' ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταις ξυνω-
 δὰ θεόθεν πίτνουντ' ἐπὶ δόμοις ἄχῃ.

1255

ΠΑΙΣ Α'.

οἶμοι, τί δράσω; ποῦ φύγω μητρὸς χέρας;

1260

V. 1253. πετρῶν B C. ἄξενωτάτων B.

αί

V. 1254. δειλαία B.

V. 1255. ἀμείρεται φόνος B. ἀμείβεται φόνος C.

γρ. σύνοιδα

V. 1258. αὐτοφόνταισι Aldus συνωδὰ B. συνωδὰ CEaBC.

ξυνωδὰ

σύνοιδα b σύνοιδα c συνωδὰ d.

V. 1259. πίτνουντ' (corr. in πιτνόντ') B. πιτνόντ' Ccd πιτνούντ' ους

BC. δόμοις B. δόμους c. δόμοις ceteri.

V. 1256. φόνος ἀμείβεται]
 Sc. φόνω, caedes caede per-
 mutatur, caedem caedes se-
 quitur, ut Orest. 967 (979).
 ἑτέρα δ' ἑτέροις ἀμείβεται πῆ-
 ματα. Electr. 1097 (1093). εἰ δ'
 ἀμείψεται φόνον δικάζων φό-
 νος. Δ. ΜΑΤΘΙΑΕ. Multo melius
 explicat locum Glossator libri
 Flor. 10. p. 77, 22. Dind. 'Φό-
 νος, τῶν παίδων, ἀμείβεται,
 διαδέχεται τὸν χόλον.' Sunt igi-
 tur aptius haec inter se coniun-
 genda: Δειλαία, τί σοι φρενῶν
 βαρὺς χόλος προσπίτνει καὶ δυσ-
 μενῆς φόνος ἀμείβεται; Mise-
 ra, quid tibi cordis gravis
 ira accidit et inimica cae-
 des in (eius) vicem succedit?

V. 1257—59. Ordo verborum hic
 esse videtur: ὁμογενῇ γὰρ μιά-
 σματα ἐπὶ γαῖαν (ἐστὶ) χαλεπὰ
 βροτοῖς, αὐτοφόνταις ἄχῃ ξυνω-
 δὰ, πίτνοντα θεόθεν ἐπὶ δό-
 μοις. Ingo miάσματα ἐπὶ
 γαῖαν, praeunte G. Hermannō,
 nisi quod is aliud etiam verbum
 adiunxit, πίτνοντα: quod quidem
 durissimum profecto est ex tam
 remota sede huc retrahi; ceterum

sententia eadem est: sanguis
 humi profusus. Illa igitur μιά-
 σματα dicuntur primum χαλεπὰ
 βροτοῖς, tum per appositionem
 ἄχῃ αὐτοφόνταις, causa mi-
 seriarum parricidis, eaque
 ξυνωδὰ (scil. τοῖς μιάσμασι) pro
 sceleris magnitudine. His
 explicatis totam complectar sen-
 tentiam: Cognati sanguinis
 in terram profusi piaculum
 grave est mortalibus, mi-
 seriisque consentaneis et
 ad criminis magnitudinem
 comparatis, quae divinitus
 domibus immittuntur, par-
 ricidas adflultat. PFLUGK.

V. 1260. Caedes puerorum in-
 tra parietes sit, unde clamor opem
 petentium a choro exauditur. Prae-
 cepit de hac re Horatius de arte
 poet. 182 sqq.: non tamen intus
 Digna geri promes in scaenam
 multaque tolles Ex oculis, quae
 mox narret facundia praesens,
 Ne pueros coram populo Medea
 trucidet, Aut humana palam co-
 quat exa nefarius Atrous, Aut in
 avem Procne vertatur, Cadmus in
 anguem. PFLUGK.

ΠΑΙΣ β'.

οὐκ οἶδ', ἀδελφὲ φίλτατ' ὀλλύμεσθα γάρ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀκούεις βοάν, ἀκούεις τέκνων;
 ἰὼ τλᾶμον, ὦ κακοτυχὲς γύναι.
 παρῆλθω δόμους; ἀρῆξαι φόνον
 δοκεῖ μοι τέκνοις.

1265

ΠΑΙΔΕΣ.

ναί, πρὸς θεῶν, ἀρῆξαι' ἐν δέοντι γάρ.
 ὡς ἐγγὺς ἦδη γ' ἐσμέν ἀρκύων ξίφους.

ΧΟΡΟΣ.

τάλαιν', ὡς ἄρ' ἦσθα πέτρος ἢ σίδα-
 ρος, ἅτις τέκνων ὦν ἔτεκες
 ἄροτον αὐτόχειρι μοῖρα κτενεῖς.
 μίαν δὴ κλύω, μίαν τῶν πάρος
 γυναικ' ἐν φίλοις χεῖρα βαλεῖν τέκνοις,
 Ἴνῳ μανείσαν ἐκ θεῶν, ὅθ' ἡ Διὸς
 δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλλῃ.

1270

V. 1263. τλῆμον BC. ἰὼ κακοτυχὲς Aldus.

V. 1269. ὦν] libri. ὦν Seidlerus.

V. 1272. γυναικῶν ἐν φίλοις χεῖρα βαλεῖν (λαβεῖν C) τέκνοις
 BCEb. γυναικῶν φίλοις a. γυναικ' ἐν φίλοις χεῖρα βαλεῖν (βάλ-
 λειν c) cd. γυναικ' ἐν φίλοις χεῖρα προσβαλεῖν τέκνοις BC. χεῖρα
 Aldus.

V. 1273. ἐξέπεμπε Ccd.

V. 1267. ἀρκύων ξίφους]
 Egrege convenit locus Euripi-
 dis ab Elmsleio citatus, Herc.
 fur. 728: ὦ γέροντες, εἰς καλὸν
 Στείχει, βρόχαιοι δ' ἀρκύων
 γενήσεται Πιφηφόροις, τοὺς
 πέλας δοκῶν κτενεῖν, Ὁ παγ-
 κάκιστος. PFLUGK.

V. 1269 sq. τέκνων — ἄρο-
 τον] quasi segetem liberorum.
 Saepe ἀροῦν legitur significatione
 liberos procreandi, ἀρουρα
 pro λέγος. Aeschyl. Sept. c. Th.
 739: ὅστε μὴ πρὸς ἀγνάν στεί-
 ρας ἀρουραν οἶζαν αἱματόεσ-
 σαν ἔτλη. Sophocl. Antig. 569:
 ἀρώσιμοι γὰρ χητέων εἰσὶν
 γύναι. Cf. Creuzer. Symbol. T.,
 IV. p. 450. PFLUGK. Haec vox
 petita est e sollemni formula, qua

in sponsionibus uti solebant, cf.
 Menandri locum ap. Clement.
 Alex. Stromat. II. p. 181, 15.
 Sylb. Παίδων ἐπ' ἀρότῳ γνη-
 σίαν Δίδωμι σοί γε τὴν ἑμαντοῦ
 θυγατέρα. cl. A. Meineke Co-
 mic. Graec. fragm. vol. III. p.
 275. et vol. V. p. 107.

V. 1271 sqq. Diversos hic au-
 ctores de Inone secutus est Eu-
 ripides. Nam, ut mittam vulga-
 rem fabulam apud Apollodor.
 I. 9, 2. Ovid. Metam. IV. 416sqq.
 et alios, altera etiam, quam idem
 perscripsit Apollod. III. 4, 2.,
 discrepat. Nam hoc quidem loco
 poëta utrumque puerum a matre
 interfectum dicit. Conf. Valcke-
 nar. Diatrib. c. 17. p. 180. PFLUGK.

πίτνει δ' ἅ τάλαιν' ἐς ἄλμαν φόνωρ 1275
τέκνων δυσσεβεί,
ἄκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα,
δυοῖν τε παίδοιν συνθανοῦς' ἀπόλλυται.
τί δῆτ' οὖν γένοιτ' ἂν ἔτι δεινόν; ὦ
γυναικῶν λέχος πολύπονον, 1280
ὅσα βροτοῖς ἐρεξας ἦδη κακά.

ΙΑΣΩΝ.

γυναῖκες, αἶ τῆσδ' ἐγγὺς ἔστατε στέγης,
ἄρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δειν' εἰργασμένη
Μήδεια τοῖσδέ γ', ἡ μεθέστηκεν φρυγῇ;
δεῖ γάρ νιν ἦτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω, 1285
ἡ πτηνὸν ἄραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,

V. 1275. *πίτνει* (corr. in *πιτνεῖ*) B. *πιτνεῖ* Caod BC. *πίτνει* E. *πίπτει* Aldus. ὦ τάλαιν' BC. ἅ τάλαιν' cd ἡ τάλαιν' BC.

V. 1278. δέ B Aldus.

V. 1279. τί δῆτ' οὖν G. Hermannus. τί δῆ ποτ' οὖν libri.

V. 1280. ὦ λέχος πολύπονον γυναικῶν B. πολύπονον libri. δῆ om. C. δέ c. De δῆ et ἦδη particulis coniunctis vide me ad Devar. vol. II. p. 433.

V. 1284. τοῖσδέ γ' BCEabed τοῖσιν BC. τοισίδ' Canterus.

V. 1285. γῆς γε Elmsleius.

πτύχας

V. 1286. βάθος B.

V. 1284. *τοῖσδέ γ'*] Sic scripsit Musgravius et est hoc in melioribus libris. De Canteri coniectura *τοισίδ'* scripsit Elmsleius et probavit G. Hermannus ad Ionem v. 327. p. 31. Γε particula aptissima est et effert singularem notionem, ne pronominis ratio in interrogatione deliescat. Vide quae dixi ad Devarium vol. I. p. 191 sq. Nos in eius modi locis voce fere particulae vicem gerimus, quasi dicas: ist sie in *diesem* Hause etc. Neque vero quidquam mutandum est ne in Ionis quidem loco: *Ναοῖσι δ' οἵκεῖς τοῖσδέ γ', ἡ κατὰ στέγας*; quo in loco de coniectura sua edidit G. Hermannus *τοισίδ'*.

V. 1285. *δεῖ γάρ νιν — σφε*] Repetiti pronominis exempla praebebat Sophocles. Oed. T.

246. Trach. 287. (vid. Porson. praef. ad Hecub. p. XI sq. ed. III. Lips.). Alia commemoravit Hermannus ad Elmsleii Medeam p. 399. [Maxime propterea pronomē bis positum est, quod in verbis his: *ἦτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω, ἡ πτηνὸν ἄραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος*, distinctio quaedam continetur. Conferatur praef. nostra orat. Tullian. Vol. I. p. LXVIII sq. R.K.] Ceterum idem mox emendam censuit vulgata scripturam hoc modo: *εἰ μὴ, τυράννων δώμαθ' ἵνα δώσει δίκην, Πέποιδ' κτλ.*, cuius lectionis sibi visus est reperisse vestigia in scholiis. Ego necessitatem nullam corrigendi video; sententia est: profecto illa aut poenas luet aut prorsus novam salutis viam inveniat necesse est. PFLUGK.

εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκην.
 πέποιθ' ἀποκτείνασα κοιράνους χθονὸς
 ἀθῶος αὐτῇ τῶνδε φεύξεσθαι δόμων;
 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ' ὥς τέκνων ἔχω· 1290
 κείνην μὲν οὖς ἐδρασεν ἔρξουσιν κακῶς,
 ἐμῶν δὲ παίδων ἦλθον ἐκσώσων βίον,
 μή μοι τι δράσσωσ' οἱ προσήκοντες γένει,
 μητρῷον ἐκπράσσοντες ἀνόσιον φόνον.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ τλήμων, οὐκ οἶσθ' οἷ κακῶν ἐλήλυθας, 1295
 Ἰᾶσον· οὐ γὰρ τοῦσδ' ἄν ἐφθέγγω λόγους.

ΙΑΣΩΝ.

τί δ' ἐστίν; ἦπου κἄμ' ἀποκτείναι θέλει;

ΧΟΡΟΣ.

παῖδες τεθνῶσι χειρὶ μητρῷα σέθεν.

ΙΑΣΩΝ.

οἷμοι τί λέξεις; ὧς μ' ἀπώλεσας, γύναι.

ΧΟΡΟΣ.

ὥς οὐκέτ' ὄντων σῶν τέκνων φρόντιζε δή. 1300

ΙΑΣΩΝ.

ποῦ γάρ νιν ἔκτειν', ἐντὸς ἧ' ἔωθεν δόμων;

V. 1287. εἰ μὴ, corr. in ἧ μὴν B. δώσει libri. δώσειν Scholia-
 sten legisse ex eius explicatione concluderunt critici.

V. 1288. τυράννους B C b.

V. 1289. φεύξεσθαι libri. φεύζεται Scholiasten legisse puta-
 verunt critici.

γρ. κακῶς

V. 1291. χθονὸς b.

V. 1292. ἐκσώσων Bad C ἐκσῶσαι C(E) bc B.

V. 1294. μητρῷον — φό-
 νον] caedem ab eorum matre
 perpetrata. PFLUGK.

V. 1298. Construe: παῖδες σέ-
 θεν τεθνῶσι χειρὶ μητρῷα. Fal-
 litur enim Matthiae gr. Gr. ampl.
 §. 466, 1. PFLUGK.

V. 1299. οἷμοι τί λέξεις;]
 Tragici poetae saepe numero hac
 formula usi sunt, quum ex iis,
 quae usque adhuc dicta erant,
 graviora esse exspectanda, ab eo,
 qui loqueretur, viderentur, conf.
 Eurip. Phoen. 1281. οἷ γὰρ, τί
 λέξεις, μήτε; Hec. 511. οἷ μοι,

τί λέξεις. quem ad locum vide
 quae ascripsit Pflugk ius p. 57.
 ed. sec. Non est autem hoc Euri-
 pidis proprium, sed pertinet etiam
 ad Sophoclem, cuius conf. Phi-
 loct. 1205. ὦ Ζεῦ, τί λέξεις; et
 vide quae de hac re scripsit G.
 Hermannus ad Viger. p. 747 sq.
 ed. tert.

V. 1300. Sophocles Ai. 281:
 ὥς ὅδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστα-
 σθαί σε χρὴ. Cf. Matthiae gr.
 Gr. ampl. §. 569, 2. PFLUGK.

V. 1301. νιν] l. e. αὐτούς vel
 αὐτά. Helen. 1641: ἰδὼν δὲ νιν

ΧΟΡΟΣ.

πύλας ἀνοίξας σῶν τέκνων ὄψει φόνον.

ΙΑΣΩΝ.

χαλᾶτε κλῆθας ὡς τάχιστα, πρόσπολοι,
ἐκλύεθ' ἄρμους, ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν,
τοὺς μὲν θανόντας, τὴν δὲ τίσωμαι φόνῳ.

1305

ΜΗΔΕΙΑ.

τί τάσδε κινεῖς κἄναμοχλεύεις πύλας,
νεκροὺς ἐρευνῶν κάμῃ τὴν εἰργασμένην;
παῦσαι πόνου τοῦδ'. εἰ δ' ἐμοῦ χρεῖαν ἔχεις,
λέγ', εἰ τι βούλει, χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις ποτέ.

V. 1304. ὡς κακὸν διπλοῦν ἴδω b.c. διπλᾶ κακά C.

γρ. δίκην

V. 1305. τοὺς δὲ C. τίσωμαι φόνῳ B. τίσωμαι φόνῳ CEbC.
τίσωμαι δίκην cd et cum gloss. ἀνταποδώσω B.

V. 1306. τί τοῦσδε κινεῖς κἄναμοχλεύεις λόγους Script. Chr.
pat. 121. 347.

γρ. οὐχ ἄψῃ

V. 1309. οὐ ψαύσεις B.

παρόντας Ἀτρέως γόνος. Cf.
Valcken. ad Adoniaz. p. 212. C.
PFLUGK.

V. 1303 sq. Recte Elmsleius
contulit Eurip. Hippol. v. 802 sq.
χαλᾶτε κλῆθρα, πρόσπολοι, πν-
λωμάτων, Ἐκλύσαθ' ἄρμους,
ὡς ἴδω πικρὰν θῆαν Γυναικός,
ἥ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν.

V. 1306 sq. Schol.: διπλοῦν
δὲ κακὸν ἢ τὸν θάνατόν φησι
τῶν δύο τέκνων ἢ τὴν Μήδειαν.
Prius falsum pronuntiavit Elms-
leius, cui verba τὴν δὲ τίσωμαι
δίκην (nam ita edidit pro φόνῳ)
sic accipienda videntur, „quasi di-
xerit Iason τὴν δὲ τὴν ἀποκτείν-
ασαν, ἣν τίσωμαι δίκην.“ Elms-
leium sequitur Matthiae. Non
probo videtur enim Euripides,
quum scribere voluisset eius modi
quid: ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν,
παίδας θανόντας ἀνοσίῃ μη-
τρός χειρὶ (cf. Orest. 1536: παρ-
θένον τε καὶ δάμαρτα, δύο νε-
κρῶ, κατόψεται), postea adiectu-
rus etiam ulciscendae Medae con-
siliium inchoatam orationis formam
reliquisse; particulas autem μὲν
et δὲ interposuit, ut lectorem ad-

moneret ad prius membrum co-
gitatione repetendum esse verbum
ἴδω, cui deinceps opponitur τί-
σωμαι. Vernacule dixeris: dass
ich sehe das doppelte Un-
heil, die Kinder (sehe) todt,
doch jene strafe. PFLUGK.
Conf. ea, quae in eandem fere
sententiam rectissime ad h. l. dis-
putavit A. Witzschelius p.
140 sq.

V. 1306. Fit ἐκκύκλημα, ut,
aperta domo, conspiciatur cum
corporibus liberorum Medea. Pol-
lux Onom. IV. 128: καὶ τὸ μὲν
ἐκκύκλημα ἐπὶ ξύλων ὑψηλὸν
βάθρον, ᾧ ἐκίνεται θρόνος.
δείκνυσσι δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν
σκηπὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόρρη-
τα παραχθέντα. PFLUGK.

V. 1309. οὐ ψαύσεις ποτέ]
Sc. ἐμοῦ. Spectant haec verba ad
ea, quae modo dixerat Iason v.
1305: τὴν δὲ τίσωμαι φόνῳ.
PFLUGK. Recte Scholiastes:
χειρὶ δ' οὐ ψ. ἀντὶ τοῦ οὐ
δυνήσῃ καταλαβεῖν ἡμᾶς
οὐδὲ καταλαβεῖν ἔχομεν
γὰρ ὄχημα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν
πολεμίων· ἐπὶ ὕψους γὰρ πα-

τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος πατήρ
δίδωσιν ἡμῖν, ἔρυμα πολεμίας χερὸς. 1310

ΙΑΣΩΝ.

ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
θεοῖς τε κάμοι παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει,
ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος
ἔτλης τεκοῦσα, καὶ μ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας. 1315
καὶ ταῦτα δρᾷσας ἥλιόν τε προσβλέπεις
καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον.
ὅλοι· ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς
Ἑλλην' ἐς οἶκον ἡγόμην, κακὸν μέγα, 1320
πατρός τε καὶ γῆς προδότιν, ἣ σ' ἐθρέψατο.
τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
τὸ καλλίπρωρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος.
ἦρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε, νυμφευθεῖσα δὲ 1325
παρ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνή

V. 1317. ἔργον δρῶσα BC.

γρ. σου

V. 1319. ἐκ δόμον BC. σε B.

V. 1322. τὸν σὸν BC(Ea)cdC. τὸν σὸν δὲ B. ἐς ἔμ' C.

V. 1323. σὸν παρέστιον κάσιν c.

V. 1328. τοῦτ' ἥτις B.

ραφαίνεται ἡ Μήδεια, ὄχον-
μένη δρακοντίνοις ἄρμασι καὶ
βαστάζουσα τοὺς παῖδας.

V. 1311. ἔρυμα πολεμίας
χερὸς] Eodem genetivi usu dixit
Theocr. XXV. 279: ἔρκος ἐννα-
λίοντα μεσίχρους ἰωχμοῖο. Soph.
Ai. 1212: δειλματος προβολὰ καὶ
βελέων. Cf. Valcken. ad Adon.
p. 344. B. Matthiae gr. Gr. ampl.
p. 454. ed. II. PFLUGK.

V. 1312. μέγιστον ἐχθί-
στη] Pleonasmus in modis com-
parativis saepius in utraque lin-
gua observamus. Soph. Philoct.
631. τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ
ἐχίδνης. Vid. Matthiae gr. Gr.

ampl. §. 461. p. 638. ed. II.
PFLUGK.

V. 1319. ὅτ' ἐκ δόμων σε
βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονός]
Adiectivum βαρβάρου facit etiam
ad substantivum priore loco posi-
tum. Vid. infra v. 1355. et quae
supra ad v. 1139. ὄργας τ' ἀφή-
ρει καὶ νεάνιδος χόλον. explica-
vimus p. 139.

V. 1320. ἡγόμην] Herodot.
I. 59. πρῶτα μὲν γυναικὰ τεκνο-
ποιὸν μὴ ἀγεσθαι ἐς τὰ οἶκία.

V. 1326. παρ' ἀνδρὶ τῷδε]
δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ· ἐαν-
τὸν γὰρ δείκνυσι. SCHOLIASTES.

ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν ἤξιουν ἐγὼ
γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,
λέανναν, οὐ γυναικα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνειδέσει
δάκοιμι· τοιοῦνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος·
ἔρξ', αἰσχροποιὲ καὶ τέκνων μαιφόνε.
ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάξειν πάρα,
ὅς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
οὐ παῖδας, οὓς ἔφυσα κάξεθρεψάμην,
ἔξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα.

ΜΗΔΕΙΑ.

μακρὰν ἂν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντίον 1340

ἔφυσα
V. 1338. ἔθρεψα b. ἔθρεψα c.

V. 1340. ἡ μάκρ' ἂν B. ἡ μακρὰν C. ἐναντίον B. ἐναντίαν C
ἐναντίον bcd ἐναντία BC.

V. 1331. Aeschylus Agam. 1233: τί νιν καλοῦσα δυσφίλεις δάκνος Τύχῳι' ἂν, ἀμφίσβαιναν ἢ Σκύλλαν τινά, Οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην. PFLUGK. Scholiastes ad h. l. Τῆς Τυρσηνίδος· τῆς Σικελικῆς· Τυρσηνὸν γὰρ πέλαγος Σικελίας. Ἐκ τούτων φανερός ἐστὶν Εὐριπίδης τὴν Ὀδυσσεως πλάνην περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν ὑπείληφώς γεγενῆσθαι. Conf. Homeri Odys. XII. 85 sqq. Vergilii Aen. III. 424 sqq.

V. 1335. ἔρξ', αἰσχροποιὲ] Haec vox videtur olim displuisse popularibus Euripidis. Hinc Scholiastes annotat: Ὅτι δοκεῖ τὸν στίχον τούτον εἰπῶν Εὐριπίδης ἐκβεβλήσθαι, διὸ καὶ κελιάσται (crucis signo confossus est). Cf. Macho apud Athenaeum p. 582. C., ubi haec leguntur: Τί βονυλόμενος ἔγραψας ἐν τραγωδίᾳ· Ἐρξ', αἰσχροποιεῖ· καταπλάγεις δ' Εὐριπίδης Τὴν πόλιν αὐτῆς· Σὺ γάρ, ἔφη, τίς εἶ, γύναι; Οὐκ αἰσχροποιός; Habet tamen ex h. l., ut videtur, vocem gram-

maticus Bekkeri Anecd. p. 21.: αἰσχροποιός· ἡ αἰσχρά ποιούσα καὶ αἰσχύνῃς ἀξία.

V. 1338. ὅς οὔτε λέκτρων — οὐ παῖδας κτέ.] οὔτε et οὐ quodam modo inter se respondere multis exemplis docui ad Devarium vol. II. p. 710 sq. Fit enim orationis alacritate, ut in altero membro per asyndeton inferatur οὐ, quum οὔτε iam quasi cursum orationis indicaverit. Conf. Sophoclis Oed. Colon. 971. Brunck. ὅς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρός, Οὐ μητρός εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦν. Orest. 46. ὅς οὔτε σῖτα διὰ δέξης ἔδεξατο, Οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτὶ. Eandem rationem esse etiam particularum μήτε — μή — μήτε l. c. significavi addoque etiam Latinos poetas sic dixisse neque — non, veluti Tibullus l. 6, 45 sq. Haec ubi Bellonae motu est agitata, nec acrem Flammam, non amens verbera torta timet. cf. Propertius III (III), 2, 10 sqq.

V. 1340. μακρὰν ἂν ἐξέτεινα] Sophocli. Ai. 1040. μή τεινε μακρὰν. Cf. Hemster-

λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἡπίστατο,
οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας οἶά τ' εἰργάσω·
σὺ δ' οὐκ ἐμελλες τᾶμ' ἀτιμάσας λέχη
τερπνὸν διάξειν βίοντι ἐγγελῶν ἐμοί,
οὐθ' ἢ τύραννος οὐθ' ὁ σοὶ προσθεῖς γάμους 1345
Κρέων ἀνατεῖ τῆσδ' ἐμ' ἐκβαλεῖν χθονός.
πρὸς ταῦτα καὶ λείναν, εἰ βούλει, κάλει,
καὶ Σκύλλαν, ἣ Τυρσηνὸν ὥκησεν πέδον·
τῆς σῆς γὰρ ὥς χρη καρδίας ἀνθηψάμην.

ΙΑΣΩΝ.

καὐτὴ γε λυπεῖ καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ. 1350

ΜΗΔΕΙΑ.

σάφ' ἴσθι· λύει δ' ἄλγος, ἣν σὺ μὴ γγελᾷς.

V. 1345. οὐδ' — οὐθ' Elmsleius. προσθεῖς BCE. προσθεῖς d προσθεῖς bc BC.

γρ. ἀνατεῖ

V. 1346. ἀτίμως B. ἄτιμον bcd. ἀνατεῖ ceteri, ut videtur.

V. 1347. Macho ap. Athenaeum XIII. p. 577.

V. 1348. πέδον gl. σπήλαιον E. πέτραν Elmsleius.

V. 1351. σὺ μὴ γελᾷς (gl. ἐὰν σὺ μὴ ἐγγελᾷς) B. μὴ σὺ γγελᾷς C. σὺ μὴ γελᾷς E. μὴγγελᾷς b. μὴ γγελᾷς cd BC.

hus. ad Lucian. t. I. p. 190. Ast. ad Platon. de re publ. p. 620. PFLUGK.

V. 1345. Quod Elmsleius pro οὐθ' — οὐθ' scribi voluit οὐδ' — οὐδ', tractavi hunc locum ad Devarium vol. II. p. 710. cl. Homer. Odys. III. 566. Ad verba ὁ σοὶ προσθεῖς γάμους conf. Phoen. 581. ὦ κακὰ μνηστέρματα Ἀδραστε προσθεῖς, διὰ μῆκος νύμφης γάμον Ἀπωλόμειθα.

V. 1346. ἀνατεῖ] Scholias-tes pro var. lect. adfert ἀνατί, qua de forma adverbii conferantur quae diligenter exposuit Fr. Ellendt. in Lexico Sophocl. vol. II. p. 145. Quod autem nunc Kirchhoffius ἄτιμον loco adverbii ἀνατεῖ recepit, id videtur auctoritate Scholiastae fecisse, qui sane habet haec verba p. 81. 20. Dind. ἄτιμον· ἀντί τοῦ ἀνεν αἰτίας. Sed adiicit etiam haec: ἡ γράφεται καὶ ἀνατί ἢ τοιαῦτι-

μοωρητι καὶ ἀνεν αἰτίας., ut ipsius verbis adverbii ἄτιμον auctoritas infirmetur. Id ex glossemate natum esse ostendit ἀτίμως, quod in aliis libris est. Nam veri simile non est quemquam, quum scriptum esset ἄτιμον, id explicaturum fuisse per ἀνατεῖ, quae vox ipsa quoque exponitur ab Hesychio: ἀνατί· ἀνεν αἰτίας καὶ βλάβης, itemque apud Grammaticum Bekkeri in Anecd. p. 392, 33. Contra quum scriptum esset ἀνατεῖ, probabile est aliquem scholiasten id explicaturum fuisse, quemadmodum etiam in Soph. Antig. 486. id Scholias-tes interpretatus est χωρὶς βλάβης καὶ τιμωρίας. Sine ulla dubitatione igitur servavi ἀνατεῖ.

V. 1350. καὐτὴ γε λυπεῖ] Etiam tu ipsa quoque doles, aut, et tu vel ipsa doles, ut G. Hermannus interpretatur ad Viger. p. 827. ed. tert.

ΙΑΣΩΝ.

ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρῶα νόσφ.

ΙΑΣΩΝ.

οὔτοι νιν ἡμῇ δεξιὰ γ' ἀπώλεσεν.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀλλ' ὕβρις οἷ τε σοι νεοδμηῆτες γάμοι.

1355

ΙΑΣΩΝ.

λέχους σφε κηξίωσας οὔνεκα κτανεῖν;

ΜΗΔΕΙΑ.

σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;

ΙΑΣΩΝ.

ἥτις γε σῶφρων· σοὶ δὲ πάντ' ἐστὶν κακά.

ΜΗΔΕΙΑ.

οἷδ' οὐκέτ' εἰσὶ τοῦτο γάρ σε δῆξειται.

ΙΑΣΩΝ.

οἷδ' εἰσὶν, οἴμοι, σὺ κάρα μιάστορες.

1360

ΜΗΔΕΙΑ.

ἴσασιν ὅστις ἦρξε πημονῆς θεοί.

οἱ

V. 1355. νεοδμηῆτες B. νεοδμηῆτες CEbd νεόδημητοι BC.

V. 1356. σφε γ' ἡξίωσας BEad γέφ' ἡξίωσας C. σφε κηξίωσας bc(?) BC.

V. 1360. ὦμοι BC. οἴμοι ceteri. ὦμοι Burgesius. οὔμοι G. Hermannus.

V. 1355. ἀλλ' ὕβρις οἷ τε σοὶ κτέ.] pronomen possessivum facere etiam ad nomen ὕβρις supra vidimus ad v. 1139. p. 139. et ad v. 1319. p. 154.

V. 1356. vim particulae καί, quae est in κηξίωσας, optime vernacule expresseris: Und war die Ehe es auch werth, sie zu tödten. Eadem particulae vis apud Platonem Alcib. I. p. 119. C. ἄξιον τοῦτό γε καὶ ἐρεσθαι ἀνδρα οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι. Eurip. Helen. 747. εὐηθες δὲ τοι Τὸ καὶ δοκεῖν ὀρνιδας ἀφελεῖν βοροτύς. Orest.

1331. ἡ τοῦδ' ἔκατι καὶ βοῇ κατὰ στέγας. PFLUGK.

V. 1360. οἷδ' εἰσὶν, οἴμοι, σὺ κάρα μιάστορες] Ad haec adnotavit Scholiastes: οἷδ' εἰσὶν, οἴμοι· μεταξὺ εἰς ὑπόμνησιν τῶν τέκνων ἐλθὼν Ἰάσων ὠδύρατο καὶ φησὶν ὦμοι. Ea explanatio loci mihi prorsus satis facit. Nam quod ὦμοι scribi voluerunt Burgesius et Witzschelius, id nihil in se habet, quod adsententiam iuvandam pertineat. G. Hermannus in Nov. annal. philol. et paed. vol. XXXIII. p. 122. coniecit οὔμοι pro ὦμοι esse scribendum.

ΙΑΣΩΝ.

ἴσασι δῆτα σὴν γ' ἀπόπτυστον φρένα.

ΜΗΔΕΙΑ.

στυγεῖ· πικρὰν δὲ βᾶξιν ἐχθαίρω σέθεν.

ΙΑΣΩΝ.

καὶ μὴν ἐγὼ σὴν· ῥάδιοι δ' ἀπαλλαγαί.

ΜΗΔΕΙΑ.

πῶς οὖν; τί δράσω; κάρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.

1365

ΙΑΣΩΝ.

θάψαι νεκρούς μοι τούσδε καὶ κλαῦσαι πάρες.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐ δῆτ', ἐπεὶ σφᾶς τῇδ' ἐγὼ θάψω χειρί,
 φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ,
 ὥς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσῃ,
 τύμβους ἀνασπῶν· γῇ δὲ τῇδε Σισύφου
 σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη προσάψομεν

1370

V. 1362. γ' om. Aldus.

V. 1364. ῥάδιον δ' B. ῥάδιοι δ' ceteri. ῥάδιοι γ' Aldus.

V. 1369. αὐτῶν (corr. in αὐτούς) B. αὐτῶν Ccd αὐτούς B[C]
 γρ. καθυβρίσει

cum Script. Chr. pat. 1280. καθυβρίσαι (corr. in η) B. καθυβρίσει
 C. καθυβρίσαι Eacd καθυβρίσει^{αι} b. καθυβρίσῃ B[C] cum Script.
 Chr. pat. v. l.

V. 1371. habet Choeroboscus epim. p. 112. Schol. Homer. II.

V. 1366. Semper debemus recordari haec omnia agere Medeam sublime sublatam curru suo, quem olim a Sole Aeetes acceperat et Medae tradiderat, simul etiam liberorum suorum caesorum corpora eodem recepta servantem.

V. 1368. φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ] Dicit promunturium Iunonis Acraeae, quae maxime Argis colebatur, v. Pausan. II. 3, 8., de quo loco Livius XXXII. 23. haec habet: *Promunturium est adversus Sicyonem Iunonis quam vocant Acraeam, in altum excurrens: tractectus inde Corinthum septem fere milium passuum.* In eo promunturio habuit Iuno Acraea templum et oraculum, quod imprio regis Corinthiorum non erat subiectum, cf. Strabonem VIII. p. 380. vol. II. p. 538.

ed. Meineke. Apollod. bibl. I. 9, 28. et vide Ern. Curtium der Peloponnes II. p. 552 sq.

V. 1369. ὥς μή τις αὐτούς] Quamquam αὐτῶν pro αὐτούς in libris bonis habetur et καθυβρίξειν etiam cum genetivo constructum est a Graecis aliis locis, nolui tamen illud αὐτῶν recipere, quod sequitur πολεμίων, ut mihi elegantius hoc loco dici αὐτούς quam αὐτῶν videatur.

V. 1370. τύμβους ἀνασπῶν] Moris fuit ossa proditorum patriae extra fines prolicere. PFLUGK. γῇ δὲ τῇδε κτέ.] Hoc dicitur ita, ut opponatur terra Corinthiaca ei sepulcro, quod extra fines Corinthios erat in promunturio Iunonis Acraeae.

V. 1371. σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη] De his rebus Scho-

τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου.
 αὐτὴ δὲ γαῖαν εἴμι τὴν Ἑρεχθέως,
 Αἰγεί συννοικήσουσα τῷ Πανδρίονος.
 σὺ δ', ὥσπερ εἰκός, κατθανεῖ κακὸς κακῶς,
 Ἄργους κάρα σὸν λειψάνῳ πεπληγμένος,
 πικρὰς τελευτὰς τῶν ἐμῶν γάμων ἰδῶν.

ΙΑΣΩΝ.

ἀλλὰ σ' Ἑρινὺς ὀλέσειε τέκνων
 φονία τε Δίκη.

ΜΗΔΕΙΑ.

τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων,
 τοῦ ψευδόρκου καὶ ξειναπάτου;

κ. 56. τέλος Schol. Hom. προσάφομεν (corr. in -αι) B. προσάφομεν CEa(?) C. προσάφομαι B. Schol. Hom. προσάφομεν Choerob. μυσηρίων bcd.

V. 1374. Athenaeus XIII. p. 585. cl. Eustath. in Odys. p. 1634.

V. 1377. om. b. γάμων ἰδῶν BC[a]cd BC. ἰδῶν γάμων Musurus.

V. 1378. ἑρινὺς B. ἑριννὺς B.

α

V. 1381. ξειναπάτου B. ξυνωμότου C. ξειναπάτου B. ξυναπάτα Aldus.

liastes: Τέλη δὲ λέγει τὰ μυστήρια καὶ τὰς τελετάς. Ἐγὼ δέ, φησί, περιποιήσω αὐτοῖς πάνδημον ἑορτήν, ἐν ἣ πανηγυρίζουσι πάντες οἱ δημόται θυσίας ἐπιτελοῦντες αὐτοῖς (τοῖς Μηδείας τέκνοις). Θύουσιν δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀργεῖοι κατὰ χρησμόν.

V. 1376. κάρα σὸν] Rarius eius modi acensativis pronomen adiungi animadvertit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 424. 4. adn. 2. De mortis genere, quo obierit Iason, plura referunt Scholiastae ad h. l. Ἰστορεῖται Ἰάσων τέλει τοιοῦτῳ χρησασθαι· κοιμώμενον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τὴν Ἀργὴν κατασπεῖσαν ὑπὸ πολλοῦ χρόνου, μέρος τι ταύτης ἐκπесὼν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔκρουσεν. Ἀργοῦς οὖν λειψάνῳ λέγει ἀντὶ τοῦ μέρους τινὸς τῆς Ἀργοῦς. Eius modi res in aedibus principum ornamenti

causa suspensas fuisse constat. Conf. Argumentum huius fab. p. 2, 10. Alius Scholiastes haec habet: Οἱ μὲν λέγουσι κατὰ Μηδείας χρόνον ἢ κέλευσιν ὑπὸ τῇ πρόμνῃ τῆς Ἀργοῦς καταδαρθέντα τὸν Ἰάσωνα τελευτῆσαι, ἐμπεσόντος αὐτῷ ξύλου. Νεόφρων δὲ ξεινικώτερον ἀγχόνη φησὶ τελευτῆσαι. Τὴν γὰρ Μῆδειαν παράγει πρὸς αὐτὸν εἰποῦσαν· Τέλος φθερεῖ γὰρ αὐτὸς ἀλσχίστῳ μόρῳ, Βροχωτὸν ἀγχόνην ἐπισπάσας δέρεν. Τοῖα σε μοῖρα σῶν κακῶν ἔργων μένει, Δίδαξις ἄλλοις μυρλοῖς ἐφημέροισι, Θεῶν ὕπερθε μὴ ποτ' αἰρεσθαι βροτούς. Cf. de his A. Nauck. Tragic. Graec. fragm. p. 566 sq.

V. 1381. ξειναπάτου] Eodem vocabulo utitur Pindarus Olymp. XI. 35. Eurip. Troad. 866. PFLUGK.

ΙΑΣΩΝ.

φεῦ φεῦ, μνσαρὰ καὶ παιδολέτορ.

ΜΗΔΕΙΑ.

στεῖχε πρὸς οἴκους καὶ θάπτ' ἄλοχον.

ΙΑΣΩΝ.

στείχω, δισσῶν γ' ἄμορος τέκνων.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐπω θορνεῖς· μένε καὶ γῆρας.

1385

ΙΑΣΩΝ.

ὦ τέκνα φίλτατα.

ΜΗΔΕΙΑ.

μητρί γε, σοὶ δ' οὐ.

ΙΑΣΩΝ.

κἄπειτ' ἔκτας;

ΜΗΔΕΙΑ.

σέ γε πημαίνουσ'.

ΙΑΣΩΝ.

οἴμοι· φίλιον χρήζω στόματος
παιδων ὁ τάλας προσπνύξασθαι.

γρ. παιδολέτορ

V. 1382. παιδολέτορ B.

V. 1384. γ' om. E. ἄμορος BCEc ἄμορος B. ἄμορος ceteri, ut videtur. παίδων d.

V. 1387. ἔκτανες BCbcd B ἔκτας corr. ab antiqu. manu in ἔκτανες C. ἔκτας Musurus. ἔκτανες Elmsleius. πημαίνουσα libri. πημαίνουσά σε Musurus.

γρ. αἰ αἰ φίλον

V. 1388. ὦμοι B. ὦμοι CEd. αἰ αἰ B. De ceteris parum constat.

V. 1385. οὐπω θορνεῖς] Maiore cum vi hoc ita dicitur, ut fere sit querellae tuae et luctus non iam ad summum venerunt: exspecta etiam senectutem, tum magis senties quid sit orbatum esse liberis.

V. 1387. κἄπειτ' ἔκτας· φίλτατα ὄντα σὺ ἔκτεινες. Scholiastes. Hinc intellegitur etiam ἔκτας antiquam scripturam fuisse, quae a grammaticis mutata in ἔκτανες est.

V. 1389 sq. Constructionem ex duarum confusione locutionum explicat A. Matthiae (ad Orest. 383.), χρήζω φίλιον στόματος et χρήζω φίλιον στόμα προσπνύ-

ξασθαι, ut Phoen. 1665: ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπνύξομαι. Cf. Plat. Criton. p. 52. B.: οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως, οὐδ' ἄλλων νόμων ἔλαβεν εἰδέναι. Pind. Olymp. III. 35.: τῶν νιν γλυκὺς ἕμερος ἔσχεν δωδεκάγναμpton περὶ τέρμα δρόμου Ἰππων φντεῦσαι, ubi vid. Boeckh. PFLUGK. Recte animadvertit Witzschelius infinitivum potius addi quasi epexegetin. Similis est Latino-rum illa constructio, qualis est apud Ciceronem de Universo cap. 9: Reliquorum siderum quae causa collocandi fuerit etc.

ΜΗΔΕΙΑ.

νῦν σφε προσανδᾶς, νῦν ἀσπάξει,
τότ' ἀπωσάμενος.

1390

ΙΑΣΩΝ.

δός μοι πρὸς θεῶν
μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐκ ἔστι· μάτην ἔπος ἐρρύπται.

ΙΑΣΩΝ.

Ζεῦ, τὰδ' ἀκούεις, ὥς ἀπελαννόμεθ',
οἷά τε πάσχομεν ἐκ τῆς μυσαρᾶς
καὶ παιδοφόνου τῆσδε λεαίνης;
ἀλλ' ὁπόσον γοῦν πάρα καὶ δύναμαι
τάδε καὶ θρηνηῶ κἀπιθεάζω,
μαρτυρόμενος δαίμονας, ὧς μοι
τέκν' ἀποκτείνασ' ἀποκωλύεις
ψαῦσαί τε χεροῖν θάψαι τε νεκρούς,

1395

1400

λόγος

V. 1393. μάτην δ' ἔπος B. μάτην ἔπος Cad μάτην δ' ἔπος E.
μάτην λόγος bcBC.

γρ. ὁρᾶς

V. 1394. ἀκούεις B. ὁρᾶς bc. ἀκούεις ceteri. Schol. cod. Flor. 6.
γρ. ἰὼ (l. ὦ) Ζεῦ τὰδ' ἀκούεις (l. ὁρᾶς).

V. 1395. μιαρᾶς bc.

V. 1398. καὶ om. Aldus. κἀπιθεάζω Blomfieldius. κἀπι-
θεάζω libri.

V. 1399. μαρτυρόμενος (corr. in μαρτυράμενος) B. μαρτυρή-
μενος b. μαρτυράμενος c. μαρτυρόμενος ceteri.

V. 1400. τέκνα κτείνασ' cBC.

V. 1402. ὄφελον (corr. in ὠφελον) B. ὠφελον ceteri.

V. 1391. τότε] tum, i. e. ante,
olim. Electr. 1203.: φρονεῖς
γὰρ ὅσια νῦν, τότε οὐ φρονοῦσά
γ' εἶ. Cf. Alc. 915 sqq. G. H.
Schaefer. ad Iulian. p. IV.
FELUGK.

V. 1393. μάτην ἔπος ἐρρύ-
πται] Conf. Hecub. 334. οὐ μοι
μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα Φροῦδοι
μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φό-
νον. et Hippol. 232. Τί τόδ' αὖ
παράφρων ἐρρύπτας ἔπος;

V. 1398. τάδε καὶ θρηνηῶ
κἀπιθεάζω] κἀπιθεάζω iam
scripsi auctore Blomfeldio ad

Eurip. Vol. I. Sect. I.

Aeschyli Choeph. 843. Ζεῦ Ζεῦ,
τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι, Τὰδ'
ἐπευχομένη κἀπιθεάζουσ'. Ἰπὸ
δ' εὐνοίας Πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύ-
σωμαι; ubi G. Hermannus ipse
quoque, qui ante κἀπιθεάζω de-
fenderat, restituit κἀπιθεάζουσ'.
Vide eius adnot. vol. II. p. 561.
ἐπιθειάζειν, quo de verbo recte
conferri iusserunt interpretes Dor-
villium ad Chariton. p. 475 sq.,
similiter usurpatur apud Thucy-
didem II. 75. τοιαῦτα ἐπιθειά-
σας. et VIII. 53. Εὐμολπιδῶν
μαρτυρομένων καὶ ἐπιθειάζον-
των μὴ κατάγειν κτέ.

οὓς μήποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον
πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.

ΧΟΡΟΣ.

πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί·
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πραῖγμα.

1405

V. 1408. τόδε τὸ BC. subscriptum in a et c. teste apogr. Ven.: πρὸς διάφορα ἀντίγραφα. Διονυσίου ὁλοσχερὲς καὶ τινα Διδύμου. Verba πρὸς διάφορα ἀντίγραφα leguntur etiam in cod. Veneto cl. IX. n. 11. cf. subscript. Orestis.

V. 1402. οὓς μήποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον κτέ.] Recte animadvertit Schoenius hoc loco φύσας premendum esse. Est enim quasi dixerit: οὓς μήποτ' ἐγὼ φῦσαι ὄφελον καὶ πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι, aut etiam οὓς μήποτ' ἐγὼ φῦσαι ὄφελον, ὥστε πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.

V. 1404 sqq. De his versibus in exitu Alcestidis, Andromachae, Baccharum, Helenae repetitis Witzschelius appellavit G.

Hermannum, qui ad Bacchas: 'Qui factum sit', inquit, 'ut Euripides quinque fabulas iisdem versibus finierit, non memini me a quoquam interpretum indicatum legisse. Scilicet, ut fit in theatris, quum actorum partes ad finem deductae essent, tantus erat surgentium atque abeuntium strepitus, ut quae chorus in exitu fabulae recitare solebat, vix exaudiri possent. Eo factum, ut illis chori versibus parum curae impenderetur.'

B. G. Teubner's

Schulausgaben griechischer und lateinischer Classiker

mit deutschen erklärenden Anmerkungen.

~~~~~

 Wo die Einführung eines Bändchens dieser Sammlung beabsichtigt wird, liefere ich dem betr. Herrn Lehrer gern ein Freixemplar.

~~~~~

Erschienen sind bis jetzt (September 1867):

Aeschylus' Agamemnon. Von Rob. Enger.	12	<i>Ngr.</i>
— Perser. Von W. S. Teuffel.	10	»
Anthologie aus griechischen Lyrikern. Von Dr. E. Buchholz. I. Bändchen. Die Elegiker und Iambographen enthaltend.	10	»
— — — II. Bändchen: Die Melischen und Chorischen Dichter und die Bukoliker enthaltend.	15	»
Aristophanes, die Wolken. Von W. S. Teuffel.	12	»
Caesaris commentarii de bello Gallico. Von A. Doberenz. Mit Karte. 4. Aufl.	20	»
— — — de bello civili von A. Doberenz. 2. Aufl.	15	»
Chrestomathia Ciceroniana. Von C. F. Lüders. I. Heft.	10	»
Ciceronis de officiis libri tres. Von J. von Gruber. 2. Aufl.	12	»
— Laelius. Von G. Lahmeyer.	6	»
— Cato major. Von G. Lahmeyer. 2. Aufl.	5	»
— Tusculanarum libri V. Von O. Heine.	18	»
— Rede für Cn. Plancius. Von E. Köpke.	9	»
— Rede für P. Sestius. Von H. A. Koch.	7½	»
— Rede für Sex. Roscius. Von Fr. Richter.	7½	»
— Rede gegen C. Verres. IV. Buch. Von Fr. Richter.	10	»
— Rede für T. Annius Milo. Von Fr. Richter.	7½	»
— Rede für L. Murena. Von H. A. Koch.	6	»
— de oratore. Von K. W. Piderit. 2. Auflage.	1	<i>Ngr.</i> 6 »
Auch in 3 einzelnen Heften à 12 Ngr.		
— Orator. Von K. W. Piderit.	15	»
— Brutus de claris oratoribus. Von K. W. Piderit.	22½	»
— partitiones oratoriae. Von K. W. Piderit.	10	»
— Ausgewählte Briefe. Von Jos. Frey.	18	»
Cornelius Nepos. Von J. Siebelis. 5. Aufl.	12	»
Demosthenes' ausgewählte Reden. Von C. Rehdantz. I. Theil. I. Heft: I—III: Olynthische Reden, IV: Erste Rede gegen Philippos. 2. Aufl.	9	»
II. Heft: V.: Rede über den Frieden. VI.: Zweite Rede gegen Philippos. VIII.: Rede über die Angelegenheiten im Cherrones. IX.: Dritte Rede gegen Philippos. Indices. 2. Aufl.	12	»
Aus der I. Auflage.		
III. Heft: IV. Philippische Rede. Gegen Philipp's Brief. Der Brief Phi- lipp's. Kritische Anmerkungen. Indices.	7½	»
Herodotos. Von Dr. K. Abicht. I. Band. Buch I. II. nebst Einleitung und Uebersicht über den Dialect.	27	»
— II. Band. Buch III u. IV.	21	»
— III. Band. Buch V u. VI.	15	»
— IV. Band. Buch VII.	15	»
— V. Band. Buch VIII u. IX.	15	»
Homer's Odysee. Von K. Fr. Ameis. I. Band. I. Heft, Gesang I—VI. 3. Aufl.	12	»
— — — I. Band. II. Heft, Gesang VII—XII. 3. Aufl.	12	»
— — — II. Band. I. Heft, Gesang XIII—XVIII. 3. Aufl.	12	»
— — — II. Band. II. Heft, Gesang XIX—XXIV. 2. Aufl.	12	»
— — — Anhang. 1. und 2. Heft à 6 Ngr., 3. Heft 9 Ngr.		
Horaz, Oden und Epoden. Von C. W. Nauck. 5. Aufl.	18	»
— Satiren und Episteln. Von G. T. A. Krüger. 5. Aufl.	24	»
Isocrates' ausgewählte Reden. Von O. Schneider. I. Bdchn.: Demonicus, Euagoras, Areopagiticus.	9	»
— — — II. Bändchen: Panegyricus und Philippus.	12	»

Livi, Titi , ab urbe condita liber I. Von Joseph Frey.	9	<i>Ngr</i>
— — — — — liber II. Von Joseph Frey.	9	>
Lucian, ausgewählte Dialoge . Von C. Jacobitz. I. Bdchn.: Traum. Timon. Prometheus. Charon.	7½	>
— — — — — II. Bdchn.: Die Todtengespräche. Ausgew. Göttergespräche. Der Hahn.	10	>
— — — — — III. Bdchn.: Demonax. Der Fischer. Anacharsis.	10	>
Lysias' ausgewählte Reden . Von H. Frohberger. I. Bdchn.	18	>
Ovid's Metamorphosen . Von J. Siebelis. I. Heft, Buch I—IX. 5. Aufl.	15	>
— — — — — II. Heft, Buch X—XV. 4. Auflage.	15	>
Phaedri fabulae . Von J. Siebelis. 3. Auflage.	7½	>
Platon's ausgewählte Schriften . I. Bändchen: Die Vertheidigungsrede des Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 3. Auflage.	9	>
— — — — — II. Bändchen: Gorgias. Von J. Deuschle. 2. Aufl.	18	>
Dazu als Anhang:		
Dispositionen der Apologie und des Gorgias von Platon und logische Analyse des Gorgias. Von J. Deuschle	9	>
— — — — — III. Bändchen: Laches. Von Chr. Cron.	6	>
— — — — — IV. Bändchen: Protagoras. Von J. Deuschle.	10	>
Plautus' ausgewählte Komödien . Von E. J. Brix. I. Trinummus.	10	>
— — — — — II. Captivi.	7½	>
— — — — — III. Menaechni.	7½	>
Plutarch's Biographiceen . Von Otto Siefert. I. Bd.: Philopoemen u. Flamininus.	7½	>
— — — — — II. Bändchen: Timoleon und Pyrrhos.	10	>
Quellenbuch, historisches, zur alten Geschichte . I. Abtheilung: Griechische Geschichte. I. Heft. Von W. Herbst und A. Baumeister.	15	>
— — — — — II. Heft. Von A. Baumeister.	18	>
— — — — — II. Abth. Römische Geschichte v. A. Weidner. 1. Heft 13½ Ngr. 2. Heft	18	>
M. Fabii Quintiliani institutionis oratoriae liber decimus . Von Dr. G. T. A. Krüger.	6	>
Sallustius . Von R. Dietsch. I. Theil: De Catilinae conjuratione.	18	>
Sophokles . Von Gust. Wolff. I. Theil: Aias. 2. Aufl.	10	>
— — — — — II. Theil: Elektra.	10	>
— — — — — III. Theil: Antigone.	10	>
Supplementum lectionis Graecae . Auswahl griechischer Prosa für obere Gymnasialclassen. Von C. A. J. Hoffmann	15	>
Tacitus' Historien . Von K. Heraeus. I. Bändchen. I. u. II. Buch.	15	>
Theokrit's Idyllen . Von A. T. H. Fritzsche.	24	>
Thukydides . Von G. Böhme. I. Bd. 2. Aufl. I. Heft. Buch I u. II, II. Heft. Buch III u. IV.	12	>
— — — — — II. Band. 2. Aufl. I. Heft. Buch V u. VI, II. Heft. Buch VII u. VIII à	12	>
Xenophon's Anabasis . Von F. Vollbrecht. I. Bdchn. Buch I—III. Mit Holzschnitten, 2 Figurentafeln und 1 Karte von H. Lange. 3. Auflage.	15	>
— — — — — II. Bdchn. Buch IV—VII. 3. Aufl.	12	>
— — — — — Von R. Kühner. Mit 1 Karte. (Wohlfeilste Schulausgabe.)	15	>
— — — — — Cyropädie . Von L. Breitenbach.	22½	>
Einzelne à 12 Ngr. I. Heft: Buch I—IV. — II. Heft: Buch V—VIII.		
— — — — — Griech. Geschichte . Von B. Büchschütz. I. Heft. Buch I—IV. 2. Aufl.	12	>
— — — — — II. Heft. Buch V—VII und Index.	12	>
— — — — — Memorabilien . Von R. Kühner.	12	>

Ausser den ferneren Bänden der oben angezeigten und noch nicht vollendeten Ausgaben werden demnächst erscheinen:

Cicero's Reden . Auswahl von Dr. Koch in Brandenburg, Dr. Richter in Rastenburg und Dr. Sorof in Putbus.	
Euripides . Auswahl von Dr. A. Nauck in St. Petersburg.	
Homer's Ilias . Von Dr. K. F. Ameis in Mühlhausen.	
Justin . Von Dr. Lothholz in Rossleben.	
Ovid's Fasten . Von Dr. Binsfeld in Bonn.	
Plutarch . Fernere Auswahl von Dr. Doehner in Plauen.	
Terentius . Auswahl von Dr. Klette in Bonn.	
Vergilius . Von Dr. C. W. Nauck in Königsberg i. d. N.	

EURIPIDIS
TRAGŌEDIAE.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

VOL. I. SECT. II.

CONTINENS

H E C U B A M.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVII.

EURIPIDIS
H E C U B A.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVII.

LIPSIAN: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO EDITIONIS TERTIAE.

Pflugkianae editionis recensionem ab illustrissimo librario mihi demandatam eadem ratione curavi qua Wunderi Philoctetam, nisi quod plura addenda, plura tollenda erant. Quare cum non habeam quod de mea opera multa verba faciam, per licentiam praefationis iuvat memoriae prodere elegantem carminis quod est inde a v. 905 paraphrasin, quam ex Anglis diurnis philologicis Matthiaeus Eur. trag. tom. VI p. 106 descripsit:

Heu! occidisti funditus, Ilion:
non iam superbum, patria, verticem
invicta iactabis nec altas
iura dabis Phrygias per urbes.

Heu! occidisti: nube Pelasgica
cingit iacentem perque tuas domos,
ferroque vastatas et igni,
torva tuens spatiatur hostis.

Neptuniarum culmina turrium
lugubris atra labe tegit cinis:
actum est; nec antiquas parentum
fas iterum peragrarere sedes.

Nox saeva, nox me perdidit invida,
dulcisque serpens post epulas sopor;
securus in lecto maritus
carminibus choreaque sacra

fessum levabat corpus, et immemor
pendentis hastae credidit hostibus
fugisse visis, et peractos
urbis ovans meminit labores.

At ipsa, formaeque et speculo vacans,
per colla fusas purpurea comas
mitra coërcebam, iugali
molle caput positura lecto.

Sed ecce! dirus moenia personat
turbata clamor: Vadite, vadite
Troia triumphata superbi
ad patrias, Danai, Mycenae.

Tum paene nudo corpore, virginis
instar Lacaenae, destituo torum,
supplexque nequiquam pudicae
assideo genibus Dianae.

Viso mariti funere, turgidas
longe per undas Oceani trahor;
navisque cum victrix tetendit
vela noto nimium secundo,

divisa caro littore patriae
urbisque lapsas respiciens domos,
heu! mente defeci, et severo
procubui superata luctu.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ε Κ Α Β Η.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΟΛΤΔΩΡΟΤ ΕΙΔΩΛΟΝ.
ΕΚΑΒΗ.
ΧΟΡΟΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΠΟΛΤΞΕΝΗ.
ΟΔΤΣΣΕΤΣ.
ΤΑΛΘΤΒΙΟΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΠΟΛΤΜΗΣΤΩΡ.

PROOEMIUM.

Argumentum Hecubae depromptum est ex memoria excidii Troiani, unde petitas duas res consociavit poeta, immolationem Polyxenae ad tumulum Achillis et Polymestoris, Thracum regis, ob interfectum Polydorum, Hecubae filium eundemque ipsius tutelae commissum, vindictam. Ita factum est, ut duplex esset actio, verum has duas actiones, nisi egregie fallor, coniungi necesse fuit, aut, si coniungi sine vitio non possent, totum argumentum relinquendum. Sed illa reprehensio duplicis actionis qualis tandem est? Neque enim, ut opinor, eam vim habet hoc praeceptum, quod excludit eiusmodi varietatem argumenti, ut nulla sit bona fabula, nisi quae simplicem habeat actionem, sed illa vel optima censenda est, qua res diversae ita sunt comprehensae et quodam mixtae quasi temperamento, ut eae ad unum tamen eundemque finem conspirent. Quid est enim, cur desideretur in tragoedia unitas actionis? nisi quod coniunctis quae aut singula aptam tragoediae materiam praeberent aut aliquid saltem haberent, quod longius evagaretur et exuberaret quodammodo, fieri non potest, quin, absoluta una parte et consumptis metus ac miserationis affectibus, ad reliqua minuatur attentio et languescat studium spectandi. Atque in Hecuba quidem tantum abest, ut aliquid abundare videatur, ut, detracta alterutra parte, imperfecta sit haec fabula futura. Sed quo magis quid de illius compositione sentiamus perspiciatur, argumentum ordine explicabimus.

Prologi partes agit simulacrum Polydori, qui, cum esset tertio abhinc die occisus ab hospite opibus ipsius potituro et in mare proiectus, impetrasse se a diis inferis narrat, ut incideret in manus matris et sepulturae honore afficeretur; venisse autem Hecubam a Troia in Chersonesum, quod erat regnum Polymestoris, cum exercitu Graecorum, quem constitisse in ora illius terrae, quod visus esset supra tumulum Achilles Poly-

xenae caedem expostulans, eamque fortissimo quondam heroi datum iri. Inde Hecuba progreditur et dira narrat somnia, ex quibus in maximum de fortuna Polydori et Polyxenae metum inciderit. Ac de filia haud vanam fuisse sollicitudinem statim cognoscitur, choro Troianarum mulierum nuntium afferente decreti quod fecerant Graeci de immolanda Achilli Polyxena. Graves inde Hecubae lamentationes, et evocatur Polyxena, quae, audita re, et ipsa flebiles fundit querelas, magis tamen ut orbam matris senectam quam suam ipsius vicem doleat. Iam vero adest Ulixes, perferendis exercitus mandatis et abducendae virgini delectus, quem Hecuba commemorato vitae servatae beneficio et precibus multis ac miseratione permovere studet, ut neque ipse filiam ex matris amplexu avellat, et Graecis aliam esse victimam Achillitribuendam persuadeat. Contra illo disserente negari hoc munus fortissimo viro non posse, cum filiam Hecuba, ut suas ipsa preces adiceret, hortata esset: tanta conspicitur Polyxenae constantia et magnitudo animi, cum sibi quidem mortem tanquam aliquem portum diceret videri, in quem ex gravissima tempestate fortunae confugeret vitaretque omnem illam servitii turpitudinem; matrem autem consolaretur ea ipsa re, quod nihil esset indignum pristina fortuna toleratura, ut, si quis et aetatem illius et pulcritudinem consideraret, non posset non luctu fletuque prosequi abeuntem multisque signis caritatis et doloris matri valedicentem. Post canticum chori, quo quae non erant simili sive beneficio fortunae sive iniuria evasurae mala servitutis mulieres futuram conditionem coniectant, Talthybius advenit peractum sacrificium nuntians tamque admirabilem in ipso mortis discrimine fortitudinem Polyxenae fuisse narrans, ut neque, cui erat illud negotium demandatum, Neoptolemus nisi haesitans et invitus puellam maioribus paene animi quam corporis virtutibus ornatam mactare posset, et qui aderant Graeci milites, ut defunctae honori ne quid deesset, certatim providerent. Magnum ea res afferre matri solatium poterat, quae, collaudata filiae virtute, ut sibi corpus et exsequiarum cura concederetur, petiit. Simul misit ancillam, quae aquam e mari hauritam ad lavandum corpus afferret, et ipsa funebrem ornatum paratura discessit.

Hinc altera fabulae pars incipit. Rediens ancilla corpus Polydori apportat: quae res cum gravissime omnes perculisset, alium tamen ac plerosque credibile

est expectasse eventum habuit. Etenim quem bene-volum Hecubae iam in illa de ducum inter se discor-diis narratione, cum deliberarent de victima Achilli tribuenda, cognovimus, princeps exercitus Graecorum Agamemno advenit mirans illius in funere curando cunctationem, idque ut acceleraret hortaturus. Quem Hecuba, cum aliquamdiu haesitasset, precibus adiit, ut se in exigendis a Polymestore poenis adiuveret. Igitur postquam quod voluit impetraverat, acciri cum liberis suis Polymestorem iussit. Cuius hominis fallaciam ac detestabilem auri cupiditatem tam egregie adumbravit poeta, ut augeri iram et ex ultione quae imminet gaudium necesse sit. Atque ingressi remotis satellitibus in tentorium acres continuo audiuntur clamores, unde quod suspicatae fuerant mulieres, ex quibus chorus est compositus, exsecutam esse reginam consilium ulciscendi, mox evolans ipsa confirmat. Inde species miserabilis Polymestoris: aliquando irae, saepius fletus et auxilii imploratio: tandem accedit Agamemno, coram quo causa disceptatur et cadit iudicio Polymestor. Gravia perpetravit Polymestor; indigna perpressus est. Neque inultus manet. Vaticinatur enim oraculo edoctus, quam foedum vitae exitum Hecuba habitura sit in canem conversa, cuius mari demersae monumentum futurum sit *Κυνὸς σῆμα* locus Chersonesi.

Harum actionum unum finem intellegemus, si hoc consilium poetae *τραγικωτάτου* fuisse statuerimus, ut in affectibus Hecubae mulieris barbarae excitandis et augendis irae immodestiam, immanem et incontinentem ulciscendi cupiditatem, illam animi acerbitem et rabiem, propter quam Hecubam dicit Cicero Tusc. III 26 in canem conversam videri, effingeret ad animos com-movendos.

Huic consilio prior pars fabulae, cui quidem propriae virtutes sunt et sua perfectio, vel maxime convenit. Nam luctuoso carissimae filiae interitu, qui nullam Graecorum iniuriam habet, in animo Hecubae ea aegritudo et ea acerbitem vis colligitur, ut iam probabile sit iniuria Polymestoris perfidiaque non muliebres lamentationes, sed illum furorem excitari, cuius immanem vim in altera fabulae parte cum admiratione et simul horrore aspicimus. Itaque unitas actionis, quam nullam esse putant cum alii tum Hermannus in praef. ed. sec. p. XV sqq., non solum in Hecubae persona, sed in affectibus eius explicandis posita est. Cfr. quae de hac re longius disputata sunt in Fleckeiseni

annal. philol. 1870 p. 569 sqq. De virtutibus huius fabulae et de imitationibus posteriorum poetarum vid. Patin études sur les tragiques Grecs. Euripide. T. I p. 363 sqq. quartae editionis.

Scena fabulae, cuius picturam ex v. 53 sq. et 1014 sqq. cognoscas, in Chersoneso Thracia fingitur. Nam quod sacrificium Polyxenae in agro Troiano ad tumultum Achillis fieri consentaneum est, id ad ipsius fabulae actionem nihil pertinet. Quae enim extra scenam aguntur, eorum locum poeta tragicus non magis anxie curat quam tempus, et ut eorum tempora, ita loca quoque quasi contrahuntur, ut spectatores non inquirerent, utrum sacrificium Polyxenae in Chersoneso ipsa fieret an Achaei ad Sigeum revecti tumultum Achillis circumstarent.

De tempore quo haec fabula docta videtur, vid. ad v. 455—465. Convenit ei tempori (Ol. 88, 4 vel 89, 1) id quod in Nubibus Aristophanis primum Ol. 89, 2 doctis locus Hecubae Euripideae derisui habetur, de quo vid. ad v. 172, atque numeros versuum tragœdiam circa Ol. 89 scriptam prodere Hermannus ad v. 455 monuit. Ad antiquiorem fabulam etiam id referendum, quod deus ex machina qui dicitur etiam nunc vaticiniis oraculi quasi obvolutus est.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου πολιορκίαν οἱ μὲν Ἕλληνες εἰς τὴν ἀντιπέραν Τρωάδος Χερρόνησον καθωρμίσθησαν· Ἀχιλλεύς δὲ νυκτὸς ὄραθεις σφαγῆναι ἡξίου μίαν τῶν Πριάμου θυγατέρων. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες τιμῶντες τὸν ἥρωα Πολυξένην ἀποσπύσαντες Ἑκάβης ἐσφαγίασαν· Πολυμήστωρ δὲ ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς ἓνα τῶν Πριαμίδων Πολύδωρον κατέσφαξεν. εἰλήφει δὲ τοῦτον παρὰ τοῦ Πριάμου ὁ Πολυμήστωρ εἰς παρακαταθήκην μετὰ χρημάτων. αἰλουσίης δὲ τῆς πόλεως, κατασχεῖν αὐτοῦ βουλόμενος τὸν πλοῦτον φονεῦειν ὥρμησεν καὶ φιλίας δυστυχοῦς ὀλιγώρησεν. ἐκριφέντος δὲ τοῦ σώματος εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ κλυδώνιον πρὸς τὰς τῶν αἰχμαλωτίδων σκηναὺς αὐτὸν ἐξέβαλεν. Ἑκάβη δὲ τὸν νεκρὸν θεασαμένη ἐπέγνων· κοινωσαμένη δὲ τὴν γνώμην Ἀγαμέμνονι Πολυμήστορα σὺν τοῖς παισὶν αὐτοῦ ὥς ἐαντὴν μετεπέμψατο, κρύπτουσα τὸ γεγονός, ὥς θησαυροὺς ἐν Ἰλίῳ μὴνύσῃ αὐτῷ· παραγενομένου δὲ τοὺς μὲν υἱοὺς κατέσφαξεν, αὐτὸν δὲ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστέρησεν. ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων λέγουσα τὸν κατήγορον ἐνίκησεν· ἐκρίθη γὰρ οὐκ ἄρχειν ὁμότητος, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν κατάρξαντα.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΕΙΔΩΛΟΝ.

Ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
 λιπῶν, ἔν' Ἀιδης χωρὶς ᾧσται θεῶν,
 Πολύδωρος, Ἐκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως,
 Πριάμου τε πατρός, ὃς μ', ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
 κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ, 5
 δείσας ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς
 Πολυμήστορος πρὸς δῶμα, Θρηκίου ξένου,
 ὃς τὴν ἀρίστην Χερσονησίαν πλάκα
 σπείρει φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.
 πολλὴν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρα 10
 πατήρ, ἔν', εἴ ποτ' Ἴλίου τείχῃ πέσοι
 τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίον.
 νεώτατος δ' ἢ Πριαμιδῶν· ὃ καὶ με γῆς

V. 1. In prologo (1—99) monodiae Hecubae praemissum est soliloquium personae quae dicitur protacticae, quo rebus et praeteritis et futuris breviter vel expositis vel significatis animispectantium attenduntur ad affectus in persona Hecubae erupturos.

v. 2. *χωρὶς θεῶν*] Ditis *οἰκία* *σμερδαλέ*, *εὐρώεντα*, *τά τε στυγέουσι θεοὶ περ*, Homer. II. v. 65.

v. 3. „Dymantis, non Cisseos, filiam Hecubam fecit Homerus II. π 718. Sed Euripidem sequitur Vergilius Aen. X 705, Vergilius ceteri poetae Latini.“ Porson.

v. 6. *ὑπεξέπεμψε*] I. e. *λάθρα ἐξέπεμψε*. Conf. v. 10. 14. Androm. 47: *ὃς δ' ἐστὶ παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθρα Ἄλλους ἐς οἶκους*.

v. 8. Probabiliter Hermannus coniecit *τὴν δ' ἀρίστην*.

v. 9. *φίλιππον*] Cfr. v. 428 *ἐν φιλίπποις Θρηξί*, 1089, Soph. fr. 520 *Ἦλιε, φιλίπποις Θρηξί πρέσβιστον σέλας*, Hesiod. O. e. D. 505 *διὰ Θρηκῆς ἱπποτρόφου*. De Thracibus, Getis Odrysis, ex equo pugnantibus v. Thuc. II 98, de Ciconibus Hom. Od. ι 49.

v. 13. *ὃ*] I. e. *δι' ὃ*. Rem, ipsam per se satis levem, sed de qua tamen dubitasset Porsonus, dignam iudicaverunt quam assererent viri doctissimi Iacobsius ad Anthol. Pal. p. 333. Reisigius Enarr. ad Soph. Oed. Col. p. CLVII. Sic apud Soph. Philoct. 142: *τό μοι ἔννεπε, τί σοι χρεῶν ὑπουργεῖν*. Cf. Hom. II. γ 176. η 239. τ 213. Pind. Ol. VI 56. Pyth. V 39. Krueg. II § 46, 4, 2.

ὑπεξέπεμψεν· οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλα
 οὔτ' ἔγχος οἶός τ' ἢ νέφ βραχίονι. 15
 ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρεθ' ἐκειθ' ὀρίσματα,
 πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονός,
 Ἔκτωρ τ' ἀδελφὸς οὐμὸς ἠντύχει δορί,
 καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρηκί, πατρὶφ ξένφ,
 τροφαῖσιν, ὥς τις πτόρθος, ἠϋξόμην τάλας. 20
 ἐπεὶ δὲ Τροία θ' Ἔκτορός τ' ἀπόλλυται
 ψυχὴ πατρώα θ' ἐστία κατεσκάφη,
 αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πίτνει,
 σφαγείς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μαιωφόνου,
 κτείνει με χρυσοῦ τὸν ταλαίπωρον χάριν 25
 ξένος πατρῶος, καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ' ἄλδος
 μεθ' ἧχ', ἔν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχη.
 κείμει δ' ἐπ' ἀκτῆς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ

v. 16. ἐκεῖτ' ὀρίσματα speciose coniecit Scaliger. ὀρίσματα intellegit schol. τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους.

v. 20. „Ex Homericoadumbratum, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἐρνεῖ Ἰσος.“ Porson. II. σ 56. vid. Bentlei. ad Horat. Carm. I 12, 45. Philostratus Heroic. p. 713: αὐξηθεῖς τε ῥᾶον ἢ τὰ πρὸς ταῖς πηγαῖς δένδρα πολὺς μὲν ἐν συμποσίοις ἤδετο, πολὺς δὲ ἐν σπονδαῖς. Cf. Pind. Nem. VIII 40.

v. 21 sq. ἀπόλλυται — κατεσκάφη — πίτνει] Saepe in narrationibus modo aoristus ponitur, modo praesens, cuius variationis [praeter metri necessitatem] ea est ratio, ut, quae graviora videantur esse aut tanquam vividiora magis percellant narrantis animum, praesenti tempore exprimantur, res secundariae vero ac levioris momenti aoristo. Sic infra v. 266: κελνὴ γὰρ ὠλεσέν νιν ἐς Τροίαν τ' ἄγει. V. C. Fr. R.

v. 23. αὐτός] Scell. ὁ πατήρ, quod latet in adiectivo πατρώα. Exposuit de hoc genere Krueg. II § 43, 3, 7. Ad rem cf. Verg.

Aen. II 506 sqq. — „Δεόδητος etsi proprie ab diis conditum significat, unde Athenae, Delphi, Delus δεόδημτοι, tamen multo usu ita deflexit, ut omnino consecratum diis, sacrum, divinum notaret. Frequens eius usus apud Pindarum.“ Herm.

v. 25. κτείνει — κτανών] Phoen. 22: ἐσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφους etc. Herc. 33: κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανὼν ἄρχει χθονός.

v. 27. Cfr. Hom. Od. φ 29 ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν, Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώ-
νυχας ἐν μεγάροισιν.

v. 28. Restitui ex optimo libro Marciano ἀκτῆς pro vulgato ἀκταῖς. Alia ratio est v. 36. Ibi enim de compluribus locis litoris dicitur ut Liv. I 27 cunctantur in ripis, hic autem non variatio locorum significari debet, sed praesens situs, ut etiam de suppresso priore ἄλλοτε cl. Soph. Trach. 11 minus recte cogitent viri docti. Ceterum comparari potest Hom. Od. α 161 ἀνέρος, οὗ δὴ πον λένκ' ὅστέα πύθεται ὀμβρῶ Κεῖμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἄλλ κῆμα κυλίνδει.

πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
 ἄκλαντος, ἄταφος· νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης 30
 Ἐκάβης αἰσσω σῶμ' ἐρημώσας ἐμόν,
 τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
 ὅσον περ ἐν γῇ τῇδε Χερσονησία
 μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
 πάντες δ' Ἀχαιοὶ ναῦς ἔχοντες ἥσυχοι 35
 θάσσουσ' ἐπ' ἄκταις τῆσδε Θωρηκίας χθονός·
 ὁ Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεῖς
 κατέσχε' Ἀχιλλεὺς πᾶν στράτευμα' Ἑλληνικὸν
 πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην·
 αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην 40
 τύμβῳ φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν.
 καὶ τεύξεται τοῦδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων
 ἔσται πρὸς ἀνδρῶν· ἡ πεπρωμένη δ' ἄγει
 θανεῖν ἀδελφὴν τῶδ' ἐμὴν ἐν ἡματι.
 δυοῖν δὲ παῖδοιν δύο νεκρῶ κατόψεται 45
 μήτηρ, ἐμοῦ τε τῆς τε δυστήνου κόρης.
 φανήσομαι γάρ, ὥς τάφου τλήμων τύχῳ,
 δούλης ποδῶν πάροιδεν ἐν κλυδωνίῳ.
 τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξηγησάμην

v. 29. διαύλοις κυμάτων] Reciprociis fluctibus, ut bene interpretatur Schneid. in Lex. Similiter a curriculo translata locutio Iph. T. 81 δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα καμπίμους, Aesch. Ag. 344 κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν.

v. 30. Soph. Antig. 29: ἔαν δ' ἄκλαντος, ἄταφος, οἰωνοῖς βοράν. — ὑπὲρ μητρὸς φίλης i. e. ut interpretatur schol., ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τῆς μητρὸς, ut apud Homerum εἰδῶλον στῆ ὑπὲρ κεφαλῆς.

v. 31. Notanda solutio primae syllabae in verbo αἰσσω, quod vulgo ἄσσω pronuntiabant Attici. V. Gerth. de dial. trag. § 10.

v. 32. τριταῖον] Pro τρίτον. Sic etiam in Hipp. 275: πῶς δ' οὐ, τριταῖαν οὐδ' αἰσιτος ἡμέραν; Vid. Hermann. ad. Vig. p. 720, 61.

v. 39. εὐθύνοντας] Refertur ad στράτευμα, i. e. στρατιώτας. Soph. Phil. 356: καὶ μ' εὐθὺς ἐν κύκλῳ στρατὸς Ἐκβάνα πᾶς ἡσπάξεται ὁμνύντας βλέπειν Τὸν οὐκ ἔτ' ὄντα ζῶντ' Ἀχιλλέα πάλιν. Cf. Rhés. 44. Krueg. I § 58, 4, 1.

v. 41. τύμβῳ] Dativus commodi, quem dicunt; ut Iph. T. 243: θεῶ φίλον πρόσφαγμα καὶ θυτήριον Ἀρτέμιδι. — γέρας λαβεῖν rectius quam, quod Porsono placebat, λαχεῖν dicitur; quippe non sorti cessit Polyxena, sed ex decreto Achivorum ad tumultum Achillis immolata est.

v. 45. Singulare quoddam acumen quaerunt tragici in numerorum aut parium consociatione aut disparium oppositione. Cf. modo huius fabulae v. 125 ss. 896. Orest. 1536. Androm. 516.

τύμβου κυρῆσαι κεῖς χέρας μητρὸς πεσεῖν. 50
 τοῦμόν μὲν οὖν ὅσονπερ ἤθελον τυχεῖν
 ἔσται· γεραιᾷ δ' ἐκποδῶν χωρήσομαι
 Ἐκάβῃ· περᾷ γὰρ ἦδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
 Ἀγαμέμνονος φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
 φεῦ·
 ὦ μήτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων 55
 δούλειον ἡμαρ εἶδες, ὥς πρᾶσσεις κακῶς,
 ὅσονπερ εὐ ποτ'. ἀντισηκώσας δέ σε
 φθίρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

ΕΚΑΒΗ.

ἄγεται, ὦ παῖδες, τὴν γραῦν πρὸ δόμων,
 ἄγεται ὀρθοῦσαι τὴν ὁμόδουλον, 60
 Τρωάδες, ὑμῖν, πρόσθε δ' ἄνασσαν.
 λάβετε, φέρετε, πέμπετε, ἀείρετέ μου

v. 50. τύμβου κυρῆσαι κεῖς χέρας μητρὸς πεσεῖν i. e. εἰς χέρας μητρὸς πεσὼν τύμβου κυρῆσαι eadem ratione dicitur atque v. 266 κείνη γὰρ ὥλεσέν νιν εἰς Τροίαν τ' ἄγει.

v. 51. De τυχεῖν cum accusativo constructo v. Krueg. II § 47, 14, 4. — τοῦμόν subiectum esse verbi ἔσται apparet.

v. 53. ὑπὸ σκηνῆς] Ex tentorio. Praepositionem enim hanc etiam cum verbis motum significantibus coniungi, si quid ex ea re exire vel emitti significatur sub qua fuit, docuit ad hunc l. Hermannus. — περᾷ πόδα dicitur ut βαίνω πόδα. Cfr. Krueg. II § 46, 7, 3.

v. 55. ἐκ τυραννικῶν δόμων] Post regalis domus splendorem. El. 305: ὑπὸ στέγαισί τε Οἴαισι ναίω βασιλικῶν ἐκ δωματίων. Troad. 494: κἂν πέδω κοίτας ἔχειν Ῥυσσοῖσι πῶτος βασιλικῶν ἐκ δεινίων. Cf. infra v. 915. 1160. Heind. ad Plat. Protagor. § 4. — Δούλειον ἡμαρ τὴν δουλείαν dicit Homeri exemplo, apud quem est etiam ἐλεύθερον ἡμαρ, νόστιμον ἡμαρ. Vid. Hemsterh. ad Callim. h. Del. 128. Cf. Eur. Androm. 99. Rhés. 991.

v. 57. ὅσονπερ εὐ ποτ'] Scil. ἐπραξας. Infra v. 519: νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὦλντο, scil. ἔτεγξα. Lysias pro bonis Aristoph. § 32: πρὸς δὲ τοῦτοις καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλομεν πλῆστιν δοῦναι. — Quae sequuntur sic construenda sunt: ἀντισηκώσας τῆς πάροιθ' εὐπραξίας θεῶν τίς σε φθίρει, id est: 'vices rependens prioris felicitatis aliquis deorum te pessumdat'.

v. 59 sqq. Hecuba, senio miserisq; confecta, cum infaustis somniis perturbata esset, procedit ope Troianarum mulierum, quae incolumi urbe servae ipsius fuerant. — τὴν ὁμόδουλον: Communis sors benevolentiam simul et misericordiam exciuit. Androm. 64: ὦ φιλότατη σύνδουλε, σύνδουλος γὰρ εἰ τῇ πρόσθ' ἀνάσση τῇδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ.

62. In primum dimetri anapaestici locum admisit proceleusmaticum, cum numeris, ut in tanto animi motu, liberioribus utatur, qui quidem etiam neglectam caesuram patiuntur, ut mox v. 98. — Deinde iunge γεραιᾷς χειρὸς μου, nam enclitica haud raro

γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι·
 καὶ γὰρ σκολιῷ σκίπωνι χερὸς 65
 διεφειδομένα σπεύσω βραδύπουν
 ἦλυσιν ἄρθρων προτιθεῖσα.
 ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,
 τί ποτ' αἰρομαι ἐννυχος οὔτω
 δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθών, 70
 μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων,
 ἀποπέμπομαι ἐννυχον ὄψιν,
 ἄν περὶ παιδὸς ἐμοῦ τοῦ σφρομένου κατὰ Θρήνην
 ἀμφὶ Πολυξείνης τε φίλης θυγατρὸς δι' ὀνείρων 75
 [εἶδον γὰρ] φοβερὰν [ὄψιν ἔμαθον] ἐδάην.

praecedit id vocabulum, unde
 pendet; ut infra v. 277. Hipp.
 1154. aliisque locis, quos indi-
 caverunt Matthiaeus ad h. l. et
 Elmsleius ad Iph. T. 940. —
 γεραιᾶς mediam syllabam cor-
 rigit, ut παλαιός El. 497. δει-
 λαιος apud Aristoph. Plut. 850.
 Nub. 1473. cf. Iacobs ad Athen.
 p. 113. ad Anthol. Pal. p. 263 et
 361. Wecklein. cur. epigraph. p.
 53 sq., Krueg. II § 3, 3, 1. —
 De structura verborum χειρὸς
 προσλαζύμεναι cfr. Krueg. I
 § 47, 12.

v. 65. σκολιῷ σκίπωνι χερὸς]
 Σκίπων s. scipio, baculus na-
 tura rectus est; igitur cum ma-
 num, cui tanquam scipioni ac
 fulcro inniteretur Hecuba, dice-
 ret σκίπωνα χερὸς, ad leniendam
 metaphorae insolentiam adiecit
 σκολιός. Rationem dicendi ape-
 ruit Blomfieldius gloss. ad Aesch.
 Agam. 81. Cf. etiam Reisigii
 Enarr. in Soph. Oed. C. p.
 CXVIII.

v. 66 sq. σπεύσω — — προ-
 τιθεῖσα] Iunge: σπεύσω προ-
 τιθεῖσα βραδύπουν ἦλυσιν ἄρ-
 θρων. In his βραδύπουν ἦλυ-
 σιν ἄρθρων poetice dictum pro
 βραδεῖαν βάσιν ἄρθρων vel
 ποδῶν. Sensus: festinabo, quan-
 tum licet per pedes senio gra-
 ves. V. C. Fr. R. Verba σπεύσω
 βραδύπουν recordationem habent

proverbialis locutionis σπεῦδε
 βραδέως.

v. 68. στεροπὰ Διός] Lux
 diel, ut v. 709: Διὸς φάος.
 Sophoclis locum, Trach. 99,
 citavit Hermannus, ubi Sol dici-
 tur λαμπρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων.

v. 70. Noctem Somniorum
 matrem prodidit Hesiodus Theog.
 212. Cfr. Aristoph. Ran. 1335.
 Terram eorundem parentem dixit
 Euripides praeter hunc locum
 etiam in Iph. T. 1263 νύχια
 χθών ἐτεκνώσατο φάσματ' ὀνεί-
 ρων, ubi rationem originis inde
 repeti videmus, quod quibusdam
 locis hominibus in terra cuban-
 tibus oracula Somniorum edi
 credebantur (ὕπνου κατὰ δνο-
 φεράς γὰρ εὐνᾶς). — μελανο-
 πτερύγων: Infra v. 704: φάσμα
 μελανόπτερον, credo quod noc-
 turna quiete visum esset. Tibull.
 II 1, 90: somnia nigra. Cf.
 Vossii Epistolae argumenti my-
 thologici Vol. II. p. 35 sq.

v. 72. ἀποπέμπομαι] 'Ab-
 ominor': quo sensu vulgo dicitur
 ἀποδιοπομπεῖσθαι. V. Ruhnken.
 ad Tim. p. 40. Wyttenb. ad
 Plutarchi Mor. p. 73 D. T. I
 p. 267.

v. 76. Verba εἶδον γὰρ, quae
 in libro Parisino 2713 omissa
 sunt, et ὄψιν ἔμαθον interpre-
 tationis causa adscripta esse post
 Matthiaeum vidit Hartung.

- ὦ χθόνιοι θεοί, σώσατε πατὶρ' ἐμόν,
 ὃς μόνος οἴκων ἄγκυρ' ἐπ' ἐμῶν 80
 τὴν χιονώδη Θρηήκην κατέχει
 ξείνου πατρίου φυλακαῖσιν.
 ἔσται τι νέον'
 ἦξει τι μέλος γοερὸν γοεραῖς.
 οὔ ποτ' ἐμὰ φρενὴν ὧδ' ἀλλίστος 85
 φρίσσει, ταρβεῖ.
 ποῦ ποτε θείαν Ἑλένου ψυχὰν
 ἢ Κασάνδραν ἐσίδω, Τρωάδες,
 ὥς μοι κρίνωσιν ὀνείρους;
 εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον λύκου αἵμονι χαλᾷ 90
 σφαζομένην, ἀπ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν ἀνοίκτως.
 καὶ τόδε δεῖμά μοι.
 ἦ λθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφαῖς
 φάντασμά' Ἀχιλλέως, 95
 ἦται δὲ γέρας τῶν πολυμόχθων

v. 80. Quod Hecuba Polydorum unum domus suae ancoram vocat Heleno vivo (v. 87), id cadit in matrem dolore et anxietate perturbatam eumque praecipuo amore amplectentem, quem ne amittat maxime metuit. Cfr. v. 810, ubi ἄκαιδα se Hecuba dicit, Heleno ac Cassandra vivis, et Soph. Ant. 941. — ἄγκυρα ἐπ' ἐμῶν οἴκων, 'ancora in domo mea', quae tenet domum meam. Ceterum apte comparavit Porsonus Soph. fr. 619 N. ἀλλ' εἰσι μὴτρὶ παῖδες ἄγκυραι βίου et Fr. Jacobsius Heliodor. IV 19 p. 169 Χαρίκλεια μοι βίος ἦν — Χαρίκλεια μόνῃ παραψυχὴ καὶ ὥς ἐπεὶ νύ ἄγκυρα.
 v. 81. χιονώδη] Androm. 215: ἀμφὶ Θρηήκην χιόνι τὴν κατάρρυντον.

v. 82. πατρίον] Hom. Od. α 175: ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι Ξεῖνος. Il. ζ 215: ἦ εἰ νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός.

v. 83. Notanda est syllaba anceps in fine monometri anapaestici, qui est idem sententiae. V. Hermann. Elem. doct. metr. p. 373. Christ. Metr. § 291.

v. 85. ἀλλίστος] V. Buttmann. Lexil. I p. 72 sqq.

v. 87. θείαν] I. e. μαντικὴν, divini furoris plenam. V. Heind. ad. Plat. Phaedr. § 22. De eodem Heleno Vergilius Aen. III, 373: atque haec deinde canit divino ex ore sacerdos. Οἰωνοπόλων ὃχ' ἄριστος dicitur ab Hom. Il. ζ 76. Cf. Soph. Philoct. 604. — Κασάνδραν, non Κασάνδρας (ψυχάν) scripsit poeta variationis causa.

v. 89. κρίνωσιν] De numero verbi vid. Krueg. I § 63, 3, 2.

v. 90. βαλιάν] Interpretis vicem ipse praestat Euripides Iphig. A. 221 (ubi de Eumeli equis): τοὺς μὲν μέσσους ζυγίους λευκοστίκτω τριχὶ βαλίους. Cf. Etymol. M. c. 186, 26. Versu seq. notandus usus participiorum σφαζομένην — σπασθεῖσαν: 'vidi, cum a meis genibus abrepta caederetur'. Andocides c. Alcib. § 21: ὁρῶντες Ταυρῆαν τοσαῦτα μὲν χρήματα ἀνάλωσαντα προπηλακίζομενον. Cf. Herc. 1326 sq.

v. 96 sq. Haec diversa videntur

τινὰ Τρωιάδων.
 ἀπ' ἐμᾶς οὖν, ἀπ' ἐμᾶς τόδε παιδὸς
 πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.

ΧΟΡΟΣ.

Ἐκάβη, σπουδῇ πρὸς σ' ἐλιάσθην 100
 τὰς δεσποσύνους σκηναὺς προλιποῦσ',
 ἔν' ἐκκληρώθην καὶ προσετάχθην
 δούλῃ, πόλεως ἀπελαννομένη
 τῆς Ἰλιάδος, λόγχης αἰχμῇ
 δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν, 105
 οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',
 ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένη
 μέγα, σοί τε, γύναι, κῆρυξ ἀχέων.
 ἐν γὰρ Ἀχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
 λέγεται δόξα σὴν παῖδ' Ἀχιλεῖ 110
 σφάγιον θέσθαι· τύμβου δ' ἐπιβὰς
 οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὄπλοις,

ab eis quae supra v. 40 Polydorus, infra v. 305, 389 sq. Ulixes dicit, ex quibus facile colligas Polyxenam ab Achille nominatim expetitam esse. Sed statuendum est Achillem nihil disertis quidem verbis postulavisse, nisi ut aliqua captivarum mulierum ipsi mactaretur, aut ut tumultum suum ne privarent debito munere (cfr. v. 116 sq.), Polydorum autem, interpretatum illius voluntatem, Polyxenam petitam dicere; id quod Graeci quoque fecerunt, quippe qui de Polyxena statim cogitaverint, quod una tanto heroe dignissima esset. Hecubam vero minime mirum est verborum tantummodo Achillis meminisse neque de filiae nece cogitare, etsi quadam et ipsam suspicione tactam esse apparet. Neque enim solemus admodum acuti esse in iis rebus quas quam longissime a nobis abesse cupimus.

v. 100 sqq. Chorus Troianarum mulierum nuntium affert consilii, quod de Polyxena post maximam principum contentionem ceperint Achivi, et, ut abripiat

virginem, affuturum eundem, qui illius decreti auctor suasorque exstiterit, Ulixem.

v. 105. In vocabulo δοριθήρατος abundat, adiectis illis λόγχης αἰχμῇ, prior compositionis pars: quod genus pleonasmī admodum frequens est apud tragicos. Eur. Bacch. 571: τὸν τὰς εὐδαιμονίας ὀλβοδόταν. Phoen. 328: ἀπεπλος φαρέων, ubi consulendus Valckenarius, El. 310: ἀνέορτος ἱερῶν. Eiusdem generis similitudinem referunt haec Aeschyli Prom. 791: οὐ γὰρ ὀνητὸν αὐδᾶσθαι τόδε, et quae comparavit Blomfieldius: poterat meminisse etiam Homer. Od. δ 704: ἀμφασίη ἐπέων.

v. 112. De οἶσθ' ὅτε, οἶσθ' ἡνίκα (v. 239) 'meministi cum?' cfr. Krueg. I § 56, 7, 13. Οἶσθ' ὅτι simpliciter rem indicat, οἶσθ' ὅτε temporis rei, non eius quae nihil afferat nisi notam quandam temporis, quo respiciendum sit aliam simul actam recordanti, sed illius, cuius in memoriam redeundum est. Atque haud inapte Graeci iudicabant, cui de

τὰς ποντοπόρους δ' ἔσχε σχεδίας,
λαίφῃ προτόνοις ἐπερειδομένας,
τάδε θωῦσσαν, 115
ποῖ δὴ, Δαναοί, τὸν ἐμὸν τύμβον
στελλέσθ' ἀγέραστον ἀφέντες;
πολλῆς δ' ἔριδος ξυνέπαισε κλύδων,
δόξα δ' ἔχωρει δίχ' ἂν Ἑλλήνων
στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι 120
τύμβῳ σφάγιον, τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.
ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθὸν
τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων
λέκτρ' Ἀγαμέμνων·
τὰ ᾠσεῖδα δ', ὅζω Ἀθηνῶν, 125

tempore constaret, eum aliquanto etiam accuratius rem tenere, quam qui actam tantum meminisset.

v. 114. *λαίφῃ προτόνοις ἐπερειδομένας*] I. e. αἷς sive ὧν τὰ *λαίφῃ προτόνοις ἐπερειδεταί*. Herodotus I 180: τὸ ἄστυ — *κατατέτμηται τὰς ὕδους ἰθιῆας*, id est αἱ ὁδοὶ τοῦ ἄστεος *κατατέτμηται ἰθιῆαι*. Vid. Krueg. I § 52, 4, 2.

v. 117. *ἀγέραστον*] Vox Homericæ: II, α 118: ὄφρα μὴ οἶος Ἀργείων ἀγέραστος ἦω.

v. 118. *ξυνέπαισε*] Intransitivam habet potestatem, ut simplex *παίω* apud Aesch. Prom. 885: *θολεροὶ δὲ λόγοι παίονσ' εἰκῇ Στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης*, et alia inde composita: *εἰσπαίειν* Rhes. 560. Soph. Oed. T. 1252. *ἐπεισπαίειν* Aristoph. Plut. 805. Cf. intpp. ad Greg. Cor. p. 403.

v. 119. *δόξα δ' ἔχωρει δίχα*] Id est, ut loquitur Herodotus VI 109 *ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι*. Helen. 758 *ἐς ταύτῃ κάμοι δόξα μάντεων πέρι χωρεῖ γέροντι*. Iph. T. 1358: *λόγοι δ' ἔχωρον*.

v. 121. *δοκοῦν*] Casus absolutus. Cf. v. 506. Krueg. I § 56, 9, 5.

v. 122. *σπεύδων*] *ἐπιμελούμενος*. Soph. El. 251: τὸ σὸν

σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοῦμὸν αὐτῆς. Plat. Gorg. p. 455 C: *καὶ ἐμὲ νῦν νόμισσον καὶ τὸ σὸν σπεύδειν*. Cf. infra v. 1175. 1201.

v. 123. *βάκχης*] Vatis Cassandrae. Infra v. 676: τὸ *βακχεῖον κἄρα τῆς θεσπιῶδου Κασάνδρας*. Eadem *Μαινάς* dicitur El. 1032. Troad. 415. — *ἀνέχων*, colens, honore extollens. Pind. Pyth. II 88: *χοῆ δὲ πρὸς θεὸν οὐκ ἐρίζειν, ὃς ἀνέχει ποτὲ μὲν τὰ κελῶν, τότε αὐτὸ' ἐτέροισι ἔδωκεν μέγα κῦδος*. Simillimus locus Sophoclis Ai. 211: *λέγ', ἐπεὶ σε λέχος δουριάλωτον στέρξας ἀνέχει θούριος Ἄλας*, de quo mihi quidem subtilius quam verius disputare videtur Hermannus ad Oed. Col. p. 150.

v. 125. *τὰ ᾠσεῖδα*] Acamas et Demophon, quos, Homero non memoratos, cyclici poetae et tragici celebraverunt. — In verbis *ὅζω Ἀθηνῶν* facile agnoscis Homericæ dictionis vestigia. Non dicuntur autem, ut Hermannus arbitratur, Theseidae inter se dissensisse, sed duabus orationibus unam eandemque sententiam proposuisse. Adamant tragici eiusmodi numeros contra positos, cfr. infra 896, Hel. 731, Soph. Ant. 14, Trach. 539, 941, al.

δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν, \
 γνώμη δὲ μιᾷ ξυνεχωρείτην
 τὸν Ἀχιλλεῖον τύμβον στεφανοῦν
 αἵματι χλωρῷ· τὰ δὲ Κασάνδρας
 λέκτρ' οὐκ ἐφάτην τῆς Ἀχιλείας 130
 πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης.
 σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων
 ἦσαν ἴσαι πῶς, πρὶν ὁ ποικιλόφρων,
 κόπις, ἡδυλόγος, δημοχαριστῆς
 Λαερτιάδης πείθει στρατιὰν 135
 μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων
 δούλων σφαγίων εἵνεκ' ἀπωθεῖν,
 μηδὲ τιν' εἰπεῖν παρὰ Περσεφόνῃ
 στάντα φθιμένων,
 ὥς ἀχάριστοι Δαναοὶ Δαναοῖς 140
 τοῖς οἰχομένοις ὑπὲρ Ἑλλήνων
 Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.
 ἦξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἦδη
 πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν
 ἐκ τε γεραιᾶς χερὸς ὀρμήσων. 145
 ἀλλ' ἴθι ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμούς,

v. 128. στεφανοῦν dicitur ut
 στέφειν Soph. Ant. 431 *χοαῖσι*
τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει,
 El. 53 *τύμβον λειβαῖσι καὶ*
καρατόμοις χλιδαῖς (eum zeug-
 mate) *στέφαντες*, quia *χοαί*,
 quae Aesch. Cho. 95 *στέφη* di-
 cuntur, circumfundebantur tumulo
 in orbem. Sic Cycl. 517 *στέφα-*
νος de sanguine capiti circum-
 sperso. — *αἵματι χλωρῷ*: *χλω-*
ρὸν αἷμα apud Soph. Trach.
 1055. Cicero interpretatus est
 decolorem sanguinem, rectius vi-
 vum Hermannus. Conf. infra v.
 537 ibique annot.

v. 132. *λόγων κατατεινομέ-*
ων] Plato de Rep. II p. 367
 B: *ἀλλ' ἐγὼ — σοὺ ἐπιθυμῶν*
ἀκοῦσαι τάναντία ὥς δυναμὶ
μάλιστα κατατεινας λέγω.

v. 134. *κόπις*] Callidus ac
 veterator. Musgravius confert
 Lycophr. 763. 1464. Citat hunc

locum propter vocabulum *κόπις*
 Etym. M. c. 529, 24. Vulgo
 eiusmodi hominem *δημοκόπον*
 dicebant, v. Dorvill. ad Charit.
 I 5 p. 58 ed. Amst. Huc re-
 spexit etiam Eustathius p. 201,
 23 ed. Rom.: *δημοχαριστῆς*
κατὰ τοὺς τραγικοὺς Ὀδυσ-
σεύς.

v. 143. *ὅσον οὐκ ἦδη*] Thu-
 cyd. VI, 34: *οἱ δὲ ἄνδρες καὶ*
ἐπέρχονται καὶ ἐν πλῶ ἐν οἷδ'
ὅτι ἦδη εἰσι καὶ ὅσον οὐπω
πάρεσι. Cf. Bacch. 1076. Krueg.
 I § 67, 14, 5.

v. 144. *πῶλον*] De Polyxena,
 ut Androm. 621: *κακῆς γυναι-*
κὸς πῶλον. Hipp. 545 de Iole:
τὰν μὲν Οἰχαλίᾳ πῶλον ἄστυα
λέκτρων. Similiter *μόςχος* v. 205.
 526. Iph. A. 1623.

v. 146. Sollemnis arae et tem-
 pli in eiusmodi locis coniunctio.
 Androm. 161: *κοῦδέν σ' ὀνῆσει*

ἤξ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτις γονάτων·
κήρυσσε θεοὺς τοὺς τ' οὐρανίδας
τοὺς θ' ὑπὸ γαίαν.

ἦ γάρ-σε λιταὶ διακωλύσουσ' 150
ὄρφανόν εἶναι παιδὸς μελέας,
ἦ δαὲ σ' ἐπιδεῖν τύμβον προπετῇ
φουινισσομένην αἵματι παρθένου
ἐκ χρυσοφόρου

δειρῆς νασμῶ μελαναυγῇ.

E K. οἷ γὰρ μελέα, τί ποτ' ἀπύσω; 155
ποῖαν ἀχῶ; ποῖον ὀδυρμόν;
δειλαία δειλαίου γήρως,
δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
τᾶς οὐ φερτᾶς ὥμοι μοι.

τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα, 160
ποία δὲ πόλις;
φροῦδος πρέσβυς, φροῦδοι παῖδες.

δῶμα Νηρηΐδος τόδε, Οὐ βω-
μὸς οὐδὲ ναὸς, ἀλλὰ κατθανεῖ.
Ion 1275: ἀλλ' οὔτε βωμὸς οὐτ'
Ἀπόλλωνος δόμος Σώσαι σε.

V. 147. Numeri anapaesto dactylum excipiente incommodi fiunt meliores, si vel cum Deventero (de interpol. quibusdam in Soph. tr. p. 63) verba in hunc modum transponuntur: Ἀγαμέμνονος ἤξ' ἱκέ-
τις γονάτων vel ἱκέτις (ἱκτῆρ) pro ἱκέτις scribitur.

v. 149. τοὺς θ' ὑπὸ γαίαν] Alc. 895: λῦπαί τε φίλων τῶν ὑπὸ γαίαν. Aesch. Eum. 952: πᾶντι Ἐρινὺς παρά τ' ἄθανάτοις τοῖς θ' ὑπὸ γαίαν: quos locos indicavit Matthiaeus. Cfr. Krueg. II § 68, 45, 1 et 2. Hic accusativus pertinere videtur ad notionem vocis ad inferos demittendae (καταβοᾶν Soph. El. 1067). Porsonus metri causa contra libros scripsit γαίας, quod ne imitare cavit Seidlerus de Verss. dochm. p. 82.

v. 151. ὄρφανον παιδὸς] Structuram usumque vocis haec illustrent exempla: Androm 308: τεκέων ὄρφανοι γέροντες. conf.

Eurip. Vol. I. Sect. II.

Pind. Ol. IX 65. El. 914: ὄρφανὴν φίλον πατρός. Or. 1136: νύμφας τ' ἔδθηκαν ὄρφανὰς ξυναόρων.

v. 154. Apte Porsonus comparavit Hom. II. β 872: ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἔεν, ἥ ὅτε κοῦρη et Athen. XIII 564 B.

V. 155. Huius monodiae primarius numerus est anapaesticus, non eius generis, quod legitimum vocant, sed liberiorum; admixti sunt autem aliquot versus dactyllici (cfr. Christ. Metr. § 284 p. 273 sq.), iambici, dochmiaci.

V. 157. De genetivo cfr. Krueg. I § 47, 3, 2.

v. 160. Quia γέννα secundam alibi semper corripit, Porsonus dubitat, an γενεά legendum sit. Alii eam adhibendam putant excusationem quae valet in exclamationibus cl. Iph. T. 154. Dindorfius poetam censet ultimam produxisse ut Pindarum Ol. IX 122, XIII 14 τόλμα.

v. 162. φροῦδος] Occidit. Troad. 40: φροῦδος δὲ Πρῶτος καὶ τέκνα. Eadem vis verborum οἴχεσθαι, βεβηκέναι.

ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν,
 στείχω; ποῖ δ' ἦσω; ποῦ τις θεῶν
 ἢ δαίμων ἔστ' ἐπαρωγός; 165
 ὦ κἀκ' ἐνεγκοῦσαι Τρωάδες, ὦ
 κἀκ' ἐνεγκοῦσαι
 πῆματ', ἀπωλέσατ', ὠλέσατ'· οὐκέτι μοι βίος
 ἄγαστος ἐν φάει.
 ὦ τλάμων, ἄγησαί μοι, πούς, 170
 πούς, ἄγησαι τᾷ γράϊα
 πρὸς τάνδ' ἀυλάν· ὦ τέκνον, ὦ παῖ
 δυστανοτάτας ματέρος, ἔξελθ',
 ἔξελθ' οἴκων· ἄτε ματέρος
 αὐδάν, ὦ τέκνον, ὡς εἰδῆς 175
 οἶαν οἶαν
 ἀτῶ φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς.

ΠΟΛΤΞΕΝΗ.

ἰὼ,
 μᾶτερ, μᾶτερ, τί βοᾷς; τί νέον
 καρύξας' οἴκων μ', ὥστ' ὄρνιν,

v. 163. ποίαν] De supplenda voce ὀδόν v. Krueg. I § 43, 3, 3.

v. 164. ποῖ δ' ἦσω;] Seidlerus supplet ἐμαυτὸν coll. Lobeckii annotatione ad Soph. Ai. p. 258 sq., ubi de intransitiva potestate verborum ab ἵσθαι compositorum agitur. Rectius alii memoriam librorum corruptam iudicant et Reiskius eleganter coniecit ἦσω πόδα; τίς θεῶν (cfr. Rhes. 798 ἴσσαν φρυγῇ πόδα). Bonae memoriae vestigia Porsonus sibi deprehendisse videtur in loco Dionysii Hal. de comp. verb. c. 17 p. 210 ed. Schaef. σπονδαίος ἀξίωμα ἔχει μέγα καὶ σημαντικότητα πολλήν· παρὰδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε· ποίαν δὴθ' ὀρμάσω; ταύταν ἢ κείναν, κείναν ἢ ταύταν; unde hanc elicit lectionem: Στείχω; ποίαν δὴθ' ὀρμάσω; Ποῦ μοι τις θεῶν· ἢ δαίμων ἔστιν ἀρωγός; Atque ἦσω ex productiore vocabulo depravatam esse, comprobatur lectione v. sq. quam

libri non interpolati exhibent ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός. Cum enim appareat δαιμόνων post θεῶν aequabilitatis causa ortum esse ex δαίμων quod de Musgravii coniectura restitutum est, (cfr. El. 1234 φαινονοὶ τινες δαίμονες ἢ θεῶν τῶν οὐρανίων, Aesch. Ag. 358, Eum. 70, Soph. El. 199, Ai. 243), omnia sana sunt, si legimus: Ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν, Στείχω; ποῖ δὴθ' ὀρμάσω; τίς θεῶν ἢ δαίμων ἐπαρωγός;

v. 166. κἀκ' ἐνεγκοῦσαι] Malorum nuntiae: quo sensu satis frequens verbum φέρειν, ut in Phoen. 1072: ὦ φίλιται, ἦπον ξυμφορὰν ἦκεις φέρων;

v. 172. Ridet hunc locum Aristoph. Nub. 1165, ubi filium Strepsiades compellat his verbis: ὦ τέκνον, ὦ παῖ, ἔξελθ' οἴκων, ἄτε σοῦ πατρός.

v. 179. Sensus potius flagitare videtur καρύξουσ', 'quid novi pronuntiatura?' — ὥστ' ὄρνιν:

θάμβει τῷδ' ἐξέπταξας;

180

ΕΚ. ἰὼ μοι, τέκνον.

ΠΟΛ. τί με δυσφημεῖς; φοβίμιά μοι κακά.

ΕΚ. αἰαῖ, σᾶς ψυχᾶς.

ΠΟΛ. ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρὸν.

δειμαίνω, δειμαίνω, μᾶτερ,

185

τί ποτ' ἀναστένεις;

ΕΚ. τέκνον, τέκνον μελέας ματρός.

ΠΟΛ. τί τόδ' ἀγγέλλεις;

ΕΚ. σφάξαι σ' Ἀργείων κοινὰ
ξυντείνει πρὸς τύμβον γνάμα
Πηλείδα γέννα.

190

ΠΟΛ. οἱμοι, μᾶτερ, πῶς φθέγγει

ἀμέγαρτα κακῶν; μάνυσόν μοι,

μάνυσον, μᾶτερ.

ΕΚ. αὐτῷ, παῖ, δυσφάρμους φάρμας.

195

ἀγγέλλουσ' Ἀργείων δόξαι

ψήφω τᾶς σᾶς περὶ μοι ψυχᾶς.

ΠΟΛ. ὦ δεινὰ παθοῦς', ὦ παντελὲς μων,

animal pavore conspicuum. Herc. 974: ἄλλος δὲ βωμόν, δοῖς ὥς, ἐπιτηξ' ὑπο. Cycl. 407: ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες ἐν μυχοῖς πέτραις Πηξάντες εἶχον. Iungenda autem οἶκον μ' ἐξέπταξας. Ἐκπτήσσειν active dixit praeceunte Homero Il. ξ 40. Ceterum structura similis Ion 635: οὐδὲ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ Πονηρός οὐδαίς. De θάμβει τῷδε cfr. Soph. Ai. 895 ὁρῶ Τέκμησαν οἶκῳ τῷδε συγκραμένην.

v. 182. φοβίμιά μοι κακά] Usitata haec formula, ubi quis ex alterius initio orationis mala nuntiaturum suspicatur. Troad. 712: τί δ' ἐστίν, ὥς μοι φοβίμων ἄρχει κακῶν; cf. Phoen. 1336. Hipp. 568. Dorvill. ad Charit. p. 443.

v. 183. De genetivo v. Krueg. I § 47, 3, 2.

v. 184. Hom. Il. α 363: ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς νόον, ἵνα εἰδομένη ἀμφω. Mox δειμαίνω, τί

ποτ' ἀναστένεις brevius dictum, cum sensus sit: metuo, dum dubito, quid tandem ingemiscas. Explicuit hanc rationem, non neglecto hoc loco, Lobeckius ad Sophoclea illa Ai. 793: ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φῆς.

v. 190 sq. ξυντείνει, σπεύθει. Πηλείδα γέννα, Peleiae proli i. e. Achilli. Paleius conicit Πηλεία.

v. 193. ἀμέγαρτα κακῶν:] Soph. Oed. Col. 1238: κακὰ κακῶν. De voc. ἀμέγαρτος disputavit Buttmannus Lexil. I. p. 258 sqq.

v. 195. Recte Reisigius in Coniect. I p. 288 sq. iussit v. 195—197 et 189—191 suas in vicem sedes permutare. Nam absurdum est Hecubam, cum v. 189—191 verbis satis perspicuis Polyxenae consilium Argivorum declaraverit, iterum sciscitanti filiae tantum non aenigmata reddere ac tanquam de re obscura et incerta loqui. Praeterea Hartungius ver-

ὦ δυστάνου μᾶτερ βιοτᾶς,
 οἷαν οἷαν αὖ σοι λῶβαν 200
 ἐχθρίσταν ἀρρήταν τ'
 ὥρσέν τις δαίμων;
 οὐκέτι σοι παῖς ἄδ', οὐκέτι δὴ
 γήρα δειλαία δειλαίῳ.
 ξυνδουλεύσω.
 σκύμνον γάρ μ' ὥστ' οὐριθρόεπταν,
 μόσχον δειλαία δειλαίαν 205
 εἰσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν
 σᾶς ἅπο λαიმότομόν θ' "Αἶδα
 γᾶς ὑποπεμπομένεαν σκότον, ἐνθα νεκρῶν μέτα
 τάλαινα κείσομαι. 210
 καὶ σοῦ μέν, μᾶτερ, δυστάνου
 κλαίω πανδύρτοις θρήνοις,
 τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λῶβαν λύμαν τ',
 οὐ μετακλαίομαι. ἀλλὰ θανεῖν μοι
 ξυντυχία κρείσσω ἐκύρησεν. 215

X O. καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς ἐρχεται σπουδῇ ποδός
 Ἐκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Τ Σ.

γύναι, δοκῶ μέν σ' εἰδέναι γνώμην στρατοῦ
 ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ' ὅμως φράσσω.

sus qui praecedunt in hunc ordinem redigendos censet: 181. 186. 183. 188. 187. 182. 184. 185. Certe versuum 183 et 187 locus permutandus videtur.

v. 199. De genetivo *δυστάνου βιοτᾶς* quem dicunt qualitatibus cfr. Krueg. II § 47, 5, 2.

v. 202. *παῖς ἄδ'*] I. e. *ἐγώ*. V. Schaefer. Melet. crit. p. 114.

v. 206. *ἀναρπαστὰν*] E tua manu raptam ac de medio sublata. Soph. El. 848: *ὃς γὰρ ἔτ' ἦν, φροῦδος ἀναρπασθεῖς*. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 416.

v. 210. *κείσομαι*] Eximie hoc verbum de mortuis ponitur. Soph. Antig. 76: *ἐκεῖ γὰρ ἄσι κείσομαι*. Eurip. Phoen. 1282: *θανοῦσι δ' αὐτοῖς συνθανοῦσα κείσομαι*. Suppl. 1068: *πόσει γὰρ*

συνθανοῦσα κείσομαι, Hom. Od. x 48 *ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κείται* et aliis locis.

v. 211. Ad genetivum *σοῦ δυστάνου* ex v. 213 *τὸν βίον* adsumendum est.

v. 214. *οὐ μετακλαίομαι* idem fere quod *οὐκ αὖ κλαίομαι*. Nam *μετὰ* ad vicissitudinem lamentationis ab alio ad alium versae pertinet. Cfr. Med. 996 *μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος*, ὃ *τάλαινα παίδων μᾶτερ*, quibus chorus antea Iasonem commiseratus iam Medeam commiseratur.

v. 217. *νέον ἔπος*, 'novam rem'. Saepius quam *ἔπος* significat λόγος rem verbis expositam vel exponendam.

v. 219. *κρανθεῖσαν*] Troad. 784: *ὅθι σοι Πενεὶα μεθεῖναι*

ἔδοξ' Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην 220
 σφαῖαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ' Ἀχιλλεῖον τάφου.
 ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
 τάσσουσιν εἶναι· θύματος δ' ἐπιστάτης
 ἱερεὺς τ' ἐπέστη τοῦδε παῖς Ἀχιλλέως.
 οἷσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μῆτ' ἀποσπασθῆς βία 225
 μῆτ' ἐς χερῶν ἄμιλλαν ἐξέλθης ἐμοί·
 γίγνωσκε δ' ἀλκὴν καὶ παρουσίαν κακῶν
 τῶν σῶν. σοφόν τοι κὰν κακοῖς ἂν δεῖ φρονεῖν.

E K. αἰαί· παρῆστέχ', ὥς ἔοικ', ἀγῶν μέγας,
 πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός. 230
 κἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον οὐ με χρῆν θανεῖν,
 οὐδ' ὤλεσέν με Ζεὺς, τρέφει δ', ὅπως ὀρῶ
 κακῶν κἀκ' ἄλλα μείζον' ἢ τάλαιν' ἐγώ.
 εἰ δ' ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλευθέρους
 μὴ λυπρὰ μηδὲ καρδίας δηκτῆρια 235
 ἐξιστορῆσαι, σοὶ μὲν εἰρῇσθαι χρεῶν,

ψῆφος ἐκράνθη. Androm. 1271:
 πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἦδε
 πρὸς θεῶν Ψῆφος κέκρανται,
 κατθανεῖν τ' ὀφείλεται.

v. 223. Iunge: θύματος δὲ
 τοῦδε ἐπιστάτης etc. De ἐπι-
 στάτης cfr. Iph. T. 726 τοῖς
 ἐφροσῶσι σφαγῇ. Androm. 547
 ἡμᾶς ἐρωτῶ τὸν τ' ἐφροσῶτα
 σφαγῇ, Herod. VII 35 τῶν ἐπε-
 στεῶτων τῇ ζεύξει τοῦ Ἑλλησ-
 πόντου. — ἐπέστη, ἐτάχθη,
 ἐχειροτονήθη, 'institutus est'.
 Non male Nauckius ἐπέσται.

v. 225. οἷσθ' οὖν ὃ δρᾶσον;]
 Scisne igitur quid facere te ve-
 lim? Originem huius dictionis
 explicuit Hermannus ad Vig. p.
 740 ex traiectione verborum,
 quorum hic ordo esse debuerat:
 δρᾶσον οἷσθ' ὃ; Exempla vide
 collecta ab Elmsl. ad Soph. Oed.
 T. 543. Cfr. etiam Krueg. II
 § 54, 4, 2. — ἀποσπασθῆς,
 αφαιρεθῆς. Sophocl. Oed. Col.
 866: ὅς μ', ὦ κἀμιστε, φιλὸν
 ὄμμι· ἀποσπάσας Πρὸς ὄμμα-
 σιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχει βία.

v. 227. γίγνωσκε δ' ἀλ-

κῆν] Considera, quid virium
 habeas, id est, reputa omni te
 destitutam praesidio. Androm.
 126: γινῶθι τύχαν, λόγισαι το
 παρὸν κακόν.

v. 228. σοφόν τοι] „Particu-
 lam τοι in gnominis amant tra-
 gici.“ Porsonus. Vid. Heind. Plat.
 Protag. p. 597.

v. 231. L. Dindorfius coniecit
 κἀγὼ ἄρ', in quibus quamvis
 ἄρα probetur, particula γὰρ non
 habet quo pertineat, cum καὶ
 diversam rationem significet.
 Traditae lectionis sensus est:
 Grave instat certamen. Nimirum
 cum item mori debuerim ubi
 Priamus, Hector, alii mortui sunt,
 ego ad graviora mala conservata
 sum.

v. 235. De genetivo relationis
 καρδίας cfr. Soph. O. R. 150
 Φοῖβος.. σωτήρ θ' ἔνοιτο καὶ
 νόσον πανστίηριος, Krueg. II
 § 47, 26, 7.

v. 236. σοὶ μὲν — τάδε] Ge-
 nere dicendi Graecis sollemni
 sententiae subiungendae opposi-

ἡμᾶς δ' ἀκούσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.

Ο Α. ἔξεστ', ἐρώτα· τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.

ΕΚ. οἶσθ', ἡνίκ' ἦλθες Ἰλλίου κατάσκοπος,
δυσχλαινία τ' ἄμορφος, ὁμμάτων τ' ἄπο 240
φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;

tae sunt. Nam sensus est: ἡμᾶς τοὺς τάδε ἐρωτῶντας τὰ ὑπὸ σοῦ εἰρημένα ἀκούσαι χρεῶν sive 'nos haec quae in mente habemus interrogantes a te responsa ferre aequum est'. De εἰρησθαι χρεῶν effectum anticipante, cui simile est latinum, 'responsio opus est' cfr. Demosth. VI § 19 βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστὶν εἰρησθαι et quae Rehdantz in ed. Demosth. or. Philipp. ind. II sub infin. collegit. Quod igitur Weilius coniecit σὲ μὲν ἐρωτᾶσθαι vel Herwerdenus σὲ μὲν ἀμείβεσθαι, non est necessarium. — τοὺς ἐρωτῶντας: constat feminam de se ipsa plurali numero utentem genere masculino uti. Krueg. I § 43, 1, 3.

v. 238. τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ] Hoc vult, moram facile se condonare; nihil enim nisi moram ipsi percontando Hecubam inferre, decretum Argivorum labefactare non posse. De constructione verbi φθονεῖν cf. Xen. Conviv. I 12: ἀλλὰ μέντοι, ὦ ἄνδρες, αἰσχρὸν στέγης γε φθονῆσαι. Plat. Protag. p. 327 A. al.

v. 239—241. Auctor narratio- nis de Ulixē speculatoris habitu Troiam ingressō est Homerus Od. δ 242 sqq. cf. Lycophr. 779 sqq. Vers. 240 sq. scribi poterat: ὁμμάτων τ' ἄπο φόνου σταλαγμοὶ σὴν καταστάζων γένυν (cf. Wyttēb. ad Plutarch. T. I p. 336), idque ad grammaticam rationem paullo accuratius: nunc, quod alibi etiam fieri observatum est ad Med. v. 11, intulit verbum finitum, ususque simul est alia constructione verbi καταστάζειν, qua referretur ad σταλαγμοί. Sed hoc levius,

nec monuissem, nisi cavendum videretur, ne quem in partes traheret Porsonus, prius τε si cui displiceret, legi posse existimans δυσχλαινίαις ἄμορφος. Illud haud exiguas interpretum turbas excitavit, quatenam esset his verbis, ὁμμάτων τ' ἄπο — γένυν, sententia subiecta. Ac plerique corruptum locum iudicaverunt, et Musgr. coni. δόλου, Porsonus φόβου. Est vero, me iudice, sanissimus et cum Jacobo explicandus de corporis laceratione, qua, ne agnosceretur, usus tum erat Ulixes. De Furiis Aeschylus Choeph. 1058: καὶ ὁμμάτων στάζουσιν αἷμα δυσφιλές. Sed hoc loco ὁμμάτων ἀπο minus urgendum, neque ipsi magis oculi, quam τὰ ὑπώπια intellegenda. Egregie in hanc rem facit Iphig. T. 1373: ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν, οἳ μὲν ἐν κάρφῃ Κάδαιμ' ἔχοντες τραύμαθ', οἳ δ' ἐν ὅμασιν. Is, credo, habitus atque ea deformitas oris verberibus caesi decent hominem infimae sortis, cuius tum falsam speciem πολύτλας ille induerat. Sed haec hactenus. Commemoranda est enim interpretatio Schol., quam exornavit Boissonadius, cui assentitur Matthiaeus. Τὰ δάκρυα, inquit, ἃ τότε ὁ Ὀδυσσεὺς ἐδάκρυε φωραθεῖς, φόνου δάκρυα ἦν· ἐκλαίει γὰρ, ἐπεὶ δὴ τὸν περὶ ψυχῆς ἐτρεχεν· ὅθεν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ αἱμάτινα δάκρυα φάμεν, ἥγαν φονικά. Proverbialē locutionē αἱματι κλαίειν commemorant Photius Epist. 138. Apostol. Adag. I, 85. Bekker. Anecd. Gr. I. p. 356, 13. Cf. Bast. ad Greg. Corinth. p. 583. Ego tamen dubito, an

ΟΔ. οἶδ' οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.
 ΕΚ. ἐγνώθ' ὅτι σ' Ἑλένη, καὶ μόνη κατεῖπ' ἐμοί;
 ΟΔ. μεμνήμεθ' ἐς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.
 ΕΚ. ἦψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὦν; 245
 ΟΔ. ὥστ' ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.
 ΕΚ. τί δ' ἦτ' ἔλεξας δοῦλος ὦν ἐμὸς τότε;
 ΟΔ. πολλῶν λόγων εὐρήμαθ', ὥστε μὴ θανεῖν.
 ΕΚ. ἔσωσα θητὰ σ' ἐξεπεμψά τε χθονός;
 ΟΔ. ὥστ' εἰσορᾶν γε φέγγος ἡλίου τόδε. 250
 ΕΚ. οὐκ οὖν κακύνει τοῖσδε τοῖς βουλευμάσιν,
 ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες οἷα φῆς παθεῖν,
 δρᾶς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δύνῃ;
 ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
 ζηλοῦτε τιμᾶς· μηδὲ γιννώσκουσθ' ἐμοί, 255
 οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
 ἣν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγῃτε τι.
 ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγνούμενοι
 ἐς τήνδε παῖδα ψῆφον ὤρισαν φόνου;

formula ex cotidiano sermonis usu repetita a tragicorum oratione aliena sit.

v. 242. Non oblitus sum; nam illa res quae valde sollicitum me habebat alte descendit in pectus. Cfr. Iph. T. 819 οἶδ' οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὦν μ' ἀφείλετο. De formula ψάψειν καρδίας cf. ad Med. 55.

v. 243. Eustath. ad Od. δ p. 1495, 5 ὅρα, ὅτι πολὺ πιθανώτερος ὁ Ὀμηρικὸς οὗτος ὑπὸ μόνης Ἑλένης ἀναγνωρισμὸς ἦπερ ὁ κατὰ Εὐριπίδην, ἐν ᾧ καὶ τῇ Ἑκάβῃ κατεῖπεν ἡ Ἑλένη.

v. 245. ταπεινός de supplice, ut Or. 1410: ὄμμα δακρύοις πεφυρμένοι ταπεινοὶ ἔξοντο. Androm. 166: πτήξαι ταπεινὴν προσπεσεῖν τ' ἐμὸν γόνυ.

v. 246. ὥστ' ἐνθανεῖν γε] Particula γέ et hoc loco et saepe in responsionibus ita ponitur, ut et confirmet quod alter dixerat, et novum quid ac saepe maius adiungi indicet. Cf. v. 250. Or. 1122. Phoen. 1344. Plura sup-

peditant Elmsleius ad Iph. T. 934 et Fritzschi Quæst. Lucian. p. 119 sq. Manus autem dicitur ἐνθανεῖν πέπλοις, quippe tam firmiter inhaerens, ut obriguisse videatur. Magis proprie, sed accommodate tamen ad perspicuum verbi usum, Achilles Tatius III 7 p. 64, 27: καὶ εὐλασίαν ἀποθνήσκειν οἱ δ' ἀντιλοί.

v. 247—250. Hunc versuum ordinem recentiores nonnulli libri habent. In melioribus libris v. 249. 250 post v. 246 collocati sunt, ut facile suspiceris, duos v. 247. 248 ditographiam quam dicunt esse versuum 245. 246 et eici debere.

v. 253. ὅσον δύνῃ;] 'Magis Attica forma δύνῃ'. Porsonus. Sequentia tetigit de abusu eloquentiae in Attica republica disputans Valckenarius in Diatrib. p. 255 C.

v. 258. Quid speciosae rationis rati id quod praetexunt ad tumulum Achillis Polyxenam immolari debere.

πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποσφαγεῖν 260
 πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
 ἢ τοὺς κτανόντας ἀνταποκτείνειν θέλων
 ἐς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
 ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἦδε γ' εἰργασται κακόν.
 Ἐλένην νιν αἰτεῖν χρῆν τάφῳ προσφάγματα 265
 κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν ἐς Τροίαν τ' ἄγει.
 εἰ δ' αἰχμαλώτων χρὴ τιν' ἐκκριτον θανεῖν
 κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε·
 ἢ Τυνδαρις γὰρ εἶδος ἐκπρεπεστάτη,
 ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἥσσον ηὔρεθη. 270
 τῷ μὲν δικαίῳ τόνδ' ἀμιλλῶμαι λόγον·
 ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ', ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
 ἄκουσον. ἦψω τῆς ἐμῆς, ὡς φῆς, χερὸς
 καὶ τῆσδε γραίας προσπίτνων παρηλδος·
 ἀνθάπτομαι σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγώ, 275
 χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
 μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσης,
 μηδὲ κτάνητε. τῶν τεθνηκότων ἄλῃς·

v. 260. τὸ χρῆν, pro χρῆναι, agnoscit et notat Eustathius ad Odys. K p. 1647, 37. II. I p. 751, 54. Hanc formam putat H. L. Ahrensius de crasi et aphaeresi p. 6 rariore contractionis genere ex *χρεῶν* ortam esse ut *ἀάρηρος*, *ἐννήν* ex *παρήρορος*, *ἐννήων*. Sed cum cod. Flor. Herc. 828 τὸ χρὴ habeat, recte videtur Nauckius in stud. Eur. II p. 7 etiam hic τὸ χρὴ requirere. Formas quidem *χρεῖη*, *χρηῖναι*, *χρηῖσαι*, *χρεῶν* ex indecl. *χρη* et *εἶη*, *εἶναι*, *ἔσται*, ὅν compositas esse idem Ahrensius docuit. De forma *χρηῖν* saepe a librariis depravata cfr. mea studia in Eur. in Jahrb. f. class. Philol. Suppl. VII p. 367.

v. 265. *προσφάγματα*] Notabilis Graecorum consuetudo appositionem ad nomen singularis numeri accommodatam plurali numero proferendi, Orest. 1053: καὶ μνημα δέξαιθ' ἐν, κέδρον

τεχνάσματα, ubi v. Porsonus. Cf. Krueg. II § 44, 3, 4.

v. 268. *ὑπερφέρουσαν*] Xenoph. de rep. Lac. XV 3: *μητέ δεῖσθαι τῶν μετρίων, μητέ πλούτῳ ὑπερφέρειν*. Cf. ibid. XV 8. Thucyd. I 81. Porson. ad h. l.

v. 271. τῷ — λόγον] I. e. *τῇνδε τὴν ἀμιλλαν λόγον ἀμιλλῶμαι τῷ δικαίῳ*, cum iure pugno his verbis (gegen das Recht trete ich mit diesen Worten in die Schranken), i. e. his rationibus quod vobis vindicatis ius revinco. Cf. Eur. Hipp. 971: *τί ταῦτα σοῖς ἀμιλλῶμαι λόγοις*; V. C. Fr. R.

v. 275. *ἀνθάπτομαι*] hic significat 'vicissim prehensio' ut Herod. III 137.

v. 278. *μηδὲ κτάνητε*] Recte ad pluralem transiit: nam ὁ ἀποσπάσων unus est Ulixes, οἱ ἀποκτενοῦντες omnes Graeci, quorum consensu caedes decreta.

ταύτῃ γέγηθα κάπιλήθομαι κακῶν·
 ἦδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστὶ μοι παραψυχή, 280
 πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμῶν ὁδοῦ.
 οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἢ μὴ χρεῶν,
 οὐδ' εὐτυχοῦντας εὖ δοκεῖν πράξειν αἰεὶ.
 κἀγὼ γὰρ ἢ ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἰμ' ἔτι,
 τὸν πάντα δ' ὄλβον ἡμαρ ἐν μ' ἀφείλετο. 285
 ἀλλ', ὦ φίλον γένειον, αἰδέσθητί με,
 οἴκτειρον· ἐλθὼν δ' εἰς Ἀχαιοκὸν στρατὸν
 παρηγόρησον, ὥς ἀποκτείνειν φθόνος
 γυναικάς, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε
 βωμῶν ἀποσπάσαντες, ἀλλ' ὤκτειράτε. 290
 νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος
 καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
 τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃ, τὸ σὸν

v. 279 recte delevisse videtur Nauckius ut ex Orest. 66 huc translatum.

v. 281. Colorem duxisse videtur ex Hom. Iliad. ζ 429: Ἔκτορ, ἄτάρ σὺ μοι ἔσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ, Ἡδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης. Cf. Xenoph. Anab. I 3, 6. Andocid. de myst. § 140. Simillimum Euripidis locum apud Alexandrum Rhetorem vol. 8. p. 440 Walz. conservatum laudavit Porsonus: ἀλλ' ἦδε μ' ἐξέσωσεν· ἦδε μοι τροφός, Μήτηρ, ἀδελφή, δμαῖς, ἀγκυρα, στέγη. Dicit autem πόλις, quia filia etiam patriae amissae solatium est.

v. 283. Parum recte ex τοὺς κρατοῦντας articulum ad εὐτυχοῦντας adsumpseris et τοὺς εὐτυχοῦντας subiectum iudicaveris. Potius τοὺς κρατοῦντας etiam alterius enuntiati subiectum putari debet.

v. 284. κἀγὼ γὰρ ἢ ποτ'] Subaudiendum ex praecedentibus εὐτυχής, vel εὐτυχοῦσα.

v. 286. ὦ φίλον γένειον] Compellatio ducta a more habitusque supplicum, quem discas ex Hom. II. α 500 sqq. Hinc

frequens illa obtestandi formula, πρὸς γενέου vel γενειάδος, infra v. 753. Med. 65. Suppl. 277. Cf. Orest. 290. Androm. 574 cet.

v. 288. φθόνος] ἢ μέμψις, interprete Schol. Aristoph. Plut. 87. Homericum νέμεις, νემεσσητόν.

v. 293. Κακῶς λέγειν licebat interpretari in hunc sensum, quo alibi dicitur ἀπιθάνως λέγειν. Sic Troad. 914: ἴσως με, κἂν εὖ κἂν κακῶς δόξω λέγειν, Οὐκ ἀνταμείψει. Quod qui secuti sunt, his sane necesse erat corrigere lectionem libris omnibus Euripidis et Gellii (N. A. XI 4) et Stobaei (flor. 45, 6) contestatam λέγῃ et cum Mureto (Opp. T. III p. 593) et Wassio (Misc. Obs. II p. 93) in λέγῃς mutare. Etenim quemadmodum recte dicitur τὸ ἀξίωμα τὸ σὸν πείσει, 'tu pro auctoritate tua persuadebis,' ita ineptam habet sententiam illud alterum, τὸ ἀξίωμα τὸ σὸν κακῶς λέγει, 'parum probabiliter dicis, quatenus magnam auctoritatem habes': nisi si quis de eiusmodi homine loquatur, cuius fidei gravitas officiat, quod caderet in Antiphontem illum Rhamnusium, formidabilis eloquen-

πείσει· λόγος γὰρ ἔκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν
καὶ τῶν δοκούντων αὐτὸς οὐ ταὐτὸν σθένει. 295

XO. οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπου φύσις,
ἥτις γόνων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
κλύουσα θρήνους οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

OΔ. Ἐκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ
τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῇ ποιούῳ φρενί. 300
ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ', ὑφ' οὗπερ ἡντύχουν,
σφῆξιν ἔτοιμός εἰμι, κοῦκ ἄλλως λέγω·
ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἀλούσης ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ στρατοῦ
σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἔξαιτουμένῳ. 305
ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὦν ἀνῆρ

tiae virum, non cadit hoc loco in Ulixem. Alia res est, si verba illa κακῶς λέγειν non de iis accipiamus, quae quis minus diserte dicat, sed de rebus, quae ab eorum, qui audiunt, utilitate abhorreant. Ac fieri hoc posse docuit Matthiaeus coll. Phoen. 1649: οὐκ, ἦν πονηρά γ' ἢ κακῶς τ' εἰρημένα. Iam vero illud etiam recte dicitur, τὸ ἀξιωμα τὸ σὸν κακῶς λέγει, siquidem auctoritatis vis non in bonarum tantum rerum commendatione cernitur, sed eadem uti licet vel potius abuti ad malas ac parum commodas obtinendas.

v. 295. Οἱ δοκούντες, nobiles, ut apud Pind. Nem. VII, 30: ἀλλὰ κοινὸν γὰρ ἔρχεται κῦμ' Αἶδα, πῆες δ' ἀδόκητον ἐν καὶ δοκέοντα. Noster Troad. 612: ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὥς τὰ μὲν πυργοῦσ' ἄνω Τὸ μηδὲν ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ' ἀπώλεσαν. Heracl. 895: τερπνὸν δέ τι καὶ φθλὼν ἀρ' εὐτυχίαν ἰδέσθαι τῶν πάρος οὐ δοκούντων.

v. 296. οὕτω στερρὸς — ἥτις] Helen. 501: ἀνῆρ γὰρ οὐδεὶς ᾧδ' αὖ βάρβαρος φρένας, Ὅς ὄνομ' ἀκούσας τοῦμὸν οὐ δῶσει βοράν. Vid. Schaeff. Melet.

crit. p. 71. Appar. crit. ad Demosth. T. II p. 581.

v. 269. διδάσκου] 'Docilem te praebē', Aristoph. Plut. 473: καὶ σύγε διδάσκου. — τῷ θυμουμένῳ, i. e. τῷ θυμῷ 'propter iram'. Attingit Reisigius Coniect. I p. 148, cf. Krueg. I § 43, 4, 28. Mox iunge ποιούῳ φρενί, existima: ποιεῖσθαι enim i. q. ἡγεῖσθαι. Thucyd. IV 82: Περδίκκαν πολέμιον ποιοῦνται, 'hostem iudicant'. Sic δεινὸν ποιεῖσθαι Herodot. I 127. Thucyd. I 102. VI 60. οὐκ ἀνασχετὸν ποιεῖσθαι Thucyd. I 118.

v. 303 sqq. ἃ δ' εἶπον — σὴν παῖδα δοῦναι] Vulgo supplent δεῖν, cuiusmodi ellipsi opus non esse monuit Herm. ad Vig. p. 745. Orest 269: οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνασθαι θεάς, 914: ὃς εἶπ' Ὀρέστην καὶ σ' ἀποκτείνειν πέτραις. — εἰς ἅπαντας. Suppl. 668: κῆρυξ δὲ θησεώς εἶπεν ἐς πάντας τάδε. Vid. Porsoni Adversaria p. 273 ed. Lips. Adhibetur structura λέγειν εἰς nominibus quae multitudinem exprimit, cuius quasi in medium vocem dirigas (εἰς τὸ πλῆθος, τὸν δῆμον, τὴν βουλὴν, τὴν στρατιάν, τὴν πόλιν, ὑμᾶς, τὸ μέσον).

μηδὲν φέρεται τῶν κακόνων πλέον.
 ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
 θανόντων ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνὴρ. 310
 οὐκ οὖν τέδ' αἰσχρόν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
 χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ἄπεστι, μὴ χρώμεσθ' ἔτι;
 εἶεν· τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἣν τις αὖ φανῇ
 στρατοῦ τ' ἄθροισις πολεμίων τ' ἀγωνία;
 πότερα μαχοῦμεθ', ἢ φιλοψυχήσομεν, 315
 τὸν κατθανόνθ' ὀρώντες οὐ τιμώμενον;
 καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν, καθ' ἡμέραν
 καὶ σμίκρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν ἀρκούντως ἔχοι·
 τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιοῦμενον
 τὸν ἐμὸν ὀράσθαι· διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις. 320
 εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῆς, τάδ' ἀντάκουέ μου.
 εἰσὶν παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἥσσον ἄθλια
 γράται γυναικες ἡδὲ πρεσβῦται σέθεν,
 νύμφαι τ' ἀρίστων νυμφίων τητῶμεναι,

v. 308. μηδὲν φέρεται — πλέον] Orest. 660: δαί γάρ σ', ἐμοῦ πράσσοντος ὡς πράσσω τὰ νῦν, Πλέον φέρεσθαι. Sic victores dicuntur τὰ πρῶτα, τὰ δευτέρα φέρεσθαι. Rhcs. 162: ἄξιον μισθὸν φέρεσθαι, a quo μισθοὺς φέρειν Eurip. Bacch. 257 quodam sensus discrimine distinguit Reisig. ad Oed. Col. p. XXVII. Anthol. Palat. V 108: καὶ ἐς εἶδος ὥρην Ἄκρα καὶ εἰς ψυχῆς ἡθὸς ἐνεγκαμένη. Singulare illud Parrhasii Ep. I 4. Anal. Br. II p. 60: Ἑλλήνων πρῶτα φέροντα τέχνης. De sententia cfr. Creontis verba Soph. Ant. 207 οὐ ποτ' ἐκ γ' ἐμοῦ τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.

v. 309. ἡμῖν — ἄξιος τιμῆς] Ita de nobis meritis est Achilles, ut dignus honore videatur. Xenoph. Memor. I 2, 62: ἐμοὶ μὲν δὴ Σωκράτης τοιοῦτος ὢν ἰδοῦκε τιμῆς ἄξιος εἶναι τῇ πόλει μᾶλλον ἢ θανάτου. Ibid. § 64: ταῦτα δὲ πράττειν πῶς οὐ μεγάλης ἄξιος ἦν

τιμῆς τῇ πόλει. Cf. Porson. ad h. l.

v. 310. κάλλιστ' ἀνὴρ] Saeptius nomen ἀνὴρ superlativo additur ad vim augendam cum εἰς conianctum, ut Soph. O. R. 1380 κάλλιστ' ἀνὴρ εἰς.

v. 311. βλέποντι] Viventi. Iph. T. 718: ἐπεὶ σ' ἐγὼ θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἔβω φίλον. Troad. 632: οὐ ταῦτόν, ὦ παῖ, τῷ βλέπειν τὸ κατθανεῖν. Cf. Soph. Aiac. 1067.

v. 319. ἀξιοῦν hoc loco absolute positum honorandi significatione, ut apud Aesch. Agam. 903: τοιοῖσδέ τοι νιν ἀξιοῖ προσφθέγγασιν. Eurip. Orest. 1210: καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένην. His adde, quos Porsonus laudavit locos, Soph. Ai. 1114: οὐ γὰρ ἡξίου τοὺς μηδέναις, et Eur. Heracl. 918.

v. 323. ἡδέ, quod ut Ionicum aspernatos esse tragicos opinabatur Valckenarius ad Phoen. 1683, vindicavit Porsonus in Advers. p. 37 ed. Lips. Cfr. Krueg. II § 69, 32, 2.

ὦν ἦδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις. 325
 τόλμα τάδ' ἡμεῖς δ', εἰ κακῶς νομίζομεν
 τιμᾶν τὸν ἐσθλόν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν·
 οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους φίλους
 ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
 θαυμάζεθ', ὥς ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῇ, 330
 ὑμεῖς δ' ἐξηθ' ὅμοια τοῖς βουλευμασιν.

XO. αἰατ' τὸ δοῦλον ὥς κακὸν πέφυκ' ἀεὶ
 τολμᾷ θ' ἂ μὴ χρὴ τῇ βίᾳ νικώμενον.

EK. ὦ θύγατερ, οὐμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα
 φροῦδοι μάτην διφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου· 335
 σὺ δ' εἴ τι μεῖζω δύναμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
 σπούδαξε, πάσας ὥστ' ἀηδόνοιο στόμα
 φθογγὰς λείψα, μὴ στερηθῆναι βίου.
 πρόσπιπτε δ' οἰκτρῶς τοῦδ' Ὀδυσσεῶς γόνυ,

v. 326. Iungenda κακῶς τιμᾶν τὸν ἐσθλόν. — ἀμαθίαν ὀφλεῖν, in stultitiae crimen incidere. Sophoc. Antig. 470: σχεδὸν τι μωρῶς μωρίαν ὀφλισκάνω. Eur. Phoen. 770: πατήρ δ' ἐς αὐτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει.

v. 328. οἱ βάρβαροι δὲ] I. e. ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι. Cf. Krueg. § 50, 7, 14.

v. 332. τολμᾷ 'perfert, tolerat'. Cf. ad Med. 590, supra 326, infra 1223. Soph. Oed. Col. 184: τόλμα ξείνος ἐπὶ ξένης, ὦ τλάμων, ὅτι καὶ πόλις Τέτροφεν ἄφιλον ἀποστνγεῖν καὶ τὸ φίλον σέβασθαι. Adde Iacobs. ad Athen. p. 309. — Cum in proximo versu genuina lectio πέφυκ' ἀεὶ conservata sit apud Stobaeum (flor. 62, 25), codices autem Euripidis vetustiores πεφυνκέναι habeant, rectam rationem postulare putaveris, ut etiam in hoc versu lectio Stobaei τῇ βίᾳ νικώμενον lectioni codicum τῇ β. νικώμενον praeferatur. At cum πεφυνκέναι sponte ex πέφυκεν ἀεὶ depravari potuit tum integra memoria codicum conservata lectione τολμᾷ comprobatur; ut sublestam fidem Stobaei facile neglegamus.

v. 334 sq. πρὸς αἰθέρα φροῦδοι] 'In ventos nebulasque cesserunt, irriti fuerunt'. Suppl. 1155: λόγων δὲ παρακέλευμα σῶν ἀέρι φερόμενον οἴχεται. Troad. 418: Ἀργεῖ' ὄνειδῃ καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσεις Ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμι. — μάτην διφθέντες. Med. 1404: μάτην ἔπος ἔρριπται.

v. 335. Vulgo διφθέντες. Cf. Valcken. ad Phoen. 979.

v. 337 sq. πάσας φθογγὰς λείψα] Dicitur hoc de iis, quorum omnes in partes se vertit oratio, ut aut assequantur quod velint, aut, si quid imminet molesti, id ne subeant. Exempla huius formulae collegit Wytenbachius ad Eunap. p. 198 sq. De prima syllaba verbi λείψα non semper apud Atticos poetas producta v. Nauck. Philol. XI p. 464. [ἀηδόνοιο στόμα de flebili voce eaque multiplici ratione variata usurpatur. Vid. Spanhem. ad Callim. H. in Pall. 94 p. 689. F. I.]

v. 339. πρόσπιπτε — γόνυ] Infra v. 737: πότερα προσπέσω γόνυ Ἀγαμέμνονος τοῦδε; Androm. 537: τί με προσπίπτεις;

καὶ πεῖθ'· ἔχεις δὲ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα 340
καὶ τῶδε, τήν σήν ὥστ' ἐποικτεῖραι τύχην.

ΠΟ. ὀρῶ σ', Ὀδυσεῦ, δεξιὰν ὕφ' εἵματος
κρύπτοντα χεῖρα καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν
στρέφοντα, μὴ σου προσθίγω γενειάδος.
θάρσει· πέφευγας τὸν ἐμὸν ἐκέσιον Δία· 345
ὥς ἔψομαί γε τοῦ τ' ἀναγκαίου χάριν
θανεῖν τε χρήζουσ'· εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
κακὴ φανοῦμαι καὶ φιλόψυχος γυνή.
τί γάρ με δεῖ ζῆν; ἢ πατήρ μεν ἦν ἀναξ
Φρυγῶν ἀπάντων· τοῦτό μοι πρῶτον βίου· 350
ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,
βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμων
ἔχουσ', ὅτου δῶμ' ἐστίαν τ' ἀφιζομαι·
δέσποινα δ' ἡ δύστηνος Ἰδαίαισιν ἢ
γυναιξί, παρθένους ἀπόβλεπτος μέτα, 355
ἴση θεοῖσι πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον.

Suppl. 10: ἐκτῆρι θαλλῷ προσ-
πεσοῦσ' ἐμὸν γόνυ.

v. 340. πρόφασιν] αἰτίαν,
ἀφορμὴν τοῦ πείθειν. Schol.
Andoioides c. Alcib. § 17: προ-
φάσεις ἀληθεῖς. Xenoph. de re
equestri VIII 16: μικρὰ πρό-
φασις ἀρκίσει καὶ εἰσθαι καὶ αὐ-
τὸν καὶ τὸν ἔκγονον. Obtestatio
per liberos, tanquam carissima
pignora, satis frequens. Cf. Hom.
Il. ω 486. Soph. Ai. 587. Eurip.
Alc. 276. Lysias adv. Diogit.
§ 13. Sallust. Catil. 35. Cic. pro
Cael. 32.

v. 344. μὴ σου προσθίγω
γενειάδος] i. e. μὴ σε ἐκτετεύσω.
Vid. ad v. 286.

v. 345. πέφευγας τὸν ἐμὸν
ἐκέσιον Δία] Effugisti meum
supplicem Iovem, i. e. non est
quod verearis, ne supplicibus ego
te verbis orans tuae erga Iovem
pietati vim adhibere velle videar.
V. C. Fr. R.

v. 350. πρῶτον βίου, quia ad
natum pertinet. Cum autem quod
natura primum est, etiam in
enarratione primum ordinem

habeat, ad hoc πρῶτον referen-
dum est quod sequitur ἔπειτα, ut
si Polyxena dicat, 'primum nata
eram patre omnium Phrygum
rege, deinde etc.'.

v. 352. ζῆλον — ἔχουσα] 'aemulationem nuptiarum non
exiguam ferens'.

v. 353. ὅτου δῶμ' —
ἀφιζομαι] Ex vulgari dicendi
ratione exspectabas optativum.
Indicativus positus est ex aliqua
orationis in rectam transeuntis
conversione: Polyxena enim ex
mente procorum loquitur, quo-
rum quisque invidio animo ita
quaesivisse putandus est: τίνος
δῶμ' ἐστίαν τ' ἀφιέται; V.
C. Fr. R.

v. 355. ἀπόβλεπτος] 'Con-
spicua'. Lucian. Somn. § 11:
ὕπὸ τῶν γένει καὶ πλοῦτῳ προ-
χόντων ἀποβλεπόμενος. Nigrin.
§ 13: αὐτὸς μὲν ὥστε ζηλωτὸς
εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις καὶ
ὥς ἂν εὐδαίμων ἀποβλέπεσθαι.
Similiter 'conspectus, conspicui'
Latini. Vid. Gronov. et Drakenb.
ad Liv. IV 13, 3.

νῦν δ' εἰμι δούλη. πρῶτα μὲν με τοῦνομα
 θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν οὐκ εἰωθὸς ὄν·
 ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὁμῶν φρένας
 τύχοιμ' ἂν, ὅστις ἀργύρου μ' ὠνήσεται, 360
 τὴν Ἐκτροῦς τε χᾶτέρων πολλῶν κάσιν,
 προσθεὶς δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
 σαίρειν τε δῶμα κερκίσιν τ' ἐφεστάναι
 λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει·
 λέχη δὲ τὰμὰ δοῦλος ὠνητός ποθεν 365
 χρανεῖ, τυράννων πρὸςθεν ἤξιωμένα.
 οὐ δῆτ'· ἀφίημ' ὁμμάτων ἐλευθέρων
 φέγγος τόδ', Ἄιδῃ προστιθεῖς ἐμὸν δέμας.
 ἄγ' οὖν μ', Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ' ἄγων·
 οὔτ' ἐλπίδος γὰρ οὔτε του δόξης ὄρω 370
 θάρσος παρ' ἡμῖν, ὥς ποτ' εὖ πράξει με χρή.
 μῆτερ, σὺ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδῶν γένῃ
 λέγουσα μηδὲ δρωσα· συμβούλου δέ μοι

v. 358. 'Rarissima participii substantivi cum alio participio coniunctio. Exemplum tamen occurrit apud Homerum Il. τ 80: ἐπιστάμενόν περ ἔόντα, aliud apud Aristoph. Ran. 721: οὔτε γὰρ τούτοισιν οὔσιν οὐδ' κεκιβδηλευμένοις. Adde Aristot. Φυσ. Ἀκουσ. III 13. Frequens est apud recentiores. Porson.

v. 359 sq. δεσποτῶν — ὅστις] De hac singularis cum plurali constructione dixi ad Med. 220. — δεσπύεται ὁμοί φρένας, domini saevis animis praediti.

v. 362. ἀνάγκην σιτοποιὸν] I. e. ἀνάγκην τοῦ σιτοποιεῖν. Servile officium ethoc et quae deinceps commemorantur. Cf. Androm. 166. Troad. 491 sqq.

v. 366. χρανεῖ] Hipp. 1266: τὸν τᾶρ· ἀπαρηθύντα μὴ χρᾶναι λέχη.

v. 367. ὁμμάτων ἐλευθέρων] Cfr. Aesch. Ag. 328 οὐκέτ' ἐξ ἐλευθέρων δέρου ἀποιμᾶζουσι φιλιτάων μόρον.

v. 370. Τίς eodem modo collocatur in Aeschyl. Prom. 21:

ἐν οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφήν βροτῶν Ὀφει. Soph. Trach. 3: οὔτε εἰ χρηστὸς οὔτ' εἰ τῷ κακός. Vide infra 1179. Porson. Sic. etiam Soph. Antig. 257: σημεία δ' οὔτε θηρὸς οὔτε του κυνῶν Ἐλθόντος, οὐ σπᾶσαντος ἐξεφαίνετο. Praeterea haud ab re fuerit discrimen vocabulorum ἐλπίς et δόξα animadvertere, quorum illud de spe non temere nec sine certa quadam ratione concepta, hoc de opinione dicitur, quae sua sponte se in animum insinuat, etsi causa idonea non adsit. Θάρσος autem fiduciam significat quam excitat aliqua spes.

v. 372. σὺ δ'] In huiusmodi conversionibus orationis legitimus est tertius locus particulae δέ. Infra 1287: Ἐνάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροῦς Στείχουσα θάπτει. Cf. Or. 1065. El. 122. Pors. et Schaef. ad Or. 614.

v. 373. λέγουσα μηδὲ δρωσα] Negativa particula ad prius participium subauditur; quemadmo-

θανεῖν, πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ' ἀξίαν τυχεῖν.
 ὅστις γὰρ οὐκ εἶωθε γεύεσθαι κακῶν, 375
 φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' ἀνχέν' ἐντιθεὶς ξυγῶ·
 θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος
 ἢ ζῶν· τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς μέγας πόνος.

XO. δεινὸς χαρακτὴρ κάπλημος ἐν βροτοῖς
 ἐσθλῶν γενέσθαι, κάπλ μείζον ἐρχεται 380
 τῆς εὐγενείας ὄνομα τοῖσιν ἀξίοις.

EK. καλῶς μὲν εἶπας, θύγατερ· ἀλλὰ τῷ καλῷ
 λύπη πρόσσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῷ Πηλέως
 χάριν γενέσθαι παιδί, καὶ φόγον φυγεῖν

dum apud Herodotum I 215: σιδήρεω δὲ οὐδ' ἀργύρεω χρῶνται οὐδέεν· Aristoph. Av. 695 γῆ δ' οὐδ' ἀήρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν, Thuc. VIII 99 αἱ Φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης τέως που ἦκον. V. Schaeferum ad L. Bos. p. 777 et Elmsl. ad Soph. Oed. T. 817. Dictis factisque omnis continetur actio: illis igitur quem abstinere iubemus, eum prorsus nihil agere volumus: id quod facit hoc loco Polyxena, cui si obtemperavit mater, omnino quiescere debuit. Contra omnis est illi ratio agendi praescripta, cui, quid dicendum faciendumve sit, declaraveris. Incertus, quid ageret, Oedipus Creontem Delphos misit, ὡς πύθοιθ', ὃ τι Δρῶν ἦ τί φωνῶν τήνδε θυσαίμην πόλιν, Soph. Oed. T. 71. Similiter Inachus apud Aeschylum Prom. 669: θεοπρόπους ἔαλλον, ὡς καθεῖθαι, τί χρὴ Δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσιν πράσσειν φίλα.

v. 373 sq. συμβούλου δέ μοι θανεῖν] Mecum mihi mortem exopta.

v. 377. μᾶλλον εὐτυχέστερος] Particula comparativa in utraque lingua saepe abundat. Eur. Hipp. 456: μᾶλλον ἀλγίων κλύειν. Soph. Antig. 1210: μᾶλλον ἄσπον. Cf. Krueg. I § 49, 7, 5 et II § 49, 6, 3. Boissonad. ad h. l. et ad Aristaten. p. 480 sqq. Stallbaum. ad Platon. Phaedon. p. 98.

v. 379. Nobilitatis vim, de qua

plura infra v. 592 sqq., ex eo maxime agnoscit chorus, quod illa vel in virgine apparebat. Id autem, quo se prodit generosa stirps atque indoles, traducto a nummis, quorum ex nota impressa probitatem cognoscimus, vocabulo χαρακτὴρ dicitur. Saepius hac similitudine utitur Euripides: cf. inprimis Med. v. 516 sq. El. 558 sq. 572. Ex epithetis quam sit accommodata ad comparisonem positum ἐπίσημος, me tacente intellegitur. Δεινὸν autem vocatur quicquid ἐκπληξιν παρέχει, ut aut metum excitet aut admirationem propter vim quandam eximiam aut virtutem.

v. 380. ἐσθλοί, nobiles atque ingenui, ut infra v. 597. Soph. Antig. 38: εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλὴν κακῇ. Eur. fr. 76 ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα, vetus dictum. Vid. Welcker. Prolegg. in Theogn. p. LIII sqq. — κάπλ μείζον ἐρχεται: 'Progredditurque clari generis splendor iis quidem, qui se dignos eo praebent, ad maiora et ultra nominis iactantiaeque vanitatem' vel, ut interpretatur Hermannus, 'generosa stirpe ortum esse in maiorem nobilitatis laudem vertit iis qui se dignos genere ostendunt'. Dictio eadem, sed sensu magis proprio, apud Soph. Philoct. 258: ἦ δ' ἐμὴ νόσος Αἰὲ τέθηλε κάπλ μείζον ἐρχεται.

- ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τήνδε μὲν μὴ κτείνετε, 385
 ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως
 κεντεῖτε, μὴ φείδεσθ'· ἐγὼ ἴτερον Πάριν,
 ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλὼν.
 O Δ. οὐ σ', ὦ γεραία, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
 φάντασμι' Ἀχαιοῦς, ἀλλὰ τήνδ', ἠτήσατο. 390
 E K. ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφρονεύσατε,
 καὶ δις τόσον πῶμ' αἵματος γενήσεται
 γαῖα νεκρῷ τε τῷ τὰδ' ἐξαίτουμένῳ.
 O Δ. ἄλλος κόρης εἰς θάνατος· οὐ προσοιστέος
 ἄλλος πρὸς ἄλλῳ· μηδὲ τόνδ' ὠφείλομεν. 395
 E K. πολλή γ' ἀνάγκη θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.
 O Δ. πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότης κεκτημένος.
 E K. ὅποια κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆσδ' ἔξομαι.
 O Δ. οὐκ, ἦν γε πείθῃ τοῖσι σοῦ σοφωτέροις.
 E K. ὡς τῆσδ' ἐκούσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι. 400

v. 387. Noster Herc. 319: *ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε, φασγάνῳ δέρεθ' ἔκτανε, φονεύειν, ἔναι πέτρας ἄπο*. De morte Achillis cf. Heyn. ad. II. χ 359.

v. 391. ἀλλὰ in media oratione iuxta eam vocem, in qua sententiae vis ac pondus inest, collocatum elliptice ponitur et ex suppressa enuntiatione hypothetica, ex orationis nexu facile expedienda, suam habet explicationem, velut hoc loco: ὑμεῖς δέ, εἰ μὴ μόνην με βούλεσθε φονεύσαι, ἀλλὰ θυγατρὶ συμφρονεύσατε, vos vero, si me non solam interficere vultis, at una cum filia interficite. V. C. Fr. R.

v. 392. Troad. 381: οὐδὲ πρὸς τάφους ἔσθ' ὅστις αὐτοῖς αἷμα γῇ δωρήσεται.

v. 395. μηδὲ τόνδ' ὠφείλομεν] Utinam ne haec quidem caedes nobis perpetranda esset! ad exprimendum votum, cuius compos fieri nequit. V. C. Fr. R.

v. 397. οἶδα cum nominativo participii, ut Soph. Antig. 89: ἀλλ' οἶδ' ἀρέσκονός οἷς μάλισθ' ἀδεῖν με χρή. Oed. Col. 797: ἀλλ' οἶδα γὰρ σε ταῦτα μὴ πεί-

θων, ἴθι. V. Hermann. ad. Vig. p. 771. Krueg. I § 56, 7, 5.

v. 398. Inanem, ut videtur, alterius particularum comparativarum abundantiam alia ratione Reiskius, alia Porsonus removere studuerunt: quorum ille ὅποια in ὅμοια mutatum voluit, quod haud scio an probet Blomfieldius ad Aesch. Agam. 1282. Veram interpretationem demonstravit Seidlerus ad Troad. 147, qui locus nostro simillimus: μάτηρ δ' ὥς τις πιανοῖς κλαγγὰν Ὀρμισιν ὅπως ἐξάρξω γὰρ Μολπῶν. In utroque loco duplex est comparatio, ὅποια κισσός — δρυὸς ὅπως, ὡς μάτηρ — Ὀρμισιν ὅπως. Probaverunt Hermannus (de ell. et pleon. p. 201. Opusc. T. I p. 220) et Matthiaeus. Ceterum ex hoc loco et Med. 1213 profecit auctor Christi Patientis v. 1808: προσειχόμεν ὡς κισσὸς ἐξενεσι δρυός.

v. 399. Plato Phaedon. p. 89 B: οὐκ, ἂν γε ἐμοὶ πείθῃ. Iphig. A. 519: οὐκ, ἦν θάνη γε πρόσθε.

v. 400. ὡς οὐ μεθήσομαι]

Ο Δ. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.

Π Ο. μήτερ, पिθοῦ μοι· καὶ σύ, καὶ Λαερτίου,
 χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις,
 σύ τ', ὦ τάλαινα, τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
 βούλει πεσεῖν πρὸς οὐδας, ἐλκῶσαι τε σὸν 405
 γέροντα χρῶτα πρὸς βίαν ὠθουμένην,
 ἀσχημονήσαι τ' ἐκ νέου βραχίονος
 σπασθεῖς, ἃ πείσει; μὴ σύ γ'· οὐ γὰρ ἄξιον.
 ἀλλ', ὦ φίλη μοι μήτερ, ἡδίστην χέρα
 δὸς καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηϊδί· 410
 ὥς οὔ ποτ' αὐθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον
 ἀκτινα κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.
 τέλος δέχει δὴ τῶν ἐμῶν προσφδεγμάτων.
 ὦ μήτερ, ὦ τεκοῦς, ἄπειμι δὴ κάτω.

ΕΚ. ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν. 415

Π Ο. ἄνυμφος, ἀνυμέναιος, ὦν με χρῆν τυχεῖν.

ΕΚ. οἰκτρὰ σύ, τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.

Π Ο. ἐκεῖ δ' ἐν ἄθρου κείσομαι χωρὶς σέθεν.

ΕΚ. οἶμοι τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;

Supple ἔσθι. Med. 596: ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδ' εἰ σοὶ τὰ πλεόνα, ubi v. Elmsleium.

v. 403. χάλα] Intransitive. Ion 637: εἰκεῖν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίῳσιν. Orest. 698: εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸς ἐντείνοντι μὲν Χαλῶν ὑπέκοι. V. Jacobs. Animadv. p. 5. — τοκεῦσιν de una Hecuba, κρατοῦσι de solo Ulixē. Poetarum enim et præsertim tragicorum hic est mos, ut, licet de uno tantum homine agant, pluralem tamen numerum ponant, quando significare volunt eandem rem aut de pluribus valere aut cum vi quadam pronuntiari. Cf. Gr. Gr. nostram § 97 annot. p. 431. V. C. Fr. R.

v. 408. μὴ σύ γε scil. βούλου πεσεῖν κτέ. Formula blande precantium, supplenda plerumque ex nexu locorum, quibus ponitur. Plene Euripides Med. 1056: μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ σύ γ' ἐργάσῃ ταῦδε. Ion 1834: Ἰ. καθαρὸς ἀπας τοι, πολέμους δὲ ἀν κτάνη. Π.

Eurip. Vol. I. Sect. II.

μὴ σύ γε· καρ' ἡμῶν δ' ἐκλαβ' οὗς ἔχω λόγους. Cf. Phoen. 532. ibiq. Valck. Iph. A. 1460. Ion 439. Plat. de rep. I p. 345 B. al.

v. 412, quem liber Marcianus intra lineas literis minoribus scriptum habet a m. prima, suspectus est. Cfr. v. 435.

v. 416. ὦν] Scil. ὁμειναιων, quod ex adiectivo ἀνυμέναιος repetendum. Vide ad v. 23.

v. 419. ποῖ τελευτήσω βίον;] Ποῖ, i. e. ἐς τι. Cum enim Graeci dicant ἐς τι τελευτᾶν usque ad locum aliquem aut modum rem ad finem deducere, τελευτᾶν etiam cum iis adverbis, quae motum in aliquem locum significant, potest iungi. Sic Troad. 1029: ἐν εἰδῆς, οἱ τελευτήσω λόγον. Plato Symp. p. 181 E.: τὸ γὰρ τῶν παίδων τέλος ἄθλον οἱ τελευτᾶ κακίας καὶ ἀρετῆς ψυχῆς τε περὶ καὶ σώματος. Aesch. Pers. 735: πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ubi cf. Blomf. in Addendis. Ceterum v. 419. 420

- ΠΟ. δούλη θανούμαι, πατρός οὐς' ἐλευθέρου. 420
 ΕΚ. ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ' ἄμμοροι τέκνων.
 ΠΟ. τί σοι πρὸς Ἑκτορ' ἢ γέροντ' εἶπω πόσιν;
 ΕΚ. ἄγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
 ΠΟ. ὦ στέρνα μαστοὶ θ', οἷ μ' ἐθρέψαθ' ἠδέως.
 ΕΚ. ὦ τῆς αἰώρου, θύγατερ, ἀθλίας τύχης. 425
 ΠΟ. χαῖρ', ὦ τεκούσα, χαῖρε Κασάνδρα τέ μοι.
 ΕΚ. χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστιν τόδε.
 ΠΟ. ὅ τ' ἐν φιλίπποις Θρηξὶ Πολύδωρος κάσις.
 ΕΚ. εἰ ξῇ γ'· ἀπιστῶ δ'· ὧδε πάντα δυστυχῶ.
 ΠΟ. ξῇ καὶ θανούσης ὄμμα συγκλήσει τὸ σόν. 430
 ΕΚ. τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
 ΠΟ. κόμῃς, Ὀδυσσεῦ, μ' ἀμφιθεῖς κάρα πέπλους·
 ὡς πρὶν σφαγῆναί γ' ἐκτέτθηκα καρδίαν
 θρήνουσι μητρός, τήνδε τ' ἐκτίκω γόοις.

vereor ne spurii sint. Recte enim Nauckius βλον ineptum dicit nec multum proficitur eo quod idem vir doctus coniecit ποὶ τελευτήσω τάδε; Praeterea sententia Hecubae ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ' ἄμμοροι (ἐσμέν) τέκνων (421) verbis Polyxenae χωρὶς σέθεν (418) respondere videtur.

v. 421. Med. 1395: στείχω, δισσῶν γ' ἄμμορος τέκνων. De numero Priami filiorum vid. Hom. Il. ω 496. coll. ζ 243. Athen. XIII p. 556. B. Verg. Aen. II 503.

v. 423. ἄγγελλε — ἀθλιωτάτην ἐμέ] Scil. οὐσαν. Sic infra v. 591: ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. Cfr. Krueg. I § 56, 7, 3.

v. 425. Marklandi coniecturam (ad Iph. T. 1490) ἀθλία contra libros intulerat Porsonus, cum vulgo scriptum esset ἀθλίας, quod iure vindicavit Hermannus. Nam quod valde invenustum duplex epitheton videbatur doctis Anglis, ea de re aliter iudicaverunt, quos optimos elegantiae arbitros auctoresque dicas, poetae veteres. Hipp. 668: τάλανες ὦ κακοτυχεῖς γυναικῶν πότιμοι. 1272: εὐάχρητόν θ' ἄλμυρόν ἐπὶ πόντον. Aesch. S. c. Th. 864: ἐρατῶν ἐν βαθύνόλων στηθέ-

ων. Soph. Trach. 770: φοινίας ἐχθρᾶς ἐχίδνης. Pind. Olymp. XIII 85: αἰθέρος ψυχρᾶς ἀπὸ κόλπων ἐρήμων. Sed hoc genus infinitum est, neque attinet plura commemorare. Cf. Reisig. Comment. crit. ad Oed. Col. p. 335. Pro τῆς Hermannus scripsit σῆς cl. Or. 1029.

v. 427. Simpliciter negat in se convenire illud χαῖρε, quo laeta omnia discedentes amicis precantur, neque cum alios laetari dicit, aut Graecis morte Polyxenae laetos, ut arbitratur Hermannus, aut omnino certos quosdam homines respicit, sed quicunque minus iniqua fortuna utuntur. Hoc igitur dicit: Illud χαῖρε aliis acclamari oportebat, qui essent a gaudio haud alieni, non mihi, quae misera sum. Similia dicta tragicorum collegit Valekenarius ad illa ex Phoen. 618: Π. μῆτερ, ἀλλὰ μοι σὺ χαῖρε. Ion. χαρὰ γοῦν πάσχω, τέκνον.

v. 431. Hunc locum expressit Plutarchus consol. ad Apollon. p. 107 A: εἰ γὰρ προήδμεν (τὴν τοῦ θανάτου προθεσίαν), καὶ προεξετήκοντο τινες ταῖς λύπαις καὶ πρὶν ἀποθανεῖν ἐτεθνήκεισαν.

ὦ φῶς· προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι, 435
μέτεστι δ' οὐδὲν πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
βαίνω μεταξὺ καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.

E K. οἷ' γῶ· προλείπω· λύεται δέ μου μέλη.
ὦ θύγατερ, ἄψαι μητρός, ἔκτεινον χέρα,
δός· μὴ λίπης μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην, φίλαι. 440
ὥς τὴν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόροιν
Ἑλένην ἰδοίμι· διὰ καλῶν γὰρ ὁμμάτων
αἰσχιστα Τροίαν εἶλε τὴν εὐδαίμονα.

(στρ. α'.)

X O. αὔρα, ποντιάς αὔρα,

v. 444 sqq. Metrum chori est Glyconeum: plurimi autem vor-
sus ex eo genere, quod explicuit Herm. Elem p. 556, nisi quod
adiecta est plerumque thesis monosyllaba in fine. De vv. 449. 460.
470. 479 videndus idem p. 569. Denique vv. 454. 465 sunt Pha-
laecei hendecasyllabi, vid. p. 562 sq.

στρ. α'.
X _ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _

στρ. β'.
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
_ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
_ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
_ _ _ _ _
X _ _ _ _ _
_ _ _ _ _
X _ _ _ _ _

v. 435. Nihil offensionis habet
formula προσειπεῖν ὄνομά τινος,
non comparanda illa cum eo,
quod dicitur προσειπεῖν vel ὀνο-
μάζειν τινὰ ὄνομα. Prius et
de eo recte dicas, qui aliquem
nomine compellat, et vero mul-
to magis de eo, qui id ita facit,
ut ad eum praeter nomen nihil
quidquam pertineat. Polyxena
quidem eo iam redacta erat, ut
lucis ipsius expers haberi possit,
nomine tenus adhuc fruatur. —
μέτεστι δ' οὐδέν, scil. σου.

v. 436. Recte Boissonadius
iungit ξίφους καὶ πυρᾶς et haec
duo simul viae terminum intel-
ligit: 'quantum mihi spatii reli-
quum est ad ferrum, quo in
busto Achillis iugulabor'. Reti-
cuit igitur poeta eum locum, a
quo processit Polyxena: quomodo

Sophocles loco a Matthiaeo lau-
dato, Oed. Col. 291 τὰ δὲ με-
ταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου
κακός dixit pro: μεταξὺ τοῦδε
τοῦ χρόνου καὶ τοῦ παρεῖναι
τὸν ἡγεμόνα.

v. 441. ὥς, 'hoc in statu' i. e.
sic percussam et malis oppressam.
Cfr. v. 486 sq. Cum autem haec
abominatio Helenaea praesenti do-
lore Hecubae valde aliena sit, v.
441—443 Hermannus choro attri-
buit, Dindorfius delet. Atque ὥς,
quod rarissimum apud Atticos (v.
Heind. ad Plat. Prot. § 44), in
trimetris Euripides non usus esse
videtur nisi in dictione ἀλλ' ὥς
γενέσθω infra 888, Iph. T. 603,
Tro. 726. Aliis locis ut Hipp.
1054, Bacch. 1068 rectius ὥς
quam ὥς scribitur.

v. 444 sqq. Chorus futuras se-

ἄτε ποντοπόρους κομίζεις 445
 θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας,
 ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
 τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον
 κτηθεῖς' ἀφίξομαι;
 ἢ Δωρίδος ὄρμον αἰας, 450
 ἢ Φθιάδος, ἐνθα καλλι-
 στων ὑδάτων πατέρα
 φασὶν Ἀπιδανὸν γῆας λιπαίνειν;
 (ἀντιστρ. α'.)
 ἢ νάσων, ἀλήρει 455
 κώπα πεμπομένην τάλαιναν,

cum miseria reputans, et quem cuique dominum locumque servitii sors data sit anquirens postrema flebiles de Troiae excidio lamentationes fundit. Ceterum facile fugiebat spectatores, v. 101 sq. sortitionem iam factam dici, ut id condonari debeat poetae copiam res populo gratas commemorandi quaerenti.

v. 446. *λίμνη*, quod proprie lacum significat, praeunte Homero, tragici quoque de mari dixerunt, quorum locos collegit Valck. ad Hipp. 141.

v. 450. *Δωρίδα αἶαν*, Peloponnesum, quam *μεγάλαν Δωρίδα νάσον* vocat Soph. Oed. Col. 696. De Peloponneso loquens Strabo VIII p. 333 extr. *σχεδὸν δ' ἐτι καὶ νῦν*, inquit, *κατὰ πόλεις ἄλλοι ἄλλως διαλέγονται, δοκοῦσι δὲ θεωρεῖν ἅπαντες διὰ τὴν συμβῆσαν ἐπικράτειαν*. Idem de Apidano, Thessaliae fluvio, IX p. 432: *ὁ δ' Ἐνιπεὺς ἀπὸ τῆς Ὀθρονος παρὰ Φάρσαλον ὄνεις εἰς τὸν Ἀπιδανὸν καταβάλλει, ὁ δ' εἰς τὸν Πηνειόν*. Eurip. Iph. A. 713: *Ἀπιδανὸν ἀμφὶ ποταμὸν ἐν Φθίᾳς ὄροις*. Cf. Herodot. VII 196. Herbidas eius ripas laudant Propertius I 3, 6. Ovid. Metam. VII 228. Simillimae laudes Lydiae fluvii apud Eurip. Bacch. 571.

v. 455 — 465. Delum insulam, natale Apollinis et Dianae solum, designat, ubi, si forte, *ἱεροδούλων* munere functura erat. Ordo et structura verborum talis est: *ἢ (πορεύσεις με) ἀλήρει κώπα πεμπομένην τάλαιναν, οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσιν οἴκοις, νάσων ἐνθα* etc. De genetivo *νάσων*, qui ab *ἐνθα* pendet, vid. Kruég. I § 47, 10, 4. Frequens mentio palmae tum primum editae, ad quam Apollinem peperisse dicebatur Latona: v. Hom. Hymn. I (in Apoll. Del.) 117 *ἀμφὶ δὲ φοῖνικι βάλε πῆχες, γούνα δ' ἔρεισε λειπῶνι μαλακῷ*, Theogn. 5. Eurip. Iph. T. 1099. Ion 919. cf. Spanh. ad Callim. Del. 210. Sacra arbor, qua Latona gaudebat adminiculo usa, cum partum a Iove conceptum eniteretur, dicitur *ἄγαλμα ὠδίνος Δίας*; nam *ἄγαλμα* est *πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλεται*. Nicander apud Athen. II p. 52 *Ε φηγοὶ Πανὸς ἄγαλμα*. Cf. Boeckh. Corp. Inscript. Vol. I Fasc. I p. 7. Pro *φίλα* fortasse *φίλον* scribendum. — v. 464. Particula *τε* non suum locum tenet, qui erat post *χρυσέαν*: reiecta est autem post voc. *Ἀρτεμίδος* more haud infrequenti, quem illustravit Matthiaeus. De v. *ἄμπυξ* Schol. *κυρῶς κόσμος τις χρυσῷ καὶ λίθοις πεποικιλμένος, ὃν περι*

οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσιν οἴκοις,
 ἐνθα πρωτόγονός τε φοῦνιξ
 δάφνα θ' ἱεροῦς ἀνέσχε
 πτόρθους Λατοῖ φίλα, 460
 ὠδίνος ἄγαλμα Δίας;
 σὺν Δηλιάσιν τε κούραις
 Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
 χρυσέαν ἄμπνυκα τόξα τ' εὐλογήσω; 465

(στρ. β'.)

ἡ Παλλάδος ἐν πόλει
 τᾶς καλλιδίφρου θεᾶς
 ναίουσ' ἐν κροκέῳ πέπλῳ
 ζεύξομαι ἄρα πῶλούς,
 ἐν δαιδαλέαισι ποι- 470
 κίλλουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις,
 ἡ Τιτάνων γενεάν,

τὰς κεφαλὰς αἱ γυναῖκες φο-
 ροῦσιν. — Haecenus de verbo-
 rum interpretatione: nunc vi-
 dendum, quam poeta rationem
 secutus sit in commemoratione
 locorum, ubi servitium se, tole-
 raturas Troianae mulieres augu-
 rantur. Ac Peloponnesi quidem
 et Phthiae propter Agamemno-
 nem et Achillem vel potius Neo-
 ptolemum mentionem iniectam
 esse nemo non intellegit; cf.
 Schol. ad v. 447. 450 ed. Dind.
 Illud dubitari potest, num recte
 propter Agamemnonem Delum
 quoque commemoratam dicat
 Schol. ad v. 455, provocans ad
 notissimum Homeri versum, Il.
 β 108, de quo confer Thucyd.
 I 9. Nam quaecunque fuerit il-
 lud multarum insularum impe-
 rium, tamen Delum Mycenarum
 regi subiectam fuisse non credi-
 bile est. Morem scenae Atticae
 praesertim Euripidis qui cogno-
 verit non dubitabit, quin civibus
 suis hoc tribuerit poeta, a quibus
 post lustratum Ol. LXXXVIII 3
 Delum renovata erant sacra De-
 liaca ludique gymnici et musici.
 Cf. Thucyd. III 104. Diod. Sic.

XII 58. Eo autem maiorem haec
 carminis pars gratiam habitura
 erat, si, quo tempore edita est
 Hecuba, recens eius rei memoria
 vigeat. Itaque si quis audacior
 in coniectando sit, colligere hinc
 possit, quando acta sit haec fabula.
 Quanquam non is ego sum, cui,
 deficientibus aliis indiciis, hinc
 certi quidquam concludi posse
 videatur. Illa enim vel sic satis
 se commendasse civibus poetae
 patet. Similis est ratio eorum,
 quae inde a v. 466 scripsit de
 ornamentis peplos Minervae texen-
 di, si forte Athenas captivae de-
 ducerentur. Spectant ea ad peplos
 Minervae Panathenaeorum festo
 deferri solitum, in quo potissimum
 res ab hac dea in certamine ad-
 versus Gigantas gestae, ipsa
 autem haud raro curru insidens
 (hinc v. 467 καλλιδίφρος, cf.
 Müller. de Phidia III p. 79) pin-
 gebatur. Cf. Iph. T. 222. Docte
 hunc morem post Meursium ex-
 plicuerunt Boeckhii in libro de
 tragicis Gr. p. 193 sq. et Creuze-
 rus Symbol. T. II p. 809 sqq.

v. 469. ἄρα pro ἄρα metri
 causa. Cfr. Krueg. II § 69, 9, 8.

τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρρῳ
κοιμίζει φλογμῷ Κρονίδας;

(ἀντιστρ. β'.)

ᾧμοι τεκέων ἐμῶν, 475
ᾧμοι πατέρων χθονός θ',
ἃ καπνῷ κατερείπεται
τυφομένη, δορίκτη-
τος Ἀργείων· ἐγὼ δ'
ἐν ξείνῃ χθονὶ δὴ κέκλημαι 480
δούλῃ, λιποῦσ' Ἀσίαν,
Εὐρώπας θεράπνυν
ἀλλάξας, Ἄϊδα θαλάμους.

ΤΑΛΘΤΒΙΟΣ.

ποῦ τὴν ἄνασσαν δὴ ποτ' οὐσαν Ἰλίου
Ἐκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρωάδες κόραι; 485
XO. αὕτη πέλας σου νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονί,
Ταλθύβιε, κεῖται, ξυγκεκλημένη πέπλοις.
TA. ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ' ἀνθρώπους ὄρᾱν;
ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην

v. 479. δορίκτητος Ἀργείων
eadem ratione explicandum qua
οὐσα, γενομένη Ἀργείων dicitur.

v. 482 sq. Εὐρώπας . . θα-
λάμους] Chorus dicit: 'domici-
lium Europae mutavi, ubi ut in
Oreo habitabo'. ἀλλάσσειν, ἀμεί-
βειν τόπον, locum mutare, et de
loco quem relinquo et de loco
quo migres intellegi potest.

v. 484. Troad. 506: ἄγετε τὸν
ἄβρὸν δὴ ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα.
1277: ὦ μεγάλα δὴ ποτ' ἀμπνέ-
ουσ' ἐν βαρβάρους. Suppl. 1130:
ἀντὶ σωμάτων εὐδοκίμων δὴ
ποτ' ἐν Μυκῆναις. Quibus locis
omnibus eadem ratio particulae
δὴ videtur, ac cum superlativis
subicitur.

v. 486. νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονί]
Scilicet collapsam ad tantam ma-
lorum gravitatem excepisse Troia-
nas mulieres ac supinam re-
clinasse cogitandum est.

v. 488. ὄρᾱν] Animadvertere,
sic ut aut puniat merentes aut

remuneretur. Cf. Soph. Oed. C.
279. Matthiae. Misc. Philol. Vol.
II P. I p. 9.

v. 489. Paullo durius, neque
tamen sine exemplo, quod in al-
tero sententiae membro subie-
ctum mutavit, ut ad κεκτῆσθαι
non σέ, sed ἀνθρώπους cogita-
tione repetendum sit, nisi μάτην
interpretationis causa vocabuli
ἄλλως adscriptum est et κε-
κτῆσθαι βροτοὺς recipi de-
bet ex schol. B ἢ τὴν δόξαν ταύ-
την ἢ τὴν ὑπόληψιν μάταια
κεκτῆσθαι τοὺς βροτοὺς κτέ.
Deinde ex more tragici sermonis
cumulantur similis verba signi-
ficationis, ἄλλως, μάτην, ψευδῆ,
cf. v. 626. Participium autem
δοκοῦντας explicandis illis, τήν-
δε δόξαν, inservit. Sic apud
Isocr. Phil. § 89: οἶμαι δὲ τῶν
μὲν ἄλλων εἶ τισι δόξειε περὶ
τῆς στρατείας τῆς εἰς τὴν
Ἀσίαν συμβουλευεῖν, ἐπὶ ταύ-
την ἂν ἐπιπείσειν τὴν παρὰ-

ψευδῇ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος, 490
 τύχην δὲ πάντα τὰν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
 οὐχ ἦδ' ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν;
 οὐχ ἦδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ;
 καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶς' ἀνέστηκεν δορί,
 αὐτὴ δὲ δούλη, γραῦς, ἄπαις, ἐπὶ χθονὶ 495
 κεῖται κόνει φύρουσα δύστηνον κᾶρα.

φεῦ φεῦ. γέρον μὲν εἰμ' ὅμως δέ μοι θανεῖν
 εἴη, πρὶν αἰσχρὰ περιπεσεῖν τύχη τινί.

ἀνίστασ', ὦ δύστηνε, καὶ μεταρσίον
 πλευρὰν ἔπαιρε καὶ τὸ πάλλευκον κᾶρα. 500

EK. ἔα· τίς οὗτος σῶμα τοῦμόν οὐκ ἔᾶς
 κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἴ, λυπουμένην;

TA. Ταλθύβιος ἦκω, Δαναῖδων ὑπηρέτης,
 Ἀγαμέμνωνος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα.

EK. ὦ φίλτατ', ἄρα καὶ ἐπισφάξαι τάφῳ 505
 δοκοῦν Ἀχαιοὺς ἦλθες; ὥς φίλ' ἂν λέγοις.
 σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν, ἡγοῦ μοι, γέρον.

TA. σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὥς θάψῃς, γύναι,
 ἦκω μεταστειλὼν σε· πέμπουσιν δέ με
 δισσοὶ τ' Ἀτρεΐδαι καὶ λεῶς Ἀχαικός. 510

EK. οἰμοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὥς θανουμένους

κλησιν, λέγοντας etc. de antidosi § 69: τοῦτον δ' ἔνεκα ταύτην ἐποιησάμην τὴν ὑπόθεσιν, ἡγοῦμενος ἐκ τοῦ παραινεῖν τὴν τε διάνοιαν τὴν ἐκείνου μάλιστα ὠφελήσειν καὶ τὸν τρόπον τὸν ἑμάντοῦ τάχιστα δηλώσειν. Cf. Heindorf ad Plat. Phaedon. § 5, ad Theaet. § 22.

v. 490. Cum non quaeratur, dei num sint, sed num res humanas eurent, Nauckius recte videtur hunc v. eiecisse.

v. 496. κεῖται] De Achille ereptae Briseidis luctu oppresso Hom. II. β 688: κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρεκς διὸς Ἀχιλλεύς Κούρης χωόμενος Βοιωτῆδος ἡϊκόμοιο. Eurip. Med. 24. Suppl. 22. Lugentium etiam illud, quod sequitur, κόνει φύρουσα δύστηνον κᾶρα. Catull. LXIV 224:

Canitiem terra atque infuso pulvere foedans.

v. 497. Senex quidem sum, inquit, ut vel in extremis miseriis illud praesto sit solatium, propinquam esse mortem omnibus malis liberaturam; tamen tam gravis est Hecubae fortuna, ut mori cupiam, antequam similem malorum acerbiter experiar.

v. 501. τίς οὗτος — οὐκ ἔᾶς] Apie Porsonus comparat Hom. II. κ 82: τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεται οἶος;

v. 504. πέμψαντος] Subaudi με, et mox μέτα, sc. σέ. De vi praepositionis huius vid. Med. 6, Alc. 46, Soph. Phil. 343, Krueg. II § 68, 27b, 2.

v. 511. τί λέξεις] Falluntur qui futurum pro praesente positum putant. Vid. Krueg. II § 53,

μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
 ὀλωλας, ὦ παῖ, μητρὸς ἀρπασθεῖς ἄπο·
 ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοῦπὶ σ'· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
 πῶς καὶ νυν ἐξεπράξατ'; ἄρ' αἰδούμενοι; 515
 ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθαι' ὡς ἐχθρὰν, γέρον,
 κτείνοντες; εἰπέ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.

T. A. διπλᾷ με χρήξεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι,
 σῆς παιδὸς οἴκτῳ· νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
 τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὦλλυτο. 520
 παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαικοῦ στρατοῦ
 πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ἐπὶ σφαγᾶς·
 λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς
 ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χόματος, πέλας δ' ἐγώ·
 λεκτοὶ τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι 525
 σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν
 ἔσποντο· πλήρης δ' ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
 πάγχρυσον αἶρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
 χοᾶς θανόντι πατρί· σημαίνει δέ μοι

7, 1. Locutio apud Euripidem usitata (infra 712, 1124, Hel. 780, Hipp. 353, Ion 1113, Med. 1310, Phoen. 1274) ex vulgari sermone accepta videtur.

v. 514. τοῦπὶ σ'] I. e. τοῦπὶ σέ, quod attinet ad te. Orest. 1345 (1338): Σώθηθ', ὅσον γε τοῦπ' ἔμ', ubi v. Porson.

v. 515. Usum particulae καὶ post interrogativa illa τίς, πῶς, ποῖ, ποῦ, ποῖος illustravit Porsonus ad Phoen. 1373. Aliud exemplum est in hac fabula v. 1064: ποῖ καὶ με φυγᾷ Πτώσσουσι μυγῶν; cf. 1201. Hippol. 1171: πῶς καὶ διώλει', εἰπέ. His locis facile animadvertis quendam interrogationi vigorem addi interposita particula.

v. 518. κερδᾶναι] Formam hanc damnavisse videtur Atticistae, sed exemplis confirmavit Elmsleius ad Soph. Oed. Col. 72.

v. 520. πρὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὦλλυτο] Scil. ἔτεγξα. Isocrates Phil. § 95: τὸ μὲν τοίνυν μέ-

γιστον, σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὖνους ἔξεις, — ἐκεῖνοι δὲ διὰ τὰς δεκαδραχμίας τὰς ἐπὶ Λακεδαιμονίων ὡς οἷόν τε δυσμενεστατοὺς, scil. εἶχον. Vide ad v. 57.

v. 524. πέλας δ' ἐγώ] Intellege ἔστην. In summo tumulo ut consistat, inferias Clytaemnestrae missura Helena filiam hortatur, Or. 116: καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκρου χόματος λέξων τάδε.

v. 528. αἶρει habet optimus liber Marc. a prima manu; plerique ἔρρει, quod locis quales sunt Theocr. V 124 Ἰμέρα ἀνθ' ὕδατος ρεῖτω γάλα, 126 ρεῖτω χά Συβαρίτις ἐμὴν μέλι defendi nullo pacto potest. Ne αἶρει quidem satis aptum esse et repetitum χειρὶ offendere recte monet Dindorfius. Fortasse πάγχρυσον ἄρδην ἔχε παῖς scriptum fuit, quocum comparare licet Soph. Ant. 430 ἐκ τ' εὐκροτήτου χαλκίεας ἄρδην πρόχου χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.

σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῷ 530
 καὶ γὰρ καταστάς εἶπον ἐν μέσοις τάδε·
 σιγαῖτ', Ἀχαιοί, σίγα πᾶς ἔστω λεῶς·
 σίγα, σιώπα· νήνεμον δ' ἔστις ὄχλον.
 ὁ δ' εἶπεν, ὦ παῖ Πηλέως, πατήρ δ' ἐμός,
 δέξαι χοάς μου τάσδε κηλητηρίους, 535
 νεκρῶν ἀγωγούς· ἔλθ' δ', ὡς πίης μέλαν
 κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὅ σοι δωρούμεθα
 στρατός τε καὶ γὰρ πρηνεμένης δ' ἡμῖν γενοῦ,
 λῦσαι τε πρύννας καὶ χαλινωτήρια
 νεῶν δὸς ἡμῖν, πρηνεμενοῦς τ' ἀπ' Ἰλλίου 540
 νόστου τυχόντας πάντας ἐς πάτραν μολεῖν.
 τοσαῦτ' ἔλεξε, πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
 εἴτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν
 ἐξεῖλκε κολοῦ, λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
 νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν. 545
 ἡ δ', ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
 ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
 ἐκοῦσα θνήσκω· μή τις ἄψηται χρὸς
 τοῦμοῦ· παρεῖξω γὰρ θέρην εὐκαρδίως.
 ἔλευθέραν δέ μ', ὡς ἔλευθέρα θάνω, 550
 πρὸς θεῶν μεθέντες κτείναντ'· ἐν νεκροῖσι γὰρ
 δούλη κεκλήσθαι βασιλῆς οὐσ' αἰσχύνομαι.

v. 534. ὦ παῖ Πηλέως, πα-
 τήρ δ' ἐμός] O fili Pelei, idem-
 que pater meus. Cfr. Soph. Oed.
 Col. 1275: ὦ σπέρματ' ἀνδρός
 τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες. Vid.
 Elmsleium ad Med. 940.

v. 535. De δέχεσθαι τινας cfr.
 Krueg. II § 46, 1, 7.

v. 536. νεκρῶν ἀγωγούς] Cfr.
 Aristoph. Av. 1555 ψυγαγωγῇ
 Σωκράτης· ἐνθα καὶ Πείσαν-
 δρος... λαιμούς τε μὲν ὥσπερ
 ποθ' οὐδυσσεὺς καθῆτο κατ'
 ἀνήλθ' αὐτῷ κάτωθεν πρὸς
 τόδ' αἶμα τῆς καμήλου Χαι-
 ρεφῶν.

v. 537. ἀκραιφνὲς] Iphig. A.
 1574: ἀχραντον αἶμα καλλι-
 παρθένου θέρης. Philostr. V.
 A. IV 25 p. 166: τὰ γὰρ καλὰ
 τῶν σωμάτων καὶ νεὰ σιτεῖ-

σθαι ἐνόμιζεν, ἐπειδὴ ἀκραι-
 φνὲς αὐτοῖς τὸ αἶμα. Id. Imagg.
 II 9 p. 67: τοῦ δὲ αἵματος
 ἀκραιφνοῦς ὄντος τὸ μὲν τὰ
 ὄπλα χραίνει, τὸ δὲ αὐτόν.

v. 546. ἐφράσθη] συνήκεν,
 ἔγνω, ἐνόησεν. Hesych. φρα-
 σθεῖς eodem significatu ex Herod.
 VII 46 adfert Hermannus.

v. 550. Sententiam corrumpit
 emendatio Elmsleii ad Heracl.
 559 ὡς ἔλευθέως θάνω. Nam
 ἔλευθέως θανεῖν, hoc est mori
 ut liberum decet, etiam ei licet,
 qui vinculis constrictus ad mor-
 tem ducitur. Libera autem sive
 ἔλευθέρα non morietur, nisi
 quae, demptis illis servitii signis,
 rursus sui iuris facta sit.

v. 552. De infinitivo κεκλή-
 σθαι post αἰσχύνομαι cfr.

λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν, Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ
 εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
 [οἱ δ', ὥς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὅπα, 555
 μεθῆκαν, οὐπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.]
 κἀπεί τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
 λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος
 ἔρρηξε λαγόνος ἐς μέσον παρ' ὀμφαλόν,
 μαστούς τ' ἔδειξε στέρνα θ' ὥς ἀγάλματος 560
 κάλλιστα· καὶ καθείσα πρὸς γαῖαν γόνυ
 ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·
 ἰδού, τόδ' εἰ μὲν στέρνον, ὦ νεανία,
 παλιν προθυμεῖ, παῖσον, εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
 χρῆσεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπῆς ὄδε. 565
 ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων οἴκτω κόρης
 τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρροάς·
 κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως
 πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμων πεσεῖν,
 κρύπτουσ' ἄκρύπτειν ὅμματ' ἀρσένων χρεῶν. 570

Krueg. I § 55, 3, 18. Sensus est: nolim serva vocari, quae regia stirpe nata sum.

v. 555. Recte hos versus et ipsos futilissimos et rectam narrationis continuationem perturbantes post Jacobsium exercit. crit. in ant. script. T. I p. 25 Matthiae ab interpolatoris manu profectos iudicavit.

v. 558. Verba ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος coniunge cum verbo ἔρρηξε, ἐπωμίδα intellege propter λαγόνος ἐς μ. π. ο. non vestimentum, sed corporis partem cl. Poll. II 133 κλειδῶν τὸ μὲν πρὸς ὀμοπλάτας ἐπωμίδας.

v. 560. Pulcri homines haud raro cum statuus sive ἀγάλμασι comparantur. Plato Charmid. p. 164 C: ἀλλὰ πάντες ὥσπερ ἀγάλμα ἐθεῶντο αὐτόν. Phaedr. p. 251 A: Θύοι ἂν ὥς ἀγάλματι καὶ θεῷ τοῖς παιδικοῖς. Philostratus de Vit. Soph. II p. 612: καὶ γὰρ ἐπίχαρις καὶ ἀγαλματίας, οἷα ἔφηβοι (f. ἐφηβος). Cf. Heroic. cap.

XVII p. 725. Achill. Tat. V 11, p. 113, 12.

v. 562. τλημονέστατον, fortissimum. Vid. Elmsl. ad Heracl. 570.

v. 569. εὐσχήμων servavit Plinius epist. IV 11, 9 idemque in suo libro legit auctor libri alicuius in Hereculan. papyris conservati, quorum ex 831 col. 1 locum θνήσκουσα ὅμως πρόνοιαν εἶχε μήποτε ἀσχήμων πεσεῖν protulit Gomperz. Beitr. z. Krit. und Erkl. griech. Schriftst. II. z. Eur. p. 13. Libri Euripidis plerique habent barbaram formam εὐσχήμωας, auctoritate Et. M. 398, 19 εὐσελμος τροπῇ τοῦ α εἰς ος ὡς σχῆμα εὐσχης et Gud. 221, 40 haud satis probatam; alii εὐσχημόνως.

v. 569—570. Hoc quoque, iure notatum ut κακόζηλον ab Hermogene p. 75, 40 Ald., imitatus est, qui in tota de Polyxena narratione Euripidem expressit, Ovidius Met. XIII 479: Tunc quoque cura fuit partes

ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανάσιμον σφαγῇ,
οὐδείς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον·
ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανούσαν ἐκ χειρῶν
φύλλοις ἐβαλλον, οἱ δὲ πληροῦσιν πυρὰν
κορμούς φέροντες πευκίνους, ὁ δ' οὐ φέρων 575
πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουεν κακά·
ἔστηκας, ὦ κάκιστε, τῇ νεάνιδι
οὐ πέπλον οὐδὲ κόσμον ἐν χειροῖν ἔχων;
οὐκ εἴ τι δώσω τῇ περισσ' εὐκαρδίῳ
ψυχὴν τ' ἀρίστη; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγω 580
παιδὸς θανούσης· εὐτεκνωτάτην δέ σε
πασῶν γυναικῶν δυστυχεστάτην θ' ὀρώ.

XO. δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέξεσε
πόλει τε τῇμῃ θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.

velare legendas, Cum caderet, castique decus servare pudoris. Euripidea etiam Achilli Tatio ob oculos versabantur IV 9 p. 89, 26: ἡ δὲ προσεπάλαυν ἡμῖν, οὐδὲν φροντίζουσα κρύπτειν ὅσα γυνὴ μὴ ὀρᾷσθαι θέλει.

v. 574. De φυλλοβολίᾳ, qua favorem suum qui certamina spectabant victoribus testabantur, egregius est locus Eratosthenis ap. Schol. ad h. l., cuius non immemor fuit hunc morem illustrans Casaubonus ad Sueton. Ner. 25: Ἐρατοσθένης περὶ τῆς φυλλοβολίας φησί ὡς πάλαι, χωρὶς ἀθλῶν ἀγωνιζομένων ἀνδράπων, τῷ νικήσαντι καθάπερ ἔρανον εἰσφέροντες ἔρριπτον τῶν θεατῶν ὅπως ἕκαστος ὑπὸρρει. διὸ δὴ σύνθητες ἐγένετο κύκλῳ περιπορευόμενον ἐπαγέλρειν καὶ λαμβάνειν τὸ διδόμενον. οἱ μὲν οὖν ἐμπορευόμενοι διάφορα δῶρα τῶν δὲ λοιπῶν (haec corrupta sunt), οἱ μὲν ἑγγὺς καθήμενοι στεφάνους ἐπετίθεισαν, οἱ δὲ ἀνωτέρω, τοῦτο ὅπερ ἦν λοιπόν, ἐβαλλον τοῖς ἀνθεσι καὶ φύλλοις. Cf. Boeckh. Explicatt. Pind. p. 329.

v. 575. Similia de Persis virum principem Acanthi mortuum ho-

norantibus narrat Herod. VII 117 ἐτυμβοχοῖε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή.

v. 576. κακά] Probra, convicia. Soph. Phil. 374: κάγω χολῶθεις εὐθύς ἤρασσον κακοῖς τοῖς πᾶσιν. Aristoph. Nub. 1373: ἀλλ' εὐθύς ἐξαράττω πολλοῖς κακοῖς κᾶσχροῖσι. Eurip. Alc. 704: εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς Ἐρεῖς, ἀκούσει πολλὰ κοῦ ψευδῇ κακά. Cf. ad Med. 465.

v. 580. λέγω Heathius paruni commode. Libri habent λέγων vel λέγον, unde Reiskius et Erfurdus λέγων. . . θανούσης εὐτεκνωτάτην τέ σε. . . ὀρώ, Nauckius λέγων. . . θανούσης δυστυχεστάτην (aliquot libri θ' omittunt) ὀρᾷ πασῶν γυναικῶν, εὐτεκνωτάτην δὲ σέ, elegantius Heimsoethius τοιάδ' ἀμφὶ σοῦ λέγον τέκνον θανόντος. Lacunosus videtur locus, nisi scribendum est τοιάδ' ἀμφὶ σῆς κλύων παιδὸς θανούσης εὐτεκνωτάτην λέγω π. γ., δυστυχεστάτην δὲ σέ.

v. 583. ἐπέξεσε] H. l. explicat Etym. M. p. 355, 12. Aristoph. Ach. 321: οἷος αὖ μέλας τις ὕμιν θυμάλωφ ἐπέξεσεν. Coniungenda esse, δεινόν τι πῆμα τόδε ἀναγκαῖον θεῶν ἐπέξεσεν monuit Hermannus.

ΕΚ. ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὃ τι βλέψω κακῶν 585
 πολλῶν παρόντων· ἦν γὰρ ἄψωμαί τινος,
 τόδ' οὐκ ἔᾶ με, παρακαλεῖ δ' ἐκείθεν αὖ
 λύπη τις ἄλλη διάδοχος κακῶν κακοῖς.
 καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν πάθος
 οὐκ ἂν δυνάιμην ἐξαλείψασθαι φρενός· 590
 τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες ἀγγελθεῖσά μοι
 γευναλος. οὔκουν δεινόν, εἰ γῇ μὲν κακῇ
 τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν εὖ στάχυν φέρει,
 χρηστὴ δ' ἀμαρτοῦς ὧν χρεῶν αὐτὴν τυχεῖν
 κακὸν δίδωσι καρπὸν· ἄνθρωποι δ' αἰεὶ 595
 ὁ μὲν πονηρὸς οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός,
 ὁ δ' ἐσθλὸς ἐσθλός, οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
 φύσιν διέφθειρ', ἀλλὰ χρηστός ἐστ' αἰεὶ.
 ἄρ' οἱ τεκόντες διαφέρουσιν, ἢ τροφαί;
 ἔχει γε μέντοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς 600
 δίδαξιν ἐσθλοῦ· τοῦτο δ' ἦν τις εὖ μάθῃ,
 οἶδεν τό γ' αἰσχροὸν κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών.

v. 588. *διάδοχος κακῶν κακοῖς*] I. e. ἡ διαδέχεται κακὰ κακοῖς, quae excipit mala ex malis. Cf. Krueg. II § 47, 26, 7.

v. 591. *τὸ δ' αὖ λίαν*] Supplere possis *στένειν*, sed non opus. Sic in *Antiope* fr. 208 N. *αἰδεῖσθαι δὲ χρῇ, Γύναι, τὸ λίαν καὶ φυλάσσεσθαι φθόρον*. *Phoen.* 584: *μέθετον τὸ λίαν*.

v. 592—602. Parum opportune, meo quidem iudicio, digreditur in locum e media philosophia repetitum, utrum natura virtus an disciplina gigni videatur: quem locum tetigit etiam in *Suppl.* v. 911 sqq. *Electr.* 367 sqq. et alibi; suo more tractavit Plato alique, quos commemorat Boeckhius in *Plat. Min.* et *Legg.* p. 45. Quanquam eius modi *ματαιολογιῶν* plenae fabulae Euripideae. Voluit autem, nisi fallor, refutare eam opinionem, quae disciplinae vim ad animum virtute imbuendum tolleret: sed id propter Polyxenae in morte obeunda constantiam, unde faci-

lius quod confirmaret vulgi opinionem quam quod elevaret peti poterat, ita aggressus est, ut quadam cum indignatione mirantem faceret Hecubam, quod alia agri, alia hominum esset conditio, neque bonae aut malae res in hominum ingenia eandem vim haberent atque in segetis prosperitatem. Adiunxit autem certe quid esset honestum disci posse liberali institutione: quod si quis recte percepisset, comparata specie honesti, quid esset turpe ignorare non posse.

v. 595. *ἀνθρώποι* pro *ἀνθρώποις* restituit Hermannus. Etiam elegantius idem *ἐν βροτοῖς δ' αἰεὶ* coniecit, unde superscripta interpretatione *ἀνθρώποις* facile lectio librorum orta esse potest.

v. 601 sq. Notanda repetitio verbi *μαθεῖν* in extremo versu: quo quidem in genere, ne quid librariorum culpa commissum existimes, paullo neglegentiorum fuisse Euripidem semel monendum est. Nam ne illa quidem

καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην·
 σὺ δ' ἔλθ' καὶ σήμερον Ἀργείοις τάδε,
 μὴ θιγγάνειν μοι μηδέν', ἀλλ' εἰργεῖν ὄχλον, 605
 τῆς παιδός. ἐν τοι μυρῖω στρατεύματι
 ἀκόλαστος ὄχλος ναυτική τ' ἀναρχία
 κρείσσων πυρός, κακὸς δ' ὁ μὴ τι δρωῖν κακόν.
 σὺ δ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαία λάτρι,
 βάψας' ἐνεργε δεῦρο ποντίας ἁλός, 610
 ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμὴν
 νύμφην τ' ἀννυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον
 λούσω προθῶμαί θ'. ὥς μὲν ἄξια, πόθεν;
 οὐκ ἂν δυναίμην· ὥς δ' ἔχω· τί γὰρ πάθω;

multis in locis valet excusatio, quam indicavit Reisig. Comment. crit. ad Soph. Oed. Col. p. 186.

v. 608. ἐτόξευσεν] Eleganter cum telo comparatur oratio. Aesch. Suppl. 446: καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια. Soph. Antig. 1084: τοιαῦτά σου, λυπεῖς γάρ, ὥστε τοξότης Ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα. Eurip. Suppl. 456: καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τὰδ' ἐξηκόντισα.

v. 606. Verba ἄλλ' εἰργεῖν ὄχλον posita sunt διὰ μέσου, ut locuntur grammatici. Sic in hac fabula v. 919: πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο, Ξυστόν δ' ἐπὶ πασσάλῳ, Ναύταν οὐκ ἐθ' ὄρων ὅμιλον. cf. 699, 704. Androm. 974: ὡς φίλων μὲν ἂν Γῆμαιμ', ἀπ' ἀνδρῶν, ἐκτόθεν δ' οὐ δάδιον, Φεύγων ἀπ' οἴκων ἅς ἐγὼ φεύγω φρυγὰς. Helen. 1579: ἐτ', ὦ ξέν', ἐς τὸ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει, Πλεύσωμεν; Cf. Cycl. 121, 604. Tro. 627. Rhes. 565 sq. Lobeck. ad Aiac. p. 294. Fritzscheii Quaest. Luc. p. 176.

v. 608. κρείσσων πυρός] Significat vim, quae aegre cohiberi possit. Androm. 271: αἶ δ' ἔστ' ἐλδνῆς καὶ πυρός περαιτέρω, quo loco cum aliis similibus usus est Musgravius ad Soph. Philoct. 927. Cf. Orest. 696 sq.

v. 610. βάψασα ποντίας ἁλός dictam ut πλῆσασα ποντίας ἁλός.

v. 612. Acutum quoddam genus loquendi, quo substantivis iunguntur adiectiva ab ipsis et αστερητικῶ composita. Talis est enim haec ratio, ut, quod rei nomen indideris, eius vim continuo tollas aut minuas certe, idemque et posse dici et non posse indices. Polyxenam νύμφην ἀννυμφον dicit Hecuba quia lavacrum parat filiae ut sponsae (cf. Phoen. 347, Iph. T. 818), verum non nuptiale, sed funebre, παρθένον ἀπάρθενον autem, quia ex corpore virginis sensus et animus virginis evanuit. Alia quaeque eiusdemmodi, explicato genere in universum, notassesufficiet: γάμος ἄγαμος Eur. Hel. 690. δεσμός ἄδεσμος Suppl. 32. ὁδοὶ ἄνοδοι Iph. T. 888. πόλεμος ἀπόλεμος Herc. 1188. χάρις ἄχαρις Iph. T. 566. (cf. Aesch. Prom. 544.)

v. 613. προτίθεσθαι vocabulum funebre. Phoen. 1318: ὅπως Λούση πρόθηται τ' οὐκ ἐθ' ὄντα καὶδ' ἐμόν. Cf. Suppl. 53. Philostr. Heroic. p. 721. Heeren. ad Menandr. de encom. p. 104.

v. 614. τί γὰρ πάθω;] Recte vertunt quid faciam? Proprie est: dubito, quid me fieri oporteat, aut quo animo esse debeam et quomodo affecta. Exemplum huius formulae apud Euripidem annotavimus haec: Phoen. 895, ubi dixit de hac re Valckenarius;

κόσμον τ' ἀγείρας' αἰχμαλωτίδων πάρα, 615
 αἶ μοι πάρεδροι τῶνδ' ἔσω σκηνωμάτων
 ναίουσιν, εἴ τις τοὺς νεωστὶ δεσπότης
 λαθοῦσ' ἔχει τι κλέμμα τῶν αὐτῆς δόμων.
 ὦ σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι,
 ὦ πλεῖστ' ἔχων κάλλιστα τ', εὐτεκνώτατε 620
 Πρίαμε, γεραῖά θ' ἦδ' ἐγὼ μῆτηρ τέκνων,
 ὥς ἐς τὸ μῆδ' ἤκομεν, φρονήματος
 τοῦ πρὶν στερέντες. εἴτα δῆτ' ὀγκούμεθα
 ὁ μὲν τις ἡμῶν πλουσίους ἐν δώμασιν,
 ὁ δ' ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος. 625
 τὰ δ' οὐδὲν ἄλλως φροντίδων βουλευμάτα

Androm. 513, Suppl. 257. Troad. 792. Usus est etiam Homerus Il. λ 404. cf. Anthol. Pal. V 111. interpp. ad Aristoph. Nub. 234.

v. 618. κλέμμα non solum significare potest quod quis per malam fraudem et iniuriam furatus est sed etiam quod furtim sive clam aliquo factum, ut non sit quod κτήμα vel λήμμα corrigamus.

v. 619. ὦ σχήματ' οἴκων] Periphrasin pro οἴκοι esse docet Monkius ad Alc. 911. Sed fallitur. Σχήμα enim primo quidem formam habitumque universe significat sed aut egregiam formam, pulcritudinem, decus, ut hoc loco et initio Andromachae: Ἀσιάτιδος γῆς σχήμα, Θηβαία πόλις, aut deformitatem, tristitiam, squalorem, ut Alc. l. c. Id autem ipsum, quod contraria indicat, argumento est, non esse in ipso vocabulo hanc vim, sed traxisse aliquid ex tenore et conditione sententiarum. Soph. Antig. 1169: καὶ ξῆ τυράννον σχῆμα ἔχων. Xenoph. Oec. II 4: εἰς δὲ τὸ σὸν σχήμα, ὃ σὺ περιβέβλησαι, καὶ τὴν σὴν δόξαν, οὐδ' εἰ τοῖς ὅσα νῦν κέκτησαι προσγένετοί σοι, οὐδ' ὥς ἂν ἱκανὰ μοι δοκεῖ εἶναι σοι.

v. 620. Recte interpungitur post κάλλιστα τε: πλεῖστα κάλλιστα

τε dictum ut πολλά καὶ καλὰ. Porsonus iungi volebat κάλλιστα εὐτεκνώτατε, sed, ut recte monuit Matth., neque καλῶς εὐτεκνος dicitur, et multo minus κάλλιστα εὐτεκνώτατος. Cf. Reischig. ad Soph. Oed. Col. p. 342.

v. 623. ὀγκούμεθα] Usitatum hoc verbum de fastu opulentiorum. El. 381: οὐτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὀγκωμένους. Soph. Ai. 129: μῆδ' ὄγκον ἄρη μῆδ' ἐν, εἰ τινος πλεόν. Ἡ χειρὶ βροίθει ἢ μακροῦ πλοῦτον βάθει. Mox κεκλημένους idem fere valet atque ὦν. cf. 480. Herc. 1291: κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακρόν ποτὲ Αἰ μεταβολαὶ λυπηρόν.

v. 626. ἄλλως φρ. β.] Vana opinionum commenta. Lucian. Phalar. I § 12: εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτα ἐστὶ. de gymn. § 32: λῆρος καὶ παιδιὰ ἄλλως. Dio Chrysost. Or. LV p. 286 R.: οἱ δὲ πολλοὶ μᾶτην οἰοῦνται τὰ τοιαῦτα λέγεσθαι καὶ ὄχλον ἄλλως καὶ φλυαρίαν ἡγοῦνται. Eurip. Cycl. 316: ὁ πλοῦτος, ἀνδραπέσκευε, τοῖς σοφοῖς θεός. Τὰ δ' ἄλλα κόμποι καὶ λόγων εὐμορφία. Aelian. H. A. VII 1: καὶ ὥς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος. Ibid. VII 29: οὐ μυθοποιήματα οὐδὲ κόμπος ποιητικός.

γλώσσης τε κόμποι. κείνος ὀλβιώτατος,
ὅτῳ κατ' ἡμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.

ΧΟΡΟΣ.

(στροφή.)

ἔμοι χρῆν συμφοράν,
ἔμοι χρῆν πημονὰν γενέσθαι, 630
Ἰδαίαν ὅτε πρῶτον ὕλαν
Ἀλέξανδρος εἰλατίναν
ἐτάμεθ', ἄλιον ἐπ' οἶδμα ναυστολήσων
Ἐλένας ἐπὶ λέκτρα, τὰν 635
καλλίσταν ὁ χουσοφαῆς
Ἄλιος ἀνγάζει.

(ἀντιστροφή.)

πόννοι γὰρ καὶ πόνων
ἀνάγκαι κρείσσονες κυκλοῦνται.
κοινὸν δ' ἐξ ἰδίας ἀνοίας 640

v. 629. Canticum hoc ex Glyconeis versibus est aliisque, ut assolet, cognatis numeris compositum.

στροφ.

υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
X — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
X — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —

ἐπὶ φθόγῳ.

υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —
υ̇ — — — — —

v. 627 sq. Ennianum *'nimium boni est, cui nil mali est'* comparavit Muretus.

v. 628. Quam ob causam Hecuba intus abeat (cfr. v. 665), ex v. 615 sq. apparet.

v. 629—657. Praedicat chorus utrique populo, Graecis et Troianis, communem exitii luctusque causam fuisse Paridis de tribus deabus iudicium deductasque ad petendum Helenae coniugium naves.

v. 629. Saepe ut hic adsignificatur verbo *χρῆναι* res fatalis (*ἐλμαρμένον, πεπρωμένον*). De sententia conferre licet Hel. 229

φεῦ φεῦ, τίς . . ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν Ἰλίῳ πένκαν; ἔνθεν ὀλόμενον σκάφος συναρμόσας ὁ Πριαμίδας ἐπλευσε τὰν ἐμὰν ἐφ' ἐστίαν et initium Medae.

v. 635. ἐπὶ λέκτρῳ] vid. Krueg. I § 68, 42, 2.

v. 639. ἀνάγκαι] 'Mala servitutis', cf. Soph. Aiac. 485. Eurip. Andr. 132. Matthiaeus interpretatur 'calamitates fatales', quae non video quomodo satis recte πόννοις opponantur.

v. 640. ἐξ ἰδίας ἀνοίας] I. e. ἐξ ἀνοίας ἰδιώτου, Paridis. Sunt autem κοινὸν et ἰδίας opposita,

κακὸν τᾷ Σιμωντίδι γᾶ
 ὀλέθριον ἔμολε, συμφορὰ τ' ἀπ' ἄλλων.
 ἐκρίθη δ' ἔρις, ἂν ἐν Ἰ-
 δα κρίνει τρισσὰς μακάρων 645
 παῖδας ἀνὴρ βούτας,

(ἐπιδόξ.)

ἐπὶ δορὶ καὶ φόνῳ καὶ ἐμῶν μελάρων λῶβᾱ·
 στένει δὲ καὶ τις ἀμφὶ τὸν εὐροον Εὐρώταν
 Λάκαινα πολυδάκρυτος ἐν δόμοις κόρα, 650
 πολιόν τ' ἐπὶ κραῖτα μάτηρ
 τέκνων θανόντων τίθεται χέρα,
 δρύπτεται τε παρειάν, 655
 δίαιμον ὄνυχά τιθεμένα σπαραγμοῖς.

ΘΕΡΑΠΙΑΝΑ.

γυναῖκες, Ἐκάβη ποῦ ποθ' ἡ παναθλία,
 ἡ πάντα νικῶσ' ἄνδρα καὶ θῆλυν σποράν
 κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται. 660

ΧΟ. τί δ', ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς;
 ὥς οὔ ποθ' εὐδαι λυπρὰ σου κηρύγματα.

ut sensus sit, insaniam unius civis universam civitatem perdidisse.

v. 643. ἀπ' ἄλλων cum reticentia quadam dicitur, quia chorus veretur *deos* incusare; res ipsa declaratur verbis quae sequuntur ἐκρίθη δ' ἔρις . . ἐπὶ . . ἐμῶν μελάρων λῶβᾱ.

v. 644. ἂν — κρίνει τρισσὰς μ. π.] Constructionem illustrat Krueg. I § 46, 11. Μακάρων παῖδας nota circumscriptionis formula, ut παῖδες Ἑλλάνων v. 930.

v. 647. ἐπὶ δορὶ καὶ — λῶβᾱ] Praepositio eventum indicat. Herc. 881: ὡς ἐπὶ λῶβᾱ. Iph. A. 548: ὅθι δὴ δίδυμ' Ἔρως ὁ χρυσοκόμας τόξ' ἐντείνεται χαρῶν, τὸ μὲν ἐπ' εὐαίῳσι πότμῳ, τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς. Aesch. Sept. 878: δόμων ἐπὶ λύμῃ.

v. 649. στένει δὲ καὶ τις etc.] ,Multae etiam Graecarum mulierum lugent.' Ceterum non

dubito, quin quaesita sit soni similitudo in verbis εὐροον Εὐρώταν.

v. 658. Famula, quam Hecuba, antequam ipsa ad apparandum funebrem ornatum Polyxenae in tentorium digrederetur, miserat, ut aquam afferret (cf. v. 609), nunc redit secum portans veste amictum Polydori cadaver, quod a mari eiectionem suscepserat.

v. 661. ὦ τάλαινα — βοῆς] Orest. 1286: ὦ τάλαινα, ἐγὼ κακῶν. Med. 1028: ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς ἀνθαδίας, ubi plura Elmsleius v. 996 suae editionis. Eadem ratio constructionis infra v. 783: ὦ σχετλίᾳ σὺ τῶν ἀμετρήτων πόνων. Androm. 1179: ὦ σχετλίος παθέων ἐγώ. cf. Krueg. I § 47, 3, 2.

v. 662. εὐδαι] Eleganter pro cessat, conticescit. Hom. II. ε 524: ὄφρ' εὐδῇσι μένος Βορέαιο. Solon. fr. IV 19 Bgk. πόλεμον εὐδοντ' ἐπεγείρει. Cf. Suppl.

- ⊙ E. Ἐκάβῃ φέρω τόδ' ἄλγος· ἐν κακοῖσι δὲ
οὐ ῥάδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.
- XO. καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ὕπερ 665
ἦδ', ἐς δὲ καιρὸν σοῖσι φαίνεται λόγοις.
- ⊙ E. ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
δέσποινα, ὄλωλας, οὐκέτι εἴ, βλέπουσα φῶς,
ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις, ἐξεφθαρμένη.
- EK. οὐ καὶνὸν εἶπας, εἰδόσιν δ' ὠνείδισας. 670
ἀτὰρ τί νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
ἦκεις κομίζουσ', ἧς ἀπηγγέλη τάφος
πάντων Ἀχαιῶν διὰ χειρὸς σπονδῆν ἔχειν;
- ⊙ E. ἦδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλὰ μοι Πολυξένην
θρηνεῖ, νέων δὲ πημάτων οὐχ ἄπτεται. 675
- EK. οἶ γὰρ τάλαινα, μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
τῆς θεσπιωδοῦ δεῦρο Κασάνδρας φέρεις;
- ⊙ E. ζῶσαν λέλακας, τὸν θανόντα δ' οὐ στένεις
τόνδ'. ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ,
εἰ σοι φανεῖται θαῦμα καὶ παρ' ἐλπίδας. 680
- EK. οἶμοι, βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα
Πολύδωρον, ὃν μοι Θρηξ' ἔσωξ' οἴκοις ἀνὴρ.

1147. Phoen. 634. Ceterum quae-
rat aliquis, quid tandem acerbi
praeter eam rem, quam nuntia-
tura est, attulerit haec famula,
ut eam chorus increparet. Non
memini legere illam aliorum ma-
lorum nuntia; sed quae in domo
Hecubae aetatem exegisset (v. 609)
ac socia fuisset illius cladis, qua
Troianae opes eversae sunt, eam
sane probabile est multa minime
laeta iam olim ad dominam per-
tulisse.

v. 665. Cum libri fluctuant
inter δόμων ὕπερ et δόμων ἀπο,
neutrum recte se habere videtur.
Heimsoethius coniecit δόμων
πάρος. Sed cum in v. sq. liber
Marcianus habet ἦδ' ἐς καιρὸν
omisso δέ, fortasse poeta scripsit
haec: καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει
γὰρ ἐκ δόμων (ut Soph. Ant.
386 ὅδ' ἐκ δόμων . . περῶ), ἐς
καιρὸν ἦδε σοῖσι φ. λόγοις. Cfr.
Hel 1385 ἀλλ' ἐκπερῶ γὰρ δω-
μάτων . . , σιγητέον μοι.

Eurip. Vol. I. Sect. II.

v. 667. κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω]
Alc. 1082: ἀπώλεσέν με κἄτι
μᾶλλον ἢ λέγω. El. 1185: ἄλαστα,
μέλεα καὶ πέρα παθοῦσα. Infra
v. 1121: ἀπώλεσ', οὐκ ἀπώλεσ',
ἀλλὰ μειζόνως. Cf. Fritzscheii
Quaest. Luc. p. 121.

v. 668. Virgulam post εἴ, quae
olim aberat, posui auctore Rei-
sigio Synt. crit. p. 10. Sensus
est: cum vivas, tamen tanta est
miseriarum moles, ut mortuae in-
star sis. Cf. Soph. Phil. 1018:
ἄφιλον, ἔρημον, ἄπολιν, ἐν ζῶ-
σιν νεκρὸν.

v. 670. οὐ καὶνὸν] Sc. τι.
Sic Helen. 1043: ἀδύνατον εἴ-
πας. El. 275: αἰσχροῦ γ' εἰπας.
Vid. Heind. ad Plat. Gorg. § 47.
Fritzsche. l. l. p. 92 sqq.

v. 673. σπονδῆν ἔχειν hic
valet non σπονδάειν, sed σπον-
δάζεσθαι, cfr. 352 ζῆλον ἔχουσα.

v. 682. οἴκοις] Domi. Infr.
1014: ταῖσδε σφίζεται στέργαις.

ἀπωλόμην δύστηνος, οὐκέτ' εἰμι δῆ.

ὦ τέκνον, τέκνον,
αἰατ', κατάρχομαι νόμον
βακχείου ἐξ ἀλάστορος
ἀρτιμαθῆς κακῶν.

685

Θ Ε. ἔγνων γὰρ ἄτην παιδός, ὦ δύστηνε σύ;

ΕΚ. ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρομαι.
ἔτερα δ' ἀφ' ἐτέρων κακὰ κακῶν κυρεῖ.
οὐδέποτε' ἀστένακτος ἀδάκρυτος ἄ-
μέρα ἐπισχῆσει.

690

ΧΟ. δειν', ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.

ΕΚ. ὦ τέκνον, τέκνον ταλαίνας ματρός,
τίνι μόρῳ θνήσκεις, τίνι πότμῳ κεῖσαι;
πρὸς τίνας ἀνθρώπων;

695

Θ Ε. οὐκ οἶδ'· ἐπ' ἀκταῖς νιν κυρῶ θαλασσίους.

ΕΚ. ἐκβλητον, ἥ πέσημα φοινίου δορός,
ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ;

700

457: οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσιν οἴκοις.

v. 684—720. Hunc κομὸν liberum solutumque esse antistrophicae responsionis lege, Hermannus improbat suis et Seidlerii conatibus monuit in edit. Numeri sunt dochmiaci, interpositis iambicis, primo quidem duobus dimetris vv. 684. 685, deinde trimetris.

v. 685. κατάρχομαι νόμον β.] Orest. 960: κατάρχομαι στεναγμόν, ubi alia huius constructionis exempla indicavit Musgravius, Hom. Od. γ 445. Lycophr. 209. Athen. XIV p. 622 C. Cf. Krueg. I § 47, 13, 8.

v. 686. κακῶν parum commodum est, cum aperte sensum habeas: 'incipio bacchicum carmen quod modo ἀλάστορ me docuit' i. e. quod ipsa rei indignitas mihi exprimit. Cfr. Soph. Ai. 699 ὀρχήματ' ἀντοδαῖ. Quamobrem variae lectioni quam habet cod. Marc. γρ. ἀρτιμαθῇ νόμον subesse videtur vera lectio ἀρτιμαθῆς νέον.

v. 690. 'Nunquam dies sine

lacrimis, sine gemitu extendetur' i. e. nunquam dies per totum spatium lacrimis liber erit.

v. 695. τίνι μόρῳ, quo genere mortis, τίνι πότμῳ, quo casu. θνήσκεις: pro praeterito. Infra 773: θνήσκει δὲ πρὸς τοῦ καὶ τίνος πότμον τυχῶν; Bacch. 1041: τίνι μόρῳ θνήσκει Ἀδίκος ἄδικά τ' ἐκπορίζων ἀνὴρ. V. Jacobs. ad Anthol. Palat. p. 265. Κεῖσθαι, mortuum esse, Aesch. Agam. 1438: κεῖται γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος. Conf. ad v. 210.

v. 698. De constructione verbi κυρῶ cum accusativo vid. Krueg. II § 47, 14, 4.

v. 700. Verba ἐν ψ. λ. vulgo verbis, ancillae quae sequuntur addebantur; Hecubae tribuenda esse monuit Hermannus, cum ancillam, quae nuntii officio fungitur, non nisi trimetris uti deceat. Coniungenda verba cum ἐκβλητον. De interpositis verbis ἦ . . . δορός cfr. ad v. 605. — Ante vel post verba ἐν ψ. λ. alterum dochmium intercidissee suspicatur Dindorfius. Fortasse

- Θ Ε. πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων.
 ΕΚ. ὦμοι, αἰαῖ, ἔμαθον ἐνύπνιον ὀμμάτων
 ἐμῶν ὄψιν, οὗ με παρέβα φά-
 σμα μελανόπτερον, 705
 ἄν ἐσεῖδον ἀμφί σ',
 ὃ τέκνον, οὐκέτ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.
 ΧΟ. τίς γάρ νιν ἔκταν'; οἷσθ' ὄνειρόφρων φράσαι;
 ΕΚ. ἐμὸς ξένος, Θρήκιος ἱππότης, 710
 ἴν' ὁ γέρον πατήρ ἔθετό νιν κρύψας.
 ΧΟ. οἴμοι τί λῆξεις; χρυσὸν ὥς ἔχοι κτανῶν;
 ΕΚ. ἄρρητ', ἀνωνόμαστα, θανμάτων πέρα,
 οὐχ ὅσι', οὐδ' ἀνεκτά. ποῦ δίκαι ξένων; 715
 ὃ κατάρατ' ἀνδρῶν, ὥς διεμοιράσω
 χροά, σιδαρέφ τεμῶν φασγάνῳ
 μέλεα τοῦδε παιδός, οὐδ' ὥκτισας. 720
 ΧΟ. ὃ τλήμων, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν
 δαίμων ἔθηκεν, ὅστις ἐστὶ σοι βαρὺς.
 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
 Ἀγαμέμνονος, τούνηθένδε σιγῶμεν, φίλαι. 725

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἐκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφῳ

huc revocandum αἰαῖ τῶν κακῶν, in cod. B ad v. 692 adscriptum. Verba οὗ με παρέβα φάσμα μελανόπτερον interpellant orationis tenorem ea ratione, de qua supra dictum ad v. 605. Nam ἄν referendum ad ὄψιν.

v. 702. ἐνύπνιον adiectivum est cum ὄψιν coniungendum.

v. 704. Alterius dochmii restituendi causa Matthiaeus φάντασμα, Hermannus οὐδὲ παρέβα με φάσμα coniecit.

v. 706 sq. Verba ἄν . . ἀμφί σ' ut loco dochmii qui intercedit interpolata secludit Dind. Fortasse poeta scripsit μελανόπτερον | σοῦ, τέκνον, οὐκέτ' ὄντος Διὸς ἐν φάει.

v. 709. ὄνειρόφρων, somnii indicio, ut interpretatur Herm.

v. 711. ἴνα referendum ad Θρήκη, quod latet in adiectivo Θρή-

κιος. Nam cum persona, vehementer dubito, an non possit coniungi. Andr. 652: οὐσαν μὲν Ἠπειρώτην, οὐ πεσέματα Πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δοριπετῇ νεκρῶν.

v. 714. ἀνωνόμαστα] Infanda, tristia. Hom. Od. τ 260: Κακοῦλιον οὐκ ὀνομαστήν.

v. 715. Requiritur alter dochmius: Nauckius tentat ποῦ θεῶν δίκαι;

v. 716. ὃ κατάρατ' ἀνδρῶν] Vid. Krueg. II § 47, 28, 8.

v. 724. δέμας circumscriptioni inservit. Or. 107: τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἐρμιόνης πέμπεις δέμας; Iph. A. 936: οὐ γὰρ ἐμπλέκειν πλοκάς Ἐγὼ παρέξω σὺ πόσει τοῦμὸν δέμας, Iph. T. 1440: ἀδελφῆς τ' Ἀργος ἐσπέμψων δέμας.

ἐλθοῦς', ἐφ' οἷσπερ Ταλθύβιος ἡγγειλέ μοι
 μὴ θιγγάνειν σῆς μηδέν' Ἀργείων κόρης;
 ἡμεῖς μὲν οὖν ἑώμεν, οὐδὲ ψαύομεν·
 σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θανμάζειν ἐμέ. 730
 ἦκω δ' ἀποστελῶν σε· τάκεῖθεν γὰρ εὖ
 πεπραγμέν' ἐστίν, εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς.
 ἔα· τίν' ἄνδρα τόνδ' ἐπὶ σκηναῖς ὀρῶ
 θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Ἀργεῖον πέπλοι
 δέμας περιπτύσσοντες ἀγγέλλουσί μοι. 735

ΕΚ. δύστην', ἐμαντήν γὰρ λέγω, λέγουσα σέ,
 Ἐκάβη, τί δράσω; πότερα προσπείσω γόνυ
 Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ἢ φέρω σιγῇ κακά;

ΑΓ. τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν
 δύρει, τὸ πραχθὲν δ' οὐ λέγεις, τίς ἔσθ' ὁδε. 740

ΕΚ. ἀλλ' εἰ με δούλην πολεμίαν θ' ἡγούμενος
 γονάτων ἀπώσαιο, ἄλγος ἂν προσθείμεθ' ἄν.

ΑΓ. οὔτοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλύων
 ἐξιστορήσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.

ΕΚ. ἄρ' ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς 745
 μᾶλλον φρένας τοῦδ', ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;

ΑΓ. εἰ τοί με βούλει τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
 ἐς ταῦτόν ἤκεις· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.

v. 727. ἐφ' οἷσπερ nostrum
 est 'auf das hin was' cfr. Krueg.
 I § 68, 41, 8.

v. 729. Nauckius εἰώμεν et
 cum Bothio οὐδ' ἐψαύομεν.
 Nullam offensionem οὐδὲ ψαύο-
 μεν habere propter caesuram
 hephthem., docui in stud. Aesch.
 p. 130. Cfr. Christ. Metr. § 365.

v. 731. τάκεῖθεν] Med. 1117:
 καραδοκῶ τάκεῖθεν οἷσπερ ὁρᾷ-
 ται. Iph. T. 1410: σοὶ τὰς ἐκεῖ-
 θεν σημαντῶν, ἄναξ, τύχας. Cf.
 Or. 851. Heracl. 141. Heind. ad
 Plat. Gorg. § 61. Krueger. ad
 Dionys. p. 302.

v. 732. ἐστὶν καλῶς] De ad-
 verbio cum verbo substantivo
 coniuncto optime dixit, me iudice,
 Stallbaumius ad Platonis Eu-
 thyphr. p. 10. Cf. Krueg. I § 62,
 2, 3.

v. 736. Non respondet primo

Hecuba, sed quae loquitur usque
 ad v. 751, secum loqui putanda
 est, sciscitante interim Agame-
 mnone miri illius silentii causas,
 postremo paullulum etiam offenso
 tanta tacendi pertinacia. λέγου-
 σα σέ i. e. ex nostra dicendi
 ratione λέγουσα 'σὺ', quod σὺ
 inest in vocativo δύστηνε.

v. 739. προσώπῳ — σόν] Ori-
 meo tergum obvertens.

v. 742. ἄλγος ἂν προσθείμεθ'
 ἄν] 'dolorem malo nostro adda-
 mus'.

v. 745 sq. Particula γὰρ oppo-
 nitur cogitatio veritatis (ὄντος).
 Item μᾶλλον pertinet ad sen-
 sum ἐκλογίζεσθαι (ἐμὲ) μᾶλλον
 ἢ εἶναι (ἐκεῖνον).

v. 748. ἐς ταῦτόν ἤκεις] Scil.
 ἐμοί, idem sentis atque ego,
 eadem utrique nostrum mens est.
 In Orest. 1280 parti chori, satis

EK. οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε; 750
τολμᾷν ἀνάγκη, καὶν τύχῳ, καὶν μὴ τύχῳ.
'Αγάμεμνον, ἵκετεύω σε τῶνδε γουνάτων
καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.

ΑΓ. τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
αἰῶνα θέσθαι; ῥάδιον γάρ ἐστί σοι. 755

EK. οὐ δῆτα· τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένην
αἰῶνα τὸν ξύμπαντα δουλεῦσαι θέλω.

ΑΓ. καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρακεις καλεῖς;

EK. οὐδέν τι τούτων ὧν σὺ δοξάζεις, ἄναξ.
ὄρα's νεκρὸν τόνδ', οὗ κατασταίξω δάκρυ; 760

ΑΓ. ὄρω· τὸ μέντοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.

EK. τοῦτόν ποτ' ἔτεσκον κάφερον ζώνης ὕπο.

ΑΓ. ἔστιν δὲ τίς σῶν οὗτος, ὃ τλήμων; τέκνων;

EK. οὐ τῶν θανόντων Πριαμίδων ὑπ' Ἰλῖω.

ΑΓ. ἦ γάρ τιν' ἄλλον ἔτεκες ἢ κείνους, γύναι; 765

EK. ἀνόνητά γ', ὥς ἔοικε, τόνδ' ὃν εἰσορά's.

omnia, qua speculetur, explorata
nuntianti respondet altera pars:
εἰς ταύτόν ἦκει· καὶ γὰρ οὐδὲ
τῇδ' ὄχλος.

v. 754 sq. Vereor, ne eadem
sit aut similis horum verborum
sententia atque illorum, quae
Persi Macedonum regi, ne duceretur
in triumpho, deprecanti respon-
disse fertur Aemilius Paullus,
in cuius vita Plutarchus c. 34:
καίτοι προσέπεμψε (scil. Per-
seus) τῷ Αἰμιλίῳ θεόμενος μὴ
πομπευθῆναι καὶ παραινούμε-
νος τὸν θρόνον. Ὁ δὲ τῆς
ἀνανδρίας αὐτοῦ καὶ φιλοφυ-
χίας, ὥς ἔοικε, καταγελάσας
Ἀλλὰ τοῦτό γ', εἶπε, καὶ πρό-
τερον ἦν ἐπ' αὐτῷ καὶ νῦν
ἔστιν, ἀν' βούλῃται· δηλῶν τὸν
πρὸ αἰσχύνης θάνατον. [Di-
gnus erat rex ignavissimus, qui
illud deprecationis responsum
ferret. Reginae autem sine cri-
mine miserrimae fortunaeque ma-
lis oppressae tale consilium ab
Agamemnone dari non putaverim,
praesertim cum se supra (553)
clementem praeberit, nec in se-

quentibus durum animum prodatur.
F. I.]

v. 759. οὐδέν τι τούτων] Scil.
αἰτούμαι vel μαστεύω, aut si-
mille quid. Sed hanc molestiam
sustulit Hirzelius de Eur. in comp.
div. arte p. 52, qui melius Her-
manno turbatum et versuum et
sententiarum ordinem restituit
inter v. 759 et 760 interposito
versu 758, cuius loco alia inter-
rogatio Agamemnonis interciderit.
Fortasse tamen nihil nisi v. 759
amovendus est ut additus cum
v. 756—758 loco suo moti essent,
quippe qui sint omissi in libro
Marciano et Vaticano, transpositi
post v. 779 in libro Veneto 468.

v. 762. ἔτεσκον κάφερον ξ. ὅ.]
Figura, quam πρῶτον vocant
grammatici. El. 969: πῶς
γὰρ κτάνω νιν, ἢ μ' ἔδραψε
κάτεκεν; Vid. Schaefer. Melet.
crit. p. 16. ad Sophocl. Oed.
T. 827.

v. 766. ἀνόνητά γ'] Peperi
sane, sed ut in hoc, quem vi-
des, fructum pariundi nullum
perceperim. Hipp. 1145: ὃ τά-

- ΑΓ.* ποῦ δ' ὦν ἐτύγγαν', ἡνίκ' ὄλλυτο πτόλις;
ΕΚ. πατήρ νιν ἐξέπεμψεν ὀρωδῶν θανεῖν.
ΑΓ. ποῖ τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
ΕΚ. ἐς τήνδε χώραν, οὔπερ ἠύρεθ' ἰθὺς θανῶν. 770
ΑΓ. πρὸς ἄνδρ', ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;
ΕΚ. ἐνταῦθ' ἐπέμψθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.
ΑΓ. θνήσκει δὲ πρὸς τοῦ καὶ τίνος πότμου τυχών;
ΕΚ. τίνος δ' ὑπ' ἄλλου; Θρήξ νιν ὤλεσε ξένος.
ΑΓ. ὦ τλήμων, ἧ πον χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν; 775
ΕΚ. τοιαῦτ', ἐπειδὴ ξυμποραὶ ἐγνώ Φρυγῶν.
ΑΓ. ἠῦρες δὲ ποῦ νιν, ἧ τίς ἠνεγκεν νεκρόν;
ΕΚ. ἦδ' ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἐπι.
ΑΓ. τοῦτον ματεύουσ', ἧ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;
ΕΚ. λούτρ' ὦχετ' οἴσουσ' ἐξ ἀλὸς Πολυξένη. 780
ΑΓ. κτανών νιν, ὥς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.
ΕΚ. θαλασσόπλαγκτόν γ', ὥδε διατεμὼν χροά.
ΑΓ. ὦ σχετλία σὺ τῶν ἀμετρήτων πόνων.
ΕΚ. ὄλωλα, κούδεν λοιπόν, Ἀγάμεμνον, κακῶν.
ΑΓ. φεῦ φεῦ τίς οὔτω δυστυχῆς ἔφυ γυνή; 785
ΕΚ. οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν τύχην αὐτὴν λέγοις.
 ἀλλ' ὥνπερ εἵνεκ' ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ,
 ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,

λαῖνα μᾶτερ, ἔτεκες ἀνόνατα,
cf. El. 507.

v. 771. *Πολυμήστωρ*] Nomen, quod cum *ἄνδρα* construi debet, traicctum est et accommodatum ad relativum. Homer. Od. α 69: *Κύκλωπος κελόλαται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάσεν, Ἀντίδωρον Πολύφημον.* Infra v. 986. Hipp. 101: *τῆνδ', ἧ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις*, quo loco usus est de eadem loquendi ratione disputans Heindorfius ad Plat. Phaedon. § 30 p. 66 E.

v. 776. *τοιαῦτ'*] Vim affirmandi habet, ut Electr. 645. Similiter *ταῦτα* apud Aristophanem, docente Heindorfio ad Plat. Phaedon. § 61.

v. 779. 780. Hos versus nemo desideraret, si abessent. Sed sic saepe Euripides cum aliis in re-

bus, tum maxime in colloquiis moderandis perquam exilis est. Herm.

v. 782. *θαλασσόπλαγκτόν γ'*] De particulae potestate monitum ad v. 246. 766.

v. 786. Poeta apud Stobaeum Floril. XXXVIII 16 (fr. adesp. 447 N.) οὐδεὶς ἂν εἴποι καὶ ἄνθρωπον κακῶς, Οὐδ' εἰ φθόνον γένοιτο δυσμενέστερος. Alia eiusdem generis dicta laudarunt interpp. ex Terent. Ad. IV 7, 48: ipsa si cupiat Salus, Servare prorsus non potest hanc familiam; Trabeae ap. Cic. Tusc. IV 31: Fortunam ipsam anteibo fortunae meae; Plauti Asin. II 2, 1: Ubi ego nunc Libanum requiram aut familiarem filium, Ut ego illos lubentiores faciam quam Lubentias.

στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοῦμπαλιν, σὺ μοι γενοῦ
 τιμωρὸς ἀνδρὸς ἀνοσιωτάτου ξένου, 790
 ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν οὔτε τοὺς ἄνω
 δείσας δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
 κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοί,
 ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων·
 τυχὼν δ' ὅσων δεῖ καὶ λαβὼν προμηθίαν 795
 ἔκτεινε, τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
 οὐκ ἤξιωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.
 ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε κἀσθενεῖς ἴσως·
 ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουνσι χῶ κείνων κρατῶν
 νόμος· νόμῳ γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγοῦμεθα, 800
 καὶ ζῶμεν ἀδίκῃ καὶ δίκῃ· ὠρισμένοι·
 ὃς ἐς σ' ἀνελθὼν εἰ διαφθαρήσεται,

v. 793. Magnum illa mensae sacra communio vinculum pietatis, nec quicquam magis nefarium videbatur quam eum, qui iisdem epulis assedisset adeoque in hospitii ius venisset, violare. Hom. Od. φ 27: ὃς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ· Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ὑδέσσετ' οὐδὲ τράπεζαν, Τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν. Achill. Tat. III, 21, p. 78, 18: ταῦτα λέγων ἐδεόμην Δία ξένιον καλῶν καὶ κοινῆς ἀναμνησκῶν τραπέζης. Cf. Huschkii diss. de fabulis Archilochi p. 14 sq.

v. 794 sq. Suspecta viris doctis verba πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων, neque iniuria, cum 'viri principes ac primarii' semper τὰ πρῶτα, nusquam πρῶτα absque articulo dicantur. Cum depravatam esse hanc lectionem ex illa, quam de coniectura reposuit Porsonus, πρῶτος ὢν ἐμῶν φίλων, parum sit probabile, cum praeterea ξενίας ἀριθμῷ haud satis commodam habeant explicationem neque ea quae sequuntur λαβὼν προμηθίαν dubitatione vacent — Hermannus coniecit λαβὼν προθυμίαν —, recte videtur Matthiaeus v. 794, 795, Dindorfius 796.

797 ut spurios seclusisse, quibus addidit Nauckius v. 793.

v. 796. τύμβου δ' — οὐκ ἤξιωσεν] Brevis et concisa dictio, quam sic fere plenam reddideris: τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο, οὐ δέον ἀποστερεῖσθαι, οὐκ ἤξιωσεν.

v. 798. ἴσως] Recepta in urbanum modestumque Atticorum sermonem vox, etiamsi nihil aut ipse dubites aut alios dubitare velis. V. Buttm. ad Soph. Phil. 180.

v. 799. Respexit nobilissimam Pindari sententiam, νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, de qua consulendum Boeckh. T. II P. II p. 640. Intellegitur autem lex naturae sive ordo rerum fatalis, cui ipsi etiam dii obnoxii. Cf. Aesch. Prom. 525 sqq. Ex eadem suprema lege omnis suspensa est religio ac sanctimonia deorum; ad eandem referuntur, quibus vita humana continetur, iusti iniustique discrimina. Cum verbis τοὺς θεοὺς ἡγοῦμεθα cfr. Bacch. 1326 ἡγείσθω θεοὺς, Hel. 119 εἰ δ' οὐσα μάντις καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς.

v. 802. ὃς refer ad praecedens

καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οὔτινες ξένους
 κτείνουσιν ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσιν φέρειν,
 οὐκ ἔστιν, οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον. 805
 ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχυρῷ θέμενος αἰδέσθητί με,
 οἴκτειρον ἡμᾶς, ὥς γραφεύς τ' ἀποσταθεῖς
 ἰδοῦ με κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά.
 τύραννος ἦ ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν,
 εὐπαις ποτ' οὔσα, νῦν δὲ γραῦς ἄπαις θ' ἄμα, 810
 ἄπολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν.
 οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
 ἔοικα πράξειν οὐδέν· ὦ τάλαινα' ἐγώ.
 τί δῆτα θνητοὶ τᾶλλα μὲν μαθήματα
 μοχθοῦμεν ὥς χρη' πάντα καὶ μαστεύομεν, 815
 περθῶ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην
 οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάξομεν
 μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦν ποτε

νόμος (v. 800). Cfr. Suppl. 561
 οὐ γὰρ ποτ' εἰς Ἑλληνας ἐξοι-
 σθήσεται ὡς εἰς ἐμ' ἔλθων καὶ
 πόλιν Πανδύονος νόμος παλαιὸς
 δαιμόνων διεφθάρη.

v. 804. 'Quod dicit ἡ θεῶν
 ἱερὰ τολμῶσιν φέρειν cum non
 quadret in Polymestoris facinus,
 haud dubie ad aliquid refertur,
 quod eo tempore, quo haec
 fabula scripta est, indignatio-
 nem commoverat Atheniensium'.
 Hermann.

v. 807. ὥς γραφεύς τ' ἀ-
 ποσταθεῖς] Illustravit haec Schae-
 ferus duobus Luciani locis, T. I
 p. 702: ταῦτ' οὖν ξυνεπιστά-
 μενοι αὐτοῖς μισοῦσι καὶ ἐπι-
 βουλευουσιν, εἰ τις ἀποστάς
 ἀκριβῶς κατανενοηκῶς αὐτοῦς
 ἐκτραγῶδησει καὶ πρὸς πολλοὺς
 ἔρει. T. II p. 491: ἦν μὲν πάνν
 ἐγγυθεν σκοπῶμεν τι καὶ ὑπὸ
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, οὐδὲν
 ἀκριβῆς διαγινώσκομεν· ἦν δὲ
 ἀποστάντες ἐκ τοῦ συμμέτρου
 διαστήματος ἴδωμεν, ἅπαντα
 σαφῶς καταφαίνεται τὰ εὖ καὶ
 τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα.

v. 810. εὐπαις ποτ' οὔσα] Exspectabas ἦ, sed participium,
 praedicato δούλη (εἰμὶ) subiun-

gendum, posuit defugiens, ut
 opinor, similitudinem structurae
 illius verborum, quae est in
 praecedente versu; nisi versus
 ab interpolatore additus est.

v. 812. ποῖ μ' ὑπεξάγεις
 πόδα;] Fraudem facit similitudo
 loci Sophoclei Oed. Col. 113:
 σιγήσομαι τε καὶ σύ μ' ἐξ
 ὁδοῦ πόδα Κρύψον: qui quidem
 posset comparari, si sensus esset
 is, quem tribuit Euripidis verbis
 Porsonus: 'Quo meum pedem
 subducis, i. e. quo me cogis te
 sequi?' Quae explicatio neminem
 fugit quam sit contorta ac longe
 quaesita, ὑπεξάγειν πόδα dixisse
 videtur Euripides pro vulgari
 φεύγειν, cui accusativus ex more
 adiungitur, ut aliis similibus.
 Lucian. Tox. § 36: ὑποχωροῦ-
 μεν ἐπιόντας. Demosth. adv. An-
 drot. § 76 p. 617 R: εἰσφέρων δ'
 ἐκ τῶν ἰδίων οὐδένα πάποτε
 κίνδυνον ὑπὲρ δόξης ἐξέστη.
 Cf. Lobeck. ad Soph. Ai. 82
 p. 231.

v. 817. Iunge ἐς τέλος μανθά-
 νειν, perfecte, consummate di-
 scere. Iph. A. 161: θνητῶν δ'
 ὄλβιος εἰς τέλος οὐδεῖς.

v. 818. ἦν pro ἧ emendavit

πείθειν ἄ τις βούλοιτο τυγχάνειν θ' ἅμα;
 πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς; 820
 οἱ μὲν τοσοῦτοι παῖδες οὐκέτ' εἰσὶ μοι,
 αὐτὴ δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι·
 καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρώσκονθ' ὀρώ.
 καὶ μὴν ἴσως μὲν τοῦ λόγου κενὸν τόδε,
 Κύπριν προβάλλειν· ἄλλ' ὅμως εἰρήσεται· 825
 πρὸς σοῖσι πλευροῖς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται
 ἢ φοιβάς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.
 ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
 ἣ τῶν ἐν εὐνῇ φιλιτάτων ἀσπασμάτων
 χάριν τίν' ἔξει παῖς ἐμή, κέλνης δ' ἐγώ; 830
 [ἐκ τοῦ σκοτοῦ τε τῶν τε νυκτέρων βροτοῖς
 φίλτρων μεγίστη γίγνεται βροτοῖς χάρις.]
 ἄκουε δὴ νυν· τὸν θανόντα τόνδ' ὀρώς;
 τοῦτον καλῶς δρῶν ὄντα κηδεστὴν σέθεν
 δράσεις. ἐνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι. 835
 εἰ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίوسي

Elmsleius ad Soph. Oed. Tyr. 1389. Vid. Krneg. I § 54, 8, 8. Ne quis putet nunc simpliciter indicari quale in eloquentiae studio consilium sequi deceat, animum advertat optativum βούλοιτο. — Addita verba μισθοῦς διδόντες aperte monstrant sophistas et rhetores.

v. 820. ἐλπίσαι] 'Hanc formam poetis Atticis non inusitam esse docuit Schaefer. melet. cr. p. 85. Erfurd. ad Soph. Antig. 410 ed. min. et Add. Matthiae. κτίσαι Eur. Suppl. 620, σώσεις Iph. T. 1184, πείσαις Med. 325, κυρήσαι 1109.

v. 821. Quia optimus liber Marcianus habet οἱ μὲν γὰρ ὄντες, Weilius scripsit οἱ μὲν ποτ' ὄντες, Nauckius οἱ μὲν γὰρ ἦσαν.

v. 822. ἐπ' αἰσχροῖς] Ita ut indigna pristina fortuna patienda sint. Iph. A. 29: οὐκ ἐπὶ πᾶσιν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς, Ἀγάμεμνον, Ἀτρεΐδης.

v. 828. εὐφρόνας] Dixit per euphemismum, ut Troad. 665:

καίτοι λέγουσιν, ὥς μὲν εὐφρόνη χαλὰ τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος. Quae sequuntur, ἣ τῶν ἐν εὐνῇ etc., eorum haec est sententia: aut quomodo aliquem gratiae fructum ac mercedem ex consuetudine tecum inita filia mea capiet et propter illam ego?

v. 831 Pro βροτοῖς alii libri πάνν exhibent. Videlicet et βροτοῖς et πάνν nihil nisi supplementum versus defecti, omissum a Tzetza exeg. II. p. 86, 12. Sensui aptum est αἰεῖ, nisi mavis cum Nauckio νυκτερησίαν scribere. Ceterum v. 831. 832 spurios esse vidit Matthiaeus.

v. 836. εἰ] Utinam. Soph. Oed. T. 863: εἰ μοι ξυνεῖη φέροντι μοῖρα τὰν εὐσεπτον ἀγγελίαν λόγων. Eur. Suppl. 620: ποτανὰν εἰ μὲ τις θεῶν κτίσαι. Citavit nostrum locum propter significationem illam paullo rariorem Etym. M. p. 26, 50. Cf. Blomfield. ad Aesch. Sept. 563. Vota ipsa Hecubae concepta dixerim ad similitudinem quarundam

καὶ χερσὶ καὶ κόμαισι καὶ ποδῶν βάσει
 ἢ Δαιδάλου τέχναισιν ἢ θεῶν τινος,
 ὥς πάνθ' ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γονάτων
 κλαλόντ', ἐπισκῆπτοντα παντοίους λόγους. 840
 ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἑλλήσιν φάος,
 πιθοῦ, παρὰσches χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι
 τιμωρόν, εἰ καὶ μηδέν ἐστίν, ἀλλ' ὅμως.
 ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκη θ' ὑπηρετεῖν
 καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί. 845

XO. δεινόν γε, θνητοῖς ὥς ἅπαντα συμπίπτει,
 καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν,
 φίλους τιθέντες τοὺς γε πολεμιωτάτους,
 ἐχθροὺς τε τοὺς πρὶν εὐμενεῖς ποιούμενοι.

locutionum, quae proverbiorum instar usurpantur; veluti in iure iurando Amphictyonum apud Aeschinem de falsa legat. § 115: *τιμωρήσειν καὶ χεῖρι καὶ ποδὶ καὶ φωνῇ καὶ πάσῃ δυνάμει*. Cf. adv. Ctesiph. § 109. Ex eadem oratione § 157 opportune contulit Boissonadius cum v. 840. Peropportune autem in his votis meminit Daedali, de cuius admirabili in fingendis signis artificio Diodorus Siculus IV 76: *κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀγαλμάτων κατασκευὴν τοσούτῳ τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων διηνεγκεν, ὥστε τοὺς μεταγενεστέρους μυθολογῆσαι περὶ αὐτοῦ, διότι τὰ κατασκευαζόμενα τῶν ἀγαλμάτων ὁμοιώματα τοῖς ἐμψύχοις ὑπάρχειν βλέπειν τε γὰρ αὐτὰ καὶ περιπατεῖν καὶ καθόλου τηρεῖν τὴν τοῦ ὄλου σώματος διάθεσιν, ὥστε δοκεῖν τὸ κατασκευασθὲν ἔμψυχον ζῶν*. Cfr. Eur. fr. 373 N. *τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ βλέπειν τ' ἀγάλαδ'*. ὦδ' *ἀνὴρ κείνος σοφός*.

v. 839. *σῶν ἔχοιτο γονάτων*] Bacch. 197: *ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός*.

v. 846—849. Vexavit hic locus interpretes et veteres et recentiores, neque ausim affirmare magis me perspicacem fuisse. Sed videamus, quid rei agatur. Duplex est quaestio, ad quam re-

spondendum sit: primum quid sit hoc loco *ἀνάγκη*: deinde quo pacto ea legibus subiecta atque obnoxia dicatur. Igitur *ἀνάγκη* necessitudinem sive amicitiam, quod opinabatur Musgravius, nunquam significat: qua de re, ne actum agam, vide quae circumspecte disputavit Matthiaeus. Semper illud vocabulum significat necessitatem; sed ea multis modis dicitur, ut qualis quoque loco sit aliunde intelligendum sit, et quidem ex eo, in quo sit causa necessitatis. Ac singula quaeque complexi et longum est neque huius loci; sed unum est genus necessitatis, quae nascitur ex quadam rerum ac fortunae conditione, cui tantam vim tribuas, ut superari non posse videatur. Sic, ut utar exemplo, nemo unquam credidit fore, ut acerrimum illud inveteratumque Graecorum in Persas odium oblitteraretur, sed videbantur quadam *ἀνάγκη* illae mutuis ex iniuriis ortae irae ac contentiones inter utrumque populum vigere. Sed tamen ea inciderunt tempora, quibus de consanguinei populi exitio cum alienigenis et hostibus consentirent Lacedaemonii. Neque minus incredibile visum est communi consilio, qui debebant esse inter se inimicis-

ΑΓ. ἐγὼ σὲ καὶ σὸν παῖδα καὶ τύχας σέθεν, 850
 Ἐκάβη, δι' οἴκτου χειρά θ' ἱκεσίαν ἔχω,
 καὶ βούλομαι θεῶν θ' εἵνεκ' ἀνόσιον ξένον
 καὶ τοῦ δικαίου τήνδε σοι δοῦναι δίκην,
 εἰ πως φανείη γ' ὥστε σοὶ τ' ἔχειν καλῶς;
 στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν 855
 Θρήκης ἄνακτι τόνδε βουλευῆσαι φόνον.
 ἔστιν γάρ ἡ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι·
 τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλιον ἡγείται στρατός,
 τὸν κατθανόντα δ' ἐχθρόν· εἰ δ' ἐμοὶ φίλος
 ὃδ' ἐστί, χωρὶς τοῦτο κοῦ κοινὸν στρατῷ. 860
 πρὸς ταῦτα φρόντιζ'· ὥς θέλοντα μὲν μ' ἔχεις
 σοὶ ξυμπονῆσαι καὶ ταχὺν προσαρκέσαι,
 βραδὺν δ', Ἀχαιοὶς εἰ διαβληθήσομαι.

simi, Agamemnonem et Hecubam ultum ituros scelus Polymestoris, hominis sanctissimo hospitii iure cum Troianis coniuncti. Sed hac etiam ἀνάγκη maior fuit vis atque auctoritas legum (id erat enim alterum ex duobus, de quibus explicandum erat): quas qui migraverit, adversus eum fas est, tanquam adversus crudelissimam pestem generis humani, sepositis inimicitias, coniungere opes suas, quibuscunque pietas ac iustitia curae cordique est. In eandem sententiam praeclara scripsit Frid. Schillerus nostras in Morte Wallensteinii Act I Sc. IV de fide, cuius violatoribus bellum ab universo genere humano perpetuum indictum esse, idque tanto omnium consensu capessi, ut ceterae aliquantisper discordiae conquiescant. Sed, explicata sententia, restat, ut verborum adiciamus interpretationem, quae talis est: 'mirum quam nihil non accidat hominibus, neque res eae, quae adstringere eos vi necessitatis videantur, quatenus valeant, aliunde pendet quam a legibus, quae et amicitiam cum inimicissimis iungunt et inimicos ex benevolis faciunt.' [Vix fieri posse puto, ut quis οἱ νόμοι ita intellegat. Sensus esse videtur hic:

'miris modis omnia mortalibus collabuntur et quae necessitate quadam constituta videntur, ea variat mos et consuetudo'. De vi verbi διώρισαν cfr. Soph. Oed. Tyr. 1083 οἱ δὲ συγγενεῖς μὴνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν, de sententia Ai. 679 ὃ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος ὥς καὶ φιλήσων ἀνθις ἐς τε τὸν φίλον τοσαῦθ' ὑποργῶν ὥφελειν βουλήσομαι ὥς αἶψα οὐ μενοῦντα.]

v. 851. δι' οἴκτου — ἔχω] I. e. οἴκτειράω. Suppl. 194: δι' οἴκτου τὰς ἐμὰς λαβεῖν τύχας. Iph. T. 683: ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω. Cf. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 183.

v. 854. Particula τε non quo debebat loco posita est. Aut enim dicendum erat εἰ πως φανείη γ' ὥστε σοὶ τ' ἔχειν καλῶς, ἐμὲ τε στρατῷ μὴ δόξαι etc., aut εἰ πως φανείη θ' ὥστε σοὶ ἔχειν καλῶς, στρατῷ τε μὴ δόξαιμι et quae sequuntur. Sed eiusmodi haud rara etiam in optimis scriptoribus negligentia est, dum magis sententias totas et earum conjunctionem quam singulorum verborum rationem cogitant.

v. 863. Ἀχαιοὶς εἰ διαβληθήσομαι] si in Graecorum invidiam incidam'. Heracl. 421:

EK. φεῦ·

οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος·
 ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν ἢ τύχης, 865
 ἢ πληθὸς αὐτὸν πόλεος ἢ νόμων γραφαί
 εἰργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
 ἐπεὶ δὲ ταρβείς τῷ τ' ὄχλῳ πλέον νέμεις,
 ἐγὼ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβον.
 ξύνισθι μὲν γάρ, ἣν τι βουλευσῶ κακὸν 870
 τῷ τόνδ' ἀποκτείναντι, συνδράσῃς δὲ μή.
 ἣν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος ἢ πικουρία
 πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηκὸς οἷα πείσεται
 φανῇ τις, εἰργε μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
 τὰ δ' ἄλλα θάρσει· πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς. 875

ΑΓ. πῶς οὖν; τί δράσεις; πότερα φάσγανον χειρὶ
 λαβοῦσα γράϊα φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
 ἢ φαρμάκοισιν, ἢ πικουρία τίνι;
 τίς σοι ξυνέσται χεῖρ; πόθεν κτήσει φίλους;

EK. στέγαι κεκεύθασ' αἶδε Τρωάδων ὄχλον. 880

ΑΓ. τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλήνων ἄγραν;

EK. ξὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.

συνεξέουσι· ὅπως αὐτοὶ τε σωθήσεσθαι καὶ πέδον τόδε, Κάγῳ πόλινται μὴ διαβληθήσομαι. Sophocl. Phil. 582; μὴ με διαβάλλῃς στρατῷ Λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ.

v. 867. μὴ post verbum εἰργεῖν abundat. Thucyd. III 6: καὶ τῆς μὲν θαλάσσης εἰργον μὴ χρῆσθαι τοὺς Μυτιληναίους. V. Herm. ad Vig. p. 810 sq. Krueg. I § 67, 12, 3.

v. 873. πάσχοντος — οἷα πείσεται] Ita loquuntur qui rei gravis aut male ominatae mentionem declinant. Helena in Orest. 78: ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον Ἑπλευσ' ὅπως ἐπλευσα θεομανεῖ πότμῳ. Ibid. 660: ἐμοῦ πρᾶσσοτος ὥς πρᾶσσω τὰ νῦν. Vid. Blomfield. gl. ad Aesch. Agam. 66.

v. 874. μὴ δοκῶν] Scil. εἰργεῖν, dissimulans mea gratia te eos arcere. Med. 67: ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν.

Iph. T. 956: ἤλγουν δὲ σιγῇ κἀδόκουν οὐκ εἰδέναι.

v. 875. πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς] Recte omnia instituiam ac perficiam, ut nihil inde incommodi tibi nascatur. Discernenda ab hac formula, cuius apud Euripidem alia exstant exempla in Or. 1664. Hipp. 621. El. 648. Iph. A. 401, illa, quam ad Med. 896 illustravit Elmsleius, quocum coniungas Wyttēnb. ad Plut. T. I p. 406 et Blomf. ad Aesch. Pers. 234 gloss. ad. Agam. 31, εὐ vel καλῶς τίθεςθαί τι, in qua propriam medii significationem ubique agnoscas licet, ut dicatur de iis, quae quis ad rem suam pertinētia bene administret ac componat.

v. 876. Hipp. 598: πῶς οὖν; τί δράσεις, ὦ παθοῦς ἀμήχανα; Med. 1376: πῶς οὖν; τί δράσω.

v. 882. φονέα hoc loco, itemque El. v. 599. 763 ultimam syl-

- ΑΓ. καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;
 ΕΚ. δεινὸν τὸ πληθὺς, ξὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
 ΑΓ. δεινόν· τὸ μέντοι θῆλυ μέφομαι γένος. 885
 ΕΚ. τί δ'; οὐ γυναικες εἶλον Αἰγύπτου τέκνα,
 καὶ Ἀἴμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξώκισαν;
 ἀλλ' ὥς γενέσθω· τόνδε μὲν μέθες λόγον·
 πέμψον δέ μοι τήνδ' ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ
 γυναικα. καὶ σὺ Θρηκί πλαθεῖσα ξένῳ 890
 λέξον· 'καλεῖ σ' ἄνασσα δήποτ' Ἴλιον
 Ἐκάβη, σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,
 καὶ παῖδας· ὥς δει καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
 τοὺς ἐξ ἐκείνης'. τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
 Πολυξένης ἐπίσχες, Ἀγάμεμνον, τάφον, 895
 ὥς τῷδ' ἀδελφῷ πλησίον μιᾷ φλογί,
 δισσή μέριμνα μητρί, κρυφθῆτον χθονί.
 ΑΓ. ἔσται τὰδ' οὕτω· καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν στρατῷ
 πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν·
 νῦν δ', οὐ γὰρ ἴησ' οὐρίους πνοᾶς θεός, 900
 μένειν ἀνάγκη πλοῦν ὀρῶντας ἥσυχον.

labam brevem habet. Qua de re quos laudat Krueg. I § 18, 5, 4, iis adde Meinekium ad Philem. fragm. p. 387.

v. 885. μέφομαι· καταγι-
 νώσκω καὶ φαῦλον ἡγοῦμαι·
 ἀσθενὲς γὰρ καὶ μαλακόν.
 schol. Gu.

v. 887. ἄρδην] funditus. Phoen.
 1620: τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀπο-
 κτείνεις, Κρέον; Conf. Ion. 1724.
 Plato de rep. IV p. 421 A:
 φύλακες δὲ νόμων τε καὶ πό-
 λεως μὴ ὄντες ἀλλὰ δοκοῦντες
 ὁρᾷς δὴ ὅτι πᾶσαν ἄρδην πόλιν
 ἀπολλύουσι. Adde Isocrat. or. de
 permut. § 160 et al.

v. 892. χρέος eodem modo
 dicitur, ut alibi χάριν. Cf. supra
 v. 874. Sophocl. Trach. 485:
 κείνου τε καὶ σῆν ἐξ ἴσου κοι-
 νὴν χάριν. Vid. Hermann. ad
 Vig. p. 701.

v. 901. πλοῦν ὀρῶντας] navi-
 gandi opportunitatem speculantes,
 secundos facilesque ventos ex-

spectantes. Plato de Legg. IX
 p. 866 C: ἔαν δὲ ἄκων ἔλθῃ,
 ἦν μὲν κατὰ θάλατταν ἐκίπῃτη
 πρὸς τὴν χώραν, σκηνησάμενος
 ἐν θαλάττῃ τέγγων τοὺς πόδας
 πλοῦν ἐπιφυλαττέτω. Elmsleio
 ad Heracl. 7 sic distinguendum
 videtur: μένειν ἀνάγκη, πλοῦν
 ὀρῶντας, ἥσυχον. Sane illud
 rectissime vidit ἥσυχον non esse
 cum πλοῦν, sed cum verbo
 μένειν coniungendum, cum non
 tempestate premantur Graeci. Sed
 hoc loco adverbialiter accipiendum
 est, nisi ἥσυχον ex interpreta-
 tione parum apta vocis εὐσταλῇ
 (cfr. Hesych. εὐσταλεῖ· ἀτρεμεῖ,
 Soph. Phil. 780 γένοιτο δὲ πλοῦς
 οὐρίος τε καὶ εὐσταλῆς) repeti aut
 de Hartungi sententia ἥσυχους
 scribi debet; neque enim prae-
 cedenti plurali ὀρῶντας statim
 subicere licuit adiectivi singularem
 ad idem nomen referendum, prae-
 sertim cum plurali ὀρῶντας non
 nomen αὐτοῦς ex στρατῷ ad-
 sumendum, sed ἡμᾶς obversetur.

γένοιτο δ' εὖ πως· πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
 ἰδίᾳ θ' ἐκάστῳ καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν
 κακὸν τι πάσχειν, τὸν δὲ χρηστὸν εὐτυχεῖν.

(στροφ. α'.)

XO. σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιάς, 905
 τῶν ἀπορθήτων πόλις εὐκέτι λέξει·
 τοῖον Ἑλλάνων νέφος ἀμφὶ σε κρύπτει

v. 905 sqq. Tamesti multa erant, quae excisae patriae Troianas mulieres admonerent neque refrigerescere luctum ac desiderium paterentur: tamen nullum maius praesentis fortunae documentum reperiebatur, quam quod ipsi reginae longe gravissimam malorum partem exhauriendam videbant. Sed cum sua sponte maerorem captivis tristitiamque iniceret miserrima urbis clades, tum illa mirum in modum ex cruciabat augebatque animi dolorem cogitatio, quotiescunque quanta ex laetitia securis ac vino epulisque dissolutis illa supervenisset calamitas reminiscerentur. Idque, ut erat ad commovendos miseratione animos vel maxime idoneus, praeclare intellexit Euripides, neque magis caedem terroremque et incendia exsultantium in capta urbe hostium quam iucundam amoto belli metu civium quietem descripsit. Quarum rerum memoria facit, ut acriore in tot malorum auctores odio chorus incitetur, et, qui tanta spe salutis eum deiecerant, Paridem et Helenam diris devoteat. — Sed, ut ad metrum huius carminis veniamus, id logaoedicum est intermixtis dactylo-epitritis.

στροφ. α'.

υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ

στροφ. β'.

υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ

ἐπὶ φθ.

υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ υ

v. 904. Agamemno abit, Hecuba in scena manet exspectans Poly-
 mestorem quem per famulam
 arcessivit.

v. 906. λέξει] Passive, ut
 apud Soph. Oed. Col. 1186: ἄ

μή σοι συμφέροντα λέγεται.
 Eur. Alc. 322: ἀλλ' αὐτίκ' ἐν
 τοῖς μηκέτ' οὐσι λέξομαι, et
 semper apud tragicos, monente
 Porsono ad Hecub. 279.

v. 907. τοῖον Ἑλλάνων νέφος]

δορὶ δὴ δορὶ πέρσαν.
 ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρασαι
 πύργων, κατὰ δ' αἰθάλου
 κηλίδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι,
 τάλαιν', οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.

(ἀντιστρ. α'.)

μεσονύκτιος ὠλλύμαν,
 ἦμος ἐκ δελίνων ὕπνος ἡδὺς ἐπ' ὄσσοις 910
 κίδνεται, μολπᾶν δ' ἄπο καὶ χοροποιὸν
 θυσίαν καταπαύσας
 πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο,
 ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ, 920
 ναύταν οὐκέθ' ὄρῶν ὄμιλον
 Τροίαν Ἰλιάδ' ἐμβεβῶτα.

De sententiarum copulandarum ratione monitum est ad Med. v. 718. Andr. 1073: οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδός, ὥς μάθης, γέρον Πηλεῦ· τοιαύτῃ φα-σγάνων πληγὰς ἔχει. Νέφος de multitudine posuit Homer. Il. δ 274: ἄμα δὲ νέφος εἶπετο πε-ζῶν, cf. π 66. Eur. Phoen. 251. Jacobs. ad. Anth. Gr. I 1, p. 233. Cum νέφος ἀμφὶ σε κρύπτει (ἀμφικρύπτει σε) cfr. Hom. Il. ρ 243 πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει Ἔκτωρ.

v. 910. De constructione ἀπο-κέκαρασαι στεφάναν πύργων cfr. Krueg. I § 52, 4, 2 et 3. — κηλίδα οἰκτροτάταν αἰθάλου obiectum est quod dicunt interius verbi κατακέχρωσαι.

v. 913. οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω] El. 595. 1250: ἐμβατεύσαι πόλιν. Genitivo innoxit Sophocles Oed. T. 825: μὴ μ' ἐμβατεύειν πα-τρίδος, ubi vid. Brunnk.

v. 914. μεσονύκτιος] Idem tempus designavit parvae Iliadis scriptor apud Schol.: νῦν μὲν ἦν μέσση, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σεληνῇ, unde collegerunt captam urbem ὀγδοῇ φθίνοντος: mense autem Thargelione eam rem eve- nisse praeter Callisthenem, quem

laudat Schol., memoriae prodi- derunt Ephorus, Damastes et Phylarchus, teste Plutarcho V. Camill. c. 19. cf. Dionys. Hal. A. R. I 63, ibiq. Casaub. Ver- gilius Aen. II 268: *tempus erat quo prima quies mortalibus aegris Incipit et dono divom gratissima serpit.*

v. 915. ἐκ δελίνων] peractis conviviis. Sic ἀπὸ δελίνων in epist. Lyncei ap. Athen. III p. 75 E, cf. Herodot. I 126. II 78, VI 129 et adde annotationem nostram ad v. 55.

v. 917. Nisi pro μολπᾶν δ' ἄπο scribendum est μολπᾶν δ' ὅπα (cfr. Tro. 1071), debet ἀπὸ μολπᾶν eadem ratione qua quod praecedit ἐκ δελίνων intellegi, ut significet fere i. q. μολπᾶς καταπαύσας.

v. 920. ξυστὸν δ' ἐπὶ πασ-σάλῳ scil. ἔκειτο. Accipienda haec διὰ μέσου. V. ad v. 605. Mox miror Valckenarium ad Phoen. 321 maluisse ναυτᾶν: hoc enim prosae orationis, ναύ-ταν ὄμιλον poetarum est. Aesch. Prom. 425: Σύνθης ὄμιλος. Eur. Herc. 408: τὸν ἱππευτᾶν Ἀμαζόνων στρατόν. Iph. A. 1059: θίασος ἱπποβότας Κενταύρων.

(σφ. β'.)

ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέτοις
 μίτραισιν ἐρρυθμιζόμεν
 χρυσέων ἐνόπτρων 925
 λεύσσουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγάς,
 ἐπιδέμνιος ὥς πέσοιμ' ἐς εὐνάν.
 ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν·
 κέλευμα δ' ἦν κατ' ἄστν Τροίας τόδ'· ὦ
 παῖδες Ἑλλάνων, πότε δὴ πότε τὰν 930
 Ἰλιάδα σκοπιᾶν
 πέρσαντες ἦξετ' οἴκους;

(ἀντισφ. β'.)

λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος
 λιπούσα, Δωρὶς ὥς κόρα,
 σεμνὰν προσίζουσ' 935
 οὐκ ἦνυσ' Ἀρτεμιν ἁ τλάμων·
 ἄγομαι δὲ θανόντ' ἰδοῦσ' ἀκοίταν
 τὸν ἐμὸν ἄλιον ἐπὶ πέλαγος,
 πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', ἐπεὶ νόστιμον
 ναῦς ἐκίνησεν πόδα καὶ μ' ἀπὸ γᾶς 940

v. 926. ἀτέρμονας consensu Schol. et Eustath. ad Il. η p. 690, 41 explicant κυκλοτερεῖς. Hermannus hanc interpretationem ineptam putat et splendorem intellegendum arbitrat, quem specula ex metallo facta noctu lumine admoto oculos radiis percellentem fundant. Χρύσεα ἐνόπτρα commemorat Euripides etiam Troad. 1107.

v. 927. ἐπιδέμνιος — ἐς εὐνάν posita sunt ἐκ παραλλήλου, cuius generis permulta in tragico sermone observantur. Ion 1441: ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρωαν χθόνιον μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν. Bacch. 1111 χαμαιπετής πλῖπτει πρὸς οὐδας. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 764. Schwenck. ad Aesch. Sept. c. Theb. p. 199. Ceterum ἐπιδέμνιος ad torum, ἐς εὐνάν ad vestem stragulam pertinet. Cfr. Hom. Od. ψ 189 ἐκθεῖσαι πύκινον λέχος (i. e.

δέμνιον) ἐμβάλετ' εὐνήν, 290 εὐνήν ἐσθήτος μαλακῆς.

v. 931. τὰν Ἰλιάδα σκοπιᾶν dixit Troiam, credo, quod esset apud Homerum Ἴλιος ἡνεμόεσσα.

v. 933. De vestitu virginum Doriensium, tenuiore illo et ad priscae aetatis simplicitatem composito, plerumque complexus est Od. Müllerus Dor. T. II p. 263 sqq. Euripidis huc pertinet locus ex Androm. v. 597 sqq. — Προσίζουσ' — Ἀρτεμιν: Aesch. Suppl. 189 πάγον προσίζειν, Eur. Helen. 1492 Εὐρώταν ἐφεζόμεναι. Vid. Lobeck. ad Soph. Aiac. p. 249.

v. 940. ναῦς ἐκίνησεν πόδα] Hoc per metaphoram dictum nec cogitandum esse de illis funibus qui proprie πόδες navis dicebantur, qui ab angulis veli exeuntes in navi puppim versus alligabantur (cfr. Seidler. ad Iph. T. 1104), documento est v. 1020, ubi dicitur νεῶν λῦσαι οἰκαδε

ᾧρισεν Ἰλιάδος·
τάλαιν', ἀπείπον ἄλγει.

(ἐπιδός.)

τὰν τοῖν Διοσκόρου Ἑλέναν κάσιν Ἰδαῖόν τε βούταν
αἰνόπαριν κατάρῃ διδοῦσ', ἐπεὶ με γᾶς 945
ἐκ πατρίας ἀπώλεσεν
ἐξώκισέν τ' οἰκῶν γάμος οὐ γάμος, ἀλλ' ἀλάστο-
ρός τις οἰζύς·

ἂν μήτε πέλαγος ἄλιον ἀπαγάγοι πάλιν, 950
μήτε πατρῶν ἵκοιτ' ἐς οἶκον.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σύ,
Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν πόλιν τε σὴν
τὴν τ' ἀρτίως θανουῖσαν ἐκγονον σέθεν. 955
φεῦ·

οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν οὔτ' εὐδοξία,
οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα μὴ πράξειν κακῶς.
φύρουσι δ' αὐτὰ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσσω
ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὥς ἀγνωσία
σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ 960
θρηνηεῖν προκόπτουτ' οὐδὲν ἐς πρόσθεν κακῶν;
σὺ δ' εἴ τι μέμφει τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
σχές· τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρηήκης ὄροις

πόδα. Meminerimus, etiam Χρό-
νου πόδα nosse Euripidem (cfr.
Bacch. 889 et schol. ad Aristoph.
Ran. 100).

v. 945. Participium διδοῦσα
ad ἄγομαι, non ad ἀπείπον
referendum.

v. 916. ἐκ πατρίας γᾶς ἀπώ-
λεσεν] Cfr. Iph. T. 541 ἐκεῖθεν
εἰμι· παῖς ἐτ' οὗσ' ἀπωλόμην,
Androm. 708 εἰ μὴ φθερῇ
τῆσδ' ὥς τάχιστ' ἀπὸ στείγης.
Itaque non esse videtur quod
ἀπῆλασεν corrigamus.

v. 948. γάμος οὐ γάμος] quem
dicere poterat γάμον ἀγαμον.
Vid. ad v. 612. Androm. 103:
Ἰλίω αἰπυνᾷ Πάρις οὐ γά-
μον, ἀλλὰ τιν' ἄταν Ἠγάγετ'
εὐναίαν εἰς θαλάμους Ἑλέναν.
Helen. 1134: γέρας οὐ γέρας.

Eurip. Vol. I. Sect. II.

De nuptiis Helenae funestis cfr.
Aesch. Ag. 699 sqq., 744 sqq.

v. 958. φύρουσι] miscent ac
perturbant. Plutarch. de Is. et
Osir. p. 378 D: φύρειν τὰς
περὶ θεῶν δόξας καὶ συντα-
ράττειν ὑποψίαις ἀτόποις. Philo
de lege Spec. p. 809 D: πάντα
φύρων καὶ συγγέων, quem
locum cum aliis similibus laudat
Iacobsius Lect. Stob. p. 88. not.

v. 961. προκόπτουτ'] nihil
promoventem et tanquam ad
finem malorum progredientem.
Alc. 1079: τί δ' ἂν προκόπτοις,
εἰ θέλεις αἰεὶ στένειν. Hipp. 23:
τὰ πολλὰ δὲ Πάλαι προκόψας,
οὐ πόνον πολλοῦ με δεῖ. — ἐς
πρόσθεν attigit de praeposi-
tionum cum adverbis copulatione
agens Lobeck. ad Phryn. p. 48.

ἀπών, ὅτ' ἤλθες δεῦρ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην,
 ἦδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἶρουντί μοι 965
 ἐς αὐτὸν ἦδε συμπίτνει δμῳῆς σέθεν
 λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.

EK. αἰσχύνομαι σε προσβλέπειν ἐναντίον,
 Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
 ὅτῳ γὰρ ὦφθην εὐτυχοῦς', αἰδῶς μ' ἔχει, 970
 ἐν τῷδε πότμῳ τυγχάνουσ', ἵν' εἰμὶ νῦν,
 κοῦκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν ὀρθαῖς κόραις.
 ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν,
 Πολυμῆστορ· ἄλλως δ' αἰτιὸν τι καὶ νόμος
 γυναικας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον. 975

ΠΟΛ. καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. ἀλλὰ τίς χρεῖα σ' ἐμοῦ;
 τί χοῖμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;

EK. ἴδιον ἐμαντῆς δῆ τι πρὸς σὲ βούλομαι
 καὶ παῖδας εἰπεῖν σοῦς· ὁπάοντας δέ μοι

v. 970 sq. Participium *τυγχάνουσα*, si quid constructio verborum postulerit quaerimus, non recte coniungi potest cum illis *αἰδῶς μ' ἔχει*: requirebatur enim *τυγχάνουσαν*. Sed quod ipsum per se vitiosum videatur necesse est, culpa vacat propter vim consuetudinis. Etenim latissime patet in Graeca syntaxi illa ratio, ut similis significationis locutiones inter se permisceantur, neque magis ad id, quod grammatica ratio postulabat, quam quod mente complectuntur, structuram verborum scriptores accommodent. Sic hoc loco nominativum posuit Euripides, plane illum convenientem non cum eo, quod expressit, *αἰδῶς μ' ἔχει*, sed cum illo, quod cogitavit, *αἰδοῦμαι*. Eiusdem generis est locus Hippolyti, quem ad v. 961 adscripsi; et Cycl. 330: *Δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν Καὶ πῶρ ἀναιθῶν, χιόνος οὐδέν μοι μέλει*, quod est idem ac si dixisset *οὐδὲν φροντίζω*. Lucianus Demosth. encom. § 1: *ἄωρὶ γὰρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς ἐδοξέ μοι*

χοῖναι τοῖς Ὀμήρῳ γενεθλίῳις τῆς ποιητικῆς ἀπαρξασθαι. Plura vid. apud Krueg. I § 56, 9, 4.

v. 972. *ὀρθαῖς κόραις*] rectis neque perturbatis pudore oculis. Iphig. A. 851: *χαῖρ', σὺ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασιν σ' ἔτ' εἰσορῶ*, *Ψευδῆς γενομένη καὶ παθοῦς ἀνάξια*. Similia multa ad Horat. Carm. I 3, 18 affudit eruditio Bentleii, aliaque ad h. l. notavit Porsonus.

v. 976. *καὶ θαῦμά γ' οὐδέν*] Vim particularum *καὶ* — *γε* senties mecum interpretando: Sunt haec, ut dicis, neque vero ego miror. Soph. Oed. T. 1132: *οὐδέν γε θαῦμα*. Cf. v. 933. 1275. Helen. 106. Ion 340. 1293. Cycl. 178. Aristoph. Ran. 49. Stallbaum, ad Plat. Phileb. p. 189. Blomfield, ad Aesch. Pers. 266. *τίς χρεῖα σ' ἐμοῦ*;] Exemplo Homeri dixit Il. λ 606: *τί δέ σε χρεῶ ἐμεῖο*; et alibi. Vide doctam annotationem Porsoni ad Or. 659.

v. 977. *τί χοῖμα*; quare? Heracl. 633: *τί χοῖμα κείσαι καὶ κατηφές ὅμμ' ἔχεις*; cf. Herc. 1179.

χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων. 980

ΠΟΛ. χωρεῖτ'· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἦδ' ἐρημία.
φίλη μὲν εἰ σύ, προσφιλες δέ μοι τόδε
στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρῆν,
τί χρῆ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
φίλοις ἐπαρκεῖν· ὥς ἔτοιμός εἰμ' ἐγώ. 985

ΕΚ. πρῶτον μὲν εἰπὲ παῖδ' ὃν ἔξ ἐμῆς χειρὸς
Πολύδωρον ἐκ τε πατρὸς ἐν δόμοις ἔχεις,
εἰ ζῇ· τὰ δ' ἄλλα δευτέρον σ' ἐρήσομαι.

ΠΟΛ. μάλιστα· τοῦκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.

ΕΚ. ὦ φίλταθ', ὥς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις. 990

ΠΟΛ. τί δῆτα βούλει δευτέρον μαθεῖν ἐμοῦ;

ΕΚ. εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηται τί μου.

ΠΟΛ. καὶ δεῦρό γ' ὥς σέ κρύφιος ἐξήτει μολεῖν.

ΕΚ. χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;

ΠΟΛ. σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος. 995

ΕΚ. σῶσόν νυν αὐτόν, μὴδ' ἔρα τῶν πλησίον.

ΠΟΛ. ἦκιστ'· ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.

ΕΚ. οἶσθ' οὖν ἂν λέξαι σοὶ τε καὶ παισὶν θέλω;

ΠΟΛ. οὐκ οἶδα· τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.

ΕΚ. ἔστ', ὦ φιληθεῖς ὥς σύ νῦν ἐμοὶ φιλεῖ, 1000

ΠΟΛ. τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεῶν;

ΕΚ. χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμίδων κατώρυχες.

ΠΟΛ. ταῦτ' ἔσθ' ἂν βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;

ΕΚ. μάλιστα, διὰ σοῦ γ'· εἰ γὰρ εὐσεβῆς ἀνὴρ.

ΠΟΛ. τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας; 1005

ΕΚ. ἄμεινον, ἣν σύ κατθάνης, τούσδ' εἰδέναι.

ΠΟΛ. καλῶς ἔλεξας τῇδε καὶ σοφώτερον.

v. 981. ἐν ἀσφαλεῖ ἦδ' ἐρη-
μία] i. e. nihil hic habet solitudo
mea absentibus famulis periculi.

v. 983. σημαίνειν σε χρῆν,
τί οὐ πάλαι ἐσημνησας; dicit
Polymestor studii simulandigratia.

v. 989. τοῦκείνου μέρος]
quantum ad illum attinet. Rhcs.
405: Ἑλλησιν ἡμᾶς προὔπιες
τὸ σὸν μέρος. cf. Plat. Criton.
p. 45 D et alibi.

v. 991. μαθεῖν ἐμοῦ] Vid.
Krueg. II § 47, 10, 10.

v. 998. ἂν λέξαι] Non videbatur
congruere τοῦτο versu seq., ubi
Brunckius scripsit ταῦτα. Illud
qui intactum reliquit Porsonus,
tamen re consentiens cum
Brunckio, hoc versu correxit ὦ.
His non opus esse ostendit Mat-
thiaeus. Vid. Krueg. I § 44, 4, 3.

v. 1000. De schemate quod
dicunt Pindarico ἔστι . . κατώ-
ρυχες cfr. Jon. 1146 et vid. Krueg.
I § 63, 4, 4. ὦ φιληθεῖς ὥς . .
φιλεῖ ambigue dicit Hecuba ut v.
990.

- ΕΚ.* οἷσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάς ἵνα στέγαι;
ΠΟΛ. ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημείον δὲ τί;
ΕΚ. μέλαινα πέτρα γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω. 1010
ΠΟΛ. ἔτ' οὖν τι βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
ΕΚ. σῶσαι σε χρήμαθ' οἷς συνεξήλθον θάλω.
ΠΟΛ. ποῦ δῆτα, πέπλων ἐντὸς ἡ κρύψας' ἔχεις;
ΕΚ. σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σφάζεται στέγαις.
ΠΟΛ. ποῦ δ'; αἶδ' Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί. 1015
ΕΚ. ἴδιαι γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
ΠΟΛ. τᾶνδον δὲ πιστά, κἀρσένων ἐρημία;
ΕΚ. οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἐνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
 ἀλλ' ἔρπ' ἐς οἴκους· καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
 λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα· 1020
 ὥς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ στείχῃς πάλιν
 ξὺν παισὶν οὔπερ τὸν ἐμὸν ὄκισας γόνον.
ΧΟ. οὐπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην·
 ἀλλίμενόν τις ὥς ἐς ἄντλον πεσῶν 1025
 λέχριος, ἐκπεσεῖ φίλας καρδίας,
 ἀμέρσας βίον. τὸ γὰρ ὑπέγγυον

v. 1010. τὴν τύφλωσιν αὐτοῦ λέγει (dicendum potius αἰνίττεται) schol. Gu.

v. 1013. De collocatione particulae ἡ (ἡ πέπλων ἐντὸς κρύψας' ἔχεις;) cfr. El. 967 τί δῆτα δρωμεν; μητέρ' ἡ φονεύσομεν; Soph. Ant. 1281.

v. 1021 seq. Egregie Euripides utitur illa ambiguitate verborum, quae, dum securum reddit eum, cui laquei intenduntur, spectatores futurorum gnaros metu ac miseratione percellit. Etenim tametsi qui perfidiam hominis atque avaritiam hoc ipso colloquio perspexerit vindictam Polymestoris cupiat, tamen improvidum neque ulla praesidii ac salutis spe ruere in perniciem, nescio quo pacto miserum videtur et crudele, magnamque irae partem detrahit. — De constructione δεῖ μέ τινος cfr. Krueg. II § 47, 16, 2.

v. 1024 sqq. Versus sunt vel iambici vel dochmiaci. Constructio verborum haec est: ἐκπεσεῖ φί-

λας καρδίας ἀμέρσας βίον, ὧς τις λέχριος πεσῶν εἰς ἀλλίμενον ἄντλον, quae per epexegesis addita sunt ad δίκην δώσεις. Verba ἐκπεσεῖ φίλας καρδίας rectius eis, quibus idem fere quod verba ἀμέρσας βίον significare videntur, interpretatur Weilius: ἀποσφαλεῖ φρονῶν, ἐλπιδων. Vim vocabuli λέχριος facilius assequare comparato loco Vergilii Aen. I 104, ubi de Troianorum classe procellis iactata: *Franguntur remi; tum prora avertit et undis Dat latus; insequitur cumulo praeruptus aquae mons*. Pertinet autem comparatio ad subitam et ineluctabilem mortem.

v. 1029. τὸ γὰρ ὑπέγγυον — κακόν] Haec ex Hemsterhusii sententia interpretatur Hermannus: 'diis et iustitiae obnoxia in quem expetunt, pestiferum, pestiferum malum et' i. e. qui se adversus deos et iustitiam impiavit, magno id suo cum malo luit. Rectius interpreteris ξυμπένει ex scho-

δίκα καὶ θεοῖσιν οὐ ξυμπίτνει, 1030
 ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
 ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπίς, ἥ σ' ἐπήγαγε
 θανάσιμον πρὸς ἄδαν, ἰὼ τάλας·
 ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψει βίον.

ΠΟΛ. ὦμοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὁμμάτων τάλας. 1035

ΧΟ. ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρηκὸς οἰμωγὴν, φίλοι;

ΠΟΛ. ὦμοι μάλ' αὐτίς, τέκνα, δυστήνου σφαγῆς.

ΧΟ. φίλοι, πέπρακται καὶν' ἔσω δόμων κακά.

ΠΟΛ. ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε λαιψηρῶ ποδί·
 βάλλων γὰρ οἰκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς. 1040
 ἰδοῦ, βαρείας χειρὸς ὀρμαῖται βέλος.

ΧΟ. βούλεσθ' ἐπεσπέσωμεν; ὥς ἀκμὴ καλεῖ
 Ἐκάβη παρεῖναι Τρωάσιν τε συμμαχούς.

ΕΚ. ἄρασσε, φείδου μηδέν, ἐκβάλλων πύλας·
 οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις, 1045
 οὐ παῖδας ὅψει ζῶντας, οὓς ἔκτειν' ἐγώ.

ΧΟ. ἦ γὰρ καθεῖλες Θρηκα καὶ κρατεῖς ξένου,

liis ἀφανίζεται, ἀπόλλυται et intellegas: 'ubi ea quorum vindices sunt dii atque iustitia, pereunt, pestiferum malum est'.

v. 1033. Cum θανάσιμον neque ad σὲ neque ad ἄδαν apte referatur, vitium subesse videtur. Fortasse pro ἄδαν scribendum est ἄταν. Cum θανάσιμον ἄταν cfr. θανάσιμον μόρον v. 1145. Prior syllaba interiectionis ἰὼ ut saepius producitur.

v. 1034. ἀπολέμῳ· ἀνάνδρῳ, γυναικείᾳ schol.

v. 1035. Foedum caedis adspectum subducit poeta oculis spectatorum. Geritur res in tentorio, unde primum lamentabiles voces Polymestoris, oculos suos occaecatos et necem liberorum querentis, mox (v. 1039 sq.) erumpere cupientis impetum iactumque exaudiunt. Sed antevertit Hecuba, quae postquam breviter choro quid actum sit exposuit, ipse procedit Polymestor, misere foetatus, nunc deplorans cladem crudelissimam, nunc in iram et ulciscendi cupiditatem exardescens

et auxilium suorum Graecorumque et Atridarum exposcens.

v. 1036 et 1038 duces hemichorii alternare videntur.

v. 1039. οὔτι μὴ φύγητε] 'non effugietis'. Cfr. Krueg. I § 53, 7, 6.

v. 1042. βούλεσθ' ἐπεσπέσωμεν] Vid. Krueg. I § 54, 2, 3. ἀκμὴ idem fere, quod alibi καιρός, tempus tale, ubi, ut cum vetere poeta loquar, οὐχ ἔδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. Herc. 532: εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις, quae compares cum Hecub. v. 666. Sophocl. El. 1337: εἰσω παρέλθεθ', ὥς τὸ μὲν μέλλειν κακὸν ἔν τοις τοιοῦτοις ἔστ', ἀπηλλάχθαι δ' ἀκμῇ. V. Bergler. ad Aristoph. Plut. 255. Cf. Ruhnke. in Auctar. Emendatt. ad Hesych. p. 194.

v. 1047. Non excussissent, opinor, interpretes eruditionis suae thesauros, si, quo loco nunc legitur ξένου, scriptum fuisset aut per metrum scribi licuisset τοῦ ἀνδρός: quod vocabulum haud raro, ut apud Latinos vir, vice fungitur pronomini. Nunc cum

δέσποινα, καὶ δέδρακας οἰάπερ λέγεις;

ΕΚ. ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
 τυφλόν, τυφλῷ στείχοντα παραφόρῳ ποδί, 1050
 παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
 ξὺν ταῖς ἀρίσταις Τρωάσιν· δίκην δέ μοι
 δέδωκε· χωρεῖ δ', ὥς ὄρε᾽, ὅδ' ἐκ δόμων.
 ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι κάποστήσομαι
 θυμῷ ζέοντι Θρηκὶ δυσμαχωτάτῳ. 1055

ΠΟΛ. ὦμοι ἐγὼ, πᾶ βῶ,
 πᾶ στῶ, πᾶ κέλσω;
 τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
 τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἰχθυσ; ποῖαν,
 ἢ ταύταν ἢ τάνδ' 1060
 ἐξαλλάξω τὰς
 ἀνδροφόνους μάρψαι
 χορήζων Ἰλιάδας, αἷ με διώλεσαν;
 τάλαιναι κόραι τάλαιναι Φρυγῶν,

Polymestor vv. 774. 890 dicatur
 Θρηξ ξένος, falso sibi persuase-
 runt easdem voces hoc quoque
 loco coniungendas fuisse, direm-
 tas autem exquisita quadam rati-
 one loquendi. Quidni enim di-
 cere potuerit Euripides: ἢ γὰρ
 καθεῖλες Θρηκα καὶ κρατεῖς
 αὐτοῦ; Pronomen languidum, in
 fine praesertim sententiae, cum
 significantiore commutavit voca-
 bulo ξένου. Elegans tamen est
 quod olim coniecit Hermannus
 ξένον. Cfr. ad v. 605, Iph. T.
 1309 ἐψευδον αἶδε καὶ μ' ἀπῆ-
 λαννον δόμων, ὥς ἐκτὸς εἴης,
 Soph. Ant. 298, Hom. Od. β 370.

v. 1050. τυφλῷ ποδί Qui
 non regitur lumine oculorum: cf.
 Phoen. 838. 1536. 1616. Porson. ad
 Phoen. 1722. παράφορος, qui in-
 certo ac vago gressu titubabat, vid.
 Ast. ad Plat. Legg. VI 18 p. 320.
 Baehr. in Creuzeri Melet. III. p. 5 sq.

v. 1055. θυμῷ ζέοντι Θρ.]
 Thraci ira fervido. Paullo aliter
 Soph. Oed. C. 434: ὀπηνὶν' ἐξεῖ
 θυμός. cf. Jacobs. ad Anthol.
 Gr. Vol. II P. II p. 203.

v. 1056—1084. In hoc carmine

exciipiunt inter se dochmii et
 anapaesti, motus animi, motus
 corporis in vicem exprimentes.

v. 1057. κέλσαι proprie de navi-
 bus, quae portum ingressae aut ad
 terram appulsae ex salo consistunt:
 quod quam apte ad Polymestorem
 translatum sit, nemo non videt;
 cf. v. 1080. Similem huius verbi
 potestatem animadvertere licet
 etiam in El. 139: Ἀργεὶ κέλσας
 πόδ' ἀλάταν. Hipp. 140: θανά-
 του κέλσαι ποτὶ τέρμα δύστανον.

v. 1058. Ne quis vera putet
 quae scholiasta habet: ὑπόκειται
 ὁ Πολυμήτωρ τετραποδίζων.
 Nam nihil nisi titubantem in-
 gressum caeci hominis iter prae-
 temptantis et ad manum vestigium
 ex vestigio (ἐπὶ χεῖρα κατ'
 ἰχθυσ) facientis describit, cui ad
 incedendum non minus manibus
 quam pedibus opus est.

v. 1063. Transpositionem horum
 verborum idoneis exemplis confir-
 mavit Seidlerus p. 278 sq., in qui-
 bus reperias haec ex Med. 1273:
 ἀκούεις βοὰν ἀκούεις τέκνων;
 1282: μίαν δὲ κλύω μίαν τῶν
 πάρος.

ὦ κατάρατοι,
 ποῖ καί με φυγᾷ πτώσσουσι μυχῶν; 1065
 εἶδε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
 ἀκέσσαιο τυφλὸν ἀκέσσαι', Ἄλιε,
 φέγγος ἀπαλλάξας.
 ᾧ ᾧ.
 σίγα· κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι 1070
 τάνδε γυναικῶν, πᾷ πόδ' ἐπάξας
 σαρκῶν ὀστέων τ' ἐμπλησθῶ,
 θοίναν ἀγρίων τιθέμενος θηρῶν,
 ἀρνύμενος λῶβαν,
 λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς; ὦ τάλας.
 ποῖ, πᾷ φέρομαι τέκν' ἔρημα λιπῶν 1075
 βάκχαις Ἄιδου διαμοιρᾶσαι,
 σφακτὰ κυσίν τε φοινίαν δαῖτ' ἀνή-
 μερόν τ' οὐρείαν ἐκβολάν;
 πᾷ στῶ, πᾷ κάμψω, [πᾷ βῶ,]
 ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασι, λινόκροκον 1080

v. 1065. ποῖ μυχῶν] Vid. Krueg. I § 47, 10, 4.

v. 1066 sqq. Haud inepte, ut caecitati suae medeatur, Solem invocat Polymestor, utpote luminis auctorem.

v. 1068. τυφλὸν φέγγος simili-ter dicitur ac σκότον βλέπειν, ἐν σκότῳ ὀψοῖατο Soph. O. Tyr. 419. 1273, ut non opus sit de Reiskii coniectura νέφος ἀπαλλάξας vel cum Weillio φέγγος ἐπαλλάξας scribere.

v. 1071. ἐπάξας] active Sophocl. Ai. 40: καὶ πρὸς τί δυσ-λόγιστον ὥδ' ἦξεν χεῖρα; [Cfr. Or. 1429. Rectius tamen videtur ex ratione constructionis πόδα βαίνειν, de qua vid. Krueg. II § 46, 7, 3, intellegi.]

v. 1072. σαρκῶν . . ἐμπλησθῶ] Cfr. illa verba feram et diram ultionem expetentium ὦμον καταφαγεῖν τινα, ὥμοῦ τινος ἐσθλῆιν, ἀνδρὶ παρὰ κρατερῷ τοῦ ἐγὼ μέσον ἤπαρ ἔχοιμι ἐσθλῆμεναι προσφῶσα Hom. Il. ω 212 cfr. δ 35, χ 347.

v. 1074. ἀντίποινα appositio est ad λῶβαν.

v. 1075 sqq. Longius a tenorio digressus, ubi liberorum cadavera reliquerat, vereri incipit Polymestor, ne illa a mulieribus in caedem ac foedissima facinora furentibus (βάκχαις Ἄιδου, conf. Cycl. 397 Ἄιδου μάγειρος), simili credo scelere, ut Orpheum olim ac Pentheum Bacchae lace-raverant, discerperentur. Itaque navis instar, contractis quasi velis (λινόκροκον φᾶρος στέλλων) gressum cohibuit (ἀνοκωχεύει cfr. schol. ad Soph. El. 732) et ad custodienda carissima corpora revertitur.

v. 1079. Verba πᾷ βῶ loco alieno interposita, quae Porsonus ante πᾷ στῶ collocabat, Nauckius recte delet ut illata ex v. 1066.

v. 1080. Pro ὅπως aut cum Weillio ἄτε aut cum Nauckio ὥς scribendum videtur, ut duo dochmii restituantur, nisi creticos ad-mixtos putes dochmiis ut v. 1078.

φᾶρος στέλλων, ἐπὶ τάνδε συθείς
τέκνων ἐμῶν φύλαξ
ὀλέθριον κοίταν;

ΧΟ. ὦ τλήμον, ὥς σοι δύσφορ' εἰργασται κακά· 1085
δράσαντι δ' αἰσχροῖα δεινὰ τὰπιτίμια
[δαίμων ἐδωκεν, ὅστις ἐστὶ σοι βαρὺς].

ΠΟΛ. αἴ αἴ, ἰὼ Θορήκης·
λογχοφόρον, ἔνοπλον, εὖῖππον, "Α-
ρει κάτοχον γένος. 1090
ἰὼ Ἀχαιοί, ἰὼ Ἀτρεΐδαι.
βοὰν βοὰν αὐτῶ, βοὰν·
ἴτε, μόλετε πρὸς θεῶν.
κλύει τις, ἥ οὐδείς ἀρκέσει, τί μέλλετε;
γυναῖκες ὤλεσάν με, 1095
γυναῖκες αἰχμαλωτίδες.
δεινὰ δεινὰ πεπόνθαμεν.
ᾧμοι ἐμᾶς λῶβας.
ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;
[αἰθέρ'] ἀμπτάμενος οὐράνιον 1100
ὑψιπετὲς ἐς μέλαθρον, Ὠρίων
ἢ Σείριος ἐνθα πυρὸς φλογέας ἀφίη-
σιν ὅσσω ἀνγὰς, ἢ τὸν ἐς Αἶδα 1105
μελανοχρῶτα πορθμὸν ἄξω τάλας;

Πείσματα πόντια sunt anco-
ralia.

v. 1083. Ex iambis dochmius
efficitur Hartungi emendatione
τέκνων μου φύλαξ.

v. 1085. Verte: O miserum te!
quam gravia in te perpetrata sunt
mala. Vid. Krueg. I § 46, 12, 3.

v. 1087. Hunc v. eiecit Her-
mannus ut ex v. 723 translatus
et hoc loco parum commodum.

v. 1088—1106. Plurimi in hoc
carmine sunt versus dochmiaci,
aliquot cretici et iambici.

v. 1094. ἦ cum prima syllaba
voc. οὐδείς coalescit. vid. Soph.
Oed. T. 993. Eurip. Bacch. 649.
cf. Krueg. II § 13, 6, 2. Blomf.
ad Aesch. S. c. Th. 186.

v. 1097. Alterum *δεινὰ*, quod
recentes nonnulli libri omittunt,

delendum videtur. Weilius coniecit
δεινὰ φεῦ, δεινὰ πεπόνθαμεν.

v. 1098. Idem metrum habes
Iph. T. 874 ἃ δ' ἐπ' αὐτοῖς τίς
τελευτά; et 875.

v. 1100 sqq. *αἰθέρα* motus
scholio Flor. 25 et 33 ἐν τισὶ τὸ
αἰθέρα περισσὸν καὶ οὐ φέρεται
eiecit Hermannus ut ex interpre-
tatione verborum ὑψιπετὲς μέ-
λαθρον ortum. — Participium
ἀμπτάμενος referendum est ad
verb. ἴν. ἄξω. Pro ἢ ἐς *Αἶδα* πορ-
θμευθείς variatur τὸν ἐς *Αἶδα*
πορθμὸν; hoc autem eadem ra-
tione dicitur atque τὴν ἐς *Αἶδα*
ὁδὸν (ἄξω). Cfr. Krueg. I § 46, 5,
3. — ἀμπτάμενος pro ἀναπτά-
μενος, quod ipsum perperam ex-
hibent codd. nonnulli. Infra 1263
ἀμβήσει. cf. Krueg. II § 8, 3, 7.

ΧΟ. συγγνώσθ', ὅταν τις κρείσσον' ἢ φέρειν κακὰ
πάθῃ, ταλαίνης ἑξαπαλλάξαι ζόης.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον. οὐ γὰρ ἥσυχος
πέτρας ὄρεϊας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν 1110
'Ηχώ, διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
πύργους πεσόντας ἦσμεν Ἑλλήνων δορί,
φόβον παρέσχευ οὐ μέσως ὅδε κτύπος.

ΠΟΛ. ὦ φίλτατ', ἡσθόμην γάρ, Ἀγάμεμνον, σέθεν
φωνῆς ἀκούσας, εἰσορᾷς ἃ πάσχομεν; 1115

ΑΓ. ἔα.

Πολυμήστορ ὦ δύστηνε, τίς σ' ἀπώλεσε;
τίς ὅμμ' ἔθηκε τυφλὸν αἱμάξας κόρας,
παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἡ μέγαν χόλον
σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν, ὅστις ἦν ἄρα.

ΠΟΛ. Ἐκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν 1120
ἀπώλεσ', οὐκ ἀπώλεσ', ἀλλὰ μεζόνως.

ΑΓ. τί φῆς; σὺ τοῦργον εἰργασαι τόδ', ὥς λέγει;
σὺ τόλμαν, Ἐκάβη, τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;

ΠΟΛ. ἄμωι, τί λέξεις; ἡ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
σήμηνον, εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἔν' ἀρπάσας χεροῖν 1125
διασπάσσωμαι καὶ καθαιμάξω χροά.

v. 1107. *συγγνώσθ'*] Pluralis adiectivi pro singulari. Med. 491: *συγγνώσθ' ἄν ἦν σοι τοῦδ' ἔρα-σθῆναι λέγους*. 703: *συγγνωστὰ μὲν τὰρ ἦν σε λυπεῖσθαι, γύναι*. cf. Bacch. 1039. Phoen. 994. Krueg. I § 44, 4, 2. — *κρείσσον' ἢ φέρειν*, graviora quam quae ferri possint; cf. Krueg. I § 49, 4.

v. 1109 sqq. Agamemnonis adventu cum speret Polymestor fore, ut Hecuba deditur ad supplicium, sedatior simul cum animi motu fit oratio, et illam numerorum vehementiam ac varietatem excipiunt trimetri iambici. Iamque eo res adducta est, ut, quod maxime amat Euripides, tanquam in forensi certamine causa disceptetur, absolutaque Hecuba simul et promissis satisfaciat Agamemno, et iusti regis personam egregie tueatur.

v. 1113. *παρέσχευ*] Quod Marklandus ad Suppl. 905 coniecit *παρέσχ' ἄν*, refutavit Elmsl. ad Med. 416, cum docuit Atticos non solere ε tertiae personae ante particulam ἄν elidere. Elmsl. ipse ὅδ' ἄν κτύπος proposuit; sed non opus esse particula ἄν demonstravit Hermannus de part. ἄν 113 et ad Soph. El. 902. Cfr. Krueg. I § 53, 10, 5. Magis tamen huic usui convenit imperfectum *παρεῖχεν*.

v. 1118. *χόλον σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν*] Constructionem illustravi ad Med. 75.

v. 1121. Hecuba me perdidit; perdidit, dico? immo maius quid perpetravit. Iph. T. 1321: *ὦ θαῦμα. πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τύχω*; Vid. ad v. 667.

v. 1126. Medium *διασπάσσωμαι* parum aptum est. Scribendum videtur *διασπάσω νιν*.

Α Γ. οὗτος, τί πάσχεις;

Π Ο Λ.

πρὸς θεῶν σε λίσσομαι,

μέθες μ' ἐφείναι τῇδε μαργῶσαν χέρα.

Α Γ. Ἰσχ'· ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον
λέγ', ὥς ἀκούσας σοῦ τε τῆσδ' ἐ' ἐν μέρει 1130
κρίνω δικαίως, ἀνθ' ὅτου πάσχεις τάδε.

Π Ο Λ. λέγοιμ' ἄν. ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος
Πολύδωρος, Ἐκάβης παῖς, ὃν ἐν Τροίας ἐμοὶ
πατήρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
ὑποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἀλώσεως. 1135

τοῦτον κατέκτειν'· ἀνθ' ὅτου δ' ἔκτεινά νιν,
ἄκουσον, ὥς εὖ καὶ σοφῇ προμηθία.

ἔδεισα, μὴ σοὶ πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς

Τροίαν ἀθροίσῃ καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν,
γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα 1140

Φρυγῶν ἐς αἶαν ἀντίς ἄρειαν στόλον,

κᾶππειτα Θρήκης πεδία τρίβοιεν τάδε

λεηλατοῦντες, γείτοσιν δ' εἴη κακὸν

v. 1127. οὗτος, τί πάσχεις;] Heus tu, quid coeptas? Eadem formula apud Aristoph. Vesp. 1. Av. 1044. Eur. Alc. 773: οὗτος, τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις; cf. Ruhnck. ad Tim. p. 279 sq. Reisig. Coniect. I p. 166.

v. 1128. μαργῶσαν] caedis avidam, saevientem. Phoen. 1156: ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἑναλίον θεοῦ Περικλύμενος παῖς. 1247: μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἔναι δόρυ. cf. Soph. Ai. 50: καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;

v. 1129. τὸ βάρβαρον] Cfr. Med. 536 πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς γαίαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος κρατός.

v. 1132. λέγοιμ' ἄν] Vim habet futuri, cf. Reisig. Comment. de vi et usu ἄν partic. p. 135.

v. 1135. ὑποπτος] active, quae de re dixit Wytenb. ad Plutarch. T. I p. 237. Alia eiusdem generis adiectiva commemoravit ad hunc

locum Porsonus: πιστός Aesch. Prom. 917. Soph. Oed. Col. 1081. μεμπτός Trach. 446. Adde στενακτός O. Col. 1663, πανάλωτος Aesch. Ag. 361. Ac sunt minime rara huius usus exempla; interim cf. Blomf. ad Aesch. Pers. 108. De gen. v. Krueg. II § 47, 26, 7.

v. 1138. ἔδεισα, μὴ — ἀθροίσῃ καὶ ξυνοικίσῃ] Singularis quaedam ratio est verborum timendi, cum praeteritis iunctum habent coniunctivum; v. Krueg. I § 54, 8, 9. Hoc loco dignum animadversione est, quod diversos modos consociavit: ἀθροίσῃ, ἄρειαν — τρίβοιεν — εἴη. Nec temere. Alterum enim, Troia ut restitueretur, verebatur ne eveniret; de altero coniecturam faciebat, haud esse dissimile veri Achivos reddituros. De utriusque modi coniunctione quaedam notavit Iacobsius ad Anthol. Palat. p. 292.

v. 1143. lunge γείτοσιν δὲ Τρώων εἴη κακόν. Mox interpositum ἀναξ indicio est vereri Polymestorem nonnihil, ne, quod

- Τρώων, ἐν ᾧπερ νῦν, ἄναξ, ἐκάμνομεν.
 Ἐκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον 1145
 λόγῳ με τοιῷδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
 θήκας φράσσουσα Πριαμίδων ἐν Ἰλίῳ
 χρυσοῦ· μόνον δὲ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγει
 δόμους, ἔν' ἄλλος μὴ τις εἰδείη τάδε.
 Ἴξω δὲ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ· 1150
 πολλαὶ δὲ χειρὸς αἱ μὲν ἐξ ἀριστεραῖς,
 αἱ δ' ἐνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ, Τρώων κόραι
 θάκους ἔχουσαι κερκίδ' Ἡδωνῆς χερὸς
 ἦνουν, ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους·
 ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηκίαν θεώμεναι 1155
 γυμνὸν μ' ἔθηκαν διπτύχον στολίσματος.
 ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν ἐκπαγλούμεναι
 τέκν' ἐν χεροῖν ἐπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
 γένοιντο, διαδοχαῖς ἀμείβουσai χερὸς.
 κατ' ἐκγαληνῶν, πῶς δοκεῖς, προσφθεγμάτων 1160
 εὐθύς λαβοῦσαι φάσγαν' ἐκ πέπλων ποθὲν

erat confessus aliquid etiam flaitimis incommodi Graecos attulisse, offenderit Agamemnonem, et velle quodammodo lenire huius confessionis asperitatem.

v. 1152. ὡς δὴ παρὰ φίλῳ] I. e. specie quidem amicitiae, sed revera inimicissimae. Helen. 1378: ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν. Ioh. 1183: ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων. conf. Iph. T. 1338. Xenoph. Symp. VIII 4. Plutarch. V. Timol. 15. — Ex schol. A ad v. 1151 οὕτω συντακτέον· πολλαὶ δὲ Τρώων κόραι ὥσπερ δὴ παρὰ φίλον κτέ. elicias emendationem ὡς δὴ παρὰ φίλον.

v. 1153. κερκίδ' Ἡδωνῆς χερὸς] Radius textorius pro veste commemoratur: quemadmodum apud Homerum ἱστός et instrumentum textorium et telam ipsam significat. Ita recte Brunkius.

v. 1154. ὑπ' αὐγὰς] Plutarchus Op. Moral. p. 822: ἀλλ' ὑπ' αὐγὰς θεῶν. Id. ibid. p. 1107: ὑπ' αὐγὰς διαπτύξας.

Musgravius. Cf. Ruhnke, ad Tim. p. 264. πέπλος de virili veste haud inusitatum; conf. Bornemann, ad Xenoph. Cyr. III 1, 13.

v. 1156. διπτύχον στολίσματος] i. e. duarum hastarum quas heroes gerentes fingeantur, ut recte interpretatur Weilius, non hastae et pallii, quae antea interpretes intellegebant. Cum στολίσματος confert Herm. Suppl. 659 ἐστολισμένον δορί.

v. 1159. διαδοχαῖς χερὸς] Cfr. v. 673 πάντων Ἀχαιῶν διὰ χερὸς.

v. 1160. πῶς δοκεῖς] Similiter interponitur Hipp. 446: τοῦτον λαβοῦσα, πῶς δοκεῖς, καθύβρισην. cf. Iph. A. 1590. Aristoph. Ach. 24: εἰτα δ' ὥστιονται, πῶς δοκεῖς; Ceterum supplementum αἱ μὲν — κεντοῦσι παῖδας, cui respondet αἱ δὲ — τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας. Herc. 635: χοήμασιν δὲ διάφοροι· ἔχουσιν, οἱ δ' οὐ. Xenoph. Cyrop. IV 3, 9: ἔλεγον, ὅτι ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου εἶεν προσεληλυθότες ἐπὶ χιλόν, οἱ δ' ἐπὶ ξύλα.

κεντούσι παῖδας, αἱ δὲ πολεμίων δίκην
 ξυναρπάσασαι τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας
 καὶ κῶλα· παισὶ δ' ἀρκέσαι χορήζων ἐμοῖς,
 εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίνην ἐμόν, 1165
 κόμης κατεῖχον, εἰ δὲ κινολίην χέρας,
 πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἥνυον τάλας.
 τὸ λοισθιον δέ, πῆμα πῆματος πλέον,
 ἐξεργάσαντο δαίν'· ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων
 πόρπας λαβοῦσαι τὰς ταλαιπώρους κόρας 1170
 κεντούσιν, αἱμάσσουσιν· εἴτ' ἀνὰ στέγας
 φυγάδες ἔβησαν· ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
 θῆρ ὥς διώκω τὰς μαιφόνους κύνας,
 ἅπαντ' ἐρευνῶν τοίχον, ὥς κυνηγέτης,
 βάλλων, ἀράσσω. τοιάδε σπεύδων χάριν 1175
 πέπονθα τὴν σὴν πολέμιόν τε σὸν κτανών,
 Ἀγάμεμνον. ὥς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
 εἰ τις γυναικας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς,
 ἢ νῦν λέγων τίς ἐστίν, ἢ μέλλει λέγειν,
 ἅπαντα ταῦτα συντεμῶν ἐγὼ φράσω· 1180
 γένος γὰρ οὔτε πόντος οὔτε γῆ τρέφει

v. 1168. πῆμα πῆματος πλέον] Simillimus locus Troad. 489, nisi quod perspicua de causa nominativo effertur appositio: τὸ λοισθιον δέ, θριγκὸς ἀθλίων κακῶν, Δούλη γυνὴ γραῦς Ἑλλάδ' εἰσαφίξομαι. Cfr. Krueg. I § 57, 10, 10. Ceterum comparanda dictio Aeschylea Agam. 864 κακοῦ κάκιον ἄλλο πῆμα.

v. 1172. ἐκ δὲ πηδήσας] Tmesis, cuius exempla vid. apud Krueg. II § 68, 48, 1.

v. 1177. μακροὺς τείνω λόγους] Plato Gorg. § 47 p. 465 D: μακρὸν λόγον ἀποτέτακα, ubi v. Heind. cf. nostra ad Med. 1351.

v. 1179. λέγων ἐστίν, pro λέγει. Cycl. 381: πῶς, ὦ ταλαιπῶρ, ἥτε πάσχοντες τάδε; Supra v. 122: ἦν σπεύδων. Cfr. Krueg. II § 56, 3, 1. Chalcidicum hoc schema vocat Lesho-

nax p. 179. Repetitum τις defendit in Addendis Porsonus, allatis exemplis scriptorum saepius etiam in eodem orationis tenore hoc pronomen praeter necessitatem iterantium, ut Eur. Orest. 1218. Quanquam ne opus quidem erat isto molimine: nam cum in superiore versu iungenda sint τις τῶν πρὶν, accuratius scripsit Euripides repetito pronomine quam omisso.

v. 1180. συντεμῶν] I. e. συντόμως εἰπών, vel quod dicit Lucianus Imag. § 14: ἐνὶ λόγῳ συνελὼν φαίην ἄν. Eur. fr. 28 παῖδες, σοφοῦ πρὸς ἀνδρός ὅστις ἐν βραχεῖ Πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς. conf. Troad. 441. Iph. A 1249. Anaxilas Athen. XIII p. 558 E: συντεμόντι δ' οὐδὲ ἐν Ἑσθ' ἐταίρας ὅσα περ ἐστὶ θηρί' ἐξωλέστερον, quae videri possunt ex nostro loco expressa.

τοιόνδ'· ὁ δ' αἰὲς ξυντυχῶν ἐπίσταται.

XO. μηδὲν θρασύνου, μηδὲ τοῖς σαντοῦ κακοῖς
τὸ θῆλυ συνθεῖς ὥδε πᾶν μέμψη γένος·
πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μὲν εἰς' ἐπιφθονοὶ, 1185
αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

EK. Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτε
τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον.
ἀλλ' εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν,
εἴτ' αὖ πονηρά, τοὺς λόγους εἶναι σαθροὺς, 1190
καὶ μὴ δύνασθαι τᾶδικ' εὖ λέγειν ποτέ.

v. 1182. ὁ δ' αἰὲς ξυντυχῶν]
Sc. τούτῳ τῷ γένει. Αἰὲ i. q.
ἐκάστοτε, ut apud Thuc. I 11:
οἳ γε οὐκ ἀθροοὶ, ἀλλὰ μέρει
τῷ αἰὲ παρόντι ἀντεῖχον, et
alibi saepissime. ἐπίσταται,
gravis hoc loco vox: suo damno
edoctus cognovit. Comparari pot-
est Troad. v. 894: ἐγὼ νιν οἶδα
καὶ σὺ χολὴν πεπονθότες.

v. 1183. τοῖς σαντοῦ κακοῖς]
propter tua ipsius mala. Sic
Hipp. 854: σὰ τύχα. supra v.
299: τῷ θυμουμένῳ. Συνθεῖς
auget vim vocis πᾶν, quasi dicas:
omnes, ne una quidem excepta.
Geminus locus in fr. 658 ὅστις
δὲ πάσας συντιθεῖς ψέγει λόγῳ
Γυναικας ἐξῆς σκαιὸς ἐστι κοῦ
σοφός. Iph. T. 1015: ἅπαντα
γὰρ Συνθεῖς τὰδ' εἰς ἐν νόστον
ἐκπλῆξω λαβεῖν.

v. 1185'sq. Sententia satis per-
spicua: nonnullas quidem malas
esse mulieres, sed alias probo
ingenio. Ipsa verba magna ob-
scuritate laborant et fortasse recte
hos duos versus eiecit Dindorfius.
Hermannus corrigit αἱ δ' ἀντ-
ἀριθμοὶ τῶν κακῶν, ut sensus
sit: 'multae enim nostrum, aliae
quidem invidia laborant, aliae
vero e contraria parte aequamus
numerum malarum'. Verbo ἀντ-
ἀριθμεῖν usi sunt Paus. X 20, 2
et Poll. II 93. Haec si recipienda
sint, praeterea debeat cum Har-
tungio πολλῶν pro πολλὰι et
cum Nauckio οὐσῶν pro ἡμῶν
scribi ut in fr. 658, cuius primi
versus ad v. 1183 allati sunt,

πολλῶν γὰρ οὐσῶν τὴν μὲν
εὐρήσεις κακὴν, τὴν δ' ὥσπερ
αὐτὴ λῆμ' ἐγούσαν εὐγενές.

v. 1189. ἔδρασε] Accuratius
scripsisset ἔδρασαν, cum prae-
cesserit ἀνθρώποις. Sed illa
numerorum permutatio in utra-
que lingua frequentissima. Tyr-
taeus fr. X 27 Bgk. νέοισι δὲ πᾶντ'
ἐπέοικεν· Ὁφρ' ἐρατῆς ἡβης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχη. Ἀνδράσι
μὲν θηητὸς ἰδεῖν ἐρατὸς τε
γυναικῶν. Xenophon. Oecon. III
5: ἴσως γὰρ ἀναλίσκουσιν οὐκ
εἰς ἃ δεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς
ἃ βλάβην φέρει αὐτῷ καὶ τῷ
οἴκῳ. Eadem ratione Euripides
in Androm. 421: οἴκτρά γὰρ
τὰ δυστυχή Βροτοῖς ἄπασι,
κᾶν θυραῖος ὦν κυρῇ. Heindorf.
ad Plat. Protag. § 28.

v. 1190. σαθρός proprie de
fictilibus, quorum suspectus ex-
ploranti sonus: hoc loco σαθροὶ
λόγοι dicuntur, qui non apti sunt
ad persuadendum. In Rhés. 639
Minerva, fallaci oratione Paridem
deceptura, σαθροῖς λόγοισιν,
ait, ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
Conf. Wyttenbach. ad Plutarch.
T. I p. 422. Stallbaum. ad Plat.
Phileb. p. 177.

v. 1191. Cum offensus molesta
repetitione verbi λέγειν et elo-
cutione εὖ λέγειν ποτέ parum
expressa coniecissem εὖ περι-
στελεῖν memor loci Med. 582
γλώσση γὰρ οὐχῶν τᾶδικ' εὖ
περιστελεῖν. O. Hensius (act.
soc. Lips. VI p. 334) eandem
lectionem ex gnomologio quodam

σοφοὶ μὲν οὖν εἰς' οἱ τὰδ' ἡκριβωκότες,
 ἀλλ' οὐ δύναιντ' ἂν διὰ τέλους εἶναι σοφοί,
 κακῶς δ' ἀπώλонт'· οὔτις ἐξήλυξέ πω.
 καὶ μοι τὸ μὲν σὸν ᾧδε φρομίους ἔχει· 1195
 πρὸς τόνδε δ' εἴμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι,
 ὃς φῆς Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσω διπλοῦν
 Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν.
 ἀλλ', ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔποτ' ἂν φίλον
 τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἑλλήσιν γένος, 1200
 οὐδ' ἂν δύναίτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν
 πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινά,
 ἢ ξυγγενῆς ὦν, ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
 ἢ σῆς ἐμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
 πλεύσαντες αὐθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε; 1205
 ὁ χρυσός, εἰ βούλοιο τάληθ' ἢ λέγειν,
 ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα καὶ κέρδη τὰ σά.
 ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο· πῶς, ὅτ' ἡντύχει
 Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πτόλιν,
 ἔξη τε Πρίαμος, Ἐκτορός τ' ἦνθι δόρυ, 1210
 τί δ' οὐ τότε, εἶπερ τῷδ' ἐβουλήθη χάριν

Euripideo Marciano in lucem protulit. De infin. fut. cfr. Schaefer. ad poesin gnom. p. 16, Lobeck. ad Phryn. p. 747, Hermann. ad Soph. Phil. 1394, interpretes ad Thuc. I 27, II 29.

v. 1192. οἱ τὰδ' ἡκριβωκότες] Sc. τὸ εὖ λέγειν τὰ ἄδικα. Cfr. ad v. 818.

v. 1194. οὔτις ἐξήλυξέ πω] Soph. Oed. Col. 280: φρυγὴν δὲ τοῦ Μῆπω γενέσθαι φωτός ἀνισίον βροτῶν.

v. 1197. ὃς φῆς] „Simillima orationis conversio in Soph. Oed. Col. 1354.“ Porson. Cfr. etiam Hom. Od. δ 686.

v. 1203. ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων] I. e. τίνα ἄλλην αἰτ. ἔχ. Iph. T. 511: φρυγὰς δ' ἀπῆρας πατριδος, ἢ ποία τύχη; Infra 1264: ὑποπτέροις νότοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ; Vid. Schaefer. Ind. ad L. Bosii Ellips. p. 847 sq. ad

Soph. Oed. Col. 474. ad Trach. 390.

v. 1205. πείσειν τάδε] Soph. Oed. Col. 797: ἀλλ' οἶδα γὰρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴδι. Amphis ap. Athen. XIII p. 563 C: τί φῆς; σὺ ταυτὶ προσδοκᾷς πείσειν ἐμέ; Krueg. I § 46, 11, 2.

v. 1207. κέρδη τὰ σά] I. e. αἰσχοκέρδεια ἢ σή.

v. 1211. τί δ'] Interruptam longiore interposita sententia orationem redorditur: cuiusmodi in locis ex more infertur δέ. Isocrates de permut. § 169 sq.: ὅτε γὰρ ἐπαμύνειν ἡρχόμενοι τοῖς ἰδίοις, ἀπολομένων ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀπάντων τῶν ὑπαρχόντων ἡμῖν — ὅτε δ' οὖν, ὥσπερ εἶπον, ἡρχόμεν πλησιάζειν τισὶν etc.

v. 1211. χάριν θέσθαι] El. 61: χάριτα τιθεμένη πόσει. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 409.

θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα καὶν δόμοις ἔχων
 ἐκτεινας, ἣ ζῶντ' ἤλθες Ἀργείοις ἄγων;
 ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκέτ' ἤμεν ἐν φάει,
 καπνῷ δ' ἐσήμεν' ἄστν πολεμίων ὕπο, 1215
 ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἐστίαν.
 πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον ὡς φανῆς κακός·
 χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
 τὸν χρυσόν, ὃν φῆς οὐ σόν, ἀλλὰ τοῦδ' ἔχειν,
 δοῦναι φέροντα πενομένοις τε καὶ χρόνον 1220
 πολὺν πατρῷας γῆς ἀπεξενωμένοις·
 σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
 τολμᾶς, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
 καὶ μὴν τρέφων μὲν ὥς σε παῖδα χρῆν τρέφειν
 σώσας τε τὸν ἐμόν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος· 1225
 ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
 φίλοι· τὰ χρηστὰ δ' αὖθ' ἔκαστ' ἔχει φίλους.
 εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ' ἠτύχαι,
 θησανυρὸς ἂν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὐμὸς μέγας·
 νῦν δ' οὔτ' ἐκείνον ἄνδρ' ἔχεις στυγρὸν φίλον, 1230
 χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται παῖδές τε σοί,
 αὐτὸς τε πρᾶσσεις ὥδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω,
 Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανεῖ·

v. 1215. *καπνῷ σημαίνειν*, fumo signum dare, cum absolute dicatur, non addita re, cuius signum fumus sit, offensioni ea res fuit interpretibus. At idem fit in formula *ἐσήμεν τῇ σάλπιγγι*, scil. ὁ *σαλπιγκτής*. Nimrum quae res significetur, sponte intellegimus: tubicini canente, initium pugnae fieri; fumo autem urbis quid aliud quis indicari suspicetur, nisi incensam esse? Quidquid autem non patimur solum, sed etiam facimus non nostra sponte, sed alieno quodam incitamento, *ὑπό τινας ποιεῖν* dicimur. Cf. Cycl. 605, Krueg. I 52, 3, 8. Igitur fumus significatio cum effecta sit igni ab hostibus iniecto, recte addit *πολεμίων ὕπο*. Fortasse scribendum cum Cantero *καπνὸς δ' ἐσήμεν*, i. e. 'cum hostium manu nihil nisi

fumus vestigia urbis significaret'. Cfr. Aesch. Ag. 818 *καπνῷ δ' ἄλοῦσα νῦν ἔτ' εὐσημος πόλις*.

v. 1218. Bene Hermannus *εἴπερ ὁρθῶς ἦσθ' Ἀχαιοῖσιν φίλος*.

v. 1221. *ἀπεξενωμένοις*] Sophoclel. El. 776: *φυγὰς ἀπεξενούτο*. Plato de Legg. IX p. 866 A: *ἐὰν δέ τις — τοὺς χρόνους μὴ ἐθέλῃ πληροῦν ἀποξενούμενος τοὺς εἰρημένους*.

v. 1223. *τολμᾶς*] Vid. ad v. 332. — *καρτερεῖς, διατελεῖς*.

v. 1224. Verba traiecta sic construe: *καὶ μὴν τρέφων μὲν παῖδα τὸν ἐμόν, ὡς χρῆν σε τρέφειν, σώσας τε*.

v. 1225. *καλὸν κλέος*] Hom. Od. α 95: *ἐσθλὸν κλέος*. Theocritu. XVI 58: *ἀγαθὸν κλέος*. Contra Helen. 135: *αἰσχρὸν κλέος*.

v. 1227. *τὰ χρηστά κ. τ. λ.*] Res secundae ultro amicos alliciunt.

οὐτ' εὐσεβῇ γὰρ οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δρασεῖς ξένον. 1235
αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν
τοιούτων ὄντα· δεσπότης δ' οὐ λοιδορῶ.

ΧΟ. φεῦ φεῦ· βροτοῖσιν ὥς τὰ χρηστὰ πράγματα
χρηστών ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' αἰεὶ λόγων.

ΑΓ. ἀχθεινὰ μὲν μοι τὰλλότρια κρίνειν κακά· 1240
ὅμως δ' ἀνάγκη· καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει
πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.
ἐμοὶ δ', ἴν' εἰδῆς, οὐτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν
οὐτ' οὖν Ἀχαιῶν ἄνδρ' ἀποκτείνειν ξένον,
ἀλλ' ὥς ἐχῆς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς. 1245
λέγεις δὲ σαυτῷ πρόσφορ' ἐν κακοῖσιν ὦν.
τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥάδιον ξενοκτονεῖν·
ἡμῖν δέ γ' αἰσχροὺς τοῖσιν Ἑλλήσιν τόδε.
πῶς οὖν σε κρίνας μὴ ἀδικεῖν φύγω ψόγον;
οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ 1250
πράσσειν ἐτόλμας, τλήθι καὶ τὰ μὴ φίλα.

ΠΟΛ. οἴμοι, γυναικός, ὥς ἔοιχ', ἡσσωμένος
δούλης ὑφέξω τοῖς κακίοισιν δίκην.

ΕΚ. οὐκοῦν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά.

ΠΟΛ. οἴμοι τέκνων τῶνδ' ὁμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας. 1255

ΕΚ. ἀλγεῖς· τί δ' ἡμᾶς; παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;

v. 1234. οἷς ἐχρῆν] Scil. πιστὸν εἶναι. Ceterum ut hoc loco οὔτε — οὔτε excipit οὐ — οὐ, ita etiam in Hipp. 1321 sq. Notavi de hoc genere ad Med. 1348. Μοχ v. 1237 τοιούτων ὄντα intellege ὥστε χαίρειν τοῖς κακοῖς. Cfr. Or. 420 μέλλει· τὸ θεῖον δ' ἐστὶ τοιούτων φύσει. Hecuba enim non vult dicere κακὸν ὄντα, ne servadomino maledicat (δεσπότης δ' οὐ λοιδορῶ).

v. 1243 sq. οὐτ' — οὐτ' οὖν] Aeschyl. Agam. 472: μὴτ' εἰς πολυπόρθης, μὴτ' οὖν αὐτὸς ἀλοὺς ὑπ' ἄλλων βίον κατῖδοιμι.

v. 1247. ῥάδιον] Demosth. I § 15 οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις. Gaius apud Stobaeum Floril. 73, 64

εὐάγωγον δὲ εἰς τὸ ῥαδίως τι τολμῆσαι θυμὸς γυναικός.

v. 1249. μὴ ἀδικεῖν] I. e. μὴ ἄδικον εἶναι vel μὴ ἡδίκηκεναι. Vid. Heind. ad Plat. Protag. p. 463 sq. De synizesi, qua μὴ ἄ — conflantur, conf. Hipp. 997. Cycl. 272. Heracl. 459 al.

v. 1256. τί δ' ἡμᾶς;] Rectius, ut opinor, sic interpunximus quam, quod fecit Dindorfius, post τί δ'. Solet enim in his interrogandi formulis, praesertim si qua sit oppositio, res, de qua quid praedicatur, reici ad pronomen: v. c. apud Platonem Phaedon. p. 65 D: τί δὲ δὴ τὰ τοιαῦτα, ὦ Σιμμία; φασὲν τι εἶναι δίκαιον αὐτὸ ἢ οὐδέν; vid. Heind. ad Gorg. § 66. No-

- ΠΟΛ.* χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἔμ', ὦ πανοῦργε σύ.
ΕΚ. οὐ γάρ με χαίρειν χρῆν σὲ τιμωρουμένην;
ΠΟΛ. ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτίς
ΕΚ. μῶν ναυ στολήσῃ γῆς ὄρους Ἑλληνίδος; 1260
ΠΟΛ. κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.
ΕΚ. πρὸς τοῦ βιαίων τυγχάνουσιν ἀλμάτων;
ΠΟΛ. αὐτὴ πρὸς ἰστὸν ναὸς ἀμβήσει ποδί.
ΕΚ. ὑποπτέροις νῶτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
ΠΟΛ. κύων γενήσῃ πύρσ' ἔχουσα δέργματα. 1265
ΕΚ. πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετὰστασιν;
ΠΟΛ. ὁ Θρηξί μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.
ΕΚ. σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν ὧν ἔχεις κακῶν;
ΠΟΛ. οὐ γάρ ποτ' ἄν σύ μ' εἴλες ὧδε σὺν δόλῳ.
ΕΚ. θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω βίον; 1270
ΠΟΛ. θανοῦσα· τύμβῳ δ' ὄνομα σῶ κεκλήσεται
ΕΚ. μορφῆς ἐπωδόν, ἢ τί, τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;

minativum autem an accusativum ponas, intellegendum est ex ratione eius sententiae, cui detractum est, quod pronomini adiungitur, nomen. Nominativum, qui referretur ad sequens *εἰσίν*, posuit Iph. T. 576: *τί δ' ἡμεῖς οἳ τ' ἐμοὶ γεννήτορες; ἀρ' εἰσίν; ἀρ' οὐκ εἰσὶ;* cf. Soph. Ai. 101. Heindorf. ad Plat. Gorg. § 123. — *παιδὸς ἀλγεῖν*. Suppl. 58: *ὅσσον ἐπαλῶ μελέα τῶν φθιμένων, οὓς ἔτεκον*. Cf. Krueg. II § 47, 21, 2.

v. 1261. Particulae *μὲν οὖν* sunt corrigentis ea, quae alter dixerat: immo. Cf. Or. 1511. 1521. Iph. A. 893. Soph. Ai. 1363. Aristoph. Plut. 487. Herm. ad Vig. p. 845.

v. 1265. „Idem vaticinium alibi dederat Euripides apud Plutarchum de Is. et Osir. p. 379 E: *Ἐκάτης ἀγαλμα φωσφόρον κύων ἔσει*. Quem ridet Aristophanes apud Eustathium ad Od. Γ p. 1467, 37 = 127, 17: *καὶ κύων ἀκράχολος Ἐκάτης ἀγαλμα φωσφόρον γενήσεται*.“ Porson. Cicero Tusc. III 26: Hecubam autem putant propter animi acerbiteriam quandam et

rabiem fangi iu canem esse conversam. Cf. Dio Chrysost. Or. XXXIII T. II p. 29 R.

v. 1267. „De oraculo hoc Bacchi vide Herodot. VII 111. Macrob. Saturn I 18. “ Musgravius. De daίμο Θρηξί cfr. Or. 363 ὁ ναυτίλοισι μάντις. Krueg. II § 48, 12, 1.

v. 1269. Partem responsionis suppressam esse docet particula *γάρ*. Supplendum *οὐκ ἔχρησεν*. Sophocle. Aiac. v. 1120 sq.: *Μ. Ὁ τοξότης. ἔοικεν οὐ μικρὸν φρονεῖν. Τ. οὐ γάρ βάνανσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην*.

v. 1270. *ἐκπλήσαι βίον* si simpliciter significaret vivere, ridiculum esset profecto, ut visum est Musgravio, coniunctum cum illo *θανοῦσα*, tautologicum autem cum *ζῶσα*. At *ἐκπλήσαι βίον* est ad vitae finem pervenire; *ἐνθάδε* copulandum cum participiis *θανοῦσα* et *ζῶσα*, ut hoc dicat Hecuba: „utrum moriens eo loco, ubi me saltu in aequor dederō, an vivens ad vitae finem perveniam?“ Reiskius coniecit *ἐκπλήσω πότμον*.

v. 1272. *ἢ τί*] *διὰ μέσον*. Similia indicavi ad v. 605 huius fabulae.

- ΠΟΛ. κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
 ΕΚ. οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
 ΠΟΛ. καὶ σὴν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν. 1275
 ΕΚ. ἀπέπτυσ'· αὐτῷ ταῦτα σοὶ δίδωμ' ἔχειν.
 ΠΟΛ. κτενεῖ νιν ἢ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.
 ΕΚ. μήπω μανεῖη Τυνδαρεὶς τοσόνδε παῖς.
 ΠΟΛ. καὐτὸν σὲ τοῦτον πέλεκυν ἐξάρας' ἄνω.
 ΑΓ. οὔτος σύ, μαίνει καὶ κακῶν ἐρᾶς τυχεῖν; 1280
 ΠΟΛ. κτεῖν', ὥς ἐν Ἀργεὶ φόνια λουτρά σ' ἀμμένει.
 ΑΓ. οὐχ ἔλξετ' αὐτόν, δμῶες, ἐκποδὼν βία;
 ΠΟΛ. ἀλγεῖς ἀκούων;
 ΑΓ. οὐκ ἐφέξετε στόμα;
 ΠΟΛ. ἐγκλήετ'· εἴρηται γάρ.
 ΑΓ. οὐχ ὅσον τάχος
 νήσων ἐρήμων αὐτόν ἐκβαλεῖτέ που, 1285
 ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
 Ἐκάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
 στείχουσα θάπτε· δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεῶν

v. 1273. Τὸ τῆς Ἐκάβης μνη-
 μεῖον in promuntorio prope Elae-
 untem commemorat Diod. Sic.
 XIII 40. Cf. Hemsterh. ad Lucian.
 T. I p. 330 sq.

v. 1276. ἀπέπτυσ'] Nota abo-
 minandi formula: cf. Hipp. 614.
 Iph. A. 874. Iph. T. 1161. Hel.
 664. Aoristus pro praesente, v.
 Herm. ad Vig. p. 746. Ad se-
 quentia comparandus Cycl. 270,
 ubi postquam culpa se vacare
 asseveraverat Silenus addiderat-
 que haec: ἢ κακῶς οὔτοι κακοί
 Οἱ παῖδες ἀπόλοιנד' οὐς μά-
 λιστ' ἐγὼ φιλῶ, respondet chorus:
 αὐτὸς ἔχ'.

v. 1287. μήπω verecunde in
 votis pro μήποτε dicebant. Soph.
 El. 403: οὐ δῆτα· μήπω νοῦ
 τοσόνδ' εἶην κενή. Eur. Heracl.
 359: μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὔτω
 καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις εἶη.
 Similiter οὐπω dicitur in Soph.
 Oed. T. 594: οὐπω τοσοῦτον
 ἡπατημένος κυρῶ. Cf. Lobeck.
 ad Phryn. p. 458. — μανεῖη:
 Notanda formula, qua utuntur

qui fortius abhorrere se ab aliqua
 re declarant. Lucian. Phalar. I
 § 11: μὴ γὰρ οὕτω μανεῖην.
 Cf. eundem Tox. § 50. encom.
 Demosth. § 5. Dial. meretr. T.
 III p. 283.

v. 1279. σὲ τοῦτον coniungun-
 tur ut οὔτος σύ.

v. 1280. οὔτος σύ] Indignantis
 et vehementius commoti haec est
 compellatio, ut apud Soph. Oed.
 T. 532: οὔτος σύ, πῶς δεῖν
 ἤλθες;

v. 1281. Varias de caede Aga-
 memnonis narrationes exposuit
 Nitschius Lex. Mythol. T. I p.
 106 sq.

v. 1285. Vetus hoc atque usi-
 tatum poenae genus. Cf. Hom.
 Od. γ 270.

v. 1286. καὶ λίαν] Καὶ in-
 tendit vim voculae λίαν, ut apud
 Hom. Od. α 46: καὶ λίην κεί-
 νός γε ἐοικότε καίται ὀλέθρῳ.
 Vide Elmsleium ad Medeam v.
 513. Fritzschiium Quaest. Luc.
 p. 5 sqq.

σκηναῖς πελάζειν, Τρωάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
 πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὀρῶ. 1290
 εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν, εὖ δὲ τὰν δόμοις
 ἔχοντ' ἰδοίμεν, τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.

ΧΟ. ἔτε πρὸς λιμένας σκηνάς τε, φίλοι,
 τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
 μόχθων· στεργὰ γὰρ ἀνάγκη. 1295

INDEX EMENDATIONUM.

13 ἦ secundum schol. cod. Vat. 1345: libri ἦν. 15 ἦ: libri ἦν. 80 ἄγνωρ' ἐπ' pro ἄγνωρὰ τ' ex. schol. W(ecklein). Idem sensisse videtur Ge. Schmidius Eurip. Dorp. 1864 p. 5. 92 ἀνολί- κτως p. ἀνάγκα ολίτῳ Porson.

164 ποῖ δὴθ' ὀρμάσω; τίς Θεῶν ἢ δαίμων ἐπαρωγός; W. 170 πούς addidit W. 187 τέκνον τέκνον p. ὦ τέκνον τέκνον Herm. 195 δυσφάμους p. δυσφήμους Dind.

210 τάλαινα p. ἅ τάλαινα Seidler. 211 σοῦ p. σὲ ex schol. W. δύστανον: libri δύσταν vel δύστηνε vel δύστανε vel δυ- στάνου βίον. 212 πανδύρτοις p. πανοδύρτοις Blomfield. 247. 248 suspectos habet W. 274 γραιάς p. γεραιάς Valckenarius. 284 ἦ: libri ἦν. 287 Ἀχαικόν p. Αχαικόν Brunnck. 295 αὐ- τὸς p. αὐτὸς Porson.

367 ἐλευθέρων p. ἐλεύθερον Hartung. 392 πῶμ' p. πόμ' Porson.

412. 419. 420 suspectos habet W. 430 συγκλήσει p. συγκλείσει Dind. 432 κάρα πέπλους p. κάρα πέπλοις Kirchhoff. 451 ἐνθα p. ἐνθα τὸν Porson. 454 γνάς Herm.: libri πεδιά, recen- tiores aliquot τὰς γνάς. 460 φίλον W. 467 θεῶς ναίονσ' p. Ἀθανάτας Nauck. 489 κεντή- θηαι βροτούς ex schol. W.

510. 521 cfr. 287. 528 ἄρδην

ἔχεε W. 580—582 κλύων. . λέγω. . δὲ σέ W.

649 εὐροον pro εὐρουν Herm. 665 sq. τυγχάνει γὰρ ἐκ δό- μων, ἐς καιρὸν ἦδε W. 686 ἀριμαθῆς νέον W. 690 ἀστέ- νακτος ἀδάκρυτος. . ἀμέρα p. ἀδάκρυτος ἀστένακτος ἀμέρα μ' Herm. 696 θαλασσίους p. θαλασσίαις Hartung.

700 αἰαῖ τῶν κακῶν huc revocat W. 706 sq. μελανόπτε- ρον Σοῦ, τέκνον, οὐκέτ' ὄντος W. 716 ὦ p. ἰώ Brunnck. 759 suspectum habet W. 787 πίτνω p. πίτω W.

809 ἦ: libri ἦν. 810, suspe- ctum habet W. 818 ἦν p. ἦ Elmsl. 831 αἰεί W. 859 δ' ἐμοί p. δὲ σοί Elmsl. 890 πλαθεῖσα p. πλασθεῖσα Brunnck.

901 εὐσταλῇ W. 911 αἰθάλον p. αἰθάλον καπνοῦ Triclinius. 932 οἶκους p. ἐς οἶκους Kingius. 946 πατρίας p. πατρώας Dind. 958 αὐτὰ p. αὐτὸς Herm.

1000 ἔστ' ὦ p. ἔστω Herm. 1025 πεσών cod. Cantabr., ἐμπε- σών ceteri. 1026 ἐκπεσεῖ p. ἐκπέση olim Herm. 1029 βίον p. βίον Herm. 1030 οὐ p. οὐ Hemsterhusius. 1033 ἄταν W. 1041 chori est in libris melioribus. Polymestori secundum Flor. 17 et schol. tribuit Herm. 1055 ἔονται recentes duo, ἔονται ceteri. 1063 τάλαινα κόραι p. κόραι τάλαι- ναι Herm. 1068 ἀκέσσαιο τυ-

φλὸν ἀκέσαι' p. ἀκέσαι' ἀκέ-
 σαιο τυφλὸν Weilius. 1073 τιθέ-
 μενος θηρῶν p. θηρῶν τιθέ-
 μενος Seidler. 1077 σφακτὰ p.
 σφακτὰν Herm. φοινίαν unus
 lib. rec., ceteri φονίαν. ἀνήμε-
 ρὸν τ' οὐρείαν p. ἀνήμερον
 οὐρείαν τ' Herm. 1093 libri alii
 ὦ ἴτε, alii ὦ ἴτε vel ἴτε.

1112 ἥσμεν p. ἴσμεν Et. M. p.
 439, 1. 1113 παρῆχεν W. 1126
 διασπάσω νιν W. 1151 χειρὸς p.
 χεῖρες Miltonus. 1153 sq. θά-
 κους . . ἦνον p. θάκουν ἦνον
 θ' Herm. 1159 ἀμείβουσαι χερὸς
 p. ἀμείβουσαι διὰ χερὸς vel ἀμ.
 χεροῖν vel ἀμ. χερῶν W. 1194
 ἀπώλονται οὐτις cod. Kingii et

Gnomol. Eurip. Marcianum (de
 quo v. comment. ad v. 1191), ceteri
 libri ἀπώλονται κοῦτις. 1195 ὥδε
 cod. Kingii, ὡδ' ἐν ceteri

1201 οὐδ' p. οὐτ' Dind. 1256
 τί δ' ἡμᾶς p. τί δέ με Scaliger.
 1258 χρῆν ex duobus optimis
 libris recepi, ceteri habent χορή.

Ubiue scripsi vel cum libris
 vel contra libros ἡντύχει p.
 εὐνύχει et similia, σῶζειν, εἰ
 νεκα praepositioni loco p. οὐ-
 νεκα, ἀκλαντο. p. ἀκλανστος,
 κέλευμα p. κέλευσμα, με χρῆν
 p. μ' ἐχρῆν (παιδα χρῆν p.
 παῖδ' ἐχρῆν v. 1224). Cfr. curae
 epigr. p. 36, 33, 45, 60, Stud.
 Eurip. p. 366 sq.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

P O E T A R U M

VOL. XI.

CONTINENS

**EURIPIDIS MEDEAM, HECUBAM, ANDROMA-
CHAM, HERACLIDAS.**

ED.

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

EDITIO ALTERA,
QUAM CURAVIT
REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAË ET ERFORDIAË, MDCCCLVIII.

SUMPTIBUS HENNINGS.

(LONDINI DAV. NUTT. 270 STRAND.)

EURIPIDIS TRAGŌEDIAE.

RECENSUIT

ET COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM

INSTRUXIT

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

VOL. I. SECT. III.

CONTINENS

A N D R O M A C H A M.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCLVIII.

SUMPTIBUS HENNINGS.

(LONDINI DAV. NUTT. 270 STRAND.)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Α Ν Δ Ρ Ο Μ Α Χ Η.

PROOEMIUM.

De hac fabula b. Pflugkius in priorē editione nihil aliud scriptum reliquit nisi haec, quae ad ipsum argumentum a poëta tractatum pertinent:

‘De Andromacha Hectoris, quam *προλογίζουσιν* fecit Euripides, neque clariorem neque antiquiorem testem habemus Homero, qui eius patrem Eetionem, patriam Theben Hypoplaciam s. sub Placio monte sitam, memoriae prodidit Il. ζ. 392 sqq. Strabonis tempore deserta fuit haec urbs, agri autem Thebani (*τὸ Θήβης πεδῖον* Herodot. VII. 42. Xenoph. Hell. IV. 1, 41 ibique Schneider.) ob fertilitatem conspicui maximam partem tenuerunt vicini Adramytteni; v. Strab. XIII. p. 128. s. Tauchn. In Hectoris matrimonio quem pepererat Andromacha filium, Scamandrium sive Astyanactem (v. 9. 10. Hom. Il. ζ. 400.), post Troiae excidium interemptum esse consentiunt omnes: illud non constat, utrum ex decreto Graecorum, ut in Troadibus tradidit Euripides, an ab Ulixē, ut in *Ἰλίου πέρσειδι* scripsit Arctinus Milesius, teste Proclo in Chrestom., an denique ab eo, cui matrem Andromacham belli praemium (*δορὸς γέρας* v. 14.) Graeci dederant, Neoptolemo. Huic illud facinus tribuit Lescheos, de quo Pausan. X. 25. p. 861. *τούτῳ* (Astyanacti) *Λέσχεως, ῥιφθέντι ἀπὸ τοῦ*

VIII

πύργον συμβῆναι λέγει τὴν τελευταίαν, οὐ μὴν ὑπὸ δόγματός γε Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ Νεοπτόλεμον αὐτοχειρὰ ἐτελῆσαι γενέσθαι. Neoptolemus ex Andromacha filium suscepit, si Euripidem sequimur (v. 24.), unum, cui in indice personarum nomen Molottus; tres commemorat Schol. ad v. 24., Pyrrhum, Molottum, Aeacidem, totidem Pausan. I. 11, 1., sed diversis nominibus, Molottum, Pielum, Pergamum. Postea uxorem duxit Hermionam, Menelai filiam, desponsam ipsi, flagrante etiam tum bello Troiano, cf. v. 970 sqq. Hom. Od. δ. 1 sqq., sed caruit hoc matrimonium liberorum progenie. Cuius rei culpam quum in captivam mulierem vertendam putaret Hermiona, Delphos profecto Neoptolemo ad placandum Apollinem, qui ipsi ob poenas patris occisi olim petitas iratus erat, perniciem Andromachae moliebatur, ad eamque rem adiutorem arcessiverat patrem Menelaum. Geritur res Phthiae, in aedibus Neoptolemi: eo enim hunc a Troia profectum finxit Euripides et in hac fabula (v. 16.) et in Troad. v. 1123 sqq. auctore Homero Od. δ. 9. Alii alia de reditu Neoptolemi tradiderunt, de quibus vide Disseñium in Explicatt. ad Pind. p. 425 sq. Andromacha supplex consedit in sacello Thetidis, aedibus Neoptolemi contiguo (cf. 20. 43 115. 117. 135. 161. al.), quod non dubitandum videtur quin sit idem, de cuius situ Strabo IX. p. 431. Casaub. ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ καὶ τὸ Θετιδίον ἐστὶ πλησίον τῶν Φαρσάλων αὐγαῖν, τῆς τε παλαιᾶς καὶ τῆς νέας. Apud Polybium XVIII. 3, 6. est τὸ Θετιδίον τῆς Φαρσαλίας. Urbem vocat Steph. Byz. p. 306. Pin. [p. 137, 36. Westerm.] testem citans Hellanicum, idemque sunt qui Pherecydem. tradere existiment apud Schol. Pind. Nem. IV. 81: περὶ οἷ Θετιδείον ἐν πρώτῳ Φερεκύδης οὕτω γράφει. Ἐπεὶτα Πηλεὺς ᾤχετο εἰς Φθίαν, καὶ Θέτιν ἐπὶ τῶν ἵππων τούτων ἄγων οἰκεῖ ἐν Φαρσάλῳ καὶ ἐν Θετιδεῖῳ, ὃ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θέτιδος ἡ πόλις. Heynius quidem ad Apollod. p. 313. delenda censet verba ἡ πόλις: quae si recte se habent, non tamen illud quod volunt efficitur, sed hoc potius dicit Pherecydes, Pharsalum ex Thetidis nomine Θετιδεῖον appellatam. Stephanum nihil moror, ac ne quem Hellanici nomen et auctoritas inducat, apponam ipsa scriptoris verba: Θεσιττειον (sic), πόλις Θεσσαλονίκης (corrigere Θεσ-

σαλίας). Ἑλλάνικος δὲ δίχα τοῦ ὁ φάσιν, ἀπὸ Θέτιδος. Pro diversa tamen a Pharsalo urbe habet. Vir Eximius ad Pindarum p. 385. Ut dicam quod sentio, neque de Pharsalo, neque de alia quadam urbe cogitandum, ubi Thetidii mentio fit, sed intelligenda sunt quae Euripides dicit (v. 16.) πόλεως Φαρσαλίας σύγχορτα πεδία, sive pars quaedam agri Pharsalii, urbi propinqua Thetidique consecrata, huiusque deae, ut videtur, delubrum habens; cf. v. 253: ἀγνὸν τέμενος ἐναλίας θειοῦ. Ac docet Herodot. VII. 191. totam illam regionem Thetidi ceterisque Nereïdibus sacram fuisse: unde fieri potest, ut Pherecydes illo loco, quem supra attulimus, ἡ πόλις latiore sensu dixerit pro agro Pharsalio.'

Haec Pflugkius, cuius errorem satis gravem in extremis verbis admissum iam reprehendit G. Hermannus, qui ad versum huius fabulae 20. haec adnotavit: 'Apud Stephanum Byz. quum legeretur, Θεστίδειον, πόλις Θεσσαλονίκης. Ἑλλάνικος δὲ δίχα τοῦ ὁ φησίν, ἀπὸ Θέτιδος, Berkelius Θεσσαλική et δίχα τοῦ σ, ut Holstenius quoque, scripsit. Ego quidem, quum Θετίδειον a multis scriptoribus, indicatis a Boeckhio in Explic. Pindari p. 385., Θεστίδειον autem, quod sciam, nusquam commemoretur, sic potius scriptum fuisse puto: Θετίδειον, πόλις Θεσσαλική. Ἑλλάνικος δὲ δίχα τοῦ ὁ φησίν, ἀπὸ τῆς Θέτιδος. Inde fortasse est, quod apud Euripidem cod. Havn. habet Θέτειον, quod esse Θετίειον debebat. Scholiastes Pindari ad Nem. IV. 81. de Thetide a Vulcano icta: τὴν δὲ κακῶς διατεθεῖσαν ἐλθεῖν εἰς Θεταλίαν καὶ ἰαθῆναι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ (Pthia) τῇ ἀπ' ἐκείνης Θετιδεῖω καλουμένῃ. ἔοικε δὲ ὁ Πίνδαρος μνημονεύειν τοῦ Θετιδεῖον, περὶ οὗ ἐν πρώτῳ Φερεκύδης οὕτω γράφει· ἔπειτα Πηλεὺς ὄρχετο εἰς Φθίαν καὶ Θέτιν ἐπὶ τῶν ἵππων τούτων ἄγων ὄρκει ἐν Φαρσάλῳ καὶ ἐν Θετιδεῖῳ, ὃ καλεῖται ἀπὸ Θέτιδος ἡ πόλις. ὁ δὲ νοῦς οὕτως [fortasse οὕτος? R. K.]· ἡ δὲ Θέτις ἄρχει καὶ δεσποτεύει τῆς Φθίας, ἐνθα ἐστὶ καὶ τὸ Θετίδειον ἱερόν, ὡς καὶ Εὐνοπίδης ἐν Ἀνδρομάχῃ. Vix credibile videatur, Pflugkium in argumento Andromachae p. 6. Pherecydis verba sic interpretari potuisse, ut agrum Pharsalum ab eo πόλιν dici crederet. Ipsa verba cogunt ἡ πόλις ad Thetidem re-

ferre. Strabo IX. p. 431: ἐν δὲ τῇ χώρᾳ καὶ τὸ Θε-
τιδεῖον ἐστὶ πλησίον τῶν Φαρσάλων ἀμφοῖν, τῆς τε
παλαιᾶς καὶ τῆς νέας.

De tempore, quo haec fabula acta esset, nihil
significavit Pflugkii, nisi quod ad versum huius
fabulae 450. adscripsit sibi videri hanc fabulam eodem
fere tempore actam esse, quo Pacem Aristophanis,
ut ad Olympiadis XC. annum primum, quo vul-
go hanc Aristophanis fabulam referebant, aut ad
extremos annos Olympiadis LXXXIX. rettulisse hanc
fabulam videatur. Nam quum Scholiastae testimo-
nio nobis traditum hoc sit, archonte Alcaeo Pacem
Aristophanis actam esse, apparet eam doctam esse
Olympiadis LXXXIX. anno III, sive ante Christ.
natum anno CCCXXII., vide Io. Gust. Droysen
Des Aristophanes Werke vol. I. p. 3. Similis senten-
ta fuit etiam G. Hermannii, qui quum huius fabu-
lae v. 734 sqq.:

ἔστι γὰρ τις οὐ πρόσω
Σπάρτης πόλις τις, ἣ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη,
νῦν δ' ἐχθρὰ ποιεῖ· τήνδ' ἐπεξελθεῖν θέλω
στρατηλατήσας χυποχείριον λαβεῖν.,

a Menelao, qui loquitur, Argos dici existimaret; ve-
risimile esse putavit scriptam esse Andromacham
Olympiadis LXXXIX. anno quarto, quo tempore Al-
cibiades effecisset, ut Argivi foedus facerent cum Athe-
niensibus, qua de re exposuisse dicit Thucydidem
V. 43 sqq. Paullo aliter Aug. Boeckhius de ea re
iudicavit, qui quum in huius fabulae v. 445 sqq.

ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἐχθιστοὶ βροτῶν,
Σπάρτης ἐνοικοὶ, δόλια βουλευτήρια,
ψευδῶν ἀνακτεῖς, μηχανορῳαῖοι κακῶν,
ἐλικτά, κούδεν ὑγιές, ἀλλὰ πᾶν πέριξ
φρονοῦντες, ἀδίκως εὐτιγχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα.
τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ἐστίν; οὐ πλεῖστοι γόνοι;
οὐκ αἰσχροκερδεῖς, οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν
γλώσσει, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφεύρισθ' αἰεῖ;
ὄλοισιτ'.

summam inesse Lacedaemoniorum detestationem in-
tellexisset, iure dixit haec omnia ad eum fere modum
dicta, qui in Shakespearii historicis fabulis invenire-
tur, in quam sententiam ipse Scholiasta Euripidis

ad huius fabulae v. 446 sq. videtur disputare: *Ταῦτα διὰ τῆς Ἀνδρομάχης φησὶν Εὐριπίδης λοιδοροῦμενος τοῖς Σπαρτιάταις, ὅτι παρεσπονδήκεισαν πτέ.*, et dubitari non posse quin haec Euripidis fabula post aliquam iniuriam a Lacedaemoniis perfidiose illatam Atheniensibus sive eorum sociis acta esset. Quod quum ita esset, non absurde sibi dixit Boeckhius videri Sam. Petitum in Misc. III, 16. ex huius fabulae v. 734 sqq. collegisse doctam fabulam esse Olympiadis XC. anno secundo, quum Lacedaemonii Argivos invaderent propter ea, quae in Troezenios Spartae socios perpetravissent, qua de re conferri iubet Thucydidem V. 58 sqq. VI. 7. Diodorum Sic. XII. 78. Convicia profecto ait in periuros Laconas quadrare optime, quandoquidem tum *Ἀθηναῖοι Ἀλκιβιάδου πείσαντος τῇ Λακωνικῇ στήλῃ ἐπέγραψαν ὅτι οὐκ ἐνέμειναν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς ὅρκοις*, quod haud dubie factum esset feriis quibusdam, et fortasse iis ipsis, quibus acta haec fabula esset, ita ut Euripides ad hoc ipsum composuisse videretur eam festinantius, quod factum esse subinde ipse coniecisset capite libri sui praecedente [cap. XIV. p. 177 sq.]. Hardio vero in Commentt. Acad. Inscript. vol. VIII. p. 168. actam hanc fabulam ostendere studuit paullo ante finem vicesimi anni belli Peloponnesiaci, fere Olympiadis XCII. anno primo, contra quem recte G. Hermannus ita disputavit, ut quae ille ex tertio huius fabulae chori cantico de duplici in civitate imperio [v. 471 sqq.] ad collegium quadringentorum rettulisset, ea multo melius in Alcibiadis et Niciae aemulationem convenire contenderet.

Sed quidquid de ipso anno statuimus, quo haec fabula primum in scaenam prolata sit, illud mihi videtur recte A. Boeckhius l. c. p. 190. pronuntiasse, hanc quoque Euripidis fabulam in earum numero esse reponendam, quae temporis causa festinantius a poeta compositae esse viderentur. Neque iniuria arbitror τὸ δράμα τῶν δευτέρων habitum esse, id quod refert Scholiasta in Hypothesi. Hoc tamen non ita a me dictum existimari volo, quasi ego ea omnia comprobem, quae G. Hermannus p. IX sqq., qui iustam et omnibus numeris perfectam tragoediam hac fabula contineri iure negavit, Euripidis laudibus quum in aliis fabulis iudicandis tum in hac ipsa existimanda

detrahens disputavit. Etenim vir summus primum mihi in eo peccavisse videtur, quod non ante omnia hoc quaesierit, utrum Euripides eiusmodi fabulam, quam ipse animo comprehendit, omni modo illam quidem ad tristitiam ac maerorem compositam, revera facere voluerit an leniorem quandam, si non eiusmodi, quae a tristitia ad hilaritatem spectatorum animos revocaret, at saltem talem, quae animos hominum argumento tristitiae pleno commotos relaxaret et ad cotidianae vitae tranquillitatem traduceret. Hoc si diligentius consideravisset vir summus, credo ego facile illum, qui fuit sagacitate ac sollertia, intellecturum fuisse hanc fabulam universam non ita comparatam esse, ut eum, qui scripserit, veram ac perfectam tragoediam condere voluisse credere queamus, sed eiusmodi potius esse hanc fabulam, qua vis tragica ita infracta esse videatur, ut non tam ad commovendos spectatorum animos quam ad relaxandos ac remittendos pertineret. Nam tantum abest, ut in hac fabula qui superbi atque iniusti fuerunt poeniri videantur, id quod cadebat in Menelaum et Hermionam, quodque iniuria non esse factum opinatur G. Hermannus, ut ne is quidem, quem is innocentem plecti pronuntiavit, Peleus ita adficiatur, ut eius tristitia nuntio de filii morte audito contracta duravisse videatur, quod interveniens Thetis eum ita consolatur, ut ipse dicat se luctu velle desistere, et versibus huic fabulae finem imponat, qui minime tragicum colorem in se continere videantur:

καὶ τ' οὐ γαμεῖν δῆτ', ἐκ τε γενναίων χρεὼν
δοῦναι τ' ἐς ἐσθλοῦς, ὅστις εὖ βουλευεται;
κακῶν δὲ λέκτρων μὴ πιδυμίαν ἔχειν,
μηδ' εἰ ζαπλοῦτους οἴσεται φερνὰς δόμους.
οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξιαν ἐκ θεῶν κακῶς.

Quod si consideravisset vir egregius, agnovisset, credo, hanc quoque fabulam Euripidis esse eiusmodi, quales Alcestis atque Orestes, quae quarto tetralogiae loco destinatae atque ita comparatae essent, ut animos spectatorum tragico superiorum fabularum argumento commotos ad tranquillitatem reducerent, qua de re copiosius dixi in prooemio Alcestidis p. 19 sq. Deinceps universa causa recte iudicata etiam de singulis huius fabulae partibus verius atque rectius iudicari poterat quam factum est a G. Hermannō. Facile

enim intelligitur, si totum argumentum fabulae non id spectabat, ut effectus vere tragicus consequeretur, verum ad leniendos potius ac relaxandos animos pertinebat, ne singulas quidem partes ita instituendas fuisse, quemadmodum in iusta tragoedia exsequendae erant, sed ut universam fabulam, sic eius partes quoque ad oblectandas mentes et ad animos remittendos componendas fuisse. Sed, ut iam superiore tempore dixi, malo has res iuvenibus bonarum artium studiosis arbitrato suo iudicandas relinquere, quam ipse quid illi iudicare debeant praecipere, quum satis interpretis munere functus mihi esse videar, dum modo viam ac rationem iudicandi monstraverim. }

Sequitur ut de codicum auctoritate, qui sunt huius fabulae, quae scitu digna esse videantur, exponam. Habent autem hanc fabulam codices paene eisdem, qui Alcestin, de quibus auctore A. Kirchhoffio, cuius vide editionem vol. I. praef. p. 111 sqq., exposui in prooemio ad eam fabulam p. 20 sq., ut mihi non uberius dicendum esse videatur nisi de eis libris, de quibus eo loco agendi occasio non erat. Praestantiores igitur libri, qui habent Andromacham, hi sunt: Cod. Marcianus v. 471 (XCI. 1.), membranaceus saeculi XII., forma quadrata, ab initio et in calce mutilus, et omnino male habitus litteris saepe humiditate aut evanidis aut plane deletis in marginibus maxime, qui habet praeter alia Andromacham cum scholiis marginalibus et glossematis interlinearibus, excussus Venetiis a Kirchhoffio et littera A. notatus, Cod. Vaticanus bombycinus saec. XII., littera B. a Kirchhoffio notatus, Cod. Havniensis chartaceus, littera C. a Kirchhoffio notatus, fragmenta Ambrosiana libri bombycini saec. XII—XIII. edita ab A. Maio, littera D a Kirchhoffio notata, in quibus legitur Andromachae v. 1—102., Cod. Parisinus v. 2712. (Par. A. sive membranae Brunckii), membranaceus saec. XIII., continens praeter alia Andromacham cum glossematis interlinearibus et scholiis rarissimis iisque brevissimis, scriptus ternis per paginam columnis, a secunda manu haud ita antiqua, ubicunque scriptura vetustate deleta est, restitutus, littera E. a Kirchhoffio notatus, deteriores huius fabulae Codices hi sunt: Cod. Parisinus 2713. littera a, Codd. Florentini tres litteris bcd a Kirchhoffio notati, de quibus dixi in prooem. Alce-

XIV

stidis p. 21 sq., tum tertiae familiae codices Palatinus et Florentinus, litteris *B. C.* a Kirchhoffio notati, de quibus dixi l. c. p. 21. Eodem loco dixi etiam de editionibus Euripidis antiquioribus, ut nihil aliud iam hic superesse videatur nisi ut commemorem eos, qui ediderunt separatim hanc fabulam, quorum qui aliquam auctoritatem nacti sunt, hos nomino: Io. Dav. Koernerum, qui edidit *Andromacham* Züllichaviae anno 1826., Io. Lentingium, cuius editio prodiit Zutphaniae anno 1829., G. Hermannum, qui edidit *Andromacham* Lipsiae 1838.

Scrpsi Lipsiae d. VI. mens. Octob. MDCCCLVII.

Reinholdus Klotz.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ.

Νεοπτόλεμος, ἐν τῇ Τροίᾳ γέρας λαβὼν τὴν Ἀν-
 δρομάχην, τὴν Ἑκτορος γυναῖκα, παῖδα ἔτεκεν ἐξ
 αὐτῆς [τὸν Μολοττόν]. ὕστερον δὲ ἐπέγημεν Ἑρμιό-
 νην, τὴν Μενελάου θυγατέρα. δίκας δὲ πρῶτον ἦτη- 5
 κὼς τῆς Ἀχιλλέως ἀναιρέσεως τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλ-
 λωνα πάλιν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ χρηστήριον μετανοήσας,
 ἵνα τὸν θεὸν ἐξιλάσεται. ζήλοτύπως δ' ἔχουσα πρὸς
 τὴν Ἀνδρομάχην ἡ βασιλὶς ἐβουλεύετο κατ' αὐτῆς 10
 θάνατον, μεταπεμψαμένη τὸν Μενέλαον· ἡ δὲ τὸ
 παιδίον μὲν ὑπεξέθηκεν, αὐτὴ δὲ κατέφυγεν ἐπὶ τὸ
 ἱερὸν τῆς Θέτιδος. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενέλαον καὶ τὸ
 παιδίον ἀνεῦρον καὶ ἐκείνην ἀπατήσαντες ἤγειραν·
 καὶ σφάττειν μέλλοντες ἀμφοτέρους ἐκωλύθησαν Πη-
 λέως ἐπιφανέντος. Μενέλαος μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς 15
 Σπάρτην· Ἑρμιόνη δὲ μετενόησεν εὐλαβηθεῖσα τὴν

V. 1. ὑπόθεσις ἀνδρομάχης A E ὑπόθεσις εὐριπίδου ἀνδρομά-
 χης a. Ex bcdC singula enotata non sunt.

V. 2. ἐν τῇ τροίᾳ A B C E a C ἐν τροίᾳ [B] τὴν ἀνδρομάχην
 A B C E a ἀνδρομάχην [B C].

V. 3. τὴν Ἑκτορος [A B C] τὴν τοῦ Ἑκτορος B E τοῦ Ἑκτορος
 C. Ἑκτορος a τὸν Μολοττόν in ceteris libris omissum e cod. B, ut
 videtur, Aldus addidit.

V. 4. δὲ om. B C. ἔγημεν B. τὴν Ἑρμιόνην B C E.

V. 5. μενέλεω B C. πρῶτον libri. πρότερον Lascaris ἤτηκὼς τὸν
 ἐν δελφοῖς ἀπόλλωνα περὶ τῆς ἀχιλλέως ἀναιρέσεως a.

V. 7. ἦλθεν C.

V. 8. ἡ βασιλὶς πρὸς τὴν ἀνδρομάχην E.

V. 9. ἐβούλετο B. κατὰ αὐτῆς B.

V. 12. καὶ om.

V. 13. B C. ἀνεῦρον καὶ τὸ παιδίον E. ἀπαντήσαντες B. ἤγει-
 ραν A C B E a B. ἀνήγειραν C.

V. 14. τοῦ πηλέως B.

- παρουσίαν τοῦ Νεοπτολέμου· παραγενόμενος δὲ ὁ
 Ὁρέστης ταύτην μὲν ἀπήγαγε πείσας, Νεοπτολέμῳ δὲ
 ἐπεβούλευσεν· ὃν καὶ φρονεῦντά παρῆσαν οἱ φέρον-
 τες. Πηλεῖ δὲ μέλλοντι τὸν νεκρὸν θορνεῖν Θέτις
 5 ἐπιφανεῖσα τοῦτον μὲν ἐπέταξεν ἐν Δελφοῖς θάψαι,
 τὴν δὲ Ἀνδρομάχην εἰς Μολοσσούς ἀποστεῖλαι μετὰ
 τοῦ παιδός, αὐτὸν δὲ αἰτνασίαν προσδέχεσθαι· τυ-
 χῶν δὲ αὐτῆς εἰς Μακάρων νήσους ᾤκησεν. . . .
- 10 . . . Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος κεῖται ἐν Φθίᾳ· ὁ
 δὲ χορὸς [συνέστηκεν] ἐκ Φθιωτίδων γυναικῶν· προ-
 λογίζει δὲ Ἀνδρομάχην. τὸ δὲ δράμα τῶν δευτέρων·
 ὁ πρόλογος σαφῶς καὶ εὐλόγως εἰρημένος, ἔτι δὲ
 καὶ τὰ ἐλεγεία τὰ ἐν τῷ θρήνῳ τῆς Ἀνδρομάχης.
 15 ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει ῥῆσις Ἑρμιόνης· τὸ βασιλικὸν
 ὑποφαίνουσα· καὶ ὁ πρὸς Ἀνδρομάχην λόγος οὐ κα-
 κῶς ἔχων· εὖ δὲ καὶ ὁ Πηλεὺς ὁ τὴν Ἀνδρομάχην
 ἀφελόμενος.

V. 1. ὁ om. a B. ἀπήγαγεν πείσας A. ἀπήγαγε πείσας [B]

ἀνήγαγε πείσας C. a C. ἀπήγαγε πείσας E. [ἀνήγαγεν] εἰς σκηνήν B.

V. 2. δὲ om. B. Deinde δὲ — φέροντες om. C

V. 3. οἱ καὶ A.

V. 5. ἐπέταξεν ἐν Δελφοῖς] Sic e libris Kirchhoffius. ἐν Δελ-
 φοῖς ἐπέταξε vulgo. θάψαι cum var. leet. μένειν a prima manu B.

V. 6. ἀποστεῖλαι correxerunt Lascaris Aldus. ἀπέστειλε libri.

V. 7. αὐτὸν δ' εἶπεν B. solus.

V. 8. αὐτῆς A B E a B. ταύτης C. ᾤκησεν libri. ὤκησεν apogr. Par.

V. 10. «quae sequuntur argumenti Aristophanei sunt frag-
 mentum capite truncum. Omittunt ea Aesch.» KIRCHHOFFIUS.
 κεῖται ἐν Φθίᾳ BCE, et apogr. Paris. ἐν Φθίᾳ κεῖται [C].

V. 11. συνέστηκεν om. BCE. habent [BC].

V. 12. δὲ ante Ἀνδρομάχην om. BC. δὲ ante δράμα om. E.

V. 13. ὁ πρόλογος [B] πρόλογος BCEC. σαφῆς B. ἔστι δὲ
 libri. εἰ δὲ G. Hermannus.

V. 15. τῆς Ἑρμιόνης E.

V. 16. ὑποφαίνουσα Lascaris. ἑφαίνουσα BCB C. ἐμφαι-
 νουσα fortasse E.

V. 16. οὐ κακῶς CE. οὐ καλῶς BBC.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΧΟΡΟΣ.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

ΠΗΛΕΤΣ.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΘΕΤΙΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἀνδρομάχη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,
ὅθεν ποθ' ἔδνων σὺν πολυχρόσῳ χλιδῇ
Πριάμου τύραννον ἐστίαν ἀφικόμην
δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Ἑκτορι,

V. 1. Θηβαία πόλις A Θηβαία πόλις [B] C Θηβαία πόλις
Bab Θηβαία πόλις cd Θηβαία πόλις [B] Θηβαία πόλις C.

V. 1. Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θ. π.] Genus loquendi fefellit quosdam viros doctissimos. Vocativos esse monuerunt Seidlerus ad El. 1. et Monkius ad Alc. 1., quarum fabularum similia exordia sunt. Nimirum utimur eiusmodi compellatione vel sine ulla conversione orationis ad eam rem, quae compellatur, si quis animum aut gaudii aut doloris motus aliisque adfectus impulit. PFLUGK. [Disputavit uberius de his locis G. Hermannus in praef. ad Andromacham, p. XIV sqq. R. K.] — σχῆμα, decus. Exemplum attulit Musgrav. ad h. l. Blomfield. gloss. ad Aesch.

S. c. Th. 484., sed de omnibus tenendum quod monui ad He-cub. 619. PFLUGK.

V. 2. ἔδνων σὺν πολυχρόσῳ χλιδῇ] Hom. Il. ζ. 392. γ. 88: ἄλοχος πολύδαρος. Noster Thesei fr. VIII: Κρεῖσσον δὲ πλούτου καὶ πολυχρόσου χλιδῆς Ἄνδρῶν δικαίων καγαθῶν παρουσίαι. Dan. v. 1: Δόμοι μὲν οὐδ' εὐπυργά τ' ἐρύματα χθονὸς Οὐκ ἐν πολυχρόσοισιν ἡσκηται χλιδαῖς. De voc. χλιδῆ cf. Ruhn k. ad Tim. p. 276. PFLUGK.

V. 4. παιδοποιός] i. e. ἐπὶ γνησίῳ παιδὶ ὁποῖον, cf. v. 941. [Formula, qua in matrimonio ineundo utebantur, haec fuit ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων,

ζηλωτὸς ἐν γε τῷ πρὶν Ἀνδρομάχῃ χρόνῳ,
νῦν δ', εἰ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνή

5

V. 5. χρόνῳ om. cd.

V. 6. εἰ τις A οὗτις B (hic ab altera manu εἰ τις) CC. εἰ τις
Eacd. [B] Scholion codd. AB. ἐμοῦ πέφυκεν ἢ γενήσεται

de qua vide quae disputaverunt Hemsterhusius ad Luciani Timonem c. 17. et Dorvillius ad Charitonem p. 240. R. K.] Herodot. I, 59: Χίλων δὲ δ Λακεδαιμόνιος — θεησάμενος τὸ τέρας συνεβούλευεν Ἰπποκράτει πρῶτον μὲν γυναῖκα τεκνοποιὸν μὴ ἄγεσθαι ἐς τὰ οὐκία, ubi cf. Wesseling. PFLUGK.

V. 6. 7. νῦν δ', εἰ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνή ἐμοῦ πέφυκεν ἢ γενήσεται ποτε] Sic hic locus, si librorum auctoritatem accurate consideramus, antiquitus videtur scriptus fuisse. Facile enim apparet et id, quod in quibusdam libris habetur, οὗτις pro εἰ τις et δὴ τις, quod actores olim hic sibi videre visi esse dicuntur in schol. codd. AB., esse e glossematis orta. Illud autem magno opere ambigitur, qua ratione illa verba, quae olim hic scripta fuisse videntur, expedienda atque explananda esse videantur, si quidem quae in libris nobis tradita sunt, vere ab Euripide profecta sint. Et tres potissimum video vias reptas esse, quibus difficultas, quae inest in his verbis, expediretur. Ac primum quidem Valckenarius (ad Phoen. 1589) alique eum sequuti critici verba, quae sunt in optimis ac plurimis libris scripta: νῦν δ' εἰ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνή, ita tueri hoc loco voluerunt, ut versum qui sequeretur, quamvis in omnibus libris uno omnium consensu legeretur, omittendum esse existimarent. Quam sententiam qui nuper am-

plexi sunt recentiores etiam interpretes, illam magno opere adjuvari putaverunt eo, quod in scholio codd. AB. dicerentur actores adieciisse hunc versum, qui δὴ τις pro εἰ τις legere sibi visi essent. Qua quidem re mihi nihil aliud probari videtur nisi iam antiquissimo tempore hunc versum fuisse in libris, illamque suspicionem natam esse a scholiastis iis, qui quod alia ratione expedire non possent, tamen aliquo modo explicare studerent. Nam tantum abest, ut ea suspitione magno opere iuvetur sententia, ut infringatur ea ipsa vis, quae hoc loco in declaranda miserrima mulieris conditione expromenda erat. Illa enim formula νῦν εἰ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνή quum esset usitata maxime et cotidiana, nuda non erat ponenda, sed adiuvanda potius et efforrenda adiuncto aliquo additamento, quo miserabilior is status, in quo esset Andromacha, videretur, id quod sane in his ipsis verbis ἐμοῦ πέφυκεν ἢ γενήσεται ποτε contineri videtur. Haec igitur Valckenarii opinio valde mihi repudianda esse videtur. Altera ratio est eorum, qui verba illa, quae in libris plerisque habentur, ita explananda esse putaverunt, ut superlativum pro comparativo esse positum statuerent aut certe eandem illi constructionem adsumerent, quae solet esse comparativi, quae ratio proposita est a Wesselingio ad Herodoti lib. VII. c. 16. et ad Diod. Sic. lib. XX. c. 72., accepta etiam a Davisio ad Max. Tyr.

ἐμοῦ πέφυκαν ἢ γενήσεται ποτε·
 ἥτις πόσιν μὲν Ἑκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως

ποτε: οἱ ὑποκριταὶ τὸν λαμβόν προεθέτηκαν ὑπονοήσαντες εἶναι τὴν γραφὴν δὴ τίς, ἔν' ἡ οὕτως· νῦν δὴ τίς ἄλλη καὶ ἀντὶ τοῦ συγκριτικοῦ τὸ δυστυχεσάτη φασίν. Vide infra adnot. exeget.

p. 583. a. ac probata olim etiam a G. Hermannō ad Vigerum p. 718 sq. ed. tert., quī quidem attulerunt alia eius usus exempla, Homeri Odysseae XI, 482. *σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ, Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω.* Diod. Sic. XX, 72. *ταχὺ δὲ τούτου τὸ προσταχθέν ποιήσαντος ποικιλώτατον συνέβη γενέσθαι φάνον τῶν προγεγονότων.* atque alia id genus multa, quae tetigit A. Matthiae gramm. Gr. ampl. §. 464. Sed admodum lubricam esse hanc viam huius loci explicandi recte iam sensit b. Pflugkius, qui tamen non satis recte haec Theognidea v. 175. Br. *ἄγαθὸν πενήν πάντων δάμνησι μάλιστα, καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρις, καὶ ἡπιάλου.* explicavit, quod dixit non superlativum pro comparativo esse positum, sed brevitatis studio hanc non esse expressum, sed subaudiendum e prioribus, quum in isto Theognidis loco genetivi γήρως et ἡπιάλου per quendam orationis attractionem ad genetivum πάντων quasi appositio quaedam adiungantur, et post eum id vidit etiam G. Hermannus, qui in editione sua de coniectura multorum *δυστυχεστέρα* pro *δυστυχεσάτη* reposuit. Quae tamen scriptura si vere olim in libris haberetur, cur tot tantaeque difficultates motae essent? Reliqua est tertia ratio eorum, qui superlativo suam et propriam vim concesserunt et illum genetivum, qui sequitur, ἐμοῦ potius alia ratione explicandum esse putaverunt, in quo genere fortasse non satis caute Pflug-

kius dixit ab ἄλλῃ pendere ἐμοῦ, sed nullo tamen modo a G. Hermannō propterea irridendus fuit, quum eius ratio explicandi loci una vera esse videatur, ut genetivum ἐμοῦ interpretemur praeter me, me excepta, quae constructio verborum, si non ab ipsa vocula ἄλλῃ suspensa est, maximo opere tamen appositā illā voce exstat et se prodit. Est enim ratio huius loci simillima eius, quem apposui supra ex Odyssea XI, 482. *σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ, Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω*, ubi genetivus *σεῖο* non appositio adlectivo ἄλλος, sed adiutus a verbis *προπάροιθε* et *ὀπίσσω*, nihil aliud significat nisi praeter te. Hoc igitur modo si hunc locum explicamus, sententiam habebimus eius modi, apertissimam illam quidem ad hunc locum, ubi summa quasi exaggeratio miseriarum esse debet: Nunc vero (miserrima sum mulier), si quae alia summa miserritudinis mulier praeter me nata est aut aliquando nascitura est. Uberius autem poeta Andromacham hanc comparisonem sortis suae instituentem fecit, quod, ut ab initio significavi, summo opere ea res premenda atque urgenda esse videbatur. De eodem genere est quod Euripides in Phoeu. 1598. Oedipum fecit dicentem: *Ὁ μοῖρ', ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἐφυσας ἀθλίον καὶ τίημον', εἴ τις ἄλλος ἀνδρώπων ἐφν.*, ad quem locum vide quae dixi ipse p. 232 sq. Neque enim quidquam moror ea, quae mihi

θανόντ' ἐξεΐδον, παῖδά θ' ὄν τίχτω πόσει
 ῥιφέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων, 10
 ἐπεὶ τὸ Τροίας εἶλον Ἕλληνες πέδον,
 αὐτὴ δὲ δούλῃ, τῶν ἐλευθερωτάτων
 οἴκων νομισθεῖς, Ἑλλάδ' εἰσαφικόμεν,
 τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας 15
 δοθεῖσα λείας Τρωικῆς ἐξαίρετον.
 Φθίας δὲ τῆςδε καὶ πόλειος Φαρσαλίας
 σύγχορτα ναίω πεδί', ἔν' ἡ θαλασσία

δα

V. 9. παῖδα θ' Bb. παῖδ' ὄν E.

V. 10. ῥιφέντα ABC Ea ῥιφθέντα [BC] et vulgo.

V. 11. τροίης B.

V. 17. habet Schol. Hom. II. XI, 774. Etym. Gud. p. 568.

ad eum locum opposuit I. Geel-
 ius. R. K.

V. 9. παῖδά θ'] Flor. A. παῖδα δ', quod qui invenit libra-
 rius propter praecedens πόσιν
 μὲν, ut videtur A. Matthiae,
 rem fecit minime necessariam.
 Nam istis respondent haec v.
 12. αὐτὴ δὲ δούλῃ. Erravit eti-
 am P. Elmsleius ad Soph.
 Oed. T. 220., quum μὲν et τὴ
 inter se respondere arbitratur
 in Euripidis Med. v. 192: ἐπὶ
 μὲν θαλάις ἐπὶ τ' εἰλαπίναις.
 Nam ibi quoque sequitur δὲ ad
 praecedens μὲν referendum v.
 195. Cf. Androm. 399 — 401.
 PFLUGK.

V. 10. ὀρθίων,] Phoen. 1105:
 περγάμων ἀπ' ὀρθίων. 1129: ἀπ'
 ὀρθίου σταθεῖς πύργον. El. 489:
 πρόσβαιν οἴκων ὀρθίαν. Ele-
 ganti translatione Plutarch.
 Phoc. c. 2: τῆς πολιτείας ὁ ὀρ-
 θιος ἄγαν καὶ πρὸς ἅπαντα τοῖς
 δημοσίοις ἀντιβαίνων τόπος.
 PFLUGK. «Crudelissimam ne-
 cem Astyanactis ambigi potest
 utrum poetae cyclici ex Home-
 ri versibus confinxerint, an re-
 spiciens antiquius aliquod car-
 men Homerus Iliad. XXIV.
 732. haec dicentem fecerit An-

dromacham: σὺ δ' αὖ, τέκος,
 ἧ ἔμοι αὐτῇ, Ἐφραι, ἐνθα κεν
 ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο, Ἀεθλεύων
 πρὸ ἀνακτος ἀμειλίχου, ἧ τις
 Ἀχαιῶν ῥίψει χειρὸς ἐλὼν ἀπὸ
 πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον, Χωό-
 μενος, ᾧ δὴ πον ἀδελφεὸν ἔκτα-
 νεν Ἐκτωρ, Ἡ πατέρ', ἧ καὶ
 νιδόν.» G. HERMANNUS.

V. 14. Natus fuit Neoptole-
 mus in insula Scyro ex Deida-
 mia, regis Lycomedis filia, v.
 Hom. II. τ 326. Strab. IX.
 p. 436. et quos laudavit Werns-
 dorf. ad Himer. p. 601. Neo-
 πτολέμῳ quattuor syllabis pro-
 nuntiandum, ut apud Soph.
 Philoct. 4., ubi v. Hermann.
 PFLUGK. Ceterum recte G.
 Hermannus post Musgravi-
 um docuit cum quodam contemptu
 νησιώτην Neoptolemmum appellari
 ab Andromacha, quae quamvis
 coleret Neoptolemmum, tamen
 quum sese gloriaretur τῶν ἐλευ-
 θερωτάτων οἴκων habitum esse,
 impar sibi conubium cum insu-
 lano contigisse significaret, quo
 de contemptu insulanorum con-
 ferri possunt Dorvillius ad
 Charit. p. 558. (p. 541. ed.
 Lips.) et C. O. Müllerus in
 Aegineticis p. 193. etiam infra
 huius fabulae v. 210. R. K.

Πηλεΐ ξυνώκει χωρίς ἀνθρώπων Θέτις,
 φεύγουσ' ὅμιλον· Θεσσαλὸς δὲ νιν λεῶς
 Θετίδειον αὐδᾷ θεᾶς χάριν νυμφευμάτων. 20
 ἔνθ' οἶκον ἔσχε τόνδε παῖς Ἀχιλλέως,
 Πηλέα δ' ἀνάσσειν γῆς ἐξ Φαρσαλίας
 ζῶντος γέροντος σκῆπτρον οὐ θέλων λαβεῖν.
 καὶ γὰρ δόμοις τοῖςδ' ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον
 πλαθεῖς Ἀχιλλέως παιδὶ δεσπότη τ' ἐμῶ. 25
 καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κειμένην ὄμως

V. 19. Θεσσαλὸς λαὸς δὲ νιν abcd.

V. 20. «Θετίδιον Cramer. anecd. Oxon. III. p. 252. cf. schol. Pind. Nem. IV, 81.» KIRCHHOFF.

V. 25. πλαθεῖς [A] Eacd C πιασθεῖς B [C] B. Dein δεσπότη τ' libri. δεσπότη γ' Brunckius.

V. 17. Schol. ad Il. I. c. χόροι δὲ οἱ τριγγοὶ (τροχαῖοι Dydymus), ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ· σύγχορτα ναίω πεδία ταῖς Ἐλευθεραῖς, καὶ ἐν Ἀνδρομάχῃ ὁμοίως. De fragmento Antiopae vide A. Nauckii Tragicor. Graec. rel. p. 327 sq. R. K.

V. 18. χωρίς ἀνθρώπων] Hecub. 2: ἐν Ἀιδῇ χωρίς φέσσεται θεῶν. Idem explicatius dicitur verbis φεύγουσ' ὅμιλον. Talia παράλληλα amat grandiloqua et exilitate verborum fugiens oratio tragicorum. Aesch. Choeph. 730: Ἡ δὲ κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον, Εὐτ' ἂν πύθεται μῦθον. Soph. Phil. 31: Ὅρῳ κενὴν οἰκῶσιν ἀνθρώπων δόξα. Noster Hipp. 951: Θεοῖσι προσθεῖς ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς. Phoen. 202. Suppl. 191. s. Herc. F. 225 s. Troad. 961: Πῶς οὖν ἔτ' ἂν θνήσκοιμ' ἂν ἐνδίκως, πόσι, Πρὸς σοῦ δικαίως; quem locum non intactum dimiserunt Seidlerus in editione Troadum et Boissonadus ad Eunap. p. 596. Adde A. Matth. Gr. §. 636. Reisig. ad Soph. Oed. Col. p. 229. PFLUGK.

V. 19. νιν] i. e. αὐτά, scil.

τὰ πεδία. cf. Iph. T. 366. PFLUGK.

V. 22. Πηλέα] Coalescit pronuntiatione *ea* terminatio: quam licentiam recte puto Matth. ad Alc. 25. ad eas voces revocat, quae praecedentem habeant longam syllabam. Exempla collegit Monkius ad Hipp. 1148. et ad Alc. 25. PFLUGK.

V. 25. δεσπότη γ' ἐμῶ] i. e. quippe qui dominus meus sit. Iph. A. 1455: πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ στέγει, πόσιν γε σόν. De quo loco recte iudicavit Elmsleius ad Med. 940. PFLUGK. Eam rem secus existimandam esse et unice verum tē videri hic et aliis locis multis docui quum ad Devar. Vol. II. p. 745 sqq. tum ad Med. Euripidis v. 970. p. 100. ed. Goth. sec. R. K.

V. 26. Sophocl. Ai. 323 ἐν τοιαύτῳ κείμενος κακῇ τύχῃ. 1306: τοιοῖςδ' ἐν πόνοισι κείμενος. Eurip. Phoen. 1633. Alex. fr. XXII. 2. — ὁμῶς participio iungendum; vide infra 119. Med. 280. Hec. 568. Bacch. 787. Hel. 1029. et notata ab Elmsleio ad Soph.

ἐλπίς μ' αἰὲν προσῆγε, σωθέντος τέκνον,
 ἀλκὴν τιν' εὐρεῖν κάπικούρησιν κακῶν·
 ἐπεὶ δὲ τὴν Λάκαιναν Ἑρμιόνην γαμεῖ
 τοῦμόν παρώσας δεσπότης δοῦλον λέχος, 30
 κακοῖς πρὸς αὐτῆς σχετλίοις ἐλαύνομαι.
 λέγει γάρ, ὥς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις
 τίθην' ἄπαιδα καὶ πόσει μισουμένην,
 αὐτῇ δὲ ναίειν οἶκον ἀντ' αὐτῆς θέλω
 τόνδ' ἐκβαλοῦσα λέκτρα τάκείνης βίᾳ· 35
 ἀγὼ τὸ πρῶτον οὐχ ἐκοῦσ' ἐδεξάμην,
 νῦν δ' ἐκλέλοιπα· Ζεὺς τὰδ' εἰδείη μέγας,
 ὥς οὐχ ἐκοῦσα τῷδ' ἐκοινώθην λέχει.

V. 27. «προσῆγε magnam corruptelae suspicionem iniecit interpretibus. Piersonus Verisim. I. 5. p. 71. coni. προῦσηγε, quod vix Graecum esse vocabulum post alios monuit Blomf. gloss. ad Prometh. 860. cf. Albert. ad Hesych. T. II. p. 1041. Musgrav. παρῆγε, Jacobs. Anim. p. 41. ἐλπίς μ' αἰὲν ποτ' εἶχε, denique Elmsleius ad Soph. Ai. 15. Oed. T. 202. ad Herm. ed. Suppl. 752.) προσῆγε.» PFLUGK.

Ai. 15. Blomfield. ad Aesch. Pers. 300. PFLUGK.

V. 27. Sanissima est vulgata lectio, quam recte interpretatur Reisigius ad Oed. Col. p. 242: spes me adduxit ad credendum me praesidium inventuram —. [Etiam Latine dicas et adducor ut credam hoc ita esse et adducor hoc ita esse. R. K.] Idem erudite de hoc genere breviloquentiae explicavit. Quamquam est haec res ita comparata, ut difficilior animadvertas nonnunquam latentius adhibitam et variis modis fallentem hanc loquendi rationem, quam singulis in locis persuadeas minus etiam Graece docto. Aristides T. III. p. 435. C: καὶ τῷ τὰ βέλτιστα λέγειν τιθεὶς αὐτὸς ἐπεσθαι τὸ κινδυνεύειν, ἐκείνουδ', ἐξ ὧν ἡτύχησαν, ἀποστρεφείς τὸ λέγειν τὰ βέλτιστα. Contra Platonem rhetor disputat, qui quum

eum, qui regere populum, non regi multitudinis cupiditatibus velit, non posse periculi expertem esse statuisset, tamen Miltiadem, Themistoclem aliosque eo ipso, quod gratia populi exciderunt, ea laude privaverit, quae posita est ἐν τῷ λέγειν τὰ βέλτιστα. PFLUGK.

V. 28. ἐπικούρησιν κακῶν] opem adversus mala. Vid. Matth. Gr. §. 354. γ. Eadem adiectivi structura Or. 211. Plat. de Legg. II. p. 666. B: παιδιὰν — ἐπικούρου τῆς τοῦ γῆρως ἀσσηρότητας. Elmsleius ad Soph. Oed. T. 202. cur maluerit κάπικούρησιν κακῶν, non expnto. PFLUGK.

V. 30. παρώσας] ἐκβαλὼν Schol. et Hesych. Usitatum hoc verbum de his, quae quis cum contemptu relinquit aliisque ut villiora postponit. El. 1037: τάνδον παρώσας λέκτρα. Or. 627: μηδὲ δυσσεβεῖς Ἑλῆ, παρώσας ἐν-

ἀλλ' οὐ σφε πείθω, βούλεται δέ με κτανεῖν,
 πατὴρ τε θυγατρὶ Μενέλαωσ συνδραῖ τάδε. 40
 καὶ νῦν κατ' οἴκους ἔστ' ἀπὸ Σπάρτης μολῶν
 ἐπ' αὐτὸ τοῦτο· δειματομένη δ' ἐγὼ
 δόμων πάροικον Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον,
 θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', ἣν με κωλύσῃ θανεῖν·
 Πηλεὺς τε γάρ νιν ἔχγονοί τε Πηλέως 45
 σέβουσιν, ἐρμήνευμα Νηρηΐδος γάμων.
 ὅς δ' ἔστι παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθρα
 ἄλλους ἐς οἴκους, μὴ θάνῃ φοβουμένη.
 ὁ γὰρ φυτεύσας αὐτὸν οὔτ' ἐμοὶ πάρα
 προσωφελῆσαι παιδί τ' οὐδέν ἔστ' ἀπὼν 50

V. 36. τὸ πρῶτον [A] a [bcdB] C. τὸ πρόσθεν (πρῶτον a sec. m.) B. τὸ πρόσθεν CE., id quod recepit A. Nauckius.

V. 37. τὰ γ' εἰδείη a pr. m. BE.

V. 40. Μενέλαος BCD.

V. 41. ἀπὸ πάτρας abcd.

V. 43. δόμον a pr. m. BCEB πάροικον E.

V. 46. Νηρηΐδος ACbcd.

σεβαστέρους φίλους. PFLUGK.

V. 31. ἐλαύνομαι] vexor, exagitor. Notavit nonnulla Musgrav. ad Soph. Oed. T. 28. Noster Heracl. 1007: ἤλανεσ ἂν κακοῖσιν. Soph. Ai. 275. 504. 756. Trach. 1045. In Alcest. 676. κακοῖς ἐλαύνειν est conviciis proscindere. PFLUGK.

V. 41. ἐπ' αὐτὸ τοῦτο] scil. τὸ κτανεῖν, cf. v. 916. Bacch. 957: Οὐκοῦν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀποστέλλει φύλαξ. ib. 965. Plato Parmen. p. 126. A: ἀλλὰ μὲν δὴ, εἶπον ἐγὼ, πάρεμί γε ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, δεησόμενος ὑμῶν. cf. Stallb. ad Plat. Gorg. p. 29. PFLUGK.

V. 42. δειματομένην· φοβουμένην, εὐλαβουμένην Hesych. t. I. p. 904. R. K.

V. 43. δόμων πάροικον] lunge cum sequentibus Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον. Minus recte alii ad δειματομένην referunt et in-

telligunt Menelaum, cuius dissimilis est condicio atque illorum, qui apud Soph. Ant. 1155. dicuntur Κάδμον πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος. PFLUGK.

V. 44. ἣν με κωλύσῃ θ.] Nimis acutus est contra vulgata scripturam Reisigius (ad Soph. Oed. Col. p. CCXIII.), qui reponendum ἵνα με κ. θ. Sententia est: eo consilio huc veni consedique, ut experirer, an me huius loci sanctimonia a morte defenderet. Helen. 1055: ἄκουσον, ἥν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν. Herc. F. 847: Παραινέσαι δέ, πρὶν σφαιεῖσαν εἰσιδεῖν, Ἥρα θέλω σοὶ τ', ἣν πιθῇσθ' ἐμοῖς λόγοις. Adde Aristoph. Vesp. 270. 1449. Matth. Gr. §. 526. PFLUGK.

V. 47. ὑπεκπέμπω] Vid. ad Hecub. 6. PFLUGK.

V. 50. οὐδέν] Noster Pelei fr. IV: Τὸν ὄλβον οὐδέν

Δελφῶν κατ' αἶαν, ἔνθα Λοξία δίκην
 δίδωσι μανίας, ἥ ποτ' εἰς Πυθῶ μολῶν
 ἤτησε Φοῖβον πατρός οὐ' κτείνει δίκην,
 εἴ πως τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος
 θεὸν παράσχοιτ' εἰς τὸ λοιπὸν εὐμενῇ.

55

ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

δέσποιν', ἐγὼ τοι τοῦνομ' οὐ φεύγω τόδε
 καλεῖν σ', ἐπεὶ περ καὶ κατ' οἶκον ἡξίουν
 τὸν σόν, τὸ Τροίας ἡνίκ' ὤκονμεν πέδον·
 εὐνοὺς δὲ καὶ σοὶ ζῶντί τ' ἦν τῷ σῶ πόσει,
 καὶ νῦν φέρουσα σοὶ νέους ἥκω λόγους
 φόβῳ μὲν, εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται,

60

V. 52. ἦν libri. ἥ Reiskius. ποτ' [AB]CC. τότ' Eabcd.

V. 53. οὐ κτείνει ABCaC οὐ κτείνει D οὐ τίνει EB. οὐ
 τίνει bc οὐ' κτείνει d. οὐ' κτείνει G. Hermannus, Pflugk.

V. 54. πρόσθεν [AB]CEacd. πρόσθε BC, ut videtur.

V. 62. δεινὰ γάρ τοι βούλεται Musurus Corruptelae originem
 demonstrat Taur. [BB] lectio δεινὰ γάρ βούλεται. Nihil frequen-
 tius confusione verborum βούλεσθαι et βουλεύεσθαι, βούλημα et

οὐδαμῶς κρίνω βροτοῖς. Antiop.
 fr. XXI. (Inc. XXV. 4. [p.
 330. ed. Nauck.]) Ἀργὸς μὲν
 οἰκοῖς (male Elmaleius ad
 Heracl. 4. ἀστοῖς) καὶ πόλει
 γενήσεται, Φίλοισι δ' οὐδεῖς.
 PFLUGK.

V. 52 seq. Exegesis ad μα-
 νίας continet haec sententia, ἦν
 ποτ' — 'κτείνει δίκην. Hoc enim
 voluit poeta: δίκην δίδωσι τῆς
 δίκης, ἦν ποτ' — ἤτησε Φοῖβον
 πατρός οὐ' κτείνει. Istam au-
 tem poenarum exactionem μα-
 νίαν vocat. Verte: ubi Apol-
 lini poenas pendit furo-
 ris, illius inquam exacti-
 onis poenarum, qua quon-
 dam Delphos profectus
 ob patrem occisum aggres-
 sus est Apollinem. [Equi-
 dem satius esse duxi cum re-
 centissimis editoribus ἥ de con-
 jectura Reiskii scribere quam
 librorum scripturam ἦν propa-

gare. R. K.] Ceterum aliam
 istius protectionis causam me-
 morat Pherecydes apud Schol.
 Orest. 1649. Matth. Φερεκύδης
 δὲ φησι περὶ παίδων χρησὸν
 αἰτοῦντα τὸν Νεοπτόλεμον ἀναι-
 ρεθῆναι. PFLUGK.

V. 54. πρόσθε] Gramma-
 tici magis probatur πρόσθεν,
 vid. Lobeck. ad Phryn. p. 284.
 Formae littera paragogica ca-
 rentis certa exempla ex Sopho-
 clis fabulis citavit Matth. in
 Addendis ad h. l., quibus Ari-
 stophanica adiecit Schaefer.
 ad Demosth. T. II. p. 273. Ad-
 de huius fabulae v. 65. 877.
 1106. El. 961. Rhadam. fr. II.
 7. [p. 446. ed. Nauck.] alia
 eiusdem poetae haud pauca.
 PFLUGK. Vide V. Chr. Fr.
 Rost. gr. Gr. p. 47. et p. 322.
 ed. sept. R. K.

Ibid. ἐξαιτούμενος] i. e.
 παραιτούμενος. Sophocl. O. C.

οἴκτῳ δὲ τῷ σῶ· δεινὰ γὰρ βουλευέται
Μενέλαος εἰς σὲ παῖς θ', ἃ σοι φυλακτέα.

ANΔPOMAXH.

ὦ φιλάτῃ σύνδουλε, σύνδουλος γὰρ εἶ
τῇ πρόσθ' ἀνάσση τῇδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ,
τί δρῶσι; ποίας μηχανὰς πλέκουσιν αὖ
κτεῖναι θέλοντες τὴν παναθλίαν ἐμέ;

55

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σύ,
κτείνειν, ὃν ἔξω δωμάτων ὑπεξέθου.

ANΔPOMAXH.

οἴμοι· πέπυσται τὸν ἐμὸν ἔκθρετον γόνον;
πόθεν ποτ'; ὦ δήστηνος, ὡς ἀπωλόμην.

70

βούλευμα, v. c. apud Menandrum Stobaei Vol. I. p. 251. Gaisf. p. 106. Mein. Aristid. T. III. p. 439. C. V. Wesseling. ad Herod. I. 165. Heind. ad Plat. Charm. §. 52. PFLUGK.

V. 63. σὲ παῖς θ' Ἄ σὲ παῖς θ' E[B]C. σὲ παιδα θ' BC. σὲ παῖδ' Dacδ σὸν παῖδ' b.

V. 66. πλέκουσι νῦν B.

V. 67. θέλουσι C.

V. 71. ἀπωλόμαν B.

1327: ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαι-
τούμενοι Μῆνιν βαρβαρίαν εἰκάθειν
ὀρμωμένῳ Τῷδ' ἀνδρὶ. PFLUGK.

V. 56. Orest. 544: Ὁ γέρον,
ἐγὼ τοι πρὸς σὲ δαιμάτω λέ-
γειν. 682: Ὅρεστ', ἐγὼ τοι σὸν
καταιδοῦμαι κάρα. Hipp. 433:
Δέσποιν', ἐμοί τοι ξυμπορὰ
μὲν ἀρίως ἢ σὴ παρέσχε δει-
νὸν ἐξαίφνης φόβον. Vide Hein-
dorf. ad Plat. Protag. §. 19.
PFLUGK. Adde Pflugk. ad
Alc. 590. p. 90. ed. sec. Klotz.
ad Devar. Vol. II. p. 737.

V. 61. φόβῳ μὲν, εἴ τις
—] Vid. adnot. ad Med. 184.
p. 33. ed. Goth. sec. Soph. Trach.
666: ἀθυμῶ δ', εἰ φανήσομαι
τάχα Κακὸν μέγ', ἐκπράξας' ἀπ'
ἐλπίδος καλῆς. Eidem verbo
μη iunxit Oed. T. 747. Aristophanes Eccles. 610 ed. Dind.
τοὺς δὲ θεατάς, Εἰ καινοτομεῖν
ἐθελήσουσιν καὶ μὴ τοῖς ἡθάσι
λίαν τοῖς ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν,

τοῦτ' ἐσθ' ὃ μάλιστα δέδοικα.
PFLUGK.

V. 62. οἴκτῳ δὲ τῷ σῶ] misericordia erga te. Sic v. 660: προνοία τῇ τε σῇ κάμῃ. Hipp. 965: δυσμετεία σῇ, Xenoph. Disc. Cyri VIII. 3, 32: τῆς ἐμῆς δωρεᾶς, ubi vid. Schneid. Cf. Lange et Pinzg. ad Aesch. Pers. 654. Reisig. ad Soph. Oed. Col. 409. Stallbaum. ad Plat. Apol. p. 29. Meinek. ad Men. p. 105. PFLUGK. Vide Rost. gr. Gr. §. 99. 4. adn. 7. p. 455 ed. sept. R. K.

V. 69. ἔξω — ὑπεξέθου] Abesse poterat ἔξω salva sententia: similia vide in Lobesckii adnotatione ad Soph. Ai. 740. PFLUGK.

V. 70. πέπυσται] scil. Hermiona, quam ut dominam malorumque suorum praecipuam cau-

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ.

οὐκ οἶδ', ἐκείνων δ' ἡσιθόμην ἐγὼ τάδε·
φροῦδος δ' ἐπ' αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπο.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ἀπωλόμην ἄρ' ὦ τέκνον, κτενοῦσί σε
δισσοὶ λαβόντες γῦπες. ὁ δὲ κεκλημένος
πατὴρ ἔτ' ἐν Δελφοῖσι τυγχάνει μένων.

75

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ.

δοκῶ γὰρ οὐκ ἂν ὧδέ σ' ἂν πράσσειν κακῶς,
κείνου παρόντος· νῦν δ' ἔρημος εἰ φίλων.

V. 73. ἐπ' αὐτὸ D., quod placuit A. Nauckio. Μενέλαος BC.

V. 77. 78. quos choro ait libros tribuere, continuavit Andromachae Kirchhoffius. Vulgo famulae dantur. οὐδὲν ὧδέ σ' ἂν C.

sam ac tanquam ἀρχηγόν et extimescere maxime, et vero, ubicunque in universum de adversariis suis loquitur, solam in mente habere debuit Andromacha. Non reputat, si cui hoc durum videtur, multa in hisce fabulis legenti dici obscurius, quae non fallebant illos, qui vocem actionemque histrionum spectabant. Sic infra v. 857. Hermiona id unum agitans animo, quantum sibi periculum a reduce marito immineat, ὀλεῖ, ὀλεῖ με, dicit, quamvis non modo, quis sit ille, quem perniciem sibi adlaturum dicat, nusquam aperte commemoratum sit, verum etiam praecedat mentio et compellatio patris Menelai, quae nonneminem in errorem induxit. In Anth. Pal. V. 41. Μαῖχον Ἰσως εὐρηκεν ἀκαίρως κείνος ἐσσεθῶν, quis non videat, quo referatur κείνος? Vetula loquitur facitque coniecturam, quum formosam mulierem scissa veste et corpore male mulcato foras eiectam adspiciat. A servis, quum clamatur, αὐτὸς αὐτῶν, ecquem alium intelligi credis quam dominum? Amator in eiusmodi

quaestione: ἀρά γ' ἰδοῶ αὐτάν; quid quaerit aliud, nisi visurusne sit puellam, cuius tanquam servitio se addixit? Theocrit. XXIV. 50. III. 37. Multa eiusdem generis reperias venuste dicta, quae eius, quem mente cogites, magis significationem quam disertum indicium habeant. Cf. Boissonad. ad Aristaen. p. 313. PFLUGK. «Addere poterat Pflugk, confirmari id eo, quod famula respondet φροῦδος δ' ἐπ' αὐτὸν Μενέλεως. Omisisset enim nomen Menelai, si de hoc dictum esset πένηται.» G. HERMANNUS.

V. 75. δισσοὶ λαβόντες γῦπες] Recte mihi videtur observavisse Musgravius non sine idonea causa cum vulturibus comparasse Euripidem Menelaum eiusque filiam, quod eae aves crudeles quidem essent, generosae non essent, collato Quinti Calabri III, 352. ὑπέτρεσαν οὐδ' ἐν μίμονον Οὐτιδανὸς γύνεσσιν ἐοικότες, οὓς τε φοβήσῃ Αἰετὸς ὁλωνῶν προφρέσιatos, ne, si cum aquilis compararet, honestaret similitudine istos, quos ait furtim et clandestino potius quam aperta

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἦξοι, φάτις;

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ.

γέρων ἐκεῖνος, ὥστε σ' ὠφελεῖν παρών.

80

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

καὶ μὴν ἐπιμῦ' ἐπ' αὐτὸν οὐχ ἅπαξ μόνον.

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ.

μῶν οὖν δοκεῖς σοῦ φροντίσαι τιν' ἀγγέλων;

V. 79. ἦξει solus C.

V. 80. γέρων γ' ἐκεῖνος solus C.

V. 82. μῶν οὖν δοκεῖς σοῦ [A B] CD μῶν οὔν (οὐ B) δοκεῖ
σοι ceteri.

vi iniurias facere. De acerba autem Andromachae oratione, qua etiam Neoptolemum carpit, recte adnotavit G. Hermannus: «Qui vehementer aliquid cupiunt, facile etiam insontibus irascuntur, per quos fieri putant ut non adsequantur cupita. Hinc illa Andromachae in Neoptolemum acerbitas, quem credit, si curaret filium, non tam diu Delphis mansurum fuisse. Id apparet ex his: *ἔτ' ἐν Δελφοῖς μένων.*» R. K.

V. 79. ἦξοι] Malit Lentingius, quod in cod. Havn. exstat, ἦξει. Prius Brunckium probasse perspicitur ex eius adnotatione ad Soph. Oed. T. 792. Narranti nuntium adlatum esse de Pelei adventu conveniret indicativus: quaerenti, utrum sit venturus necne, aptior videtur optativus. Quamquam quum hoc fere totum ab arbitrio et voluntate scriptoris pendeat, utrum modum potiorum habeat, difficillimum est hoc in genere aliquid aut adfirmare confidenter aut negare, praesertim quum fere unius litterae mutatione alterum modum alteri substituere liceat, neque codicum una et

consentiens vox esse soleat Sic infra v. 971. ambigitur, *εἰ πέρσοι* verius sit an *εἰ πέρσαι*. Hipp. 1175. *ἀναστρέφοι* edd., sed aliquot codd. *ἀναστρέψει*. Soph. O. T. 713. vulgatur *ἦξει*: ex uno cod. notatum *ἦξοι* praefendum videtur Erfurdio et Elmsleio. Xenoph. Hell. III. 4, 11. *ἀπαγγεῖλαι* — *ἐκέλευσεν*, *ὡς πολλὴν χάριν αὐτῷ ἔχειν*. Sic libri: Schneiderus ex Agesil. I. 13. dedit *ἔχοι*: propius a vulgatae scripturae vestigiis aberat *ἔχει*. Conf. Hell. III. 4, 15. cum Agesil. I. 23. Facile cumulari plura poterant, sed vel ex his licet intelligere optime in hac quaestione versaturum *ὅστις εἰκάξει καλῶς*. PFLUGK.

V. 80. γέρων — ὥστε σ' ὠφελεῖν] Eodem redit qui est frequentior dicendi modus *γεραίτερος* — *ἢ ὥστε σ' ὠφελεῖν*, senior est, quam ut opem tibi ferre valeat. Dionys. Hal. A. R. VII. 40: *παῦλοι μὲν οὖν ἡμεῖς γε, ὡς περὶ τηλικούτων καὶ λέγειν*. V. Wyttenbach. ad Iulian. p. 217. Lips. Rost. gr. Gr. §. 97. adn. 5. Matth. Gr. §. 448. PFLUGK.

V. 82. μῶν οὖν] Vid. A.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

πόθεν; θέλεις οὖν ἄγγελος σὺ μοι μολεῖν;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

τί δῆτα φήσω χρόνιος οὗς' ἐκ δωμάτων;

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

πολλὰς ἂν εὔροις μηχανάς· γυνή γὰρ εἴ.

85

V. 83. θέλεις C. μολεῖν σὺ μοι Byzantini (a[bcd]) et B.

V. 85. habet Stobaeus fl. LXXIII. 15. III. p. 45. Donatus ad Ter. Hec. II, 1, 17.

V. 86. «σμικρὸν φίλον [φίλον ap. Herm.] D, quorum σμικρὸν possit pro vero haberi. Orion Etym. p. 26.» KIRCHHOFFIUS. Non adsentior, quamquam recepit A. Nauckius. R. K.

V. 89. ἐπεὶ μοι ab. Schol. AB.: κατ' ἐνίους γράφεται καὶ χωρὶς τοῦ οὗ· καὶ περιβλεπτός, ὥστε ἐν εἰρωνείᾳ τούναντίον λέγεσθαι.

Matthiae Gr. §. 606. Klotz. ad Devar. II. p. 676 sq.

V. 84. Quod G. Hermannus adnotavit, etsi δῆτα nihil aliud esset nisi δὲ εἶτα vel δὴ εἶτα, tamen dubitari posse an hic scripsisset poeta τί δ' εἶτα φήσω χρόνιος οὗς' ἐκ δωμάτων; posito εἶτα ante participium, de quo se dixisse ait ad Aristoph. Nub. 859. et ad Viger. adnot. 219., id minime probandum esse existimo. Et de origine quidem particulae δῆτα explicavi ad Devar. vol. II. p. 436 sq., de eius autem usu in interrogatione dixi ib. p. 443 sqq. Illud autem, quod sequitur participium, tantum abest ut fulcro particulae εἶτα opus habeat, ut multo rectius oratio procedere videatur, si vi δῆτα particulae ad ipsam interrogationem relata quae sequuntur verba χρόνιος οὗς' ἐκ δωμάτων per se stent, quum diu ex-terminata ex aedibus sim. R. K.

V. 85. πολλὰς ἂν εὔροις μηχανάς· γυνή γὰρ εἴ] Ac-

cias in Aegistho [ap. Non. p. 257, 30. V. Ribbeck. Tragic. Lat. reliqu. p. 117.]: Melius quam viri callent mulieres. cf. Donat. ad Ter. Hec. II, 1, 17. et Valckenar. ad Eurip. Hippol. 640. CH. D. BECK.

V. 86. κίνδυνος] Periculosa res est, et vereor, ut lateam: acris enim custos adest Hermiona. PFLUGK.

V. 87. ὄρεās] Soph. El. 628: ὄρεās; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρει. Vid. Porson. ad Or. 581. Heind. ad Plat. Protag. §. 66. PFLUGK.

Ibid. ἀπανδῆας] Lucian. de luctu §. 24: ἀλλ' ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τριῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηνδηκότας. Anth. Pal. IX. 417: πίπτε δ' ἀπανδῆσας. Sed unice convenit Med. v. 459., ubi Iason, cui de uxore quondam sua bene mereri cupienti tot illa obiecit impedimenta, ut facile posset abiicere consilium iuvandi studioque languescere, Ὅμως δὲ καὶ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκὼς

ΘΕΡΑΠΕΙΑΝΑ.

κίνδυνος· Ἐρμιόνη γὰρ οὐ σμικρὰ φύλαξ.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

οὔρᾳς; ἀπανδᾶς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς.

ΘΕΡΑΠΕΙΑΝΑ,

οὐ δῆτα· μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσῃς, ἐμοί.

ἀλλ' εἴμ', ἐπεὶ τοι κοῦ περίβλεπτος βίος

δούλης γυναικός, ἦν τι καὶ πάθω κακόν.

90

V. 90. κακόν πάθω ad. κακόν πάθῃ b[c], de qua varietate haec adnotavit Pflugkii: 'Flor. 15. κακόν πάθω. Ordinem verborum idem et alibi mutat in deterius, addicentibus fere ceteris Florr., ut v. 241. πρῶτα ταῦτα. v. 255. μολεῖν πόσιν. v. 724. ξύλῳ μητρὸς δεσμά. Rarius meliorem ordinem praebent, ut v. 213. ubi Ald. πόσιν δοθῇ. v. 471. Ald. εὐνὰν ἀνδρός. Elmsleius ad Med. v. 296. «In huiusmodi diversitatibus ea scriptura melior censenda est, quae plures et meliores auctores habet.» Noster Phoen. 1597. μή τι γῆ πάθῃ κακόν. — Flor. A. κακόν πάθῃ, quod recepit Bothius. Non imiter.'

φίλοις ἦκω. Recte ibi nostrum locum comparavit Elmsleius. Perinde est enim in hac formula, utrum ἀπανδᾶν ponas, an ἀπειρηκέναι, vel ἀπαγορεύειν, vel ἀπειπεῖν, quorum verborum omnium haec communis vis est, ut significant, impatientia quadam laboris metuve imminentium periculorum animum despondere, viribus deficere, cessare. Iph. T. 1371: ὡς ξύν τ' ἀπειπεῖν καὶ ξυναποκαμεῖν μέλη. Plutarch. V. Anton. c. 44: ἀπαγορεύοντας ἤδη καὶ κάμνοντας. Dativus indicat h. l. eum, qui cessat illius, cuius fracta vis est et confecta, officium. Nusquam reperias simile eius, quod ex coniectura substitui volebat novissimus editor, ἀπανδᾶς σ'. Ceterum aliam interpretandi viam, quamvis mihi quidem minus probatam, monstrant hi loci: Hom. Od. α. 91: πᾶσιν μνηστῆρεςσιν ἀπειπέμεν. Plutarch. V. Caton. min. 19: συνελθόντων ταχὺ τὴν ἐπιβουλήν, ἀπέπεε πᾶσι Agathias Hist.

V. 13. p. 304, 5. Nieb. ἀπειρηκῆναι ἐκ παίδων γάμοις τε καὶ φιλοκοσμίᾳ καὶ ταύτῃ δὴ τῇ περὶ τὸν βίον ἀναστροφῇ καὶ ὁμιλίᾳ. Postremo conf. Porsoni notam ad Orest. 91. PFLUGK. Vide quae de his verbis diximus ad Alc. 487. p. 80 sq. ed. Goth. alt., ubi p. 81. huius quoque loci rationem habuimus. R. K.

V. 89. Brunckius ad Gnom. p. 88. Lips. corrigebat ἐπεὶ τοι γ' οὐ περίβλεπτος βίος. Cuius errorem praeclara annotatione refutavit Porsonus ad Med. 675. Plato Charm. p. 154. E: καὶ πάνν γε (scil. ἤδη ἐθέλει διαλέγεσθαι), ἔφη ὁ Κριτίας· ἐπεὶ τοι καὶ ἐστὶ φιλόσοφος τε καί, ὥς δοκεῖ ἄλλοις τε καὶ παντὶ, πάνν ποιητικός. Adde Schaeferi adnot. ad Gnom. l. c. et in Indice p. 361. b. Videtur tamen, ut hoc obiter adiiciam, defendi posse ἐπεὶ τοι γε in Demosth. Philipp. l. §. 2., etsi Bekkerus γε duorum codd. auctoritate delevit. PFLUGK. De Demosthenis loco vide

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

χάρει νυν· ἡμεῖς δ', οἷσπερ ἐγκείμεσθ' αἰεὶ
 θρήνοισι καὶ γόοισι καὶ δακρύμασι,
 πρὸς αἰθέρῳ ἐκτενοῦμεν· ἐμπέφυκε γὰρ
 γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεσιώτων κακῶν
 ἀνὰ στόμ' αἰεὶ καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν.
 πάρεστι δ' οὐχ ἐν ἀλλὰ πολλὰ μοι στένειν,

95

V. 91. νῦν A.

V. 93. ἐκπέφυκε h.c.

V. 94. 95. habet Stobaeus fl. LXXIII. 17. III. p. 46.

V. 95. διὰ λύσσης h.c.

quae diximus ad Devarium vol. II. p. 532. Ceterum non video, quam ob rem nuper Kirchhoffius verba haec: ἐπεὶ τοι κοῦ περίβλεπτος βίος δούλης γυναικός, ita separaverit a reliqua oratione, ut per cola distingueret. Etenim ita demum vera famulae oratio est, si verba ἐπεὶ τοι κοῦ περίβλεπτος aptius cum antecedentibus verbis ἀλλ' εἰμι coniungas, verba autem, quae postremo adiuncta sunt: ἦν τι καὶ πάθω κακόν, ab iis, quae proxime antecedunt: ἐπεὶ τοι κοῦ περίβλεπτος βίος δούλης γυναικός, suspendas. Sententia enim horum verborum est eiusmodi: At ibo, quandoquidem profecto etiam ignobilis (aut dicam obscura) vita servae mulieris est, ut id non animadvertatur, si quid mihi etiam acciderit mali. R. K.

V. 93. Apud Sophoclem Philoct. 694. luget chorus Poecantium ducem gravissimo pedis morbo laborantem, quod non habeat, παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον [κάματον] βαρυβρῶτ' ἀποκλαύσειεν αἵματηρόν. Eadem fere omnium miserorum sors, neque infima haec malorum pars: quamobrem solitudini caeloque proloquuntur, quod tutis au-

ribus deponere non licet. Eodem remedio utitur Iphigenia, ut dirae quietis terrorem excutiat, Iph. T. 42. Vide ad Med. 56. [p. 19. ed. Goth. alt.] Oenomaï fr. V. [p. 426. ed. Nauck.] Ἄλλ' ἐστὶ γὰρ δὴ κὰν κακοῖσιν ἡδονὴ ὀνητοῖς ὀδυρμοὶ δακρύων τ' ἐπιρροαί. Ἀλγῆδόνας δὲ ταῦτα κονφίζει φρενῶν Καὶ καρδίας ἔλυσσε τοὺς ἄγαν πόνοους. Oenei fr. VII. [p. 424. ed. Nauck.] τῷ δὲ δυστυχούντι πως Τερπνὸν τὸ κλαῦσαι κάποδύρασθαι τύχας. PFLUGK.

Ibid. ἐκτενοῦμεν] Med. 201: τείνονσι βοάν. Soph. Trach. 679: μέizon' ἐκτενώ λόγον, quaeque eiusdem generis alia collegit Wellauer, ad Aesch. Choeph. 503. PFLUGK.

V. 94 sq. Expectabas ἐμπέφυκε γὰρ γυναιξὶ τέρψις τὸ τὰ παρεσιώτα κακὰ ἀνὰ στόμ' εἶναι — ἔχειν. Attractionem, qua τὰ παρ. κακὰ genetivo posita ad τέρψις revocantur, animadvertit Matth. Gr. §. 427. adnot. 1. Idem schema apud Thucyd. III. 6: καὶ τῆς μὲν θαλάσσης εἶργον μὴ χρῆσθαι τοὺς Μυτιληναίοις. V. 15: ἐπιθυμία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι, iisque in locis, quos collegimus ad Med. 1399. [p. 129. ed. Goth. alt.] Neque pla-

πόλιν πατρώαν τὸν θανόντα θ' Ἐκτορα
 στεῖρρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον', ᾧ συνεζύγην
 δοίλειον ἡμάρ εἰσπεσοῦσ' ἀναξίως.
 χρὴ δ' οὐποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν, 100
 πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἰδῃς
 ὅπως περάσας ἡμέραν ἤξει κάτω.
 Ἴλιφ αἰπείνῃ Πάρις οὐ γάμον, ἀλλὰ τιν' ἄταν

V. 100—102. hi tres versus, qui choro tribuuntur in A, habent Stobaeus fl. CV. 14. III. p. 310. Orion anth. VIII. 3. p. 52. 53. Respexit huc etiam Choricus in Villosion. Anecd. II. p. 26. ἐκείνην δὴ βίαν προσεῖπεν ἂν ἡ τραγωδία, εἰπερ εὐτυχῶς τὴν τελευταίαν ἐπέρασεν ἡμέραν.

ne dissimilis ratio est eorum, quae leguntur v. 101, 102, ubi eiusdem sententiae duae diversae formae in unum conflatae sunt: πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἰδῃς, et πρὶν ἂν ἰδῃς, ὅπως θανὼν τὴν τελευταίαν ἡμέραν περάσας ἤξει κάτω. PFLUGK.

V. 97 sq. πόλιν πατρώαν τὸν θανόντα θ' Ἐκτορα στεῖρρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον'] Animum advertant tirones, quod Andromacha silvam quasi miseriarum effundere vult, quas simul lamentari ei conveniat — dixerat enim πάρεστι δ' οὐχ ἔν ἀλλὰ πολλά μοι στένειν —, propterea eam repetita particula τέ uti in enumeratione malorum, qua particula, sicut a Latinis que particula, ita a Graecis cumulantur res, non disponuntur. Vide quae nuper de Aeschyli loco de Agamemnone v. 847 sqq. ed. Herm. significavi in Comment. de emendationibus quae per conjecturam fiunt. I. (Lips. 1857.) p. 19. Conf. infra v. 165 sqq. et 174 sq. R. K.

V. 98. συνεζύγην] Hipp. 1389: ὦ τλήμων, οἷσις συμφοραῖς συνεζύγης. Vide ibi Valcken. et Passov. ad Musaeum p. 172. PFLUGK.

V. 100. Celeberrima sententia et cui non dicta post Solonem Eurip. Vol. I. Sect. III.

nem? Vide Herod. I. 32. Io. Meursii Solon. c. 26. interpp. ad h. l. et ad Oed. T. 1515. Ipse ne prorsus ἀσύμβολος discedam, Euripidis locum memorabo, quo eandem sententia novo quodam modo et exquisito genere dicendi laudatur, El. 954: Μή μοι τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμη καλῶς, Νικᾶν δοκεῖτω τὴν δίκην, πρὶν ἂν πέλας Γραμμῆς ἔκηται καὶ τέλος κάμψη βίον. PFLUGK.

V. 103 sqq. Novum hoc, neque, ut videtur, aut praeunte alio poeta aut imitante, temptatum ab Euripide, ut elegiacum carmen tragicae fabulae insere-ret. Rettulit hunc locum inter elegiacae Graecorum poeseos reliquias et eleganti interpretatione vernacula ornavit Weberus in libro, cui titulus: Die elegischen Dichter der Hellenen, I. Th. p. 257. — οὐ γάμον, non tanquam uxorem faustis ominibus. Γάμος, ut λέχος, de nupta. Inonis fr. XIII. 1. [p. 385. ed. Nauck.] ἄμορφος γάμος, deformis mulier. — ἡγάγετο, duxit. Sic Hipp. 625. Iph. A. 434. Christodorus Ecphr. 207. τάχα κεν ξυνήγονα λέκτρων ἡγετο. V. Valck. ad Herod. IV. 78. PFLUGK.

ἡγάγετ' εὐναίαν εἰς θαλάμους Ἑλέναν.
 ἄς ἔνεκ', ὦ Τροία, δορὶ καὶ πυρὶ δηιάλωτον 105
 εἴλε σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὠκὺς Ἄρης,
 καὶ τὸν ἐμὸν μελέας πόλιν Ἐκτορα, τὸν περὶ τείχη
 εἴλκυσε διφρεῦων παῖς ἄλιος Θέτιδος·

V. 104. ἑλένην B.

V. 105. ἄς ἔνεκ' ὦ τροίαν (sed v. eraso) A. ἄς ἔνεκα τροίαν
 (ἄς ἔνεκ' ὦ τροία a sec. m.) B. δὴ ἀλωτόν AB (sed in B δηιάλω-
 τον a sec. manu scriptum est). δὴ ἀλωτόν CE ab δηιάλωτον [BC].

V. 106. ὠκὺς Ἄρης] Sic libri. ὠμός Ἄρης coniectura A. Nauc-
 kii. Vide adn. exeget.

V. 104. Ἀλλὰ τιν' ἄτιαν
 ἡγάγετ' εὐναίαν εἰς θα-
 λάμους Ἑλέναν] Eundem ora-
 tionis colorem habes apud Ae-
 schylum in Agamemnone v.
 388. ed. Herm., ubi de Helena
 dicitur: ἄγουσά τ' ἀντίφερρον
 Ἰλιῷ φθοράν. In sequentibus di-
 xit Euripides leni verborum
 adliteratione: ἄς (ἐλένας)
 ἔνεκ' — εἴλε σ' ὁ χιλιόναυς
 Ἑλλάδος ὠκὺς Ἄρης., quod aper-
 titus Aeschylus fecit in Aga-
 memnone v. 664 sq. ed. Herm.
 τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῇ θ'
 Ἑλέναν, ἐπεὶ πρεπόντως ἑλένας,
 ἑλανδρος, ἐλέπολις. Quod au-
 tem in his verbis suspicatus
 est A. Nauckius potius ὠμός
 Ἄρης scribendum videri, quam
 ὠκὺς Ἄρης, a vero eius coniec-
 tura aberravit. Expectaveris
 potius usitatissimum Martis apud
 Homerum epitheton ὄξυς Ἄρης.
 Sed recte se habet ὠκὺς, quod
 posuit propter eam actionem,
 quae declaratur verbo εἴλε, quem
 ad modum in contrarium mo-
 dum, sed ita tamen ut ὠκὺς Ἄρης
 esse significaretur, dixit Ho-
 merus in Odyssea VIII, 330 sq.
 ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βρα-
 δὺς εἶλεν Ἀργεῖα, Ὀχύτατόν περ
 ἐόντα θεῶν κτῆ. Minime enim
 Andromacha lamentans fortunam
 patriae suae de serie annorum

meminisse debebat, qua duravit
 bellum Troianum. Nimium enim
 celeriter semper res adversae
 accidunt. R. K.

V. 106. χιλιόναυς] Solle-
 mnis hic numerus poetis; vid.
 Barnes. ad h. l. Mille et du-
 centas naves computavit Thu-
 cyd. I. 10. PFLUGK.

V. 107. τὸν ἐμὸν μελέας
 πόσιν] El. 366. πόσιν ἐμὸν τῆς
 ἀθλίας. cf. Matth. Gr. §. 466.
 I. [Rust. §. 101 3. a. p. 483. ed.
 sept.] PFLUGK.

Ibid. τὸν περὶ τείχη — Θέ-
 τιδος] Nihil eiusmodi de mu-
 ro apud Homerum II. XXII,
 395 sqq. Euripidem aut eosdem
 cum illo auctores sequutus est
 Vergilius Aen. I. 478: Ter
 circum Iliacos raptaverat
 Hectora muros. PFLUGK.
 Originem fabulae indagavit iam
 Scholiasta, qui haec ascrip-
 sit: εἴλκυσε διφρεῦων πρὸς
 τῷ δίφρῳ δεσμήσας καὶ ἄλλως
 παρ' ἱστορίαν· τρίτον γὰρ περὶ
 τὸ τεῖχος ἐδιώχθη ὑπὸ Ἀχιλ-
 λῆως ὁ Ἐκτωρ, νεκρὸς δὲ περὶ
 τὸ Πατρόκλου σῶμα τρίτον
 ἐσύρη. Quod apud Homerum
 I. c. parentes et propinqui He-
 ctorem mortuum raptari curru
 quadriiugo ab Achille spectabant
 lacrimantes ac miserantes, ob
 eam rem a posterioribus scri-

αὐτὰ δ' ἐκ θαλάμων ἀγόμεν ἐπὶ θῖνα θαλάσσας
 δουλὸν στυγερὰν ἀμφιβαλοῦσα κάρᾳ. 110
 πολλὰ δὲ δάκρυά μοι κατέβη χροός, ἀνὶκ' ἔλειπον
 ἄστυ τε καὶ θαλάμους καὶ πόσιν ἐν κονίαις.
 ὦμοι ἐγὼ μελέα, τί μ' ἐχρῆν ἔτι φέγγος ὀραῖσθαι
 Ἑρμιόνας δούλαν; ἄς ὑπο τειρομένα

V. 107. ^η *τείχει* C. *τείχει* E.

V. 109 *αὐτῇ B ἀγόμεν* C. [AEBC], *ἄγομαι* BCacd, *facili errore. θαλάσσας* [B]Ca et fortasse *B θαλάσσης ceteri.*

V. 110. *κάρᾳ* edidit primus L. Dindorfius. De libris tacet Kirchhoffius.

V. 111. *ἔλειπον* ABCcd.

V. 114. *Ἑρμιόνης* B. *ῆς* B.

ptoribus circa moenia Hector raptatus esse fingebatur; quod autem ter id factum esse dicitur, hoc usitato more loquendi fictum est ab iis, qui rem etiam repetitam esse ignominiae causa significare voluerunt. R. K.

V. 110. *ἀμφιβαλοῦσα κάρᾳ* [α] Facile suspiceris *κάρᾳ*, ut Herc. F. 465. *στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σὺ κάρᾳ.* conf. Aesch. Pers. 50. 72. Et sic edidit Dindorfius. Sed utramque structuram aequae bonam esse docent collati loci Pindari, Ol. VII. 24. *ἀμφὶ δ' ἀνθρώπων φρασὶν ἀμπλακίαι ἀναγίδμητοι κρέμονται.* Isthm. II. 43. *φθονεραὶ θνατῶν φρένας ἀμφικρέμονται ἐλπίδες.* Vid. Matth. Gr. §. 426. PFLUGK. Equidem, quum de librorum scriptura *κάρᾳ* an *κάρᾳ* incerta omnia essent, eam constructionem hic anteponendam putavi, quae tragicorum propria est, id est per dativum personae aut rei, cui aliquid circumiicitur, et scripsi *κάρᾳ*. Ceterum recte Scholiasta: *ἀμφιβαλοῦσα, περιβαλοῦσα, ἐναντὶ τὴν δουλείαν στολισαμένη.* Nam quod G. Hermannus de iugo cogitavit, falsum est propterea, quod Andromacha ipsa hoc sibi adsumpsisse dicitur vestimentum servile, id quod de iugo minus

recte sic diceretur. Hoc enim ab aliis potius imponebatur, vestem autem servilem mulier generosa ipsa sumpsit, ne derisui esset, si regali uteretur in servitutem abducta. R. K.

V. 112. *ἄστυ τε καὶ θαλάμους καὶ πόσιν ἐν κονίαις*] Falsissima est interpunctio a Bothio inducta primum *πόσιν, ἐν κονίαις*, ut vox *ἐν κονίαις* ad verba *πολλὰ δὲ δάκρυά μοι κατέβη χροός* pertineret, quam perversissimam per se interpunctionem ne verbo quidem commemorarem, nisi G. Hermannus a recentiore etiam tempore A. Nauckius eam imitati essent. Nam quod Hermannus ait non Hectorem in pulverem, quum ab Achille circa rogam Patrocli raptaretur, sed redditum Priamo sepultumque esse ab Andromacha relictum, id nullo modo potest nos adducere, ut illam interpunctionem unice veram existimemus. Qui enim mortuus est, quamvis sit sepultus et conditus, tamen in cineribus esse recte dici per se potest, et Andromacha revera arcem et thalamos et maritum Troia a Graecis expugnata ac diruta in cineribus reliquit. Quis enim credat in universae urbis vastatione unius Hectoris sepulcro pepercisse Graecos? R. K.

πρὸς τόδ' ἄγαλμα θεᾶς ἰκέτις περὶ χεῖρε βαλοῦσα 115
τάχομαι ὡς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς.

ΧΟΡΟΣ.

σιγ. α'.

ὦ γύναι, ἃ Θέτιδος δάπιδον καὶ ἀνάκτορα θάσσεις
δαρόν, οὐδὲ λείπεις,
Φθιάς ὅμως ἔμολον ποτὶ σὰν Ἀσιήτιδα γένναν,
εἰ τί σοι δυναίμαν 120
ἄκος τῶν δυσλῦτων πόνων τεμεῖν,
οἱ σὲ καὶ Ἑρμιόναν ἔριδι στυγερά συνέκλησαν
τλάμον', ἀμφὶ λέκτρων
διδύμων ἐπικούινον ἐοῦσαν

V. 115. χεῖρα abce. λαβοῦσα Eb.

V. 117. ὦ Θέτιδος bc. ἀνάκτορον C.

V. 118. δηρόν B.

V. 119. Φθιάς ὅμως] Stephanus Byzant. p. 297, 22. ed. Westerm. εὔρηται καὶ Φθιάς θηλυκῶς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομάχῃ· Φθιάς ὅμως. ἀσιήτιδα C.

V. 120. δυναίμην C.

V. 121. τῶν δυσλῦτων πόνων ἄκος τεμεῖν B. πόνων τεμεῖν [AB] CE τεμεῖν πόνων abcd. πόνων τεμεῖν fortasse C. Sic enim Lasc. sed ap. Par. πόνων εὔρεῖν, unde suspicor hoc pro glossa m. sec. in archetypo ascriptum esse. e libro Parisino πόνων εὔρεῖν accepisse videtur Ald. KIRCHHOFF.

V. 122. συνέκλῃσαν A. συνέκλεισαν C. συνεκλήσαν ceteri.

V. 123. τλάμονα ABCEabcd. τλάμον' [B], τλάμων C. Mox λεγών B.

V. 125. Ἀχιλῆος (ἕως supra scriptum ab eadem manu) B. ἀχιλλῆος CEabcd.

V. 115. πρὸς τόδ' ἄγαλμα] Si cum τάχομαι iungis, sententia est: propter hoc deae simulacrum sedens lacrimis redundo; cf. Matth. Gr. II. p. 1184. Sin cum his, ἰκέτις περὶ χεῖρε βαλοῦσα, similem in praepositionum usu abundantiam habes El. 342: τάσδ' ἐπ' ἀγραύλους πύλας προσῆλθον. Sophocl. Oed. C. 1268: καὶ πρὸς σοί, πάτερ, παρασταθήτω. Herodot. VII. 176: ὅπως μῆ σφι ἐσβάλοισιν οἱ Θεσσαλοὶ ἐπὶ τὴν χωρὴν. PFLUGK. Ego neutiquam Pflugkio adsentiri possum. Neque enim πρὸς cum τάχομαι neque vero cum περὶ χεῖρε βαλοῦσα coniungendum esse,

sed ad vocem ἰκέτις pertinere mihi videtur, quae propria vi sua, ut dicitur ἰκετεύειν εἰς τινα, item rectissime cum praepositione πρὸς et accusativo personae componi posse videtur: significat enim, quae supplex veniat ad aliquam personam. R. K.

V. 117. θάσσεις accusativo iunctum, ut Iph. T. 277: θάσσειν φάραγγα. Ion. 1314. El. 980. Suppl. 987: τί ποί' αἰθερίαν ἔστηχε πέτρων; cf. Matth. Gr. §. 409. 4. b. PFLUGK.

V. 119. ποτὶ σὰν Ἀ. γ.] i. e. πρὸς σέ, γένναν Ἀσιήτιδα οὖσαν, ut recte explicat Matthiae. PFLUGK.

V. 120. εἰ τι — δυναίμαν]

ἀμφὶ παῖδ' Ἀχιλλέως·

125

ἀντ. ἀ.

γνώθι τύχαν, λόγισαι τὸ παρὸν κακόν, εἰς ὅπερ ἤκεις.

δεσπόταις ἀμιλλᾷ

Ἰλιάς οὔσα κόρα Λακεδαιμόνος ἐκγενέταισι;

λεῖπε δεξιμήλον

δόμον τᾶς ποντίας θεοῦ. τί σοι

130

καιρὸς ἀνυζομένα δέμας αἰκέλιον καταλείβειν

δεσποτῶν ἀνάγκαις;

τὸ κράτος δέ σ' ἐπεισι. τί μόχθον

οὐδὲν οὔσα μοχθεῖς;

στρ. β'.

ἀλλ' ἔθι, λεῖπε θεᾶς Νηρηΐδος ἀγλαὸν ἔδραν, 135

V. 128. ἐγγενέταισι AE ἐγγενέταισιν C ἐγγενέτησι ab ἐκγενέταισι [BB] ἐκγενέτησι C.

V. 130. ποντίας θεᾶς (cum v. l. θεοῦ) B. ποντίου θεᾶς C. τί σοι Musgravius et Brunckius ex apogr., ut ait, Parisino. τίς σοι libri.

V. 131. αἰκέλιον Gaisfordius. Vide Blomfield, ad Aeschyli Prom. 481. cl. A. Seidler, de verss. dochm. p. 404. αἰκέλιον libri.

V. 132. ἀνάγκη (ais supra scr. a sec. m.) B. ἀνάγκη C.

V. 133. τὸ κράτος A. τὸ κράτος abcd B τὸ κρατοῦν (cum v. l. τὸ κράτος a sec. m.) B. τὸ κρατοῦν [C]E[C]. σ' ἐπεισι G. Hermannus, σε πείσει libri. G. Hermannus in coniectura sua secutus est Scholiastam: τὸ κράτος δέ σε πείσει ἀντὶ τοῦ καταλήφεται κράτος· διὸ ὑπογράφει. Idem Scholiasta paullo post: τινὲς γράφουσι τὸ κρατοῦν δέ σε πείσει. ἔν' ἧ, ὅτι, εἰ καὶ ἐμοὶ οὐ πείθῃ, πεισάτωσάν σε οἱ δεσπότες κτέ.

V. 135. νηρηΐδος A. νηρηΐδος BC. ἀγλαὴν B et a sec. m. B.

si forte — possim, conf. v. 54. Aesch. Pers. 523: ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῶν πέλοι. Loquutionem ἄκος τεμεῖν, remedium parare, suppeditare ἰατρῶν παῖδες, quos olim φίλοτομούντας videas perinde ac Thessalas mulieres. Noster Alc. 971: φάρμακα πολυπόνοις ἀντιτεμῶν βροτοῖσι Aesch. Ag. 16: ὑπὸν τὸδ' ἀντιμολπον ἐντέμνων ἄκος. Plura ad Alcestin Monk, et Blomfield, in gloss. ad Aesch. l. 1. PFLUGK.

V. 122. ἔριδι στ. συνέκλησαν] Hom. II. α 8: Τίς τ' ἄρ' σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχασθαι γ. 129: ἔριδι ξυνελαυνόμεν. Quibus locis mirum est existi-

tisse qui ad sollicitandam librorum scripturam abuteretur. PFLUGK.

V. 123. ἀμφὶ λέκτρων — ἐπὶ κοινοῦ ἐοῦσαν] Notandum praepositionis pleonasmus: idem enim valebat simplex genetivus. Nisi forte eiusmodi quid inest, quasi dicas τῶν λέκτρων ἀμφισβητοῦσαν. Diaeresin in ἐοῦσαν perraram in melicis notavit et similia collegit Lobeck, ad Soph. Aiac. 427. PFLUGK.

V. 129. δεξιμήλον] cf. 1138. Phoen. 635: θεῶν τε δεξιμήλ' ἀγάλματα. PFLUGK.

V. 134. οὐδὲν οὔσα] Aesch. Suppl. 752: γυνὴ μονωθεῖσ' οὐδέν. PFLUGK.

γνώθι δ' οὐσ' ἐπὶ ξένας
 δμῳτς, ἐπ' ἀλλοτρίας πόλεις,
 ἐνθ' οὐ φίλων τιν' εἰσορᾷς
 σῶν, ὧ δυστυχεστάτα,
 ὧ παντάλαινα νύμφα.

140

ἀντ. β'.

οἰκτροτάτα γὰρ ἔμοιγ' ἔμολες, γύναι Ἰλιάς, οἴκους·
 δεσποτῶν δ' ἐμῶν φόβῳ
 ἡσυχίαν ἄγομεν, τὸ δὲ σὸν
 οἶκτῳ φέρουσα τυγχάνω,
 μὴ παῖς τᾷς Διὸς κόρας
 σοὶ μ' εὖ φρονοῦσαν εἰδῆ.

145

ἔδραν (γρ. ἔδος) C ἀγλαὸν ἔδραν λαμπρὰν καθέδραν Hesych.
 t. I. p. 54.

V. 138. φίλον C.

V. 140. παντάλαινα ABCEabed τάλαινα B ὧ παντάλαινα C
 solus.

V. 146. εὐφραίνουσας bc. εἰδῆ Musgravius. ἔδη libri.

V. 136. γνώθι δ' οὐσ' —]
 infra v. 815. Hipp. 406. Herm.
 ad Vig. p. 771. ἐπὶ ξένας, scil.
 γῆς. Soph. Oed. C. 184: τόλ-
 μα ξείνος ἐπὶ ξένης. v. Bosii
 Ellips. p. 78 sq. Schaef. PFLUGK.
 V. 142. Exspectabas aut ἡμε-
 τέρων aut ἄγω. Sed saepe hoc
 modo Graeci. Noster Troad. 904:
 'Ὡς οὐ δικαίως, ἦν θάνα, θανού-
 μεθα. Herc. F. 1267 sq. Hel. 655.
 Matth. Gr. II. p. 587. [Rost
 gr. Gr. §. 100. 4. b. adn. 7. p.
 422 sq.] PFLUGK.

V. 144. οἶκτῳ φέρουσα]
 Sic θυμῷ φέρειν Suppl. 556.
 Thuc. V. 80: δργῇ φέροντες
 τὸν πόλεμον: idem I. 31. Quod
 sequitur μὴ redit ad φόβῳ: ut
 διὰ μέσον accipienda sint haec,
 τὸ δὲ σὸν οἶκτῳ φ. τ. Vid. ad
 Hecub. 605. Hipp. 685: Οὐκ
 εἶπον, οὐ σῆς προύνοησά-
 μην φρενός, Στγᾶν; Apud Hom.
 Od. ι. 168. interpungendum: ἀλλ'
 ἄγω οὐκ εἶπον, ἀνὰ δ' ὀφρύναι
 νεῦον ἐκάστω, Κλατεῖν· ἀλλ' ἐκέ-
 λεσσα κτέ. PFLUGK.

V. 145. τᾷς Διὸς κόρας]
 Helenae. PFLUGK.

V. 147. Dum chorus extrema
 verba, quibus miseram Andro-
 machae condicionem agnoscit, sed
 metu suorum dominorum aperte
 eius partes suscipere veretur,
 profatur, processerat in scae-
 nam Hermiona, Menelai ex He-
 lena filia, quae quidem si non
 singula ipsa chori verba perce-
 pisse, at eius benevolum erga
 Andromacham animum perspe-
 xisse videtur, ut sane deinceps
 v. 154. dicere potuerit: ὑμᾶς μὲν
 οὖν τοῖςδ' ἀνταμείβομαι λόγοις.
 Quodsi hoc ita statuimus, ut sane
 ita statuendum esse videtur, una
 sane et Musgravii suspicio, qua
 hinc plura excidissee, chori sal-
 tem ῥῆσιν, cui Hermiona se re-
 spondere dicat infra v. 154,
 opinatus est, corrueit et Hartun-
 gii argumentum, quo is in di-
 sput. de interpolatione Euripidis
 fabularum adiuncta editioni Iphi-
 geniae, quae est Aulide, p. 46.
 usus est, quod negavit haud fa-

ΕΡΜΙΟΝΗ.

κόσμον μὲν ἀμφὶ κρατὶ χρυσέας χλιδῆς
στολμόν τε χρωτὸς τόνδε ποικίλων πέπλων
οὐ τῶν Ἀχιλλέως οὐδὲ Πηλέως ἄπο
δόμων ἀπαρχὰς δεῦρ' ἔχουσ' ἀφικόμην,
150 ἄλλ' ἐκ Λακαίνης Σπαρτιάτιδος χθονὸς
Μενέλαος ἡμῖν ταῦτα δωρεῖται πατὴρ
πολλοῖς σὺν ἔδνοις, ὥστ' ἐλευθεροστομεῖν.
ὑμᾶς μὲν οὖν τοῖςδ' ἀνταμείβομαι λόγοις·
σὺ δ' οὔσα δούλη καὶ δορίκτητος γυνή
155 δόμους κατασχεῖν ἐκβαλοῦς ἡμᾶς θέλεις
τούςδε, στυγοῦμαι δ' ἀνδρὶ φαρμάκοισι σοῖς·
νηδὺς δ' ἀκύμων διὰ σέ μοι διόλλυται·

V. 148. στολμόν [ABCE] R. Hesych. t. I. p. 1273. στολμόν χρωτός· στολισμόν σώματος. στόλον abcd C. τόνδε [A] abcd [B]C τῶνδε B[C]E.

V. 154. τοῖςδ' ἀνταμείβομαι C τοιοῖσδ' ἀνταμείβομαι ABCEλbd τοιοῖσδ' ἀμείβομαι cB. Hinc suspicatur Kirchhoffius omisso λόγοις Euripidem fortasse scripsisse: τοιοῖσδ' ἀνταμείβομαι.

cile ullam personam in scaenam prodire quin eius adventus verbis ab iis, qui adessent, significaretur, infirmabitur. Satis enim chorus extrema hac voce: τὸ δὲ σὺν οἰκτῶ φέρουσα τυγχάνω, μὴ παῖς τᾶς Διὸς κόρας σοί μ' εὐφρονοῦσανεῖδῃ, denotaverat quae esset illa persona, quam procedentem iam viderent spectatores. Nam quod Pflugkius putavit ipso adventu et praesentia sua, fortasse etiam vultu et ore, chorum videri exprobrare Hermionae nimiam in Andromacham crudelitatem, id profecto nihil est, nec magis probanda G. Hermannii sententia, qui, quod dixit Hermiona: vobis ego his dictis respondeo, hanc habere vim putavit: Si miramini quod libere loquor, hoc vobis respondeo, me non Neoptolemi aut Pelei munificentia, sed patris Menelai opibus fretam esse. R. K.

V. 148. στολμόν] duplicem genitivum adiunctum habet; vid.

Matth. Gr. §. 380. adnot. 1. Heracl. 797: εὐτυχὴ φίλων μάχης ἀγῶνα. 782: παννυχίοις ὑπὸ παρθένων ποδῶν κρότοις. El. 443: Ἐφαιστόν χρυσέων ἀκμόνων μόχθους ἀσπιστὰς τευγέων. Add. Suppl. 50. Ion. 498. Herc. F. 562, quem locum minus recte interpretatur Musgrav. et Schaeffer. ad L. Bos. 670. Aesch. S. c. Th. 663. Choeph. 929. PFLUGK.

V. 151. De opibus Menelai testis est Hom. Od. γ. 301. δ. 71 sqq. Dites etiam Euripidis temporibus Spartanos fuisse docet Plato Alcib. I. p. 122. E. Hipp. mai. p. 283. D. PFLUGK.

V. 153. ὥστ' ἐλευθεροστομεῖν] i. e. ὥστε ἐξεῖναι παρρησιαζεσθαι. Synes. de Regno p. 2. D: οἱ λόγοι δὲ οὐδὲ νῦν τι δέονται πόλεως, ὥστε ἐλευθεροστομῆσαι καὶ βασιλέα θαρρῆσαι. PFLUGK. Adde nostrum illud, quod est in proverbio: Gut macht Muth. R. K.

δαινὴ γὰρ Ἑπειῶτις εἰς τὰ τοιάδε
 ψυχὴ γυναικῶν ὧν ἐπισχῆσω σ' ἐγὼ 160
 κούδεν σ' ὀνήσει δῶμα Νηρηΐδος τόδε,
 οὐ βωμὸς οὐδὲ ναός, ἀλλὰ κατθανεῖ.
 ἦν δ' οὖν βροτῶν τίς σ' ἢ θεῶν σῶσαι θέλη,
 δεῖ σ' ἀντὶ τῶν πρὶν ὀλβίων φρονημάτων
 πτῆξαι ταπεινὴν προσπεισεῖν τ' ἐμὸν γόνυ 165
 σαῖρην τε δῶμα τοῦμὸν ἐκ χρυσηλάτων
 τευχέων χερὶ σπείρουσαν Ἀχελφίου δρόσον

V. 161. νηρηΐδος AB.

V. 163. θεῶν τίς σ' ἢ βροτῶν B. σ' om. ACE. θέλοι ad.

V. 166. σώζειν b σώσειν c σαῖρην ceteri libri. Hunc et sequentem versum habet Maximus Planudes apud Walzium rhet. Gr. t. V. p. 486.

V. 167. περισπείρουσαν B. ποταμίαν δρόσον Maximus Planudes.

V. 168. ἐν εἰ γῆς A. ἐν εἰ γῆς [BC] ἐν ἡ γῆς B ἐν ἡ γῆς Caed ἐνα γῆς E ἐν ἡ γῆς b.

V. 159. Ἑπειῶτις ψυχὴ γυν.] Vulgare erat Ἑπειρωτῶν ψυχὴ γυναικῶν. Hipp. 1140: νυμφιδία λέκτρων ἀμίλλα. Tro. 1110: πατρῶν τε θάλαμον ἐστίας. Soph. Ai. 860. Trachin. 817. [Ἑπειῶτις ψυχὴ γυναικῶν cum aliis similiter dictis comparata est ab Lobeckio in altera Editione Aiacis p. 74. HERMANN.] — Ἑπειῶτις, Asiatica; vid. infra v. 653. Morus ad Isocr. Paneg. p. 100 Spohn. ad eund. p. 132. Aelian. de N. A. XV. 11: χρῶνται δὲ αὐτοῖς ἐς τὰ ὅμοια ἄλλοις, ὅσοι κατὰ τοὺς Ἑπειῶτας φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ οὗτοι σοφιστὰι κακῶν. PFLUGK.

V. 130. Plato Hipp. mai. p. 298 A: οὐκ ἂν οἶει αὐτὸν τοῦ δράσαντος ἐπίσχοιμεν; Noster Herc. F. 1005: ὅς νιν φόνον μαργῶντος ἔσχε. V. Matth. Gr. §. 353. 3. [Rost. gr. Gr. §. 108. 5. c. p. 545. ed. sept.] PFLUGK.

V. 163 sqq. "Quodsi quis sive hominum seu deorum salvam te praestare voluerit, amplum illum et rebus secundis tumidum animum abiicias ac servorum officii fungare necesse est." Talia sunt enim quae commemorat v.

166 seq. Vid. ad Hecub. 362: ὀλβια φρ. Iph. A. 354: ἀνολβον ὄμμα, i. e. κατηφές. — πτῆξαι ταπεινὴν, supplicis modo pavidam se abicere. Plutarch. Aemil. c. 27: οὐ—ταπεινοὶ καταπτίξετε πρὸς τὸ μέλλον ἀεὶ παραδοκούντες; cf. ad Hecub. 245. PFLUGK.

V. 167. „Acheloum generaliter propter antiquitatem fluminis omnem aquam veteres vocabant.“ Servius ad Verg. Georg. l. 9. Eundem Vergilii locum tractans Macrobius Sat. V. 18. appositum luculentum de hac re locum Ephori, ad quem vid. Marx. p. 123. Eurip. Bacch. 625. Achaeus Athen. X. 427. C. Aristoph. Lys. 381. Passovius ap. Wellauer. ad Aesch. Pers. 851. Etymologicam rationem demonstrare conatus est G. Hermannus in diss. de Musis fluv. Epicharmi p. 17. Opusc. T. II. p. 304. PFLUGK.

V. 168. ἐν εἰ γῆς v. Matth. §. 324. [Rost. gr. Gr. §. 108. 2, h. p. 542. ed. sept.] — οὐ γὰρ ἐσθ' Ἐκτωρ τάδε, non talis est: haec rerum condicio et fortuna, ut He-

γνῶναι θ' ἴν' εἰ γῆς. οὐ γάρ ἐσθ' Ἐκτωρ τάδε,
 οὐ Πρίαμος, οὐδὲ χρυσός, ἀλλ' Ἑλλὰς πόλις.
 εἰς τοῦτο δ' ἦκεις ἀμαθίας, δύστηνε σύ, 170
 ἢ παιδί πατρός, ὃς σὸν ὤλεσεν πόσιν,
 τολμᾷς ξυνεύδειν καὶ τέκν' αὐθέντου πάρα
 τίττειν. τοιοῦτο πᾶν τὸ βάρβαρον γένος·
 πατήρ τε θυγατρὶ παῖς τε μητρὶ μίγνυται
 κόρη τ' ἀδελφῷ, διὰ φόνου δ' οἱ φίλτατοι 175
 χωροῦσι, καὶ τῶνδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος.

V. 169. οὐδὲ χρυσός] Sic libri et Scholiasta constanter. ὁ ἄχρυσος Marklandus, οὐδὲ Τρωάς Valckenarius. Possis etiam οὐδὲ Μυσός, ut id ignominiae causa dicatur. Sed nihil tamen mutandum videtur.

V. 170. ὦ δύστηνε σύ abcd.

V. 172. τολμᾷ B.

V. 173. τοιοῦτο ABE τοιοῦτον ceteri. τοιοῦτον γὰρ abcd.

V. 175. κόρη δ' E.

ctoris Priamive aut pristinarum opum te deceat meminisse. Comparant intpp. Troad. 99: οὐκέτι Τροία τάδε. Cycl. 63: οὐ τάδε Βρόμιος. Thucyd. VI. 77: δεῖξαι αὐτοῖς, ὅτι οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσίν. Soph. Oed. T. 1329: Ἀπόλλων τάδ' ἦν. adde Meinek. ad Menandr. p. 129. Eximia est brevitatis in ea ratione, qua ad pronomen persona pro re refertur: oportebat enim hoc modo, τάδε οὐ τὰ ἀμφ' Ἐκτορα πράγματά ἐστι, similiterque in ceteris. Integritatem verborum οὐδὲ χρυσός tuebitur Aeschyli locus Choeph. 366: ταῦτα μὲν, ὦ παῖ, κρείσσονα χρυσοῦ. Nam aliquidi differunt Troad. 432. et quae notarunt Hemsterh. ad Lucian. T. I p. 460. Wyttenb. ad Plat. Phaed. p. 180sq. Ceterum nihil impedit, quo minus tangi etiam acerba cum irrisione priacas Troiae divitias (Φρυγῶν πόλιν χρυσῷ ῥέουσιν Tro. 994.) statuas cum Musgravio. PFLUGK. Dicitur hic χρυσός sic, ut luxuriam ac superbiam Asiaticam significet, quo in genere Plutarchus, quem laudavit Musgravius, coniunxit χρυσὸν καὶ

τρυφὴν καὶ γυναικας. Recte id iam vidit Scholiasta ad h. l. οὐτ' ἐπ' ἀνδρὶ Ἐκτορι σεμνύνῃ οὐτ' ἐπὶ τῷ κηδεστῇ Πριάμῳ τῷ βασιλεῖ οὐτ' ἐπὶ πλούτῳ, ἀλλὰ δούλῃ γεγονυῖα τὰ δούλων ὀφείλεις φρονεῖν. Conferas etiam Sophoclis locum de Antigona v. 127 sq. πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους χρυσοῦ, καναχῆς, ὑπεροπτείας. R. K.

V. 170. εἰς τοῦτο δ' ἦκεις ἀμαθίας] v. Matth. §. 341. ἦ, i. e. ὥστε. v. Schaeferi met. p. 71. PFLUGK.

V. 174. τοιοῦτο πᾶν τὸ βάρβαρον γένος· πατήρ τε θυγατρὶ παῖς τε μητρὶ μίγνυται κόρη τ' ἀδελφῷ] Hoc illud est, quod tragicus poeta incertus apud Cicero- nem in Disput. Tuscul. II, 15, 36. Lacaenas virgines laudans exprobrat feminis barbaris his fere verbis: Nihil horum simile est apud Lacaenas virgines, quibus magis palae- stra, Eurotas, sol, pulvis, labor, militia studio est quam fertilitas bar- bara. R. K.

V. 175. διὰ φόνου — χω-

ἂ μὴ παρ' ἡμᾶς εἴσφαιρ'· οὐδὲ γὰρ καλὸν
 δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἐν' ἡνίας ἔχειν,
 ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν
 στέργουσιν ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει.

180

ΧΟΡΟΣ.

ἐπίφθονόν τι χρῆμα θηλειῶν ἔφην
 καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλιστ' αἰεί.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

φεῦ φεῦ.

κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον ἐν τε τῷ νέῳ

V. 177—180. habet Stobaeus fl. LXXIV. 19. t. III. p. 63.

V. 180. θέλει [C]bcC Stobaei cod. A. θέλοι ABEad B.

V. 181. 182. habet Stobaeus fl. LXXIII. 48. t. III. p. 46.

“*θηλειῶν ἔφην libri, θηλείας φρενός Stobaeus. Schol. cod. A. fol. 113a: ἀντὶ τοῦ γυνή· ἡ τῶν θηλειῶν φρόνησις ἐπίφθονος: — ἄλλως θηλείας φρενός ἀντὶ τοῦ θήλεια φρόνησις. φθονερὸν τι γένος ἡ γυναικεία φρήν. ἀλλὰ (l. ἄλλοι δὲ γρ:) χρῆμα [τῶν] θηλειῶν [ἔφην].* — KIRCHHOFFIUS.

V. 184—185. Stobaeus fl. LI. 1. t. II. p. 329.

ροῦσι] caedem sibi invicem parant, quos maximis ipsa natura caritatis vinculis constrinxit. *Infra v. 416: διὰ φιλημάτων ἰών.* 487: διὰ γὰρ πυρὸς ἧλθ' ἐτέρῳ λέγει. *Phoen. 20: καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος.* Copiosius hanc formulam tractant Valcken. ad *Phoen.* p. 526. Markl. ad *Suppl.* 112. Bruck. ad *Oed. T.* 773. Heindorf. ad *Plat. Protag.* §. 36. Wytttenb. ad *Ecl. hist.* p. 388. (306. Lips.) PFLUGK.

V. 179. εἰς μίαν—Κύπριν] i. e. εἰς ἓν ἕλος. *Tro. 368. διὰ μίαν γυναῖκα καὶ μίαν Κύπριν.* PFLUGK.

V. 180. στέργουσιν ὅστις —] Notavimus ad *Med.* 220. *Hecub.* 358. *Vid. Ion.* 1316. *El.* 933. *Dictyis fr. XIII. 1.* [p. 368. ed. Nauck.] Porson. apud Monkium ad *Hipp.* 78. Schaefer. ad *Orest.* p. 85. ed. tert. PFLUGK.

V. 181. Plene: ἐπίφθονόν τι χρῆμα τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφην. Simillima verborum structura in-

fra 728. 958. Phoen. 206: φιλόψογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφην. *Vid. Hermann. ad Soph. Phil.* 81. *Fritzscher. Quaest. Luc.* p. 76. τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν periphrasis, ut *Suppl.* 953: μικρόν τι χρῆμα τοῦ βίου. *Aristoph. Lys.* 83: ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιθῶν ἔχεις. *Mirum in modum frequentant recentiores, Dio Chrysost. Or. VIII.* p. 283. *R. Aristides T. II.* p. 315. *B. Synesius de Insomniis p. 148 B.* PFLUGK.

V. 184 κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον· διὰ τὴν προπέτειαν κακόν τὸ νέον. Ἡ νεότης ἀσύφελος ἀεὶ θνητοῖσι τέτυκται. Εἰ δὲ δίκην βλάπτει, πούλῳ χειροτέρη. SCHOLIASTA.

V. 185. ὅστις] i. e. ἕαν τις. *Helen. 279: Καὶ τοῦτο μίζον τῆς ἀληθείας κακόν, ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά.* *El.* 815: Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι θεσσαλοῖς εἶναι τὸδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεὶ καλῶς. cf. *Matth. Gr. II.* p. 1302 seq. [Rost. gr.

- τὸ μὴ δίκαιον ὅστις ἀνθρώπων ἔχει. 185
 ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ τὸ δουλεύειν μὲ σοι
 λόγων ἀπώση πόλλ' ἔχουσαν ἔνδικα,
 ἦν δ' αὖ κρατήσω, μὴ 'πὶ τῷδ' ὄφλω βλάβην·
 οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα τοὺς κρείσσους λόγους
 πικρῶς φέρουσι τῶν ἐλασσόνων ὕπο· 190
 ὁμως δ' ἐμαυτὴν οὐ προδοῦσ' ἀλώσομαι.
 εἴπ', ὦ νεᾶνι, τῷ σ' ἐξεγγύφ' λόγῳ
 πεισθεῖς ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων;
 ὥς ἡ Λάκαινα τῶν Φρυγῶν μείων πόλιν,
 τύχη θ' ὑπερθεῖ, καὶ μ' ἐλευθέραν ὀρᾷς; 195

V. 184. ἐν δὲ Stob.

V. 185. καὶ τὸ δίκαιον bc καὶ τὸ μὴ δίκαιον d.

V. 188. τῷ A τῷδ' (τῷδ' a manu sec.) B.

V. 189—190. habet Stobaeus fl. XXI. 15. t. I. p. 364.

V. 191. ἐπ' αὐτὴν bc.

V. 194. habet Phrynichus. p. 341.

V. 195. τύχη fere libri, etiam schol. τῇ εὐδαιμονία ὑπερβάλλει.
 δ' bc. καὶ μ' ABēab et fortasse alii. καὶ με vulgo. ἐλευθέρον acd.
 Ceterum ex hoc loco Hesych. l. I. p. 1459. habet: ὑπερθεῖ.

Gr. §. 121. 12. b. p. 643. ed. sept.]
 PFLUGK.

V. 189. οἱ γὰρ πνέοντες
 μεγάλα] magnum spiran-
 tes, dignitatis opinione inflati.
 Troad. 1277: ὦ μεγάλα δὴ ποί'
 ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάρους Τροία.
 PFLUGK. Scholiasta: οἱ γὰρ
 μεγαλοφρονούντες βαρέως φέ-
 ρουσιν ἐπὶ τῷ παρὰ τῶν ἐλασ-
 σόνων δικαιότερους λόγους ἀκού-
 ειν καὶ ἐλέγχεσθαι. Quibus e ver-
 bis si G. Hermannus suspi-
 catur Scholiastam ἀπο, non ὑπο
 in suo libro habuisse, vehemen-
 ter errare videtur. Neque enim
 Scholiasta aliud ante oculos ha-
 buit nisi ipsam sententiam et,
 quod adiecit verba ἀκούειν καὶ
 ἐλέγχεσθαι explicationis causa,
 apparet eum potius ὑπο quam
 ἀπο legisse. Nam ob eam ipsam
 causam Euripides ὑπο posuit,
 quod λόγον τινὰ πικρῶς φέρειν
 ὑπό τινος nihil denique aliud est
 nisi ἀκούειν λόγον καὶ ἐλέγχεσθαι
 ὑπό τινος. R. K.

V. 193. γνησίων νυμφ.]

Iustum ac legitimum matrimo-
 nium dicit quale est ingenuorum,
 ex quo γνήσιοι παῖδες suscipiun-
 tur; cf. v. 942. Huic opponitur
 νόθον λέκτρον infra v. 929. Ion.
 545. PFLUGK.

V. 194. Phrynichus Ecl.
 p. 341: Λάκαιναν μὲν γυναῖκα
 ἐρεῖς, Λάκαιναν δὲ τὴν πόλιν
 οὐκ, ἀλλὰ Λακωνικὴν, εἰ καὶ Εὐ-
 ριπίδης παραλόγως, ὥς ἡ Λά-
 καινα τῶν Φρυγῶν μείων
 πόλιν. Eiusdem tamen culpae,
 si modo est culpa, adfines esse
 etiam alios, neque eos ex igno-
 bili isto et sordido genere scri-
 ptorum docuit ad illum locum
 Lobeck. PFLUGK. De com-
 parationis genere apte contulit
 Lentingius Troad. 365: πό-
 λιν τε δέξω τήνδε μακαριωτέραν
 ἢ τοὺς Ἀχαιοὺς. Electr. 1175:
 οὐκ ἔστιν οὐδὲς οἶκος ἀθλιώτε-
 ρος τῶν Τανταλέων οὐδ' ἔφην ποί'
 ἐκγόνων. R. K.

V. 195. τύχη θ', ἡ ἐμὴ, scil.
 ὑπερθεῖ. Illud subaudiendum es-
 se docent quae sequuntur, καὶ μ'

ἢ τῷ νέῳ τε καὶ σφριγῶντι σώματι
 πόλεως τε μεγέθει καὶ φίλοις ἐπηρμένη
 οἶκον κατασχεῖν τὸν σὸν ἀντὶ σοῦ θέλῳ;
 πότερον ἔν' αὐτῇ παῖδας ἀντὶ σοῦ τέκῳ
 δούλους ἐμαυτῇ τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα;
 ἢ τοὺς ἐμούς τις παῖδας ἐξανέξεται
 Φθίας τυράννους ὄντας, ἣν σὺ μὴ τέκῃς;
 φιλοῦσι γάρ μ' Ἕλληνες Ἐκτορός τ' ἄπο,
 αὐτῇ τ' ἀμανρὰ κού τυράννος ἦν Φρυγῶν.

200

ὑπερέχει. Lentingius proposuit τύχη θ' ὑπερθεῖ τᾶμ', ἐλευθέρον θ' ὀράς.

V. 200. ἀθλίαν τ' abcd.

V. 204. αὐτῇ γ' b.

V. 205. habet Chrysippus περὶ ἀποφ. in Journal des savans 1838. p. 313.

V. 207—208. habet Stobaeus fl. LXXII. 10. t. III. p. 42.

V. 208. αἱ ἀρεταὶ ABC. ἀρεταὶ Cd αἱ ῥεταὶ B. τέρπονσι om. B.

ἐλευθέραν ὀράς, artiore etiam sententiae quam loci societate coniuncta cum prioribus. Comparari possunt v. 126: γνῶθι τύχαν, scil. τὴν σὴν: quod recte suppleri intelligas ex seqq. λόγισαι τὸ παρὸν κακόν, εἰς ὅπερ ἦκεις. PFLUGK.

V. 196. σφριγῶντι] νεάζοντι, ἀκμάζοντι. Schol. Aristophanes Lys. 80: ὡς δ' εὐχρόεσς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου. Egrege Rulinkenius ad Tim. p. 244. Iac obs. ad Philostr. p. 666. PFLUGK.

V. 197. πόλεως τε μεγέθει] Fortunam utriusque civitatis contenderat supra v. 194, qua Troia tam adversa usa est, ut ne libera quidem esset Andromacha. Nunc magnitudinem comparat. Aristides T. III. p. 426. C: εἰ φίλοις ἰσχύεις, εἰ χρήμασι, εἰ δόξαν ἔχεις ἐν τῇ πόλει, μηδὲν τούτων ἐπαρθῆς, μηδὲ μείζον φρονήσης τῆς ἐξουσίας. PFLUGK.

V. 200. ἐφολκίδα] ἐφολκίδα· ἐπαχθεῖαν, σκάφος, Hesych. Quae non in voce ipsa inest significatio, sed in adiectivo ἀ-

θλίαν. Herc. F. F. 1424: Θησαῖ πανώλεις ἐφόμυσθ' ἐφολκίδες. Scapha est proprie, quae resti nexa e maiore navigio trahitur. Propius a primitiva vocis potestate abest Herc. F. v. 631: Ἄξω λαβῶν γε τοὺςδ' ἐφολκίδας χειροῖν, Ναὺς δ' ὡς ἐφέλξω. PFLUGK. In vocabulo ἐφολκίς, quod est ductum a verbo ἐφέλκειν, ut id navigium sit, quod maior navis post se trahit, tamen molestiae significatio inesse videtur, ut quod adiungitur augeat illam vim, non etiam solum efficiat. R. K.

V. 201. Ion. 1088: οὐ γὰρ δόμων γ' ἐτέρους ἀρχοντας ἀλλοδαποὺς ζῶσά ποτ' ὁμμάτων ἐν φανναῖς ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς. Vid. ad Med. 74. [p. 21. ed. Goth. alt.] PFLUGK.

V. 203. Ironice haec dicuntur. — Ἐκτορός τ' ἄπο. Plutarch. V. Dionys. c. 4: ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδοῦς πείραν ἦδη καθ' ἑαυτὸν ἡγαπάτο παρὰ τῷ τυράννῳ. Anthol. Pal. IX. 240: ἄρ' ἀπὸ Ἡρής Ἡρακλῆη

οὐκ ἐξ ἐμῶν σε φαρμάκων στυγεῖ πόσις, 205
 ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι μὴ 'πιτηδεῖα κυρεῖς.
 φίλτρον δὲ καὶ τόδ'· οὐ τὸ κάλλος, ὦ γύναι,
 ἀλλ' ἀρεταὶ τέρπουσι τοὺς ξυνευνέτας.
 σὺ δ' ἦν τι κνισθῆς, ἡ Λάκαινα μὲν πόλις 210
 μέγ' ἐστί, τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τιθεῖς,
 πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι, Μενέλεως δέ σοι
 μεῖζων Ἀχιλλέως. ταῦτά τοι ὁ ἔχθει πόσις.
 χρὴ γὰρ γυναῖκα, καὶ κακῶ πόσει δοθῇ,
 στέργειν ἄμιλλάν τ' οὐκ ἔχειν φρονήματος.

V. 210. τίθης Aa. τιθεῖς a pr. m. B. τίθης C. τιθεῖς B. De hac forma rectius disputavit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 210. l. p. 394 sqq., quam R. Porsonus ad Eurip. Orest. 141. conf. Phil. Buttmann. gr. Gr. §. 106. adn. 5. Heracl. 690.

V. 211. Μενέλαος A.

V. 213. χρὴν B. δοθῇ πόσει abed.

βρεφῶν ὥκτισεν ἡλικίην; — Continuare debebat, καὶ ὅτι αὐτὴ ἀμυνὰ ἦν, sed mutavit structuram. PFLUGK. Habet hoc Graeca et Latina lingua, ut interdum, praesertim ubi alacrior oratio est, id, quod in aliorum hominum persona dicendum erat, is, qui loquitur, ipse pronuntiet et in persona sua. Sic hoc loco dicitur: αὐτὴ τ' ἀμυνὰ τοῦ τυραννοῦ ἦν Φρυγῶν, ipsaque eorum, id est Graecorum, opinione obscura et non regina Phrygum fueram. R. K.

V. 206. εἰ, pro ὅτι, urbani sermonis, imprimis Atticorum, est: tanquam si coniecturam tantummodo facias. Infra v. 601: κατὰ θανμάζειν χρεῶν, Εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε; Iph. T. 1477: Ἐγὼ δ' Ὀρέσση τ', εἰ φέρων βρέτας θεᾶς Βέβηκ', ἀδελφῇ τ' οὐχὶ θυμούμαι. cf. Matth. Gr. II. p. 1252. [Rost. §. 121. II. 7. b. adn. 7. p. 628 sq.] κυρεῖς, scil. οὐσα. v. Matth. Gr. §. 553. 3. δ. PFLUGK.

V. 207 sq. Expectabas φίλτρον δὲ καὶ αἱ ἀρεταὶ καὶ μεῖζόν γε τοῦ κάλλους. Expressit

hunc locum, ut videtur, Menander fr. inc. C.: "Ἐρεστὶ ἀληθεῖς φίλτρον εὐγνώμων τρόπος· Τοῦτω κατακρατεῖν ἀνδρὸς εἰωθεν γυνή. Vide etiam Eurip. fragm. inc. Cl. Xenoph. Oecon. VII. 43. PFLUGK.

V. 210. μέγ' ἐστί i. e. μεγάλυνεται ὑπὸ σοῦ. Structura simile est illud Or. 784: μέγα γὰρ ἠγύευσά σου. 1034: πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς. PFLUGK.

Ibid. Σκῦρον] Neoptolemi patriam. — οὐδαμοῦ τιθεῖς, nullo numero nec honore censens. Iph. A. 954: Φθίας δὲ τοῦνομ' οὐδαμοῦ κεκλήσεται. Herc. F. 841: ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ, τὰ θνητὰ δ' ἐστὶ μεγάλα, μὴ δόντος δίκην. Menand. p. 147: τῆς μερίδος ὧν τῆς οὐδαμοῦ τεταγμένης. Cf. Valcken. ad Herodot. II. 141. PFLUGK.

V. 212. ταῦτά τοι ob eam igitur causam odit te vir tuus. Ion. 346: ταῦτα καὶ μαντεύομαι. Iph. T. 932: ταῦτ' ἄρ' —; Aristoph. Vesp. 1398: ταῦτ' οὖν περὶ μου δίδοιτε μὴ διαφθαρεῶ. Philostr. Heroic. p. 690:

εἰ δ' ἀμφὶ Θρήκην χιόνι τὴν κατάρρυντον 215
 τύραννον ἴσχεις ἄνδρ', εἴν' ἐν μέρει λέχος
 δίδωσι πολλαῖς εἰς ἀνὴρ κοινούμενος,
 ἔκτεινας ἂν τάσδ' ; εἴτ' ἀπληστίαν λέχους
 πάσαις γυναιξὶ προσιθιῖς ἂν εὐρέθης.
 αἰσχρόν γε. καίτοι χεῖρόν' ἀρσένων νόσον 220
 ταύτην νοσοῦμεν, ἀλλὰ προὔστημεν καλῶς.
 ὦ φίλταθ' Ἔκτορ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν
 σοὶ καὶ ξυνήρων, εἴ τί σε σφάλλοι Κύπρις,

V. 217. κοιμώμενος A κοιμώμενος abcdC κουνούμενος (ν in μ mutato a sec. m. B) BCE [C].

V. 220. ἄνων ab ἀνθρώπων cdC.

V. 221. προὔστημεν' προέστημεν Hesych. t. II. p. 1061.

V. 223. εἴ τί σε σφάλλοι A. εἴ τί σε σφάλλοι (εἴ τί σε σφάλλοι a m. sec.) B. σφάλλῃ C σφάλλοι E. σφάλλοι, ut videtur, ceteri.

V. 225. ἐνδῶν B.

ταυτὰ τοι καὶ ἐπὶ τοὺς τοῦ ποταμοῦ παῖδας ἤϊξεν. Vid. Bosii Ellips. 676. Matth. Gr. §. 470. 7. PFLUGK.

V. 215. χιόνι τὴν κατάρρυντον] Legitimus ordo erat τὴν κατάρρυντον χιόνι. Traiecit etiam Ion. 324: τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ'. 671: μ' ἡ τεκοῦσα. El. 264. Soph. Oed. T. 269. Vid. Erfurdt. ad Soph. Antig. 706. Herm. ad Ai. 1007. Dobraeus ad Aristoph. Eq. 971. Heind. ad Plat. Phaedon. 84. De Thracum more plures uxores ducendi vide Menandrea Meinekii p. 195. PFLUGK. Ceterum Graeci si memorant Thraciam, fere nives eius regionis et hie-mes una significant, conf. Aristophani Acharn. 136 sqq., ubi in facete, fortasse etiam Euripidem ipsum irridens, dicit: χρόνον μὲν οὐκ ἄπην ἂν ἐν Θράκῃ πολύν —, Εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θράκην ὅλην, "Οὔτ' ἐνθάδ' ἰθεὺς ἡγωνίζετο. Et Euripidis quidem conferas praeterea Hecub. 79: ὅς μόνος — τὴν χιονώδη Θρήκην κατέχει. Al-

cest. 68: Εὐρυσοθέως πέμψαντος ἑπείον μετὰ Ὀχνημα Θρήκης ἐκ τόπων δυσχειμέρων. De forma ipsa orationis conf. Troad. 1060: νάπη χιόνι κατάρρυτα ποταμία R.K.

V. 216. De Dionysio tyranno bimarito Plutarch. Dion. c. 3: τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἴσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν ἑκατέρω, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δειπνεῖν μετ' αὐτοῦ, παρὰ νύκτα δ' ἐν μέρει σὺν ἀναπανομένων. PFLUGK.

V. 218. ἀπληστίαν] i. e. αἰτίαν ἀπληστίας. Vid. adnot. ad Med. 218. [p. 35 sq. ed. Goth. al. 2.] et 296. [p. 42. ed. Goth. alt.] Heracl. 475: Θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἑμαῖς προσῆτε. Adde Goeller. Ind. ad Thucyd. p. 571. PFLUGK.

V. 220. χεῖρόν' ἀρσένων] i. e. τῆς τῶν ἀρσένων. Phirix fr. X: Πολλοῖσι δοῖλοις τοῖνομ' αἰσχροῦν· ἡ δὲ φρεὶν τῶν οὐχὶ δούλων ἔσι· ἐλευθερωτέρα. Vid. Schaefer ad Dionys. de comp. verb. p. 170. Matth. Gr. §. 453. PFLUGK.

V. 221. ἀλλὰ προὔστημεν καλῶς] scil. τῆς νόσου ταύτης

καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
 ἐπέσχον, ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν. 225
 καὶ ταῦτα δρῶσα τάρετῃ προσηγόμενη
 πόσιν· σὺ δ' οὐδὲ ῥανιδ' ὑπαιτιρίας δρόσου
 τῷ σῷ προσίζειν ἀνδρὶ δειμαίνουσ' ἔα.
 μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γύναι,
 ζῆτει παρελθεῖν· τῶν κακῶν γὰρ μητέρων 230
 φεύγειν τρόπους χρὴ τέκν', ὅσοις ἔνεστι νοῦς.

V. 226. τῇ ἀρετῇ [AB]C[Eu]bcd τῇ ῥετῇ B[C].

V. 229—231. habet Stobaeus fl. LXXIV. 21. 8. III. p. 324.

V. 229. Hermogenes III. p. 324. Schol. Hermog. VII. p. 889. Ioannes Siceliota VI. p. 152.

V. 230. ὑπερβᾶλῃς pro ζῆτει παρελθεῖν Hermogenes l. c.

V. 231. τέκν', ὅσοις] Sic C a manu sec. τέκνα οἷς Aabcd, τέκν' οἷς B[C]EB.C (a pr. manu). τέκν' αἷς Stobaeus l. c.

pulcre cavimus de hoc morbo, ne res turpis et πρὸς ἄρσενας οὐκ ἔκφορος temere divulgaretur. Soph. Ai. 803: πρόστιτ' ἀναγκαίᾳ τύχῃς. Plutarch. V. Cic. c. 7: ἦν δὲ τῷ Βέλλῃ ἀντίπαις υἱὸς οὐκ ἐλευθερίως δοκῶν προλίσσασθαι τῆς ὥρας. Synes. Epist. LXVII. p. 211. D: ἀρπάσαντα δὲ οὕτως τὴν τῆς εὐσεβείας ὑπόθεσιν ἤδη χειρὶ βιαίᾳ προσιῆναι τοῦ πανουργήματος. Attulit hos locos Musgrav., aliena praeterea citans eiusdem Synesii Ep. LVII. p. 200. C. Aristid. T. III. p. 96. C. Diod. Sic. I. 95. PFLUGK.

V. 223. Eandem in Antenor's uxore φιλοστοργίαν praedicavit Homerus, in Scholiis memoratus, II. ε. 69. Ceterum de spurii Hectoris liberis quae monuerat ad hunc locum doctus interpretes, testem producens Anaxicratem in libro secundo Argolicorum, adeo depravata sunt in Scholiis, ut ea premere h. l. satius visum sit. Colomesium Biblioth. p. 236. laudat Boissonadus. PFLUGK.

V. 225. ἐπέσχον] Probum vocabulum in hac re. Ion 1492: γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον οὐδὲ μασιῷ τροφείᾳ ματρός: quem locum attulit de sua ipse coniectura dubitans Porsonus. Hom. Il. ι. 489: οἶνον ἐπισχών. Plutarch. Quaest. Rom. 21: θηλὴν ἐπέχε. Aeschylus Choeph. 524: καὶ τὴν προσέσχε μαστόν. Conf. Boisson. ad Philostr. Her. 652. PFLUGK.

V. 225. ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν] ne ingrato quodam sensu afficerem. Herodot. VII. 52: οἱ δὲ διακαυσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν, hi vero iusta omnia et fida praestiterunt, neque ullius mali auctores exstiterunt. Plutarch. Alcib. 14: ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνεδίδον κρύφα τῆς Ἀθηναίων συμμαχίας. Conf. adnot. ad v. 965. PFLUGK.

V. 229. τῇ φιλανδρίᾳ] i. e. τῇ μαχλότητι. Hermogenem p. 332. citavit Gaisford. PFLUGK. Adde Platonis con-

ΧΟΡΟΣ.

δέσποιν', ὅσον σοι ῥαδίως προσίσταται,
τοσόνδε πείθου τῇδε συμβῆναι λόγοις.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τί σεμνομυθεῖς κεῖς ἀγῶν' ἔρχει λόγων,
ὥς δὴ σὺ σώφρων, τὰμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα; 235

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

οὐκουν ἐφ' οἷς γε νῦν καθεστήκας λόγοις.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ὁ νοῦς ὁ σός μοι μὴ ξυνοικοῖη, γύναι.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

νέα πέφυκας καὶ λέγεις αἰσχροῶν πέρι.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρᾶς δέ μ' εἰς ὅσον δύνῃ.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

οὐκ αὖ σιωπῇ Κύπριδος ἀλγήσεις πέρι; 240

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τί δ'; οὐ γυναιξὶ ταῦτα πρῶτα πανταχοῦ;

V. 232. προσίσταται A[B]CEa[b]cd C. παρίσταται B.

V. 236. οὐκ οὖν A.

V. 240. οὐκ ἂν BCab[cd]B[C]. οὐκ αὖ Eh. Tam leve discrimen in libris scripturae est, ut Kirchhoffius in cod. A. discernere non potuerit utrum αὖ an ἂν scriptum esset. ἀλγήσεις C. ἀλγήσης ad.

V. 241. ταῦτα πρῶτα [ABC]E B πρῶτα ταῦτα abcd C πανταχῇ B. Vide Lobeck. ad Aiac. 1356.

viv. p. 191. B. Lucian. dial. me-retr. 7, 3. R. K.

V. 232seq. Hera, quantum a te impetrare potes, tantum sine tibi persuaderi, ut huic cedas oratione et in gratiam redeas. Postrema minus recte interpretatur Hermann. ad Vig. p. 759. PFLUGK. Vide Med. 37. et adn. p. 81 sq. p. 81 sq. ed. Goth. alt. R. K.

V. 235. τὰμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα;] i. e. ἐγὼ δ' οὐχὶ σώ-

φρων; Infra 1186: τὸ σὸν τ' ἦν ὡδ' ἂν εὐτυχέστερον. Vide Orest. 296. 10-8. PFLUGK.

V. 239. σὺ δ' οὐ λέγεις γε] Infra 579: ἐγὼ δ' ἀπανδῶ γ' ἄλλος οὐχ' ἥσσαν σέθεν. V. Elmsl. ad Med. 800. Blomf. ad Aesch. Sept. 212. [Huiusmodi exemplis, quale hoc est, imperiti adduci possunt, ut γέ et δέ sibi [inter se] respondere posse credant. Nam hic quidem etiam σὺ δ' οὐ λέγεις μὲν dici potuit. At γέ est a deo. Exempla quae-

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

ναι·

καλῶς γε χρωμέναισιν· εἰ δὲ μή. οὐ καλὰ.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

οὐ βαρβάρων νόμοισιν οἰκοῦμεν πόλιν.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

κάκει τά γ' αἰσχροὶ κἀνθάδ' αἰσχύνηται.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

σοφὴ σοφὴ σύ· καπτανεῖν δ' ὅμως σε δεῖ. 245

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

ὁρᾷς ἄγαλμα Θέτιδος εἰς σ' ἀποβλέπον;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

μισοῦν γε πατρίδα σὴν Ἀχιλλέως φόνω.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

Ἑλένη νιν ὤλεσ', οὐκ ἐγώ, μήτηρ δὲ σή.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ἦ καὶ πρόσω γὰρ τῶν ἐμῶν ψαύσεις κακῶν;

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

ἰδοὺ σιωπῶ καπιλάζυμαι στόμα. 250

V. 242. *ναι* om. B. *οὐ καλὰ* [AB]E[B] *οὐ καλῶς* CabcdCV. 244. *τὰ δ'* cB.V. 245. Charmus ap. Athenaeum I. p. 4. *δ'* om. a pr. manu BV. 246. *ἐπιβλέπον* C.V. 248. *ἑλένην ὤλεσ'* Abd, *μήτηρ δὲ σή* Hbrin; *μήτηρ γε σή* Mursurus de sno.

V. 249. ἦ A. Pflugkiius laudavit Soph. El. 1221. ἦ ἔη γὰρ ἀνὴρ; Eurip. Heracl. 729. ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὀπλίτην χρῶν;

dam vide apud Elmsleium ad Med. 800. G. HERMANNUS. Copiosius is locus a me tractatus est ad Devar. vol. II. p. 272 sqq. et in primis p. 330 sqq. Effertur enim singulare verbum appositum γὰρ particula. R. K.] — *δὲ μ'*, αἰσχροὶ scil. — *δύνη* subiunctivus est, ut Hecub. 253. PFLUGK.

V. 249. οὐκ αὖ σιωπῇ Κύπριδος ἀλγήσεις πέρι; "De isto οὐκ αὖ vel οὐδ' αὖ in interrogando dixerunt A. G. Winc-

kelmannus ad Plat. Euthydem. p. 103. et Th. Bergkiius ad Anaer. fr. 55. p. 174. Scilicet οὐκ αὖ οὐ παύσει et similia propterea dicuntur, quod in mente est rursum tu hoc facis." G. HERMANNUS.

V. 247. Ἀχιλλέως φόνω] propter Achillis caedem. Aesch. Agam. 134. οἴω γὰρ ἐπιφθονὸς Ἀργεῖσις ἀγὰρ πτανοῖσιν κυσὶ πατρὶς. Noster Hecub. 1183. Suppl. 1042. Heracl. 475. 660. 920. PFLUGK.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ἐκεῖνο λέξον, οὐπὲρ οὐνεκ' ἐστάλην.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

λέγω σ' ἐγὼ νοῦν οὐκ ἔχειν ὅσον σε δεῖ.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

λαίψεις τόδ' ἄγνον τέμενος ἐναλίας θεοῦ;

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

εἰ μὴ θανοῦμαι γ'· εἰ δὲ μή, οὐ λείψω ποτέ.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ὥς τοῦτ' ἄραρε, κοῦ μενῶ πόσιν μολεῖν. 255

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν πρόσθεν ἐνδώσω μέ σοι.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

πῦρ σοι προσοίσω κοῦ τὸ σὸν προσκείμεμαι,

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

σὺ δ' οὖν κάταιθε· θεοὶ γὰρ εἰδονται τάδε.

V. 251. οὐπὲρ ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω (cum v. l. ἐστάλην a prima m. ἡλθον add. m. sec.) B. οὐπὲρ εἶνεκ' ἐστάλην C
οὐπὲρ ἔνεκ' ἐστάλην

οὐπὲρ ἐνθάδ' ἰκάνω E. οὐπὲρ οὐνεκ' (ἔνεκ' B) ἐστάλην ceteri.

V. 252. Hermionae continuatur in B.

V. 254. εἰ μὲν θανοῦμαι γ' E.

V. 255. ἄρηρε C ἄραρ' οὐκ οὐ E. μενῶ E. μολεῖν πόσιν abcd.

V. 256. ἐκδώσομαι σοι a pr. manu BC.

V. 260. αἵματος Aldus, ut suspicatur Kirchhoffius, e C. αἱμάτων ceteri libri et gramm. in Bekkeri anecd. l. p. 362, 12.

V. 266. σ' om. Eb. B.

V. 254. εἰ μὴ θανοῦμαι γ'] subaud. λείψω. Linquam sane, si de mortis periculo metum removeris. — εἰ δὲ μή, alioqui, ponitur etiam praegressa negatione. Plat. Hipp. mai. p. 285. E. ibiq. Heindorf. Rost. gr. Gr. p. 641 sq. ed. VII. PFLUGK.

V. 255. Ὡς fortiter affirmantis est, ut ἴσθι ὥς. EILMSLEIUS ad Med. 596., quem vide. Infra v. 588. Aristoph. Lysistr. 499: ὥς σωθήσῃ, καὶ μὴ βούλῃ. PFLUGK.

V. 256. διλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν] Quod fuerant qui e levi codicum

auctoritate scribi vellent μὲν pro μὴν, recte comparavit Pflugk. Or. 1117: ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν, σοὶ γε τιμωρούμενος. Adde Aristophanis Plut. 373: διλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεσιτέρηκας γ' οὐδένα. R. K.

V. 257. πῦρ σοι προσοίσω] Saepe factitatum etiam ab aliis, quorum neque minae nec preces ab altaribus amovere supplices potuerant. Barnesius comparat Herc. F. 243. Senec. Herc. F. 506. Plaut. Rud. III. 4, 56. Mostell. V. 1, 65. Turnebi Advers. IX. 12. — κοῦ τὸ σὸν προσκείμεμαι, nec

ΕΡΜΙΟΝΗ.

καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

σφάζ, αἱμάτων θεᾶς βωμόν, ἣ μέτεισί σε.

260

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ὦ βάρβαρον σὺ θρέμμα καὶ σκληρὸν θράσος,

ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγὼ δ' ἔδρας

ἐκ τῆςδ' ἐκοῦσαν ἐξαναστήσω τάχα·

τοιόνδ' ἐχω σου δέλεαρ. ἀλλὰ γὰρ λόγους

κρύψω, τὸ δ' ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα.

265

κάθησ' ἐδραία· καὶ γὰρ εἰ πέριξ δ' ἔχει

τηκτὸς μόλυβδος, ἐξαναστήσω δ' ἐγώ,

πρίν, ᾧ πέποιθας, παῖδ' Ἀχιλλέως μολεῖν.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

πέποιθα· δεινὸν δ' ἐρπετῶν μὲν ἀγρίων

ἄκη βροτοῖσι θεῶν καταστήσαι τινα,

270

ἃ δ' ἔστ' ἐχίδνης καὶ πυρὸς περαιτέρω,

V. 267. μολύβδodos B μόλυβδος C. Etym. M. p. 590, 8. do-cet μόλιβος per ι, μόλυβδος per υ dici. Vide etiam Mehlhor-nium ad Anacreont. p. 113.

V. 268. ὃν πέποιθας Aldus e B. «Vix recte: nisi si, quod valde dubito, eadem sit huius verbi structura, quae verbi θαρσύν. v. 994., ubi vid. adnot. Phoen. 603. σπονδαῖς πεποιθώς. Plut. V. Anton. 72. Ἡρώδῃ πεποιθώς.» PFLUGKIUS.

V. 269—273. Stobaeus fl. LXXIII. 19 t. III. p. 46.

V. 270. βροτοῖσι θεῶν καταστήσαι Stobaeus l. c. βροτοῖσι θεῶν ἐγκαταστήσαι ABCEabed βροτοῖς θεῶν ἐγκαταστήσαι B βρο-τοῖσι θεῶν ἐγκαταστήσαι C., quod corr. ap. Lasc. omissio θεῶν.

de te providero. Med. 460:

τὸ σὸν γε προσκοπούμενος.

PFLUGK.

V. 265. Orest. 1129: εἰτ' αὐτὸ

δηλοῖ τοῦργον, ἣ τελεῖν χρεών.

Sed in hac formula ἔργον prope

omitti saepius quam poni videas.

Phoen. 626: αὐτὸ σημανεῖ. Vid.

Heind. ad Plat. Hipp. mai. §.

18. ad Protag. §. 50. PFLUGK.

V. 266 sq. Tu quidem se-

deto fixa atque immobi-

lis. Nam ego, quamvis si-

gni instar, liquido plum-

bo basi suae agglutinati,

haereas, faciam tamen, ut

loco moveare. Praeivit hanc

interpretationem Turnebus

Advers. IX. 14. morem statuas

plumbo vinciendi illustrans loco

Plutarchi de defectu orac. p.

426. B: ὥσπερ ἀγάλματα προση-

λονται καὶ συντήκεται βάσειν.

PFLUGK.

V. 270. θεῶν una syllaba

pronuntiandum, ut Hel. 591.

PFLUGK.

V. 271. α] Respondet huic

pronomini quod infra legitur γυ-

νή κακῇ. Vid Schaefer; ad

Soph. Oed. T. 542. ad Dio-

nys. de comp. verb. p. 81. [Pro-

rus inutile est ὁ, quod coniecit

Dobraeus. R. K.] — ἐχίδνης,

οὐδείς γυναικὸς φάρμακ' ἐξεύρηκέ πω
κακῆς· τοσοῦτόν ἐσμεν ἀνθρώποις κακόν.

ΧΟΡΟΣ.

σιρ. α'.

ἡ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν, ὅτ'
Ἰδαίαν εἰς νάπαν
ἦλθ' ὁ Μαΐας τε καὶ Διὸς τόκος,

275

V. 273. τοσοῦτον] codd. et Stobaena. τοιοῦτον Aldus et B. illud probavit Valck. ad Phoen. 1321. et inde a Brunckio. recentiores. PFLUGK.

v. 274 sqq.

σιρ. α'.

1 ~ ~ ~ ~ ~
 2 ~ ~ ~ ~ ~
 3 ~ ~ ~ ~ ~
 4 ~ ~ ~ ~ ~
 5 ~ ~ ~ ~ ~
 ~ ~ ~ ~ ~
 ~ ~ ~ ~ ~
 ~ ~ ~ ~ ~
 ~ ~ ~ ~ ~

Alc. 310. noverca ἐχθρῆς οὐδὲν ἡπιωτέρα. Ion. 1262. de Creusa: Ὅταν ἐχιδναὶ τήνδ' ἐφυσᾷς. — καὶ πνρὸς περαιτέρω. vid. ad Hecub. 608. PFLUGK.

V. 272. Expectabam οὐδένα — ἐξευρηκέναι πω. Sed saepe hoc modo ab obliqua oratione in rectam transeunt. Vide Heracl. 251 sqq. PFLUGK.

V. 274. Argumentum huius carminis est ex rebus Troianis. Repetit chorus memoria infansum illum iudicii detribus deabus habiti diem consequutasque calamitates, facile vitandas a Troianis, si mens non laeva fuisset, monentibus vatibus, ut puer malo patriae natus necaretur. Et hoc quidem, si quid aliud, sapienter fecit poeta, quod de

Casandrae vaticinio adiecit. Iners enim et molle negotium luctus est, eoque parum gratum audientibus, nisi reperias quod acuat dolorem et incendat vehementius, quo miserationem movere possit. Nihil est autem in malis gravius et ad dolorem acerbius, quam si ab iis, quae moleste feras, prudenti consilio caveri potuisse intelligas. — ὑπῆρξεν. Erit fortasse qui huc revocet ὁ Μᾶλας τε καὶ Διὸς τόκος, ut ad idem utraque sententia subiectum referatur. Ego ad totum illud enuntiatum refero, ὅτ' ἦλθ' ὁ Μ. τ. κ. Δ. τόκος. Sane magnorum ea res malorum initium attulit, quum tres deas de pulcritudinis laude certaturas in Idaeam

τρίπωλον ἄρμα δαιμόνων
 ἄγων τὸ καλλιζυγές,
 ἔριδι στυγερεῶ κεκορυθμένον εὐμορφίας
 σταθμούς ἐπι βούτα
 βοτῆρά τ' ἀμφὶ μονότροπον νεανίαν
 ἔρημόν θ' ἐστιοῦχον αὐλάν.

280

ἀντιστρ. α'.‡

ταὶ δ' ἐπεὶ ὑλόκομον νάπος ἤλυθον

στρ. β'.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 5 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

V. 275. εἰς Anbcd C ἐς [BC]E. ὅτ' ἐς ἰδαίαν ἤλθε νάπαν B.

V. 276. ἤλθ' ὁ C ἤλθεν ὁ ABCEabcd. γόνος B.

V. 280. σταθμούς — ἀμφὶ om. b.

V. 281. βοτῆρά τ' ἀμφὶ] βοτῆρ' ἀμφὶ E.

V. 283. ὑλόκομον ABB ἤλυθον B.

vallem duxit Mercurius. Infra v. 454: κείνα γάρ μ' ἀπώλεσεν, Ὅθ' ἡ τάλανα πόλις ἀναλώθη Φρυγῶν. Vid. Schaefer. ad Hecub. p. 13. ed. tert. PFLUGK. Quanquam eae similitudines, quibus G. H. Schaeferus l. c. utitur, non prorsus dissimiles sunt, tamen in omnibus illis locis verbum, quod est ante ὅτε particulam, ita quidem enuntiatum per se efficit, ut id verbum adiuvetur aliquo pronomine, ut infra v. 454. κείνα — ὅτε dicitur, et apud Hom. Iliad. XV, 107: ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἶσιμα εἶδῃ. et apud Sophocl. El. 59 sq. τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ' ὅταν λόγῳ θανῶν ἐργοῖσι σωθῶ κατέρένγκωμαι κλέος; et apud Euripid. Hec. 306

sqq. ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλὰ πόλεις, ὅταν τις — μηδὲν φέρεται. et Suppl. 324. ed. Herm. τὸ γὰρ τοι συνέχον ἀνθρώπων πόλεις τοῦτ' ἐσθ', ὅταν τις τοῦς νόμους σώξῃ καλῶς, ut ego etiam h. l. satius esse existimem ὑπῆρξεν simpliciter ad Maiæ et Io-
vis filium referre. Hoc enim schema orationis plane nihil offensionis habet. R. K.

V. 277. ἄρμα, translate, ut ζεύγος, ξυνωρίς, ἀπήνη (Phoen. 1092. 331. ubi v. Valcken.), de quovis pari. At hoc loco non par est deaurum, sed trias: hinc accessit adiectivum τρίπωλον. Sic Troad. 924: τρισσὸν ζεύγος τρισσῶν θεῶν. Helen. 362: τρίζυγοι θεαί. PFLUGK.

ὄρειαν πιδάκων
 νίψαν αἰγλᾶντα σώματα ῥοαῖς.
 ἔβαν δὲ Πριαμίδαν ὑπερ-
 βολαῖς λόγων δυσφρόνων
 παραβαλλόμεναι. Κύπρις εἶλε λόγοισι δολίοις, 290
 τερπνοῖς μὲν ἀκοῦσαι,
 πικρὰν δὲ σύγχυσιν βίου Φρυγῶν πόλει
 ταλαίνα περγάμοις τε Τροίας.

V. 285. οὐρείαν [A]cd. οὐρείαν B ab B ὄρειαν C οὐρείαν^{ων}
 E ὄρειων C.

V. 286. ἐνίψαν τ' A. ἐνίψαν τ' BC. ἐνίψαν τ' E. ἐνίψαν abcd.
 νίψαντο BC. αἰγλάεντα (αἰγλάεννα Aacd) libri. αἰγλάεντα τε B. σώ-
 ματα ῥοαῖς libri, σώματ' ἐν ῥοαῖς Musurus de suo.

V. 287. ἔβαν τέ B. Mox Scholiasta codd. AB ap. Cobet:
 τινὲς γράφουσι δυσφρόνων. δ' εὐφρόνων G. Hermannus.

V. 290. post παραβαλλόμεναι add. δὲ ab. κύπρις δ' a m. sec. BC.

V. 292. πικρὰν δὲ βίου σύγχυσιν φρυγῶν πόλει περγάμοις τε
 τροίας ταλαίνα E.

V. 284. ὄρειαν πιδάκων]
 Bene admonuit πολυπίδακος Ἰδης
 apud Hom. Il. ξ. 157. et alibi
 Barnes. PFLUGK.

V. 286. σώματα ῥοαῖς] De
 productione brevis syllabae, quae
 tum fit ante ῥ litteram, quum
 aptius inter se coniuncta verba
 sunt, dixi nuper ad Alcest. 542.
 p. 87. ed. Goth. alt. Similitudi-
 nes eius rei poteris conferre has,
 Helen. 1090: μέγας γὰρ ἄγων
 καὶ βλέπω δύο ῥοπᾶς. Ion. 524:
 παῦε μὴ ψάσας τα τοῦ θεοῦ
 στέμματα ῥήξεῖς χερσί. El. 770:
 ποίω τρώφῳ δὲ καὶ τίνι ῥνθμῷ
 φόνου κτείνει θυέστου παῖδα κτέ.
 Suppl. 96: ξένους δ' ὁμοῦ γυ-
 ναῖκας οὐχ ἓνα ῥνθμόν. et id
 genus alia. Vide Fr. H. Blay-
 des accurate de hac re disputa-
 tem ad Aristophanis Acharn.
 (Lond. 1845) p. 166sq. R. K.

V. 287. ἔβαν δὲ Πριαμί-
 δαν] Haec iunge: ad Priami
 profectae sunt filium. Hel.
 251: χαλκίοικον ὡς Ἀθάναν μό-
 λοιμι. 613: πατέρ' ἐς οὐρανόν

ἄπειμι. — παραβαλλόμεναι,
 se suaque bona verbis mu-
 tuae obtreccationis ple-
 nis comparantes. Iph. T.
 1094: ἐγὼ σοι παραβάλλομαι
 θρήνους, certo tecum que-
 rulis vocibus, lugubrem-
 que cantum aemulor. [πα-
 ραβαλλόμεναι ἐξαπατώσαι,
 παρακατατιθέμεναι Hesych. t.
 II. p. 857.] PFLUGK.

V. 291. πικρὰν δὲ σύγχυ-
 σιν βίου] Appositio ad praece-
 dentem sententiam. Aesch.
 Agam. 1392: Οὐ τοῦτον ἐκ γῆς
 τῆςδε χρεὴν σ' ἀνδρηλατεῖν, Μια-
 σμάτων ἄποιν'; Noster Herc. F.
 224: Ἦν χρεὴν τοσοοῖς τοῖςδε
 πῦρ, λόγας, ὅπλα Φέρουσαν ἐλ-
 θεῖν, ποντίων καθαρμάτων Χέρ-
 σον τ' ἀμοιβᾶς Vid. ad Hecub.
 1074. Monkium ad Alc. 7.
 Dobraeum ad Aristoph. Plut.
 p. 95. Lips. PFLUGK.

V. 292. περγάμοις, arci Tro-
 ianae: τὰν Τροία πέργαμα Soph.
 Phil. 353. PFLUGK.

V. 293. ὑπερκεφαλάν] Sic
 purgamenta s. καθάρματα ab

σφ. β.

Ἄλλ' εἴθ' ὑπὲρ κεφαλὰν ἔβαλεν κακὸν
 † ἃ τεκοῦσά νιν Πάριν, 295
 πρὶν Ἰδαῖον κατοικίσαι λέπας,
 ὅτε νιν παρὰ Θεσπεσίῳ δάφνῃ
 βόασε Κάσσανδρα κτανεῖν,
 μεγάλην Πριάμου πόλεως λῶβαν·
 τίν' οὐκ ἐπῆλθε, ποῖον οὐκ ἐλίσσετο 300

V. 293. ἑλαιναν A.

V. 294. ἀλλ' εἴθ' ABCEabcdB Schol. εἴθε δ' C e correctione metrici, ut videtur, κεφαλᾶς B. Schol.

V. 295. ἃ τεκοῦσά νιν Πάριν, quod est in omnibus libris, dubitari non potest quin corruptum sit. αἷς τέκεν ποτὲ Πάριν de sua interpolatione Musurus. G. Hermannus scripsit ἃ τεκοῦσά νιν μόρον. Incerta omnia.

V. 296. κατοικίσαι C. κατοικήσαι A a m. sec. BCEabcdR.

V. 297. περὶ B.

V. 298. βόασσε Acd. βόησε B.

aversis trans caput iaciebantur. Aeschylus Choeph. 90: Ἡ σὶγ' αἰτίῳ, ὥσπερ οὖν ἀπώλετο Πατὴρ, τὰδ' ἐχέονσα, γάποτον χύσιν, Στεῖχῳ, καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμφας, πάλιν, Δικουσα τεῦχος ἀστροφόισιν ὄμμασιν. Explicavit Turnebus Avers. XIX. 22. Adde quos Barnesius indicavit, Vergilius Ecl. VIII. 192 Theocritum XXIV. 91 seqq. PFLUGK.

V. 296. παρὰ Θεσπεσίῳ δάφνῃ] Laurum mediis in aedibus Priami memorat Verg. Aen. II. 512., quam hoc quoque loco intelligendam putat Musgrav. Arborem hanc utrum ex traditione acceperit Euripides necne, vix definias. Sin accepit, praestat referre ad δάφνας παρ νηὸν Φοῖβοιο ap. Q. Calab. Lib. XX., quem idem indicavit Musgr. PFLUGK.

V. 297. βόασσε K. κτανεῖν] interfici iussit. Dionys. Hal. Ant. Rom. VII. 62: ἀπολύειν ἐβόα τὸν ἄνδρα. Herpel. 495: κάμοι λέγει, ἡμᾶς μὲν ἄλ-

λην γαῖαν εὐρίσκειν τινά. Vid. ad Hecub. 303. Schaefer. ad Soph. Oed. R. v 1287. Ceterum scite hoc oraculum Casandrae tribuit, quae de se ipsa apud Aesch. Agam. 1183: ἐπειθὸν οὐδέν' οὐδέν. Ad Aesacum, Priami f. eundemque somniorum interpretem, rettulit Apollod. III 12. 5. Vide Heynii Obs. p. 302. PFLUGK.

V. 300. ποῖον οὐκ ἐλίσσετο δαμογερόντων βρέφος φονεῦειν;] Qua quasi serie et quo ordine inter se exceperint parentes, qui sunt domus aut dicam familiae domini, et προσβύτατοι γενεῆς, qui sunt generis custodes, et δημογέροντες, qui sunt praesides populi, apparet ex Phocylidis v. 179: ἦν δέ τι καὶ ἄλλῃ, κωλυέτω νῆα μήτηρ, ἣ καὶ προσβύτατοι γενεῆς, ἣ δημογέροντες. Cuius autem generis et aetatis homines fuerint, docet Homerus Iliad. III, 146 sqq. Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον — Οὐ καλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυ-

δαμογερόντων βρέφος φρονεύειν;

ἀνταρ: β'.

οὐτ' ἂν ἐπ' Ἰλιάσι ζυγὸν ἦλθε.

δούλιον, οὔτε σὺ, γύναι,

τυράννων ἔσχες ἅν δόμων ἔδρας,

παρέλυσε δ' ἅν Ἑλλάδος ἀλγεῖνυς

πόνους, ὅτ' ἀμφὶ Τρωάσιν

δεκέτεις ἀλάληντο νέοι λόγχαις,

λέχη τ' ἔρημ' ἅν οὔ ποτ' ἐξελείπετο,

καὶ τεκῶν ὀρφανοὶ γέροντες.

305

MENEΛAOS.

ἦκω λαβὼν σὺν παῖδ', ὃν εἰς ἄλλους δόμους

V. 302. οὐτ' ἂν libri. οὐτ' ἂν Kirchhoffius. ζυγὸς B[C] ἦλθε BE.

V. 303. δούλιος B[C] δούλιον a pr. m. B. οὐτ' ἂν σὺ γύναι ABC Eabcd B τ' οὐτ' ἂν σὺ, γύναι C. οὐδ' ἂν scribi vult Kirchhoffius. — δούλιον, σὺ τ' ἂν, γύναι G. Hermannus.

V. 304. τύραννον B. ἔσχες ἅν δόμον (— ὡν a m. sec.) ἔδρας AB ἔσχες ἅν δόμον ἔδρας C ἔσχες ἅν δόμους ἔδρας E. ἔσχες ἅν δόμων ἔδρας abcd ἔσχες ἅν δόμων ἔδραν B τὰςδ' ἔσχες ἅν δόμων ἔδρας C.

V. 306. μόχθους AB[C] Eabcd. πόνους [B]. μόχθους corr. in

μένω ἄμφω, Εἴτατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαίῃσι πύλῃσιν· Ἰφραί δὲ πολέμοιο πεπανμένον, ἀλλ' ἀγορητὰ Ἑσθλὸν κτέ. Nos autem cum rege, qui ūs praesidebat, quam ob rem ipse etiam rex δημογέρων appellatur in Iliad. VI, 372: Ἦλον Λαρδανίδαο παλαιῷ δημογέροντος, antiquissimo tempore summam rerum omnium obtinuisse, i. e. belli et pacis ac vitae et necis potestatem civium suorum habuisse, et ex hoc ipso loco apparet et ex Aristotelis Eth. Nicom. II, 9, 6: ἐν παντὶ δὲ μάλιστα φυλακτέον τὸ ἡδὺ καὶ τὴν ἡδονήν· οὐ γὰρ ἀδέκαστοι κρίνομεν αὐτήν. Ὅπερ οὖν αἱ δημογέροντες ἐπαῖον πρὸς τὴν Ἑλένην, τοῦτο δεῖ παθεῖν καὶ ἡμᾶς πρὸς τὴν ἡδονήν, καὶ ἐν πάσι τὴν ἐκείνων ἀντιλέγειν φωνήν· οὕτω γὰρ αὐτήν ἀπο-

πεμπόμενοι ἦτον ἀμαρτησόμεθα, quod pertinet ad Antenorem ceterosque δημογέροντας, qui pacis reddendaque Heleuae semper auctores fuerunt, conf. Iliad. VII, 350 sqq. Livii lib. I. c. 1. Horatii epist. I, 2, 9. R. K.

V. 302. ζυγὸν = δούλειον] Quod olim praeceperunt grammatici ζυγὸν esse iugum, ζυγὸς autem pertinere ad stateram, id recte recentiore tempore statuerunt docti non usque quaque esse observatum, ut deteriorum librorum scriptura ζυγὸς — δούλειος falsa per se non sit, etiam meliorum librorum scripturae praestare videri possit. R. K.

V. 306. δεκέτεις] i. e. δέκα ἐτη. V. Matth. Gr. §. 446. 8. [Rest. gr. Gr. 97. 3. a. p. 404. ed. sept.] Hel. 656: ὃν ἔμενον,

λάθρα θυγατρὰς τῆς ἐμῆς ὑπεξέθου. 310
 σὲ μὲν γὰρ ἡὔχαις ἰκέας βρέτας σῶσαι τόδε,
 τοῦτον δὲ τοὺς κρύψαντας· ἀλλ' ἐφεισφείλῃς
 ἧσσον φρονοῦσα τοῦδε Μενέλαω, γύναι.
 καὶ μὴ τόδ' ἐκλιποῦς ἐρημώσεως πέδον,
 ὅδ' ἀντὶ τοῦ σοῦ σώματος σφαγήσεται. 315
 ταῦτ' οὖν λοχίῃσιν, πότρεα κατθανεῖν θέλεις,
 ἦν τόνδ' ὀλέσθαι σῆς ἀμαρτίας ὕπερ,
 ἦν εἰς ἐμ' εἰς τε παῖδ' ἐμὴν ἀμαρτάνεις.

ANΔPOMAXH.

ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν
 οὐδὲν γεγῶσεν βίοντα ὠγκώσας μέγαν. 320

πόνους, C. ὅτ' ἀμφὶ τρωϊαν A. Nauckius. ὅτ' ἀμφὶ τρωϊαῖς G.
 Hermannus. — οὗς ἀμφὶ τρωϊαν libri.

V. 307. ἀλώληντο a pr. m. B. ἄλλοιντο C.

V. 308. ἂν οὐποι' Aa[bcdC] ἂν οὐπῶποτε B ἂν οὐπῶποι' CE. ἂν οὐκ ἂν B. Mox ἐξελίπεται BCE.

V. 311. σὺ μὲν B. σώσειν Dobraeus.

V. 312. τοῦτον δὲ κρύψαντας B.

V. 313. μενελάου c.

V. 314. καὶ εἰ A.

V. 315. πότρεον C.

V. 320. μέγα a pr. m. BE.

ἔμενον ἐκ Τροίας πολυετῇ μολεῖν.
 PFLUGK.

V. 308. καὶ τεκέων ὄρφα-
 νοὶ γέροντες] Scil. οὐποι'
 ἂν εἰλείποντο. Lysias c. Alcib.
 I. 29: καὶ τοιαῦθ' ἡμαρτηκότι
 καὶ οὕτω θεινὰ καὶ πολλὰ καὶ
 μεγάλα πεποιτηκότι οὔτε τῶν πε-
 πραγμένων ἀντὶ μετὰ μέλει
 οὔτε τῶν μελλόντων ἔσοθαι, scil.
 μέλει. PFLUGK.

V. 309. Venit Menelaus cum
 Molotto puero, quem quæsitum
 ierat; vide v. 73. PFLUGK.
 Vidimus supra ad v. 147. non
 semper personas, quæ in scae-
 nam procederent, directa ora-
 tione annuntiari a choro aut ab
 aliqua persona, quæ loqueretur,
 sed interdum etiam adventum
 alicuius personæ in scaenam
 etiam indirecta oratione specta-
 toribus denuntiari. Id alio modo

cadit etiam in hunc locum, in
 quo adventus Menelai regis non
 indicatur spectatoribus nisi ab
 rege ipso, quod tamen eodem
 denique redit, ac si id ab alia
 persona fiat. Menelaus enim,
 qui manibus tenet Molottum,
 Andromachæ filium, primum
 ipse prædicat quem appor-
 tet, quod dicit Andromacham
 appellans: ἦ καὶ λαβὼν σὸν παῖ-
 δα, deinde etiam de sua perso-
 na satis indicat auditoribus,
 quod dicit v. 313: ἧσσον φρο-
 νοῦσα τοῦδε Μενέλαω, ut etiam
 de ipsius persona dubitari non
 possit. R. K.

V. 315. ἀντὶ τοῦ σοῦ σώ-
 ματος] i. e. ἀντὶ σοῦ, v. Er-
 furd. ad Soph. Ant. 672. ed.
 min. Seidler. ad Troad. 206.
 PFLUGK.

V. 320. βίοντα ὠγκώσας

εὐκλεία δ' οἷς μὲν ἔστ' ἀληθείας ὑπο,
 εὐδαιμονίζω· τοὺς δ' ὑπὸ ψευδῶν ἔχειν
 οὐκ ἀξιόσω πλὴν τύχῃ φρονεῖν δοκεῖν.
 σὺ δὲ στρατηγῶν λογάσιν Ἑλλήνων ποτὲ
 Τροίαν ἀφείλον Πρίαμον, ὧδε φαῦλος ὢν; 325
 οστις θυγατρὸς ἀντίπαιδος ἐκ λόγων
 τοσόνδ' ἐπνευσας καὶ γυναικὶ δυστυχεῖ

V. 321. ἔστω ABCBabcdB, fortasse etiam C. Correxerunt Lascaris, Aldus.

V. 324. στρατηγῶν c. ἀργείων BC. ἑλλήνων ceteri.

V. 325. πρίαμον δ' BC.

Vv. 330. 331. adfert Stobaeus fl. CIV. 14. t. III. p. 305. a Menandro. Kirchhoffius et A. Nauckius huc a Menandro ascriptos esse et v. 330 — 332. suppositicios h. l. habent, Kirchhoffius etiam Menélae ex interpolatione ortum esse existimat

μέγαν] i. e. ὥστε μέγαν γενέσθαι. Aesch. Choeph. 256: ἀπὸ σμικροῦ δ' ἂν ἀρείας μέγαν δόμον. Plutarch. Anton. 18: μέγας ἀρθής. Iulian. orat. I. p. 35. D: ἀρθής μετέωρος. cf. Roast. gr. Gr. §. 97. 4. ed. VII. PFLUGK.

V. 322. «Plena loquutio esset τοὺς δ' ὑπὸ ψευδῶν ἔχοντας εὐκλείαν οὐκ ἀξιόσω ἔχειν εὐκλείαν.» MATTHIAE. Μον πλὴν vertendum sed. PFLUGK. Immo est non arbitror nisi. . . R. K.

V. 324. σὺ δὲ] orditur orationem haud sine quadam indignatione. Sic Hipp. 948: Σὺ δὲ θεοῖσιν, ὡς περισσὸς ὢν ἀνὴρ, Σύνει; Verbo στρατηγεῖν dativus iungitur, ut verbo ἀρχειν infra 666. Iph. A. 337. Hel. 404. PFLUGK. Adde Sophoclis Antig. 428: σέ δὲ, σέ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κᾶρα, φῆς ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τᾶδε; conf. R. Klotz, ad Devar. Vol. II. p. 401. R. K.

V. 327. τοσόνδ' ἐπνευσας] tanta quasi procella irae concitatus es, tam vehementer aestuas. Iph. A. 381: τί δεινὰ φνσᾶς; ibid. 125: οὐ μέγα φνσῶν θυμον ἐπαίρει σοί

σὴ τ' ἀλόφω; Dionys. Hal. A. R. VII. 51: τῆς τ' αὐθαδέας, ἥς πολὺς ἔπνει τότε, ὑφείται νυνί. VIII. 52: ἐν οἷς γὰρ ἀνθεῖν ἐδόκεισιν πολιτείμασι καὶ πολὺς ἔπνει ἐναντιούμενος ὑπὲρ τῆς ἀριστοκρατίας τοῖς δημοτικοῖς x. t. l. [Plene Aeschyl. Choeph. 942. Δίκα — ὀλέθριον πνέουσ' ἐπ' ἐχθροῖς κότον.] PFLUGK. Adde Horat. sat. I, 1. 20: quid causae est merito quin illis Iuppiter ambas iratus buccas inflet. Vide lo. Casp. Orelli ad h. l. R. K.

V. 328 seq. Neque te dignum Troiae adversarium indico, et Troiae infra dignitatem accidisse puto, ut per te everteretur. In solacii parte censeri solet, si quis clari hominis manu perierit. Ovid. Met. V. 191: Magna feres tacitas solacia mortis ad umbras, A tanto cecidisse viro. οὐτ' οὖν — οὐτε. Vid. infra 732. Hom. Od. a. 414 s. β. 200. s. οὐτε — οὐτ' οὖν Hecub. 1243. s. μήτε — μήτ' οὖν Soph. Oed. T. 270. ἂν τ' οὖν — ἂν τε μή Plato de Legg. I. p. 639. B. εἴτ' οὖν — εἴτε IX. p. 882. A. PFLUGK.

δούλῃ κατέστης εἰς ἀγῶν'· οὐκ ἀξιῷ
οὔτ' οὖν σὲ Τροίας οὔτε σοῦ Τροίαν ἔτι·
ἐξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν 330
λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι,
πλὴν εἴ τι πλούτῳ· τοῦτο δ' ἰσχύει μέγα.
Μενέλαε, φέρε δὴ διαπεράνωμεν λόγους·
τέθνηκα τῇ σῇ θυγατρὶ καὶ μ' ἀπώλεσε·

v. 333. Verius mihi videtur Valckenarius ad Hippol. 956. pronuntiasse sibi videri Menandrum ab Euripide sumpsisse haec mutato εὖ φρονεῖν in εὐτυχεῖν, nisi forte hoc statuendum est, a consuetudine proverbialis formulae accepisse utrumque hunc locum.

V. 334. τέθνηκα δὴ σῇ Reiskius. Id quod probavit G. Hermannus: «Articulo, inquit, nihil, valde autem particula opus, fingi ista indicante.»

Adde me ad Devar. Vol. II. p. 716. R. K.

V. 331 seq. Brevitas orationis prope effecit, ut loco et ordine cedere cogeretur hic versus. Ver- te: intus omnium hominum similes sunt; similes, inquam, nisi si quid divitiis differunt. PFLUGK. «Sine causa Brunckius hunc versum (332.) ut spurium uncis inclusit. Acerbe tangitur Menelaus, cuius opulentiam paullo ante iactaverat Hermiona.» G. HERMANNUS.

V. 332. τοῦτο] scil. τὸ πλου- τεῖν, quod ex voce πλούτος re- petendum. Phoen. 552: Τί τὴν τυραννίδ', ἀδικίαν εὐδαίμονα, Τι- μάς ὑπέρφην καὶ μέγ' ἡγήσαι τόδε; ubi vid. A. Matthiae. Troad. 400: Φεύγειν μὲν οὖν χρεὶ πόλεμον ὅστις εὖ φρονεῖ· Εἰ δ' ἐς τόδ' ἔλθοι — scil. ἐς τὸ πολεμεῖν. Isocrates Archid. §. 15: οὐδὲ πώποτε δὲ λό- γους ἀγαπήσας, ἀλλ' αἰετὶ νομίζαν τοὺς περὶ τοῦτο διατρέφοντας ἀργότερους εἶναι πρὸς τὰς πρά- ξεις. I. ysiās in Philon. §. 28: μὴ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὕσης, ἀλλ' ἐτέρους εἰς τοῦτο καθιστάσης. Strabo XIV. 5. p.

229. Tauchn. τῶν δ' ἐπιχωρίων οὐ πολλοὺς οὔτ' ἂν ἐξω φοιτῶν- τας ἴδοις κατὰ φιλομάθειαν, οὔτ' αὐτόθι περὶ τοῦτο σπονδάζον- τας. Xenoph. Mem. I. 3, 5: σίτῳ μὲν γὰρ τοσοῦτῳ ἐχρήτο, ὅσον ἡδέως ἦσθαι· καὶ ἐπὶ τοῦτον οὕτω παρεσκευασμένος ἦει, ὥστε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σί- τῳ ὅψον αὐτῷ εἶναι. Sic edi- dit Schneiderus: reponendum e codd. ἐπὶ τοῦτο. Conf. Schae- fer. Ind. ad Odys. p. 170. PFLUGK. De Latinis conf. Ci- ceronis Disp. Tusc. I, 2, 4; Ergo in Graecia musici floruerunt discebantque id omnes nec qui nescie- bat satis excultus doctri- na putabatur. et interpr. ad l. c. R. K.

V. 334. τέθνηκα] fac me mortuam esse. Monuit Markl. ad Suppl. p. 82. ed. Lips. Aeschylus Choeph. 557: καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαι- δρᾷ φρονὶ Δέξαι', ubi in opta- tivo non haesisset Blomfiel- dius, si popularis sui adnota- tionem meminisset. Euripides Or. 1108: καὶ δὴ πάντ' ἀπο- σφραγίζεται. Xenoph. Hell. VII. 1, 12: ἤδη γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλατταν. Vid. ad Med. 386. —

- μιαιφόνον μὲν οὐκέτ' ἂν φύγοι μύσος. 335
 ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς καὶ σὺ τόνδ' ἀγωνιεῖ
 φόνον· τὸ συνδρῶν γὰρ σ' ἀναγκάσει χρέος.
 ἦν δ' οὖν ἐγὼ μὲν μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω,
 τὸν παῖδά μου κτενεῖτε; κἄτα πῶς πατὴρ
 τέκνου θανόντος ῥαδίως ἀνέξεται; 340
 οὐχ ὧδ' ἀνανδρὸν αὐτὸν ἢ Τροία καλεῖ·
 ἀλλ' εἰσιν οἱ χροί· Πηλέως γὰρ ἄξια
 πατρός· τ' Ἀχιλλέως ἔργα δρῶν φανήσεται.
 ὥσει δὲ σὴν παῖδ' ἐκ δόμων· σὺ δ' ἐκδιδούς
 ἄλλω τί λέξεις; πότερον ὥς κακὸν πόσιν 345

V. 335. μύσος a pr. m. μίσος B.

V. 339. κτενεῖτε E

V. 342. ἢ pro οἱ C, propter itacismum.

V. 343. ἀχιλλέος A.

V. 344. σοὶ δ' Abc.

V. 346. Corruptam huius versus clausulam pronuntiavit Porsonus praef. ad Hecub. p. XXXVII., sed emendationis reperientiae palmam a viro egregio iuniorum sagacitati relictam vix tulit Vir Doctus, qui in Censuris Britannorum trimestribus V. p. 396. corrigendum censuit, ἀλλ' ἐψεύσεται, it will be spoken untruly. Ceterum ne quis nimis rigidum se regulae Porsonianae

τῇ σῇ θυγατρὶ. Soph. Ai. 970: θεοῖς τέθνηκεν, οὐ κείνοισιν, οὐ. 1127: τῷδε δ' οἴχομαι. Oed. Col. 605: ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῇναι χθονί. Aliquantum distat Philoct. 1030: ὅς οὐδὲν εἰμι καὶ τέθνηχ' ὅμιν πάλα. PFLUGK.

V. 336. Te quoque communis populi vox huius caedis reum faciet. οἱ πολλοί, vulgus: v. Schaeef. met. crit. p. 3. Mox τὸ συνδρῶν χρέος est culpa in eunda facinoris societate contracta. PFLUGK.

V. 338. μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω] Heracl. 507. φευξόμεθα μὴ θανεῖν. Plutarch. Corol. 38. ἀλλὰ τῶν μὲν θείων τὰ πολλὰ καθ' Ἡράκλειτον διαφωγάνει μὴ γινώσκεσθαι. V. Matth. Gr. §. 534. not. 4. [Rost. gr. §. 135. adn. 9. suppl. p. 760 sq. ed. sept.] PFLUGK.

V. 346. ἀλλὰ ψεύσεται] Nisi ad Hermionam referenda sint: passive dici putem ψεύσεται: quod et saepe accidit in futuro medii (v. Matth. Gr. §. 495. e. Buttm. Gr. Ampl. II. 1. p. 51.) et minus habere offensionis videtur in verbo ψεύδεσθαι, quod natura ambiguum est et, ut ita dicam, ἐπαμφοτερίζει. PFLUGK. Si ἀλλὰ ψεύσεται obtinemus, id non poterit referri nisi ad Hermionae personam, quae facile h. l. intelligi poterit e voce φεύγει τὸ ταύτης σώφρον. R. K.

V. 348. πολιόν] pro vulgari πολίαν. V. Buttm. Gr. Ampl. I. p. 247. PFLUGK. Mox ὦ τλήμων ἄνερ, de qua forma orationis multus est G. Hermannus in praef. p. XIV sqq., quum ex summa nominatione et vocativi cognitione tum

φεύγει τὸ ταύτης σῶφρον; ἀλλὰ ψεύσεται.
 γαμῆ δὲ τίς νιν; ἢ ἀφ' ἀνδρὸν ἐν δόμοις
 χήραν καθέξεις πολὺν; ὦ τλήμων ἄνθρωπε,
 κακῶν τοσούτων οὐχ ὀρεῖς ἐπιβροᾶς;
 πόσας ἂν εὐνάς θυγατὲρ ἡδικομένην 350
 βούλοι' ἂν εὐρεῖν ἢ παθεῖν ἀγῶ λέγω;
 οὐ χρὴ πῖ μικροῖς μεγάλα παρσύνειν κακά,
 οὐδ', εἰ γυναικὲς ἴαμεν ἀτηρὸν κακόν,
 ἄνδρας γυναιξὶν ἐξομοιοῦσθαι γύσιν.
 ἡμεῖς γὰρ εἰ σὴν παῖδα φαρμακεύομεν 355

satellitem praebeat, legat quae circumspicte disputavit Hermannus Elem. doctr. metr. p. 114 seqq. Musgrav. coni. ἀλλὰ ψευ-
 στέα, PFLUGK. Probaverunt tamen ἀλλ' ἐψεύσεται G. Herman-
 nus, A. Nauckius, commendavit Kirchhoffius.

V. 348. τλήμων ABC.

V. 350. πόσας ἂν εὐνάς A[B]CE[|bcd] πόσας δ' ἂν εἰνάς
 B[C].

V. 351. βούλοιμ' ἂν εὐρεῖν A. βούλει ἂν εὐρεῖν B. βούλει
 ἀνευρεῖν C.

V. 352—354. habet Stobaeus fl. LXXIV. 22. t. III. p. 63.

V. 355. habet Ioannes Philop. de m. creat. VI. 3, εἰς
 σὴν B., propter continuam scriptionem.

inde explicandum est, quod in
 vocando, in coniunctis pluribus
 per appositionem vocativis, non
 tam prius vocabulum quam po-
 sterius clamando corripere so-
 lemus, unde etiam Latine Au-
 sonius dixit in Idyll. 8, 1:
 Iane, veni! novus anne,
 veni!, id quod eo facilius fieri
 solet, quo aptius inter se voca-
 bula coniuncta sunt. R. K.

V. 350. πόσας ἂν εὐνάς
 κτέ.] Recte ex optimorum ac
 plurimorum librorum auctoritate
 δ', quod vulgo post πόσας le-
 gebatur, nunc omisum est.
 Non enim, id quod G. Her-
 mannus rectissime observat, ad-
 ditur aliquid praecedentibus aut
 per oppositionem adiungitur,
 sed colligitur, quod ex illis se-
 quitur. R. K.

V. 351. βούλοι' ἂν — ἢ]
 Supplet μάλλον, ut apud Hom.

Il. α. 117: βούλομ' ἐγὼ λαὸν
 σὸν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι. Ae-
 lian. de N. A. XVII. epil. p.
 978. Gron. [vol. I. p. 395, 26.
 ed. Jacobs.] βουλομένην γὰρ ἀν-
 μάθημα ἐν γούν πεπαιδευμένον
 περιγενέσθαι μοι ἢ τὰ ἀδόμητα
 τῶν πάντων πλουσίων χρηματὰ τε
 ἅμα καὶ κτήματα. Comparativi-
 vim in verbo inesse monuit
 Buttm. Lexil. I. p. 27. Euripides
 Telephi fr. XXII. 2:
 [n. 708. p. 459. ed. Nauck.]
 Σμίκρ' ἂν θέλομι καὶ καθ' ἡμέ-
 ραν ἔχων Ἄλκιον οἰκεῖν βίον
 ἢ πλουτῶν νοσέειν. Anthol. Pa-
 lat. V. 141: Ναὶ τὸν Ἑρῶτα,
 θέλω τὸ παρ' οὐασιν Ἠλιοδώρα
 Φθέγμα κλύειν ἢ τὰς Λαοτῶδεω
 κισάρας Vid. et V. 292. Wel-
 ker. ad Theogn. 101. PFLUGK.

V. 353. Phrynichus App.
 Soph. p. 19, 17. ἀτηρὸν κα-
 κόν: οἶον ἱαμὸν καὶ βλαβερόν
 PFLUGK.

καὶ νηδὺν ἐξαμβλοῦμεν, ὥς αὐτὴ λέγει,
 ἐκόντες, οὐκ ἄκοντες, οὐδὲ βῶμιοι
 πίτνοντες, αὐτοὶ τὴν δίκην ὑφέξομεν
 ἐν σοῖσι γαμβροῖς, οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα
 βλάβην ὀφείλω, προστιθεῖς ἄπαιδιαν. 360
 ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοῖδε· τῆς δὲ σῆς φρενὸς
 ἐν σου δέδοικα· διὰ γυναιχείαν ἔριν
 καὶ τὴν τάλαιναν ὤλεσας Φρυγῶν πόλιν.

XOPΟΣ.

ἄγαν ἐλεξας, ὥς γυνὴ πρὸς ἄρσενας,
 καὶ σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενὸς. 365

V. 356. habet Choeroboscus in Bekkeri anecd. p. 1402 νηδοῖν A. αὐτὴ E. αὐτὴ ceteri.

V. 358. πιτνόντες A. πιτῶντες CE. πίπτοντες abcd. πιτοῦντες B[C].

V. 360. ἀβουλίαν ABCbcd. ἀβουλίαν (γρ. ἀπαιδίαν) a ἀπαιδίαν E[BC] Scholiasta.

V. 363. πόλιν φρυγῶν E.

V. 364. ἄγαν libri. ἄγαν γ' Musurus.

V. 365. ἐξετόξευσεν] Flor. 10. 15. Scribatur ἐξετόξευσε. Vide Porsonum ad Orest. 64., cui frustra repugnant Langeus

V. 356. Notavit propter corruptam ultimam in νηδὺν Choeroboscus in Bekk. Anecd. III. p. 1402. De hac re disserentes Schaef. Melet. p. 73. Spitznerum pros. gr. p. 41 s. (p. 37 ed. 3) commemoravit Koernerus. PFLUGK.

V. 357. ἐκόντες, οὐκ ἄκοντες] Or. 613: ἐκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν ἐπισείω πόλιν. V. Brunck. ad Soph. Oed. T. 58. PFLUGK.

V. 358. αὐτοῖ] aponte. v. Herm. ad Vig. p. 733. PFLUGK.

V. 361. ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοῖδε] De genere masculino, quum mulier numero plurali de se praedicat, vide Rost. gr. Gr. §. 100. adn. 12. p. 476. ed. sept. Cf. infra ad v. 711. R. K.

V. 361 sq. τῆς δὲ σῆς φρενὸς ἐν σου δέδοικα] Quod Brunnkianus de Musgravii coniectura scripsisset ἐν σου δέ-

δοικα, recte opposuit G. Hermannus nihil mutandum videri: esse enim sententiam hanc: Tuae mentis unum (mulierositatem) a te metuo. Contra Pflugkio visi sunt hi genetivi ἐκ παραλλήλιον positi, reliquiasse enim Euripidem inchoatam formam orationis, qua de re conferri iubet A. Matthiae gr. Gr. §. 342 3. Sophoclis Oed. Col. 503: τὸν τόπον δ' ἵνα χρὴ στέμμι' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν. Praestare mihi altera ratio visa est, itaque comma a Pflugkio post φρενὸς positum delevi. Si dilatare volumus id, quod pressius dicit poeta, est sententia fere eiusmodi: Quum tuae mentis naturam considero, unum a te metuo. R. K.

V. 362. ἐν σου δέδοικα: μὴ διὰ τὴν Ἐρμιόνην με ἀπολέσης, ὥσπερ διὰ τὴν Ἑλένην τὴν Τροίαν. SCHOLIASTA.

MENEΛΑΟΣ.

γύναι, τὰδ' ἐστὶ σμικρὰ καὶ μοναρχίας
οὐκ ἄξι', ὥς φῆς, τῆς ἐμῆς, οὐδ' Ἑλλάδος.
εὖ δ' ἴσθ', ὅτου τις τυγχάνει χρεῖαν ἔχων,
τοῦτ' ἔσθ' ἐκάστῳ μείζον ἢ Τροίαν ἐλεῖν.
κἀγὼ θυγατρὶ, μεγάλη γὰρ κρίνω τάδε,
λέχους στέρεσθαι, σύμμαχος καθίσταμαι.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα δεύτερ' ἂν πάσῃ γυνή,
ἄνδρὸς δ' ἀμαρτάνουσι ἀμαρτάνει βίον.

370

et Pinzgerus ad Aesch. Pers. 306. Margo ed. Lasc. ἐκτετό-
ξευται. Huc rettulerunt intpp. Hesychii [t. 1. p. 1288.] glos-
sam: ἐξετόξευσεν, ἐξέπεσεν. Musgravius coni. ἐξετόξευσεν μένος,
tanquam ex arcu proiecit ira. Iacobinus Exercit. crit. I.
p. 60 s. ἐξετόξευσε χρέος, Necessitas effecit, ut e mulie-
bris modestiae finibus nonnihil egredereris. G. Her-
mannus in notis MSS. ἐξετόξευσας. PFLUGK.

V. 366. μικρὰ C.

V. 371. 372. Stobaeus flor. LXXIV, 33. t. III. p. 63.

V. 372. ἂν πάσῃ] Sic Musgravius scripsit. ἂν πάσῃ
[A] BacdC. Stob. ἂν πάσῃ E. ἂν πάσῃ (cum v. l. πάσχοι) B.
ἂν πάσχοι C.

V. 364. ἄγαν' ἀπηνώς ὑπὲρ
τὴν τύχην. SCHOLIASTA.

V. 365. καὶ σου τὸ σῶ-
φρον· ἐξετόξευσεν φρενός] Quod b. Pflugkiius verba
haec sic coniungi voluit σου τὸ
σῶφρον φρενός, ut id esset:
τὸ σῶφρον τῆς σῆς φρενός, et si
iudicio suo comprobavit G. Her-
mannus, falsissimum est pro-
pterea, quod sic requireretur
articulus ad nomen φρενός, quo
in genere recte, quem attulit
ipse, Hierax dixit apud
Stobaeum vol. I. p. 263 αὐτὸς
τὸ σκαῖον τοῦ ἥθους. Apparet
igitur φρενός non a nomine τὸ
σῶφρον, sed a verbo ἐξετόξευ-
σεν esse suspensum, ut ἐκτο-
ξεύειν φρενός nihil aliud sit nisi
hoc in verbis emittendis
migrare veram cogitandi
ac sentiendi rationem,
supra morem moderatum
invehi in aliquem. Id in-
primis cadere in hunc locum

apparet ex antecedenti voce
ἄγαν ἐλεξας. Similem formu-
lam ὑπὲρ τὰ δοκαμμένα πηδᾶν,
de qua dixit Disсенius Ex-
plicatt. ad Pind. p. 397., com-
paravit iam Pflugkiius de trans-
latione verbi ἐκτοξεύειν ad ora-
tionem conferens adnot. ad He-
cub. 603. Tafel. Dilucid. Pind.
I. 1. p. 68. K. R.

V 369. Integrum versum hinc
in Amaltheam transtulit Eu-
bulus (indicatus a Boissou-
nado) ap. Athen. II. p. 63.
D. PFLUGK.

V. 370. τάδε neque ac τόδε
praemitti infinitivis docuit A.
Matthiae ad Alc. 36. PFLUGK.
Quamquam utrumque alio quo-
dam modo dicitur. τόδε enim est
hoc, τάδε est res eiusmodi,
qualis est etc. R. K.

V. 372. Similem huius sen-
tentiam posuit Euripides in
Med. 263 sqq. γυνή γὰρ τὰλλα

δούλων δ' ἐκείνον τῶν ἐμῶν ἄρχεν χρεών,
 καὶ τῶν ἐκείνου τοὺς ἐμούς ἡμᾶς τε πρὸς. 375
 φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἷτινες φίλοι
 ὀρθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα.
 μένων δὲ τοὺς ἀπόντας, εἰ μὴ θήσομαι.
 τᾶμ' ὥς ἄριστα, φαῦλός εἰμι καὶ σοφός.
 ἀλλ' ἐξανίστω τῶνδ' ἀνακτάρων θεᾶς. 380
 ὥς, ἣν θάκης σύ, παῖς ὅδ' ἐκτρέφει μόρον,
 σοῦ δ' οὐ θελούσης κατιθανεῖν, τότῃς κτενῶ.
 δυοῖν δ' ἀνάγκη θάτέρῳ λιπεῖν βίον.

ANAPOMAXH.

οἱμοι, πικρὰν κλήρωσιν αἰρεῖσιν τέ μοι

V. 374. δ' om. A.

V. 380. τῶν θεᾶς (θεῶν b) ἀνακτάρων a b c d.

V. 381. ἐκτρέφει b c.

V. 382. κτανῶ B.

V. 383. ἀνάγκην ἢ θατέρῳ. A. ἀνάγκην ἢ θατέρῳ C E c
 ἀνάγκην ἢ θατέρῳ B. ἀναγκαῖον θάτερον e corr. a. tum d. ἀνάγκα
 ἢ θατέρῳ b ἀνάγκην (— η e corr. m. sec.) θατέρῳ B ἀνάγκη θά-
 τέρῳ C. Hinc recte collegit Kirchhoffius in archetypo fuisse
 ἢ
 ἀνάγκην.

V. 384. γέ μοι A d. γέ τοι b c.

V. 385. λαχοῦσ' ἀθλία b c λαχοῦσ' ἀγ' ἀθλία d B λαχοῦσά γ'
 ἀθλία ceteri.

μὲν φόβον, πλέα Κακὴ δ' ἐς ἀλ-
 κὴν καὶ σιδήρεον εἰδορᾶν. Ὅταν
 δ' ἐς εὐνὴν ἡδίκημένη κερῆ,
 οὐκ ἔστιν ἄλλη φρενὶ μαιφονο-
 τέρα. R. K.

V. 376. φίλοι ὀρθῶς πεφ.]
 Soph. Antig. 99: τοῖς φίλοις
 δ' ὀρθῶς φίλη. Restituit hanc
 formulam Valcken. (ad Hipp.
 925.) in Iph. T. 610, ubi vul-
 gabatur τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς
 φίλος, vide ad h. l. Markl. et
 Wyttenbach. ad Plat. Phae-
 don, p. 162 s. Quae sequuntur,
 ἀλλὰ κοινὰ χρήματα, proverbii
 vim habent. Plato Lyside p.
 207. C: οὐκ οὐκ κοινὰ τὰ γε φί-
 λων λέγεται. PFLUGK.

V. 382. a Hermannus. mbr-

net, οὐ θελούσης non esse pro
 μὴ θελούσης dictum, sed pro
 una notione esse, te recusante
 A. MATTHIAE.

V. 385. καὶ λαχοῦσά γ']
 Quod γ' mutari voluerunt inter-
 pretes, magno opere falsi sunt.
 Recte enim singulare verbum
 per eam particulam hoc loco ef-
 fertur, qua de re iam aliquo-
 ties diximus. Vide ad Devar.
 vol. II. p. 175 sqq. supra adv.
 239. R. K.

V. 387. μεγάλα πράσων]
 res magnas aggrediens,
 quippe, qui ne eadem quidem
 reformidet. PFLUGK.

V. 397—405. Non bene co-
 haerere possunt. Nihil vidi pui,

βίου καθίστης, καὶ λαχοῦσά γ' ἀθλία 385
καὶ μὴ λαχοῦσα δυστυχῆς καθίσταμαι.
ὦ μεγάλα πράσσων αἰτίας μικρᾶς πέρι,
πιθοῦ· τί καίνεις μ'; ἀντὶ τοῦ; ποίαν πόλιν
προῦδωκα; τίνα σῶν ἔκτανον παίδων ἐγώ;
ποῖον δ' ἔπρησα δῶμ'; ἐκοιμήθην βίᾳ 390
σὺν δεσπόταισι· κᾶτ' ἐμ', οὐ κείνον κτενεῖς,
τὸν αἴτιον τῶνδ', ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἀφείς
πρὸς τὴν τελευτὴν ὑστέραν οὔσαν φέρεις;
οἴμοι κακῶν τῶνδ'· ὦ τάλαιν' ἐμὴ πατρίς,
ὥς δεινὰ πάσχω· τί δέ με καὶ τεκεῖν ἐχρῆν 395
ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει τῷδε προσθέσθαι διπλοῦν;
ἀτὰρ τί ταῦτ' ὀδύρομαι, τὰ δ' ἐν ποσὶν

V. 388. μ' om. B a pr. man. Ceterum perperam Brunckius ex Par. A. πιθοῦ τι καίνεις μ' ἀντὶ τοῦ; coll. Soph. Oed. T. 1434.

V. 391. σὺν AB. ξὺν [B].

V. 395. ἐχρῆν A.

V. 397. τί ταῦτα δύρομαι Porson. ad Hec. 734. adversante Hermann. Ceterum Musgrav. vv. 397—405. sic transposuit, ut versum 396 exciperent deinceps 404, 405, 399—403, 397, 398. Persuasit Brunckio. Ordinem sententiarum in vulgata lectione perturbatum putat, et consentire scholiastam. Sed hoc quidem iam refutavit A. Matthiae, deceptum esse Musgravium docens lemmatum perturbatione et interpolatione scholiorum a Barnesio facta. Idem tamen vv. 397, 8. post v. 403. traiciendos putat. Vid. adnot. exeg. PFLUGK.

cris. Mortem mortisque causam, susceptam ex Neoptolemo prolem, defleverat vv. 395 sq. ὥς δεινὰ πάσχω, scil. ἥτις μέλλω θανεῖν. «At non haec, inquit, lugenda erant, sed praesentia potius mala consideranda.» v. 397 sq. Quid ita? nimirum ut in tot malorum recordatione inducat animum, sibi optandam magis quam metuendam mortem esse. Quae igitur recenset mala? Praeterita, inquit, contra quae professus erat. Immo, si quidquam aliud, praesentia: «careo marito, careo patria, captivus sum, Hectoris interfectori nupsī.» «Hisce re-

bus omnibus, pergit v. 404 sq., vitae mihi caritas ac dulcedo periit, nec quidquam aut in praesenti rerum statu aut in praeteriti temporis memoria habeo quo me consolet. Unus supererat filius, quem quum meo supplicio servare possim, miserosne ego demoror annos?» PFLUGK. Similiter etiam G. Hermannus exposuit locum: «Quid querat, inquit (Andromacha), quod prolem peperī, et non potius praesentia defleo mala, quae Hectore, patria, libertate amissa ni-

οὐκ ἐξικμάζω καὶ λογιζομαι κακά ;
 ἥτις σφαγᾶς μὲν Ἔκτορος τροχηλάτους
 κατεῖδον οἰκτρῶς τ' Ἴλιον πυρούμενον, 400
 αὐτὴ δὲ δούλη ναῦς ἐπ' Ἀργείων ἔβην,
 κόμης ἐπισπασθεῖς· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
 Φθίαν, φονεῦσιν Ἔκτορος νυμφεύομαι.
 τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν ἡδύ; πρὸς τί χρὴ βλέπειν;
 πρὸς τὰς παρούσας ἢ παρελθούσας τύχας; 405
 εἰς παῖς ὅδ' ἦν μοι λοιπός, ὀφθαλμὸς βίου·
 τοῦτον κτανεῖν μέλλουσιν οἷς δοκεῖ τάδε.
 οὐ δῆτα τοῦ ἡμοῦ γ' οὐνεκ' ἀθλίου βίου·
 ἐν τῷδε μὲν γὰρ ἐλπίς, εἰ σωθήσεται·

V. 399. τροχηλάτου Ab.

V. 402. ἀποσπασθεῖς B[C]. «Emendavit Piersonus Verisimil. p. 73. et postea repertum est in libris. Vide infra 710. Troad. 882. Helen. 116. Philostratus V. A. I. 38. p. 45. ἐπισπῶντες τῆς κόμης. Cf. ad Hecub. 63.» PFLUGK.

V. 405. λύπας BC.

V. 406. λοιπὸν C.

V. 407. κτανεῖν B. V. Lobeck. ad Phryn. p. 745 sqq.

hīl habeam, quo vita mihi iucunda sit, sive praesentem, sive praeteritam fortunam spectem. Unum mihi solacium relictum erat, filius. Hunc necare volunt.» R. K.

V. 398. ἐξικμάζω] De potestate huius vocis non magis scholiastae constitit quam recentioribus interpretibus. Verba illius haec sunt: δακρύω, ἀναζητῶ, ἐρευνῶ, ἀπὸ τῶν θλιβόντων ἢ μεταφορά. Interim probō, quod primō loco posuit, δακρύω. PFLUGK. Id idem comprobavit iure etiam G. Hermannus. R. K.

V. 399. «Barnesius post hunc verum de suo hunc inseruit non optimum καὶ παῖδ' ἀποβληθέντα Περγάμων ἄκρων, quia Astyanactis obitus commemoratus ab Andromacha est in prologo v. 9. At etiam infra v. 524 sqq. (455 sqq.), quanquam

ibi recte omisit Astyanactem. Neque hic non consulto praetermissus videtur, quia vix commode mentio eius fieri poterat, nisi cum quadam comparatione praesentis mali, ut iterum sibi eripi filium et morti dari diceret. Acerbior autem videri Astyanactis quam Molotti mors debebat, quorum alter legitimo coniugio et regio loco natus rex Troiae futurus erat, alter ex captiva servili obsequio genitus originem habet non vacuam macula.» G. HERMANNUS.

V. 406. Brunckius distinguit, ut in Par. A., post μοι. Omnem interpunctionem tollendam putat A. Matthiae. Neuter recte. Sententia est: Unum superabat solacium, filius, decus et lux vitae meae. De ὀφθαλμός vid. Boeckh. Explicatt. ad Pind. p. 123. Aesch. Eum. 1101: ὁμ-

ἔμοι δ' ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου 410
 ἰδού προλείπω βωμὸν ἥδε χειρία
 σφάζειν, φονεύειν, δεῖν, ἀπαστῆσαι δέρην.
 ὦ τέκνον, ἢ τεκοῦσά σ', ὥς σὺ μὴ θάνῃς,
 στείχω πρὸς Αἰδὴν· ἦν δ' ὑπεκδράμης μόρον,
 μέμνησο μητρός, οἷα τλᾶσ' ἀπωλόμην, 415
 καὶ πατρὶ τῇ σῶ διὰ φιλημάτων ἰὼν
 δάκρυά τε λείβων καὶ περιπτύσσων χέρας
 λέγ' οἷ' ἔπραξα. πᾶσι δ' ἀνθρώποις ἄρ' ἦν
 ψυχὴ τέκν'· ὅστις δ' αὖτ' ἀπειρος ὦν ψέγει,
 ἥσσον μὲν ἀλγεῖ, δυστυχῶν δ' εὐδαιμονεῖ. 420

V. 408. εἶνεκ' E B. ἔνεκ' d.

V. 412. ἀπαρτίσθαι C.

V. 413. τεκοῦσά θ' B.

V. 414. ὑπεκδράμης b. μόνος C.

V. 415. ἀπωλόμαν B.

V. 418. 19. habet Philostratus vit. Apoll. II. p. 30.

V. 419. 20. Stobaeus fl. LXXVI. 3. t. III. p. 85.

V. 419. αὖτ' ACa. ὦν om. a pr. m. B. λέγει C cum Stobaeo.

μα γὰρ πάσης χθονὸς Θεσπιδος
 ἐξίκοιτ' ἄν, εὐκλεῆς λόγος Παί-
 δων, γυναικῶν καὶ στόλος προ-
 σβυτιδων. Corinthum et Kartha-
 ginem oculis orae mariti-
 mae dixit Cic. de N. D. III.
 38. PFLUGK.

V. 418. οἷ' ἔπραξα] Quod
 Pflugkii Heathium lau-
 davit, qui οἷ' ἔπραξα verterit:
 qualia passa sim, non lau-
 do. Id magis ad v. 415. οἷα
 τλᾶσ' ἀπωλόμην, pertinet, hoc
 autem loco οἷ' ἔπραξα paullo
 fortius dicitur et aliquid volun-
 tariae actionis Andromachae in
 se continet, ut potius sit: qua-
 lia fecerim, quae susti-
 nuerim. R. K.

Ibid. πᾶσι δ' ἀνθρ. — ψυ-
 χὴ τέκν'] Laudat hanc senten-
 tiam Philostr. V. A. II. 14.
 p. 66. ἄρ' ἦν, imperfectum pro
 tempore praesenti. V. Schae-
 fer. Appar. ad Demosth. T.

V. p. 393. Heindorf. ad Plat.
 Phaedon. §. 35. ψυχὴ, vitae
 instar, ipsius vitae cari-
 tate dulciora. Hesiod. Op.
 et D. 688: Χρήματα γὰρ ψυχὴ
 πέλειται δειλοῖσι βροτοῖσιν, quod
 expressit Timocles ap. Sto-
 baeum Vol III. p. 190: Τάρ-
 γυριὸν ἐστὶν αἷμα καὶ ψυχὴ βρο-
 τοῖς. PFLUGK.

V. 420. δυστυχῶν δ' εὐ-
 δαιμονεῖ] Oxymoron, cuius
 alia exempla collegit Wytten-
 bach. ad Plut. Vol. VI. p. 113.
 PFLUGK. Quanquam iam a
 popularibus suis propter eam
 ipsam rem, quod nimio opere
 eius modi oxymora consecratus
 esse videretur, derisus est Eu-
 ripides, conf. Aristophanis
 Acharn. 395 sqq. ΔΙΚ. ἐνδον
 ἐστ' Εὐριπίδης; ΚΗΦ. οὐκ ἐν-
 δον ἐνδον ἐστίν, εἰ γνώμην ἔχεις.
 ΔΙΚ. τῶν ἐνδον, εἰ, οὐκ ἐνδον;
 ΚΗΦ. Ὅρθως, ὦ γέρον. Ὁ νοῦς
 μὲν ἐξω συλλέγων ἐπύλλια οὐκ

ΧΟΡΟΣ.

ᾧ κτεῖρ' ἀκούσας· οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῇ
 βροτοῖς ἅπασι, καὶ θυραῖος ὦν κυρῇ.
 εἰς ξύμβασιν δὲ χρῆν σε παῖδα σὴν ἄγειν.
 Μενέλαε, καὶ τήνδ', ὡς ἀπαλλαχθῇ πόνων.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

λάβεσθέ μοι τῆςδ' ἀμφελίξαντες χέρας, 425
 δμῶες· λόγους γὰρ οὐ φίλους ἀκούσεται.
 ἔγωγ', ἔν' ἀγνὸν βωμὸν ἐκλίποις θεᾶς,
 προὔτεινα παιδὸς θάνατον, ᾧ σ' ὑπήγαγον
 εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τὰς ἐμὰς ἐπὶ σφαγῇ.
 καὶ τὰμφι σοῦ μὲν ᾧδ' ἔχοντ' ἐπίστασο· 430
 τὰ δ' ἀμφὶ παιδὸς τοῦδε παῖς ἐμὴ κρινεῖ,

V. 420. τ' B.

V. 421. 22. habet Stobaeus flor. XCIX. 13. t. III. p. 265.

V. 422. κύρη.

V. 423. παῖδα σὴν ἄγειν Kirchhoffius. δὲ χρῆν (χρῆν) δε
 σὴν παῖδ' ἄγειν ABC δὲ χρῆν σε σὴν γε παῖδ' ἄγειν E. δὲ χρῆν
 σε σὴν παῖδ' ἐξάγειν ab[cd], δὲ χρῆ σε καὶ σὴν παῖδ' ἄγειν B. Po-
 test etiam fuisse: τὴν σὴν παῖδ' ἄγειν.

V. 425. ἀμφελίξαντες δέμας abcd. χεῖρας A.

V. 426. οὐκ ἀκούσεται φίλους abcd.

V. 427. ἔγωγ' Lobeckius ad Soph. Aiac. p. 249. ed. I.
 (p. 151. ed. II). PFLUGK. V. Klotz. ad Devar. vol. II. p.
 296 sq. ἐγὼ δ' G. Hermannus. ἐγὼ σ' libri. ἐκλείπη A. ἐκλείπη
 ad. ἐκλείπη Ebc. ἐκλείπης BC. ἐλίποις B. ἐλλίπης C. ἐκλείποις conie-
 cerat Brunckius ad Or. 653. ex regula Dawesiana. Recepe-

ἔνδον, ἀντὶς δ' ἔνδον ἀναβάδην
 ποιεῖ Τραγωδίαν. R. K.

V. 421. ᾧ κτεῖρ' ἀκούσας·
 οἰκτρὰ γὰρ κτέ.] De colore
 orationis conf. Electr. 677 sq.
 Ὁ Ζεὺς πατρὶς καὶ τρόπαι' ἐχ-
 θρῶν ἐμῶν, Οἰκτερεῖ θ' ἡμᾶς·
 οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν. R. K.

V. 422. καὶ θυραῖος ὦν
 κυρῇ] scil. ὁ δυστυχῶν. Ita
 non est necesse, ut ad numeri
 enallagen confugiamus. Vide ad
 Hecub. 1189. Contraria sen-
 tentia apud Pind. Nem. I. 54:
 εὐθὺς δ' ἀπῆμων κραδία καὶδος
 ἀμφ' ἀλλότριον. PFLUGK.

V. 428. Προτείνειν plerumque
 significat aliquam oblicere

fallaciam, qua illicias
 hominem et decipias. Hel.
 27: Τοῦμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν
 τὸ δυστυχές, Κύπρις προτεῖνας,
 ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ, Νικᾷ. El.
 1067; σκηψιν προτείνουσ'. Fragm.
 inc. LXXIV: Μῆ μοι προτείνων
 ἐλπίδ' ἐξάγον δάκρυ. PFLUGK.

V. 435. ὑπῆλθε] dolo
 me circumvenisti. Suppl.
 138: Φοῖβον μ' ὑπῆλθε δυστό-
 παστ' αἰνίσματα. Vid. Iph. A.
 67. 444. Soph. Oed. T. 386.
 Phil. 1007. PFLUGK.

V. 438. καὶ τοῖς γε Τροίᾳ]
 i. e. ἐν Τροίᾳ. Infra v. 462
 Iph. T. 221: τὰν Ἀργεῖ Ἦραν

ἦν τε κτανεῖν νιν ἦν τε μὴ κτανεῖν θέλη.
 ἀλλ' ἔρπ' ἐς οἴκους τούσδ', ἵν' εἰς ἐλευθέρους
 δούλη γεγῶσα μήποθ' ὑβρίζειν μάθης.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

οἴμοι· δόλω μ' ὑπῆλθες, ἡπατήμεθα. 435

MENEΛΑΟΣ.

κήρουσσ' ἅπασιν· οὐ γὰρ ἐξαρνούμεθα.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

ἦ ταῦτ' ἐν ὑμῖν τοῖς παρ' Εὐρώτᾳ σοιρά;

MENEΛΑΟΣ.

καὶ τοῖς γε Τροίᾳ, τοὺς παθόντας ἀντιδρᾶν.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖ', οὐδ' ἔχειν ἡγεῖ δίκην;

runt hoc A. Matthiae, quem tamen eius rei poenituit, G. Hermannus, Kirchhoffius, A. Nauckius. Pflugkius tutatus est ἐκλίπης, coll. adn. ad Hecub. 27. nec per se falsum est. Ego tamen ἐκλίποις anteferendum h. l. puto, vide Sophoclis Antig. 18. ἦδη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς ἀνείων πυλῶν Τούδ' οὐνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνῃ κλύοις. R. K.

V. 429. σφαγὰν BE.

V. 432. κτανεῖ CE. νιν om. A abd. κτανεῖν [A]E[C] κτείνειν (cum v. l. κτανεῖν a m. sec.) B. κτείνειν Cab'cd. κτείνει B.

V. 437. παρ' εὐρώταις ed et a pr. m. a παρσιώταις b. omnia propter continuum scriptionem. Ceterum v. 437—63. continuat Menelao a pr. m. B.

V. 438. καὶ τοῖς ἐν τροίᾳ A καὶ τοῖς τ' ἐν τροίᾳ BEabcd. τοῖς ἐν τροίᾳ τε C καὶ τοῖς γ' ἐν τροίᾳ B. καὶ τοῖς γε τροίᾳ C. Kirchhoffius fortasse scribendum esse ait καὶ τοῖς γε Τροίᾳ.

Hel. 381: ὦ μάκαρ Ἀρχαδίᾳ πο-
 τε παρθένη. Ion. 1007. El. 641.
 Heracl. 361. Schaefer, ad L.
 Bos. p. 697 s. PFLUGK.

V. 439. Quid? deosne non
 credis suo numine cuncta
 regere, neque curae ha-
 bere iustitiam putas? For-
 mulae ἔχειν δίκην usum, ut ita
 dicam, forensem, quo est, cau-
 sam agere, litem habere
 coram iudice disceptan-
 dam, simul cum altera, ἔχειν
 τὴν δίκην, h. e. poenas dare
 vel sumere, exposuit Wyt-
 tenbach. ad Plut. Vol. VI. p.
 463. Sed ab hac loquendi nor-
 ma haud raro discrepant scripto-

res in argumento non iudicial
 versantes. Primum h. l. vidi-
 mus ἔχειν δίκην significare iu-
 dicandae culpaе et poe-
 nae decernendae potesta-
 tem curamque habere. In
 Suppl. v. 183: οὐδὲ γὰρ δίκην
 ἔχει, reddendum: neque enim
 rei naturae consentane-
 um est, scil. ut, qui ipse mae-
 reat, alios voluptate afficere pos-
 sit. Δοῦναι δίκην, quod vulgari
 usu significat poenas persol-
 vere, in Hecub. 853. est ca-
 piendae ultionis potesta-
 tem facere. Apud Plat. Gorg.
 §. 77. p. 479. B. HSt. οἱ τὴν
 δίκην φεύγοντες non sunt qui

MENEΛΑΟΣ.

ὅταν τόδ' ἦ, τὰδ' οἶσομεν; σὲ δὲ κτενῶ. 440

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ἦ καὶ νεοσσὸν τόνδ' ὑπὸ πτερῶν σπάσας;

MENEΛΑΟΣ.

οὐ δῆτα· θυγατρὶ δ', ἣν θέλῃ, δώσω κτανεῖν.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

οἴμοι· τί δηγά σ' οἱ καταστένω, τέκνον;

V. 440. τόδ' ἦ τὰδ' οἶσομεν A. τόδ' ἦ τὰδ' οἶσομεν BCE abcd. τὰδ' ἦ τότ' οἶσομεν [BC] et vulgo. Ὅταν μόλῃ sive ὅταν παρῇ proposuit Kirchhoffius. Scholiasta videtur legisse: ὅταν τόδ' ἦ, τότ' οἶσομεν.

V. 443. τί om. abcd. σ' οὐ (cum v. l. σοῦ a m. sec.) B. σ' οὐ CaC. σοῦ ceteri.

V. 444. οὐκ οὐδ' A.

V. 446 habent Schol. Aristoph. Ach. 308. Pac. 1068. Tzet z' es

certain ob causam rei facti sunt, sed qui se in iudicium vocari factorumque rationem reddere nolunt. PFLUGK.

V. 440. ὅταν τόδ' ἦ] scil. τὸ δίκην ὑπέχειν, sive simpliciter ἦ δίκη. PFLUGK. Ὅταν τόδ' ἦ Ὅταν δοκῇ τῷ θεῷ καὶ ἐνσῇ τὸ τιμωρηθῆναι ἡμᾶς ὡς εἰς αὐτὸν ἀσεβοῦντας, ὑπομενουμένους τότε, ἐπὶ μέντοι τοῦ παρόντος [κακοῦ] οὐδεμία ἀναβολὴ τῆς σῆς ἀναιρέσεως. SCHOLIASTA.

V. 441. νεοσσὸν τόνδ'] hunc infantem. Se et Elelectram νεοσσούς vocat Orestes ap. Aesch. Choeph. 250. Euripidea dedit Monkus ad Alc. 414. ὑπὸ πτερῶν. Or. 1458: ἀμφὶ πορφυρέειν πέπλων ὑπὸ σκότον ἔλφῃ σπᾶσαντες ἐν χερσίν. Hom. Od. δ. 39: οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας. V. ad Hecub. 53. PFLUGK.

V. 443. Sententia est: ὦρα ἂν εἴῃ σὲ καταστένειν, τέκνον.

Scilicet in Hermioneae misericordia nullam salutis pueri spem ponit. PFLUGK.

V. 445 sqq. Ταῦτα διὰ τῆς Ἀνδρομάχης φησὶν Εὐριπίδης λαιδορούμενος τοῖς Σπαρτιάταις, ὅτι παρεσπονθήκεισαν, καὶ φιλοχρημάτων καλεῖ· ἐξ οὗ καὶ ἔπος· Ἀ φιλοχρηματία Σπάρτιαν ἔλοι, ἄλλο δέ γ' οὐδέν. SCHOLIASTA. Similia habet Schol. ad Or. 361. Ὑπουλα, inquit, πάντα τὰ ῥήματα τοῦ Μενελάου, ἀφ' ὧν ὁ ποιητὴς τὸ ἀσπαιτον τῆς Λακεδαιμονίων γνώμης κωμῶδει, ὡς καὶ ἐν Ἀνδρομάχῃ· Ὡ πᾶσιν ἀνθρώποισι ἐχθιστοὶ βροτοί, Σπάρτης ἱνοικοί, δόλια βουλευτήρια. Πρὸ γὰρ Διοκλέους, ἐφ' οὗ τὸν Ὀρέστην ἐδίδαξε, Λακεδαιμονίων πρεσβευσάντων περὶ εἰρήνης ἀπιστήσαντες Ἀθηναίους οὐ προσήκοντο ἐπὶ ἄρχοντος Θεοπόμπου, ὃς ἦν πρὸ Διοκλέους, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος. Ceterum de colore orationis ὧ πᾶσιν ἀνθρώποισι

MENEΛΑΟΣ.

οὐκουν θρασείᾳ γ' αὐτὸν ἐλπίς ἀναμένει.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἐχθιστοὶ βροτῶν, 445

Σπάρτης ἐνοικοὶ, δόλια βουλευτήρια,

ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῦράφοι κακῶν,

ἐλικτὰ, κούδεν ὑγίης, ἀλλὰ πᾶν πέριξ

φρονοῦντες, ἀδίκως εὐτυχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα.

τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ἔστιν; οὐ πλείστοι φόνοι; 450

οὐκ αἰσχροκερδεῖς; οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν

γλώσση, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεισθ' αἰεῖ;

in Lycophr. 1124. βουλευματα C.

V. 448. habet Charmus ap. Athen. I. p. 4. Plutarch. moral. p. 1073. C. et p. 1102. B. ἐλικτὰ καὶ οὐδὲν Cicero ad Att. lib. II. ep. 25 §. 1. πάντα πέριξ BC.

V. 450. οἱ πλείστοι φόνοι Ab. et l. v. a sec. m. B. Unde Kirchhoffius scribendum coniecit: τί δ'; οὐκ ἐν ὑμῖν εἶσιν οἱ πλείστοι φόνοι; Mihi οἱ ex errore satis frequenti ortum esse videtur.

ἐχθιστοὶ βροτοὶ vide Med. 468 sq. et 1323 sq. et quae ad eam fabulam adnotavi p. 56. ed. Goth. alt. R. K.

V. 446. βουλευτήρια] Abstractum pro concreto, ut infra v. 1274: ὦ γενναῖα συγκοιμήματα, uxor nobilis. V. A. Matthisae §. 429. PFLUGK.

V. 447. ψευδῶν ἄνακτες] i. e. ψευσταί. Aesch. Pers. 384: πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ. Eurip. Cycl. 86: κώπης τ' ἄνακτες. Iph. A. 1260: ὅπλων ἄνακτες. Plato Comicus apud Meinek. Spec. quaest. scen. II. p. 23: ἀναξ ὑπὴνης Ἐπίκρατες σακεςφόρε. PFLUGK.

V. 448. ἐλικτὰ, κούδεν ὑγίης] Charmo Syracusio, homini faceto, usurpatum, referente Clearcho ap. Athen. I. p. 4. B. adnotavit Boisson. Demosth. c. Theocrin. p. 1333, 23. R. δεινὸς γάρ ἐστι ψεύσασθαι καὶ μηδὲν ὑγίης εἰπεῖν. cfr. Eustath. ad Il. T. II. ed. Lips. p. 228, 25. PFLUGK.

V. 450 sqq. οὐ πλείστοι φόνοι;] Ad crudele Plataearum excidium rettulit Barnesius, vid. Thucyd. III. 68. Obstare videntur verba ἐν ὑμῖν, quae potius significant in sua ipsorum viscera saevisse Spartanos. Itaque illa spectare suspicor ad detestabilem Helotum caedem, sive τὸ Ταινάριον ἄγος: quae res illis temporibus magna cum invidia Lacedaemoniorum crebro iactata fuit. V. Thuc. I. 128. et confer quae idem de necatis duobus milibus eiusdem sortis hominum narrat IV, 80. — οὐκ αἰσχροκερδεῖς, scil. ἐστέ. Idem αἰσχροκερδείας opprobrium est in Aristoph. Pac. 624., quae fabula eodem fere tempore acta est. [V. schol. ad v. 446.] Ad sequentia, οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν κτέ. apprime convenit Herodot. IX. 54: ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα ὡς ἄλλα φρονοόντων καὶ ἄλλα λεγόντων. PFLUGK.

ὅλοισθ'· ἐμοὶ μὲν θάνατος οὐχ οὕτω βαρύνς,
 ὡς σοί, δέδοκται. κῆνα γάρ μ' ἀπώλεσεν,
 ὅθ' ἡ τάλαινα πόλις ἀναλώθη Φρυγῶν 455
 πόσις θ' ὁ κλεινός, ὅς σε πολλάκις δορὶ
 ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χειρσαίου κακόν.
 νῦν δ' εἰς γυναῖκα γοργὸς ὀπλίτης φανείς

V. 453. ἐμοὶ μὲν θάνατος A. ἐμοὶ δὲ θάνατος μὲν BC. ἐμοὶ δὲ θάνατος ceteri libri et vulgo.

V. 456. πόσις δ' BC.

V. 459. ἀπόκτεινον C.

V. 462. 63. Stobaeus flor. CXII. 5. t. III. p. 358.

V. 462. δ' ἐν τροίᾳ γ' A. δ' ἐν τροίᾳ γ' a[b] cd. πάσχω κακῶς B.

V. 463. σύ τοι Stobaeus.

V. 464 aqq. Post finitam orationem Audromacha cum filio in interiorem aedium partem abripitur, credo ad Hermionam, cuius arbitrio pueri salutem commiserat Menelaus v. 442. Chorus autem re ipsa admonitus declarat, quanto sit in omni genere vitae praestabilius, si quis uni pareat quam pluribus: postremo hortatur Hermionam, ne iusto crudelius in supplicem animadvertat. Duobus stropharum paribus hoc carmen continetur, quarum metra huiusmodi sunt:

στρ. α'.

/ ~ - ~ ~ ~ ~ ~
 ~ - ~ - ~ / ~ -
 ~ / ~ - - / ~ - ~ -
 / ~ - - / ~ - ~ -
 3 ~ / ~ - - / ~ - ~ -

στρ. β'.

~ / ~ - ~ / ~ - ~ / ~ -
 ~ / ~ - ~ / ~ - ~ / ~ -
 ~ / ~ - ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~
 3 ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~
 ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

V. 457. ναύτην ἔθηκεν] turpi fuga in nave te compulit. Fere ut apud Veirg. Aen. II. 399. equi lignei latebras fusi repetunt. Loquendi

formam tetigit Valcken. ad Herodot. VI. 32. PFLUGK.

V. 459. ἀθώπευτον — γλώσσης] Constructionem adiectivi cum genetivo illustravit

κτείνεις μ'. ἀπόκτειν' ὡς ἀθώπρευτόν γε σε
 γλώσσης ἀφήσω τῆς ἐμῆς καὶ παῖδα σὴν. 460
 ἐπεὶ σὺ μὲν πέφνηκας ἐν Σπάρτῃ μέγας,
 ἡμεῖς δὲ Τροίᾳ γ'. εἰ δ' ἐγὼ πράσσω κακῶς,
 μηδὲν τόδ' αὔχει· καὶ σὺ γὰρ πράξιαις ἄν.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'.

οὐδέποτε δίδυμα λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν
 οὐδ' ἀμφιμάτορας κόρους, 465
 ἔριν μὲν οἴκων, δυσμενεῖς τε λύπας.
 τὴν μίαν μοι στεργέτω πόσις

Prioris strophæ v. 1. compositus est ex choriambō, dipodia trochaica, cuius prior arsis soluta est, et ordine trochaico trium pedum catalectico. v. 3. et 5. prorsus inter se similes ex penthemimere iamb. et ithyphallico constant. Alterius strophæ v. 4. est tetrameter dactylicus catal. in syll., sed huic qui respondet in antistrophā id singulare habet, quod arsis tertiæ dactyli soluta est. Cuius rei exempla vide in Erfurdtii adnot. ad Soph. Ant. 792. ed. min.

Absolute hoc carmine, quum e domo rursus procederent Andromacha et Molottus, ψήφω θανάτου κατακεκριμένοι, paucis verbis hoc indicat chorus, simul ut misericordia se commotum ostendat, vv. 494—500. Versus sunt anapaestici. Inde lugubre carmen, versibus Glyconeis scriptum, ordiuntur Andromacha eiusque filius: quod pertinet usque ad v. 536. Sed distinctum est hoc quoque carmen in stropham et antistropham: quibus qui interpositi sunt anapaesti Menelai, v. 515—522., his respondet alia ῥήσις eodem genere versuum scripta et pronuntiata ab eodem Menelao v. 537—544. PFLUGK.

V. 464. οὐδέποτε A[B]CEabcd[B] οὐδέποτε' ἄν C.

V. 465. Schol. ad Aesch. Choeph. 72. ἀμφιμαίτρας A. ἀμφιμάτορας (cum v. l. sec. m. ἀμφιμαίτρας) B. ἀμφι μαίτρας Ccd ἀμφιμάτορας E[BC] ἀμφιμάτερας ab.

V. 466. ἱριδας οἴκων ABCEabcd C. ἱριδ' οἴκων B. ἱριν μὲν οἴκων Aldus.

V. 469. τὴν μίαν Musurus. μίαν libri.

Schaeferus Melet. criticis p. 137 seq. PFLUGK.

V. 460. καὶ σὺ γὰρ πράξιαις ἄν] scil. κακῶς. PFLUGK.

V. 466. Respondent inter se in hoc versu particulae μὲν et τε. Nempe μὲν et δέ copulant diversa: τε adiungit similia. Exemplorum abunde suppeditat Euripides, cuius vide infra v.

653. cl. 655. Suppl. 1036. Troad. 134. El. 146. Heracl. 239. cf. Matth. ad Orest. 24. Erfurdt. ad Soph. Trach. 1233. ed. Herm. Rariores tamen sunt tales loci, qui δέ omnino non recipiant: ex quo genere est ia, in quo versamur. PFLUGK. Vide Klotz. ad Devar. vol. II. p. 659 sq.

γάμοις ἀκοινώνητον ἀνδρὸς εὐνάν. 470
 ἀντ. α'.

οὐδὲ γὰρ ἐν πόλεσι δίπτυχοι τυραννίδες
 μιᾷς ἀμείνονες φέρειν,
 ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει καὶ στάσις πολίταις. 475
 τεκτόνοιν θ' ὕμνου συνεργάταιν
 δυοῖν ἔριν Μοῦσαι φιλοῦσι κραίνειν.

στρ. β'.

πνοαὶ δ' ὅταν φέρωσι ναυτίλους θοαί,
 κατὰ πηδαλίων διδύμα πραπίδων γνώμα 480
 σοφῶν τε πληθὸς ἀθρόον ἀσθενέστερον
 φαυλοτέρας φρενὸς αὐτοκρατοῦς
 ἐνός, ἃ δύναισις ἀνά τε μέλαθρα κατὰ τε πόλιας, 485
 ὁπότεν εὐρεῖν θέλωσι καιρόν.

ἀντ. β'.

ἔδειξεν ἡ Λάκαινα τοῦ στρατηλάτη
 Μενέλα· διὰ γὰρ πυρὸς ἦλθ' ἐτέρῳ λέχει.

V. 470. εὐνάν ἀνδρὸς B.

V. 471. πόλεσσι E. πόλαισι B. πολίπτυχοι c.

V. 473. ἄμεινον ἐσφείρειν AE a pr. m ab.

V. 474. ἄχθος δ' legendum censet Kirchhoffius. τ' om. a pr. m. BEC.

V. 476. τεκτόνων Cθ' om. a cd ὕμνοι ABCEabcd C. ὕμνοι B ἐργάται BC. ἐργάταιν libri ceteri. ὕμνου συνεργάτην Duportus. al

V. 478. κρινειν C.

V. 479. πνοαὶ A et, ut videtur, ceteri. πνοαὶ [B] C. ναυτίλοις abcd.

V. 480. διδυμαι — γνώμαι Aabcd διδύμα (— ᾱ sec. m.) — γνώμα (— ᾱ a sec. m.) B. διδυμα — γνώμα C. διδύμα — γνώμα [EBC].

V. 481. σοφόν τε CB.

V. 470 seq. Sententia est: ego non probo nisi talem maritum, qui conubium viri non polluendum furtivis aliarum mulierum amoribus censeat. Quae si vera est, ut puto, interpretatio, nihil opus est Brunckii commentum pluribus refutemus. Male etiam A. Matthiae cum Schol. iungit ἀκοινώνητον ἀνδρός. PFLUGK.

V. 472. οὐδὲ γὰρ ἐν πύ-

λεσι] Notum Homeri dictum, Il. β. 204: οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, quod adfert Scholias-tes. PFLUGK.

V. 476. τεκτονες ὕμνων sunt poetae. V. Iacobs, ad Anthol. Gr. Vol. II. P. III. p. 46. Schol. laudat Hesiod. Op. 26: Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονεῖ καὶ αἰδοῦς αἰδοῖ. PFLUGK.

V. 484. ἃ δύναισις] scil. ἐστὶ. "A est neutrum plurale:

κτείνει δὲ τὴν τάλαιναν Ἰλιάδα κόραν 490
 παῖδά τε δῖςφρονος ἔριδος ὕπερ.
 ἄθεος, ἄνομος, ἄχαρις ὁ φόνος. ἔτι σε, πότνια,
 μετατροπὰ τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων.
 καὶ μὴν ἐσορῶ τόδε σύγκρατον 495
 ζεῦγος πρὸ δόμων,
 ψήφῳ θανάτου κατακεκριμένον.
 δύστηνε γύναι, τλήμων δὲ σύ, παῖ,
 μητρὸς λεχέων ὃς ὑπερθνήσκεις,
 οὐδὲν μετέχων, 500
 οὐδ' αἷτιος ὦν βασιλεῦσιν.

ANΔΡΟΜΑΧΗ.

σιρ. γ'.

ἄδ' ἐγὼ χέρας αἵματη-
 ρὰς βρόχοισι κεκλημένα
 πέμπομαι κατὰ γαίης . . .

V. 485. ἑνός, ᾧ G. Hermannus in Elem. doctr. metr. p. 320., qui tamen postea in editione sua edidit ὁ pro ᾧ. ᾧ fere libri, ὁ B.

V. 487. στρατηλάτα [A B] C. a pr. m. Eacd, etiam Choeroboscus cann. l. p. 92. στρατηλάτου BC.

V. 489. Μενέλα [B] C. etiam Choeroboscus l. l. μενέλαε E[bcd] B. μενελαι a.

V. 494. μετατροπαὶ C. τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων om. B.

V. 495. σύγκροτον EB.

V. 496. προδόμων BC.

V. 498. δύστιγνε [B] C E. δύστιγνε A. δύστιγνε ceteri libri. τλή-
 μων AE. τλήμων C. τλήμων ceteri libri.

V. 503. κεκλημένα AC. κεκλημένα (κεκλειμένα a m. sec.) B:
 κεκλειμένα ceteri libri.

V. 504. γρ. κατὰ γαῖαν a.

intellige τὸ αὐτοκρατῆ εἶναι
 φρενα ἑνός. PFLUGK.

V. 488. διὰ γὰρ πυρὸς ἦ λθ' ἐτέρῃ λέχει] crudelem in modum exagitavit alteram mulierem et tanquam igni grassata est in tori sociam. Sic El. 1182: διὰ πυρὸς ξυλον ἃ τάλαινα ματρὶ τῷδε. Ceterum extremo versu scribendum videtur λέτρηφ. PFLUGK.

V. 492. ἄθεος] propterea,

quod laeduntur supplicum iura. PFLUGK.

V. 493. ἔτι σε, πότνια, μετατροπὰ τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων] «Πρὸς τὴν Ἑρμῶν. οἷον ἴσμεν διὰ μετανοήσεως, ἐὰν πράξῃς. Διὸ βέλτιόν σοι μηδὲν προπετὲς ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ μάλ-
 λον φιλανθρώπως διατεθῆναι.» SCHOLIASTA.

V. 495. τόδε σύγκρατον ζεῦγος] hoc maximis amicitiae vinculis coniunctum

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

μᾶτερ, μᾶτερ, ἐγὼ δὲ σᾶ
πτέρυγι συγκαταβαίνω.

505

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

θῦμα δάϊον, ὦ χθονὸς
Φθίας κράντορες.

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

ὦ πάτερ,

μόλε φίλοις ἐπίκουρος.

510

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

κείσει δῆ, τέκνον, ὦ φίλος,
μαστοῖς ματέρος ἄμφι σᾶς
νεκρὸς ὑπὸ χθονὶ σὺν νεκρῷ.

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

ᾤμοι μοι, τί πάθω; τάλας
δῆτ' ἐγὼ σύ τε, μᾶτερ.

515

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

στρ. δ.

ἴθ' ὑποχθόνιοι· καὶ γὰρ ἅπ' ἐχθρῶν

V. 505—510: Molotto continuant libri. Correxuit G. Hermannus.

V. 509. ὦ πάτερ — ἐπίκουρος choro tribuit a.

V. 511. κείσει δῆ] Sic coniecit Musgravius. κείσο ἤδη libri. γρ. κείσο δῆ marg. a. Schol. cod. A fol. 119a: δέχα δύναται νοεῖσθαι κείσο δῆ καὶ κείσο ἤδη.

V. 513. νεκρῷ libri. νεκρῷ τε Musurus, id quod ferri nullo modo potest.

V. 520. ἄνοια fere libri. V. Meineke ad Menandr. p. 333. coll. Addend. p. 578. Brunck. Soph. Troad. 350.

par. De v. ζεύγος conf. adnot. ad v. 277. PFLUGK.

V. 507 sq. θῦμα δάϊον, ὦ χθονὸς Φθίας κράντορες] Continuantur haec verba in libris quum editis tum mss. Molotto. Andromachae tribuenda esse vidit Hermannus: ita demum, quod solent in tabulis curare Tragici, accurate inter se respondent strophæ et antistrophæ. Ceterum χθονὸς Φθ. κράντορες intelligendi sunt cives Phthiae, ut apud Soph.

Ant. 940: Θήβης οἱ κοιρανίδαι. Quanquam in illa fabula hoc differt, quod, quem adloquitur Antigona, chorus praesens est. PFLUGK. Multo honorificentius appellantur Phthiotæ χθονὸς κράντορες, quam si simpliciter dicerentur cives Phthiae, id quod cadit etiam in Sophoclis locum de Antigona a Pflugkio laudatum. Utroque enim loco non simpliciter cives, sed d'om'ini' terræ et agrorum appellantur, quod ii, qui lo-

ἤκετε πύργων· δύο δ' ἐκ δισσαῖν
 θνήσκειτ' ἀνάγκαιν· σὲ μὲν ἡμετέρα
 ψῆφος ἀναιρεῖ, παῖδα δ' ἐμὴ παῖς
 τόνδ' Ἑρμιόνη· καὶ γὰρ ἀνοία
 μεγάλη λείπειν ἐχθροὺς ἐχθρῶν,
 ἐξὸν κτείνειν
 καὶ φόβον οἴκων ἀφελίσθαι.

520

ANΔPOMAXH.

ἀντ. γ'.

ὦ πόσις, πόσις, εἶθε σὰν
 χεῖρα καὶ δόρυ σύμμαχον
 κτησαίμαν, Πριάμου παῖ.

525

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

δύστανος, τί δ' ἐγὼ μόρου
 παράτροπον μέλος εὖρω;

ANΔPOMAXH.

λίσσου γούνασι δεσπότου
 χρίμπτων, ὦ τέκνον.!

V. 521. μεγάλη λείπειν A C E a b c d. μεγάλη λείπειν [B B], λείπειν μεγάλη C. ἀχθροὺς ἀχθρῶν B. ἐχθρῶν deletum in C.

V. 522. ἐξὸν minio suprascriptum habet E.

V. 523. οἶκον a pr. m. ab B. ~~Id~~ fuit olim οἶκον, id quod cadit in alios quoque eius modi permutationum locos.

V. 258. τέλος A B C E. μέλος, ut videtur, ceteri. εὖροιμ' ἄν E refictus per hos versus a manu recentiore.

V. 529. λίσσου γούνασι [A B] C λίσσουσι γούνασι (mrg. λίσσου συ) E refictus. λίσσου δὲ γούνασι ab [c d] B λίσσου γούνασι C.

quantur, eorum auxilium implorant, ut illi etiam ipsa appellatione ornandi esse videantur. Verumtamen nihil differre videtur utrum adsint qui appellantur necne. R. K.

V. 514. τί πάθω;] quid faciam? V. ad Hec. 614. PFLUGK. G. Hermannus adfert Phoen. 909 (899.) R. K.

V. 516. A monometro anapaestico Ἰθ' ὑποχρόνιοι hanc stropham incipere putabat Lobeck. ad Soph. Ai. 134. deceptus

vitiosa versuum] in veteribus edd. descriptione. PFLUGK.

V. 521. ἐχθροὺς ἐχθρῶν] i. e. hostes eisdemque hostibus natos. PFLUGK. Ceterum recte G. Hermannus commemoravit h. l. notissimum illud ascriptum etiam a Victorio: Νῆπιος, ὃς πατέρα κτείνεις παῖδας καταλείπει.

V. 528. μόρου παράτροπον μέλος] querelae ad misericordiam compositae, quibus

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

ὦ φίλος,
φίλος ἄνεις θάνατόν μοι.

530

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

λείβομαι δάκρυσιν κόρας,
στάζω λισσάδος ὡς πέτρας
λιβὰς ἀνήλιος ἀ τάλαιν'.

535

ΜΟΛΟΤΤΟΣ.

ῥῆμοι μοι. τί δ' ἐγὼ κακῶν
μῆχος ἐξανύσωμαι;

V. 531. φίλος Matthiae. ὦ φίλος libri. θανάτον με E refictus.

V. 532. δάκρυσι A B C E. δακρύοισι a c d B. δακρύοις C.

V. 534. στάζων B.

V. 536. τί δ' ἐγὼ κακῶν [A B] C E κακῶν τί δ' ἐγὼ a b c d B C.

V. 537. ἐξανύσωμαι [A] b c [B], ἐξανύσωμαι (οι et o additis a m. sec.) B. ἐξανύσομαι C E a d C.

V. 538. προσπιπτεῖς A B C E. προσπίπτεις ceteri.

caedes arceatur. Ion. v. 1230. θανάτον παρὰ τροπᾷ, mortis effugium. PFLUGK.

V. 530. ὦ φίλος, φίλος ἄνεις θάνατόν μοι] Animadvertant tirones h. l. vix potuisse Menelaum appellari a Molotto ὦ φίλε, φίλε, quod tum demum verum esset, si Menelaus omnino amicus esset Molotti, qui est inimicus, sed dicendum fuisse ὦ φίλος, φίλος ἄνεις κτλ., quod ista appellatio non pertinet nisi eo, ut nunc quidem in hac ipsa actione Molotto se amicum praebeat eique vitam concedat. Id ipsum deleta post alterum φίλος interpunctione etiam externa orationis forma consequi studuimus. R. K.

V. 531. ἄνεις θάνατόν μοι] remitte mihi mortem, libera me mortis periculo. Bekk. Anecd. I. p. 396, 15: ἀρεῖναι, ἀφρεῖναι. Plut. V.

Phoc. 27: τὴν φρουρὰν ἀνέντιος αὐτοῦ τοῖς Ἀθηναίοις. [Xenoph. Hist. Gr. II. 3. 51: εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα. Lysias c. Agorat. p. 511. ed. Reisk. οὐκ οὔτε ὅσιον οὔτε νόμιμόν ἐστιν ἀρεῖναι Ἀγόρατον ταυτονί F. I.] PFLUGK.,

V. 534 sq. λισσάδος ὡς πέτρας λιβὰ ἀνήλιος ἀ τάλαιν'] Quod putaverunt liquorem petrae uberiolem tum fieri, quum sole nives eius liquarentur, fuerunt antiquo tempore qui ἀνήλιος interpretarentur πολυήλιος, vid. Schol. ad h. l., qui tamen rem non satis recte existimaverunt. Dicuntur liquores cavis petrae a sole remotae, id est, in specu tenebricoso scattentes, ut verbo ἀνήλιος iure adiungatur ἀ τάλαινα. Ceterum adlitterationem agnoscamus, qua litteris ac sono similia inter se vocabula componuntur,

MENEΛΑΟΣ.

ἀντ. δ'.

τί με προσπίτνεις ἄλιαν πέτραν
 ἢ κῦμα λιταῖς ὥς ἰκτεύων;
 τοῖς γὰρ ἐμοῖσιν γέγον' ὠφελία,
 σοὶ δ' οὐδὲν ἔχω φίλτρον, ἐπεὶ τοι
 μέγ' ἀναλώσας ψυχῆς μόριον
 Τροίαν εἶλον καὶ μητέρα σὴν.
 ἥς ἀπολαύων

540

Ἄιδην χθόνιον καταβήσει

545

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλεῖα πέλας
 σπουδῇ τιθέντα δεῦρο γηραιὸν πόδα.

V. 540. ἐμοῖσιν Brunckins et Musgravius. ἐμοῖς libri. Hinc Lentingius scribi voluit τοῖς μὴν γὰρ ἐμοῖς. Mox ὠφελία E, ὠφέλεια ceteri libri. Kirchhoffius laudat Zonaram p. 1897. παρὰ δὲ τῷ Εὐρυπίδῃ εὐρεται καὶ ὠφέλεια, Pflugkii Isocr. panath. §. 219. Bekk. de permut. §. 164. Dorvill. ad Charit. p. 406.

V. 546. Draco de metris p. 26. Choeroboscus cann. I. p. 213. Etym. Magn. p. 190.

partim etiam ab eadem radice ducta: λείβομαι δάκρυον· κόρας, σιάζω λισσάδος ὥς πέτρας λιβὰς ἀνήλιος ἀτάλαιν', ut etiam verborum similitudine ac mollitudine animus Andromachae summā tristitiā contractus se prodat. Ceterum de ipsa similitudine conferas supra v. 116. τάκομαι ὥς πετρίνα πιδάκοσσα λιβὰς. R. K.

V. 536. κακῶν μῆχος] remedium malorum. Theocrit. Id. II. 95: χαλεπὰς νόσω εὐρέ τι μῆχος. Μῆχος, eiusdem et originis et significationis vocem, praeclare Elmsleius restituit Aeschilo Prom. V. 625: ἀλλὰ μοι τοῦδ' ἐκμηρον ὃ τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν, τί μῆχος, τί φάρμακον νόσου, δεῖξον, εἴ-περ οἶσθα. Recte, puto, etiam A. Matthiae in Heracl. 495. μῆχος ἐξενερόσομεν, quanquam

suam ipse coniecturam postea abiecit. [V. quae diximus ad eum locum in ed. alt. Goth. p. 80 sq. R. K.] Conf. [Valek, et Wessel. ad Herod. IV. 151. PFLUGK.

V. 538. Med. 28 ὥς δὲ πέ-τρος ἢ θαλάσσιος Κλίδων ἀκούει νοουθειομένη φιλων Ubi vide adnot. p. 16. ed Goth. alt. PFLUGK.

V. 544. ἥς ἀπολαύων] cui hoc mali acceptum refert, quod ad inferos tibi eundum est. Iph. T. 536: ἀπέ-λυσσα καὶ γὰρ δὴ τι τῶν κείνης γάμων. Plato Phaedr. p. 255 D: οἶον ἀπ' ἄλλου ὀφθαλμίας ἀπολελυκώς. Isocrates de pace §. 81: ἀπολαύειν τι φλατ-ρον. Dio Chrysost. Oratt. III. p. 137. R. κακόν τι ἀπολαύσαι. Vid. interpp. ad Lucian. T. I. p. 100 s. ed. Amst. PFLUGK.

ΠΗΛΕΥΣ.

ἰμᾶς ἐρωτῶ τόν τ' ἐφεστῶτα σφαγῇ·
 τί ταῦτα καὶ πῶς; καὶ τίνας λόγου νοσεῖ
 δόμος; τί πράσσειτ' ἄκριτα μηχανώμενοι;
 Μενέλα', ἐπίσχεσ' μὴ τάχυν' ἄνευ δίκης.
 ἡγοῦ σὺ θᾶσσον· οὐ γάρ, ὥς ἔοικέ μοι,

550

V. 549. τί ταῦτα καὶ πῶς τ' ἐκ τίνος ABC E. τί ταῦτα καὶ πῶς καὶ τίνος abcd τί ταῦτα πῶς ταῦτ' ἐκ τίνος BC.

V. 552. ὥς ἔοικέ μοι] haec evanida in cod. A. manus sec. refinxit in hunc modum: ὥς γέροντί μοι. Hinc Kirchhoffio legendum videtur ὥς ἐπεικάσαι. Equidem nihil mutandum puto.

V. 549. τί ταῦτα;] Suppl. 98: τί ταῦτα, μήτε; σὺν τῷ μηνύειν ἐμολ. Cfr. Or. 732. Hel. 1000. Cycl. 203. Schaefer. ad Soph. El. 766. PFLUGK.

Ibid. ἐκ τίνος λόγου] quare, qua de causa? V. Aesch. Choeph. 508: ἐκ σμικροῦ λόγου ap. Soph. Oed. Col. 620. significat ἐπὶ βραχεία προφάσει (v. Lobeck. ad Ai. 1255.). ἐκ τοῦ vel ἐκ τίνος, quare? Suppl. 131. Hel. 92. 1290. El. 246. PFLUGK.

V. 550. ἄκριτα μηχανώμενοι] indicta causa supplicia sumentes. PFLUGK.

V. 551. ἡγοῦ σὺ θᾶσσον] Cogita Peleum incedentem ἐπὶ θεράποντος γέρονταγωγῶ, ad quem ista dicuntur. PFLUGK. Comparativus θᾶσσον in hac formula etiam si id, quocumque comparatio fit, non aperte pronuntiat, tamen suam propriam vim obtinet. Is enim, qui dicit: ἡγοῦ σὺ θᾶσσον eius cursus, qui usque adhuc factus est, rationem habet, ut iam celerius praeire iubeatur comes senis. Eodem prorsus modo Latini ocus posuerunt in eius modi locis et Saxones montani dicunt: Sei stiller, pro: Sei still, quod rationem habent modi, quo eadem res ante erat acta. Cf. Rost. gr. Gr. p. 415. ed. VII. R. K.

V. 554. ῥώμην μ' ἐπαινῶ

λαμβ.] μ' aptis exemplis tueretur A. Matthiae Alc. 641: καὶ μ' οὐ νομίζω παῖδᾶ σὺν πεφνέναι. Sophocl. El. 471: πικρὰν Δοκῶ με πείραν τήνδε τολμήσιν κτ. — ἐπαινῶ i. e. αὐτὸς ἐμάντῳ παρακλεῖσθαι ῥ. λ. Soph. Oed. C. 664: Θαρσεῖν μὲν οὖν ἐγώγε κἄνευ τῆς ἐμῆς Γνώμης ἐπαινῶ. Aesch. Suppl. 997: Ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ κατασχύρειν ἐμὲ. Choeph. 574: Ὑμῖν δ' ἐπαινῶ γλώσσων εὐφημον φέρειν, coll. v. 547: αἰνῶ δὲ κρύπτειν τάςδε συνθήκας ἐμᾶς. PFLUGK.

V. 555. Sic loquitur Peleus, ut qui navem ἐξ οὐράς δραμοῦσαν (Soph. Ai. 1083.) vel οὐρίᾳ θέσαν (Aristoph. Lys. 550.) appellere ad certum locum cupiat, aspirante et velis incumbente secundo vento. Proprie ventus ἐμπνέῖ τοῖς ἱστίοις, qui si a puppi surgit, κατ' οὐρόν spirare dicitur. Cfr. Blomfield. gloss. ad Aesch. S. c. Th. 687. Peleus vero, se ipsum concitans, ἐμπνέῖ κατ' οὐρόν ὥσπερ ἱστίοις. Τῇδε est adverbium loci, partem indicans eam, quo venturus est. Quodsi detraxeris ornatum orationis, egregie illum convenientem magnanimo seni, nihil aliud dicit nisi hoc: primum huc dirigam gressum. Aliter sententiam expedit Schol.: ὃν τρόπον ἄνεμος ἱστίοις, οὕτω

σχολῆς τόδ' ἔργον, ἀλλ' ἀνηβητητοῖαν
 ῥώμην μ' ἐπαινῶ λαμβάνειν, εἶπερ ποτέ.
 πρῶτον μὲν οὖν κατ' οὖρον ὥσπερ ἰστίοις 555
 ἐμπνεύσομαι τῇδ'· εἰπέ, τίνι δίκη χέρας
 βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἷδ' ἄγουσί σε
 καὶ παῖδ'· ὕπαρνος γάρ τις ὡς ἀπόλλυσαι,

V. 553. habet cum Suida Hesychius t. I. p. 573.

V. 554. ῥώμην μ' [AB] CE. μ' om. ceteri.

V. 555. πρῶτον μὲν κατ' οὖρον BC.

V. 558. ἀπόλλυται Eb.

καὶ τὰν ταύτην φανήσομαι, τουτέστι, τοῦ περιέχοντος αὐτὴν χειμῶνος ἀπαλλάξω. PFLUGK. Multo rectius quam Pflugkius intellexit hunc locum Scholiasta, qui τῇδε non pro adverbio loci habuit, quemadmodum Pflugkius, sed ad personam Andromachae rettulit, cui more venti secundi tanquam velis aspirare atque opitulari iam in animo habet Peleus. Id adeo aperit ipse qui loquitur eo, quod se iam ad illam personam convertit oratione sua: εἰπέ, τίνι δίκη χέρας βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἷδ' ἄγουσί σε καὶ παῖδα; Tum autem cogitat Peleus ad Menelaum et eos, qui Andromacham vinculis tenent, se convertere. Nam quid esset h. l. πρῶτον, si τῇδε ad locum pertineret, quem. quoniam res iam ipsa satis demonstrata erat verbis: οὐ γάρ, ὥς δοικέ μοι, σχολῆς τόδ' ἔργον κτέ., nemo ignorare poterat? Quin de loco, quo se conferre velit, Peleus dubitari non potest, tantum modo de ea persona. quam priorem appellare cogitet, quaeri potest. Haec igitur significatur pronomine τῇδε, quo iam etiam demonstratur ad quam personam pertineat imperativus εἰπέ. R. K.

V. 557. ἐκδήσαντες] Pier-sonus ad Moer. p. 124. malebat ἐνδήσαντες. Vulgatam lectionem A. Matthiae ita conatur

defendere, ut Andromacham et filium cogitet ex se nexos esse invicem. Immo ἐκδήσαντες est δῆσαντες βρόχοις αὐτῶν ἐκδεσμένοις. PFLUGK. Verba χέρας βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἷδ' ἄγουσί σε proprie sic intelligenda sunt, ut Andromachia manibus conexis ex iisque aptis vinculis a Menelai satellitibus trahi videatur, ut sua ac propria vis maneat verbo ἐκδήσαι. Recte in hanc ipsam sententiam disputavit G. Hermannus: „Libri omnes“ inquit “ἐκδήσαντες, quod est adligatum, referturque ad eos, qui eam trahunt. Non dixit ἐκδήσασμενοι, quod non ad sese eam adligaverant satellites. A. Matthiae, qui Andromacham et filium ex se invicem nexos significari putabat, eoque spectare v. 483 (495)., neglexerat solam Andromacham vinctam esse, non puerum, quem neque opus erat vinciri, manusque liberas habuisse eo patet, quod eam una secum exsolvere vinculis matrem Peleus iubet v. 709 sq. (723 sq.“ R. K.

V. 558. ὕπαρνος γάρ τις ὥς ἀπόλλυσαι] Quod Andromacha una cum puero suo ad mortem abripitur, ὕπαρνος ὥς occidere dicitur, i. e. ut puerum quasi agnum subter se habeat. Ridiculum Pflugkii errorem, quem iam iure taxavit G. Hermannus, silentio

ἡμῶν ἀπόντων τοῦ τε κυρίου σέθεν.

ANAPOMAXH.

οἶδ', ὦ γεραίε, σὺν τέκνῳ θανουμένην 560
 ἄγουσί μ' οὕτως, ὥς ὀρᾷς. τί σοι λέγω;
 οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ
 μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.
 ἔριν δὲ τὴν κατ' οἶκον οἰσθᾶ που κλύων
 τῆς τοῦδε θυματρὸς ὣν τ' ἀπόλλυμαι χάριν. 565
 καὶ νῦν με βωμοῦ Θέτιδος, ἣ τὸν εὐγενῆ
 ἔτικτε σοὶ παῖδ', ἣν σὺ θανμαστὴν σέβεις,
 ἄγουσ' ἀποσπάσαντες, οὔτε τῷ δίκῃ
 κρίναντες, οὐδὲ τοὺς ἀπόντας ἐκ δόμων
 μείναντες, ἀλλὰ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν 570
 γνόντες τέκνου τε τοῦδ', ὃν οὐδὲν αἴτιον
 μέλλουσι σὺν ἐμοὶ τῇ ταλαιπώρῳ χτανεῖν.
 ἀλλ' ἀντιάζω σ', ὦ γέρον, τῶν σῶν πάρος

V. 559. ὑμῶν C.

V. 562. κληδόνος· προηθείας Hesychius t. II. p. 276.

V. 568. ἄγουσ' (γρ. ἄγειν) A. ἄγουσ' ceteri libri. Haec scripturae discrepantia mihi minime eo pertinere videtur, ut locum corruptum habeamus. Kirchhoffius enim recepto infinitivo ἄγειν unum versum hinc excidisse statuit ante verbum ἄγειν. Nam quae hoc loco leguntur perspicua per se sunt, ut oratio deterior fieri videatur, si quid addas.

V. 569. in mrg. habet E, bis scriptum b.

premiere malo quam verbo confutare. Recte vocem explicavit Hesychius: ὑπαρνος ποίμνη· ἄρνας ἔχουσα. Sic οἷς ὑπαρνος dicitur Callimacho hymn. in Apoll. 53 R. K.

V. 563. μετῆλθον] Schol. μετεπεψάμην, μετεστειλάμην.

V. 564. οἰσθᾶ που] sine interrogatione dici monuit Elmsleius ad Bacch. 462. et ad Suppl. 116. PFLUGK.

V. 566. ἣ — ἣν] Hipp. 907: ἣν ἀρτίως ἔλειπον, ἣ φάος τόδε Οὐπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο. Hel. 749: ἀγῶνας, οἳ μένουσιν, οὓς ἐλπίζομεν. PFLUGK.

V. 568. τῷ δίκῃ] dictum esse pro τινὶ δίκῃ adnotavit Valcken.

ad Phalar. Lennep. p. XIX. (XXII. ed. Lips.), rem, ut videtur, levem: sed nihilo magis recondita tamen fallere nonnunquam etiam primarios viros videas. PFLUGK.

V. 569. Quod Lentingius pro οὐδὲ scribi voluit οὔτε, librorum scripturam iam tutatus est Pflugkius adlato G. H. Schaefero ad Dionys. decomp. verb. p. 299. et A. Matthiae Gr. §. 609. p. 1225. Poterat etiam adferri Rost. Gr. §. 134. adn. I. p. 730 ed. sept. et Klotz. ad Devar. vol. II. p. 714. Nam quod G. Hermannus negavit inter se respondere h. l. οὔτε — οὐδέ, sed voluisse Andromacham sic fere conformare orationem

πίτνουσα γονάτων, χυρὶ δ' οὐκ ἔξιστί μοι
 τῆς σῆς λαβέσθαι φιλιτάτης γενειάδος· 575
 ῥῦσαί με πρὸς θεῶν· εἰ δὲ μή, θανούμεθα
 αἰσχυρῶς μὲν ὑμῖν, δυστυχῶς δ' ἐμοί, γέρον.

ΠΗΛΕΥΣ.

χαλᾶν κελεύω δεσμά, πρὶν κλαίειν τινά,
 καὶ τῆσδε χεῖρας διπτύχους ἀνίεναι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ' ἄλλος οὐχ ἥσων σέθεν 580
 καὶ τῆσδε πολλῷ κυριώτερος γεγώς.

ΠΗΛΕΥΣ.

πῶς; ἢ τὸν ἄμὸν οἶκον οἰκήσεις μολῶν
 δεῦρ'; οὐχ ἄλλῃ σοι τῶν κατὰ Σπάρτην κρατεῖν;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

εἰλὸν νιν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἐγώ.

ΠΗΛΕΥΣ.

οὐμὸς δέ γ' αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας. 585

V. 572. κτανεῖν libri, κτενεῖν Musurus.

V. 574. πίτνουσα, ut videtur, BB. πιτυούσα A.

V. 577. Peleo tribuit B.

V. 578. κλαίειν [AB]Eahcd[B], κλάειν C.

V. 582. τὸν ἄμὸν ABCBcdB. τὸν ἄμὸν C. Vide Ph. Buttmann. Gr. Gr. ampl. §. 72. adn. 23. Rost Gr. Gr. p. 374. ed. sept. Leningius, ut τὸν ἄμὸν tueretur, scribi voluit ἢ σὺ τὸν ἄμὸν κτέ., id quod non improbavit G. Hermannus.

V. 585. δὲ ταύτην b.

suam, ut diceret: καὶ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν γνόντες, eam autem mutavisse interpositis verbis: οὐδὲ τοὺς ἀπόντας ἐκ δόμων μείναντες, mihi his ambagibus nihil opus esse videtur, sed οὐδέ positum est propterea, quod fortius alterum infertur membrum, quasi Latine dicas neque — neque vero. R. K.

V. 571. ὃν refer ad τέκνον, ut ap. Homerum ὃ φίλε τέκνον. Suppl. 12. V. Matth. Gr. § 434. A. Rost. §. 100. 4. d. p. 474. ed. sept.] PFLUGK.

V. 578. πρὶν κλαίειν τινά] antequam malum acceperit. cf. v. 635. PFLUGK. De industria videtur ambigue loqui

Peleus ita, ut personam, quae malum acceptura esse videatur, non definiat, quemadmodum apud Sophoclem dicitur in Antig. 728: ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα, qua voce Haemon se significat tectius, Creon autem se notari existimat. Apertius loquitur infra Peleus v. 635. R. K.

V. 582. πῶς; ἢ τὸν ἄμὸν οἶκον οἰκήσεις μολῶν δεῦρ';] De formula οἶκον οἰκεῖν in eius modi locis dixi ad Phoen. 489. p. 91. ed. Goth. R. K.

V. 585. οὐμὸς — παῖς παιδός]. Παῖς παιδός pro uña notione est νῆανός: ita fit, ut recte dicatur ὁ ἐμὸς, quum expectares τοῦ ἐμοῦ. PFLUGK.

MENEΛΑΟΣ.

οὐκουν ἐκείνου τὰμὰ τὰκείνου τ' ἐμὰ;

ΠΗΛΕΥΣ.

ναί·

δρᾶν εὖ, κακῶς δ' οὐ, μηδ' ἀποκτείνειν βίᾳ.

MENEΛΑΟΣ.

ὥς τήνδ' ἀπάξεις οὐποτ' ἐξ ἐμῆς χειρός.

ΠΗΛΕΥΣ.

σκήπτρῳ δὲ τῷδε σὸν καθαιμάξω κάρα.

MENEΛΑΟΣ.

ψαῦσόν γ', ἔν' εἰδῆς, καὶ πέλας πρόσελθέ μου. 590

V. 586 οὐκουν [AB]aB οὐκουν E.

V. 587. *vai* omnes libri habent, etiam C., in quo deletum est a m. sec.

V. 589. δὲ om. a pr. m. B. pro quo Pflugkii scribi voluit *ye* et locum sic constituit: σκήπτρῳ γε τῷδε σὸν καθαιμάξας κάρα, scil. ἀπάξεις. σὴν — χέρα c. σὴν — κάραν ad.

V. 590. ψαῦσον θ' Aabed B ψαῦσον (θ' add. man. sec.) B.

V. 589. σκήπτρῳ δὲ τῷδε σὸν καθαιμάξω κάρα] In iuria summa de particula δὲ hoc loco dubitatum est, quae neque a librorum auctoritate est suspecta neque omnino ad hunc locum nou aptissima censenda est. Saepenumero enim Graeci similiter in responsione ea particula utuntur, qua de re exposui ad Devar. Vol. II. p. 367 sq. Rost. Gr. Gr. §. 134. b. aa adn. 3. p. 737 sq. R. K.

V. 590. [ἐν' εἰδῆς.] Il. a. 184. ἐγὼ δὲ κ' ἄγω Βρισηίδα — δφρ' εὖ εἰδῆς Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν. De verbo εἰδέναι in minationibus vide Fritzsch. Quaest. Lucian. p. 71. Ad proximum comparaveris Il. ζ. 143: ὅσσον ἔθ' ὥς κεν ὁσσον ὀλέθρου κείραθ' ἔχηαι. F. I.

V. 591. σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν;] scil. εἰ, sive βούλει ἐξετάζεσθαι. Iph. A. 944: Ἐγὼ κακίστος ἦν ἄρ' Ἀργείων ἀνὴρ, Ἐγὼ το μηδέν, Μενέλαος δ' ἐν

ἀνδράσιν. PFLUGK.

V. 593. ὅστις πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λέχος] Sic ut hunc locum constituere mus, efflagitavit librorum auctoritas, nec tamen putaverim, quae in sententia fuit Kirchhoffius, vitium latere in verbo, ἀπηλλάγης. Nam etiamsi usitatior dicendi forma est ἀκαλλάττεσθαι τινος, quemadmodum active dicitur ἀκαλλάττειν τινά τινος, tamen indoles Graecae linguae alio quodam modo etiam admisit ἀκαλλάττειν τινά τι, quoniam dicitur etiam ἀκαλλάττειν τί τινος, quo in genere Latini antiquissimi dixerunt non solum privari aliquem pulchra re, sed etiam privari pulchram rem. Et accusativus remotioris rei alia quidem sententia, sed constructione eadem, adiunctus legitur ad verbum ἀκαλλάττεσθαι, in Med. 729: ἐκ τῆςδε δ' αὐτῇ γῆς ἀκαλλάσσον πόδα, ad quem locum vide quae dixi in ed. Gotth. alt.

ΠΗΛΕΥΣ.

σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν, ὧ κάκιστε καὶ κακῶν;
 σοὶ ποῦ μέτεστιν ὥς ἐν ἀνδράσιν λόγου;
 ὅστις πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λήχος,
 ἄκλειστ', ἄδουλα δώμαθ' ἐστίας λιπῶν,
 ὥς δὴ γυναιῖκα σῶφρον' ἐν δόμοις ἔχων 595
 πασῶν κακίστην. οὐδ' ἂν εἰ βούλοιτό τις,
 σῶφρων γένοιτο Σπαρτιατῖδων κόρη,
 αἰ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους
 γυμνοῖσι μηροῖς καὶ πέπλοις ἀναιμένους
 δρόμους παλαίστρας τ' οὐκ ἀνασχετοὺς ἐμοὶ 600

ψαῦσον [C], item, sed correctum in ψαῦσον θ', habet E. ψαῦσον
 δ' C Dein μοι C.

V. 591. κάκιστε κακῶν B. κάκιστε τῶν κακῶν C.

V. 592. σὺ ποῦ A.

V. 593. λήχος ABCEac, λέχους, ut videtur, ceteri.

V. 594. ἄκλειστ' BC. ἄδου δώμαθ' h.

V. 597. σπαρτιάδων A γυνή e corr. E.

V. 600. ἀνασχετὰς e pr. m. BC.

p. 80. R. K.

V. 594. ἄδουλα δώματα] aedes servorum custodia destitutae. At, inquit, omnem familiam secum abduxerat peregre profectus Menelaus? Non puto: immo nec patentem domum relictam: sed Peleo irato hoc condono, ut Menelai negligentiae tribuat, quae quamvis clausis foribus et excubante integra servorum cohorte evenitura erant. Ceterum raptam esse Helenam, quum in Cretam profectus esset Menelaus, monet Schol. Ptolem. Heph. ap. Phot. cod. 160. p. 150b. 36: ὡς Ἀλεξανδρον ἀρπάζοντος Ἑλένην Μενέλαος ἐν Γορτύνη τῆς Κρήτης ἐκατόμβην ἔδνε τῷ Διὶ. PFLUGK. Permirum est G. Hermannum in verbis ἄκλειστ', ἄδουλα δώμαθ' ἐστίας λιπῶν, adeo offendisse, ut quoniam δώμαθ' ἐστίας intelligi non posset, scribendum esse existimaret: ἄκλειστ', ἄβουλα δώμαθ' ἐστίας λιπῶν, hac quidem

sententia, ut ἄκλειστ', ἄβουλα ἐστίας coniungerentur intelligereturque domus, cuius interior et sanctissimus locus (Larem homo Romanus diceret) neque occlusus et sine regimine fuerit a Menelao relictus. Quid enim? Nonne mirandum est virum Graecae linguae gnarissimum non vidisse hac ipsa constructione ἄβουλα ineptissime dici, ἄδουλα rectissime. Nam ἄκλειστ', ἄδουλα δώμαθ' ἐστίας sunt eae ipsae aedes, quarum focus Larium non occlusus neque a servis custoditus est. R. K.

V. 598. 599. Laudat hunc locum Plutarch. Compar. Lyc. c. Num. c. 3. et Schol. Aristidis p. 179. ed. Frommel [t. III. p. 479.] De re ipsa vid. ad Hecub. 933. PFLUGK. In laudem vertitur hoc ipsum, quod opprobrio esse dicitur hic, Lacaeis virginibus in loco poetae a Ci-

κοινὰς ἔχουσι. κατὰ θαυμάζειν χρεών.
 εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε;
 Ἑλένην ἐρέσθαι χρῆν τάδ', ἥτις ἐκ δόμων
 τὸν σὸν λιποῦσα φίλιον ἐξεκώμασε
 νεανίου μετ' ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα. 605
 κάπειτ' ἐκείνης οὔνεχ' Ἑλλήνων ὄχλον
 τοσόνδ' ἀθροίσας ἤγαγες πρὸς Ἴλιον·
 ἦν χρῆν σ' ἀποπτύσαντα μὴ κινεῖν δόρον
 κακὴν ἐφευρόντ', ἀλλ' ἔαν αὐτοῦ μένειν,
 μισθὸν τε δόντα μήποτ' εἰς οἴκους λαβεῖν. 610
 ἀλλ' οὔτι ταύτῃ σὸν φρόνημ' ἐπούρισας·
 ψυχὰς δὲ πολλὰς κἀγαθὰς ἀπώλεσας
 παιδῶν τ' ἄπαιδας γραῦς ἔδηκας ἐν δόμοις
 πολιούς τ' ἀφείλου πατέρας εὐγενῇ τέκνα.
 ὦν εἰς ἐγὼ δύστηνος, αὐθέντην δὲ σὲ 615

V. 603. χρῆ a pr. m. B.

V. 604. γρ. τὸ σὸν a et sic C. φίλον A.

V. 607. ἤγαγε CE a pr. m. abc.

V. 610. οἶκον C.

V. 611. οὔτε B. Dein videtur Hesychius quem recte correxit A. Matthiae, hincsumpsisse I. p. 1407. ἐπούρισας, ἐφώρησας.

cerone in Disp. Tusc. II, 15, 36., quem attuli ad huius fabulae v. 174. R. K.

V. 604. σὸν — φίλιον] Δία sc. Ζεὺς φίλιος, amicitiae et mutuae inter maritos caritatis praeses, pro matrimonio ipso commemoratur, ut Ζεὺς Ἐρμείος apud Soph. Antig. 487. domum totam et familiam significat, cuius gerit tutelam. Vide Ruhnk. ad Tim. p. 124. Creuzer. ad Proclum T. I. p. 238. PFLUGK. Verbum ἐξεκώμασε recte exposuit Hesychius t. I. p. 1281. ἐξεκώμασε· ἐξεπόρνευσε, quantum si ipsum orationis colorem spectamus, subtilius atque urbanus locutus est Euripides. R. K.

V. 610. Pendet etiam λαβεῖν ab eodum verbo, unde κινεῖν et ἔαν, hoc est, a χρῆν v. 608, quod moneo propter Koernerum. Verte: quam te non recipere oportebat, mer-

cede etiam adiecta, scil. ne eam reciperes unquam. Nam λαβεῖν h. l. idem est atque ἀπολαβεῖν, sed res, puto, non erat tanti, ut Demosthenis in distinguendo illorum verborum usu diligentiam imitaretur Euripides. V. Plutarch. V. Demosth. c. 9. PFLUGK.

V. 611. ἐπούρισας] sed non in hanc partem mentem tuam, salubri moderans consilio, tanquam felici vento aspirante, direxisti. Aesch. Eum. 132: τὸ δ' αἵματ' ὁρὸν πνεῦμ' ἐπούρισας αὐτῷ. Idem verbum restitui volebat Hermannus in Choeph. v. 914: Πατρός γὰρ αἶσα τόνδ' ἐπούριζει μόρον: sed propius a librorum vestigiis Blomfieldius: τόνδε σούριζει μόρον. [id quod nunc etiam recepit G. Hermannus Elmsleio tribuens.] Cfr. Bruuck. et Musgr. ad Soph.

μιάστορ' ὥς τιν' εἰσδέδορκ' Ἀχιλλέως.
 ὃς οὐδὲ τρωθεῖς ἦλθες ἐκ Τροίας μόνος,
 κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σάγμασιν
 ὁμοί' ἐκείσε δευρό τ' ἤγαγες πάλιν·
 καὶ γὰρ μὲν ἠῦδων τῷ γαμοῦντι μήτε σοι
 κῆδος συνάψαι μήτε δώμασιν λαβεῖν
 κακῆς γυναικὸς πῶλον· ἐκφέρουσι γὰρ
 μητρῷ' ὄνειδη. τοῦτο καὶ σκοπεῖτέ μοι,
 μνηστῆρες, ἐσθλῆς θυγατέρ' ἐκ μητρὸς λαβεῖν.
 πρὸς τοῖςδε δ' εἰς ἀδελφὸν οἷ' ἐφύβρισας, 620
 σφαῖραι κελεύσας θυγατέρ' εὐηθίστατα;
 οὕτως ἔδειςας, μὴ οὐ κακὴν δάμαρτ' ἔχῃς.
 ἐλὼν δὲ Τροίαν, εἴμι γὰρ κἀνταῦθά σοι,
 οὐκ ἔκτανες γυναιῖκα χειρίαν λαβών·

V. 618. Cramer. Anecd. Oxon. II. p. 465 Suidas II, 2. p. 650. σέγμασιν a pr. m. BB.

V. 620. ἠῦδων [AB]CEC. ἠῦδων B ἦδων abcd.

V. 621. συνάψαι [B], σώμασιν B.

V. 627. ἔχεις ABCE a pr. m. acB. ἔχῃς ceteri, ut videtur, Brunckius ἔχοις, quo opus non est.

Oed. T. v. 689. ed. Erf. min. PFLUGK

V. 613. παίδων τ' ἀπαι-
 δας] infra 715: ἀπαιδας τέκνων.
 Suppl. 35. 810. Isocrates Pa-
 nath. §. 126: ἀπαις ἀρρένων
 παίδων. Tetigit G. Herman-
 nus in diss. de ellipsi et pleon.
 p. 202 sq. PFLUGK.

V. 617. ὃς οὐδὲ τρωθεῖς
 ἦλθεν ἐκ Τροίας μόνος]
 „Iniuria vituperat Lentingius
 Scholiastae, qui non cogitaverit
 iratum Peleum dicere potuisse
 etiam quod ab Homero esset tra-
 ditum. Recte ille: τρωθεῖς εἶ-
 πεν, οὐ βληθεῖς. καὶ γὰρ ἐ-
 βλήθη, ὑπὸ Πανδάρου διαφέρει
 δὲ τὸ βληθῆναι τοῦ τρωθῆ-
 ναι Ὅμηρος [Iliad. λ, 659.] βέ-
 βληται μὲν ὁ Τυδείδης κρα-
 τερός Διομήδης, Οὔτασται
 δ' Ὀδυσσεύς. Exprobrat Menelao
 Peleus, quod non comminus sit

cum hoste congressus.“ G. HER-
 MANNUS.

V. 620. ἦδον] identidem mo-
 nebam et vatis in modum
 canebar. Musgrav., qui hoc
 primus recepit, laudat Soph.
 Oed. T. 1275: τοιαῦτ' ἐφυνῶν
 πολλάκις τε κοῦχ' ἄπαξ. Ai. 292:
 ὁ δ' εἶπε πρὸς με βαί', αἰεὶ δ'
 ὑμνούμενα. Nostri Phoen. 441:
 πάλοι μὲν σὺν ὑμνηθέν, ἀλλ' ὁμῶς
 ἐρῶ. [Themist. Or. XXVII. p.
 315. B: σημεῖον αὐτὸ ποιοῦμαι
 τοῦ μὴ εἰκῇ λέγειν ἃ λέγω, μηδὲ
 ἄλλως εἶναι καὶ προσάδειν ὑμῖν.]
 PFLUGK. Haec vera omnia,
 sed optimorum ac plurimorum
 librorum auctoritas tamen fla-
 gitavit, ut ἠῦδων recipere-
 mus, quod iure iam G. Hermannus
 antetulit, ἦδον vulgaris esse pro-
 nuntians. R. K..

V. 622. πῶλον] Vid. adnot. ad
 Hecub. 138. et compara σκύμνον
 infra v. 1171. PFLUGK.

- ἀλλ' ὡς ἐξείδεις μαστόν, ἐκβαλὼν ξίφος 630
 φίλημ' ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα,
 ἥσσων πεφυκῶς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.
 κᾶπειτ' ἐς οἴκους τῶν ἐμῶν ἐλθὼν τέκνων
 πορθεῖς ἀπόντων καὶ γυναῖκα δυστυχῇ 635
 κτείνεις ἀτίμως παῖδά τ', ὅς κλαιόντά σε
 καὶ τὴν ἐν οἴκοις σὴν καταστήσει κόρην,
 καὶ τρεῖς νόθος πέφυκα. πολλάκις δέ τοι
 ξηρὰ βαθεῖαν γῆν ἐνίκησε σπορά
 νόθοι τε πολλοὶ γνησίων ἀμείνονες.
 ἀλλ' ἐκκομίζου παῖδα. κύδιον βροτοῖς 640

V. 630. 31. habet Galenus t. V. p. 405. Clemens Alex. Strom. II. p. 175. Schol. Aristoph. Lysistr. 155. t. 630. σὺ δ' ὡς Galenus et Clemens, liberius poetae verba laudantes. *μασθόν* a pr. m. B.

V. 632. κύπριδος om. pr. m. B.

V. 637. *καὶ τρεῖς* [A]abcdC *καὶ τις* (cum v. l. a sec. m. *τρεῖς*) B. *καί τις*. γρ. *καὶ τρεῖς* [C]B. *καὶ τις* E.

V. 638. *σπορά* Aa pr B. *σπορᾶ* Eab *σπορά* C[B]. De ceteris parum constat.

V. 630. Libidinem et ἀραιοχυντίαν Menelao exprobrat. Huc refer Aristoph. Lysistr. 155: "Ο γ' ὦν Μενέλαος τὰς Ἑλένας τὰ μᾶλ' αὖτως Γυνὰς παρενιδὼν ἐξέβαλ', οἶον, τὸ ξίφος. Orest. v. 1287: ἄρ' εἰς τὸ κάλλος ἐκκεκώφεται ξίφει; comparavit Clemens Alex. Strom. II. p. 297. memoratus a Koernerio. Notum locum ob oculos habuit Aristides T. III. p. 511. D: εἰ δέ τις αὐτῶν περὶ ἐγκρατείας διαλεγόμενων ἀπαντικρὺ σταιῇ ἔχων ἐνθρονῖτα καὶ στρεπτούς, ἐκβάλλουσι τὴν γλῶτταν, ὥς περ Μενέλαος τὸ ξίφος. Αὐτὴν μὲν γὰρ ἂν ἴδωσι τὴν Ἑλένην—Ἑλένην λέγω; θεράπαιναν μὲν οὖν, ὁποῖαν ἐποίησε Μένανδρος τὴν Φρυγίαν, τῷ ὄντι παιδιὰν ἀποφαίνουσι τοὺς σατύρους τοῦ Σοφοκλέους. Vide Menandrea Meinekii p. 284. PFLUGK.

V. 631. *αἰκάλλων*] i. q. *σαλῶν*, proprie de canibus. Vide Bekk. Anecd. I. p. 21, 26. 358, 26. 370. 30. Aristoph. Eq. 48:

ἤκαλλ', ἐθώπεν', ἐκολάκεν' ἐξηπάτα. cfr. Thesm. 875. Iacobs. ad Philostr. p. 341. PFLUGK.

V. 633. *κᾶπειτ' ἐς οἴκους τῶν ἐμῶν ἐλθὼν τέκνων πορθεῖς ἀπάντων τῶν ἐμῶν — τέκνων — ἀπόντων* non possunt pertinere nisi ad unum Neoptolemum, qui erat nepos Pelei, sed recte tamen hic numerus pluralis in invidiosa Pelei oratione se habet, quod in accusatione Menelai universa potius eius ratio agendi describitur, qua singulare factum reprehenditur. R. K.

V. 637. „Notum est *τρεῖς* emphatice in aliis etiam rebus adhiberi, at in *τρεῖς νόθος* videtur aliquid reconditae adlusionis esse. Soph. O. T. 1081: οἶδ' ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ Μητρὸς φανᾷ τριδουλος. Philo Iud. p. 594. ed. Turneb. τοῖς τ' ἐκ τριγενείας σιγματαῖς. Aristid. Vol. II. p. 196. (III. p. 279. B. ed. Canter.) ἐκ τριγονίας ἐδοῦλενον. Indicant haec ultimam apud Graecorum

πέννητα χρηστὸν ἢ κακὸν καὶ πλοίσιον
γαμβρὸν πεπᾶσθαι καὶ φίλον· σὺ δ' οὐδὲν εἶ.

ΧΟΡΟΣ.

σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα
γλῶσσ' ἐκπορίζει· τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.

645

MENEΛΑΟΣ.

τί δῆτ' ἂν εἴποις τοὺς γέροντας, ὡς σοφοί,
καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας Ἑλλησὶν ποτε;
ὅτ' ὦν σὺ Πηλεὺς καὶ πατρὸς κλεινοῦ γεγώς,

V. 640—42. Stobaeus Flor. LXXII. 14. t. III. p. 43. V. 640. κύδιον ABC Eabed κύδιον BC cum Stobaeo. «Hesychius: κύδιον· κρείττον, αἰρετώτερον. Qui quum haud pauca ex Andromacha in lexicon suum receperit, firmare videtur vulgatam scripturam.» G. HERMANNUS.

V. 642. καὶ φίλον om. BC.

V. 643—45. Stobaeus flor. XIX, l. t. I. p. 324.

V. 647. δοκεῖν φρονούντας ad, Post hunc versum unum vel

cos ignobilitatis notam fuisse, si quis a tribus retro notatibus ignobilis esset. «MUSGRAVIUS. Demosthenes c. Theocrin. p. 1387, 3: πονηρὸς ἐκ τριγωνίας, ubi vid. Schaefer. Appar. T. V. p. 484. Adde notata Blomfieldio in glossario ad Aesch. Choeph. 308. PFLUGK.

V. 638. ξηρὰ — σπορὰ] Recte a Pflugkio exponitur: seges in solo arido nata. R. K.

V. 641. Inter se tueri poterant hic locus et qui est inter fragm. Oedipi VI: Πότερα γενέσθαι δῆτα χρησιμώτερον Συνετὸν ἄτολμον ἢ θρασύν τε κάματον; In his ἄτολμόν τ', in Andromachae versu χρηστὸν τ' corrigebat Dobraeus ad Aristoph. Aves v. 705. Addam igitur tertium locum, non aequae faciem emendatu, qui est inter Fragmenta falso citata T. II. p. 479. ed. Beck. Δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ Πρόθυμός θειν ἢ πένητι καγαθῷ. — Γαμβρός h. l. et Hipp.

635. est socer. Nempe ab initio significat hominem nuptiis et affinitate coniunctum. PFLUGK.

V. 645. μή] G. Herm. ad Vig. p. 810. — τεύχειν ἔριν i. e. ἐρίζειν. Sic στάσιν τεύχειν Aesch. Pers. 193. PFLUGK.

V. 646. τί δῆτ' — τοὺς γέροντας] De constructione v. Matth. Gr. §. 416. β. not. 1. [Rost. Gr. §. 122. 8. a. p. 647. ed. sept.] Aeschin. c. Timarch. §. 40: ἵνα μή μέ τις εἰκη, ὡς ἄρα λίαν ἀκριβολογοῦμαι ἅπαντα. Mox ad verba καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας Ἑ. π. aut suppleendum ὡς φρονούσιν aut repetendum ὡς σοφοί. PFLUGK.

V. 648. κῆδος συνάψας] scil. ἐμολ. Ita sententiam probabilem effici discas ex Lysiae orat. c. Diogiton. c. 1: Εἰ μὲν μὴ μεγάλα ἦν, ὅς ἄνδρες δικασταί, τὰ διαφέροντα, οὐκ ἂν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τοῦτους εἶλασα, νομίζων ἀλγιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεισθαι κτέ. PFLUGK.

κῆδος συνάψας, αἰσχροῖα μὲν παντῶ λέγεις,
 ἡμῖν δ' ὀνειδῇ διὰ γυναῖκα βάρβαρον,
 ἣν χρῆν ὁ ἐλαύνειν τήνδ' ὑπὲρ Νείλου ῥοῆς
 ὑπὲρ τε Φᾶσιν, καμὲ παρακαλεῖν αἰεῖ,
 οὔσαν μὲν Ἑπειῶτιν, οὐ πεσῆματα
 πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δοριπετῇ νεκρῶν,

650

alterum versum accidisse dixit F. Jacobs Exercit. crit. I. p. 62., quem sequuti sunt Matthiae, Kirchhoffius alii.

V. 651. *τήνδε* variis modis temptatum est a VV. DD. *τῆδε* scripsit Barnes., quem sequitur Heathius: sed aliter ipse qui repperit, aliter qui post illum probavit interpretatur. Nam hic redidit, huic Hermionae, eius gratia; ille in interpretatione Latina posuit hoc modo. Reiskius coni. *τῆλ'*, quae coniectura assertorem nacta est Bruckium. Iacobsius l. c. p. 63. *ἐλαύνειν γῆς*. Hermannus in notis MSS. *τὴν δ'* — scil. *ὁδόν*: qui tamen postea mutavit sententiam. Denique L. Dindorfius *ὁν χρῆν ἐλαύνειν τήνδ'*. Prorsus eadem virorum doctorum quasi conspiratio est in vulgatam lectionem versus 711. Uterque locus men-

Similiter explicare studuit G. Hermannus hunc locum, qui negavit opus esse statuere hinc excidisse aliquid, si referretur *κῆδος συνάψας* ad *ἡμῖν δ' ὀνειδῇ*, hac sententia: quando tu, qui Peleus et claro patre natus es, adfinitate inncta nec te digna et mihi opprobriosa dicis. R. K.

V. 651. *Πλεονάζειν* videtur *τήνδε* post pronomen relativum. Ac fit id nonnunquam interpellato orationis tenore, ne quid aberrare a capite sententiae possit et evagari, aut quo magis appareant et tanquam in oculos incurrant quae inter sese opponuntur. Loquendi consuetudinis notitiam exemplis colligere licet comparanti quae monuerunt Hermann. ad Vig. p. 709. Iacobs. ad Athen. p. 290. Schaefer. ad L. Bos. p. 23. Appar. crit. ad Demosth. T. I. p. 478. Eandem rem distinctius tradidit locorumque in genera quaedam digerendorum initium fecit A. Matth. Gr. Vol. II. p. 881 sq. Tale est, quod legitur in Suppl. 174 sq. *ὥς νεκρούς θάψουσιν, ὧν αὐτὰς ἐχρῆν,*

*Κείνων ταφείας χερσίν, ὥραι-
 ὦν τυχεῖν.* Et infra in hac fabula v. 1115 seq. *ὧν Κλυται-
 μνήστρας τόκος Εἰς ἣν ἀπάντων
 τῶνδε μηχανοδόρφος*: ubi non scripturus erat *τῶνδε*, nisi intulisset *εἰς*, cui quod opponitur *ἀπάντων τῶνδε*, ita dictum est, ut vocem paullulum quiescere post *τόκος* appareat. Sed ab hoc genere versandum esse eum in quo versamur locum facile animadverti poterat, si illud considerassent, quo pacto dicerentur haec: *διὰ γυναῖκα βάρβαρον.* Sunt autem, ut equidem arbitror, ita capienda, ut nondum respiciat Menelaus ipsam Andromacham, sed in universum dicat, magna cum turpitudine convicia iactari inter adfines propter mulierem ne Graeco quidem sanguine natam: qualis quum sit haec Andromacha, eiici eam et in longinquas terras relegari oportuisse. Prorsus eadem ratio est alterius loci v. 710. 711: *καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὁδ' ἐξ ἡμῶν
 γεγώς Ἑλᾷ δ' οἶκον τήνδ' ἐπισπάσας κόμης*, i. e. et filia ad liberos procreandos non idonea, qualem illam hic

τοῦ σοῦ τε παιδὸς αἵματος κοινουμένην· 655
Πάρις γάρ, ὃς σὸν παῖδ' ἔπειν' Ἀχιλλέα,
Ἐκτορος ἀδελφὸς ἦν, δάμαρ δ' ἦδ' Ἐκτορος.
καὶ τῇδε γ' εἰσέρχει σὺ ταῦτ' εἰς στέγος,
καὶ ξυντράπεζον ἀξιοῖς ἔχειν βίον,
τίκτειν δ' ἐν οἴκοις παῖδας ἐχθίστους ἐᾷς; 660

dosus videbatur Porsono ad Phoen. 1613. eandemque Elmsleii esse sententiam suspicari licet ex iis, quae scripsit ad Marklandi Suppl. p. 469. Nihil mutandum esse docebit adnotatio nostra. PFLUGK.

V. 651. *χεῖν* Ba *χεῖ* b.

V. 652. *καὶ παρακαλεῖν* E.

V. 653. 54. Choeroboscus cann. II. p. 632. (Anecd. Oxon. IV. p. 418, 15.)

V. 654. *δοῦριπειτῇ* B[C.]

V. 655. *τε* om. E. *κοινουμένην* hc.

V. 657. *ἦν* om. C. δ' om. B. *ἦδε* C.

V. 660. δ' om. A.

a nobis genitus capillis arreptam domo eiiciet. PFLUGK. Pronomendemonstrativum in utroque huius fabulae loco et hic et infra v. 711. per contemptum eius personae, de qua sermo est, ponitur, quemadmodum Latini haud raro illam quidem et id genus alia inferunt, nec ulla ratione mutandum est. Neque enim Graeci post pronomendemonstrativum solum pronomendemonstrativum, verum saepe etiam alia nomina, quae rem accuratius designant, ponunt. Quod autem G. Hermannus nimiam exaggerationem restringi voluit et scribi: *κἂν ὑπὲρ Νέλλου ῥοᾶς ὑπὲρ τε Φᾶσιν*, non ita comparatus est hic locus, ut iracundus Menelaus acerbitatem orationis moderari debeat, praesertim in hac formula, quae nihil aliud nisi extremos orbis terminos denotat. R. K.

Ibid. *ὑπὲρ Νέλλου ῥοᾶς*. Nili fluente et Phasis extremas indicant terras et fines *τῆς οἰκουμένης*. Vid. Herodot. IV. 45. Apte Pindarum memoravit Koernerus Isthm. II. 61. VI. 38. et adnotationem Wyt-

tenbach. ad Plat. Phaetion. p. 299. PFLUGK.

V. 652. *καὶ παρακαλεῖν ἀεὶ*] Posita sunt *διὰ μέσου*. Vid. ad v. 144. Verte: meque, ut idem agerem, adhortari debebas. PFLUGK.

V. 653. *οὗ*] scil. *ἐν τῇ ἡμετέρῳ*, quod ex adiectivo *ἡμετέρῳ* repetendum. V. Hecub. 711. PFLUGK.

V. 656. 657. *Πάρις — δάμαρ δ' ἦδ' Ἐκτορος*] Quod duos hos versus omitti voluit A. Nauckius, quasi reconditae sapientiae interpretamentum, id nullo modo possum comprobare. Nam quum verba *τοῦ σοῦ τε παιδὸς αἵματος κοινουμένην* nihil aliud in se contineant nisi universam caedis Pelidae communis Andromachae, mea quidem sententia illud apertius erat in persona Menelai a poeta explicandum, praesertim quum remotius esse videretur ab hoc loco, quam ut statim ab omnibus, quum in scaena diceretur, intelligeretur. R. K.

V. 659. *ἀξιοῖς*] dignam eam habes, quicum eidem accumbas mensae. Alc. 588:

ἄγῶ προνοίᾳ τῇ τε σῇ κάμῃ, γέρον,
 χτανεῖν θέλων τήνδ', ἐκ χειρῶν ἀρπάζομαι.
 καίτοι φέρ' ἄψασθαι γὰρ οὐκ αἰσχρὸν λόγου·
 ἦν παῖς μὲν ἡμῇ μὴ τέκῃ, ταύτης δ' ἄπο
 βλάστωσι παῖδες, τῆςδε γῆς Φθιώτιδος 665
 στήσεις τυράννους, βάρβαροι δ' ὄντες γένος
 "Ελλήσιν ἄρξουσ' ; εἴτ' ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ
 μισῶν τὰ μὴ δίκαια, σοὶ δ' ἔνεστι νοῦς;
 κακῆϊνο νῦν ἄθρησον· εἰ σὺ παῖδα σὴν
 δούς τῳ πολιτῶν, εἴτ' ἔπασχε τοιάδε, 670
 σιγῇ καθῆσ' ἄν; οὐ δοκῶ· ξένης δ' ὕπερ
 τοιαῦτα λάσχεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους;
 καὶ μὴν ἴσον γ' ἀνὴρ τε καὶ γυνὴ σθένει

V. 661. κάγῳ fortasse scribendum esse suspicatur Kirchhoffius, καλῇ A. κάμοι B.

V. 662. θανεῖν E. ἐθέλων A. χειρῶν C.

V. 664. δ' om. A.

V. 665. om. bc.

V. 666. γρ. θήσεις a. στήσεις C et a pr. m. B.

V. 672. Choeroboscus epim. p. 80. Hesych. t. II. p. 431. λάσχεις· λέγεις. Etym. M. p. 555, 36. 557, 53. Gud. p. 361, 32. p. 363, 15. Orion Theb. p. 95, 13. 187, 2.

σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος εὐλύρας
 Ἀπόλλων ἤξιωσεν αἰεῖν. PFLUGK.

V. 661. ἄγῳ προνοίᾳ τῇ τε σῇ κάμῃ κτῆ.] „Reiskius, ut scholiastes, ἂ pro δι' ἂ dictum habuit, quod ego, si sententiam, non ellipsis spectamus, verum puto, quum saepe sic ταῦτα dictum.“ G. HERMAN-NUS. Similiter etiam locus Phoen. 882. cuius mentionem fecit Pflugk-ius, explicandus erit. R. K.

V. 666. στήσεις τυράννους] Soph. Antig. 666. ἀλλ' ὃν πό-
 λις στήσεις, τοῦδε χρὴ κλύειν,
 ubi vid. Musgrav. PFLUGK.

V. 666 sq. βάρβαροι δ' ὄν-
 τες γένος Ἑλλήσιν ἄρξουσ';] Quod contra debebat, Graecos imperare Barbaris. Vide Aristotelem politic. lib. I. c. 1: §. 5: διόφανιν οἱ ποιεῖται· Βαρ-
 βαρων δ' Ἑλλήνας ἄρχειν ἐλκός, ὡς ταῦτο φύσει βάρβα-
 ρον καὶ δοῦλον ὄν. R. K.

V. 669 sq. Importunam cor-
 rectoris manum nemo non de-
 prehenderet, si quis offerret li-
 ber MS. id, quod reponi vole-
 bat Reiskius, ἔπασχε. Quae
 coniectura et sententiam tolerabi-
 lis est, sed versum vitiosum red-
 dit. Quanquam talia, qui viri
 immortalis merita noverit, quis
 est quin libens condonet, non
 dicam Reiskio, sed illius aetati?
 Mutavit poeta constructionem,
 quae talis esse debebat:
 εἰτα πάσχουσιν τοιάδε ἰώρας.
 Herc. Fur. 185: Δίφρον δ' ἰρω-
 τῶν, ἣ σ' ἰδορψ', Ἀθανίδα, Οὐκ
 ἂν σ' ἐπαινέσειν. P. Matth. Gr.
 §. 428. 2. PFLUGK.

V. 671. σιγῇ καθῆσ' ἄν;] Subest ignaviae et inertiae notio.
 Pind. Olymp. I. 82: τί κέ τις
 ἀνώνυμον Γῆρας ἐν σκότῳ κα-
 θήμανος ἔποι μάταν; Callini
 Eleg. fr. 3: ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε

ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρός· ὡς δ' αὐτως ἀνὴρ
 γυναικα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχων. 675
 καὶ τῷ μὲν ἔστιν ἐν χειροῖν μέγα σθένος,
 τῇ δ' ἐν γονεῦσι καὶ φίλοις τὰ πράγματα.
 οὐκ οὖν δίκαιον τοῖς γ' ἑμοῖς ἐπωφελεῖν;
 γέρον, γέρον εἰ· τὴν δ' ἐμὴν στρατηγίαν
 λέγων ἔμ' ὠφελοῖς ἂν ἢ σιγῶν πλέον. 680
 Ἐλένη δ' ἐμόχθησ' οὐχ ἔκουσ', ἀλλ' ἐκ θεῶν,
 καὶ τοῦτο πλεῖστον ὠφέλησεν Ἑλλάδα·
 ὅπλων γὰρ ὄντες καὶ μάχης ἀταστορες
 ἔβησαν εἰς τάνδρεϊον· ἡ δ' ὁμιλία
 πάντων βροτοῖσι γίγνεται διδάσκαλος. 685

V. 673 — 79. Stobaeus flor. LXXIV. 24. t. p. 63. V. 673.
 γ' om. BC. ἴσον τ' abcd

V. 674. αὐτως libri. ἀνὴρ om. A.

V. 678. τοῖς γ' ἑμοῖς ἐπωφελεῖν A. τοῖς γ' (τ' corr. a m. sec.)
 ἑμοῖς γ' ἐπωφελεῖν B. τοῖς τ' ἑμοῖς γ' ἐπωφελεῖν C. τοῖς γ' ἑμοῖς
 ἐπωφελεῖν ceteri. τοῖς ἑμοῖς ἔμ' ὠφελεῖν Stobaeus.

V. 680. ὠφέλεις AC. ἡ om. bc.

V. 683. ἀταστορες ABC^{ab}cd ἀταστορες BC. ἀταστορες· ἀπειροί
 Hesychius t. 1. p. 108. ἀταστορες· ἀπειροί d. ib. p. 174. V. 684. ἐς [B].

V. 685. διδάσκαλον A.

Ἦσθαι. Vergil. Aen. XI, 460:
 Cogite concilium et pa-
 cem laudate sedentes. Vid.
 Wytttenbach. ad Plut. Vol.
 VI. p. 181. PFLUGK. Simil-
 limus est Aristophanis locus de
 Acharn. 543. etiam ad totius
 sententiae conformationem: Φέρ',
 εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας
 ἀκάφει Ἀπένδυτο φήνας κυνέδιον
 Σαρικίαν, Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοι-
 σιν; ἡ πολλοῦ γε δεῖ., quem lo-
 cum miror a nullo adhuc inter-
 prete cum hoc esse compositum.
 R. K.

V. 672. Duplicis accusativi
 structuram illustravit A. Mat-
 thiae Gr. §. 416. β. [Rost §.
 104. 4. d. p. 503. ed. sept.]
 PFLUGK.

V. 675. μωραίνουσαν] il-
 licitis amoribus peccantem. Sic
 μωρὰ libido. Hipparch. 644.
 PFLUGK.

V. 678. οὐκ οὖν δίκαιον
 τοῖς γ' ἑμοῖς ἐπωφελεῖν;
 Quod Stobaeus l. supra c.
 legit τοῖς ἑμοῖς ἔμ' ὠφελεῖν, recte
 viderunt interpretes minime opus
 esse in hac sententia pronome
 ἔμ', quia etiam multo subtilius
 omittitur quam adiungitur pro-
 nomen. Conf. Sophoclis Antig.
 48. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν
 ἐργεῖν μέγα., de quo loco recte
 existimavit A. Boeckhiius p.
 222. Vide quae dixi ad Heracl.
 v. 25. p. 31. ed. Goth. R. K.

V. 683. ὄντες] οἱ scilicet Ἕλλη-
 νες. Praecessit Ἑλλάς. ἀτασ-
 τορες, ignari, Grammaticus
 Bekk. Anecd. l. p. 363, 13: ἀταστωρ,
 ἀπειρος καὶ ἀμαθής. Troad. 1313:
 αἶψας ἑμᾶς αἶστος εἰ. PFLUGK.

V. 684. Hinc illa apud No-
 strum guome in Peliasi Append.
 ad Stob. Vol. IV. p. 400: ἀλλὰ

εἰ δ' εἰς πρόσοψιν ἐλθὼν τῆς ἐμῆς ἐγὼ
 γυναικὸς ἔσχον μὴ χτανεῖν, ἐσωφρόνουν.
 οὐδ', ἂν σε Φῶκον ἤθελον καταχτανεῖν
 ταῦτ' εὖ φρονῶν σ' ἐπῆλθον, οὐκ ὀργῆς χάριν.
 ἦν δ' ὄξυθυμῆς, σοὶ μὲν ἡ γλωσσαλγία
 μεῖζων, ἐμοὶ δὲ κέρδος ἡ προμηθία.

690

ΧΟΡΟΣ.

παύσασθον ἤδη — λῶστα γὰρ μακρῷ τάδε —
 λόγων ματαίων, μὴ δύο σφαλῆθ' ἄμα.

ΠΗΛΕΥΣ.

οἴμοι, καθ' Ἑλλάδ' ὥς κακῶς νομίζεται.
 ὅταν τροπαῖα πολέμιων στήσῃ στρατός,

695

V. 687. ἔσχον μὲν μὴ E ap. Brunck θανεῖν bB.

V. 689. εἰ φρονῶν A.

V. 690. γλωσσαλγία· φλναρία Hesychius t. I. p. 840.

V. 691. προμηθῖς (προμηθία a sec. m.) B. προμήθεια Cc.

V. 693. μακραίων bc.

V. 694. habet Plutarch. Alex. 51. coll. Themist. XXXIV. p. 464. V. 694. et 695. habet Iulianus Caes. p. 331.

τὰς ὁμίλας Ἑσθλὰς διώκειν, ὧς
 νέοι, σπουδάζετε. Nostrum locum
 Phalaridi adhibuit Lennepi-
 us Ep. 79. p. 228: δύναιτο γὰρ ἂν
 καὶ τὰ πόρρωθεν διεσιῶτα συν-
 αγαγεῖν εἰς ταῦτόν ὁμίλα.
 PFLUGK.

V. 687. Hipp. 685: οὐκ ἂν
 ποτ' ἔσχον μὴ οὐ τὰδ' ἐξεῖπεν
 πατρὶ. Quem locum comparavit
 A. Matthiae. PFLUGK.

V. 688. Phocus Pelei et Te-
 lamonis fratrum insidiis cecidit,
 qui ob id facinus patria Aegina
 expulsi dicuntur. V. Apollo d.
 III. 11, 6. 7. et Heynii Obsa.
 p. 309. C. O. Mueller. Aegin.
 p. 22. PFLUGK.

V. 689. ἐπῆλθον] i. e. ἐρου-
 θήτησα. Iph. A. 349: ταῦτα μὲν
 σε πρῶτ' ἐπῆλθον. PFLUGK.

V. 696 sq. οὐ τῶν πορού-
 των τοῦργον ἡγοῦνται τό-
 δε, ἀλλ' ὁ στρατηγὸς κτλ.]
 Quemadmodum hic Euripides
 in persona Pelei extenuare lau-
 des bellicas studet imperatorum,
 quod eas militibus potius quam

ducibus vendicat, sic etiam Ci-
 cero loquitur, quamvis non ob-
 trectandi causa in Marcelliana c.
 2. §. 6. Nam bellicas lau-
 des solent quidam exte-
 nuare verbis easque de-
 trahere ducibus, commu-
 nicare cum multis, ne pro-
 priae sint imperatorum.
 Et certe in armis militum
 virtus, locorum opportuni-
 tas — multum iuvant etc.
 et Nepos in Thrasyb. c. i. §.
 4. Sed illa tamen omnia
 communia imperatoribus
 cum militibus et fortuna,
 quod in proelii concursu
 abit res a consilio ad vi-
 res vimque pugnantium.
 Itaque iure suo nonnulla
 ab imperatore miles —
 vendicat etc. Ipsos autem
 Euripidis versus in ore habuisse
 Clitum olim Alexandri laudibus
 obtrectantem rettulit Plutar-
 chus in Alex. c. 51. conf. Iu-
 lian. in Caes. p. 46 (p. 331).
 R. K.

οὐ τῶν πονούντων τοῦργον ἡγοῦνται τόδε,
 ἀλλ' ὁ στρατηγὸς τὴν δόκησιν ἄρνυται,
 ὃς εἰς μετ' ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ
 οὐδὲν πλέον δρῶν ἐνὸς ἔχει πλείω λόγον.
 σεμνοὶ δ' ἐν ἀρχαῖς ἡμενοὶ κατὰ πτόλιν 700
 φρονοῦσι δῆμου μεῖζον ὄντες οὐδένες·
 οἱ δ' εἰσὶν αὐτῶν μυρίῳ σοφώτεροι,
 εἰ τόλμα προσγένοιτο βούλησιν θ' ἅμα.
 ὥς καὶ σὺ σὸς τ' ἀδελφὸς ἐξωγκωμένοι
 Τροίᾳ κάθησθε τῇ τ' ἐκεῖ στρατηγίᾳ, 705
 μόχθοισιν ἄλλων καὶ πόνοις ἐπηρμένοι.
 δειξῶ δ' ἐγὼ σοι μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν

V. 695. τρώπαια ACA. τρώπαιον Iulianus.

V. 697. habet Olympiodorus in Plat. Alcib. p. 73.

V. 699. ἔχη bod ἔχεις B.

V. 700. αἰμένοι B.

V. 701. οὐδενός (γρ. οὐδένες) A. οὐδενός acd οὐδένες (— ὅς
 a m. sec.) B. οὐδένες [CEBC].

V. 702. μυρίων, B, id quod ortum est ex scriptura μυρίωι.

V. 701. ὄντες οὐδένες] Iph. A. 968: βαρβάρους τοὺς οὐδένας. Ion. 594: ὁ μῆδιν ὦν καὶ οὐδένων. Mox οἱ δ' intell. τοῦ δῆμου vel οἱ δημόται. PFLUGK.

V. 705. Τροίᾳ] rebus contra Troiam gestis. Helen. 957: τὴν Τροίαν γὰρ ἂν Δειλοὶ γενόμενοι πλείστον ἀσχύνομεν ἂν. Cycl. 198: ἐπεὶ τῶν μεγάλα γ' ἡ Τροίη στίνοι. Εἰ φευξόμεσθ' ἐν ἄνδρα. PFLUGK.

V. 707 sq. δειξῶ σοι μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν ἥσσω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε] Sic nobis uno consensu testium haec verba antiquitus tradita sunt. Nam quod est μεῖζω pro ἥσσω in cod. B. scriptum, id e correctione ortum esse in ceterorum librorum consensu facile doceri potest, quod autem ἐχθρόν τε ποτε in cod. A. legitur pro ἐχθρόν ποτε, id apparet non esse natum nisi e mero librarii oscitantis errore. Ac tamen fere omnes critici in ea

opinionē versati sunt, ut verba, quae in libris scripta essent, intelligi posse non arbitrarentur. Quapropter plerique eorum aut μεῖζω pro ἥσσω ediderunt aut aliis in verbis vitium inesse suspicati sunt. Mihi verba, quae in libris sunt, quae Scholiasta iam recte intellexit, sic explicanda esse videntur: Clarum tibi faciam factis, aut dicam, ita te adficiam, ut non Idaeum Parim minorem quondam Pelei inimicum fuisse putes, quam te. Quibus verbis aperte indicat quanto sibi odio sit Menelaus. Quis enim Peleo pariter inimicus esse poterat olim atque Paris, qui eius filio Achilli telo inmisso mortiferum vulnus infixit? Is igitur existimari debebat infestissimus esse inimicus Pelei. Quem si non arbitraretur minorem fuisse inimicum Pelei quam se, summas oportebat Peleum inter et Menelaum intercedere inimicitias. R. K.

ἦσσω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε,
 εἰ μὴ φθηρεῖ τῆςδ' ὥς τάχιστ' ἀπὸ στέγης
 καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὁδ' ἐξ ἡμῶν γεγώς
 ἐλᾷ δι' οἴκων τήνδ' ἐπισπάσας κόμης,
 ἢ στεῖρος οὔσα μόσχος οὐκ ἀνέξεται
 τίκτοντας ἄλλους οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.
 ἀλλ' εἰ τὸ κείνης δυστυχεῖ παίδων πέρι,
 ἄπαιδας ἡμᾶς δεῖ καταστῆναι τέκνων;
 φθείρεσθε τῆςδε, δμῶες, ὥς ἂν ἐκμάθω,
 εἴ τίς με λύειν τῆςδε κωλύσει χέρας.

710

715

V. 708. μεῖζω B. ἦσσω habent ceteri libri et agnoscit Scholiasta. ἐχθρόν τε ποτε A.

V. 710. ση pro ἦν B.

V. 711. τῆςδ' B. Vide quas notata sunt ad V. 651.

V. 712. στεργόσ Aab.

V. 709. εἰ μὴ φθηρεῖ] nisi in malam rem hinc abibis. Sic infra v. 716. discedere servos habens, φθειρεσθε, inquit, τῆςδε, δμῶες, quod vernacule reddas: hinweg mit euch, ihr Sklaven, vel, si non fastidias τὸ ἀγροῖκον τῆς συνηθείας, zum Henker mit euch. Cf. Heracl. v. 285. Aristoph. Plut. 598. 610. PFLUGK.

V. 711. ἐλᾷ δι' οἴκων τήνδ' ἐπισπάσας κόμης] Iam ad v. 651. adnotavi propterea rectissime τήνδε post pronomen relativum positum videri, quod per contemptum quasi descriptio personae institueretur, qualis esset Hermiona, ut hoc quoque loco, etsi paullo tectius, idem factum esse videretur, quod iure G. Hermannus ad. v. 576 observavit saepe altercantes fecisse, ut etiam externa orationis forma eadem uterentur qua adversarii usi essent. Nam quum Menelaus v. 651. dixisset contemptim: ἦν χρῆν σ' ἐλαύνειν τήνδ' ὑπὲρ Νέλλου ῥοὰς κτε., eadem orationis forma etiam Peleus utitur, quod dicit: ἦν ὁδ' ἐξ ἡμῶν γεγώς ἐλᾷ δι' οἴκων τήνδ' ἐπισπάσας κόμης, eoque aptior est h. l. per-

sonae repetita descriptio, quod iam sequitur rursus pronomen relativum ad τήνδε se quodammodo applicans, ἢ στεῖρος οὔσα μόσχος οὐκ ἀνέξεται τίκτοντας ἄλλους, ut facile intelligi possit quo iure G. Hermannus ἦ in εἰ mutari voluerit, qua mutatione ipsa sententia non adiuvatur, sed pessumdatur. R. K.

V. 712. τίκτοντας ἄλλους pro τίκτονσαν ἄλλην dictum esse monuit Brunnckius ad Soph. Antig. 926. Ceterum digna est, quae huc transferatur, pars adnotationis G. H. Schaeferi ad Demosth. T. I. p. 810. 'Idem studium oppositionis fecit, ut Euripides πλεονακτικῶς loquutus videatur Androm. 702 sq. Matth. ἢ στεῖρος—οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα, ubi cum antecedens στεῖρος οὔσα μόσχος sensum absolvat, tamen quod sequitur τίκτοντας ἄλλους poetam movit, ut παραγέλας χεῖριν adderet οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.' PFLUGK.

V. 716. τῆςδε] Recte Koernerus: «Constructio est, quasi praecesserit ἀπύρχασθε.» Soph. Oed. T. 142. ἔπισπασθε βάθυον. Infra 1061: ἀγων χθονός. Scholiasta: πρὸς τοὺς οἰκίας φησὶ

ἐπαιρε στυγὴν· ὥς ἐγώ, καίπερ τρέμων,
 πλεκτὰς ἱμάντων στροφίδας ἐξανήσομαι.
 ὦδ', ὦ κάκιστε, τῆςδ' ἐλυμήνω χέρας;
 720
 βοῦν ἢ λέοντ' ἥλπιζες ἐντείνειν βρόχοις;
 ἢ μὴ ξίφος λαβούσ' ἀμυνάθοιτό σε
 ἔδεισας; ἔρπε δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλαις, βρέφος,
 ξύλλυε δεσμὰ μητρός· ἐν Φθίᾳ σ' ἐγώ
 ἰθρέψω μέγαν τοῖςδ' ἐχθρόν. εἰ δ' ἀπὴν δορός
 725
 τοῖς Σπαρτιάταις δόξα καὶ μάχης ἀγών,
 τᾶλλ' ὄντες ἴστε μηδενὸς βελτίονες.

V. 720. τὴνδ' C.

V. 723. ἀγκάλαις ABCE. ἀγκάλας ceteri libri.

V. 724. ξύλλυε A. μητρός δέσμ' ἐγώ σ' ἐν τῇ φθίᾳ C. δεσμὰ
 μητρός Heathius. μητρός δεσμὰ libri. φθίᾳ δ' C.

τοὺς κατέχοντας τὴν Ἀνδρομά-
 χην. PFLUGK.

V. 718. [ἐπαιρε στυγὴν]
 Adhuc enim iacebat genibus Pe-
 lei advoluta, necdum ausa erat
 adsurgere inter illius et Mene-
 lai iurgia. Vid. v. 573. PFLUGK.

V. 721. [ἥλπιζες ἐντείνειν]
 De re, quae vere facta est, non
 de futura loquitur: inde prae-
 sentis infinitivum posuit. An-
 docides c. Alcib. §. 15. τίχρη
 προσδοκᾷ τοῦτον περὶ τοὺς ἐν-
 τεχόντας τῶν πολιτῶν διαπρατ-
 τισθαι; Conf. ad Hecub. 283.
 PFLUGK.

V. 723. [ἔρπε δεῦρ' ὑπ'
 ἀγκάλαις] Sic auctore Kirch-
 hofio ex optimorum libro-
 rum auctoritate scripsi. Non
 enim hoc dicitur, ut repat puer
 sub brachia matris, quippe qui
 sese iam sic ad eam applica-
 verit, sed ut δεῦρο, i. e. huc
 repat sub brachiis, ubi iam
 vincula exsolvere possit. R. K.

V. 724. ξύλλυε δεσμὰ μη-
 τρός· ἐν Φθίᾳ σ' ἐγώ θρέ-
 ψω κτλ.] Quod in libris lege-
 batur μητρός δεσμὰ, correxit
 Heathius non male sic, ut
 verba transponeret. Ad haec

G. Hermannus sic disputavit:
 «Et sane transpositio duarum
 contiguarum vocum creberrima
 est. Non contenderim tamen
 certam hanc esse emendationem,
 quum scribere poeta potuerit
 ξύλλυε μητρός δέσμ'· ἔτ' ἐν Φθίᾳ
 σ' ἐγώ κτλ. Idque ego non so-
 lum quia quodammodo neccit
 sententias reponendum iudicavi,
 sed etiam quia usitatum in mi-
 nando est ἔτι. Sophocles Ai.
 98: ὥςτ' οὐποτ' Ἀλανθ' οἶδ' ἀτι-
 μάσσοιτο· ἔτι. Electr. 65: ὥς καμ'
 ἐπαυχῶ τῆςδε τῆς φήμης ἀπο Δε-
 δοκῶτ' ἐχθροῖς ἄστρον ὥς λάμ-
 ψειν ἔτι. Trach. 256: ἢ μὴν τὸν
 ἀχχιστήρα τοῦδε τοῦ πάθους ἔνν
 παιδὶ καὶ γυναικὶ δακλώσων ἔτι.»
 Haec vera omnia, sed particulae
 tamen collocatio in hoc loco
 mihi videtur non esse aptissi-
 ma, ut ego quoque tutius pu-
 taverim verba transponere. R. K.

V. 725. εἰ δ' ἀπὴν δορός
 τοῖς Σπαρτιάταις δόξα
 κτλ.] «Anachronismus hic est.
 Nam illa Spartanorum fortitu-
 do ab Heraclidis ducit origi-
 nem.» G. HERMANNUS.

V. 726. τοῖς Σπ.] i. e. ἡμῖν
 τοῖς Σπ. PFLUGK.

Eurip. Vol. I. Sect. III.

ΧΟΡΟΣ.

ἀνειμένον τι χρήμα πρεσβυτῶν ἔφν
καὶ δυσφύλακτον ὄξυθυμίας ὕπο.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἄγαν προνωπῆς εἰς τὸ λοιδορεῖν φέρεϊ. 730
ἐγὼ δὲ πρὸς βίαν μὲν εἰς Φθίαν μολῶν
οὔτ' οὖν τι δρασώ γλαῦρον οὔτε πείσομαι.
καὶ νῦν μὲν· οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω·
ἄπειμ' ἐς οἴκους· ἔστι γὰρ τις οὐ πρόσω
Σπάρτης πόλις τις, ἣ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη, 735
νῦν δ' ἐχθρὰ ποιεῖ· τήνδ' ἐπεξελθεῖν θέλω
στρατηλατήσας χυποχείριον λαβεῖν.
ὅταν δὲ τὰ κεῖ θῶ κατὰ γνώμην ἐμήν,
ἥξω. παρῶν δὲ πρὸς παρόντας ἐμφανῶς
γαμβροὺς διδάξω καὶ διδάξομαι λόγους. 740
κἂν μὲν καλᾶξῃ τήνδε καὶ τὸ λοιπὸν ἢ
σώφρων, καθ' ἡμᾶς σώφρον' ἀντιλήψεται.

V. 728. 29. Stobaeus flor. CXVI. 37. t. III. p. 381. d. Cramer anecd. Oxon. t. II. p. 427, 25.

V. 728. πρεσβυτῶν γένος AB[C] cum Stobaeo et anecd. πρεσβυτῶν ἔφν (γρ. γένος a sec. m.) B ἔφν CEabed. Vide Pflügkii adn. ad v. 181.

V. 729. ὕπερ C.

V. 732. φαῦλον CE.

V. 736. τῶνδ' ἐπελθεῖν οὖν θέλω abcd.

V. 737. χυποχείριον λαβεῖν C. τ' ὑποχείριον λαβεῖν R. καὶ ὑποχείριον λαβεῖν ABCE. καὶ λαβεῖν ὑποχείριον abcd. ὥσθ' ὑποχείριον λαβεῖν scripserat Musurus, ὥστε χειρὶαν λαβεῖν Pierseus Ve-

V. 734 sq. De repetito nomine τίς vid. ad Hecub. 1179. PFLUGK. Recte vidit G. Hermannus quos locos huius similes Porsonus in Addendis Hecubae attulisse diceretur, eos eo esse dissimiles, quod non de eadem persona dictum esset τίς. Sed quod ipse ait Euripidem Menelai quandam trepidationem ista repetitione exprimere voluisse, ex tempore praetextum aliquem circumspicientis, quo se praesenti periculo subduceret, comprobare non possum. Mihi potius in fine orationis τίς re-

petitum esse videtur, quo aptius cum eo coniungeretur quod sequitur ἢ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη κτέ. Ceterum recte adnotavit Hermannus. Argos intelligi, ita ut haec Euripidis fabula Olymp. LXXXIX. anno IV. scripta esse videretur, qua de re conf. quae sunt in prooemio dicta p. x. R. K.

V. 742. καθ' ἡμᾶς σώφρον' ἀντιλήψεται; «Interpungebatur sic: κἂν μὲν καλᾶξῃ τήνδε, καὶ τὸ λοιπὸν ἢ σώφρων καθ' ἡμᾶς. σώφρον' ἀντιλήψεται. Id non potest, quod volunt, si-

θυμούμενος δὲ τεύξεται θυμουμένων,
 ἔργοισι δ' ἔργα διάδοχ' ἀντιλήψεται.
 τοὺς σοὺς δὲ μύθους ῥαδίως ἐγὼ φέρω. 745
 σκιά γὰρ ἀντίστοιχος ὡς φωνὴν ἔχεις,
 ἀδύνατος, οὐδὲν ἄλλο πλὴν λέγειν μόνον.

ΠΗΛΕΥΣ.

ἡγοῦ, τέκνον, μοι δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλαις, σταθεῖς
 σύ τ', ὦ τάλαινα· χείματος γὰρ ἀγρίου
 τυχοῦσα λιμένας ἡλίτες εἰς εὐνέμεους. 750

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ὦ πρέσβυ, θεοί· σοι δοῖεν εὖ καὶ τοῖσι σοῖς
 σώσαντι παῖδα καὶ μὲ τὴν δυσδαίμονα.
 ορα δὲ μὴ νῶν εἰς ἐρημίαν ὁδοῦ
 πτήξαντες οἶδε πρὸς βίαν ἄγωσί με,
 γέροντα μὲν σ' ὀρῶντες, ἀσιθενῇ δ' ἐμέ, 755
 καὶ παῖδα τόνδε νήπιον· σκόπει τάδε,
 μὴ νῦν φυγόντες εἰδ' ἁλῶμεν ὕστερον.

risim. p. 64., quem sequutus erat Pflugkius. Mihi de recepta a me scriptura dubitari plane non posse videtur.

V. 743. 44. om. b., quod oculis librarii ab ἀντιλήψεται, quod est v. 742, aberravit ad ἀντιλήψεται, quod est v. 744.

V. 743. θυμουμένους pro θυμουμένων acd.

V. 746. σκιά A. σκιά [B]CEa[BC] σκιάς γὰρ ἀντίστοιχον φωνὴν ἔχεις Etym. M. p. 114. Gud. p. 61. Cramer anecd. Oxon. t. II. p. 463. ὧν pro ὡς Musgravius et Reiskius, quod σκιά scribentes receperunt multi.

V. 748. ἡγοῦ σὺ τέκνον μοι δεῦρ' B. ἡγοῦ σὺ τέκνον δεῦρ' C

V. 751. εὖ om. bcd.

V. 753. νῦν B νῶν ceteri.

gnificare modestus erga nos. Coniungenda sunt καθ' ἡμᾶς σῶφρον' ἀντιλήψεται, quod est a nostra parte. Attulit quaedam non dissimilia Lobeckius ad Aiace. 775. Magis comparari potest hoc in Aiace v. 1398: σὺ δὲ Ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἰσθλὸς ὧν ἐπιστασο. male illud explicatum a Moschopulo Sched. p. 27., quod verti potest nostra sententia. G. HERMANNUS. Eum vera praeipientem recte recentiores critici sequenti sunt. R. K.

V. 744. Fragm. inc. XCIII.

Λόγον δίκαιον μισθὸν ἂν λόγον φέροις, Ἐργων δ' ἐκείνος ἐργ', ἢ [καὶ] παρέρχετο. Malim ἄπερ παρέρχετο. PFLUGK.

V. 746. ἀντίστοιχος] scil. σώματι, monente Brunckio. Sententia: Inanis iste est strepitus verborum, cui corporis vis ac robur dest. Melanipp. fr. XVIII.: Τί δ' ἄλλο; φωνὴ καὶ σκιά γέρον ἀνὴρ. — Post finitam orationem v. 747. discedit Menelaus, PFLUGK.

V. 751. δοῖεν εὖ] Alc. 1004: χαῖρ', ὦ πότμι', εὖ δὲ δόλης.

ΠΗΛΕΥΣ.

οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσοίσεις λόγον;
 χώρει, τίς ὑμῶν ἄψεται; κλαίων ἄρα
 ψαύσει. θεῶν γὰρ οὐνεχ' ἱππικοῦ τ' ὄχλου
 πολλῶν θ' ὀπλιτῶν ἄρχομεν Φθίαν κάτα·
 ἡμεῖς δ' ἔτ' ὀρθοὶ κοῦ γέροντες, ὡς δοκεῖς,
 ἀλλ' εἰς γε τοιόνδ' ἀνδρ' ἀποβλέψας μόνον

760

V. 758. δειλῶν (— *ον* supra scriptum a m. prima) B. δειλῶν B.

V. 760. θεῶν [AB]CEab θεοῦ BC.

μεν

V. 761. θ' om. B ἄρχομαι a ἄρχομαι bcd.

V. 762. ἡμεῖς δὲ κ' ὀρθοὶ (δὲ τ' a sec. manu) B. καὶ οὐ A.

V. 764. τρώπαιον An. πρεσβυτέρων Abc.

V. 765. 66. habet Stobaeus flor. Ll. 13. t. II. p. 323. Ceterum male Brunckius scribi voluit: τί λυεῖ δειλὸν ὄντι εὐσωματεῖν. ne γὰρ repeteretur.

V. 767 sqq.

σφ.

— / — — / — — — —
 — / — — — / — — — —

Or. 667: "Οἶαν δ' ὁ δαίμων εὖ
 διδῶ, τί δεῖ φίλων; lph. A. 390:
 θεοῦ σοι τήν τύχην διδόντος εὖ.
 Cf. Suppl. 463. Soph. Oed. C.
 642. Oed. T. 1081. PFLUGK.

V. 758. οὐ μὴ εἰσοίσεις;]
 Formula vetantis: noli pavidus
 uti dictis mulierum. Hipp. 606:
 οὐ μὴ προσόσεις χεῖρα μηδ' ἄψαι πέπλων; i. e.
 cave manum admoveas, neve
 vestem attrectato. Plura licebat
 similia e Tragicis cumulare, quas
 comprehendit Elmsleius adnotatione
 ad Marklandi Suppl. v. 1069. ad
 Med. v. 1120. ad Soph. Oed. Col. 177.
 Vellem vero Elmsleius, quum
 rationem huius constructionis
 explicare aggredetur, non a tali
 processisset initio, ut ei necesse
 esset ita definire vim usumque
 illarum particularum, ut vetantis
 esse diceret. Etenim, si verum
 dicere volumus, non magis ve-

tandi vim habet οὐ μὴ μενεῖς,
 quam iubendi hoc, οὐ μὴ μενεῖς,
 sed utrumque interrogat. In
 interrogatione autem inest nonnunquam
 vis iubendi, propriumque eiusmodi
 interrogationis, qua simul quid fieri
 velimus indicamus, ut futurum
 tempus habeat. Sed neque cum futuro
 semper οὐ ita dicitur interrogative,
 ut simul iubendi vis insit, neque
 non licet etiam alii cuilibet tempori
 οὐ particulam ita adiungere,
 ut aut simpliciter interrogemus
 aut quandam simul voluntatis nostrae
 significationem admisceamus. Idemque
 de οὐ μὴ dicendum: quae particulae
 ubicunque indicativum verbi
 adiunctum habent, nunquam non
 interrogant. Quodsi sequitur
 indicativus futuri, potest haec
 interrogatio ita comparata esse,
 ut vetandi vis insit, siquidem
 vetat qui, sisne aliquid non
 facturum, imperiose

τροπαῖον αὐτοῦ στήσονται, πρέσβυς περ ὦν.
πολλῶν νέων γὰρ καὶν γέρων εὐψυχος ἦ 765
κρείσσων· τί γὰρ δεῖ δαῖλον ὄντι εὐσωματεῖν;

ΧΟΡΟΣ.

στροφ.

ἦ μὴ γενοίμαν, ἦ πατέρων ἀγαθῶν

1 / — — — — —
1 / — — — — —

5 — 1 / — — — — —
1 / — — — — —
— 1 / — — — — —
1 / — — — — —

1 / — — — — — ἐπειδ.

1 / — — — — —
1 / — — — — —
1 / — — — — —

5 — 1 / — — — — —

interrogat: sed est hoc prorsus non necessarium, recteque defendit tres locos, temptatos ab Elmsleio, Soph. Oed. Col. 177. El. 1052. Aristoph. Ran. 508 Hermann. in adnotationibus ad Elmsleii Medeam p. 388 sq. ed. Lips. PFLUGK.

V. 759. κλαίων ἄρα ψαύσει; Floratum ibit, s. malum dederō huic, qui vos attingere ausus fuerit. Aesch. Suppl. 926: κλαίεις ἄν, εἰ ψαύσεις. Noster Hippol. 1086: κλαίων τις αὐτῶν ἄρ' ἐμοῦ γὰρ θύσσεται, ubi vide Monkium. PFLUGK.

V. 760. θεῶν γὰρ οὐκ ἐπ' ἱππικοῦ τ' ὄχλου πολλῶν θ' ὀπλιτῶν ἀρχομένων κτλ.] Quod gloriatur Pelus summis copiis virorum atque equorum, quam ipsam copiam indicat repetita particula τί, qua de re dixi supra ad v. 97 sq., invidiae deprecandae causa adiungit senex

prudens ac moderatus θεῶν οὐκ ἐκα, id est, quod nos dicamus dis volentibus aut, ut nunc homines loquuntur, deorum gratia. R. K.

V. 765. * Coniiciat quis fortasse καὶν γέρον εὐψυχος ὦν. Sed etiam apud Stobaeum est ἦ. Dixit etiam si senex animosus est pro etiam senex si animosus est. G. HERMANNUS.

V. 766 τ' γὰρ δεῖ] Vim verborum recte cepit Brannkiius, qui scribi voluit τί λυεῖ κτέ, quid iuvat imbellem valido esse corpore? Sed mutatione non opus erat. Sic Suppl. 450: Κτᾶσθαι δὲ πλοῦτον καὶ βίον τί δεῖ τέκνοις, Ὡς τῷ τυράννῳ πλεόν' ἐκμοχθῇ βίον; PFLUGK.

V. 767 sqq. Argumentum carminis duplex est. Priore parte chorus commemorat, quantass praesertim in malis, utilitates

εἶην πολυχτήτων τε δόμων μέτοχος· 770
 εἴ τι γὰρ ἂν πάσχοι τις ἀμήχανον,
 ἀλλὰς οὐ σπάνις εὐγενέταις·
 κηρυσσομένοισι δ' ἀπ' ἐσθλῶν δωματίων
 τιμὰ καὶ κλέος· οὔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν 775
 ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος· ἅ δ' ἀρετὰ
 καὶ θανοῦσι λάμπει.

$\bar{\cup}$ \cup \cup \cup \cup \cup
 $\bar{\cup}$ \cup \cup \cup \cup $\bar{\cup}$
 $\bar{\cup}$ \cup \cup \cup \cup
 $\bar{\cup}$ \cup \cup \cup \cup
 $\bar{\cup}$ \cup \cup \cup \cup

Tertius strophæ versus est tetrameter dactylicus acatalectus, sed is in antistropha brevior est una syllaba quam oportuit. Fortasse scribendum *βροτοῖς ἐν*. Lachmannus, vitium in strophæ latere arbitratus, coniciebat *ἀμήχαν'*. Ceterum in strophis regnat numerus dactylicus; idem genus numerorum initio epodi est; sed illi sensim sensimque in artiora spatia contrahuntur fiuntque sedatiores; de inde interposito iambico dimetro (v. 6.) succedunt Glyconeï. PFLUGK.
 V. 771. *εἶποι γὰρ* a pr. manu ab. *ἂν*, quod est in libris omnibus, delendum censuit primus Guil. Dindorfius. Secuti sunt multi.

adferant splendida natalia et avitæ opes; sed his qui abutatur ad corrumpendam iustitiam, eum parum et commodis suis et famæ prospicere (v. 767—790). Spectant hæc aperte Hermionam (nam Andromacham qui respici putat Scholiastes fallitur), quæ iniurias mariti pellicisque vi patris persequuta erat. Utriusque sceleri tam fortiter se opposuerat quamvis senio infirmus Peleus, ut ex ea re chorus redeat in memoriam rerum illarum, quas idem iuvenis magna cum gloria adversus Centauros, in Argonautarum expeditione et contra Troiam gesserat (v. 791—802.). PFLUGK.

V. 771—778. Neque in malis praesidio caret, si quis nobili genere natus est, et, quos claris familiis oriundos fama tan-

quam praeconis voce celebrat, eorum et honos omnibus et gloria curæ est: quorum quidem tantum abest, ut tollat vestigia omnia vis temporis et longæ dies, ut etiam mortuis virtutis memoria superstes sit. Simonides in carmine, quo laudavit caesos ad Thermopylas, apud Diod. Sic. XI. 11: *ἐντάφιον δὲ τοιούτων οὐτ' εὐρώς οὐδ' ὁ παρθένω ἀμνησέσθαι χρόνος ἀνδρῶν ἀγαθῶν*. — *εἰ* — *ἂν* — *πάσχοι*, i. e. *ἐάν* — *πάσχη*, *ὅπερ ἂν πάσχοι*. Vide G Hermannum ad Vig. p. 830. A. Matthiae Gr. § 525. 7. a. [Rost. Gr. Gr. 121. C. adn. 15. 2. p. 639 sq. ed. sept.] Reisig. de *ἂν* part. p. 104. 106. ss. Bornem. ad Xenoph. Conviv. IV. 3. p. 101 s. Quibus adde quos laudat Stallb.

ἀντ.

κρείσσον δὲ νίκαν μὴ κακόδοξον ἔχειν 780
 ἢ ξὺν φθόνῳ σφάλλειν δυνάμει τε δίκαν,
 ἡδὺ μὲν αὐτίκα τοῦτο βροτοῖσιν,
 ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρόν,
 καὶ μὴν καὶ ὄνειδος ἐγκείται δόμων. 785

Alii in antistropha mutationem faciunt. Incerta haec omnia. πάσχοι
 [ABCEBC], πάσχη abcd.

V. 772. εὐεργέταις abcd.

V. 773. κηρυσσομένοισι Lud. Dindorfius. κηρυσσομένοις E.
 κηρυσσομένων ceteri libri.

V. 775—778. habet Stobaeus flor. I. 2. t. I. p. I. ultima etiam
 Orion anth. VII. 7. p. 51.

V. 780. ἔχειν videtur om. C.

V. 781. ξὺμ B.

V. 783. ἡδὺ μὲν Musurus. ἡδὺ μὲν γὰρ libri. G. Hermannus
 expuncto in antistropha ἂν hic scribi voluit ἡδὺ μὲν τὰρ.

V. 784. post ξηρόν in B. a sec. m. additum καὶ δέ, in C. in-
 sertum ἀφανές, quo videri possit indicari id, quod in archetypo
 fuit, legi amplius non potuisse, nisi est e glossemate vocis ξηρόν
 ortum.

V. 785. καὶ μὴν δὴ Musurus. καὶ libri. ὄνειδος νείκη τε
 δόμων Ac. ὄνειδος ἐῖκετε δόμων a pr. m. ab. ὄνειδος ἐγκείται
 δόμων ceteri libri.

ad Plat. Symp. p. 150. ad Me-
 non. p. 50 seq. PFLUGK. —
 τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαι-
 ρεῖται. De constructione vide
 A. Matthiae Gr. Gr. ampl.
 §. 418. adn. p. 766. ed. alt. Rost.
 Gr. Gr. p. 545. ed. sept. R. K.

V. 779—782. Ordo verborum
 hic esse videtur: κρείσσον δὲ μὴ
 ἔχειν νίκαν κακόδοξον ἢ ξὺν φθό-
 νῳ δυνάμει τε σφάλλειν δίκαν,
 melius est autem remitte-
 re studium vincendi,
 si victoriam consequatur
 turpitudine, quam abuti
 invidiosa potentia ad
 evertendum ius. Nimis mi-
 hi quidem ieiuna videntur quae
 in interpretatione Latina posuit
 Barnesius. PFLUGK.

V. 783—785. ἡδὺ μὲν — δό-
 μων] Est hoc in praesens
 quidem dulce mortalibus,
 cupiditatem quamvis contra fas

explere; sed non mansuram
 ea res habet voluptatem,
 neque exoptatos fructus
 reddit: quin etiam ali-
 qua labe et contumelia
 domum inficit. Τὰς πα-
 ραντίκα ἡδονάς, cito pe-
 rituras voluptates, saepe
 legas apud philosophos: vid.
 Heindorf. ad Plat. Protag. p.
 620. Ast. ad Phaedr. p. 261
 seq. Ξηρόν ab agro, qui siccita-
 te exaruit neque alendis fru-
 gibus aptus est, ad res et facta
 hominum translatus, significat
 ea, quae in vanum cadunt, fru-
 ctu et utilitate carent, postre-
 mo, ut Euripidea utar loquu-
 tione, quae ψυχρὰν τέψιν habent.
 Ὀνειδεσι δόμων ἐγκεῖσθαι
 h. l. est reprehendi cum
 aliquo etiam eorum, qui
 eiusdem familiae sunt,
 famae detrimento. Est hoc

ταύταν ἦνεσα, ταύταν καὶ φέρομαι βιοτάν,
μηδὲν δίκας ἔξω κράτος ἐν θαλάμοις
καὶ πόλει δύνασθαι.

790

ἐπὶ δ.

ὦ γέρον Αἰακίδα,
πείθομαι καὶ σὺν Λαπίθαισί σε Κενταύροις
ὀμιλῆσαι δορὶ κλεινοτάτῳ,
καὶ ἐπ' Ἀργῶν δορὸς ἄξενον ὑγρὰν
ἐκπερᾶσαι ποντίαν Ξυμπληγάδα
κλεινὰν ἐπὶ ναυστολίαν,

795

V. 786 sq. ταίτην—ταύτην B.

V. 789. κράτους EC.

V. 791. conf. Schol. Pind. Ol. VIII. 60.

V. 792. λαπίθεσι B σε om. Cbc te ad καὶ om [BC] E. Μοχ
καὶ ante κεντ. add. Libri. κενταύρων [BC] κενταύροι (σ add. m.
sec.) A. κενταύροις (—ων sec. m.) B. κενταύροις [C] Eabed. Id
iure nunc restituerunt omnes.

V. 794. ἄξενον AB cum ceteris excepto C., qui ἄξενον habet.

V. 795. ποντίαν Ξυμπληγάδων G. Hermannus. συμπληγάδα C.
τήν ποντίαν acd.

autem praecipuum ad vitandas
res iniustas incitamentum, ut
ne, dum tibi indulgeas, inno-
centes alios maximeque propin-
quos in criminis societatem tra-
has. In qua re usitatum est,
quo commode uteretur Graecus
interpres, *προςτρῖβεσθαι αἰτῶν
τινί*, expositum a Wytttenbach.
ad Plut. Vol. VI. p. 308. De
καὶ μὲν in media sententia vide
Bornemann. ad Xenoph. Conv.
IV. 15. p. 114. PFLUGK.

V. 786--790. Hanc laudo,
hanc et sequor rationem
vivendi, qua ne quis adeo
sit aut in matrimonio aut
in re publica potens, ut ei
iustitiae fines egredienti
vincere liceat. ἦνεσα vim
praesentis habet. Vid. ad Med.
223. Simile erat supra v. 421:
ἄκτειρα. 1235: *πυρήνεσα*. Phoen.
685: *ἐκάλεσα*. Hel. 337: *φῖλαι*,
λόγους ἐδεξάμαν. Autolyco fr. III.
13: *ἐμειψάμην*. Deinde recte

Schol. τὸ κράτος πρὸς τὸ δύ-
νασθαι, scil. συναπτεόν. PFLUGK.

V. 791.—802. Ordo verbo-
rum est: *πείθομαι σε σὺν Α.
ὀμιλῆσαι δορὶ κλεινοτάτῳ Κεν-
ταύρων*, fidem habeo, quod
aiunt te socia Lapitharum
arma sequutum cum Cen-
tauris manum contulisse.
Ὅμιλεῖν de hostili congressu,
quod vulgo est *ὁμόσε χωρεῖν*.
Hom. Od. δ. 345: *αὶ γὰρ —
Τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν
Ὀδυσσεύς, Πάντες κ' ὠκύμοροι
τε γενοῖτο πικρόγαμοι τε*. Re-
cte disputavit Pflugkius de
vi ac significatione verbi *ὀμι-
λῆσαι*, in eo tamen falsus, quod
κενταύρων pro *κενταύροις* obti-
nuit. Bene de hoc loco indica-
vit G. Hermannus: 'Mirifice'
inquit 'argutatur A. Matthiae,
non credens quemquam ita lo-
quutum fuisse, *πείθομαι σε
σὺν Λαπίθαισι Κενταύροις ὀμι-
λῆσαι δορὶ*, ita ut *Λαπίθαισι*
e praepositione *σύν*, *Κενταύροις*

Ἰλιάδα τε πόλιν ὅτε πάρος
 εὐδόκιμος ὁ Διὸς ἱνὺς
 ἀμφέβαλεν φόνῳ,
 κοινὰν τὰν εὐκλειαν ἔχοντ'
 Εὐρώπην ἀφικέσθαι.

800

ΤΡΟΨΟΣ.

ὦ φίλταται γυναῖκες, ὡς κακὸν κακῷ
 διάδοχον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ πορσύνεται.
 δέσποινα γὰρ κατ' οἶκον, Ἑρμιόνην λέγω,
 πατρός τ' ἐρημωθείσα συννοία θ' ἄμα

805

V. 799. εὐδόκιμον scribi voluit G. Hermannus aut ὁ ante Διὸς deleri.

V. 800. ἀμφέβαλλε Bab ed. ἀμφέβαλε fere ceteri. φόνον B.

V. 802. εὐρώπην A. a pr. π. B. item [Eabed] B. εὐρώ-
 παν CC.

V. 803 sqq. his praemittitur προφός in Cod. a, ut recte G. Hermannus de coniectura restituerat. Ceteri libri θεῶν, i. e. θεράπαινα, habent.

V. 803. φίλτατε B. κακῶν BC, κακῶς BC. Haec nata omnia e scriptura κακῶι, κακῷ ceteri libri.

antem e verbo δμῖλῃσαι penderet, cui alia ratione adiunctum esset δοῦν. In quibus omnibus nihil prorsus difficultatis est. Quod autem quaerit, cur non Centauris δόρον κλεινότατον tribui possit, plane oblitus videtur Peladis hastae, de qua Homerus Iliad. XVI. 140: Ἔγχος δ' οὐχ ἔλει' ὅν' ἀμύμονος Αἰακίδαο, Βριθύ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν Πάλλειν, ἀλλὰ μιν ὅς οἱ ἐπιστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς, Πηλιάδα μέλην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρῃ Χαλῶν Πηλίου ἐν κορυφῇς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.' R. K.] Lapitharum cum Centauris bellum enarrat Diod. Sic. IV. 70. Peleum cum fratre Telamone in Argonautis recenset Apollon. Rhod. I. 91. De Symplegadibus dictum ad Med. 2. cf. Lennep. ad Phalar. Ep. IX. p. 50 — 56. Eundem Herculis in expeditione adversus Troiam (v. Diod. IV. 32. coll. 42.) socium

fuisse Pindari testimonio docet Schol. Vid. Pindari fragm. inc. 55. Boeckhium in Explicatt. p. 182. Magis innotuit Telamonis in eodem bello ἀριστία, de qua v. Soph. Ai. 463. 1299. PFLUGK.

V. 803 seqq. A nutrice haec dici et quae alia ad eandem nunc referuntur, non ab ancilla sive θεραπαινῇ, cui tribuuntur in libris, argumento est compellatio ista, qua Hermionam adloquitur vv. 829. 867: ὦ παῖ. 833. 875. 879: τέκνον. Atqui ab eadem et haec et illa dici perspicuum est. Quo magis miror non ignaros huius rei Barnesium et Musgravium nihil tamen de vitio h. l. suspicatos esse. PFLUGK.

V. 806 sq. συννοία θ' ἄμα οἶον διδρακεν ἔργον, Ἀνδρομάχην κτλ.] Non satis recte olim Pflugkii et Hermannus post ἔργον colon po-

οἶον δέδρακεν ἔργον, Ἀνδρομάχην κτανεῖν
καὶ παῖδα βουλευσασα, κατθανεῖν θέλει,
πόσιν τρέμουσα, μὴ ἀντὶ τῶν δεδραμένων
ἐκ τῶνδ' ἀτίμως δωμαίων ἀποσταλῇ, 810
ἢ κατθάνῃ, κτείνασα τοὺς οὐ χρὴ κτανεῖν.
μόλις δέ νιν θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην
εἰργουσι φύλακες δμῶες ἐκ τε δεξιᾶς
ξίφῃ καθαρπάζουσιν ἐξαιρούμενοι.
οὐτῶ μέγ' ἀλγεῖ, καὶ τὰ πρὶν δεδραμένα 815
ἐγνωνκε πράξας' οὐ καλῶς. ἐγὼ μὲν οὖν
δέσποιναν εἰργουσ' ἀγχόνης κάμνω, φίλοι·
ὑμεῖς δὲ βᾶσαι τῶνδε δωμαίων ἔσω

V. 809. μὴ ἂν C. μήναι C.

V. 811. κτείνασα [A]acdC κτείνουσα BCE[b]B. Hoc receperunt G. Hermannus et A. Nauckius. Illud A. Kirchhoffius et Pflugkius tutati sunt. Vide adn. exeget. Dein χρὴ libri. χρῆν Elmsleius ad Heraclid. 959. Denique κτανεῖν [A]CEa. κτανεῖν (γρ. θανεῖν a m. sec.) B. θανεῖν ceteri.

V. 813. δμῶες φύλακες [C] sec. apogr. Paris.

V. 818. ἡμεῖς C.

V. 820. εὐτυχέστεροι a pr. m. abc.

V. 822. ἀγγέλουσα Aacd.

V. 823. δεῖξαι abcd. σθένης a pr. m. BB. οθένης etiam C. habere veri simile est.

V. 825. πόθῳ κτανεῖν E. θανεῖν πόθῳ abcd.

V. 826. Numeris poeta quae dicentem fecit mortis cupiditate insanam puellam illigavit commotioribus, apteque ad illud maerentis animi incendium effervescentibus. Plerique enim versus dactylici sunt et dochmiaci, interpositis nutricis, quae sedare

suerunt. Recte iam Scholiasta ostendit, quemadmodum haec intelligenda essent: λογισμένη ὁποῖον ἐβουλευσατο ἔργον, φοβεῦσαι θελήσασα τὴν Ἀνδρομάχην καὶ τὸν παῖδα. R. K.

V. 811. κτείνασα] unice verum: nam praeteriit nunc quidem etiam conatus et voluntas interficiendae Andromachae. Verte: veretur Hermiona, ne a marito aut eiiciatur domo, aut capitis periculum adeat, quod occidere quos non oportebat voluerit. Quodsi scriptum esset κτε-

νοῦσα, hoc diceret nutrix, vereri Hermionam, ne, quum interficiendae Andromachae consilia agitet, ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehensam poenas luat. Recte habet aoristus etiam Ion. v. 1291: ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἑμοῖς. 1500: ἔκτεινά σ' ἄκουσα: quos locos mendii suspectos Elmsleio ad Heracl. 1003. vindicavit G. Hermann. ad Soph. Ai. 1105. (1126. Br.). Cf. Schaefer. ad Orest. v. 906. Pors. Albert. ad Hesych. T. II. c. 502. PFLUGK. Mihi quoque κτείνασα rectius se habere

θανάτου νιν ἐκλύσασθαι· τῶν γὰρ ἡθάδων
φίλων νέοι μολόντες εὐπαιθέστεροι.

820

X O P O Σ.

καὶ μὴν ἐν οἴκοις προσπόλων ἀκούομεν
βοὴν ἐφ' οἷσιν ἤλθεις ἀγγέλλουσα σύ.
δείξιν δ' ἔοικεν ἡ τάλαιν' ὅσον στένει
πράξασα δεινά· δωμάτων γὰρ ἐκπερᾶ
φεύγουσα χεῖρας προσπόλων, πόθῳ θανεῖν.

825

E P M I O N H.

ἰὼ μοί μοι.

σπάραγμα κόμας

ὀνύχων τε δαΐ' ἀμύγματα θήσομαι.

hunc furorem studet, senarilis. Perspicuam autem habent respon-
sionem illa, quae usque ad v. 841. dicuntur: quae ex duobus stro-
pharum paribus constant: 826 — 829 = 830 — 833. 834 — 837 =
838 — 841. Cetera au eidem legi adstricta sint, dubitari potest:
sed redigere in stropharum formam conatus est Seidler. de
Verss. Dochn. p. 302. Alia ratione idem efficere voluisse Her-
mannum in notis MSS. narrat A. Matthiae. PFLUGK. Duae
strophas atque antistrophas quum distinxisset Barnesius, non
erat quod eum sequi Matthiae propterea vereretur, quod quae se-
querentur non essent antistrophica. Nam adempto mucrone magis
perturbata Hermiona magis etiam inaequabilia loquitur. G. HER-
MANNUS.

V. 826. ἰὼ Aa. ὦ b.

V. 827 sq. Sic distinximus, ut prior versus esset ex cho-
riambis cum anacrusi, alter similis v. 794. καὶ ἐπ' Ἀργύρου δορὸς
Ἄξενον ὕγραν. PFLUGK. Mox κόμας CBC. δαΐα μύγματα, ut
videtur, B.

videtur hoc loco, quam κτε-
νοῖσα, quod poenitet Hermio-
nam conatus suscepti. Illud au-
tem minime opus est scribi
etiam χρῆν pro χρῆ auctore
Elmsleio. Saepe numero enim
Graeci in secundaria sententia,
quod referri poterat ad tempus
praeteritum, quod est in prima-
rio enuntiato, id alacriore ora-
tione ponunt in tempore prae-
senti, id temporis momentum
spectantes, in quo illa res fieri
videtur, non in quo ut facta
narratur. R. K.

V. 819. Medii ἐκλύεσθαι prae-

ter nostrum locum duo exempla
adnotavit Wyttenbach. ad
Plut. Vol. VI. p. 391. Hom.
Od. x. 286. Xenoph. Hell. VII.
1. 13. Adde Aesch. Eum. 169:
καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται. Soph.
Antig. 1112: αὐτός τ' ἔθραυε καὶ
παγὼν ἐκλύσομαι. Trach. 20:
Ὅς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν
μάχης ἔκλύεται με. PFLUGK.

V. 825. πόθῳ θανεῖν]
Sic Or. 118: φόβῳ προσελθεῖν.
Conf. A. Matth. Gr. Vol. II.
p. 1064. [Rost. p. 511. ed.
sept.] PFLUGK.

EPMIONH.

κατὰ μὲν οὖν στένω δαίτας τόλμας,
 ἂν ἔρεξ', ἃ κατάρματος ἐγώ, κατάρματος ἀν-
 δράσιν. 840

ΤΡΟΦΟΣ.

συγγνώσεται σοι τήνδ' ἁμαρτίαν πόσις.

EPMIONH.

τί μοι ξίφος ἐκ χειρὸς ἡγρεύσω;
 ἀπόδος, ὦ φίλη, ἀπόδος, [ἔν'] ἀνταίαν
 ἐρείσω πλαγάν· τί με βρόχων εἴργεις; 845

ΤΡΟΦΟΣ.

ἀλλ' εἴ σ' ἀφείην μὴ φρονοῦσαν, ὥς θάνοις . . .

a numerorum dactylicorum natura. Hermannō in antistropha scribendum videbatur: κατὰ μὲν οὖν στένω δαίταν τόλμαν, ἂν ἔρεξ' ἢ ὦ κατάρματος ἐγώ, κατάρματος ἀνδράσιν. Fortasse vere: etsi nec in priorem versum reiecta verba δῆλα καὶ admodum placent. PFLUGK.

V. 834. personae notam om. A. δεῖ om. abcd. καλύπτειν πέπλοις στέγνα Musurus. στέγνα καλύπτειν πέπλοις libri.

V. 836. μόρον C.

V. 837. δικάλας bc δεμίας d.

V. 840. ἔρεξ' ἢ κατάρματος B. ἔρεξα κατάρματος C. ἔρεξ' ἢ κατάρματος E. ἔρεξ' ὦ κατάρματος ceteri. ἀνδράσιν Musurus. ἀνθρώποις libri.

V. 841. θερ. ABC. τροφ. a χορ. B. τήν E.

V. 842. τὸ ξίφος E. χειρὸς libri. χειρὸς Seidlerus.

V. 844. ὦ φίλη Musurus. ὦ φίλ' ABCEacd. ὦ φίλος [B]

C. Vide adnot. exeg.

V. 845. πληγάν C.

V. 846. τροφ. a. χορ. B. θερ. ceteri. θάνεις B. θάνης ceteri. θάνοις Aldus. Ceterum οὐκ ἂν σ' ἀφείην legendum proposuit Kirchhoffius.

sequentia versus, ἀπόδος, ὦ φίλη: sed, ne suam versus mensuram excedat, defendendum simul ἔν', quod fieri voluit etiam, narrante A. Matthiae, lo. Ulricus Faesi. Suaserat Elmsleius quoque ad Heracl. 559. et ad Med. 1242., ubi docet remota hac vocula nihil detrimenti capere structuræ rationem. Seidler. tamen et Her-

mann. praeferunt, quod est in quibusdam libris, ὦ φίλος. PFLUGK.

V. 844. ἀπόδος κτλ.] «Dicit hoc Hermiona domesticorum aliquem in mente habens, qui ei ferrum eripuerat, de quibus nutrix v. 813 sq. ἐκ τε [δεξιᾶς] ἔλθη καθαρπάζουσιν ἐξαιρουμένοι. Elmsleius ad Heracl. 559. et ad Med. 1242. quum ὦ φίλη lege-

ΕΡΜΙΟΝΗ.

οἶμοι πότμου. ποῦ μοι πυρὸς φίλα φλόξ;

ποῦ δ' εἰς πέτρας ἀερ-

θῶ κατὰ πόντον ἢ καθ' ὕλαν ὀρέων,

850

ἵνα θανοῦσα νερτέροισιν μέλω;

ΤΡΟΦΟΣ.

τί ταῦτα μοχθεῖς; συμφοραὶ θεήλατοι

πᾶσιν βροτοῖσιν ἢ τότ' ἤλθον ἢ τότε.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ἔλιπες, ἔλιπες, ὦ πάτερ, μ' ἐπακτίαν

V. 849. πέτρας c B.

V. 850. ἢ κατὰ πόντον Seidlerus.

V. 851. μέλλω (μένω m. sec.) B. μέλλω bcd. μένω C.

V. 852. χορ. praefixum in AB. Θερ. BE. Scholiasta: ἀμεινον ἂν τῆς τροφῆς εἴη τὸ πρόσωπον.

V. 853. βροτοῖς a pr. m. B.

V. 854. ἔλιπες bis abcd. μ' om. B[C].

V. 856. ἐναλλου libri. ἐνάλλον Seidlerus.

V. 857. δηλαδὴ πόσις (πόσιν B) addunt fere libri in fine, om.

ret, metri causa eiici volebat ἔν'. Defendi id quidem, etiam si ὦ φίλος legitur, potest, production in fine prioris dochmii admissa: sed tamen non dubitavi cum Th. Bergkio in Zimmermanni diurn. antiq. 1835. 10. p. 948. praeferre ἀπόδος, ἀπόδος, ὦ φίλος ἔν' ἀνταλιν. G. HERMANNUS. Et sane haec ratio anteferenda esse videtur. R. K.

V. 851. ἵνα θανοῦσα νερτέροισιν μέλω] i. e. ut apud inferos degam, ut recte interpretatur Iacobs. Animadvn. p. 47. Iph. T. 642: καταλοφύρομαι σε τὸν χερνίβων ῥαντοῖς μελόμενον ῥαντοῖς αἰμακταῖς. Hel. 194: ναυτίας Ἀχαιῶν τις ἔμολεν, ἔμολε, δάκρυα δάκρυοι μοι φέρων, Ἴλλου κατασκευὰν περὶ μέλουσαν δαΐω. 1176: νῦν δ' οἱ μὲν Ἀῖδα μέλονται κάτω. Quae exposita ab Elmsleio ad Soph. Ajac. 599. (Mus. crit. III. p. 364. ed. Lips. p. 310.) si meminisset Koernerus, abs-

tinuisset, opinor, inutili coniectura μόλω. PFLUGK.

V. 853. ἢ τότ' ἢ τότε] Schol. ἀντὶ τοῦ ἢ ταχὺ ἢ βραδύ. Aechylus Agam. 740: τότ' ἢ τόθ' ὀκπόταν τὸ κύριον μόλη. PFLUGK.

V. 854 seqq. Mutavit hic nonnulla Seidler., quippe qui haec verba usque ad νυμφιδίω στέγγα antistropham velit esse strophae, quam verbis οἶμοι πότμου — μέλλω (v. 848 — 851.) comprehendit. Equidem, etsi dubito an haec iniuria ad istam formam cogantur, tamen si hariolari licet, fateor me huiusmodi exoptare lectionem, quae totum hunc locum usque ad verba γούνασις προσπέσω dochmiacis versibus describi patiat: id quod adaequimur initio in hunc modum refingendo: Ἐλιπες, ἔλιπες, ὦ πάτερ, ἐπακτίαν Μονάδ' ἱερμον ὥς ἐναλλου κόπας: cetera deinde cum Seidler. sic: Ὀλεῖ, ὀλεῖ με' τᾷδ'

ὥς·εἰ μονάδ' ἔρημον οὖσαν 855
 ἐναλίον κώπας.
 ὀλεῖ μ', ὀλεῖ με.
 οὐκέτι τᾷδ' ἐνοικήσω
 νυμφιδίῳ στέγῃ.
 τίνος ἀγαλμάτων ἰκέτις ὀρμασθῶ; 860
 ἢ δοῦλα δούλας γούνασι προσπέσω;
 Φθιάδος ἐκ γᾶς
 κυανόπτερος ὄρνις
 εἴθ' εἴην, ἢ πευκάεν σκάφος, ὃ

C. Antea ὀλεῖ, ὀλεῖ με Seidlerus et Hermannus. Repetitur pronomen per se nihil habet offensivis, vide Alceat. 266. μέθετε με, μέθετε μ' ἤδη et Wunder. ad Sophoclis Oed. reg. 1192.

V. 859. στήγῃ ABCEacd στέγῃ [BC].

V. 860. ἰκέτις a pr. m. BB.

V. 862. δούλας δούλας A. δοῦλα δούλας Ba. δοῦλα δούλας Cb d[B] et ex emend. C. δοῦλα δούλοις E. Tum γόνασι ABab [c?]d. γούνασι ceteri, ut videtur.

οὐκέτ' ἐνοικήσω Νυμφιδίῳ στέγῃ. Quae sequuntur mutatione non egent. Sed in hac critices parte, quae in restituenda genuina metrorum forma versatur, quis est qui se decurrere pede inoffenso posse speret? Interpretatio huius loci nusquam haeret, nisi forte in verbis ὀλεῖ, ὀλεῖ με: quae recte intellexit, quisquis fuit ille, qui, quod eiecimus additamentum δηλαδὴ πόσις, adlevit. Vide adnōt. ad v. 70. Prioribus illis, ἔλιπες — ἐναλίον κώπας, subiecta est comparatio cum navicula in litore constituta, unde periculum est, ne, quum destituta sit remigio, rapta in altum pereat. Ad similitudinem eandem refertur, quod infra Orestem, cuius adventu spem salutis refovet, χεῖματος λιμένα appellat v. 892. Adde quod χειμάσθαι, quod proprie est iactari fluctibus et procellis, loquendi consuetudo etiam pedestrium scriptorum eo deflexit, ut esset quovis malo

vexari. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 387 seq. PFLUGK.

V. 861. ἢ δοῦλα] an meae ego servae serviam et supplex fiam? PFLUGK.

V. 862. Φθιάδος ἐκ γᾶς] Recte interpretatur scholiastes codicum Gu. Taur. εἶθε μεταμορφωθείην ὡς ἡ Πρόκνη καὶ Φιλομήλη· αὐτὰς γὰρ ἴσως αἰνιττεται· ἢ εἰς τὴν Ἀργὴν μεταβληθεῖσα, ἵνα διαδράσῃ ταχέως ὅποι βούλομαι, ἔξω τῆς Φθιάδος γῆς. — Celeritatem Argus innuit Theocritus, quum illam cum aquila comparavit Id. III. 23: ἀλλὰ διεξάιξε, βαθὺν δ' εἰσέδραμε Φάειν, Αἰετὸς ὡς μέγα λαίτμα. Eadem πρωτόπλοος πλάτα: nam, ut refert Schol. Apollon. Rh. I. 4. ταύτην φασὶν πρώτην ταῦν γενέσθαι μακράν. PFLUGK. Ceterum ego ὃ pro vulgato ᾧ scripsi, ut id referretur ad πευκάεν σκάφος, quod primuni per Cyaneas rupes transmisit

διὰ Κυνάεας ἐπέρασεν ἄκτας
πρωτόπλοος πλάτα.

865

ΤΡΟΦΟΣ.

ὦ παῖ, τὸ λίαν οὐτ' ἐκεῖν' ἐπῆνεσα,
ὅτ' εἰς γυναικα Τροάδ' ἐξημάρτανες,
οὐτ' αὖ τὸ νῦν σου δεῖμ' ὃ δειμαίνεις ἄγαν.
οὐχ ὥδε κῆδος σὸν διώσεται πόσις,
φάυλοις γυναικὸς βαρβάρου πεισθεῖς λόγοις.
οὐ γὰρ τί σ' αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἔχει,
ἀλλ' ἀνδρὸς ἐσθλοῦ παῖδα, σὺν πολλοῖς λαβῶν

870

V. 864. ἦ A. ἦ B[abcd]B[C] ἃ E. Id mihi olim ὅ fuisse videtur, quod propter antecedens ἦ primum in ἦ, tum in ἦ, denique in ἃ mutatum est. *κυνάεας* A B. *ἀκτᾶς*. B E B [C].

V. 866. *πρωτοπλόος* Eab.

V. 867. *τροφ.* a. *θερ.* ceteri. *τότε* C.

V. 869. *οὐτ' αὐτὸ νῦν* A. *οὐτ' αὐτὸ νῦν* a pr. m. B. *οὐτ'*

remus. De ipso optandi genere vide adn. ad Phoen. 163. R. K.

V. 867. τὸ λίαν] Quidquid modum excedit, h. l. nimia irae impotentia et ulciscendae Andromachae cupiditas. Vide Hecub. 592. et adnot. ἐκεῖν' i. e. ἐκεῖνα, illa prius acta. Eadem structura Soph. Ai. 1381: πάντ' ἔχω σ' ἐπιεισσαι. Ceterum ἐκεῖνα, ὅτε — ἐξημάρτανες dictum, ut v. 454: κείνα γὰρ μ' ἀπώλεσεν, ὅθ' ἡ τάλαινα πόλις ἀναλώθη Φρυγῶν. V. etiam v. 274. et adnot. PFLUGK. Multo mihi simplicior illa explicandi ratio videtur, ut ἐκεῖν' non ἐκεῖνα, sed ἀκεῖνο fuisse statuamus et τὸ λίαν ἐκεῖνο, id est, nimiam illam ulciscendi cupiditatem, quum Hermione mulieri Troianae iniuriam inferret, et τὸ νῦν δεῖμα inter se opponamus. Sic enim nihil, quod ullam offensionem habeat, in Euripidia oratione est. Nec aliter videtur intellexisse Scholiasta: τὸ λίαν οὐτ' ἐκεῖν' ἐπῆνεσα. οὐτε το ὑπερβάλλον τῆς ὀργῆς ἐπῆ-

νεσα, ὅτε τῇ Ἀνδρομάχῃ πολλὰ παρεσκευάζεις κακά, οὐτε νῦν σε ἀποδέχομαι ἄγαν φοβουμένην. R. K.

V. 872. Heracl. 194: Οὐ γὰρ τι Τραχίς ἐστὶν οὐδ' Ἀχαικὸν Πόλιον, ὅθεν οὐ τοὺςδε — ἤλανε. Hipp. 792: Οὐ γὰρ τί μ' ὥς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος Πύλλας ἀνοξας εὐφρόνως προσενέπειν, ubi vide Valcken. PFLUGK.

V. 874. οὐ μέσως. οὐ μετρώς, ἀλλὰ μεγάλως. SCHOLIASTA.

V. 879. Brunckius, ut solet esse morosior in ferenda eorundem repetitione verborum (vid. V. L. ad v. 766.), ne τῶνδε, lectum iam v. 876. 878., tertia vice recurreret, scripsit πρόσθεν μελάθρων ὥδ' ὀρμητῇ, τέκνον, id est, in eo, quod es, statu conspecta. Sed talia qui corrigere apud Euripidem velit, infinitum quendam vanumque suscipiat laborem. Ceterum vere monuit A. Matthiae, conspici in publico iam per se dedecuisse mulierem.

ἔδνοισι, πόλεώς τ' οὐ μέσως εὐδαίμονος.
 πατήρ δέ σ' οὐχ ᾧδ', ὡς σὺ δειμαίνεις, τέκνον, 875
 προδοὺς ἑάσει δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν.
 ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω, μηδὲ φαντάζου δόμων
 πάροιθε τῶνδε, μὴ τιν' αἰσχύνῃν λάβῃς
 πρόσθεν μελάθρων τῶνδ' ὀρωμένη, τέκνον.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος 880
 σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς δωμάτων πορεύεται.

αὐτὸ νῦν b. σοι bc.

V. 871. γαυλῆς BCB.

V. 874. πόλεώς τ' ἀμέσως bc.

V. 877. φαντάζου δόμῳ· φαίον Hesychius t. II. p. 1493.

V. 881. δωμάτων] βημάτων Brunckius. Vide adnot. exeget.

Vid. Phoen. 92 seqq. PFLUGK. Illud de repetitis vocibus δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν, δόμων πάροιθε τῶνδε, πρόσθεν μελάθρων τῶνδε debebat Pflugkius admonere lectorem, ut animadverteret alio modo dici δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν, ubi aedes commemorantur ut sedes familiae, alio modo φαντάζεσθαι δόμων πάροιθε τῶνδε, ubi locus ante regiam in quo versatur Hermiona significatur, alia denique ratione dici πρόσθεν μελάθρων τῶνδ' ὀρωμένη, ubi illud effertur, quod extra domum, non in aedibus, conspiciatur, repetitiones autem eiusmodi et Graecis et Latinis esse usitatissimas ac paene cotidianas, ubi similes voces diversa sententia usurparentur. Illi autem, qui ᾧδε pro τῶνδε extremo loco scribi voluerunt, ne illud quidem intellexerunt τῶνδε ipsum quoque esse adverbii loco, ut πρόσθεν μελάθρων τῶνδε sit: hier vor dem Palaste. V. Rost. p. 457. ed. sept. R. K.

V. 880 sq. καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ξένος σπου-

Eurip. Vol. I. Sect. III.

δῇ πρὸς ἡμᾶς δωμάτων πορεύεται.] In genetivo δωμάτων ita offensus est Brunckius, et pro eo βημάτων scribendam esse pronuntiaret, quem sequuti plerique sunt aut certe eius coniecturam quasi probabilem commendaverunt. Verum ut ἔναι πεδίοιο est currere per campum, über das Feld hingehen, ἐλκόμεναι νεοῖο ἀρατρον, aratrum per novalem trahere, über das Brachland ziehen, II. χ. 353., sic recte dicitur σπουδῇ πρὸς τινὰ δωμάτων πορεύεσθαι, celeriter ad aliquem praeter aedes proficisci, an dem Hause vorbei auf Jemanden loskommen. Aliquid eius rei videtur sensisse Scholiasta cod. Taurin.: σπ. πρὸς ἡμᾶς δωμ. πορ. γράφει διαπορεύεται πρὸ δωμάτων. Rectissime genetivi vim in eius modi locis exposuit Rostius Gr. Gr. p. 544. ed. sept. De Euripidis quidem usu quaedam significavi ad Phoen. 507. p. 93. ed. Goth. R. K.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ξέναι γυναῖκες, ἣ τάδ' ἔστ' Ἀχιλλέως
 παιδὸς μέλαθρα καὶ τυραννικαὶ στέγαι;

ΧΟΡΟΣ.

ἔγνωσ' ἀτὰρ δὴ πυνθάνει τίς ὦν τάδε;

ΟΡΕΣΤΗΣ.

Ἀγαμέμνωνός τε καὶ Κλυταιμνήστρας τόκος, 885
 ὄνομα δ' Ὀρέστης· ἔρχομαι δὲ πρὸς Διὸς
 μαντεῖα Δωδωναῖ· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
 Φθίαν, δοκῇ μοι ξυγγενοῦς μαθεῖν πέρι
 γυναικός, εἰ ζῇ κεῦτυχοῦσα τυγχάνει
 ἢ Σπαρτιατῆς Ἑρμιόνη· τηλουρὰ γὰρ 890
 ναίουσ' ἀφ' ἡμῶν πεδί' ὅμως ἐστὶν γίλη.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ὦ ναυτίλοισι χεῖματος λιμὴν φανείς,
 Ἀγαμέμνωνος παῖ, πρὸς σε τῶνδε γουνάτων,

V. 882. ἦ Α.

V. 884. ἀτὰρ δὴ πυνθάνη τίς ὦν τάδε sic, ut corrigi voluit Reiskius, C. ἀτὰρ δὴ τίς ὦν πυνθάνη τάδε ABEabcdB. ἀτὰρ τίς ὦν γε πυνθάνη τάδε C. ἀτὰρ τίς ὦν σὺ πυνθάνη τάδε Valckenarius, quem plurimi critici sequuti sunt. Equidem causam nullam video quamobrem illud, quod est in cod. C., verum esse non possit. τίς ὦν σὺ mihi aliquid contemptus in se habere videtur.

V. 885. γόνος acd τάδε b, id quidem tractum e versu superiore.

V. 889. καὶ εὐτυχοῦσα B.

V. 886. ἔρχομαι δὲ πρὸς Διὸς μαντεῖα κτλ.] Quod Scholiasta adnotavit ad h. l.: *Ἐβληθεὶς τοῦ Ἀργεῖος ὁ Ὀρέστης ἀπῆλθε εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τὸ ἐν τῇ Δωδώνῃ μαντεύσμενος πόλιν οἰκῆσαι πόλιν. Ἀπὼν οὖν ἔρχεται εἰς τὴν Φθίαν. Δίδημος δὲ ταῦτα φησὶν εἶναι ψευδῆ καὶ ἀπίστα.*, videtur Euripides iam a grammaticis vituperatus esse, quod fortuito Orestis adventu, qui nulla etiam historia confirmatus esset, servari Hermionam fecit. Id idem vituperans tamen sensit G. Hermannu praef. p. XII. Euri-

pidem ipsum hunc fortuitum adventum eo tēgere studuisse, quod olim desponsam fuisse diceret Oresti Hermionam, hunc autem expectasse, quid factura esset metu Neoptolemi. Accedit etiam hoc ipsum, de quo in prooemio a nobis dictum est, tragoediam omnibus numeris absolutam ne voluisse quidem Euripidem condere, et in leviori hoc fabulae genere etiam fortuito eventui aliquid tribui potuisse. R. K.

V. 892. χεῖματος λιμῆν] Vid. Med. 779. Aesch. Suppl. 474. λιμὴν κακῶν, ubi non pi-

οἴκτειρον ἡμᾶς, ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας,
 πρᾶσσοντας οὐκ εὖ. στεμμάτων δ' οὐχ ἥσσοντας 895
 σοῖς προστίθῃμι γόνασιν ὠλένας ἐμάς.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ἔα·

τί χρῆμα; μὼν ἐσφάλμεθ' ἢ σαφῶς ὀρῶ
 δόμων ἄνασσαν τήνδε Μενέλεω κόρην;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ἦνπερ μόνην γε Τυνδαρεὶς τίττει γυνή
 Ἐλένη κατ' οἴκους πατρί· μηδὲν ἀγνύει. 900

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ὦ Φοῖβ' ἄκεστορ, πημάτων δοίης λύσιν.
 τί χρῆμα; πρὸς θεῶν ἢ βροτῶν πάσχεις κακά;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν, τὰ δὲ πρὸς ἀνδρὸς ὅς μ' ἔχει,
 τὰ δ' ἐκ θεῶν του. πανταχῇ δ' ὀλώλαμεν.

V. 893. γονάτων ABC.

V. 895. δ' om. C.

V. 896. γούνασιν abcd γούνασιν τ' C. ὠλένας τ' b.

V. 899. χορ. Aa. μόνη Ab τίττει κόρη solus C., quod recte dixit Kirchhoffius esse natum e versu superiore. Ceteri libri pro κόρη habent γυνή.

V. 901. ἀκέστορ ABC. ἀκέστωρ ceteri. Schol. cod. A. fol. 126a: ὦ φοῖβ' ἀκέστορ: γράφεται καὶ ἀκέστων ἀντὶ τοῦ ἀθεραπεύτων ἀνθρώποις, θεραπευτῶν δὲ μοῖσις θεοῖς· τουτέστιν· δοίης τούτων λύσιν, ἃ οὐκ [ἄν] ἀνθρώποι θεραπεύονται.

V. 902. πάσχει abcd κακά [A]BC. κακόν a pr. m. BEabcd.

gebit consuluisse, quam in Commentarium rettulit Schütz., animadversionem Abreschii. PFLUGK.

V. 893. [πρὸς σε τῶνδε γονάτων] Suppl. ἐκτεύω, satis noto ellipseos genere, de quo diximus in Gr. Gr. §. 139. 6. p. 770. ed. sept. V. C. F. R.]

V. 895. στεμμάτων] Ramos intellige oleae lana victos, quos manibus gerebant supplices. Ἰκτῆρα θαλλόν vocat Suppl. 10. PFLUGK.

V. 899. μόνη] Auctor Homerus Odys. δ. 12. Exquisita

quaedam, ut ad v. 223., sic hoc loco dedit Scholiasta: Ἀνδρῶν καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσιν ὅτι γεγενῆσθαι ἐξ Ἑλένης Ἐρμιόνην καὶ Νικόστρατον· ὁ δὲ τὰς Κυπριακὰς ἱστορίας ἐξανάψας Πλεισθίνην φησὶ, μεθ' οὗ ἐξ Κύπρου ἀφίχθαι τὸν Ἀλέξανδρον. Vide Valcken. ad Theocr. Id. XVIII. 51. PFLUGK.

V. 902. ὦ Φοῖβ' ἄκεστορ] Eadem, qui alibi Ἀποτροπαῖος, Ἀλεξίκακος dicitur: quem praefantur averruncandi mali causa. Vid. C. O. Müller. Dor. T. I. p. 296. PFLUGK.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

τίς οὖν ἂν εἴη μὴ πεφυκότων γέ πω
παιδῶν γυναικὶ συμφορὰ πλὴν εἰς λῆχος;

905

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τοῦτ' αὐτὸ καὶ νοσοῦμεν· εὖ μ' ὑπηγάγον.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ἄλλην τίν' εὐνὴν ἀντὶ σοῦ στέργει πόσις;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τὴν αἰχμάλωτον Ἐκτορος ξυνευνέτιν.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

κακόν γ' ἔλεξας, ἄνδρα δίσσ' ἔχειν λέχη.

910

ΕΡΜΙΟΝΗ.

τοιαῦτα ταῦτα· κἄτ' ἔγωγ' ἡμυνάμην.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

μῶν εἰς γυναικ' ἐρῶσας οἶα δὴ γυνή;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

φόνον γ' ἐκείνη καὶ τέκνω νοθαγενεῖ.

V. 910. ἄνδρα δίσσ' ἔχειν E. ἄνδρ' ἕνα δίσσ' ἔχειν C. ἕν' ἄνδρα δίσσ' ἔχειν ceteri libri.

V. 914. συμφορὰ σ' E et a sec. m. B. συμφορὰς ceteri.

V. 908. εὖ μ' ὑπηγάγου] «Scite callida oratione tua me illexisti, ut quae enuntiare nolebam faterer.» MATTH. Noster Hel. 835: τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα; PFLUGK.

V. 910. Heracl. 807: Καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσει κακόν, Ἄνδρὸς στερήσας, id est, ἐνὸς ἀνδρός. Recte ibi nostrum locum comparavit Elmsleius. Hom. Od. π. 88: Πρῆξαι δ' ἐργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντι Ἄνδρα καὶ Ἰφθίμῳ. Vergil. Aen. XI. 397. Et quos mille die victor sub Tartara misi. PFLUGK. Etiam aliis locis Latini id ipso numero nominis efficiunt, quod adiectis

numeralibus ab aliis linguis efficitur, veluti si Cicero de oratore lib. II. c. 26. §. 111. sic loquitur: quum idcirco aliquid ambigitur, quod aut verbum aut verba sint praetermissa, ubi expectaveris: ubi aut verbum unum aut plura sint praetermissa, ipse autem nominis numerus rem conficit. R. K.

V. 912. οἶα δὴ γυνή] scil. ῥάπτειν φιλεῖ. Nisi forte ῥάπτειν absolute dixit, ut πλέκειν Ion. 1410. Hom. Od. δ. 822: δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανώονται. Ita aliter explicanda quae praeposui verba. V. Thucyd. VIII. 84: οἷα δὴ καύται, sc. ὄντες. Soph. Phil. 584

ΟΡΕΣΤΗΣ.

κάκτεινας, ἥ τις συμφορὰ σ' ἀφείλετο;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

γέρων γε Πηλεύς, τοὺς κακίονας σέβων.

915

ΟΡΕΣΤΗΣ.

σοὶ δ' ἦν τις ὅστις τοῦδ' ἐκοινώνει φόνου;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

πατήρ γ' ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπὸ Σπάρτης μολών.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

κάπειτα τοῦ γέροντος ἡσσήθη χερί;

ΕΡΜΙΟΝΗ.

αἰδοῖ γε· καὶ μ' ἐρημον οἴχεται λιπών.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

συνῆκα· ταρβεῖς τοῖς δεδραμένοις πόσιν.

920

ΕΡΜΙΟΝΗ.

ἔγνωσ' ὁλεῖ γάρ μ' ἐνδίκως. τί δεῖ λέγειν;

ἀλλ' ἄντομαί σε Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον·

V. 917. μολῶν s pr. m. B.

V. 918. ἡτιήθη C.

V. 921. μ' om. B. τί δὲ B.

οἷ' ἀνὴρ πένης. Oed. T. 763. ex emendatione G. Hermannii: οἷ' ἀνὴρ δοῦλος. Herod. III. 63: οἷα ἀνὴρ ἀγαθός. PFLUGK.

[V. 916. ἦν τις ὅστις —] Disputandi materiam haec pronominum coniunctio praebuit Elmsleio et Hermannio ad Medeam v. 775., quorum ille exemplorum auctoritate rem diiudicat, hic totum genus loquendi ad rationis subtilitatem revocat. Hoc certum est, quod solum potuit hoc loco, usurpasse Euripidem, quum ita interrogare Orestem appareat, ut neque quis homo fuerit teneat, neque an habuerit omnino adiutorem caedis Hermiona sciat. Itaque ὅς dici omnino non potuit: lice-

bat, sed sensu diverso, σοὶ δ' ἦν τις, ὅς σοι τοῦδ' ἐκοινώνει φόνου; h. e. quem tu socium caedis habuisti, eum ede, quis fuerit. Citatis ab Elmsleio adde Iph. T. 1209: καὶ πόλει πέμψον τίν' ὅστις]σημανεῖ. Aristoph. Eccles. 805: οἴσειν δοκεῖς τιν' ὅστις αὐτῶν τοῦν ἔχει. PFLUGK.

V. 922. Δία ὁμόγνιον] lovem gentilicium, cognatorum tutelam. Vide Ruhnk. ad Tim. p. 192 seq. PFLUGK. Similis est Ζεὺς ἐγκέτος, quippe qui eorum, qui eiusdem domus sunt, tutelam gerat, de quo vide quae adnotaverunt interpretes ad Sophoclis Antigonam v. 485. R. K.

πέμψον με χώρας τῆςδ' ὅποι προσωτάτω,
 ἢ πρὸς πατρῶον μέλαθρον· ὡς δοκοῦσί γε
 δόμοι τ' ἐλαύνειν φθίγμ' ἔχοντες οὔδε με 925
 μισεῖ τε γαῖα Φθιάς· εἰ δ' ἥξει πάρος
 Φοίβου λιπὼν μαντεῖον εἰς δόμους πόσις,
 κτενεῖ μ' ἐπ' αἰσχίστοισιν, ἢ δουλεύσομεν
 νόθοισι λέκτροις, ὧν ἐδέσποζον πρὸ τοῦ.
 πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες; 930
 κακῶν γυναικῶν εἰσοδοὶ μ' ἀπώλεσαν,
 αἷ μοι λέγουσαι τοῦςδ' ἐχαύνωσαν λόγους·
 'σὺ τὴν κακίστην αἰχμάλωτον ἐν δόμοις

V. 923. ὅπη C.

V. 924. δοκοῦσί γε libri. δοκοῦσί μοι Musurgia.

V. 925. δόμοι γ' AB[C]E. B[C]. δόμοι μ' abcd. δόμοι τ' A. Matthiae. Nauckius superiore versu δοκοῦσί τε scripsit, hic autem γ' retinuit. Deinde φθίγματ' ἔχοντες BC.

V. 930. qui in libris Oresti tribuitur, recte Lentingius Hermionae restituit.

V. 931. habent Plutarch. coniag. praec. p. 143. Stobaeus flor. I. XXIV. 25. t. III. p. 64. Menander monost. 699. conf. Plin. hist. nat. XXIX. 5.

V. 924 sq. ὡς δοκοῦσί γε δόμοι τ' ἐλαύνειν κτέ.] Sic rectius restituisse A. Matth. videtur quam nuper A. Nauckius, qui δοκοῦσί τε δόμοι γ' ἐλαύνειν κτέ. scribi voluit. Nam etsi δοκοῦσί τε et μισεῖ τε, quum externam orationis formam spectamus, melius inter se respondere videntur, tamen multo secus est, quum ipsam sententiam consideramus, ac primum illud ipsum, quod ponitur, universon adseverandum erat, quod fit, si ὡς δοκοῦσί γε legimus, deinde δόμοι οὔδε et γαῖα Φθιάς inter se quasi diversae res componuntur, ut ob eam ipsam rem rectius δόμοι τ' ἐλαύνειν — μισεῖ τε γαῖα Φθιάς dici videatur, quam si universa ista adseveratur, quae est in γέ particula ad singulare nomen δόμοι vocaretur. Illud enim nos non poterit offendere, quod in altero membro ad nomen, in altero ad

verbum coniunctio apposita est, conf. Med. 953 sq. R. K.

V. 925. δόμοι τ' ἐλαύνειν φθίγμ' ἔχοντες V. ad Phoen. 1322. R. K.

V. 930. πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες,] Scholiasta ad h. l. hoc adnotavit: πῶς οὖν τάδ'· ἀλλ' εἰ ἐρωτήσῃ τις, πῶς ταῦτα ἐξημάρτανες, πῶς ἂν διηγῆσται τις; Unde Lentingius recte collegit eum hunc versum non Oresti tribuisse, sed orationi Hermionae continuavisse, cui restituit adferens Supplic. 184 sq. τάχ' οὖν ἂν εἴποις Ἥλεκτ' ἀνὰ παρὲς χθόνα πάς ταῖς Ἀθήναις τόνδε προετάσσεις πόρον; Poterat etiam conferre Aristophanis Acharn. 539 sq. κἀντεῦθεν ἦδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων. ἔρεϊ τις, οὐ χρῆν' ἀλλὰ τί ἐχεῖν εἴπατε, quem ipsum locum Scholiasta ait esse expres-

δούλην ἀνέξει σοὶ λέχους κοινουμένην ;
 μὰ τὴν ἄνασσαν, οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις 935
 βλέπουσ' ἂν αὐγάς τ'αμ' ἐκαρποῦτ' ἂν λέχη·
 καὶ γὰρ κλύουσα τοὺςδε Σειρήνων λόγους,
 σοφῶν, πανούργων, ποικίλων λαλημάτων,
 ἐξηνεμάθην μωρία. τί γάρ μ' ἐχρῆν
 πόσιν φυλάσσειν, ἢ παρῆν ὅσων ἔδει, 940
 πολὺς μὲν ὄλβος, θωμάτων δ' ἠνάσσομεν,
 παῖδας δ' ἐγὼ μὲν γυναικίους ἔτιχτον ἄν,
 ἢ δ' ἡμιδούλους τοῖς ἐμοῖς νοθαγενεῖς.
 ἀλλ' οὔ ποτ', οὔ ποτ', οὐ γὰρ εἰσάπαξ ἐρῶ,

V. 932. αὐγίνωσαν a pr. m. B.

V. 934 et 935 om. b. propter repetitam vocem δόμοις. v.

934. ἀνέξει σοῦ C.

V. 936. βλέπονσαν A a pr. m. B Ec C.

V. 939. ἐχρῆν A.

V. 940. φυλάττειν A B B. ὅσων a pr. m. B. ὅσων C.

V. 944—954. habet Stobaeus flor. LXXIV. 4. t. III. p.

57. 58.

sum ab Aristophane ex Euripidia
 Telepho. R. K. ὡς εἰποι τις]
 Sic Aristoph. Av. 180: Ὡς περ
 εἰποι τις. De ἂν particula omissa
 vide Reisigii Commentationem
 p. 124. s. Matth. ad Hippol.
 468. Gr. Gr. Vol. II. p. 980.
 Klotz. ad Devar. vol. II. p. 759.
 PFLUGK.

V. 932. ἐχαύνωσαν] scil.
 με. Cycl. 676: ὅς μοι δοὺς τὸ
 πῶμα κατέκλειπεν. Vid. Porson.
 ad Med. 734. Schaefer. ad
 L. Bos. p. 53. ἐχαυνοῦν λόγους,
 vanitatis implere, Suppl.
 412. cf. Jacobs. Animadv. p.
 49. PFLUGK.

V. 938. σοφῶν, πανούρ-
 γων, ποικίλων λαλημάτων]
 σοφὸν in malam partem dici ap-
 paret, quo in genere apud So-
 phoclem in Philoct. 438: φω-
 τὸς γλώσση δεινοῦ καὶ σοφοῦ
 mentio fit, et apud Euripidem
 in Alceat. 58. dicitur: πῶς εἰ-
 πας; ἀλλ' ἢ καὶ σοφὸς λέληθας

ὦν., ubi Scholiasta nomen
 sic explicat quasi πανούργων
 eum dixerit. Διό, inquit, Ἀπόλ-
 λων φησὶν αὐτὸν πανούργως εἰ-
 ρηκέναι. R. K. λαλημάτων]
 De homine λάλῳ idem usurpa-
 vit vocabulum Soph. Antig.
 320: οἴμ', ὡς λάλημα δῆλον ἐκ-
 πεφικὸς εἶ, ubi vid. Brunck.
 A Critia apud Athen. XIII.
 p. 600. D. Anacreontem vocari
 ἡπερόπενμα γυναικῶν pro ἡπε-
 ροπετιῇ monuit Lobeck. ad
 Soph. Ai. p. 280. Vide supra
 v. 446. Similia notavit Mus-
 grav. ad Soph. O. T. 1248.
 ed. Erf. min. PFLUGK.

V. 939. τί γάρ μ' ἐχρῆν]
 nam, si minus stulta fuisset,
 quid me oportebat de ma-
 rito importune esse sollici-
 citam? PFLUGK.

V. 944 sqq. His praecepta
 dissimilia hortatur in fragmento
 ad tragicæ orationis gravitatem
 composito et fortasse hinc ex-

χρή τούς γε νοῦν ἔχοντας, οἷς ἔστιν γυνή, 945
 πρὸς τὴν ἐν οἴκοις ἄλοχον εἰσροितᾶν ἔαν
 γυναῖκας· αὗται γὰρ διδάσκαλοι κακῶν·
 ἢ μὲν τι κερδαίνουσα συμφθεῖρει λέχος,
 ἢ δ' ἀμπλακοῦσα συννοσεῖν αὐτῇ θέλει,
 950
 πολλαὶ δὲ μαργότητι. κάντεῦθεν δόμοι
 νοσοῦσιν ἀνδρῶν. πρὸς τὰδ' εὖ φυλάσσετε
 κλήθροισι καὶ μοχλοῖσι δωμαίων πύλας·
 ὕγιες γὰρ οὐδὲν αἱ θύραιθεν εἰσοδοί
 δρῶσιν γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακά.

V. 948. συμφέρει abcd.

V. 949. αὐτῇ ABEB et ceteri, ut videtur. αὐτῇ Barnesius.

V. 952. κλέθροισι BB.

V. 955. ἄγαν γ' Musurus, sine idonea causa. γλῶτταν B. σύμφυλον a sec. m. BC.

V. 956. ἐγγνωστὰ [BB] μὲν οὖν σοι AB. et ceteri. σοι μὲν οὖν C. μὲν οὖν σοι Valckenarius ad Hippol. 20. μὲν οὖν σοι Canterus.

presso Menander p. 185. ed. Meinek. PFLUGK.

V. 950. πολλαὶ δὲ μαργό-
 τητι] His verbis hoc Euripides
 indicare videtur, multas earum
 mulierum non alia de causa ma-
 gistras nequitiae esse, nisi cu-
 piditate, ut nulla alia re du-
 cantur nisi ipsa nequitia, quo
 in genere Terentius And. I,
 1, 136 sq. haec habet: SOS.
 Quapropter? SIM. Rogas?
 Mala mens, malus animus
 R. K.

V. 957. κοσμεῖν] Rei vi-
 tiosae aliquam conciliare spe-
 ciem virtutis. Troad. 982: τὸ
 σὸν κακὸν κοσμοῦσα. Ion. 833:
 οἱ συντιθέντες τὰδικ' ἔλα μη-
 χαναῖς Κοσμοῦσι. Idem fere so-
 nat Aristophanica loquutio,
 δνόματι περιπέττοισι τὴν μο-
 χθηρίαν. P lut. 159, quam tra-
 ctavit Valcken. Diatr. p. 258.
 A. PFLUGK. Permirum est,
 quod b. Pflugkius, qui re-
 ctissime vim atque significatio-

nem verbi κοσμεῖν explicavit,
 non vidit multo melius in iis,
 quae sequuntur, verbis legi τὰς
 γυναῖκας νόσους, quam illud,
 quod a libris nullam omnino ha-
 bet auctoritatem, τὰς γυναῖκας
 φύσεις. αἱ γυναῖκες νόσοι sunt
 mores mulierum ac natu-
 rae deteriores, nos dica-
 mus: die schwachen Seiten
 des weiblichen Ge-
 schlechts, quas ornando po-
 tius dissimulare debebat quam
 vituperando explicare Hermiona.
 R. K.

V. 958 sq. Recte Bergler.
 in Comment. ad Aristoph. Vol.
 V. p. 471. Lips. Euripidis lo-
 cum comparavit cum his Comici
 verbis, Vesp. 745. ἦποι σοφὸς
 ἦν ὅστις ἔφασκε, πρὶν ἂν ἀμφοῖν
 μῦθον ἀκούσης, οὐκ ἂν δικά-
 σαις. Uterque poeta Phocy-
 lideum dictam reddidit, quod
 usurpavit Noster etiam in He-
 racl. 180. et Auctor Demodoci
 d. 383. D. Quod iudici com-
 mendabat Phocylides, ne quid

ΧΟΡΟΣ.

ἄγαν ἐφῆκας γλῶσσαν εἰς τὸ σύμφυτον. 955
 συγγνωστὰ μὲν νῦν σοι τὰδ', ἀλλ' ὅμως χρεῶν
 κοσμεῖν γυναῖκας τὰς γυναικείας νόσους.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

σοφὸν τι χρῆμα τοῦ διδάξοντος βροτοῦς
 λόγους ἀκούειν τῶν ἐναντίων πάρα·
 ἐγὼ γὰρ εἰδὼς τῶνδε σύγχυσιν δόμων 960
 ἔριν τε τὴν σὴν καὶ γυναικὸς Ἑκτορος,
 φυλακὰς ἔχων ἔμμνον, εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς,
 εἴτ' ἐκφοβηθεῖς αἰχμαλωτίδος φόβῳ
 γυναικὸς οἴκων τῶνδ' ἀπηλλάχθαι θέλεις.

V. 957. *γυναικείας* ACE. *γυναικείους* ceteri. Mox νόσους libri nisi quod in Cod. a. ascriptum: γρ. φύσεις, quod olim Mursurus reposuerat.

V. 958—1217. om. a.

V. 962. *μένεις* A. a. pr. B. *μενεῖς* CE[BC].

V. 964. om. a pr. m. B.

decerneret, nisi audita etiam altera parte (τῶν ἐναντίων), id Orestes in sua ipsius causa utiliter se observasse animadvertit. Cognovit enim consensu Hermionae fieri posse quae dudum ipse agitaverat. PFLUGK. De communi hoc veterum Graecorum praecepto, quod falso Pflugkius Phocylideum dixit, dixi nuper ad Heracl. v. 180. p. 49 sq. ed. Goth. sec. Quamquam hoc quidem loco illud ipsum praeceptum certe non totum observari videtur animo poëtae, qui omnino id voluit commendare, ut aliorum quoque hominum orationem exaudientiam esse existimarem, si quando ipsi nobis non satis faceremus, vide Hesiodi *ργ.* x. 77. 290 sqq. Sophoclis Antig. v. 719. Ciceronis orat. pro A. Cluentio c. 31. §. 84. Livii lib. XXII. c. 29. R. K.

V. 962. Sana omnia et in corrupta esse non dubitassent interpretes, si quo haec refe-

renda essent perspectum habuissent. Cohærent autem cum laude Phocylideae sententiae. O prudentem hominem, inquit, qui alterius partis sermones audiendos esse dixit. Nam quum domesticas has discordias comperissem, ea ipsa erat causa, cur de statione et tanquam de specula non decederem, ut tua cognoscerem consilia, mansurane esses, an hinc te eripere velles. Itaque veni mandata quidem tua nulla habens, sed, si tu fugae forte mentionem iniicere, te abducturus. PFLUGK.

V. 963. εἴτ' ἐκφοβηθεῖς αἰχμαλωτίδος φόβῳ] «Libri φόβῳ, quod Lentingius in φόνῳ mutavit, ut eodem modo dictum quo v. 920. τοῖς δειδαμένοις. Eodemque modo etiam v. 1060. φόνῳ pro φόβῳ scribendum iudicavit. Non opus, quum αἰχμαλωτίδος φόβῳ interpretari liceat metu propter captivam. Sic Sophocles Oed. R. 988: ἀλλὰ τῆς ζωῆς

ἦλθον δὲ σὰς μὲν οὐ σέβων ἐπιστολάς, 965
 εἰ δ' ἐνδίδοις, ὥσπερ ἐνδίδως, λόγον,
 πέμψων σ' ἀπ' οἴκων τῶνδ'. ἐμὴ γὰρ οὔσα πρὶν
 σὺν τῷδε ναίεις ἀνδρὶ σοῦ πατρὸς κάκη,
 ὅς, πρὶν τὰ Τροίας εἰσβαλεῖν ὀρίσματα,
 γυναῖκ' ἐμοὶ σε δοῦς, ὑπέσχεθ' ὕστερον 970
 τῷ νῦν σ' ἔχοντι, Τρωάδ' εἰ πέρσει πόλιν.
 ἐπεὶ δ' Ἀχιλλέως δεῦρ' ἐνόστησεν γόνος,
 σὼ μὲν συνέγγνων πατρί, τὸν δ' ἐλίσσομένην
 γάμους ἀρφεῖναι σούς, ἐμὰς λέγων τύχας
 καὶ τὸν παρόντα δαίμον', ὡς φίλων μὲν ἄν 975

V. 965. σὰς οὐ μένων B.

V. 966. ἐνδίκως hcd. λόγους B.

V. 967. πέμψω libri. πέμψων Heathius. τῶνδε μὴ a m. sec. BC.

V. 970. ἐμοὶ σε δοῦς ὑπέσχεθ' [A] BCE bcd C. ἐμοὶ σε δοῦς εἰθ' ὑπέσχεθ' B

V. 971. πέρσει ABCE bcd B πέρσοι C., quod verius videtur Kirchoffio.

V. 973. τόνδ' cum v. l. τῶνδ' B.

V. 976. γῆμαί μ' A et a sec. m. B. δ' om. bcd. ῥαδίως

φόβος. Quod declaratur responso nuntii: πολὺς δὲ καὶ γυναικὸς ἐφοβεῖσθ' ὕπερ; ut in Andromacha Scholiastae verbis: τῷ φόβῳ τῷ ὑπὲρ τῆς αἰχμαλωτίδος, ad v. 1060.» G. HERMANNUS.

V. 965. σὰς μὲν οὐ σέβων ἐπιστολάς] Quod hoc loco μένων pro σέβων reponi voluerunt multi critici, id probare propterea non possum, quod, etiam si ferri potest μένων, tamen illud ipsum, quod est in libris tantum non omnibus scriptum σέβων, sententiam efficit artissimam, σέβειν enim ἐπιστολάς nihil est aliud nisi obsequi mandatis. Sic usurpatur hoc verbum etiam in Sophoclis Antig. v. 744., ubi Creon hoc dicit: ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων; cui quod respondet Haemon: οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γὰρ τὰς θεῶν πατέρων,

non obstat illi explicationi, quam nos secuti sumus. Alio enim modo Creon, alio modo Haemon hoc verbum usurpat, nec vero ego hoc ita dictum existimari velim, quasi ego nihil interesse putem in eiusmodi locis inter σέβειν et πείθεσθαι. Hoc enim simpliciter rem eloquitur, alterum cum honoris significatione, quae ipsa ad h. l. maxime idonea est. R. K.

V. 966. Ἐνδιδόναι λόγους] i. q. λόγον προσφέρειν, agere cum aliquo de aliqua re, mentionem aliquis rei iniicere. Aliud est, nisi fallor, ἐνδιδόναι λόγον, i. e. σκήψιν, ἀφορμὴν. Aristoph. Lys. 673: λαβὴν ἐνδιδόναι. Aristides T. III. p. 431. A: τῆς κοινῆς ἀπολογίας, ἣν αὐτὸς Πλάτων ἐνδίδωσιν. PFLUGK.

V. 969. Τὰ Τρ εἰς β. ὀρίσματα] Infra v. 984: συμφο-

γῆμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν, ἔκτοθεν δ' οὐ ῥαδίως,
φεύγων ἀπ' οἴκων ἅς ἐγὼ φεύγω φηγάς.

ὁ δ' ἦν ὑβριστῆς εἰς τ' ἐμῆς μητρὸς φόνον
τάς θ' αἵματοπὺς θεὰς ὀνειδίζων ἐμοί.

καὶ γὰρ ταπεινὸς ὢν τύχαις ταῖς οἰκοθεν 980

ἤλγουν μὲν, ἤλγουν, συμφοραῖς δ' ἠνειχόμεν,
σῶν δὲ στερηθεὶς ῥαχόμεν ἄκων γάμων.

νῦν οὖν, ἐπειδὴ περιπετεῖς ἔχεις τύχας,
καὶ ξυμφορὰν τήνδ' εἰσπείσοῦς ἀμνηχανεῖς,

ἄξω σ' ἀπ' οἴκων καὶ πατρὸς δώσω χερί. 985

τὸ συγγενὲς γὰρ δεινόν, ἔν τε τοῖς κακοῖς
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον οἰκείου φίλου.

[AB]CEcd[B] ῥάδιον C.

V. 979. αἵματοποιούς bc.

V. 981. συμφοραῖς libri. συμφορὰς Scaliger.

V. 982. σοῦ BC ὄγκων (v. l. ἄκων a m. sec.) B.

V. 984. συμφορὰν τιν' bcd.

V. 985. χεροῖν bcd.

V. 986. 87. nuper auctore G. Hermanno A. Nauckius
et A. Kirchhoffius choro dederunt contra libros. Hermannus
etiam τοι pro γὰρ restituit et ἐν κακοῖσι τε pro ἐν τε τοῖς κακοῖς.

ρὰν τήνδ' εἰσπείσοῦσα. Alc. 173:
θάλαμον εἰσπείσοῦσα. cf. Matth.
Gr. §. 426. Eustathius ad
Od. δ. p. 1479: Σοφοκλῆς δὲ
φαίνει ἐν Ἑρμιόνη ἱστορεῖ, ἐν
Τροίᾳ ὄντος ἔτι Μενελάου ἐκ-
δοθῆναι τὴν Ἑρμιόνην ὑπὸ τοῦ
Τυνδάρεω τῷ Ὀρέστη. εἰτα ὕστε-
ρον ἀφαιρεθείσαν αὐτοῦ ἐκδοθῆ-
ναι τῷ Νεοπτολέμῳ κατὰ τὴν ἐν
Τροίᾳ ὑπόσχεσιν. PFLUGK.

V. 976. Obsequendum hic est
plurimorum librorum auctoritati,
qui habent ῥαδίως, non ῥάδιον,
ita tamen ut id quoque διὰ
μέσου ponatur, non trahatur ad
sequentia; nam γῆμαιμ' ἂν ex
antecedentibus cogitatione ad-
sumendum est, quo de genere
vide quae Pflugkii dixit ad
Hecub. 605. p. 63. ed. sec. R. K.

V. 978. Verbi ὀνειδίζειν du-
plex structura est, τινὰ εἰς τι,

et τινί τι. Utramque hoc loco
coniunxit Euripides: prior est
in his, εἰς τ' ἐμῆς μητρὸς φό-
νον ὀνειδίζων, scil. ἐμέ: poste-
rior in altero membro, τάς θ'
αἵματοπὺς θεὰς ὀνειδίζων ἐμοί.
PFLUGK. Sit hoc ita, ut vo-
luit Pflugkii, ex eo tamen
non efficitur discrepare ab hoc
loco locum eum, quo Dobræus
ad hunc ipsum defendendum
usus est ad Aristoph. Equit.
90., Euripidis e Med. 547. ἃ δ'
εἰς γάμους μοι βασιλικούς ἀνελ-
δισας. R. K.

V. 981. συμφοραῖς δ' ἠνει-
χόμεν] «propter meum in-
fortunium ferebam.» Her-
mann. ad Bacch. 783. Recte:
ἀνέχεσθαι idem est hoc loco,
quod στέργειν. Absolute posuit
etiam Thucyd. V. 45: οἱ
Ἀθηναῖοι οὐκέτι ἠνέχοντο.
PFLUGK.

ΕΡΜΙΟΝΗ.

νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς
 μέριμναν ἔξει, κοῦκ ἐμὸν κρίνεται τόδε.
 ἀλλ' ὡς τάχιστα τῶνδ' ἐμ' ἐκπεμψον δόμων, 990
 μὴ φθῇ με προσβὰς δῶμα καὶ μολὼν πόσις,
 οἴκους [τε τοῦςδε] μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν
 Πηλεὺς μετέλθῃ πωλικοῖς διώγμασιν.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

θάρσει γέροντος χεῖρα· τὸν δ' Ἀχιλλεύς
 μηδὲν φοβηθῆς παῖδ', ὅς' εἰς ἐμ' ὕβρισε. 995
 τοῖα γὰρ αὐτῷ μηχανὴ πεπλεγμένη

V. 989. *θμοὶ* a pr. m. B. *λέγειν* C. *τόδε* AbcdBC. *τάδε* (τόδε a sec. m.) B. *τάδε* [C] E.

V. 992. *οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν* AE, item B, nisi quod is habet a sec. m. *οἴκους τε τοὺς τε σ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν. οἴκους τε τοῦςδε μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν* C. *ἢ πρέσβυς οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν* bcd *οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν* (ἢ *παιδὸς* in initio *λείπει*

versus a sec. m. additum) B. *οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν* C. Unde apparet olim ab initio versus aliquid excidisse, quamobrem Kirchhoffius coniecit: *μόνον δ' ἄρ' οἴκους μὴ ἐξερημοῦσαν μαθὼν*, Nauckius edidit: *οἴκους [τε τοῦςδε] μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν*, quem sequutus sum in re prorsus incerta.

V. 986. *δαινόν]* Quid est enim, quod non cogat vi sua necessitudo et sanguinis societas? Aesch. Prom. 39: *τὸ συγγενὲς τοι δαινόν ἢ θ' ὁμίλλαι*. Sept. c. Th. 1032: *δαινόν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν*. Conf. Valken. ad Phoen. 358. PFLUGK. Quod G. Hermannus haec choro tribuit, probare non possum. Orestes enim non tam in laudem suam haec loquitur quam in honorem amicitiae domesticae, quae pertinet etiam ad Menelaum patrem, ut recte *τὸ συγγενὲς γὰρ δαινόν* ipsius

Menelai causa dixisse videatur, cui se ait traditurum esse filiam Hermionam. R. K.

V. 993. *πωλικοῖς διώγμασιν· τοῖς διὰ τῶν ἀρμάτων διώγμασιν* Hesychius t. II. p. 1091. R. K.

V. 994. *θάρσει γέροντος χεῖρα]* De senis manu noli esse sollicita, a sene vim ne timeas. Aesch. Suppl. 603: *θαροῦτε, παῖδες, εὐ τὰ τῶν ἰγχοῦλων*. Soph. Oed. C. 649: *θάρσει τὸ τοῦδε γ' ἀνδρός*. Xenoph. Anab. III. 2, 20. Iacobs. ad Athen. p. 224. ad Philostr. p. 479. Hein-

βρόχοις ἀκινήτοισιν ἔστηκεν φόνου
 πρὸς τῆσδε χειρός, ἣν πάρος μὲν οὐκ ἐρῶ,
 τελουμένων δὲ Δελφίς εἴσεται πέτρα.
 ὁ μητροφόντης δ', ἣν δορυξένων ἐμῶν 1000
 μείνωσιν ὄρκοι Πυθικὴν ἀνὰ χιθόνα,
 δείξει γαμεῖν σφε μηδέν' ὧν ἐχρῆν ἐμέ.
 πικρῶς δὲ πατρὸς φόνιον αἰτήσῃ δίκην
 ἄνακτα Φοῖβον· οὐδέ νιν μετὰστασις 1005
 γνώμης ὀνήσει, θεῶ διδόντα νῦν δίκας.
 ἀλλ' ἐκ τ' ἐκείνον διαβολαῖς τε ταῖς ἐμαῖς
 κακῶς ὀλεῖται· γινώσεται δ' ἐχθραν ἐμὴν.
 ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς ἀναστροφὴν
 δαίμων δίδωσι, κούκ ἐγὼ φρονεῖν μέγα.

V. 993. μετέλθοις ABCE[b]cdBC.

V. 995. μηθὲν A. φοβηθεῖς A a pr. m. Bc. δς libri. δς Lo-heckius ad Soph. Ai. p. 312. ed. prim.

V. 998. τῇδε a pr. m. B.

V. 1000. δ' om. bcd. δορυξένων B.

V. 1002. μῆδ' ἐν' A. μηδέν' a pr. m. BC. μηδὲν ceteri. ἐχρῆν A a pr. m. B.

V. 1003. πικρῶς A. Mox ἤτησεν pro αἰτήσῃ scribi voluit A. Kirchhoffius.

V. 1004. οὐδ' ἐν b.c.

V. 1005. θεῶν νῦν διδόντα δίκας B.

V. 1007. ἐμοῖ EC. θεοῦ scribendum videtur Kirchhoffio.

dorf. ad Plat. Phaedr. §. 35. PFLUGK.

V. 999. τελουμένων] V. Matth. Gr. §. 563. [adn. ad Alcest. 88.] Δελφίς πέτρα, propter situm urbis in arduo editoque loco. Soph. Oed. T. 463: Τίς, ὅστιν' ἂ θεοπιπίεια Δελφίς εἶπε πέτρα; Nonn. Dionys. XIII. 122: σοφῇ παρὰ Δελφίδι πέτρῃ ἀγγέμποροι Φωκῆες. Πυθίαν πέτραν dixit Euripides Ion. 550. PFLUGK.

V. 1000. δορυξένων] Veterum testimonia de hac voce exposui ad Med. 687. Conf. Valcken. animadv. ad Ammon. III. 10. Bachmanni

Anecd. Gr. Vol. II. p. 320. 379. PFLUGK.

V. 1008. ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν] Refer ad illa, ἐκ τ' ἐκείνου. Invisorum enim sibi h ominum sortem deus convertit mutatque in deterius, neque eos superbi- re patitur. εἰς ἀναστροφὴν διδόναι i. q. ἀναστρέφειν. Suppl. 331. ὁ γὰρ θεὸς πάντ' ἀναστρέφει πάλιν. Rhcs. 332: ὅρα τὸ μέλλον· πόλλ' ἀναστρέφει θεός. PFLUGK.

V. 1009. ταῦτα εἰπὼν ἔρχεται (ὁ Ὀρφέης) ἔχων τὴν Ἐρ- μίονην. SCHOLIASTA.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'.

ω Φοῖβ ὁ πυργώσας τὸν ἐν' Ἰλίῳ εὐτειχῇ πάγον 1010
καὶ Πόντιε, κυανέαις ἵπποις διφρεύων
ἄλιον πέλαγος,
τίνος οὐνεκ' ἄτιμον ὀργάναν χέρα τεκτοσύνας 1015
'Ενναλίῳ δοριμήστορι πρὸςθέντες τάλαιναν
τάλαιναν μεθεῖτε Τροίαν;

V. 1010.

στρ. α'.

— / — — / — — — / — —
— / — — — — / — — —
— / — — —
— / — — — — / — — — —
3 / — — — — — — / — — —
— / — — — — —

στρ. β'.

— / — — — / — — — —
— / — — — / — — — —
— / — — — —
— / — — — / — — — —
3 — — — — —
— / — — — —
— / — — — —
— / — — — / — / — / — —
— / — — — / — — — —

V. 1010. Solacium chorus
Hermionae, cuius matrimonium
Troiana mulier turbaverat, ex
varietate ac multitudine petit
malorum, victis pariter ac vi-
ctoribus incumbendum, quae
Troiae excidium consequuta
sunt. Scite autem orditur car-
men ab Apollinis invocatione,
qui et Troiam a se et Neptuno
conditam (vid. Apollod. II.
5, 9. Tafel. Dilucidd. Pind.

I. 1. p. 300.) pessumdederat,
et Oresti necandae matris auctor
fuerat, idemque ultionis a Neo-
ptolemo sumendae adiutor fu-
turus est. PFLUGK.

V. 1010. πάγον εὐτειχῇ]
τετειχισμένον ἐν ὄρει Hes-
ychius t. II. p. 886. Sic enim
eius verba restituenda esse de-
monstrant Suidas et Zonar-
us p. 903: εὐτειχεῖ πάγω·
καλῶς τετειχισμένῳ. R. K.

ἀντ. α΄.

πλείστους δ' ἐπ' ἀκταῖσιν Σιμοεντίσιν εὐίππους ὄχους
ἐξεύξατε καὶ φονίους ἀνδρῶν ἀμίλλας
ἔειπ' ἀστεράνους· 1020

ἀπὸ δὲ φθίμενοι βεβᾶσιν Ἰλιάδαι βασιλῆς,
οὐδ' ἔτι πῦρ ἐπιβώμιον ἐν Τροίᾳ θεοῖσιν
λέλαμπεν καπνῷ θνῶδει. 1025

στρ. β΄.

βέβακε δ' Ἀτρεΐδας ἀλόχον παλάμαις·

V. 1010. iō libri. ὦ Musurus. Φοῖβ' ὁ πυργώσας Aldus.
φοῖβε πυργώσας libri. εὐτυχῇ Eb.

V. 1011. κυαντοῖς a sec. m. BC. ἔπποισι libri. ἔπποις Mu-
surus.

V. 1015. ὀργάνων bcd.

V. 1016. δορὶ μήστορι A. δορὶ μήστορα C. προσθέντες ACE
bdC. προσθέντες [BB].

V. 1018. ἀκταῖσιν b. ἀκταῖς B.

V. 1019. ἐξεύξατε om. E.

V. 1020. εἰπεί A.

V. 1023. οὐδ' τε CE.

V. 1025. λέλαμπται C. λάμπει E.

V. 1026. ἀτρεΐδας (supra scripto θα a m. pr. et corr. in
ἀτρεΐδας a m. sec.) B. ἀτρεΐδας B.

V. 1014. Iunge ὀργάνων χεῖρα
τεκτοσύνας. Dixit, ut poeta,
quod in soluta oratione est τε-
κτοσύνην ὀργάνους χερός. Sic in
Med. 647: τὸν ἀμχανίας αἰῶνα.
Aristoph. Eccl. 1009. ed. Dind.
τρυνῆς πρόσωπον. Vid. G.
Herm. ad Vig. p. 890. A.
Seidler. ad Eurip. El. 651.
ad Iph. T. 132. Matthiae ad
Phoen. 660. Gramm. §. 316. f.
PFLUGK. Vere de hoc loco
Scholiasta: Τίνος ἔνεκα τὸ
τῆς χειρός τῆς ὑμετέρας ἔργον
ἀτίμως παραδιδώκατε τῷ Ἄρει;
R. K.

V. 1016. προσθέντες] He-
cub. 368: Ἰδὲ προστιθεῖσθαι ἑμὸν
δέμας. Suppl. 948: ὅταν δὲ τοῦς-
δε προσθῶμεν πυρὶ. PFLUGK.

V. 1021. ἀστεράνους] He-
cub. 368: Ἰδὲ προστιθεῖσθαι ἑμὸν
δέμας. Suppl. 948: ὅταν δὲ τοῦς-
δε προσθῶμεν πυρὶ. PFLUGK.

V. 1026. Ad versum 1036:
ὦ δαίμων, ὦ Φοῖβε, πῶς πείθο-
μαι; haec adnotavit Musgr. v. 1036:
«Elegantissimus hic versus opti-
me totam oden clauderet; ut
paene suspicer strophē esse,
quam nunc antistrophē dici-
mus.» Sic ille, ἐμβαλὼν σπιν-
θήρα μικρόν, quantum excitavit
incendium! Nam transposuit
Brunckius: quid? quod ne
dubitare quidem nos patitur ex
sensu totius carminis manifestam
rem esse attente legenti dicens.
Tu vero, quicumque haec tiro
legis (nihil enim dicam de sensu
carminis) discite, quanti sit gram-
maticae disciplinae diligentia,
qua illam egregie refutavit te-
meritatem G. Hermann. in
notis MSS. «Initium, inquit,
strophae βέβακε δέ tam aperte
ad praegressum βεβᾶσι spectat,
ut nihil certius sit quam omnia
suo loco posita esse.» PFLUGK.

αὐτὰ τ' ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ
πρὸς τέκνων ἀπηύρα·

θεοῦ, θεοῦ νιν κέλευσμι' ἐπεστράφη

1030

μαντόσυνον, ὅτε νιν

Ἀργόθεν πορευθεῖς

Ἀγαμεμνόνιος κέλωρ

ἀδύτων ἐπιβὰς ἔκτανεν ματρὸς φονεύς,

1035

ὦ δαῖμον, ὦ Φοῖβε, πῶς πείθομαι;

V. 1030. νιν om. B. κέλευμ' AB.

V. 1032. ἄργος BC, ἀργόθεν ceteri. Illud ἄργος e compen-

dio vocis ἀργόθεν, quod erat ἀργό, natum videtur. Vide Fr. Iac. Bastii comment. palaeogr. post G. H. Schaeferi Gregor. Corinth. p. 820., ut frustra esse videatur quod Lentingius coniecit scribendum: Ἄργος ἐμπορευθεῖς.

V. 1038. ἀγαμεμνόνιος [A] ad [B] ἀγαμέμνοιος h. ἀγαμεμνόνιος ceteri.

V. 1035. ἔκτανεν Heathius κτεάνων libri.

V. 1036. δαίμων B.

V. 1038. ἄν [ABB] ἄν ceteri, ut videtur. Deinde ἀγορὰς ἀχόρους A. ἀχόρους (ante quod add. ἀγορὰς a sec. m.) B. ἀγοραὶ ἀχόρους Cb. ἀγορὰς E. ἀγοραὶ ἀχόρους cd BC. Facile intelligitur scripturae diversitatem ortam esse e διττογραφία.

In editione sua G. Hermannus rectissime argumentum carminis chori sic exposuit: Cur conditam a vobis Troiam delevistis? cur frustra sivistis pugnare Troianos? unde occiderunt ab illo oriundi [orti?] reges; occidit etiam Atrides, cuius caedem ultus est filius; multaeque in Graecia uxores aut filios luxerunt, aut ad alios concesserunt maritos: non tibi soli, Hermiona, haec sors contigit, sed tota Graecia laborat, Phrygumque clades in eius agris effudit caedem. R. K.

V. 1028. ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ] caedem morte luens et tanquam commutans. De dativi structura vid. Matth. Gr. §. 365. 2. —

ἀπηύρα, i. q. ἀπέλυναι, cf. supra v. 544. et Buttm. Lexil. I. p. 83. PFLUGK.

V. 1031. ἐπεστράφη] adit, petiit, in illam animadvertit. Compares vernaculum heimsuchen. Abest infesti consilii significatio ab his eiusdem poetae, Hel. 82: πόθεν γῆς τῆςδ' ἐπεστράφης πέδον; quod similiter dixit in Med. v. 666: πόθεν γῆς τῆςδ' ἐπιστραφῆ πέδον; PFLUGK.

V. 1035. Mihi reponendum videtur ἀδύτων ἐπιβὰς στεμμάτων, quod vide an confirmare possit locus Ionis v. 1309 sq. Kp. Ἦν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδ' με σφάζει θέλγξ. I. Τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στίμμασιν; PFLUGK. Ego Heathii coniecturae obsequutus sum. R. K.

V. 1036. Schol. θανμάζει, εἰ ὁ Ἀπόλλων τοῦτο προσέταξεν

ἀντ. β'.

πολλαὶ δ' ἂν Ἑλλάνων ἀγόρους στοναχὰς
μέλποντο δυστάνων τεκῶν ἄλοχοι·

ἐκ δ' ἔλειπον οἴκους 1040

πρὸς ἄλλον εὐνάτορ· οὐχὶ σοὶ μόνῃ

δύσφρονες ἐπέπεσον,

οὐ φίλοισι, λῦπαι·

νόσον Ἑλλάς ἔτλα, νόσον· 1045

διέβα δὲ Φρυγῶν [καὶ] πρὸς εὐκάρπους γύας

σκηπτὸς σταλάσσων τὸν Ἀίδα φόνον.

V. 1039. *τοκίων* BCF, *τεκίων* ceteri. Scholiasta, qui *τοκίων* in contextu legit: *ἐὰν δὲ ἦ*, inquit, *ἡ γραφή τεκνίων* (*τεκίων* Cobetus), *λύεται* (*λείπει* Cobetus) τὸ *ἐνεκα*. Deinde *ἄλογον* C.

V. 1040. *ἔλειπον* BCEbB[C].

V. 1041. *ἄλλον* A. *εὐνάτορας* a m. sec. B. σοὶ ὧ *Ἑρμιόνη* E, recepto glossema.

V. 1043. *δύσφρονες* ἔπεσον (— a m. sec.) AB. *δύσφρονες* ἔπεσον CEbcd. *δύσφρον' ἐπέπεσον* B. *δύσφρονες* *ἐνεπον* C. *ἐπέλασαν* scribendum coniecit Kirchhoffius.

V. 1044. *καὶ φίλοισι* b.

V. 1046. *διέβαλεν* b. δὲ *καὶ* *φρυγῶν* πρὸς bcd *γίας* [B]C. *γύας* ceteri.

V. 1047. *αἶδα* AE. *ᾄδα* [B]C[B] *αἶδαι* b. *ᾄδα* C. Kirchhoffius fortasse *αἰκῇ φόνον* scriptum fuisse suspicatur.

πῶς πείθομαι τοῦτο εἰρησθαι
παρὰ σοῦ; PFLUGK.

V. 1037. *ἂν Ἑ. ἀγόρους*] In publico lugebant iisque in locis, qui totius populi conventibus frequentes erant, quod ibi et cognoscere iacturam facillime poterant, si quae de suis aliquem amisissent, et commune gaudium non potuit non proprii doloris incitamentum esse. — *στοναχὰς τεκῶν*, luctum ob filios morte ereptos. Iph. T. 1268. *φθόνῳ θυγατρὸς*. PFLUGK.

V. 1040. *ἐκ δ' ἔλειπον* — *πρὸς ἄ. εὐν.*] i. e. *ἐκλιπεῖν* *ἤλθον*. cf. Rost. Gr. §. 139. 9. c. [p. 772 sq. ed. sept.] Herodot. VI. 100: *οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐβούλοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας*, ubi vid. Valcken. Herodoti locum imitatur Pausanias.

Eurip. Vol. I. Sect. III.

ita tamen, ut loquendi formulam suppleverit, Lih. IV. 34, 6: *ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀναφυγεῖν ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παιονισσοῦ*. PFLUGK.

V. 1042. *σο* [Hermionam] adloquitur. Mox *φίλοισι* ad Atridas referendum. PFLUGK. Ceterum de hoc consolationis genere, non firmissimo, sed tamen saepe utili, vide quae dixi ad Med. 1017. p. 105. ed. Goth. alt. R. K.

V. 1046. *καὶ* traiectionem est in codd. nonnullis ante *Φρυγῶν*, ad sensum bene, non item ad versus modulum. Sed fit hoc nonnunquam, ut particulae sedem teneant non suam: cuiusmodi loci recitatione iuvandi sunt. Hoc quidem loco ipsa flagitat sententia et oppositionis ratio, ut ordinem verborum hunc

ΠΗΛΕΥΣ.

Φθιώτιδες γυναῖκες, ἱστοροῦντί μοι
σημήνατ' ἤσθόμην γὰρ οὐ σαφῇ λόγον,
ὥς δώματ' ἐκλιποῦσα Μενέλεω κόρη
φρούδη τάδ' ἤκω δ' ἐκμαθεῖν σπουδὴν ἔχων,
εἰ ταῦτ' ἀληθῆ· τῶν γὰρ ἐκδήμων φίλων
δεῖ τοὺς κατ' οἶκον ὄντας ἐκπονεῖν τύχας.

1050

ΧΟΡΟΣ.

Πηλεῦ, σαφῶς ἤκουσας· οὐδ' ἐμοὶ καλὸν
κρύπτειν ἐν οἷσπερ οὖσα τυγχάνω κακοῖς·
βασίλεια γὰρ τῶνδ' οἴχεται φυγὰς δόμων.

1055

ΠΗΛΕΥΣ.

τίνος φόβον τυχοῦσα; διαπέραίνε μοι.

ΧΟΡΟΣ.

πόσιν τρέμουσα, μὴ δόμων νιν ἐκβάλῃ.

ΠΗΛΕΥΣ.

μῶν ἀντὶ παιδὸς θανασίμων βουλευμάτων;

ΧΟΡΟΣ.

ναί, καὶ γυναικὸς αἰχμαλωτίδος φόβῳ.

1060

ΠΗΛΕΥΣ.

σὺν πατρὶ δ' οἴκους, ἣ τίνοσ λείπει μέτα;

V. 1054. σαφῶς Πηλεὺς ἤκουσας b. σαφῶς πηλεῦ ἤκουσας cd
οὐδ' ἐμοὶ fere libri. οὐδέ μοι Kirchhoffius.

V. 1056. φυγὰς τῶνδ' οἴχεται BC.

V. 1059. μῶν ἀντίποινα Nauckius.

V. 1063. ἣ fere [in libris legi ait Kirchhoffius. Ipse
scripsit ἣ.

esse putes: διέβα δὲ σκηπτὸς
σταλάσων τὸν Αἰδὰ φόρον καὶ
πρὸς εὐκάρπους γύας Φρυγῶν.
PFLUGK.

V. 1055. Melius intelligerem,
si scriptum esset ἐν οἷσπερ οὖσα
τυγχάνει κακοῖς. PFLUGK.
Sied multo tamen melius dicitur
τυγχάνω quam τυγχάνει. Aperit
enim quae chororum ducit eo,
quod se ipsam in illis malis

versari ait, suam propensam vo-
luntatem in dominos, quae quae
illorum sunt incommoda, etiam
sua esse existimat. R. K.

V. 1059. παιδὸς θανα-
σ. βουλ.] i. e. διὰ τὴν κατὰ τοῦ
παιδὸς ἐπιβουλὴν. PFLUGK.
Ut μῶν ἀντὶ παιδὸς θανασ. βουλ.
retineamus, non auctore Nauc-
kio recipiamus μῶν ἀντίποινα,
et res ipsa et qui sequitur ver-

ΧΟΡΟΣ.

Ἀγαμέμνονός νιν παῖς βέβηκ' ἄγων χθονός.

ΠΗΛΕΥΣ.

ποῖαν περαίνων ἐλπίδ' ; ἢ γῆμαι θέλων ;

ΧΟΡΟΣ.

καὶ σοῦ γε παιδὸς παιδὶ πορσύνων μόρον.

ΠΗΛΕΥΣ.

κρυπτὸς καταστάς, ἢ κατ' ὄμμ' ἐλθὼν μάχη ; 1065

ΧΟΡΟΣ.

ἀγνοῖς ἐν ἱεροῖς Λοξίου Δελφῶν μέτα.

ΠΗΛΕΥΣ.

οἴμοι· τόδ' ἤδη δεινόν. οὐχ ὅσον τάχος
χωρήσεται τις Πυθικὴν πρὸς ἐστίαν,
καὶ τὰνθάδ' ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
πρὶν παῖδ' Ἀχιλλέως κατθανεῖν ἐχθρῶν ὑπο ; 1070

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦμοι μοι.

οἷας ὁ τλήμων ἀγγελῶν ἦκω τύχας
σοὶ τ', ὦ γεραιέ, καὶ φίλοισι δεσπότην.

ΠΗΛΕΥΣ.

αἰατ' πρόμαντις θυμός, ὥς τι προσδοκῶν.

V. 1068. Πυθικὴν ἀνὰ χθόνα (cum v. lect. πρὸς ἐστίαν a manu sec.) B. πυθικὴν ἀνὰ χθόνα CE., quod Kirchhoffius. e v. 1001. petitum esse dicit.

V. 1071. ὦμοι μοι [AB] ὦμοι μοι B. ὦ μοι μοι Ccd. ἰώ μοι μοι ceteri, ut videtur.

V. 1072. ἀγγέλων A. ἀγγέλων (— ὦν a sec. m.) B. ἀγγέλλων cd C.

sus suadent. Nam id ipsum debet pernicipi esse Hermionae, quod non solum Andromacham, sed etiam eius puerum ex Neoptolemo natum pessumdare voluit, atque id ipsum etiam eo, qui sequitur, versu indicatur. Nam καὶ particula adseveratur de puero et etiam captivae mulieris metus indicatur. Recte enim haec verba: γυναικὸς αἰχμαλω-

τῆδος φόβῳ, Scholiasta interpretatur: τῷ φόβῳ τῷ ὑπὲρ τῆς αἰχμαλωτῆδος. R. K.

V. 1067. Noster Chrysippi fr. II. Αἰαί, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακόν, Ὅταν τις εἰδῇ τὰγαθόν, χρῆται δὲ μὴ. PFLUGK.

V. 1069. τὰνθάδ' ὄντα] quae hic acta sunt, interpretatur G. Hermann. ad Soph. Oed. Col. 42. p. 18. PFLUGK

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδός, ὥς μάθης, γέρον
 Πηλεῦ· τοιάσδε φασγάνων πληγὰς ἔχει 1075
 Δελφῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ Μυκηναίου ξένου.

ΧΟΡΟΣ.

ᾶ ᾶ τί δράσεις, ὦ γεραῖε; μὴ πέσης·
 ἔπαιρε σαυτόν.

ΠΗΛΕΥΣ.

οὐδέν εἰμ'· ἀπωλόμην.
 φρούδη μὲν αὐδή, φρούδα δ' ἄρθρα μου κάτω.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄκουσον, εἰ καὶ σοῖς φίλοις ἀμυναθεῖν 1080
 χρήξεις, τὸ πραχθέν, σὸν κατορθώσας δέμας.

ΠΗΛΕΥΣ.

ῶ μοῖρα, γήρως ἐσχάτοις πρὸς τέρμασιν
 οἶα με τὸν δύστηνον ἀμφιβᾶσ' ἔχεις.
 πῶς δ' οἴχεται μοι παῖς μόνου παιδός μόνος,
 σήμαιν'· ἀκοῦσαι δ' οὐκ ἀκούσθ' ὅμως θέλω. 1085

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἐπεὶ τὸ κλεινὸν ἤλθομεν Φοῖβου πέδον,

V. 1074—77. om. b. errore orto, ut recte dixit G. Hermannus, ex αἱ αἱ et ᾶᾶ.

V. 1074. προσδοκᾷ CEcdC. προσδοκᾶ A. προσδοκῶ B. προσδοκῶν [B] et vulgo. Id ego retinui, quia id ipsum προσδοκῶ scrip-
 tum ansam ad mutationem προσδοκᾶ dedisse videtur.

V. 1075. ἔχων BCE.

V. 1076. om. Acd.

V. 1077. αἱ αἱ Ab.

V. 1080. εἰ δὲ καὶ b. εἴπερ G. Hermannus. Kirchhoffius proponit εἰ καὶ μὴ φίλοις. Deinde ἀμυνάθειν libri. ἀμυνάθην A.

V. 1077. μὴ πέσης· ἔπαιρε
 σαυτόν] Similiter dicitur in
 Alcest. 250. ἔπαιρε σαυτήν, ὦ
 τάλαίνα, μὴ προδῶς. R. K.

V. 1080. εἰ καὶ] si non
 inertī tantum dolori in-
 dulgere, sed opem etiam
 cupis ferre amicis tuis.
 PFLUGK.

V. 1089. καὶ τοῦ θ' ὑπο-

πτον ἦν ᾶρ'] et hoc sus-
 ceptum scilicet erat. Iph. T.
 1310: σὺ δὲ κατ' οἶνον ἦσθ'
 ἄρα. Sic in formula τὸ δ' ἦν
 ἄρα, quam illustravit Wytten-
 bach. ad Iulian. p. 172 sq.
 Lips. PFLUGK.

V. 1098 sq. Ordo est: ἀρχαί
 τε (i. e. καὶ ἀρχαί) εἰς τε βου-
 λευτήρια ἐπληροῦντο, ἰδίῃ θ'
 ὅσοι — ἐφέστασαν φρουρὰν ἐτά-

τρεῖς μὲν φαιεννὰς ἡλίου διεξόδους
 θεῶν διδόντες ὄμματ' ἐξεπίμπλαμεν.
 καὶ τοῦθ' ὑποπτον ἦν ἄρ'· εἰς δὲ συστάσεις
 κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ. 1090
 Ἀγαμέμνωνος δὲ παῖς διαστείχων πόλιν
 εἰς οὓς ἐκάστῳ δυσμενεῖς ἦν δα λόγους·
 ὁρᾶτε τοῦτον, ὃς διαστείχει θεοῦ
 χρυσοῦ γέμοντα γύαλα, θησαυροὺς βροτῶν,
 τὸ δεύτερον παρόντ' ἐφ' οἷσι καὶ πάρος 1095
 δεῦρ' ἦλθε, Φοῖβον ναὸν ἐκπέρσαι θέλων;
 καὶ τοῦδ' ἐχώρει ῥόδιον ἐν πόλει κακόν,
 ἀρχαί τ' ἐπληροῦντ' εἰς τε βουλευτήρια,
 ἰδίᾳ θ' ὅσοι θεοῦ χρημάτων ἐφέστασαν
 φρουρὰν ἐτάξαντ' ἐν περιστύλοις δρόμοις. 1100
 ἡμεῖς δὲ μῆλα, φυλλάδος Παρνησίας
 παιδεύματ', οὐδὲν τῶνδ' ἐπεπυσμένοι,
 λαβόντες ἤμεν, ἐσχάrais τ' ἐφέσταμεν,
 σὺν προξένοισι μάντεσιν τε Πυθικοῖς.
 καὶ τις τόδ' εἶπεν· ὦ νεανία, τί σοι 1105
 θεῶν κατευξώμεσθα; τίνος ἤκεις χάριν;

V. 1081. *χρῆζει* a pr. m. B.

V. 1084. *πῶς δ'* [AB] CEb. *πῶς B* [C]. *μου* a pr. m. BCE.

V. 1085. *ἀκούσαι κοῦκ* C. *ἀκούσαι οὐκ* C. *οὐκ ἀκούσ'* A [b]
cBC. οὐκ ἀκούσθ' [B] E.

V. 1087. *φαιεννὰς* c.

V. 1095. *καὶ τὸ δεύτερον* C.

V. 1097. *κάν* a pr. m. B.

V. 1100. *ἐτάξαν τ'* E. *δρόμοις* Abc. *δόμοις ceteri.*

V. 1103. *ἤμεν* Brunckius. *ἤμεν libri.*

V. 1104. *πυθικῆς* B.

V. 1106. *κατευξώμεσθα* A. *κατευξώμεθα* B. *κατευξόμεσθα ceteri.*

ξαντο, iamque et in curias
 conveniebant magistratus,
 et seorsim qui dei
 thesauris praeerant prae-
 sidia disposuerunt.
 PFLUGK.

V. 1100. *φρουρὰν ἐτάξαντ'*
ἐν περιστύλοις δρόμοις]
lure G. Hermannus dixit
φρουρὰν ἐτάξαντο esse sibi
custodias disponebant, ut in

Heraclidis v. 664: *στρατὸν κα-*
θίζει τάσσειται θ' ὃν ἦλθ' ἔχων.
 Quod deinceps *δρόμοις* auctore
 A. Kirchhoffio recepi, nemo
 reprehendet, qui consideraverit
 quam facile *δρόμοις*, quod mi-
 nus saepe legitur in his fabulis,
 in usitatissimum *δόμοις* commu-
 tari potuerit. Quemadmodum
 ab Euripide *δρόμοι* *περιστύλοι*
 commemorantur, sic apud Pla-

- ὁ δ' εἶπε· Φοῖβ' τῆς πάροιθ' ἀμαρτίας
 δίκας παρασχεῖν βουλόμεσθ'· ἤτησα γὰρ
 πατρός ποτ' αὐτὸν αἵματος δοῦναι δίκην.
 κἀνταῦθ' Ὀρέστου μῦθος ἰσχύων μέγα 1110
 ἐφαίνεσθ', ὥς ψεύδοιτο δεσπότης ἐμὸς
 ἦκων ἐπ' αἰσχροῖς. ἔρχεται δ' ἀνακτόρων
 κρηπῖδος ἐντός, ὥς πάρος χρηστηρίων
 εὖξαιτο Φοῖβ', τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις·
 τῷ δὲ ξιφήρης ἄρ' ὑφειστήκει λόχος 1115
 δάφνη σκιασθεῖς· ὦν Κλυταιμνήστρας τόκος
 εἷς ἦν ἀπάντων τῶνδε μηχανορῥάφος.
 χῶ μὲν κατ' ὄμμα στὰς προσεύχεται θεῶ·
 οἱ δ' ὀξυθήκτοισ φασγάνοις ὠπλισμένοι
 κεντοῦσ' ἀτευχῇ παῖδ' Ἀχιλλέως λάθρα. 1120

V. 1108. γὰρ om. C.

V. 1110. καὶ ταῦτ' C.

V. 1111. ἐφέρετ' (l. v. ἐφαίνετ') B.

V. 1115. ἄρ' (v. l. αἰετ' a sec. m.) B.

V. 1116. πικασθεῖς bcd.

V. 1120. ἀτευχῇ ἀνοπλον Hesychius t. I. p. 600.

V. 1121. χωρεῖ δὴ B.

V. 1122. legendum ἐξήκει esse ait Kirchhoffius.

tonem est δρόμος κατάστεγος
 in Euthyd. p. 273 A. R. K.

V. 1107. «Aliter Pindarus
 Nem. VII. 61. κρεῶν ὑπὲρ μά-
 χας, ubi vide Schol. et Heyn.
 in excursu XII. ad Vers. Aen.
 III. Matthiae ad schol. Orest.
 1649. Item μοιριᾶν περὶ τιμᾶν
 Pindarus fragm. 24.» G.
 HERMANNUS.

V. 1114. τυγχάνει δ' ἐν
 ἐμπύροις] Vide, ne dictum
 sit pro ἐντυγχάνει ἐμπύροις,
 ex ta consulit, ut ne licue-
 rit quidem adiciere participium
 ὦν, quod ut recte omitti posse
 doceret, hunc attulit locum Lo-
 cella ad Xenoph. Eph. p. 266.,
 quod contra dixit Porsonus
 ad Hecub. 782., qui quidem du-
 bitat, an egendum sit ἐντεξε δ'

ὦν ἐν ἐμπύροις. Vulgatam le-
 ctionem iure tuetur Schaefer,
 comparans Hecub. 971. ἐν τῷδε
 πότμῳ τυγχάνουσι. Vide Hein-
 dorf. ad Plat. Gorg. p. 190
 sq. Lobeck. ad Phryn. p. 277.
 PFLUGK.

V. 1116. δάφνη σκιασθεῖς]
 Etsi iure commemoravit A.
 Matthiae saepius a grammatis-
 tics verbum πικάζειν per σκιά-
 ζειν esse explicatum, cl. He-
 sych. v. v. πικάζουσι et Zonara
 p. 1599. et Photio s. v. πικά-
 ζουσι, tamen auctore etiam
 Kirchhoffio ac Nauckio
 optimorum librorum auctoritate
 σκιασθεῖς retinendum putavi.
 Saepo enim factum est, ut usi-
 tatus verbum alio minus usi-
 tato a glossatoribus explicaretur.
 Qua de re iam superiore

χωρεῖ δὲ πρύμναν· οὐ γὰρ εἰς καιρὸν τυπεῖς
 ἐτύγγαν', ἐξέλκει δέ, καὶ παραστάδος
 κρεμασιὰ τεύχη πασσάλων καθαρπάσας,
 ἔστη 'πὶ βωμοῦ, γοργὸς ὀπλίτης ἰδεῖν,
 βοᾷ δὲ Δελφῶν παῖδας, ἱστορῶν τάδε· 1125
 τίνος μ' ἔκατι κτείνειτ' εὐσεβεῖς ὁδοὺς
 ἦκοντα; ποίας ὄλλυμαι πρὸς αἰτίας;
 τῶν δ' οὐδὲν οὐδεὶς μυρίων ὄντων πέλας
 ἐφ' ὅθ' ἔγχεατ', ἀλλ' ἐβαλλον ἐκ χειρῶν πέτροις.
 πυκνῇ δὲ νιφάδι πάντοθεν σποδούμενος, 1130
 προὔτεινε τεύχη κάφυλάσσειτ' ἐμβολάς,
 ἐκεῖσε κακεῖσ' ἀσπίδ' ἐκτείνων χερί.
 ἀλλ' οὐδὲν ἦνεν· ἀλλὰ πόλλ' ὁμοῦ βέλη,
 οἴστοί, μεσάγκυλ' ἐκλυτοί τ' ἀμφώβολοι,

ἰδεῖν

V. 1124. ἰδεῖν (v. l. φανεῖς a m. sec.) B. ὁφθεῖς C.

V. 1130. 1220. om. folio exciso d.

V. 1131. κάφυλάσσειτ' ἐμβολάς Reiskius. καὶ φυλάσσειτ' ἐμ-
 πολάς libri.

V. 1133. ἦνεν [A]. ἦνεν (cum v. l. ἦνεν a sec. m.) B cum
 ceteris.

V. 1134 μεσάγκυλοι BCEC. μεσάγκυλα· ἀκόντια Hesy-
 chius t. II. p. 575.

tempore dixi ad Luciani Gall.
 s. somnium §. 3. p. 17 sqq. conf.
 etiam huius fabulae v. 1151.,
 ubi pro τυπεῖς in bc legitur δα-
 μεῖς e glossemate natum. R. K.

V. 1116 sq. Explicavi ad v.
 651. PFLUGK.

V. 1121. χωρεῖ δὲ πρύμ-
 ναν] retro cedit. Thucydi-
 deam dictionem πρύμναν προὔε-
 σθαι de navibus esse se reci-
 pientibus comparavit Scholiastes
 l. 50. PFLUGK.

V. 1122. ἐξέλκει] Intransi-
 tive dictum videtur, quo sensu
 alibi ἐξέλκειν πόδα. Comparari
 possunt quae ad muniendam
 coniecturam suam [ἐξέλκει δὲ
 πόδα καὶ παραστάδος] attulit Ia-
 cobsius, Soph. Phil. 290:
 Eurip. Phoen. 310: γήγα τρο-

μερὰν ἔλκω παιδὶ ποδὸς βάσιν.
 Adde Med. 1181. El. 491.
 PFLUGK. «Recte Heathius
 ἐξέλκει interpretatur extrahit
 gladium e vagina. Plene dic-
 tum in Hecuba 544: φάσσανον
 ἐξείλκε κολεοῦ. Et glossa: ἐξέλ-
 κω, evagino. Gladium sem-
 per gestabant antiqui Graeci,
 neque erat quod Matthiae quae-
 reret, num qui gladio cinctus
 esset dici posset ἀτενχής. Nam
 ἀτενχής is est, qui nec scutum
 neque galeam habet. Haec ar-
 ma Neoptolemus de portibus
 deripit iisque se tegit: unde ex
 v. 1131: προὔτεινε τεύχη κάφυ-
 λάσσειτ' ἐμβολάς, ἐκεῖσε κακεῖσ'
 ἀσπίδ' ἐκτείνων χερί.» G. HER-
 MANNUS.

V. 1134. μεσάγκυλ'] Vide
 Schol. ad Phoen. 1141: μεσαγ-

σφαγῆς ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος· 1135
 δεινὰς δ' ἂν εἶδες πυρρῆχας φρουρουμένου
 βέλεμνα παιδός. ὥς δὲ νιν περισταδὸν
 κύκλῳ κατεῖχον, οὐ διδόντες ἀμπνοάς,
 βωμοῦ κενώσας δεξιμήλον ἐσχάραν,
 τὸ Τρωϊκὸν πῆδημα πηδήσας ποδοῖν 1140
 χωρεῖ πρὸς αὐτούς· οἱ δ' ὅπως πελειάδες
 ἰέρακ' ἰδοῦσαι πρὸς φρυγὴν ἐνώτισαν.
 πολλοὶ δ' ἐπιπτον μιγάδες ἐκ τε τραυμάτων
 αὐτοὶ θ' ὑπ' αὐτῶν στενοπόρους κατ' ἐξόδους,
 κραυγὴ δ' ἐν εὐφήμοισι δύσφημος δόμοις 1145
 πέτραισιν ἀντέκλαγξ'· ἐν εὐδίᾳ δὲ πως
 ἔστη φαινοῖς δεσπότης στίλβων ὅπλοις,
 πρὶν δὴ τις ἀδύτων ἐκ μέσων ἐφθέγγατο
 δεινὸν τε καὶ φορικῶδες, ὥρσε δὲ στρατὸν

V. 1135. σφαγῆς [A]b. σφαγεῖς B. cum ceteris.

V. 1136. δ' om. E et a pr. m. B. φρουρουμένου [C].

V. 1137. ποδός ACbcC. παιδός ceteri, ut videtur. μιν A [CEbc] B. μιν (νιν sec. m.) B. νιν C. Kirchhoffius fortasse legendum esse ait: ἐπεὶ γε μὴν κτῆ.

V. 1138. ἀναπνοάς C.

V. 1141. τοὶ δ' ὅπως a pr. m. BE.

V. 1144. ὑφ' αὐτῶν Vossius.

V. 1145. εὐφήμοις A.

V. 1146. ἀντέκλαγξεν εὐδίᾳ δέπως ABCE. ἀντέκλαξεν εὐ-
 δία δέ πως CC. ἀντέκλαγξεν εὐδίᾳ δέ πως B. ἀντεκλαγξ'· ἐν εὐδίᾳ
 δ' ὅπως Lentingius.

κύλοις, τοῖς ἀκοντίοις, διὰ
 τὸ κατὰ μέσον τοῦ ξύλου τὰ
 ἀκόντια ἀγκύλον τι καὶ κοῖλον
 ἔχειν ἐγγλυφέν, εἰς ὃ ἐμβαλόντες
 τὸν δάκτυλον τὸν δευτέρου καὶ
 τοῖν δυοῖν ἐματέρωθεν κατέχοντες
 τακτικώτερον ῥίπτουσιν οἱ πολέ-
 μοι. R. K.

V. 1139. κενώσας] i. q. κα-
 ταλιπών. Bacch. 728: Καγὼ 'ξε-
 πῆδρα' ὥς συναρπάσαι θύλων,
 Λόχμην κενώσας, ἐνθ' ἐκρύπτο-
 μεν δέμας. Monuit G. Her-
 mann. ad Soph. Ai. p. 118.
 PFLUGK.

V. 1140. Scholiastes: ὁποῖον
 ἐν τῇ Τροίᾳ ἐπῆδησεν Ἀχιλλεύς.

οἱ γὰρ συντεταχότες τὰ Τρωϊκά
 φασιν, ὡς τόπος ἐστὶν ἐν Τροίᾳ
 καλούμενος Ἀχιλλέως πῆδη-
 μα, ὅπερ ἀπὸ τῆς νεῶς ἐπῆδη-
 σεν. οὕτως δὲ φασιν ἦλατο, ὡς
 καὶ ὕδωρ ἀναδοθῆναι. PFLUGK.
 Addit G. Hermannus Tzetzen
 ad Lycophr. 245. R. K.

V. 1142. ἐνώτισαν] in fu-
 gam terga dederunt. Soph.
 Oed. T. 193. παλλόντων δρά-
 μημα νωτίσαι πάτρας. cf. Val-
 cken. ad Phoen. 657. PFLUGK.

V. 1146. ἐν εὐδίᾳ δέ πως
 [ἐσθ' κτῆ.] Recte adsimulavit
 G. Hermannus quod est apud
 Aeschylum Sept. adv. Theb.

στρέψας πρὸς ἀλκὴν. ἐνθ' Ἀχιλλέως πίτνει 1150
 παῖς ὀξύθήκῃ πλευρὰ φασγάνῃ τυπεῖς
 Δελφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅσπερ αὐτὸν ὤλεσε
 πολλῶν μετ' ἄλλων· ὡς δὲ πρὸς γαῖαν πίτνει,
 τίς οὐ σίδηρον προσφέρει; τίς οὐ πέτρον
 βάλλων, ἀράσσω; πᾶν δ' ἀνάλωται δέμας 1155
 τὸ καλλίμορφον τραυμάτων ὑπ' ἀγρίων.
 νεκρὸν δὲ δὴ νιν, κείμενον βωμοῦ πέλας,
 ἐξέβαλον ἐκτὸς θυοδόκων ἀνακτόρων.
 ἡμεῖς δ' ἀναρπάσαντες ὡς τάχος χεροῖν
 κομίζομεν νίν σοι κατοιμῶσαι γόοις 1160
 κλαῦσαι τε, πρέσβυ, γῆς τε κοσμήσαι τάφῳ.
 τοιαῦθ' ὁ τοῖς ἄλλοισι θεσπίζων ἀναξ,
 ὁ τῶν δικαίων πᾶσιν ἀνθρώποις χρητὴς,
 δίκας διδόντα παῖδ' ἔδρας' Ἀχιλλέως,

- V. 1149. δεινόν τι Lentingius. Fortasse vere.
 V. 1150. ὀλκὴν a pr. m. B. πίτνει A et fortasse alii.
 V. 1151. δαμεις bc.
 V. 1152. αὐτὸν a sec. m. additur in B.
 V. 1153. πίττει A et fortasse alii.
 V. 1158. θυοδότων bc.
 V. 1160. κομίζομεν A. γέρον (v. l. γόοις a sec. m.) B. γέρον
 C. γόοις (γόους E) ceteri.
 V. 1161. κοιμῆσαι a m. sec. B.
 V. 1162. κοσμῶων bc.
 V. 1163. ἀνθρώποισι A.
 V. 1164. παῖς δ' C.

801: πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ. R. K.

V. 1148. ἐγθ' ἐγέξατο δεινόν τε καὶ φρικῶδες] Similiter dicitur in Hippol. 1216: φρικῶδες ἀντεφθάρητο. R. K.

V. 1152. Δελφοῦ πρὸς ἀνδρός] Schol. Μαχαιρέν φασι αὐτὸν καλεῖσθαι. Sacerdotem hunc Apollinis fuisse tradit Pherocydes apud Schol. Eur. Orest. 1649. Matth. Pausan. X. 24, 4. Strabo IX. p. 421. Cas. Eustath. ad Odys. δ. p. 1479. Euseb. Chron. I. p. 31, 8. cf. Vellei. Paterc. I. 1, 3. Operae pretium est etiam illam vere καινὴν ἱστορίαν co-

gnovisse, quam exposuit Ptolemaeus Hephaest. ap. Phot. c. 190. p. 148^b. 21. Bekk. καὶ ὡς Ἀχιλλέως καὶ Ἀηίδαμίας δύο ἐγενέσθην παῖδες, Νεοπτόλεμος καὶ Ὀνειρος· καὶ ἀναιρεῖται κατ' ἄγροισιν ὑπὸ Ὀρέστου ἐν Φωκίᾳ ὁ Ὀνειρος, περὶ σκηνοπηγίας αὐτῷ μαχεσάμενος. PFLUGK.

V. 1160. Apte Koernerus comparavit Phoen. 1486: Νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰκίῃσι φίλοις. Pindar. Pyth. XII. 22. ἀλλὰ νιν εὐροῖσ' ἀνδράσι θνατοῖς ἔχειν ὑνόμασεν κεφαλᾶν πολλᾶν νόμον. PFLUGK.

ἐμνημόνευσε δ', ὥσπερ ἄνθρωπος κακός,
παλαιὰ νείκη. πῶς ἂν οὖν εἴη σοφός;

1165

ΧΟΡΟΣ:

καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ ἤδη φοράδην
Δελφίδος ἐκ γῆς δῶμα πελάζει.
τλήμων ὁ παθών, τλήμων δέ, γέρον,
καὶ σύ· δέχει γὰρ τὸν Ἀχιλλεῖον
σκύμνον ἐς οἴκους, οὐχ ὥς σὺ θέλεις·
αὐτός τε κακοῖς πῆμασι κύρσας.
εἰς ἔν μοίρας συνέκυρσας.

1170

V. 1166. πῶς οὖν ἂν B.

V. 1167. ἤδη om. B.

V. 1169. τλήμων δ' ὁ γῆρον E. γέρον (— on man. sec.) B.

ο
γερον C.

V. 1172. ἐκυρσας Abc. κύρσας ceteri. A. Kirchhoffius et A. Nauckius e versu sequenti ἐκυρσας huc relatum esse aiunt, illud autem, quod eo loco fuerit omisum; idem iam ante eos fecit G. Hermannus, qui eo loco reposuit τοῖς τοῦδ'.

V. 1173. om. Cbc.

V. 1174. ἰὼ μοί μοι B.

V. 1175. χειροῖν C. δῶμασι θ' ἀμοῖς ABC. δῶμασι τ' ἐμοῖς E. δῶμασι θ' ἀμοῖς h. δῶμασιν ἀμοῖς [B]C. δῶμασι τ' ἀμοῖς Nauckius.

V. 1165 sq. Nihil minus, quam subditos esse hos versus ab homine Christiano, suspicari debebat Koernerus. Adeo illam Euripideam de deorum natura philosophiam referunt. PFL.

V. 1168. δῶμα πελάζει] Notanda est haec structura: usitatio erat dativus vel genetivus. PFLUGK.

V. 1171. οὐχ ὡς σὺ θέλεις] Herodot. I. 16: ἀπὸ μὲν τῶν τούτων οὐχ ὡς ἡ θεὸς ἐπὶ ἀπῆλλαξεν, ἀλλὰ προσπιπασας μεγάλως. PFLUGK.

V. 1172 sq. αὐτός τε κακοῖς πῆμασι κύρσας εἰς ἔν μοίρας συνέκυρσας] Quod plerique nunc in ea sunt opinione interpretes, ut participium

κύρσας alienum locum occupasse existiment eoque loco aliud olim scriptum fuisse, id nullo modo probare possum. Sive enim ipsam librorum auctoritatem spectas, nihil est quod eam rem confirmet: nam quod in A. scriptum est ἐκυρσας pro κύρσας, id ex eo natum videtur, quod librarii oculus συνέκυρσας in sequenti versu vidit: quin etiam ex libris eis, qui omittunt versum sequentem, Cbc. concludi potest, id factum non esse nisi ob ὁμοιοτέλειον, quo ii librarii, qui scripserant codices bc, aperte ducti sunt, quia ἐκυρσας pro κύρσας scripserunt, ut appareat eorum oculos ad versum sequentem aberrasse, qua re eorum librorum testimonio, in

ΠΗΛΕΥΣ.

- στρ. α'.
 ὦμοι ἐγώ, κακὸν οἶον ὄρῳ τόδε
 καὶ δέχομαι χερὶ δώμασί τ' ἄμοις. 1175
 ἰὼ μοί μοι, αἰαῖ, ὦ πόλι
 Θεσσαλία, διολώλαμεν, οἰχόμεθ'·
 οὐκέτι μοι γένος, οὐκέτι μοι τέκνα
 λείπεται οἴκοις.
 ὦ σχέτλιος παθέων ἐγώ. εἰς τίνα 1180
 δὴ φίλον ἀνγὰς βάλλων τέρψομαι;
 ὦ φίλιον στόμα καὶ γένυ καὶ χέρεσ.

V. 1176. ἰὼ μοι C. πόλις (in loco rescripto a m. sec. AB CEbBC.

V. 1177. Θεσσαλίας b. ὀχόμεθ' (ὠχόμεσθ' a m. sec.) B. ὠχόμεθ' ceteri. οἰχόμεθ' Lud. Dindorfius.

V. 1178. οὐκ ἐστὶ μοι τέκνα (in loco rescripto a sec. m.) A. οὐκέτι μοι τέκνα [BE]C. οὐκέτι τέκνα C. οὐκέτι bcB.

V. 1179. λείπεται A. a pr. m. BCb c. λείπετ' [EBC] et vulgo.

V. 1180. ὦ σχέτλιος παθέων A, a pr. m. BCE. ὦ σχέτλια παθῶν ceteri.

V. 1181. φίλων AbcBC. φίλων E. βαλὼν ABCE[bcB[C]. Ceterum A. Nauckius verba βάλλων τέρψομαι subditiicia esse putavit.

V. 1182. φίλον a pr. m. BC.

quibus is versus omissus est, confirmatur potius quam infringitur ceterorum librorum auctoritas: sive ipsam sententiam spectas, nihil in illis verbis inest, quod nos offendere possit: dixit enim ut Euripides κακοῖς πῆμασι κύρσας, sic Hesiodus *Εργ. κ. ἡμέρ.* 691: δεινὸν γὰρ πόντον μετὰ κύμασι πῆματι κύρσαι, eoque minus offensionem habere κύρσας hoc loco potest, quod in sequenti versu dicitur συνέκυρσας alio quodam modo et alia verbi constructione: immo si quis recte existimat de eloquentia antiquorum Graecorum, is in hoc ipso lusu verborum etiam in re tristi agnoscet summam istam eloquendi artem, qua veteres et oratores et poë-

tæ tum usi sunt, si quando magis commotus erat loquentis animus, ut verbis similibus aut ab eadem radice ductis sensum suum intimum etiam externa orationis forma repræsentarent. Eius rei similitudines adferre opus non est, etiam non quaerenti se ipsæ offerunt, dum modo quis sensum subtilem et exercitatum ad antiquorum scriptorum lectionem adferat. Ceterum de formula εἰς ἔν Euripidi usitatissima dixit G. Hermannus ad Helen. 1554. p. 153. R. K.

V. 1174—1185. Sunt tetrametri dactylici, uno interposito dimetro v. 1179. De extremo vide Herm. Elem. doctr. metr. p. 647. PFLUGK.

εἴθε σ' ὑπ' Ἰλίου ἦναρε δαίμων
Σιμοεντίδα παρ' ἀκτάν.

ΧΟΡΟΣ.

οὗτός τ' ἄν ὥς ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἄν, γέρον, 1185
θανών, τὸ σὸν δ' ἦν ὧδ' ἄν εὐτυχέστερον.

ΠΗΛΕΥΣ.

ἀντ. α'.

* * * * ὦ γάμος, ὦ γάμος,
ὃς τάδε δώματα καὶ πόλιν ἀμὰν
ῥέσας, αἰαῖ αἰαῖ. ὦ παῖ,
μήποτε σῶν λεχέων τὸ δυσώνυμον 1190
ῥφελ' ἐμὸν γένος εἰς τέκνα καὶ δόμον
ἀμφιβαλέσθαι
'Ερμιόνας ἀΐδαν ἐπὶ σοί, τέκνον,
ἀλλὰ κεραυνῷ πρόσθεν ὀλέσθαι,
μηδ' ἐπὶ τοξοσύνῃ φονίῳ πατρὸς 1195

V. 1185. οὗτως E. (μὲν οὖν καὶ) τῶνδ' B. litteris, quae un-
cis saeptae sunt, in litura scriptis. ὥς om. C. Kirchhoffio scri-
bendum videtur: οὗτος γὰρ ὥς ἐκ τῶνδ', Hermann: οὗτως γ'
ἄν ὥς ἐκ τῶνδ'.

V. 1188. ὥς BC. καὶ πόλιν ἐμὰν ABCB. καὶ πόλιν καὶ πό-
λιν ἐμὰν b καὶ πόλι καὶ πόλι ἐμὰν c καὶ πόλι ἐμὰν C. ἀμὰν Mu-
surus.

V. 1189 αἰ αἰ αἰ αἰ ἔ ἔ A. αἰ αἰ ἔ ἔ B[C] cC. αἰ αἰ ἔ ἔ E.
αἰ αἰ ἔ ἔ bB.

V. 1191. ῥφελ' BCbcB. Mox ἐμοὶ γέρας G. Hermannus.

V. 1196. φοῖβον libri. Φοῖβον Hervagiana secunda.

V. 1198 (1201). ὀττοτοτοτοί A. ὀττοτοτοτοί B. ὀτοτοτοτοί C.

V. 1185. ὥς ἐκ τῶνδ']
isto rerum statu; v. adnot.
ad Med. 459. et Rost. in Pas-
son. Lex. s. v. ὥς A. l. 1. a.
bl. γ. p. 2630. ed. quint. Ad
sententiam comparari potest Ho-
mer. Od. α. 239 sq. PFLUGK.

V. 1190. Levem si admiseris
mutationem versu sequente ἐμοὶ
scribendo pro ἐμὸν, quod video
placuisse etiam Musgravio
curis secundis, et structuram
verborum faciliorem reddideris
et sententiam huic loco conve-

nientem habebis. Ordo est:
μήποτε τὸ δυσώνυμον εἰς τέκνα
καὶ δόμον γένος σῶν λεχέων Ἐρ-
μιόνας ῥφελεν ἀμφιβαλέσθαι ἀΐ-
δαν ἐπὶ σοί, τέκνον καί. Id est,
utinam ne infaustum il-
lud liberis meis domui-
que genus coniugis tuae
Hermionae perniciem ti-
bi attulisset, fili, sed ful-
mine prius perisset. De
Atridis loquitur, quibus et Achil-
les et Neoptolemi mortem im-
putat. Ἀμφιβαλέσθαι ἐπὶ σοί,

αἷμα τὸ διογενὲς ποτε Φοῖβον
βροτὸς εἰς θεὸν ἀνάψαι.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. β'.

ὁτοτοῖ ὁτοτοῖ.

θανόντα δεσπότην γόοις
νόμῳ τῷ νερτέρων κατέρξω.

1200

ΠΗΛΕΥΣ.

ἀντ. β'.

ὁτοτοῖ ὁτοτοῖ.

διάδοχα δ' ὦ τάλας ἐγὼ
γέρων καὶ δυστυχὴς δακρύω.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. γ'.

θεοῦ γὰρ αἶσα, θεὸς ἔκρανε συμφορὰν.

ὁτοτοῖ E. ὁτοτοῖ b. ὁτοτοῖ c. ὁτοτοῖ ὁτοτοῖ B. ὁτοτοτοῖ C.

V. 1199. δεσπότην EBC.

V. 1200. τῶν AB cum ceteris, ut videtur. τῷ [B] E. Illud natum ex scriptura τῷ. V. ad Alcest. 1025. adn. crit., ubi falso in editione nostra v. 3. πολλῶν δὲ μόχθων pro πολλῶι δὲ μόχθῳ scriptum est. Deinde κατέρξω [A]a pr. m. BC. tum bc. κατέρξομαι EB[C].

V. 1202. διάδοχα δ' ὦ τάλας solus E. διάδοχα τάλας ceteri. In B. initium versus corrosum nec quidquam apparet nisi τάλας ἐγὼ.

V. 1203. δακρύων C.

V. 1204. συμφορὰν (sed in loco a manu sec. scripto) A. συμφορὰν [B]CEbcC. συμφορὰς B.

pro simplici sol. Sic Electr. 1321: περί μοι στέργοις στέργα πρόσσπον. Conf. supra ad v. 115. PFLUGK.

V. 1195. Ordo est: μηδ' (ἄφε-
λές) ποτε ἐπὶ τοξοῦντα φονίῳ
πατρὸς ἀνάψαι αἷμα τὸ διογενὲς
εἰς Φοῖβον, βροτὸς εἰς θεόν,
neque propter iacta in
patrem mortifera tela
istius Iove orti sangui-
nis poenas ab Apolline,
mortalis a deo, exigere

debebas. Homerum attulit
Musgrav. Od. β. 86: ἐθέλοις
δέ κε μῶμον ἀνάψαι. Anthol.
Palat. IX. 397: αἰσχος ἀνάπτειν.
— Αἷμα τὸ διογενὲς, non quod
Iove natns Achilles, sed quod
rex; hienim διογενεῖς. PFLUGK.

V. 1199. δεσπότην γόοις
— κατέρξω] i. e. γοᾶσθαι ἄρ-
ξομαι. Vid. Herm. ap. Seid-
ler. ad Troad. 123. PFLUGK.

V. 1202. διάδοχα pro adver-
bio ἐκ διαδοχῆς. PFLUGK.

ΠΗΛΕΥΣ.

ὦ φίλος, δόμον ἔλιπες ἔρημον,
γέροντ' ἄπαιδα νοσφίσας.

1205

ΧΟΡΟΣ.

θανεῖν θανεῖν σε, πρέσβυ, χρῆν πάρος τέκνων.

ΠΗΛΕΥΣ.

στρ. δ.

οὐ σπαράξομαι κόμαν,
οὐκ ἐπιθήσομαι δ' ἐμῷ
κάρα κτύπημα χειρὸς ὀλοόν; ὦ πόλις,
διπλῶν τέκνων μ' ἐστέρησε Φοῖβος.

1210

ΧΟΡΟΣ.

στρ. ε'.

ὦ κακὰ παθῶν ἰδὼν τε δυστυχῆς, γέρον, 1215
τίν' αἰῶν' εἰς τὸ λοιπὸν ἔξεις;

ΠΗΛΕΥΣ.

ἀντ. ε'.

ἄτεκνος, ἔρημος, οὐκ ἔχων πέρας κακῶν
διαντλήσω πόνους ἐς ἄδαν.

V. 1205. ὦ φίλος (in loco rescripto) A[B]. ἰὼ φίλος C E b c
C. ἔλειπες A B. ἔλιπες [B] C E C. Deinde post ἔρημον legitur
ἄμμοι μοι A. ὦ μοί μοι B. ὦ μοί μοι C E. ἰὼ μοί μοι [B] ὦ μοί
μοι C. Omisit haec cum b c. Pflugk, qui metrum huius ver-
sus, cui responderet v. 1220., putavit esse eius modi:

— — — — — | — — — — — — — — — —

Idem ταιαίπωρον ἐμὲ ante γέροντ' ἄπαιδα κτέ. auctore A. Mat-
thiae omisit. Secutus Pflugk, est A. Nauckius.

V. 1207. θανεῖν σε πρέσβυ χρῆν πάρος τέκνων A σε
πρέσβυ χρῆν πάρος τέκνον (— ων m. sec.) B. θανεῖν σε πρέσβυ
χρῆν πάρος τέκνων C. θανεῖν θανεῖν σε πρέσβυ χρῆν πάρος τέκνων
E. θανεῖν σε πρέσβυ χρῆν πάρος πηλεῦ τέκνων b c. θανεῖν σε πρέ-
σβυ χρῆν πάρος τῶν σὼν τέκνων B. θανεῖν σε πρέσβυ χρῆν πάρος
τέκνων C.

V. 1211. hinc rursus incipit α. ἐπιθήσω B C. Mox δ' est ab
Hermannō Elem. doct. metr. p. 536.

V. 1212. χειρὸς α χειρὸς ceteri.

V. 1213. μ' ἐστέρησ' ὁ φοῖβος C.

V. 1215. δυστυχῆς E b.

V. 1210. Quartam stropham
et antistropham constituit Her-
mann. Element. doct. metr.
p. 536. PFLUGK.

V. 1219. μάτην δέ σ' ἐν

γάμοισιν ὧλῖσαν θεοί]
Bene instituit Euripides, ut cho-
rus, etiam si de pristina Pele-
nuptiarum felicitate conqueritur,
tamen illum admoneret vitae

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. γ'.

μάτην δέ σ' ἐν γάμοισιν ὤλβισαν θεοί.

ΠΗΛΕΥΣ.

ἀμπτάμενα φροῦδα πάντα κεῖται
κόμπων μεταρσίων πρόσω.

1220

ΧΟΡΟΣ.

μόνος μόνοισιν ἐν δόμοις ἀναστρέφει.

ΠΗΛΕΥΣ.

ἀντ. δ'.

οὔτε μοι πόλις πόλις,
σκηπτρα τὰδ' ἐρρέτω 'πὶ γὰν,
σύ τ', ὦ κατ' ἄντρα μύχια Νηρέως κόρη, 1125
πανώλεθρόν μ' ὄψαι πίτνοντα.

ΧΟΡΟΣ.

ὠὶ ὠὶ.

τί κεκίνηται; τίνος αἰσθάνομαι
θείου; κοῦραι, λεύσσετ', ἀθρήσατε.

V. 1217. κακῶν πέρας abc.

V. 1218. διαντήσομαι B. eis αἶδαν AB. is enotatum ex E.
eis αἶδαν [B].

V. 1219. γάμοις ABCEabcC. γάμοισιν [B].

V. 1220. πάντα φροῦδα B.

V. 1221. κόμπων μεταρσίων Reiskius. κόμπω μεταρσίω libri.
ἐφ' ἄρματι κούφω habet gloss. in E.

V. 1222. ἀναστρέφων a pr. m. BC.

V. 1223. οὐκέτι E. οὐκ ἔτι B. οὔτε μοι sive οὔτ' ἐμοὶ ceteri.

V. 1224. σκηπτρα τὰδ' ἐρρέτω 'πὶ γὰν G. Hermannus,
quem L. Dindorfius et Pflugkii sequuti sunt. σκηπτρά τ'
ἐρρέτω τὰδ' ἐπὶ γαῖαν libri.

βύθια

V. 1225. νύχια E. γρ. βύθια margo a. νύχια ceteri. μύχια
G. Hermannus.V. 1226. πίτνοντα AC. πίτνοντα (πιτνοῦντα a sec. m.) B.
πιτῶντα E. πίτνοντα abcd[B]. πιτνοῦντα C. post πίτνοντα in li-
bris additur πρὸς γὰν.V. 1229. κόρα EBC. κόρα acd. κόραν b. λεύσει A. λεύσαι
CE. λεύσσαι b. ἀθροίσαι b. ἀθροίσαι B.

ante actae, qua ipsa admonitio-
ne quodam modo laetior fabu-
lae exitus praeparatur, quem
efficit adventus Thetidis. R. K.

V. 1225. Recepi μύχια pro

vulgato νύχια, quod et id verbum
ipsum glossemate, quod est in li-
bris quibusdam, significatur, nec
apte ἄντα νύχια hoc loco dici
videtur. R. K.

δαίμων ὃδε τις, λευκὴν αἰθέρα
πορθμευόμενος τῶν ἵπποβότων
Φθίας πεδίῳ ἐπιβαίνει.

1230

ΘΕΤΙΣ.

Πηλεῦ, χάριν σὼν τῶν πάρος νυμφευμάτων
ἤκω Θέτις λιποῦσα Νηρέως δόμονς.
καὶ πρῶτα μὲν σοι τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς
μηδὲν τι λίαν δυσφορεῖν παρήνεσα.
ἀγὼ γάρ, ἦν ἄκλαυτ' ἐχρῆν τίττειν τέκνα,
ἀπώλεσ' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας
'Αχιλλέα τεκοῦσα, πρῶτον Ἑλλάδος.
ὦν δ' οὔνεκ' ἦλθον σημανῶ, σὺ δ' ἐνδέχον.
τὸν μὲν θανάντα τόνδ' Ἀχιλλέως γόνον
θάψον, πορεύσας Πυθικὴν πρὸς ἑσχάραν,
Δελφοῖς ὄνειδος, ὡς ἀπαγγέλλῃ τάφος
φόνον βίαιον τῆς Ὀρεστείας χερὸς.

1235

1240

V. 1229—31. habet Tzetzes exeg. p. 105. In B adnotatum: γράφεται λευκὸν αἰθέρα. Idem est in margine cod. a.

V. 1234. μὲν δὴ C.

V. 1235. συμφορεῖν E. ἐπήνεσα B.

V. 1236. ἄκλαυτ' ἐχρῆν A. ἄκλαυτ' acd. ἄκλυτ' b. Quattuordecim qui sequuntur versus omi. a.

V. 1237. παῖδας A.

V. 1241. ἐπ' ἐσχάραν E.

V. 1242. ἀπαγγέλλῃ Acd. ἀπαγγέλει (— η m. sec.) B ἀπαγγέλει C. ἀπαγγέλλῃ E[C]. ἀπαγγέλλῃ B.

V. 1245. χρῆν A[C]B. χρῆν B. χρῆ E b c d C, κατοικίας C.

V. 1246. ad hunc versum in libro Paris. D. ascriptum: ἐν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων οὐ φαίνεται ὁ λαμβος οὗτος. Eadem in eodem libro ad marg. posita ad v. 1255. contra in cod. B.

V. 1234. Vide Matth. Gr. §. 399. c. [Rost. §. 106. p. 521. ed. sept.] PFLUGK.

V. 1240. Quod Delphis sepultum dicit, communem famam sequitur. V. Pherecydem apud Schol. [Is habet haec verba ad h. v. ascripta: ὅτι μὲν ἐν Δελφοῖς ὁ Νεοπίτολεμος τέθαιπται, καὶ Φερεκύδης ἱστορεῖ, ὅτι δὲ νεκρὸς ἐλθὼν εἰς Φθίαν εἰς Δελφοὺς ἐπέμφθη, διέφηνεται.] Strabon. IX. p. 421. Pausan. X. 24, 5. Sed ante sepulturam corpus in Phthiam

traductum indeque remissum ex fabulae ratione finxit. PFLUGK.

V. 1244. Vide Pausan. I. 11. Strab. VII. p. 324. Justin. XVII. 3. Eustath. ad Odys. p. 1463. PFLUGK.

V. 1246. συναλλαχθεῖσαν] Sophoc. Ai. 493: εὐνῆς τε τῆς σῆς, ἣ συναλλάχθης ἐμοί. Eurip. Hipp. 653: Δέκτων ἀθλῶν ἡλθες εἰς συναλλαγάς. PFLUGK.

V. 1249. ἄλλον δι' ἄλλου] i. e. ἄλλον ἄλλω διαδεχόμενον. διαπερὰν Μολοσσῶν] Er-

γυναῖκα δ' αἰχμάλωτον, Ἀνδρομάχην λέγω,
 Μολοσσίαν γῆν χρὴ κατοικῆσαι, γέρον, 1245
 Ἑλένῳ συναλλαχθεῖσαν εὐναιίοις γάμοις,
 καὶ παῖδα τόνδε, τῶν ἀπ' Αἰακοῦ μόνον
 λελειμμένον δὴ· βασιλέα δ' ἐκ τοῦδε χρὴ
 ἄλλον δι' ἄλλου διαπερᾶν Μολοσσίαν,
 εὐδαιμονοῦντας· οὐ γὰρ ᾧδ' ἀνάστατον 1250
 γένος γενέσθαι δεῖ τὸ σὸν κἀμόν, γέρον,
 Τροίας τε· καὶ γὰρ θεοῖσι κἀκείνης μέλει,
 καίπερ πεσοῦσης Παλλάδος προθυμίᾳ.
 σέ δ', ὥς ἂν εἰδῆς τῆς ἐμῆς εὐνῆς χάριν,
 θεὰ γεγῶσα καὶ θεοῦ πατρὸς τέκος, 1255
 κακῶν ἀπαλλάξασα τῶν βροτησίων
 αἰθάνατον ἄφθιτόν τε ποιήσω θεόν.
 κᾶπαιτα Νηρέως ἐν δόμοις ἐμοῦ μέτα
 τὸ λοιπὸν ἤδη θεὸς συνοικήσεις θεᾷ·

verba: ἐν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων οὐ φέρεται ὁ λαμβος, relata
 sunt ad v. 1153. Denique scholia cod. Taurinensis ad v. 1255.
 habent! ἐν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων οὐχ εὗρηται ὁ σίγχος, eum-
 que versum delendum censet Kirchhoffius.

V. 1247. τὸν ABC. τόν B. τῶνδ' bcd. τόνδ' C.

V. 1248. βασιλέα κακ τοῦδε [B] C.

V. 1249. Μολοσσίας G. Hermannus. Μολοσσίαν libri.

V. 1251. δῆ B.

V. 1253. Vide ad v. 1246. προμηθεῖ BC. et v. lect. a. m.
 sec. in B.

V. 1255. Vide ad v. 1246. τόκος BC.

V. 1257. σε pro τε BC.

V. 1258. ἐμοῦ μέτα Acd. ἐμοῦ μέτα ceteri.

V. 1259. καὶ θεὸς B. θεᾷ pro θεᾷ C.

ravit G. Hermannus, quod
 genitivum Μολοσσίας restitui
 voluit, qui tum demum verus
 esset, si de vero itinere per
 Molossiam suscipiendo sermo
 esset: nunc autem translate di-
 citur διαπερᾶν, quod est per-
 tractare, pertemptare, ut
 in Platonis Sophist. p. 261.
 A. dicitur et alias. Quod au-
 tem εὐδαιμονοῦντας vitiosum esse
 putavit A. Kirchhoffius, obli-
 tus est vir doctissimus hoc loco
 id ipsum verbum in precationi-
 bus aut vaticiniis eiusmodi esse

paene sollemne, v. Alcest. 567
 sqq. μηδ' — θανεῖν δάρονος παῖ-
 δας, ἀλλ' εὐδαιμονας ἐν γῇ πα-
 τρώᾳ τεμνὸν ἐκπλῆσαι βίον.
 R. K.

V. 1255. Equidem minime ad-
 sentiri possum eis, qui hunc
 versum supervacaneum aut sup-
 positivum esse aiunt, quo The-
 tis fere rationem reddit, quam-
 obrem ipsa possit immortalem
 reddere Peleum: id se posse
 efficere significat, quod et ipsa
 dea sit et ex deo nata. Nec
 tamen video aptius hoc idem

- ἐνθεν κομίζων ξηρὸν ἐκ πόντου πόδα 1260
 τὸν φίλτατον σοὶ παῖδ' ἐμοὶ τ' Ἀχιλλέα
 ὅψει δόμους ναίοντα νησιωτικούς
 Λευκὴν κατ' ἀκτὴν ἐντὸς Εὐξείνου πόρου.
 ἀλλ' ἔρπε Δελφῶν εἰς θεόδμητον πόλιν
 νεκρὸν κομίζων τόνδε, καὶ κρύψας χθονί, 1265
 ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχόν
 Σηπιάδος ἵζου· μίμνε δ', ἔστ' ἂν ἐξ ἀλὸς
 λαβοῦσα πεντήκοντα Νηρηίδων χορὸν
 ἔλθω κομιστήν σου· τὸ γὰρ πεπρωμένον
 δεῖ σ' ἐκκομίζειν· Ζηνὶ γὰρ δοκεῖ τάδε. 1270
 παῦσαι δὲ λύπης τῶν τεθνηκότων ὕπερ·
 πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἦδε πρὸς θεῶν
 ψήφος κέκρανται κατθανεῖν τ' ὀφείλεται.

ΠΗΛΕΥΣ.

ὦ πότνι', ὦ γενναῖα συγκοιμήματα,

- V. 1263. λευκὴν τ' ἀκτὴν (λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν corr. m. sec.) B.
 ρου
 πόντιον (πόρου corr. m. pr., πόντου m. sec.) B. πόντου C. πόν-
 του bc.
 V. 1267. μείνα b. μείναι c. μείνε d. ἐξ ἄλλος A.
 V. 1268. νηρηίδων ABB. νηρηῖδην bcd.
 V. 1269. κομιστήρ a pr. m. BC.
 V. 1271. 1274. habet Stobaeus flor. CXXIV. 28. tom. III.
 p. 435.
 V. 1273. κέκρται bcd B. τ' om. solus E.
 V. 1277. παύω δὲ λύπης B. παύσω δὲ λύπης C.

significari, si versum hunc revo-
ces post v. 1557, quod fecit G.
Hermannus. R. K.

V. 1260. « Recte Scholiasta
hoc tanquam θεϊότητος indicium
a poeta positum esse existimat.
Sic Nonno ἄρμα Neptuni ἄβρο-
χον dicitur XI. 275. et XX.
158. ἀδίατον XXI. 196. Bacchi
ipsis ἄγων ἄβροχτος XXIV.
111. Pantherae, Bacchi satelli-
tes, Hydaspem traiciunt ἀδιάν-
τω ὄνυχι XXI. 127. Exercitus
eius ἀβρέκτοις πεδίλοις XXI.
169. Maenades denique ἀκλύ-
στοιαι πεδίλοις XXI. 187. » MUS-
GRAVIUS.

V. 1263. Λευκὴν κατ'

ἀκτὴν] Intellige Leucen insulam,
quam eodem nomine commemo-
rat in Iph. T. 436: Λευκὰν ἀ-
κτάν, Ἀχιλλῆος δρόμους καλλιστα-
δίους, Εὐξείνου κατὰ πόντον.
Vide, quos laudant intpp., Phi-
lostr. Heroic. p. 745 sqq.
Pausan. III. 19, 11. Anto-
nin. Lib. IX. 27. Schol. Pind.
Nem. IV. 79. Conon. Narrat.
XVIII. PFLUGK.

V. 1267. Σηπιάδος] Sa-
cram hanc regionem Thetidi ce-
terisque Nereidibus fuisse do-
cuimus initio adnotationis ex
Herod. VII. 191. Schol.
Apoll. Rhod. I. 582: Σηπιάς,
ἀκρωτήριον ἐν Ἰωλκῷ, οὕτω κα-

Νηρέως γένειθλον, χαῖρε· ταῦτα δ' ἀξίως 1275
 σαυτῆς τε ποιεῖς καὶ τέκνων τῶν ἐκ σέθεν.
 παύσω δὲ λύπην σοῦ κελευούσης, θεά,
 καὶ τόνδε θάψας εἴμι Πηλίου πτύχας,
 οὔπερ σὸν εἶλον χερσὶ κάλλιστον δέμας.
 κᾶτ' οὐ γαμεῖν δῆτ' ἔκ τε γενναίων χρεῶν 1280
 δοῦναι τ' ἐς ἐσθλοὺς, ὅστις εὖ βουλευέται,
 κακῶν δὲ λέκτρων μὴ 'πιθυμίαν ἔχειν,
 μῆδ' εἰ ζαπλοῦτους οἴσεται φερνὰς δόμοις;
 οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξειαν ἐκ θεῶν κακῶς.

X O P O Σ.

πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων· 1285
 πολλὰ δ' αἰλπτῶς κραίνουσι θεοί·
 καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
 τῶν δ' ἀδοκῆτων πόρον εὖρε θεός.
 τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

V. 1280–1283. habet Stobaeus flor. LXXII. 3. t. III. p. 41.

V. 1280. εἰ χεὶ γαμεῖν χεὶ τὰ ἐκ τε γενναίων γαμεῖν Stob.
 δεῖ τ' C.

V. 1281. δοῦναι τεγ' C. δοῦναι τ' ἐπ' ἐσθλοὺς bcd.

V. 1282. κακῶν δὴ a pr. m. B.

V. 1283. ζαπρύσους Stob. εἴσεται [C]. δόμους a pr. m. B.

V. 1284. καλῶς a m. sec. BC. Ceterum hunc versum ex
 Antiopa laudans Stobaeus flor. LXX. 10. t. III. p. 33. habet
 ἐς τέλος pro ἐκ θεῶν. Hoc loco omittendum censent Kirchhof-
 fius et Nauckius.

V. 1289. τόδε τὸ πρᾶγμα B, fortasse etiam C.

λούμενον διὰ τὸ τὴν Θέτιν ἐν-
 ταῦθα εἰς σηπῖαν μεταβληθῆναι
 διωκομένην ὑπὸ Πηλέως. Huc
 refer v. 1278 sq. coll. Apol-
 lod. III. 13. 5. et. Heynii
 Obs. p. 314. PFLUGK.

V. 1277. Παύσω δὲ λύπην
 κτέ.] Ex his verbis apparet iam
 laetum omnino esse fabulae
 eventum nec amplius ad tristi-
 tiam compositum, ut facile ve-
 rum esse agnoscī possit, quod

ego dixi in prooemio p. XII.
 R. K.

V 1284. πράξειαν] scil.
 οἱ οὔτω βουλευόμενοι, quod re-
 petendum ex praecedentibus ὅς-
 tis εὖ βουλευέται. Vide ad v.
 180. PFLUGK.

V. 1285 sqq. De hoc exitu
 vide quae diximus ad Med. v.
 1415. p. 130 ed. Goth. sec.
 R. K.

**ERFORDIAE,
FORMIS DESCRIPSERUNT HENNINGS & HOPF.**

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

POETARUM

VOL. XI.

CONTINENS

**EURIPIDIS MEDEAM, HECUBAM, ANDRO-
MACHAM, HERACLIDAS.**

ED.

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

**EDITIO ALTERA,
QUAM CURAVIT**

REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCLVIII.

SUMPTIBUS HENNINGS.

(LONDINI DAV, NUTT. 370. STRAND.)

EURIPIDIS TRAGOEDIAE.

RECENSUIT

ET

**COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM
INSTRUXIT**

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

VOL. I. SECT. IV.

CONTINENS

HERACLIDAS.

**EDITIO ALTERA,
QUAM CURAVIT
REINHOLDUS KLOTZ.**

**GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCLVIII.
SUMPTIBUS HENNINGS.
(LONDINI DAV. NUTT. 270. STRAND.)**

ΕΥΡΗΣΙΛΟΥ

Η Ρ Α Κ Λ Ε Ι Δ Α Ι.

EURIPIDIS HERACLIDAE.

PROOEMIUM.

Heraclidas fabulam fuerunt qui graviter vituperarent atque in earum numero tragoediarum ponerent, quae neque inventionis sollertia laudabiles neque ita tractatae essent, ut in iis aut ingenii quandam vim excellentem aut magnam prudentiam agnosceres. Esse enim hanc fabulam ex eo genere, quod sit totum quasi ad captandam auram popularem compositum et temporis causa fictum atque conflatum videatur. Ab horum ego iudicio quum nullo sane studio ductus aut amoris occaecatus cupiditate, sed rei iniquitate motus vel maxime abhorream, tamen non imitabor eos, qui quae quodam praeclaro modo facta arbitrantur ambitiosius ad aliorum laudem atque admirationem commendare student, et illa saepe quasi ex mercenariis poetarum carmina sua recitantium auditoriis usurpant, Pulcre! Bene! Recte! sed breviter atque ita, ut et huic loco et meorum temporum rationi convenire puto, eas res commemorabo, quibus recte iudicandi praesidium contineatur.

Atque illud quidem recte dictum est, populare gratumque in vulgus huius fabulae argumentum esse; sed id qui putant ad reprehensionem valere oportere vehementer falluntur. Qua de re et dixi in praefatione et amplius dicendum est hoc loco atque, ut puto, alias saepe. Neque enim una et simplex huius

rei ratio est; de qua ne quid cupidius decernas, variae saepe viae deliberandi ineundae, magnaque et prudentia et doctrinae subtilitas adhibenda est. Omni-
noque de antiquo poeta nemo aut debet aut potest iudicare, nisi qui didicerit prius, illorum temporum qui mores et qualia studia fuerint, quo ne aut se ipse decipiat aut in errorem alios inducat nominum fraude, quae plerumque eadem rebus valde diversis imposita sunt. Quo in genere nulli frequentius graviusque peccaverunt quam ii, qui de poetis tragicis scripserunt: quorum in magna multitudine perpauci reperiuntur, qui inter illam veterem et hanc nostram tragoediam quid intersit, et probe intellexerint, nec id excidere unquam ex animo patiantur. Multo autem pauciores sunt qui, ut temporum discrimina agnoscant, pulcrum tamen aliud esse concedant, nisi quod a magistris probare didicerint.

Ac ne quis criminandi faciliorem quam meliora docendi provinciam me suscepisse dicat, tollam denique omnem dissimulationem et profitear nihil sane quod doctos homines atque egregie in his literis versatos ignorare existimem, sed quod a multis tamen, nec iis quidem exigua ingenii vi praeditis, mirabilem saepe in modum neglectum videam. Etenim Graecorum tragoedia non habet, tanquam civitas bene constituta legibusque devincta, ulla eiusmodi praecepta, quae si quis egrediatur, continuo ut iuris violator in iudicium atque ad poenam rapiatur; non formam ullam descriptam eiusmodi, qua ab omni vel scribentium vitio vel iudicantium errore satis cautum esse videatur; denique tanta est in hoc genere libertas, quantam probabile est ab iis usurpatam esse, qui, quid maxime probaretur, experiendo cognoscebant, neque inventis iam paratisque bonis fruebantur, sed in aliorum ipsi exemplum abituri erant.

Ecquid igitur quosdam quasi legibus solutos induco infinita potestate, vel potius licentia? artem, qua nihil moderatius, nihil quod magis expetat et quasi desideret rationis et consilii vincula, ad temeritatem et libidinem revoco? et tamen aut defendo aut etiam laudo? Nihil ego quidem horum facio, nec tanto me unquam piaculo obstringam: sed illud scio et intelligo, leges esse alias velut ab ipsa natura inventas atque in hominum animis insitas, alias more,

exemplo, auctoritate invaluisse: quarum illae sui semper similes sunt, neque eas disciplina imbibimus, sed nobiscum natas amplectimur; quas et Graeci tenuerunt et omnes omnium gentium poetae. Alterum genus inutile non dixerim: sed est tamen varium et mutabile, in quo qui nec doctrinae satis afferunt nec liberum incorruptumque praeiudicatis opinionibus animum habent, facillime errant faciuntque iniuriam iis, qui ab eo, quod ipsi probaverint, discrepant. Atqui in hoc genere aliud Graecis placuisse, aliud iis qui dissimillima vitae temporumque condicione nati sunt, quum coniectura probabile est, tum res ipsa docet. Quare videndum est, ne, dum nostra admiramur, illorum iudicium parum considerate reiiciamus, et negligamus illud, quod in omni re laudatur, ut suum cuique tribuamus. Atque ego quidem sic statuo: si quid in Graecorum poetarum carminibus ad imitandum non satis aptum sit, posse id tamen semel atque ab uno temptatum placere; si non receptum consuetudine usuque communi, id pro vitii argumento non esse habendum, denique si quid eiusmodi, quod ad aequales tantummodo pertineat, id ita laudandum esse, ut memoria ac cogitatione in prisca tempora redeamus, atque eo animo ad talia accedamus, quasi spectemus fabulam, non quasi legamus. Quod quidem si fecissent semper qui de Euripide iudicaverunt, non ego quidem tam ridiculam spem ac prope impudentem concipiam, ut eum ab omni vitio ac reprehensione vindicari posse putem; quod quis tandem aut in hoc poeta exspectet aut in quoquam postulet? veruntamen et lenius multa reprehendissent, et quae a nonnullis vehementer contemnuntur vehementer laudanda esse intellexissent. Postremo illud velim cogitent qui hos poetas tractant, non esse eorum quasi vatium ac divinorum caecum quendam furorem, sed plena omnia consilii, ut, si quid novum atque insolens acciderit, id non repudiandum potius quam quae eius rei causae rationesque fuerint investigandum videatur.

Id nunc facere in Heraclidis Euripidis propositum est. Quae fabula argumentum habet ex iis rebus depromptum, quae quum ad rei publicae Atheniensium laudem illustres, tum temporum ratione gratiae atque in illis gravissimi belli turbis, quod Lacc-

daemoniorum auspiciis, viribus universae prope Graeciae contra Athenienses gestum est, valde populares essent. Nam etsi quo anno acta sit haec fabula, nec testis ullus exstat, nec coniecturam de ea re satis certam capere licet, illud tamen dubitari non potest, quin superstitum Euripidis tragoediarum nulla antiquior sit quam Medea, quae edita est Olymp. 87, 1. Ex quo sequitur quum ceteras fabulas tum Heraclidas doctam esse tempore belli Peloponnesiaci. Hoc igitur bellum quibus de causis susceptum sit et quae vel consilii ratio vel discriminis vis ac necessitas Graeciam ad civilia arma compulerit, aliorum est inquirere; iis quidem ipsis, qui petebantur, et qui coram populo verba faciebant, scelus illud ac prope patricidium videbatur. Praecipue autem illa haesit invidia in Lacedaemoniis, qui cetera quidem communia cum universa Graecia beneficia habuerunt; illud his singulare contigerat, quod Herculis liberi, cuius de stirpe reges etiam tum Sparta creabantur, profugi olim atque Eurysthei opibus oppressi, Atheniensium non modo sedibus hospitioque recepti, sed etiam armis defensi sunt. Atque horum etiam patrem, dum in vivis esset, datis acceptisque beneficiis coniunctum habuerant, et postquam ad superos evasit, primi caelestibus honoribus affecerant. De his testis est Diodorus Siculus Lib. IV, 39: *Ἀθηναῖοι πρῶτοι τῶν ἄλλων ὡς θεὸν ἐτίμησαν θυσίαις τὸν Ἡρακλέα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις παράδειγμα τὴν ἐαυτῶν εἰς τὸν θεὸν εὐσέβειαν ἀποδείξαντες προετρέψαντο τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντας Ἕλληνας, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἀνθρώπους ἅπαντας ὡς θεὸν τιμᾶν τὸν Ἡρακλέα.* Quanquam eam sibi laudem haud iniuria, ut videtur, pars populi Attici, Marathonii, vindicabant, atque a se coeptam hanc caerimoniam ferebant, teste Pausania Lib. I, 14, 3. 32, 4. Ac fani Herculis, quod apud illos fuit, mentionem iniecit Herodotus VI, 108. 116. Heraclaea Marathonia haud uno loco celebrat Pindarus (vide Boeckhii Explicatt. p. 193.). Eundem etiam aliis in locis Atticae cultum esse constat (C. O. Müller. Dor. T. I. p. 438.), maxime in eo gymnasio, quod Cynosarges dicebatur (cf. Menag. ad Diog. Laert. VI. 13.). Ipsi belli Peloponnesiaci temporibus, quum Athenienses morbo gravissimo vexarentur, no-

vum dedicatum est templum Herculis Averrunci sive *Ἀλεξικάκον* in eo pago, cui Melite nomen fuit (Schol. Aristoph. Ran. 504. Apollodorus apud Zenob. V, 22. p. 395. Heyn. Mueller. l. c. p. 455.). Eodem loco accidisse dicunt, quod ante Herculem nemini alienigenarum contigerat, ut adoptione adscitus a Pylio mysteriis initiaretur (Apollod. II. 5, 12. Heyn. Obs. p. 176). Natalem Herculis, *τὴν τετράδα*, convivii celebratum constat (Meinek. ad Menandr. p. 110. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 425). Ac fuit idem affinitatibus Atticarum familiarum immixtus, ut Lysidis, nobilissimi adolescentis, de quo est apud Platonem Lys. p. 205. C. Sed multo clarior illa necessitudo est, quae ei intercessit cum Theseo, de qua et Euripides dixit in Heraclidis v. 208., et luculenter sane Plutarchus in vita Thesei c. 8. Quare hunc et virtutis suae aemulum et socium expeditionis adversus Amazonas susceptae habuit; postremo quum ad inferos Hercules descendisset, Theseum, nimiae amicitiae poenas luentem vinctumque, quod cum Pirithoo Proserpinam raptum isset, liberavit.

Sed ad Heraclidas redeo, qui defuncto patre et mortalibus curis exempto Mycenis profugerunt atque ad Ceycem, hospitem paternum, Trachine habitantem se contulerunt. Unde eiecti vi minisque Eurysthei, multorum frustra implorato auxilio, Athenis tandem invenerunt ubi ex longinquo errore atque a fugae miseriis requiescerent. Historiam narrat Apollodorus Biblioth. II, 8, 1: *Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς, οἱ παῖδες αὐτοῦ φυγόντες Εὐρουσθέα πρὸς Κηῦκα παρεγένοντο· ὥς δὲ ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος Εὐρουσθέως καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος ἐδεδοίκεσαν, Τραχίνα καταλιπόντες διὰ τῆς Ἑλλάδος κρυγόν. Διωκόμενοι δὲ ἦλθον εἰς Ἀθήνας καὶ καθισθέντες ἐπὶ τὸν Ἑλέου βωμὸν ἤξιον βοηθεῖσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἐκδιδόντες αὐτοὺς πρὸς τὸν Εὐρουσθέα πόλεμον ὑπέστησαν, καὶ τοὺς μὲν παῖδας αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, Ἰφιμέδοντα, Εὐρύβιον, Μέντορα, Περιμήδην ἀπέκτειναν· αὐτὸν δὲ Εὐρουσθέα φευγοντα ἐφ' ἄρματος καὶ πέτρας ἥδη παριππεύοντα Σχειρωνίδας κτείνει διώξας Ὕλλος. Καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν ἀποτεμὼν Ἀλκμήνῃ δίδωσιν· ἡ δὲ χειρὶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν αὐτοῦ. In his sunt tamen quae neque cum aliis scriptoribus nec cum Euripide conspirent, ut,*

qui tragicos plerumque poetas ac saepe Euripidem sequutus est, Apollodorus in hac re alium auctorem habuisse videatur. Ac proxime ad illum accedit Diodorus Siculus Lib. IV, c. 57., discrepat aliquid, qui Pherecydem sequutus est, Antonius Liberalis fab. 33. Eurysthei necem in Attica breviter tetigit Thucydides I. 9, accuratius Strabo VIII. p. 377. Casaub. 209. Tauchn.: *Εὐρυσθέως μὲν οὖν στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας καὶ Ἰόλαον, βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ· καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα Γαργηττοῖ ταφῆναι, τὴν δὲ κεφαλὴν χωρὶς ἐν τῇ Κορίνθῳ (ἐν Τρικορύθῳ C. O. Muellerus Dor. T. I. p. 55. recte, ut opinor), ἀποκόψαντος αὐτὴν Ἰολάου περὶ τὴν κρήνην τὴν Ἀκαρίαν (corrigere Μακαρίαν auctore Heynio ad Apollod. p. 203.) ὑπὸ ἀμαξιτόν (?). καὶ ὁ τόπος καλεῖται Εὐρυσθέως κεφαλῇ.* Denique Pausanias I, 44, 10, ubi de Scironis rupibus pervulgata illa memoravit, *προελθοῦσι δέ, inquit, ἐς τὸ πρόσω μνημῆμά ἐστιν Εὐρυσθέως· φεύγοντα δὲ ἐκ τῆς Ἀττικῆς μετὰ τὴν πρὸς Ἡρακλείδας μάχην ἐν ταῦθα ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑπὸ Ἰολάου λέγουσιν.*

Ab his omnibus quae diversa habet Euripides partim ab aliis auctoribus duxit, partim non sine idonea ratione finxit. Ac primum, nisi fallor, non sponte Heraclidas cedentes Trachine, sed iussos a Ceyce propter Eurysthei metum fecit, etsi Ceycis ne nomen quidem memoravit, idque, ut in re homini cetera optimo minime decora, satis prudenter. Idem tradidit Hecataeus, cuius ipsa verba conservavit Longinus π. ὦ. c. 27 (Fragm. antiq. hist. ed. Creuzer. p. 54.): *Κῆϋξ δὲ ταῦτα δεινὰ ποιούμενος αὐτίκα ἐκέλευε τοὺς Ἡρακλείδας ἐκχωρεῖν. Οὐ γὰρ ὑμῖν δυνατός εἰμι ἀρήγειν· ὥς μὴ ὦν αὐτοὶ τε ἀπολησθε καὶ ἐμὲ τρώσῃτε, ἐς ἄλλον τινὰ δῆμον οἴχεσθε.* Misericordiae aram plerique sane scriptores in hac historia memorant, indicati ab I. Taylora ad Lysiam p. 69 Reisk. Quae erat in media Athenarum urbe, teste Pausania I, 17, 1. Euripides supplices ad *Διὸς Ἀγοραίου βωμὸν* consedissee dicit (v. 70. 80. 122.), qui Marathone fuisse putandus est. Nam eo loco, ut loquuntur Grammatici veteres, *ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται*, quod docet v. 32. et v. 80. Qua quidem in re prorsus cum Euripide conspirat Strabo, cuius verba supra posui, nec dissentit, qui

Heraclidas τὴν τετράπολιν τῆς Ἀττικῆς tenuisse dicit, Antonius; denique et Diodorum facile ad consensum revoces, ut qui Lib. IV, 57. Tricorythum, unum ex quattuor illis pagis, libro autem XII, 45. universe τετράπολιν memoret. Longius discedit Apollodorus, qui sane Marathonem et ipse obtinuisse Heraclidas tradit, sed reduces ex Peloponneso, quam victo occisoque Eurystheo occupatam anno post pestilentia depulsi rursus reliquerant. Sed Iovis Agoraei aram vereor ne Athenis Marathonem transtulerit Euripides. Auctor Hesychius T. I. p. 62: Ἀγοραίου Διὸς βωμὸς Ἀθήνησι. et Grammaticus Bekk. Anecd. vol. I. q. 327, 9: Ἀγοραῖος Ζεὺς Ἀθήνησι καὶ Ἐριμῆς. p. 338, 32: Ἀγοραῖος Ζεὺς: βωμὸς Ἀθήνησιν ὃς ἐκαλεῖτο ἀγοραίου Διὸς. Atque hanc aram nata mihi est suspicio eandem esse, quae dicitur βωμὸς Ἐλέου, cuius nominis inde ratio repetenda videtur, quod in ea ara ἱκετηρία poni soleret.

Nihil apud ullum eorum scriptorum, quos indicavi, de Copreo, Eurysthei praecone, nisi quod eius ministerio usum esse eundem adversus Herculem constat ex Hom. Il. o, 639. et Apollod. II, 5, 1. Unum invenio Philostratum, qui aliquid ad rem tradiderit. Nam is in Vit. Soph. I. p. 550. de Herode Attico scribit: μετεκόσμησε δὲ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐφήβους ἐς τὸ νῦν σχῆμα, γλαυκίδας πρῶτον ἀμφιέσας λευκάς· τέως γὰρ δὴ μελαίνας ἐνημμένοι τὰς ἐκκλησίας περιεκάθηντο· καὶ τὰς πομπὰς ἐπεμπον, πενθούντων δημοσίᾳ Ἀθηναίων τὸν κήρυκα τὸν Κοπρέα, ὃν αὐτοὶ ἀπέκτεινον τοὺς Ἱρακλείδας τοῦ βωμοῦ ἀποσπῶντα *). Etsi caedem quidem Coprei aut ignoravit Euripides aut dissimulavit; apud quem minas ac prope iam iniectam manum, sed nihil ultra verba, ut in populo divini humanique iuris observantissimo, videas (v. 271.). Ne de Demophonte quidem, quem tum regem Athenarum videmus, auctor ullus, nisi Pherecydes; nam Diodorus IV, 57. et Pausanias I, 32. Theseum etiam tum superstitem fuisse tradunt. Videlicet huic imputabant Athenienses quid-

*) Hunc locum neglexerunt qui de chlamyde ephebrica scripserunt, Locella ad Xenoph. Ephes. p. 157. et Iacobsius Animadv. ad Anth. Gr. I. I. p. 24.

quid illis temporibus praeclare gestum videretur; filios Thesei post cyclicos poetas maxime ornaverunt tragici.

Illud vero permirum est, nec Macariae nec Iolai ab Apollodoro mentionem iniectam esse. Ac Macaria, quam in LXXII liberis unam Hercules filiam genuisse dicitur (Antig. Caryl. c. 120. aliter Eurip. Heracl. v. 41.), digna sane fuit propter animi magnitudinem et Hercule patre et Euripidis praeconio. Quae, quum oracula virginis immolationem poscerent, ut hostium acies vinci posset, ultro nec sortis fortunam experta caput suum obtulit, seque pro civium propinquorumque salute devovit. Ex quo haesit eius nomen in fonte prope Marathonem atque, ut putant, in proverbio βάλλ' εἰς μακαρίαν; de quo memoriae prodiderunt Schol. Aristoph. Equit. v. 1159 Dind. Suidas vol. I. p. 413. Zenob. II, 61. Timaeus Lex. Plat. p. 59., ubi vid. Ruhnck.

Iolaum, Herculis ex fratre filium eiusque et aurigam et laborum voluntarium socium, commemorant sane Diodorus, Straboque et Pausanias; sed horum nemo meminit rei valde admirandae, de qua Graecorum soli, quod sciam, Pindarus et Euripides mentionem fecerunt; eandem breviter perstrinxit Ovidius Metam. IX. 397. Pindari verba haec sunt Pyth. IX. 81.

ὁ δὲ καιρὸς ὁμοίως
παντὸς ἔχει κορυφάν· ἔγνων ποτὲ καὶ Ἰόλαον
οὐκ ἀτιμάσαντά νιν ἐπτάπυλοι Θῆβαι· τὸν, Εὐρυ-
σθέης ἐπεὶ κεφαλὰν
ἔπραθε φασγάνου ἀκμῇ, κρούσαν ἔνερθ' ὑπὸ γᾶν
διφρολήτα Ἀμφιτρυῶνος
σάματι, πατροπάτῳ ἔνθα οἱ Σπάρτων ξένος
κεῖτο λευκίπποισι Καδμείων μετοικήσας ἀγνιαῖς.

Ad quem locum Schol. ὁ γὰρ Ἰόλαος τεθνηκώς, ἐπειδὴ ἔμαθεν Εὐρυσθέα ἐξαιτούμενον παρ' Ἀθηναίων τοὺς Ἡρακλείδας καὶ ἐπαπειλοῦντα πόλεμον, εἰ μὴ δώσουσιν, εὗξάτο ἀναβιῶναι (vel, ut alius schol., ἐπὶ μίαν ὥραν ἡβῆσαι), καὶ ἀναβίους ἀπέκτεινε τὸν Εὐρυσθέα καὶ ἄλιν τέθνηκεν· οἱ δὲ πρὸς τὸ πιθανώτερον ἔλκουσι τὴν ἱστορίαν, ὅτι γέρον ὦν ἡῦξάτο ἀνηβῆσαι, καὶ τελέσας τὸν ἄθλον εὐθὺς ἐτελεύτα. Hoc ipsum, nisi quod de morte, quam statim consequutam esse

ait scholiastes, reticuit, Euripides sequutus est: cui fortasse ne illius quidem dissensionis causa idonea defuit. Pausanias quidem, quem suspiceris ea ipsa rettulisse, quae domesticis Atheniensium fabulis celebrarentur, Lib. I. 29. 5. *Ἀθηναῖοι δέ, inquit, ἰδίᾳ μετ' Ἰολαῦν τε ἐς Σαρδὼν καὶ δεύτερα ἐς τὴν νῦν Ἰωνίαν ἐστράτευσαν, καὶ τρίτον δὴ τότε ἐς τὴν Θράκην.* Pindarus utrum senem et ipse Iolaum, ut putat C. O. Müllerus Dor. T. I. p. 55, 3., recuperato iuventae flore, istud facinus perpetrasse, an defunctum prius, in vitam redisse crediderit, anceps sane et difficile diiudicatu est: sed ego tamen me fateor in eam sententiam propendere, ut hunc poetam id, quod est insolentius propiusque, ut videtur, ab huius fabulae origine abest, sequutum esse censeam.

Sed Euripidem in Iolai persona reprehendit Elmsleius in adnotatione ad v. 39, ridicule poetam fecisse arbitratus, quod Iolaum simul et Alcmenam, nepotem et aviam, senes induxerit. Qua quidem in re fefellit ratio virum doctissimum. Neque enim Euripidis hoc peccatum est, si modo peccatum est; sed in ea re, ut docent scriptorum testimonia supra exposita, veterem famam sequutus est. Ac nescio an aliud quoque genus defensionis pateat. Neque enim putavit, ut opinor, fore qui in tanta rerum quae agerentur gravitate computaret, quo illi inter se gradu affinitatis distarent, praesertim quum id ipse nusquam indicasset. Unam omnino rem invenio, in qua non habeo quem auctorem sequutum esse Euripidem dicam. Nam Eurystheum quum ceteri in pugna occisum tradidissent, ipse vivum ad Alcmenam adductum fecit *): qua de re amplius quaerere operae pretium est. Etenim et cetera satis prudenter instituit, velut quod Iolai illam admirabilem conversionem aetatis non visu, sed nuntii oratione, ac ne eius quidem *αὐτόπτον*, nos cognoscere voluit; et cur communem famam relinqueret idoneam rationem ha-

*) Scripsit sane etiam Isocrates Paneg. §. 59. *Εὐρυπιδὲς δὲ βιάσασθαι προσδοκῆσας αὐτὸς αἰχμάλωτος γεγόμενος ἰκέτης ἡναγκάσθη καταστῆναι κτλ.* Sed hunc vix dubites aut Euripidem aut alium qui idem tradiderit poetam tragicum sequutum esse.

buerit necesse est, praesertim quum fore intelligam quibus Alcmenae illa in extrema fabula muliebris iracundia atque in victum acerbitas displiceat. Quae de re ita disputabo, ut simul omnem fabulae rationem aperiā, speroque id me consequuturum, ut non modo venia, sed etiam laude dignus videatur poeta, si minus iis, qui vetera et recentia aut nequeunt discernere aut nolunt, at illis tamen, qui de causa non solent, antequam cognorint, iudicare. Etenim si quem hodie eae res, quae hac fabula tractantur, minus delectant, at longe aliter videri debuit Atheniensibus. Qui quibus in rebus summam laudem posuerunt, ut et pietate erga deos praestare omnibus et in miserorum patrociniis suscipiendo fortissimi viderentur *): earum rerum longe clarissimum exemplum in scaena exhibitum viderunt: idque et gratum propterea, quod tanti beneficii oblivio Lacedaemoniis exprobraretur quodammodo, et bonae spei plenum ad reliqua belli. Nec recte obieceris rem esse ex eorum temporum memoria repetitam, de quibus ne docti quidem homines quidquam certi teneant: quoniam non illud nunc quaeritur, quam vere haec atque talia dicantur, sed quam valde probata fuerint. Atque Athenienses quidem quanti istam gloriolam fecerint, hoc potest argumento esse, quod eiusdem rei mentio iniecta est in decreto populi, quod est apud Demosthenem de Coron. §. 186. Ex quo minime mirum est eam oratorum laudibus celebrari, ut Isocratis Panegyri §. 56. Panath. §. 194. Lysiae Epitaph. §. 11. Demosthenis, sive quis alius auctor est, Epitaph. §. 8. Aristidis vol. I. p. 175. Dind. Oratorum consuetudinem imitatus est Herodotus in iis, quae dicentem fecit Atheniensium nescio quem Lib. IX. c. 27. Nec Lacedaemonii quidem veteris famae auctoritatem spernere ausi sunt: quorum quum in illo funestissimo bello expeditiones quotannis in Atticam fierent et longissime pateret populatio, iis tamen locis abstinuerunt, in quibus supplices quondam Heraclidae consedissem dicerentur, teste Diodoro XII. 45. et Istro apud Schol. Soph. Oed. Col. 701. Sed quam non modo

*) Diodor. Sic. XIII. 26.

aptum temporibus argumentum Euripides delegerit, verum etiam exitum fabulae praeclare instituerit, non opinione et coniectura, sed scriptorum testimoniis demonstrari posse puto. Etenim, ut fit in magno discrimine, ut intentius homines res divinas prodigiaque et vatum praedicta rimentur, tantum illo tempore ac tam insanum oraculorum veterum studium exarserat, ut id nec Thucydides, ceteroqui talium nugarum contemptor, praetereundum putarit (II. 54), et eadem res comicis poetis ridendi materiam prae-buerit. Vide Aristophanis Equit. v. 804. 825. 967. inprimis autem v. 1003 seqq. Avium v. 956 seqq. Neque alienum fuerit hoc loco meminisse oraculorum, quae collecta a Pisistratidis et in arce asserta Cleomenes rex Spartam detulit: in quibus ea scripta fuisse de Atheniensibus tradit Herodotus Lib. V. c. 39, ut Lacedaemonii a summa benevolentia ad suspicionem ac paene ad hostilem in illos animum mutarentur. Quae quum ita sint, non dubito laudare poetae inventum, qui Eurystheum non prius de vivis sublatum fecerit, quam civitati et supplicum miserorumque conservatrici et in hostes devictos clementi fausta omnia edidisset: in quibus sic puto et cives Euripidis acquiescebant et ego acquiesco, ut non solum nihil desiderem amplius, verum etiam corrumpi illud, quidquid ex vaticiniis sanctitatis et gravitatis accesserat, censeam.

Sed cave putes ita nos haec scribere, ut quovis modo laudare Euripidem cupiamus: quem non sic diligimus atque in deliciis habemus, ut eius etiam naevis delectemur. Quare dicam de rebus nonnullis, in quibus est sane quod haereas. Ac primum mireris, quid illum impulerit, ut Demophonti, qui solus regis partes peragit, adiungeret fratrem Acamantem (v. 118 seq.) quasi *ἑταῖρον δορυφόρον* *). Huic rei vide an satisfaciatur, quam unam reperio, excusatio. Etenim quum vetus illa et simplex ratio ac consuetudo tragoediae tertias partes fere regibus tribuisset, nec facile fieri posset, ut aut dividerentur inter duas personas quae unius essent, aut aliud fingeret poeta,

*) Cf. Spanhem. ad Aristoph. Ran. 940. vol. III. p. 230. ed. Lips. Lobeck. ad Soph. Ai. 1104.

quod ab antiqua fama vulgique opinione discreparet, Thesidas fratres simul regni munia obiisse: nihil sane relinquebatur, nisi ut alterum fratrum, quamvis in scaena ostentatum, ab actione tamen ipsa procul haberet et satellitum, quibus stipatus haud dubie introiit Demophon, agmini quasi ducem adiungeret. Qua de re certius iudicare liceret, si veteribus poetis, qui non scribebant modò fabulas, sed etiam docebant, idem placuisset, quod faciunt hodie, ut quasdam quasi notas brevesque admonitiones adicerent, quas sequerentur qui vel legere eorum scripta vel ipsis non ut olim moderantibus in scaenam inducere vellent. Nunc vero et illud coniectura nititur, quod Demophontem dixi non sine stipatorum comitatu incessisse, et, quoniam talia in personarum indice annotari non solebant, item de illis ex ipsa fabula coniectura capienda est, quos praeterea poeta induxit. Sunt autem satis multi. Nam et Herculis prolem virilem, quae quidem adhuc tenera aetate esset, una cum Iolao ad aram constituit; cuius rei quum multa indicia sint, satis est memorare v. 40. 122 seqq., et Nuntius, qui Eurystheum captum adducit v. 928, non solus, sed circumfuso militum e pugna redeuntium agmine intrare putandus est. Quos v. 1050 *δμῶας* appellat Alcmena: scilicet eadem illi condicione fuerunt, qua pui v. 30 inducitur *Υλλου πενέστης*. Postremo v. 41 mentio fit etiam puellarum. Hae in conspectum non prodierunt, sed in templo, cuius aduersae fores conspiciebantur, sepositas tutabatur Alcmena; commemoratque Iolaus, cur procul a multitudine habeantur:

*νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
ὄχλῳ πελάζειν κάπιβωμιοσταεῖν.*

Huic rationi aliam adicias licet, quae in eo posita est, quod illum puellarum coetum finxit poeta contra historiam: neque enim, ut supra monui, ullam Hercules filiam genuisse dicitur praeter Macariam, quam non dubitavit e penetralibus producere.

Sed in Macariae rebus altera offensionis causa est. Haec enim quum fortissimo animo mortem pro fratrum salute oppetere decrevisset, et discedit ignorante Alcmena, neque absens postea ab avia desideratur; denique ne nuntius quidem, qui de pugna re-

fert, eius immolationem nisi breviter suppressoque ipsius nomine commemoravit. Quae res eo maiorem excitat admirationem, quod talis obitus egregiam studioseque alias quaesitam Euripidi materiam orationis et ad luctum compositae et splendidis sapientium sententiis ornatae suppeditare poterat. Non latuit ea res Schlegelium et Hermannum: quorum ille in eo libro, quem scripsit de arte dramatica, vol. I. p. 260 graviter reprehendit Euripidem. Sed contra Schlegelium disputare non libet, iniquum huius poetae censorem, in iis vero, quae scripsit de Heraclidis, tam negligenter versatum, ut facile adducaris virum egregium iocari tantummodo voluisse. Hermannii sententiam perscripsit A. Matthiae vol. VIII. p. 257 his verbis: „Fabulae extrema pars videtur interdictis, in qua fieri non poterat, quin de Macaria referretur, eaque res solitis celebraretur lamentis. Potuerunt in ea fabulae parte locum habere duo isti trimetri, quos Stobaeus in Floril. Tit. LXXIX. (p. 335. Grot. LXXVII. p. 454. Gesn.) ex Heraclidis affert. Quanquam in ed. Trincav. omis- sum est fabulae nomen *).“ Trimetri illi sunt apud Stobaeum Gaisfordii vol. III. p. 92.

*) Dixit de hac re etiam A. Nauckius in praef. p. XXVII sq. et Kirchhoffius ad v. 627., ad quem locum is haec adnotavit: Post hunc versum multa desunt; intercidere enim nuntii sive Demophontis de morte Macariae narratio et Alcmenae matris [aviae?] lamentationes cum chori cantico integro. novit hanc fabulae partem auctor argumenti: *ταύτην μὲν εὐ- γενῶς ἀποθανοῦσαν ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ τοὺς πολεμικοὺς ἐπι- γρόντες παρόντας εἰς τὴν μάχην ὤρμησαν.* cf. schol. Aristoph. Equitt. 1151. monuit ea de re Hermannus, male is tamen extremam fabulae partem desiderari pronuntians. recte contra idem videtur huc retulisse quae ex Euripidis Heraclidis ap- posuit Stobaeus LXXIX. 3. III. p. 92. et auctiora Orion anth. 6. 7. p. 56:

ὅστις δὲ τοῖς τεκόντας ἐν βίῳ σίβει,
 ὅδ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.
 ὅστις δὲ τῷ φύσαντι μὴ τιμᾶν θέλει,
 μὴ μοι γένοιτο μήτε συνθύτης θεοῖς
 μήτ' ἐν θαλάσῃ κοινόνπλουσι στέλλει σκάφος.

accedit schol. Aristoph. Equitt. v. 214: *τάραττε καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα*] *παρώδῃσι γὰρ τὸν λαμβὼν ἐξ Ἡρακλείδων Εὐριπίδου.* addit Nauckius versus, quos cum lemmate *Εὐρι- πίδης Ἡρακλεῖ* [quod Nauckius fortasse legendum esse ait: *Ἡρακλείδαις*] habet Stobaeus Fl. VII. 9. I. p. 175., omisso et poetae et fabulae nomine citat Plutarchus mor. p. 447:

ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει,
ὁ δ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.

Quos ex incerto dramate petitos censuit Valckenarius Diatr. Eurip. p. 228; cur ad illam funebrem Macariae laudationem pertinuisse putemus, nullum ex ipsis argumentum duci potest; denique illud ipsum valde dubium est, utrum ad Heraclidas referendi sint neene, quum propter librorum dissensionem, tum quod Stobaeum in commemorandis scriptorum nominibus librorumque titulis perambiguae fidei esse constat. Postremo noluit omnino poeta, ut equidem arbitror, pluribus verbis virginis immolationem ornare: qua in re si quid peccavit, at illud et leve peccatum est, quippe quod in eo tantum positum sit, quod eam rem paullo aliter, atque in vita communi fieri consuevisset, tradiderit, et compensatum est iis rebus, quas multo pluris facere debuit. Etenim Alcmena si de imminente Macariae nece rescivisset, quid aliud nisi aut virginis voluntati repugnare aut necessitatem deflere potuit? Quae res plurimum sane tristitiae offudisset rebus laetissimis. Sic enim et supra dixi et iterum dico institutam esse ab Euripide hanc tragoediam, ut et pietatem Atheniensium illustri simulque hostibus patriae suae acerbo exemplo ostendere et ex regis potentissimi clade felicem civibus suis belli quod tum gerebatur exitum augurari voluisse videatur. Quare nolo sane laudare poetam, quod quae minus ad rem pertinerent non eadem, qua reliqua, diligentia persequutus est: sed et illam reprehensionis acerbitem iniquam censeo, et quam Hermannus movit suspicionem relinquendam iudico.

Ducit nos ipse iam disputationis cursus ad alium quendam versum, quem ex Heraclidis Euripidis παρωδημένον dicit Schol. Aristoph. Equit. 214.

Τάραττε καὶ χόρδεν' ὁμοῦ τὰ πράγματα.

Cuius nihil simile in ea, quam superstitem habemus, fabula inveniri monuit Elmsleius ad v. 11. Sed digna sunt quae expendantur reliqua illius annotationis: „Nescio cuius Pamphili Heraclidas memorat

τὸ μὲν σφραγῆναι δεινόν, εὐκλείαν δ' ἔχει.
τὸ μὴ θανεῖν δὲ δειλόν, ἡδονὴ δ' ἐστὶ.

Quibus non habeo quod adiiciam. R. K.

Aristophanes Plut. 385. Picturane an tragoedia fuerint Pamphili Heraclidæ, incertum est. Grammaticorum coniecturas recenset Scholiastes. "In his nihil sane decernit vir doctissimus: pronus tamen videtur in eam sententiam, ut tragoediam putaret fuisse et inde ductum esse eum versum, quem parodia risisse dicitur Aristophanes. In eadem sententia fuit olim C. O. Muellerus Dor. T. I. p. 55, sed retractavit eam in Prolegg. mythol. p. 400, docuitque nuper de Pamphilo Amphipolita pictore, quem magistrum Apelles habuit, cogitandum esse I. Sillig. Catal. Artif. p. 313 seq. Relinquitur, ut Equitum interpres in illo versu, quem neque Euripidis esse nec Pamphilo tribui posse vidimus, aut erraverit omnino aut Euripidem pro alio poeta tragico nominaverit. Cuiusmodi peccata apud istos scriptores haud raro viri docti animadverterunt. Ac scripsit Heraclidarum nomine tragoediam Aeschylus: sed eius tam obscura memoria est et reliquiae adeo tennes (apud Schütziū vol. V. p. 56 s. [Tragicorum Graecorum fragm. ed. A. Nauck. (Lips. 1856) p. 19.]), ut sine summa temeritate ne coniecturam quidem periclitari possis. Sophoclis eodem, ut videtur, argumento fuit Iolaus: unde adumbrata esse nonnulla ab Aristophane in Equitibus Scholiastæ indicio novimus. Sunt autem hæc, v. 501. ed. Dind.:

ἀλλ' ἴθι χαίρων καὶ πράξειας
κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καὶ σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος· καὶ νικήσας
αὐθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.

Ubi Schol. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐξ Ἰολάου. Ac sunt illa sane eiusmodi, ut ne verbo quidem mutato — etsi omnia a Sophocle sumpta esse non probabile est — potuerint aptissime pronuntiarī a choro, digrediente ad pugnam Iolao. Praeterea illud animadvertas velim, hoc quoque loco commemorari Δία Ἀγοραῖον: quem etsi disputat Schol. cur apte ad rem memoraverit Aristophanes, tamen magna suspicio est ex fabula Sophoclea huc translatum esse. Atque ex eadem vide ne ductus sit is, a quo processit disputatio nostra, Equitum versus 214, qui non inepte poni potuit in altercatione chori cum Eurysthei praecone.

Sed video me in eiusmodi materiam atque in tam lubricam disserendi viam incidisse, quam si semel ingressus fueris, difficile sit et errorem cavere et temeritatis crimen evitare. Quare haec quidem iam relinquam, et ad illud transgrediar, quod solum restare videtur, ut de tempore editae fabulae Euripideae quaeratur. De quo coniecturam proposuit A. Boeckhius (de Trag. Gr. p. 190.), cuius ipsa verba afferam:

„Postremo etiam Heraclidae ad res publicas pertinet: ex conviciis in Argivos ibi iactis apparet doctam esse, quum bellum Argivi pararent adversus Athenienses; quod longius foret, si vellem singillatim persequi: unus sufficiat locus vs. 285.

Φθείρον· τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ, etc.
Cf. praecipue vss. 354 sqq. 759 seqq. etc. Itaque conicio actam tragoediam Ol. XC, 3, quum rupto foedere Argivi pacem cum Laconibus facerent, Atheniensibus autem bellum inferrent, efficientibus optimatibus (Thucyd. V, 76 sq.), qui ipsi in Heraclidis Euripidis iniuriam faciunt: anno tamen proximo, restituto Argis populari imperio, cum Atheniensibus in gratiam redeunt (Thucyd. V, 82. coll. Dodwell. Annal. Thucyd. p. 687.), unde calculus noster fit etiam firmior.“

Haec Boeckhius, cuius, fateor, satis probabilis disputatio est. Sed ego si non singula verba et quasdam callide quasi exceptas ex ore loquentium sententias specto, sed universam fabulam perpendo, illud quidem assentior viro praestantissimo, et quivis, ut opinor, harum rerum non rudis, quod eam ad res publicas pertinere censet: sed pleraque video ita comparata esse, ut ad Lacedaemoniorum inimicitias multo aptius, quam ad illam Argivorum defectionem, et brevem et priusquam hostilia perpetrarentur rursus compositam, referri possint. Atque indicabo nonnulla, quae hanc coniecturam firmare videantur, sed fassus prius singula, si seorsim spectentur, esse leviora, et ita me aliquid ex his effici posse putare, si in unum omnia convenient. Etenim Atheniensium in supplicibus fides ac religio facile admonet Lacedaemoniorum in iisdem perfidiae ac crudelitatis: cuius insigne documentum fuit, quod omnibus illo tempore in ore et sermonibus erat, τὸ Ταινάριον

ἄγος. Idem prorsus contra morem Graecorum atque aliter ac fit ab Atheniensibus in Eurystheo (vid. Heraclid. v. 966. et adnot.) Plataeenses in deditionem acceptos necaverunt. Tum sunt quaedam indicia pacis haud ita pridem disiectae, ut v. 377, volebantque Athenienses provocati potius ad bellum quam id sponte sumpsisse videri: quod item fit in hac fabula. Expeditionum in Atticam factarum mentio v. 1034 aperte spectat Lacedaemonios: quae quidem certe maiorem vim habitura erat, si brevi temporis spatio illam, de qua supra dixi, violandae tetrapoleos religionem consequeretur. Quae res erat eiusmodi, ut et veterum fabularum memoriam renovare et vaticinio ab Eurystheo accepto aliquid fidei conciliare posset. Denique si quis ipsum Spartanorum nomen requirit, ne hoc quidem abest, memoratque Iolaus v. 740 Spartae excidium ab Hercule illatum ita, ut de consilio poetae nemo dubitare possit. Scilicet, ut eius rei mentionem iniicere posset, finxit Euripides, quod nemo praeter illum tradidisse videtur, Iolaum huius expeditionis socium fuisse. Ceterum quod saepius multo, et magna quidem cum invidia, Argivi nominantur, nemo obiecerit. Nempe hoc ferebat argumenti ratio: quo quidque traheretur et quid indicare poeta voluisset, aliud iudicium erat, nec verba premeunda sunt, sed illud animo repetendum, quo modo affecti cives ipsius ad spectandam fabulam accesserint. His igitur rationibus adducor, ut aliud tempus inveniendum putem atque illud est, quod a Boeckhio positum est. Et annum quidem definire non audeo: sed illud videor affirmare posse, nec prius editam esse hanc fabulam quam Olymp. LXXXVII, 2³, nec multo recentiore esse Olymp. LXXXVIII, 2^{*}). Certe ante Olympiadem nonagesimam scriptam esse vel hoc argumento est, quod haec fabula in earum numero est, quae quod ad numeros attinet diligen-

*) Non discrepat, immo maximo opere concordat cum hac computatione, quod Aristophanes videtur hanc Euripidis fabulam irrisisse quum in Acharn. v. 91., qua de re dixi ad huius fabulae v. 939., — est enim illa Aristophanis comoedia acta Olymp. 88. a. 3. — et in Equit. v. 214., qua de re Kirchhoffius dixit, cuius vide adnotationem supra p. 19. adn. *). — haec enim Aristophanis fabula acta est Olymp. 88. a. 4. R. K.

tius compositae sunt. Qua de re post Godofr. Hermannum monuit Eduardus Wunderus in *Adversariis* in *Soph. Philoct.* p. 38. Elmsleius autem tam morosum se iudicem in eo genere prae-buit, ut Heraclidarum v. 212 emendandum putaret, quod is in ea fabula solus duos pedes trisyllabos haberet.

Finem hic facere poteram prooemio, nisi pauca dicenda viderentur de ratione adnotationis meae: cuius quod eam partem, quae in recensenda scripturae varietate versatur, haud paullo in hac fabula diligentius quam in tribus prioribus tractavi, gratam rem me fecisse spero iis, qui in veterum monumentis poëtarum, quid antiquum et genuinum, quid adventitium sit, celari nolunt, neque in illa verborum brevitate molestam iis, qui talia minus curanda putant. Ac fecissem id etiam antea, nisi me quibusdam exemplis deterreri passus essem: post intellexi non posse unam eandemque omnibus scriptoribus regulam constitui, maluique, quam primum occasio data esset, corrigere de quo melius hodie iudicare viderer, quam, dum aequalitatem commentariorum retinerem, in errore perseverare. PFLUGK. Libri, quorum certas auctoritates habemus, huius fabulae hi sunt:

Codex Palatinus inter Vaticanos n. 287. (Rom. C. sive Palat.), membranaceus saec. fortasse XIV, forma maxima, scriptus binis per paginam columnis. Scholia addita nulla neque frequentes glossae et variae lectiones. Videtur olim inter Marci Musori libros fuisse. Vide Ad. Kirchhoffium in editione fabularum Euripidearum vol. I. praef. p. VIII sq. A nobis notatus est littera *B*.

Codex Florentinus plut. XXXII. n. 2. (Flor. 2. A. Matthiae sive Laurentianus P. Elmsleii), chartaceus saec. XIV, varia manu scriptus. Textum passim ex arbitrio correxit manus recentior. Usus est eo libro olim P. Victorius. Vide Ad. Kirchhoffium l. c. p. IX sq. A nobis notatus est littera *C*.

Reliquos libros vix possumus numerare, quod sunt apographa codicis Florentini, quem modo nominavi, tum demum recte a Kirchhoffio in subsidium vocata, ubi de scriptura codicis Florentini minus constabat; vide Kirchhoffium l. c. p. R. K.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΙΟΛΛΑΟΣ.

ΚΟΠΡΕΤΣ.

ΧΟΡΟΣ.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΑΡΘΕΝΟΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΑΔΚΜΗΝΗ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΕΤΡΤΣΘΕΤΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἰόλαος,

V. 7. Θεράπεινα libri.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ.

- Ἴολαος υἱὸς μὲν ἦν Ἰφικλέους, ἀδελφιδοῦς δὲ Ἑρα-
 κλέους· ἐν νεότητι δ' ἐκείνῳ συστρατευσάμενος ἐν
 γῆρα τοῖς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς εὖνους παρέστη. τῶν
 5 γὰρ παίδων ἐξ ἀπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυ-
 σθέως ἔχων αὐτοὺς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, κακῇ προς-
 φυγῶν τοῖς θεοῖς ἔσχε τὴν ἀσφάλειαν Δημοφῶντος
 τῆς πόλεως κρατοῦντος. Κοπρέως δὲ τοῦ Εὐρυσθέως
 κήρυκος ἀποσπᾶν θέλοντος τοὺς ἱκέτας ἐκώλυσεν
 10 αὐτόν· ὁ δὲ ἀπῆλθε πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχε-
 σθαι. Δημοφῶν δὲ τούτου μὲν ὀλιγώρει· χρησμῶν
 δὲ αὐτῷ νικηφόρων γενηθέντων, ἐὰν Δήμητρι τὴν
 εὐγενεστάτην παρθένων σφάξῃ, τοῖς λόγοις βαρέως
 ἔσχεν· οὔτε γὰρ ἰδίαν οὔτε τῶν πολιτῶν τινος θυγα-
 15 τέρα χάριν τῶν ἱκετῶν ἀποκτεῖναι δίκαιον ἡγεῖτο τὴν
 μαντείαν δὲ προγνοῦσα μία τῶν Ἑρακλέους παίδων,
 Μακαρία, τὸν θάνατον ἐκουσίως ὑπέστη. ταύτην μὲν
 οὖν εὐγενῶς ἀποθανοῦσαν ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ τοὺς
 πολεμίους ἐπιγνόντες παρόντας εἰς τὴν μάχην ὥρ-
 20 μησαν

ΥΠΟΘ. v. 15. ηγεῖται libri. v. 18. ἐτίμησεν libri.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΙΟΛΑΟΣ.

*Πάλαι πότ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεδογμένον·
ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνὴρ,
ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον*

V. 1. τοῦτό μοι] Stobaeus Floril. X, 1. vol. I. p. 248., qui laudat v. 1—4.

V. 1. Quod A. Matthiae auctore etiam Blomfieldio in censura ed. Elmsleianae in Quart. rev. 18. p. 351. anteponendum putavit τοῦτό μοι, quod negavit esse emphasin in hoc loco, quae esset in Medae v. 822: λέξης δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων, recte id novissimi editores repudiaverunt. Iure enim is, qui loqui incipit, etiam si aperta oppositionis ratio non constat, pronomine ὀρθοτονοῦμένῳ suam personam effert, eodem plane modo, quo Latini, quum loqui inciperent, dixerunt: Credo ego, et quae sunt eiusmodi. R. K.

V. 2. Ordo: ὁ μὲν πέφυκ' ἀνὴρ δίκαιος τοῖς πέλας. Salva oppositio inter hanc et sequentem sententiam, immo haud paullo elegantior et quae plus acuminis habeat quam illud Elmsleii: ὁ μὲν δίκαιος ἀνὴρ πέφυκε τοῖς πέλας, in quo idem dici vult de Iolao, quod est de

Catone apud Lucanum Phars. II. 383. Non sibi, sed toti genitum se credere mundo. Hoc dicit me iudice Iolaus, res esse insociabiles iustitiam et prosperam fortunam. PFLUGK. Recte Pflugkius Elmsleii rationem improbavit, falsus tantum modo in eo, quod dixit Iolaum his verbis hoc sibi velle, res esse insociabiles iustitiam et prosperam fortunam. Nihil aliud dicit Iolaus, nisi hoc, homines partim esse iustos adversus proximos, partim iniquos in ceteros, quod suae utilitatis causa facerent omnia. Qua communi sententia transitum sibi parat ad aequam condicionem suam declarandam, iniquam autem Eurysthei. R. K.

V. 3. εἰς τὸ κέρδος—ἀνειμένον] Plutarchus V. Num. c. 16: τὸ δὲ εἰς ἀδικίαν καὶ πλεονεξίαν ἀνειμένον ἐκκέκοπται.

πόλει τ' ἄχρηστος καὶ συναλλάσσειν βαρύν,
 αὐτῷ δ' ἄριστος· οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθῶν.
 ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
 ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσυχῶς ναίειν, πόνων
 πλείστων μετέσχον εἰς ἀνὴρ Ἡρακλῆι,
 ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ', ἐπεὶ κατ' οὐρανὸν
 ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς
 σῶζω τάδ' αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.

5

10

V. 4. πόλει] φίλοις Stobaeus l. c. Idem συναλλάξει pro συναλλάσσειν.

V. 8. εἰς ἀνὴρ ὦν Ἡρακλῆι B. εἰς ὦν ἀνὴρ Ἡρακλῆι (cf. apogr. Paris.) C. in Apogr. eius (Ald.) omissum ὦν. Hinc nuper Kirchhoffius edidit: πλείστων μετέσχον εἰς ἀνὴρ ὦν Ἡρακλῆι. Mihi ex ipsa verborum collocatione, quae varia est in libris, apparere visum est ὦν interpositum esse ab iis, qui versum complere studebant, quem recte mihi eo videtur sustentasse Porsonus, quod scripsit Ἡρακλῆι ad Med. 672. cf. Bekker. Anecd. vol. III. p.

Plura Elmsleius, qui interpretatur, lucro deditum. PFLUGK.

V. 4. συναλλάσσειν βαρύν] Plat. Polit. p. 302. E: ἄνομος δὲ (μοναρχία) χαλεπὴ καὶ βαρυντάτη ξυνοικῆσαι. Syneisius de Regno p. 2. C: βαρεῖς ἐντιχεῖν. p. 3. C: τραχεῖά τε ἐκ φορομίου καὶ χαλεπὴ φιλοσοφία προσφύγεισθαι. Eurip. fr. inc. CLXV. [n. 889. p. 508 sq. ed. Nauck.] προσομιλεῖν ἥδιτος. De verbo συναλλάσσειν (i. q. ὀμιλεῖν) vid. ad Androm. 1246. Brunck. ad Soph. Oed. T. 33. Wyttenbach. ad Plutarch. vol. VI. p. 183. PFLUGK.

V. 5. οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθῶν] Scil. suis ipse rebus expertus est. Apposite Herodotum laudavit Elmsleius, Lib. V. 24: τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι, ἀλλ' ἔργοισι οἶδα μαθῶν. Euripides Fragm. inc. III. b. [n. 890. p. 509. ed. Nauck.]: Τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθης, ἔργον δὲ δεῖξω τὸ σθένος τὸ τοῦ (fort. τῆς) θεοῦ. PFLUGK.

V. 6. αἰδοῖ] Ut in miseriis

iisdemque cognatis: αἰδοῖ καὶ ἔλεψ' iungit Appianus Bell. Civ. IV, 17. Sancti enim utrique et inviolabiles, quod idem dici potest de omnibus, quibus αἰδῶς tribuitur, quorum in numero inprimis saepe commemorari videas deos et senes et quidquid propter aetatem sexumve imbecillum est, hospites, supplices, duces atque imperatores, amicos. Haud pauca huius rei exempla haec ipsa fabula supeditabit, velut de miseris v. 461: πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δόκῃς τις ἂν τύχοι: de supplicibus v. 101: εἰκὸς θεῶν ἐκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε. Cf. Med. 349. Hec. 286. Herodot. VII, 141. Iolaus quidem et hominum famam [v. 28.] et quid se ipso dignum esset spectasse videtur. Cf. v. 813. PFLUGK.

Ibid. τὸ συγγενές] i. e. τὴν συγγένειαν, ut v. 241. Androm. 986. Aesch. Prom. 39. — σέβων. cfr. Orest. 1079: ἔταιρίαν σέβων. Soph. Phil. 1163: εἰ τι σέβει ξένον. PFLUGK.

V. 7. quod Elmsleius ἡσυχῶς, Blomfieldius autem ἡσυχ-

ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατήρ,
 πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυσθεὺς κτανεῖν·
 ἀλλ' ἐξέδραμεν. καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
 ψυχὴ δ' ἐσώθη. φεύγομεν δ' ἀλώμενοι 15
 ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
 πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυσθεὺς κακοῖς
 ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἡξίωσεν ὑβρίσαι·

1191. Vide infra v. 9881. ὦν autem necessarium certe non esse ostendunt loci a Pflugkio infra positi. R. K.

V. 10. κἄκλειον B. τᾰκἔλιον [C.] Correxuit Barnesius. Sic τᾰκἔλθεν dederat Aldus Or. 851. Bacch. 668, ubi nunc recte legitur τὰ κἔλθεν: contrario vitio τὰ κἔλιον pro τᾰκἔλιον in Soph. El. 942. PFLUGK.

V. 14. ἐξέδραμεν Reiskius. Vid. Buttmann. Gramm. uber. Vol. II. p. 110. ἐξέδραμον Ald. et codd.

V. 18. ἐς ἡμᾶς Brodaeus. ([B.]C. sec. app. Parr.), ἐς ὑμᾶς Ald.

χω pro eo, quod est in libris, ἡσυχως scribi voluerunt, aperte falsi sunt. Etenim quum hoc loco non tam id efferret lolaus, licuisset sibi Argis habitare, verum licuisset sibi quiete et placide Argis vitam traducere, at se tamen plurimorum Herculis laborum participem fuisse, ob eam causam multo magis huic loco adverbium convenit, quod modum ac rationem vitae apertius significaret, quam appositio illa per nomenadiectivum instituta. Quod quum ita sit, et G. Hermannus putandus esse recte in Aeschyl. Suppl. v. 694 sq. retinuisse: ἀλλ' ἡσυχως χορὴ καὶ σεσοφρονισμένως πρὸς πρᾶγμ' ὀρώσας τῶνδ' ἐμὴ ἀμελεῖν θεῶν, et nos recte nobis videmur tutati esse idem adverbium in Medea v. 550: ἀλλ' ἐχ' ἡσυχως, ad quem locum vide quae adnotavimus p. 63. ed. Goth. alt. R. K.

V. 8. Sophocles Trach. 459: οὐχὶ χάτερας πλείστας ἀνὴρ εἰς Ἡρακλῆς ἔγημε δῆ; Eurip. Or. 743: Ποῦ ὄσιν, ἢ πλε-

σιους Ἀχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία; PFLUGK.

V. 10. ὑπὸ πτεροῖς] Dixi ad Androm. 441. Cf. infra v. 239. Infantes Sophocli Oed. T. 16. dicuntur οὐδέπω μακρὰν πτόσθαι σθένοντες. Ceterum ad explicandam comparationis vim et originem facit Platonis locus de Legg. VII. p. 814. B: πολλή που κακία πολιτείας οὕτως αἰσχροῦς τὰς γυναῖκας εἶναι τεθραμμένας, ὥς μὴδ' ὥς πτεροῦσθαι περὶ τέκνων μαχομένας πρὸς ὅτιον τῶν ἰσχυροτάτων θηρίων ἐθέλειν ἀποθνήσκειν τε καὶ πάντας κινδύνους ὑπομένειν, ἀλλ' εὐθὺς πρὸς ἐρεθισμὸν πάντας βωμούς τε καὶ ναοὺς ἐμπιπλάνας καὶ δόξαν τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους καταχεῖν, ὥς πάντων δειλοτάτων φύσει θηρίων ἐστίν. Postrema in memoriam revocant rerum faciem qualis est apud Aeschylum in S. adv. Theb. v. 78 seqq., quem haud scio an notare voluerit philosophus. PFLUGK.

V. 16. Vid. ad Med. 434. p. 53. ed. sec.

πέμπων ὅπου γῆς πυνθάνοιθ' ἰδρυμένους
 κήρυκας ἐξαιτεῖ τε κάξιέργει χθονὸς
 πόλιν προτείνων Ἄργος οὐ σμικρὰν φίλην
 ἐχθράν τε θείσθαι χαῦτόν εὐτυχούνθ' ἅμα.
 οἱ δ' ἀσθενῇ μὲν τὰπ' ἐμοῦ δεδορκότες,
 σμικροὺς δὲ τοῦςδε καὶ πατρὸς τητωμένους,
 τοὺς χρειόσσοντας σέβοντες ἐξείργουσι γῆς.

20

25

V. 19. ὅπου BC. ὅπη ex app. Parr. altero Aldus. ὅποι Elmsleius, quod probavit Reisigius Comment. crit. in Soph. Oed. Col. v. 23.

V. 21. προτείνων Canterus. προτιμῶν libri. φλῆν G. Dindorfius. φλῶν libri. Ego hic et in sequentibus novissimos editores sequutus sum, quamquam locum nondum persanatum esse existimo.

V. 19. ὅπου γῆς πυνθάνοιθ' ἰδρυμένους] Quam ad hunc locum Elmsleius et Pflugius moverunt quaestionem, num ab Atticis unquam dictum esset πῇ vel ὅπη γῆς, eam rem recte iam existimavit G. H. Schaeferus, quod dixit hanc causam tum demum recte iudicari posse, si casuum obliquorum, unde haec adverbium omnia essent perfecta, ratio et usus aliquanto magis essent perspecta, non ille quidem reprehendendus nisi in eo, quod munus, quo ipse defungi poterat, ad posteros transmisit; facile enim apparet ὅποι plane respondere Latinorum quo, quod fuit olim quoi, communis forma dativi et ablativi eius linguae, qua locus, in quem aliquid moveretur, uti in notissima formula: it clamor caelo, designaretur, non solum vi ac potestate, verum etiam ipso nomine ac forma nostro wohin respondens. Contra ὅπου ea casus forma est, quae specie quidem externa cum genetivo casu congruit, re vera autem et ipsa significatione ad dativum casum accedit, quocum antiquitus videtur communis fuisse, quae eadem mansit in ad-

verbio αὐτοῦ et similibus. Haec forma non hoc significat, moveri aliquid in aliquem locum, sed illud, esse aut fieri aut versari aliquid in aliquo loco. Denique ὅπη, quod fuit olim ὅπη vel ὅπη, casu congruit plane cum adverbio ὅποι, genere autem et significatione ita differt, ut, quum ὅποι locum, in quem aliquid moveatur, denotet, ὅπη contra partem, qua aliquid sit aut fiat aut versetur, significet aut in quam versus aliquid moveatur. Ut igitur ὅποι Latino quo, similiter ὅπη Latino qua respondet. His disputatis facile apparebit ὅπου γῆς, quod solum est in libris, recte hoc loco dici ac recipiendum fuisse, quod ἰδρύεσθαι, ut Latinorum sedem in aliquo loco collocare, cum adverbio, quod designat aliquid in aliquo loco esse aut fieri, coniungi recte potest. Etiam illud apparebit, multo saepius ὅπου et ὅποι cum genetivo eo, quo locus ille, qui adverbis illis denotaretur, pars esse maioris alicuius spatii aut loci significaretur, coniungi debuisse, quod minus cadit in adverbium

ἐγὼ δὲ σὺν φεύγουσι συμφεύγα τέκνοισ,
καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι συμπράσσω κακῶς
ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ᾧδ' εἴπῃ βροτῶν·
ἴδεσθ', ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστιν πατήρ,
Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενῆς γειῶς.
πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητῶμενοι
Μαραθῶνα καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα

30

V. 22. ἔχθραν τε θέσθαι [B.] ἔχθραν γε θέσθαι C. secundum Victorium et apogr. Parr. ἔχθράν τε θέσθαι G. Dindorfius.

V. 27. συμπάσσω B. συμπράσσω [C]. Receptit illud Kirchhoffius, ego cum Nauckio hoc retinui, quod poeta in summa sententiarum concordia summam etiam orationis concinnitatem consectatus esse videtur.

ση, ut recte et hoc loco et infra v. 46. flagitante etiam librorum auctoritate ὅπου γῆς pro eo, quod olim legebatur ὅπη γῆς, restitutum esse videatur. R. K.

V. 21. προτείνων] minaciter ostentans interpretatur Musgr., qui primus Canteri emendationem recepit, a me relictam propter admirabilem interpretum consensum. [Scripserat Pflugkius auctore Musgravio: πόλιν προτείνων Ἀργος οὐ μικρὰν φιλεῖν ἔχθραν τε θέσθαι.] Etsi dubito an προτιμῶν defendi possit: Argivorum civitatem exaggerans iactansque eius nec amicitiam levis momenti esse et vim timendam, si hostilia sumpserit. Talia concisius dicta saepe legas, velut infra v. 811. στρατὸς δ' ἐπ' ἦντο· εἰς τ' ἀπαλλαγὰς πότων καλῶς λελύχθαι μῦθον εἰς τ' εὐψυχίαν. Thucyd. III. 53. προκαταγνόντες ἡμῶν τὰς ἀρετὰς ἥσους εἶναι τῶν ἡμετέρων. Plutarch. Demetr. 36. παρητίετο συγγνώμην ἔχειν τὸν Ἀλέξανδρον, εἰ τάχιον ἀπαλει. Appian. B. C. V. 39. ὁ δέ με τῷ στρατῷ διβαλλε κω-

λύειν τὰς κληρονομίας ἐλέφ τῶν γεωργῶν. PFLUGK.

V. 23. «τὰν' ἐμοῦ, i. e. τὰ ἀπὸ ἐμοῦ, opem, quam ego fortasse feram.» Matthiae. Troad. 74: ἔτοιμ' ἄβουλει τὰν' ἐμοῦ. 1154: τὰν' ἐμοῦ τε καὶ σοῦ. El. 280: λέγω τὰδ' αὐτῷ καὶ βέβαια τὰπὸ σοῦ; Demosth. de Cherson. §. 5: τὰ γε ἅφ' ὑμῶν ἔτοιμα ὑπάρχοντα ὄρω. PFLUGK.

V. 25. τοὺς κρείσσονας σέβοντες ἐξεργουσι γῆς] Facile ex iis, quae ante dicta sunt, colligi potest quos a finibus suis arceant; verum tamen alius color orationis est et maiore vi omittitur accusativus quam adiungitur. Hinc intelligi potest, quantum praestet in Sophoclis Antigona v. 48. librorum auctoritas: ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἡμῶν εἶργειν μέτα, ei, quod de coniectura erat repositum: ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἡμῶν μ' εἶργειν μέτα. Similis causa est v. 30. et v. 52. R. K.

V. 32. Μαραθῶνα καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα] Scaenam fabulae non temere Marathone collocavisse Euripidem quum alii significave-

ἰκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν
 προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆςδε χθονὸς
 δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος
 κλήρω λαχόντας, ἐκ γένους Πανδίωνος,
 τοῖςδ' ἐγγὺς ὄντας· ὧν ἕκατι τέρμονας
 κλεινῶν Ἀθηνῶν τήνδ' ἀφικόμεσθ' ὁδόν.
 δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φνυγή·
 ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖςδε καλχαίνων τέκνοις,
 ἡ δ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος
 ἔσωθε ναοῦ τοῦδ' ὑπηγκαλισμένη
 σώζει· νέας γὰρ παρθένοισι αἰδούμεθα
 ὀχλῷ πελάζειν κάπιβωμιοστατεῖν.

35

40

V. 33. καθεζόμεσθα [BC] καθεζώμεσθα ex altero apogr. Paris. Aldus.

V. 38. ^{τόνδ'} τῶνδ' B. τῶνδ' etiam alterum apogr. Par., unde ^{τόνδ'} Kirckhoffius item τῶνδ' esse in archetypo suspicatur et mavult scribi: τοῦςδ' ἀφικόμεσθα νῦν (δῆ). τήνδ' — ὁδόν H. Stephanus.

runt interpretes, tum ipse Pflugkius explicavit in prooemio fabulae p. 12 sq. R. K.

V. 33. Iunge ἰκέται προσωφελῆσαι, ut infra v. 345. ἰκέται μένοντες ἐνθάδ' εὐ πράξαι πόλιν. Iph. A. 1242: ἰκέτης γίγνου πατρός τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν. — βώμιοι. Cf. infra 196. 238. Andr. 357. βώμιοι πιπτόντες. Suppl. 93: μητέρα γεραίαν βωμλίαν ἐφημέτην. PFLUGK.

V. 37. τοῖςδ' ἐγγὺς ὄντας] Heraclidis cognatos. Vide infra v. 208 seqq. Homerus Od. η, 205: ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν. PFLUGK.

V. 38. τήνδ' ἀφικ. ὁδόν] Androm. 1125: εὐσεβεῖς ὁδοὺς ἔκοντα. Iph. T. 1112: νόστον βάρβαρον ἤλθον. Hel. 606: πᾶσαν πλαηθεῖς τήνδε βάρβαρον χθόνα. V. Matth. Gr. §. 40°. 4. [Rost. gr. §. 104. 3. b. p. 493.] De Latinis vid. Muncker. ad Hygin. p. 99 s. PFLUGK.

V. 39. δυοῖν γερόντοιν] Iolao et Alcmenae. PFLUGK. Propterea autem Iolao duali numero usus est in denotanda sua et Alcmenae persona, quod coniunctis viribus quasi consociatum par huic protectioni liberorum Herculis praesunt, conf. etiam infra v. 653. et vide quae dixi ad Alcest. v. 19. p. 30 ed. Goth. sec. R. K.

V. 40. ἐγὼ — καλχαίνων] quasi praecesserit δύο δὲ γέροντες στρατηγοῦσι τῆς φνυχῆς. Conf. Phoen. 1471: ἦν δ' ἕρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνεῖκην δορεῖ, Οἱ δ' ὡς θανόντος οὐδαμοῦ νίκη πέλοι. PFLUGK. De eo loco vide quae ipse adnotavi ad Phoen. v. 1467 sq. p. 216 sq. ed. Goth. R. K.

V. 44. πελάζειν κάπιβωμιοστατεῖν] Intransitive capiunt Musgravius et Elmsleius, quorum hic comparat

“Υλλος δ’ ἄδελφοί θ’ οἷσι πρεσβεύει γένος 45
 ζητοῦσ’ ὅπου γῆς πύργον οἰκισύμεθα,
 ἦν τῆςδ’ ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός. —
 ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ’ ἐμῶν
 πέπλων· ὁρῶ κήρυκα τόνδ’ Εὐρυσθέως 50
 στείχοντ’ ἐφ’ ἡμᾶς, οὐ διωκόμεσθ’ ὑπο,
 πάσης ἀλῆται γῆς ἀπεσπηρεμένοι. —
 ὦ μῖσος, εἶθ’ ὅλοιο χῶ πέμψας ἀνὴρ.
 ὥς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίῳ πατρὶ
 ἐκ τοῦδε ταύτου στόματος ἤγγειλας κακά.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

ἦ που καθῆσθαι τήνδ’ ἔδραν καλὴν δοκεῖς 55

V. 40. καλχαίνων [B]C. χαλκαίνω ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 42. ὑπηγαλισμένη [B]C. ἀπηγαλισμένη ex apogr. Par. altero Aldus.

V. 46. ζητοῦσ’ Barnesius: ζητοῦσιν BC. ὅπου BC. ὅπη Musurus. Vide quae diximus ad v. 19.

V. 48. habet Tiberius ap. Walzium rhet. Gr. t. VIII. p. 555.

V. 52. πέμψας σ’ Barnesius. Vide quae adnotavimus ad v. 25.

Phoen. 513: πρὸς δὲ τοῖςδ’ αἰσχύνομαι ἔλθόντα σὺν ὅπλοις τόνδε καὶ πορθοῦντα γῆν Τυχεῖν ἃ χρῆζει. Vereor ut recte. PFLUGK. Nec tamen video, quo alio modo ea verba explicari possint. R. K.

V. 45. ἄδελφοί θ’ οἷσι πρ. γ.] Adultos et aetate provectiones intelligi, quos Ὀμηρικῶς dicas γυνεῇ προτέρους (Il. o, 182.), vix operae pretium erat monere, nisi mirum in modum a vero aberrassent nonnulli interpretum. PFLUGK.

V. 52. μῖσος] De homine qui odio est, ut infra v. 941: ὦ μῖσος, ἥκεις; Aesch. Eum. 73. de Furiis, μισήματ’ ἀνδρῶν καὶ θεῶν Ὀλυμπίων. Sept. 170. (mulieres) σωφρόνων μισήματα. Cf. Bernhardt Syntax. p. 45 sq. PFLUGK. Adde Med. v. 1323: ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθρὸς τῇ γυναι θεοῖς τε καὶ μοῖαι παντὶ τ’ ἀνθρώπων γένει, quo maxime

Eurip. Vol. I. Sect. IV.

loco summa eius vocis acerbitas agnosci potest. In sequentibus autem verbis eo minus necesse erat adiungi ad pronomina post πέμψας, quod iam ex voce κήρυκος Εὐρυσθέως, qua appellaverat Iolaus Copreum, apparebat, quorsus πέμπειν etiam non addito pronomine spectaret. R. K.

V. 53. ὥς —] i. e. περὶ, ut recte monet Blomf. Nec maiore iure hoc loco ὅς substituit Elmsleius quam Bacch. v. 800 seq. Ἀπόρρῳ γε τῷδε συμπεπλεγμένα ξένῳ, ὧς οὔτε πάσχω οὔτε δρῶν αἰγῆσεται. Orest. v. 130: Θεοὶ σε μισήσειαν, ὥς μ’ ἀπώλεσας. Sed reddendum ὅς pro ὥς Aeschylō Suppl. v. 419. ed. Schuetz. [401. Herm.] PFLUGK.

V. 55. Syntacticam rationem aperiet unus Xenophontia locus Anab. VI. 3, 26: οἱ δὲ πο-

πόλιν τ' ἀφίχθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν·
οὐ γάρ τις ἔστιν ὃς πάροισι' αἰρήσεται
τὴν σὴν ἀχρεῖον δύναμιν ἀντ' Εὐρυσθέως·
χώρει· τί μοχθεῖς ταῦτ' ; ἀνίστασθαι σε χρεῖ
εἰς Ἄργος, οὐ σε λεύσιμος μένει δίκη.

60

ΙΟΛΑΟΣ.

οὐ δῆτ'· ἐπεὶ μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ
ἔλευθ' ἔρα τε γαῖ', ἐν ᾗ βεβήκαμεν.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

βούλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χρεῖ;

V. 56. κακῶς [B]C. ut coniecerat Tyrwhittus. καλῶς Μουσπυς.

V. 58. ἀχρεῖον libri. Cf. Autolyti fragm. III. 15. [p. 350. ed. Nauck.] ἀχρεῖους ἡδονάς. Aldus ἀχρεῖαν, unde ἀχρεῖαν fecit Barnesius, propagatum non solum in editiones poetarum, sed etiam in commentarios virorum doctorum, ut Lobeckii ad Aiac. p. 245. Blomfieldii ad Aesch. Prom. 371. Sed vide Lobeck. ad Phryn. p. 106. PFLUGK.

V. 60. μενεῖ C. secundum Victorium et apogr. Par. alterum.

λέμιοι ὑπέμενον, νομίζοντες καλὸν ἔχειν τὸ χωρὶον. Ordo verborum, qualis in nostro loco, est Helen. 698: εἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος τύχοιτε. PFLUGK.

V. 56. κακῶς φρονῶν] Vide Med. v. 250. ibiq. adnot. Similia ex Plutarchi libris collegit Baehr. in Creuzeri Melet. P. III. p. 30 seq., quibus adde Plat. Phileb. p. 19. D. Synesium Epist. 136. p. 274. A. PFLUGK.

V. 58. ἀντ' Εὐρυσθέως] Hippol. 382: οἱ δ' ἡδονὴν προσθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ Ἀλλήνινά. Phalaris Epist. I. p. 4. Lips. οὕτε ἀνδρα γιερον ἀντὶ τοῦ Φαλαργίδος οὐθ' ἰδὼν ἀντὶ Πανρόλα προτιμήσασα. Abundat in his similiter praepositio, ut post comparativos. Vid. Xenoph. Mem. II. 5, 4. Plat. Criton. p. 54. B. Phaed. p. 99. A. Matth. Gr. §. 450. adnot. 1. §. 379. PFLUGK.

V. 59. ἀνίστασθαι — εἰς

Ἄργος] i. e. ἀναστάντα λέγει. Plato Phaedon. p. 116. A: ἀνίστατο εἰς οἰκημά τι, ubi vid. Heindorf. Aptecomponasetiam talia, quale est illud Xenophontis Anab. I, 2, 24: ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλειπον οἱ ἐνοικοῦντες μετὰ Σπεννέοις εἰς χωρὶον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὄρη, et geminum huic Euripidis Androm. 1040., ubi vid. adnot. — λεύσιμος δίκη, i. e. δίκη τοῦ καταλευσθῆναι. Or. 612: σοὶ σὴ τ' ἀδελφῇ λεύσιμον δοῦναι δίκην. cf. Bacch. 356. Ion. 1285. λευσιθ' ἔρα δήμου μόρον dixit Aesch. Septem adv. Th. 183. Nec absurde comparaveris ἑπὶ τὸς μόρος Soph. Trach. 357. PFLUGK.

V. 63. μοι — τῇδε χρεῖ] Eurip: Herc. F. 401: θνατοῖς γαλανέας τιθεῖς ἐρετμοῖς. Bacch. 619: τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι καὶ χηλαῖς ποδῶν, quod immerito reprehendit Bernhardt Syntax. p. 120. Vide ad Med. 991. [p. 102. ed. alt.] PFLUGK.

ΙΟΛΑΟΣ.

οὔτοι βίᾳ γέ μ' οὐδὲ τούσδ' ἄξεις λαβών.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

γνώσει σύ· μάντις δ' ἦσθ' ἄρ' οὐ καλὸς τάδε. 65

ΙΟΛΑΟΣ.

οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ' ἐμοῦ ζῶντός ποτε.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

ἄπαιρ'· ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς.

ἄξω νομιζῶν οὐπὲρ εἰς' Εὐρυσθέως.

μένει, manet vel exspectat, persese ad tempus futurum spectat.

V. 64. οὔτοι βίᾳ γ' ἴα' auctore Reisigio ad Sophoclis Oed. Col. p. 316. Kirchhoffius et Nauckius scripserunt. Vulgo et in B.C. legitur γέ μ', quod servavit Pflugkius collatis Phoen. 440. Or. 130. Iphig. Taur. 1084. Bacch. 503. Rhes. 755. G. Hermann. ad Soph. Phil. 47. Ipse de re dixi ad Phoen. l. c. p. 84. ed. Goth.

V. 65. ἦσθ' [B] C Reiskius. οἷσθ' Aldus.

V. 65. μάντις — τάδε] Proba structura, quam asseruit A. Matthiae Gr. §. 422. citans ex Platonis Apologia p. 18. B: τὰ μετέωρα φροντιστήν. Et bonum factum, quod omisit quem interpretando pervertit quamvis egregius Sophoclis editor Ai. v. 1035. Perite etiam illud fecit, quod neutra pronominum quanto plus ad constructionem libertatis habeant quam cetera animadvertit, adnotatione ad Bacchas v. 543. p. 169. Sed hoc prorsus non probo viri doctissimi, quod quasi demirans syntaxeos insolentiam exempla illa memoravit. Neque enim perinde est, secundo an quarto casu utare. Velut si illud, quod vel inter tirones pernotuit, μάντις κακῶν, immutes hoc modo, μάντις τὰ κακά: aliud dices, alium hominem significabis: nempe talem, qui nihil satis praesagiat et enuntiet nisi mala. Sed in illo accusativi usu, quem celebrant scholarum magistri, Graecum usurpantes, doctos

etiam homines saepius quam decebat pedem offendere videas: cuius rei haec ipsa fabula aliquot exempla praebebit. PFLUGK. Rectius in his locis enucleandis versatus est V. C. F. Rostius gramm. Gr. §. 104. 2. adn. 3. p. 492., quam A. Matthiae l. c. et Pflugkius ipse, quod is verba-lem vim ac potestatem maxime in illa constructione, quae se aut verbo substantivo adiuncto aut alio quodam modo prodit, spectari existimavit. Nam hoc quoque loco non tam simpliciter μάντις cum accusativo τάδε iunctum est quam μάντιν εἶναι. Eodemque modo Latine ex aliquo quaerimus, quid nobis auctor sit, quibus in verbis non auctor cum accusativo compositum est, sed auctorem esse. Quamquam infitiri non possumus liberius etiam Graecos in hoc loco versatos et plus ausos esse quam Latinos. R. K.

[V. 68. νομιζῶν οὐπὲρ εἰς' Εὐρυσθέως] i. e. νομιζῶν αὐτοὺς εἶναι Εὐρυσθέως, οὐπὲρ

ΙΟΛΑΟΣ.

ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
ἀμύνει· ἰκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς
βιαζόμεσθα καὶ στέφη μαιίνεται,
πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμία.

70

ΧΟΡΟΣ.

(σπε. α'.)

ἔα ἔα. τίς ἢ βοή βωμοῦ πέλας
ἔστηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα;

ΙΟΛΑΟΣ.

ἴδετε τὸν γέροντ' ἀμάλων ἐπὶ πέδῳ
χόμενον· ὦ τάλας.

75

V. 70. ἀγοραίου Διὸς] habet haec verba Hesychius t. f. p. 62. in voce Ἀγοραίου Διὸς· βωμὸς Ἀθήνησι. Id quemadmodum explicandum sit docet Pflugk in prooemio p. 12 sq.

V. 73 seqq. In stropharum descriptione sequutus sum Seidlerum de Verss. Dochn. p. 331 ss. Alternis inter se excipiunt iambici et dochmiaci versus, quorum ita inter colloquutores vices commutantur, ut quid cuique conveniret, accurate poeta expendisse videatur. Quo quidem in genere tametsi difficile est modum tenere, ut, si quid casus tulerit, id ne consilio tribuas, tamen ego non cupidinis iudicare dixerim, si quis nec illam trimetri formam, quae est v. 73., ineptam putet, quamvis dubitante Hermannō. Illud vero certus fidsque affirmaverim, haud temere factum esse, quod, qui in prima strophā sunt dochmiaci, eos poeta Iolao assignavit, deiecto in terram necdum ab hostili vi tuto: sed postquam superveniente choro ad fiduciam hic erectus, praeco ad modestiam re-

lasi. Male Barnesius: ubi sunt. V. C. F. R.]

V. 69. δαρὸν χρ.] Sic, non δηρόν, poetae tragici. vid. Or. 55. Iph. A. 1339. al. Porson. ad Or. 26. Lobeck. ad Phryn. p. 428 seqq. PFLUGK.

V. 75. Hesych. ἀμάλων: ἀπαλόν, ἀσθενή. Εὐριπίδης Ἡρακλείδαις δηλοῖ. PFLUGK.

V. 77. ἐν γῇ.] Expectabas eis γῇ. Sed vide Bernhardt Synt. p. 208. PFLUGK.

V. 78. Vulgo distinguunt ὅδ',

ὦ ξένοι, με etc. idque in similibus tenendum putat Fritzsche Quaes. Luc. p. 27. Mihi potior videtur F. A. Wolfii ratio, prodita praefatione ad Hom. Iliad. p. LXXXI. seq. Cf. Buttmann. Gr. uber. I. p. 63. II. p. 395. In Iph. A. 1436. recte scribitur, ut nuper etiam Schaeferus iussit, ad Demosth. T. I. p. 697., παῦσαι μὴ κίκεζε. Alc. 313.: σὺ δ' ὦ τέκνον μοι πῶς κορευθήσῃ καλῶς; — Quid sibi velit τετραπτολὶς λαός de Atheniensibus

ΧΟΡΟΣ.

πρὸς τοῦ ποι' ἐν γῇ πτώμα δύστηνον πίτνεις;

* * *

ΙΟΛΛΟΣ.

(σιγ. β').

ὄδ' ὦ ξένοι με σοὺς ἀτιμάζων θεοὺς
ἔλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.

80

ΧΟΡΟΣ.

ὄδ' ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπολιν
ξύνοικον ἦλθες λαόν; ἥ πέρα-
θεν ἀλίφ πλατὰ
κατέχετ' ἐκλιπόντες, Εὐβοῖδ' ἀκτάν;

85

dactus erant, iis utrumque numeris utentem fecit, qui et responden-tem et de iure ambigentem decerent, hoc est compositis ad quie-tem et sedatis. Ceterum asterisci v. 77. subiecti excidisse versum indicant: id quod colligitur ex antistrophae comparatione. PFLUGK.

V. 75. γέροντα μάλλον libri et Ald. Hesychio t. I. p. 259. auctore emendarunt Hemsterhusius et Wesselingius Probab. cap. V. p. 33.

V. 81. αὐ δ' ἐκ τίνος γῆς Tyrwhittus, quod recepit cum Kirchhoffio Nauckius. Mox τετράπολιν B.

V. 85. Κατέχετ' libri et Ald. Καίχει' Hermannus de Metris p. 245. κατέχετε λιπόντες Reisigius Coniect. I. p. 71. et Lachmannus de chor. syst. Addend. ad p. 254. — Εὐβοῖδ' Seidlerus ad El. 440. et Hermannus. Εὐβῶδ' Elmsleius. Vide Lobeckium ad Phryn. p. 39 seq. Hermannum ad Soph. Trach. 74. Εὐβοῖδ' libri.

dictum, illustratum est in Prooe-
mio p. 13. PFLUGK.

V. 81. ὅδε pro eo quod est
δεῦρο positum interpretatur
Elmsleius. Rectius, me iu-
dice, A. Matthiae: heus tu.
Etsi quo loco ὅδε ita dicatur,
non reperio: saepe οὗτος, ut
Hecub. v. 1280. Alc. 773. Ari-
stoph. Ran. 859: ἐπίσχες οὗτος,
ὦ πολυτλήμῃ! Αἰσχύλε. PFLUGK.
Quo aequiores esse debemus
iis, qui de Tyrwhitti coniectura
αὐ δ' pro ὅδ' reponi voluerunt.
R. K.

V. 85. κατέχει'] Praesens
pro praeterito, ut apud Verg.
Aen. VII. 196: auditique ad-
vertitis aequore cursum.
Nec minus nostrates: woher
kommt ihr? Anceps est Ho-
meri illud, πόθεν πλεῖτ' ἵγρᾳ
κλέυθαι; Odyss. ι, 252. Cete-
rum verbum κατέχειν in hac re
sollemne; Hom. h. Cerer. 106:
τῇ θοῇ Θορικόνδε κατέχευθον;
Noster Helen. 1226: ποδᾶπὸς δ'
ὅδ' ἀνήρ; καὶ πόθεν κατέχευ
γῆν; Thucyd. IV. 42. Plu-
tarch. Cleom. 31. PFLUGK.

ΙΟΛΑΟΣ.

οὐ νησιώτην, ὦ ξένοι, τρίβω βίον,
ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.

ΧΟΡΟΣ.

ὄνομα τί σε, γέρον, Μυκηναῖος ὠ-
νόμαζεν λεώς;

ΙΟΛΑΟΣ.

τὸν Ἡράκλειον ἵστε που παραστάτην
Ἰόλαον· οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.

90

ΧΟΡΟΣ.

(μεσῳδός.)

οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρὶν· ἀλλὰ τοῦ
ποτ' ἐν χειρὶ σῶ κομίζεις κόρους
νεότερεφεῖς; φράσον.

V. 89. λεώς [B.] Elmsleius, Hermannus. Legebatur
λαός, quod est in C. sec. apogr. Paris.

V. 92. Sic, nisi fallor, disposuit versus etiam Hermannus
in notis MSS., aliam olim rationem sequutus, narrante Boeckhio
Not. crit. ad Pind. Olymp. VI. 53. Aliter etiam Reisigius

V. 86. Rhes. v. 701. compa-
ravit Elmsleius, "Ἡ νησιώτην
σποράδα κέκτηται βίον. Adde
Sophoclem El. 602: δυστυχῇ
τρίβει βίον. PFLUGK.

V. 96. «τί χρέος non tantum
est, Quid rei est? sed Quid
est quo indigeatis quod-
que assequi velitis?» Mat-
thiae. Spectant haec ad Elms-
leii adnotationem, qui illam
formulam comparaverat cum illa,
quae est intra v. 663. 646. 709.
τί χρέμα; cl. ad Hecub. 977.
PFLUGK.

V. 98. Quod Kirchhoffius
nuper verba: μήτι' ἐκδοθῆναι
μήτε προς βίαν θεῶν τῶν σῶν
ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν,
quia infra v. 222 sq. similia le-
gerentur: μήτι' ἐκδοθῆναι μήτε

πρὸς βίαν θεῶν τῶν σῶν ἀπο-
σπασθέντες ἐκπεσεῖν χθονός, ita
de interpolatione suspectos ha-
buit, ut is hoc loco contra li-
brorum auctoritatem pronuntia-
ret scribendum esse: μὴ θεῶν
ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν,
recisis ceteris, contra autem
Piersonus Veri similitum p.
177. versus eos, qui infra le-
guntur altero loco, pro suppo-
sitiis habuit, id ad eam quae-
stionem pertinet, quam iam ali-
quoties in harum fabularum enar-
ratione movimus et novissime
quidem ad Alcestin v. 207 sq.
p. 53 sq. et rursus ad eius fa-
bulae v. 312. p. 4 sq. Et de hoc
quidem loco rectissime iam C.
G. Firnhaberius iudicavit in
illo libro, qui inscribitur: Ver-
dächtigungen Euripidei-

ΙΟΛΛΑΟΣ.

(ἀντ. α'.)

Ἡρακλέους οἷδ' εἰσὶ παῖδες, ὧ ξένοι,
 ἰκέται σέθεν τε καὶ πόλεως ἀφιγμένοι.

95

ΧΟΡΟΣ.

τί χρέος; ἢ λόγων πόλεος, ἔνεπέ μοι,
 μελόμενοι τυχεῖν;

ΙΟΛΛΑΟΣ.

μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
 τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

(ἀντ. β'.)

ἄλλ' οὔτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει,
 οὐ σοῦ κρατοῦντες ἐνθάδ' εὐρίσκουσί σε.

100

ΧΟΡΟΣ.

εἰκὸς θεῶν ἰκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε,
 καὶ μὴ βιαίῳ χειρὶ δαιμόνων

Coni. I. p. 71. PFLUGK. Mox ἀλλὰ τοῦ [B.], ἀλλὰ ποῦ alterum apogr. Paris.

V. 96. πόλεος Elmsleius et Hermannus. πόλεως libri. Idem post ἐνεπέ. — μελομένῳ libri et Ald. Emendarunt Canterus et Scaliger.

V. 103. χειρὶ] Hervagiana sec., casu, ut videtur. χειρὶ BC.

scher Verse usw., p. 40 sq., quod dixit repetitionem similium verborum hic propterea non posse offensionem esse, quod et argumentum totius fabulae potissimum in illa ipsa sententia consisteret, ut eam primum coram choro, tum apud ipsum Demophontem eisdem fere verbis declarari mirum non esset, et simplex haec precatio formula ita esset usitata et paene sollemnis, ut eam similibus verbis utroque loco enuntiari non esset mirandum, ut nihil iam amplius adiiciendum esse videretur nisi hoc, his verbis, quae decurtata proposuit Kirchhoffius, ne illud quidem ipsum, quod dicendum erat, satis definite declarari, si omittas illa verba, quae in libris anteposita sunt.

Conferas praeterea quae in simili causa disputavimus ad Phoen. v. 759. p. 131 sq. ed. Goth.

V. 103 sq. καὶ μὴ βιαίῳ χειρὶ δαιμόνων ἀπολιπεῖν σ' ἔδη] Servata hac librorum scriptura hoc dicitur a choro: Aequum est supplices deorum revereri, hospes, et non violenta manu deorum relinquere te delubra, quae sententia certe prorsus inepta ad hunc locum non est, quamquam locus fortasse alio modo scribi poterit. R. K. — ἔδη simulacra deum an templa intelligas, ambiguum est. Eustath. ad Il. λ. p. 872. Rom. ὅτι δὲ τὸ ἔδος λέγεται καὶ τὸ ἱδρυμα καὶ ἄγαλμα, ὁ Πανσενίας φησὶν. Vid. Ruhnken. ad

ἀπολιπεῖν σ' ἔδη·

πότνια γὰρ Δίκα τάδ' οὐ πείσεται.

105

ΚΟΠΡΕΥΣ.

ἐκπεμπέ νυν γῆς τοὺςδε τοὺς Εὐρυσθέως,
κούδεν βιαίῳ τῇδε χρήσομαι χερσί.

ΧΟΡΟΣ.

ἄθρον ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει

ξένων προστροπᾶν.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος.

110

ΧΟΡΟΣ.

οὐκοῦν τυράννω τῆςδε γῆς φράσαντά σε
χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίᾳ ξένους
θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆςδε καὶ πόλεως ἄναξ;

115

V. 104. ἀπολείπειν σ' libri. ἀπολιπεῖν A. Seidlerus. σφ' de Musgravii conjectura Kirchhoffius.

V. 108. προστροπᾶν] Canterus. πρὸς τὸ πᾶν libri.

V. 110. καλὸν δ' ἔξω Stobaeus flor. LVIII. 4. II. p. 369., ubi laudatur v. 110. et 111.

Post v. 111. excidisse videntur Kirchhoffio quae responderent v. 92—94.

V. 114. σέβοντ'] [B]C. σέβον τ' Aldus.

Timaeum p. 93. Schaefer. ad Soph. El. 1374. Welcker. Syll. Epigr. Gr. p. 4 seq. PFLUGK.

V. 106. ἐκπεμπέ νυν γῆς τοὺςδε τοὺς Εὐρυσθέως] Quod Elmsleius γῆς τῆςδε hoc loco scribi voluit, magno opere falsus est vir doctissimus. Nam et γῆς recte articulo et pronomine in eius modi locis carere potest, ut mox v. 109. πόλει et infra 223. χθονός, et summo iure τοὺςδε dicitur de Heraclidis praesentibus, quos quasi Eurysthei mancipia abducere cupit Copreus, et, si omisso pronomine demonstrativo τοὺς

Εὐρυσθέως diceretur, certe sententia minus expressa esset. Nunc hoc dicitur: 'Missos iam fac e terra hosce, qui sunt Eurysthei.' R. K.

V. 108. ἄθρον (τῇ) πόλει (scil. ἡμῶν) ἱκεσίαν ξένων προστροπᾶν μεθεῖναι i. e. προσδοῦναι, προέσθαι. Xenophon Anab. I, 9, 9: οὗτοι δὲ οἷ οὐκ ἠθέλει τοὺς φεύγοντας προέσθαι ἐφοβοῦντο αὐτόν. De v. πόλεις sine articulo posito dixit Schaeferus ad Soph. Oed. T. 630. PFLUGK.

V. 110 seq. Aeschylus Pro-

ΧΟΡΟΣ.

ἑσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

πρὸς τοῦτον ἀγῶν ἄρα τοῦδε τοῦ λόγου
μάλιστα ἂν εἴη· τὰλλα δ' εἴρηται μάτην.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται σπουδὴν ἔχων
'Ακάμας τ' ἀδελφός, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων. 120

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ἐπεῖπερ ἐφθης πρέσβυς ὦν νεωτέρους
βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐσχάραν Διός,
λέξον, τίς ὄχλον τόνδ' ἀθροίζεται τύχη;

ΧΟΡΟΣ.

ικέται κάθηνται παῖδες οἷδ' Ἑρακλέους
βωμόν καταστέπαντες, ὡς ὀρεῖς, ἀνάξ,
πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης. 125

τόνδ'

V. 117. πρὸς τοῦτον ἀγῶν ἄρα B. πρὸς τοῦτον ἀγῶν τις ἄρα C. ἀγῶν scribendum esse omisso pronomine τις vidit Fr. V. Fritzsche in Quaest. Lucian. p. 20., falsus tamen in eo, quod auctore G. Hermannō ad Soph. Oed. Colon. p. XXVIII. τὰρα pro ἄρα scribi voluit. ἄρα post me recte tutati sunt Nauckius et Kirchhoffius. Vide quae quum de universo usu ἄρα particulae in eius modi locis tum de hoc ipso loco dixi ad Devarium vol. II. p. 188 sqq. R. K.

meth. 263: Ἐλαφρόν ὅστις πημάτων ἔω πόδα ἔχει, παραινῆν νοθετεῖν τε τοὺς κακῶς Πράσσοντας, ubi similia indicavit Blomfieldius gloss. ad v. 271. — τῆς ἀμείνωνος. Phrynichus p. 3. τῆς ἀμείνωνος γενέσθαι μόρας, ubi Gregor. Naz. Or. IX. p. 236. c. laudat Lobeckius, ἐκνήψαι καὶ γενέσθαι τῆς ἀσφαλεστέρως μόρας καὶ κρείττονος. [Philostr. Vit. Apoll. VI. 3. p. 232. ἦν ἀγροικοτέρως τε καὶ ἀτίγκτον μόρας]. Similis comparativi vis in illis cernitur, quae vulgaris loquendi consuetudo frequenta-

vit, ἀμεινον, λῶν καὶ ἀμεινον, (Xenoph. de rep. Lac. VIII. 5.) οὐ κάκιον, (Oecon. VII. 25.) οὐ χεῖρον. Cf. Matth. Gr. Vol. II. p. 854. ed. sec. Rost. Gr. §. 130. 5. p. 717 sq. ed. sept. PFLUGK.

V. 121. ἐφθης — βοηδρομήσας] v. Matth. Gr. §. 553.2.

V. 125. βωμόν καταστέπαντες] In ara deponebant supplices ramos oleae lana vinctos (ἐκτετήρας, στέφη, στέμματα), id quod vulgo dictum ἐκτετήραν θεῖναι, ut apud eum, quem Ermsl. laudat, Andocidem de myst. §. 112. PFLUGK.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

τί δῆτ' ἰνυγμῶν ἧδ' ἐδεῖτο συμφορά;

ΧΟΡΟΣ.

βία νιν οὔτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
ζητῶν βοήν ἔστησε κάσφηλεν γόνυ
γέροντος, ὥστε μ' ἐκβαλεῖν οἴκῳ δάκρυ.

130

ΔΗΜΟΦΩΝ.

καὶ μὴν στολήν γ' Ἑλληνα καὶ ῥυθμὸν πέπλων
ἔχει, τὰ δ' ἔργα βαρβάρου χερὸς τάδε.
σὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστί, μὴ μέλλειν ἐμοί,
ποιᾶς ἀφ᾽ ἱξαι δεῦρο γῆς ὅρους λιπών;

V. 130. ὥστε μ' ἐκβαλεῖν] Sic emendavit Reiskius. ὥστε μὴ
μοὶ
βαλεῖν B. ὥστε μὴ βαλεῖν C. Olim legebatur ὥστε μοὶ βαλεῖν, ut
est in apogr. Paris. altero.

V. 132. Elmsleius mavult χειρός. Choeroboscus apud
Bekk. Anecd. gr. III. p. 1431. πολλή ἐστιν ἡ χρῆσις τῆς χερὸς
γενικῆς οὐ μόνον παρὰ ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ παρὰ τραγικοῖς καὶ λαμ-
βογράφοις. Paulo ante τὰ δ' ἔρα [B] C. τὰ δ' ἄλλα Musurus
de suo.

V. 133. μὴ μέλλειν ἐμοί B. μὴ μέλλειν τ' ἐμοί [C].

V. 131. Ἑλλήνῃ feminino ge-
nere usurpatum nec ipsam mo-
numentorum auctoritate caret,
et tantum habet a similitum com-
paratione praesidii, ut neminem
posthac fore augurer, qui tan-
quam παρ᾽ ἑγγράφον loco moveat.
Utrumque exemplorum genus
erudite persequutus est Lo-
beckius ad Soph. Ai. v. 323,
conmemorans ille primum e tra-
giciis Ἑλληνας ἐκ γῆς Iph. T.
341. Ἑλληνα φάτιν Aesch. Ag.
1263. tum Xenoph. de venat.
II. 4. Ἑλληνα φωνήν. Photii
Bibl. p. 211. Ἑλληνα θρησκείαν.
Apollodorum Comicum apud
Athen. p. 281. E. Ἑλλήν ἀλη-
θῶς οὐσα, adiecit Meinekios
ad Philem. p. 374. Nec pro
corrupta habuit librorum scri-
pturam Bastjns ad Greg. Cor.
p. 103. Adde G. Bernhardt
Synt. p. 48. PFLUGK.

V. 133. σὸν δὴ τὸ φρά-

ζειν ἐστί, μὴ μέλλειν ἐμοί]
Quod olim hic legebatur μὴ
μέλλειν τ' ἐμοί, id recte vide-
runt C. Reisigius ad Oed.
Col. p. 257. et A. Matthiae non
esse Graece dictum, quorum
alter μέλλειν δ' scribi voluit, al-
ter μέλλοντ'. Recte nuper Kirch-
hoffius auctore cod. B. τ' omi-
sit, quocum non discrepo nisi
in eo, quod uno tenore ea verba
posuit σὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστί
μὴ μέλλειν ἐμοί, quae erant ita
interpungenda: σὸν δὴ τὸ φρά-
ζειν ἐστί, μὴ μέλλειν ἐμοί. Di-
recta enim oratione id ita di-
ceretur: φράζε, μὴ μέλλε. Nam
quod in extrema demum voce
ἐμοί additur, id propterea nihil
habet offensionis, quia verba
φράζειν et μὴ μέλλειν ad unum
idemque spectant; etenim si
recte rem reputes, ad μὴ μέλλε
aut μὴ μέλλειν cogitatione re-
petendum est φράζειν. Vide

ΚΟΠΡΕΥΣ.

- 'Αργεῖός εἰμι· τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν· 135
 ἐφ' οἷσι δ' ἤκω καὶ παρ' οὗ λέγειν θέλω.
 πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυσθεὺς ἀναξ
 ἄξοντα τούςδε· πολλὰ δ' ἦλθον, ὧ ξένε,
 δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε καὶ λέγειν ἔχων.
 'Αργεῖος ὦν γὰρ αὐτὸς 'Αργεῖους ἄγω 140
 ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούςδε δραπετάς ἔχων,
 νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
 θανεῖν· δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν

V. 136. καὶ παρ' οὗ [B]. Olim legebatur, ut est in C. κατ-
 περ οὗ, quod correctum erat in editione Stibliniana. Mox θέλων
 B C. Correctum est in editione Stibliniana. Putavit librarius se
 videre compendium θέλω, quum simplex θέλω scribendum esset.

V. 139. ὁμαρτῇ [C.] ἀμαρτῇ B.

V. 141. ἐκ γῆς ἐμαυτοῦ Bernhardy Synt. p. 183. Con-
 fundi ista docet Dorvillius ad Charit. p. 160. Sed vulgatam
 tumentur Plat. Euthyd. p. 279. B. Xenoph. Mem. III. 5. 4. et
 quae scripserunt viri docti ad L. Bossii Ellips. p. 78. PFLUGK.
 Mox τούςδε δραπετάς [B.], ut correxerat Scaliger. ταύτους γε δρα-
 πέτας C.

Rost. §. 139. 6. p. 770. R. K.

V. 136. Phoen. 466. ἐφ' οὗ-
 σιν ἤκει, ταῦτα χρὴ μόνον σκο-
 πεῖν. Iph. T. 1040. βρέτας, ἐφ'
 ᾧ πεπλεύκαμεν. PFLUGK.

V. 140 sq. 'Αργεῖος ὦν γὰρ
 αὐτὸς — ἔχων] Quanquam de
 hoc loco novissimi editores ve-
 hementer dubitaverunt, quorum
 Nauckius scribi voluit: 'Αργεῖος
 ὦν γὰρ αὐτὸν 'Αργεῖους ἐγὼ ἐκ
 τῆς ἐμαυτοῦ τούςδε δραπετάς
 ἄγω, Kirchhoffius vero relictis
 ceteris pro ἔχων aut ἐγὼ aut
 χθονὸς restituendum esse pro-
 nuntiavit, tamen neutri adsentiri
 possumus. Nam neque ἐγὼ ne-
 que χθονὸς ullo modo ab ipsa
 sententia requiritur, illud autem,
 quod scriptum est in libris, ἔχων
 altero versu aptam mihi videtur
 habere sententiam hanc: 'quum
 ego e patria mea hosce
 fugitivos habeam ideoque
 vindicare debeam,' ut to-

tius loci sententia haec sit:
 'Argivus enim quum ipse
 sim Argivos deduco, quip-
 pe qui e patria terra hosce
 fugitivos habeam et
 iure meo vindicem. R. K.

V. 142. τοῖς ἐκεῖθεν] Hipp.
 567. αὐδὴν τῶν ἰσωθεν ἐκμάθω.
 Hecub. 731. τὰκεῖθεν γὰρ εὖ
 Πειραγμέν' ἐστίν, ubi vide ad-
 notationem. Cf. Dorvill. ad
 Charit. p. 106. Hermann. ad
 Soph. El. 135. Lobeck. ad
 Phryn. p. 128. Schaefer. ad
 Demosth. T. IV. p. 119. Ibid.
 ἐψηφισμένους θανεῖν, i. e. οὓς
 θανεῖν ἐψηφίσταται vel ψῆφος πέ-
 ρανται. Vid. Matth. Gr. p.
 922. ed. sec. PFLUGK.

V. 143. δίκαιοι — κρα-
 νειν] i. e. δίκαιόν ἐστιν ἡμᾶς
 κρανείν. Aristoph. Nub. 1288:
 πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τὰργύριον
 δίκαιος εἶ; Infra v. 775. Suppl.

αὐτοὶ καθ' αὐτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.
 πολλῶν δὲ κάλλων ἐστίας ἀφιγμένων
 ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοισίδ' ἔσταμεν λόγοις,
 κούδεις ἐτόλμησ' ἴδια προσθῆσθαι κακά.
 ἀλλ' ἢ τιν' εἰς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι

145

V. 146. ἐν τοῖσι δ' αὐτοῖς τοῖσιν libri. Emendavit Canterus.

V. 148. ἀλλ' ἢ τιν' Correxerit Elmsleius. Libri ἀλλ' εἰ τιν'.

186. Ion. 1574. Matth. Gr. §. 297. PFLUGK.

V. 144. αὐτοὶ καθ' αὐτῶν] i. e. καθ' ἡμῶν αὐτῶν. Sic Bacch. 722: κρύψαντες αὐτούς. Aesch. S. c. Th. 178: αὐτοὶ δ' ὑφ' αὐτῶν ἐνδοθεν πορθούμεθα. Haec atque talia corrigenda censebat Elmsleius ad h. l. lenique spiritu utendum: postmodum ad Bacch. l. c. exemit huius praescripto formulae pluralem. Cuius decretum acute impugnavit G. Hermannus ad Soph. Trach. 451. Sed in eadem cum Elmsleio sententia versatur G. Bernhardt Synt. p. 272. Mihi, quum probabilia multa habeam, tamen nondum liquere fatendum est; interim indicabo, qui de isto loquendi usu, quamvis diversas saepe in sententias, scripserunt Dorvill. ad Charit. p. 159. Ruhken. ad Tim. p. 92. Reiz. ad Hesiodi Theog. 470. Boissonad. ad Eunap. p. 342. Blomf. ad Aesch. Agam. 809. Matth. Gr. §. 489. II. breviter Fritzscher. Q. L. p. 156. Stallb. ad Plat. Protag. p. 29., sed egregie nuper I. H. Vossius ad Hom. h. Cer. v. 103. p. 55 ss. PFLUGK. Summo iure G. Hermannus etiam in altera editione Trachiniarum Sophoclis suum illud praeceptum, quo in eius modi locis αὐτὸν recte ad primam et secundam personam quum singularis numeri tum pluralis referri posse statuerat, confirmavit p. 78 sq., falsus tamen in eo, ut opinor, quod putavit

αὐτοῦ initio poetarum et in his tragicorum licentia de prima secundaque persona dictum esse videri, inde paulatim in communem usum venisse non solum poetarum, verum etiam solutae orationis scriptorum. Haec perversa ratio mihi esse videtur. Nunquam enim illo modo quidquam se in ullius linguae consuetudinem insinuare atque vulgari solet. Potius ex prima illa cognatione, quae intercedebat inter pronomen ἐαυτοῦ atque ἐμαντοῦ et σεαυτοῦ haec dicendi ratio profecta est et frequentata ibi maxime est, ubi Graeci pro consuetudine sermonis sui sono similia verba coniungere atque componere solebant, veluti in his αὐτὸν καθ' αὐτοῦ, αὐτοὶ καθ' αὐτῶν et quae sunt id genus alia. Illud vix est quod dicam plane inutilem ac prorsus supervacaneam esse coniecturam Nauckii, qui ἀστοὶ κατ' ἀστών scribendum proposuit. R. K.

[V. 145. Construe: ἀφιγμένων (sc. τῶν Ἑρακλειδῶν) ἐστίας πολλῶν καὶ ἄλλων (sc. ἐθνῶν). V. C. F. R.]

V. 148. Μωρίαν, ut opinor, dicit eam, quae quamvis cum periculo pulcri honestique speciem consecatur: quae alio vocabulo est εὐήθεια. Thucydides III, 83: τὸ εὐήθεια, οὗ τὸ γενναῖον πλείστον μετέχει, ubi plura Goellerus. Ceterum οκέπτεσθαι τι εἰς τινά est intuendo in aliquem inve-

δεῦρ' ἦλθον ἢ κίνδυνον ἐξ ἀμηχάνων
 ῥιπτοῦντες, εἴτ' οὖν εἴτε μὴ γενήσεται·
 οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
 μόνον τρσαύτης ἦν ἐπῆλθον Ἑλλάδος

150

V. 149. ἢ κίνδυνον Elmsleius; libri εἰς κίνδυνον.

V. 150. ῥιπτοῦντες libri. ῥίπτοντες Elmsleius.

stigare aliquid et deprehendere. Itaque sensus, quasi dicas: καταγρόντες σου μωραν τινά. PFLUGK. Sententiam quidem verborum vere perspexit Pflugk, sed habet oratio Graeca alium tamen colorem, ita ut συνέπτεσθαι μωραν εἰς τινα fere respondere videatur nostro lemandem eine Thorheit zumuthen, vel, ut nostri iure consulti loquuntur, lemandem eine Thorheit ansinnen. id quod recte iam A. Matthiae et G. Hermannus perspexerunt, quorum ille explicat: 'quia stultum ac temerarium aliquid facinus excogitarunt, ad quod adiuvandum te excitarent', hic: 'profecto quandam stultitiam, quam tu in te admitteres, commenti huc venerunt etc.' Quod contra ἐξ ἀμηχάνων κίνδυνον ῥίπτειν est periculum facere nulla eius modi ansa vel occasione data, ut in incertis ac desperatis prorsus rebus. R. K.

V. 149 sq. κίνδυνον ῥιπτοῦντες] Ab alea, ut illud Caesaris, ἀνερρόφθω κύβος (Plutarch. Caes. 32. Appian. B. C. II. 35. vid. Casaub. ad Sueton. Caes. 32.). Inprimis aptum in re bellica: quaedam Thucydidis et Herodoti in hanc rem commemoravit Elmsleius, neque attinet plura cumulare. Sed digna notatu ellipsis voc. κίνδυνος in hac formula, apud Pausan. III, 6, 6:

καὶ μὴ ἀφειδῶς ἐπ' ἄλλοις ἀναρρῖψαι. In eadem comparisonem versantur Aeschyli illa Sept. 410: ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ. Κυβεύειν καὶ κινδυνεύειν iungit Plato Protag. p. 314. A. PFLUGK. Hoc unum addo permirum mihi videri, potuisse olim interpretes Elmsleio adsentiri, qui ῥίπτειν a poetis tragicis abiudicavit, quod nihil aliud est ac si quis dicat Latinus poëtas potuisse iacere dicere, non item iactare. Rectissime autem ῥίπτειν, quod ab optimis scriptoribus Atticis usurpatur, et hoc loco legitur et in Sophoclis Antigona v. 129., tum autem in Helena v. 1113. ed. Herm. et aliis locis multis. Vide Lobekium ad Soph. Ai. 239. Nam quod A. Matthiae auctore Elmsleio commemoravit librariorum pronos fuisse ad ῥίπτειν in ῥίπτειν mutandum, id quod appareret ex Herc. Fur. v. 921.; ubi Aldina haberet: ἐκχεῖτε πηγὸς, ῥίπτειτ' ἐκ χειρῶν κανῶ, prorsus ineptum est. Ibi enim propter praecedens ἐκχεῖτε librariorum erravit, non illud hinc sequitur, quod isti voluerunt. R. K.

Ibid. ἐξ ἀμηχάνων] El. 624: ὁρῶ γὰρ ἐλπιδ' ἐξ ἀμηχάνων. Soph. Ai. 716: ἐξ ἀέλπτων, siquidem recte hunc locum emendavit Hermannus. Plat. Legg. III. p. 699. B: οἷς ἐξ ἀπόρων καὶ τότε ἐφαίνετο γενέσθαι τὸ νικῆσαι μαχομένους. Similia indicavi ad Med. 459. PFLUGK. De εἴτ' οὖν εἴτε μὴ

τὰς τῶνδ' ἀβούλους συμφορὰς κατοικτιεῖν·
 φέρ' ἀντίθεις γάρ, τοῦςδε τ' εἰς γαῖαν παρεῖς·
 ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξάγειν τί κερδανεῖς; 155
 τὰ μὲν παρ' ἡμῶν τοιάδ' ἔστι σοι λαβεῖν,
 Ἀργούς τοσὴνδε χεῖρα τήν τ' Εὐρυσθέως
 ἰσχὺν ἅπασαν τῇδε προσθέσθαι πόλει.
 ἦν δ' εἰς λόγους τε καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα 160
 βλέψας πεπανθῆης, εἰς πάλην καθίσταται
 δορὸς τὸ πρᾶγμα· μὴ γὰρ ὥς μεθήσομεν

V. 153. τὰς τῶνδ' ἀβούλους] Sic libri. τὰς σφῶν ἀβούλως coniecit Kirchhoffius. Mox κατοικτιεῖν Elmsleius. κατοικτίσεις libri, nisi quod apogr. Par. alterum κατοικτίσαι e correctione habet.

V. 154. τοῦςδε τ'] Reiskius. τοίςδε γ' libri.

V. 160. πάλιν] Sic B. a pr. manu. πάλην C. a correctione.

V. 162. Ante Barnesium legebatur δόξης et χαλυβικοῦ. Stephanus Byz. s. v. Χάλυβες: λέγεται δὲ καὶ μετὰ τοῦ δ χαλυβικὸς τὸ κτητικόν. Λυκόφρων (v. 1001.) χαλυβδικοῦ κινώδοντι. PFLUGK.

vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 535. R. K.

V. 153. τὰς τῶνδ' ἀβούλους συμφορὰς κατοικτιεῖν] Quod Kirchhoffius σφῶν pro τῶνδ' scribi voluit, videtur sane tum flagitari, si omnia ab ἄλλοις suscipimus. Nihil tamen mutare volui, quod mihi totus locus nondum persanatus esse videtur. Nam libri κατοικτίσεις, non κατοικτιεῖν habent. R. K.

V. 154. παρεῖς] intrare passus. Suppl. 467: Ἐγὼ δ' ἀπανδῶ πᾶς τε Κασμέων λεῶς Ἀδραστον εἰς γῆν τήνδε μὴ παρῖναι. Cf. Plat. de rep. VIII. p. 560. D. 561. B. PFLUGK.

V. 159. τῶνδε ad utrumque substantivum pertinere, λόγους et οἰκτίσματα, monuit Elmsleius ad v. 131, conferens Med. v. 1363. ἀλλ' ὄβρις οὔτε σοὶ νεοδμήτες γάμοι. Ion. 1275. ἀλλ' οὔτε βωμὸς οὔτε Ἀπόλλωνος δόμος Σῶσει σε, et alia. Non adsentior. Contenduntur inter se

ab altera parte quae ἔργω profutura sunt, ab altera λόγοι. His quod addicitur, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα, quasi explicandi vim habet. Sed Elmsleius ne haec quidem sine suspitione praetermisit. «Non male, inquit, legeretur τὰ τοῦ δ' οἰκτίσματα. Iolai scilicet, cui soli convenit sermonum mentio. Sed nihil obstat, quo minus plurale τῶνδ' ad unum referatur.» Iolaius credo viro doctissimo obloqueretur: Οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλὰ τῶν τέκνων πάρα. PFLUGK.

V. 162. χαλυβδικοῦ] scil. σιδήρου. Auctor poetae Alceste. v. 983. τὸν ἐν Χαλύβοισι σίδαρον. Quae ellipsis mihi non perinde dura videtur ac plerisque interpretum. Recte Musgravius comparavit, quod comicis poetis Anglorum usitatum esse dicit, a Toledo, [et nostratibus: ein Damascener], Elmsleius Δωρίδα (scil. μάχαιραν) in El. v. 819. De Chalybum gente praeter Aesch.

δόξης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικού.
 τί δῆτα φήσεις, ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεῖς
 Τυρυνθίοις θεῖς πόλεμον Ἀργεῖοις ἔχειν,
 ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις, τίνος δ' ὕπερ 165
 θάψει νεκρούς πεσόντας; ἢ κακὸν λόγον
 κτήσει πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὖνεκα
 τύμβον τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
 παίδων τε τῶνδ' εἰς ἄντλον ἐμβήσει πόδα.
 ἔρεῖς, τὸ λῶστον, ἐλπίδ' εὐρήσειν μόνον. 170

V. 164. *Θεῖς* Musgravius. *Θῆς* Ald. *λῆς* Scaliger, coll. Etym. M. p. 564, 22. Koen. ad Greg. Cor. p. 252. *Τυρυνθίας* γῆς corrigebat Tyrwhittus et Elmsleius ad Marklandi Suppl. 469. et ad Med. p. 84. (72. Lips.) not. x. — Post Ἀργεῖοις τ' addidit A. Matthiae. PFLUGK. Kirchhoffius scribi vult: *τί ὄντισσθαι πόλεμον Ἀργεῖοις ἔχειν*; Nauckius φῆς pro *Θῆς* coniecit.

V. 169. *τε om. B. ἐμβήσεις πόδα* Reiskius. Possis etiam *ἐμβήσῃ ποδί*. KIRCHHOFFIUS.

Prom. 739. Sept. c. Th. 724. Xenophon Anab. V, 5. 1. οὗτοι ὄλλοι ἦσαν καὶ ὑπήκοοι τῶν Μοσινόων; καὶ ὁ βλος ἦν τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας. Eudoxus apud Steph. Byz. s. v. ἐκ δὲ τῆς Χαλύβων χωρᾶς ὁ σιδηρὸς ὁ περὶ τὰ στομύματα ἐπαινούμερος ἐξάγεται. PFLUGK. Adde Vergilii Georg. I, 58: At Chalybes nudi ferrum (mittunt), et quae Servius ad h. l. adnotavit. R-K.

V. 165. *τίνος δ' ὕπερ]* scil. ἀμύνων αὐτοῖς. PFLUGK.

V. 167. *γέροντος τύμβον]* Vide Med. 1209. ibiq. adnot. Eustathius ad Hom. Od. β. p. 1431. Rom. ὅθεν καὶ τυμβογέροντες οἱ αὐτοὶ καὶ σορόπληκτοι καὶ σοροπλήγες. Adde Bekk. Anecd. Gr. I. p. 66, 6. PFLUGK. Respondet hoc fere Latino silicernium, quod dicitur de sene gravi annis et morti proximo. R. K.

V. 169. *εἰς ἄντλον]* Hercub. 1025: ἀλμυρόν τις ὡς ἐς

ἄντλον πεσών. Ab eadem comparatione praeco in Suppl. 473: *Κἂν μὲν πίθῃ μοι, κυμάτων ἄτερ πόλιν Σῆν ναυστολήσεις*· εἰ δὲ μή, πολὺς κλύδων Ἡμῖν τε καὶ σοὶ ξυμμάχοις τ' ἴσται δορός. Elmsleius quae disputavit de voc. ἄντλος, vereor ut satis considerate scripta sint. PFLUGK.

Ibid. *ἐμβήσει πόδα]* Infra v. 802: *ἐκβᾶς τεθρόππων Ὑλλος ἀρμάτων πόδα*. El. 1173: *βαλνυσσιν ἐξ οἰκῶν πόδα*. Dinarchus in Demosth. §. 82: *οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα*. Vid. Porson. ad Or. 1427. Rost. Gr. §. 137. 3. b. [p. 765 sq. ed. VII.] PFLUGK.

V. 170. *τὸ λῶστον]* Herc. Eur. 195: *Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὐστόχον*, *Ἐν μὲν τὸ λῶστον, μνηστὺς οἰστοὺς ἀφείλ' Ἄλλοις, τὸ σῶμα ρύεται μὴ καταθανεῖν*. Lucianus Nigr. §. 22: *ἔνιοι μὲν γάρ, τὸ καινότατον, οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσιν*. Vid. Matth. Gr. §. 432. 5. Dicitur

καὶ τοῦτο πολλῶ τοῦ παρόντος ἐνδεής·
κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἷδ' ὠπλισμένοι
μάχονται ἂν ἡβήσαντες, εἴ τι τοῦτό σε
ψυχὴν ἐπαίρει, χοῦν μέσφ' πολὺς χρόνος,
ἐν ᾧ διεργασθεῖτ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
δοὺς μηδέν, ἀλλὰ τᾶμ' ἐὼν ἄγειν ἐμέ

175

V. 172. καλῶς scribi voluit G. Hermannus, ut id per ironiam diceretur. Sine idonea causa.

V. 173. ἂν ἡβήσαντες] Piersonus Verisim. p. 176. ἀνηβήσαντες libri. Tum εἴ τι Elmsleius. τι om. libri, κτερ Barnesius.

V. 176. δοὺς [B]C. δὺς Aldus. Conf. Dobree ad Aristoph. Plut. 913.

V. 179. λάβης] Kirchhoffius scribi voluit λαβεῖν, ut id a τοῦτο πάθης suspensum esset. Contra Nauckius nuper totum

hoc: quodsi id quod solum aliquam speciem habet commemorare volueris, nihil profecto aliud offeres, nisi suscepto miserorum patrocinio id te adsequuturum, ut bene sperare liceat. PFLUGK.

V. 171. καὶ τοῦτο] scil. τὸ ἐλπίδα εὐρίσκειν, sive referre malis ad ἐλπίδα, illa syntaxeos licentia, de qua dixi ad Androm. 332. Herodianus II, 6. p. 37, 29. Bekk. πάλιν τε τυραννίδος ἦν δέος, ἐπεὶ τοῦτω χαλρεῖν τοὺς στρατιώτας ἡλιζον. Plutarch. Anton. 62: τοῦτοις ἀντικομπάζων Ἀντώνιος αὐτὸν μὲν εἰς μονομαχίαν προὐκαλεῖτο, καίπερ ὢν πρεσβύτερος. εἰ δὲ φεύγοι τοῦτο, περὶ Φάρσαλον ἡξίον διαγωνίσασθαι. Ac vide ne recte habeat apud Xenoph. Conviv. IV. 43: παρ' οὗ ἐγὼ τοῦτο ἐκτησάμην. Cf. Goeller. ad Thucyd. VI. 10. p. 131. Bernhardt Synt. p. 281. PFLUGK.

Ibid. ἐνδεής] «deterius. Noster Phoen. 708: πολλῶ γὰρ ἡῦρον ἐνδεής διαλλαγῆς. Andromeda fr. 24: Τῶν γνησίων γὰρ οὐδὲν ὄντες ἐνδεής Νόμφ' υιοσούν.» ELMSLEIUS.

V. 172. οἷδ'] pueri isti, ad aram sedentes, Hercules proles. PFLUGK.

V. 176. δοὺς μηδέτ'] i. e. nullo impendio facto. PFLUGK.

V. 177. Xenophon de Republ. Athen. III. 10. citatus a G. Dindorfio: δοκῶσι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τοῦτό μοι οὐκ ὀρθῶς βουλευέσθαι, ὅτι τοῖς χείρονς αἰροῦνται ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς στασιαζούσαις· οἱ δὲ τοῦτο γνώμη ποιοῦσιν. Ubi qui sint οἱ χείρονες, discas ex iis, quae disputavit vir in paucis egregius, F. Th. Welckerus Prolegg. ad Theogn. p. XXI seq. PFLUGK.

V. 178 sq. πάθης — λάβης] Loquendi genus satis usitatum (epexegesis vocant), inde ab Homero, v. c. Od. ι, 511 s. ac saepe usurpatum ab Euripide, in hac fabula v. 156. 182 s. Iph. Taur. v. 999. Orest. v. 512. Demosthenes adv. Aphob. I. §. 45: ἕνα δυοῖν θάτερον διαπραΐσασαιτο, ἢ διὰ τὰ διδόμενα βελτίονος αὐτοῦς εἶναι περὶ τὴν ἐπιτροπὴν προτρέψειεν, ἢ, εἰ κακοὶ γίνοντο, μηδεμιᾶς συγγνώμης παρ' ὑμῶν τυγχάνοιεν. — Inprimis frequens hoc schemate Plato, vid. Ion. p. 533. D. E. de Republ. III. p. 416. B. de Legg. IV. p. 708. B. Stallbaum. ad Apol. p. 29.

κτιῆσαι Μυκήνας, μηδ', ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν,
πάθης σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν
φίλους ἐλέσθαι τοὺς κακίονας λάβης.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

τίς ἂν δίκην κρίνειεν ἢ γνοίῃ λόγον,
πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῶς;

180

locum ita conformari voluit: μηδ', ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν, π.ίθης σὺ
μηδὲ τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἐλέσθαι, τοὺς κακίονας λάβης.
Vide quae Pflugkius in adnotatione apposuit.

V. 180. 181. habet Stobaeus XLVI. 2. 11. p. 224. κρίνειεν
Portus. κρίνειεν libri et Stobaeus. δολὴ λόγον Stobaeus l. c.

V. 181. σαφῶς libri et Stobaeus. σαφῇ Aldus. Ceterum
hanc Demophontis orationem choro tribuerunt auctore Elmoleio
Pflugkius, Nauckius, Kirchhoffius. Vide adnot. exeget.

ad Menon. p. 22. Bornemann.
ad Xenoph. Cyrop. II. 2, 8.
A. Matthiae Gr. §. 632. 2.
c. et ad Hecubam 777. p. 83.
Memorabilis praeter ceteros lo-
cus Thucydidis II. 60: πῶς
οὐ χρεὶ πάντας ἀμύνειν αὐτῇ
καὶ μὴ ὅ τιν ὑμῖς θράτε, ταῖς
καὶ οἶκον κακοπραγίαις ἐκπε-
πληγμένοι τοῦ κοινοῦ τῆς σωτη-
ρίας ἀφίσσεται καὶ ἐμὲ τε τὸν
παραισέσαντα πολεμῖν καὶ ὑμᾶς
αὐτοὺς, οἳ ἐννέγκωτε, δι' αἰτίας
ἔχετε. Plat. Tim. p. 27. C:
ἀλλ', ὦ Σώκратες, τοῦτό γε δὴ
πάντες ὅσοι καὶ κατὰ βραχὺ σω-
φροσύνης μετέχουσιν (supplen-
dum, ποιῶσιν), ἐπὶ παντὸς ὀφ-
μῇ καὶ σμικροῦ καὶ μεγάλου πρά-
γματος θεὸν ἀεὶ πρὸς καλοῦσιν.
Cui loco simillimus Soph. Ai.
1058 seq., quem explicavit G.
Hermannus, p. 157. ed. I.
PFLUGK.

V. 180. ΔΗΜΟΦΩΝ] Per-
mire mihi accidit, ut, quum
nuper hanc Euripidis fabulam
relegerem et in manibus habe-
rem recentiorum eius fabulae
editionem, in qua hi duo ver-
sus non regi, sed choro tribue-
rentur, excitarer in legendo hoc
loco ac vitium mihi animadverte-
re viderer propterea, quod
non satis recte, si chorus haec

verba pronuntiaret, quid facien-
dum regi esset praescribere ille
videretur, adnotaremque Demo-
phontis potius nomen quam
chori his verbis apponendum
esse, ne auctoritas regis, in
quo uno huius rei arbitrium po-
situm esset, infringi atque in-
firmari chori oratione videretur.
Quum autem antiquiores huius
tragediae editiones evolverem,
cognovi non novum meum in-
venitum esse, sed antiquum
prorsus ac plane translaticium,
quum in libris et antiquioribus
editionibus omnibus haec verba
recte Demophonti, non choro
adscriberentur. Regis igitur no-
men reposui. Is enim hac vo-
ce Iolaum pro sua parte di-
cere iubet. De praecepto au-
tem ipso, quod deinceps sequi-
tur, hoc adnoto, non satis re-
cte Phocylidea haec dixisse
Pflugkius hoc loco et ad An-
drom. 958, quae erant ex an-
tiquissimo illo genere praecep-
torum Graecorum, quae in
ore populo erant sine certo au-
ctore, quia non scripta erant,
sed nata cum populo ipso et in
unius cuiusque pectore vigeant.
Cicero quidem, ad Atticum
lib. VII. ep. 18. ψευδοσιόδεια
haec appellat. Vide C. Güt-

ΙΟΛΑΟΣ.

ἄναξ, ὑπάρχει μὲν τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονί,
εἰπεῖν ἀκούσαι τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι,
κοῦδεις μ' ἀπώσσει πρόσθεν, ὥσπερ ἄλλοθεν.
ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδὲν ἐστὶν ἐν μέρει.
ἐπεὶ γὰρ Ἀργούς οὐδὲν ἔσθ' ἡμῖν ἔτι,
ψήφῳ δοκῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι

185

V. 184. ἄλλοθι Elmsleius, Nauckius.

V. 185. ἐν μέρει] ἐν μέσῳ de Valckenarii coniectura ad Hippol. v. 224. dubitanter proposita recentiores fere omnes.

V. 186. οὐδὲν ἔσθ'] οὐ μέτεσθ' Dobraeus, Kirchhoffius.

V. 189. ὅδ' [B.] Tyrwhittus. ὦδ' C. secundum apogr. Paris. ἀπῆλασαν [B] C. ἀπῆλασε de suo Musurus.

lingui Hesiodi fragm. p. CLXXXII. p. 292 sq. ed. II. R. K.

V. 182 — 184. Laudat illam, qua nihil et saepius et ambitiosius iactabant Athenienses, ἰσηγορίαν. PFLUGK.

V. 184. ὥσπερ ἄλλοθεν] Pro ἄλλοθεν Elmsleius scribi voluit ἄλλοθι, non tamen ut quod esset in libris falsum esse putaret. Iniuria hoc recepit Kirchhoffius. ἄλλοθεν dixit respiciens ad ἀπώσσει, ut haec ei obversaretur sententia: quem admodum aliunde, id est, ex aliis locis nos eiecerunt atque expulerunt. R. K.

V. 185. ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδὲν ἐστὶν ἐν μέρει] Quod vulgo de Valckenarii coniectura, quam is fecit ad Euripidis Hippolyti v. 224. admonitus loco Ionis v. 1286. τί δ' ἐστὶ Φοῖβω σοὶ τε κοινὸν ἐν μέσῳ; scripserunt, id tantum abest ut idoneam sententiam habeat hoc loco, ut plane contrarium ei declararet, quod hic requiritur. Si enim diceretur hic, quemadmodum illi volunt: ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδὲν ἐστὶν ἐν μέσῳ, hoc nihil significaret aliud nisi hoc: Nihil nobis cum illo est negotii, id quod

recte iam vidit Pflugk, qui tamen non vidit hoc ipsum ad hunc locum ineptum esse. Nam negotium sane Iolao est cum Copreo, quod ille eum cum suis ab aris deorum abstrahere et Argos abducere conatur. Atque ea ipsa causa iam coram Demophonte disceptatur. Apparet igitur non hoc ab Iolao dicendum fuisse, nihil sibi cum Copreo negotii intercedere, sed illud potius se nihil cum illo commune habere, id quod non per ἐν μέσῳ, sed per ἐν μέρει exprimitur. Et in eo loco ipso, unde errorem suum adripuit Valckenarius, non verbum ἐν μέσῳ rem conficit, sed illud potius, quod est adiunctum κοινόν. Dicitur enim ibi non simpliciter: τί δ' ἐστὶ Φοῖβω σοὶ τ' ἐν μέσῳ, sed τί δ' ἐστὶ Φοῖβω σοὶ τε κοινόν ἐν μέσῳ; Nihil igitur aliud officere scripturae ἐν μέρει videtur, nisi quod ἐν μέσῳ tertio ab hinc versu legitur, alia quidem verborum collocatione ac formula paene sollemni. Verum tamen hoc ipsum non ex vim habet, ut ἐν μέρει hic dici non potuerit. Saepe enim optimus quisque scriptor similes voces

ὅδ' ὄντας ἡμᾶς, οὓς ἀπήλασαν χιθονός;
 ξένοι γάρ ἐσμεν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὄρον 190
 φεύγειν δικαιοῦθ' ὅστις ἂν Ἄργος φύγη;
 οὐκ οὖν Ἀθήνας γ'. οὐκ ἄρ' Ἀργείων φόβῳ
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
 οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστὶν οὐδ' Ἀχαιῶν
 πόλισμ', ὅθεν σὺ τοὺςδε τῇ δίκῃ μὲν οὐ, 195

V. 190. τὸν Ἑλλήνων [B] C. secundum Victorium et apogr. Par. alterum. τῶν Ἑλλήνων ex apogr. altero Aldus.

V. 191. φύγη A. Matthiae et Elmsleius. φύγοι libri.

V. 192. οὐκ ἄρ'] Sic libri. οὐ γὰρ de Stephani coniectura Nauckius et Kirchhoffius.

V. 194. οὐ γάρ τι [B.] οὐκ ἄρ' τι C. sec. Furiam. οὐ γάρ τι apogr. Paris. Mox Ἀχαιῶν B.

usurpat, praesertim si alia sententia subest eaque ita declaratur, ut perspicua oratio sit neque quidquam inde obscuritatis aut ambiguitatis nascatur, ut hoc ipso loco, ubi nemo poterit dubitare, quid verba οὐδὲν ἔστιν ἐν μέρεϊ significant. Vide quae mox dicam ad v. 199. R. K.

V. 187. δοκῆσαν] Suppl. 129: ἰδὲ δοκῆσαν σοὶ τόδ' ἢ πάσῃ πόλει; vid. Matth. Gr. §. 564. PFLUGK.

V. 189. Iunge: πῶς δὲ δικάτως ἄγοι ἡμᾶς ὡς Μυκηναίους ὄντας, οὓς (αὐτοὶ) ἀπήλασαν. PFLUGK.

V. 191. Ἄργος] Neque hoc loco neque infra v. 196. sine idonea ratione articulum adiunxit ad Ἄργος nomen posita in Iolai oratione. Etenim quemadmodum aliis locis articulus propterea ad nomina urbium propria adiunctus legitur, ut maiorem vim nomini addat, quo claritas ac dignitas illorum locorum magis agnoscatur illa demonstrativa articuli potestate, veluti in Phoenissis v. 515. ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις τόδε γένοιτ' ὄνειδος κτλ., ad quem locum vide quae ego dixi p. 94. ed. Goth.

et post me Geelius, qui adfert Suppl. v. 82. οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρητὸντα δεσπόζοντι ἑμοῦ, οὐδὲ σθένοντα μείζον, ὥστ' ἀναγκάσαι δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτα, sic hoc loco ob eam causam Iolaus Ἄργος ornat articulo, ut quasi ex Coprei mente, quippe qui eius urbis potestatem exaggerare et amplificare omni modo cupiat, eam urbem honoris causa sic appellare videatur, revera autem praeconis nimium Argis suis confidentis orationem irridet. Conferas etiam v. huius fabulae 258: τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ. R. K.

V. 192. οὐκ οὖν Ἀθήνας γ'] Herc. F. 1251: οὐκ οὖν τοσαυτά γ'. Plato Legg. VII. p. 810. E: εἰ δὲ ἐλάττωσιν, οὐκ οὖν χεῖροσ γε. Cf. Heind. ad Euthyd. §. 82. Boeckh. in Min. et Legg. p. 59. PFLUGK.

V. 194. οὐ γάρ τι] Notavi ad Androm. 872. Adde Phoen. 112. Suppl. 117. Alc. 208. 417. 632. 815. Ceterum quod Ἀχαιῶν πόλισμα dicit, Ἀχαιοὺς Φθιώτας intellige. Apposite Strab. IX. p. 433: οὕτω καὶ Σοφοκλῆς τὴν Τραχινίαν (Τραχίνα con. Elmsleius) Φθιώτιν εἰρηκεν. PFLUGK.

τὸ δ' Ἀργοῦς ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις,
 ἤλαντες ἰκέτας βωμίους καθημένους.
 εἰ γὰρ τόδ' ἔσται καὶ λόγους κρίνουσι σοὺς,
 οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάςδ' ἐλευθέρας ἔτι. —
 ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν.
 θνήσκειν θελήσουσ'· ἡ γὰρ αἰσχύνῃ πάρος
 τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται.

200

V. 198. κρίνουσι] Sic BC. κρίνοῦσι Kirchhoffius. κρατοῦσι
 Elmsleius, Pflugkius, Nauckius. Vide adnot. exeget.

V. 201. πάρος om. B. βάρος C.

V. 196. Supple in hunc modum: τὸ δ' Ἀργος ὀγκῶν [καὶ λέγων] οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις. Sic Ion. 1523: Ὅρα σύ, μήτηρ, μὴ σφαλεῖς, ἃ παρθένους Ἐγγύρεται νοσήμει' εἰς κρυπτοὺς γάμους, Ἐπειτα τῷ θεῷ πρόστιθῃς τὴν κατὰ. Id est, σφαλεῖσα [καὶ νοσήσασα] ἃ π. λ. v. PFLUGK.

V. 198. εἰ γὰρ τόδ' ἔσται καὶ λόγους κρίνουσι σοὺς] Hoc loco duae res commemoratione dignae sunt, quae tamen, si vere existimantur, nihil offensionis habere possunt. Ac primum quidem quod tempus futurum ἐκ παραλλήλου cum tempore praesenti componitur, id quibusdam offensioni fuit, ut aut κρίνοῦσι aut pro re nata κρατοῦσι scribi vellent. Mihi in ea re minime haerendum videtur propterea, quod alio modo τόδ' ἔσται, alio κρίνουσι dicitur. Illud enim ab eventu rei futurae suspenditur εἰ τόδ' ἔσται, si hoc erit, nempe ut repellantur, idque semel fit et nihil in se continet, quod manere ac perdurare amplius videatur, hoc etsi ad eandem causam spectare videtur, tamen alio modo dicitur: καὶ (εἰ) λόγους κρίνουσι σοὺς, ac (si) tuam orationem in iudicando sequuntur aut, dicam, si secundum tuam orationem iudicant,

id est, si id, quod tu cupis, nunc et fortasse etiam futuro tempore iudicant, persuasum mihi est hasce Athenas non amplius esse liberas. Qua in oratione invidiosius etiam praesens tempus ponitur quam futurum, ut non ad hanc praesentem causam, quae mox iudicanda fuerit, quam ad omnem iudicandi morem modumque pertinere videatur. Alterum, quod commemorandum hoc loco est, est illud ipsum verbum κρίνειν, quod parum intellexerunt illi, qui κρίνουν pro eo scribi voluerunt. Quemadmodum enim in Latino sermone non solum ea res iudicari dicitur, quae in disceptatione versatur, et modo hac ratione, modo illa decernitur, verum etiam id iudicari dicitur; quod a iudicibus in iudicando obtineatur atque de sententia iudicium decernitur ut verum ratumque, sic etiam Graece κρίνειν non solum aliquid in iudicium vocare significat, sed pro re nata etiam aliquid in iudicando sequi iudicioque comprobare et pro vero ratoque pronuntiare. Atque eodem prorsus modo, quo hic, dicitur κρίνειν bis in uno loco apud Euripidem in Phoenissis v. 1665 sq. ed. nostr.

πόλιν μὲν ἀρχεῖ· καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθορον
λίαν ἐπαινεῖν ἐστι, πολλάκις δὲ δὴ
καυτὸς βαρυνθεὶς οἷδ' ἄγαν αἰνούμενος.
σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τοὺςδε βούλομαι φράσαι
σώζειν, ἐπεὶ περ τῆςδε προστατεῖς χθονός.
Πιτθεὺς μὲν ἐστι Πέλοπος, ἐκ δὲ Πιτθέως
Αἰθρα, πατὴρ δ' ἐκ τῆςδε γεννᾶται σέθεν

205

- V. 203. πόλει Kirchhoffius. Sine idonea causa.
V. 204. λίαν B. λίαν γ' C. secundum apogr. Pariss.
V. 205. ἄγαν B. ἄγαν γ' C. secundum apogr. Pariss.
V. 206. οὐ δ' B. σοὶ δ' [C].

ΚΡ. ἱκρὶν' ὁ δαίμων, παρθεῖν',
οἷχ' ἃ σοὶ δοκεῖ. ANT. κἀκεῖ-
να κίχεται, μὴ' ἑμβριζεσθαι
νεκρούς, et saepe alias apud
alios scriptores, veluti in Xe-
nophontis Hist. Graeca I,
7, 34. τούτων δὲ διαχειροτονο-
μένων τὸ μὲν πρῶτον ἱκρὶναν
τὴν Εὐρυπτολέμου· ὑπομοσημέ-
ρου δὲ Μενεκλείους καὶ πάλιν
διαχειροτοσίας γενομένης ἱκρὶναν
τὴν τῆς βουλῆς. et in eiusdem
Memorab. Socr. IV, 4, 16. οἷ-
μαι δ' ἐγὼ ταῦτα γίνεσθαι οἷχ'
ὅπως τοὺς αὐτοὺς χοροὺς κη-
ρῶσιν οἱ πολῖται, οὐδ' ὅπως
τοὺς αὐτοὺς αὐλητὰς ἐπαινώσι
οὐδ' ἵνα τοῖς αὐτοῖς ἡδῶνται
κτέ., ad quem locum vide quae
Bornemannus adnotavit et Po-
lybius p. 396. B. κριθείσης
δὲ τῆς τοῦ Ζεύςδος γνώμης.
Vide Musgrav. ad Rhés. 655.
tom. III. p. 477. Beck. R. K.

V. 199. οὐκ οἷδ' Ἀθήνας
τὰς δ' ἐλευθερίας ἐτι] Kirchhoffius nuper in repe-
tito οἷδα offensus, quod hoc
loco e sequenti versu petittum
putavit, pro οὐκ οἷδ' scribi hic
voluit οὐ φημ'. Verum tamen
eo minus hoc loco in repetito
verbo οἷδα haerendum erat, quod
aperte pausa est post hunc ver-
sum, et etiamsi hoc non ita es-
set, tamen haec repetitio nihil of-
fensionis habere posset. R. K.

V. 201 sq. Bonorum virorum

est magis curare, ne quid dede-
coris subeant, quam ut vitam
tneantur. PFLUGK.

V. 203. πόλιν μὲν ἀρχεῖ]
scil. τοιαύδε ἐπαινέουσι. [quod
ad civitatem attinet, sat-
tis dictum est. Elmsleius.]
PFLUGK.

V. 205. lunge βαρυνθεὶς οἷδα
(vid. ad Hecub. 397.) et sequen-
tia interpretare, εἰ ἄγαν (i. e.
πέρα τοῦ μετρίου) αἰνέωμην.
PFLUGK.

V. 208. Egregiam Iolai ora-
tioni lucem adfert Plutarchus
Thes. 7, quo loco Herculis et
Thesei necessitudinem declara-
vit: ἐτύγχανον δὲ καὶ γένους
κοινωνοῦντες, εἰς ἀναψιῶν ὄντες.
Αἰθρα μὲν γὰρ ἦν Πιτθέως θυ-
γάτηρ· Ἀλκμήνη δὲ Αἰτωλίδης·
Αἰτωλὶς δὲ καὶ Πιτθεὺς ἀδελ-
φοί, γεγονότες εἰς ἑμποδαμείας
καὶ Πέλοπος. Cuius loci aucto-
ritate abaterai etiam ex v. 212.
veterem maculam, reponendo
αὐτανεψίων pro vulgato αὐτανε-
ψίω. Idem fecerat Reisigius
ad Soph. Oed. Col. p. 332. Ce-
terum de Lysidiae Alcmenes ma-
tre cum Plutarcho conspirat
Schol. Townl. ad Hom. II. τ.
123. apud Heynium ad Apoll.
p. 127. s. apud Bekk. T. II.
p. 520, 42. Apollodoro II.
4, 5. §. 7. dicitur Anaxo, Al-
caei filia: unde emendandus

Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἀνείμι σοι γένος. 210
 Ἡρακλῆς ἦν Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς,
 κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανεψίῳ
 πατὴρ ἂν εἴη σὸς τε καὶ τούτων γεγώς.
 γένους μὲν ἦκεις ὥδε τοῖςδε, Δημοφῶν·
 ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ 215
 τῖσαι λέγω σοι παισὶ· φημὶ γάρ ποτε
 ἀμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρί,

V. 212. αὐτανεψίῳ] Sic [B]C. secundum apogr. Pariss. αὐτανεψίῳ Ald. αὐτανεψίων C. Reisigius ad Oed. Colon. p. 332.

V. 213. καὶ τούτων] χά τούτων Kirchhoffius. — Repetito articulo opus non est; vide adnot. ad Phoen. 477. ed. Goth.

V. 215. Kirchhoffius scribendum ait: φησὶ γάρ ποτε σύμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρί.

Schol. II. ξ, 323. PFLUGK. Si vera rem existimas, non debebat Iolaus dicere αὐτανεψίῳ, sed ἐξανεψίῳ, ut Nauckius scribi voluit, aut etiam ἐξ ἀνεψίων vel αὐτανεψίων, ut Reisigius coniecit. Sed non recte tamen ageres, si haec corrigere velles. Nam quum ἀνεψιοί non solum fratres patruales, verum etiam cognati alio gradu consanguinitatis coniuncti dicantur, quid impedit quo minus Euripidem eam libertatem, qua Graeci in illa voce usi sunt, etiam in illa voce usurpavisse statuamus, quae ex illa aperte ducta est. Fecit autem hoc, ut maiorem gradum consanguinitatis quam re vera fuit poneret, ex usu quidem Graecorum paene cotidiano, eo consilio, ut maior etiam iuvandi necessitas Demophonti imponeretur. Quod quum ita sit, sine dubio αὐτανεψίῳ, quod est in libris scriptum, obtinendum est. Duafis enim numerus, quod par coniunctum et consimile plane significat, aptissimus ad hunc locum est. R. K.

V. 210. ἀνείμι] ab origine repetam. Ion. 933. et Phoen. 1241. ἀρελθέ μοι πάλιν,

repete ista mihi, quaeso. PFLUGK.

V. 214. ἦκεις] Frequens Herodoto et Aeliano verbi ἦκειν structura, conveniens illa cum ea, qua utuntur in verbo ἔχειν. Alc. 291. καλῶς μὲν αὐτοῖς κυτθανεῖν ἦκον βλον, ubi v. Monk. Adde Valck. ad Phoen. 364. intpp. ad Greg. Cor. p. 497. A. Matth. Gr. §. 337. Alienus est, quem citavit Matth. ad h. l. Sophoclis Oed. Col. v. 738, de quo vid. Schaefer. ad Greg. p. 986. PFLUGK.

V. 215. ἐκτὸς τοῦ προσήκοντος] i. e. τῆς συγγενείας. PFLUGK.

V. 216 sq. φημὶ γάρ ποτε σύμπλους γενέσθαι κτλ.] Quod nuper Kirchhoffius in vulgata horum verborum scriptura offendit, eumque multis modis mutari voluit, id minime possum probare. Verba enim, ut nunc scripta sunt, optimam sententiam mihi videntur habere hanc: Aio enim ego quondam me consortem navigationis horum patri fuisse, quum eius essem satellites, ut balteum multae caedis auctorem Theseo pe-

ζωστήρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα,
 "Αἰδου τ' ἐρεμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
 πατέρα σόν· Ἑλλάς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ. 220
 ὦν ἀντιδούναί σ' οἶδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν,
 μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
 τῶν σῶν ἀποσπασθέντες ἐκπεσεῖν χιθονός.
 σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρόν, χωρὶς ἐν πόλει κακόν,
 ἐκέτας ἀλήτας συγγενεῖς — οἶμοι κακῶν, 225

V. 219. *ἑρεμνῶν* libri et Ald. Correxerit Barnesius. Confundi illa etiam Wassius animadvertit ad Thucyd. T. III. p. 172. Bekk. PFLUGK.

V. 224. *χωρὶς ἐν πόλει* G. Hermannus. *χωρὶς ἐν τε πόλει* libri.

teret — hanc enim sententiam habent illa verba, quae leguntur: ζωστήρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα, conf. Medaeae v. 5 sq. οἱ τὸ πάγχρυσον δέρος Ἑλλὰς μετήλθον —, ex Orci-que obscuris templis re-duxit (horum pater) patrem tuum, id quod tota Graecia testatur. Quibus in ver-bis nihil offensionis habet, quod prima actio per praepositionem, quae postposita est, μέτα tota describitur, non per verbum finitum — res enim eadem est —, rectissimeque horum, id est, Heraclidarum pater a Demophontis patre (πατέρα σόν), id est, Theseo distinguitur. De balteo autem Hippolytae, quem Euripides in Herc. Fur. v. 415. ed. Pflugk. denotavit his verbis: ζωστήρος δεσθρόους ἄγρας, lege praeter ea, quae attulit Pflugk-ius, Hygini fab. 30., unde etiam apparebit qua tenuis res spectet ad Theseum. Nemo autem dubitare poterit quin Martis ille balteus, quo Hippolyta omnium caedium ac pugnarum victrix evadere solebat, summo iure πολυκτόνος dicatur, quippe qui multis mortalibus caedis causam attulerit. Nam de hoc quoque

nomine iniuria dubitavit Kirchhoffius. R. K.

V. 218. [ζωστήρα] Historiam pete ab Apollod. II. 519. et ex Heynii Obs. p. 154. Dissensum scriptorum super hac re notavit Plutarch. Thes. c. 26. De Theseo ex inferis liberato Apollod. II. 5, 12. et Heynius v. 177. Vide Nostri Herc. Fur. v. 621. PFLUGK.

V. 222 seq. spurii videbantur Piersono Verisim. p. 177. Iniuria. PFLUGK. Vide ad v. 98.

V. 224. Egregie convenit Plato de Legg. VII. p. 814. B: οὐ μὰ Δία, ὡς ξένη, οὐδαμῶς εὐσχημον γίγνεται ἄν, τοῦ κακοῦ χωρὶς, τοῦτο ἐν πόλει ὅπου γίγνεται. PFLUGK.

V. 225. Virgulam interposui inter ἀλήτας et συγγενεῖς. Neque enim adsentior Hermannō ad Soph. Oed. T. 1493. tria ista vocabula ita coniungenti, ut συγγενεῖς pro substantivo, cetera adiectiva sint. Auctor, ut puto, ipse poeta v. 318: πτωχὸς ἀλήτας εἰσχωρῶντες. v. 365: θεῶν ἐκτῆρας ἀλάτας. PFLUGK. Recte quidem Pflugk-ius vidit συγγενεῖς non esse pro substantivo. Sed illud tamen non re-

βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον — ἔλκεσθαι βία.
 ἀλλ' ἄντομαί σε καὶ καταστέρῳ χεροῖν
 καὶ πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀτιμάσης
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας εἰς χέρας λαβών.
 γενοῦ δὲ τοῖςδε συγγενής, γενοῦ φίλος,
 πατήρ, ἀδελφός, δεσπότης· ἅπαντα γὰρ
 ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.

230

ΧΟΡΟΣ.

ῥῥκτειρ' ἀκούσας τοὺςδε συμφορᾶς, ἀναξ.

V. 223. καὶ πρὸς γενείου libri. μὴ πρὸς γενείου Kirchhoffius.

V. 229. λαβεῖν Elmsleius, coll. Herc. F. 603. οὐκ ἀτιμάσω θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στίγας. Satis eleganter: nec tamen necessaria correctio. Plato Euthyphr. p. 15. D. ἀλλὰ μὴ με ἀτιμάσης, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προσέχων τὸν νοῦν ὃ τι μάλιστα νῦν εἰπὲ τὴν ἀλήθειαν. Ac videtur sententia paullo gravior, si teneas vulgatam scripturam: Noli committere, ut, quorum

ete fecit, quod comma post ἀλλήτας posuit. Hoc dicitur: supplices vagos, quum sint consanguinei huic, turpe est vi distrahi abaris. R. K.

V. 227. καὶ καταστέρῳ] Διὰ μέσον: nam haec iungi oportet ἄντομαί σε χεροῖν καὶ πρὸς γενείου. Lycurgus c. Leocr. 143: δεήσεται καὶ ἐκετεύσει· ἐλεῆσαι αὐτὸν τίνων; Xenoph. Hell. VII. 3, 7: ἥδειν γὰρ, ὅτι καὶ ὑμῖς τοὺς περὶ Ἀρχίαν καὶ Ὑπάτην — οὐ ψῆφον ἀνεμελίνατε, ἀλλὰ, ὁπότε πρῶτον ἐδυπόσθητε, ἐτιμωρήσασθε. Anab. I. 10, 1: βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπύπτει εἰς τὸ Κιρεῖον στρατόπεδον. Vid. ad Hecub. 905. ad Androm. 144. Χεροῖν genetivus est, sive ille ea ratione positus, qua Or. 671. (663. ed. Porsoni, quem vide) et Hecub. 752: Ἀγάμεμνον, ἐκετεύω σε τῶνδε γονιάτων Καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος) seu pendens et ipse ab ea quae subiicitur praepositione,

καὶ πρὸς γενείου. Sic infra v. 755: μέλλω τὰς πατριώτιδος γᾶς, μέλλω περὶ τῶν δόμων κίνδυνον πολὺν τεμεῖν σιδάρῳ. Aesch. Suppl. 313. Κάνωβον κατὰ Μίμριν. Vid. Matth. Gr. §. 595. 4. PFLUGK. De his locis ita existimare Pflugkius debebat, ut simplicem casum, qui in priore membro sine praepositione poneretur, ipsa vi ac potestate sua idem declarare diceret, quod idem casus cum praepositione iunctus in altero membro significaret, sed tamen eum, qui ita loqueretur, fortasse eam orationis formam non admissurum fuisse, quod parum perspicua causa per sese esse videretur, nisi cogitasset in altero membro paullo explicatius se esse loquuturum, qua ipsa re etiam constructio prioris membri facilius agnosci atque intelligi posset. Sic adiuvat illud, quod sequitur, intelligentiam eius, quod antecedit, non tamen ita, ut quod sequitur plane ad ea, quae antecedunt, adsumendum esse videatur. R. K.

τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην
 νῦν δὴ μάλιστα' ἐξεῖδον· οὔδε γὰρ πατρός
 ἐσθλοῦ γεγῶτες δυστυχούσ' ἀναξίως. 235

ΔΗΜΟΦΩΝ.

τρισαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί,
 ἴολαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους·
 τὸ μὲν μέγιστον Ζεὺς, ἐφ' οὗ σὺ βώμιος
 θακεῖς νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν, 240
 τὸ συγγενές τε καὶ τὸ προὔφειλιν καλῶς

in tua manu salus posita est, Herculis liberos irritis precibus eiicias. PFLUGK.

V. 233. τοὺςδε συμφορᾶς [B] C. secundum apogr. Pariss. et Victorium. τάςδε συμφορᾶς e correcto apogr. Aldus.

V. 234 — 36. habet Stobaeus Flor. CVII. 6. t. III. p. 324.

V. 234. «ξένους non dubito quin liberiorum errori debeat. Scribendum λόγους.» KIRCHHOFFIUS.

V. 239. βώμιος BC. secundum apogr. Pariss. βώμιος Stephanus.

V. 230. γενοῦ δὲ τοῖςδε συγγενῆς, γενοῦ φίλος, πατὴρ κτέ.] Colorem orationi suae Euripides adsumpsit ab Homero, cuius vide II. 6, 429 sq. Ἐκτορ, ἀτὰρ σὺ μοι ἔσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ, ἥδ' καὶ ἀλγόντης, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης, indeque Menander sua duxerat, quae expressit Terentius in Andria act. I. sc. V. v. 60. Te isti virum do, amicum, tutorem patrem. d. ib. act. IV. sc. III. v. 3. et quae ad eum locum dixit Donatus vol. I. p. 132. ed. Klotz. R. K.

V. 231. ἅπαντα γὰρ ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω κτέ.] Haec dicuntur propter extremam vocem δεσπότης. R. K.

V. 232. Aptè comparavit Elmsleius Temen. Fr. VII: οὐκ ἔστι κρείσσω ἄλλο πλὴν κρατεῖν δορῆ. — ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν, i. q. ὑποπεσεῖν Ἀργείοις, Argivorum decretis obtemperare. PFLUGK.

V. 233. Xenoph. Conv. IV, 37: τοὺτους μὲν οὖν ἔγωγε καὶ

πάνν οὐκ εἶλω τῆς ἄγαν χαλεπῆς νόσου. vid. Matth. Gr. §. 363. a. PFLUGK.

V. 234. τῆς τύχης νικωμένην] Vid. ad Med. v. 315. p. 44. ed. sec. Noster Dict. Fr. 12: χρημάτων νικωμένων. Aeschines de fals. leg. 152: ποίων κρατηθεῖς ἡδονῶν; Neque inutiliter compares illa, de quibus scripserunt viri docti in L. Bosii Ellips. p. 158. PFLUGK.

V. 237. «τρισαὶ συμφορᾶς ὁδοί dictum accipio pro τρισαὶ συμφοραί.» Matthiae Recte Thes. fr. 4: Φυγὰς τ' ἐμνισθ' προστιθείς πάτρας ἐμῆς. Θανάτους τ' ἁώρων καὶ κακῶν ἄλλας ὁδοὺς. PFLUGK.

V. 238. τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους] Quod Elmsleius pro τοὺς σοὺς in his verbis scribi voluit τοὺςδε, id recte iam improbavit Pflütkius idemque pertinet etiam ad Kirchhoffium, qui λόγους pro ξένους scribi voluit, quod ne satis quidem aptum est ad verbum παρώσασθαι. τοὺς σοὺς ξένους eos

πράσσειν παρ' ἡμῶν τούσδε πατρώαν χάριν,
 τὸ δ' αἰσχρόν, οὐπερ δεῖ μάλιστα φοροῦν·
 εἰ γὰρ παρήσω τόνδε συλᾶσθαι βίαν
 ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, οὐκ ἐλευθέραν 245
 οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν, Ἀργείοις δ' ὄκνη
 ἰκέτας προδοῦναι· καὶ τὰδ' ἀγχόνῃς πέλας.
 ἀλλ' ὦφελος μὲν εὐτυχέστερον μολεῖν·
 ὅμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέ τις
 σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσει βίαν. 250
 σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν ταῦτά τ' Εὐρύσθεϊ φράσον,
 πρὸς τοῖςδὲ τ', εἴ τι τοισίδ' ἐγκαλεῖ ξένοις,
 δίκης κυρήσει· τούσδε δ' οὐκ ἄξις ποτέ.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

οὐκ, ἦν δίκαιον ἦ τι καὶ νικῶ λόγῳ;
 ΔΗΜΟΦΩΝ.
 καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἰκέτην ἄγειν βίαν; 255

V. 243. τὸ δ' αἰσχρόν B. τό τ' [C.] et vulgo.

V. 244. συλᾶσθαι [B.] συλλᾶσθαι C. secundum apogr. Pariss.

V. 245. ἐλευθέραν [B] C. ἐλεύθερον ex altero apogr. Pariss.
Aldus. Vide infra 288.

V. 246. ὄκνη [B] Musgraveius. ὀκνῶ C. secundum apogr. Pariss.

V. 247. τὰδ' libri. τόδ' Elmsleius. Sine idonea causa.

V. 248. εὐτυχέστερον [B.] εὐτυχέστερος C. secundum apogr. Pariss.

V. 250. ἀποσπάσει Elmsleius. ἀποσπάση libri.

dicit hospites, quos quem alio-
quitur tutandos suscepit. R. K.

V. 242. πατρώαν χάριν] i. e. τῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ὑπαρχόντων χάριν. Dixit simile quid modo haud dissimili Or. 828: μὴ, πατρώαν τιμῶν χάριν, ἐξανάψῃ δύσκλησαν ἐς αἰεὶ. PFLUGK.

V. 243. τὸ δ' αἰσχρόν] Sic scripsi auctoritate codicis B. et oratione ipsa flagitante. Tria enim illa, quibus maxime se commoveri ait Demophon ut servet confugas supplices, sunt primum Iuppiter ille hospitalis, cuius fidem Heraclidæ

imploraverunt, tum consanguinitas generis et gratia ab illo-
rum patre de patre suo iuxta, tertium declinatio dedecoris, quod suscepturus esse videretur, si illos ab aris abstrahi a peregrino homine pateretur. In his apparet non τὸ τ' αἰσχρόν, sed adsurgente oppositionis ratione τὸ δ' αἰσχρόν κτλ. dicendum fuisse. R. K.

V. 247. Comparant Aristoph. Acharn. 125: τοῦτο δὴ τ' οὐκ ἀγχόνῃ; Aeschin. de fals. leg. §. 39: τοῦτο δ' ἄρ' ἦν ἀγχόνῃ καὶ λύπῃ τοῦτω. Hinc profectus est Sophocles Oed. T.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

οὐκοῦν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρόν, ἀλλὰ σοὶ βλάβος.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ἐμοὶ γ', ἐάν σοι τούτδ' ἐγέλκεσθαι μεθῶ.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

σὺ δ' ἐξόριζε καὶ ἐκεῖθεν ἄξομεν.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

σκαίος πέφυκας τοῦ θεοῦ πλείω φρονῶν.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

δεῦρ', ὥς ἔοικε, τοῖς κακοῖσι φευκτέον.

260

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ἅπασι κοινὸν ῥῆμα δαιμόνων ἔδρα.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

ταῦτ' οὐ δοκήσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

οὐκοῦν ἐγὼ τῶν ἐνθάδ' εἰμὶ κύριος;

V. 252. πρὸς τοῖςδ' τ' εἴ τι τοῖσδ' ἔτ' εἴ τι τοῖσι γ' C.

V. 253. κυρήσει [C.] et vulgo. κυρήσειε B. κυρήσειν Kirchhoffius.

V. 254. οὐδ' ἦν Nauckius. ἦ τε Heathius.

V. 256. οὐκοῦν vulgo. ἀλλὰ σοὶ βλάβος sic in apogr. Par. altero coniectum est. ἀλλὰ σὺ βλάβος HC.

V. 259. πλείω [B]C. πλείον Musurus de suo. conf. infra v. 933. μεῖζω τῆς τύχης φρονῶν πολὺ.

V. 263. οὐκοῦν Kirchhoffius. τῶν ἐνθάδ' [B.] Reiskius. τῶνδ' ἐνθάδ' C. secundum apogr. Pariss.

v. 4374: ἴργα κρείσσον' ἀγχόνης. PFLUGK.

V. 249. μὴ τρέσης, ὅπως] vid. Matth. Gr. §. 520. adnot. 1. [Rost. gr. Gr. §. 122. adn. 10. p. 664. ed. VII.] PFLUGK.

V. 251. σὺ δ'] Ad praeconem convertit orationem. PFLUGK.

V. 256. Respondet Copeus, qua est insolentia: Esto: mihi id turpe, ut tibi noxa. Conveniunt quae sequuntur Demophontis: Noxa sane, inquit, si nimirum raptari supplices permiscero — non, ut tute reris, si de feudam. PFLUGK.

V. 258. σὺ δ' ἐξόριζε] In his quamvis δὲ particula pronomini subiecta est, tamen non persona personae, sed res rei opponitur. Quamquam si quis illud alterum genus oppositionis non abesse putet, sed obscurius esse tantummodo et subtiliori sententiarum comparatione erudendum, non valde repugnem. Sic infra v. 565: σὺ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῆζε. El. v. 532: σὺ δ' εἰς ἔχρος βάσ' ἀρβύλης οὐκ ἐπαί βῆσιν. Xenophon Hell. III, 4, 26: ἀποκρινάμενον δὲ τοῦ Ἀγησιλάου, ὅτι οὐκ ἄρ' ποιήσειε ταῦτα ἄντι τῶν οἰκόν' ἐλθῶν, αὐ

ΚΟΗΡΕΥΣ.

βλάπτων ἐκείνους μηδὲν, ἣν σὺ σωφρονῇς.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μαιίνοντος θεοῦς.

265

ΚΟΗΡΕΥΣ.

οὐ βούλομαι σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

καὶ γὰρ τοιοῦτος· τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.

ΚΟΗΡΕΥΣ.

ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβῶν.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

οὐκ ἄρ' ἐς Ἀργος ῥαδίως ἄπει πάλιν.

ΚΟΗΡΕΥΣ.

πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἴσομαι.

270

V. 264. βλάπτων libri. βλάπτων γ' Elmsleius. ἣν σὺ σωφρονῇς Elmsleius. ἄν σὺ σωφρονῇς libri. ἣν τι σωφρονῇς Nauckius. μηδὲν ἄν σὺ σωφρονοῖς Kirchhoffius.

V. 269. οὐκ ἄρ'] οὐ τὰρ Elmsleius. De vi ac potestate particularum οὐκ ἄρα vide quae scripsi ad Devarium vol. II. p. 185 sqq.

δ' ἄλλά, ἕως ἂν πύθῃ τὰ παρὰ τῆς πόλεως, μεταχώρησον, ἔφη, ἐς τὴν Φαργαβάζου. Cf. ad Med. 942. p. 93. ed. sec. PFLUGK.

V. 264. βλάπτων ἐκείνους μηδὲν, ἣν σὺ σωφρονῇς] Sententia horum verborum haec est: Sis tu tuarum rerum arbiter et dominus, modo ne illos (Mycenenses) laedas, si tu sapias. Quibus in verbis γὰρ particula propterea non opus est, quod verbum finitum: κύριος εἰ σὺ τῶν ἐνθάδε, ex antecedentibus adsumitur et μηδὲν prohibitiva vi sua satis declarat condicionem, qua rerum suarum arbiter esse possit. Quod contra si Kirchhoffio auctore scribas: βλάπτων ἐκείνους μηδὲν ἄν σὺ σωφρονοῖς, exspectes potius οὐδὲν pro μηδὲν, quia tantum prohibitiva vis in

μηδὲν nulla esse potest. Pronomen autem σὺ hoc loco tantum abest ut cum τι, quod fecit Nauckius, commutandum esse videatur, ut vim suam optime obtineat, quod oppositionem, quae inter Mycenenses et Demophontem intercedat, effert, id quod fit in minando aptissime. R. K.

V. 265. Per me licet quidvis patiamini, dummodo ego fidem religionemque deum inviolatam conservem. PFLUGK.

V. 267. καὶ γὰρ τοιοῦτος] Or. 1680: καὶ γὰρ τοιοῦτος. σπένδομαι δὲ συμφοραῖς. Aesch. Agam. 1331: καὶ γὰρ τοιοῦτός εἰμι — [i. e. καὶ γὰρ τοῦτο βούλομαι.] PFLUGK.

V. 271. κοὐκ ἐς ἀμβολίαν] Alibi οὐ μάλ' ἐς μακράν. Helen.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

κλαίων ἄρ' ἄψει τῶνδε κούκ ἐς ἀμβολάς.

ΧΟΡΟΣ.

μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσης θενεῖν.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

εἰ μὴ γ' ὁ κήρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἄπελθε· καὶ σὺ τοῦδε μὴ θίγης, ἄναξ.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

στείχω· μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὲς μάχη.

275

ἦξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν

πάγκαλκον αἰχμὴν δεῦρο. μυριοὶ δέ με

μένουσιν ἀπιστιῆρες Εὐρυσθεὺς τ' ἄναξ

αὐτὸς στρατηγῶν· Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις

V. 272. τολμήσης [B]C., τολμήσεις e corr. in apogr. Par. altero Aldus. Vide G. H. Schaeferum ad poet. gnom. p. 318. V. Fritzsche ad Luciani Demon. p. 268. In Philomenis fragm. inc. 17. p. 401. Meinek. scribendum videtur σὺ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδ' ὅπως μὴ συγκαίνεις. Fragm. 52. b. malim μὴ ἀφῆρης vel μὴ παρῆς, et versu seq. πάλιν εἰ' εἶναι σου φίλον. PFLUGK. Mox θενεῖν [B]C. secundum apogr. Paris. θένειν Aldus.

1317: οὐκ ἐς ἀμβολὰς εὐεργετήσω σ'. Vid. Iacobs. ad Philostr. Imag. p. 538. PFLUGK.

V. 273. εἰ μὴ γ' Alc. 492: Οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις. Ἡρ. Εἰ μὴ γε πῦρ πνέουσι μυκτῆρων ἄπο. Xenoph. Conviv. VI. 6: οὐκοῦν κάλλιον, ἔφη, ἢ εἰ ἀφρόντιστος ἐκαλούμην. — Εἰ μὴ γε ἐδόκει τῶν μετεώρων φροντιστὴς εἶναι. Cf. Herm. ad Vig. p. 825. Elmsl. ad Aristoph. Acharn. 47. Fritzsche ad Lucian. D. D. p. 57. PFLUGK. Adde Klotz. ad Devarium vol. II. p. 526.

V. 276. ἦξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν πάγκαλκον αἰχμὴν δεῦρο] Animadvertant tirones iam in minatione orationem Coprei adurgere et grandius quodammo-

do dicendi genus, quam quod in simplici dialogo usque adhuc fuit, introduci, ut oratio etiam adliterationibus, quales sunt Ἄρεος Ἀργείου et με μένουσιν coloretur. Vide quae aliquoties hac de re dixi ad Medeam v. 340. p. 46. et rursus ad v. 475. p. 57. ed. Goth. sec. Conf. infra v. 388 sq. ἀλλὰ τῶν φρονημάτων Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπέρφρονων. R. K.

V. 279. Ἀλκάθου — τέρμασιν] «Intellige Megarensium finibus, sic dictis ab Alcathoo, Pelopis filio, qui Megaris paullo ante regnavit. Vide Brodaeο citatos Pausaniam I. 41, 2. 42, 1. Theogn. v. 771. Ovid. Metam. VIII, 7. Trist. I. 10, 93.» MUSGRAVIUS.

καταδοκῶν τὰνθένδε τέρμασιν μένει.
λαμπρὸς δ' ἀκούσας σὴν ὕβριν φανήσεται
σοὶ καὶ πολίταις γῇ τε τῇδε καὶ ἑρτοῖς·
μάτην γὰρ ἤβην ὥδε γ' ἂν κεκτώμεθα
πολλὴν ἐν Ἀργεῖ, μὴ σε τιμωρούμενοῦ

280

ΔΗΜΟΦΩΝ.

φθείρου· τὸ σὸν γὰρ Ἀργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
ἐνθένδε δ' οὐκ ἐμελλες αἰσχύνας ἐμὲ
ἄξιον βίᾳ τοῦςδ'. οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
ὑπήκουον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.

285

ΧΟΡΟΣ.

ᾧρα προνοεῖν, πρὶν ὄροις πελάσαι

V. 280. μένει] μένειν B. μένειν C.

V. 283. ἤβην] Sic [C.] ὕβριν B. De forma κεκτώμεθα vid. quae G. Hermannus in Opusc. vol. I. p. 241. Ph. Buttmannus in Museo antiqu. stud. vol. I. p. 239. idemque in gramm. ampl. I. p. 442 sq. Dein V. Chr. Fr. Rostius in gramm. §. 64.

V. 281. λαμπρὸς] «vehemens, rapidus, potens. Aristoph. Equit. v. 428: ἔξειμι γὰρ σοὶ λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθυῖς. ibid. v. 758: πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔστι πολὺς καὶ λαμπρὸς εἰς τὸν ἄνδρα.» MUSGRAVIUS. Euripides Plisth. fr. 2. v. 5: μὴ σοὶ τύραννος λαμπρὸς ἐξ αὐτοῦ φανῇ. [ducta metaphora a ventis. Vid. Dorvill. ad Chariton. p. 114. Wernsdorf. ad Himer. Ecl. XIII. 10. p. 215.] PFLUGK.

V. 285. φθείρου] Vid. ad Androm. 709. PFLUGK.

Ibid. τὸ σὸν γὰρ Ἀργος] Id est ὁ κομπῆς Ἀργος, interprete Brunckio annotatione ad Sophoclis illa in Antigona, v. 573: ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος. Eiusdem poetae compares Phil. 1251: ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον. Nostri Hippolytum laudavit Elmsleius v. 113: τὴν οἴῃ δὲ Κύπριν πόλιν ἐγὼ χαλ-

ρην λέγω. PFLUGK. V. ad v. 191. R. K.

V. 287. οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει ὑπήκουον τήνδ'] Quod Elmsleius πόλιν scribi voluit pro πόλει, quod diceret veteres libentius dixisse ὑπήκοός σου quam ὑπήκοός σοι, id recte iam confutavit Gottholdus, qui citavit Xenoph. Hist. Graec. III, 1, 3. VI, 1, 4. Eiusd. Exped. Cyri VII, 7, 29. recteque eandem structuram etiam verbi ὑπακούειν esse docuit G. H. Schaeferus ad Appar. ad Demosth. I. p. 681. PFLUGK.

V. 292. ἐπὶ τοῖσι] pro ἐπὶ τοῦτοις. Alc. 264: οἰκτρὸν φίλοις, ἐκ δὲ τῶν μάλιστα ἐμοί. Suppl. 207: πρὸς δὲ τοῖσι χεῖματος Προβλήματι. — Vid. Brunck. ad Soph. Oed. T. 1082. Monk. ad Alc. 274. Blomfield. ad Aesch. Prom. 860. ad Sept. c. Th. 181. — μᾶλλον ἐπὶ ἢ πλεον, scil. ὥς ἐστις. PFLUGK.

στρατὸν Ἀργείων·
 μάλα δ' ὄξυς Ἄρης
 ὁ Μυκηναίων,
 ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ μάλλον ἔτ' ἢ πρὶν.
 πᾶσι γὰρ οὗτος κήρυξι νόμος,
 δις τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων.
 πόσα νιν λείξειν βασιλεύσει δοκεῖς,
 ὡς δεῖν' ἐπαθεῖν καὶ παρὰ μικρὸν
 ψυχὴν ἤλθεν διακναῖσαι.

ΙΟΛΑΟΥΣ.

οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας,
 ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κάγαθοῦ πεμφκέναι
 γάρμεϊν τ' ἀπ' ἐσθλῶν· ὅς δὲ νικηθεὶς πόθῳ 300

adn. 5. p. 171. disputaverunt.

V. 286. ἐνθὲνδ' οὐκ B. ἐνθὲνδε δ' οὐκ [C].

V. 294. βασιλεύει [C]. βασιλεύσει B.

V. 298 — 305. habet Stobaeus Flor LXXXVIII. 7. t. III. p. 180. vv. 298, 299. idem ib. LXXIX. 3. t. III. p. 92. Orion Eur. 9. p. 56. παιὸς τοῦδε Stob. altero loco et Orion l. c.

V. 294. τῶν γιγνομένων] quam quae vere fiunt. Xenoph. de re equ. IX. 7: τὰναντία γινώσκει τοῦ γιγνομένου. [πυργοῦν· μεγαλύνειν, exaggerare: nisi vertere malis, fingere, fabricari. Aristoph. Ran. 1004: πυργώσας ὅηματα σέμναι. ELMSLEIUS.] PFLUGK.

V. 296. παρὰ μικρὸν — ἤλθεν] non multum afuisse quin vita spoliatus fuerit. Thucyd. VIII. 76: Σάμος παρ' ἐλάχιστον ἤλθε τὸ Ἀθηναίων κράτος τῆς θαλάσσης ἀφελέσθαι. Plutarch. Tib. Gracch. 21: παρὰ μικρὸν ἤλθεν ἐκπαιεῖν καὶ στέρεσθαι τῆς πρὸς τὸν δῆμον (fort. παρὰ τοῦ δήμου) εὐνοίας. Isocr. Areop. §. 6. Dio Chrysost. or. LH. p. 270. R. Eadem vi παρ' οὐδὲν ἐλθεῖν frequens Plutarcho, Aristid. 20. Pyrrh. 14. Cat. min. 11. 23. Cic. 36. PFLUGK.

V. 298. οὐκ ἔστι τοῦδε] Menander Fragm. inc. CIX.

Οὐκ ἔστι μελῶν ἡδονὴ ταύτης πατρὶ Ἥσσωφροῦντα καὶ φροῦτοῦντ' ἰδεῖν τινα τῶν ἐξ ἑαυτοῦ. Vide Med. v. 553. et adnot. p. 64. ed. sec. Goth. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 184. Idem loquendi genus reddendum Sophocli in Τυμπαριστῶν fragm. I. v. 2. sive apud Stobaeum vol. II. p. 376. Lips. Ne Latini quidem scriptores ab eo abhorrent, ut Cicero pro Quinctio c. 2, 8: Nam quid hoc iniquius aut indignius, C. Aquili, dici aut commemorari potest, quam me priore — loco causam dicere? PFLUGK.

V. 300. γάρμεϊν τ' ἀπ' ἐσθλῶν] Vide Androm. 975: ὡς φέλων μὲν ἂν Γήραιμ' ἀπ' ἀνδρῶν. et ibid. v. 1280: καὶ τ' οὐν γάρμεϊν δῆτ' ἐκ τε γενναίων χρεῶν, Δοῦναί τ' ἐς ἐσθλοὺς, ὅστις εὖ βουλευέται, ut frustra Musgravius scribi voluerit γάρμων τ' ἀπ' ἐσθλῶν. R. K.

κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
 τέκνοις ὄνειδος οὐνεχ' ἥδονῃς λιπεῖν.
 τὸ δυστυχὲς γὰρ ἠύγενεϊ' ἀμύνεται
 τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν
 εἰς τοῦσχατον πεσόντες εὗρομεν φίλους 305
 καὶ ξυγγενεῖς τοῦσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης
 Ἑλληνίδος γῆς τῶνδε προὔστησαν μόνοι.
 δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε,
 ἡμεῖς τε παισὶ, καὶ πέλας προσέλθετε.
 ὦ παῖδες, εἰς μὲν πείραν ἤλθομεν φίλον· 310
 ἣν δ' οὖν ποῦθ' ὑμῖν νόστος εἰς πάτραν φανῇ

V. 304. · *δυσμενείας* Cod. A. Stobaei.

V. 305. *εἰ τοῦσχατον* B.

V. 306. ἢ *τοσῆσδ'* B. οὐ *τοσῆσδ'* [C].

V. 310. ἤλθομεν [B] C *ἔλθωμεν* Musurus de suo.

V. 311. ὑμῖν Barnes. ἡμῖν BC. secundum apogr. Pariss.,
 quorum tamen alterum ὑμῖν a pr. manu.

V. 313. *αὐτὸν* BC. secundum apogr. Pariss.

V. 302. Copia redundat oratio, et hic versus, si fas est ita loqui, πλεονάζει. Scilicet satis erat alterutrum dixisse, ὅς δὲ *τυχηθεὶς πύθω* κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω, aut οὐκ ἐπαινέσω τέκνοις ὄνειδος οὐνεχ' ἥδονῃς λιπεῖν. Nisi malis tertium, ὅς δὲ — ἐκοινώνησεν, τέκνοις ὄνειδος — *λείπει*. Sed talia qui corrigendo removeere studet, nec quid usus et licentia Graecorum scriptorum maximeque poetarum ferat, satis cognitum habere, neque illam, quae sponte et quasi natura fluit, orationis ubertatem quid deceat, recte perpendisse putandus est. Nonnulla quae huc faciant scripsi ad Androm. 18. PFLUGK.

V. 305. Orest. v. 447: ὦ μέλειος, ἥκεις *ξυμποροῦς* πρὸς τοῦσχατον. Conf. L. Bosii Ellips. p. 222. PFLUGK.

V. 308. δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε *κτλ.*] Recte Elmsleius adsi-

mulavit Sophoclis Oed. Col. 1632: *Δὺς μοι χερὸς σῆς πρίσιν ἀρχαίαν τέκνοισ· Ὑμεῖς τε παῖδες, τῶδε* R. K.

V. 309. ὑμεῖς τε *παισὶ*] *Αὐτὰ μένον*. Vide ad v. 227. PFLUGK.

V. 312. καὶ *τιμὰς πατρός*] scil. λάβητε, κατάσχητε, quod ex *οικήσητε* repetendum. Nam quod censuit Reisigius ad Soph. Oed. Col. p. 193. dici posse *τιμὰς οὐκ εἶναι*, pro eo, quod est honores instituere, non adducor ut recte fecisse virum doctissimum credam, cuius ne ad sententiam quidem satis convenit interpretatio. Syllepsin in h. l. notavit G. A. Schaeferus ad Dionys. de comp. verb. p. 106., et sunt huius figurae quae alibi minime rara exempla, tum in hac fabula v. 839: ὦ τὰς Ἀθήνας, ὦ τὸν Ἀργεῖων γῆν Σπείροντες, v. 885: Οὐ μὴν ἐκότα γ' αὐτόν, ἀλλὰ πρὸς βίαν ἔξενε' ἀνάγκη. Adde v. 1040 seq. Ion. v. 1063: ἣ θηκτὸν εἶδος

καὶ δώματ' οἰκήσητε καὶ τιμὰς πατρός,
 σωτῆρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
 καὶ μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν αἵρεσθαι δόρυ,
 μεμνημένοι τῶνδ', ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν 315
 πασῶν νομίζετ'. ἄξιοι δ' ὑμῖν σέβειν,
 οἳ γῆν τοσὴνδε καὶ Πελασγικὸν λεῶν
 ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
 πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες· ἀλλ' ὅμως 320
 οὐκ ἐξέδωκαν, οὐδ' ἀπήλασαν χθονός.
 ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανών, ὅταν θάνω,
 πολλῶ σ' ἐπαίνω Θησέως, ὃ τᾶν, πέλας

V. 316. ἄξιοι δ' Elmsleius. ἄξιόι γ' Musurus. ἄξιον BC.

V. 318. ἀπηλλάξαντο libri. A. Matthiae de coniectura Musgravii edidit ἐνηλλάξαντο. Pflugkii coniecit scribendum ἐπηλλάξαντο, adferens Philonis iud. de Ioseph. p. 528. D. δουλείαν ἐπαλλαττόμενος θανάτου. Kirchhoffius proposuit: ἡμῶν ἄρ' ἢ ἡλλάξαντο, Dobraeus κατηλλάξαντο.

V. 321. ὅταν θάνης libri. Correx. Brodaeus.

ἡ λαμῶν ἐξάψει βρόχον ἀμφὶ δέσπον. PFLUGK.

V. 314. αἵρεσθαι] Infinitivus pro imperativo. Troad. 421: Σὺ δ' ἡνίκ' ἂν σε Λαοτίου χερσὶν ἴκῃς τόσσον ἄγειν, ἔπεισθαι. Ion. 101. Erechth. fr. II. v. 25. Soph. Oed. T. 462. Philoct. 1411. El. 9. ibiq. Schaefer. Adde Dobraeus ad Aristoph. Plut. 598. Heind. ad Plat. Soph. p. 218. A. ad Lys. p. 211. B. H. St. PFLUGK.

V. 317. Πελασγικόν] «i. e. Argivum. vid. Orest. v. 983. Aesch. Suppl. v. 259 et seq.» MUSGRAVIUS.

V. 321. Aldinam scripturam tuetur A. Matthiae, interpretans: mortuus mortuum laudabo. Quod quo minus probem, vel illa impediunt, εὐγενής δ' ἂν Ἑλλάδα σώζεις πατρώαν δόξαν. Nostrae lectionis elegantiam asseruit Elmsleius ex Alc. 725: Θανεῖ γε μέντοι δυσκλής, ὅταν θάνης. Quo

Eurip. Vol. I. Sect. IV.

addas licet plus minus similia Platonis Euthyd. p. 280. B: σοφίας παρούσης, ὃ ἂν παρῇ, μηδὲν προσδεῖσθαι εὐτηχίας. Meuron. p. 100. B: Θεία μοῖρα ἡμῖν φαίνεται παρυγινομένη ἢ ἀρετῇ, οἷς παραγίγνεται. Vid. Heind. ad Phaedrum p. 256. E. H. St. Stallbaum. ad Euthyphr. p. 50. Reisig. ad Soph. Oed. Col. p. 235. PFLUGK.

V. 322. ὃ τάν] De hac voce dixerunt et quidem ὃ τάν scribens Reisigius Coniect. I. p. 217. ὃ τάν Buttmannus gruber. I. p. 224. ὃ τάν Hermannus ad Soph. Philoct. 1373. Tragicorum poetarum locos adnotavit Elmsleius ad Bacch. 801. Heracl. 688. Cycl. 534. Soph. Phil. 1383. Plura petas a Ruhkenio ad Tim. p. 281 s. Baehr. in Creuzeri Melet. P. III. p. 66. Goeller. ad Thucyd. V, 79. PFLUGK. Adde nunc C. Göttingium Allg. Lehre vom Accent der griechischen Sprache p. 264. R. K.

ὑψηλὸν ἀρῶ καὶ λέγων τάδ' εὐφρανῶ,
 ὡς εὖ τ' ἐδέξω καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
 τοῖς Ἑρακλείοις, εὐγενῆς δ' ἂν Ἑλλάδα
 325 σῶζεις πατρώαν δόξαν, ἐξ ἐσθλῶν δὲ γῆς
 οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγῶς πατρὸς
 παύρων μετ' ἄλλων· ἔνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
 εὐροις ἂν ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.

ΧΟΡΟΣ.

ἀεὶ ποθ' ἦδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις
 330 σὺν τῷ δικαίῳ βούλεται προσωφελεῖν.
 τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων

V. 323. αἶρω libri. ἀρῶ Elmsleius, quem vide accurate ad h. l. de ea forma disputantem, cl. G. Hermann ad Soph. Trachin. 491. p. 81. ed. sec. Choerobosco ap. Etym. M. p. 38, 31.

V. 324. ὡς δ' εὖ τ' B. ὡς εὖ [C].

V. 333. ὁρῶ] ὁρᾷ Nauckius. Vide infra adnot. exeget.

V. 335. μνημονεύσεται χάρις] Sic [B]C. μνημονεύσθ'

V. 323. ὑψηλὸν ἀρῶ] Suppl. 554: ὁ δ' ἄλβιός νιν, πνεῦμα δειμάλων λιπεῖν, ὑψηλὸν αἶρει. Plato de rep. VI. p. 494. D: καὶ ἐπὶ τούτοις ὑψηλὸν ἐξάγειν αὐτόν. Plutarch. Galb. 7: ταῦτ' ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν Γάλβαν. Oth. 4: ἀλλ' οὐκω τοιοῦτος ἤρθη πρότερον. Vide infra ad v. 575. PFLUGK.

V. 325. Plene interpungebatur in Ald. post τοῖς Ἑρακλείοις, quod recte mutavit Musgravius. Necdum enim finivit Iolaus eorum expositionem, quae Theseo coram de Demophonte praedicaturus sit. Ceterum si desinit Euripides pro more suo in γνωμολογία quadam, facile intelligit lector extrema ista iam non pertinere ad illam apud inferos expromendam laudationem. Sententia ipsa ab Homero Odyss. β, 276. Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται· Οἱ πλεονες κακίους, παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρείους. PFLUGK.

V. 330. ἀεὶ ποθ' — βούλεται] Semper et fuit hoc animo et est nostra civitas, ut iustas inopum preces iuvare velit. Rhes.

653: Ἀεὶ ποτ' εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει. Cfr. Ion. 1329. Rhes. 610. Aristoph. Av. 1532. Herodot. VII, 102. Xenoph. Conv. VIII, 41. — προσωφελεῖν cum dativo, ut Suppl. 326: νεκροῖσι προσωφελήσων. et infra v. 681: φίλοις παρόντες — ὠφελεῖν. v. Matth. Gr. §. 391. PFLUGK. Confer quae nuper dicta sunt ad Alcest. 41. p. 33. ed. sec. R. K.

V. 333. καὶ νῦν τότ' ἀγῶν' ὁρῶ πέλας] Quod nuper A. Nauckius pro ὁρῶ scribi voluit ὁρᾷ, ut id quoque referretur ad vocem ἦδε γαῖα, in ea re, ut mea opinio fert, vehementer falsus est. Nam quanquam non nego ita dici ab Euripide potuisse, tamen illud, quod in libris scriptum est, multo etiam accommodatius videtur ad hunc ipsum locum, in quo quod iam instat atque imminet ita ab ea persona, quae loquitur, declaratur, ut non solum rem ipsam ponat aut, ut vulgo loquuntur, obiective rem designet, sed una illud significet, eam ipsam rem ad se ipsam quoque per-

ἤνεγκε, καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὀρῶ πέλας.

ΑΗΜΟΦΩΝ.

σοὶ τ' εὖ λέλεκται καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
τοιαῦτ' ἔσεσθαι· μνημονεύσεται χάρις. 335
κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι,
τάξω δ', ὅπως ἂν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
πολλῇ δέχωμαι χειρὶ. πρῶτα μὲν σκοποῦς
πέμψω πρὸς αὐτόν, μὴ λάθῃ με προσπεσών·
ταχύς γὰρ Ἄργει πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος· 340
μάντις τ' ἀθροίσας θύσομαι· σὺ δ' εἰς δόμον
σὺν παισὶ χώρει Ζηνὸς ἐσχάραν λιπών.

ἡ χάρις ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 337. τάξω δ'] Sic libri, τάξω δ' Elmsleius, quod diceret ad illa κἀγὼ μὲν — referri haec v. 341. σὺ δ' εἰς δόμον σὺν παισὶ χώρει. τάξας δ' Kirchhoffius.

V. 340. ἄργει [B]C. ἔργει de suo Musurus.

V. 341. ἀθροίσας [B]C. ἀθρήσας Ald.

tinere et a se ipsa percipi ac sentiri, ut etiam subjective, quemadmodum dicitur, res exprimitur. Vide quæ de ea re dixi in *Annal. philol. et paedag.* vol. XII. p. 39 sqq. et ad *Ciceronis Disputat. Tusc. lib. I. c. 8. §. 15. p. 22.* et rursus ad c. 34. §. 82. p. 112. Graeca exempla ibi posui haec *Demosthenis ex orat. contr. Philippum quarta §. 40. Bekk. p. 141. Reisk.* οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὁρῶ τὸν ἐν ἡλικίᾳ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους οὕτω διακείμενον —, ὥστε, εἰ μὴ ποιήσουσιν ἅπαντες ὅσ' ἂν αὐτός, οὐ φάσκοντα ποιῆσιν οὐδὲν οὐδ' αὐτόν. et eiusdem ex or. *Olynthiaca tertia §. 3. Bekk. p. 28. Reisk.* τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γυγνομένους κτλ. De Latinis conferas *Ciceronis Disp. Tusc. lib. I. c. 8. §. 15:* nunc video calcem, ad quam quum sit decursum, nihil sit praeterea extimescendum. et rursus c. 34. §. 82. Video te alte spectare et velle in caelum migrare. Spero fore

ut contingat id nobis. Sed fac, ut isti volunt, animos non remanere post mortem, video nos, si ita sit, privari spe beatoris vitae, et eiusdem *Philipp. I. c. 11. §. 27:* Video autem quam sit odiosum habere eundem iratum et armatum, quum tanta praesertim sit gladiatorum impunitas. R. K.

V. 338. πρῶτα μὲν σκοπούς] Respondent his illa v. 341: μάντις τ' ἀθροίσας θύσομαι. Sic *Hipp. 996:* ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν, Φέλοις τε χρῆσθαι. Vid. ad *Androm. 466.* Ex quo perspicitur erravisse *Elmsleium*, quum haec, πρῶτα μὲν σκοποῦς — βοηδρόμοι, *parentheseos* signis inclusit. Duplex videlicet *Demophonti consilii ratio* est. Nam et ad populum referre de bello parandaque exerciti ei propositum est et quæ sui arbitrii esse intelligit statim facturus est, ut et speculatores mittat et exia consulat. PFLUGK.

νικωμένη γὰρ Παλλὰς οὐκ ἀνέξεται.

ΧΟΡΟΣ.

(στροφή)

εἰ σὺ μέγ' αὐχεῖς, ἔτεροι
σοῦ πλεον οὐ μέλονται, 355

ξεῖν', Ἀργόθεν ἐπελθών·
μεγαληγορίαισι δέ γ' ἐμὰς
φρένας οὐ φοβήσεις.

μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὔτω
καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις 360

εἴη· σὺ δ' ἄφρων ὃ τ' Ἀργεῖ
Σθενέλου τύραννος·

(ἀντιστρ.)

ὃς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν
οὐδὲν ἐλάσσον' Ἀργους,
θεῶν ἱκτῆρας ἀλάτας 365

Versus sunt ab initio choriambici, conf. G. Herm. Elem. D. M. p. 425., sed ii sensim ad Glyconeos deflexi. Dixeris numeros prope seniles, sed fortium tamen senum et quales esse oportet, qui, aequi iustique cultores, neque inferre iniuriam nec pati velint. Aculeos quosdam praeconis reliquerat insolentia, ne regis quidem auctoritate satis cohibita. Itaque tanquam praesente illo verba facit chorus, nihil se vanis eius minis moveri, quippe Athenarum civem, sed quamvis pacis amantem vim armis propulsaturum. PFLUGK.

V. 355. μέλονται B.

V. 356. ξεῖν', Ἀργόθεν ἐπελθών libri. Ut metrum constaret, Erfurdthius scribi voluit ὦ ξεῖν', Ἀργόθεν ἐπελθών, quod receperat Pflugk. Nauckius proposuit ξεῖν', Ἀργεῖος ἐπελθών, quae quum omnia incerta essent, reliqui quae in libris leguntur, quanquam vera esse non possunt, nisi corrigas antistropham. R. K.

V. 357. μεγαληγορίαισι δ' ἐμὰς B. μεγαληγορίαισι δέ γ' ἐμὰς C. secundum apogr. Paris.

V. 360. ἀθάναις B. ἀθάναις [C].

V. 366. ἀντεχομένους libri. ἀντομένους Nauckius. ἀντισχομένους G. Hermannus et G. Dindorfius, id quod receperat Pflugk.

V. 359. μήπω] Vid. ad Hecub. 1278. PFLUGK.

V. 361. Ἀργεῖ] i. q. ἐν Ἀργεῖ, ut v. 340. Vid. ad Androm. 438. Sthenelus pater Eurysthei. Ceterum loquendi forma eadem in Soph. Phil. 1023: τῶν Ἀργείων δισσοῶν στρατηγῶν. PFLUGK.

V. 363. δς] Referendum ad

σύ v. 361. Cf. supra v. 52 seq. Hom. Od. β, 283: θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν, Ὅς δὴ σφι σχεδὸν ἴσιν. Theognis v. 613. Br. Τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις, Οἷα τὰ νῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει. V. Lobeck. ad Soph. Ai. p. 294 s. PFLUGK.

V. 366. ἀντεχομένους]

καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντεχομένους
 ξένος ὢν βιαίως
 ἔλκεις, οὐ βασιλεῦσιν εἷξας,
 οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰπών.
 ποῦ ταῦτα καλῶς ἂν εἴη
 παρὰ γ' εὖ φρονοῦσιν;

370

(ἐπωδός.)

εἰρήνην μὲν ἔμοιγ' ἀρέσκει·
 σὺ δ', ὦ κακόφρων ἄναξ,
 λέγω, εἰ πόλιν ἤξεις,
 οὐχ οὕτως ἂ δοκεῖς κυρήσεις.

375

V. 373. σὺ δ'] σοὶ δ' Canterus, id quod nuper recepit Nauckius et Kirchhoffius.

V. 374. λέγω δ' coniecit Hermannus. Idem vv. 372—374., 375—377. stropham et antistropham contineri putat, ideoque delet *ἐστιν* v. 377, quod uncis inclusit L. Dindorfius. PFLUGK.

V. 378. ἀλλ' οὐ πολέμων ἔραστὰς [cum libris] Ald. ἀλλ' ὦ πολέμων ἔραστὰ Mnsgravius, quod receperat Pflugk. Nihil in verbis mutat Fr. G. Graserus Specimine Adversariorum in Sermones Platonis p. 56., sed interpunctione adiuvandam interpretationem putat hoc modo: ἀλλ' οὐ, πολέμων ἔραστὰς, μή μοι δορὶ συνταράξῃς κτλ. At non continget, bellorum machinator,

Soph. Creus. fr. IV: τοῦ κέρθους ἀντέχεσθαι. v. Matth. Gr. §. 330. PFLUGK.

V. 370. ποῦ] Infra v. 511: ποῦ τὰδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει; Quae sequuntur compares cum Hecub. 732: εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς, ibiq. adnot. — παρὰ γ' εὖ φρονοῦσιν, prudentium certe iudicio. Infra v. 881: παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε. Fragm. inc. 120: σοφὸς παρ' ἡμῖν. Soph. Trach. 589: δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεύσθαι κακῶς. Cf. Matth. Gr. §. 388. a. PFLUGK.

V. 373. σὺ δέ] iungendum esse cum κυρήσεις vidit Elmsleius: λέγω interiectum, ut infra v. 598. *ἴσθι*, atque alibi alia. PFLUGK.

V. 374. εἰ πόλιν ἤξεις] Hoc de hostili impetu in urbem dici recte observavit Elmsleius comparans Soph. Tra-

chin. 259. στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν ἐρχεται πόλιν τὴν Εὐρυτελαν. R. K.

V. 375. οὐχ οὕτως] Non tu nullo negotio quaesparas consequeris. Alc. 683. citatus ab Elmsleio, οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει. Sic et Latini: Cicero de Fin. V, 3, 7. Tum Piso: 'Etsi hoc' inquit 'fortasse non poterit sic abire.' Vide Valcken. ad Hipp. 41. Adfinia haec sunt: Iph. A. 899: Μέμφομαι καὶ γὰρ πόσει σφ' οὐχ ἀπλῶς οὕτω φέρω. Soph. Ai. 1207: κείμεαι δ' ἀμείριμος οὕτως. Pleni exemplorum libri Platonis: οὕτως εὐθύς Legg. VII. p. 799. C: ῥαδίως οὕτως p. 817. C: ἐκὴν οὕτως Xenoph. Disc. Cyr. II. 2, 22: οὕτω πως ἀνευ πραγμάτων Demosth. Olynth. I. §. 20: οὕτω δημοτικῶς Lucian. Scyth. §. 5. Vide Heindorf. ad Gorg. §. 127.

οὐ σοὶ μόνῳ ἔγχος, οὐδ'
 ἰτέα κατάχαλκος ἐστίν.
 ἀλλ' οὐ πολέμων ἐραστάς·
 μή μοι δορὶ συνταράξης
 τὰν εὐ χαρίτων ἔχουσιν
 πόλιν, ἀλλ' ἀνάσχου.

380

IOAAOΣ.

ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
 ἦκεις; νέον τι πολεμίων λέγεις πῆρι;
 μέλλουσιν ἢ πάρεισιν ἢ τί πυνθάνει;
 οὐ γάρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγος.

385

tu ut ferro mihi perturbes Gratiarum munere florentem urbem. PFLUGK. Nauckius scripsit ἀλλ' οὐ, πολέμων ἐραστάς, μή μοι δορὶ συνταράξεις κτλ.

V. 379. συνταράξης Ald. Emendavit Barnesius. συνταράξεις BC.

V. 380. εὐχαρίτως BC. εὐχαρίτων de suo Musurus. εὐχαρίτως A. Matthiae, cui accessit C. Reisigius ad Oed. Col. p. 385. cf. Dorvill. ad Charit. p. 680. εὐχαρίτων P. Elmsleius ad Marklandi edit. Suppl. 732. et Erfurdtius.

V. 383. λέγεις libri. λέξεις de Kirchhoffii coniectura Nauckius.

V. 385. οὐ γάρ τοι B. λόγους BC secundum apograph. Paris., quorum alterum a pr. manu λόγος habet.

coll. Reiz. ad Vig. p. 744. PFLUGK.

V. 378. De scripturae veritate ut rite indicari possit, res est paulo altius repetenda. Est autem, si quid video, minacis plena animi tota epodus, cuius initio quod pacis se amantem chorus profitetur, id non hanc vim habet, ut quovis modo civitatis quieti prospicere velle videatur; sed potius non tanti istam sibi tranquillitatem esse significat, ut digna indigna patiatur. Atque cum isto chori impetu egregie omnia conspirant, si ita scriptum h. l. reliquit Euripides, ut L. Dindorfius egoque edidimus. Contra vim omnem pervertit vulgata lectio, ἀλλ' οὐ πολέμων ἐραστάς: in qua, ut subaudiri possit, quod voluit Elmsleius, εἰμὶ, at postrema tamen mirifice franguntur et precum quam minarum similiora sunt. Neque

vero Graseri rationem in annotatione critica commemoratam probō: in qua nec ἀλλὰ particula ab initio convenit, nec extrema illa, ἀλλ' ἀνάσχου, quid requirerent, cogitasse videtur vir optimus. Nimirum aut imperativum aut quod imperativum simile esset, ut μὴ συνταράξης. PFLUGK. Equidem Elmsleii rationem minime improbo. Neque enim aut ellipsis aut asyndeton hoc loco nos offendere potest. R. K.

V. 380. Hipp. 465: κατ' ἔχοντας εὐ φρενῶν. Plato de rep. III. p. 404. D: ἀνδράσι μέλλουσιν εὐ σώματος ἔσθιν. Dionysius A. R. VII. 26: χρημάτων ἔχοντες εὐ. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 280 seq. Matth. Gr. §. 337. PFLUGK.

V. 382. ὦ παῖ] Demophontem adloquitur, senior juvenem. PFLUGK.

ὁ γὰρ στρατηγὸς εὐτυχὴς τὰ πρόσθεν ὦν
εἶσιν, σάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν,
εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀλλὰ τῶν φρονημάτων
ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ἦκει στρατεύμ' Ἀργεῖον Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ· 390
ἐγὼ νιν αὐτὸς εἶδον. ἄνδρα γὰρ χρεῶν,
ὅστις στρατηγεῖν φησὶ ἐπίστασθαι καλῶς,
οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὁρᾶν.
πεδία μὲν οὖν γῆς εἰς τόδ' οὐκ ἐφῆκ' πω
στρατόν, λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος 395
σκοπεῖ· δόκησιν δὴ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι·

V. 386. τὰ πρόσθεν ὦν Tyrwhittus. τὰ πρὸς θεῶν libri.

V. 387. εἶσιν Elmsleins. ἐστὶν libri. Mox μάλ' B.

V. 389. habet Stobaeus flor. XXII. 18. t. 1. p. 365.

V. 391. ἀνδρὰ γὰρ χρεῶν [B] C. ἀνδρα δὲ χρεῶν ex apogr. Par. altero Aldus.

V. 395. λεπαίαν primus edidit Stiblinus. Λεπάραν (sic) Ald. λεπάραν codices: in Flor. 2. adscriptum: ὄνομα τόπον. Cfr. Iph. T. 324. φυγῇ λεπαίας ἐξελμυλαμεν νάπας. Hipp. 1248. λεπαίας οὐ κάτοιδ' ὅποι χθονός. PFLUGK.

V. 396. σκοπεῖν B. σκοπεῖ [C].

V. 397. ποία Ald. Iota subscriptum addidit Portus. Sed magnam corruptelae suspicionem etiam sequentia praebent: quum nec τὰ νῦν δορός iungi posse videatur, nec στρατόπεδον δορός nistatum sit aut sua se elegantia commendet. Musgravius coni. ποία προῤῥάξει στρατόπεδόν τ' ἄνευ δορός: quod recepit Elmsleius, non probat A. Matthiae, nec ego. Suspiceris scripsisse poetam, ποία προῤῥάξει στρατόπεδον τὰ νῦν, γέρον. Orellii quidem, coniectura, append. ad Isocr. π. ἀντιδ. p. 389. . . . τὰ νῦν

V. 387. Iunge εἶσιν εἰς τὰς Ἀθήνας — καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν. Aesch. Prom. 753: καὶ μάλ' ἀσμένως. Soph. El. 1455: πάρεστι δῆτα καὶ μάλ' ἄζηλος θεία. Vid. Stallbaum, ad Plat. Protag. p. 39. Sed unice convenit Platonis locus de Rep. V. p. 457. C: καὶ μάλα, Ἰφθ. οὐ σμικρὸν κύμα διαφύγεις. PFLUGK. De articulo ante Ἀθήνας posito vide quae dixi supra ad 191. R. K.

V. 388. ἀλλὰ τῶν φρονημάτων ὁ Ζεὺς κολαστὴς μῶν ἄγαν ὑπερφρόνων] Si-

milis orationis color est apud Aeschylum Pers. 829: Ζεὺς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόπων ἄγαν φρονημάτων ἔπεστιν εὐθύνος βαρύν. et apud Sophoclem Antig. 125: Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει κτέ. R. K.

V. 394. πεδία μὲν οὖν γῆς εἰς τόδ' οὐκ ἐφῆκ' πω Στρατόν] Falsi sunt Stephanus et Victorius, qui pro εἰς τόδ' coniecerunt εἰς τὰδ', ut id cum voce πεδία coniungeretur. εἰς τὰδε h. l. non ad locum spectat, sed ad tempus et est usque adhuc.

ποία προσάξει στρατόπεδον τὰ νῦν δορός,
 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆςδ' ἰδρύσεται χθονός.
 καὶ τὰμὰ μέντοι πάντ' ἄραρ' ἤδη καλῶς·
 πόλις τ' ἐν ὀπλοῖς σφάγια θ' ἥτοιμασμένα 400
 ἔστηκεν οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν,
 θυηπολεῖται δ' ἄστν μάντεων ὕπο,
 τροπαῖά τ' ἐχθρῶν καὶ πόλει σωτήρια.
 χρησμῶν δ' αἰοιδούς πάντας εἰς ἐν ἀλλίσας
 ἤλεγξα καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα 405
 λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
 καὶ τῶν μὲν ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτων
 πόλλ'. ἐν δὲ πάντων γνῶμα ταῦτόν ἐμπρέπει·
 σφάξαι καλεῖουσίν με παρθένον κόρη

χθονί, 'Εν ἀσφαλεῖ τε τῆςδ' ἰδρύσεται δορός, minime satisfacit.
 PFLUGK.

V. 399. καὶ τὰμὰ μέντοι πάντ'] καὶ τὰμὰ μὲν πάντ' B.,
 καὶ τὰμὰ μέντοι πάντ' [C]. Kirchhoffius igitur μὲν δὴ pro μέν-
 τοι scribi voluit. Mox ἄραρ' [B] Brunckius ad Med. 323. ἀρηρ'
 C secundum apogr. Paris. Aldus.

V. 404. ἀλλίσας libri. Quod Scaligero auctore Barnesius
 scripsit συναλλίσας, id recte improbavit Musgravius, qui primam
 syllabam ἀλλίσας habere longam ait etiam in Herc. fur. 412. Conf.
 Spitzneri prosod. Gr. p. 84.

V. 407. θεσφάτοις Kirchhoffius, quod mihi etiam vulgata
 scriptura deterius videtur.

V. 408. πάντων libri. πᾶσι Schol. Soph. Ant. 174. et Trachin.
 593. πάντων recte se habet.

V. 409. κόρη Barnesius. κόρην libri, id quod ortum est aut
 e scriptura κόρης aut ex adsimulatione ad antecedens παρθένον
 facta.

πῶδα autem accusativus usitato
 ac pæne cotidiano dicendi ge-
 nere a verbo ἐφῆκε στρατὸν sus-
 pensus est, ut haec sententia
 loci esset: campo terrae qui-
 dem igitur usque adhuc
 nondum occupavit immit-
 tendo exercitu. Nam in ho-
 stili impetu declarando recte ac-
 cusativus coniungitur cum voce
 στρατὸν ἐφίεναι. Vide quae dixi
 ad v. 374. R. K.

V. 395. ὁ φρύξ] Huc per-
 tinet Photius p. 364, 21. Pors.
 ὁ φρύξ· τὸ μετίωρον, Εὐριπίδης.
 R. K.

V. 402. θυηπολεῖται] Ti-
 maeus Lex. Plat. p. 143: θυη-
 πολοῦσι· περιπολοῦσι διὰ θυ-
 σιῶν ὑπισχνοῦμενοι θεοὺς ἐξιλά-
 σκεσθαι, ubi vide Ruhnke-
 nium. Ceterum ad hanc sen-
 tentiam adiunguntur illa, τρο-
 παῖά τ' ἐχθρῶν κτέ. eodem modo,
 quo supra v. 72: πόλει τ' ὄνει-
 δος καὶ θεῶν ἀτιμία. Med. 1035:
 ζηλωτὸν ἀνθρώποισι. Or. 30:
 μητέρα κτεῖναι, πρὸς οὐκ ἀπαν-
 τας εὐκλείαν φέρον. Vana est igitur
 Musgravii et Tyrwhitti
 suspicio, verisum 402. 403. sedem
 commutandam esse. PFLUGK.

Δήμητρος, ἥτις ἐστὶ πατὴρ εὐγενοῦς. 410
 ἐγὼ δ' ἔχω μὲν, ὡς ὀρεῖς, προθυμίαν
 τοσὴνδ' ἐς ὑμᾶς· παῖδα δ' οὐτ' ἐμὴν κτενῶ
 οὐτ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
 ἄκονθ'· ἐκὼν δὲ τίς κακῶς οὕτω φρονεῖ,
 ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χειρῶν δώσει τέκνα; 415
 καὶ νῦν πικρὰς ἂν συστάσεις ἂν εἰσίδοις,
 τῶν μὲν λεγόντων, ὡς δίκαιον ἦν ξένοις
 ἐκέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμὴν
 κατηγορούντων· εἰ δὲ δὴ δράσω τόδε,
 οἰκτεῖς ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται. 420
 ταῦτ' οὖν ὄρα σὺ καὶ συνεξεύρισχ' ὅπως
 αὐτοὶ τε σωθήσεσθε καὶ πέδον τόδε,
 καὶ γὰρ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
 οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω·

V. 410. δήμητρος [B]. δήμητρὶ γ' C secundum apogr. Paris. Δήμητρος Barnesius.

V. 412. κτενῶ Elmsleius. κτανῶ libri.

V. 416. πικρὰς ἂν [B] C. πικρὰς ὄν ex apogr. Par. alt. corr. Aldus.

V. 417. ἦν [B]. ἦ C secundum apogr. Par.

V. 418. ἐμὴν libri. ἐμοῦ Elmsleius, id quod Kirchhoffius et Nauckius adoptarunt.

V. 416. συστάσεις] Simili significatione legitur in Androm. 1089. Thucyd. II, 21: κατὰ ξυστάσεις τε γινόμενοι ἐν πολλῇ ἰριδι ἦσαν. Plutarch. Coriol. 5: θόρυβοι καὶ συστάσεις. 29: ἐν συστάσει καὶ λόγοις συσπαστικοῖς. Cf. Plat. de rep. VIII. p. 546. A. Plut. Tib. Gracch. 20. Diog. Laert. V, 10. PFLUGK.

V. 417. ὡς δίκαιον ἦν] Poterat ἐστὶ, sed aliquo ad sententiam discrimine. Faceretenim dicentes quid recte fieret, non quid recte factum esset a Demophonte. Sic infra v. 682. armiger Hylli ad Iolaum, ἤμισια πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος. Nempe dixerat Iolaus qualia, ut ille putat, non oportuerat. Thucyd. III, 40: ἀξιώσατε μὴ ἀναληγτότεροι οἱ διαφεύγοντες τῶν ἐπιβουλευσάντων φανῆναι,

ἐνθυμηθέντες ἃ εἰκὸς ἦν αὐτοῖς ποιῆσαι κρατήσαντας ἡμῶν. Saepissime Plato, ubi disputandi ratio fert ut respiciatur ad ea, de quibus prius convenerat: e. c. Cratyl. p. 387. C: οὐκοῦν καὶ τὸ ὀνομάζειν πρᾶξις τίς ἐστίν, εἴπερ καὶ τὸ λέγειν πρᾶξις τις ἦν (i. e. εἶναι ὁμολόγητο) περὶ τὰ πράγματα. De Republ. IV. p. 441. D. Boissonad. ad Euphr. T. I. p. 554. PFLUGK.

V. 423. διαβληθήσομαι] Plutarch. Philopoe. 12. παντάπασιν ἐξεμισήθη καὶ διεβλήθη πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Vid. ad Hecub. 863. Wesseling. ad Herodot. VII, 64. Duker. ad Thucyd. VIII, 109. Wyttenbach. ad Plutarch. vol. VI. p. 151 seq. PFLUGK.

V. 426 sq. Recte Elmsleius interrogative haec accipit. Nam

ἀλλ' ἦν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι.

425

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἦ πρόθυμον οὔσαν οὐκ ἐξ θεὸς
ξένοις ἀρήγειν τήνδε χεῖρ' ἔχουσαν πόλιν;

ΙΟΛΑΟΣ.

ὦ τέκν', ἔοιμεν ναυτίλοισιν, οἵτινες
χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος
εἰς χεῖρα γῇ συνῆψαν, εἶτα χερσόθεν
πνοαῖσιν ἠλάθησαν εἰς πόντον πάλιν.
οὔτω δὲ χῆμεῖς τῆςδ' ἀπωθούμεσθα γῆς,
ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες ὡς σεσωσμένοι.
οἴμοι· τί δῆτ' ἔτερψας ὦ τάλαινά με
ἐλπίς τότ' οὐ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει

430

435

V. 426. ἀλλ' ἦ] ἄλλως A. Matthiae. Contra Kirchhoffius pro ea voce, quam repetitam putavit e versu 425. scribi voluit ἦ πον. Uterque mihi falsus esse videtur.

V. 428. ναυτίλοισιν B.

V. 431. πνοαῖσιν [B]. πνοαῖσιν C.

V. 434. ἔτερψας [C]. ἔτερψας B.

V. 436. τοῦδεν B. corr. ab altera manu τοῦδ' α. Mox θέλει Elmsleius. θέλοι libri.

quod obiecit A. Matthiae, interrogationem non decere chorum, intelligo ego quidem, quo spectet viri doctissimi disputatio, sed eam rem, ut equidem arbitror, cautius omnino tractatam oportuit; quandoquidem nec ratio nec poetarum consuetudo patitur, ut interrogationem a choro alienam esse dicamus. Ne illud quidem ullam vim ad infringendam vulgatae lectionis fidem habet, quod quae a choro quaeruntur eiusmodi sunt, ut de iis sibi ipse respondere potuerit. Ille vero ne exspectat quidem, ut aliquis respondeat, sed quasi deliberans secum quaerit de iis, ad quae prope iam paratam responsionem habet: ita ut ista speciem magis quam vim interrogationis habeant. Ἀλλ' ἦ, an ergo? ut apud Platonem

Gorg. pr. ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἰοριῆς ἤκομεν καὶ ἀπεροῦμεν; Xenoph. Anab. VII. 6, 4: ἀλλ' ἦ δημαγωγεῖ ὁ ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας; Tragicorum exempla posuit Elmsleius ad h. l. [Vide quae ego de ea re disputavi ad Devar. vol. II. p. 5f sqq. R. K.] Ceterum notandum illud genus παραλλήλων, quod valde usitatum esse tragicis dixi ad Androm. 18., πρόθυμον οὔσαν — χεῖρ' ἔχουσαν. PFLUGK.

V. 430. εἰς χεῖρα γῇ συνῆψαν] Elegans dictio, quasi χεῖρα ὀρεγούσῃ τῇ γῇ συνῆψαν. Cf. Xenoph. Hell. V. 2, 17: τούτων γε μὴν ἀκολουθούντων καὶ τὰ ἐν τῷ Παγγαίῳ χεῖρ' ἔχουσαν αὐτοῖς ἤδη ὀρέγοι. Sed constructionem illustravit Elmsleius, confersens Phoen. 709: ὡς εἰς λόγους ξυνῆψα Πολυνεῖκε

κτείνειν πολιτῶν παῖδας, αἰνέσας δ' ἔχω
 καὶ τάνθ' αὖδ' · εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
 πράσσειν ἔμ', οὗτοι σοὶ γ' ἀπόλλυται χάρις.
 ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι. 440
 ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν;
 ποῖον δὲ γαίης ἔρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
 ὀλούμεθ', ὦ τέκν', ἐκδοθησόμεσθα δὴ.
 κάμου μὲν οὐδὲν εἴ με χρὴ θανεῖν μέλει,
 πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἑμούςς ἐχθροὺς θανόν. 445
 ὑμᾶς δὲ κλαίω καὶ κατοικτεῖρω, τέκνα,
 καὶ τὴν γεραιὰν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
 ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν,
 τλήμων δὲ καὶ γὰρ πολλὰ μοχθήσας μάτην.
 χρῆν, χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας 450
 πεσόντας αἰσχροῦς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον.
 ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι σύμπραξον; οὐκ ἅπανα γὰρ

V. 438. εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε] Sic libri. Kirchhoffius proposuit: εἰ θεοῖσι μὴ δοκεῖ καλῶς. Alii alia. Equidem nihil mutandum censeo. Iolaus magis significat quam declarat infortunium suum.

V. 439. ἔμ' B.

V. 452. οὐχ ἅπανα] Sic scripsit H. Stephanus. οὐχ ἅπανα libri.

V. 455. σωθήτω B. δωθήτω C., nisi Furia erravit. Nam apogr. Paris. habent σωθήτω.

πολῶν. 1198: κείς μετ' Ἀργείων
 ὅπλα ἔννηψαν ἔγχε. Dionysius
 A. R. IX. 4. ut in prosa ora-
 tione συνάπτουσι τῇ πόλει.
 PFLUGK.

V. 438. τάδε πράσσειν] hac fortuna 'uti. Androm.
 418: λέγ' οὐδ' ἔπραξα. Or. 1352:
 ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κα-
 κούς. Cf. Alc. 227. 803. σκο-
 τεῖνὰ πράσσειν Suppl. 324: ἔν-
 δικα Or. 538. Vid. Brunck.
 ad Soph. Oed. T. 1006. PFLUGK.

V. 440. τί χρήσομαι] Pla-
 to Gorg. p. 521. C: οὐχ ἔξει ὅ-
 τι χρήσεται αὐτοῖς, ubi vide
 Stallbaum. p. 248 s. eundem-
 que ad Apol. Socr. p. 112.
 Matth. Gr. §. 409. 6. Rost.
 Gr. §. 104. adn. 7. p. 498 ed.
 VII. PFLUGK.

V. 448. δυστάλαινα — βίου]

Aesch. Pers. 451: οἷ' ἔγὼ τά-
 λαινα συμφορᾶς κακῆς. 523: οἷ'
 ἔγὼ τάλαινα διαπεπραγμένον στρα-
 τοῦ. Vid. ad. Hec. 661. PFLUGK.

V. 452. Vide ad Hecub. 225.
 PFLUGK.

V. 455. μήτε κινδύνει
 σωθήτω τέ μοι] De parti-
 culis μήτε — τε inter se respon-
 dentibus vide quae attuli ad
 De var. vol. II. 713 sq. conf. infra
 v. 606 sq. R. K.

V. 457. μάλιστα δ' Εὐ-
 ρυσθεὺς με βούλοισι' ἄν-
 λαβὼν κτέ.] Non video quid
 sit quod Kirchhoffius ad
 hunc versum adscripsit vix sanum
 sibi videri. His enim verbis, quae
 in omnibus libris sine varietate
 habentur, illud dicitur, quod est
 ad h. l. aptissimum: Maxime
 vero Eurystheus me vo-

πέφρυγεν ἐλπίς τῶνδ' ἐμοὶ σωτηρίας.
 ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἄναξ,
 καὶ μήτε κινδύνευε σωθήτω τέ μοι 455
 τέκν'· οὐ φιλεῖν δεῖ τήν ἐμήν ψυχὴν· ἴτω.
 μάλιστα δ' Εὐρυσθεὺς με βούλοιτ' ἂν λαβὼν
 τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον καθυβρίσαι·
 σκαιὸς γὰρ ἀνὴρ. τοῖς σοφοῖς δ' εὐκτόν σοφῶ
 ἔχθραν συνάπτειν, μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι· 460
 πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δίκης τις ἂν τύχοι.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ πρόεσβν, μὴ νυν τήνδ' ἐπαιτιῶ πόλιν·
 τάχ' ἂν γὰρ ἡμῖν ψεῦδος, ἀλλ' ὅμως κακὸν
 γένοιτ' ὄνειδος, ὡς ξένους προὐδώκαμεν.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

γενναῖα μὲν τάδ' εἶπας, ἀλλ' ἀμήχανα. 465
 οὐ σοῦ χατίζων δεῦρ' ἄναξ στρατηλατεῖ.

V. 456. δῆ B. δεῖ [C].

V. 459. ἀνὴρ Elmsleius. ἀνὴρ libri.

V. 460. μὴ μαθεῖν, sed a manusec. μὴ ἀμαθεῖ B. μὴ ἄμαθε [C].

V. 461. καὶ δίκης B C. καὶ τύχης Aldus mero, ut videtur, errore. Mox τύχοι Elmsleius, τύχη libri.

V. 462. μὴ νυν L. Dindorfius. μὴ νῦν libri.

V. 463. ψεῦδος BC. ψευδὲς Nauckius. κέρδος Musurus de suo.

luerit deprehensum Herculis armorum socium iniuria ignominiaque adficere. R. K.

V. 459. Herc. F. 299: φεύγειν σκαιὸν ἀνδρ' ἔχθρὸν χρεῶν, Σοφοῖσι δ' εἵκειν καὶ καλῶς τεθραμμένοις· Πᾶν γὰρ αἰδοῦς ὑποβαλὼν φίλ' ἂν τύχοις. — μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι, i. e. μὴ ἀνδρὶ ἀμαθὲς φρόνημα ἔχοντι. Electr. 294: ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθία μὲν οὐδαμοῦ, Σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν. Polyid. Fr. VIII (III): οἱ τὰς τέχνας δ' ἔχοντες ἀθλιώτεροι τῆς φανλότητος, i. e. τῶν φαύλων καὶ ἀκόμψων. De crasi μὴ ἄ — vid. ad Hec. 1249. cf. Suppl. 304. 362. Hel. 841. de μὴ ἀλλὰ Dindorf. ad Aristoph. Av. 109. PFLUGK.

V. 461. πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δίκης τις ἂν τύχοι] Haec verba, quae nunc ex libris recte constituta sunt, nuper in interpolationis suspitionem venerunt Nauckio. Iniuria, opinor. αἰδώς enim et δίκη recte inter se comparantur, quod haec (δίκη vel iustitia) nihil exigit nisi quod iure ac praeceptis sive civitatis alicuius sive etiam naturae fieri potest, illa autem (αἰδώς vel dicam clementia atque aequitas) aliquantum etiam de illo, quod iure exigi potest, remittit, et hac ἡsententia, opinor, dicitur Sophocli in Oed. Col. v. 1270. Ζῆνι σίνθαικος θρόνων Αἰδώς, cui alias Δίκη ξύνεδρος esse dicitur, conf. ib. v. 1384. R. K.

V. 462. μὴ νυν — ἐπαιτιῶ]

τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πλέον
 θανόντος; ἀλλὰ τοὺςδε βούλεται κτανεῖν.
 δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς
 νεανίαι τε καὶ πατρὸς μεμνημένοι
 λύμας· ἃ κείνον πάντα προσκοπεῖν χρεῶν.
 ἀλλ' εἴ τιν' ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
 βουλήν, ἐτοίμαξ', ὥς ἔγωγ' ἀμήχανος
 χρησμῶν ἀκούσας εἰμὶ καὶ φόβον πλέως.

ΜΑΚΑΡΙΑ.

ξῆναι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς
 προσθῆτε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι·
 γυναικὶ γὰρ σιγὴ τε καὶ τὸ σωφρονεῖν

470

475

V. 471. λύμας libri. λύμης Elmsleius, Nauckius, Kirchhoffius.

V. 478. εἶσω θ' Elmsleius. εἶσω δ' libri.

i. e. μὴ αἰτία περιβάλλης. Id enim facit quodammodo qui talia petit quae nisi cum dedecore et flagitio concedi non possint. Sunt autem chori verba coniuncta quodam vinculo artiore cum iis, quae modo dixerat Iolaus, esse Eurystheum tali ingenio, ut misericordiam eius nemo facile sperare possit. Quare recte, ut opinor, mutavit L. Dindorfius vulgatam lectionem μὴ νῦν. PFLUGK.

V. 467. τί γὰρ—Εὐρυσθεῖ πλέον] scil. γένει· ἄν; Helen. 330: Πρὶν δ' οὐδὲν ὁρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον Λυπουμένη γένοιτ' ἄν; Plat. Symp. p. 217. C: οὐδὲν γὰρ μοι πλέον ἦν, ubi vid. Stallbaum. Hinc pendent similes loquutiones, πλέον λαμβάνειν, ἐργάζεσθαι, πράσσειν, ποιεῖν, Alc. 72. 490. Iph. T. 496. Hipp. 284. Iph. A. 1373. Plat. Apol. p. 19. A. Andoc. de myst. §. 7. Cf. Matth. Gr. §. 391. adnot. 1. PFLUGK.

V. 470 sqq. πατρὸς μεμνημένοι λύμας] Nonsatis considerate Nauckius ac Kirch-

hoffius nuper Elmsleii coniecturam, qui quum falso λύμας Doricam formam genetivi esse putaret corrigendum esse existimavit λύμης, nuper secuti sunt. Nam λύμας accusativum esse recte iam viderat A. Matthiae. Poëta enim, quum et genetivum et accusativum reciperet oratio, accusativum maluit, qui non solum rectissime cum hoc verbo componitur, vide A. Matthiae. gr. Gr. ampl. §. 347. adn. 2., verum huic ipsi loco etiam accommodatior est quam genetivus. Accusativus enim hoc significat, non solum memorem esse alicuius rei, sed etiam ipsam rem quasi praesentem in animo habere ac volvere, id quod recte docuit Rost. gr. Gr. p. 537. ed. VII. adlato Platonis loco Soph. p. 265. B. H. Steph. εἰ μεμνήμεθα τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα (wenn uns noch gegenwärtig ist), aliisque id genus locis. Pluralem autem numerum nominis λύμη etiam aptiorem esse quam singularem vix est quod verbo significem. R. K.

κάλλιστον εἶσω θ' ἥσυχον μένειν δόμων.
 τῶν σῶν δ' ἀκούσας, Ἰόλειω, στεναγμάτων
 ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεύειν γένους. 480
 ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος· μέλει δέ μοι
 μάλιστ' ἀδελφῶν τῶνδε κάμαντις πέρι
 θέλω πυθέσθαι, μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
 προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.

ΙΟΛΑΙΟΣ.

ὦ παῖ, μάλιστά σ' οὐ νεωστὶ δὴ τέκνων 485
 τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
 ἡμῖν δὲ δόξας εὖ προχωρῆσαι δόμος
 πάλιν μεθέσθη· αὐθις εἰς τὰμήχανον·

V. 488. εἰς τὰμήχανον] Sic BC. εἰς ἀμήχανον Aldus mero errore, ut videtur.

V. 475. ἐξόδοις ἐμαῖς] i. e. ἑκατὸ ἐξόδων ἐμῶν. Ita recte Elmsleius. Sic Orest. 460: οὐ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει 'Ες ὅματ' ἔλθειν τοῖσιν ἐξεργασμένοις. Ion. 940: ἀπαντὰ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις. Xenoph. Anab. V, 5, 24: ἐκ τούτου μάλα μὲν δῆλοι ἦσαν οἱ συμπεριβεῖς τῷ Ἐκατονύμῳ χαλεπαίνοντες τοῖς εἰρημένοις. Vid. ad Androm. 247. PFLUGK.

V. 477. Sophocles Ai. 293. Br. Γύναι, γυναῖξὶ κόσμον ἢ σιγὴν φέρει, ubi v. Lobeck. PFLUGK.

V. 481. πρόσφορος] Subaudiendum putabat Musgravius πρεσβεύειν. Quod merito reiecit Elmsleius; sed ipse quae scripsit de hoc loco non magis probanda sunt. 'Malim', inquit, 'πρόσφορος πυθέσθαι. Propior scilicet ostio quam avia et sorores.' Ego certum vocabulum nullum subaudiendum censeo: ceterum si requiras quod ad sententiam declarandam adhibeas, intellige quasi scriptum sit πρόσφορος τοῖς πράγμασιν. [Vel potius: ut exire. R. K.] Vi-

delicet mascula virgo suo quodam iure in partem virilium curarum venire sibi videatur. PFLUGK.

V. 483. μὴ — δάκνει] Troad. 177: ἐπακουσμένα, βασιλεια, σέθεν, μὴ με κτείνειν δόξ' Ἀργείοις κείται μέλιαν. Soph. Ant. 1253: ἀλλ' εἰσόμεσθα, μὴ τι καὶ κατάσχετον Κρουφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένη. Indicavit hos locos Elmsleius. Differt autem in huiusmodi sententiis μὴ ab εἰ eo, quod alterum suspicionem simul quandam eius, qui interrogat, indicat. Cf. Wex. ad Antig. l. c. Stallb. ad Apol. Plat. p. 52. PFLUGK.

V. 485. οὐ νεωστὶ δὴ] Interpretare πάλαι δὴ. ELMSLEIUS.

V. 488. πάλιν — αὐθις] Pleonasmus ex eo genere, quod valde quondam suspectum, ut Brunckio in Sophocle, praesertim si accederet etiam tertia particula, αὐθις αὐ πάλιν, hodit omnes et tolerant et probant. Cf. infra v. 708. 796. Or. 279. Phoen. 490. Iph. T. 377. Hel.

χρησμῶν γὰρ ᾠδούς φησι σημαίνειν ὅδε
οὐ ταῦρον οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένον 490
σφάζει κελεύειν πατρός ἥτις εὐγενοῦς,
εἰ χορὴ μὲν ἡμᾶς, χορὴ δὲ τήνδ' εἶναι πόλιν.
ταῦτ' οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
σφάζειν ὅδ' αὐτοῦ φησιν οὔτ' ἄλλου τινός.
κάμοι λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δὲ πως, 495

V. 491. πατρός Brodaeus. Conf. v. 409. et v. 513. libri *μητρός*. Facile compendia *μρός* et *πρός* confundi inter se poterant. Sed totus locus nondum persanatus esse videtur.

V. 492. χορὴ — χορὴ G. Hermannus. χορῆν — χορῆν libri.

V. 494. σφάζειν libri. σφάζειν Elmsleius, Nauckius, Kirchhoffius et saepe quidem et ζ litterae inter se permutatae sunt.

V. 495. κάμοι λέγει μὲν] Sic B., ut videtur. κάμοι δὲ λέγει μὲν C. δὲ iam Barnesius deleverat.

V. 496. ἀμηχανήσομεν B C. id, quod corruptum videtur. A. Matthiae improbatā coniecturā suā *μηχαρ ἐξευρήσομεν* coniecit

941. al. Vid. intpp. ad Greg. Cor. p. 44. PFLUGK.

V. 489—491. σημαίνειν — κελεύειν] Hunc quoque pleonasmum, non valde probatum A. Matthiae, ab Elmsleio autem perversa interpretatione remotum, negarem equidem atrectandum esse, etiamsi deessent similia exempla: quoniam non temere admissum esse quivis, modo ne obdormiat lectioni, perspiciat. Sed possunt aptissime duo Aristophanis loci comparari, quos exprompsit Reisigius Comment. crit. ad Soph. Oed. Col. p. 387., Nub. 330: οὐ γὰρ μὰ Δι' οἷσθ' ὅτι ἡ πλείστους αὐταὶ βόσκοι σοφιστάς, — Οὐδὲν δρῶντας βόσκοις ἀργούς. Thesmoph. 504. Ἰνν. οὐδ' ἐκεῖν' εἰρηκέ πω, ὡς ἡ γυνή — τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν, οὐκ εἰρηκέ πω. PFLUGK.

V. 494. Anceps plerumque et difficilis quaestio proponitur de iis loquendi formis, quae suos fines egressae et quasi in alienam possessionem irrupisse dicuntur. Velut quod hoc loco praesentis infinitivum pro infiniti-

tivo futuri positum volunt, est id dictu facilius quam intellectu. Ac Reisigius quidem recte id fieri posse censuit, ubi in verbo eo, unde penderet infinitivus, futuri notio inesset. Cuius sententia eo nomine vituperanda est, quod iusto longius patet, et eam vim habet, ut plerisque locis, ubi legitimus futuri usus est, sine ullo discrimine praesens inferre liceat. Multo cautius G. Hermannus: qui praesenti ibi locum esse ait, ubi id, quod quis futurum dixerit, iam nunc fiat. Eius generis nonnulla indicavi ego ad Hecub. 283. Sed si verum dicere licet sine invidia, ne Hermannus quidem ita praecepit, ut aut rei satisfaceret aut id, quod hoc loco reposuit Elmsleius, σφάζειν, melius esse quam vulgatam lectionem demonstraret. Nam ille si recte sensit, tantum abest ut de utriusque temporis permutatione cogitandum sit, ut multo rectius qui praesens quam qui futurum posuit scripsisse videatur. Quare aut negandum est ista tempora inter se permutari aut eius rei

εἰ μὴ τι τούτων ἐξαμχανήσομεν,
 ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὐρίσκειν τινά,
 αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα.

ΜΑΚΑΡΙΑ.

ἐν τῷδε κἀχόμεσθα σωθῆναι λόγῳ;

ΙΟΛΑΟΣ.

ἐν τῷδε, τᾶλλα γ' εὐτυχῶς πεπραγότες.

500

scribendum μηχανὴν εὐρήσομεν. Elmsleius verbum, quod alibi non legeretur, significare dixit se ex angustiis et difficultatibus prudentia liberare. Contra Nauckius hos quattuor versus v. 495—498. Euripide dignos esse negavit eosque tanquam suppositicios notavit.

V. 498. βούλεται libri. βούλεσθαι Reiskius.

V. 499. κἀχόμεσθα Elmsleius. κεύχόμεσθα libri.

V. 500. τᾶλλα γ' C. ex altero apogr. Paris. τᾶλλα δ' enotatur. τᾶλλα δ' etiam B.

alia ratio et aliud praeceptum inveniendum. Atqui permutantur certe: sed id recte fieri non potest nisi in eiusmodi locis, in quibus si praesenti utare, non res ipsa, sed loquendi tantum forma mutetur: quod saepe fit in oratione plena ardoris et vehementiae, non facile cadit in disputandi tranquillitatem. Nam oratoris est ea consecrari, quae graviter et cum vi dicantur, disputantis non modo sedatum genus dicendi, sed plenum subtilitatis et adstrictum logices praeceptis. Quodsi haec ad eum locum unde profecti sumus transuleris, dubitari non potest quin gravius aliquanto scripserit Euripides σφάζειν quam σφάξιν. Nam illud est: negat Demophon ullo modo se adduci posse, ut aut suorum aut alius cuiusquam liberorum sanguinem ad aras profundat. Unum addiderim, si tam verbosam adnotationem etiam longius producere fas est, eiusmodi disputationum ita probandam esse subtilitatem, si earum modum quandam statuas et quid in his rebus usus valeat,

probe memineris. Nihil est enim quod frequentius illam temporum permutationem secum ferat quam οὐ φάναι, negare. PFLUGK.

V. 495. Phoen. 164. Παιδ. Ὅρᾶς; Ἀ. Ὅρῳ δῆτ' οὐ σαφῶς, ὁρῶ δέ πως. Quem locum adnotavit Elmsleius. Aristophanes Equit. v. 196. (ζηγμὸς) ποικίλως πως καὶ σοφῶς ἡγνυμένος, ubi primum est suspicari καὶ σαφῶς. Certe σαφῶς omnes libri, ne Ravennate quidem excepto. Ceterum λέγει — εὐρίσκειν est iubet nos invenire. Vid. ad Hecub. 303. ad Androm. 297. PFLUGK.

V. 499. ἐν τῷδε κἀχόμεσθα] Melius emendavit hunc locum Elmsleius quam explicavit, ut qui comparaverit Thucyd. I. 25: ἐν ἀπόρῳ ἐλχοντο θεῶσθαι τὸ παρόν. Aptius poterat Xenoph. Anab. VI. 1, 9: καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὁμολόγητο αὐτοῖς, ὁμήρους δ' οὐκ ἐδίδσαν οἱ Θρᾶκες, αἰτούντων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐν τούτῳ ἔσχετο. Nec male componas talia, quale est hoc de Phoen. 1256: Πολύρεις, ἐν σοὶ Ζηρὸς δε-

ΜΑΚΑΡΙΑ.

μή νυν τρέσης ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργεῖον δόρυ·
 ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
 θνήσκειν ἐτοίμη καὶ παρίστασθαι σφαγῇ.
 τί φήσομεν γάρ, εἰ πόλις μὲν ἄξιοι
 κίνδυνον ἡμῶν οὐνεχ' αἵρεσθαι μέγαν, 505
 αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνουσ,
 παρὸν σεσῶσθαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
 οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
 στένειν μὲν ἰκέτας δαιμόνων καθημένους,
 πατρὸς δ' ἐκείνου φύντας, οὐ πεφύκαμεν, 510
 κακοῦς ὀραῖσθαι· ποῦ τὰδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει;
 κάλλιον, οἶμαι, τῆςδ', ἃ μὴ τύχοι ποτέ,
 πόλεως ἀλούσης χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν,
 κᾶπειτα δεινὰ πατρὸς οὔσαν εὐγενοῦς
 παθοῦσαν Ἀιδην μηδὲν ἥσσον εἰσιδεῖν. 515
 ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆςδ' ἀλητεύσω χθονός,

V. 501. τρέσης [C]. τρέσις B.

V. 503. ἐτοίμη [B] C. ἐτοίμα ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 505. οὐνεχ' αἵρεσθαι (αἵρεσθαι B) libri. Emendavit Elmsleius.

V. 510. φύντας [B]. φύντας C. φύντες ex apogr. Par. altero corr. Aldus.

V. 511. ποῦ τὰδ' ἂν χρηστοῖς πρέποι Kirchhoffius de con-
 ectura sua et Nauckius.

V. 514. κᾶπειτα δεινὰ] Sic B. ab altera manu, et item

θῶσαι βρέτας τροπαῖον, a quo
 ita differt Alcestidis v. 278: ἐν
 σοὶ γάρ ἐσμεν καὶ ζῆν καὶ μῆ,
 ut a Xenophonte hic, in quo
 versamur, Heraclidarum. Cf.
 Valck. ad Phoen. l. c. Elmsl.
 ad Med. 223. PFLUGK.

V. 503. θνήσκειν ἐτοίμη]
 De omisso verbo substantivo
 vide quae ego ad Phoen. 973.
 p. 158. Pflugkius ad Med.
 612. p. 69. ed. sec. diximus. R. K.

V. 505. κίνδυνον — αἵρε-
 σθαι] Frustra, ut equidem ar-
 bitror, αἵρεσθαι tuetur A. Mat-
 thinae: neque enim video quid
 probet Isocratis locus, quem
 commemoravit, Epist. II. §. 9:
 ἀμιλλᾶσθαι τοῖς εὐκῇ τοῦς κιν-

δύνους προαιρουμένοις. Aptius
 laudare poterat Xenoph. Anab.
 II. 6, 6: ταῦτα οὖν φιλοπολέμου
 μοι δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅς-
 τις, ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἄγειν ἄνευ
 ἀσχύνης καὶ βλάβης, αἰρεῖται
 πολεμεῖν. Quanquam ne hic qui-
 dem locus ad defensionem vul-
 gatae lectionis valet. Altera fre-
 quens loquutio, verbique αἵρε-
 σθαι multis in formulis usus ce-
 lebratur. Thucydidem II. 71.
 et Demosthenem Epitaph. §.
 20. indicavit H. Stephanus in
 Thesaurο; adde huius orat. de
 coron. §. 208. Thuc. IV, 10:
 νεῖκος, δυσμένειαν, πόνουσ αἵ-
 ρεσθαι dixit Euripides infra v.
 986. 991. Ion. 199. πένθος αἵ-

κούκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ', ἐάν δή τις λέγῃ,
 τί δεῦρ' ἀφίκεσθ' ἰκεσίοισι σὺν κλάδοις
 αὐτοὶ φιλοψυχοῦντες; ἔξτε χθονός·
 520 κακούς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσηφελήσομεν.
 ἀλλ' οὐδὲ μέντοι, τῶνδε μὲν τεθνηκότων,
 αὐτῇ δὲ σωθεῖσ' ἐλπίδ' εὖ πράξειν ἔχω·
 πολλοὶ γὰρ ἤδη τῇδε προὔδοσαν φίλους.
 τίς γὰρ κόρην ἔρημον ἢ δάμαρτ' ἔχειν
 525 ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
 οὐκοῦν θανεῖν, ἄμεινον ἢ τούτων τυχεῖν
 ἀναξίαν. ἄλλῃ δὲ καὶ πρέπει τινὶ
 μᾶλλον τάδ', ἥ τις μὴ 'πίσημος ὡς ἐγώ.
 ἡγείσθ' ὅπου δαῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε
 καὶ στεμματοῦτε καὶ κατάρχεσθ', εἰ δοκεῖ·
 530 νικᾶτε δ' ἐχθρούς· ἦδε γὰρ ψυχὴ πάρα
 ἐκοῦσα κούκ ἄκουσα· κάξαγγέλλομαι

coniecerat Tyrwhittus: κάπειτα τινὰ B a prima manu, κάπειτα δὲ τινὰ [C]. Hinc Kirchhoffius scripsit κάπειτ' ἄτιμα. Non accipio. δεινὰ propter pronuntiationis perversitatem facile in τινὰ mutari potuit ab oscitanti librario nec minus errore scribentis in δὲ τινὰ corrupti.

V. 516. ἀλητεύσω [B] et A. Stephanus. ἀλητεύω [C] et vulgo.

V. 518. συγκλάδοις a pr. m. B., ut etiam saepe in alijs libris continuae scriptionis vestigia habemus.

ρεσθαι Herc. F. 147. φρυγὴν ἀρεσθαι Rhes. 54, quocum compares Soph. Ai. 247. ποδοῖν κλοπὰν ἀρεσθαι. PFLUGK.

V. 507. φευξόμεσθα μὴ θανεῖν] Herodot. VH. 194: βασιλεῖα μὲν δὴ Λαρεῖον οὐκ διαφρυγὼν μὴ ἀπολέσθαι. Vid. ad Androm. 338. Heind. ad Plat. Soph. §. 43. ad Parm. §. 41. Schaefer. ad Demosth. T. IV. p. 164. PFLUGK.

V. 512. οἶμαι] cum ironia dici hoc loco animadvertit Brodaeus. Sic infra v. 968: χρῆν δ' αὐτὸν, οἶμαι, τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί. Demosth. de fals. leg. §. 113: αὐτὸς ὢν, οἶμαι, θανάσιος στρατιώτης, εἰ Ζεῦ.

PFLUGK.

Ibid. ἃ μὴ τύχοι ποτέ] In hac formula sane usitatus ὃ μὴ τύχοι ποτέ, quemadmodum in simili ὃ μὴ γένοιτο Ionis v. 731, quod adnotavit Elmsleius ἃ μὴ γένοιτο legi, correxit A. Matthiae et probavit G. Hermannus, etsi dubitationem iniiciat Aesch. Sept. 422: ἃ μὴ κραινοί θεός. PFLUGK.

V. 523. τῇδε] i. e. τοιαύτῃ ἐλπίδι ἐπαρθένης. PFLUGK.

V. 530. κατάρχεσθ'] a saceris. V. Buttmann. Lexil. I. p. 102. Valcken. ad Phoen. 576. PFLUGK.

V. 532. ἐκοῦσα κούκ ἄκουσα] Androm. 357: ἐκόρτες, οὐκ

θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε κάμαυτῆς ὕπερ.
εὖρημα γάρ τοι μὴ φιλοψυχοῦς ἐγὼ
κάλλιστον εὖρηκ', εὐκλεῶς λιπεῖν βίον.

535

ΧΟΡΟΣ.

φεῦ φεῦ, τί λέξω παρθένου μέγαν λόγον
κλύων, ἀδελφῶν ἢ πάρος θέλει θανεῖν;
τούτων τίς ἂν λέξεις γενναίους λόγους
μᾶλλον, τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;

ΙΟΛΑΟΣ.

ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα,
ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
πέφυκας Ἡρακλῆος· οὐδ' αἰσχύνομαι
τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀλγύνομαι.
ἀλλ' ἣ γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως φράσω·
πάσας ἀδελφὰς τῆςδε δεῦρο χρηὴ καλεῖν,
κἄθ' ἣ λαχοῦσα θνησκέτω γένους ὕπερ·
σὲ δ' οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.

540

545

ΜΑΚΑΡΙΑ.

οὐκ ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχοῦς ἐγώ·
χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξης, γέρον.
ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεσθε καὶ βούλεσθε μοι

550

V. 540. ἔστ'] [B]C. quod occupaverat Elmsleius. It' Ald.

V. 542. Ἡράκλειος Elmsleius, qui comparavit Or. 1512. ἡ Τυνδάρειος παῖς. Adde Soph. Trach. 51. τὴν Ἡράκλειον Ἥεδορ. Librorum scripturam Ἡρακλῆος restituit L. Dindorfius. Ἀχιλῆος legitur in melico carmine Iph. T. 421. Νηρῆος ibid. v. 206. ex coniectura Seidlerii. PFLUGK.

V. 549. λέξης [C]. λέξεις B.

V. 550. βούλεσθε [C]. βούλοισθε B.

ἄκοντες, ubi v. adnot. Herodot. III, 25: ἐμμανῆς τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης. PFLUGK.

V. 534. εὖρημα — εὖρηκ'] Med. 553: τί τοῦδ' ἂν εὖρημ' εὖρον εὐτυχέστερον; Ibi notatis addantur quae observavit J. Toupius ad Longin. p. 286. Oxon. PFLUGK.

V. 542. λόγοισι] Herc. F. 1160: αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς. Demosth. adv. Olymp. §. 52: ἀνιωμαι μὲν οὖν καὶ αἰσχύνομαι — οἷς μέλλω λέ-

γειν πρὸς ὑμᾶς. V. Matth. Gr. §. 399. c. PFLUGK.

V. 555. ὑπερφέρεις — τόλμαν] Optime habet structura verborum, quam non satis subtiliter exegit Elmsleius comparatis eiusmodi locis, in quibus ὑπερφέρειν genetivo iungitur. Qui tales sunt, ut aut res cum re aut persona cum persona comparatur: quemadmodum apud Soph. Oed. T. 380: τέγγη τέχνης ὑπερφέρονσα. Herodot. IX 96: κάλλει τε καὶ μεγάθει ὑπερ-

χρησθῆναι προθύμῳ, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
δίδωμ' ἐκούσα τοῖςδ', ἀναγκασθεῖσα δ' οὐ.

ΙΟΛΑΟΥΣ.

φεῦ·

ὅδ' αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος·
κακῆϊνος ἦν ἄριστος, ἀλλ' ὑπερφέρεις
τόλμῃ τε τόλμαν καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον. 555
οὐ μὲν κελεύω γ' οὐδ' ἀπεννέπω, τέκνον,
θνήσκειν σ'· ἀδελφούς δ' ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.

ΜΑΚΑΡΙΑ.

σοφῶς κελεύεις· μή τρέσῃς μιάσματος
τούμου μετασχεῖν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
ἔπου δέ, πρέσβυ· σῇ γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ 560
θέλω· πέπλοις δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών·
ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἴμ' ἐγώ,
εἴπερ πέφυκα πατρὸς οὐπερ εὖχομαι.

ΙΟΛΑΟΥΣ.

οὐκ ἂν δυναίμην σῶ παρεστάναι μόρῳ.

ΜΑΚΑΡΙΑ.

οὐ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῆζε, μή μ' ἐν ἀρσένων, 565

V. 551. προθύμῳ Barnesian. προθύμως libri, quod fuit olim προθύμῳ scriptum.

V. 552. τοῖςδ' [C]. τῆςδ' B.

V. 557. θνήσκειν σ' B. et Reiskius. θνήσκειν γ' [C]. Mox δ' post ἀδελφούς, quod primus addidit Barnesius, videtur habere. B., om. C

V. 564. σὴν, corr. in σῶ B.

φέρων Περσέων. Cautius omnino de hoc genere universo iudicabunt qui meminerint talia, quale est illud Leonidae Alex. Epigr. XXVII. 4 (Anthol. Pal. IX. 344): ὀππόσον Οὐρανίην Καλλιόπῃ προφέρει. Diodor. Sic. II. 5: τῷ κάλλει πολὺ τὰς ἄλλας παρθένους διαφερούσης. Adde Matth. Gr. §. 358. adnot. PFLUGK.

V. 558. σοφῶς κελεύεις] iubetne tandem? At ille modo dixerat se nec iubere nec veta-

re. Nempe suo, non alieno consilio uti Macariam in re tam anticipari voluit. Idque ipsum se facturam pollicetur illa his verbis, ἐλευθέρως θάνω. PFLUGK.

V. 565. τοῦδε χρῆζε] »ab hoc, Demophonte scilicet, pete.» Heathius. Scilicet is cum Tyrwhitto et Musgravio Demophonti tribuit, quos Iolao assignavit Aldus, vv. 567-573. Idem fecit Elmsleius. Recte, ut opinor: nam qui istos versus choro tribuit G. Hermannus au-

ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.

ΔΗΜΟΥΩΝ.

ἔσται τάδ', ὦ τάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
κάμοι τόδ' αἰσχρόν, μὴ σε κοσμήσαι καλῶς,
πολλῶν ἑκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας
καὶ τοῦ δικαίου· τλημονεστάτην δὲ σὲ
πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
ἀλλ' εἴ τι βούλει τοὺςδε τὸν γέροντά τε,
ῥώρει προσειποῦς ὑστάτοις προσφθέγμασιν.

570

ΜΑΚΑΡΙΑ.

ὦ χαῖρε, πρέσβυ, χαῖρε καὶ διδασκέ μοι
τοιούσδε τοὺςδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφούς,
ὥς περ σύ, μηδὲν μᾶλλον· ἀρκέσουσι γάρ.
πειρῶ δὲ σῶσαι μὴ θανεῖν πρόθυμος ὦν.

575

V. 567 sqq. lolao tribuunt libri. Demophontis esse vidit Heathius.

V. 568. κοσμήσαι [C]. κοσμεῖσθαι B.

V. 573. ὑστάτοις προσφθέγμασιν Blomfieldius. Libri ὕστατον πρόσφθεγμά μοι, nisi quod B. a pr. m. ὕστατος. ὕστατον πρόσφθεγμα δὴ Elmsleius, id quod probaverunt Pflugk, Nauckius, Kirchhoffius.

V. 576. ἀρκέσουσι γάρ [B]C, si silentio Furiae fides. Olim ἀρκεκουσι γάρ legebatur.

ctore A. Matthiae, Demophontem post v. 47: scaenam reliquisse putans, non cogitavit minus apte lolao v. 489. 494. uti pronomine ὅδε, quo praesentem Demophontem significari probabile est. Abiit autem Demophon, ut opinor, post v. 574, relicta fortasse parte satellitum, qui Macariam, postquam suos valere iussisset, abducerent. PFLUGK.

V. 572. εἴ τι βούλει] scil. προσεπεῖν. Quod est valedicentium. Hipp. 1098: ἔ', ὦ νέοι μοι τῆςδε γῆς ὁμήλικες, Προσεῖπαθ' ἡμᾶς καὶ προπέμψατε χθονός. Sic etiam προηγορήσων Phoen. 996. PFLUGK.

V. 574. διδασκέ μοι τοιούσδε] i. e. ὥστε τοιούτους γενέσθαι. Med. v. 294: χρῆ δ' οὐποδ' ὅστις ἀρετῶρων πέφυκ'

ἀνὴρ Παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεισθαι σοφούς. Apollodori duos locos, in quibus est κνηγὸς ἐδιδάχθη et ὄνειροκριτῆς διδαχθεῖς, adnotavit Creuzerus Fragm. antiq. hist. p. 118. Sed hoc genus patet longissime et per omnem Graecorum sermonem, maximeque poetarum, diffusum est. Noster Suppl. v. 353: ἐλευθερώσας τήνδ' ἰσόψηφον πόλιν. Herc Fur. 1070: ἀπόκνηφον δέμας ὑπὸ μέλαθρον κρύψω. Soph. Trach. 240: ὅθ' ἦρει τῶνδ' ἀνάσσειτον δορὶ χώραν γυναικῶν. Plat. de rep. X. p. 606. B: θρέψαντα γὰρ ἐν ἐκείναις ἰσχυρόν τὸ ἐλεεινὸν οὐ ῥάδιον ἐν τοῖς αὐτοῦ πάθεσι κατέχειν. Conf. adnot. ad v. 323. et ad Androm. 320. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 76. PFLUGK.

V. 576. ἀρκέσουσι γάρ]

σοὶ παῖδες ἔσμεν· σαῖν χεροῖν τεθράμμεθα.
 ὀρᾷς δὲ καμὲ τήν ἐμὴν ὥραν γάμου
 διδοῦσαν ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην. 580
 ὑμεῖς δ', ἀδελφῶν ἡ παροῦς ὁμιλία,
 εὐδαιμονοῖτε καὶ γένοιθ' ὑμῖν ὅσων
 ἢ 'μὴ πάροιθε καρδία σφαγήσεται,
 καὶ τὸν γέροντα τήν τ' ἔσω γραΐαν δόμων
 τιμῶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἑμοῦ 585
 ξένους τε τοὺςδε· καὶ ἀπαλλαγὴ πόνων
 καὶ νόστος ὑμῖν εὐρεθῇ ποτ' ἐκ θειῶν,
 μέμνησθε τὴν σῴτειραν ὡς θάψαι χρεῶν·
 κάλλιστά τοι δίκαιον· οὐ γὰρ ἐνδεής
 ὑμῖν παρέστην, ἀλλὰ προὔθανον γένους. 590
 τὰδ' ἀντὶ παίδων ἐστὶ μοι κειμήλια

V. 578. μὴ θανεῖν libri. καὶ θανεῖν Kirchhoffius.

V. 581. ὑμεῖς δ' B. ὑμεῖς τ' [C].

V. 582. εὐδαιμονοῖτε B. εὐδαιμονοῖτε [C].

V. 583. πάροιθε B. πάροιθεν C. secundum apogr. Paris.

V. 584. habet Ammonius p. 50. Etym. Gud. p. 126.

V. 585. τιμῶτε C. secundum apogr. Par. τιμῶτε B. τιμῶ τε Aldus. Vulgo τιμᾶτε. τιμῶτε scripsit Kirchhoffius commate pro puncto post σφαγήσεται posito.

V. 588. σῴτειραν B.

Scil. τοιοῦτε ὄντες, i. e. ἀρχέσει αὐτοὺς τοιούτους εἶναι. » Matthiae. Soph. Antig. 547: ἀρχέσω θνήσκουσα' ἐγώ. cf. Krüger. Untersuchungen u. s. w. III. p. 436. PFLUGK.

V. 591. τὰδ' ἀντὶ παίδων ἐστὶ μοι κειμήλια κτέ.] Generosa virgo non veretur etiam de liberis profari, quos non sit procreatura, quoniam suscepit mortem voluntariam, ut victima esset pro genere suo. Admonemur hoc loco illius Sophoclei loci, qui, quod minus verecunda esset Antigona in commemorandis his rebus, etiam in interpolationis suspicionem adductus est. Pronuntiat enim in illo loco v. 869 sqq. haec: οὐ γὰρ ποτ' οὐτ' ἂν, εἰ τέκνων μήτηρ ἔφην. Οὐτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο, Βίρα πολιτῶν.

τόνδ' ἂν ἡρόμην πόνον. Τίρος νόμον δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω; Πόσις μὲν ἂν μου, κατθανόντος, ἄλλος ἦν, Καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ' ἡμπλακον κτέ., quae quum recte iam ab A. Boeckhio aliisque explicata atque defensa sint tum hoc ipso loco non parum confirmari videntur. Nec maiorem offensio-nem habere debebit, quod paulo post v. 593 sqq. Macaria ita philosophatur, ut ipsum philosophum decebat: neque enim inculta puella nec vulgaris, sed generosa et animo sapienti ac vere regio praedita fingitur Macaria, quanquam verba: εἰ γὰρ ἔχομεν καὶ κεῖ μερίμνας κτέ. philosophorum morem paene nimio opere redolent. Tirones conferant Ciceronis Tusculanarum disput. lib. I. c. 5. §. 9. c. 8. §. 15. R. K.

καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός·
 εἴη γε μέντοι μηδέν· εἰ γὰρ ἔξομεν
 κάκει μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
 οὐκ οἶδ' ὅποι τις τρέψεται· τὸ γὰρ θανεῖν 595
 κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.

ΙΟΛΛΑΣ.

ἀλλ', ὦ μέγιστον εκπρέπουσ' εὐψυχία,
 πασῶν γυναικῶν, ἴσθι, τιμιωτάτη
 καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν καὶ θανοῦσ' ἔσει πολὺ·
 καὶ χαῖρε· δυσφημεῖν γὰρ ἄζομαι θεάν, 600
 ἣ σὸν κατῆρχται σῶμα, Δήμητρος κόρη.
 ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· λύεται μέλη
 λύπη· λάβεσθε κίεσ εἶδραν μ' ἐρείσατε

V. 592—597. habet Stobaeus flor. CXX. 6. t. III. p. 402.
 κατὰ χθονός Euripidis libri. κάτω χθονός Stobaeus.

V. 595. οἶδα πῇ Stobaeus.

V. 596. κακὸν B.

V. 597. εκπρέπουσ' B. εὐψυχία [B], ut coniecerat Scaliger,
 εὐψυχίας C., quod fuit olim, ut saepe alias, εὐψυχία.

V. 602. λύεται Miltonus. δύεται libri.

V. 608 sqq.

/ ~ - ~ - ~ - ~
 / ~ - ~ / ~ - ~
 / ~ - ~ - ~ - ~
 / ~ - ~ - - - -
 5 / ~ - -
 / ~ - - ~ - ~
 / ~ - - ~ - -
 / ~ - ~ - ~

V. 604. πέπλοισι] Vid. ad
 Hecub. 1154. PFLUGK.

V. 605. ἡδομαι πεπραγμέ-
 νοις] De re futura loquitur
 tanquam de praeterita. ELMSL.

V. 606 seq. Conf. Troad. 487:
 κοῦτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπίς ὡς ὀφ-
 θήσομαι, Ἀντή τ' ἐκείνας οὐ-
 κείτ' ὀφομαι ποτε. Iph. T. 1330:
 Κεῖνοι τε γὰρ σιδηρον οὐκ εἶχον
 χροῖν, Ἑμεῖς τς. Thucyd. II.
 39: οὐτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι —
 τὴν τε τῶν πέλας αὐτοὶ ἐκελ-
 θόντες οὐ χαλεπῶς κρατοῦμεν.
 PFLUGK. Vide quae dixi ad
 Devar. vol. II. p. 713. et p.

740. et supra ad v. 455. R. K.

V. 608. Theognideam sen-
 tentiam v. 165. citavit Bro-
 daeus, Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐτ'
 δῖβιος οὐτε πενιχρὸς, Οὐτε κα-
 κὸς νόσφιν δαίμονος οὐτ' ἀγα-
 θός. Quam facile crederes, pro-
 pter auctoritatem huius poetae
 expressam esse ab Euripide,
 nisi talia cuivis in mentem ve-
 nire necesse esset. Sophoclis
 Creus. fr. V. expressum e Theo-
 gnideis v. 249. adnotavit Brun-
 kins. PFLUGK.

V. 610. βεβάναι — εὐτυ-
 χία] i. q. vulgo ἐν εὐτυχίᾳ, ut

αὐτοῦ πέπλοισι τοῖςδε κρύψαντες, τέχνα.
ὥς οὔτε τοῦτοῖς ἡδομαι πεπραγμένοις
χρησμοῦ τε μὴ κρανίεντος οὐ βιώσιμον·
μειζων γὰρ ἄτη, συμφορὰ δὲ καὶ τὰδε.

605

ΧΟΡΟΣ.

(στροφή.)

οὔτινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον,
οὐ βαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι,
οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ βεβάναι δόμον
εὐτυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα
μοῖρα διώκει·
τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ῥέχισα,

610

10 $\frac{1}{2}$ — — — — —
 $\frac{1}{2}$ — — — — —

Iolao caede virginis consanguineae fracto et in maerorem defixo solacium accinit chorus, mutabiles esse humanas esse docens et penes deos utriusque fortunae potestatem esse, ut et potentes deprimant et erigant miseros; eum denique sapientissime facere, qui ea, quae vitari nequeant, ferenda putet. Tum Macariae tam gloriosam esse mortis condicionem, ut eam non lugere, sed venerari fas sit. — Versus sunt dactylici: et primus quidem, tertius, quartus, sextus, septimus tetrametri acatalecti, de quibus v. Herm. Elem. doctr. metr. p. 321 seqq., secundus e duobus Adoniis constat, ut Pind. Nem. II. 5., quintus Adonius; octavus et nonus trimetri acatalecti; extremus denique pentameter, de quo Herm. I. c. p. 326.

V. 611. παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα] Seidlerus. παρὰ δ' ἄλλον γ' ἄλλα C. παρὰ δ' ἄλλον ἄλλα B.

apud Sophoclem, quem citavit Musgr., El. 1004: μοῖρα μὲν οὐκ ἐν ἐσθλᾷ βεβῶσαν. PFLUGK.

V. 612. διώκει] intransitive, proferat, ut recte Musgravius, comparans Herc. F. 1083: ἀπορὸ δωμάτων διώκετε, φεύγετε μάργον ἄνδρ' ἐπεγυρόμενον. Ceterum miror A. Matthiae, qui vulgatam lectionem, παρὰ δ' ἄλλον γ' ἄλλα μοῖρα διώκει, defendi posse putat Alc. v. 896: συμφορὰ δ' ἐτέρους ἐτέρα πιέξει φανεῖσα θνατῶν. Quasi vero ea res eiusmodi exemplis confici

possit aut illud quaeratur, quid apte de hominum sorte dici possit, nec potius quid huius loci ratio postulet. Atque in Alceatidis versu hoc docetur, miseros esse omnes mortales, sed alium alia calamitate premi: hoc loco, incertam esse hominum fortunam et secundarum adversarumque rerum vices celeriter commutari. PFLUGK.

V. 613. ἀφ' ὑψηλῶν] i. e. ὑψόθεν. Cf. ad v. 149. Comparat Elmsleius Inon. Fr. XVI: καὶ μὴ ἡμέρα Τὸν μὲν κα-

τὸν δ' ἀτίταν εὐδαίμονα τεύχει.

μόρσιμα δ' οὔτι φνυγεῖν θέμις·

οὐ σοφία τις ἀπώσεται·

615

ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος αἰεὶ πόνον ἔξει.

(ἀντιστρ.)

ἀλλὰ σὺ μὴ προπεσὼν τὰ θεῶν φέρε,

620

μηδ' ὑπεράλγει φροντίδα λύπα·

εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος

ἅ μελέα πρό τ' ἀδελφῶν καὶ γᾶς,

οὐδ' ἀκλεῆς νιν

δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται·

ἅ δ' ἀρετὰ βαίνει διὰ μόχθων·

625

ἄξια μὲν πατρός, ἄξια δ'

εὐγενίας τάδε γίνεται.

εἰ δὲ σέβεις θανάτους ἀγαθῶν, μετέχω σοι.

· · · · ·
· · · · ·

V. 614. τὸν δ' ἀτίταν Fixius et Lobeckius, τὸν δὲ πλά-
νητ' A. Boeckhius de princ. tragic. p. 262. τὸν δ' ἄλλταν G.
Hermannus ad Soph. Oed. Col. v. 372. id quod receperat
Pflugkius. τὸν δ' ἄλῃταν libri.

V. 615. 17. habet Stobaeus Ecl. L. 5. 6. t. I. p. 64.

V. 616. ἔξει [B]. ἔξει γ' C., ut videtur.

πειτῶν

V. 618. προπεσὼν Kirchhoffius, προπεσῶν B. προσπεσῶν.

C. Vulgo προπειτῶν legunt. Mox φέρε Elmsleius. ὑπερ libri.

V. 622. πρὸς ἀδελφῶν libri. πρὸ τ' ἀδελφῶν Barnes., Pflugk.,
Kirchhoffius.

V. 625. habet Stobaeus flor. XXIX. 5. t. II. p. 2.

V. 627. ἄξια δ' εὐγενίας τάδε γίνεται B. ἄξια δ' εὐγενίας τ.

θεῖλον ὑπόθεν, τὸν δ' ἥρ' ἄνω.
PFLUGK.

V. 614. τὸν δ' ἀτίταν εὐ-
δαίμονα τεύχει] ἀτίτης pas-
siva significatione, ut eum si-
gnificet, qui honoratus non
sit, iam confirmatur ab He-
sychio sub ea voce et legitur
apud Aeschylum in Eumen.
254. et in Agamemn. 72., ut ea
coniectura mihi quoque hoc loco
maxime idonea visa sit quae re-
ciperetur. Vide de ea re Lo-
beckium ad Soph. Ai. v. 241.
atque in Paralipom. p. 428. G.

Hermannum ad Aeschyli Aga-
memn. v. 72, vol. II. p. 370.
Schneidewinum ad Aeschyl.
Agam. v. 72. p. 14. R. K.

V. 615. ἀπώσεται] a se re-
pellet. Archilochus Fragm.
I. v. 10: γυναικαῖον πένθος ἀπω-
σάμενοι. Simonides περὶ γυν.
vs. 101: οὐδ' αἶψα λιμὸν ἐκ δό-
μων ἀπώσεται. PFLUGK.

V. 617. ὁ πρόθυμος] scil.
ἀπώσασθαι. PFLUGK.

V. 618. μὴ προπεσῶν]
“Erecto corpore atque
animo. Iolaum humi iacentem

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ὦ τέκνα, χαίρει'. Ἰόλιως δὲ ποῦ γέρων
μήτηρ τε πατὴρ τῆςδ' ἔδρας ἀποστατῇ; 630

ΙΟΛΑΟΣ.

πάρεσμεν, οἷα δὴ γ' ἐμοῦ παρουσία.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τί χρῆμα κεῖσαι καὶ κατηφὲς ὅμμι' ἔχεις;

ΙΟΛΑΟΣ.

φροντὶς τις ἦλθ' οἰκίῳ, ἣ συνεσχόμην.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἔπαιρέ νυν σεαυτόν, ὄρθωσον κára. 635

ΙΟΛΑΟΣ.

γέροντές ἐσμεν κούδα μῶς ἐρρώμεθα.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἦκω γε μέντοι χάρμα σοι φέρων μέγα.

ΙΟΛΑΟΣ.

τίς δ' εἰ σύ; ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;

γ. C. secundum apogr. Paris., quorum alterum in margine adscriptum habet γρ ἄξια δ' ἀδελφῶν, quod recepit Aldus.

V. 629. εἰ δὲ σέβεις θανάτους [B]. εἰ δὲ σέβεις (hic addidit σύ γε alia manus) θανάτους C. De iis, quae post hunc versum omissa esse videantur, vide quae dicta sunt in prooemio p. 11. adn.

V. 630. γέρων [B]C. γέρον Aldus.

V. 631. μήτηρ τε [B]. μήτηρ δὲ secundum apogr. Paris.

V. 633. κατηφὲς [B]. κατηφθὲν C. secundum Furiam, at κατηφὲς apogr. Paris.

V. 634. ἦλθ' Barnesius. ἦλθεν libri. Mox ξυνεσχόμην Elmsleius.

surgere iubet Chorus. "ELMSLEIUS. Idem apte comparavit Phoen. 385: δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν. PFLUGK.

V. 622. πρὸ τ' ἀδελφῶν καὶ γὰρ] i. e. καὶ πρὸ γὰρ: Hom. II. 9, 57: μάχεσθαι πρὸ τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν. V. Schaefer. ad poet. gnom. p. 366 seq. Cf. Ion. 278. Hel. 1660. Iph. A. 1201. PFLUGK.

V. 625. βαίνει διὰ μόχθων] Xenoph. Cyrop. II. 2, 24: ἡ γὰρ πονηρία διὰ τῶν παρ' αὐτίκα ἡδονῶν πορευομένη. V.

adnot. ad Androm. 175. PFLUGK. Nos alio quodam modo dicimus: der Weg der Tugend geht oder führt durch Mühsal.

R. K.

V. 632. οἷα δὴ γ'] i. e. εἴ τι δὴ ὄφελος τῆς ἐμᾶς παρουσίας. PFLUGK.

V. 633. κεῖσαι] V. ad Hercub. 496. PFLUGK.

V. 634. ἣ συνεσχόμην] Passive. Vid. Matth. Gr. §. 496. 8. Buttmann. Gr. uber. Vol. II. p. 55. PFLUGK.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Ὕλλου πενέστης· οὐ με γινώσκεις ὄρων;

ΙΟΛΑΟΣ.

ὦ φίλταθ', ἦκεις ἄρα νῦν σωτὴρ βλάβης;

640

ΘΕΡΑΠΩΝ.

μάλιστα· καὶ πρὸς γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.

ΙΟΛΑΟΣ.

ὦ μήτερ ἐσθλοῦ παιδός, Ἀλκμήνην λέγω,
ἔξελθ', ἄκουσον τοὺςδε φιλτάτους λόγους·

πάλαι γὰρ ὠδίνουσα τῶν ἀφιγμένων

ψυχὴν ἐτήκου νόστος εἰ γενήσεται.

645

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί χρῆμ' αὐτῆς πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος;

Ἰόλαε, μῶν τίς σ' αὖ βιάζεται παρῶν

V. 640. ἦκεις [B]. ἦκες C. apogr. Paris. alterum ἦκες, alterum ἦκεις. Dein νῦν σωτὴρ Porsonus praef. ad Hecub. p. XXXIV. ed. Lips. tert. Librorum scripturam σωτὴρ νῦν tutatur G. Hermannus Elem. doct. metr. p. 116.

V. 643. τοὺςδε libri. τοῦδε Elmsleius, quod receperunt Nauckius et Kirchhoffius.

V. 646. τί χρῆμ' αὐτῆς [B] C. τί χρῆμ' αὐτῆς Musurus

V. 639. πενέστης] Propriam vocis potestatem declaravit Grammaticus Bekkeri Anecd. I. p. 292, 7. πενέσται: οἱ δοῦλοι τῶν Θεταλῶν πενέσται καλοῦνται, ὡς οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ἐλλώτες, καὶ τῶν Κρητῶν κλαρώται (sic emendavit Meinek. ad Euphor. p. 142). Cf. Ruhnck. ad Tim. p. 212. Kortüm zur Gesch. Hell. Staatsverf. p. 77. 211. C. O. Müller Dor. II. p. 66. Wachsmuth Hell. Alterthumskunde, I. 1. p. 168 ss. Apud Euripidem significat famulum: qua potestate h. v. posuit idem, ut videtur, in Phrixo fr. XVI: λάτρης πενέστης ἄμδς ἀρχαῖος δόμων. PFLUGK.

V. 641. τὰ νῦν τάδε] «Noster Iph. A. 537. Ὡς ἠπόρημαι πρὸς Θεῶν τὰ νῦν τάδε. Herc. F. 245. οὐχ ὁ κατθανὼν Κρατεὶ χθονὸς τῆςδ', ἀλλ' ἐγὼ τὰ

νῦν τάδε.» Elmsleius. Aristoph. Pac. 841. Dind. εὐδαμονικῶς γ' ὁ πρεσβύτες — τὰ νῦν τάδε πράττει. Vid. Schaeffer. ad Greg. Cor. p. 120 aeq. PFLUGK.

V. 643. ἄκουσον τοὺςδε φιλτάτους λόγους] Non satis recte illi mihi existimavisse videntur, qui pro τοὺςδε, quod est in libris, τοῦδε hic reponi voluerunt. Neque enim persona nuntii tam efferenda erat oratione quam illud ipsum, quod ille nuntiat. Id recte dicitur: ἄκουσον τοὺςδε φιλτάτους λόγους, Vernimm diese Freudenbotschaft. Nam laetum eum esse nuntium, quem apportaret, iam famulus Hylli ipse effatus erat. Eos autem locos, quibus Elmsleius usus est, ut conjecturam suam confirmaret, hu-

κῆρυξ ἅπ' Ἀργους; ἀσθενὴς μὲν ἦ γ' ἐμὴ
 ῥώμη, τοσόνδε δ' εἰδέναι σε χρή, ξένη·
 οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τοὺςδ' ἐμοῦ ζώσης ποτέ. 650
 ἦτάρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
 μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσθίξεις χερί,
 δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιεῖ.

ΙΟΛΑΟΣ.

Θάρσει, γεραιά, μὴ τρέσῃς· οὐκ Ἀργόθεν
 κῆρυξ ἀφίκται πολεμίους λόγους ἔχων. 655

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί γὰρ βοὴν ἔστησας ἄγγελον φόβου;

ΙΟΛΑΟΣ.

σέ, πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαίτης πέλας.

de suo.

V. 649. τοσόνδε δ' [B]C. τὸ σὸν δ' Aldus. Dein σε χρή Dobraeus. σ' ἐχερῆν libri.

V. 650. προσθίξεις Elmsleius, id quod probavit Ph. Buttmann. gr. Gr. ampl. vol. II. p. 149. conf. tamen A. Matthiae gr. Gr. I. p. 327.

V. 654. γράλα Zonaras p. 453.

ius esse prorsus dissimiles non est quod dicam. Comparavit enim Euripidis Iphig. Ant. 239: ἀκουε καιρῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων. et Sophoclis Oed. reg. 952: ἀκουε τάνδρ' οὗδε καὶ σκόπει κλύων, τὰ σέμν' ἐν' ἦκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα. quae omnia rectissime se habent, sed nihil ad hunc locum faciunt. R. K.

V. 644. ὠδίνουσα] animi pendens, cum dolore anxius. Soph. Ai. 794: ὦστε μ' ὠδίνειν τί φής. Hipp. 259: τὸ δ' ὑπὲρ διανοῶν μίαν ὠδίνειν ψυχὰν χαλεπὸν βάρος. Ceterum iunge, ψυχὴν ἐτήκου, εἰ νόστος τῶν ἀφικμένων γενήσεται. Νέστον dicit reditum, non in Atticam, quem ingressi nondum fuerant, sed ad matrem ceterosque propinquos. PFLUGK.

V. 657. σέ] «sc. ἐβύησα, quod inest in βοὴν ἔστησας.» Matthiae. Non male. Aliam, eamque, ut puto, veriore rationem hi loci demonstrant: Aristoph. Equit. v. 932. Dind. ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους Σπείσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῆς. Soph. Philoct. 54: τὴν Φιλοκτήτην σε δεῖ Ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων. Aiac. 556: δεῖ σ' ὅπως πατρὸς Δεῖξεις ἐν ἐχθροῖς οἶος ἐξ οἴου τράφης, ubi vid. Hermann. PFLUGK. Rectius quam b. Pflugk. de hoc loco iudicavit A. Matthiae. Est enim profecto ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ad illud accusativum σέ aliquid verbi adsumendum. Conf. Sophoclis Antig. 428: σέ δὴ, σέ τὴν νεύουσιν ἐς πέδον κάρη, φῆς ἡ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε. et quae ad eum locum attulerunt interpretes. R. K.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

οὐκ ἤσμεν ἡμεῖς ταῦτα· τίς γάρ ἐσθ' ὁδε;

ΙΟΛΑΟΣ.

ἤκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖςδε τοῖς ἀγγέλμασιν.

660

ἀτὰρ τί χώρεα τῇδε προσβαλὼν πόδα

ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ

σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

στρατὸν καθίζει τάσσεται θ' ὃν ἤλθ' ἔχων.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δῆ.

665

ΙΟΛΑΟΣ.

μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τί δῆτα βούλει τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;

V. 658. ἤσμεν G. Hermannus. ἴσμεν libri.

V. 660. ὦ χαῖρε καὶ σὺ] Sic libri. ὦ χαῖρε^ς μου σὺ Kirchhoffius. ὦ χαῖρε, χαῖρε Nauckius.

V. 662. ποῦ νῦν ἄπεστι] Sic libri. οὐπω πάρεστι coniecit

V. 661 seq. τί — ποῦ νῦν ἄπεστι;] Duplex interrogatio eodem verborum ambitu comprehensa. Recte interpretatur Matth. ἀτὰρ τί νῦν ἄπεστι καὶ ποῦ νῦν ἄπεστι; Sic Ion. 793: πῶς δὲ ποῦ νιν εἰσιδὼν; Hel. 1563: πῶς ἐκ τίνος νεὸς ποτε Ἀχαιδὸς θραύσαντες. ἤκετε σκάφος; Phoen. 1295: πότερος ἄρα πότερον αἰμάζει; 1547: πόλα μόλρα πῶς ἔλιπον φάος; Troad. 244: τίς ἄρα τίς ἔλαχε; Iph. T. 1360: τίς τίς ὦν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός; Cf. Herm. ad Soph. Ai. 1164. Seidler. ad Antig. 2. PFLUGK.

V. 663. πόσον τι πληθος] Plene πόσοντι πληθος (τὸ πληθος) συμμάχων πάρεστ' ἔχων; Xenoph. Cyrop. II. 1, 2: πόσον τι ἄγοι τὸ στρατεύμα. Ae-

schyl. Pers. 340: πόσον τι πληθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων, ubi plura Blomfield. PFLUGK.

V. 672. ὡς ἐς ἔργον] i. e. ὡς μαχοῦμενος. Xenophon Anab. I. 8, 1: ὅτι βασιλεῖς σὺν στρατεύματι πολλῷ προσέρχεται, ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένοις. VI. 1, 21: συνταξάμενοι ὡς εἰς μάχην. Adde VI. 2, 21. 24. Thucyd. IV. 13. Zeun. ad Vig. p. 567. b. Est tamen ubi ὡς particula suam vim retineat, ut Soph. Philoct. 58: πλὴς δ' ὡς πρὸς οἶκον, ubi vid. Hermann. PFLUGK. ἔργον dicitur de bellico opere, id est, de proelio. Conf. quem Elmsleius attulit Thucydidis locum e libro V. c. 67: δεξιὸν μὲν κέρως Μαντινῆς εἶχον ὅτι

ΙΟΛΑΟΣ.

πόσον τι πληθος συµμάχων πάρεστ' ἔχων;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

πολλούς· ἀριθµὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω γράσαι.

ΙΟΛΑΟΣ.

ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι.

670

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἴσασι· καὶ δὴ λαιὸν ἔστηκεν κέρας.

ΙΟΛΑΟΣ.

ἤδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὤπλισται στρατός;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

καὶ δὴ παρήκται σφάγια τάξεων ἑκάς.

ΙΟΛΑΟΣ.

πόσον τι δ' ἔστ' ἄπωθεν Ἀργεῖον δόρυ;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ὥστ' ἐξορᾶσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς.

675

Kirchhoffius. Nauckius pro ποῦ aut τὸ aut πᾶς, quod voluit Elmsleius, reponendum suspicatur.

V. 673. παρήκται σφάγια τάξεων [B]. παρήκται (τὰ add. man. sec.) σφάγια τάξεων ἑκάς C., apogr. Paris. tamen τάξεων. Kirchhoffius suspicatur Euripidem scripsisse τάξεων πέριξ.

ἐν τῇ ἐκείνων ἔργον ἐγλύπετο.
R. K.

V. 673. καὶ δὴ] i. e. ἤδη. v. Hermann. ad Vig. p. 829. Σφαγιαῖζεσθαι solitos esse Graecos, antequam pugnam inirent, satis constat, cf. Eurip. Or. 1636. Herodot. IX. 61. De Lacedaemoniis accuratius Xenophon (de republ. Laced. XIII. 8.) tradit, ὁρῶντων ἤδη τῶν πολέμων χίμαιραν σφαγιαῖζεσθαι, ubi vid. Schneider. Ab illis non valde diversum fuisse Atheniensium morem habeo cur probabile ducam. Sed hoc loco illud offendit A. Matthiae, «quod dicit victimas iam procul ab ordinibus abductas esse.» Cui nisi fallor magis placeret τάξεων πύλας. Quanquam quum ipsum per se difficile est in obscuro

ritu sacrorum coniecturae indulgere, tum nescio an tollatur illa dubitatio, si quis verba poetae accuratius exigat. Nam παράγειν fere idem est quod Latini dicunt in medium adducere. Ac quoniam victimas inter impedimenta relictas, et si imminente iamiam certamine ad aras admoverentur, tamen a tergo pugnantium habitas esse probabile est, nihil sane causae est, cur quis in hoc loco magno opere haereat. PFLUGK.

V. 675. ὥστ' ἐξορᾶσθαι] Simili modo ac verbis quoque prope iisdem spatii intervallum declaravit in Helen, v. 1268. Θεοκλ. πόσον δ' ἀπέργει μήκος ἐκ γαίας δόρυ; M. Ὡστ' ἐξορᾶσθαι ῥόδια χερσὸν μολίς.

ΙΟΛΑΟΣ.

τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἡκάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
ἀλλ' εἴμ'· ἐρήμους δεσπότας τοῦμὸν μέρους
οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.

ΙΟΛΑΟΣ.

κᾶγωγε σὺν σοί· ταῦτὰ γὰρ φροντίζομεν,
φίλοις παρόντες, ὥς ζοίγμεν, ὠφελεῖν.

680

V. 677. ἡκάζομεν [B] C. εἰκάζομεν Musurus de suo.

V. 678. 79. famulo continnant [B] C.

V. 680. ταῦτὰ Portus. ταῦτα libri.

Sed imprimis teneri velim quae superiore adnotatione posui Xenophontis. PFLUGK.

V. 677—679. Solent poetae tragici in istis στιχομυθίαις accurate servare personarum vices, ut singulis versibus singuli respondeant; sin duos alter colloquutorum pronuntiaverit, totidem ut alteri tribuant, nec unquam plures habeat is qui prior dicit quam qui respondet. Eamque legem eo diligentius observatam reperias, quo quis antiquior poeta est. Quae res fraudem fecerat Aldo sive librario illi, qui exaravit codicem Aldi, ut vv. 677. 678. 679. aequis partibus inter Iolaum et famulum distribueret, praesertim quum mox eadem sermonum vices continuarentur. Sed animadvertere decet curam poetae, qui ita loquentem fecit Hylli ministrum, ut coeptam sermonum aequalitatem ne imperfectam relinqueret; quos autem ille iamiam abiturus addidisset duos versus, his item duobus primum versibus respondentem fecit Iolaum; tum denique ad pristinam rationem rediit. PFLUGK. Aliam causam in-

terturbatae vel immutatae στιχομυθίας rationis nuper agnovimus in Euripidis Alcestide v. 818—20., de quo loco vide quae dixi p. 110. R. K.

V. 680 seq. Sententia: eadem ut videtur utrique nostrum sententia est, ut amicis nostris praesentes opitulari velimus. PFLUGK.

V. 682. πρὸς σοῦ] minime te decebat stulte loqui. Herc. F. 585: Πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς ἄλλοις εἶναι φίλον· τὰ τ' ἐχθρὰ μιστῖν. Hel. 959: Καίτοι λέγουσιν, ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς ἔν ἐνφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν. Cf. Matth. Gr. §. 590. Lobbeck. ad Phryn. p. 10. De imperfecto ἦν vide quae dixi ad v. 417. PFLUGK.

V. 682. ἥμισυ πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος] Haec auctore G. Hermanno recte veritas: Minime te decebat vana loqui. R. K.

V. 683. καὶ μὴ μετασχεῖν γ'] scil. ἥμισυ πρὸς ἐμοῦ ἐστι. Nam quo minus interrogative haec accipias obstat, nisi fallor, γὰρ particula, quae in interroga-

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἥκιστα πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.

ΙΟΛΑΟΣ.

καὶ μὴ μετασχεῖν γ' ἀλκίμου μάχης φίλοις.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐκ ἔστ' ἐν ὄψει τραῦμα μὴ δρώσης χερός.

ΙΟΛΑΟΣ.

τί δ' οὐ θένοιμι κἄν ἐγὼ δι' ἀσπίδος;

685

ΘΕΡΑΠΩΝ.

θένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἄν πέσοις.

V. 685. *τί δ' οὐ θένοιμι*] *τί δ'*; οὐ θένοιμι vulgo in libris. θένοιμι [B.], ut voluit Pierseonus Verisimil. p. 191. *σθένοιμι* [C].

V. 686. *θένοις* Pierseonus l. c. *θελος* A. Nauckius. *σθένοις* libri.

tione non usurpatur. Qua de re recte monuit Elmsleius ad Med. 1334., nisi quod, qua prudentia de nonnullis locis statuit, ut Soph. El. 612. Eurip. Suppl. 343. Iph. A. 513., eandem non adhibuit in omnibus, quos eadem adnotatione complexus est. Quorum partim corrupti sunt, etsi non ea causa qua Elmsleio videtur, partim ab omni depravationis suspicione alieni. Atque id et perspexit optime et in quibusdam locis indicavit G. Hermannus ad Med. l. c. et ad Soph. Phil. 439. Sed neque ille ita disputavit, ut, quid de isto Elmsleii decreto sentiret, perspicue declararet, et ceterorum plerique felicius mihi quos iniuria Elmsleius temptaverat locos defendisse quam id quod posuit labefactasse videntur. Etenim γὰρ particula nunquam non aientis est: quo fit, ut, cui vocabulo subiiciatur, ei maiorem quandam vim afferat, saepissimeque in colloquiorum vicibus usurpetur: qua de re passim monitum ad Hecub. 246. 766. 782. Huiusmodi sunt illa in Helena v. 1208, 9. levi etiam nunc macula adpersa; legendum Eurip. Vol. I. Sect. IV.

enim: Θανάτῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλιον θανεῖν; Ἐλ. Οἰκτρότατά γ' ὕγροις ἐν κλυδωνίοις ἄλός. In interrogatione ita demum huic particulae locus est, si ea non sit vere atque ex omni parte interrogantis: quod tum fit, si qui est responsurus ad aliquam partem sententiae potissimum revocetur, aut si id, quod responderi debeat, quasi occupetur. PFLUGK.

V. 684. «Vulnus, inquit, ad aspectu non adigitur, nisi fortis et prompta manus sit.» Valuit quondam ipsa specie ac figura corporis Achilles, ut testatur Homerus, et fuerunt qui armorum splendore territare hominem couarentur: quos contra similia dicuntur apud Aeschylum Sept. c. Th. 353. Livium X. 39. Tacitum Agric. 32. PFLUGK.

V. 685. *τί δ' οὐ θένοιμι κἄν ἐγὼ δι' ἀσπίδος*] Sic haec verba coniungenda sunt, ut hoc dicatur: quidni possum ego quoque ferire peroscutum? Illud enim quod vulgo legebatur: *τί δ'; οὐ θένοιμι κἄν ἐγὼ δι' ἀσπίδος*; mi-

ΙΟΛΑΟΣ.

οὐδείς ἔμ' ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐκ ἔστιν, ὦ τᾶν, ἣ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.

ΙΟΛΑΟΣ.

ἀλλ' οὖν μαχοῦμαι γ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοσι.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

σμικρὸν τὸ σὸν σήκωμα προστιθεῖς φίλοις.

690

ΙΟΛΑΟΣ.

μή τοι μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

δρᾶν μὲν σύ γ' οὐχ οἶός τε, βούλεσθαι δ' ἴσως.

ΙΟΛΑΟΣ.

ὥς μὴ μενοῦντα τᾶλλα σοι λέγειν πάρα.

V. 688. ὦ τᾶν] ὦ τᾶν B[C].

V. 689. μαχοῦμαι γ' [B.], ut correxit Elmsleius. μαχοῦμ' [C].

V. 690. σήκωμα [B] C. σκήνωμα ex apogr. Par. altero Aldus.

προστιθεῖς B. προστίθεις C. ut recte restituisse videatur Kirchhoffius προστιθίς.

V. 691. μή τοι [B] C. μή τε Aldus ex altero, ut videtur, apogr. Paris.

τος

V. 693. μενοῦντα [B]. μενοῦντα C. secundum Victorium et

rationem potius continet quam interrogationem, quam ob rem ipse quoque non possit ferire per scutum. R. K.

V. 689. «Dicit Iolaus, deficientibus corporis viribus, animum tamen non deficere, neque se cum minore hostium numero pugnare paratum esse quam olim in iuventute.» Elmsleius. ἀλλ' οὖν — γε particulae ubi apud Tragicos coniunctae legerentur, indagavit Elmsleius ad Aesch. Prom. p. 194. ed. Blomf. Lips. Sic etiam Xenoph. Cyrop. I. 4. 19: Νῆ τὸν Δ', ἔφη, ὦ πάντες, ἀλλ' οὖν πονηροί γε φανόμενοι καὶ ἐν πονηρῶν ἱππαρῶν ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα. Cf.

Mem. IV. 4, 21. Hier. II. 9. Plat. Phaedon. p. 91. B. 102. D. Isocr. Phil. §. 68. 85. PFLUGK.

V. 690. σήκωμα] pondus, quo exaequantur hostium copiae. Huc refer Hecub. 57: ἀντισηκώσας δέ σε Φθείρει θειῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας. Aesch. Pers. 442: Τοιάδ' ἐπ' αὐτοὺς ἦλθε συμφορὰ πάθους, ὧς τοῖςδε καὶ δις ἀντισηκώσαι ῥοπῇ. Haec aliaque Lennepius ad Phalar. p. 187, cuius et iam Blomfieldius copiis usus est ad Aeschylum. PFLUGK.

V. 693. ὥς μὴ μενοῦντα] Accusativus quem vocant abeo-

ΘΕΡΑΠΩΝ.

πῶς οὖν ὀπλίταις τευχέων ἄτερ φανεί;

ΙΟΥΛΑΟΣ.

ἔστ' ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ' ὄπλα · 695

τοῖςδ' οὔσι χρησόμεσθα κάποδῶσομεν

ζῶντες· θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός.

ἀλλ' εἴςιθ' εἴσω κάπὸ πασσάλων ἐλὼν

ἔνεγχ' ὀπλίτην κόσμον ὡς τάχιστα μοι.

αἰσχροὺν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε, 700

τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλία μένειν.

ΧΟΡΟΣ.

λῆμα μὲν οὐπω στόρνυσι χρόνος

τὸ σόν, ἀλλ' ἤβῃ· σῶμα δὲ φρουδον.

τί πονεῖς ἄλλως ἢ σὲ μὲν βλάψει,

σμικρὰ δ' ὀνήσει πόλιν ἡμετέραν; 705

χρὴ γνωσιμαχεῖν σὴν ἡλικίαν,

apogr. Paris. alterum. Kirchhoffius scribendum coniecit: ὥς μ' οὐ μενοῦντα.

V. 694. ὀπλίταις libri. ὀπλίτης Elmsleius.

V. 696. τοῖςδ' οὔσι B. τοῖς δ' οὔσι, sed supra scripto ab altera manu οὔσι, C.

V. 704. μὲν [C]. μὴ B.

V. 705. ἡμετέραν [B] C. ὑμετέραν Aldus.

V. 706. χρὴ] χρῆν Elmsleius sine idonea causa. σὴν ἡλικίαν Porsonus. τὴν ἡλικίαν libri.

lutas. Intellige quasi scriptum: ὥς μὴ μενοῦντος οὔτω περὶ ἐμοῦ διανοουμένῳ σοι τὰλλα λέγειν πάρεστι. Aegre fert hominis tergiversationem Iolaus: quare non-nihil offensus: Tu vero, inquit, dicas per me licet, si quid habes praeterea: modo teneas me non mansurum. Exempla eiusmodi accusativorum suppeditant Wyttenbachius ad Plut. Vol. VI. p. 139. s. Matth. Gr. 568. 3. Rost. §. 131. 4. p. 722 sq. ed. sept., cuius quidem illa cave negligas, quae perite monuit adnot. 3. PFLUGK.

V. 694. πῶς οὖν ὀπλίταις τευχέων ἄτερ φανεί;] Parum vidit Elmsleius, quod

pro ὀπλίταις reponi voluit ὀπλίτης, coll. Androm. v. 459: νῦν δ' εἰς γυναῖκα χορὸς ὀπλίτης φανείς κτείνεις μ'. quod etsi intelligi potest — negavit enim A. Matthiae intelligi posse —, illud tamen, quod in libris est, aptiorem sententiam habere videtur: Quemadmodum igitur graviter armatis sine armis respiciendum te dabis?

V. 701. Sic intellige: τῶν ἄλλων μαχομένων ἡμᾶς δειλία μένειν. Vid. adnot. ad Hecub. 592. p. 56 seq. PFLUGK.

V. 706. γνωσιμαχεῖν] Atticorum poetarum unus, ut adnotavit Elmsleius, Ariston-

τὰ δ' ἀμήχαν' ἔαν· οὐκ ἔστιν ὅπως
ἦβην κτήσει πάλιν αὐθις.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὦν
λιπεῖν μ' ἐρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;

710

ΙΟΛΑΟΣ.

ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρὴ τούτων μέλειν.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί δ' ; ἦν θάνης σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;

ΙΟΛΑΟΣ.

παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ἦν δ' οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήσονται τύχη;

ΙΟΛΑΟΣ.

οἷδ' οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσης, ξένοι.

715

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τοσόνδε γὰρ τοι θάρσος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.

V. 710. σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς] Sic scripsit Musurus de suo. libri habent σὺν τέκνοις ἐμοῖς, ut extrema vox mihi omissa esse videatur et scribendum fere in hunc modum: σὺν τέκνοις ἐμοῖς μόνην. R. K.

V. 711. χρὴ apogr. alterum Paris. χρῆν BC. Mox μέλειν [B] C. secundum apogr. Pariss. μέλλειν Aldus.

phanes Avium v. 555. usurpavit. Exponit Grammaticus Bekkeri Anecd. I. p. 233, 20: τὸ νοεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τὴν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύϊν. οἱ δὲ γνόντα, ὅτι πρὸς κρείσσονας ἴσονται αὐτῷ ἡ μάχη, ἡσυχάσαι. p. 228, 27: γνωσιμαχῆσαι: τὸ μεταβουλεύσασθαι καὶ τῇ ἡδὴ κεκυρωμένη γνώμῃ μάχεσθαι. PFLUGK.

V. 712. Interrogationis genus, quod cave cum illo confundas, de quo diximus ad v. 661. Praemittitur enim interrogationi τί δέ; et similia, eodem fere modo, quo extra interrogationem pronomen demonstrativum, quo excitetur attentio animi ad ea, quae subiiciuntur. Helen. 1270: τί δῆ; τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέ-

βει; Aristoph. Eccles. 667. Dind. τί δῆθ'; όταν ἄγνως ἔ, πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται; Xenoph. Conviv. III. 7: τί γὰρ σὺ — ἐπὶ τίνι μέγιστον φρονεῖς; Conf. infra ad v. 965. Bernhardy Synt. p. 352. PFLUGK.

V. 714. χρήσονται τύχη] εὐφύμως pro eo quod est θάνωσι. Etai in hac dictione non necessario mors intelligitur, sed eius perinde incerta et cuius malo significando accommodata vis est quasi dicas, εἴν τι συμβαλεῖν, si quid accidat, de quo vid. Davis. ad Cic. Tusc. I. 43. Xenoph. de Venat. V. 29: ὅσοι δὲ ἀλλοκονταί, παρὰ φύσιν τοῦ σώματος, τύχῃ δὲ χρώμενοι. Συμφορὰ χρησθαι dixit Noster Med. 347. Isaacus

ΙΟΛΛΑΘΣ.

καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν, οἶδ' ἐγώ, μέλει πόνων.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

φει·

Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεται κακῶς·

εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐμέ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ὄπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὀρᾷς παντευχίαν, 720

φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖςδε συγκρούπτων δέμας·

ὥς ἐγγὺς ἀγῶν καὶ μάλιστα Ἄρης στρυγεῖ

μέλλοντας· εἰ δὲ τευχέων φοβεῖ βάρος,

νῦν μὲν πορεύου γυμνός, ἐν δὲ τάξεσιν

κόσμῳ πυκάζου τῷδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως. 725

ΙΟΛΛΑΘΣ.

καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχων

τεύχη κόμιζε, χειρὶ δ' ἐνθες ὀξύην

λαιόν τ' ἐπαίρει πῆχυν εὐθύνων πόδα.

V. 713. μελήσει] μελήση B. παιῶ Canterus. πᾶσι libri.

V. 720. ὄπλω B. id quod olim fuerat ὄπλω, ὄπλων [C].

V. 721. συγκρούπτων a pr. manu B. σὸν κρούπτων δέμας Dob-
braeus.

V. 723. μέλλοντας [B] C. μέλλοντος Aldus.

V. 727. ἐνθες [B] C. ἐνθεν Aldus.

Or. VII. §. 8. Bekk. Dionys. Hal. T. III. p. 1554, 9. R. Plutarch. Thes. 6. ἀρῶσι τε χρήσασθαι idem Phocion. 33. PFLUGK.

V. 719. εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐμέ] Constructio horum verborum haec est: εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος εἰς ἐμέ, αὐτὸς οἶδεν. Quibus in locis veteres multo liberius versati sunt quam nos solemus. Conferas Vergilii Georg. lib. II. v. 227: Rara sit an supra morem si densa requires, quod erat proprie ita scribendum: Rara sit an supra morem densa, si requires. R. K.

V. 721. φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἔν] Ocius te istis indui oportet.

Troad. 436. οὐκέτ' ἂν φθάνοις ἂν αὐτὰν ἰστίοις καταδοκῶν. Plato Euthyd. p. 272. D: οὐκ ἂν φθάνοις ἀκούων, iam iam audies. Vid. Matth. Gr. §. 553. De huius constructionis ratione dissident inter se viri primarii, Hermannus ad Vig. p. 763. Schaeferus ad Demosth. T. IV. p. 258. PFLUGK.

V. 722. Proverbialis dictio est, ἀγῶν πρόφασιν οὐκ ἀναμένει, de qua scripsit Heindorfius adnotatione ad Plat. Cratyl. p. 128. PFLUGK.

V. 727. ὀξύην] « Recte interpretatur Brodaeus, hastam ex oxya arbore. Arboris huius meminit multis locis Theophrastus: vide modo Hist. Plant. Lib. III. c. 6.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἡ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὀπλίτην χρεών;

ΙΟΛΑΟΣ.

ὄρνιθος οὔνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.

730

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εἶθ' ἦσθα δυνατὸς δρᾶν ὅσον πρόθυμος εἶ.

ΙΟΛΑΟΣ.

ἔπειγε· λειφθεὶς δεινὰ πείσομαι μάχης.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

σύ τοι βραδύνεις, οὐκ ἐγώ, δοκῶν τι δρᾶν.

ΙΟΛΑΟΣ.

οὔκουν ὀρᾷς μου κῶλον ὥς ἐπείγεται;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ὀρῶ δοκοῦντα μᾶλλον ἢ σπεύδοντά σε.

735

V. 732. λειφθεὶς [B]C. ληφθεὶς Aldus.

V. 733. οὐκ ἐγώ B. De C. non constat. Alterum apogr. Paris. κοῦκ ἐγώ, alterum οὐκ ἐγώ. Dein δοκῶν [B]C. secundum Furiam. δοκῶ apogr. Pariss. Videtur hic quoque δοκῶ olim scriptum fuisse. Conf. v. 720. adn. crit.

V. 736. οὐ ταῦτά [B] Heathius. σὺ ταῦτα [C]. Dein λείσσεις B.

V. 737. εὐτυχοῦντά σε] Sic B. εὐτυχοῦντά γε C. Kirchoffio videtur legendum: εὐτυχεῖν τὰ σά.

V. c. 5. Hastas ex ea fieri solitas ostendit Pollux Lib. V. sect. 20, ubi vide citata. Totum locum sic intelligo: Iubet famulum Iolaus hastam sibi in manum dextram tradere, ipsum a laeva manu incedere cubitumque domini sustentare. » Musgravius. Ceterum promiscue dici ὀξύη et ὀξύα docet Lobeck. ad Phryn. p. 301. PFLUGK.

V. 730. ὄρνιθος οὔνεκ'] boni ominis causa, ne pedem offenderet aut procideret. Soph. Oed. T. 52. ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίω τύχην Παρέσχεις ἡμῖν. Iph. A. 985. εἰτά σοι τάχα Ὀρνις γένοιτ' ἂν τοῖσι μέλλουσιν γάμοις Θανοῦσ' ἐμῇ παῖς. Cf. Hel. 1051. Or. 788. Phoen. 865. PFLUGK.

V. 739. τοῦτο γὰρ φόβος] Syntaxis est quasi dixisset φοβούμαι. Troad. 240: εἰ τόδ' ἦν ὑμῖν φόβος. Ion. 572: τοῦτο καὶ ἔχει πόθος. Aesch. Pers. 744: τοῦτό γ' οἷα ἐνι στάσις, quod temere sollicitavit Blomfieldius. Eiusdem generis illud est in Bacchis v. 1287: λέγ' ὥς τὸ μέλλον καρδιά πῆδημ' ἔχει. Comparaveris et Verg. Aen. XI. 14. timor omnis abesto, quod superest. PFLUGK.

V. 740 sq. De Herculis adversus Spartam expeditione dixit Apollod. II. 7, 3. et Heynius Obs. p. 188. Sed Iolaum huius expeditionis socium non reperio: Iphiclem, Herculis fratrem, commemorat Apollodorus, pugnantemque adversus

ΙΟΛΑΟΣ.

οὐ ταῦτα λέξεις, ἥνικ' ἂν λεύσῃς μ' ἐκεῖ . . .

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τί δρωῶντα; βουλοίμην δ' ἂν εὐτυχοῦντά σε.

ΙΟΛΑΟΣ.

δι' ἀσπίδος θείοντα πολεμίων τινά.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εἰ δὴ ποθ' ἤξομέν γε· τοῦτο γὰρ φόβος.

ΙΟΛΑΟΣ.

φεῦ·

εἰθ', ὦ βραχίων, οἷον ἠβήσαντά σε 740
 μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἥνικα ξὺν Ἡρακλεῖ
 Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
 τοιοῦτος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυσθέως

V. 738. *θείοντα* Elmsleius. *θένοντα* libri.

V. 739. *εἰ δὴ ποθ'* [B]C. secundum Victorium et apogr. Paris. alterum. *ἤδη ποθ'* apogr. Par. alterum et Aldus.

V. 740. *εἰθ', ὦ βραχίων* εἰθ' ἐβραχίων, sed *ε* in rasura e correctione B.

V. 741. *σὺν B.*

V. 743. *τοιοῦτος, οἷος* τοιοῦτος· οἷος Kirchhoffius cum Barnesio. Sed vide adn. exegeticam.

Hippocoontidas obisse scribit. Dixi de hoc loco in prooemio. PFLUGK.

V. 743. Convertit orationem a lacerti sui compellatione ad se ipsum. Talia nollem docti homines subtiliore quadam ratione grammaticae Graecae explicarent, sed cogitarent, quid deceret hominem commotiorem in dicendo et iuventae fortiumque facinorum recordatione fervidiorem. [At, etiam si quis maximo opere commotus sit, nemo tamen ita loqui debet, ut eius oratio prorsus non cohaereat nec ullum in se certum solutionis adiumentum habeat, nisi eum plane desipere velimus. Quamobrem circumspiciamus ne-

cesse est aliquam rationem, qua sententiam, quam eloquitur Iolaius his verbis, animo concepissee videatur. Ea vero ratio mihi videtur haec esse, ut in voce *οἷος*, quae, si relativam eius vim spectamus, aptissime cum antecedenti voce *τοιοῦτος* coniuncta est, si sententiam ac significationem, ad Iolai personam referenda est, talem adiectivi notionem agnoscamus, quae externa orationis forma ad *τοιοῦτος* referatur, vi ac sententia ad Iolai personam pertinere possit. Eam facile agnosces, si haec verba ita animo comprehensa ab Iolao statuas, quasi dicere voluerit: quemadmodum affectus ego possim fugam Eurysthei effi-

θείην· ἐπεὶ τοι καὶ καχὸς μένειν δόρυ.
 ἔστιν δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον,
 εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
 τὸν εὐτυχοῦντα πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς.

745

XOPΟΣ.

(στροφ. α'.)

Γᾶ καὶ παννύχιος σελάνα
 καὶ λαμπρόταται θεοῦ

V. 745—747. habet Stobaeus flor. XCII. 5. t. III. p. 197.

ἔχων B.

V. 747. ἐπίστασθαι χρεῶν Stobaeus.

V. 748.

(στροφ. α')

x — / u — u — —
 — / u — u — —
 u — / u — —
 / u — u — —
 5 u — / u — u — —
 x — u — u — u — —
 u — / u — u — —
 x — / u — u — —
 — / u — u — —
 10 u — / u — —
 x — u — / u — u — u — —
 (στροφ. β'.)
 x — / u — u — u — —
 x — / u — u — —
 — / u — u — —
 u — / u — / u — u — —
 5 / u — u — u — / u — —
 u — / u — u — u — / u — —
 u — / u — / u — u — u — —

Versus sunt Glyconeī, interiectis paucis aliis, sed cognatis tamēn aut qui cum Glyconeis consociari soleant. Velut is qui est στροφ. β'. 4. itemque extremus, ex monometro iambico et ithyphallico compositi: quod genus imprimis frequens in clausulis. Prioris strophæ v. 4. dubitari potest utrum dactylicis an Glyconeis adnumerandus sit, cf. G. Herm. Elem. D. M. p. 539 seqq. Minus itiam definias, qualis sit στροφ. β'. v. 5, qui fortasse similis est illius, de quo modo dixi. Sed ut ad argumentum huius carminis

cere. Eiusmodi sententiam si animo Iolai obversatam esse statuemus, facile agnoscemus

scripturam eam, quæ est in omnibus libris: οἷος ἄν τροπήν Εὐρυσθέως θείην, mutandam aut-

φαισίμβροτοι αὐγαί,
ἀγγελίαν μοι ἐνέγκαιτ',
λαχρήσατε δ' οὐρανῷ

750

veniam, digresso ad pugnam Iolao et propinquo summae rei discrimine, solliciti senes Marathonii de eventu proelii avent cognoscere, quo res casura sit, simulque et periculi magnitudinem commemorant, et eadem cur defugienda tamen non fuerit: postremo in Iovis auxilio spem omnem reponunt, ut qui Herculis Iove nati liberos eosdemque ad Iovis aram supplices tueantur, et urbem suam Minervae tutelae commendant. PFLUGK.

V. 750. φαισίμβροτον Musgravius et Elmsleius, quorum hic tamen rursus dubitat ad Bacch. 121. PFLUGK.

V. 751. ἐνέγκαιτ' G. Hermann auctore Nauckius. ἐνέγκαιτ' B. De C. non constat, quum in apogr. Paris. altero sit ἐνέγκαιτε, in altero e erasum.

lo modo esse. Nam non est quod dicam οἷος ἂν τροπήν Εὐρυσθέως θείην ab Euripide ne potuisse quidem scribi. R. K.] Ne illud quidem concedendum est A. Matthiae, quod post οἷος putat insolentius sequi optativum cum ἂν particula pro infinitivo. Neque enim perinde est, optativo an infinitivo utare, sed utriusque modi idem in hac dictione discrimen est, quod in particula ὥστε elegantius explicavit Rostius gr. Gr. §. 122. 9. adn. p. 654. ed. VII. PFLUGK. Similiter, ut h. l. sed alio quodam modo Hercules ipse manus suas compellat apud Sophoclem Ai. v. 1059 sqq. ed. Herm. R. K.

V. 745. καὶ τόδ' — εὐψυχίας δόκησις] Hipp. 425: μόνον δὲ τοῦτό φασ' ἀμιλλᾶσθαι βίῳ, Γνωμὴν δικαίαν καγαθήν. Archel. fragm. XVIII (XXII): κείνο δ' ἰσχύει μέγα, Πλούτος. Plato de Rep. IX. p. 583. D: τοῦτο γάρ, ἔφη, τότε ἡδὺ ἴσως καὶ ἀγαπητὸν γίγνεται, ἡσυχία. X. p. 606. B: ἀλλ' ἐκεῖνο κερδαίνειν ἡγείται, τὴν ἡδονήν. Conf. G. Hermann. ad Soph. Trach. 97. PFLUGK.

V. 748. A principio Terram appellat et Solem, ut mos est

in obtestationibus vel parentium vel maiorem in modum admirantium, denique si quis iurisiurandi religione se obstringit. Vid. Med. 751. 1251. Hipp. 601. al. In oratorum quoque consuetudine versatur illud, ὃ γῇ καὶ θεοῖς. His quod adiecit Lunam, vereor ne frustra sit qui ad subtiliorem quandam rationem retulerit; mihi quidem ob eam causam appellari videtur, quod de ea idem quodammodo praedicari potest quod de Sole, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει. Homeri haec de Sole verba sunt, cuius impressa sunt vestigia orationis etiam in illis, λαμπρόταται θεοῦ φαισίμβροτοι αὐγαί: ubi erat qui mallet φαισίμβροτον, quasi iubente poeta Odyss. x, 138.; sed temere. Nam duo epitheta ne te offendant, cautum est adnotatione ad Hecub. 485. possuntque facili negotio plura accumulari. Quod superest, θεὸς eodem modo dicitur Suppl. 208: αἰθρόν τ' ἐξαμύνασθαι θεοῦ. Alc. 722: φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ φίλον. PFLUGK. Adde Med. 353: εἴ σ' ἐπιούσα λαμπὰς ὄψεταί θεοῦ κτέ. R. K.

V. 751—754. Duae res sunt, ut equidem arbitror, quas chorus sibi ab iis quos dixit con-

καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν,
 γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθήνας.
 μέλλω τᾶς πατριώτιδος γᾶς,
 μέλλω περὶ καὶ δόμων,
 ἰκέτας ὑποδεχθεῖς,
 κίνδυνον πολιῷ τεμεῖν σιδάρω.

755

V. 754. *γλαυκᾶς τ' Ἀθήνας* G. H. Schaeferus ad Gregor. Corinth. p. 46. *γλαυκᾶ τ' Ἀθήνα* libri, ut librarii, quum scriptam esset *γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθήνας*, videantur putavisse se videre *γλαυκαῖ τ' ἐν Ἀθήναις*. *γλαυκᾶ τὸδ' Ἀθήνα* coniecit Kirchhoffius, *γλαυκῶπις Ἀθήναν* Nauckius.

V. 755. *μέλω* B.

tingere optat: primum ut se, spem metumque inter ambiguum, de eventu faciant certiores; quod inest in his verbis, *ἀγγελίαν μοι ἐνέγκετε*: deinde ut rem perferant ad deos, opem videlicet in tanto discrimine laturos, et quidem, nisi fallor, ad Iovem et ad Minervam. Ex quo apparet ad verbum *ἰαχῆσατε* non intelligendum esse, quod in superioribus expressum est, *ἀγγελίαν*, sed absolute aiunt id accipiendum esse aut ad rem referendum, cuius *ἀγγελίαν* chorus expetit. Sed Iovem in his intellige: *ἰαχῆσατε δ' οὐρανῷ καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν*. Vocabulum *ἀρχέτας* legi in Electr. 1149. adnotavit Musgravius (*ἀπαξαπλῶς λεγόμενον* enim vocaberat Barnesius), monnitque *θρόνον ἀρχέταν* dici eodem modo quo *τύραννον ἐστῖαν* Androm. 3. Nec praetereundum quod animadvertit Elmsleius. 'Nota' inquit 'in hoc versu postrema vocabuli syllabam positione productam ante mutam et liquidam. Quod ne in melicis quidem saepe fit. Sic ὑπὸ πλάκα apud Soph. Ai. 1220. κατὰ τε δόξα Trach. 1014.' [De hac re vide quae nuper diximus ad Alcest. 542. p. 87. ed. Goth. alt. R. K.] Minervae mentio in his: *γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθήνας*. In qui-

bus meminisse oportet Homeri *γλαυκῶπιδος*; item Pausaniae l. 14, 6., qui commemorat ἄγαλμα Ἀθηναίης *γλαυκούς* ἔχον τοὺς ὀφθαλμούς. Praeterea notanda ellipsis, cuius origo penes Homerum Il. ζ, 378. *Ἡέ πη ἐς γαλῶν ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων, Ἡ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται*. Odys. η, 132. ἐν Ἀλκινόοιο. κ, 282. ἐνὶ Κίρκης. Vide Bosianum librum p. 202 sq. ed. Lips. coll. G. Bernhardt Synt. p. 184. Sed haec quidem trita et prope iam in vulgus nota. De sententia ipsa pauca dicenda sunt, in qua facile quis adducatur ut subinsulsi quid et inepti latere putet. Nam Terram, Lunam, Solem invocari, ut quid rei geratur nuntient, ut Iovis curam ad tantam periculi magnitudinem convertant, sollemne nec sine ratione: illud mirum, eodem etiam ad aedem Minervae accedere iuberi. Quare ego quidem ab initio tale quid substituendum putabam, *ἰαχῆ δ' ἔτω οὐρανῷ κτέ.*, chori scilicet eiusque civium auxilium implorantium clamor, coll. Soph. Trach. 207. Sed nihil temere novandum. Nempe absens Athenis chorus precatur et quasi qui divam huius civitatis praesidem adire velit, ei non sit alium in locum eundem nisi ad eam, quae

(ἀντιστρ. α')

δεινὸν μὲν πόλιν ὡς Μυκῆνας
 εὐδαίμονα καὶ δορὸς
 πολυαίνετον ἀλκᾷ
 μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεῦθειν·
 κακὸν δ', ὧ πόλις, εἰ ξένους

760

V. 756. μέλω καὶ περὶ δόμων B. μέλλω περὶ τῶν δόμων [C]. Hinc Kirchhoffius scribendum putavit μέλλω περὶ καὶ δόμων. Cuius rationem secuti sumus. Vulgo legebatur: μέλλω περὶ δωμαίων, sine auctoritate.

V. 761. πολυαίνετον Canterus. πολυαινέτον libri.

V. 762. ἐμᾷ Canterus. ἐμὲ libri.

ei parata erat in arce, sedem. PFLUGK.

V. 755—758. In his causam exsequitur, cur et ipse in magno timore versetur et ab dis æquum putet labores suos adspectari. Ac quamvis pugnam, quum ipse senectute invalidus sit, alii ineant, tamen quoniam ea res et voluntate ac consensu omnium civium agitur et exitus ad universam civitatem pertinet, recte poterat dicere, μέλλω — κίνδυνον τεμῆν. Idque multo aptius iudico quam quod reponi iussit G. Hermannus ad Soph. Antig. 24. μέλλει, ut haec ad Iolaum referrentur. Etsi viro egregio non illa fuit causa corrigendi, ut hanc sententiam a choro ad Iolaum traduceret, sed ut ὑποδεχθεῖς v. 757. retinere posset passivam significationem. Atque est illa sane nondum ad liquidum perducta quaestio, utrum talia, quum forma et genere verbi disiuncta sint, significatione permisceantur: interim tamen tutius iudico illud participium intelligi perinde quasi ὑποδεξάμενος: cuius rei auctores fuerunt Reisigius ad Oed. Col. p. CLXXII. Matth. Gr. §. 495. a. coll. §. 496, 6. De extremis illis, κίνδυνον τεμῆν, adsentior Markland ad Suppl.

1205. 'Vult secundo facere proelium (sive periculum) ferro: id est, ense, quo secantur et caeduntur hostes, in proelio periclitaturus sum: plane, ferro acuto proeliaturus sum.' Similem verborum usum haud raro invenias: de ταρασσέν monuit Schaeferus ad L. Bos. p. 324., alia adnotavit Lobeck. ad Ai. 374. Sed nihil aptius contuleris quam Pind. Olymp. XIII, 55. μαχὰν τέμνειν τέλος. Egregie G. Bernhardt Synt. p. 109. PFLUGK.

V. 759. ὡς Μυκῆνας] Oportebat ὡς Μυκῆναι (scil. εἰσὶν). Sed traxit illa et ad reliquorum structuram aggregavit potioris vis sententiae. Vide inprimis Lobeckium ad Phryn. p. 753. Krüger Untersuchungen u. s. w. III. p. 286. cf. Matth. Gr. §. 448. l. a. Ochsner. ad Cic. Ecl. p. 399. PFLUGK.

V. 762. μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεῦθειν] ira alta mente repostam habere, id est, gravem et aegre mitigandam. Comparavit haec verba cum Sophocleis Oed. Col. 1209: σκαιοσύναν φνιδόσων Reisigius. Melius componas huius fabulae v. 879: ἀτὰρ τί κεῦθον Ἰύλεως σοφόν ποτε Εὐρύνοθέως ἐφείσασθ' —. Dativus adiunctus est ob eam

ικτῆρας παραδώσομεν,
 καὶ λεύσιμον ἄλγος.
 Ζεὺς μοι σύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι,
 Ζεὺς μοι χάριν ἐνδίκως
 ἔχει· οὐποτε θνατῶν
 ἥσσονές ποτ' ἄν, εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται.
 (σιγ. β'.)
 Ἀλλ', ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὐδας

765

770

V. 765. καὶ λεύσιμον ἄλγος] Sic H. Stephanus. καὶ λεύσιμον ἄργος BC. secundum apogr. Pariss. κελύσμασιν Ἀργούς Reiskius, Musgravius, A. Matthiae, Nauckius.

V. 769. ἥσσονές ποτ' ἄν, εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται] Sic vulgo legitur e C. ab altera manu. ἥσσους εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται B. ἥσσον οὐτ' ἐμοῦ φανοῦνται C. a pr. manu. ἥσσονές ποτ' ἄν, εἴ θεοὶ φανοῦνται G. Hermannus. ἥσσους θεοὶ πρηνάεις ἐμοὶ φα-

causam, quam indicavi ad Med. 74. PFLUGK.

V. 768. οὐποτε — φανοῦνται] Incorruptam qui huius loci scripturam ex Aldina propagatam putat, neminem reperio: et merito. Id interest, ut alii levi remedio restitui haec verba posse, alii ea graviore vulnere laborare existiment. Quorum commenta qui diligentius explicare de iisque disputare in utramque partem voluerit, ve-reor, ne operam perdidisse videatur. Magis ad rem fecerit qui offensionis causas exsequatur, si minus ut certa emendatio reperiatur, at ut sedes tamen mali et ratio corruptelae cognoscatur. Ac primum ignoratur, quinam sint illi, ad quos haec sententia referatur. Deos putant post Barnesium, qui interpretatur: nunquam mortalibus inferiores di videbuntur. Deos apte commemorari non negem; at id vocabulum qui subaudiendum arbitrantur, neque ubi eius vel levissimum vestigium lateat docuerunt, nec sane intelligo qualem ellipseos rationem esse stuant. Quare et Canterus

olim et nuper G. Hermannus θεοὶ ex coniectura intulerunt: rectissime, modo de dis loqui poetam constaret. Altera offensionis causa posita est in eo quod est ποτέ: quod quidem, praecedente οὐποτε, inferri licuisse certe dubitari potest. Neque enim recte quis ad talia provocaverit, quale est hoc Aristophanis Equit. 475. καὶ ταῦτά μ' οὐτ' ἀργύριον οὔτε χρυσόν Διδούς ἀναπίσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους, Ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω, et quae commemoravit Fritzschi Quaes. Luc. p. 14. et praefatione p. XXIV. Tertiam causam adiecit Elmsleius, futurum indicativi ἄν particulae iunctum, qua quidem in re consentientes habet et populares suos puto omnes, et nostratum virum Graece doctissimum, Schaeferum ad Demosth. T. IV. p. 243. Nolo ego nunc ad hanc quoque descendere quaestionem in re vel sic satis impedita, praesertim quum illud neque defensum eam vim habeat, ut sanum hunc locum putemus. Sed coniecturae aleam quo minus subeas, illud

γᾶς σὸν καὶ πόλις, ἅς σὺ μάτηρ
 δέσποινά τε καὶ φύλαξ,
 πόρευσον ἄλλα τὸν οὐ δικαίως
 τᾷδ' ἐπάγοντα δορύσσοντα
 στρατὸν Ἀργόθεν· οὐ γὰρ ἐμᾶ γ' ἀρετᾶ 775
 δίκαιός εἰμ' ἐκπесεῖν μελάθρων.

(ἀντιστρ. β'.)

Ἐπεὶ σοὶ πολύθυστος αἰεὶ

νοῦνται dubitanter Nauckius. ἥσσους [δαίμονες] ἐκ γ' ἐμοῦ φανούνται Kirchhoffius, alii aliud.

V. 773. ἄλλα Scaliger. ἀλλὰ libri.

V. 774. τᾷδ' [B], τὰδ' C secundum apogr. Pariss. δορύσσοντα [B], δορύσσοντα C. secundum apogr. Pariss. δορύσσον coniecit Kirchhoffius, δορυσσόητα Nauckius.

V. 777. ἐπεὶ σοὶ πολύθυστος αἰεὶ κτέ.] Sic scripsi cum Nauckio. ἐπὶ σοὶ B. ἀλλ' ἐπὶ σοὶ C., sed ἀλλ' ἐπεὶ σοὶ apogr.

prohibet, quod, quum sententia ipsa quasi fuerit minime certum sit, vatis potius quam critici acumine opus esse videatur. Nam et de potentia deorum dici potuit humanis opibus nunquam non maiore et de eorundem studio referendae gratiae, si quid bene de iis meriti sint mortales. Ne illud quidem affirmaveris, utrum ista de iis universe poeta pronuntiaverit, an de Iove, cuius modo mentionem iniecerat. Denique fieri potuit, ut homines de dis bene meritos eorumque societate fretos aegre vinci posse dixerit. In his ego angustiis atque in tanta opinionum quas suscipere liceat varietate malle omnino coniectura abstinere: sed si audendum sit, scripserim οὐποτε θνατῶν [θεοῖ] ἥσσονες τὸδ' ἄν (scil. ἐλθσαν vel φανείσαν), οὗτ' ἐμοῦ φανούνται. Τόδε intellige τὴν χάριν. Hoc admisso, etiam in strophā corrigendum v. 757. ἰκέτας ὑποδεχθεῖς [θεῶν], coll. v. 955: ἰκέτας δαιμόνων καθημένους. [Fortasse praeunte quodammodo Musgravio: ἥσσονες πρῆτάνευς ἐμοὶ φανούνται, quod de dis acceperis terrae At-

ticae tutelaribus. Vid. Blomf. Gloss. ad Prometh. v. 176. F. I.] PFLUGK.

V. 770. σὸν γὰρ — σόν] Convertit nunc orationem ad Minervam. Pronomen repetit graviter et cum fiducia affectu. Confer Bacch. 961. μόνος σὺ πόλεως τῆςδ' ὑπερμαχεῖς μόνος. Alc. 722. φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ φίλον. Hipp. 327. Rhes. 579. PFLUGK.

V. 771. Notum illud Demosthenis apud Plutarchum in eius vita c. 26: ὁ δέσποινα Πολιάς, τί δὴ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χείρεσι θηρίοις, γλῆνι καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ; Conf. Heindorf. ad Plat. Phaedr. §. 131. PFLUGK.

V. 774. δορύσσοντα] Eustathius p. 1292, 19: ὁ θῶραξ ἀφ' οὗ τὸ θωρήσσεσθαι, καὶ ἡ αἰχμή ὅθεν τὸ αἰμάζειν ἢ αἰχμάσσειν, ὡς ἀπὸ τοῦ δόρυ τὸ δορύσσειν. Utitur hoc verbo etiam Sophocles Ai. 1167. ed. Herm. PFLUGK.

V. 777 seqq. Admonet divam honorum sacrificiorumque, quibus eam aequum sit ad ἔργον ferendam commoveri de more.

τιμὰ κραίνεται, οὐδὲ λάθει
 μηνῶν φθινὰς ἀμέρα,
 νέων τ' αἰοῖδαί χορῶν τε μολπαί.
 ἀνεμόεντι δὲ γὰς ὄχθῳ
 ὀλολύγματα παννυχίοις ὑπὸ παρ-
 θένων ἱακχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

780

Paris. alterum, alterum ἀλλ' ἐπὶ σοί. Kirchhoffius haec ita constituit: Ἔστιν σοι πολύθυτος δὲ τιμὰ κραίνεται, οὐδὲ λάθει κτέ. πολύθυτος G. Dindorfius. πολύθυτος libri. δὲ B. αἰεὶ C. secundum apogr. Pariss.

V. 778. λάθει Kirchhoffius. λένθει (v. in rasura, λάθη a mann^{sec.}) B, λήθει C, κένθει apogr. Par. alterum.

V. 781. νέων Barnesius, ραῶν B, νεῶν [C], sed apogr. Paris. ραῶν.

vid. Hom. Il. α, 39. Od. α, 60. Ac recte vidit Barnesius loqui poetam de Panathenaeorum festo, quod mense Hecatombaeone celebrari solitum et gymnico musicoque certamine illustre fuisse constat: denique adiungebantur, ut in plerisque sacris, nocturni κῶμοι (cf. Welcker. ad Philostr. Imag. p. 203.). In singulis verbis nihil fere inest, quod vel tironi negotium exhibeat. v. 770. πολύθυτος τιμὰ est honos multis cum sacris peractus, cf. Matth. Gr. §. 446. not. 3. c. Iam illa, οὐδὲ λάθει μηνῶν φθινὰς ἀμέρα, in modum exegeseos interponuntur et continuum structurae tenorem interpellant; de quo genere saepius admonui, ut ad Androm. 144. Quare ea quae sequuntur, νέων αἰοῖδαί χορῶν τε μολπαί, revocanda sunt ad idem quo superiora verbum κραίνεται. De sententia dubitari video, quae mihi huiuscemodi videtur: nec ulla labentibus mensibus honoris tui oblivio venit. Nam οὐδὲ λάθει—ἀμέρα eodem modo dictum, quo apud Verg. Aen. VI, 542. at laeva malorum exercet poenas, pro eo quod est, laevâ malorum poenae exercentur; multaque

apud multos veterum poetarum. Dignus tamen memoratu locus Hesychii, indicatus a Musgravio, T. II. p. 1504. Φθινὰς ἀμέρα: τὴν ἱσταμένον τρίτην τριμήνιον λέγει. Quem locum corruptum recte iudicavit Elmsleius, sed coniecturam suam, τὴν ἱσταμένον τρίτην ἱερομηνίαν λέγει, mihi quidem non probavit. Veriorem emendandi rationem monstrat Grammaticus Bekkeri Anecd. Vol. I. p. 306, 32. Τριτόμηνης: ἑορτὴ ἀγομένη Ἀθηναῖς τῇ τρίτῃ. Harpocration p. 176. Lips. τριτομηνίς: Ἀνκουργος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἱερσίας τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς τριτομηνίδα ἐκάλουν. δοκεῖ δὲ γενέσθαι τότε ἡ Ἀθηναῖς. Ἰστρος δὲ καὶ Τριτογένειαν αὐτὴν φησὶ διὰ τοῦτο λέγεσθαι, τὴν αὐτὴν τῇ σελήνῃ νομιζομένην. Eadem fere Photius Porsoni p. 603, 21. Tertium mensis diem Minervae natalem fuisse et inde τριτογένειαν dictam tradit etiam Eustathius ad Iliad. δ. p. 504, 25. Quare si modo nostrum locum in animo habuit Hesychius, intellexisse eum videtur de illis τριτομηνίδος sacris: licetque suspicari cavere voluisse, quisquis fuit ille, a quo hanc annotationem sumpsit.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

δέσποινα, μύθους σοί τε συντομωτάτους
κλύειν ἐμοί τε τῷδε καλλίστους φέρω.
νικῶμεν ἐχθρούς, καὶ τροπαῖ' ἰδρύεται
παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.

785

V. 781. ἀνεμόεντι δὲ γὰρ ὄχθῳ] Sic scribendum coniecit Erfurdcius ad Soph. Ai 1177. et G. Hermannus. Probaverunt C. Reisigius ad Oed. Col. p. 380. A. Matthiae, L. Dindorfius, Pflugkius ἀνεμόεντι (sic!) δ' ἐπ' ὄχθῳ B, ἀνεμόεντι δὲ γ' ἐπ' ὄχθῳ C. secundum apogr. Pariss. Nauckius scripsit: ἀνεμόεντι δὲ γὰρ ἐπ' ὄχθῳ, Kirchhoffius ἀνεμόεντι δ' ἐπ' ὄχθῳ.

V. 781. τροπαί' libri.

ne quem vocabulum φθινὰς induceret, ut cogitaret de eo qui in anno civili dicitur μὴν φθίνων — v. 781: ἀνεμόεντι δὲ γὰρ ὄχθῳ. Arcem dicit Athenarum, quam Παλλὰδος ὄχθον vocavit Ion. 12. Παλλὰδος πέτραν Hipp. 30. ἐλαιοφύρον ὄχθον Herc. F. 1178. Strabo IX. p. 396. Casaub. (p. 240. Tauchn. τὸ δ' αὖτον αὐτὸ πέτρα ἐστὶν ἐν πεδίῳ περιουκουμένη κύκλῳ· ἐπὶ δὲ τῇ πέτρᾳ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν, ὃ τε ἀρχαῖος πρὸς τῆς Πολιάδος, ἐν ᾧ ὁ ἀσβεστος λύχνος (cf. Pausan. l. 26, 6. Mueller. de Min. Poliad. p. 25.), καὶ ὁ Παρθενών, ὃν ἐποίησεν Ἰκτίνος, ἐν ᾧ τὸ τοῦ Φειδίου ἔργον [τὸ] ἐλεφάντινον, ἡ Ἀθηνᾶ. Extrema, ὑπὸ παρθένων ποδῶν κρότοι-σιν, attigi ad Androm. 148. PFLUGK.

V. 784. «Diversus» ni fallor, est hic Θεράπων a superiore. Ille enim Hylli, hic Alcmenae servus est. Contra nuntius, qui v. 923 Eurystheum captivum ad Alcmenam ducit, fortasse eadem est persona quae hic Θεράπων appellatur.» ELMSELIUS. In verbis: δέσποινα, μύθους σοί τε συντομωτάτους κλύειν, ἐμοί τε τῷδε καλλίστους φέρω, potest sane aliquid turba-

tum videri. Itaque partim leniore ratione emendare conati sunt interpretes, ut Fr. Iacobsius, qui in Animadv. in Eurip. p. 128. λέγειν τε τῷδε pro ἐμοί τε τῷδε scribi voluit, partim eorum etiam audacius in hoc loco constituendo versati sunt, ut A. Hartungius, qui scribi voluit: δέσποινα, σοί τε καλλίστους φέρω κλύειν ἐμοί τε συντομωτάτους λέγειν, una Kir'chhoffii coniecturam, qui versum clausulas inter se permittendas censuit, et Nauckii, qui ἐμοί τε συντομωτάτους λέγειν proposuit, occupans. Ego in re prorsus incerta eo magis me abstinui a corrigendis poetae verbis, quia verba, ut sunt in libris scripta, intelligi certe possunt et, si ad Alcmenam referatur καλλίστους κλύειν potius ἡδίστους quam καλλίστους expectaveris. Nunc hoc dicitur: Verba, quae ego apporto, et tu paucis poteris percipere, et mihi ipsi sunt pulcherriima. Et quamobrem κάλλιστοι ipsi μῦθοι esse videantur, videtur apparere ex Alcmenae oratione: ὦ φίλταθ', ἦδε σ' ἡμέρα διήνυσεν ἐλευθερῶσαι τοῖςδε τοῖς ἀγγέλοις R. K.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ὦ φίλταθ', ἥδε σ' ἡμέρα διήνυσεν
 ἐλευθερῶσαι τοῖςδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
 μιᾶς δέ μ' οὐπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς·
 φόβος γὰρ, εἴ μοι ζῶσιν οὐς ἐγὼ θέλω.

790

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ζῶσιν μέγιστόν γ' εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ὁ μὲν γέρων οὖν ἔστιν Ἰόλεως ἔτι;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

μάλιστα· πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δή . . .

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί δ' ἔστι; μῶν τι κεδνὸν ἡγωνίζετο;

795

V. 788. διήνυσεν Reiskius, id quod probavit G. Hermannus. διήλασεν libri.

ἡ σθαι
 V. 789. ἐλευθερῶσαι B. ἐλευθερῶσαι C. Hinc fluxit vulgata ἡλευθερῶσθαι. Dein ἀγάμασι C.

V. 793. οὐκ ἔστιν Ἰόλεως ὅδε libri. Correxuit Elmsleius.

V. 794. κάλλιστα [B]. μάλιστα C.

V. 799. σημαίνει] Sic libri, quod defendere studuit Pflug-

V. 788. διήλασεν] Interpretor διεπράξατο. Neque illud me quidem offendit, quod similem locum non reperio. Quin etiam mirari licet, praesertim in poetis, ad verborum novitatem propendentibus, quod pauca omnino inveniuntur, quae eiusmodi praesidio prorsus carere videantur. Quae res, nisi fallor, induxit interpretes, ut, si quid prorsus singulare incidere, prout ad dubitandum pleneque suspicionum evaderent. PFLUGK. Mihi multo satius visum est recipere Reiskii elegantem coniecturam διήνυσεν, quae aperte id, quod voluit Pflugkii, significaret, praesertim quum libros non haberemus in hac fabula nisi deteriores. R. K.

V. 790. Unum, inquit, reliquum est genus calamitatis, de

quo me nondum securam reddidisti. PFLUGK.

V. 791. φόβος γὰρ, εἴ μοι] i. e. μή οὐ ζῶσι, s. μή θάνωσι: nisi quod illud alterum natura incertum est et quocunque duxeris inclinaturum. Explicavi ad Med. 148. ad Androm. 61. Multos omnino locos inveniet qui ab illa parum subtili interpretandi ratione non abhorreat, in quibus εἰ particulam cum aliis commutatam dicat. Pauca memorabo exempla, ubi μή vel exspectes vel probari poterat. Plutarch. V. Solon. c. 7. τοῦ μέλλοντος ὠδῖνας ἀεὶ καὶ τρόμους καὶ ἀγωνας, εἰ στερήσονται, παρέχοντος αὐτοῖς. Num. 4. ἀρα οὖν ἀξίον ἐστι ταῦτα συγχωροῦντας ἐπὶ τοῦτων ἀπιστεῖν, εἰ Ζαλεῦκω — eis τὸ αὐτὸ ἐφοῖτα τὸ δαιμόνιον. Verbo ἀπιστεῖν subiungit μή Plato Menon. p. 89. D. Phae-

ΘΕΡΑΠΩΝ.

νέος μειθέστηκ' ἐκ γέροντος αὐθις αὐ.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

Θαυμάστ' ἔλεξας· ἀλλὰ σ' εὐτυχῇ φίλων
μάχης ἀγῶνα προῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εἰς μου λόγος σοι πάντα σημαίνει τάδε.

ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὀπλίτην στρατὸν

800

κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,

ἐκβὰς τειθρίππων Ὑλλος ἀρμάτων πόδα

ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχιμίῳις δορός.

κάπτετ' ἔλεξεν· ὦ στρατῆγ', ὅς Ἀργόθεν

kius, cuius adn. vide. σημαεὶ de coniectura Elmsleii nunc fere scripserunt reliqui. Eadem scripturae discrepantia est in Sophoclis Antig. 238., ad quem locum vide quae adnotarunt interpretes.

V. 801. ἀντετάξαμεν [C]. ἀντεταξάμην B. Hinc Kirchhoffio in mentem venit ἀντεταξάτην.

V. 802. pro πόδα proposuit Kirchhoffius ποδί. Multum praestat πόδα. Vide quae Pflugkius adnotavit supra ad v. 169.

don. p. 70. A. Ex huius observatione consuetudinis G. Hermannus lucem accendit Sophocli Philoct. 850. et Aeschilo Prom. 996. ὄρα νυν, εἰ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται. PFLUGK.

V. 797 sq. Quod Nauckius φίλων et θέλω sedem mutare inssit, id non recte fecit. Nam verbum finitum recte componitur cum eo, quod fieri vult Alcmena, προῶτον ἀγγεῖλαι, genetivus autem φίλων aptissime cum verbo εὐτυχῇ coniungitur, ut significetur Alcmenam felicem amicorum, non adversam eorum, pugnam audire velle et hanc esse causam, quam ob rem Iolai praeclare factum hac demum re perfecta accipere velit. Verba autem μάχης ἀγῶνα tam apte inter se coniuncta sunt, ut paene unam notio-

nem efficiant neque genetivus φίλων, qui antecedit, ullo modo offendere possit. R. K.

V. 799. σημαίνει] Hoc an σημαεὶ dicas, aliquid interest: quod si quaeris quantum sit, facile concedam minimi momenti esse. Verum tamen quum id, quod per omnes editiones propagatum est, ad sententiam omnino aptum esse videatur, certe causa nulla est, cur librorum auctoritatem relinquamus. Nam si futuro uteretur, hoc diceret nuntius, se ita proelii huius rationem explicaturum esse, ut simul quae ad Iolaum pertinerent complecteretur. Nunc quum praesenti utatur, non quam narrandi rationem iubente domina ininiturus sit, dicit, sed qualis sit quam afferat narratio, eiusmodi scilicet, ut nihil opus sit exercitus et Iolai mentionem separari. PFLUGK.

Eurip. Vol. I. Sect. IV.

8

ἦκεις, τί τήνδε γαῖαν οὐκ εἰάσαμεν; 805
 καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσει κακὸν
 ἀνδρὸς στερήσας· ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
 μάχην συνάψας ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἢ θανὼν ἐμοὶ
 τιμὰς πατρώους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. 810
 στρατὸς δ' ἐπήνεσ' εἰς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
 καλῶς λελέχθαι μῦθον εἰς τ' εὐψυχίαν.
 ὁ δ' οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεῖς λόγων
 οὔτ' αὐτὸς αὐτοῦ δειλίαν στρατηγὸς ὦν
 ἐλθεῖν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός,
 815
 ἀλλ' ἦν κάκιστος· εἶτα τοιοῦτος γεγὼς
 τοὺς Ἡρακλείους ἤλθε δουλώσων γόνους.

V. 805. ἦκεις, τί τήνδε Heathius. ἦκεις ἐπεὶ τήνδε B. ἦκεις ἐπὶ τήνδε [C]. εἰάσαμεν. [B], εἰα σὰ μὲν C. secundum apogr. Paris.

V. 808. μάχη vel μάχη libri. μάχην Reiskius.

V. 813. λόγῳ BC. id erat λόγῳ, id est λόγων, ut recte scriptum est in Harvagianā secunda.

V. 814. αὐτοῦ Barnesius. αὐτοῦ libri.

V. 825. παρήγγελ' B. παρήγγειλ' C. secundum apogr. Paris.

V. 805. τί — οὐκ εἰάσαμεν] Quin potius hanc civitatem armorum periculo liberamus. Loquendi genus recte explicavit Elmsleius. Utitur eo inprimis Plato, ut Charm. p. 154. E. τί οὖν ἐφη οὐκ ἀπειύσαμεν αὐτοῦ αὐτὸ τοῦτο; Vide ibi Heindorfium, it. ad Gorg. §. 126. 139 Stallb. ad Phileb. §. 125. Ceterum quoniam talis interrogatio vix quidquam differt ab imperativo, recte sequitur καί. PFLUGK.

V. 807. ἀνδρὸς στερήσας] i. e. ἀνδρὸς ἐνός. Vid. ad Androm. 910. PFLUGK.

V. 808. ἄγου] Recte Elmsleius: tecum abduc. Sic Paridis nomine ad certamen singulare provocans Menelaum Hector paciscitur apud Hom. Il. γ, 92. ὁπότερος δὲ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται, Κτήμαθ' ἐλὼν εὖ πάντα, γυναικά τε, οὐ καδ' ἀγέσθω. PFLUGK.

V. 811. ἐπήνεσ'] Vid. ad v. 21. PFLUGK.

V. 815. Quod Nauckius nuper in hoc versu desideravit negationem, falsus est. Quamvis enim particula negativa eo loco repeti potuerit, tamen nullo modo hoc ita fieri necesse erat. Illa enim negandi vis, quae est in particulis οὔτε — οὔτε, etsi proprie ad suum quaeque membrum pertinet, eo ipso, quod singulas condiciones negat, negat etiam totum pronuntiatum. Ipse facile Nauckius hoc agnoscet, si haec verba ita transponere voluerit: ὁ δ' οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεῖς λόγων ἐλθεῖν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός οὔτ' αὐτὸς αὐτοῦ δειλίαν (αἰδεσθεῖς) στρατηγὸς ὦν. R. K.

V. 817. δουλώσων] pro δουλωσόμενος interpretatur Elmsleius. Recte. Scilicet quum δουλώσαι significet in servi-

Υλλος μὲν οὖν ἀπώχεται εἰς τάξιν πάλιν·
 μάντις δ', ἐπειδὴ μονομάχου δι' ἀσπίδος
 διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελομένηας, 820
 ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
 λαιμῶν βροτείων εὐθύς οὕριον φόνον.
 οἱ δ' ἄρματ' εἰσέβαινον, οἱ δ' ὑπ' ἀσπίδων
 πλευραῖς ἔκρυπτον πλεύρ'· Ἀθηναίων δ' ἀναξ
 στρατῷ παρήγγειλ' οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ· 825
 ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ
 καὶ τῇ τεκούσῃ νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεῶν.
 ὁ δ' αὖ τό τ' Ἄργος μὴ κατασχεῖναι θέλων
 καὶ τὰς Μυκήνας συμμαχούς ἐλίσσετο.

V. 826. 27. habet Schol. ad Aristoph. Pac. 909. conf. Pollux III. 51. p. 118.

V. 828. ὁ δ' αὖ τό τ' Ἄργος] Sic emendate prima Commeliniana De libris parum constat. δδ' αὐτὸ ἰάργος Aldus. Dein θέλων libri. θέλειν Reiskio auctore plerique recentiorum, qua correctione carere possumus. Neque enim hodie quisquam assentietur Elmsleio, quod negavit, si participium velles servare, non μῆ, sed οὐ dicendum fuisse.

tutem redigere, δουλώσασθαι sibi in servitutem redigere, fieri potest, ut priore utare, ubi accurata loquendi consuetudo medium requirebat: non item medium usurpare liceat pro activo. Cf. Matth. Gr. §. 496. 5. PFLUGK.

V. 821 seq. Macariae caedem dicit: quam cur solitis lamentis persequi noluerit poeta, in prooemio diximus. In his versibus quod dicitur οὕριον φόνον, cum eo apte comparavit Elmsleius Helen. v. 1603. αἵματος δ' ἀπορροαί Ἐς οἶδ' ἔσηκόνιζον οὐριοί ξένω. Videlicet ea res pertinebat ad id quod Graeci dicunt καλλιερεῖν. PFLUGK.

V. 826. «Pollux III. 51. Ἐποικο δ' ἄν τούτοις πολίτης· τὸ δὲ συμπολίτης οὐ δόκιμον, εἰ καὶ Ἐγριπίδης αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἡρακλείδαις τε καὶ Θηοσί. Adde Aesch. Theb. 611.» ELMSLEIUS. Vide Lo-

beckium ad Phryn. p. 172. s. 471. PFLUGK.

V. 828. μὴ κατασχεῖναι θέλειν] Locus communis in eiusmodi cohortationibus. Ceterum conf. quem Elmsleius laudavit, Electr. v. 1354. οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω. Hom. II. α, 277. μήτε σύ, Πηλεΐδῃ, ἔθει' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ. β, 247. Ἰσχεο, μηδ' ἔθει' οἷος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν. Xenophon Anab. III, 2. 16. νῦν δ', ὅποτε καὶ πείραν ἤδη ἔχετε αἰτίων, ὅτι θέλουσι καὶ πολλαπλάσιοι ὄντες μὴ δέχεσθαι ὑμᾶς, τί ὑμῖν ἐτι προσήκει τούτους φοβεῖσθαι; PFLUGK.

V. 829. ἐλίσσετο] «Supplicabat. Verbum minime imperatorium ex industria adhibuisse videtur poeta, quo melius Eurysthei timiditatem exprimeret. Alioqui προὔτρεψατο, hortatus est, aut aliquid eiusmodi dixisset.» ELMSLEIUS.

ἐπεὶ δ' ἐσήμην' ὄρθιον *Τυρσηνικῇ* 830
σάλπιγγι καὶ συνῆψαν ἀλλήλοις μάχην,
πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
πόσον τινὰ στεναγμὸν οἰμωγὴν θ' ὁμοῦ;
τὰ πρῶτα μὲν νῦν πίτυλος Ἀργείου δορὸς 835
ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἴτ' ἐχώρησαν πάλιν.
τὸ δεύτερον δὲ πούς ἐπαλλαχθεὶς ποδί,
ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς ἐκαρτέρει μάχῃ·
πολλοὶ δ' ἐπιπτον. ἦν δὲ τοῦ κελεύσματος,

V. 833. *πόσον τινὰ στεναγμὸν BC. πόσον τινὰ τιναγμὸν* e corrupta scriptura apogr. Paris. alterius Aldus.

V. 836. *ἐπαλλαχθεὶς [C.] ἀπαλλαχθεὶς B.*

V. 839. *ἦν δὲ τοῦ κελεύσματος*] Sic libri, quod malui retinere quam illud reponere, quod voluit L. Dindorfius: ἔρ

Non assentior. Nam usitatum est hoc ducibus in magno discrimine, ut militum fortitudinem omni genere obtestationis commemorandoque quod cuique carissimum excitare et confirmare studeant. Quodsi singulari quodam consilio poetam illud verbum usurpasse credendum est, ad declarandam Atheniensium virtutem, vel forti hosti timendam, quam ad exprimendam ignaviam Eurysthei delectum putare malim. Eurysthei enim personam poeta laudabili consilio ita informavit, ut eum, quamvis male audientem inter Herculis propinquos, tamen non infra dignitatem suam esse confitendum sit. PFLUGK. Etiam si non negamus aliquoties etiam fortissimos imperatores, quum viderent milites suos pugnam non sustinere, adeo supplicasse exercitui, ut proelium redintegrare et impetum sustinere vellet, id tamen non videtur in hunc locum cadere, praesertim quum ipse Euripides nuntium antea loquentem ita fecerit: *Ἀθηναίων δ' ἀναξ στρατῷ παρήγγειλ' οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ*, ut iam his verbis igna-

viam Eurysthei quasi occupaverit nec in ipso armorum discrimine has preces fundat Eurystheus, sed iam ab initio proelii precibus pro adhortatione idonea utatur. R. K.

V. 830. *ἐσήμην'] ὁ σάλπιγγις* scil. Cf. G. Bernhardt Synt. p. 191. *Τυρσηνικὴν σάλπιγγα* commemorat Noster Phoen. 1386. Rhes. 988. Soph. Ai. 17, ubi Schol. *πολλὰ δὲ εἶδη σάλπιγγων· εἰσὶ γὰρ Λιβυστικαὶ σάλπιγγες, εἰσὶν Αἰγύπτιαι, εἰσὶ Τυρσηνικαί· πρῶτος δὲ Ἀργείωνδας συμμαχῶν τοῖς Ἑρακλεΐδαις ἤγαγεν εἰς Ἕλληνας τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα.* Similia tradit Schol. Eurip. Phoen. 1377. ed. Matth. Suidas s. v. *καίδων*. Tzetz. ad Lycophr. 250. Vol. I. p. 507. s. PFLUGK.

V. 832. *αὐχεῖς]* Existimas. Vide vv. 334. 931. Blomf. gloss. ad Aesch. Prom. 931. PFLUGK.

V. 834. *πίτυλος Ἀ. δ.]* Schol. Aesch. Sept. 841: *καὶ ἐστὶ (scil. πίτυλος) κυρίως ὁ ἀπὸ τῶν ἐρεσσομένων καπνίων γινόμενος θόρυβος.* Ad nostrum locum inprimis facit Hesychii

ὦ τὰς Ἀθήνας, ὦ τὸν Ἀργείων γύνυ
 σπείροντες, οὐκ ἀρήξειτ' αἰσχύνην πόλει; 840
 μόλις δὲ πάντα δρῶντας οὐκ ἄτερ πόνων
 ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ.
 κἀνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὑλλον ἐξορμώμενον
 ἰδὼν ὀρέξας ἰκέτευσε δεξιᾶν
 Ἰόλαος ἐμβῆσαι νιν ἵππειον δίφρον. 845
 λαβὼν δὲ χερσὶν ἡνίας Εὐρυσθέως
 πῶλοις ἐπέιχε. τὰ πό τοῦτ' ἤδη κλύων

δὲ δύο κελύσματα, quo nihil mihi videtur esse ieiunius. Fortasse aliquid excidit, ut etiam Kirchhoffius suspicatus est.

V. 839. ἀργεῖον C. secundum Victorium.

V. 842. ἐτρεψάμεσθ' [B.] ἐθρέψαμεθ' C. ἀργεῖον [B] C. ἀργείων Aldus.

gl. πύλους: οἱ ἀλείπται τὰς ἐν περιόδῳ καταβολὰς τῶν πληγῶν. V. Monk. ad Hipp. 1462. Blomf. gloss. ad Aesch. Sept. 855. PFLUGK.

V. 836. ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδῷ] Apte comparavit Matth. Tyrtaeum II. 31 Br.: καὶ πόδα παρ ποδὶ θεὸς καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας et quae sequuntur. Color utriusque poetae orationi ductus ab Homero, II. V, 130: φράξαντες δορὺ δουρί, σάκος σάκει προθελύμνω. [Adde Vergilii Aen. X, 361: Concurrunt, haeret pede pes densusque viro vir. R. K.] Loquendi consuetudinem in verbo ἐπαλλάττειν suo more, id est, copiosissime persequutus est T. Hemsterhusius, vir immortalis memoriae, in Anecd. p. 167. Ceterum cave Elmsleio assentire, qui v. 837. μάχη reponens, istos nominativos absolutos censet. Verbum ἐκαρτέρει accommodatum est illis quae proxime praecedunt, ἀνὴρ ἐπ' ἀνδρὶ σιάς. PFLUGK.

V. 838. Suam coniecturam δύο κελύσματα L. Dindorfius sic tutatus est: «utriusque

scilicet exercitus, uti sequitur. Observandus autem in his usus verbi εἶναι, qui viros doctos nonnunquam fefellit. Hecub. v. 929: κέλευσμα δ' ἦν κατ' ἄστυ Τροίας τόδ'. ὡ παῖδες Ἑλλάνων, πότε δὴ πότε τὰν Ἰλιάδα σκοπιὰν πέρσαντες ἤξειτ' οἴκους; Helena v. 1622: κέλευσμα δ' ἦν πρύμνηθεν Ἑλένης, ποῦ τὸ Τρωϊκὸν κλέος; Xenarchus apud Athenaeum vol. II. p. 366: ἦσαν δὲ πληγαί, ubi infeliciter Musgravius reponit ἦξαν δὲ πληγαί Exercitat. in Euripidem p. 50. Vide Iph. T. v. 1331. ὄθεν τὰ δεινὰ πλήγματ' ἦν γενειάδων. Aristotelis Ethic. Eudem. II. p. 104 Sylb.: ἀλλ' ἂν μὴ τοῦτο πράττωσι, πληγαὶ ἢ θάνατοι ὥσι.» Appian. Bell. Civ. II, 11: πληγαὶ τε ἦσαν ἤδη. PFLUGK.

V. 847. ἐπέιχε] direxit. Herodot. IX, 59: ἐπέιχε τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεγίας μούνοιν. PFLUGK.

V. 847. τὰ πό τοῦδ' ἤδη κλύων κτέ.] Quod in his verbis pro τὰ πό Kirchhoffius maluit scribi καπό non probo. Saepe numero enim etiam ab aliis scriptoribus Graecis τὸ ἀπό τοῦδε

- λέγοιμ' ἄν ἄλλων, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
δίας Ἀθάνας ἄρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως 850
ἠγάσαθ' Ἥβην Ζηνὶ θ' ἡμέραν μίαν
νέος γενέσθαι κάποτίσασθαι δίκην
ἐχθρούς· κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι.
δισσὴ γὰρ ἀστέρ' ἱππικοῖς ἐπὶ ζυγοῖς
σταθέντ' ἔκρουσαν ἄρμα λυγαίῳ νέρει· 855
σὸν δὴ λέγουσι παῖδά ἴ' οἱ σοιμώτεροι
Ἥβην θ'· ὁ δ' ὄρφνης ἐκ δυσαιθρίου νέων
βραχιόνων ἐδειξεν ἡβητήν τύπον.
αἰρεῖ δ' ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
τέτρωρον ἄρμα πρὸς πέτραις Σκειρωνίσι. 860
δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας ἀκροθίνιον
κάλλιστον ἦκει τὸν στρατηλάτην ἄγων,

V. 842. λέγει μὲν ἄν ἄλλος B. λέγοι μὲν ἄλλος C. λέγοιμ' ἄν ἄλλον Valckenarius ad Phoen. 826. λέγοιμ' ἄν ἄλλον Elmsleius.

V. 854. ἐπὶ Reiskius. ὑπὸ libri.

V. 855. σταθέντ' [B]. σταθέντες C.

V. 856. παῖδά θ' Reiskius. παῖδά γ' libri.

V. 857. ἐκ δυσαιθρίου [B]. ἐκδὺς αἰθρίου [C].

et similia dicta sunt, velut ab Herodoto I, 4. et 82. II, 29. et 99. Illud unum me in scriptura, quae nunc ab editoribus prope omnibus recepta est, offendit, quod non tam illa, quae usque adhuc narrata sunt, maiore adseveratione confirmanda esse videantur quam ea, quae iam dicturus sit, ut haud sciam an vitium etiam nunc in his verbis lateat, nisi forte hoc voluit nuntius significare, sibi ipsi quae sequerentur incredibilia videri. R. K.

V. 849. Pallenidis Minervae templum commemoravit Herodotus I. 62. PFLUGK.

V. 851. Huc respiciens Plutarchus adversus Stoicos p. 1057. E. haec dicit: Ὁ Εὐριπίδου Ἰόλαος ἐξ ἀδρανούς καὶ παρήλικος εὐχῇ τιμὴ νέος καὶ ἰσχυρός ἐπὶ τὴν μάχην ἄφρων γέγονεν.

ὁ δὲ τῶν Στωϊκῶν σοφός, χθὲς μὲν ἦν αἰσχιστος ἄμα καὶ κάκιστος, τήμερον δὲ ἄφρων μεταβέβληκεν εἰς ἀρετὴν καὶ γέγονεν ἐκ ὑψοῦς καὶ ὤρου καὶ κατ' Αἰσχύλον ἐξ ὀσφυαλγούς καὶ ὀδυνόσπαδος λυγροῦ γέροντος, εὐπρεπέως, θεοειδῆς, καλλίμορφος. R. K.

V. 852. κάποτίσασθαι δίκην ἐχθρούς] Infra v. 882: ἐχθρούς λαβόντα μὴ ἀποτίσασθαι δίκην. Omisso altero nomine Xenoph. Anab. III. 2. 6: ἀλλὰ τοῦτους μὲν οἱ θεοὶ ἀποτίσασιν. In illis structurae ratio eadem quae in Suppl. v. 1060: νικῶσα νίκην τίνα; — πάσας γυναῖκας ἃς δέδορκεν Ἥλιος, iisque quae explicavit Matth. Gr. §. 421. adnot. 3. p. 775. PFLUGK.

V. 855. λυγαίῳ νέφει] Sophocles Polyx. fr. IV: ἀπ' αἰθέρος δὲ κατὰ λυγαῖον νέφους (vel σκοτίους). Timaeus Lex. Plat. p. 117: ἐπηλυγάζονται ἐπι-

τὸν ὄλβιον πάροιθε· τῇ δὲ νῦν τύχῃ
 βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
 τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν 865
 θανόντ' ἴδῃ τις· ὡς ἐφήμεροι τύχαι.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ Ζεῦ τροπαίε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
 ἐλεύθερον πάρεστιν ἡμαρ εἰσιδεῖν.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲν τὰμ' ἐπεσκέψω κακά·
 χάριν δ' ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω· 870
 καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦσ' ἐγώ·
 ἰθεοὺς ὁμιλεῖν νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
 ὦ τέκνα, νῦν δὴ νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
 ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὀλουμένου

V. 859. *Ἰόλεως Victorius. πόλεως libri.*

V. 863. *πάροιθεν B. πάροιθε C.*

V. 865. 66. *habet Stobaeus Flor. CV. 26. t. III. p. 313.*

μὴ ζηλοῦτε πρὶν Stobaeus.

V. 866. *ἐφήμεραι Stobaeus.*

κρύπτονται, ἐπισκιάζονται. *Αὐγή*
 γὰρ λέγεται ἡ σκιά. p. 176. *Αὐ-*
γή· σκιά, ἀπόκρυψις, ubi vid.
Ruhnck. PFLUGK.

V. 863. *Pindarus Pyth. II,*
21: Θεῶν δ' ἐφειμαῖς Ἰξίονά
φανι ταῦτα βροτοῖς Λέγειν ἐν
πιερόεντι τροχῷ Παρὰ κυλινδό-
μενον· Τὸν εὐεργέταν ἀγαναῖς
ἀμοιβαῖς ἐποιομένους τίνεσθαι.
PFLUGK.

V. 867. *ὦ Ζεῦ τροπαίε]*
Infra v. 936: βρέταις Διὸς τρο-
παίου καλλίπικρον ἵστασαν. So-
phocles Antig. 142: ἔλιπον Ζηνὶ
τροπαίῳ πάγχαλκατέλῃ. PFLUGK.

V. 874. *τοῦ κακῶς ὀλου-*
μένου] *Loquutio, nisi fallor,*
κοιμικωτέρα. Cycl. 474: τοῦ Κύ-
κλωπος τοῦ κακῶς ὀλουμένου.
Fragm. inc. CLIX. [n. 907. p.
315. ed. Nauck.] Νικᾷ δὲ χρεῖα
μ' ἢ κακῶς τ' ὀλουμένη Γαστήρ,
ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίγνεται κακά.

Sophocles Fragm. inc. XLV.
[n. 693. p. 237. ed. Nauck.]
κακῶς οὐ πρὸς Θεῶν ὀλουμένη,
"Ἡ τὰς ἀρσύσεις ὧδ' ἔχουσ' ἐκώ-
μασας. Haec, nisi fallor, omnia
ex satyricis fabulis petita sunt.
PFLUGK. Quod Pflugkii sus-
picatur haec omnia, in quibus
formula ὁ κακῶς ὀλούμενος et
quae sint similia legantur, e
fabulis satyricis petita esse,
prorsus incertum esse existimo,
quia in eiusmodi locis non tam
fabulae genus ipsum, sed con-
dicio unius cuiusque loci et
persona, quae illa loquitur,
spectanda est. Nam si quis
ira acerba et odio summo duci-
tur, etiam in fabula non satyri-
ca illa dicere potuit, aut si
est persona eiusmodi, quae de
plebe introducitur, ut excubi-
tor est in Sophocles Antigona
aut in Aeschyli Agamemnone.
R. K.

Εὐρυσθέως ἔσεσθε καὶ πόλιν πατρὸς 875
 ὀψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύσετε χθονὸς
 καὶ θεοῖς πατράοις θύσέθ', ὧν ἀπειργμένοι
 ξένοι πλανήτην εἶχετ' ἄθλιον βίον.
 ἀτὰρ τί κεύθων Ἰόλεως σοφὸν ποτε
 Εὐρυσθέως ἐφείσαθ', ὥστε μὴ κτανεῖν; 880
 λέξον· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
 ἐχθροὺς λαβόντα μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τὸ σὸν προτιμῶν, ὡς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
 κρατοῦντα καὶ σῇ δεσποτούμενον χειρί.
 οὐ μὴν ἐκόντα γ' αὐτόν, ἀλλὰ πρὸς βίαν 885
 ἔζευξ' ἀνάγκη· καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
 ζῶν εἰς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα καὶ δοῦναι δίκην.
 ἀλλ', ὦ γεραία, χαῖρε, καὶ μέμνησό μου·

V. 876. ἐμβατεύσετε BC. ἐμβατεύσεσθε Aldus.

V. 877. θύσει' B.

V. 886. ἀνάγκη [B] Elmsleius. ἀνάγκη vulgo.

V. 888. μέμνησό μου libri, quod recte servavit Nauckius.
 Vulgo auctore Reiskio μέμνησό μοι.

V. 884. Quod in verbo κρατοῦντα ita offenderunt interpretes, ut id mutari vellent, nullo modo probare possum. In eiusmodi enim locis, ubi res et condicio, e qua quis superaverit, aperte significata est, κρατεῖν, quemadmodum Latinorum superare, latiore habet significationem, ut non tam vicisse aut dominari denotet, in qua re falsissima est ratio G. Hermanni, quam A. Matthiae probaverat: 'ut videas dominantem et tuae dominationi subiectum, id est, ut antea dominantem, ita nunc tuae potestati traditum' — nihil enim eiusmodi in Euripidis verbis scriptum est —, verum omnino superare aut dicam superstitem esse, ut haec sententia sit, ut eum oculis his videas superantem, id est, superstitem, et in tuam

manum datum. Sic κρατεῖν etiam dicuntur plantae, quae ubi solum mutarunt aut alii arbori insitae sunt, superant, id est, manent et vivunt. R. K.

V. 885. οὐ μὴν ἐκόντα γ' αὐτόν, ἀλλὰ πρὸς βίαν ἔζευξ' ἀνάγκη] De syllepai, qua haec coniuncta sunt a poeta, vide quae Pflugkii supra adnotavit ad v. 312. R. K.

V. 887. ἀλλ', ὦ γεραία, χαῖρε καὶ μέμνησό μου κτλ.] Nihil in his verbis mutandum putavi nisi interpunctionem, ut hoc dicatur: Sed vale, matrona, et memento mei: quod primum dixisti, quum coepimus colloquium, (id perforce), libera (manu mitte) me. Sic et Reiskii coniectura μέμνησό μοι et Porsoni ἀλεωθερώσειν μ' nos carere posse existimo. R. K.

λωτοῦ χάρις, ἐνι τε δαῖτες·

εἴη δ' εὐχαρις Ἀφροδίτα.

τερπνὸν δέ τι καὶ φίλων ἄρ'

895

εὐτυχίαν ἰδέσθαι

τῶν πάρος οὐ δοκούντων.

πολλὰ γὰρ τίττει

Μοῖρα τελεσσιδώτειρ',

Αἰὼν τε Κρόνου παῖς.

900

Immixti sunt alii versus, velut strophæ α' v. 1 est trimeter iambicus catalecticus. Eiusdem strophæ v. 7 ex cretico et spondeo esse videtur: sed multum vereor, ne vv. 7, 8, 9 coniungendi sint, unde orietur versus e cretico, Glyconeo et Pherecrateo compositus. PFLUGK.

V. 893. *ἐνι τε δαῖτες*] Sic de G. Hermannii coniectura scripsit Pflugkiius, id quod est prorsus incertum. Libri *ἐνὶ δαί*, unde plerique de coniectura Canteri ediderunt *ἐνὶ δαίτ*.

dam sociâ laboribus suis perfuncti (919—927). PFLUGK.

V. 892—897. Delectant me et choreæ, inquit, accipientibus tibiis, et epulæ; denique et Venerem mihi propitiâ opto. Nunc vero etiam illud dulce esse intellexi, si quis amicorum res prosperas adspiciat, prius in fortuna minime splendida delitescantium. In his facile apparet respondere inter se illa, *ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδύς*, et v. 895. *τερπνὸν δέ τι καί*. Sed v. 893. nescio quam recte obsequutus G. Hermannio scripserim *ἐνι τε δαῖτες*. Certe *ἐνι* pro eo quod est simul legere non memini, sed *ἐν*: ut apud Soph. Oed. T. 27: *ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς Σηήσας ἐλαύνει, λομὸς ἐχθιστος, πόλιν*, ubi vide Elmsleium. Cf. G. Hermann. ad Soph. Ai. 660. El. 703. Quare dubito, an verum sit *ἐν δὲ δαῖτες*. Vs. 695. *ἄρ* posuit, ut modo expertus. [Vide quæ de ea re dixi ad Devarium vol. II. p. 160 sqq. R. K.] V. 897. verbi *δοκεῖν* significatio-

nem illustravi ad Hecub. 295. PFLUGK.

V. 898—900. Nam multa eveniunt Parcae Aevique numine, scilicet etiam contraria minimeque provisa, ut in Heraclidis. *Μοῖρα τελεσφόρος* est apud Aeschylum Prometh. v. 520. Soph. Ai. 1390. *μνήμων τ' Ἐρινὸς καὶ τελεσφόρος Ἀλκή*. De eo qui dicitur *Αἰὼν Κρόνου παῖς* quæ adnotavit Musgravius, erit qui in usum convertat: ad Euripidem nihil faciunt, qui dei persona induit temporis vim multa præter opinionem efficientis. Atque huiusmodi deum quam apte *Κρόνον παῖδα* dixerit, patebit iis qui veteris opinionis meminerint, qua *Κρόνος* est idem qui *χρόνος*. Quam opinionem monumentorum fide demonstravit Ph. Buttmannus in dissertatione academica, über den Kronos oder Saturnus (1814—15.) p. 166. PFLUGK.

V. 901—909. Tu vero, o civitas, iustam viam pergis, neque unquam quemquam ablicere decet cultum deorum: qui autem

(ἀντ. α΄.)

ἔχεις ὁδὸν τιν', ὧ πόλις, δίκαιον·
οὐ χρή ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
τιμᾶν θεοῦς· ὁ δὲ μή σε φάσχω
ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
δεικνυμένων ἐλέγχων
τῶνδ'· ἐπίσημα γάρ τοι
θεὸς παραγγέλλει,

905

V. 899. τελεσιδῶτιν' Aldus. τελευσιδῶτιν' B. τελεσιδῶ-
τιν' C. Vide Lobeck. ad Phrynichum p. 770.

V. 900. Κρύον παῖς Musurus de suo. χρόνον παῖς BC.
secundum Victor. et apogr. Paris.

V. 902. τόδ' ex apogr. Paris. altero Aldus. τοῦδ' BC.,
nisi quod in C. deletum est a correctore.

V. 903. ὁ δὲ μή σε] Sic C. ὁ μή σε B.

V. 906. ἐπίσημα [C]. ἐπισήματα B.

non probat illud tuum in-
stitutum, eum sane teme-
ritatis ac paene furoris
coarguunt res hoc ipso
tempore gestae. Nam il-
lustre profecto exemplum
statuit deus, improbo-
rum fastum nunquam non
coercens. Initio huius stro-
phae qualis esset structurae ra-
tio, bene perspexit A. Mat-
thiae. Nam illa, τιμᾶν θεοῦς,
si quaeras quo referenda sint,
nihil est sane quo propius revo-
centur quam ad pronomen τόδε.
Cf. huius fabulae v. 352. An-
drom. 370. Sed horum verbo-
rum vis etiam longius patet:
sic enim mihi persuasi, nisi in-
terposita esset alia sententia,
poetam ad alia, quae ordiuntur
haec stropham, ἔχεις ὁδὸν τιν',
ὧ πόλις, δίκαιον, adiecturum
fuisse tale quid, 'τιμῶσα θε-
οῦς'. Αἰκίως feminino genere
dixit Euripides etiam in Iph.
T. v. 1202. δίκαιος ἡσύβειν καὶ
προμηθεῖα, recteque iudicat
Etmisleius id neutro loco sol-
licitandum esse: deceatne etiam
ex coniectura inferri, quod fe-
cit Seidlerus in Troad. v.

972 (962), difficilior dictu est.
Sed est illa de adiectivis, quae
duorum generum communia sunt,
quaestio nondum sic a quoquam
explicata et ad certos fines re-
vocata, ut ancipitia discernere
liceat. Rarum in hoc genere
πολιός est in Androm. v. 348,
aliaque commemoravit nonnulla
Monkius ad Hipp. 437. — V.
903. ὁ δὲ μή σε φάσχω, scil.
ἔχειν ὁδὸν δίκαιον, τιμῶ-
σαν θεοῦς. Reprehendit chorus
deorum contemptores; deos au-
tem ut esse crebant, maxime
adducuntur qui superbos hostes
poena affectos vident. cf. Aesch.
Agam. 1567 seqq. Ceterum θε-
οῦς, itemque v. 907 θεός mo-
nosyllaba sunt. — V. 904. ἐγ-
γὺς μανιῶν ἐλαύνει. cf.
Plat. Gorg. p. 486. Α. τοὺς
πύργους αἰὲν φιλοσοφίας ἐλαύνον-
τας. Anthol. Pal. VII. 377.
ἤλασε καὶ μανίας ἐπὶ δὴ τόσον.
Philostratus Vit. Soph. I. p.
518. ὁ δὲ οὕτω τι μεγαλοφωνίας
ἐπὶ μείζον ἤλασεν. Alia non-
nulla Matth. Gr. § 340. — V.
908. παραιρῶν φρονημάτων,
i. e. κολούων τὸ φρόνημα. Ge-
netivi rationem discas ex A.

τῶν ἀδίκων παραιρῶν
φρονήματος ἀεί.

(σιγ β.)
"Ἔστιν ἐν οὐρανῷ βεβακῶς
τεὸς γόνος, ὃ γεραιά,
φεύγει λόγον, ὥς τὸν "Αἰδα
δόμον κατέβα πυρὸς
δαινᾶ γλογὶ σῶμα δαισθεῖς,
"Ἢβας τ' ἐρατὸν χροῖ-
ζει λέχος χρυσέαν κατ' αὐλάν.
ὦ Ὑμέναιε, δισσοῦς
παῖδας Διὸς ἡξίωσας

910

915

V. 909. δει B. αὐτὸ C. secundum apogr. Paris.

V. 911. τεὸς γόνος] Sic ex Eurisae collatione potest videri habere C., sed quum in altero apogr. Paris. sit θεὸς γόνος, in

altero θεὸς γόνος (correctione a secunda manu facta), recte suspicatur Kirchhoffius in C. esse idem quod in B. θεὸς γόνος. Ipse coniicit scribendum esse θεος σὸς γόνος.

V. 912. φεύγει libri. φεύγω Elmsleius, quod Kirchhoffius et Nauckius probaverunt, haud scio an recte, quan-

Matthiae Gr. §. 323. G. Bernhardt Synt. p. 145. Noster Iphig. A. 1607. λύπης δ' ἀφαίρει καὶ πόσει πάρες χόλον, quae reprehendi non debuerant. Archel. fr. XXIII. [n. 260. p. 345. ed. Nauck.] Τῷ γὰρ βιαῖω πᾶσι τὸ μαλθακὸν Ἐς ταῦτόν ἐλθὼν τοῦ λίαν παρελκετο. Aristides vol. II. p. 346. Dind. ἀφαιρεῖν γὰρ τοῖς χρηστοῖς τῶν συμφορῶν εἰκὸς ἦν. p. 347. τῆς ὑπαρχούσης ἐκείνοις δόξης ἀφελεῖν. PFLUGK.

V. 910—918 Novissima Her- culis enarravit Apollodorus II. 7, 7. p. 250. Sed inprimis meminisse decet Homeri Odys. λ. 601: Τὸν δὲ μετ' εἰς ἐνὸς ἡσά βλεψὶν Ἡρακλεῖην, Εἰδὼλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν Τέρπεται ἐν θαλῆς καὶ ἔχει καλλόφυρον Ἥβην, Παιδα Διὸς μεγέλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπέδλου.

Iuvabit et Tiresiae nobile vaticinium contulisse apud Pind. Nem. I sub fin. Verbis pleraque perspicuis exsequutus est poeta: sed paullum morantur ista v. 912. φεύγει λόγον, ὥς — κατέβα: de quibus A. Matthiae: 'Mihi verba ὥς τὸν Ἄδα δ. κ. subiecti quod vocant vicem sustinere videntur pro, τὸ αὐτὸν καταβῆναι λόγον φεύγει, i. e. λόγον οὐκ ἔχει.' Neque tamen inepte atque haud scio an melius Brodaeus interpretatur: procul abest (Hercules) ab eo qui de ipso vulgatur sermone. — Va. 915. verbi χροῖζειν usum perelegantem bene illustraverunt interpretes ex Theocriti Idyll. X. 18. Μάντις τοι τῶν νῦν χροῖζεται ἅ καλαμαία, ubi Schol. γράφεται καὶ χροῖζεται, ἐντὶ τοῦ συγχρωτισθήσεται καὶ συκοιμηθήσεται. Idem vocabulum

(ἀντ. β')

Συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς·

καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν

920

λέγουσ' ἐπίκουρον εἶναι,

καὶ τοῦδε θεᾶς πόλις

καὶ λαὸς ἔσωσε κείνας,

ἔσχεν δ' ὕβριν ἀνδρός, ᾧ

θυμὸς ἦν πρὸ δίκας βίαιος.

925

μήποτ' ἐμοὶ φρόνημα

ψυχὰ τ' ἀκόρεστος εἴη.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

δέσποιν', ὀρεῖς μὲν, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·

quam Pflugkius vulgatam tuetur, cuius vide adn. exeget.

V. 914. δεινὰ B. δαΐσθεις Aldus et, ut ex apogr. Paris. Kirchhoffius suspicatur, BC. V. Buttmanni Gr. Gr. ampli. vol. II. p. 100. adn.

V. 915. ἐραστον BC. ἐρατὸν apogr. Paris. alt. χρόλους B. χρῶζει [C]. Kirchhoffius suspicatur scribendum esse χρῶζων.

V. 923. ἴσωσι κείνας [B]C, sec. Victor. et apogr. Paris. alt. ἴσωσ' κείνας ex apogr. Par. altero Aldus.

V. 924. ὕβριν Heathius, ὕβρεις libri.

V. 925. βίαιος Musgravius. βιαίως libri.

est χρῶζειν Phoen. 1649. Med. 497. Χρυστά αὐτὰ Iovis est, de qua iuvat apponere suavissimum locum Homeri Od. δ, 71. Telemachii verba sunt, splendor Menelai aedes admirantis: Φράζεο, Νεστορίδῃ, τῷ ἐμῷ κειραρισμένῃ θυμῷ, Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δῶματα ἡγήεντα, Χρυσοῦ τ' ἡλέκτρον τε καὶ ἀργύρου ἡδ' ἑλέφαντος· Ζηνὸς που τοιγδε γ' Ὀλυμπιον ἔνδοθεν αὐλή. Scripsit nonnulla quae huc faciant Valckenarius ad illa de Hippol. v. 67. ὃ μέγαν κατ' οὐρανὸν νάεις εὐπατέρειαν αὐλάν, Ζανὸς πολύχρυσον οἶκον. Ceterum χρυσάαν antepaenultimam corripit h. l. cf. Erfurdt. ad Soph. Ant. 103. Herm. Elem. D. M. p. 44. — V. 918. ἡξίωσας, debitis honoribus auxisti, vid. ad Hecub. 319. PFLUGK.

V. 919. συμφέρεται — πολ-

λοῖς] i. q. πολλοὶ τὰ πολλὰ συμφέρονται. Sic fere Herodotus VI. 59: συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε (οἱ Λυκεδαιμόνιοι) τοῖσι Πέρσῃσι. Interpreteris igitur: multi plurimarum rerum magnam similitudinem et quasi consensum habent. Cogites velim illam, de qua saepe Pindarus, συγγενῇ τύχῃ. De Minerva, Herculis laborum adiutrice, satis est laudasse Homerum II. θ, 362. Od. λ, 626. — θεᾶς πόλις, vid. ad v. 771: λαὸς κείνας, ut Iph. T. 960: Πυλλάδος λεών. PFLUGK.

V. 924. ἔσχεν] retinuit, coercuit. Phoen. 1164: Ἄλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλλου θεοῦ Περικλύμενος παῖς. — ᾧ θυμὸς ἦν κτέ., i. e. ὃς πλὸν ἔνεμε τῷ θυμῷ ἢ τῇ δίκῃ. PFLUGK.

- Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἤκομεν,
 ἄελπτον ὅψιν τῷδ' ἑ τ' οὐχ ἥσσον τυχεῖν·* 930
*οὐ γάρ ποτ' ἠὔχει χεῖρας ἕξεσθαι σέθεν,
 ὅτ' ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνους σὺν ἀσπίσιν
 ἔστειχε μείζω τῆς δίκης φρονῶν πολύ,
 πέρσων Ἀθήνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
 δαίμων ἔθηκε καὶ μετέστησεν τύχην.* 935
*"Υλλος μὲν οὖν ὁ τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως βρέτας
 Λιδὸς τροπαίου καλλίνικον ἴστασαν·
 ἐμοὶ δὲ πρὸς σὲ τόνδ' ἐπιστέλλουσ' ἄγειν,
 τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς
 ἡδιστον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχοῦνθ' ὀράν.* 940

V. 930. τῷδ' ἑ τ' [C]. τῷδ' ἑ τ' [C], id ortum est e scriptura τῷδ' ἑ τ'. Illud primus restituit Canterus.

V. 932. πολυπόνους Elmsleius. πολυπόνων libri.

V. 933. τῆς δίκης, ut δικ in rasura a correctore sit, B. τῆς δίκης C. τῆς τύχης ex apogr. Par. altero Aldus.

V. 934. πέσων B. a pr. manu.

V. 929. *Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἤκομεν*] Dubitare vix possum quin hunc ipsum locum Aristophanes respexerit in *Acharn.* 91., quum legatum *Pseudartabam* adducen-tem ita loquentem fecit: καὶ νῦν ἄγοντες ἤκομεν *Ψευδαρτάβαν*, τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν, praesertim quum tempus, quo haec fabula primum acta esse videatur, congruat, qua de re dixi ad proemium p. 23. adn. R. K.

V. 930. «Οὐχ ἥσσον [ἄελπτον] τυχεῖν. Quasi praecedat ἄελπτον ἰδεῖν συμφορὰν. Τύχην praeter necessitatem H. Stephanus.» Elmsleius. Praeclare perspexit constructionem verborum. Noster *Herc. Fur.* v. 323: ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέ-αν, *Ψιγχοῦρα* γούνα. Or. 1103. Pors.: Ἐλέην πτόνωμεν, Μενέ-λεω λύπην πικράν, ubi miror doctissimum G. H. Schaeferum: neque enim mihi persua- det Ἐλέην dici λύπην πικράν.

Et idem egregie explanaverat eiusdem tabulae v. 1494: ὁ δὲ λισσόμενος, θανάτου προβολάν. PFLUGK.

V. 931. χεῖρας ἕξεσθαι σέθεν] i. e. υποχείριός σου γενήσεσθαι. Xenoph. *Anab.* I. 2, 26: ὁ δὲ ὅτε πρότερον οὐδενὶ πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθειν ἔφη, οὔτε τότε Κύρῳ ἔ-ται ἤθελε. PFLUGK.

V. 932. πολυπόνους σὺν ἀσπίσιν] Sic edidi Elmsle-ium sequutus: facile enim ad-iectivum πολυπόνους ad antece- dens *Μυκηνῶν* adsumi potuit et scribi πολυπόνων. Quod au- tem G. Hermannus scribi voluit πολυπόνη σὺν ἀσπίδι, quod negaret recte dici pluralem numerum, si nihil aliud nisi exercitus per haec arma signifi- ficaretur, quo de genere Elms- leius attulit huius tabulae v. 276: πολλῇ Ἀρεος Ἀργείων λα- βῶν πάγκαλον αἰχμήν. et infra v. 1035: σὺν πολλῇ χερσὶ. tum

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ὦ μῖσος, ἦκεις; εἰλέ σ' ἡ Δίκη χρόνῳ;
 πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα,
 καὶ τλῆθι τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίον
 ἐχθροὺς· κρατεῖ γὰρ νῦν γε κοῦ κρατεῖς ἔτι.
 ἐκεῖνος εἰ σύ· βούλομαι γὰρ εἰδέναι. 945
 ὅς πολλὰ μὲν τὸν ὄνθ' ὅπου 'στὶ νῦν ἐμὸν
 παῖδ' ἠξίωσας, ὦ πανοῦργ', ἐκυρβῆσαι;
 τί γὰρ σὺ κείνον οὐκ ἔτλης καθυβρίσαι;
 ὅς καὶ παρ' Αἰδην ζῶντά νιν κατήγαγες,
 ὕδρας λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων 950
 ἔπεμπες; ἄλλα δ' οἱ ἐμχανῶ κακὰ

V. 935. τύχην [B] C. τύχας Aldus.

V. 937. ἵστασαν Elmsleus. ἵστασαν libri.

V. 943. προσβλέπειν B. ἐναντίον Elmsleus. ἐναντίους libri.

V. 948. καθυβρίσαι libri. ἐκυρβῆσαι falso e versu superiore Aldus.

V. 949. αἶδη libri. Emendate Aldus scripsit Αἰδην.

Phoen. 77: πολλὴν ἀθροῖσας ἀσπίδ' Ἀργείων ἄγει. et Aeschyl. Pers. 320: Ἀμφιστρεΐς τε πολυπόνον δόρυ τωμῶν, eo mihi minime hoc effici videtur, ut hoc loco dici non potuerit πολυπόνους οὖν ἀσπίδων. Revera enim cum his armis advenit Eurystheus eo, quod adduxit μνηστὺς ἀπιστήρας, id quod v. 277. aperte Copreus dicit. Ac si quis etiam nunc de numero plurali dubitet, is conferat Sophoclis Antigoniae v. 111 sqq., ubi de Polydice dicitur: αἰετὸς ἐς γὰρ ὡς ὑπερέπτα, λευκῆς χιόρος πτέρυγι στεγανός, πολλῶν μεθ' ὅπλων ξύν θ' ἱπποκόμοις κορυθίσαι, et rideat interpretum interdum ineptias. De ipso adiectivo πολυπόνος praeter Aeschyleum illud πολυπόνον δόρυ recte confert Elmsleus Iphig. Aul. 771. πάγκαλος Ἀρης — Ἐλένην ἐκ Πριάμου κομίσαι θέλων εἰς γὰρ Ἑλλάδα δορυπόνοισ ἀσπίδι καὶ λόγχῃς Ἀχαιῶν, qui locus egregie hunc nostrum tutatur. R. K.

V. 933. μετ' ἔω τῆς δίκης φρονῶν πολὺ] In his τῆς δίκης propter versum 923. ὃ θνυμὸς ἦν πρὸ δίκας βλαίος unice verum esse videtur. conf. etiam v. 941. Quod autem Fr. Iacobsius in Animadv. p. 127. olim scribi voluit πόλιν pro πολὺ, non erat cum laude commemorandum. πολὺ enim suam vim habet propter antecedens πολυπόνους. R. K.

V. 937. ἵστασαν] statuebant, scil. quum nos ad te digrediebamur. PFLUGK.

V. 946. τὸν ὄνθ' ὅπου 'στὶ νῦν] Oratio est caventis ne quid mali omnis temere effundat. Quare mortuus sit Hercules necne, incertum relinquit. Sic in Alcestide v. 1095. de uxore sua Admetus: Κείνην ὅπου πέρ ἐστι τιμᾶσθαι χρεῶν. Non ignorat ille quidem mortuam esse, sed id verbis premere satius ducit. PFLUGK.

σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι.
 οὐκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον,
 ἀλλ' ἐξ ἀπάσης καμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος
 ἥλαυνες ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
 τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.
 ἀλλ' εὗρες ἄνδρας καὶ πόλισμ' ἐλεύθερον,
 οἷ σ' οὐκ ἔδεισαν. δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς.
 καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρῆν γὰρ οὐχ ἅπαξ
 θνήσκειν σὲ πολλὰ πῆματ' ἐξεργασμένον.

955

960

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐκ ἔστ' ἀνυστὸν τόνδε σοι κατακτανεῖν.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἶλομεν.
 εἶργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θανεῖν νόμος;

V. 959. χρῆν γὰρ Reiskius. χρῆ γὰρ libri.

V. 961. 64. 66. 68. 70. 72. 74, choro, vv. 962. 63. 65. 67. 69. 71. nuntio tribuunt libri. Correxerit Barnesius et Tyrwhittus.

V. 963. εἶργει B.

V. 965. τοῖσιδ' B.

V. 966. ζῶν θέλωσιν a pr. manu B. propter continuam scriptionem.

V. 959. Med. 454. πᾶν κέρδος ἤρκεσεν, ζημιουμένη φωνή. PFLUGK. Addit Elmsleius Sophoclis Antig. 461: εἰ δὲ τοῦ χρόνου πρόσθεν θανούμην, κέρδος αὐτ' ἐγὼ λέγω. R. K.

V. 962. ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἶλομεν] Post haec verba auspicatur Kirchhoffius nuntii verba versu uno comprehensa excidisse, Nauckius existimat ante v. 961. versum unum, qui nuntii esset, excidisse, ut στοιχισθῆς ratio constet. Et profecto hic aliquid turbatum esse videtur. Non absurdum esset, si poneretur versus 970. τότ' ἡδικήθη πρῶτον οὐ θανὼν ἔδωκε post v. 962., ut esset nuntii. Sed quis in eius modi locis nulla librorum auctoritate adiutus aliquid praestare audeat? R. K.

V. 965. «Noster Bacch. 820: Τί δὴ τόδ', εἰς γυναῖκα ἐξ ἀνδρῶν τιλῶ; Ion. 275: Τί δὴ τόδ'; ἄρ' ἀληθὲς ἡ μάτην λέγεις; (vulgo λόγος).» Elmsleius. Proba annotationis: nisi quod in Ionis versu tenendum λόγος. PFLUGK.

V. 966. οὐκ ὄντιν' ἂν γε] In particulae eadem hoc loco vis et ratio est atque in Hecub. 399: οὐκ, ἦν γε πείθῃ τοιοῖσόν σου σωφρονέοις, ubi vid. adnot. Aristoph. Eccles. 695: οὐκ, ἦν οἴκοι γε καθεύδῃς. Demosth. c. Theocrin. p. 1340: οὐκ, ἂν γε σωφρονῆς. Ad rem cf. Thucyd. III. 58: ὥστε καὶ τῶν σωμάτων ἀδειαν ποιοῦντες οἷα ἂν δικάζοιτε καὶ προνοοῦντες, οὔτε ἐκόντας τε ἐλάβετε καὶ χεῖρας προϊσχυμένους, ὃ δὲ νόμος τοῖς Ἕλλησι μὴ κτείναν τούτους. PFLUGK. Vide quae ego de

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τοῖς τῆςδε χώρας προσταταῖσιν οὐ δοκεῖ.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί δὴ τόδ'; ἐχθροὺς τοισίδ' οὐ καλὸν κτανεῖν; 965

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐχ ὄντιν' ἄν γε ζῶνθ' ἔλωσιν ἐν μάχῃ.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

καὶ ταῦτα δόξανθ' Ὑλλος ἐξηνέσχετο;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

χρῆν δ' αὐτόν, οἶμαι, τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

χρῆν τόνδε μὴ ζῆν μηδὲ φῶς ὄραν ἔτι.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τότ' ἡδίκηθη πρῶτον οὐ θανὼν ὅδε.

970

V. 967. δόξαντ' a pr. manu B.

V. 969. χρῆν γ' αὐτόν Kirchhoffius.

V. 969. ζεῖν a pr. manu B. μηδ' ὄραν φάος ἔτι libri. μηδὲ φῶς ὄραν ἔτι Musgravius. μηδ' ὄραν φάος τότε Barnesius. μηδ' ἔτι εἰσορᾶν φάος Erfurdtius, id quod probavit Pflugk-
kius ad Alcest. 17. p. 30. ed. sec.

ea re dixi ad Devarium vol. II. p. 305 sqq. R. K.

V. 967. Vid. ad Med. 74. p. 21. ed. sec.

V. 968. Quasi vero, inquit, fas illi fuerit huius civitatis decretis male oboedire. Bekk. Anecd. Vol. I. p. 424, 32: ἀπιστεῖν: τὸ ἀπειθεῖν, λέγουσι δὲ καὶ ἀπιστίαν τὴν ἀπειθειαν. Hac significatione erant qui ἀπεισεῖν scribingendum putarent; sine causa. Cf. v. 1024. Iph. A. 634. Suppl. 389. Soph. Antig. 219. 656. Plato Legg. XII. p. 941. C. Vide Hutchinson. ad Xenoph. Cyrop. II. 1, 24. p. 111 ed. Poppo. PFLUGK.

V. 969. Praeivit Homerus Od. δ, 539: οὐδέ νύ μοι κῆρ ἦθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄραν φάος ἡέλωιο. PFLUGK.

V. 970. Sententiam unus, quod Eurip. Vol. I. Sect. IV.

sciam, Guil. Dindorfius recte explicavit ad Aristoph. Av. 1213. Hoc enim dicit: merito tu quidem fortasse reprehendis Iolaum, quod pepercit Eurystheo: sed de hoc si secus factum est quam oportebat, est haec illius temporis in hunc quasi iniuria, quod primum non est occisus. Τότε similiter ad participium relatum apud Aesch. Agam. 772: οὐ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιάν—κάρι' ἀπομούσως ἦσθα γεγραμμένος. Choeph. 962: σεμνοὶ μὲν ἦσαν ἐν θρόνοις τόδ' ἤμενοι. Antipater Sidonius Anal. Br. II. p. 7: ἐσβέσθη δὲ Οὐδὲ τότ' ἐν πολλῷ τικτόμενος πελάγει. Vergil. Aen. X. 532. Belli commercia Turnus sustulit ista prior iam tum Pallante perempto. PFLUGK.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

οὐκουν ἔτ' ἔστιν ἐν καλῷ δοῦναι δίκην;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐκ ἔστι τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ἔγωγε· καίτοι φημί κάμ' εἶναι τινα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

πολλὴν ἄρ' ἔξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

φιλῷ πόλιν τήνδ'· οὐδὲν ἀντιλεχτέον. 975
 τοῦτον δ', ἐπεὶ περ χεῖρας ἤλθεν εἰς ἐμάς,
 οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
 πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν ὅστις ἂν θέλῃ
 καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρὴ
 λέξει· τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται. 980

V. 971. οὐκουν Kirchhoffius, Nauckius. οὐκοῦν vulgo.

V. 973. καίτοι φημί κάμ' εἶναι τινα [B]. καὶ τί φημί κάμ' εἶναι
 τινα C. Correxuit Tyrwhittus.

V. 978. θέλῃ [B] C. θέλοι Aldus.

V. 981. συνοπιστόν a pr. m. B. ἔχει BC. secundum apogr.
 Pariss. ἔχειν vulgo, ut post τόδε interpunctio nulla sit.

V. 983. θωπεύσωντα B. θωπεύσαντα C. θωπεύσαντα Aldus.

V. 971. ἐν καλῷ] Soph.
 El. 384: νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρο-
 νεῖν. Noster Hel. 1247: ἐν εὐ-
 μαρεῖ γούν σὴν κασιγνήτην θα-
 νεῖν. 1297: ἐν εὐσεβεῖ γούν νό-
 μιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν. Cf.
 Valck. ad Phoen. 1282. Ce-
 terum malim haec interrogative
 accipi. PFLUGK.

V. 973. κάμ' εἶναι τινα]
 Ion. 596: ζητῶ τις εἶναι. Plato
 Legg. IV. p. 716. B: καὶ πολ-
 λοῖς τισιν ἔδοξεν εἶναι τις. Gorg.
 p. 472. A. Epicteti Man. c.
 13: μηδὲν βούλον δοκεῖν ἐπι-
 στασθαι, καὶ δόξης τισιν εἶναι

τις, ἀπρίστει σεαντῷ. Plutarch.
 Galb. 13. extr. Sic etiam τί,
 ut apud Plat. Euthyd. p. 303.
 C: τῶν σεμνῶν δὴ καὶ δοκού-
 ντων τί εἶναι. Vid. Wyttен-
 bach. ad Plutarch. Vol. VI. p.
 249. PFLUGK.

V. 978. τὴν θρασεῖαν]
 Eundem articuli usum videas in-
 fra v. 1014. Iph. A. 1354: οὐ
 με τὸν γάμων ἀπεκάλουν ἥσσαν.—
 Xenoph. Anab. VI. 4, 7: οἱ
 δὲ ἄλλοι οἱ παρόντες τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐπιχειροῦσι βάλλειν τὸν
 Δίξιππον, ἀνακαλοῦντες τὸν προ-
 δότην, ubi scribendum videtur

ΧΟΡΟΣ.

δεινόν τι καὶ συγγνωστόν, ὦ γύναι, σ' ἔχει
νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γινώσκω καλῶς.

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

γύναι, σάφ' ἴσθι μή με θωπεύσουντά σε,
μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
λέξονθ', ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν τινα. 985

ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἔκων τόδ' ἡράμην·
ἦδη γε σοὶ μὲν αὐτανέμιος γεγώς,
τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενῆς Ἑρακλείει.
ἀλλ' εἴτ' ἐχρηζον εἴτε μή· θεὸς γὰρ ἦν·
Ἑρα με κάμνειν τήνδ' εἶθηκε τὴν νόσον. 990

ἐπεὶ δ' ἐκείνῳ δυσμένειαν ἡράμην
κᾶννων ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιούμενος,
πολλῶν σοφιστῆς πημάτων ἐγγινόμην,
καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεὶ,
ὅπως διώσας καὶ κατακτείνας ἐμοὺς 995
ἐχθροὺς τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοῖην φόβῳ,

V. 985. λέξονθ' [C]. λέγοντι B. ὀφλεῖν [B] Elmsleius.
ὀφλεῖν C.

V. 987. ἦδη γε G. H. Schaeferus et, ut videtur, BC.
ἦδη γε Aldus. Kirchhoffius mavult εἰδώς γε.

V. 988. Ἑρακλείει Elmsleius. ἡρακλείε libri.

V. 994. συνθακῶν [B] C. secundum Victor. et apogr. Paris. al-
terum, συνθακῶν ex altero Aldus.

V. 995. διώσας [B] C. δηώσας ex apogr. Paris. altero Aldus.

ἀποκαλοῦντες, coll. Plutarch.
Agesil. 39: καὶ προδότης ἀπεκα-
λεῖτο τοῦ βασιλέως. PFLUGK.

V. 981 seq. Tanta irae im-
potentia exarserat Alcmena, ut
facile posset in reprehensionem
incurrere. Sed chorus, benevo-
lentia in illam ductus, quasi ex-
cusans illum furorem loquitur.
Graviter, inquit, meritoque (nul-
lo non iustum esse dolorem
tuum fatente) irasci te Eurystheo
video. PFLUGK.

V. 994. Proverbium est, ἐν
νυκτὶ βουλή, de quo egit Bion-

field. gloss. ad Aesch. Prom.
676. Addere licet Eustath.
ad Od. γ. p. 1461. τ. p. 1852.
Inprimis memorabilis locus Plu-
tarchi Themist. 26: εἴτα μετὰ
τὸ δεῖπνον ἐκ θουρίας τινὸς Ὀλ-
βιος, ὁ τῶν τέκνων τοῦ Νικογέ-
νους παιδαγωγός, ἱερῶν γενό-
μενος καὶ θεοφόρητος, ἀνεφώ-
νησε μέτρω ταυτί· Νυκτὶ φω-
νήν, νυκτὶ βουλήν, νυκτὶ
τὴν νίκην δίδου. Philostr.
V. A. III. 26. p. 117: ὦν γὰρ
ἔρεκεν ἦκει, νύκτωρ διαλεγόμε-
θα, ἐπειδὴ βελτίων ὁ καιρὸς
πρὸς βουλήν. PFLUGK.

εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμῳς
 ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα· καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν
 ἀκούσεται τά γ' ἐσθλὰ χρηστὸς ὢν ἀνὴρ.
 κείνου δ' ἀπαλλαχθέντος οὐκ ἐχρῆν μ' ἄρα 1000
 μισούμενον πρὸς τῶνδε καὶ ξυνειδότα
 ἐχθραν πατρώαν πάντα κινῆσαι πέτρον,
 κτείνοντα κακβάλλοντα καὶ τεχνώμενον;
 τοιαῦτα δρῶντι τὰ μ' ἐγίγνετ' ἀσφαλῆ.
 οἴκουν σύ γ' ἂν λαβοῦσα τὰς ἐμὰς τύχας 1005
 ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῇ βλαστήματα
 ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν, ἀλλὰ σωφρόνως
 εἴασας οἰκεῖν Ἄργος; οὔτιν' ἂν πίθοις.
 νῦν οὖν ἐπειδὴ μ' οὐ διώλεσαν τότε
 πρόθυμον ὄντα, τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις 1010
 οὐχ ἄγνός εἰμι τῷ κτανόντι κατθανών·
 πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονουῖσα τὸν θεὸν
 μεῖζον τίουσα τῆς ἐμῆς ἐχθρας πολὺ.
 ἃ γ' εἶπας ἀντήκουσας· ἐντεῦθεν δὲ χρῆ

V. 999. ἀκούσεται τά γ' Canterus. ἀκούσεται γ' libri.

V. 1002. hic desinit B., quod duo folia excisa sunt.

V. 1004. τὰ μὰ γίγνετ' C. secundum apogr. Par. Correxuit Musgravius.

V. 1005. οὐκοῦν σύ γ' ἀναλαβοῦσα C. Correxuit Reiskius.

V. 1006. δυσμενῇ C. Correxuit H. Stephanus.

V. 1014. ἃ γ' εἶπας G. Hermannus. πρὸς ἃ γ' εἶπας C.

V. 997. οὐκ ἀριθμόν] i. e. non qui numerum tantummodo auget, ad rem nihil. Sic Troad. 476. οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φοργῶν. Vocis usum declaravit A. Boeckhius de Trag. Gr. p. 93 seq. PFLUGK. Adde Horatii epist. I. 2. 27. nos numerus sumus et fruges consumere nati. et conseras quae I. C. Orellius ad eum locum adnotavit p. 3⁹⁸ sq. ed. tert. nostri quoque loci non immemor. R. K.

V. 1002. πάντα κινῆσαι πέτρον] Proverbium, cuius meminit, observante Elmleio, Hesych. T. II. p. 854. Ze-

nob. V. 63. Cf. Phot. Porsoni p. 378. sub πάντα λίθον κινεῖν. Similis proverbialis significationis commemoravi ad Med. 278. [p. 40. ed. sec.] PFLUGK.

V. 1006. ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῇ βλαστήματα] Hunc ipsum locum aut certe Euripideum dicendi morem potest videri taxasse Aristophanes, quod in Vesp. 1160. dixit: ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῇ κατύματα, quem locum attulit Kirchhoffius. R. K.

V. 1007. ἤλαυνες] Vid. ad Androm. 31. PFLUGK.

V. 1009. τότε] tum, in

τὸν προστρόπαιον τὸν τε γενναῖον καλεῖν. 1015
οὕτω γε μέντοι τᾶμ' ἔχει· θανεῖν μὲν οὐ
χρήζω, λιπὼν δ' ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.

ΧΟΡΟΣ.

παραινέσαι σοι σμικρόν, Ἀλκμήνη, θέλω,
τὸν ἄνδρ' ἀφείναι τόνδ', ἐπεὶ πόλει δοκεῖ.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί δ', ἣν θάνῃ τε καὶ πόλει πιθώμεθα; 1020

ΧΟΡΟΣ.

τὰ λῶστ' ἂν εἴῃ· πῶς τὰδ' οὖν γενήσεται;

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ἐγὼ διδάξω ῥαδίως· κτανοῦσα γὰρ
τόνδ' εἶτα νεκρὸν τοῖς μετελθοῦσιν φίλων
δώσω· τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπιστήσω χθονί,
οὗτος δὲ δώσει τὴν δίκην θανῶν ἐμοί. 1025

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

κτεῖν', οὐ παραιτοῦμαί σε· τὴν δὲ δὴ πόλιν,
ἐπεὶ μ' ἀφῆκε καὶ κατηδέσθη κτανεῖν,

V. 1016. ἔχει Aldus. ἔχεις C.

V. 1018. hic in C. adscriptum χο. ἡ ἀγγ. secundum Victorium et apogr. Paris. alterum. σμικρόν C. μικρόν apogr. Paris. alterum.

V. 1020. ἂν C. ἣν Elmsleius. πεθώμεθα C. πιθώμεθα Elmsleius.

proelio scilicet. Vid. ad Med. 1402. [p. 129. ed. sec.] PFLUGK.

V. 1011. οὐχ ἄγνός εἰμι — κατθανών Constructionem illustravit Matth. Gr. §. 555. adnot. 2. PFLUGK.

V. 1012. σωφρονοῦσα — τλοῦσα] Haec participia quo pacto consociata sint, patebit comparanti Bacch. 329: τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς. Herodot. VII. 15: ἐγὼ τοπαρανίκα οὐκ ἐσωφρόνεον εἰπας ἐς σὲ μάταια ἔπαια χρηστῆς εἵνεκα συμβουλῆς. PFLUGK.

Ibid. τῆς ἐμῆς ἔχθρας] inimicitiae adversus me. Sic Helen. 1265: νεῖκος τὸ σόν.

Aristoph. Ran. 109: κατὰ σὴν μίμησιν. Livius XXXV. 18: meis criminibus. Vid. ad Androm. 62. PFLUGK.

V. 1015. τὸν προστρόπαιον] Opposita sunt h. l. inter se προστρόπαιος et γενναῖος. Dixi, ait, quae ad defensionem meam pertinerent: tu vero me vel improbum et nefarium dicas licet, vel fortem et egregium. Aeschylus Eum. 231: δέχου δὲ πρηνειμένως ἀλάστορα Οὐ προστρόπαιον οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα, Ἄλλ' ἀμβλύνῃσθι. PFLUGK.

V. 1024. τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπιστήσω χθονί] scil. διδόναι, si A. Matthiae audias.

χρησµῶ παλαιῷ Λοξίον δωρήσομαι,
 ὃς ὠφελήσει µεῖζον' ἢ δοκεῖν χρόνον.
 Θανόντα γάρ µε θάψειθ' οὗ τὸ μόρσιμον, 1030
 δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος.
 καὶ σοὶ µὲν εὖνους καὶ πόλει σωτήριος
 μέτοικος ἀεὶ κείσομαι κατὰ χθονός,
 τοῖς τῶνδε δ' ἐχγόνοισι πολεµιώτατος,
 ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χειρὶ 1035
 χάριν προδόντες τήνδε· τοιούτων ξένων
 προὔσστητε. πῶς οὖν ταῦτ' ἐγὼ πεπυσµένος
 δεῦρ' ἤλθον, ἀλλ' οὐ χρησµὸν ἡδούµην θεοῦ;
 "Ἦραν νοµίζων θεσφάτων κρείσσω πολύ,
 κοῦκ ἂν προδοῦναί µ'. ἀλλὰ μήτε μοι χοὰς 1040
 μήθ' αἷµ' ἐάσης εἰς ἐµὸν στάξαι τάφρον.
 κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ

V. 1026. τήνδε δὲ πόλιν Elmsleius. τήνδε δὲ πόλιν C.

V. 1030. Kirchhoffius proposuit: Θανόντι γὰρ εἰ θάψειθ' οὗ τὸ μόρσιμον. θάψαθ' edidit Nauckius.

V. 1032. ὑμῖν μὲν εὖνους scribendum esse existimat Kirchhoffius.

V. 1033. ἀεὶ C. αἰεὶ Aldus.

V. 1038. ἡδούµην Musgravius. ἡρόµην C.

Sed mihi accusativi illius, qui est τὸ σῶμα, eadem ratio ad verbum ἀπιστεῖν esse videtur, quae est in his, v. 492. ταῦτ' οὖν ἀμχανοῦµεν. PFLUGK.

V. 1030. οὗ τὸ μόρσιμον] scil. θάψαι µε, vel ταφῆναι. PFLUGK.

V. 1031. δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος] Hesychius t. II. p. 881: παρ-θένου Παλληνίδος· ἱέρεια Ἀθηνᾶς· ἵστι γὰρ ἱερὰ Ἀθηνᾶς ἐν Παλληνίδι. R. K.

V. 1039. νοµίζων] Sic interrogans se ipse idemque respondens Polynices apud Soph. Oed. Col. 1308: τί δῆτα νῦν ἀφικµένος κερῶ; Σοὶ προσεγο-υόµην, ὦ πάτερ, λιτὸς ἔχων. Aldina lectio nullo pacto probari potest: oportebat enim ἐνό-

µίζον vel ἐνόµισα, non νοµίζω. PFLUGK.

V. 1040. μήτε μοι χοὰς] «Supplendum δῶς, οπέως aut aliquid eiusmodi. Nam χοὰς ἔαν στάξαι nemo unquam dixit.» Elmsleius. Vide ad v. 312. PFLUGK.

V. 1050. εἴτα χρὴ κνσίν] Immerito, ut mihi videtur, culpant poetas Musgravius et Elmsleius, qui nunc canibus obiciendum dixerit quem v. 1030 sepulturae concedentem fecit Alcmenam. At ista humandi corporis cura nihil pertinebat ad Alcmenam eiusque ministros; quin etiam decet iratam mulierem, caedisque religione iam liberatam, interfecti inimici cadaver proiici potius inbere quam ullam exsequiarum societatem inire. PFLUGK.

δώσω· διπλοῦν δὲ κέρδος ἔξετ' ἐξ ἐμοῦ,
ὕμᾱς τ' ὀνήσω τοὺςδε τε βλάβῃσι θανών.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν 1045

κατεργάσασθαι τοῖσι τ' ἐξ ὑμῶν χρεῶν,
κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε;

δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην·

ἐχθρὸς μὲν ἀνὴρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανών.

κομίζετ' αὐτόν, δμῶες· εἴτα χρὴ κυσὶ 1050

δοῦναι κτανόντας· μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ὅπως

αὐτίς πατρώας ζῶν ἔμ' ἐκβαλεῖς χιθονός.

ΧΟΡΟΣ.

ταῦτά δοκεῖ μοι. στείχετ', ὀπαδοί·

τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν

καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν.

1055

V. 1039. νομῖζω C. Id fuit νομῖζω, id est, νομῖζων, ut recte Barnesius restituit. Dein κτείσσω C. μεῖζω Musurus de suo.

V. 1041. ἐάσῃς] 'Legendum ἐάσῃτ' KIRCHHOFF. στάσαι τάφον Heathius. στάσαι τόπον C.

V. 1046. ἐξ ὑμῶν C. ἐξ ἡμῶν Aldus.

V. 1049. ἀνὴρ Elmsleius. ἀνὴρ C.

V. 1053. ταῦτά Heathius. ταῦτα C.

V. 1051. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ὅπως] Soph. El. 963: καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως Τεύξει ποτ' —. Sic etiam Herodotus VII, 157. Thucyd. V. 9. et optimus quisque. PFLUGK.

V. 1054. τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν] Pro accusativo habere videtur Barnesius, ut qui interpretetur: quod ad nos attinet. Probare, si constaret, quod nunc quidem dubito, dici posse

καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν pro eo quod est καθαρὸν ἔσονται οἱ βασιλεῖς. Talis accusativi usus est in illis, de quibus Porsoni adnotatio est ad Orest. 1338., τὸ ἐπὶ σὲ, τὸ ἐπ' ἐκείνον εἶναι. Item apud Thucyd. IV. 23: τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπολεμείτο. coll. IV. 108. Sed rectius omnino pro nominativo accipies τὰ ἐξ ἡμῶν: tum καθαρῶς pro adiectivo positum, ut supra v. 370. PFLUGK.

Emendanda.

Prooem. p. 9. v. 28. lege 'repre-'.
p. ig. v. 22. lege 'fabulae' pro 'fadulae'.

Adnot. crit. p. 33. ad v. 46. lege 'BC' pro 'BC'.

p. 35. ad v. 64. lege 'BC' pro 'BC'.

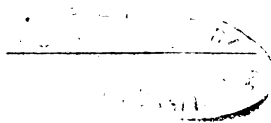
p. 58. ad v. 246. lege 'C' pro 'C'.

p. 63. ad v. 294. lege 'C' pro 'C'.

Adn. exeg. p. 72. v. 3. lege $\phi\rho\omicron\nu\omega\upsilon$ pro $\phi\rho\omicron\nu\omega\upsilon$.

Adnot. crit. p. 77. ad v. 456. lege 'B' pro 'B'.

Adn. exeg. p. 90. v. 14. lege 'Lobeckium' pro 'Loeckium'.

ERFORDIAE,
FORMIS DESCRIPSERUNT HENNINGS & HOPF.

P.
an *Gnome*

**THIS BOOK IS DUE ON THE LAST DATE
STAMPED BELOW**

AN INITIAL FINE OF 25 CENTS

**WILL BE ASSESSED FOR FAILURE TO RETURN
THIS BOOK ON THE DATE DUE. THE PENALTY
WILL INCREASE TO 50 CENTS ON THE FOURTH
DAY AND TO \$1.00 ON THE SEVENTH DAY
OVERDUE.**

Pro
537

APR 28 1939

OCT 11 1946

Nov. 11, 1946

27 AUG 1956

REC'D LD

SEP 6 1956

REC'D LD

JAN 24 1957

23 FEB '57 PT

REC'D LD

MAY 13 1957

REC'D LD APR 5

MAR 29 1984

rec'd circ. APR

'72 -7 PM 59

6 1984

LD 21-95m-7,'37

